Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Waterstaatskaart van Nederland

https://hdl.handle.net/1874/456551

1

AMELAND

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m.	Hoogte slagdrempel in m. t. o. v. N.A.P.
In den waterkeerenden dijk.		
A, B, C en **D.** Uitwateringssluizen *van het waterschap De Grieën; elke sluis één opening; elke opening,*	*1,50*	
binnenzijde één schuif, ...		*0,25 +*
onder den dijk één wachtdeur. . .		*0,25 +*
Sluis A doet practisch geen dienst.		
E en **F.** Uitwateringssluizen *van het waterschap Nes-Buren; één opening,*	*1,50*	
binnenzijde één schuif, ...		*0,16 +*
buitenzijde één klep.		*0,16 +*

Kleur van de rechtstreeks op zee afwaterende polders en hooge gronden.

TOELICHTING.

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten.

De polders wateren op zee af en hebben, in verschillende tinten, de geelgroene kleur, die deze wordt verondersteld te hebben.

Hooge gronden zijn met een geelgroene bies omgeven.

In deze gebieden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de geelgroene tint van den polder, waarop zij afwateren.

De namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens omtrent eilanden, reglementen, waterkeeringen, waterschappen en waterstanden, het eerlang te verschijnen boekje „Beschrijving van de provincie Friesland, behoorende bij de waterstaatskaart".

VERKLARING DER TEEKENS

- Uitwateringssluis.
- Stuw.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- p=0,5-+0,6 Polderpeil; 5.4 Hoogtecijfer } in meters t. o. v. N.A.P.
- Verharde wegen.
- Waterkeerende dijk.
- Waterkeerende dijk met taludverdediging.
- Dijkverdediging en hoofden.
- 1975 ha Grootte van polders volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn in het algemeen slechts aangegeven, waar zij afwijken van de waterstaatsgrenzen.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 25 dm. onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „

De waterstaatskaarten zijn, à f 1,75 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

VII B.a. 795
(ed. 3; bl. 1-[W])

Universiteits-bibliotheek Utrecht

ARCHIEF
waterstaat documentatie kartografie

NADRUK VERBODEN.

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1: 50000

Herzien in 1941.

AMELAND	SCHIERMONNIKOOG
TERSCHELLING	210 2° (W)
1 HARLINGEN	LEEUWARDEN 6
5 OOST	1m 3 (W) - 2m 14 (O)

TERSCHELLING

SLUIZEN

	Wijdte in den dag in m	Hoogte slagdrempel beneden N.A.P. in m
A. Uitwateringssluis *van den polder Het Groene Strand, bestaande uit eivormige betonbuizen 50/75, met aan de buitenzijde een klep*		
B. Uitwateringssluis *van het waterschap Terschellingerpolder ; één opening*	0,80	0,30
buitenzijde een klep ;		
binnenzijde een schuif.		
C. Uitwateringssluis *van het waterschap Terschellingerpolder ; één opening*	2,10	1,00
binnenzijde een schuif ;		
onder de kruin van den dijk een schuif en een klep.		
D. Uitwateringssluis *van den polder Het Nieuwland of Zeerijperpolder ; één opening* . .	0,50	
buitenzijde een klep ;		
binnenzijde een schuif.		
E. Uitwateringssluis *van het waterschap Terschellingerpolder ; één opening*.	0,90	0,30
buitenzijde een klep ;		
binnenzijde een schuif.		
De sluis doet geen dienst meer.		
F. Uitwateringssluis *van het waterschap Terschellingerpolder ; twee openingen, elke opening* .	1,50	0,80
buitenzijde een klep ;		
onder de kruin van den dijk een schuif;		
binnenzijde een schuif.		
G. Uitwateringssluis *van het waterschap Terschellingerpolder ; één opening*.	1,00	0,60
buitenzijde een klep;		
binnenzijde een schuif.		

Rechtstreeks op zee afwaterende polders.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten.

De polders wateren op zee af en hebben in verschillende tinten een geelgroene kleur.

Hooge gronden zijn niet gekleurd. Een geelgroene bies geeft, zoo noodig, de grens aan van de hooge gronden, die op den polder afwateren.

De namen van het waterschap, de beide polders en van de zeedijken zijn in bruin op de kaart aangegeven.

De administratieve grens van het waterschap Terschellingerpolder is alleen aangegeven waar zij afwijkt van den waterstaat.

Zie voor gegevens omtrent bedijkingen, overstroomingen, reglementen, waterkeeringen, waterschappen, en waterstanden het eerlang te verschijnen boekje „Beschrijving van de provincie Friesland, behoorende bij de waterstaatskaart".

VERKLARING DER TEEKENS

- Uitwateringssluis.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Reg. Registreerende peilschaal.
- p.-0.2 Polderpeil } in m t.o.v. N.A.P.
- 12.9 Hoogtecijfer } in m t.o.v. N.A.P.
- Verharde weg.
- 2220 ha Grootte van polders volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25000, met den poolplanimeter.
- Administratieve grens van het waterschap.
- Waterkeerende dijk zonder verdediging.
- Waterkeerende dijk met verdediging.
- Kapglooiing met hoofden.
- Hoogwaterlijn.
- Laagwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Lijn van 25 dm onder L.W.
- Lijn van 50 dm onder L.W.
- Lijn van 80 dm onder L.W.

De waterstaatskaarten zijn, à f 5,00 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000.

TERSCHELLING	AMELAND
HARL.-SNEEK	HARL. O

Herzien in 1946.
Bijgewerkt in 1947.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

VII B a. 795
(ed. 3, bl. [1-0]

2 SCHIERMONNIKOOG (WEST)

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m.	Hoogte slagdrempel in m. t. o. v. N.A.P.
In den waterkeerenden dijk aan de zuidzijde van Ameland.		
A. Uitwateringssluis *van het waterschap Nes-Buren; één opening, binnenzijde één schuif, buitenzijde één klep*	*1,50*	*0,16 +*
In den Nieuwe zeedijk.		
B. Uitwateringssluis *van het waterschap Ternaarderpolderzeedijk; één opening, buitenzijde één deur, binnenzijde een schuif en midden onder den dijk een reserve deur*	*1,00*	
In de bekading van het poldertje (a), groot 28 ha.		
C. Uitwateringssluis; *twee openingen, elke opening; elke opening aan de buitenzijde één ijzeren klep* . . .	*1,60*	*0,60 +*
In de bekading van het poldertje (b), groot 13 ha.		
D. Uitwateringssluisje; *één opening, buitenzijde één klep*	*0,25*	
E. Uitwateringssluisje; *één opening, buitenzijde één klep*	*0,20*	
F. Uitwateringssluis; *één opening, buitenzijde één klep*	*2,00*	
G. Uitwateringssluis; *één opening, buitenzijde één klep*	*1,00*	

BOEZEMS EN STROOMENDE WATEREN.

I. Kleur van de rechtstreeks op zee afwaterende polders en hooge gronden.

II. Boezem van Oostdongeradeel.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, is groot 6585 ha en bestaat uit polder- en boezemland. De boezem loost op de Lauwerszee door een sluis te Ezumazijl en kan tevens worden bemalen door een electrisch gemaal ten zuiden van deze sluis. Het boezempeil bedraagt 1,29 m — N.A.P.

Zie voor nadere bijzonderheden de bladen Schiermonnikoog-Oost, Leeuwarden-Oost en West en de beschrijving in het boekje.

III. Boezem van Westdongeradeel.

Het gebied, dat zijn polder op dezen boezem afvoert, is groot 5610 ha en bestaat uit polder- en boezemland. De boezem loost door middel van een Stoneyschuif op den boezem van Oostdongeradeel.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten vanuit Frieslandsboezem. Het boezempeil bedraagt 0,54 m — N.A.P.

De boezem ontvangt tevens het water van het waterschap Oosterpolderzeedijken.

Zie voor nadere bijzonderheden het blad Leeuwarden-West en de beschrijving in het boekje.

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1 : 50000.

Herzien in 1941.

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS.

De buitendijks gelegen poldertjes a en b, respectievelijk 28 ha en 13 ha groot, zijn ongereglementeerd; zij loozen rechtstreeks op zee.

TOELICHTING.

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten. De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van den boezem of het water, waarop zij afwateren.

Hooge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van den polder of den boezem, waarop zij afwateren.

Hooge gronden en boezemland zijn door een bies omgeven.

Bij belangrijke waterleidingen is de benaming in rood geplaatst.

De namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Waar in het bijschrift is verwezen naar „het boekje", wordt bedoeld het eerlang te verschijnen boekje „Beschrijving van de provincie Friesland, behoorende bij de waterstaatskaart".

In bovengenoemd boekje zijn gegevens opgenomen omtrent eilanden, reglementen, waterkeeringen, waterschappen en waterstanden.

VERKLARING DER TEEKENS.

- Uitwateringssluis.
- Stuw.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- *p+0,5=+0,56* Polderpeil } in meters t. o. v. N.A.P.
- *2,5* Hoogtecijfer }
- Verharde wegen.
- Waterkeerende dijk.
- Waterkeerende dijk met klinkerbekleeding.
- Dijkverdediging en hoofden.
- *1260 ha* Grootte van polders volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn, in het algemeen, slechts aangegeven, waar zij afwijken van den waterstaat.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 25 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

VII B, a. 795
(ed. 3, bl. 2-W)

De waterstaatskaarten zijn, à f 1,75 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN.

2

SCHIERMONNIKOOG OOST

SLUIZEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte slag-drempel t.o.v. N.A.P. in m
A. Uitwateringssluis *van de Banckspolder;* *één opening . . . . . buitenzijde een klep; binnenzijde een schuif.*	*0,90*	*+1,00*
B. Uitwateringssluis *van de Banckspolder;* *één opening . . . . . buitenzijde een klep; binnenzijde een schuif.*	*0,60*	*+0,55*
C. Uitwateringssluis *van het waterschap De Anjumer- en Lioessenserpolder;* *één opening . . . . . buitenzijde een klep; binnenzijde een schuif.*	*1,50*	*—0,75*
D. Uitwateringssluis *van de Julianapolder;* *één opening . . . . . buitenzijde een klep; in het buitenbeloop een schuif.* *De sluis doet geen dienst meer.*	*1,00*	*—0,46**

** tevens vloerhoogte.*

BOEZEMS

I. Boezem van Westdongeradeel.

Het voornaamste boezemwater, dat gedeeltelijk op het blad voor komt, is de Paesens.
Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 5860 ha.
Het boezempeil bedraagt 0.54 m —N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie het blad Leeuwarden West en de beschrijving in het boekje.

II. Boezem van Oostdongeradeel.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 6640 ha.
Er kan naar behoefte water worden ingelaten van uit de boezem van Westdongeradeel.
Het boezempeil bedraagt 1,29 m —N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Leeuwarden Oost en -West en de beschrijving in het boekje.

III. Boezem van het waterschap Electra.

Het voornaamste boezemwater, dat gedeeltelijk op het blad voor komt, is de Julianatocht.
Het boezemgebied bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het is onderverdeeld in verschillende gebieden, waarvan het waterschap Hunsingo gedeeltelijk op het blad voor komt.
Het boezempeil bedraagt 0,93 m —N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie het blad Leeuwarden Oost.

IV. Rechtstreeks op zee afwaterende gebieden.

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

De volgende polders komen op het blad voor:
Banckspolder; polder De Band; polder De Ocren, groot 10 ha; Paesenserpolder; polder Westerstek, groot 18 ha.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en waterleidingen zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders wateren op zee af en hebben, in verschillende tinten, een geelgroene kleur. De voornaamste waterleidingen zijn in grijs aangegeven.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Boezemland is niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem waartoe zij behoren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert.

Bij belangrijke boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst; bij zeedijken in bruin.

De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Waar in het bijschrift is verwezen naar „het boekje", wordt bedoeld het eerlang te verschijnen werkje „Beschrijving van de provincie Friesland, behorende bij de waterstaatskaart". Hierin zijn gegevens opgenomen omtrent: bedijkingen, boezems, kanalen, overstromingen, reglementen, veenpolders, verveningen en droogmakerijen, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.

De kaart is gedrukt op een vereenvoudigde onderdruk.

Bewerking Algemeene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie Firma P.J. Mulder en Zoon, Leiden.

Schaal 1 : 50 000

Herzien in 1946

VERKLARING DER TEKENS

- Uitwateringssluis.
- Inlaatsluis. (Inlsl.)
- Stuw.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- p.-0.60 Polderpeil } in meters t.o.v. N.A.P.
- 12 Hoogtecijfer }
- Verharde weg.
- 460 ha Grootte van polders, hoger deel of boezemgebied in ha volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25000, met de poolplanimeter. Voor zoves de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kon worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
- Waterkerende dijk zonder verdediging.
- Waterkerende dijk met verdediging en hoofden.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 20 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „

De waterstaatskaarten zijn, à f 5,00 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 2-0)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

UITHUIZEN WEST

SLUIZEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte slagdrempel benoeden N.A.P. in m
A. Noordpolderzijl, *uitwateringssluis van het waterschap Noordpolder; één opening . . . . . één paar storm-, één paar vloed- en één paar ebdeuren.*	3,50	1,12
B. Uitwaterings- tevens inlaatsluis *van het waterschap De Lauwerpolder; één opening . . . . . buitenzijde een klep, waarin een schuif; binnenzijde twee schuiven.*	1,10	0,46*
C. Schutsluis *in het Noordpolderkanaal; twee paar puntdeuren, schutkolklengte tussen de hoofden 24,50 m*	4,12	
bovenhoofd . . . . . benedenhoofd		1,49 2,49

* *tevens vloerhoogte.*

BOEZEMS

I. Boezem van het waterschap Electra.

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op het blad voor komen, zijn: Broekstermaar, Pieterburenstermaar, Westernielandstermaar, Warffumermaar, Usquerdermaar, Oude- of Helwerdermaar en Boterdiep.

Het boezemgebied bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het is onderverdeeld in verschillende gebieden, waarvan het waterschap Hunsingo gedeeltelijk op het blad voor komt.

Het boezempeil bedraagt 0,93 m —N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie het blad Leeuwarden Oost.

II. Rechtstreeks op zee afwaterende gebieden.

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

De volgende polders komen gedeeltelijk op het blad voor: polder Boelens, groot 24 ha; polder Ceres, groot 18 ha; Koningin Emmapolder, groot 835 ha.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten, waterleidingen en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem of het stromende water waarop zij afwateren. De voornaamste waterleidingen zijn in grijs aangegeven.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Boezemland is niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem waartoe zij behoren.

Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders zijn zo veel mogelijk in bruin op de kaart aangegeven. Indien de duidelijkheid dit niet toeliet, zijn zij in grijs op de rand geplaatst.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

De kaart is gedrukt op een vereenvoudigde onderdruk.

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal met vijzel als bemalingswerktuig en aantal m^3 waterverzet per minuut.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Keersluis.
- Stuw.
- Stuw met schuif.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- p. +0.68 Polderpeil
- z.p. +0.23 Zomerpeil
- w.p. −0.07 Winterpeil
- 13 Hoogtecijfer

  (in meters ten opzichte van N.A.P.)
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- 250 ha Grootte van polders in ha volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kon worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
- Waterkerende dijk zonder verdediging.
- Waterkerende dijk met verdediging en hoofden.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 20 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „
- Administratieve grens van een waterschap.
- Gedeelte van de administratieve omtrek van een waterschap, voor zover deze binnen een aangrenzend waterschap ligt.

De volledige gegevens van de bemalingsinstallatie liggen ter inzage bij de directie Algemene Dienst, Van Hogenhoucklaan 60 te Den Haag.

De waterstaatskaarten zijn, à f 5,00 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 3-W)

Uithuizen West 3

Bewerking Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie firma P.J. Melder en Zoon, Leiden.

Schaal 1 : 50 000

Herzien in 1946

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000.

Herzien in 1946.

SLUIZEN

	Wijdte in de dag in m.	Hoogte slagdrempel beneden N.A.P. in m.
A. Uitwaterings- tevens inlaatsluis *van de Koningin Emmapolder; twee openingen, elk . .*	*0,90*	*1,00*
buitenzijde één klep en één schuif voor beide openingen;		
binnenzijde één schuif voor beide openingen.		
Door deze sluis watert ook het waterschap De Eemspolder af.		
B. Uitwaterings- tevens inlaatsluis *van het waterschap De Eemspolder; één opening . . .*	*2,53*	*0,53*
buitenzijde een klep, waarin een schuif;		
binnenzijde een schuif.		
C. Uitwateringssluis *van het waterschap De Oostpolder; één opening . . . . . .*	*4,50*	*0,87**
buitenzijde één paar vloeddeuren;		
binnenzijde één paar ebdeuren.		
Door deze sluis watert ook het waterschap De Uithuizerpolder af.		
D. De Grote Bierumerpomp, *uitwateringssluis van het waterschap Vierburen; één opening*	*2,00*	*0,68**
buitenzijde één paar vloeddeuren;		
binnenzijde één paar ebdeuren.		

* *tevens vloerhoogte.*

BOEZEMS

I. Boezem van het waterschap Electra.

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voor komen, zijn: Boterdiep, Meedstermaar, Eppenhuistermaar, Steenklipstocht en Startenhuistermaar.

Het boezemgebied bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.

Het is onderverdeeld in verschillende gebieden, waarvan het waterschap Hunsingo gedeeltelijk op het blad voor komt.

Het boezempeil bedraagt 0,93 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie het blad Leeuwarden Oost.

II. Boezem van het waterschap Fivelingo.

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voor komen, zijn: Maarvliet, Zijldijkstermaar en Spijkstermaar.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en bozemland.

Het boezempeil bedraagt 0,93 m — N.A.P., terwijl van 1 Mei — 1 October de afstroming tot 0,75 m — N.A.P. kan worden beperkt.

Voor nadere bijzonderheden zie het blad Groningen Oost.

III. Rechtstreeks op zee afwaterende gebieden.

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

De Koningin Emmapolder komt gedeeltelijk op het blad voor.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en waterleidingen zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders wateren op zee af en hebben, in verschillende tinten, een geelgroene kleur.

De voornaamste waterleidingen zijn in grijs aangegeven.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Boezemland is niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in kleur van de boezem waartoe zij behoren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van de waterstaatsgrenzen.

VERKLARING DER TEKENS

- v 50 — Electrisch gemaal met vijzel als bemalingswerktuig en aantal m³ waterverzet per minuut
- 23.5 — Windmolen met vlucht in m
- Uitwateringssluis
- Stuw
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal
- Peilschaal, geregeld opgenomen
- *p+0.32* Polderpeil; *z.p-0.04* Zomerpeil; *1.5* Hoogtecijfer — in meters ten opzichte van N.A.P.
- Verharde weg
- Spoorweg
- *835 ha* — Grootte van polders in ha volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25000, met de poolplanimeter.
- Waterkerende dijk zonder verdediging
- Waterkerende dijk met verdediging en hoofden
- Hoogwaterlijn
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte
- Laagwaterlijn
- Lijn van 20 dm onder L.W.
- Lijn van 50 dm onder L.W.
- Lijn van 80 dm onder L.W.
- Administratieve grens van een waterschap

De volledige gegevens van de bemalingsinstallaties liggen ter inzage bij de directie Algemene Dienst, Van Hogenhoucklaan 60 te Den Haag.

De waterstaatskaarten zijn, á f 5,00 per stuk, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 3-0)

3

UITHUIZEN (OOST)

VLIELAND

SLUIZEN

	Diameter in de dag in m	Hoogte slagdrempel t.o.v. N.A.P. in m
A. Uitwateringssluis *van de Kroons- of Eerste Polder, bestaande uit betonbuizen;*		
één opening	*0,50*	*+0,20*
buitenzijde een klep;		
binnenzijde een schuif.		

De uitwateringssluisjes van de Tweede-, Derde- en Vierde Polder verkeren in vervallen toestand; de polders zijn niet in cultuur gebracht.

De Uitwateringssluisjes ten zuiden van het dorp Oost-Vlieland dienen voor de afvoer van de riolering van dit dorp. Aan de buitenzijde van elke sluis bevindt zich een klep;

Rechtstreeks op zee afwaterende polders.

GEREGLEMENTEERDE EN ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS, WELKE GEHEEL OF GEDEELTELIJK OP HET BLAD VOOR KOMEN

Derde Polder; polder Eijerland, gereglementeerd; Kroons- of Eerste Polder; Tweede Polder; Vierde Polder.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en waterleidingen zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders wateren op zee af en hebben, in verschillende tinten, een geelgroene kleur. De voornaamste waterleidingen zijn in grijs aangegeven.

Hoge gronden zijn niet gekleurd. Een geelgroene bies geeft, zo nodig, de grens aan van de hoge gronden, die op een polder afwateren.

De namen der polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

De administratieve grens van de polder Eijerland is alleen in tekening gebracht, waar deze afwijkt van de waterstaat.

De beide afsluitbare duikers in polder Eijerland, zonder bijschrift, dienen om te voorkomen, dat in de zomer het zoute water uit het oosten van de polder zich naar het overige gedeelte verspreidt. Tevens kan in deze tijd het zoete water uit de duinen er door worden opgekeerd.

De kaart is gedrukt op een vereenvoudigde onderdruk.

VERKLARING DER TEKENS

- Uitwateringssluis.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Registrerende peilschaal.
- *p.+0.50* Polderpeil
- *z.p.-0.60* Zomerpeil
- *w.p.-0.70* Winterpeil

  } in m t.o.v. N.A.P.
- *3.8* Hoogtecijfer
- Verharde weg.
- *34 ha* Grootte van polders volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25000, met de poolplanimeter.
- Administratieve grens van de polder Eijerland.
- Waterkerende dijk zonder verdediging.
- Waterkerende dijk met verdediging en hoofden.
- Hoogwaterlijn.
- Laagwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Lijn van 20 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „

De waterstaatskaarten zijn, à f 5,00 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Bewerking Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie Firma P. J. Mulder en Zoon, Leiden.

Schaal 1:50 000

Herzien in 1947

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795
(ed 3, bl. 4)

ARCHIEF

leggerkaart waterstaatskartografie

HARLINGEN—SNEEK

SLUIZEN

	Wijdte in den dag m	Hoogte slagdrempel t.o.v. N.A.P. m
In den Vijfdeelendijk.		
A. Uitwateringssluis *voor Frieslandsboezem, genaamd Roptazijl; zes openingen, ieder met twee schuiven, elke opening*	1,02	—2,36
In de zeewering te Harlingen.		
B. Uitwateringssluis *voor Frieslandsboezem, genaamd Landszijltje, in den noordoosthoek van de Oude Buitenhaven te Harlingen; één opening, met twee schuiven en een vloeddeur*	0,80	—2,91
In de gemeente Harlingen.		
C. Schutsluis *te Harlingen, genaamd Groote Sluis; twee paar vloed-, twee paar eb- en één paar stormdeuren; schutkolklengte 37,25 m*	6,75	
vloeddeuren		—2,63
ebdeuren		—2,69
D. Uitwateringssluis *voor Frieslandsboezem,* tevens schutsluis *te Harlingen, genaamd Kleine Sluis; twee paar vloed-, twee paar eb- en één paar stormdeuren; schutkolklengte 17,80 m*	4,14	
vloeddeuren		—1,86
ebdeuren		—1,94
E. Uitmonding der rioleering *van Harlingen, genaamd Rinnertspijp; twee openingen, elk met één deur,*		
groote opening	1,10×0,80	—1,10
kleine opening	Ø 0,30	—1,20
F. Uitmonding der rioleering *van Harlingen; één opening, met één deur*	1,30×1,25	—0,95
G. Uitmonding der rioleering *van Harlingen; één opening, met één deur*	0,55×0,80	—1,27
In de zeewering te Harlingen.		
H. Keersluis *voor hooge vloeden, genaamd Noordersassluis; één paar vloed- en één paar ebdeuren; de slagdrempels zijn even hoog*	9,37	—3,73
I. Keersluis *voor hooge vloeden, genaamd Zuidersassluis; één paar vloed- en één paar ebdeuren; de slagdrempels zijn even hoog*	9,98	—3,62
In de IJsselmeerwaterkeering.		
J. Schutsluis, *in enkele gevallen ook uitwateringssluis voor Frieslandsboezem, genaamd Makkumerzijl; twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, kolklengte tusschen de deuren 27,44 m*	7,75	
binnenslagdrempel		—2,34
buitenslagdrempel		—2,43
In den Afsluitdijk.		
K. Uitwateringssluizen *voor het IJsselmeer te Kornwerderzand; twee sluizen, ieder met vijf openingen. Elke opening is voorzien van:*	12,—	
1. twee achter elkaar gelegen schuiven;		
2. één paar puntdeuren aan de IJsselmeerzijde, keerende naar de Waddenzee;		
buitenschuif		—4,50
binnenschuif		—4,40
puntdeuren		—4,41[5]
L. Groote schutsluis *te Kornwerderzand; twee paar vloed-, twee paar eb- en één paar stormdeuren; schutkolklengte 122,80 m*	14,—	
De slagdrempels zijn even hoog		—4,40
M. Kleine schutsluis *te Kornwerderzand; twee paar vloed-, twee paar eb- en één paar stormdeuren; schutkolklengte 56,10 m*	9,—	
De slagdrempels zijn even hoog		—4,40

Onder schutkolklengte wordt verstaan: de lengte gemeten tusschen de sluishoofden.

GEREGLEMENTEERDE EN ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

De volgende polders komen geheel of gedeeltelijk op het blad voor:

Begraafplaats te Harlingen (a), polder Bosma, polder Brandsma, polder Bruindeer, polder De Eendracht (gereglementeerd), Eksmorrazijlpolder, polder Ettema, Gooiumer- en Zuricherpolder (gereglementeerd), polder Groot Thijm, polder Katstra (c), groot 4 ha, Schraarderpolder, polder Van der Wey, Zuricheroordpolder (b), onderdeel van het waterschap Der Vijfdeelen Zeedijken Buitendijks.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van den boezem, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Van polders, die afwateren op meer dan één anderen polder, is de kleur gestreept overeenkomstig de tinten van die polders; zij zijn tevens omgeven door een donkere bies.

Boezemland is niet gekleurd.

Bij belangrijke vaar- en boezemwateren is de benaming in rood geplaatst.

De namen van waterschappen, gereglementeerde en ongereglementeerde polders, voor zoover deze laatste zijn vermeld in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van den waterstaat.

FRIESLANDSBOEZEM

De boezem loost op de Lauwerszee, door de Friesche sluis bij Zoutkamp en de Dokkumernieuwezijlen te Engwierum; op de Waddenzee, door de Roptazijl en de sluizen te Harlingen.

In de maanden November tot en met April wordt, bij hooge boezemstanden, tevens op het IJsselmeer gespuid met de sluizen te Makkum, Workum, Hindeloopen, Molkwerum, Staveren, Tacozijl en de uitwateringssluis te Lemmer.

Bemaling van den boezem kan geschieden door het op 7 October 1920 in gebruik genomen Provinciaalstoomgemaal ten westen van Lemmer.

Het zomerpeil (Z.P.) van den boezem is 0,66 m — N.A.P. (Friesch Zomerpeil).

In de maanden Augustus en September wordt gestreefd naar een waterstand van 0,20 m + Z.P. en in het overige deel van het jaar naar een stand van 0,25 m + Z.P.

De afstrooming en bemaling is geregeld bij „Verordening tot regeling van de afstrooming en bemaling van Frieslandsboezem", vastgesteld 15 Maart 1927, Provinciaal blad n°. 219. In deze verordening, die op 1 Januari 1929 in werking is getreden, is o.a. bepaald:

Periode	*Sluizen worden geopend bij:*	*Gemaal wordt in werking gesteld bij:*
1 April—1 Augustus	*0,25 m + Z.P.*	*0,30 m + Z.P.*
1 Augustus—1 October	*0,20 m + Z.P.*	*0,25 m + Z.P.*
1 October—1 April	*0,25 m + Z.P.*	*0,25 m + Z.P.*

Inlaten van water kan geschieden uit het IJsselmeer door de, op 26 Augustus 1938 gereed gekomen, inlaatsluis ten oosten van het boezemgemaal bij Lemmer.

Voor nadere bijzonderheden zie het eerlang te verschijnen boekje „Beschrijving van de provincie Friesland, behoorende bij de waterstaatskaart".

VERKLARING DER TEEKENS

- Electrisch gemaal / Oliegemaal — met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (s = schroefpomp, v = vijzel en c = centrifugaalpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Windmotor met raddiameter in m.
- Windmolen met vlucht in m.
- Kleine windmolen.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Keersluis.
- Inl.sl. Inlaatsluis.
- Grondduiker onder een waterleiding.
- „ met afsluiting.
- Stuw.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk „ „ „
- Peilschaal.
- „ , geregeld waargenomen.
- Reg. Registreerende peilschaal.
- p.-1.26 Polderpeil van polders — in meters t. o. v. N.A.P
- z.p.-0.81 Zomerpeil „ „
- w.p.-1.06 Winterpeil „ „
- 0.3 Hoogtecijfer
- Verharde weg.
- Weg in aanleg.
- Spoorweg.
- Kanaal in aanleg.
- 185 ha Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Waterkeerende dijk met verdediging en hoofden.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 20 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „
- Administratieve grens van waterschappen.
- Gedeeltelijke administratieve grens van het waterschap Kornwerd.

De waterstaatskaarten zijn, à f 1,75 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHT VOORBEHOUDEN.

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000.

		HARLINGEN 0
DEN HELDER 9	HARLINGEN-SNEEK	SNEEK 2 EN 4 (0)
	SNEEK-(3) STAVOREN (1)	

Herzien in 1941.

VII B.a.795
(ed. 3, bl. 5-W)
Universiteits-bibliotheek Utrecht
ARCHIEF
waterstaats- documentatie kartografie

5 HARLINGEN OOST

Bewerking: Alg. Dienst. Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1 : 50000.

Herzien in 1938.
Ged. Bijgewerkt tot 1942.

TERSCHELLING 1	AMELAND 1	
HARLINGEN-SNEEK 5	HARLINGEN 10/5	LEEUW. 6 1 EN 3 (W)
	SNEEK 10 2 EN 4 (O)	HEERENV. 11 1 EN 3 (W)

SLUIZEN

	Wijdte in den dag m	Hoogte slagdrempel t.o.v. N.A.P. m
In den Slachtedijk.		
A. Keersluis (naaldstuw) *in het Van Harinxmakanaal, ten zuiden van Kiesterzijl; twee openingen, elke opening*	*14,—*	*4,16—*
B. Keersluis, *genaamd Getswerderzijl, in de Sexbierumervaart; drie openingen, elke opening één paar vloeddeuren,*		
middelste opening	*5.—*	*2,41—*
zijopeningen, elk	*4,50*	*2,41—*
In den Oude Zeedijk of Hornestreek.		
C. Keersluis *in de Oosterbierumervisschersvaart; één opening, afsluitbaar met schotbalken* .	*3,47*	*1,96—*
D. Keersluis *in de Tzummarumervisschersvaart; één opening, afsluitbaar met schotbalken* .	*4,70*	*2,16—*
In den Oude Bildtdijk.		
E. Keersluis *in de Kadijkstervaart; één opening met één paar puntdeuren*	*5.—*	*2,36—*
In den Nieuwe Bildtdijk.		
F. Keersluis *in de uitwatering van de bemalingsinstallatie van het waterschap De Bildtpollen; één opening met aan beide einden een wachtdeur*	*1,15*	*0.91—*

De bovengenoemde sluizen worden alleen gesloten bij doorbraak van den zeedijk.

BOEZEMS

I Kleur van de rechtstreeks op zee uitwaterende polders.

II Frieslandsboezem.

De boezem loost op de Lauwerszee, door de Friesche sluis bij Zoutkamp en de Dokkumernieuwezijlen te Engwierum; op de Waddenzee, door de Roptazijl en de sluizen te Harlingen.

In de maanden November tot en met April wordt, bij hooge boezemstanden, tevens op het IJsselmeer gespuid met de sluizen te Makkum, Workum, Hindeloopen, Molkwerum, Stavoren, Tacozijl en de uitwateringssluis te Lemmer.

Bemaling van den boezem kan geschieden door het op 7 October 1920 in gebruik genomen Provinciaalstoomgemaal ten westen van Lemmer.

Het zomerpeil (Z.P.) van den boezem is 0,66 m — N.A.P. (Friesch Zomerpeil).

In de maanden Augustus en September wordt gestreefd naar een waterstand van 0,20 m + Z.P. en in het overige deel van het jaar naar een stand van 0,25 m + Z.P.

De afstrooming en bemaling is geregeld bij „Verordening tot regeling van de afstrooming en bemaling van Frieslandsboezem", vastgesteld 15 Maart 1927, Prov. blad n°. 219. In deze verordening, die op 1 Januari 1929 in werking is getreden, is o.a. bepaald:

Periode	*Sluizen worden geopend bij:*	*Gemaal wordt in werking gesteld bij:*
1 April—1 Augustus . . .	*0.25 m + Z.P.*	*0,30 m + Z.P.*
1 Augustus—1 October . .	*0,20 m + Z.P.*	*0,25 m + Z.P.*
1 October—1 April . . .	*0,25 m + Z.P.*	*0,25 m + Z.P.*

Inlaten van water geschiedt van uit het IJsselmeer, door de, op 26 Augustus 1938 gereed gekomen, inlaatsluis ten oosten van het boezemgemaal bij Lemmer.

Voor nadere bijzonderheden zie het eerlang te verschijnen boekje „Beschrijving van de provincie Friesland, behoorende bij de waterstaatskaart".

GEREGLEMENTEERDE EN ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS.

De volgende polders komen geheel of gedeeltelijk op het blad voor: Polder Andringa, polder Attesweg, Balkendsterpolder, Baaijumerpolder, polder Van der Berg, polder Bierma, polder Bokkepollen en de Keegen, polder Bouma, Britsumernieuwlandpolder, polder De Bruin, poldertje ten westen van Deinum, Dronrijperzuiderpolder, polder Van Duinen, polder Dijkstra, polder Dijkstra, polder Van Eegen, Eerste polder op de Zuidermieden, polder Faber, polder Fopma, polder ten oosten van Franeker, polder Gockinga, Groote Oudlandsche Polder, polder Heida, polder Hiemstra, polder Hoogland, polder Hoogsteens, polder Huins c.a., Iestpolder, polder De Jong, polder Jorna, polder Klaassens, polder Kooistra, polder Kronenburg, polder Kuiken, polder Kundersma, polder Van der Meer (18 ha), polder Van der Meer (65 ha), polder Miedema (c), polder Nieuw-Monnikenbilt, polder Noordenbos, polder Noordenbos (a), polder Noordenbos (b), polder Noorderleegsbuitenveld, Noordwesterpolder (gereglementeerd), polder Oorbijt, polder Oosterbaan, Oosterpolder, polder Piersma, polder Postma, Rienk's polder, polder Rienks, Ritsumazijlpolder, polder Van Sandick, polder Schat, polder Siderius (d), polder Sikma, polder onder Sint-Anna- en Vrouwenparochie (gereglementeerd), polder Sytzema, polder Talsma, polder Terpstra, polder Tiemersma, polder ten westen van polder Tiemersma, Tzummarumerpolder, polder Veldzorg, poldertje ten noorden van Vrouwenparochie, polder Van der Weg, polder Het Wegje, Welsrijperpolder, polder Zondervan.

TOELICHTING.

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Van polders, die afwateren op meer dan één polder, is de kleur gestreept overeenkomstig de tinten van die polders; zij zijn tevens omgeven door een donkere bies.

Boezemland is niet gekleurd.

Bij belangrijke vaar- en boezemwateren is de benaming in rood geplaatst.

De namen van waterschappen, gereglementeerde en ongereglementeerde polders, voor zoover deze laatste vermeld zijn in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen, zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van den waterstaat.

VERKLARING DER TEEKENS.

- Electrisch gemaal, Oliegemaal, Stoomgemaal — met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (s = schroefpomp, v = vijzel en c = centrifugaalpomp) en het aantal m^3 waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Windmotor met raddiameter in m.
- Windmolen met vlucht in m.
- Kleine windmolen.
- Uitwateringssluis.
- Keersluis.
- Hulpsluis.
- Inlaatsluis.
- Grondduiker onder een waterleiding.
- Stuw.
- Stuw met schuif.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Peilschaal, geregeld waargenomen.
- *p:-1.11* Polderpeil van polders, *z.p.-0.96* Zomerpeil „ „, *w.p.-1.16* Winterpeil „ „, *2.6* Hoogtecijfer — in meters t.o.v. N.A.P.
- Verharde wegen.
- Spoorwegen.
- *1940 ha* Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Waterkeerende dijk met verdediging en hoofden.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 20 dm onder L.W.
- Administratieve grenzen van waterschappen.
- Gedeeltelijke administratieve grens van: het waterschap De Oosterbierumerpolder;
- het waterschap De Tzummarumer Miedpolder en waterschap De Drie Dorpen;
- de waterschappen De Groote Noorderpolder en De Noorderpolder;
- de waterschappen De Minnertsga'ster Zuidermiedpolder en De Berlikumerpolder;
- het waterschap De Hoeksterpolder.
- Gedeeltelijke administratieve: oostgrens van het waterschap De Slagdijksterpolder en westgrens van het waterschap De Marssumerpolder.

De Waterstaatskaarten zijn, à f 1,75 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 5-0)

leggerkaart
waterstaatskartografie

LEEUWARDEN WEST

SLUIZEN

	Wijdte in den dag in m	Hoogte slagdrempel beneden N.A.P. in m
In waterschap De Polder van Oost- en Westdongeradeel		
A. Uitwateringssluis *met Stoneyschuif van den polder van Westdongeradeel, in de Jaarlasloot*	4,00 *)	2,19
B. Oosterverlaat. *Schutsluis in de Zuider Ee, ten oosten van Dokkum; twee stel puntdeuren, schutkolklengte 20,20 m*	4,50	2,67
C. Noorderverlaat. *Schutsluis bij de invaart van de Aalsumervaart, ten noorden van Dokkum; in het boven- en in het benedenhoofd elk twee stel puntdeuren, schutkolklengte 20,20 m*	4,20	2,24
In waterschap Het Buitenveld		
D. Schutsluis *in de Valomstervaart; in het bovenhoofd één stel puntdeuren, in het benedenhoofd twee stel puntdeuren, schutkolklengte 26,00 m*	5,00	2,46
E. Schutsluis *in de Roodkerkervaart; in het bovenhoofd één stel puntdeuren, in het benedenhoofd twee stel puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m*	4,50	2,36
F. Schutsluis *in de Rijperkerkervaart; in het bovenhoofd één stel puntdeuren, in het benedenhoofd twee stel puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m*	4,50	2,36
In waterschap Tietjerk		
G. Schutsluis *in de Bergumerveenstervaart; twee stel puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m*	4,50	2,36
H. Schutsluis *in de Tietjerkstervaart; twee stel puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m*	4,50	2,36
In waterschap Eernewoude c.a.		
I. Schutsluis *in de Garijpervaart; twee stel puntdeuren, schutkolklengte 25,00 m*	5,00	2,36

*) Doorstroomingswijdte

BOEZEMS

I. Frieslands boezem

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voor komen, zijn:

Dokkumergrootdiep, Dokkumer Ee, Woudvaart of Geestmervaart, Wijde Murk, Murk, Ouddeel, Langdeel, Petsloot, Nieuwe Vaart, Kuikhornervaart, Stoppelzool, Bergumermeer, Lits, Leijen, Kolonelsdiep, Groningervaart, Kromme Ee, Wijde Ee, Wijde Hop, Schalkediep, Lange Meer, Van Harinxmakanaal, Nieuwe Kanaal en Meersloot.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hooge gronden.

Bovendien ontvangt de boezem het overtollige water van gronden, die afwateren op den boezem van waterschap:

1. *Het Buitenveld, zie IV;*
2. *Tietjerk, zie V;*
3. *Eernewoude c.a., zie VI.*

Het zomerpeil (Z.P.) van den boezem is 0,66 m — N.A.P. (Friesch Zomerpeil). In de maanden Augustus en September wordt gestreefd naar een waterstand van 0,20 m + Z.P. en in het overige deel van het jaar naar een stand van 0,25 m + Z.P.

De afstrooming en bemaling is geregeld bij „Verordening tot regeling van de afstrooming en bemaling van Frieslands boezem", vastgesteld 15 Maart 1927, provinciaal blad nr 219 en in werking getreden op 1 Januari 1929.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Leeuwarden Oost, Harlingen—Sneek, Sneek—Staveren en Staveren Oost, benevens de beschrijving in het boekje.

II. Boezem van Oostdongeradeel

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voor komen, zijn: Zuider Ee en Jaarlasloot.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van den boezem, 6640 ha.

Bovendien ontvangt de boezem, door middel van uitwateringssluis A, het overtollige water van gronden, die afwateren op den boezem van Westdongeradeel, zie III.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van uit den boezem van Westdongeradeel.

Het boezempeil bedraagt 1,29 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie het blad Leeuwarden Oost en de beschrijving in het boekje.

III. Boezem van Westdongeradeel

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voor komen, zijn: Aalsumervaart, Paesens, Wierumervaart, Ternaardervaart en Foudgumervaart.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van den boezem, 5860 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van uit den Frieschen boezem.

De boezem loost door middel van uitwateringssluis A op den boezem van Oostdongeradeel.

Het boezempeil bedraagt 0,54 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

IV. Boezem van waterschap Het Buitenveld

De voornaamste boezemwateren, welke in dit gebied voor komen, zijn: Valomstervaart, Houtwielen, Schiersloot, Veenwoudstervaart, Veenwoudsterwalvaart, Walstermuizerijd, De Meer, Korte Suaweg, Bouwepet en Muizenrijd.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van den boezem, 4145 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingemalen en ingelaten van uit den Frieschen boezem.

De boezem loost door middel van het electrisch gemaal aan de Valomstervaart op den Frieschen boezem.

Het boezempeil bedraagt 0,76 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

V. Boezem van waterschap Tietjerk

De voornaamste boezemwateren, welke in dit gebied voor komen, zijn: Kleine Wielen, Bergumerveenstervaart, Tietjerkstervaart en Haringsloot.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van den boezem, 1105 ha. Bovendien ontvangt de boezem een gedeelte van het overtollige water van een gebied, groot 44 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van uit den Frieschen boezem.

De boezem loost door middel van het electrisch gemaal ten noorden van de Kleine Wielen op den Frieschen boezem.

Het boezempeil bedraagt ongeveer 1,00 m — N.A.P., het maalpeil 0,95 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

VI. Boezem van waterschap Eernewoude c.a.

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voor komen, zijn: Ringvaart, Garijpervaart en Pastorievaart.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van den boezem, 3560 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van uit den Frieschen boezem.

Het zomerpeil van den boezem bedraagt 0,76 m — N.A.P., het winterpeil 0,81 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie het blad Heerenveen West en de beschrijving in het boekje.

VII. Polders, rechtstreeks op zee afwaterend

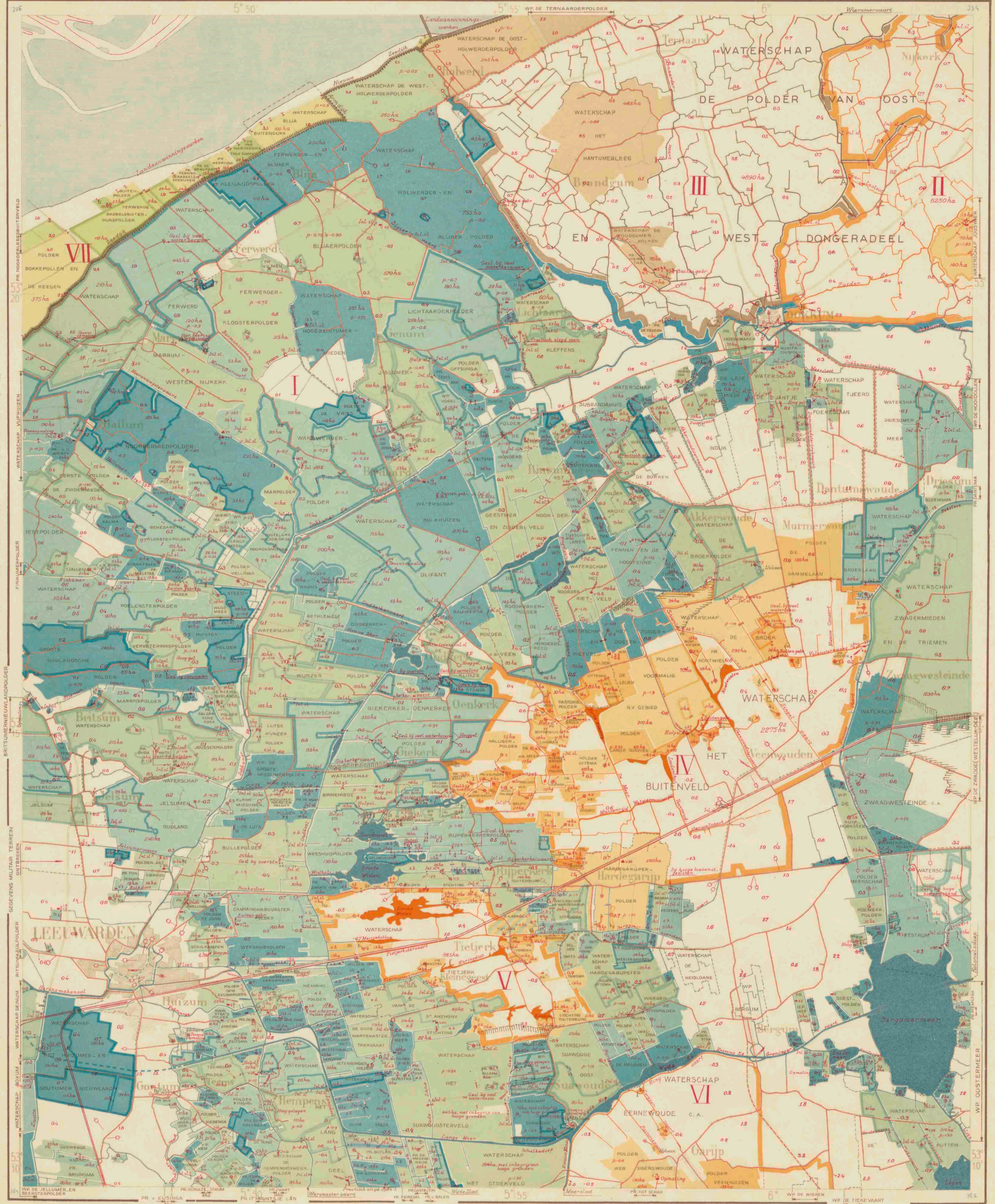

Bewerking: Algemeene Dienst Rijkswaterstaat
Reproductie: N.V. Lithografie v/h S. Lankhout en Co.

Schaal 1:50000

	SCHIERM. W 2	
HARLINGEN O 5	LEEUW. W 6	LEEUW. O 6
	HEERENV. W 11	

Herzien in 1945
Bijgewerkt in 1947

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 6-w)

GEREGLEMENTEERDE- EN ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS WELKE GEHEEL OF GEDEELTELIJK OP HET BLAD VOOR KOMEN

Polders afwaterende:

A. op Frieslands boezem

Polder Aalst, onderdeel van het waterschap Oostermeer, groot 6 ha; polder Algra (a 1), groot 8 ha, met inbegrip van twee hoogere deelen; polder Algra en De Jong (a 2); polder Allema, onderdeel van waterschap Het Suawoudsterveld; Altenburgerpolder, groot 43 ha, met inbegrip van een gedeelte zomerbemaling van 5 ha; polder Annema (a 3), onderdeel van waterschap De Tjeerd Foekeslaan, groot 5 ha; polder Annema; polder Antonides (a 4), onderdeel van waterschap Oostermeer; polder Atsma, onderdeel van waterschap Oostermeer.

Polder Van Balen; polder Bearda; polder Beiker (b 1), onderdeel van waterschap Eestrum, groot 2 ha; polder Bethlehem; polder Bierma; polder Blense; polder Bloemsma; Blijaerpolder; polder Boelstra; polder De Boer, gedeeltelijk gelegen in waterschap Binnemiede en Weeshuispolder, groot 24 ha, met inbegrip van een hooger deel en een gebied met zomerbemaling van 2 ha; polder Boersma (b 2), onderdeel van Jislumerpolder, groot 3 ha; polder Boersma; Bonifaciuspolder; polder Boonstra (b 3); polder Boonstra, onderdeel van waterschap Het Suawoudsterveld; Boonstra's polder; polder Bosgra (b 4), onderdeel van waterschap Eestrum, groot 3 ha; polder Bosgra (b 5); polder Bouma (b 6), onderdeel van Steenhuisterpolder, groot 1 ha; polder Bouwes, onderdeel van waterschap Oostermeer; Britsumernieuwlandpolder; polder Bruinsma; polder Buitenwiel; Bullepolder, groot 324 ha, met inbegrip van twee hoogere deelen en twee gebieden met zomerbemaling; polder Van der Burg; polder Burmania (b 7), groot 5 ha, met inbegrip van twee hoogere deelen; polder Butlân.

Camminghabuursterpolder; polder Castelein (c), onderdeel van waterschap Het Suawoudsterveld, groot 6 ha; polder Castelein.

Polder Van Dam; polder Dantuma; polder Deelstra (d 1), onderdeel van Genezarethkloosterpolder, groot 4 ha; polder Deelstra; polder Doorninck; polder Dreier (d 2), onderdeel van waterschap Holwerder- en Blijaer Polder, groot 3 ha; polder Van Dijk; polder Dijkstra, gedeeltelijk in waterschap Het Suawoudsterveld, groot 22 ha, met inbegrip van twee gedeelten zomerbemaling.

Polder Eendekooi (e 1), onderdeel van waterschap De Tjeerd Foekeslaan, groot 4 ha; Eerste Polder op de Zuidermieden; polder Eewal; polder Elgersma, groot 6 ha; polder Ewoudsveen (e 2), onderdeel van waterschap Zwagermieden en de Triemen; polder Van Eijsinga.

Polder Feikema; Ferwerder- en Blijaer Kleilandspolder; Ferwerderkloosterpolder; Finkumerpolder; polder Flapper (f), groot 1 ha.

Polder Geldehenne; polder Geldersche Hoek, groot 33 ha, met inbegrip van een hooger deel; polder Gemeente Leeuwarden, ten O. van de Tijnje; polder Gemeente Leeuwarden, ten W. van de Tijnje; polder Gemeentelijk Boschbedrijf (g 1) groot 10 ha, met inbegrip van een hooger deel; Genezarethkloosterpolder; polder Gerkema; polder Gorter (g 2), gedeeltelijk gelegen in waterschap De Broeklaan, groot 4 ha; polder Greate Pôlle (g 3); polder Greate Tzugen (g 4), onderdeel van waterschap De Putten; polder Greidanus (g 5), groot 1 ha; Groote Oudlandsche Polder.

(zie vervolg achterzijde)

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van den boezem of het stroomende water waarop zij afwateren.

Van polders, die afwateren op meer dan één boezem, is de tint gestreept overeenkomstig de kleuren van die boezems.

Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Van poldergedeelten, die uitsluitend in den zomer worden bemalen, is de begrenzing, voor zoover de duidelijkheid dit vereischt, door een blauwe of oranje arceering aangegeven.

Boezemland en hooge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van den boezem waartoe zij behooren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op dien boezem afwatert.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst; bij zeedijken in bruin.

De namen van waterschappen, gereglementeerde- en ongereglementeerde polders zijn zoo veel mogelijk in bruin op de kaart aangegeven. Indien de duidelijkheid dit niet toeliet, verwijst een letter in dezelfde kleur naar den naam in het bijschrift.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van den waterstaat.

Afsluitbare duikers en stuwen, waarbij de begrenzing van het gebied, dat via deze kunstwerken loost, niet is aangegeven en die op de kaart geen nadere verklaring hebben, dienen òf om overstrooming van een bijzonder laag gelegen gebied te voorkomen, òf om afzonderlijke bemaling mogelijk te maken, òf zij staan altijd open.

Waar in het bijschrift is verwezen naar „het boekje" wordt bedoeld het eerlang te verschijnen werkje „Beschrijving van de provincie Friesland, behoorende bij de waterstaatskaart". Hierin zijn gegevens opgenomen omtrent: bedijkingen, boezems, kanalen, overstroomingen, reglementen, veenpolders, verveningen en droogmakerijen, waterkeeringen, waterschappen en waterstanden.

De kaart is gedrukt op een vereenvoudigden onderdruk.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der verkenmerken van het Normaal Amsterdamsch Peil, zie deel II, register II Friesland.

VERKLARING DER TEEKENS

Teeken	Verklaring
S $\frac{240}{0.7}$	Electrisch gemaal — met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (*c* = centrifugaalpomp, *s* = schroefpomp, *t* = trechterpomp, *v* = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
V42	Oliegemaal — met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (*c* = centrifugaalpomp, *s* = schroefpomp, *t* = trechterpomp, *v* = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
11	Windmotor met raddiameter in m.
20	Windmolen met vlucht in m.
9	Kleine windmolen met vlucht in m.
	Schutsluis.
	Uitwateringssluis.
HULPSL.	Hulpsluis; doet dienst bij veel waterbezwaar of tijdens defect aan bemalingswerktuig.
INL.SL.	Inlaatsluis.
	Grondduiker.
	Grondduiker met afsluiting.
	Stuw.
S	Stuw met schuif.
	Hoofdmerk van het N.A.P.
	Verkenmerk van het N.A.P.
	Peilschaal.
	Peilschaal, geregeld opgenomen.
z.b.	Zomerbemaling in gebied, dat uitsluitend in den zomer wordt bemalen.
p.-0.85	Polderpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
z.p.-0.9	Zomerpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
w.p.-1.15	Winterpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
4.6	Hoogtecijfer (in m t.o.v. N.A.P.)
	Verharde weg.
	Weg in aanleg.
	Kanaal in aanleg.
	Spoorweg.
105 ha	Grootte van polder, hooger deel, gebied met zomerbemaling of boezemgebied in ha volgens meting op de topographische kaart, schaal 1 : 25000, met den poolplanimeter. Voor zoover de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kon worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
	Waterkeerende dijk met- en zonder verdediging.
	Hoogwaterlijn.
	Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
	Laagwaterlijn.
	Lijn van 20 dm onder L.W.
	Administratieve grens van een waterschap.
	Gedeelte van den administratieven omtrek van een waterschap, waarover deze binnen een aangrenzend waterschap ligt.
	Gedeelte van den administratieven omtrek van een waterschap, waarover deze binnen twee aangrenzende waterschappen ligt.

De volledige gegevens van de bemalingsinstallaties liggen ter inzage bij de directie Algemeene Dienst, Van Hogenhoucklaan 60 te Den Haag.

De waterstaatskaarten zijn, à f 5,00 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteitsbibliotheek Utrecht
ARCHIEF
waterstaats documentatie kartografie

Polder Haitsma Mulier, groot 31 ha, met inbegrip van 5 ha zomerbemaling; polder Halbersma, groot 36 ha, met inbegrip van twee hoogere deelen en 9 ha zomerbemaling; polder Hania; polder Haringspoel (h 1), groot 7 ha; polder Hasenberg (h 2), onderdeel van waterschap Oostermeer; polder 't Heechterp (h 3), groot 5 ha; polder Hellinga, groot 21 ha, met inbegrip van twee hoogere deelen; polder Van der Hem; Hemrikspolder; polder Hiemstra, onderdeel van waterschap Oostermeer, polder Hiemstra; polder Hiemstra (h 4), groot 5 ha; polder Hoedemaker; polder Hoekstra (h 5); polder Hoekstra, opmaling; polder Hoekstra; polder Hogebeintumerterp (h 6), onderdeel van Blijaerpolder, groot 8 ha, met inbegrip van een hooger deel; polder Hokwerda; polder De Honderd; polder De Hoop.

Polder Iebelslân (i), groot 8 ha; polder Iephof; Iestpolder.

Polder Jannumerterp (j 1), onderdeel van polder Tamsma, groot 3 ha; polder Jaskerlân (j 2), polder Jellema (j 3), onderdeel van waterschap Binnenmiede en Weeshuispolder, groot 7 ha; polder Jipperda; Jislumerpolder; polder De Jong, ten N. van Birdaard; polder De Jong, ten N.O. van Leeuwarden.

Polder Kalma; polder Kalma (k 1), groot 1 ha; polder Kalkvaart (k 2), groot 6 ha; polder Kalsbeek; polder Keizersdijk; polder Kingma, ten Z. van Huizum; polder Kingma, ten Z.O. van Teerns; polder Klaarkampen (k 3), groot 15 ha, met inbegrip van een hooger deel; polder Kleine Bilgaard (k 4); Kleine Miedumerpolder; De Kleine Oudlandspolder, gereglementeerd; polder Kleinsma (k 5), groot 2 ha; polder Kleiweg de Zwaan; polder De Klinze; polder Van der Kloet; polder Kloosterterp (k 6), onderdeel van Ferwerderkloosterpolder, groot 4 ha; Koemeerpolder; polder Kooijenne (k 7); Kooipolder; polder Kooistra, onderdeel van waterschap De Borken; polder N.V. Koopmans Meelfabrieken, gedeeltelijk in waterschap De Hardegarijpster Warren; polder Kramer (k 8), groot 4 ha; polder Kramer; polder Krol, groot 6 ha; polder De Kryte, gedeeltelijk in waterschap Tusschen Lanen en in waterschap De Fennen en de Hoogfenne.

Polder Lege Achte (l 1), onderdeel van waterschap De Indijk, groot 4 ha; polder Lege Terp (l 2); Lichtaarderpolder, gereglementeerd; polder De Liespölle (l 3), groot 7 ha, met inbegrip van 3 ha zomerbemaling; Louwsmeerpolder, 39 ha, met inbegrip van 1 ha zomerbemaling; polder De Luts; polder Lytse Tzugen (l 4), onderdeel van waterschap De Putten; Lytse Wijnzer Polder.

Polder De Magere Weide, groot 31 ha, met inbegrip van 1 ha zomerbemaling; Marpolder; Marrumerpolder; polder Marstik (m 1), groot 4 ha; polder Meenschar; polder Meerkryte (m 2); Meest Oostelijke Polder op de Noordermieden; polder Meier, onderdeel van waterschap Giekerker-Oenkerker Polder; polder Van der Meulen (m 3); Polder Van der Mey, onderdeel van Ferwerderkloosterpolder; polder Middenzwaag (m 4); polder Miedema (m 5), groot 6 ha; Miedumerhooksterpolder, groot 21 ha, met inbegrip van 1 ha zomerbemaling; polder Mounkstik (m 6), groot 3 ha; polder It Mountsje Lân, groot 8 ha, met inbegrip van een hooger deel; polder Mulder; polder De Murk.

Polder N.H. Kerk Britsum (n 1), groot 6 ha, met inbegrip van een hooger deel; polder N.H. Kerk Hardegarijp (n 2), groot 3 ha; polder Noorderbegraafplaats (n 3), groot 4 ha; Noordermiedpolder.

Polder Offringa; polder Old Bercau (o 1), onderdeel van waterschap De Putten; polder Old Feitsma; polder Oosterbeintumerterp (o 2), onderdeel van Blijaerpolder, groot 3 ha; polder Ottema (o 3) groot 5 ha; polder Ottema, onderdeel van waterschap De Hardegarijpster Warren; polder Ottema (o 4), groot 2 ha; polder Ottema (o 5), onderdeel van waterschap Het Suawoudsterveld, groot 4 ha; polder Oude Krite, onderdeel van waterschap De Joussenpolder; Oudkerkerpolder, groot 162 ha, met inbegrip van 2 ha zomerbemaling, gereglementeerd.

Polder Palma (p 1), groot 4 ha; polder Peenstra (p 2), gedeeltelijk in waterschap De Wijnzer Polder; polder Piekstra (p 3), groot 3 ha; polder Poelhuizen (p 4), onderdeel van polder Tjallema, groot 1 ha; polder Prins.

Polder Raarderterp (r 1), groot 1 ha; polder Rauwerda, gedeeltelijk in waterschap De Roodkerkerpolder en de Honderdsreed; polder Reitsma; polder Reitsma (r 2); polder Rienks; Ritsumazijlpolder; polder Rizens (r 3), groot 42 ha, met inbegrip van vier hoogere deelen; polder R.K. Begraafplaats (r 4), groot 2 ha; Rijdpolder (r 5), groot 4 ha; Rijperkerkerpolder, gedeeltelijk in waterschap Het Buitenveld.

Polder Schilkampen; polder Schulte-Strom (s 1); polder Schulte-Strom; polder Siebenga; polder Sietsma (s 2), groot 5 ha; Stonepolder; polder Smits, gedeeltelijk in waterschap De Hardegarijpster Warren; Soestpolder; Spriensenpolder (s 3); polder Stania, gedeeltelijk in waterschap Giekerker-Oenkerker Polder; polder St. Anthony Stichting, bij Ouddeel, groot 78 ha, met inbegrip van 28 ha zomerbemaling; polder St. Anthony Stichting, ten Z.W. van Kleinegeest, groot 204 ha, met inbegrip van drie hoogere deelen en 34 ha zomerbemaling; Steenhuisterpolder; polder Stichting Toutenburg; groot 171 ha, met inbegrip van 26 ha zomerbemaling; polder Stichting Toutenburg (s 4), onderdeel van polder Stichting Toutenburg, groot 1 ha; polder Stienstra (s 5), groot 2 ha; De Stinspolder; polder Straatsma.

Polder Tamsma; Teernserpolder; polder De Terp; polder Terpstra (t 1), onderdeel van Noordermiedpolder, groot 1 ha; polder Terpstra (t 2), groot 1 ha; polder Tiemersma (t 3); polder Tinga (t 4), groot 2 ha; polder Tjallema; polder Tolweg (t 5), onderdeel van waterschap De Tjeerd Fockeslaan, groot 3 ha; polder Tijmjeburg; polder Tzugen (t 6), groot 1 ha.

Polder Van der Veen, ten N.W. van Rinsumageest; polder Van der Veen, gedeeltelijk in waterschap De Roodkerkerpolder en de Honderdsreed; polder Van der Veen, ten Z.W., van Hardegarijp, groot 20 ha, met inbegrip van 2 ha zomerbemaling; polder Veenstra (v 1), groot 4 ha; polder Vellinga, ten W. van Bethlehem; polder Vellinga, ten Z.O. van Goutum; Verbeteringspolder; polder Verkouteren; polder Het Vierhuis; polder Vlasfabriek Noordbergum (v 2), groot 3 ha; polder De Vries, onderdeel van waterschap Holwerder- en Blijaer Polder, groot 8 ha; polder De Vries; polder De Vries (v 3), onderdeel van waterschap Eestrum, groot 3 ha; polder De Vries (v 4); polder Vriezema (v 5), groot 4 ha.

Polder Van Wageningen (w 1), onderdeel van waterschap De Joussenpolder, groot 6 ha; Wanswerderpolder; Weeshuispolder; polder Van der Werff (w 2), groot 4 ha; polder Van der Werff; polder Westra, onderdeel van waterschap Tusschen Lanen; polder Westra, onderdeel van waterschap De Hardegarijpster Warren; polder Van der Wey (w 3), onderdeel van waterschap Holwerder- en Blijaer Polder, groot 3 ha; polder Wierdsma; polder Wiersma; polder Winterwijk (w 4); polder Wrans, onderdeel van waterschap De Olifant; polder Wijlenga (w 5), onderdeel van waterschap Zwagermieden en de Triemen, groot 2 ha; polder Wijde Meer, gedeeltelijk in waterschap De Poelensterpolder; polder Van Wijngaarden;

Polder IJsbaan Dokkum (ij 1), groot 2 ha; polder IJsbaan Goutum (ij 2), groot 1 ha; polder IJsbaan Huizum (ij 3), groot 2 ha; polder IJsbaan Murmerwoude (ij 4), onderdeel van waterschap De Broekpolder, groot 1 ha; polder IJsbaan Suawoude (ij 5), groot 2 ha.

Polder Zuidermeer (z 1); polder Zwart; polder Zwarte Kooi; polder Zijlstra (z 2), onderdeel van waterschap De Hardegarijpster Warren, groot 4 ha.

B. op den boezem van Westdongeradeel

Polder Hania; polder Hiemstra; polder De Keegen.

C. op den boezem van waterschap Het Buitenveld

Polder Antonides (a 1), groot 8 ha; polder Antonides (a 2), groot 2 ha; polder Antonides (a 3), groot 4 ha; polder Van Balen; polder Bomrieden; polder Bothenius Lohman; polder Broersma (b 1); polder Brunsting (b 2), onderdeel van Hardegarijperpolder, groot 5 ha; polder De Dammelaan; polder Dijkstra (d), groot 4 ha, polder Goddeloos Tolhuis (g), groot 11 ha; Halligerpolder; Hardegarijperpolder; groot 287 ha, met inbegrip van 7 ha zomerbemaling; polder Hekstra (h), groot 2 ha; polder Houtwiel; Kleine Broekpolder, gereglementeerd; polder Lange Suaweg; polder Lautenbach, groot 24 ha, met inbegrip van een hooger deel; Leyen of Smitspolder (l); polder Leyenspet, onderdeel van polder Ottema; polder Liesinga; polder Van der Meer; polder Meerstra (m), groot 4 ha; polder Middenrijd; polder Het Noord; polder Van Noord (n); polder Oostenbrug (o 1), groot 6 ha; polder Ottema, aan de Bouwepet; polder Ottema, ten noorden van den Korte Suaweg; polder Oud Veen (o 2), groot 4 ha; Pastoriepolder; polder Van der Ploeg; Rijdpolder; polder Stichting Toutenburg (s); polder Tijsma, groot 2 ha, met inbegrip van een hooger deel; polder Van der Veen; polder Voormalig N.V. Gebied; polder Vries; polder Westerhof, groot 8 ha; polder Wetterkamp (w), groot 1 ha; polder Zwarte Broek, groot 9 ha.

D. op den boezem van waterschap Tietjerk

Polder Fokma (f), groot 1 ha; polder Gorter (g 1), groot 2 ha; polder Groote Wielen (g 2); polder Hajonides van der Meulen (h 1); polder Hockstra; polder Hooge Brug (h 2); polder Kleinegeestmervaart (k 1); polder Kromme Aal (k 2); polder Merriebobben (m); polder N.H. Kerk Tietjerk; polder St. Anthony Stichting (s 1); polder St. Anthony Stichting (s 2); polder Stichting Toutenburg (s 3); polder Stichting Toutenburg; polder Tamsma; polder Venema; polder Zomerweg, groot 17 ha, met inbegrip van een hooger deel.

E. op den boezem van waterschap Eernewoude c.a.

Polder Krol (k), polder Het Schar; polder Veenhuizen; polder Weg Sigerswoude; polder IJsbaan Garijp (ij), groot 1 ha.

F. rechtstreeks op zee.

Polder De Beaufort; polder Bokkepollen en de Keegen; Buitenpolder; polder Domeinen (d), groot 5 ha; Ferwerderadeelsbuitendijkspolder; polder Ferwerderadeelszeedijken; polder Van Harinxma thoe Slooten; polder Heeringa; polder Hijlengastichting (h); polder Noorderleegsbuitenveld.

BOEZEMS

I. Rechtstreeks op zee afwaterende polders

II. Boezem van Oostdongeradeel

De belangrijkste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn: de Zuider Ee; de Dorpsvaart naar Metslawier; de Dorpsvaart naar Morra, in de bovenloop Dijkstervaart genoemd; de Anjumerschipvaart met de zijtak Moersloot; de Nieuwe Vaart en de Eesteropvaart.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 6640 ha.

De boezem loost door de uitwaterings- tevens schutsluis (sluis A) te Ezumazijl op de Lauwerszee en kan tevens daarop worden afgemalen door middel van een electrisch gemaal, gelegen ten zuidwesten van de genoemde sluis.

Het peil van de boezem bedraagt 1,29 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

III. Frieslands boezem

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn: het Hoendiep en Kolonels of Casper Roblesdiep; de Oude Vaart, Lauwers en Munnekezijlsterriet; de Dokkumertrekvaart; de Nieuwe Zwemmer; het Dokkumergrootdiep en Oud Dokkumerdiep.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.

Bovendien ontvangt de boezem het overtollige water van gronden, die afwateren op:

1. *de boezem van het waterschap:*
   a. *Kollumerland—Oostdeel (zie IV), groot 2555 ha;*
   b. *Surhuisterveen (zie VII), groot 125 ha;*
2. *het bovenpand van de Nieuwe- of Compagnonsvaart (zie VIII), groot 1055 ha;*
3. *de boezem van het waterschap genoemd onder 1—a en de Friese boezem, groot 660 ha.*

De boezem loost o.a. op de Lauwerszee, door middel van de Dokkumernieuwezijlen (sluis C) te Engwierum en de Friese sluis (sluis E) bij Zoutkamp.

Het zomerpeil (Z.P.) van de boezem is 0,66 m — N.A.P. (Fries Zomerpeil). In de maanden Augustus en September wordt gestreefd naar een waterstand van 0,20 m + Z.P. en in het overige deel van het jaar naar een stand van 0,25 m + Z.P.

De afstroming en bemaling is geregeld bij „Verordening tot regeling van de afstrooming en bemaling van Frieslands boezem", vastgesteld 15 Maart 1927, provinciaal blad n°. 219 en in werking getreden op 1 Januari 1929.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Harlingen—Sneek, Sneek—Staveren en Staveren Oost benevens de beschrijving in het boekje.

IV. Boezem van het waterschap Kollumerland-Oostdeel

De belangrijkste boezemwateren zijn:

de Dwarsriet, Mageresloot en Keegensterrijd; de Gruits; de Pompsterrijd; de Torpsterrijd; de Beirijd en de Oude-Beirijd.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. Het is onderverdeeld in twee delen, waarvan de gezamenlijke grootte, met inbegrip van de boezem, 2555 ha bedraagt.

Bovendien ontvangt de boezem een gedeelte van het overtollige water van een gebied, groot 660 ha.

Overtollig water kan worden afgevoerd op Frieslands boezem, door middel van een uitwateringssluis (sluis S) en een groot aantal stuwen en duikers met klep.

Het zomerpeil van de boezem bedraagt 0,86 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

V. Boezem van het waterschap Electra

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn:

het Hoendiep en Van Starkenborghkanaal; het Niezijlsterdiep, Kommerzijlsterdiep en de Kommerzijlsterrijte; het Reitdiep ten oosten van de dam in dit diep te Lammerburen en het Hunsingokanaal.

Het boezemgebied bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. De volgende delen komen geheel of gedeeltelijk op het blad voor.

Gebied afwaterende op of behorende tot:	Oppervlakte in ha met inbegrip van de boezem en de stromende wateren
Va. het waterschap Hunsingo. *Van dit gebied, komt slechts een klein gedeelte in de noordoostelijke hoek van het blad voor . . . . . .*	*zie blad Groningen-West*
Vb. het Reitdiep	
Vc. de Kommerzijlsterrijte	*628*
Vd. het Kommerzijlsterdiep, Niezijlsterdiep, Hoendiep en Van Starkenborghkanaal c.a.	*zie blad Groningen-West*
Ve. de waterleidingen, gelegen aan de noordwestzijde van het eerste pand van het Leeksterhoofddiep, zie blad Groningen West, die hun water afvoeren op dat diep	*zie blad Heerenveen-Oost*
De onder Vd en e bedoelde gebieden maken deel uit van het waterschap Westerkwartier.	

Het inlaten van water geschiedt uit de Friese boezem, door middel van de Nieuwe schutsluis te Gaarkeuken (sluis P).

De boezem loost op de Lauwerszee door de Hunsingosluis (sluis G) te Zoutkamp en op de vóór-, berg- of spuiboezem (zie VI) door middel van de uitwateringssluis (sluis L) te Lammerburen.

De boezem kan tevens op de vóór-, berg- of spuiboezem worden afgemalen door middel van een electrisch gemaal, dat één kunstwerk vormt met sluis L te Lammerburen.

Het boezempeil bedraagt 0,93 m — N.A.P.

VI. Vóór-, berg- of spuiboezem van het waterschap Electra

Deze boezem wordt gevormd door het benedengedeelte van het Reitdiep ten westen van de dam in dit diep te Lammerburen.

De oppervlakte van de boezem bedraagt 113 à 138 ha.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland en heeft een grootte van 325 ha.

De boezem loost op de Lauwerszee door middel van de Provinciale zeesluis (sluis F) te Zoutkamp.

De hoogste boezemstand bedraagt 0,82 m + N.A.P.

VII. Boezem van het waterschap Surhuisterveen

De boezem wordt gevormd door de waterleiding langs de oostzijde van de weg Surhuisterveen—Roodeschuur.

Het gebied, dat zijn water op deze waterleiding afvoert, heeft een grootte van 125 ha en bestaat uit boezemland en hoge gronden.

Overtollig water kan worden afgevoerd op Frieslands boezem door middel van een duiker met schuif.

VIII. Bovenpand van de Nieuwe- of Compagnonsvaart

Met dit pand liggen o.a. gemeen de Baukewijk, het Eisingarak en het Dwarsdiep.

Het boezemgebied komt gedeeltelijk aan de zuidelijke rand van het blad voor en bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. De totale oppervlakte van de boezem en het gebied bedraagt 1055 ha.

In droge tijden moet het waterverlies van het bovenpand van de Nieuwe- of Compagnonsvaart, door schutten, kwel, verdampen, enz., door oppompen worden aangevuld.

Deze aanvulling geschiedt met water uit het benedenpand. Hiertoe is aan de westzijde van de schutsluis te Roodeschuur (sluis R) een oliegemaal gebouwd.

Het kanaalpeil van het bovenpand bedraagt 0,29 m + N.A.P.

IX. Boezem van de Compagnie der vaarten, enz. te Rottevalle

De Lange Wijk maakt deel uit van deze boezem en komt gedeeltelijk aan de zuidelijke rand van het blad voor.

Het boezemgebied komt voor een zeer klein gedeelte op het blad voor.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Heerenveen Oost en de beschrijving in het boekje.

X. Derde of bovenste pand van het Leeksterhoofddiep

Het Tolbertkanaal, dat met dit pand gemeen ligt, komt gedeeltelijk in de zuidoostelijke hoek van het blad voor.

Het kanaalpeil van het derde pand bedraagt 3,02 m + N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Assen West en Heerenveen Oost.

SLUIZEN

	Wijdte in de dag m	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. slag-drempel	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. bovenkant vloer
In de bedijking langs de Lauwerszee			
A. Ezumazijl, *uitwaterings- tevens schutsluis van het waterschap De Polder van Oost- en Westdongeradeel; één paar binnenebdeuren, één paar binnenvloeddeuren en één paar buitenvloeddeuren (stormdeuren), schutkolklengte*[1]) *31,50 m . . . . . .*	*6,00*		
binnenhoofd		*2,99⁵—*	
buitenhoofd		*3,29 —*	
B. Uitwateringssluis *van het waterschap De Engwierumerpolder; één opening met een klep . . . .*	*0,80*		*0,45 +*
C. Dokkumernieuwezijlen, *schut- en uitwateringssluis van de boezem van Friesland; drie openingen, van elke opening liggen de binnen- en buitenslagdrempels even hoog*			
Noordelijke opening, twee paar eb-, twee paar vloed- en één paar stormdeuren, schutlengte bij eb 22,47 m; bij vloed 31,00 m	*4,75*	*2,75 —*	
Middelste opening, twee paar eb-, twee paar vloed- en één paar stormdeuren, schutlengte bij eb 31,50 m; bij vloed 42,50 m	*8,29*	*2,75 —*	
Zuidelijke opening, één paar eb-, twee paar vloed- en één paar stormdeuren	*4,77*	*2,81 —*	
De middelste opening wordt gewoonlijk enkel voor de scheepvaart gebruikt, terwijl de noordelijke en de zuidelijke koker tezamen met de middelste opening de afvoer van overtollig water verzorgen.			
D. Uitwateringssluis *van de Eskespolder; één opening met een klep . . . . . .*	*0,69*		*0,42 —*
E. Friese sluis, *uitwateringssluis van de boezem van Friesland; één paar eb-, één paar vloed- en één paar stormdeuren . . . . . .*	*6,00*		
de slagdrempels zijn even hoog		*2,76 —*	
F. Provinciale zeesluis, *schut- en uitwateringssluis aan de benedenmond van het Reitdiep; twee paar eb-, twee paar vloed- en één paar stormdeuren, schutlengte bij eb 36,00 m; bij vloed 35,50 m*			
binnenhoofd	*9,00*		
buitenhoofd	*8,20*		
de slagdrempels zijn even hoog		*5,01 —*	
Ten behoeve van de uitwatering bevinden zich aan beide zijden van de schutsluis twee openingen, elk één paar eb- en twee paar vloeddeuren, elke opening	*5,00*		
de slagdrempels zijn even hoog		*5,01 —*	
G. Hunsingo-sluis, *uitwateringssluis van het waterschap Hunsingo; één paar eb-, één paar vloed- en één paar stormdeuren . . . . . .*	*8,19*		
de slagdrempels zijn even hoog		*3,59 —*	
H. Uitwateringssluis *van het waterschap De Panserpolder; één opening . . . . . .*	*0,80*		*0,32 —*
buitenzijde een klep; onder de dijk een schuif			
I. Uitwateringssluis *van het waterschap De Westpolder; één opening . . . . . .*	*1,10*		*1,00 —*
buitenzijde een deur; binnenzijde een schuif. De sluis is in gebruik bij het waterschap De Lauwerzeemolenpolder.			
In de slaperdijk achter de Kerkvoogdijpolder			
J. Uitwateringssluis *van de Kerkvoogdijpolder; één opening met twee schuiven . . . . . .*	*0,50*		*1,21 —*
Deze sluis wordt alleen gesloten bij doorbraak van de zeedijk.			
In de dam in het Reitdiep te Lammerburen			
K. Schutsluis *van het waterschap Electra; twee paar puntdeuren, schutlengte 50,50 m . . . . . .*	*9,00*		
binnenhoofd		*4,17 —*	
buitenhoofd		*3,93 —*	
De sluis wordt alleen gesloten bij hoge waterstanden, als het electrisch gemaal van het vorengenoemde waterschap in werking is.			
L. Uitwateringssluis *van het waterschap Electra; vijf openingen, elk met één paar puntdeuren, elke opening*	*6,50*	*4,65 —*	
Deze sluis bevindt zich onder het boezemgemaal, genoemd onder K.			

[1]) *Onder schutkolklengte wordt verstaan, de lengte gemeten tussen de sluishoofden.*

(Zie voor vervolg achterzijde)

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal, Oliegemaal, Stoomgemaal — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; sr = scheprad en v = vijzel) en het aantal m³ water verzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Windmotor met raddiameter in m.
- Windmotor, raddiameter in m, met electromotor als hulpkracht.
- Windmolen met vlucht in m.
- Windmolen, vlucht in m, met electromotor als hulpkracht.
- Kleine windmolen met vlucht in m.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Keersluis.
- Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Inlaatsluis.
- Grondduiker.
- Grondduiker met afsluiting.
- Stuw.
- Stuw met schuif.
- Stuw met klep.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Registrerende peilschaal.
- Peilschaal geregeld opgenomen.
- z.p.-1.02 Zomerbemaling. Polder die uitsluitend in de zomer wordt bemalen.
- p:-1.01 Polderpeil; z.p-0.70 Zomerpeil; w.p:-1.05 Winterpeil — in m t.o.v. N.A.P.
- 0.6 Hoogtecijfer
- Verharde weg.
- Weg in aanleg.
- Ontworpen Rijksweg.
- Spoorweg.
- 350 ha Grootte van polder, hoger deel, gebied met zomerbemaling of boezemgebied volgens meting op de topografische kaart, schaal 1:25 000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kon worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
- Waterkerende dijk met verdediging en hoofden.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 25 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- Administratieve grens van een waterschap.
- Provinciale grens. Deze is, in het algemeen, slechts aangegeven, voor zover zij niet samenvalt met een administratieve waterschapsgrens.

Gedeeltelijke administratieve:

- noordoostgrens van het waterschap Buitenpost (Oosteinde);
- noordoostgrens van het waterschap Surhuisterveen;
- noordoost en oostgrens van de waterschappen Oostermeer en Stroobos;
- noordgrens van het waterschap Het Witveen en oostgrens van het waterschap Zwaagwesteinde c.a.;
- oostgrens van het waterschap De Oude Vaart.

De waterstaatskaarten zijn, à f 5,00 per stuk, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

SCHIERMONNIKOOG 2 O — LEEUWARDEN 6 W — GRONINGEN 7 W — HEERENV. 11 O

Herzien in 1942. Gedeeltelijk bijgewerkt tot 1948

6 LEEUWARDEN (OOST)

waterstaats documentatie cartografie
VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 6-0)
Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst afd. Publikatie 's Gravenhage

SLUIZEN (vervolg)	Wijdte in de dag m	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. slagdrempel	bovenkant vloer
Tussen het Kommerzijlsterdiep en de Kommerzijlsterrijte			
M. Kommerzijl, *keersluis van het waterschap Westerkwartier; twee openingen, elk met één paar puntdeuren, elke opening*	6,30	2,76 —	
De sluis wordt alleen gesloten bij doorbraak van de zeedijk.			
In de Lauwers			
N. Keersluis; *twee en twintig openingen, elk met een schuif, elke opening*	1,135	2,66 —	
Deze sluis wordt alleen gesloten bij doorbraak van de zeedijk.			
O. Keersluis *in de westelijke tak van de Lauwers; één opening met één paar puntdeuren*	4,73	2,13 —	
Deze sluis wordt alleen gesloten bij doorbraak van de zeedijk.			
In het Hoendiep			
P. Nieuwe schutsluis *met tussenhoofd, tussen de boezem van het waterschap Electra en de Friese boezem; drie roldeuren, benedenschutkolklengte* [1]) *85,00 m, lengte van de bovenschutkolk 99,30 m, totale schutkolklengte 190,00 m.*			
benedenhoofd	10,00	3,93 —	
tussenhoofd	12,00	3,93 —	
bovenhoofd	10,00	3,93 —	
De sluis doet tevens dienst als inlaatsluis tussen Frieslands boezem en de boezem van het waterschap Electra.			
In de Grootegasterhoofdvaart			
Q. Schutsluis *tussen het waterschap De Zuidpolder en Frieslands boezem; twee paar puntdeuren, schutkolklengte* [1]) *19,75 m*	4,10		
de slagdrempels zijn even hoog		2,91 —	
In de Nieuwe- of Compagnonsvaart			
R. Schutsluis *tussen het beneden- en bovenpand van de Nieuwe- of Compagnonsvaart; twee paar puntdeuren, schutkolklengte* [1]) *22,00 m*	4,50		
benedenhoofd		2,06 —	
bovenhoofd		0,96 —	
In het waterschap Kollumerland-Oostdeel			
S. Uitwateringssluis *tussen de boezem van het waterschap Kollumerland—Oostdeel en Frieslands boezem; één opening met twee paar puntdeuren*	4,50		
de slagdrempels zijn even hoog		2,26 —	
In elk der binnendeuren een schuif.			

[1]) *Onder schutkolklengte wordt verstaan, de lengte gemeten tussen de sluishoofden*

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem of het stromende water waarop zij afwateren.

Van polders, die afwateren op meer dan één boezem, is de tint gestreept overeenkomstig de kleuren van die boezems.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Van poldergedeelten, die uitsluitend in de zomer worden bemalen, is de begrenzing aangegeven door een blauwe harcering.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem waartoe zij behoren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan. De bies voor de begrenzing van het gebied, dat op Frieslands boezem loost is daar onderbroken, waar zij zou moeten samenvallen met de bies van een gebied, dat indirect op de Friese boezem afwatert. De laatstbedoelde bies vormt een deel van de begrenzing van het totale gebied, dat direct en indirect op Frieslands boezem loost.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders, voor zover deze laatste vermeld zijn in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

Waar in het bijschrift is verwezen naar „het boekje" wordt bedoeld het eerlang te verschijnen boekje „Beschrijving van de provincie Friesland, behorende bij de waterstaatskaart".

In dit boekje zijn gegevens opgenomen omtrent: bedijkingen, boezems, kanalen, overstromingen, reglementen, veenpolders, verveningen en droogmakerijen, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

De volgende polders komen geheel of gedeeltelijk op het blad voor:

Beintemapolder, polder Beintema, polder Benedictus, polder Bijma (p) groot 2 ha; polder Het Bilt (r), De Bindervoetpolder, polder Bosma, Catspolder, polder Dantuma, groot 8 ha; polder Dijkstra, polder van de Doopsgezinde gemeente c.a. (v), groot 9 ha; Doornbospolder, Eskespolder, Ezingepolder, polder Finnema, Ganzenpolder onderdeel van het waterschap De Contributie Zeedijken Oostdongeradeel, polder Gebr. de Boer (a$_1$), polder Gevers (e), groot 3 ha; polder Gjaltema (s), groot 4 ha; polder Grijdanus, polder Haan (c), Hanckemapolder, polder Hiemstra (o), groot 4 ha; polder Hiemstra, gelegen in het waterschap Oostermeer; polder Van der Hoek (j), groot 2 ha; polder Hulshof (n), groot 0,5 ha; polder Idsingh (t), groot 3 ha; Ikemaheertpolder, De Kerkvoogdijpolder onderdeel van het waterschap Hunsingo, polder Kettlingvier, polder Kloppenburg, polder Koning (b), polder Kroeze (f), groot 3 ha; polder Land (ij), groot 5 ha met inbegrip van een hoger deel, groot 3 ha en een hoger deel groot 1 ha; polder Lap (l), groot 3 ha; Leienspolder, polder Linker (h), polder Loonstra(d), groot 4 ha; polder Meemerda, polder Moltkenburg (g), polder Muller (a), polder Nationale Levensverzekering maatschappij (q), polder Ned. Herv. kerk te Surhuizum (i), Nieuwe Buitenpolder, Nieuwe Ruigezandsterpolder, polder Nieuwe Kruisland, polder Nieuw-Veen (w), De Noorderpolder, De Noorder Reitdiepspolder, Noordoosterpolder, Noordpolder, polder Obbema State, polder De Oude Kooi (b), groot 2 ha; polder De Platte Negens (e), polder Pool, polder Poortinga (u), polder Poppinga, polder Postmus, Raskespolder onderdeel van het waterschap De Contributie Zeedijken Oostdongeradeel, polder Roorda, polder Rozema (z), groot 6 ha; polder Scheerhoorn (k), groot 4 ha; Sikkemapolder, polder Tabak (m), groot 2,5 ha; polder Tolberterpetten, Van der Veenpolder; polder Fam. Veeland (x), groot 14 ha met inbegrip van 7 ha zomerbemaling, polder Veldzicht, Verdeniuspolder, De Vliedarpster- en Zuurdijksterpolder, polder Wartnawiel onderdeel van het waterschap De Contributie Zeedijken Oostdongeradeel, polder Weerdeburen, polder Wieringa, polder Wiersma, polder Wijbinga, Zevenhuisterpolder, De Zuider Reitdiepspolder, Zuidwesterpolder, polder Van der Zwaag.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795
ed. 3, bl. 7-W)

documentatie

7 GRONINGEN (WEST)

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m	Slagdrempeldiepte m — N.A.P.
A. Schouwerzijl, *slapersluis van het Waterschap Hunzingo in den rechter Reitdiepsdijk, één opening met één paar puntdeuren*	4.50	2.55
B. Winsumer- en Schaphalsterzijlen, *bestaande uit de naast elkaar gelegen:*		
a. Schaphalsterzijl, *keersluis van het Waterschap Hunzingo in den rechter Reitdiepsdijk, één opening met één paar puntdeuren*	5.84	2.62
b. Nieuwe Sluis, *keersluis van het Waterschap Hunzingo in den rechter Reitdiepsdijk, één opening met twee paar puntdeuren, naar weerszijden keerende*	10.—	2.99
c. Winsumerzijl, *keersluis van het Waterschap Hunzingo in den rechter Reitdiepsdijk, één opening met één paar puntdeuren*	3.38	2.52
C. Oude Aduarderzijl, *keersluis van het Waterschap Westerkwartier in den linker Reitdiepsdijk, één opening met één paar puntdeuren*	5.90	2.94
D. Nieuwe Aduarderzijl, *keersluis van het Waterschap Westerkwartier in den linker Reitdiepsdijk, twee openingen, elke opening met één paar puntdeuren*	4.50	3.43
E. Noorderpomp, *keersluis van het Waterschap Hunzingo in den rechter Reitdiepsdijk, één opening, gesloten door een klep*	0.75	1.03
F. Wetsingerzijl, *schutsluis van het Waterschap Hunzingo tusschen het Wetsingermaar en het Reitdiep, vier paar puntdeuren, naar weerszijden keerende, schutlengte 20 m; de slagdrempels zijn even hoog*	5.90	2.43
De sluis staat altijd open.		
G. Keersluis *in het Reitdiep te Wetsinge, schotbalksluis*	9.—	3.53
H. Sluis te Dokwerd, *schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van het Reitdiep, twee roldeuren, schutlengte 70 m*		8.60
bovenhoofd		2.38
benedenhoofd		3.93
Naast de sluis bevindt zich een gemaal met een capaciteit van 200 m³ per minuut bij 1.60 m opvoerhoogte.		
I. Westerhavensluis, *schutsluis in het Verbindingskanaal tusschen het Zuidelijk Verbindingskanaal en de Westerhaven, twee paar puntdeuren, schutlengte 35 m*	7.25	
bovenhoofd		1.88
benedenhoofd		2.93
K. Oosterhavensluis, *schutsluis in het Verbindingskanaal tusschen Damsterdiep en Eemskanaal, twee paar puntdeuren, schutlengte 50 m*	5.80	
bovenhoofd		1.63
benedenhoofd		3.18
L. Keersluis *in het Boterdiep te Noorderhoogebrug, schotbalksluis*	7.—	
M. Oostersluis, *schutsluis in het Kanaal Noordhornerzn—Eemskanaal tusschen den boezem van Electra en den boezem van het Eemskanaal, drie roldeuren; de middelste deur vormt de scheiding van twee delen, schutsluislengten resp. 115 m en 57.3 m; de slagdrempels zijn even hoog*	12.—	3.93
N. Driewegsluis, *schutsluis tusschen het Damsterdiep, het Noordhornerzn—Eemskanaal en het Eemskanaal, drie roldeuren, schutlengte 34 m; de slagdrempels zijn even hoog*	6.—	2.95
O. Tezingerverlaat, *schutsluis aan de Rollen tusschen het Damsterdiep en het Tezingermaar, twee paar puntdeuren, schutlengte 20 m*	3.40	
bovenhoofd		1.97
benedenhoofd		2.63
P. Slochtersluis, *schutsluis tusschen het Eemskanaal en het Slochterdiep, twee paar puntdeuren, schutlengte 37 m*	5.70	
bovenhoofd		1.35
benedenhoofd		3.25
Q. Schutsluis *tusschen de Borgsloot en het Waterschap de Westerbrookster Engelbertermolenpolder, twee paar puntdeuren, schutlengte 20 m; de slagdrempels zijn even hoog*	4.—	2.78
R. Schutsluis *tusschen het Winschoterdiep en het Waterschap de Oosterpolder, vier paar puntdeuren naar weerszijden keerende, schutlengte 23 m; de slagdrempels zijn even hoog*	4.25	0.68
S. Schutsluis *tusschen het Drentsche diep en het Waterschap de Onnerpolder, twee paar puntdeuren, schutlengte 37 m*	5.—	
bovenhoofd		1.28
benedenhoofd		1.70
T. Schutsluis *tusschen het Oude Hoornsche diep en het Waterschap de Eeldersoldepolder, twee paar puntdeuren, schutlengte 17 m*	4.—	
bovenhoofd		0.73
benedenhoofd		2.33
U. Schutsluis I *tusschen het eerste en tweede pand van het Lekster Hoofddiep, twee paar puntdeuren, schutlengte 27 m*	5.—	
bovenhoofd		1.63
benedenhoofd		2.63
Naast de sluis bevindt zich een gemaal met een capaciteit van 36 m³ per minuut bij 1.80 m opvoerhoogte.		

REITDIEPSDIJKEN.

Tot de staatsdijken in de provincie Groningen, waarop de Verordening, regelende het toezicht op dijken (zie Reglementen) van toepassing is, behooren de volgende Reitdiepsdijken:

1°. de keering, gerormd door den ouden Reitdiepsdijk van Zoutkamp tot den Vliedorpsterpolder, den dijk zuidelijk langs dezen polder en den nieuwen Zuurdijksterpolder tot den duurzaidijk van Electra, deze duurzaidijk tot den Ruigezandsterpolder, de dijk noordelijk langs dezen polder en den Waarsterpolder en het aansluitend gedeelte oude linker Reitdiepsdijk tot de provinciale grens;

2°. het oude linker Reitdiepsdijk van de keersluis te Wetsinge tot den Waarsterpolder en vervolgens de aansluitende dijk oostelijk langs dezen polder en den Ouden Ruigezandsterpolder tot de aansluitmast met de keering onder 1° vermeld; de oude rechter Reitdiepsdijk van de keersluis te Wetsinge tot den Oudezijdskanaalpolder en vervolgens de aansluitende dijk zuidelijk langs dezen en den Nieuwen Zuurdijksterpolder tot de aansluitmast met de keering onder 1° vermeld;

3°. de oude rechter- en linker Reitdiepsdijken bovenwaarts van de keersluis te Wetsinge.

KANALEN.

Aduarderdiep. *Dit diep loopt van het Hoendiep bij Vierverlaten naar het Reitdiep te Aduarderzijl. De lengte bedraagt 13.1 km; de breedte op K.P. wisselt van 23 m, in den bodem 18 m; de diepte onder K.P. van Vierverlaten tot Nieuwe brug 1.80 m, van Nieuwe brug tot Nieuwlilnp 2 m en van Nieuwlilnp tot het Reitdiep benevenmde van 2 m—2.20 m.*

Het is in beheer en onderhoud bij het Waterschap Westerkwartier. Het is grootendeels ontstaan door vergraving van een ouden tak van de Hunze.

Het kanaalpeil is gelijk aan Electrapeil (0.93 m — N.A.P.).

Boterdiep. *Het loopt van het Noordelijk Verbindingskanaal te Groningen langs Onderdendam naar Uithuizen. Benoorden Onderdendam wordt het kanaal ook Uithuizerdiep genoemd. De lengte bedraagt 26.5 km; de breedte op K.P. 9 m tot den bodem 3.60 m—13 m; de diepte onder K.P. 1.50 m—2 m.*

Het is in beheer en onderhoud bij het Waterschap Hunzingo; door de provincie Groningen wordt echter een vergoeding aan het Waterschap betaald voor het onderhoud.

Het Boterdiep werd van Onderdendam langs Bedum en Zuidwolde gegraven in 1635. Het werd in 1653 doorgetrokken tot in de stad Groningen.

Het kanaalpeil is gelijk aan Electrapeil (0.93 m — N.A.P.).

Damsterdiep. *Dit verbindt het kanaal Noordhornerzn—Eemskanaal bij Groningen met de haven van Delfzijl. Het heeft een lengte van ongeveer 29 km; de breedte op K.P. (Fivelingepeil) bedraagt 10 m—40 m; de bodembreedte van het bijgraven 10 m; verder tot Delfzijl 20 m. De diepte is 2 m onder Fivelingepeil (K.P. = 0.93 m — N.A.P.).*

Het is in beheer en onderhoud bij het Waterschap Fivelingo. Het gedeelte van Groningen naar Termpost werd gegraven in 1424.

Eemskanaal. *Dit kanaal verbindt de Oosterhaven te Groningen met de Buitenhaven van Delfzijl. De lengte bedraagt 26.5 km; de breedte op kanaalpeil is van 32 m—40 m; de diepte 4.50 m in het midden, 4 m in de kimmen. Het kanaalpeil is Winschoterpeil (W.P. = 0.62 m + N.A.P.). (Zie verder onder „Boezems").*

Het is in beheer en onderhoud bij de provincie Groningen. Het werd gegraven in de jaren 1866—1876.

Hoendiep. *Dit diep vormt de verbinding tusschen het Zuidelijk Verbindingskanaal en de Westerhaven te Groningen met het Koloniediep bij Oerken Altercarlaat. Het deel van Noordhorneryn naar tot Gaarkeuken is een onderdeel van den vaarweg van Groningen naar de IJsselmeer. De lengte van dit gedeelte bedraagt 42 m op K.P. en 20 m in den bodem. De diepte is 3 m onder K.P. Voor het andere gedeelte is de breedte 13 m—26 m op K.P., in den bodem 9 m—18 m; de diepte 2.70 m onder K.P.*

Het is verdeeld in twee panden door de schutsluizen te Gaarkeuken. Op dit blad komt voor het pand, gewoon liggende met den boezem van het Waterschap Electra (0.93 m — N.A.P.); het andere pand ligt geheel met Friesland boezem (0.66 m — N.A.P.).

Het Hoendiep is gegraven in de jaren 1597—1654.

Het kanaal is in beheer en onderhoud bij de provincie Groningen.

Kanaal Noordhornerzn-Eemskanaal. *De bestaande vaarweg van Groningen naar het Westen bleek reeds in het midden der vorige eeuw bij slechte te voldoen aan zeer bescheiden eischen. Daarom werd in de tweede helft van de vorige eeuw het Hoendiep aanmerkelijk verbeterd. De toename der scheepsvaart op dit kanaal van echter van dien aard, dat de behoefte aan nieuwe verruiming zich deed voelen. Er volgde weerlig tusschen de provincie Groningen en Friesland, de gemeente Groningen en het Rijk met het resultaat, dat de Staten van Groningen bij besluit van 15 Juli 1919, n°. 29, besloten tot het bouwen eener nieuwe sluis te Gaarkeuken, welke sluis werd gebouwd in de jaren 1922—1924; bij besluit van 15 Juni 1918, n°. 5, en 19 Februari 1923, n°. 3, tot het aanleggen van een nieuwe kanaal van het Eemskanaal ten oosten van Groningen tot het Hoendiep bij Noordhornerzn. Deze werken werden uitgevoerd in de jaren 1931—1936.*

Het nieuwe kanaal heeft een lengte van 16 km en loopt van het Eemskanaal, waarvan het door een schutsluis is gescheiden, naar het Hoendiep bij Noordhornerzl. Het gedeelte Eemskanaal—Boterdiep heeft een breedte op K.P. (peil van Electra of 0.93 m — N.A.P.) van 56 m, in den bodem van 36 m; het gedeelte Boterdiep—Spoorlijn Sauwerd—Groningen heeft een breedte op K.P. van 50 m, in den bodem van 28 m; overigens een breedte op K.P. van 42 m, in den bodem van 20 m; het gehele kanaal heeft een diepte van 3 m — K.P.

Het kanaal is in beheer en onderhoud bij de provincie Groningen, behalve een klein gedeelte aan de oostgrens der gemeente Groningen, dat onder beheer van die gemeente is.

Leekster Hoofddiep. *Het diep vormt met de Gaze, de Munniksloot en het Lekstermeer de verbinding tusschen het Hoendiep bij de Poffert en de donkersvaart bij Zevenhuizen. Het kanaal is door twee schutsluizen in drie panden verdeeld; het benedenpand ligt gemeen met den boezem van Electra; het tweede pand, zich uitstrekkende van sluis 1 (sluis U) te de Leek tot sluis II bij Diepswal, heeft een peil van 0.72 m + N.A.P.*

De lengte van het kanaal is 8.4 km; de breedte wisselt af van 10.80 m—18.60 m; in den bodem van 5 m—15 m; de diepte tot sluis I is 1.50 m; van deze sluis af 1.90 m in het midden en 1.70 m aan de kimmen.

De waterstand wordt in droge tijden door gemalen bij de sluizen op peil gehouden of zooveel lager als Electra benoden peil is.

Het kanaal is in beheer en onderhoud bij de gemeente Leek.

Noord-Willemskanaal. *Voor den aanleg van het kanaal werd concessie verleend bij Koninklijk besluit van 10 Juni 1858, n°. 43; het is tot stand gebracht door de Noord-Willemskanaal-Maatschappij in de jaren 1858—1861 en voor de scheepvaart opengesteld in 1861.*

Het kanaal verbindt het boezenpand van de Drentsche Hoofdvaart te Assen met het Zuidelijk Verbindingskanaal te Groningen en heeft een lengte van 27.9 km. Het wordt door vier schutsluizen in vijf panden verdeeld. Een deel van het vijfde pand komt op dit blad voor. Het wordt grootendeels gevormd door het gekanaliseerde deel van het Hoornsche diep en heeft een peil van 0.62 m + N.A.P. (Winschoterpeil).

De breedte bedraagt 14 m, in den bodem 8 m—10 m; de diepte is 2.30 m — peil.

Het kanaal met de kunstwerken is eigendom van- en in beheer en onderhoud bij de Noord-Willemskanaal-Maatschappij.

Reitdiep. *Het diep loopt van de Noorderhaven te Groningen tot de Lauwerzee te Zoutkamp. Het heeft een lengte van 31 km; de breedte op kanaalpeil wisselt af van 29 m—40 m en meer; bij Zoutkamp 300 m; in den bodem is de breedte minstens 10 m. De diepte bedraagt 2.50 m — K.P.*

Het is verdeeld in drie panden. Het eerste pand loopt van de Noorderhaven te Groningen tot de sluis te Dorkwerd en heeft een peil van 0.62 m + N.A.P. (Winschoterpeil); het tweede pand strekt zich uit tot de sluis te Lammerburen met een peil van 0.93 m — N.A.P. (Peil van Electra); het derde pand wordt gevormd door het gedeelte van het diep tusschen de sluis te Lammerburen en de sluis te Zoutkamp, het peil bedraagt in normale omstandigheden evenzeer 0.93 m — N.A.P. Indien het gemaal te Lammerburen in werking is, komen op dit pand echter verwisselingen voor tot 1.75 m + K.P.

Het Reitdiep is eigendijk de benedenloop van de oude Hunze.

In 1674 werden in het Reitdiep in de stad Groningen de Groote en de Kleine Spilsluizen gelegd respectievelijk in de monden van de Hunze en de Drentsche A. Tot 1875 werd alle water, dat te Groningen samenstroomde, afgevoerd door het Reitdiep. Door den aanleg van het Eemskanaal is de afvoerweg verlegt naar den mond van dit kanaal. De Spilsluizen werden opgeruimd. Het Reitdiep werd aan den mond afgesloten door een dijk van Zoutkamp naar Nittershoek (1875—1877). In dezen dam werd in de gaat van het Reitdiep een schut- en uitwateringssluis gebouwd. Tevens werd het Reitdiep afgesloten door een dam met schutsluis te Wetsinge. In de jaren 1918—1920 werd voor de bemaling van het Waterschap Electra een dam gelegd, waarop het boezengemaal is gebouwd. Onder dit gemaal zijn 5 kokers voor vrije lossing. Tevens lag in dezen dam een schutsluis. In verband met den aanleg van het nieuwe kanaal van Noordhornerzn naar het Eemskanaal is bij Dorkwerd in het Reitdiep een schutsluis gebouwd (sluis H), terwijl de schutsluis bij Wetsinge is vervallen. Een van de hoofden van deze sluis is ingericht als keerdam (sluis G).

Het Reitdiep is in beheer en onderhoud bij de provincie Groningen; het gedeelte in de gemeente Groningen tot het Blauwe Borgje bij die gemeente.

BOEZEMS.

I. Boezem van Electra.

Tot den boezem van Electra behooren het Reitdiep beneden de Dorkwerdersluis, het Hoendiep tot de sluis te Gaarkeuken, het nieuwe kanaal van Noordhorneryn naar het Eemskanaal en alle boezemwateren van de Waterschappen Hunzingo, Westerkwartier en Fivelingo. De belangrijkste hiervan zijn: het Boterdiep, het Winschoterdiep, het Kardingermaar, het Stedumermaar, het Westerwijtwerdermaar, het Warffumermaar, het Mensingeweerder Loopdiep, het Hulpkanaal voor Hoorn, het Aduarderdiep, het Kommerzijlsterdiep, het Letterbergerdiep, het Oldeholtsche kanaal, het Koningsdiep, de Munnikenloot, benevens de Rodervaart met het Leekstermeer en de benedenloopen van het Prinsterdiep en van het Eelderdiep.

De boezem loost door de Hunzingosluis en de Provinciale schut- en uitwateringssluis te Zoutkamp op de Lauwerzee. Bij Lammerburen is het Reitdiep afgedamd. Op die afdamming is een gemaal geplaatst met vier schroefpompen, elk opbrengende per minuut bij een opvoerhoogte van 0.5 à 1.5 m ongeveer 1000 m³. Het tusschen Lammerburen en Zoutkamp gelegen deel van het Reitdiep dient alleend als toe-, berg- of afvoerzee, waarin tijdens vloed het opgemalen water tijdelijk wordt geborgen. Tevens zijn bij Lammerburen gebouwd een schutsluis en vijf kokers voor vrije lossing.

Tot het gebied van den boezem behooren:

het Waterschap Hunzingo; 25.345 ha boezemland en 10.700 ha polderland;
het Waterschap Westerkwartier: 15.450 ha boezemland en 14.750 ha polderland;
het Waterschap Reitdiep: 1.350 ha boezemland en 1.650 ha polderland;
benevens de niet in het waterschap Electra opgenomen, in Drenthe gelegen gronden: 24.650 ha hooge gronden en 2.350 ha polderland of samen 24.345 ha, waarvan 24.650 ha hooge gronden, 40.145 ha boezemland en 29.450 ha polderland.

Het peil van den boezem bedraagt 0.93 m — N.A.P. De totale oppervlakte van den boezem is ruim 1.389 ha; van den voorboezem 113 tot 139 ha.

II. Boezem van Fivelingo. *Zie blad Groningen-Oost.*

III. Boezem van Duurswold. *Zie blad Groningen-Oost.*

IV. Eemskanaal.

Het belangrijkste boezemkanaal is het Eemskanaal. Tevens behooren tot den boezem het eerste pand van het Winschoterdiep, het zijdele pand van het Noord-Willemskanaal met het Hoornsche Diep tot de Punderbrug en den weg Vries—de Punt, het boezenpand van het Reitdiep, het Zuidlaardermeer en de Hunze tot de brug bij Spijkerboor in den weg Vries—Zuidlaren.

De boezem loost door een schut- en uitwateringssluis te Delfzijl op de Eems.

Het peil is Winschoterpeil (0.62 m + N.A.P.)

In den regel staan het Mortenskoekerveerlaat, het Zuidbroekstervaart en het Renselvaart open, zoodat het gehele Winschoterdiep en het benedenpand van de Pekel A in open gemeenschap met den boezem van het Eemskanaal liggen. Het Mortenskoekerveerlaat mag geloten worden, als het water in het tweede pand van het Winschoterdiep lager dan W.P. zou afloopen. Dit geldt weer in het bijzonder voor droge tijden. In het regenseizoen zal veelal nu in allen tijde voldoende gelegenheid tot afwateren te verzekeren, de sluis geopend moeten blijven, wiettegenstaande in dien tijd op het Zuidlaardermeer een stand van 0.20 m — W.P. wordt nagestreefd. Het Zuidbroekstervaart wordt geloten en hooge standen van het tweede pand te keeren of te laag afloopen van dit pand op het derde te beletten. Het Renselvaart wordt alleen geloten als de Pekel A 0.40 m boven peil stijgt (1.02 m + N.A.P.)

De oppervlakte van den boezem is ongeveer 1000 ha.

Er wateren ongeveer 7.700 ha polderland en 61.300 ha hooge gronden op den boezem af. Hiervan behooren tot het gebied van:

	hooge gronden ha	polderland ha
de Drentsche A en het Noord-Willemskanaal	29.900	1.200
de Hunze en het 1e Pand van het Winschoterdiep	21.400	6.500
	51.300	7.700
Voorts ontvangt de boezem al het water, dat door het 2e Pand van het Winschoterdiep wordt aangevoerd, onvattende totaal	15.000	7.650
	66.300	15.350

Bij de sluis te Dorkwerd is een gemaal gebouwd met een capaciteit van 200 m³ per minuut bij 1.60 m opvoerhoogte, tot terugpomping van het door schutten alsdaar verloren water.

V. Tweede pand van het Leekster Hoofddiep.

Het pand loopt van sluis I (sluis U) te de Leek tot sluis 11 te Diepswal. Het ontvangt het overtollige water van het derde pand. Bij de sluis is een gemaal met een capaciteit van 36 m³ per minuut bij een opvoerhoogte van 1.80 m gebouwd ten einde het pand op peil te kunnen houden. Er wateren geen gronden op het pand af.

WATERSCHAPPEN OF POLDERS, DIE GEHEEL OF GEDEELTELIJK IN HET GEBIED, WAAROVER DE KAART ZICH UITSTREKT, VOORKOMEN.

ADMINISTRATIEVE INDELING.

A. Waterschappen, belast met boezembeheer.

Waterschap Duurswold. *Zie blad Groningen-Oost.*

Waterschap Electra.

Het waterschap omvat het gebied, behoorende tot de drie waterschappen Hunzingo, Westerkwartier en Reitdiep.
Het bestuur van het waterschap bestaat uit vijf leden.
Het waterschap heeft tot taak de waterhuishouding der bemaling van het boezemwater.
Ten laste van het waterschap komen aanleg, onderhoud en bediening van een electrisch watergemaal en de bijbehorende werken te Lammerburen.
Het is opgericht in 1913; het reglement van het waterschap is opgenomen in de Provinciale bladen van Groningen 1913, n°. 66 en 1915, n°. 25; de wijzigingen in dat reglement in de Provinciale bladen 1921, nos. 83 en 97.

Waterschap Fivelingo. *Zie blad Groningen-Oost.*

Waterschap Hunzingo.

Het waterschap omvat de gronden, welke vroeger behoorden tot het voormalige Wetsinger Zijlvest, het Winsumer- en Schaphalsterzijlvest, het Schouwer- en Hoendiep Zijlvest, benevens alle dijkrechten van het Waterstaatsbestuur langs het Reitdiep tot den dijk van den Noordpolder. Het is opgericht in 1918 en wordt door een dijkgraad en ingelanden bestuur bestuurd. De voorzitters van deze besturen zijn leden van het hoofdbestuur van het waterschap.
Op kosten van het waterschap worden onderhouden de zeedijk van Hunzingo, aanvangende op 18.50 m ten zuiden der Hunzingosluis tot het begin van den Paneerpolderdijk, ter lengte van 518 m met de daarin gelegen Hunzingosluis te Zoutkamp; de zeedijk tusschen den Paneerpolder en den Vliepolder ter lengte van 479 m; Schouwerzijl, de Winsumer- en Schaphalsterzijlen, de Wetsingerzijl, de schutsluis aan de Rollen (Tezingervaart), het Oosterdijkshornerveerlaat, de Noorderpomp, woningen, loodsen, bruggen, duikers, kanalen en waren. Voorts betaalt het een jaarlijksche bijdrage aan het waterschap Electra ter bestrijding der kosten van dat waterschap.
Het reglement van het waterschap is opgenomen in het Provincial blad van Groningen 1894, n°. 57; de wijzigingen in dat reglement in de Provinciale bladen 1899, n°. 26; 1907, n°. 15; 1919, n°. 27; 1923, n°. 46; 1929, n°. 31.

(Vervolg Waterschappen zie achterzijde.)

TOELICHTING.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand aangegeven.
Onder waterstaatkundigen polder wordt verstaan een polder, door waterkeeringen omsloten, waarvan alle waterloopen in open gemeenschap staan. De waterstaatkundige polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dezen polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.
Hooge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. Hierin zijn de belangrijkste waterleidingen aangegeven met de kleur van den boezem, waarop zij afwateren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied der gronden, die er op afwateren. Bij belangrijke boezemwateren is de benaming in rood geplaatst.

VERKLARING DER TEEKENS.

Stoomgemaal		met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = vijzel; z = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
Motorgemaal		
Electrisch gemaal		
Vijzelwatermolen met vlucht in m.	p-0.1	Polderpeil
Windmotor met raddiameter in m.	zp-w-p-1.5	Zomer- of winterpeil van polders
Kleine watermolen.		
Gewenschte zomer- of winterstand in een polder	z-s-e-0.2	
Schutsluis.		
Keersluis.	a-s	Hoogtecijfer
Uitwateringssluis.		Verharde wegen.
Inlaatsluis.		Spoorwegen.
Grondduiker onder een waterleiding.		Tramwegen.
Idem met afsluiting.	120 ha	Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
Hoofdmerk van het N.A.P.		
Verkenmerk van het N.A.P.		Provinciale grens.
Peilschaal.		Administratieve grenzen van waterschappen.
Peilschaal, geregeld waargenomen.		Stuw.

In de kaart opgenomen tot en met 1935.

NADRUK VERBODEN.

Bewerking: Afd. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1:50000.

Verkend in 1930.
Geïl. bijgewerkt tot 1935.

Groningen West

(Vervolg Waterschappen.)

Waterschap Reitdiep.

Het waterschap wordt begrensd ten noorden en oosten door den buitenteen van den ouden provincialen Reitdiepdijk van den Provincialen zeedijk te Zoutkamp tot de voormalige schutsluis in het Reitdiep te Wetsinge, ten zuiden en westen door de lijn getrokken van het boezemhoofd van genoemde voormalige schutsluis langs den oever van het Reitdiep tot de snijding met den linker Reitdiepdijk door den buitenteen van den ouden provincialen Reitdiepdijk over de Aduarder- en Kommerzijlen tot de Slagerdiepsluis van 1852 te Munnikezijl en den oostelijken boord van de Lauwers en van de Munnekezijlerrijte tot den provincialen zeedijk te Zoutkamp en door dezen zeedijk tot de voormalige batterij te Zoutkamp.

Het bestuur van het waterschap bestaat uit drie leden.

Op algemeene kosten wordt gedragen het ten laste van het waterschap komende aandeel in de kosten van het waterschap Electra.

Het is opgericht in 1913; het reglement van het waterschap is opgenomen in het Provinciaal blad van Groningen 1913, n°. 65, en 1915, n°. 20; de wijzigingen daarin in het Provinciaal blad 1929, n°. 35.

Waterschap Westerkwartier.

Het waterschap omvat de gronden, die vroeger behoorden tot het Aduarder Zijlvest, het Saaksumer Zijlvest en het Kommer Zijlvest, voor zoover de daartoe behorende gronden in de provincie Groningen waren gelegen. Het is opgericht in 1861 en verdeeld in acht onderdeelen, die elk een afzonderlijk bestuur hebben. De voorzitters van deze besturen zijn leden van het hoofdbestuur van het waterschap.

Op algemeene kosten worden gedragen het onderhoud van de Kommerzijl en de Aduarderzijlen, van den linker Reitdiepdijk, met uitzondering van twee dijkgaanden, die in onderhoud zijn bij de provincie en één bij Donghorn, vroeger bij de provincie, thans bij een particulier in onderhoud, van de Hoornsche-, Noordelijke- en Paterswoldsche dijken, van de belangrijkste boezemkanalen met bruggen, duikers en andere werken; verder een jaarlijksche bijdrage, groot f 671,50, aan de provincie voor aangelegde werken in het Westerkwartier als Zijlschot van de Saaksumerlanden en een jaarlijksche bijdrage aan het waterschap Electra ter bestrijding der kosten van dit waterschap.

Het reglement van het waterschap is opgenomen in het Provinciaal blad van Groningen 1918, n°. 14; de wijzigingen in dat reglement in de Provinciale bladen 1919, n°. 26, en 1933, n°. 19.

B. Waterschappen, hoofdzakelijk belast met de belangen voor de ontwatering.

De waterschappen, welke zijn gelegen binnen het gebied van een waterschap, dat belast is met het boezembeheer, zijn geheel zelfstandig met een eigen bestuur, dat niet onder toezicht staat van het hoofdbestuur van het boezemwaterschap of van de besturen der onderdeelen daarvan.

Achter de namen der waterschappen zijn opgenomen jaartal en nummer der Provinciale bladen, waarin zijn opgenomen de reglementen en de wijzigingen daarin.

GRONINGEN.

a. Duurswold.

Wp. de Bakkerpolder; oprichtingsbesluit	1900, n°. 5.
„ *de Driebond*	1915, n°. 38. 1918, n°. 18. 1926, n°. 16. 1954, n°. 48.
„ *Euvelgunne*	1854, n°. 54.
„ *Groote Harkstederpolder*	1915, n°. 1.

b. Eemskanaal.

Wp. Drie Eigenaren; (a) oprichtingsbesluit	1877, n°. 35.
„ *de Exserpolder*	1912, n°. 74.
„ *Glimmen*	1895, n°. 3.
Het waterschap is voor een klein gedeelte in Drenthe gelegen	1900, n°. 54. 1903, n°. 52. 1911, n°. 64.
Provinciale bladen van Drenthe	1895, n°. 3. 1900, n°. 30. 1903, n°. 39. 1911, n°. 44.
Wp. Helpman	1918, n°. 57.

c. Fivelingo.

Wp. de Boltjerpolder	1903, n°. 56. 1906, n°. 12.
„ *Borgloosterpolder*	1871, n°. 57.
„ *de Fledderbosscherpolder*	1932, n°. 8.
„ *de Garmerwolderpolder*	1881, n°. 3. 1882, n°. 23.

d. Hunzingo.

Wp. Alma	1933, n°. 59.
„ *Anderveerld*	1908, n°. 57.
„ *de Barnheemsterpolder*	1869, n°. 99.
„ *de Breeken*	1898, n°. 59.
„ *de Bult*	1904, n°. 47.
„ *Bûtens;* oprichtingsbesluit	1872, n°. 58.
„ *Eendracht;* oprichtingsbesluit	1871, n°. 102. 1894, n°. 63.
Wp. Engeweer	1924, n°. 16.
„ *Geneide-Klunder*	1920, n°. 30.
„ *Heidemapolder;* oprichtingsbesluit	1884, n°. 47.
Wp. de Kievitspolder	1913, n°. 21.
„ *Kleine Krimpolder, (b);* oprichtingsbesluit	1877, n°. 57.
Wp. Kloosternolenpolder	1870, n°. 89.
„ *de Koningslaagte*	1878, n°. 26. 1892, n°. 78.
„ *Kooi* . . . . 1877, n°. 33;	1878, n°. 5.
„ *Kraneweerterpolder;* oprichtingsbesluit	1867, n°. 5.
Wp. de Langelandstermolenpolder	1881, n°. 62. 1893, n°. 49.
Wp. de Lichtenvoortsterpolder	1913, n°. 59.
„ *Menkeweer*	1877, nos. 17 en 75,
„ *Moechorner en Uilenvaterpolder*	1891, n°. 58.
	1922, n°. 19. 1931, n°. 25.

e. Waterschap Reitdiep.

Wp. de Oldehoofsterpolder	1866, n°. 15. 1879, n°. 50. 1880, n°. 6. 1886, n°. 63.
„ *de Oude Zwardijkster-Uitterdijkpolder*	1911, n°. 22.

f. Waterschap Westerkwartier.

Wp. Allerma	1909, n°. 63.
„ *Bouwerderpolder*	1891, n°. 72.
„ *de Drie Polders en Kazemierpolder*	1917, n°. 20. 1917, n°. 48.
Wp. Eelderwolderpolder	1917, n°. 66.
Het waterschap is gedeeltelijk in Drenthe gelegen. De Drentsche gronden betalen dezelfde lasten als de Groningsche.	1918, n°. 63. 1920, n°. 65. 1927, n°. 120. 1929, n°. 35.
Provinciale bladen van Drenthe	1917, n°. 47. 1918, n°. 38. 1920, n°. 67. 1927, n°. 95. 1929, n°. 24.
Wp. de Eendracht	1913, n°. 10.
„ *de Fanerpolder*	1922, n°. 57.
„ *Fransumerpolder*	1935, n°. 45.
„ *de Groenepolder*	1876, n°. 67. 1902, n°. 7.
„ *de Hoop en Verwachting*	1919, n°. 10. 1923, n°. 50.
„ *Joosweerd*	1917, n°. 23.
„ *de Jonge Held*	1869, n°. 61. 1930, n°. 65.
„ *de Kleine Eendracht*	1864, n°. 48.
„ *Korhorn*	1878, n°. 20. 1880, n°. 63.
„ *de Kriegsman*	1903, n°. 62.
„ *de Lageweiden*	1903, n°. 61.
„ *Medemertilsterpolder*	1917, n°. 22.
„ *Nijlandsterpolder*	1935, n°. 45.
„ *Ons Behoud*	1869, n°. 76. 1870, n°. 93. 1872, n°. 54. 1894, n°. 52.
Wp. het Oosterland	1913, n°. 56.
Het waterschap is gedeeltelijk in Drenthe gelegen. De Drentsche gronden betalen dezelfde lasten als de Groningsche.	1917, n°. 29. 1929, n°. 34.
Provinciale bladen van Drenthe	1913, n°. 42. 1917, n°. 15. 1929, n°. 23.
Wp. de Heidenschapperpolder	1933, n°. 64.
„ *Kleine Harkstederpolder*	1905, n°. 49.
„ *de Ondzinning*	1929, n°. 25.
„ *de Westerbroekster-Engelbertermolenpolder*	1903, n°. 55. 1904, n°. 41. 1906, n°. 63. 1910, n°. 36.
Wp. de Koolpolder	1912, n°. 72.
„ *de Oeverpolder*	1891, n°. 70.
„ *de Onnerpolder*	1930, n°. 79. 1931, n°. 66.
„ *de Oosterpolder*	1927, n°. 112. 1930, n°. 80.
„ *de Westerbroekstermadepolder*	1914, n°. 20.
Wp. de Westerpolder	1927, n°. 113. 1930, n°. 70.

De Groene Polder (z.s. 0.15 m + N.A.P.), de polder *Groenestein* en de polder *Westerstadshamrik* zijn ongereglementeerd.

Wp. de Grootzijlsterpolder	1911, n°. 71.
„ *Swieringapolder;* oprichtingsbesluit	1862, n°. 66.
De Bruininga's Molenpolder en de polder *Rottegat* zijn ongereglementeerd.	
Wp. het Noorden	1918, n°. 59. 1919, n°. 80.
„ *de Noorderpolder*	1865, n°. 47. 1874, n°. 71.
„ *Ondervierum*	1892, n°. 64. 1919, n°. 21.
„ *de Oostelijke Bedumerpolder*	1929, n°. 78.
„ *Oostpolder*	1917, n°. 24. 1917, n°. 63.
„ *de Oudezijltermolenpolder*	1878, n°. 10.
„ *de Palen*	1876, n°. 46. 1878, n°. 64.
„ *de Pijptermolenpolder*	1869, n°. 64.
„ *de Stitswerderweldpolder*	1912, n°. 26.
„ *de Tezingerpolder*	1894, n°. 53.
„ *de Vereeniging*	1926, n°. 45.
„ *de Westerdijkhornerpolder*	1865, n°. 45.
„ *Westpolder*	1919, n°. 20. 1923, n°. 45.
„ *de Winsumer- en Bellingeweerternolen*	1869, n°. 59. 1877, n°. 21. 1889, n°. 45.
Wp. het Witte Laan	1919, n°. 75. 1919, n°. 75a.

De *Aldertspolder* (12 ha, *c*), de *Boerenrijpsterpolder*, de *Deellanden* (82 ha), de *Dokterpolder*, de *Hondegatspolder*, de *Lagepolder*, de *Lageweegsterpolder*, de *Lutjenkerspolder* (7 ha, *d*), de *Ooster Kraneweerstersplolder*, de *Pompsterpolder*, de *Stuurwolderpolder*, de *Water Kraneweerterpolder* en de *Zuiderpolder* zijn ongereglementeerd, evenals het poldertje gemerkt *e*.

Wp. de Saaksumerpolder	1864, n°. 49. 1885, n°. 79.

De twee kleine poldertjes, gemerkt *f* en *g*, langs het Reitdiep gelegen, zijn ongereglementeerd.

Wp. de Oude Held	1907, n°. 45. 1908, n°. 50.
„ *Tienboerenpolder*	1917, n°. 21.
„ *de Verbetering*	1925, n°. 49.
„ *Vroeswold*	1886, n°. 11. 1900, n°. 46. 1909, n°. 3. 1911, n°. 62.
„ *Zwithorner Zuiderpolder*	1935, n°. 46.
„ *de Zuidwending*	1916, n°. 51.

De *Alberdapolder*, de *Bansemapolder*, de *polder van Gebr. Roa*, het *poldertje bij Englum*, de *Hanckemapolder*, de *Hoolepolder*, de *Hoolsemapolder*, de *Kleine Oostwolderpolder*, de *Leuringpolder* (h.), de *Mentzpolder*, de *polder Mokkenburg*, de *Triplum of Vierverlatenpolder*, de *polder Waschhuizen*, de *Wierumerpolder* en de *Zuiderhempolder* zijn ongereglementeerd.

DRENTHE.

Wp. Lappenvoort	1906, n°. 25. 1909, n°. 1.
„ *Leutingewolde*	1904, n°. 33. 1917, n°. 35. 1919, n°. 31. 1920, n°. 55. 1925, n°. 45. 1927, n°. 89. 1932, n°. 74.
Wp. Matalaat-Roderwolde	1933, n°. 53.
Een klein deel van het waterschap is in de provincie Groningen gelegen	1935, n°. 18.
Provinciale bladen van Groningen	1933, n°. 73. 1935, n°. 19.
Wp. de Peizer- en Eeldermaden	1928, n°. 59.
Een klein deel van het waterschap is in de provincie Groningen gelegen.	1932, n°. 76. 1935, n°. 19.
Provinciale bladen van Groningen	1928, n°. 59.
1929, n°. 14, 1932, nos. 23 en 72.	1935, n°. 20.
Wp. de Zuidermaden	1914, n°. 37. 1916, n°. 24. 1920, n°. 12.

C. Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen.

Achter de namen der waterschappen zijn opgenomen jaartal en nummer der Provinciale bladen van Groningen, waarin zijn opgenomen hun reglementen en wijzigingen daarin.

***Waterschap Albertsweg** (1934, n°. 49).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Bedum en heeft een oppervlakte van 156 ha. Het heeft ten doel het onderhouden en voor zooveel noodig verharden van den zgn. Albertsweg met zijtak.

***Waterschap de Derde Bellingeweersterweg** (1930, n°. 69).*

Het waterschap is gelegen in de gemeenten Winsum, Adorp en Bedum en heeft een oppervlakte van ongeveer 147 ha. Het heeft ten doel het onderhoud en voor zooveel noodig het verharden van den zgn. Derde Bellingeweersterweg.

***Waterschap Ellerhuizerwegen** (1922, n°. 58).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Bedum en heeft een oppervlakte van ongeveer 582 ha. Het heeft ten doel het onderhoud van den Reitlandsterweg, van den Ellerhuizerkleiweg en van het Ellerhuizervoetpad.

***Waterschap Hekkumerweg** (1933, n°. 61).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Adorp en heeft een oppervlakte van ongeveer 201 ha. Het heeft ten doel het onderhouden van den zgn. Hekkumerweg.

***Waterschap Hondsrug** (1912, n°. 28).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Haren en heeft een oppervlakte van ongeveer 95 ha. Het heeft ten doel het verbeteren en onderhouden van de Schoolsloot met een tweetal duerwateringen.

***Waterschap de Hoornsche Dijk** (1930, n°. 25).*

Het waterschap is gelegen in de gemeenten Haren en Groningen en heeft een oppervlakte van ongeveer 231 ha. Het heeft ten doel het voor zooveel noodig verbeteren en verhoogen van de kruin van een deel van den Ouden Hoornschen- of Noordelijken dijk en het daarop aanleggen en onderhouden van een verharden weg met een zijtak naar den kunstweg Groningen—Selde.

***Waterschap Medenerlaan** (1925, n°. 33).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Winsum en heeft een oppervlakte van ongeveer 82 ha. Het heeft ten doel het onderhoud van de zgn. Medenerlaan.

***Waterschap Munsterweg en Netlaan** (1925, n°. 11; 1931, n°. 59).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Winsum en heeft een oppervlakte van ongeveer 167 ha. Het heeft ten doel het onderhoud van den zgn. Munsterweg en van de zgn. Netlaan.

***Waterschap de Paddepoel** (1929, n°. 27).*

Het waterschap is gelegen in de gemeenten Adorp, Noordwijk en Groningen en heeft een oppervlakte van ongeveer 543 ha. Het heeft ten doel het onderhoud van den zgn. Paddepoeldreef, loopende van den weg van Groningen naar Adorp in de gemeente Groningen tot de Wierumerschouw over het Reitdiep in de gemeente Adorp.

***Waterschap de Roode Weg en langs de Oude A** (1929, n°. 28; 1930, n°. 28; 1931, n°. 60).*

Het waterschap is gelegen in de gemeenten Bedum en Winsum en heeft een oppervlakte van ongeveer 171 ha. Het heeft ten doel het zooveel noodig verbeteren en onderhouden van den zgn. Boschweg met zijweg en van den weg langs de westzijde van de Oude A.

***Waterschap Schilligehamsterweg** (1929, n°. 29).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Winsum en heeft een oppervlakte van ongeveer 266 ha. Het heeft ten doel het onderhoud van het onder het waterschap gelegen gedeelte van den Schilligehamsterweg met zijtak.

***Waterschap de Toptil** (1932, n°. 55).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Middelstum en heeft een oppervlakte van ongeveer 98 ha. Het heeft ten doel het onderhouden van de vaste brug, genaamd Toptil, over het Boterdiep, het onderhouden en verharden van twee wegen en het onderhouden van twee hoofdwatergangen met een duiker.

***Waterschap de Vennen Grintweg** (1923, n°. 41).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Baflo en heeft een oppervlakte van ongeveer 259 ha. Het heeft ten doel het onderhouden van den zgn. Vennenweg met een tweetal zijwegen.

***Waterschap Verharde wegen Eenrum—Luhe, Saahsum—Saahsumhuizen** (1926, n°. 51; 1933, n°. 9).*

De gronden van het waterschap, gelegen in de gemeenten Baflo, Eenrum en Winsum, hebben een oppervlakte van ongeveer 356 ha. Het heeft ten doel het verbreden, ophoogen en verharden van den weg van Luhe Saaksum naar Saaksumhuizen en het gedeeltelijk aanleggen, verharden, ophoogen en verbreden van den zgn. Handerweg, alsmede het onderhouden van deze wegen, totdat het onderhoud door de gemeenten Baflo en Eenrum is overgenomen.

***Waterschap Verharde wegen van Oosterlijk Haren** (1915, n°. 12; 1915, n°. 14).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Haren en heeft een oppervlakte van ongeveer 860 ha. Het heeft ten doel het verharden van den weg van Waterhuizen tot den weg Haren—Onnen en van den Esserweg van het dorp Esen naar den Rijkstramweg Groningen—Assen, benevens van een drietal kleinere weggetjes.

***Waterschap Voslaan** (1921, n°. 28).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Winsum en heeft een oppervlakte van ongeveer 84 ha. Het heeft ten doel het onderhouden van de Voslaan, en zijtak van den Winsumerweg.

***Waterschap Zuidermade** (1924, n°. 21).*

Het waterschap is gelegen in de gemeente Hoogezand en heeft een oppervlakte van 162 ha. Het heeft ten doel aanleg, onderhoud en verbreeding van een draaibrug, de Boereklomp, over het Winschoterdiep met de bij die brug behoorende brugwachterswoning.

***Waterschap de Zwarte Weg** (1931, n°. 63).*

Het waterschap is gelegen in de gemeenten Baflo en Warffum en heeft een oppervlakte van ongeveer 176 ha. Het heeft ten doel het onderhouden en voor zooveel noodig verharden van den weg, genaamd de Zwarte Weg, van de aansluiting daarvan bij den provincialen kunstweg Onderdendam—Warffum.

REGLEMENTEN.

Met opgave van de Provinciale bladen, waarin het reglement en de wijzigingen daarin zijn opgenomen.

Groningen.

Algemeen Reglement voor de waterschappen *1933*, n°. *75*.
Kiesreglement voor de waterschappen *1906*, n°. *51*.
Reglement op het toezicht der wegen *1928*, n°. *68*.
Reglement, regelende het toezicht op kanalen, watergangen en waterstaatswerken *1924*, n°. *19*.
Politiereglement op de rivieren, kanalen, havens en daarbij behoorende werken *1927*, n°. *129*.
Reglement op de vervoeringen en ontgrondingen *1925*, n°. *37*.
Verordening, houdende regeling van het toezicht op dijken *1929*, n°. *75*.
Verordening tot regeling van den waterafvoer *1910*, n°. *86*; *1922*, n°. *55*.

Drenthe.

Algemeen Reglement voor de waterschappen *1927*, *nos. 9 en 90*; *1928*, n°. *53*; *1931*, n°. *15*.
Reglement op de wegen en voetpaden *1926*, n°. *56*; *1930*, n°. *66*.
Reglement op de waterleidingen *1926*, n°. *17*; *1930*, n°. *67*.
Reglement op het verleenen van subsidiën uit de provinciale fondsen ter bevordering van den aanleg van kunstwegen *1913*, n°. *44*; *1914*, n°. *41*.
Drentsch tram- en spoorwegreglement 1904, *1904*, n°. *16*.

Buitenwaterstanden in m ten opzichte van N.A.P.

Tienjarig overzicht 1921—1930.

Plaats van waarneming.	Gemiddeld hoogwater. 1 Mei–31 Oct. M. V.	Gemiddeld hoogwater. 1 Nov.–30 Apr.	Gemiddeld laagwater. 1 Mei–31 Oct. M. E.	Gemiddeld laagwater. 1 Nov.–30 Apr.	Hoogste stand.	Laagste stand.
Zoutkamp	*1.08*	*0.90*	*— 1.41*	*— 1.22*	*3.62, 10 Oct. 1926*	*— 2.67, 21 Nov. 1927 en 3 April 1920*
Delfzijl	*1.24*	*1.07*	*— 1.56*	*— 1.61*	*3.68, 12 Dec. 1929*	*— 3.08, 21 Nov. 1927*

Binnenwaterstanden in m ten opzichte van N.A.P.

Tijdvak 1929—1933.

Plaats van waarneming.	Gemiddelde stand.	Hoogste stand.	Laagste stand.
Duurswold [1]).			
Groeveluis Z.Z.	*— 1.03*	*— 0.81, Febr. en Mrt. 1933*	*— 1.19, Dec. 1933*
Eemskanaal en 1e Pand Winschoterdiep.			
Oosterhavenluis	*+ 0.46*	*+ 0.56, 24 Nov. 1930*	*— 0.08, 13 Jan. 1930*
Martenshoekstersluis	*+ 0.52*	*+ 1.19, 7 Jan. 1932*	*+ 0.12, 18/19 Sept. 1929*
Electra.			
Brug bij de Roodehaan	*— 0.54*	*— 0.16, 7 Jan. 1932*	*— 1.13, 2 Oct. 1930 6 Maart 1931 25 Febr. 1932*
Reitdiep.			
Zoutkamp (Hunzingoluis)	*— 0.76*	*— 0.09, Jan. 1932*	*— 0.98, Oct. 1930*
Groningen.			
Boterdiep	*— 0.79*	*0.09, „ 1932*	*— 0.97, Sept. 1929 Dec. 1933*
Onderdendam.			
Winsumerdiep	*— 0.79*	*— 0.03, „ 1932*	*— 0.99, Sept. 1929 Febr. 1932*
Uithuizen, [2])			
Boterdiep	*— 0.76*	*+ 0.03, „ 1932*	*— 0.93, Febr. 1932 Nov. en Dec. 1933*
Fivelingo.			
Groeveluis N.Z.	*— 0.78*	*+ 0.03, 7 Jan. 1932*	*— 1.29, 13 Maart 1929*

[1]) *In verband met de inwerkingstelling van het gemaal werden slechts de waterstanden over 1933 gebruikt.*
[2]) *Waarnemingen gedurende de jaren 1932 en 1933.*

VERWIJZING.

Beekman, Dr. A. A. Nederland als polderland. Derde druk. 1932.

Bijdrage tot de kennis van den tegenwoordigen staat der provincie Groningen. 1860—1874.

Blaupot ten Cate en Maschhaupt. Bijdragen tot de kennis van de provincie Groningen en omgelegen streken. 1923. 2 deelen.

Geertsema, Mr. C. C. De zeeweringen, waterschappen en polders in de provincie Groningen. 1910.

Oonkens Regeeringsalmanak van en voor de provincie Groningen.

Register I. Groningen. Uitgave 1925. Hoogte van verkenmerken volgens N.A.P., gevonden bij de nauwkeurigheidswaterpassingen, de waterpassingen van den Algemeenen Dienst van den Rijkswaterstaat en waterpassingen van andere organisaties, alsmede verdere wijzigingen en aanvullingen. Uitgegeven door het Ministerie van Waterstaat.

Wegwijzer voor de Binnenscheepvaart. Deel I. Noordoostelijk Nederland met 7 overzichtskaarten en 24 platte gronden. Tweede druk 1930; met aanvullingsblad n°. 1, tot 1 Januari 1935. Uitgegeven door het Ministerie van Waterstaat.

De Waterstaatskaarten zijn à f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

GROENINGEN (OOST)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

documentatie kartografie

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag. m	Slagdrempeldiepte m — N.A.P.
A. Dorpsterzijl, *uitwateringssluis van het Waterschap Fivelingo, één paar vlood-, één paar eb- en één paar stormdeuren*	6,15	2,74
B. Slochter- en Schармerzijl, *uitwateringssluis van het Waterschap Fivelingo, één paar vlood-, één paar eb- en één paar stormdeuren*	5,15	2,62
C. Eemskanaalsluis, *schutsluis tusschen het Eemskanaal en de buitenhaven van Delfzijl, vier paar deuren naar weerszijden keerende, schutlengte 60 m; de slagdrempels zijn even hoog*	10,50	4,68
D. Farmsumerzijl, *uitwateringssluis van het Waterschap Duurswold, één paar vlood-, één paar eb- en één paar stormdeuren*	8,—	3,18
E. Schutsluis *in het Verbindingskanaal tusschen het Eemskanaal en het Afwateringskanaal van Duurswold, twee paar puntdeuren, schutlengte 27 m,*	6,—	
bovenhoofd		1,38
benedenhoofd		3,18
F. Noordersluis, *schutsluis tusschen de Groeve en het Eemskanaal, twee paar puntdeuren, schutlengte 38,50 m*	7,40	
bovenhoofd		2,13
benedenhoofd		3,58
G. Zuidersluis, *schutsluis tusschen de Groeve en het Eemskanaal, twee paar puntdeuren, schutlengte 32,50 m*	5,90	
bovenhoofd		1,78
benedenhoofd		3,08
H. Oosterdijkshornerverlaat, *schutsluis tusschen den boezem van Fivelingo en den boezem van Electra, twee hefdeuren, schutlengte 28,— m, de slagdrempels zijn even hoog*	5,15	2,87
I. Schutsluis *tusschen het Schildmeer en de Schildwolder Schipsloot, twee paar puntdeuren, schutlengte 25,— m*	4,40	
bovenhoofd		2,13
benedenhoofd		2,83
Deze sluis dient tot keering van hooge waterstanden op het Schildmeer en wordt gesloten bij waterstanden op dat meer van 0,20 m boven Duurswoldpeil.		
K. Schutsluis *tusschen het Schildmeer en de de Haanswaart, twee paar puntdeuren, schutlengte 24,— m*	4,20	
bovenhoofd		2,58
benedenhoofd		2,88
L. Uitwateringssluis *van het Waterschap Noordzijde van de gemeenten Suppemeer en Hoogezand en verdere onderhoorigheden op de Buiten Ee (boezem van het Waterschap Duurswold) bestaande uit een steenen overlaat*	3,50	0,22
en één sluisje afgesloten door één schuif	0,75	1,08
M. Martenshoekstervverlaat, *schutsluis tusschen het eerste en tweede pand van het Winschoterdiep, twee paar puntdeuren, schutlengte 31,50 m*	6,99	
bovenhoofd		1,25
benedenhoofd		1,58
ten zuidwesten van de schutsluis *zijn verondiepingen, ieder afgesloten door een schuif, elke opening*	1,00	0,36
N. Keersluis *in de vaart naar het Fokshoofstermeer een paar deuren oostwaarts keerende*	5,00	1,26
O. Zuidbroekstervverlaat, *schutsluis tusschen het tweede en het derde pand van het Winschoterdiep, twee paar puntdeuren, schutlengte 35,— m,* de	6,00	1,56
P. Winkelhoekstervverlaat, *schutsluis tusschen het Winschoterdiep en het Winkelhoekstervaart, twee paar puntdeuren, schutlengte 30,— m*	4,85	
bovenhoofd		1,13
benedenhoofd		1,89
Q. Noordbroekstervverlaat, *schutsluis tusschen het Winschoterdiep en de Noordbroekstervaart, twee paar puntdeuren, schutlengte 26,— m*	4,95	
bovenhoofd		0,98
benedenhoofd		1,58
R. Scheemderverlaat, *schutsluis tusschen het Winschoterdiep en het Zijl- of Opslag, twee paar puntdeuren, schutlengte 25,— m*	4,46	
bovenhoofd		1,22
benedenhoofd		2,44
Op 30 m achter de sluis bevindt zich een keerschut, waarmede het benedenwater 0,80 m kan worden verhoogd	5,00	3,02
S. Kleinemeerstervverlaat, *schutsluis tusschen het Borgercompagniesterdiep en het Winschoterdiep de Vereenigde Waterschappen Kleinemeer en Borgercompagnie Westhaat, twee paar puntdeuren, schutlengte 13,50 m*	4,30	
bovenhoofd		0,88
benedenhoofd		1,01

ZEEWERING.

Op dit blad komen voor:

A. ***een gedeelte van den provincialen zeedijk van den Oostpolderzeedijk tot de zeewering om de haven van Delfzijl bij grenspaal 8 der voormalige vestingwerken.*** *De dijk heeft een totale lengte van 10 500 m en is in onderhoud bij de provincie Groningen;*

B. ***de als zeewering dienstdoende voormalige vestingwallen van Delfzijl tot de Dorpsterzijl (sluis A).*** *Deze uitwatering is lang 795 m, het onderhoud berust bij het Rijk.*
In de vestingwallen bestaan de volgende doorgangen:

1°. de doorgang voor spoorvoegverkeer, wijd 5 m, en die voor gewoon verkeer, wijd 4 m, beide voorzien van één paar puntdeuren, benevens een schotbalkkeering. De drempel van de oostelijke opening ligt op 3,57 m + N.A.P. en die van de westelijke op 3,32 m + N.A.P.

2°. De Groote Watergoot, met één schuif en één schotbalkkeering: wijd 2,60 m; de drempel ligt op 3,06 m + N.A.P.;

3°. De Kleine Watergoot, met één paar puntdeuren en één schotbalkkeering, wijd 4,50 m, de hoogte van den drempel is 3,08 m + N.A.P.;
Alle doorgangen zijn in onderhoud bij het Rijk; de bediening van de sub 2°. en 3°. genoemde berust bij de provincie Groningen (overeenkomst tusschen Rijk en Provincie).

C. ***de zeewering van het Waterschap Fivelingo*** *ter lengte van 68 m, waarin gelegen de Dorpster- en de Slochterzijl (sluizen A en B). De dijk is, met de daarin gelegen sluizen, in onderhoud bij het Waterschap Fivelingo;*

D. ***een gedeelte van den provincialen zeedijk van de Slochterzijl tot den dijk van het Waterschap Oldambt te Termunterzijl.*** *De dijk heeft een totale lengte van 8500 m. Op 130 m afstand van de Slochterzijl (sluis B) bevindt zich de Eemskanaalsluis (sluis C) en op 320 m afstand van deze de Farmsumer Uitwateringssluis (sluis D) van het Waterschap Duurswold. De zeedijkbehalve een klein gedeelte waarop het gemaal van Duurswold staat en de Eemskanaalsluis zijn in onder, houd bij de provincie Groningen; de Farmsumer Uitwateringssluis en het gedeelte van den zeedijk waarop het gemaal van het Waterschap Duurswold staat bij dit waterschap. Dit deel van den dijk heeft een lengte van ongeveer 75 m en strekt zich uit van 40 m ten noorden van het gemaal tot 29 m ten zuiden daarvan.*

BEDIJKINGEN.

De vorming van de Dollard wordt wel gesteld in de 2de helft van de 13de eeuw, doch heeft volgens Emmer zeer waarschijnlijk plaats gehad in 1413. Het ontstaan in zijn grootste uitgebreidheid van den niet langzamerhand door achtereenvolgende doorbraken zijn geschied, maar ineens door een zeer katastrophalen vloed. Het overstroomingswater drong diep landwaarts binnen. Inkamsen hebben elk gerekt tot Veendam en tot Wedde en Waterwolde. In 1454 heeft men aan de westzijde de overstrooming trachten te beperken door het aanleggen van een dijk van den Eemsdijk bij het thans verdwenen Wester-Reide, oostelijk van Termunten, naar de hoogere zandgronden bij Finsterwolde. In 1507 heeft men deze echter ook moeten prijsgeven.

Langzamerhand heeft zich in het overstroomde gebied vruchtbare klei neergezet en de zoogenoemde kweklaren zijn achtereenvolgens bedijkt.

De eerste bedijkingen, gouwel in de oostelijke als in de westelijke inham dateeren uit de eerste helft van de 16de eeuw. De op dit blad voorkomende Oude Dijksterweg ten noordoosten van Zuidbroek is hiervan een overblijfsel.

De bedijkingen, welke op dit blad voorkomen, zijn:

Noordbroekstermarrik en Koreugaat, benevens de buitenlanden van Noordbroek, Uitburen en Zuidbroek en de Noorder-, Wester- en Oosterlanden onder Meden	*in 1545;*
Scheemdermarrik (Westersche Molenpolder) en Scheemderzwaag	*„ 1597;*
het Oudland onder Scheemda	*„ 1626;*
het Oud-Nieuwland onder Midwolda	*„ 1665;*

KANALEN.

Damsterdiep. *Dit verbindt het kanaal Noordhorn-Eemskanaal bij Groningen met de haven van Delfzijl. Het heeft een lengte van ongeveer 29 km; de breedte op kanaalpeil (Fivelingopeil) bedraagt 10 m—40 m; de bodembreedte van het bajonet tot Appingedam 16 m; verder tot Delfzijl 20 m. De diepte is 2 m onder Fivelingopeil (F.P. = 0,95 m — N.A.P.).*
Het is in beheer en onderhoud bij het Waterschap Fivelingo. Het gedeelte van Groningen naar Tenpost werd gegraven in 1424.

Eemskanaal. *Dit kanaal verbindt de Oosterhaven te Groningen met de Buitenhaven van Delfzijl. De lengte bedraagt 26,5 km; de breedte op kanaalpeil is van 32 m—40 m; de diepte 4,50 m in het midden; 4 m in de kimmen. Het kanaalpeil is Winschoterpeil (W.P. = 0,62 m + N.A.P.). (Zie verder onder „Boezems").* *Het kanaal is in beheer en onderhoud bij de provincie Groningen. Het werd gegraven in de jaren 1866—1876.*

Winschoterdiep. *Het kanaal loopt van de Oosterhaven te Groningen naar de Pekel A bij het Reneselverlaat. Van Winschoten tot de Pekel A heet het de Reneel. De lengte bedraagt 37,6 km, de breedte op K.P. wisselt van 12 m—25 m; de bodembreedte van 6 tot 12 m; de diepte in de kimmen is tusschen Groningen en het Martenshoekstervverlaat 2,30 m; verder 2 m. Het kanaalpeil is voor het geheele kanaal Winschoterpeil (W.P. = 0,62 m + N.A.P.).*
In den regel vormt het Winschoterdiep één pand tot het Reneselverlaat aan de Pekel A, maar het kan in drie panden verdeeld worden door het Martenshoekstervverlaat bij Hoogezand en het Zuidbroekstervverlaat bij Zuidbroek (zie onder „Boezems van het Eemskanaal").
Het kanaal is tot km 28,8 (d.i. 100 m ten zuidoosten van de los- en laadplaats te Scheemda) in beheer en onderhoud bij de gemeente Groningen, van daar tot het Reneselverlaat bij de provincie Groningen.
Het gedeelte van Groningen tot Waterhuizen werd waarschijnlijk reeds in de 13de eeuw gegraven. Van hieruit begon men in 1618 in oostelijke richting het kanaal te verlengen. Nog in het zelfde jaar werd het groote Suppeneer of Duivelsmeer bereidt en gestapt. In 1623 werd het voltooid tot Zuidbroek. In de jaren 1632—1635 is het oostwaarts doorgetrokken tot in de Pekel A.
In de zomerzitting van 1930 van de Provinciale Staten van Groningen is besloten om den vaarweg van Groningen over Winschoten naar de Nieuwe Statenzijlen opnieuw te verbreren.

TOELICHTING.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand aangegeven.
Onder waterstaatkundigen polder wordt verstaan een polder door waterkeeringen omloten, waarvan alle waterlozingen in open gemeenschap staan. De waterstaatkundige polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dezen polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.
Boezemland is niet gekleurd. Hierin zijn de belangrijkste waterleidingen aangegeven met de kleur van den boezem, waarop zij afwateren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied der gronden, die er op afwateren. Bij belangrijke boezemwateren is de benaming in rood geplaatst.

VERKLARING DER TEEKENS.

- Stoomgemaal
- Oliegemaal
- Electrisch gemaal

(met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaal; s = schroefpomp; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.)

- Vijzelwatermolen met vlucht in m, *zs-16*
- Windmotor met raddiameter in m, *p-12*
- Kleine watermolen.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Grondduiker onder een waterleiding.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Pelschaal.
- Pelschaal, geregeld waargenomen (reg. = registreerend).
- Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met den planimeter. *p-13*
- Polderpeil.
- Zomer- of winterpeil van polders (m t.o.v. N.A.P.). *zp of wp -21*
- Gewenschte zomerstand in een polder (in m ten opzichte van N.A.P.)
- *0.6* Hoogtecijfer
- Verharde wegen.
- Spoorwegen.
- Tramwegen.
- Waterkeerende dijk met verdediging.
- Bij gemiddeld laagwater drooggevallend gedeelte.
- Lijn van gemiddeld L.W.
- Lijn van 25 dm onder gem. L.W.
- Lijn van 50 dm onder gem. L.W.
- Lijn van 80 dm onder gem. L.W.
- Administratieve grenzen van waterschappen.

BOEZEMS.

I. Kleur van de rechtstreeks op de zee uitwaterende polders.

II. Boezem van Oldambt.

Het groote afwateringskanaal van den boezem is het Termunterzijldiep, dat het water te Termunterzijl op de Eems loost door twee sluizen. Tevens kan de boezem aldaar worden afgemalen door het in October 1931 in werking gestelde Dieselgemaal met een capaciteit van 1000 m³ per minuut bij 1,60 m opvoerhoogte.
Tot den boezem behoren verder de Medemerafwatering, het Nieuwe Kanaal, het Buiten Nieuwediep, het Reitdiep- en Meedhuisgoot, de Ringsloot, het Lutje Maar, het Hondshalster maar, het Koediep en verschillende kleine waterpunten.
De boezem heeft te Scheemda verbinding met het Winschoterdiep door een schutsluis (sluis R).
Het peil bedraagt 1,28 m — N.A.P.; het maalpeil is 0,69 m hooger.
Er wateren ongeveer 16 200 ha polderland en 2400 ha boezemland op af. De oppervlakte van den boezem bedraagt op peil ongeveer 210 ha. Het bergingsgebied wordt doorsneden door het Winschoterdiep. De landen ten zuiden van dat diep brengen hun water door groeddelvers onder het diep door naar het Termunterzijldiep en het Nieuwe Kanaal.

III. Boezem van Duurswold.

De belangrijkste boezemwateren van Duurswold zijn het Afwateringskanaal van Duurswold, het Slochterdiep met de Wolterumer Ee, het Nieuwe Rijpkanaal, de Scharmer Ee, de Slochter Ee, de Buiten Ee, het Schildmeer en de Groeve tusschen het Schildmeer en het Eemskanaal.
De boezem loost door de Uitwateringssluis aan het einde van het Afwateringskanaal te Farmsum (sluis D) op de Eems en kan door het in 1933 in werking gestelde Dieselgemaal met een capaciteit van 1050 m³ per minuut bij 1,60 m opvoerhoogte tevens daarop worden afgemalen.
Het peil van den boezem is Duurswoldpeil (1,28 m — N.A.P.). De afstrooming kan door het hoofdbestuur van het waterschap Duurswold van 1 Mei tot 1 September tot 0,98 m — N.A.P. worden beperkt. De oppervlakte van den boezem op peil is ongeveer 350 ha.
Er wateren ongeveer 19 700 ha polderland en 2600 ha boezemland op den boezem af. Hieronder is begrepen het gebied van den boezem van het waterschap Noordzijde van de gemeenten Soppemeer, Hoogezand en verdere onderhoorigheden en het gebied van de de Haanswaart.

IV. Boezem van het waterschap Noordzijde van de gemeenten Soppemeer, Hoogezand en verdere onderhoorigheden.

De belangrijkste boezemwateren zijn het Winkelhoekstervdiep, het Abramsdiepje en het Achterdiep met het Siepkanaal.
De boezem loost door een overlaat met daarnaast gelegen sluisje (sluis L) op de Buiten Ee (boezem van Duurswold).
Het peil van den boezem bedraagt 0,19 m — N.A.P.
Er wateren ongeveer 75 ha polderland en 620 ha boezemland op af.

V. Schildwolder Schipsloot.

Deze vaart, zich uitstrekkende van Schildwolde tot het Schildmeer is lang 3,5 km, breed 6,50 m en diep 1 m — Duurswoldpeil. Zij is door sluis I van het Schildmeer gescheiden. Deze sluis moet gesloten zijn bij een stand van 0,20 m boven Duurswoldpeil (D.W.P. = 1,28 — N.A.P.).

VI. De Haanswaart.

De vaart loopt van het Schildmeer, waarvan zij gescheiden is door sluis K in zuidoostelijke richting tot het dorp Hellum en staat in open gemeenschap met het Veenkanaal, het Verlengde Damsterdiep en het Wetsliefdiep. Het peil der vaart is vastgesteld op Duurswoldpeil (1,28 m — N.A.P.). Overtollig water kan door een sluisje in den linkerdijk van de vaart worden afgelaten op het noordelijk deel van het waterschap de Schildjerpolder. Het zuidelijk deel van dit waterschap wordt op de vaart afgemalen.

VII. Derde Pand van het Winschoterdiep.

De boezem strekt zich uit van het Zuidbroekstervlaat (sluis O) tot het Reneselverlaat. Het peil bedraagt 0,62 m + N.A.P.
Er wateren slechts 30 ha boezemland op dit pand af. Zie verder Boezem Eemskanaal.

VIII. Tweede Pand van het Winschoterdiep.

Het pand strekt zich uit van sluis M tot sluis O. Tot den boezem behooren voorts het eerste pand van het Kielsterdiep, het Kolhuisterdiep, het eerste pand van het Borgercompagniesterdiep, het Tripscompagniesterdiep, het Muntendammerdiep, het Medemerdiep en het Watergat tot het Veendammerverlaat.
De boezem loost door sluis M op den boezem van het Eemskanaal.
Het peil van den boezem bedraagt evenals dat van het eerste pand van het Winschoterdiep 0,62 m + N.A.P. Sluis M wordt echter gesloten, zoodra de waterstand daalt beneden genoemd peil. (Zie verder Boezem Eemskanaal).
De boezem ontvangt het water van ongeveer 3700 ha polderland en 1150 ha boezemland, alsmede al het water van de Groningsche Veenkolonieën tot het gebied van het Pekster Hoofddiep en van de Veenkolonieën in noordoostelijke Drenthe ten noorden van de Tweede Ekstermond met een totale oppervlakte van ongeveer 17 000 ha, bestaande uit ± 13 650 ha boezemland en hooggronden en ± 3350 ha polderland. Dit water komt langs het Stadskanaal beneden het Vijfde Verlaat. De oppervlakte van den boezem bedraagt op peil ongeveer 50 ha.

IX. Eemskanaal.

Het belangrijkste boezemkanaal is het Eemskanaal. Tevens behooren tot den boezem het eerste pand van het Winschoterdiep, het vijfde pand van het Noord-Willemskanaal met het Hoornsche Diep tot de Punterbrug in den weg Vries—de Punt, het boezempand van het Reitdiep, het Zuidlaardermeer en de Hunze tot de brug bij Spijkerboor in den weg Vries—Zuidlaren.
De boezem loost door een schut- en uitwateringssluis te Delfzijl (sluis C) op de Eems.
Het peil is Winschoterpeil (0,62 m + N.A.P.).
In den regel staan het Martenshoekstervverlaat, het Zuidbroekstervverlaat en het Reneselverlaat open, zoodat het geheele Winschoterdiep en het boezempand van de Pekel A in open gemeenschap met den boezem van het Eemskanaal liggen. Het Martenshoekstervverlaat mag gesloten worden, als het water in het tweede pand van het Winschoterdiep lager dan W.P. zou afloopen. Dit geldt meer in het bijzonder voor droge tijden. In het regenseizoen zal veelal om te allen tijde voldoende gelegenheid tot waterafvoer te verzekeren, de sluis geopend moeten blijven, niettegenstaande in dien tijd op het Zuidbroekstervverlaat een stand van 0,20 m — W.P. wordt nagestreefd. Het Zuidbroekstervverlaat wordt gesloten om hooge standen van het tweede pand te keeren of te laag uitloopen van dit pand op het derde te beletten. Het Reneselverlaat wordt alleen gesloten als de Pekel A 0,40 m boven peil stijgt (1,02 m + N.A.P.).
De oppervlakte van den boezem is ongeveer 1000 ha.
Er wateren ongeveer 7700 ha polderland en 51.300 ha hooge gronden op den boezem af. Hiervan behooren tot het gebied van:

	Hooge gronden ha.	Polderland. ha.
de Drentsche A en het Noord-Willemskanaal	29.900	1.200
de Hunze en het 1e Pand van het Winschoterdiep	21.400	6.500
	51.300	7.700
Voorts ontvangt de boezem al het water, dat door het 2e Pand van het Winschoterdiep wordt aangevoerd, onwattende totaal	15.000	7.650
	66.300	15.350

Bij de sluis te Dorkwerd is een gemaal met een capaciteit van 200 m³ per minuut bij 1,60 m opvoerhoogte gebouwd tot terugpomping van het door schutten aldaar verloren water.

X. Boezem van Electra.

Zie blad Groningen-West.

XI. Boezem van Fivelingo.

Het belangrijkste boezemkanaal van Fivelingo is het Damsterdiep. Voorts behooren tot den boezem het Lustige Maar, de Tenposter Ee, de Oude Wijmers, de Groeve ten noorden van het Eemskanaal, het Waltersmeer maar en de Wijmers, het Garstwijzer maar, het Enumer maar, het Zandster maar, het Leermenster maar, het Loodorpster maar, het Godlinzer maar, het Oosterwijtveerder maar, het Uitwierder maar, de Kleine Heeckt, de Groote Heeckt met het Bierstar maar en het Kreiserder maar.
De boezem loost bij Delfzijl op de Eems door twee sluizen, de Dorpterzijl (sluis A) en de Slochterzijl (sluis B) aan den mond van het Damsterdiep. Inlating van water op den boezem heeft niet plaats.
Het peil bedraagt 0,95 m — N.A.P. De afstrooming kan door het hoofdbestuur van het waterschap Fivelingo van 1 Mei tot 1 October tot 0,75 m — N.A.P. worden beperkt.
De oppervlakte van den boezem op peil bedraagt 130 ha. Er wateren ongeveer 4400 ha polderland en 11 600 ha boezemland op den boezem af.

WATERSCHAPPEN OF POLDERS, DIE GEHEEL OF GEDEELTELIJK IN HET GEBIED, WAAROVER DE KAART ZICH UITSTREKT, VOORKOMEN.

ADMINISTRATIEVE INDEELING.

A. Waterschappen, belast met boezembeheer.

Waterschap Duurswold.

Het waterschap omvat de gronden, welke vroeger behoorden tot het Oostwolder-, het Woldⁿ- en het Farmsumer Zijlrecht en een gedeelte van het voormalig Zijlrecht der Drie Delfzijlen. Het is opgericht in 1869 en verdeeld in 5 onderdeelen, die elk een afzonderlijk bestuur hebben. De Voorzitters van deze besturen zijn leden van het hoofdbestuur van het waterschap.
Op algemeene kosten worden gedragen het onderhoud van de Farmsumerzijl (sluis D); van al de in het waterschap gelegen Eemsdijken, voor zoover dit niet komt ten laste van de provincie; van de waterloopende kaden of dijken, met uitzondering van den zuidelijken dijk van het Eemskanaal; van boezemkanalen, mazen, bruggen, duikers en dammen en van het boezemgemaal; de uitgaven voor de bemaling en de aan de provincie verschuldigde contributie wegens het onderhoud der zeeswerkende dijken, welke is bepaald op een vast bedrag van f 275,35 per jaar.
Het reglement van het waterschap is opgenomen in het Provinciaal blad van Groningen 1899, n°. 41; de wijzigingen in dat reglement in de Provinciale bladen 1904, n°. 4; 1910, n°. 64; 1911, n°. 60; 1918, nos. 19 en 62; 1919, n°. 28.

Waterschap Electra. *Zie blad Groningen-West.*

Waterschap Fivelingo.

Het waterschap omvat de gronden, welke vroeger behoorden tot het dijkrecht van Oosterwijtwerd en Uitwierde en de dijkschepperij van Hobwierde en Marsum en een gedeelte van het voormalig Zijlrecht der Drie Delfzijlen. Het is opgericht in 1883 en verdeeld in 5 onderdeelen, die elk een afzonderlijk bestuur hebben. De Voorzitters van deze besturen zijn leden van het hoofdbestuur van het waterschap.
Op algemeene kosten worden gedragen het onderhoud van het gedeelte Eemsdijk te Delfzijl tusschen de beide zeesluizen en van die sluizen (sluizen A en B) zelf; van wateringen, bruggen, duikers, kanalen, mazen en pompen en de aan de provincie verschuldigde contributie wegens het onderhoud der zeeswerkende dijken, welke is bepaald op een vast bedrag van f 779,55 per jaar.
Het reglement van het waterschap is opgenomen in het Provinciaal blad van Groningen 1894, n°. 60; de wijzigingen in dat reglement in de Provinciale bladen 1899, n°. 27; 1907, n°. 12; 1919, n°. 29.

Waterschap Hunzingo. *Zie blad Groningen-West.*

Waterschap Oldambt.

Het waterschap omvat de gronden, welke vroeger behoorden tot het Termunter Zijlrecht met een deel van het voormalige Oterdumer Zijlrecht. Het is opgericht in 1863 en verdeeld in 10 onderdeelen, die elk een afzonderlijk bestuur hebben. De Voorzitters van deze besturen zijn leden van het hoofdbestuur van het waterschap.
Op algemeene kosten worden gedragen het onderhoud van de beide sluizen te Termunterzijl met de daarbij behorende dijken en de buitengoot, alsmede de spuiboezem en de haven aldaar; de dokken te Nieuwolda, Midwolda en Termunten; het verlaat te Scheemda (sluis R) met de daarvan verbonden werken; de kadijken, kanalen en mazen, bruggen, gebouwen, pompen en duikers; het boezemgemaal; de uitgaven voor de bemaling en de aan de provincie verschuldigde contributie wegens het onderhoud der zeeswerkeerende dijken, welke is bepaald op een vast bedrag van f 448,16 per jaar.
Het onderhoud van het Munstendammerdiep met den westelijken wal met de waterkeering van het Winschoterdiep tot de Munstendammerafwatering is eveneens ten laste van het waterschap. Het diep behoort echter niet tot de boezemkanalen.
Het reglement van het waterschap is opgenomen in het Provinciaal blad van Groningen 1900, n°. 12; de wijzigingen in dat reglement in de Provinciale bladen 1909, nos. 31 en 18; 1910, n°. 17; 1911, n°. 67; 1914, n°. 51; 1915, n°. 44; 1919, n°. 15; 1920, n°. 15.
(Vervolg Waterschappen zie achterzijde.)

NADRUK VERBODEN.

Bewerking: Afd. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1:50000.

Verkend in 1930.
Ged. bijgewerkt tot 1935.

VII B.a. 79T (ed. 3, bl. 7-0)

(Vervolg Waterschappen.)

B. Waterschappen, hoofdzakelijk belast met de belangen voor de ontwatering.

De waterschappen, welke gelegen zijn binnen het gebied van een waterschap, dat belast is met het boezembeheer, zijn geheel zelfstandig met een eigen bestuur, dat niet onder toezicht staat van het hoofdbestuur van het boezemwaterschap of van de beamten der onderdeelen daarvan.
Achter de namen der waterschappen zijn opgenomen jaartal en nummer der provinciale bladen van Groningen, waarin zijn opgenomen de reglementen en de wijzigingen daarin.

a. Waterschap Duurswold.

Wp. de Amaweerstermolenpolder . . 1933, n°. 15.

„ *de Blokumerpolder* . . . 1933, n°. 63.

„ *Borchhof* (5 ha, gemerkt a) Oprichtingsbesluit . . . . 1894, n°. 16.

Z.p. 2.9—N.A.P.

Wp. Geefsweerstermolenpolder . 1926, n°. 47.

„ *Gommelburg* . . . . . 1917, n°. 61.

„ *Groote-Harkstederpolder* . 1915, n°. 1.

„ *de Groote-Oostwolderpolder* 1931, n°. 70.

„ *de Groote polder* 1917, n°. 17, 1927, n°. 118.

„ *de Heeringapolder* (13 ha gemerkt h) Oprichtingsbesluit 1896, n°. 65.

Wp. de Heidenschapperpolder . 1933, n°. 64.

„ *Hof- en Wegsloot* (zie onder groep C van dit hoofdstuk).

Wp. de Hooilandspolder . . . 1920, n°. 54.

„ *de Kleine Oosterpolder* . 1910, n°. 29.

„ *de Kleine Oostwolderpolder* 1885, n°. 1.

„ *de Kloosterpolder* . . . . 1926, n°. 48.

„ *de Kolhamster westerpolder* 1905, n°. 14; 1917, n°. 25.

„ *de Kooipolder* 1903, n°. 33; 1904, n°. 51.

„ *Kovelterup* . . . . . 1926, n°. 47.

„ *Lage land* . . . . . 1933, n°. 62.

„ *de Luddeweerterpolder* . 1900, n°. 16; 1923, n°. 43.

„ *Meedhuizerpolder* . . . . 1901, n°. 47.

„ *Meenteschaar* . . . . . 1906, n°. 56.

„ *Nieuw-Ooterbroek*. Oprichtingsbesluit . . . . . 1876, n°. 70.
In 1876 ontstaan door droogmaking van het Meedhuizermeer. Door het graven van het Afwateringskanaal is de polder in twee deelen verdeeld. De zuidelijke polder heet Grashuispolder (j) en is ongeregelmenteerd.

Wp. Nijeerheidspolder . . . . 1917, n°. 62; 1920, n°. 56.

Wp. de Noorderdijkerpolder (e, 12 ha), de Zuiderdijkerpolder (f, 10 ha); de polder gemerkt g, 10 ha; de polder Koeland (h, 10 ha) en de Groote Oosterpolder (met een hooger en een lager deel zijn ongeregelmenteerd.
Eenezeven zijn ongeregelmenteerd de polder de Winkelhoeken, en het poldertje gemerkt i (8 ha) liggende binnen het waterschap Noordzijde van de gemeenten Sappemeer, Hoogezand en verdere onderhoorigheden.

b. Waterschap Fivelingo.

Wp. het Anker . . . . . 1921, n°. 31.

„ *Arkverd* (16 ha) Oprichtingsbesluit . . . . . 1889, n°. 51.

Wp. Boltjerpolder 1903, n°. 56; 1906, n°. 12.

„ *Dethmerzijlterpolder* (k, 7 ha). Oprichtingsbesluit . . . . 1887, n°. 16.

Wp. Dijkema'spolder (l, 5 ha). Oprichtingsbesluit . . . . 1903, n°. 59.

Wp. Dijkhuizen (20 ha), Oprichtingsbesluit . . . . . 1877, n°. 2; 1907, n°. 44; 1922, n°. 16.

Z.s. 1.2—N.A.P.

Wp. Fivelzicht (23 ha). Oprichtingsbesluit . . . . . 1865, n°. 29.

Z.s. 1.5—N.A.P.

Wp. Fledderbosscherpolder . . 1932, n°. 8.

„ *de Flikkerzijlterpolder* . 1909, n°. 64; 1911, n°. 68; 1912, n°. 38.

„ *de Garrelweersterkloostermolenpolder* . . . . . 1930, n°. 72.

Wp. Garreweerster-Wirdumerpolder . . . . . 1922, n°. 59.

Wp. Huisbuursterpolder . . . 1879, n°. 42.

„ *de Kromme Tocht* . . . 1929, n°. 43.

„ *de Leegwaterpolder* . . . 1909, n°. 62.

„ *Noordelijke Dijkema'spolder* (m, 7 ha). Oprichtingsbesluit 1905, n°. 12.

Wp. de Noorderhoekweersterpolder . . . . . 1922, n°. 17.

Wp. de Noorder Olingerpolder . 1906, n°. 59.

„ *Oldenije* (n, 18 ha). Oprichtingsbesluit . . . . . 1879, n°. 5.

Wp. Ons Belang . . . . . 1916, n°. 22.

„ *Reddingiuspolder* (o, 27 ha). Oprichtingsbesluit . . 1867, n°. 10.

Wp. Swieringapolder. Oprichtingsbesluit . . . . . 1862, n°. 66.

Wp. Tenboersterpolder . . . 1922, n°. 15.

„ *Zuidwenning* . . . . . 1928, n°. 50.

De polder Rottegat, *de* Kaakheesterpolder, *het poldertje bij Oosterwijtwerd (p, 5 ha); het poldertje (q) ten noordwesten van het Wp. Fivelzicht, het poldertje (r, 20 ha) ten oosten van het Wp Fivelzicht de polder Hofman zijn ongeregelmenteerd.*

c. Waterschap Hunzingo.

Wp. de Barnheemeterpolder . . 1869, n°. 99.

„ *de Bult* . . . . . 1904, n°. 47.

„ *Bouwlust* . . . . . 1907, n°. 46.

Wp. Kloostermolenpolder . . . 1870, n°. 89.

„ *de Swieringa's polder* . . 1910, n°. 83.

De Ooster Krangeweersterpolder *(40 ha), de* Dokterspolder *(29 ha), en de* Tichellandsterpolder *(15 ha, gemerkt s) gelegen ten noordwesten van Tenpost zijn ongeregelmenteerd.*

d. Waterschap Oldambt.

Wp. de Bolderij . . . . . 1863, n°. 79.

„ *Concordia* . . . . . 1923, n°. 43.

„ *de Dellen* . . . . . 1883, n°. 4.

„ *de Eeker* . 1887, n°. 52; 1911, n°. 24.

„ *de Eekster bouwten* . . . 1929, n°. 76.

„ *Eindelijk* . . . . . 1921, n°. 89.

„ *Eureka* . . 1918, n°. 58; 1920, n°. 24.

„ *de Evenreiktermolenkolonie* 1907, n°. 47; 1913, n°. 58.

„ *Excelsior* . 1900, n°. 45; 1902, n°. 9.

„ *de Geeresveg* 1919, n°. 19; 1924, n°. 17.

„ *de Herleving* 1900, n°. 49; 1909, n°. 49.

„ *de Hoogte* . 1919, n°. 17; 1922, n°. 21.

„ *de Kampen* . . . . . 1883, n°. 45.

„ *Korengaret* . . . . . 1935, n°. 50.

„ *de Munte* . 1922, n°. 20; 1930, n°. 76.

Wp. Nonnegaatsterpolder . . . 1922, n°. 22.

„ *de Noordermolenkolonie* . 1870, n°. 68; 1880, n°. 10; 1890, n°. 44; 1900, n°. 28.

„ *de Roodetilstermolenpolder* 1886, nos. 9 en 86; 1914, n°. 21.

„ *Scheemderzwaag* . . . . 1878, n°. 86.

„ *Stootshorn-Veenhuizen* . 1917, n°. 58.

„ *de Tonnistil* . . . . . 1931, n°. 68.

„ *Uiterburen* (boezemland) 1932, n°. 58.

„ *de Vennen* . . . . . 1908, n°. 54.

„ *Weerdijk* . 1931, n°. 69; 1933, n°. 17.

„ *de Westerleesche Lagemeden* 1908, n°. 58.

„ *de Westersche Molenpolder* 1863, n°. 51; 1879, n°. 49; 1885, n°. 93; 1887, n°. 53; 1921, n°. 48.

„ *Zomerdijksstermolenpolder* . 1932, n°. 10.

„ *Zuidbultsterpolder* . . . 1915, n°. 13; 1931, n°. 71.

De polder (t, 45 ha) bij Nieuwe Scheemda, het poldertje (u) bij het Waar en het poldertje (v) bij Nieuwolda zijn ongeregelmenteerd.

e. Eerste pand van het Winschoterdiep.

Wp. de Fokholterpolder (w, 11 ha), afwaterende op het Wp. de Kropswolderbuitenpolder . . . . . 1898, n°. 58.

Wp. Kropswolde 1905, n°. 60; 1910, n°. 38.

„ *de Kropswolderbuitenpolder* 1927, n°. 115.

Wp. de Oeverpolder . . . . . 1891, n°. 70.

„ *de Onnerpolder* . . . . . 1930, n°. 79; 1931, n°. 66.

„ *de Westerbroekstermadepolder* . . . . . 1914, n°. 20.

f. Tweede pand van het Winschoterdiep.

Wp. Borgercompagnie-Oostkant 1921, n°. 35.

„ *Jagerswijk, Spitsbergen en Kostverloren* . . . . . 1913, n°. 61.
Met dit waterschap ligt gemeen de Noordbroekstervaart.

Wp. de Nijverheid . . . . . 1906, n°. 62.

„ *Oosterwater* . . . . . 1913, n°. 32.
De bemaling geschiedt door de aardappelmeelfabriek de Mokké te Zuidbroek en de cartonfabriek te Sappemeer.

Wp. Rottecen. Oprichtingsbesluit . . . . . 1882, n°. 51.

Wp. Rustplaats . . . . . 1930, n°. 26.

„ *de Verenigde Waterschappen Kleinemeer en Borgercompagnie Westkant* . . . 1923, n°. 44.

De polder het Poeltje *is ongeregelmenteerd.*

g. Overige Waterschappen.

Waterschap Oterdum . . . . . 1920, n°. 51.

C. Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen.

Achter de namen der waterschappen zijn opgegeven jaartal en nummer der provinciale bladen van Groningen, waarin zijn opgenomen hun reglementen en de wijzigingen daarin.

Waterschap Boerenklap (1935, n°. 49).

Het waterschap is gelegen in de gemeente Zuidbroek en heeft een oppervlakte van ongeveer 189 ha.
Op algemene kosten worden gedragen een uitkeering aan de gemeente Zuidbroek voor het verhanden en onderhouden van den weg langs de westzijde van het Muntendammerdiep van de daarover gelegen Boerenklap af tot de grens der gemeente Muntendam, een uitkering aan de gemeente Zuidbroek voor het onderhouden en bedienen van de Boerenklap en de ten tijde van de overdracht aan de gemeente Zuidbroek mogelijk nog wegens het beheer van die brug bestaande schulden.

Waterschap Borger- en Tripscompagnie (1930, n°. 77).

Het waterschap strekt zich uit over deelen van de gemeenten Sappemeer, Zuidbroek, Muntendam, Veendam en Wildervank en heeft een oppervlakte van ongeveer 2255 ha.
Op algemene kosten worden gedragen het onderhoud van het Borgercompagniesterdiep en van het Tripscompagniesterdiep, van het Borgercompagniesterverlaat en van het bijbehoorende verlaathuis, alsmede de kosten van bediening van het verlaat; het onderhoud van zeven loopdraaibruggen over het Borgercompagniesterdiep en van zes loopdraaibruggen en een vaste voetbrug (hooghout) over het Tripscompagniesterdiep.

Waterschap de Eekwerderdraaibrug (1912, n°. 25).

Het waterschap is gelegen in de gemeenten Loppersum, Appingedam en Slochteren en heeft een oppervlakte van omtrent 163 ha.
Op algemeene kosten wordt gedragen het onderhoud van de Eekwerderdraaibrug, liggende over het Damsterdiep, verbindende den weg naar Enum met de Eekwerdermeedelaan met de daarbij behoorende bruguachterwoning en de Eekwerdermeedelaan.

Waterschap Garreweersterweg (1926, n°. 50).

Het waterschap is gelegen in de gemeente Appingedam en omvat gronden gelegen ter weerszijden van het Eemskanaal bij Garreweer ter oppervlakte van omtreeks 253 ha.
Op algemeene kosten wordt gedragen het onderhoud van den deels verharden en deels onverharden zoogenaamden Garreweersterweg, loopende van den weg Groningen—Appingedam (stadsweg ten zuiden van het Damsterdiep) tot den noordelijken Eemskanaaldijk bij brug n°. 10 en van den zuidelijken Eemskanaaldijk bij de brug tot de boerderij gelegen ongeveer 750 m ten zuiden van het Eemskanaal.

Waterschap Hof- en Wegsloot (1921, n°. 30).

Het waterschap omvat gronden gelegen in de gemeenten Hoogezand en Slochteren ter oppervlakte van ongeveer 348 ha.
Op algemeene kosten wordt gedragen het onderhouden van een waterkering, terwijl ten laste van de gronden, liggende ten noorden van den kunstweg Scharmer—Slochteren en van de perceelen aan de zuidzijde van dien weg, die daarvan grenzen of hiermede door recht van weg in verbinding staan, bovendien komen: het graven der Hofsloot van den weg Scharmer—Slochteren af, in noordelijke richting tot de Slochter Ee, benevens een wisselplaats, een los- en laadplaats en een zwaaiplaats.

Waterschap de Kalkwijk (1883, n°. 15; 1913, n°. 17).

Het waterschap wordt begrensd door het Winschoterdiep, den Kielster Zwarteweg, de Woortmanslaan en den Doorvaarwegmeester Zwarteweg.
Op algemeene kosten worden gedragen het verbeteren en onderhouden van het Kalkwijksterdiep en het onderhoud van de Kalkwijkster hoofddraai en een zevental loopdraaibruggen.

Waterschap Kolham-Achterdiep (1920), n°. 50; 1924, n°. 45).

Het waterschap wordt begrensd door de zuidzijde van den Kolhamsterweg tot den weg van Slochteren naar Sappemeer, dien weg tot de Langewijk, de westzijde van die wijk tot het Achterdiep, de noordzijde van het Achterdiep, eenige perceelen der gemeente Sappemeer en de oostzijde van de Hooiteswijk tot het einde dier wijk en het verlengde dier wijk tot den Kolhamsterweg.
Voorts behoort nog tot het waterschap de watergang van den duiker in den Kolhamsterweg tot de Ruiten Ee.
Op algemeene kosten wordt gedragen het aanleggen, hergraven en onderhouden van een vijftal watergangen en de daarin liggende duikers.

Waterschap Noordzijde van de gemeenten Sappemeer, Hoogezand en verdere onderhoorigheden (1924, n°. 13; 1930, n°. 71).

Het waterschap wordt begrensd door het Abramsdiepje, de grens tusschen de gemeenten Hoogezand en Sappemeer eenerzijds en Slochteren en Noordbroek anderzijds tot den kunstweg langs het Noordbroeksterdiep, door dien weg tot het Winschoterdiep, verder door het Winschoterdiep tot de Kruipslaan en door die laan tot het Abramsdiepje.
Op algemeene kosten worden onderhouden het Winkelhoeksterdiep met het daarin gelegen Winkelhoeksterverlaat, het Abramsdiepje, de Kliewijk met overlaat en uitwateringssluis en het Achterdiep.

Waterschap Siepkanaal (1931, n°. 64).

Het waterschap is gelegen in de gemeenten Slochteren en Noordbroek en heeft eene oppervlakte van ongeveer 357 ha.
Op algemeene kosten wordt gedragen het onderhoud en zooveel noodig graven van het tot kanaal ingerichte gedeelte van de Siepsloot met vier wisselplaatsen baden en drie draaibruggen.

Waterschap de Tenposterdraaibrug (1910, n°. 97).

Het waterschap is gelegen in de gemeente Ten Boer en omvat gronden gelegen onder Tenpost, Winneweer en Wittenterum ter oppervlakte van omtreeks 1537 ha.
Op algemeene kosten wordt gedragen het onderhoud van de te Tenpost over het Damsterdiep liggende draaibrug.

Waterschap het Veenhanaal (1925, n°. 13).

Het waterschap omvat een aantal perceelen der kadastrale gemeenten Slochteren en Siddeburen met een gezamenlijke oppervlakte van ongeveer 595 ha.
Op algemeene kosten worden gedragen het onderhoud van het Veenkanaal met de verlengde de Haanswaart, beschoeiing en dijken; het onderhoud van de vaste brug in den Provincialen kunstweg te Hellum, alsmede van een 24-tal draaibruggen, 7 zwaaiplaatsen en 4 opslagplaatsen; het onderhoud van 5 grondkokers ten behoeve van de waterschappen: de Kloosterpolder, de Zandjerpolder, de Schildjerpolder en Veentjerpolder.

Waterschap het Verlengde Dwarskanaal (1908, n°. 56).

Het waterschap omvat een aantal perceelen der kadastrale gemeente Siddeburen ter oppervlakte van ongeveer 111½ ha.
Op algemeene kosten worden gedragen het graven en onderhouden van het Verlengde Dwarskanaal met twee wisselplaatsen; het leggen en onderhouden van twee grondduikers ten behoeve van het waterschap Zandwerf en het leggen en onderhouden van een vijftal draaibruggen.

Waterschap Wallen Hoogezand (1924, n°. 11).

Tot dit waterschap behooren eenige perceelen der gemeente Hoogezand ter oppervlakte van ongeveer 5½ ha.
Op algemene kosten wordt gedragen het onderhoud van een boordvoorziening met alle bijbehoorende werken langs de zuidzijde van het Winschoterdiep en het stellen en onderhouden van meerpalen of -ringen naar behoefte.

Waterschap Wallen Hoogezand—Martenshoek Zuidzijde (1928, n°. 15).

Tot dit waterschap behooren eenige perceelen der gemeente Hoogezand, grenzende aan het Winschoterdiep, ter gezamenlijke oppervlakte van ongeveer 9 ha.
Op algemene kosten wordt gedragen het onderhoud van een boordvoorziening met alle bijbehoorende werken langs de zuidzijde van het Winschoterdiep en het stellen en onderhouden van meerpalen of -ringen naar behoefte.

Waterschap Wallen Winschoterdiep Zuidzijde (1922, n°. 12; 1925, n°. 17).

Tot dit waterschap behooren eenige perceelen der gemeente Sappemeer ter oppervlakte van ongeveer 17 ha.
Op algemene kosten wordt gedragen het onderhoud van een boordvoorziening met alle bijbehoorende werken langs de zuidzijde van het Winschoterdiep en het stellen en onderhouden van meerpalen of -ringen naar behoefte.

Waterschap Westelijk Dwarskanaal (1910, n°. 30).

Tot het waterschap behooren een aantal perceelen der kadastrale gemeenten Siddeburen en Slochteren, ter gezamenlijke oppervlakte van ongeveer 144 ha.
Op algemene kosten worden gedragen het graven en onderhouden van een kanaal voor de scheepvaart bestemd, aanvangende bij de de Haanswaart en eindigende op ongeveer 20 m afstand van de Schildwoldermolenwijk; het leggen en onderhouden van negen draaibruggen en een gronddwiker onder het kanaal ten behoeve van het waterschap de Schildjerpolder.

Waterschap de Wirdumerdraaibrug (1912, n°. 24).

Het waterschap is gelegen in de gemeenten Loppersum en Slochteren en omvat gronden gelegen onder Hoeksmeer en Overschild ter oppervlakte van omstreeks 309 ha.
Op algemeene kosten wordt gedragen het onderhoud van de Wirdumerdraaibrug, liggende over het Damsterdiep in den grindweg, loopende van Wirdum naar Overschild met de daarbij behoorende bruguachterwoning.

Waterschap Zuidermade (1924, n°. 21).

Het waterschap is gelegen in de gemeente Hoogezand en heeft een oppervlakte van 162 ha.
Op algemene kosten wordt gedragen de aanleg, het onderhoud en de verbetering van een draaibrug, de Boerenklap, over het Winschoterdiep met de bij die brug behoorende bruguachterwoning.

REGLEMENTEN.

Met opgave van de Provinciale bladen van Groningen, waarin het reglement en de wijzigingen daarin, zijn opgenomen.

Algemeen Reglement voor de waterschappen *1933, n°. 75.*
Kleasreglement voor de waterschappen *1906, n°. 51.*
Reglement op het toezicht der wegen *1928, n°. 68.*
Reglement, regelende het toezicht op kanalen, watergangen en waterstaatswerken *1924, n°. 19.*
Politiereglement op de rivieren, kanalen, havens en daarbij behoorende werken *1927, n°. 129.*
Reglement op de vereeniging en ontgrondingen *1925, n°. 27.*
Verordening, houdende regeling van het toezicht op dijken *1929, n°. 75.*
Verordening tot regeling van den waterafvoer *1916, n°. 86; 1922, n°. 55.*

Buiten-waterstanden in m ten opzichte van N.A.P.

Tienjarig tijdvak 1921—1930.

Plaats van waarneming.	Gemiddeld hoogwater. 1 Mei–31 Oct. M.V.	Gemiddeld hoogwater. 1 Nov.–30 Apr.	Gemiddeld laagwater. 1 Mei–31 Oct. M.E.	Gemiddeld laagwater. 1 Nov.–30 Apr.	Hoogste stand.	Laagste stand.
Zoutkamp	*1.08*	*0.90*	*— 1.41*	*— 1.22*	*3.62, 10 Oct. 1926*	*— 2.67, 21 Nov. 1927 en 3 April 1930*
Delfzijl	*1.24*	*1.07*	*— 1.56*	*— 1.61*	*3.63, 12 Dec. 1929*	*— 3.03, 21 Nov. 1927*
Nieuwe Statenzijl .	*1.39*	*1.24*	—	—	*4.42, 12 Dec. 1929*	—

Daar de laagwaterstanden te Nieuwe Statenzijl niet betrouwbaar zijn, zijn deze standen niet opgenomen.

Binnenwaterstanden in m ten opzichte van N.A.P.

Tijdvak 1929—1933.

Plaats van waarneming.	Gemiddelde stand.	Hoogste stand.	Laagste stand.
Duurswold 1).			
Groeveluis Z.Z. . . .	*— 1.03*	*— 0.81, Febr. en Mrt. 1933*	*— 1.19, December 1933*
Eemskanaal en le Pand Winschoterdiep.			
Farmsum	*+ 0.51*	*+ 0.98, 13 December 1929*	*— 0.09, 22 December 1929*
Oosterhavensluis . . .	*+ 0.46*	*+ 0.86, 24 November 1930*	*— 0.08, 13 Januari 1930*
Martenshoekstererlaat	*+ 0.52*	*+ 1.19, 7 Januari 1932*	*+ 0.12, 18/19 Sept. 1929*
Fivelingo.			
Groeveluis N.Z. . .	*— 0.78*	*+ 0.03, 7 Januari 1932*	*— 1.39, 12 Maart 1929*
Oldambt 2).			
Termunterzijl	*— 1.24*	*— 0.64, 4 Januari 1932*	*— 1.75, 30 Mei 1932*
Winschoterdiep, 2e Pand.			
Martenhoekstererlaat	*+ 0.58*	*+ 1.19, 7 Januari 1932*	*+ 0.12, 18/19 Sept. 1929*
Zuidbroekstererlaat . .	*+ 0.63*	*+ 1.38, 23 October 1932*	*+ 0.16, 14/19 Sept. 1929*
Winschoterdiep, 3e Pand			
Zuidbroekstererlaat . .	*+ 0.60*	*+ 0.95, 13 December 1929*	*+ 0.16, 17 September 1929*
Reneselerlaat	*+ 0.60*	*+ 1.02, 8 Januari 1932*	*+ 0.13, 17 September 1929*

1) In verband met de inwerkingstelling van het gemaal in 1933 werden slechts de waterstanden over 1933 gebruikt.
2) In verband met de inwerkingstelling van het gemaal in 1931, is gebruik gemaakt van de waterstanden over 1932 t/m 1934.

VERWIJZING.

Beekman, Dr. A. Nederland als polderland. Derde druk 1932.
Bijdragen tot de kennis van den tegenwoordigen staat der provincie Groningen. 1860—1874.
Blaupot ten Cate en Maschhaupt. Bijdragen tot de kennis van de provincie Groningen en omgelegen streken. 1923. 2 deelen.
Geertsema, Mr. C. C. De zeeweringen, waterschappen en polders in de provincie Groningen. 1910.
Oomkens. Regeeringsalmanak van en voor de provincie Groningen.
Register I Groningen. Uitgave 1925. Hoogte van verkenmerken volgens N.A.P., gevonden bij de nauwkeurigheidswaterpassingen, de waterpassingen van den Algemeenen Dienst van den Rijkswaterstaat en waterpassingen van andere organisaties, alsmede verdere wijzigingen en aanvullingen. Uitgegeven door het Ministerie van Waterstaat.
Veen, Ir. Joh. van. De Fivel en haar verzanding. Met kaart. 1930.
Wegwijzer voor de Binnenscheepvaart. Deel I. Noord-oostelijk Nederland met 7 overzichtskaarten en 24 platte gronden. Tweede druk 1930, met aanvullingsblad n°. 1, tot Januari 1935. Bewerkt bij den Algemeenen Dienst van den Rijkswaterstaat. Uitgegeven door het Ministerie van Waterstaat.

De Waterstaatskaarten zijn à f 1.75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

NIEUWE SCHANS

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Rijkswaterstaat documentatie Kartografie

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m	Slagdrempeldiepte m — N.A.P.
A. Oude Termunterzijl, *uitwateringssluis van het Waterschap Oldambt, één opening, één paar vlood-, één paar eb- en één paar stormdeuren*	5,80	3,88
B. Nieuwe Termunterzijl, *uitwateringssluis van het Waterschap Oldambt, één paar vlood- en één paar ebdeuren. Deze sluis vormt met de er achter gelegen keersluis een schutsluis, lang 50 m. De keersluis heeft twee stel deuren naar weerszijden keerende*	7,80	3,28
C. Uitwateringssluis *van het Waterschap Vereeniging te Fiemel, één opening, één paar vlood-, één paar eb- en één paar stormdeuren*	5,—	2,21
D. Uitwateringssluis *van het waterschap Reiderland, één paar vlood-, één paar eb- en één paar stormdeuren*	8,25	2,50
E. Nieuwe Statenzijlen *bestaande uit:*		
a. Nieuwe Statenschutsluis, tevens uitwateringssluis van de Westerwoldsche A, twee paar vlood-, twee paar eb- en één paar stormdeuren, schutkolklengte 40 m; de slagdrempels zijn even hoog	8,50	3,09
b. Uitwateringssluis van de Westerwoldsche A, één paar vlood-, één paar eb- en één paar stormdeuren	8,50	2,55
F. Oude Statenzijl, *keersluis in de Westerwoldsche A, twee paar deuren, naar weerszijden keerende*	8,50	2,65
G. Bultsterverlaat, *schutsluis tusschen de Pekel A en de Westerwoldsche A, vier paar puntdeuren, twee paar naar het Westen en twee paar naar het Oosten keerende, schutkolklengte 40 m*	8,—	
bovenhoofd		1,58
benedenhoofd		2,98
H. Renselverlaat, *schutsluis tusschen de Pekel A en het Winschoterdiep, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 35 m; de slagdrempels zijn even hoog*	6,—	1,58
I. Schutsluis *tusschen het Nieuwe Kanaal en de Hoofdwijk van Ennemaborgh, twee paar puntdeuren, schutlengte 21,50 m*	4,—	
bovenhoofd		2,54
benedenhoofd		2,64
Meestal staat de sluis open; zij wordt gesloten om hooge standen op het Nieuwe Kanaal te keeren.		
K. Uitwateringssluis *van het Waterschap Reiderwolderpolder, gelegen in den Dollingewaerderdijk, één schuif*	2,—	1,94
L. Kleine Slapersluis *in den Reiderwolderpolderdijk, duikersluis tusschen den Carel Coenraadpolder en den Reiderwolderpolder (één schuif)*	1,—	2,—
M. Groote Slapersluis *in den Reiderwolderpolderdijk,* Beerstersluis, *twee paar deuren naar weerszijden keerende*	8,25	2,50
N. Duikersluis *in den opdijk van 1862 tusschen den Reiderwolderpolder, 2e afdeeling en den Reiderwolderpolder, 1e afdeeling, één schuif*	1,20	1,70
O. Stadspolderzijl, *molensluis van het gemaal van het waterschap de Stadspolder, één schuif*	2,40	1,40

ZEEWERING.

Op dit blad komen voor:

1°. ***een gedeelte van den zeedijk van de Slochterzijl te Delfzijl tot de aansluiting aan den vloeggeldijk van de Oude Termunterzijl (sluis A).*** *De lengte van dezen dijk bedraagt ongeveer 4425 m; het onderhoud berust bij de provincie Groningen. Deze ontvangt voor dit onderhoud een jaarlijksche bijdrage van het Waterschap Oldambt, vastgesteld in het reglement voor dat Waterschap en van het Rijk, volgens overeenkomst tusschen het Rijk en de Provincie van 15 Juli 1872. Het onderhoud van de steenen vloeggeln en basaltmuren langs de uitmonding van de voormalige sluis van het Waterschap Oterdum komt ten laste van dit Waterschap.*

2°. ***de zeewering en havenwerken te Termunterzijl.*** *Deze werken bestaan uit twee sluizen, waartusschen gelegen het gemaal van het Waterschap Oldambt, met de haven- en vloeggeldijken en de strekdammen weerszijds de buitengeulen. Een en ander is in onderhoud bij het Waterschap Oldambt. De dijken hebben een gezamenlijke lengte van 250 m.*

3°. ***de zeedijk van Termunterzijl tot den Rijksdijk bij Fiemel.*** *De dijk begint bij de aansluiting aan den vloeggeldijk van de Nieuwe Termunterzijl (sluizen B) en heeft een lengte van ongeveer 2300 m; het onderhoud berust bij de Provincie (Groningen.*

4°. ***de Dollingewaerster- of Dollardijk.*** *Deze dijk loopt van den provincialen zeedijk beoosten de uitwateringssluis te Fiemel tot den dijk van den Johannes Kerkhovenpolder. De dijk is lang 1372 m. In den dijk is gelegen de uitwateringssluis van het waterschap Vereeniging (sluis C). Ten laste van dit Waterschap is het onderhoud van die sluis, alsmede van 129 m dijk weerszijds de sluis. De dijk zelf is in onderhoud bij het Rijk.*

5°. ***de zeedijk van den Johannes Kerkhovenpolder,*** *loopende van de aansluiting met den Dollingewaerderdijk tot den dijk van den Carel Coenraadpolder. De dijk heeft een lengte van ongeveer 3150 m en is in onderhoud bij het Waterschap de Johannes Kerkhovenpolder.*

6°. ***de zeedijk van den Carel Coenraadpolder,*** *beginnende bij de aansluiting aan den dijk van den Johannes Kerkhovenpolder tot de aansluiting aan den Reiderwolderpolderdijk beoosten sluis D. De dijk is behalve een gedeelte ter lengte van 50 m, waarin de sluis D is gelegen, in onderhoud bij het Waterschap Carel Coenraadpolder. Het gedeelte dijk, waarin sluis D is gelegen, is met deze sluis in onderhoud bij het Waterschap Reiderland. De dijk heeft een totale lengte van 3000 m.*

7°. ***de zeedijk van den Reiderwolderpolder*** *van de aansluiting aan den dijk van den Carel Coenraadpolder tot de Nieuwe Statenschutsluis (sluis E); de lengte bedraagt 2250 m, het onderhoud berust bij het Waterschap Reiderwolderpolder.*

8°. ***de Rijksdijk bij Nieuwe Statenzijl.*** *Deze dijk heeft een lengte van 540 m en is met de erin gelegen sluizen B in onderhoud bij het Rijk.*

Als tweede waterkeering worden nog onderhouden:

1°. *de inlaagdijken van den Grooten Polder tusschen Oterdum en Termunterzijl en van den spuiboezem van Oldamlt (Kleine Polder) ten oosten van Termunterzijl;*

2°. *de doorloopende dijken binnenlangs den Johannes Kerkhovenpolder, den Carel Coenraadpolder en de tweede afdeeling van den Reiderwolderpolder; de opdijk tusschen den Johannes Kerkhovenpolder en den Carel Coenraadpolder en de opdijk tusschen de beide afdeelingen van den Reiderwolderpolder; de noordelijke en oostelijke dijk van den Stadspolder en de stukdijk door de A-landen over de Oude Statenzijl naar de Rijksgrens, alsmede de opdijk tusschen de tweede afdeeling van den Reiderwolderpolder en de A-landen.*

BEDIJKINGEN.

De vorming van den Dollard wordt wel geteld in de 2e helft van de 13e eeuw, doch heeft volgens Rammer zeer waarschijnlijk plaats gehad in 1413. Het ontstaan in zijn grootste uitgebreidheid zou dan niet langzamerhand door middelmatige overstroomingen gedurende meerdere eeuwen, maar in eene enkele stormvlaag zijn voltrokken. Het overstroomingswater drong diep landwaarts binnen. Inhammen hebben zelfs gereikt tot Veendam en tot Wedde in Westerwolde. In 1454 heeft men aan de oostzijde de overstroming trachten te beperken door het aanleggen van een dijk van den Kemdijk bij het thans verdwenen Wester-Reide, oostelijk van Termunten naar de hoogere zandgronden bij Finsterwolde. In 1507 heeft men deze echter moeten prijsgeven.

Langzamerhand heeft zich in het overstroomde gebied vruchtbare klei neergezet en de zoo gevormde kwelders zijn achtereenvolgens bedijkt.

De eerste bedijkingen, zoowel in de oostelijke als in de westelijke inham, dateeren uit de eerste helft van de 16e eeuw. De Dollingewaerderdijk ten zuidoosten van Woldendorp en de Hamdijk ten zuidwesten van Nieuwe Schans zijn hiervan de overblijfselen.

De latere bedijkingen, welke op dit blad voorkomen zijn:

het Oudland onder Scheemda	in 1626;
bedijking door den Schanskreek ten westen van Nieuwe Schans	„ 1657;
het Oud Nieuwland onder Midwolda	„ 1665;
de Lintelpolder	„ 1682;
de Kroonpolder	„ 1696;
het Nieuwland onder Midwolda	„ 1701;
de Stadspolder	„ 1740;
de Oostwolderpolder	„ 1769;
de Finsterwolderpolder	„ 1819;
de 1e afdeeling van den Reiderwolderpolder	„ 1862;
de 2e afdeeling van den Reiderwolderpolder	„ 1874;
de Johannes Kerkhovenpolder	„ 1878;
de Carel Coenraadpolder	„ 1923.

KANALEN EN STROOMENDE WATEREN.

Winschoterdiep. *Het kanaal loopt van de Oosterhaven te Groningen naar de Pekel A bij het Renselverlaat. Van Winschoten tot de Pekel A heet het de Rensel.*

De lengte bedraagt 37,5 km; de breedte op kanaalpeil wisselt van 12 tot 25 m; de bodembreedte van 6 tot 12 m; de diepte in de kimmen is tusschen Groningen en het Martenhoekstervaart 2,20 m, verder 2 m. Het kanaalpeil is voor het geheele kanaal Winschoterpeil (W.P. — 0,62 m + N.A.P.).

In den regel vormt het Winschoterdiep één pand tot het Renselverlaat (sluis H) aan de Pekel A, maar het kan in drie panden verdeeld worden door het Martenhoekstervaart bij Hoogezand en het Zuidbroekstervaart bij Zuidbroek. Het Martenhoekstervaart mag gesloten worden als het water in het tweede pand tusschen de sluizen K en L beneden peil staat en het Zuidbroekstervaart wordt gesloten als het bijzonder voor droge tijden. In het regenseizoen zal veelal, om te allen tijde voldoende gelegenheid tot waterafvoer te verzekeren, de sluis geopend moeten blijven, niettegenstaande in dien tijd op het Zuidlaardermeer een stand van 0,20 m — W.P. wordt nagestreefd. Het Zuidbroekstervaart wordt gesloten om hooge standen van het tweede pand te keeren of te laag alloopen van dit pand op het derde pand te beletten. Het Renselverlaat wordt alleen gesloten als de Pekel A 0,40 m boven peil staat (1,02 m + N.A.P.).

Het kanaal is tot km 28,8 (d.i. 100 m ten zuidoosten van de loo- en laadplaats te Scheemda) in beheer en onderhoud bij de gemeente Groningen, vandaar tot het Renselverlaat bij de provincie Groningen. Het gedeelte van Groningen tot Winschoten werd waarschijnlijk reeds in de 13e eeuw gegraven. Van hieruit begon men in 1618 in oostelijke richting het kanaal te verlengen. Nog in het zelfde jaar werd het groote Siggenmeer of Duivelsmeer bereikt en afgedijd. In 1628 werd het voltooid tot Zuidbroek. In de jaren 1633—1635 is het oostwaarts doorgetrokken tot in de Pekel A.

In de zomerzitting van 1930 van de Provinciale Staten van Groningen is besloten om den vaarweg van Groningen over Winschoten naar de Nieuwe Statenzijlen opnieuw te verbeteren.

Pekel A of Pekeler Hoofddiep. *Dit verbindt de Westerwoldsche A bij de Bult met het Stadskanaal.*

De lengte bedraagt ongeveer 23,5 km; de breedte op kanaalpeil 10 tot 24 m; de bodembreedte 4 tot 9 m; de diepte is tot Stroobos 2 m; van Stroobos tot de Rensel 1,50 tot 1,80 m en van de Rensel tot de Bult 2 tot 2,20 m.

Het kanaal is door 4 schutsluizen in 5 panden verdeeld. Het is van het Bultsterverlaat tot Stroobos in beheer en onderhoud bij het Waterschap Pekel A en verder tot het Stadskanaal bij de gemeente Groningen.

Met het vergraven van de Pekel A werd in 1599 begonnen. Na 1635 werd als verlenging hieraan het Pekeler Hoofddiep gegraven. Tot 1877 was het Pekeler Hoofddiep van het Stadskanaal gescheiden door een dam.

Westerwoldsche A. *Deze ontstaat bezuiden Wedde uit de samenvloeiing van de Mussel A en de Ruiten A. Zij ontvangt bij het Bultsterverlaat het water van de Pekel A en is bij Tutjehuis in open gemeenschap met het benedenpand van het Vereenigd kanaal, loopt langs Nieuwe Schans en ten slotte door de Nieuwe Statenzijlen (sluizen E) op den Dollard.*

Het peil van het benedenpadeelte van de Westerwoldsche A ligt op 0,25 m + N.A.P. De bodemdiepte bedraagt voor het gedeelte van de Wedderbrug bij Wedde tot de samenkomst met de Pekel A 1,50 m onder peil; de bodembreedte 7 tot 10 m. Beneden den mond van de Pekel A nemen bodemdiepte en -breedte toe tot deze bij de Nieuwe Statenzijlen respectievelijk 3,95 m onder peil en 17,50 m bedragen.

De Westerwoldsche A is in beheer en onderhoud bij het Waterschap Westerwolde, de Oude- en Nieuwe Statenzijlen bij het Rijk.

Vereenigd Kanaal van Westerwolde *of B.L. Tijdenskanaal. Dit kanaal sterkt zich uit van de Westerwoldsche A bij Tutjehuis tot de splitsing in Ruiten A- en Mussel A-kanaal (zie blad Bourtange). Het kanaal is door de Vriescheloostersluis in twee panden verdeeld.*

De lengte bedraagt 15,6 km; de breedte van 20 tot 27 m, in den bodem 12,50 m; de diepte is 2 m in het benedenpand en 2,40 tot 2,90 m in het benedenpand.

Het benedenpand ligt gemeen met de Westerwoldsche A en heeft een peil van 0,25 m + N.A.P.; het peil van het bovenpand bedraagt 1,37 m + N.A.P.

Het kanaal is in beheer en onderhoud bij het waterschap Westerwolde. Het werd gegraven in de jaren 1909—1913.

GRENSTRACTATEN.

Tractaat van Hannover, gesloten op 2 Juli 1824; *zie K.B. 29 Sept. 1846 (Stbld. 54).*

Hierin werd o.a. bepaald, dat het Wijmersterdiep bij de grachten van Nieuwe Schans zou worden afgedamd, terwijl een nieuw afwateringskanaal gehoel op Hannoversch gebied zou worden gegraven.

Het Nederlandsch gebied, dat door den aanleg van de Hannoversche werken in zijn afwatering werd benoordzijlst, is gehoopen door het bouwen van een watermolen in 1928 (de z.g. Rijkswatermolen).

Overeenkomst met Pruissen, gesloten op 23 September 1874 tot regeling der indijking van den Dollard; *zie K.B. 17 Maart 1875 (Stbld. 29).*

Hierin werd o.a. bepaald, dat met uitzondering van de Moersloot, waarover een latere regeling werd voorbehouden, de afwatering der Nederlandsche en die der Pruissische landen geheel gescheiden zouden worden. Groningen werd voor de afwatering uitsluitend op de A aangewezen, Oost-Friesland zou uitsluitend naar de Eems afwateren.

Als proefy van deze overeenkomst werden in 1875—1878 op Rijkskosten de Nieuwe Statenzijlen gebouwd, terwijl van Pruissische zijde de afwatering van het Wijmeersterdiep verlegd werd naar de Eems bij Pogum, door het graven van een kanaal langs den binnenberm van den nieuwen Dollardijk.

BOEZEMS.

I. ***Kleur van de rechtstreeks op de zee uitwaterende polders.***

II. ***Boezem van het waterschap Oldambt.***

Het groote afwateringskanaal van den boezem is het Termunterzijldiep, dat het water te Termunterzijl op de Eems lost door twee sluizen (sluizen A en B). Teeens kan de boezem aldaar worden afgemalen door het in October 1931 in werking gestelde Diesselgemaal, met een capaciteit van 1000 m³ per minuut bij 1,60 m opvoerhoogte.

Tot den boezem behooren verder: de Medemerzijlwatering, het Nieuwe Kanaal, het Buiten Nieuwediep, het Papen- en Menaldiep, de Ringsloot, het Lutje Maar, het Hondshalster maar, het Koediep en verschillende kleine watergangen.

De boezem heeft te Scheemda verbinding met het Winschoterdiep door een schutsluis. Het peil bedraagt 1,25 m—N.A.P.; het maalpeil is 0,69 m hooger.

Er wateren ongeveer 16.200 ha polderland en 2400 ha boezemland op af. De oppervlakte van den boezem bedraagt op peil ongeveer 210 ha. Het boezemgebied wordt doorsneden door het Winschoterdiep. De landen ten zuiden van dat diep brengen hun water door grondsloten onder het diep door naar het Termunter Zijldiep en het Nieuwe Kanaal.

III. ***Boezem van het Waterschap Vereeniging.***

De boezem bestaat uit het Uitwateringskanaal van de binnenbermsloot van den Finsterwolderpolder tot sluis C, de genoemde binnenbermsloot, het gedeelte van de Oude Gent, gelegen in den Finsterwolderpolder, benevens de overige watergangen in den Finsterwolderpolder.

De boezem loost door de sluis C op de Eems. Als peil wordt in den regel aangenomen 1,08 m — N.A.P. De polders mogen geen water meer op den boezem brengen zoodra de waterstand in de binnenbermsloot van den Finsterwolderpolder bij de brug in den Lipsterweg een hoogte van 0,30 m — N.A.P. heeft bereikt. Meestal wordt echter zoo lang mogelijk afgestroomd.

In het Uitwateringskanaal bevindt zich een schut. Het kanaalgedeelte tusschen de uitwateringssluis en het schut wordt gebruikt als spuikom. Hierdoor kan het slik, dat zich voor de sluis ophoopt, worden verwijderd.

Er wateren ongeveer 3400 ha polderland en 1250 ha boezemland op den boezem af. De oppervlakte van den boezem op peil bedraagt ongeveer 10 ha.

IV. ***Boezem van het Waterschap Reiderland.***

Tot den boezem behooren het Beersterdiep, het Buiskooldiep en de Buiten Tjamme. Hij loost door sluis D op de Eems.

De oppervlakte van den boezem is 21 ha. Het peil bedraagt 0,68 m — N.A.P.; het maalpeil 0,62 m — N.A.P.

Het gebied dat op den boezem afwatert is groot 12.775 ha en bestaat geheel uit bemalen polders.

V. ***Westerwoldsche A.***

De hoofdwatering is de Westerwoldsche A, welke ten zuiden van Wedde wordt gevormd uit de Mussel A en de Ruiten A. Te Tutjehuis bij Nieuwe Schans staat de Westerwoldsche A in open gemeenschap met het benedenpand van het Vereenigd Kanaal. De uitwatering geschiedt door de Nieuwe Statenzijlen (sluizen E). Het peil is 0,25 m + N.A.P. Er wateren 2950 ha polderland en 6275 ha hooge gronden, voornamelijk voorkomende op de bladen Bourtange 1 en 2, op de Westerwoldsche A af. Voorts ontvangt de Westerwoldsche A het water van de Ruiten A boven het schut te Ellersinghuizen, van het Vereenigd Kanaal boven de Vriescheloosterssluis en van de Pekel A; tezamen brengen deze het water van een gebied groot ongeveer 50.000 ha op de Westerwoldsche A.

VI. ***Eerste pand van de Pekel A.***

De lengte van het pand is 13 450 m. Het peil bedraagt 0,62 m + N.A.P.

Er wateren 2930 ha boezemland en 1100 ha polderland op af. Bovendien krijgt dit pand het water van het tweede, derde en vierde pand van de Pekel A. Hierop wateren in totaal af 2530 ha boezemland en 175 ha polderland.

VII. ***Derde pand van het Winschoterdiep.***

De boezem strekt zich uit van het Zuidbroekstervaart tot het Renselverlaat (sluis H) en heet van Winschoten af de Rensel. Het peil is 0,62 m + N.A.P. Er wateren slechts 30 ha boezemland op af. Zie ook de beschrijving van het Winschoterdiep.

VIII. ***Wymeersterdiep.***

Het diep is geheel op Duitsch gebied gelegen (zie onder Tractaten).

WATERSCHAPPEN OF POLDERS, DIE GEHEEL OF GEDEELTELIJK IN HET GEBIED, WAAROVER DE KAART ZICH UITSTREKT, VOORKOMEN.

ADMINISTRATIEVE INDEELING.

A. Waterschappen, belast met boezembeheer.

Waterschap Oldambt.

Het waterschap omvat de gronden, welke vroeger behoorden tot het Termunter Zijlvest met een deel van het voormalige Oterdumer Zijlvest. Het is opgericht in 1863 en verdeeld in 10 onderdeelen, die elk een afzonderlijk bestuur hebben. Het hoofdbestuur van den heer en de Gedeputeerden zijn leden van het hoofdbestuur van het waterschap.

Op algemeene kosten worden gedragen het onderhoud van de beide sluizen te Termunterzijl met de daarbij behoorende dijken en de buitengeul alsmede de spuiboezem en de haven aldaar, de dokken te Nieuwolda, Midwolda, en Termunten, het verlaat te Scheemda met de daaraan verbonden werken, de kadijken, kaaien en muren, bruggen, gebouwen, pompen en duikers, het bocezemmeer; de uitgaven voor de bemaling en de aan de provincie verschuldigde contributie wegens het onderhoud der zeewaterkeerende dijken, welke is bepaald op een vast bedrag van f 448,10 per jaar.

Het onderhoud van het Muntendammerdiep met den westelijken wal met de waterkeering van het Winschoterdiep tot de Muntendammerbrandweg is eveneens ten laste van het waterschap. Het diep behoort echter niet tot de boezemwateren.

Het reglement van het waterschap is opgenomen in het provincieel blad van Groningen 1900 n°. 12, de wijzigingen in dat reglement in de provincieele bladen 1900 nos. 31 en 48; 1910 n°. 17; 1911 n°. 61; 1914 n°. 51; 1915 n°. 44; 1919 n°. 15; 1920 n°. 45.

Waterschap Pekel A.

Voor een beschrijving van dit waterschap zie blad Bourtange.

Waterschap Reiderland.

Het waterschap omvat de gronden, welke vroeger behoorden tot het Oude Vierkarrepolen Zijlvest en het Bellingwolder Zijlvest met nog een gedeelte van de Lete. Het is opgericht in 1864 en verdeeld in 7 onderdeelen, die elk een afzonderlijk bestuur hebben. Het hoofdbestuur van het waterschap bestaat uit zeven leden, uit ieder onderdeel één.

Op algemeene kosten worden onderhouden de buiten zeesluis (sluis D) met aansluitende dijkwerken, ter gezamenlijke lengte van 50 m, de Groote Slapersluis (sluis M) in den Reiderwolderpolderdijk met aanhoorige werken, de Eppenbrolijk, het Beersterdiep, het Buiskooldiep, de Buiten Tjamme, het uitwateringskanaal naar de sluis D en de buitengeul tot in de Buiten A.

Het reglement van het waterschap is opgenomen in het provincieale blad van Groningen 1899 n°. 40; de wijzigingen in dat reglement in de provincieale bladen 1900 n°. 32; 1903 n°. 49; 1907 n°. 11; 1908 nos. 4 en 53; 1918 n°. 39; 1919 n°. 14; 1932 nos. 61, 65 en 82 en 1933, n°. 4.

Waterschap Vereeniging.

Het gebied van het waterschap omvat de vier waterschappen Oostwolderpolder, Finsterwolderpolder, Reiderwolderpolder en Carel Coenraadpolder, alsmede het buiten die waterschappen gelegen Uitwateringskanaal van de doorwatering in den Dollingewaerderdijk tot de zeesluis te Fiemel, den kadijk langs de westzijde van genoemd kanaal, de tusschen het kanaal en den binnenterm van den Dollingewaerderdijk gelegen gronden, de uitwateringssluis, twee stel stormdeuren, waarin de westelijke en de oostelijke dijkpijlers en de buitengeul van deze sluis door het wad tot in de stroomdiepte van de Eems. Het waterschap is opgericht in 1852.

Het bestuur van het waterschap bestaat uit vier leden, n.l. één lid uit het bestuur van elk der samenstellende waterschappen.

Op algemeene kosten worden gedragen het onderhoud en de bediening van de uitwateringssluis te Fiemel (sluis C) met aanhoorige werken, benevens van den term met seininrichting op den Finsterwolderpolderdijk; het onderhouden van de sluismeesterswoning te Fiemel en de overige aan het waterschap behoorende gebouwen, van het Uitwateringskanaal, de buitengeul, de westerzijdsche panden zeedijk van de zeesluis en van een kadijk langs de westzijde van het Uitwateringskanaal met een bermsloot langs den binnenkant van dien kadijk. Voorts wordt door het waterschap onderhouden een bakstenen schoeiing langs den oostelijken boord van het Uitwateringskanaal van de zeesluis, ter lengte van 44½ m, een scheidlen in genoemd kanaal, liggende ongeveer 1100 m van de zeesluis, benevens twee vaste bruggen en twee vostbruggen over het kanaal en een aantal losse pompen.

Het reglement van het waterschap is opgenomen in het provincieal blad van Groningen 1923 n°. 65, de wijzigingen in dat reglement in de provincieale bladen 1926 nos. 1 en 2; 1929 n°. 96; 1930 n°. 32 en 1934 n°. 11.

Waterschap Westerwolde.

Tot het gebied van het waterschap behooren de op dit blad voorkomende Nederlandsche hellt van de Moersloot, voor zoover die hoogs de Rijksgrens loopt, het Vereenigd Kanaal met zijn wederzijdsche dijken, de Westerwoldsche A tot de buitenrolsluizen der Nieuwe Statenzijl met de ter weerszijden onbedijkte gronden, de voormalige vestingpanden te Nieuwe Schans, voor zoover die door den Rijkswaterstaat worden beheerd en de Lintelpolder. De Oude en Nieuwe Statenzijlen zijn echter in onderhoud bij het Rijk.

Het reglement van het waterschap is opgenomen in het provincieal blad van Groningen 1924 n°. 15; de wijzigingen in dat reglement in de provincieale bladen 1932 n°. 62 en 1934 n°. 59.

Zie voor een verdere beschrijving het blad Bourtange.

B. Waterschappen, hoofdzakelijk belast met de belangen voor de ontwatering.

De waterschappen, welke gelegen zijn binnen het gebied van een waterschap, dat belast is met het boezembeheer, zijn geheel zelfstandig met een eigen bestuur, dat niet onder toezicht staat van het hoofdbestuur of van de besturen van de onderdeelen daarvan.

Achter de namen der waterschappen zijn opgenomen jaartal en nummer der provinciale bladen van Groningen, waarin zijn opgenomen de reglementen en de wijzigingen daarin

a. Waterschap Oldambt.

Wp. Borgsweer	1887, n°. 3. 1906, n°. 10.	*Wp. de Hoogte*	1919, n°. 17. 1922, n°. 21.
„ *Concordia*	1923, n°. 43.	„ *Huiningo Meerland*	1921, n°. 6.
„ *de Eekstersbouwen*	1920, n°. 76.	„ *de Kerkenlaantermolenpolder*	1921, n°. 32.
„ *Ensemble*	1931, n°. 67.	*Wp. het Koediep (polder e)*	1884, n°. 44.
„ *Eureka*	1918, n°. 58. 1920, n°. 24.	„ *Nonnegaatterpolder*	1922, n°. 22.
„ *de Geerseeg*	1919, n°. 19. 1924, n°. 17.	„ *de Oosterscha Boerenpolder*	1930, n°. 33.
de Groeve- en Binnenlanden, bestaande uit een waterstaatkundigen polder, die gevormd wordt door twee deelen, gelegen ten westen en ten noorden van het Wp. Huininga Meerland	1911, n°. 23. 1918, n°. 13. 1896, n°. 19. 1911, n°. 59.	„ *de Oude A*	1920, nos. 79 en 100; 1934, n°. 47.
		„ *de Oude Geut*	1919, n°. 16.
		„ *Schenderweer* (20 ha boezemland)	1916, n°. 55.
		Wp. de Westerlaagsche Lagenaden	1908, n°. 58.
		„ *Waldendorp*	1922, n°. 23.
Wp. de Groote Polder		„ *de Zomerdijkstermolenpolder*	1932, n°. 10.

De polders, gemerkt a, met een kleine onderbenaling, b, c en Ennemaborgh, bestaande uit twee waterstaatkundige polders (waarvan één met een dijk, dat tevens op de Kerkenrijk kan worden afgemalen) en boezemland, gelegen ten noorden van de Hoofdwijk, zijn niet gereglementeerd.

(Vervolg Waterschappen zie achterzijde.)

VERKLARING DER TEEKENS.

Stoomgemaal	met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; v = vijzel; s = schroefpomp) en het aantal m³ watervoerzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
Motorgemaal	
Electrisch gemaal	
Vijzelwatermolen met opgave van de vlucht in m.	*p–2,3* Polderpeil. *z.p.–2,6* Zomer- of winterpeil van polders. *z.s.d.w.z.–1,9* Gewenschte zomer- of winterstand in een polder. Alles ten opzichte van N.A.P.
Windmotor.	
Kleine watermolen.	0,6 Hoogtecijfers.
Schutsluis.	Verharde wegen.
Uitwateringssluis.	Spoorwegen.
Keersluis.	Tramwegen.
Gronddulker onder een waterleiding.	Waterkeerende dijk.
Idem met afsluiting.	Dijkverdediging, dammen en stroomgeleidingswerken.
Stuw.	Hoogwaterlijn.
Hoofdmerk van het N.A.P.	Bij gemiddeld laag water droogvallend gedeelte.
Verkenmerk van het N.A.P.	Lijn van gemiddeld laag water.
Registreerende peilschaal.	Lijn van 25 dm onder gem. L.W.
Peilschaal (geregeld waargenomen).	Lijn van 50 dm „ „ L.W.
Peilschaal.	Lijn van 80 dm „ „ L.W.
Rijksgrens.	
Waterschapsgrens.	

NADRUK VERBODEN

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1:50000.

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 8)

Verkend in 1930.
Ged. bijgewerkt tot 1935.

b. Waterschap Reiderland.

Wp. Booneschans, bestaande uit een waterstaatkundigen polder, die zijn water afmaalt op het 4e onderdeel van Reiderland . . 1914, n°. 61.
Wp. de Bovenlanden . 1908, nos. 4 en 53.
„ *de Buitenlanden* . . . . 1899, n°. 43.
„ *Finsterwolderhamrik* . . . 1926, n°. 15, 1934, n°. 46.
Wp. de Herstelling . . . . . 1870, n°. 88, 1881, n°. 55, 1899, n°. 44, 1909 n°. 48.
Wp. Nieuwe Spitlanden. De in het waterschap liggende voormalige Kroonpolder kan in bijzondere gevallen afzonderlijk worden bemalen . . . . 1906, n°. 58.
Wp. Stadskiel, afmalende op het Wp. Nieuwe Spitlanden . . 1868, n°. 108.
Wp. de Tjamme . . . . . 1919, n°. 82, 1922, n°. 35; 1926, n°. 18; 1931, n°. 20; 1932, n°. 63, 1933, n°. 4.
Wp. de Vledder . . . . . 1910, n°. 32.

c. Waterschap Vereeniging.

Wp. Carel Coenraadpolder, bestaande uit een waterstaatkundigen polder, die zijn water loost op het Wp. de Reiderwolderpolder en buitendijks gelegen gronden . . . . . 1923, n°. 64. 1924, n°. 1.
Wp. Finsterwolderpolder, bestaande uit boezemland van den boezem van het Wp. Vereeniging . . . . . 1918, n°. 16.
Wp. Oostwolderpolder . . . . 1919, n°. 13; 1932, n°. 64; 1933, n°. 4.
Wp. de Reiderwolderpolder . . 1907, n°. 51; 1908, n°. 63; 1931, n°. 23.

d. Waterschap Westerwolde.

De Lintelopolder *bij Nieuwe Schans is ongereglementeerd en vormt een hooger deel van den polder, die door den Rijkswatermolen op de Westerwoldsche A wordt afgemalen.*

e. Overige Waterschappen.

Wp. de Johannes Kerkhovenpolder . . . . . *1905, n°. 53.*
„ *Oterdum* . . . . . *1920, n°. 51.*
„ *de Stadspolder* . . . . . *1914, n°. 19.*

TOELICHTING.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand aangegeven. De waterstaatkundige polders, waaronder verstaan worden polders door waterkeeringen omsloten, waarbinnen al het water in open gemeenschap is, hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem, waarop zij afwateren. Polders, die hun water niet rechtstreeks op den boezem, maar eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dezen polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Hooge gronden en boezemlanden zijn niet gekleurd. De belangrijke waterleidingen zijn aangegeven met den kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren; een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen.

Bij belangrijke boezemwateren is de benaming in rood geplaatst.

REGLEMENTEN.

Met opgave van de Provinciale bladen van Groningen, waarin het reglement en de wijzigingen daarin zijn opgenomen.

Algemeen Reglement voor de Waterschappen *1933 n°. 75.*
Kiesreglement voor de Waterschappen *1906 n°. 51.*
Reglement op het toezicht der wegen *1928 n°. 68.*
Reglement, regelende het toezicht op kanalen, watergangen en waterstaatswerken *1924 n°. 19.*
Politiereglement op de rivieren, kanalen, havens en daarbij behoorende werken *1927 n°. 129.*
Reglement op de vervoningen en ontgrondingen *1925 n°. 27.*
Verordening, houdende regeling van het toezicht op dijken *1929 n°. 75.*
Verordening tot regeling van den waterafvoer *1910 n°. 86; 1922 n°. 55.*

Buitenwaterstanden in m ten opzichte van N.A.P.

Tienjarig tijdvak 1921—1930.

Plaats van waarneming.	Gemiddeld hoogwater. 1 Mei–31 Oct. M.V.	Gemiddeld hoogwater. 1 Nov.–30 Apr.	Gemiddeld laagwater. 1 Mei–31 Oct. M.B.	Gemiddeld laagwater. 1 Nov.–30 Apr.	Hoogste stand.	Laagste stand.
Delfzijl	*1.24*	*1.67*	*— 1.56*	*— 1.61*	*3.68, 12 Dec. 1929*	*— 3.08, 21 Nov. 1927*
Nieuw-Statenzijl .	*1.39*	*1.24*	—	—	*4.42, 12 Dec. 1929*	

Binnenwaterstanden in m ten opzichte van N.A.P.

Tijdvak 1929 t/m 1933.

Plaats van waarneming.	Gemiddelde stand.	Hoogste stand.	Laagste stand.
Oldambt 1).			
Termunterzijl . . .	*— 1.24*	*— 0.64, 4 Januari 1932*	*— 1.75, 30 Mei 1932*
Pekel A.			
Benedenste Pekelerverlaat	*+ 0.58*	*+ 1.13, 8 „ 1932*	*+ 0.12, 20 September 1929*
Reiselerlaat . . .	*+ 0.60*	*+ 1.13, 7 „ 1932*	*+ 0.13, 17 „ 1929*
Westerwoldsche A.			
Wedderbrug . . .	*+ 0.33*	*+ 1.26, 8 „ 1932*	*— 0.28, 5 December 1930*
Winschoterdiep.			
Reiselerlaat . . .	*+ 0.60*	*+ 1.02, 8 „ 1932*	*+ 0.13, 17 September 1929*

1) In verband met inwerkingstelling van het gemaal in 1931, is gebruik gemaakt van de waterstanden over 1932 t/m 1934.

VERWIJZING.

Beekman, Dr. A. A. Nederland als polderland. Derde druk 1932.

Bijdragen tot de kennis van den tegenwoordigen staat der provincie Groningen. 1860—1874.

Blaupot ten Cate en Maschhaupt. Bijdragen tot de kennis van de provincie Groningen en omgelegen streken 1923. 2 deelen.

Geertsema, Mr. C. C. De zeeweringen, waterschappen en polders in de provincie Groningen. 1910.

Oomkens. Regeeringsalmanak van en voor de provincie Groningen.

Register I Groningen. Uitgave 1925. Hoogte van verkeunmerken volgens N.A.P., gevonden bij de nauwkeurigheidswaterpassingen, de waterpassingen van den Algemeenen Dienst van den Rijkswaterstaat en waterpassingen van andere organisaties, alsmede verdere wijzigingen en aanvullingen. Uitgegeven door het Ministerie van Waterstaat.

Sypkens, J. Bijdrage tot de geschiedenis van de waterstaatswerken voor Westerwolde. 1924.

Wegwijzer voor de Binnenscheepvaart. Deel I. Noord-oostelijk Nederland met 7 overzichtskaarten en 24 platte gronden. Tweede druk 1930 met aanvullingen tot 1 Januari 1935. Uitgegeven door het Ministerie van Waterstaat.

De Waterstaatskaarten zijn à f 1.75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

9 DEN HELDER

SLUIZEN.

In den zeedijk van het eiland Texel.

	Wijdte in den dag m.	Slag-drempel diepte m — N.A.P.
A. Roggersluis, *uitwateringssluis van den polder Eierland, één opening met één vloeddeur en één schuif*	*2,00*	*2,11*
B. Uitwateringssluis *van den polder de Eendracht, één opening met één vloeddeur en twee schuiven*	*0,90*	*0,64*
C. Uitwateringssluis *van den polder het Noorden en van het uitwateringskanaal van den polder Waal en Burg e. a., drie openingen, elk afsluitbaar met één paar vloeddeuren en één schuif,*		
iedere opening	*2,80*	*1,43*
De noordelijke en middelste openingen dienen voor afwatering van den bergboezem van den polder het Noorden, de zuidelijke opening dient voor afwatering van het uitwateringskanaal van den polder Waal en Burg e. a.		
D. Oostersluis, *uitwateringssluis van het noordoostelijk gedeelte van het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders, één opening met één paar vloeddeuren en twee schuiven* . . .	*1,70*	*1,13*
E. Kleine Waaldersluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van het noordoostelijk gedeelte van het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders, één opening met één paar vloeddeuren en twee schuiven*	*2,70*	*0,99*
F. Groote Waaldersluis, *uitwateringssluis van het noordoostelijk gedeelte van het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders, één opening met twee schuiven*	*3,00*	*2,23*
G. Schanssluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van het zuidwestelijk gedeelte van het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders, één opening met twee schuiven*	*2,00*	*1,18*
H. Uitwateringssluis *van den Prins Hendrikpolder en van de voorboezems van het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders en de polders het Hoorner Nieuwland e. a., drie openingen:*		
noordelijke opening, voor afwatering van den voorboezem van het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders, afsluitbaar met twee schuiven en één paar vloeddeuren. . . .	*2,50*	*1,53*
middelste opening, voor afwatering van den Prins Hendrikpolder, afsluitbaar met twee schuiven en één vloeddeur. . . .	*1,70*	*1,53*
zuidelijke opening, voor afwatering van den voorboezem van den polder het Hoorner Nieuwland e. a., afsluitbaar met twee schuiven en één vloeddeur	*1,70*	*1,53*
In den zeedijk van het vasteland van Noordholland.		
I. Marinezeedoksluis, *keersluis tusschen het Marinedok en het Nieuwediep, één opening met één paar vloed- en één paar ebdeuren*	*20,—*	*7,80*
K. Marineschutsluis *tusschen de Maritieme binnenhaven en het Nieuwediep, met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 20 m* . . . . *Deze sluis wordt tevens gebruikt voor de uitwatering van Schermerboezem.*	*9,45*	*3,98*
L. Koopvaardersschutsluis *tusschen de Koopvaardersbinnenhaven en het Nieuwediep, met twee paar vloed- en twee twee paar ebdeuren, schutkolklengte 43 m*	*16,90*	*6,45*
M. Sluis in het Nieuwe Werk, *schutsluis tusschen het Noordhollandsch kanaal en het Nieuwediep, met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 18,25 m* . . . . *Deze sluis wordt tevens gebruikt voor de uitwatering van Schermerboezem.*	*6,53*	*2,40*

OVERIGE SLUIZEN.

N. Keersluis in het Dokkanaal *tusschen het Marinedok en de Maritieme binnenhaven. één opening met één paar vloed- en één paar ebdeuren*	*19,—*	*7,40*
O. Keersluis in de Buitenliniegracht *bij den Middenweg, één opening met één deur*	*4,70*	*2,60*
P. Keersluis *aan het westelijk einde van het Spuikanaal, twee openingen, elk afsluitbaar met één deur,*		
iedere opening	*2,90*	*1,80*

ZEEWERINGEN.

Eiland Texel.

De zeewaterkeering van het eiland Texel *bestaat uit duinen en dijken.*

De duinen strekken zich uit langs de noord-, west- en zuidzijde van het eiland. Deze duinen zijn in beheer en onderhoud bij het Rijk, met uitzondering van een gedeelte aan de Noordpunt van het eiland, dat particulier bezit is.

In 1850 zijn langs de kust van het eiland Texel strandpalen geplaatst, ten opzichte waarvan jaarlijks de duinvoet en de lijnen van hoog- en laagwater worden opgenomen. De uitkomsten van die strandmetingen worden in daartoe bestemde registers opgeteekend.

De dijken, welke het eiland beschermen, bestaan uit: den zeedijk van den polder Eierland, den zeedijk van den polder de Eendracht, den zeedijk van het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders op Texel, den zeedijk van den Prins Hendrikpolder, den zeedijk van den polder het Horntje en den zeedijk van den polder het Hoorner Nieuwland, genaamd het Molwerk. De baai de Mok wordt aan de zuidzijde beschermd door den Stuifdijk op de Hors.

Het onderhoud van bovengenoemde dijken berust bij de betreffende polders en het betreffende waterschap, met uitzondering van het gedeelte van de zeewering van het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders, gelegen voor de bebouwde kom van Oude Schild, met den daaraansluitenden havendijk, den zeedijk van den polder het Horntje, den zeedijk het Molwerk van den polder het Hoorner Nieuwland en den Stuifdijk, die in onderhoud zijn bij het Rijk.

Vasteland van Noordholland.

De zeewaterkeering, die op dit blad voorkomt, bestaat uit een gedeelte van het duinvak, gelegen tusschen de Pettemerzeewering en den Helderschen zeedijk, den aan dit duinvak aansluitenden Helderschen zeedijk, den Havendijk te Nieuwediep en een gedeelte van den Koegraszeedijk.

Het duinvak tusschen de Pettemerzeewering en den Helderschen zeedijk wordt over een breedte van 70 m aan de zeezijde met helmbeplanting, stroobepoting en rietschermen door het Rijk onderhouden. Dit onderhoud strekt zich ook uit over een gedeelte van de binnenwaarts gelegen duinen onder de gemeente Den Helder. Het overige binnenwaarts gelegen duingebied wordt onderhouden door de eigenaren en beheerders, overeenkomstig de verordening op het in stand houden der duinen en duingronden in de provincie Noordholland.

De Heldersche zeedijk, de Havendijk te Nieuwediep en een gedeelte van den Koegraszeedijk zijn alle in onderhoud bij het Rijk.

WATERSCHAPPEN.

Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier.

Het reglement van het hoogheemraadschap is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Noordholland van 21 Mei 1919 en is opgenomen in het provinciale blad n°. 6 van 1920. Het is later meermalen gewijzigd en met alle wijzigingen opgenomen in het provinciale blad n°. 58 van 1939.

Het gebied van het hoogheemraadschap omvat, met uitzondering van de duinen, nagenoeg het heele vasteland van Noordholland, voor zoover gelegen ten noorden van den Noorder IJdijk en den St. Aagtendijk. De totale oppervlakte is ongeveer 142 000 ha.

Het hoogheemraadschap is belast met de verdediging van zijn gebied tegen de Noordzee, de Waddenzee en het IJsselmeer, voor zoover die verdediging niet aan anderen is opgedragen. Het is belast met de zorg voor het onderhoud van de zeewering en van eenige binnenwaterkeeringen en is bevoegd bepaalde gedeelten daarvan met de daarin gelegen kunstwerken, na goedkeuring van Gedeputeerde Staten, aan andere instellingen over te dragen. Op deze gedeelten heeft het hoogheemraadschap het toezicht op het onderhoud. Het is verder belast met den aanleg en de instandhouding van waterkeeringen en daarmede verband houdende werken, die voor een behoorlijke vervulling der aan het hoogheemraadschap opgedragen taak noodzakelijk blijken te zijn.

Hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

Het reglement van het hoogheemraadschap is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Noordholland van 7 November 1905 en is opgenomen in het provinciale blad n°. 20 van 1906. Het is later meermalen gewijzigd en met alle wijzigingen opgenomen in het provinciale blad n°. 67 van 1941.

Het gebied van het hoogheemraadschap strekt zich uit over alle tot Schermerboezem behoorende wateren bezuiden de Zijperschutsluis, (hierachter vermeld onder boezems) en over die behoorende tot den Ver. Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem.

De belastbare oppervlakte is 71 533 ha.

Het hoogheemraadschap beheert en onderhoudt de uitwaterings- en verbindingssluizen, zorgt voor het schoon- en diephouden van alle boezemwateren, voor zoover die verplichting daartoe niet op anderen rust. Het zorgt voor de ontlasting van den boezem en houdt toezicht op de wijze van gebruik van de bemalingswerktuigen, die het water op den boezem brengen.

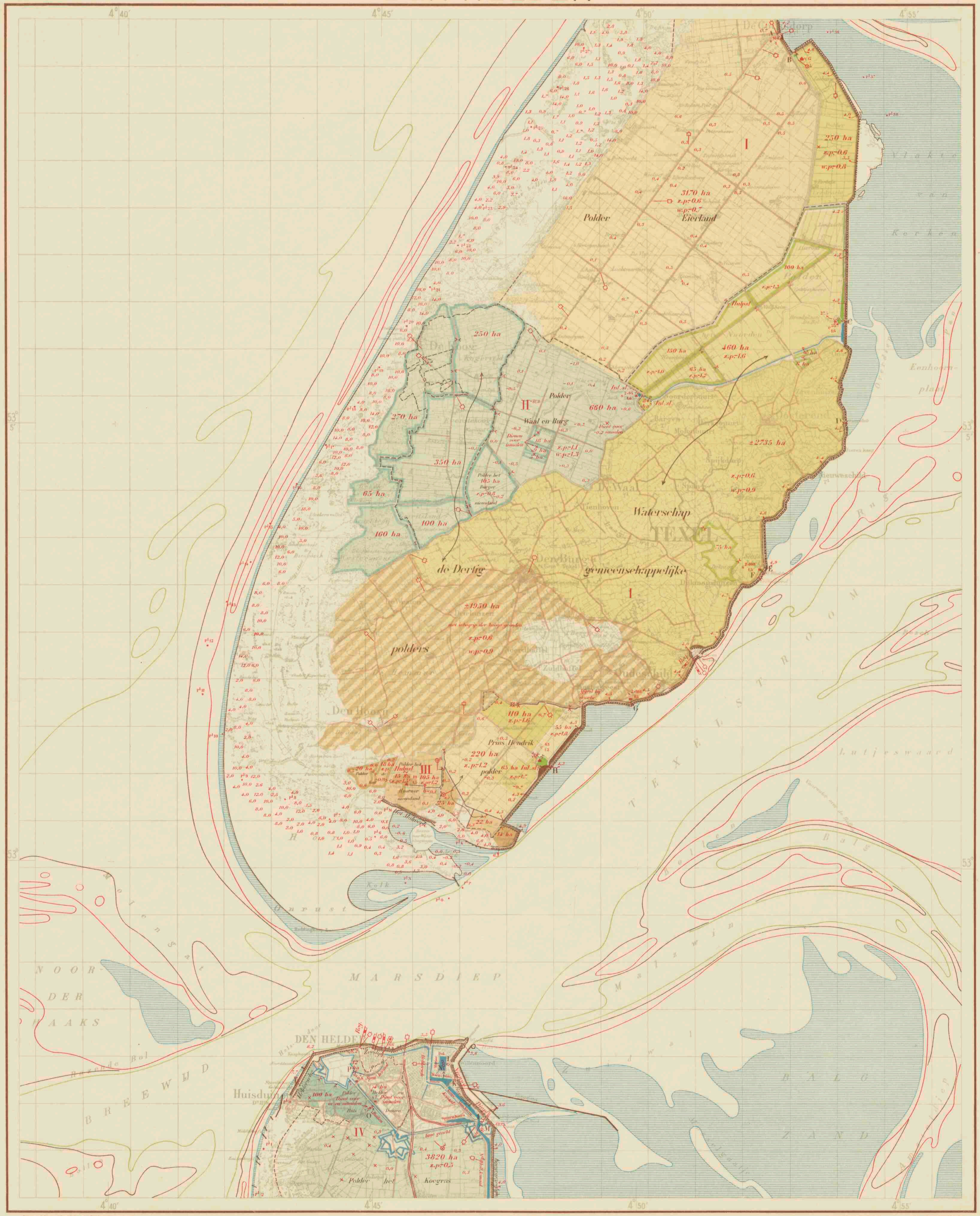

Bewerking: Alg. Dienst. Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1 : 50000.

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 9)

VLIELAND 4 | DEN HELDER 9 | MEDEMBLIK 14 1EN3 (W) 2EN4 (O)

Herzien in 1940.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

BOEZEMS.

I. Kleur van de rechtstreeks op zee uitwaterende gebieden.

II. Boezem van den polder Waal en Burg, e. a.

De oppervlakte van den boezem bedraagt ongeveer 5,5 ha, die van de op den boezem loozende polders 1990 ha.

De boezem loost door de zuidelijke opening van de uitwateringssluis C op de Waddenzee.

III. Boezem van het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders, Het Hoorner Nieuwland, e. a.

Deze boezem bestaat uit twee deelen.

Het noordelijk deel, groot ongeveer 5 ha, ontvangt het water van het zuidwestelijk gedeelte van het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders. Dit gedeelte van den boezem ontlast zich door de noordelijke opening van sluis H op de Waddenzee.

Het zuidelijk deel, groot ongeveer 3 ha, ontvangt het water van de polders Het Hoorner Nieuwland, de Kuil, het Horntje, het waterschap de Dertig gemeenschappelijke polders (gedeeltelijk) en van het ten zuiden van den boezem gelegen deel van den Prins Hendrikpolder. Dit gedeelte van den boezem ontlast zich door de zuidelijke opening van sluis H op de Waddenzee.

IV. Schermerboezem.

De voornaamste boezemwateren zijn: het 2e pand van het Noordhollandsch kanaal en het daarmede gewoonlijk in open gemeenschap staande 3e pand van het kanaal, het noordelijk deel van de Wijde Wormerringvaart, de Purmer- en Beemsterringvaart, de Nauernasche Vaart, de Markervaart, het Alkmaardermeer, de Zaan, de Knollendammervaart, de Schermerringvaart, het kanaal Stolpen—Schagen—Kolhorn en het zuidelijk en westelijk gedeelte van den voormaligen Raaksmaatsboezem, nl. de vaarten Zes Wielen—Huigendijk—Rustenburg en Huigendijk—Oud-Karspel.

De oppervlakte van den boezem is ongeveer 2200 ha. De oppervlakte van het gebied van de op den boezem loozende polders bedraagt ongeveer 72 000 ha.

Het zomerpeil van den boezem is 0,58 m — N.A.P. In verband met maatregelen tot ontzilting van het boezemwater komen in de laatste jaren, in de zomermaanden, gewoonlijk hoogere standen voor. Het maalpeil is N.A.P. De hoofdseingever te Spijkerboor geeft het sein, dat het maalpeil is bereikt. Dit sein wordt van Spijkerboor uit door de seinoverbrengers en noodseingevers overgenomen en doorgegeven in volgorde als door dijkgraaf en hoogheemraden is vastgesteld.

In de keur voor de peilmaling op Schermerboezem van 16 Mei 1934 zijn eenige bepalingen over het peilmalen opgenomen.

De boezemkaden zijn in den regel hoog van 0,10 tot 0,50 m + N.A.P.

De waterloozing vindt plaats langs natuurlijken weg op het Noordzeekanaal, het IJsselmeer en de Waddenzee.

Op het Noordzeekanaal: *door de Nauernasche schutsluis, de duikersluis te Nauerna, de Oudesluis en de Groote- of Wilhelminasluis, beide te Zaandam.*

Op het IJsselmeer: *door de Grafelijkheidsluis en de Spuisluis, beide te Monnikendam, de schutsluis te Edam, de Zuidersluis en de Noordersluis, beide te Schardam en de Hornsluis te Lutjeschardam.*

Op de Waddenzee: *door de op dit blad voorkomende Marineschutsluis (sluis K) en de sluis in het Nieuwe Werk (sluis M), beide te Nieuwediep.*

Verder kan eenige loozing plaats hebben door de Oude sluis, gelegen tusschen de Groote Sloot en den Boezem van de Zijpe. Laatstgenoemde sluis brengt het water van Schermerboezem via den Boezem van de Zijpe en de van Ewijcksvaart naar de van Ewijcksluis, waar het in het Amstelmeer uitstroomt.

Schermerboezem is in beheer bij het hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

TOELICHTING.

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hooge gronden en boezemland zijn niet gekleurd.

Bij belangrijke waterleidingen is de benaming in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordholland omtrent kanalen, vaarten stroomende wateren, reglementen, hoogheemraadschappen, waterschappen, bannen of polders, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeeringen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen, waterstanden en verwijzing, de eerlang verschijnende beschrijving van de provincie Noordholland, behoorende bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEEKENS.

- c 63/12 Oliegemaal; s 2·408/1.5 Electrisch gemaal — met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; V = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- 27.5 Schroefpompwatermolen met vlucht in m.
- 8 Windmotor met raddiameter in m.
- Klein gemaaltje.
- Schutsluis.
- Keersluis.
- Stuw.
- Uitwateringssluis.
- *Inl. sl.* Inlaatsluis.
- *Hulpsl.* Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
- Gronduiker onder een waterleiding.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk „ „ „
- *Reg.* Peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registreerend).
- Peilschaal.
- *z.p.-0.6* Zomerpeil van polders, *w.p.-0.9* Winterpeil „ „ — in m t. o. v. N.A.P.
- *3.5* Hoogtecijfers
- Verharde wegen.
- Spoorwegen.
- *160 ha* Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Waterkeerende dijk.
- Dijkverdediging, strekdammen, kribben.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 25 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn alleen aangegeven, waar ze afwijken van den waterstaat.

De waterstaatskaarten zijn, à f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN.

leggerkaart waterstaatskartografie

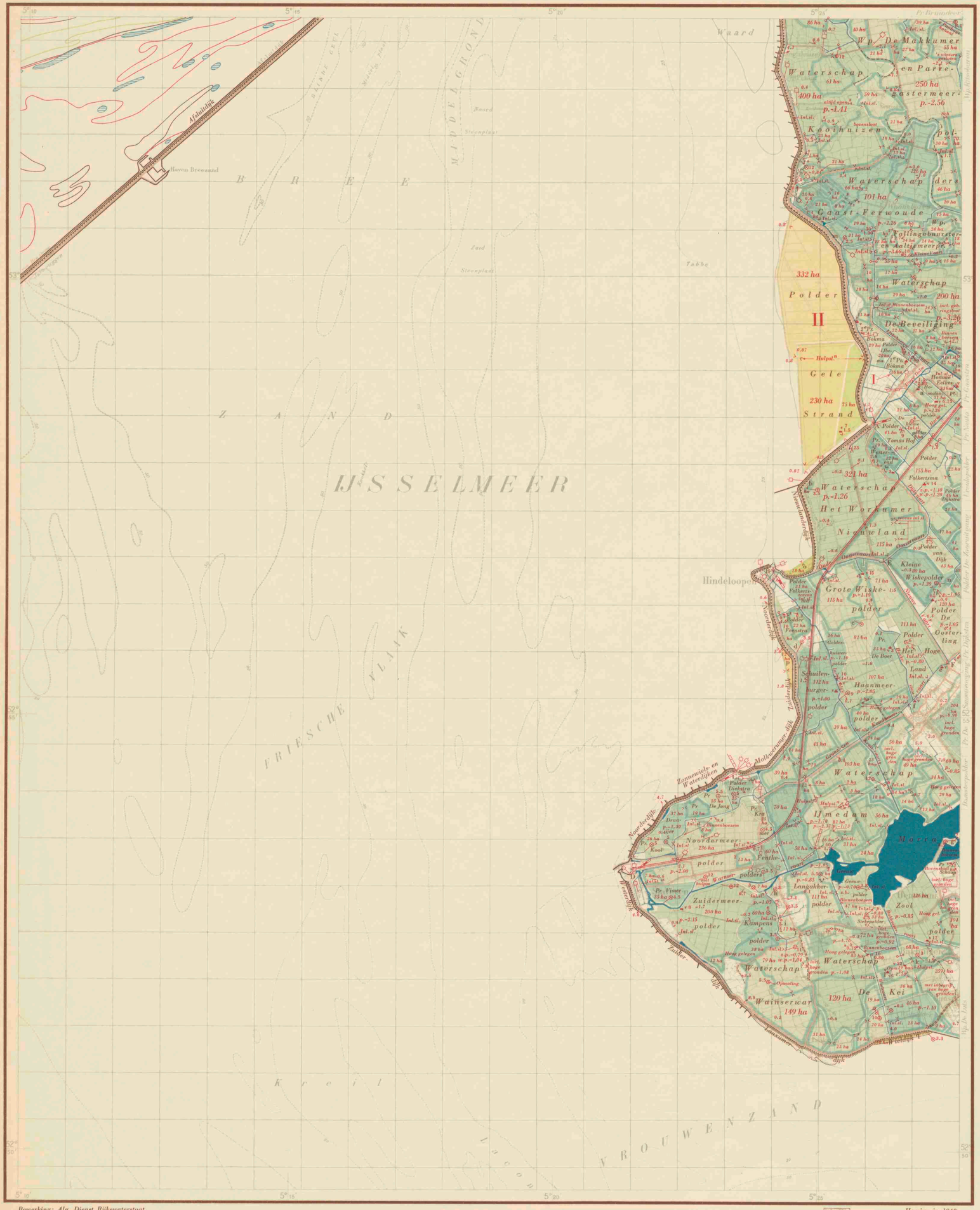

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1:50000

Herzien in 1948.

SLUIZEN

	Wijdte in de dag m	Hoogte slagdrempel t.o.v. N.A.P. m
In de IJsselmeerwaterkering.		
A. Schutsluis, *in enkele gevallen ook uitwateringssluis voor Friesland s boezem ;*		
in het buitenhoofd één stel-, in het binnenhoofd twee stel puntdeuren		
schutlengte 36,10 m	7,35	
buitenslagdrempel		−2,36
binnenslagdrempel		−2,30
B. Schutsluis, *in enkele gevallen ook uitwateringssluis voor Friesland s boezem ;*		
in het buitenhoofd één stel-, in het binnenhoofd twee stel puntdeuren		
schutkolklengte [1] *17,70 m*	4,74	
de slagdrempels zijn even hoog		−1,73
C. Molkwerumerzijl, *in enkele gevallen uitwateringssluis voor Friesland s boezem ;*		
in het buitenhoofd één stel-, in het binnenhoofd twee stel puntdeuren		
de slagdrempels zijn even hoog	5,35	−1,49
D. Schutsluis, *in enkele gevallen ook uitwateringssluis voor Friesland s boezem ;*		
in het buiten- en in het binnenhoofd elk twee stel puntdeuren		
schutkolklengte [1] *32,50 m*	7,60	
de slagdrempels zijn even hoog		−2,51
In de Koudumerdijk		
E. Keersluis, *genaamd Noorder keersluis, in de Oostervaart, één opening met één stel puntdeuren*	5,35	−1,82
F. Keersluis, *genaamd Koudumerzijl, in de Koudumervaart, één opening met één stel puntdeuren*	7,11	−2,30

De sluizen E en F worden alleen gesloten bij doorbraak van de IJsselmeerwaterkering. Zij staan altijd open. Sedert de afsluiting van de Zuiderzee kunnen zij als noodkering vervallen.

[1]) Onder schutkolklengte wordt verstaan: de lengte gemeten tussen de sluishoofden.

BOEZEMS

I. Frieslands boezem

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn :

Van Panhuijskanaal, Kleine Vaart, IJskeboerenvaart, Diepe Dolte, Horsa, Dijkvaart, Oostervaart, Nieuwe Vaart, Indijk, Houkesloot, Koudumervaart, Gronzen, Var, Warnservaart, Geeuw, Morra.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.

Sedert de afsluiting van de Zuiderzee in 1932 hebben de sluizen ten zuiden van de Afsluitdijk hun betekenis als uitwateringssluizen van de boezem goeddeels verloren. Ze spuien hoogst zelden en dan nog gedurende slechts enkele uren. Dit komt voor in de maanden November tot en met April bij hoge boezemstanden.

Het zomerpeil (Z.P.) van de boezem is 0,66 m —N.A.P. (Fries Zomerpeil). In de maanden Augustus en September wordt gestreefd naar een waterstand van 0,20 m + Z.P. en in het overige deel van het jaar naar een stand van 0,25 m + Z.P.

De afstroming en bemaling is geregeld bij „Verordening tot regeling van de afstroming en bemaling van Frieslands boezem", vastgesteld 15 Maart 1927, Provinciaal blad nr. 219 en in werking getreden 1 Januari 1929.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Leeuwarden Oost, Harlingen—Sneek en Staveren Oost, benevens de beschrijving in het boekje.

II. Rechtstreeks op het IJsselmeer afwaterende polders

In de zomer (April tot en met September) wordt voor het IJsselmeer gestreefd naar z.p. 0,20 m —N.A.P. en in de winter (October tot en met Maart) naar w.p. 0,40 m —N.A.P.

Door op- en afwatering kunnen de waterstanden aan de oever van het IJsselmeer belangrijk hoger of lager zijn.

GEREGLEMENTEERDE EN ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS, WELKE GEHEEL OF GEDEELTELIJK OP HET BLAD VOOR KOMEN

Polders afwaterende:

A. op Frieslands boezem.

Polder De Boer, ten noorden van de Haanmeerpolder ; polder De Boer (h), ten zuiden van de Warnservaart, groot 4 ha ; 1e Polder Bokma ; 2e Polder Bokma ; polder Bruindeer.

Damsterpolder ; polder Draaijer ; — Diekstra ; — Van Dijk ; — Dijkstra, ten oosten van polder Folkertsma ; polder Dijkstra, ten zuiden van polder De Oosterling.

Polder Feenstra ; Fentkepolder ; polder Folkertsma ; — Folkertsma ten westen van de Grote Wiskepolder.

Polder Van der Gaast (m), onderdeel van het waterschap Gaast-Ferwoude, groot 3 ha ; polder Van der Gaast (j), onder Warns, groot 4 ha ; polder Gaastra ; Geeuwpolder ; Gelderhuisterpolder ; Groepolder, onderdeel van het waterschap De Kei ; polder De Griek (b), onderdeel van het waterschap Het Workumer Nieuwland ; Grote Wiskepolder.

Haanmeerpolder ; polder Haytema (e), groot 4 ha ; polder Het Hoge Land ; Homme Eelkespolder ; Homolenpolder.

Polder De Jong ; — De Jong (f), ten zuiden van de Koudumervaart, groot 6 ha ; polder De Jong (k), onderdeel van het waterschap De Kei, groot 4 ha.

Kampenspolder ; De Kleine polder ; Kleine Wiskepolder ; polder Ten Klooster (l), onderdeel van het waterschap De Kei, groot 4 ha ; polder Kooi ; — Kramer ; — Kuperus (c), onderdeel van de Grote Wiskepolder, groot 2 ha.

Langakkerpolder.

Polder Nauta ; Noordermeerpolder.

Polder De Oosterling.

Polder Priesterland (d), groot 2 ha.

Polder De Samenvoeging ; — Schaap (g), aan de Morra, groot 3 ha ; polder Schaap, ten zuiden van de Morra ; Schuilenburgerpolder ; Stekepolder.

Polder Terpstra (n), onderdeel van de Kleine Wiskepolder, groot 3 ha ; polder Tomas Hof.

Ursulapolder.

Polder Visser ; — De Vooruitgang.

Polder Westerend, Wielpolder, onderdeel van het waterschap De Kei ; polder Stadspark Workum (a), groot 3 ha.

Polder IJbema.

Zoolpolder ; Zuidermeerpolder ; polder Van der Zijpe (i).

B. op het IJsselmeer.

Polder Gele Strand ; — Schuilenburg (p) ; — Westergo's IJsselmeerdijken (o) ; — De Zeven Grietenijen en stad Sloten (q).

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem. Bij belangrijke vaar- en boezemwateren is de naam in rood geplaatst; bij waterkerende dijken in bruin.

De namen van waterschappen, gereglementeerde en ongereglementeerde polders zijn zo veel mogelijk in bruin op de kaart aangegeven. Indien de duidelijkheid dit niet toelaat, verwijst een letter in dezelfde kleur naar de naam van de polder in het bijschrift.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van de waterstaatsgrenzen. Waar in het bijschrift is verwezen naar „het boekje", wordt bedoeld de „Beschrijving van de provincie Friesland, behorende bij de waterstaatskaart".

Hierin zijn gegevens opgenomen omtrent: bedijkingen, boezems, kanalen, overstromingen, reglementen, veenpolders, verveningen en droogmakerijen, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der verkenmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie deel II, register II Friesland.

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal / Oliegemaal — met opgave van de aard van het wateropvoerwerktuig (*c* = centrifugaalpomp; *s* = schroefpomp, *v* = vijzel) en het aantal m³ waterverzet; bij pompen is in m de bijbehorende opvoerhoogte aangegeven.
- Windmotor met raddiameter in m.
- Windmotor met raddiameter in m en oliemotor als hulpdrijfwerk.
- Windmolen met vlucht in m.
- Schutsluis.
- Keersluis.
- Uitwateringssluis.
- Hulpsluis; doet dienst bij veel waterbezwaar of tijdens defect aan bemalingsinstallatie.
- Inlaatsluis.
- Grondduiker.
- Grondduiker met afsluiting.
- Stuw.
- Stuw met schuif.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Peilschaal geregeld opgenomen.
- Zomerbemaling. Polder, die uitsluitend in de zomer wordt bemalen.
- Polderpeil / Zomerpeil / Winterpeil / Hoogtecijfer — in m t.o.v. N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Grootte van polder, hoger deel, lager deel of gebied met zomerbemaling in ha volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kon worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
- Waterkerende dijk met verdediging en hoofden.
- Waterkerende dijk zonder verdediging.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 25 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „
- Administratieve grens van een waterschap.

De volledige gegevens van de bemalingsinstallaties liggen ter inzage bij de directie Algemene Dienst, Van Hogenhouckkaan 60, te 's-Gravenhage.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

De waterstaatskaarten zijn, à f 5,00 per stuk, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, Den Haag. De kaarten kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

SNEEK-STAVEREN

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. [10-W I])

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

HARLINGEN 0 — HARLINGEN-SNEEK — SNEEK-STAVEREN — SNEEK 10 — HEERENVEEN 11 (W) — LEMMER

Herzien in 1947—'49.

SLUIZEN

	Wijdte in de dag m	Hoogte slagdrempel t.o.v. N.A.P. m
In de Slagtedijk		
A_1. Keersluis, *genaamd Abe Heringazijl, in de Achlumervaart, een opening, afsluitbaar met schotbalken*	3,90	— 2,06
A_2. Keersluis, *genaamd Payezijl, in de Arumervaart, één opening, afsluitbaar met schotbalken*	4,90	— 2,12
B. Keersluis, *genaamd Tolsumerzijl, in de Tzummervaart, één opening afsluitbaar met schotbalken*	4,50	— 2,06
C. Keersluis, *genaamd Krommezijl, in de Bolswardertrekvaart, één opening afsluitbaar met schotbalken*	5,55	— 2,21
D. Keersluis, *genaamd Hidaarderzijl, in de Hidaardervaart, één opening met één paar puntdeuren*	4,00	— 1,96
E. Keersluis, *genaamd Sânleansterzijl, in de Franekervaart, drie openingen afsluitbaar met schotbalken*		
één opening	6,08	— 2,46
twee openingen, elk	3,00	— 2,46
F. Keersluis, *genaamd Bozumerzijl, in de Bozumervaart, één opening afsluitbaar met schotbalken*	3,65	— 1,99
G. Keersluis, *genaamd De Dille, in de Zwettevaart, één opening afsluitbaar met schotbalken*	5,90	— 2,50
In waterschap De Sneeker Oudvaart		
H. Schutsluis *in de Oudevaart; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 28,00 m *) de slagdrempels zijn even hoog*	4,50	— 2,36
I. Schutsluis, *genaamd Offingawiersterzijl; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 17,00 m de slagdrempels zijn even hoog*	3,50	— 1,86
J. Schutsluis, *genaamd Gauwsterzijl; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 17,00 m de slagdrempels zijn even hoog*	3,50	— 1,86
K. Schutsluis *in de Zijltjesloot; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 28,00 m de slagdrempels zijn even hoog*	4,50	— 2,36
L. Keersluis, *genaamd Sybrandabuursterzijl, in de Sybrandabuurstervaart; één paar puntdeuren*	3,75	— 2,06

De sluizen A t/m G *worden alleen gesloten bij doorbraak van de Waddenzeedijk of de IJsselmeerwaterkering.*

*) *Onder schutkolklengte wordt verstaan, de lengte gemeten tussen de sluishoofden.*

BOEZEMS

I. Friesland boezem

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn: Harlingervaart, Bolswardertrekvaart, van Panhuijskanaal, Wijmerts, Oude Kloostervaart, Franekervaart, Zwettevaart, Geeuw, Houkesloot, Woudvaart, Wijde Wijmerts, Nieuwe Weg, Langweerdervaart, Jeltesloot, Welle, Oudegaasterbrekken, Groote Gaastmeer, Heegermeer, Fluessen, Koevordermeer, Langweerderwielen.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.

Bovendien ontvangt de boezem het overtollige water van gronden, die afwateren op de boezem van het waterschap De Sneeker Oudvaart, zie II.

Het zomerpeil (Z.P.) van de boezem is 0,66 m — N.A.P. (Fries Zomerpeil).

In de maanden Augustus en September wordt gestreefd naar een waterstand van 0,20 m + Z.P. en in het overige deel van het jaar naar een stand van 0,25 m + Z.P.

De afstroming en bemaling is geregeld bij „Verordening tot regeling van de afstroming en bemaling van Frieslands boezem", vastgesteld 15 Maart 1927, provinciaal blad nr. 219 en in werking getreden op 1 Januari 1929.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Leeuwarden Oost, Harlingen—Sneek, Sneek—Staveren en Staveren Oost, benevens het boekje „Beschrijving van de provincie Friesland, behorende bij de Waterstaatskaart".

II. Boezem van waterschap De Sneeker Oudvaart

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn: Oudevaart, Rollumervaart, Sybrandabuurstervaart, Bangavaart.

Het boezemgebied bestaat uit polder en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem en 80 ha zomerbemaling, 1042 ha. Er kan naar behoefte water worden ingelaten van de Friese boezem uit.

De boezem loost door middel van het electrisch gemaal bij de Gauwsterzijl. Zonodig kan het gemaal bij De Domp ten oosten van Sneek assisteren.

Het peil van de boezem bedraagt 0,68 m — N.A.P. Voor nadere bijzonderheden zie blad Heerenveen West en het boekje „Beschrijving van de provincie Friesland, behorende bij de Waterstaatskaart".

GEREGLEMENTEERDE- EN ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS, WELKE GEHEEL OF GEDEELTELIJK OP HET BLAD VOORKOMEN.

Polders afwaterende:

A. op Frieslands boezem

Polder Abma, onderdeel van waterschap Hieslum c.a., — Abbema ; — Agrigola ; — Ald Hus ; — Allenga (a_1), onderdeel van waterschap De Arumermiedpolder, groot 2 ha ; — Altenburg (a_2), onderdeel van waterschap Nijland c.a., groot 1 ha ; — Aukema, groot 23 ha.

Polder Bakker, ten noorden van waterschap Waaxens c.a. ; — Bakker, ten noorden van waterschap De Wammerterpolder ; Ballingabuursterpolder ; polder Bargepels ; — Barkwerd ; Barrumerpolder ; Baijumerpolder ; polder Ned. Herv. Kerk Beers ; — Bloemhof ; — De Boer, ten westen van de Spannumeropvaart ; — De Boer (b_1), ten noorden van waterschap Nijland c.a., groot 3 ha ; — De Boer, onderdeel van waterschap Nijland c.a. ; — De Boer, ten oosten van polder Gaastra ; — De Boer, ten noorden van waterschap De Sneeker Oudvaart ; — Boersma ; — Begraafplaats Bolsward (b_2) ; — Bonkwerd ; — Bonsma ; — Boomsma (b_3), onderdeel van Barrumerpolder, groot 3 ha ; — Bootsma (b_4), groot 2 ha ; — Bootgum ; — Bos (b_5), onderdeel van polder Roohel, groot 1 ha ; — Bosma ; — Botervat ; — Bouwhuis ; — IJsbaan Bozum (b_6), onderdeel van waterschap De Oosterwierumer Oudvaart, groot 1 ha ; — Brandsma, ten zuiden van waterschap De Sens- en Atzebuurstermeerpolders ; — Brandsma, ten noorden van de Oudegaasterbrekken ; — Brouwer (b_7) ; — Het Brouwers Krytje, onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek ; — Van der Brug (b_8), groot 5 ha ; — Bruindeer ; — Bruinsma (b_9), ten westen van waterschap De Wammerterpolder, groot 3 ha ; — Bruinsma ; — Bruinsma (b_{10}), onderdeel van waterschap De Arumerpolder, groot 3 ha ; — Burggraaf ; — Burmania ; — Bijlsma.

Polder Cnossen, ten noorden van polder Tritzum ; — Cnossen, ten oosten van het Koevordermeer ; — Cruycebroedershof.

Polder Dekema (d_1), onderdeel van waterschap De Oosterwierumer Oudvaart, groot 3 ha ; — Donia ; — Donia ; — Dooper ; — Duinterp ; — Duivenhok ; — Duijvis ; — Dijkstra, ten zuiden van waterschap Waaxens c.a. ; — Dijkstra, ten westen van het Rietmeer ; — Dijkstra, ten zuiden van Ursulapolder.

Polder Engahuis ; — Engelsma (e_1), groot 5 ha ; — Eysinga (e_2), groot 7 ha ; Exmorrazijlpolder.

Polder Faber ; — Faber (f), onderdeel van Grote Polder Langweer, Dijken en Boornzwaag, groot 7 ha ; — Fatum ; — Flapper ; — Folkertsma.

Polder Van der Gaast ; — Gaastra ; — Galama ; — Gerritsen ; — Gratema (g_1), onderdeel van polder Huins, groot 2 ha ; — Great Hokwerd ; Gronserpolder ; polder de Groot (g_2), groot 13 ha ; — Groot Aequard ; — Groot Battens (g_3), onderdeel van waterschap De Lyonserpolder, groot 3 ha ; — Groot Cnossen ; — Groot Meilahuis, Grote Polder Langweer, Dijken en Boornzwaag ; — Grote Stulp ; — Grijdanus (g_4), onderdeel van waterschap De Zuiderpolder bij Franeker, groot 5 ha.

Polder Halbertsma, onderdeel van waterschap Nijland c.a. ; — Hannema ; — Van Harinxma Thoe Slooten ; — Heeg ; — Heeringa (h_1), groot 5 ha ; — Hege Wier (h_2), onderdeel van waterschap De Oosterwierumer Oudvaart, groot 1 ha ; Heidenschapsterpolder ; polder Heitema (h_3), onderdeel van polder Hoitinga, groot 1 ha ; — Hellinga ; Helpolder ; Hemerterpolder ; Hennaarderpolder ; polder Hesens (h_4), groot 2 ha ; — Hettinga, ten noorden van waterschap Eemswoude ; — Hettinga, ten zuiden van waterschap De Woudfennen ; — Heutema ; Hidaarderpolder ; polder Hiemstra (h_5), onderdeel van polder Jellema, groot 2 ha ; — Hiemstra ; — Van der Hoek (h_6), onderdeel van Grote Polder Langweer, Dijken en Boornzwaag, groot 9 ha ; Hoeksterpolder ; polder Hoekstra ; — Hoitinga ; Homme Eelkespolder ; polder Hooghiemstra (h_7) ; — Hoogland (h_8), groot 1 ha ; Houtpolder (h_9), groot 1 ha ; polder Huins c.a. ; — IJsbaan Huins (h_{10}), groot 1 ha ; — Huitema (h_{11}), onderdeel van waterschap De Oosterwierumer Oudvaart, groot 2 ha ; polder Hylkema (h_{12}), onderdeel van waterschap Heeg, groot 7 ha.

Polder De Jager (j_1), onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek, groot 5 ha ; — Jansen, onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek ; — Jellema ; — IJsbaan Jellum—Beers (j_2), groot 3 ha ; — De Jong ; — De Jong (j_3), onderdeel van waterschap Scharnegoutum c.a., groot 4 ha ; — De Jong, ten westen van waterschap De Gouden Bodem ; — Jongema ; — Jorna.

Polder Kampentille ; — Kamstra ; — Van Keimpema (k_1) ; — Kerkvoogdij Baijum (k_2) ; — Kerkvoogdij Gorredijk ; — Ketelaar ; — De Kievit ; — Kingma ; — Kleiland (k_3), groot 2 ha ; Kleine Lyonserpolder ; polder Klein Felsum ; — Klein Tolsum, onderdeel van waterschap Ruigelollum ; — Knol ; Koevorderpolder ; polder Kooifenne ; Kooipolder ; polder Kooistra (k_4), onderdeel van Oosthemmerpolder, groot 4 ha ; — Koopmans (k_5), onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek, groot 4 ha ; — Koopmans (k_6), onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek, groot 3 ha ; — Van der Kooy ; — Kramer (k_7), onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek, groot 9 ha ; — Kramer ; — Kromwal ; — Het Krytje (k_8), onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek ; — Ned. Herv. Kerk Kubaard (k_9), groot 1 ha ; — Kuins ; — Kuiper (k_{10}), onderdeel van polder Jellema, groot 5 ha ; — Kuiper, ten zuiden van de Intiemasloot ; — Kuipers ; — Kundersma.

Polder Landman ; — Landman (l_1), onderdeel van waterschap De Sens- en Atzebuurstermeerpolders ; — Lange Meren ; — Lange Warren, onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek ; — Langhuis ; — IJsbaan Langweer (l_2), groot 3 ha ; — Langwerd ; — Leenstra ; — Lettinga ; Lonjesterpolder ; polder Loyenga (l_3), onderdeel van waterschap De Oosterwierumer Oudvaart, groot 2 ha ; — Lutkewierum ; — Lycklama ; — Lyts Hokwerd (l_4), groot 5 ha.

Maemerterpolder ; polder IJsbaan Mantgum (m), onderdeel van waterschap De Oosterwierumer Oudvaart, groot 1 ha ; Marnepolder ; polder Van der Meer ; — Midshuis ; — Miedema ; — Monnikehuis ; — Mulsma ; — Munneke Baayum ; — Munnikehuis.

Polder Nauta ; — Nevenhof ; — Noordenbos (n), onderdeel van Heidenschapsterpolder, groot 3 ha ; — Noordmans.

1e Polder Okma ; 2e polder Okma ; polder De Ooievaar ; — Ooms ; — De Oosterling ; Oosthemmerpolder ; Oosthoekpolder ; polder Oostra (o_1), onderdeel van polder It Swealtsje, groot 3 ha ; — IJsbaan Oppenhuizen (o_2), onderdeel van waterschap Oppenhuizen c.a., groot 1 ha ; — Oud Slot (o_3) ; Oude Rijdpolder.

Polder Pelsum ; — Peenstra ; Pieter Gerritspolder (p_1) ; polder Platte Achte (p_2), onderdeel van waterschap De Oosterwierumer Oudvaart, groot 2 ha ; — Postma (p_3), groot 1 ha ; — Postumus.

Polder Reenstra ; — Reuzenberg ; — Riegstra ; — Rienstra (r_1), onderdeel van waterschap Nijland c.a. ; — Rispens ; — Rondhuis ; — Roodhuis ; — Roohel ; — Ruurda ; — Rijpkema, gedeeltelijk gelegen in waterschap Nijland c.a. ; — Rijpkema (r_2), ten westen van de Langweerderwielen.

Sânleansterpolder (s_1) ; polder Santema (s_2), groot 1 ha ; — Sassinga ; — Schaap, onderdeel van waterschap Nijland c.a. ; — De Schetten ; Schraarderpolder ; polder Schrins ; — Siderius (s_4), groot 3 ha ; — Siderius, ten westen van Baijumerpolder, groot 3 ha ; — Siebeda ; — Sieperda ; — Sinkema ; — Sippens ; — Sjaarda ; — Sjaarda ; — Gemeente Sneek (s_5) groot 6 ha ; — Soieveld (s_6), onderdeel van waterschap Nijland c.a., groot 3 ha ; Stadspolder ; polder Stapert ; — Steensma (s_7) ; — Stegenga, groot 18 ha ; — Stilma (s_8), onderdeel van waterschap De Sneeker Oudvaart ; — Stoffelsma ; — It Swealtsje ; — Sijdswerd.

Polder Tacoma (t_1), onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek, groot 2 ha ; Teroelsterpolder ; polder De Terp (t_2), groot 2 ha ; — Terpen ; — Tiemersma ; Tjaard van Aylvapolder ; polder Tjalma ; — Tjilbert ; — Tritzum, gedeeltelijk gelegen in waterschap Ruigelollum ; — Tromp ; — Twerda.

Polder Uco Klooster ; — Unga ; Urselapolder.

Polder Valpart (v_1), groot 3 ha ; — Van der Veer (v_2), onderdeel van polder Jellema, groot 2 ha ; — Van der Velde (v_3), groot 1 ha ; — De Vooruitgang ; — De Vries (v_4), onderdeel van polder Ooms, groot 2 ha ; — De Vries (v_5), onderdeel van Wibrandapolder, groot 3 ha.

Polder Waeken ; — Warntille ; Weeshuispolder, ten westen van Bolsward ; Weeshuispolder, ten oosten van Bolsward ; polder Weidumerleech (w_1), onderdeel van waterschap De Oosterwierumer Oudvaart, groot 2 ha ; — Westendorp ; Wibrandapolder ; — Wiersma ; — Wiersma, ten noorden van de Oude Kloostervaart ; — Wiersma ; ten zuiden van Tjaard van Aylvapolder ; — Wieuwens ; — IJsbaan Winsum (w_3), onderdeel van polder Van der Meer, groot 1 ha ; — De With (w_4), onderdeel van polder Roohel, groot 1 ha ; — Wittemans ; — Van der Woude ; — Wybrandy (w_5), onderdeel van polder De Ooievaar, groot 6 ha ; — Wijnia.

Polder IJsbaan IJlst (ij_1), onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek, groot 1 ha ; — Ned. Herv. Kerk IJlst (ij_2), onderdeel van waterschap Hommerts—Sneek, groot 3 ha.

Polder Het Zand ; — Zandgaast ; — Van Zet ; Zuidhoeksterpolder ; polder Zijlstra ; — Zijns (z), groot 3 ha.

B. Op de boezem van het waterschap De Sneeker Oudvaart

Polder Douma (d_2), groot 1 ha ; — Schaap (s_3).

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

Polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Van poldergedeelten, die uitsluitend in de zomer worden bemalen, is de begrenzing, voor zover de duidelijkheid dit vereist, door een blauwe arcering aangegeven. Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem, waartoe zij behoren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert.

Bij belangrijke vaar- en boezemwateren is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen, gereglementeerde en ongereglementeerde polders zijn zoveel mogelijk in bruin op de kaart aangegeven. Indien de duidelijkheid dit niet toeliet, verwijst een letter in dezelfde kleur naar de naam van de polder in het bijschrift.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van de waterstaat.

De begrenzing van gebieden, die via afsluitbare duikers of stuwen lozen, is aangegeven, voor zover de duidelijkheid dit toeliet.

Gegevens omtrent bedijkingen, boezems, kanalen, overstromingen, reglementen, veenpolders, veryeningen en droogmakerijen, waterkeringen, waterschappen en waterstanden, zijn opgenomen in het boekje „Beschrijving van de provincie Friesland, behorende bij de waterstaatskaart", verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf en door bemiddeling van alle postkantoren.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der verkenmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie deel II, register II Friesland.

VERKLARING DER TEKENS

Teken	Verklaring
36 / 1.0	Electrisch gemaal — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; v = vijzel) en het aantal m³ water verzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
10 / 1.4	Oliegemaal
c 225 / 1.35	Stoomgemaal
5.5	Windmotor met raddiameter in m.
11 met hulpm.	Windmotor, raddiameter in m, met electro- of oliemotor als hulpdrijfwerk.
12.5	Windmolen met vlucht in m.
×	Kleine windmolen.
<<	Schutsluis.
><	Uitwateringssluis.
<	Keersluis.
>< Hulpsl.	Hulpsluis, doet dienst bij veel waterbezwaar
>< Inl. sl.	Inlaatsluis.
	Grondduiker.
	Grondduiker met afsluiting.
	Stuw.
s	Schotbalkstuw.
s	Stuw met schuif.
	Verkenmerk van het N.A.P.
	Peilschaal.
	Peilschaal, geregeld opgenomen.
z.b.	Zomerbemaling Polder of gedeelte hiervan, dat uitsluitenb in de zomer wordt bemalen.
p.-0.81	Polderpeil — in m ten opzichte van N.A.P.
z.p.-0.91	Zomerpeil
w.p.-1.21	Winterpeil
0.8	Hoogtecijfer
	Verharde weg.
	Spoorweg.
355 ha	Grootte van polder, hoger deel, gebied met zomerbemaling of boezem gebied in ha volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kon worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
-----	Administratieve grens van een waterschap.
-.-.-	Gedeelte van de administratieve omtrek van een waterschap waarover deze binnen een aangrenzend waterschap ligt.
	Riolering.

De volledige gegevens van de bemalingsinstallatie liggen ter inzage bij de directie Algemene Dienst, van Hogenhoucklaan 60, te 's-Gravenhage.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

10

SNEEK OOST

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 10-O)
Universiteits-bibliotheek Utrecht

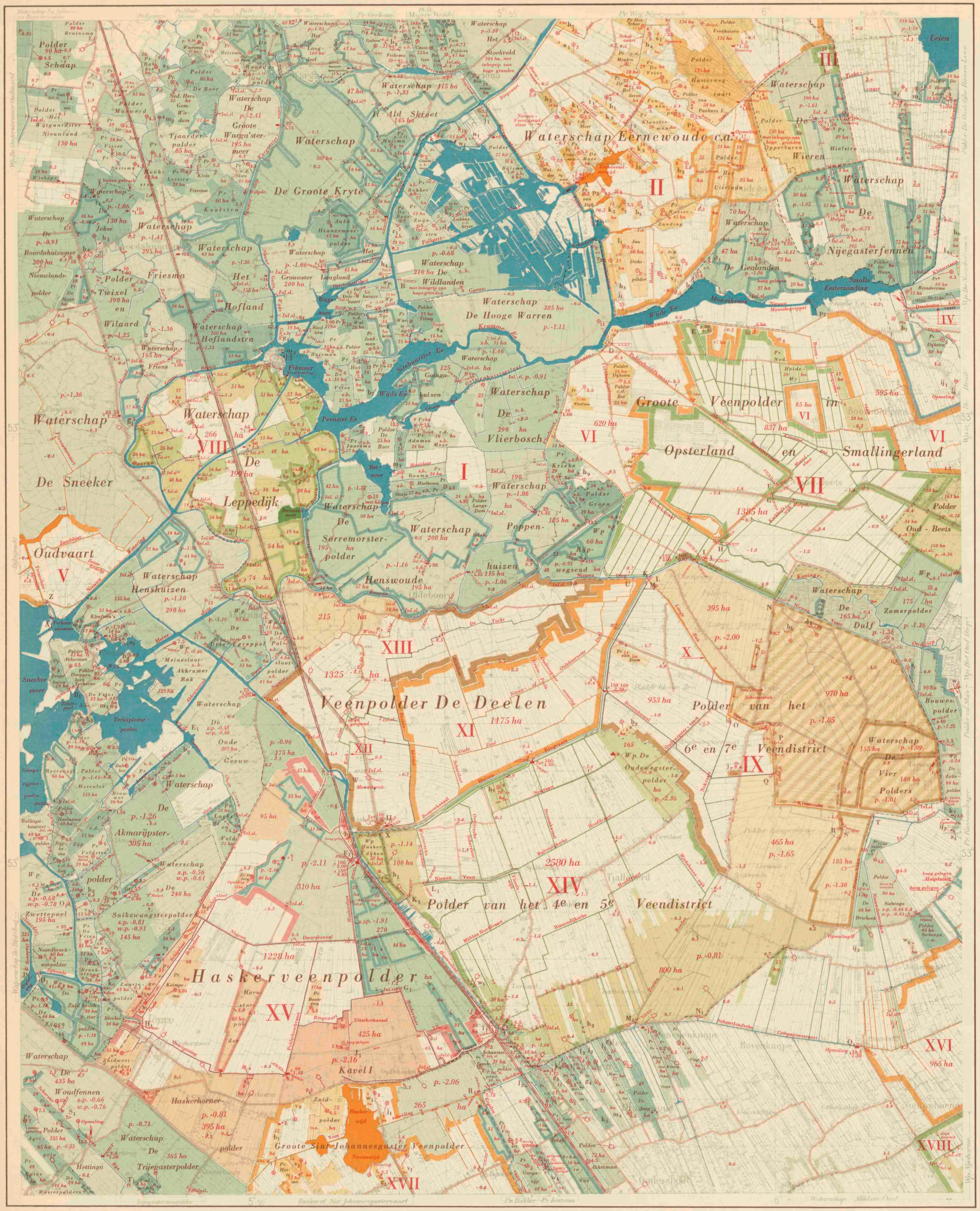

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

Herzien in 1947.

LEEUWARDEN 6 W | SNEEK 10 O | HEERENVEEN 11 W | HEERENVEEN 11 O | STEENWIJK 16 1ENO

BOEZEMS

I. Frieslands boezem

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn: Wargaastervaart, Egumerdiep, Nauwe Galle, Wijde Galle, Wartenaasterwijd, Meersloot, Graft, Pikmeer, Rechte Grouw, Kromme Grouw, Nieuwe Wetering, Sneekermeer, Lange Sloot, Fokkesloot, Hooidamsloot, Folkertssloot, Leien, Opeindervaart, Nieuwe Kanaal, Smalle Eesterzanding, Nieuwe Monnikegreppel, Monnikenee, Wijde Ee, Kromme Ee, Sitebuurster Ee, Peenster Ee, Botmeer, Birstumerrak, Boorne, Nieuwe Diep, Buiten Ringvaart, Meinesloot, Henshuisterdeel, Deel, Heerensloot, Veenscheiding, Engelenvaart, Terkaplesterpoelen, Zoute poel, Goingarijpsterpoelen, eerste pand Schoterlandsche Compagnonsvaart, Zijlroede en Scharster of Nieuwe Rijn.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Met een afzonderlijke bies is aangegeven het gebied, dat afwatert op:

1. *de Oude Drait* } *zie tevens blad Heerenveen Oost.*
2. *het Koningsdiep* }

Bovendien ontvangt de boezem het overtollige water van gronden, die afwateren op:

1. *de boezem van waterschap Eernewoude c.a., zie II;*
2. *het eerste pand van de Drachtstervaart, zie IV;*
3. *de boezem van waterschap De Sneeker Oudvaart, zie V;*
4. *de boezem voor de boven- of onverveende gronden in de Groote Veenpolder in Opsterland en Smallingerland, zie VI;*
5. *de boezem voor de ondergronden in de Groote Veenpolder in Opsterland en Smallingerland, zie VII;*
6. *de boezem van waterschap De Leppedijk, zie VIII;*
7. *de boezem voor de ondergronden in de Polder van het 6e en 7e Veendistrict, zie IX;*
8. *de boezem met het hoogste peil in de Veenpolder De Deelen, zie XI;*
9. *de boezem met het laagste peil in de Veenpolder De Deelen, zie XIII;*
10. *de boezem van de Polder van het 4e en 5e Veendistrict, zie XIV;*
11. *de boezem van de Haskerveenpolder, zie XV;*
12. *het tweede pand van de Schoterlandsche Compagnonsvaart, zie XVI;*
13. *de boezem van de Groote Sint Johannesgaster Veenpolder, zie XVII;*
14. *de boezem van waterschap Nijehorne, zie XVIII.*

Het zomerpeil (Z.P.) van de boezem is 0,66 m — N.A.P. (Fries Zomerpeil). In de maanden Augustus en September wordt gestreefd naar een waterstand van 0,20 m + Z.P. en in het overige deel van het jaar naar een stand van 0,25 m + Z.P.

De afstroming en bemaling is geregeld bij „Verordening tot regeling van de afstrooming en bemaling van Frieslands boezem", vastgesteld 15 Maart 1927, provinciaal blad nr 219 en in werking getreden op 1 Januari 1929.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Leeuwarden Oost, Harlingen—Sneek, Sneek—Staveren en Staveren Oost, benevens de beschrijving in het boekje.

II. Boezem van waterschap Eernewoude c.a.

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voor komen zijn: Ringvaart, Ebesloot, Wietske- of Bartevaart, Nieuwe Veertigmadsloot, Scharvaart, Zustervaart, Eernsloot, Kerkwegvaart, Van Panhuysvaart, Eernewoudsterwijd, Kooisloot en Reidsloot.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 3560 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van de Friese boezem uit.

De boezem loost door middel van een electrisch gemaal te Eernewoude op de Friese boezem.

Het zomerpeil van de boezem bedraagt 0,76 m — N.A.P., het winterpeil 0,81 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie het blad Leeuwarden West en de beschrijving in het boekje.

III. Vaarten in waterschap De Wieren

Het gebied, dat op deze vaarten loost, bestaat uit boezemland en hoge gronden. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 52 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van de Friese boezem uit.

De boezem verliest water door kwel naar het poldergebied van het waterschap De Wieren.

Het peil van de boezem is 0,86 m — N.A.P.

IV. Eerste pand van de Drachtstervaart

Het boezemgebied, dat gedeeltelijk aan de oostrand van het blad voor komt, bestaat uit polderland.

Het peil van de boezem bedraagt 0,42 m + N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Heerenveen Oost en de beschrijving in het boekje.

V. Boezem van waterschap De Sneeker Oudvaart

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voor komen zijn: Flansumervaart, Moezel, Zandsloot, Zoute Gracht, Terzoolsterzijlroede en Dijksgracht.

Het gebied, dat zijn water op de boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt met inbegrip van 80 ha. zomerbemaling 1042 ha.

Naar behoefte kan water worden ingelaten van de Friese boezem uit.

Het peil van de boezem bedraagt 0,68 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Sneek Oost en de beschrijving in het boekje.

VI. Boezem voor de boven- of onverveende gronden in de Groote Veenpolder in Opsterland en Smallingerland

De belangrijkste boezemwateren zijn: Polderhoofdkanaal of Nieuw-Beetstervaart, Binnenringvaart, Veenhoopstervaart, westelijk gedeelte van het Konings- of Ouddiep en Boornbergumervaart.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 1408 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van de Friese boezem uit.

De boezem wordt afgemalen op Frieslands boezem door middel van een electrische bemalingsinstallatie in het Zuidergemaal nabij Uilesprong.

Het peil van de boezem is 0,81 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

VII. Boezem voor de ondergronden in de Groote Veenpolder in Opsterland en Smallingerland

De boezem kan door middel van een hulpsluis in de weg Oldeboorn—Beetsterzwaag en gelegen in de Kerkhofswijk in twee delen worden gescheiden:

a. *het noordelijke gedeelte, gelegen ten noordoosten van het Polderhoofdkanaal of Nieuw Beetstervaart, en ten noorden van de weg Nieuw-Beets-Beetsterzwaag.*

De belangrijkste boezemwateren zijn:
Krommegat en Moordsloot.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte is, met inbegrip van de boezem, 911 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten vanuit de boezem beschreven onder VI.

De boezem loost door middel van een oliegemaal, het z.g. Noordergemaal, op Frieslands boezem.

b. *het zuidelijke gedeelte, gelegen ten zuidwesten en zuiden van de onder a genoemde scheiding.*

De belangrijkste boezemwateren zijn:
Zilverkanaal, oostelijk gedeelte van het Konings- of Ouddiep en Kerkhofswijk.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 1814 ha.

Naar behoefte kan water worden ingelaten vanuit de boezem beschreven onder VI.

De boezem loost door middel van een electrische bemalingsinstallatie in het Zuidergemaal op Frieslands boezem.

Het peil van de gehele boezem voor de ondergronden bedraagt 2,01 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

VIII Boezem van waterschap De Leppedijk

Het gebied, dat zijn water op de boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 1255 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van Frieslands boezem uit.

De boezem loost door middel van twee electrische gemalen op de Friese boezem.

Het peil van de boezem is 1,26 m — N.A.P.

IX Boezem voor de ondergronden in de Polder van het 6e en 7e Veendistrict

De belangrijkste boezemwateren zijn:
Stroomkanaal, Oudewegstervaart en Nokvaart.

Het gebied, dat zijn water op de boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 3338 ha.

De boezem loost door middel van een electrisch gemaal aan de Buiten Ringvaart op de Friese boezem.

Het peil van de boezem bedraagt 2,11 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

X. Vaart, genaamd Lange Rak, Schietersrak, Tijnjerak, Wispel en Klidzerecht of Klidzerak

Er wateren geen gronden op de boezem af.

Naar behoefte wordt water ingelaten uit de Friese boezem.

Het peil van de boezem is 1,01 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

XI Boezem met het hoogste peil in de Veenpolder De Deelen

De belangrijkste boezemwateren zijn: Boezemkanaal, Scharsloot, Oude of Tjalleberdster Deel, Boksloot, Oude Wetering, Nieuwe Wetering, Nieuw- of Oldeboornster Deel en Griete Poels.

Het gebied bestaat uit boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 1175 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van de Friese boezem uit.

De boezem loost door middel van afsluitbare duikers op de onder XIII beschreven boezem en door middel van een electrisch gemaal te Haskerdijken op Frieslands boezem.

Het peil van de boezem is 0,76 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

XII. Kerksloot

Er wateren geen gronden op de boezem af.

Naar behoefte kan water worden ingelaten van de Friese boezem uit.

Het boezempeil bedraagt 0,91 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

XIII. Boezem met het laagste peil in de Veenpolder De Deelen

De belangrijkste boezemwateren zijn Binnenkanaal en De Tocht.

Het gebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 1550 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van de Friese boezem uit en de boezems beschreven onder XI en XII.

De boezem loost door middel van een electrisch gemaal te Haskerdijken op Frieslands boezem.

Het boezempeil bedraagt 1,06 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

XIV. Boezem van de Polder van het 4e en 5e Veendistrict

De belangrijkste boezemwateren zijn: Nieuwe Vaart, Westersche Scharsloot, Oostersche Scharsloot, Vierelswijk, Nokvaart, Midden Hoofdvaart, Binnendijksche Hoofdvaart en Mjukshennewijk.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 3802 ha.

Zo nodig kan water worden ingelaten van de Friese boezem uit, ten behoeve van het polderland, dat op natuurlijke wijze op de boezem loost.

De boezem loost door middel van een stoomgemaal aan de Buiten Ringvaart op Frieslands boezem.

Het boezempeil is 2,16 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

XV. Boezem van de Haskerveenpolder

De belangrijkste boezemwateren zijn: Grevensvaart, Haskersloot, Nieuwe Dwarskanaal, Polderboschvaart, Oude Schipsloot, Nieuwe Schipsloot, Doltensloot, Schipsloot, Overspitting, Ringvaart en Haskervaart.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 2630 ha.

In droge tijden wordt water ingelaten van Frieslands boezem uit.

De boezem loost door middel van een bemalingsinstallatie in het stoomgemaal te Stobbega op Frieslands boezem.

Het boezempeil is 0,71 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de beschrijving in het boekje.

XVI. Tweede pand van de Schoterlandsche Compagnonsvaart

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert bestaat uit boezemland en hoge gronden. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 965 ha.

Er kan naar behoefte water worden opgepompt uit de Friese boezem (eerste pand van de Schoterlandsche Compagnonsvaart) door middel van een electrisch gemaal nabij sluis Q¹ te Bontebok.

Het kanaalpeil is 0,80 m + N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Heerenveen Oost.

XVII. Boezem van de Groote Sint Johannesgaster Veenpolder

De belangrijkste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen zijn: Veenscheiding, Hasker- of Sint Johannesgastervaart en Hasker- en Nannewijd.

Het boezemgebied bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 3310 ha.

In droge tijden wordt water ingelaten van Frieslands boezem uit.

Het boezempeil is 0,84 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Steenwijk West en de beschrijving in het boekje

XVIII. Boezem van waterschap Nijhorne

Een gedeelte van de boezem n.l. de tochtsloot ten zuidwesten van het gemaal komt op het blad voor.

De boezem ontvangt het water van polderland en hoge gronden. De gezamenlijke grootte hiervan bedraagt 515 ha.

Er kan naar behoefte water worden ingelaten van de Friese boezem uit.

Het boezempeil voor de zuidwestelijke tochtsloot is 0,54 m + N.A.P. In de hoge gronden is het peil van de wateren, die zo nodig overtollig water kunnen lozen op de polder, 0,24 m + N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Heerenveen Oost en Steenwijk Oost benevens de beschrijving in het boekje.

SLUIZEN

	Schutkolklengte¹) in m	Wijdte in de dag in m	Hoogte Slagdrempel beneden N.A.P. in m
In waterschap Eernewoude c.a.			
A. Schutsluis *in het Eernewoudsterwijd; twee paar puntdeuren*	25,00	5,00	2,36
In waterschap De Wildlanden			
B. Schutsluis *in de Doekesloot; twee paar puntdeuren*	24,23	4,25	
bovenhoofd			2,14
benedenhoofd			2,00²
In de Drachtstervaart			
C. **Buitenste Verlaat no. 1.** Schutsluis *tussen de Nieuwe Drait en het eerste pand van de Drachtstervaart; twee paar puntdeuren*	29,00	5,50	
benedenhoofd			2,38
bovenhoofd			1,64
In de Groote Veenpolder in Opsterland en Smallingerland			
D. **Noordersluis.** Schutsluis *in het Polderhoofdkanaal; twee paar puntdeuren*	35,00	5,50	2,56
E. Schutsluis *ten zuiden van de Binnenringvaart; twee paar puntdeuren*	17,00	4,10	
bovenhoofd			2,26
benedenhoofd			3,46
F. Schutsluis *ten westen van het Polderhoofdkanaal te Nieuw-Beets; twee paar puntdeuren*	17,00	4,00	
bovenhoofd			2,31
benedenhoofd			3,56
G. Schutsluis *ten oosten van het Polderhoofdkanaal en ten noorden van de Rijksweg Nieuw-Beets-Beetsterzwaag; twee paar puntdeuren*	15,50	4,00	
bovenhoofd			2,16
benedenhoofd			3,31
H. Schutsluis *ten oosten van het Polderhoofdkanaal en gelegen in het oostelijk gedeelte van het Koningsdiep; twee paar puntdeuren*	18,70	4,00	
bovenhoofd			2,16
benedenhoofd			3,41
I. Schutsluis *ten westen van het Polderhoofdkanaal nabij het Zuidergemaal; twee paar puntdeuren*	17,50	4,00	
bovenhoofd			2,31
benedenhoofd			3,51
J. **Zuider- of Schouwstrasluis.** Schutsluis *in het Polderhoofdkanaal; twee paar puntdeuren*	35,00	5,50	2,56
In de Polder van het 6e en 7e Veendistrict			
K. **Teyenssluis.** Schutsluis *in het Lange Rak; twee paar puntdeuren*	30,00	5,85	
bovenhoofd			2,36
benedenhoofd			2,86
L. Schutsluis *tussen het Lange Rak en de polder Lange Rijpen; twee paar puntdeuren*	14,00	4,00	
bovenhoofd			2,36
benedenhoofd			2,91
M. **Kleine zeesluis.** Schutsluis *tussen het Lange Rak en de polder Kleine Zee; twee paar puntdeuren*	15,00	4,00	
bovenhoofd			2,46
benedenhoofd			3,11
N. Schutsluis *tussen de polders Lange Rijpen en Moerdiep; twee paar puntdeuren*	14,00	4,00	
benedenhoofd			3,06
bovenhoofd			2,81
O. Schutsluis *in de Nokvaart; twee paar puntdeuren*	14,00	3,95	
bovenhoofd			2,16
benedenhoofd			2,91
P. **Steenen Sluis.** Schutsluis *tussen de Wispel en polder Moerdiep; twee paar puntdeuren*	28,00	3,95	
bovenhoofd			1,71
benedenhoofd			2,56
Q. Schutsluis *tussen de polders Kleine Zee en Langezwaag-Luxwoude; twee paar puntdeuren*	12,00	3,45	
benedenhoofd			2,81
bovenhoofd			2,36
R. Schutsluis *tussen het Jonkersgat en de polder Langezwaag-Luxwoude; twee paar puntdeuren*	14,00	3,98	
bovenhoofd			1,61
benedenhoofd			2,26
S. Schutsluis *tussen het Jonkersgat en de polder Langezwaag; twee paar puntdeuren*	14,00	3,98	
bovenhoofd			1,61
benedenhoofd			1,91
T. **Damsluis.** Schutsluis *in het Klidzerecht; twee paar puntdeuren*	24,00	4,85	
bovenhoofd			1,86
benedenhoofd			2,71
In de Veenpolder De Deelen			
U. Schutsluis *in het Nieuw- of Oldeboornster Deel bij Uilesprong; twee paar puntdeuren*	30,00	4,50	2,16
W. Schutsluis *in de Kerksloot; twee paar puntdeuren*	30,00	4,50	1,86
X. Schutsluis *tussen de Buiten Ringvaart en het Boezemkanaal (grote sluis te Haskerdijken); twee paar puntdeuren*	40,00	5,50	2,66
Y. Schutsluis *tussen het Boezemkanaal en het Binnenkanaal (kleine sluis te Haskerdijken); twee paar puntdeuren*	30,00	4,50	
bovenhoofd			2,46
benedenhoofd			3,91
In waterschap De Sneeker Oudvaart			
Z. **Terzoolsterzijl.** Schutsluis *in de Terzoolsterzijlroede; twee paar puntdeuren*	28,00	4,50	2,39
In de Nieuwe Slachtedijk			
A¹. **Terhornstersluis.** Dubbele schutsluis *tussen het Terhornstermeer en het Sneekermeer; elke opening twee paar puntdeuren*	49,00	7,00	2,86
Ten zuidwesten van deze sluis is de nieuwe schutsluis gelegen:			
Dubbele schutsluis met twee doorvaartopeningen en met één schutkolk; twee sluishoofden, elk sluishoofd bevat twee door één paar puntdeuren afgesloten doorvaartopeningen	253,10	16,02	4,66
B¹. Keersluis *in de Jongebuurstersloot; een paar puntdeuren*		3,50	1,86
C¹. Keersluis, *genaamd Goingarijpsterzijl, in de Lijkvaart; een paar puntdeuren*		4,00	2,06
D¹. **Joursterssluis.** Schutsluis *in de Zijlroede; twee paar puntdeuren*	35,00	7,00	2,46
In waterschap De Oude Geeuw			
E¹. Schutsluis *ten noordoosten van de Wijde Geeuw; twee paar puntdeuren*	23,00	3,75	2,11
In de Haskerveenpolder			
F¹. Schutsluis *in de Haskersloot te Stobbega; twee paar puntdeuren*	58,00	5,30	2,46
G¹. Schutsluis *ten noorden van de Ringvaart; twee paar puntdeuren*	17,00	4,00	
bovenhoofd			1,91
benedenhoofd			3,21
H¹. Schutsluis *in de Overspitting te Joure; twee paar puntdeuren*	27,00	4,90	2,16
I¹. Schutsluis *in de Haskervaart te Terbandsterschans; twee paar puntdeuren*	27,00	4,50	2,16
J¹. Schutsluis *tussen het Uitschotkanaal en Kavel I; twee paar puntdeuren*	16,00	4,00	
bovenhoofd			1,91
benedenhoofd			3,31

(voor vervolg zie achterzijde)

VERKLARING DER TEKENS

- v 25 Electrisch gemaal; s 6/1 Oliegemaal; 2xc 160/1.50 Stoomgemaal — Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- 6 Windmotor met raddiameter in m.
- 3.5 Windmotor, raddiameter in m met electro- of oliemotor als hulpdrijfwerk.
- 12 Windmolen met vlucht in m.
- Kleine windmolen.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Keersluis.
- Hulpsl. Hulpsluis, doet dienst bij veel waterbezwaar.
- Inl. sl. Inlaatsluis.
- Grondduiker.
- Grondduiker met afsluiting.
- Stuw.
- s Stuw met schuif.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Peilschaal, geregeld opgenomen.
- Zomerbemaling in gebied, dat uitsluitend in de zomer wordt bemalen.
- p. -0.66 Polderpeil.; z.p. -0.58 Zomerpeil.; w.p. -0.66 Winterpeil.; . 0.8 Hoogtecijfer. — in m ten opzichte van N.A.P.
- Verharde weg.
- Weg in aanleg.
- Spoorweg.
- 305 ha Grootte van polder, hoger deel, gebied met zomerbemaling of boezemgebied in ha volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kon worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
- Administratieve grens van een waterschap.
- Gedeelte van de administratieve omtrek van een waterschap, waarover deze binnen een aangrenzend waterschap ligt.
- Riolering.

De volledige gegevens van de bemalingsinstallaties liggen ter inzage bij de directie Algemene Dienst, Van Hogenhoucklaan 60 te Den Haag.

De waterstaatskaarten zijn, à f 5,— per stuk, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

11 HEERENVEEN WEST

Universiteitsbibliotheek Utrecht
waterstaats documentatie kartografie
VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 11-W)

SLUIZEN (vervolg)

In de Polder van het 4e en 5e Veendistrict

K[1]. Schutsluis *in de Nieuwe Vaart nabij Nieuwebrug;*			
twee paar puntdeuren	52,00	5,50	
benedenhoofd			2,16
bovenhoofd			2,66
L[1]. Schutsluis *(nieuwe- of ondergrondsluis) in de Nieuwe Vaart;*			
twee paar puntdeuren	36,00	4,50	
benedenhoofd			2,96
bovenhoofd			3,46
M[1]. **Veensluis.** Schutsluis *tussen de Schoterlandsche Compagnonsvaart en de boezem van de boven- of onverveende gronden;*			
twee paar puntdeuren	33,00	5,30	
benedenhoofd			2,16
bovenhoofd			2,36
N[1]. Schutsluis *tussen de Schoterlandsche Compagnonsvaart en de boezem van de boven- of onverveende gronden te Benedenknijpe;*			
twee paar puntdeuren	39,00	4,20	
benedenhoofd			1,40
bovenhoofd			1,59

In waterschap De Zwettepoel

O[1]. Schutsluis *ten westen van de Scheensloot of Noordbroeksterwaart;*			
twee paar puntdeuren	23,00	3,75	2,11

In waterschap De Bloksloot

P[1]. Schutsluis *ten westen van de Oude Weg;*			
twee paar puntdeuren	23,00	4,00	2,11

In de Schoterlandsche Compagnonsvaart

Q[1]. Schutsluis *te Bontebok, tussen het eerste en het tweede pand;*			
twee paar puntdeuren	30,00	4,45	
benedenhoofd			1,06
bovenhoofd			2,26

In de Groote Sint Johannesgaster Veenpolder

R[1]. Schutsluis *in de Veenscheiding te Nijehaske;*			
twee paar puntdeuren	29,50	4,50	
benedenhoofd			2,06
bovenhoofd			2,36

In waterschap De Woudfennen

S[1]. Schutsluis *ten noordoosten van de Scharster of Nieuwe Rijn;*			
in elk sluishoofd twee paar puntdeuren	35,00	4,00	1,86

In waterschap De Trijegasterpolder

T[1]. Schutsluis *ten oosten van de Scharster of Nieuwe Rijn;*			
twee paar puntdeuren	23,80	4,00	1,86

[1]) Onder schutkolklengte wordt verstaan, de lengte gemeten tussen de sluishoofden.

GEREGLEMENTEERDE- EN ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS WELKE GEHEEL OF GEDEELTELIJK OP HET BLAD VOORKOMEN

Polders afwaterende op:

A. Frieslands boezem

Polder Adamse, –Agrigola, –Akkerman, gelegen ten zuiden van Terhorne; –Akkerman, –Algera en Jacobi, groot 35 ha; –Algra (a1), groot 3 ha; Auke Hinnesmeerpolder;

Polder Bakker, gelegen ten noorden van Wirdum; –Bakker, gelegen aan de Graft; –Bakker, gelegen ten oosten van Terkaple; –Bakker, groot 17 ha; –Van Balen, Ballingabunsterpolder, polder Benedictus (b1), –Van Beyma, –De Binnen Leien, groot 50 ha; –Bleeker, onderdeel van waterschap De Zuidbroekster polder; –De Bloeg van Scheltinga, Blokslootpolder (b2), onderdeel van waterschap De Akmarijpsterpolder; polder De Boer (b3), gelegen ten noorden van Midsburen; –De Boer, gelegen ten oosten van Wirdum; –De Boer, groot 2 ha, onderdeel van waterschap De Roordapolder; –De Boer, groot 17 ha met inbegrip van 7 ha zomerbemaling en gelegen aan de Graft; –De Boer (b4), groot 8 ha, gelegen ten zuidwesten van Roordahuizum; –De Boer, gelegen ten zuiden van de Wijde Ee; –De Boer, groot 6 ha, onderdeel van waterschap De Dulf; –De Boer (b5), groot 6 ha; –Boomstra (b6), groot 6 ha, onderdeel van waterschap De Gealanden; –Bouma (b7), groot 17 ha met inbegrip van 1 ha zomerbemaling, gelegen ten noorden van de Wijde Ee; –Bouma, Bouwespolder, polder Breefenne (b8), groot 6 ha; Broeksterpolder, polder Brouwer, –Brünsma, –Van Brummen, onderdeel van waterschap De Akmarijpsterpolder; –Buisman, groot 35 ha met inbegrip van 10 ha zomerbemaling; –Van der Burg (b9), –Bijlsma;

Polder Castelein;

Polder Doopgezinde Kerk Terhorne, –Douma (d1), groot 5 ha, onderdeel van waterschap De Gealanden; –De Driehoek, groot 48 ha; –Dijkstra (d2), gelegen aan een zijtak van de Folkertssloot; –Dijkstra;

Polder Egbert (e1), groot 2 ha, onderdeel van waterschap De Dulf; –Den Engelse (e2), groot 6 ha; –Eysinga;

Polder Felkema, groot 49 ha met inbegrip van 18 ha zomerbemaling;

Polder Gallelanden (g1), polderpeil 1,21 m — N.A.P.; –Gemeente Heerenveen (g2), –Gerkema, groot 72 ha met inbegrip van 28 ha zomerbemaling; –Gerritsma (g4), gelegen ten oosten van Heerenveen; –Gerritsma (g5), gelegen ten zuiden van Meer; –Gongaripp, –Goudjepod (g6), onderdeel van waterschap De Nijegasterfennen; –Groen, onderdeel van waterschap Rijpwegsend; –Grondsma, groot 14 ha;

Polder De Haan, onderdeel van waterschap De Nijegasterfennen; –De Haan, –Haitsma Muller, groot 31 ha met inbegrip van 5 ha zomerbemaling; –Halbersma, groot 36 ha met inbegrip van 2 hogere delen en 9 ha zomerbemaling; –Harinxma (h1), groot 3 ha, gelegen ten noorden van Irnsum; –Harinxma, –Harkema (h2), onderdeel van waterschap De Akmarijpsterpolder; –Heerenzijl; –Heida (h3), groot 4 ha, onderdeel van waterschap De Zuidbroekster polder; –Heida, gelegen ten zuidoosten van Heerenveen; –Heida, groot 16 ha; –Hemminga (h4), groot 12 ha; –Hepkema, –Heremes, –Hettinga, –Hielkema, groot 34 ha met inbegrip van 1 ha zomerbemaling, gelegen aan het Nauwe Bird; –Hielkema, groot 20 ha; –Hielstra, onderdeel van waterschap De Wieren; –Hoekema (h5), groot 1 ha; –Hoekstra, –Hof (h6), –De Hornen, onderdeel van waterschap De Nijegasterfennen; –Huisma, onderdeel van waterschap It Ald Skroet;

Polder Ientema.

Polder Jaarsma (j1), groot 6 ha, gelegen aan de Lange Sloot; –Jaarsma, groot 22 ha met inbegrip van 5 ha zomerbemaling; –De Jong, –De Jong, gelegen ten oosten van Wijtgaard; –De Jong, groot 18 ha met inbegrip van 1 ha zomerbemaling, gelegen ten noorden van de Wijde Ee; –De Jong (j2), groot 3 ha; –Jongeburen, –Jonkman, Jornaluistermeerpolder, onderdeel van waterschap Het Lang Deel;

Polder Kastelein (k1), groot 3 ha; –Keimpemastichting (k2), Kiefstra's polder, groot 34 ha met inbegrip van 1 ha zomerbemaling, onderdeel van waterschap Hemshuizen; polder Klein Friesma, groot 50 ha met inbegrip van 3 ha zomerbemaling; –Könïng, –Koolstra, gelegen ten zuiden van Aegum; –Koolstra (k3), groot 5 ha; –Koopmans (k4), gelegen ten oosten van Heerenveen; –Koopmans (k5), –Krieke, –Kuindersma (k6), –Kuins, –Kussendrager (k7);

Polder Van der Laan (l–1), groot 4 ha, gelegen ten oosten van Heerenveen; – Van der Laan, groot 13 ha; –Lahanskryte, groot 19 ha met inbegrip van 13 ha zomerbemaling; –De Lange (l–2), –Lange Dam, –Leistra, –Legendaal (l–3), Legaaksterpoelpolder (l–4), groot 16 ha, polder Van der Ley, groot 17 ha met inbegrip van 2 ha zomerbemaling; –Lucht en Veld, onderdeel van waterschap De Sulkzwaagsterpolder;

Polder Maatschappelijk Hulpbetoon (m1), onderdeel van waterschap De Sulkzwaagsterpolder; –De Magere Weide, groot 31 ha met inbegrip van 6 ha zomerbemaling; –Marweld, –Van der Meer (m2), gelegen ten zuiden van Wirdum; –Van der Meer, gelegen aan de Groote Bol; –Van der Meer (m3), gelegen ten zuiden van Terhorne; –Van der Meer (m4), –Van der Meulen (m6), groot 4 ha; –Van der Meulen (m7), –Minne Fenne (m5), –Van der Molen (m8), groot 6 ha, onderdeel van waterschap Hemshuizen; –Het Mosseldal, onderdeel van waterschap De Nijegasterfennen; –It Mountsje Lân, groot 8 ha;

Polder Nederlands Hervormde Kerk Wartena (n1), groot 4 ha; –Nederlands Hervormde Gemeente Wirdum, Noordbroeksterpolder;

Polder Oenema (o1), groot 2 ha; –De Oostelijke Binnen Leien, onderdeel van waterschap Het Zwartveen;

Polder Pekema (p1), Poelpolder, onderdeel van waterschap De Trijegasterpolder; polder Postma (p2);

Polder Readpanluyskryte (r1), –Reindersma, gelegen aan de Kletservaart; –Reindersma, –Reitsma, gelegen ten oosten van Zwichum; –Reitsma, –Riedstra, –Rinsema, –Romkema (r2), –Roorda (r6), groot 6 ha, onderdeel van waterschap De Hooge Warren; –Rijpkema, groot 23 ha, gelegen te Gofngaripp; –Rijpkema;

Polder Santema, –Schaap, Schansterpolder, polder Schotanus, –Schulte-Strom, –Schuurman (s1), groot 6 ha; –Siebenga, gelegen ten noorden van de Ee, polderpeil 0,76 m — N.A.P.; –Siebenga, –Siebenga c.a.; –Siebern Geijles Gravorij (s2), –Sipkema (s3), groot 6 ha, onderdeel van waterschap Hemshuizen; polder Sitsenaburen (s4), groot 20 ha met inbegrip van 4 ha zomerbemaling; –Slotje, –Van der Sluis, gelegen te Aegum; –Van der Sluis, groot 3 ha;

Polder Tilma, Tjaarderpolder, polder Tjalhem, –Turkstra (t1), groot 1 ha, onderdeel van waterschap De Jokse; De Tweede Polder, polder Twitzel en Wiisarri;

Polder Van der Velde (v1), gelegen ten noorden van Zwichum; –Veldman (v2), groot 3 ha; –Veldstra, –Visser, gelegen ten zuiden van Wijtgaard; –Visser, –Van der Vlugt, –De Vries, gelegen nabij Buitenstverlaat; –De Vries, gelegen ten oosten van het Pikmeer; –De Vries, gelegen ten zuiden van Terhorne; –De Vries (v3), groot 16 ha met inbegrip van 4 ha zomerbemaling, onderdeel van waterschap De Akmarijpsterpolder; –De Vries;

Polder Van der Wal (w1), gelegen aan de Graft; –Van der Wal, groot 28 ha, met inbegrip van 2 ha zomerbemaling; –Wallinga (w2), onderdeel van waterschap De Zwettepoel; –Wartena, –Van der Werff (w3), De Westerpolders, polder Wiensma (w4), –Wiersma, Wiskepolder, polder Wijnstra (w5), groot 8 ha; –Het Wijtgaardster Nieuwland, –Wijtsma (w6);

Polder IJsbaan Boornbergum (y1), –IJsbaan Gorredijk (y2), –IJsbaan Langezwaag (y3), groot 2 ha onderdeel van polder De Driehoek;

Polder Zwaagstra (z1), onderdeel van waterschap De Vlierbosch; –Zwart (z2), Zwartepolder, groot 54 ha, met inbegrip van 3 ha zomerbemaling; polder Zwenbad Gorredijk (z3), –Zwijnstra, –Van der Zilp, –De Zilpen, onderdeel van waterschap De Zuidbroekster polder.

B. de Boezem van waterschap Eernewoude c.a.

Polder Andringa (a1), –Van Bakkum (b1), groot 7 ha; –Van der Bey (b2), groot 3 ha; –De Boer, –De Bolderen, –Bruning (b3), –Van Dijk, groot 11 ha; Fennenpolder, polder De Haan (h1), groot 5 ha; –Hasterwegvaart, –Henrica (h2), –Herder (h3), groot 5 ha; –Hoekstra (h4), Hoofwegpolder (h5), Jan Dirkspolder, polder Jellema (j1), groot 8 ha; –De Jong (j2), groot 7 ha, gelegen aan de Kerkwegvaart; –De Jong (j3), –Keimpemastichting (k1), –Kielstra (k2), –Kleine Meer (k5), –Kloosterman (k3), gelegen ten noordwesten van de Kerkwegvaart, –Kloosterman, –Kolma (k4), groot 3 ha; –Limburg (l–1), –Van der Meer, groot 13 ha; –Van der Meulen, –Mulder, –Opperburen, ontrekt water aan de boezem van waterschap Eernewoude c.a.; –Van Panhuys I, –Van Panhuys II (p1), –Prakken (p2), groot 4 ha; –Het Schar, –Sibelius (s1), –Smit (s2), groot 7 ha; –Sytema, –Toering (t1), groot 2 ha; –Het Uiteinde, –Veenhuizen, –Venema, groot 10 ha; –De Vries, gelegen ten noordwesten van Sigerswoude; –K. de Vries, –F. de Vries (v1), –Westerzanding, –Weg Sigerswoude;

C. de Boezem van de Groote Veenpolder in Opsterland en Smallingerland

I. Boezem voor de boven- of onverveende gronden.

Polder Dijkstra, –De Jong, groot 5 ha; –Kleefstra, –Van der Zee;

II. Boezem voor de ondergronden.

Polder Nederlandsche Heidemaatschappij, –Oud Beets;

D. de Boezem van waterschap De Leppedijk

Polder Klinsma (k);

E. de Boezem voor de ondergronden in de Polder van het 6e en 7e Veendistrict

Polder Broers (b1), groot 1 ha; –Bylaun (b2), –Van Dam, –Van der Duyn (d1), –Jelsma (j1), –De Vries (v1);

F. de Boezem van de Polder van het 4e en 5e Veendistrict

Polder Broersma (b1), –Gemeente Heerenveen (h1), –Hospes (h2), –Wieringa (w1), groot 1 ha;

G. de Boezem van de Haskerveenpolder

Polder Bakker (b1), groot 4 ha; –Boomstra, –Bosman (b2), –Van Hes (h1), groot 2 ha; –Hofstra (h2), –De Jong, –Keimpema, –Vegelin, Zuidwestpolder, polder Zuivelfabriek Haskerhorne (z1);

H. de Boezem van de Groote Sint Johannesgaster Veenpolder

Polder Van Beijema (b1), –Grevelin (g1), –Hattema, –De Jager (j1), –Schukking (s1), –Visser (v1), –Van der Vlies (v2), –De Vries (v3), groot 3 ha; –Wegeman (w1), Zuidpolder.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

Polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Van polders, die naar twee richtingen afwateren, is de kleur gestreept.

Van poldergedeelten, die uitsluitend in de zomer worden bemalen, is de begrenzing, voor zover de duidelijkheid dit vereist, door een blauwe of groene arcering aangegeven.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem waartoe zij behoren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen, gereglementeerde- en ongereglementeerde polders zijn zoveel mogelijk in bruin op de kaart aangegeven. Indien de duidelijkheid dit niet toelaat, verwijst een letter in dezelfde kleur naar de naam van de polder in het bijschrift.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van de waterstaat.

Waar in het bijschrift is verwezen naar „het boekje" wordt bedoeld het eerlang verschijnende werkje „Beschrijving van de provincie Friesland, behorende bij de waterstaatskaart". Hierin zijn gegevens opgenomen omtrent: bedijkingen, boezems, kanalen, overstromingen, reglementen, veenpolders, verveningen en droogmakerijen, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der verkenmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie deel II, register II Friesland.

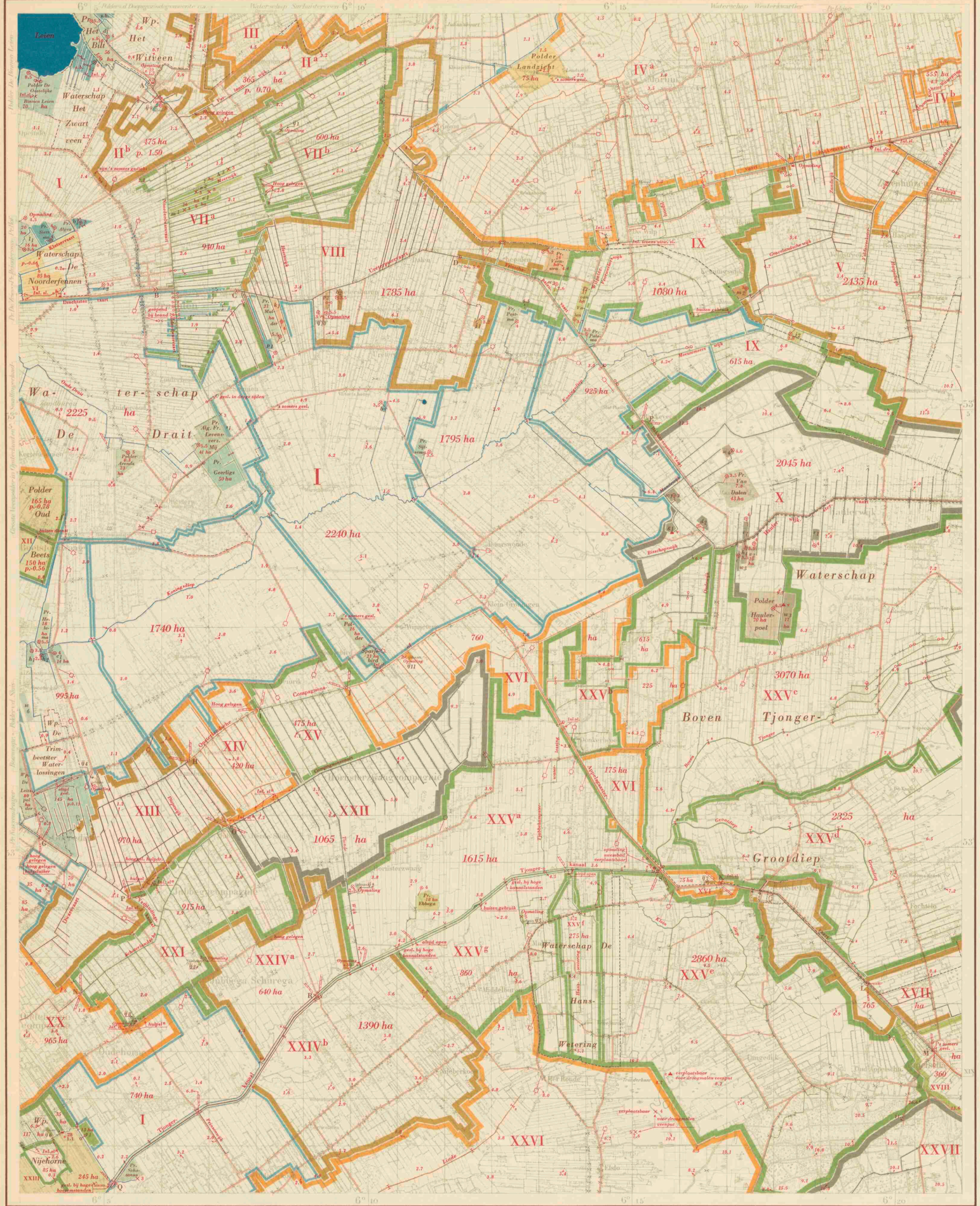

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Herzien in 1947 / 48.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

BOEZEMS.

I*. Friesland boezem.

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn : Lits, Oude Druit, Koningsdiep, eerste pand van de Opsterlandsche Compagnonsvaart, eerste pand van het Tjongerkanaal.

Het gebied, dat zijn water afvoert op deze boezem, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Met een afzonderlijke bies is aangegeven het gebied, dat afwatert op :

1. *de Oude Druit, groot 2 370 ha;*
2. *het Koningsdiep, groot 8 005 ha;* } *zie tevens blad Heerenveen West.*
3. *eerste pand van het Tjongerkanaal; zie tevens de bladen Steenwijk Oost en West.*

Bovendien ontvangt de boezem het overtollige water van gronden, die afwateren op :

1. *het Bovenpand van de Nieuwe- of Compagnonsvaart, zie III;*
2. *de boezem van de Compagnie der vaarten, enz. te Rotterdam, zie II;*
3. *de Drachtstervaart en de Drachtster Compagnonsvaart, zie VI tot en met X;*
4. *de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart, zie XIII tot en met XIX;*
5. *de Schoterlandsche Compagnonsvaart, zie XX tot en met XXII;*
6. *het Tjongerkanaal, zie XXIVa tot en met XXVg;*
7. *de boezem van het waterschap Nijehorne, zie XXIII;*
8. *de Linde, zie XXVI.*

Het zomerpeil (Z.P.) van de boezem is 0,66 m — N.A.P. (Friesch Zomerpeil). Het gehele jaar wordt gestreefd naar een peil van 0,15 m tot 0,20 m + Z.P.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Leeuwarden Oost, Harlingen—Sneek, Sneek—Stavoren en Stavoren Oost.

II*. Boezem van de Compagnie der vaarten, enz. te Rotterdam.

De belangrijkste boezemwateren zijn :
a. het zuidoostelijk gedeelte van de Lits, gerekend vanaf de schutsluis te Rottevalle;
b. een aantal wijken, o.a. de Langewijk.

Het boezemgebied, dat, met inbegrip van de boezem, een grootte heeft van 840 ha, bestaat uit hoge gronden en komt voor het grootste gedeelte aan de noordkant van het blad voor. Het is onderverdeeld in twee delen, IIa en IIb, gescheiden door een in de Verlaatsweijk aangebrachte dam met hooggelegen open duiker.
In droge tijden wordt het gedeelte van de boezem benoden de hiervoor genoemde dam (IIb) kunstmatig gevoed vanuit Friesland boezem met behulp van een electrisch gemaal aan de Langewijk te Rottevalle.
De boezem kan overtollig water lozen op Friesland boezem door middel van de sluis te Rottevalle en enige duikers onder de weg van Drachten naar Opeinde te Folgeren.
Het peil van de boezem wordt geregeld naar behoefte en bedraagt ongeveer :
voor IIa 0,70 m + N.A.P. ;
voor IIb 1,50 m + N.A.P.

III. Bovenpand van de Nieuwe- of Compagnonsvaart.

Met dit pand ligt o.a. gemeen het Duurzedijp.
Het boezemgebied komt gedeeltelijk aan de noordrand van het blad voor.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Leeuwarden Oost.

IV. Boezem van het waterschap Electra.

Van het boezemgebied, dat bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden, komen de volgende delen gedeeltelijk aan de noord- en oostrand van het blad voor :

Gebied afwaterende op of behorende tot:	Oppervlakte in ha met inbegrip van de boezem en stromende wateren
IVa. Kommersjlasterdiep, Nieszijlsterdiep, Hoendiep en van Starkenborghkanaal c.a.	*zie blad Groningen West*
IVb. de waterleidingen gelegen aan de noordwestzijde van het eerste pand van het Leeksterhoofddiep (zie blad Groningen West), die hun water afvoeren op dat diep	*555 zie tevens blad Leeuwarden Oost*

Beide gebieden maken deel uit van het waterschap Westerkwartier.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Leeuwarden Oost.

V. Derde- of Bovenste pand van het Leeksterhoofddiep genaamd Jonkersvaart.

Met dit pand liggen o.a. gemeen : Kolkwijk, Haspelwijk, Zandwijk, Gravelandsche wijk, Veldzwetsterwijk en Jonkersvaart.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het ligt gedeeltelijk aan de noordoostkant van het blad en heeft een grootte van 2 445 ha.
Het in droge tijden ontstane watertekort wordt aangevuld door opmaling met behulp van een electrisch gemaal bij de schutsluis te Diepswal vanuit het tweede pand. Zie blad Assen West.
Het kanaalpeil van het derde pand bedraagt 3,02 m + N.A.P.

VI*. Eerste pand van de Drachtstervaart en de Drachtster Compagnonsvaart, genaamd Drachtstervaart.

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, wordt gevormd door het polderland in het waterschap De Noorderfennen, groot 85 ha en komt nagenoeg geheel aan de westrand van het blad voor.
Het gemaal van het waterschap kan tevens dienst doen om het peil van dit eerste pand te verhogen door opmaling vanuit Frieslands boezem. Toestroming naar het gemaal geschiedt door het openen van een schuif in de stuw, gelegen op de grens van het waterschap ten noorden van het gemaal.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 0,42 m + N.A.P.

VII*. Tweede pand van de Drachtstervaart en de Drachtster Compagnonsvaart, genaamd Ureterpstervaart.

Met dit pand liggen gemeen : Noorderdwarsvaart met een uitgestrekt veldwenet, waaronder de Meerwijk ;
Zuiderdwarsvaart eveneens met vele wijken.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het is onderverdeeld in twee delen, VIIa, groot 990 ha en VIIb, groot 600 ha, gescheiden door een in de Meerwijk aangebrachte dam met afsluitbare duiker.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 1,32 m + N.A.P.

VIII*. Derde pand van de Drachtstervaart en de Drachtster Compagnonsvaart, genaamd Ureterpstervaart.

Met dit pand liggen vele wijken gemeen, o.a. de Heerewijk.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 1 835 ha.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 2,32 m + N.A.P.

IX*. Vierde pand van de Drachtstervaart en de Drachtster Compagnonsvaart, genaamd Friesche Palenvaart en Bakkevensche Vaart.

Met dit pand liggen o.a. gemeen : Wilpsterhoofdvaart, Voorveerderwijk en Meeuwmeerswijk.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 1 720 ha.
Watertekort kan van de Jonkersvaart uit worden aangevuld door middel van een electrisch gemaal bij sluis F.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 3,94 m + N.A.P.

X*. Vijfde pand van de Drachtstervaart en de Drachtster Compagnonsvaart, genaamd Bakkevensche vaart, Mandewijk, en Haulerwijkstervaart.

Met dit pand ligt een uitgestrekt veldwennet gemeen, o.a. Bisschopswijk en Oudewijk.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 2 228 ha. Het komt gedeeltelijk aan de oostrand van het blad voor.
Boezenden ontvangt de boezem in bepaalde gevallen het overtollige water van een gebied groot 1 457 ha ; zie blad Assen West.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 5,32 m + N.A.P.

XI*. Boezem van de boven- of onderveende gronden in de Groote Veenpolder in Opsterland en Smallingerland.

Van deze boezem komt slechts een klein gedeelte aan de westelijke rand van het blad voor.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Heerenveen West.

XII*. Boezem van de ondergronden in de Groote Veenpolder in Opsterland en Smallingerland.

Van deze boezem komt een klein gedeelte aan de westelijke rand van het blad voor.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Heerenveen West.

XIII*. Tweede pand van de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart.

Met dit pand liggen vele wijken gemeen, o.a. Dwarsvaart, benedenpand van het Verbindingskanaal en Diepswijk.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 971 ha.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 0,66 m + N.A.P.

XIV*. Derde pand van de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart.

Met dit pand liggen vele wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 420 ha.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 1,94 m + N.A.P.

XV*. Vierde pand van de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart.

Met dit pand liggen aan de zuidzijde vele wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 473 ha.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 2,27 m + N.A.P.

XVI*. Vijfde pand van de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart.

Met dit pand liggen slechts enkele wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het is verdeeld in drie afzonderlijke delen met een respectievelijke grootte van 937 ha, 175 ha en 76 ha.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 3,92 m + N.A.P.

XVII*. Zesde pand van de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart.

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 765 ha en komt gedeeltelijk aan de oostrand van het blad voor. Zie tevens blad Assen West.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 5,48 m + N.A.P.

XVIII*. Zevende pand van de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart.

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 360 ha en komt gedeeltelijk aan de oostrand van het blad voor. Zie tevens blad Assen West.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 6,88 m + N.A.P.

XIX*. Achtste pand van de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart.

Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 8,89 m + N.A.P. Zie tevens blad Assen West.

XX*. Tweede pand van de Schoterlandsche Compagnonsvaart.

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 965 ha en komt gedeeltelijk aan de westrand van het blad voor.
Het pand kan kunstmatig van water worden voorzien vanuit Frieslands boezem door middel van een electrisch gemaal te Bontebok, zie blad Heerenveen West.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 0,80 m + N.A.P.
Zie tevens blad Heerenveen West.

XXI*. Derde pand van de Schoterlandsche Compagnonsvaart.

Met dit pand liggen vele wijken gemeen, o.a. het bovenpand van het Verbindingskanaal.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 917 ha.
Dit pand profiteert van de kunstmatige voeding van het vierde pand, zie XXII.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 1,53 m + N.A.P.

XXII*. Vierde pand van de Schoterlandsche Compagnonsvaart.

Met dit pand ligt een uitgestrekt wijkennet gemeen, o.a. de Tiende Wijk.
Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 1 067 ha.
Dit pand wordt kunstmatig gevoed vanuit het derde pand van het Tjongerkanaal met behulp van een electrisch gemaal aan het einde van de Tiende Wijk.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 2,73 m + N.A.P.

XXIII*. Boezem van het waterschap Nijehorne.

Het gebied, dat zijn water afvoert op deze boezem, kan in 2 delen gesplitst worden :
1. *het gebied, dat loost op de tochtsloot ten zuidwesten van het gemaal ;*
2. *het gebied, dat loost op de tochtsloot ten noordoosten van het gemaal.*

De totale grootte van het uit polderland en hoge gronden bestaande gebied bedraagt 550 ha.
Het overtollige water van het polderland, groot 245 ha, dat door het gemaal op de boezem wordt uitgeslagen, wordt gezamenlijk gebruikt om het hoge gebied, ten zuidoosten van de weg Mildam—Oudehorne, van water te voorzien.
In droge tijden kan een naar behoefte, via een inlaatsluis en een teevens voor opmaling dienende tochtsloot, water inlaten vanuit Frieslands boezem.
Overtollig water van de boezem kan worden afgevoerd door een betonduiker met schuif op het eerste pand van het Tjongerkanaal.
Het peil van de boezem bedraagt :
a. voor de zuidoostelijke tochtsloot 0,54 m + N.A.P. ;
b. voor de noordoostelijke tochtsloot 1,14 m + N.A.P.
In de hoge gronden bedraagt het peil van de wateren, die zo nodig overtollig water kunnen lozen op de polder, 0,54 m + N.A.P.
Zie tevens de bladen Heerenveen West, Steenwijk 1 en 2.

XXIV*. Tweede pand van het Tjongerkanaal.

Met dit pand ligt gemeen, aan de zuidoostzijde, de Prinsenwijk.
Het gebied, dat afwatert op dit pand, bestaat uit hoge gronden en is verdeeld in twee afzonderlijke delen :
XXIVa, groot 640 ha, afwaterend op de noordwestelijke bermsloot van het Tjongerkanaal ;
XXIVb, groot 1 390 ha, afwaterend op de zuidoostelijke bermsloot van het Tjongerkanaal.
Beide bermsloten voeren hun overtollig water af op dit tweede pand door middel van afsluitbare duikers.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 0,35 m + N.A.P.

XXV*. Derde pand van het Tjongerkanaal.

Met dit pand liggen gemeen :
A. aan de zuidzijde :
1. *Mulderwijk ;*
2. *Hanswetering ;*
3. *Kleindiep.*

B. aan de noordzijde :
1. *Tjubbekampsterwaterlossing ;*
2. *Boven Tjonger en Grootdiep.*

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit derde pand, bestaat uit polderland en hoge gronden. Het is onderverdeeld in zeven afzonderlijke delen :
XXVa, groot 1 653 ha, afwaterend op de noordelijke bermsloot van het Tjongerkanaal. Deze bermsloot voert overtollig water af op dit kanaal door middel van diverse afsluitbare duikers ;
XXVb, groot 615 ha, afwaterend op de Tjubbekampsterwaterlossing door middel van een afsluitbare grondduiker onder de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart. Deze waterlossing voert zijn overtollig water af op het Tjongerkanaal door middel van een afsluitbare grondduiker onder de noordelijke bermsloot van dit derde pand ;
XXVc, groot 3 070 ha, afwaterend op de Boven Tjonger, die zijn overtollig water afvoert op het derde pand van het Tjongerkanaal door middel van twee uitwateringssluizen in de noordelijke dijk van het Tjongerkanaal.
Verder kan overtollig water gevoed worden op de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart door middel van een afsluitbare duiker aan de noordoostzijde van deze vaart.
Bovendien ontvangt de Boven Tjonger nog het overtollige water van het gebied XXVd, groot 2 325 ha, afwaterend op het Grootdiep ;
XXVe, groot 2 860 ha, afwaterend op het Kleindiep, dat overtollig water op het derde pand van het Tjongerkanaal afvoert door middel van een afsluitbare duiker ;
XXVf, groot 275 ha, afwaterend op de Hanswetering, die overtollig water op het derde pand van het Tjongerkanaal afvoert door middel van een afsluitbare grondduiker onder de zuidelijke bermsloot van dit pand ;
XXVg, groot 863 ha, afwaterend op de zuidelijke bermsloot van het Tjongerkanaal. Deze bermsloot voert overtollig water af op dit kanaal door middel van diverse afsluitbare duikers.

Het kanaalpeil van het derde pand bedraagt 2,14 m + N.A.P.

XXVI*. Bovenpand van de Linde.

Van dit gebied komt een klein gedeelte aan de zuidelijke rand van het blad voor.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Assen West, Steenwijk 2 en Beilen West.

XXVII. Steenwijker Aa.

Een deel van het gebied komt voor in de zuidoostelijke hoek van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Assen West, Steenwijk 2 en Beilen West.

**) Voor nadere bijzonderheden wordt verwezen naar het boekje : „Beschrijving van de provincie Friesland, behorende bij de Waterstaatskaart".*

VERKLARING DER TEKENS.

- Electrisch gemaal met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaal pomp, z = schroefpomp, v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- 5.5 Windmotor met raddiameter in m.
- 3 Windmolen met vlucht in m.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Inl. sl. Inlaatsluis.
- Grondduiker.
- Grondduiker met afsluiting.
- Stuw.
- Stuw met schuif.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Pelischaal.
- z b Zomerbemaling. Polder, die uitsluitend in de zomer wordt bemalen.
- p.-0.56 Polderpeil } in m t.o.v. N.A.P.
- 7.8 Hoogtecijfer }
- Verharde weg.
- 165 ha Grootte van polder, hoger deel, gebied met zomerbemaling of boezemgebied volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kan worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
- Administratieve grens van een waterschap.
- Provinciale grens. Deze is, in het algemeen, slechts aangegeven, voor zover zij niet samenvalt met een administratieve grens van een waterschap.
- Riolering } in de kleur van de boezem waartoe hij behoort.
- Riolering met verbindingsbuis }

TOELICHTING.

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben in verschillende tinten, de kleur van de boezem of het stromende water waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem, waartoe zij behoren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan. De bies voor de begrenzing van het gebied, dat op Friesland boezem loost, is daar onderbroken, waar zij zou moeten samenvallen met de bies van een gebied, dat indirect op Friesland boezem afwatert. De laatstbedoelde bies vormt een deel van de begrenzing van het totale gebied, dat direct en indirect op Friesland boezem loost.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders, voor zover deze laatste vermeld zijn in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,00 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

LEEUWARDEN 6 — HEERENVEEN W — ASSEN 12 W — WIJK W 1264

II

HEERENVEEN OOST

VII B.a. 795 (ed 3, bl. 11-0)

SLUIZEN.	Wijdte in m	Hoogte van de slagdrempel t.o.v. N.A.P. in m benedenhoofd	bovenhoofd
In de boezem van de Compagnie der vaarten, enz. te Rottevalle.			
A. Sluis in de Lits; *een stel puntdeuren, lengte tussen de sluishoofden 23,30 m, de sluis wordt voor scheepvaart niet meer gebruikt*	4,13	— 1,91¹	— 0,74
In de Drachtstervaart en de Drachtster Compagnonsvaart.			
B. Drachtster- of Buurtsterverlaat. *Schutsluis tussen Drachtstervaart en Ureterpstervaart of Langevijk (sluis n°. II); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,00 m*	5,00	— 1,30	— 0,43
C. Ureterperverlaat. *Schutsluis in de Ureterpstervaart (sluis n°. III); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,00 m*	4,95	— 0,37	+ 0,57
D. Schutsluis te Frieschepalen *tussen Ureterpstervaart en Frieschepalervaart (sluis n°. IV); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,00 m*	5,00	+ 0,57	+ 2,16
E. Bakkeveensterverlaat. *Schutsluis te Bakkeveen in de Bakkeveensche Vaart (sluis n°. V); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,00 m* . . . . *Inmiddels vervangen door stuw met duiker.*	5,00	+ 2,26	+ 4,14
In een zijtak van de Drachtster Compagnonsvaart.			
F. Jonkersverlaat. *Schutsluis tussen Wilpterhoofdvaart en Jonkersvaart; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,00 m*	5,00	+ 0,98	+ 1,92
In de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart.			
G. Schutsluis te Gorredijk *(sluis n°. I); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 55,00 m*	5,43	— 2 52	— 1,50
H. Schutsluis te Lippenhuizen *(sluis n°. II); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40,00 m*	5,50	— 1,30	— 0,16
I. Schutsluis te Hemrik *(sluis n°. III); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40,00 m*	5,50	— 0,10	+ 0,73
J. Schutsluis te Wijnjeterp *(sluis n°. IV); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40,06 m*	5,50	+ 0,76	+ 1,90
K. Nanningaverlaat. *Schutsluis te Oosterwolde (sluis n°. V); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29,00 m*	5,50	+ 1,87	+ 3,50
L. Fochteloverlaat. *Schutsluis te Fochteloo (sluis n°. VI); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29,00 m*	5,46	+ 3,54	+ 4,89
M. Stokersverlaat. *Schutsluis (sluis n°. VII); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29,00 m*	5,44	+ 4,87	+ 6,88
In de Schoterlandsche Compagnonsvaart.			
N. Schutsluis bij Oudehorne; *twee paar puntdeuren, schutkolklengte 36,00 m*	4,49	— 1,05	— 0,22
O. Schutsluis ten noorden van Jubbega—Schurega; *twee paar puntdeuren, schutkolklengte 36,00 m* . . . . . *Inmiddels vervangen door stuw met duiker.*	4,40	— 0,41	— 0,31
In het Verbindingskanaal.			
P. Tjoele Bartje. *Schutsluis; schutkolklengte 29,90 m*	5,05	— 1,36	— 0 37
In het Tjongerkanaal.			
Q. Schutsluis n°. 1; *twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29,00 m* . . *Ten zuidoosten van deze sluis bevindt zich een stroomkanaal met een stroomduiker. De duiker heeft twee openingen elk afsluitbaar met een schuif,* *eerste opening* . . . . . *tweede opening*	5,48 2,00 2,23	— 2,55 — 1,17	— 1,45
R. Schutsluis n°. 2; *twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29,00 m* *Ten zuidoosten van deze sluis bevindt zich een stroomkanaal met ontlastsluis, afsluitbaar met een Stoneyschuif*	5,49 3,00	— 1,44 + 0,38	+ 0,26
S. Schutsluis n°. 3; *tussen het derde pand van het Tjongerkanaal en de Opsterlandsche Compagnons- of Appelsgaastervaart; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29,00 m*	5,50	+ 0,29	+ 1,98

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS.

Polder Algemeene Friesche Levensverzekering Mij., Polder Algra, groot 16 ha; Polder Arendz.

Polder Bethehem (b1), groot 10 ha; Polder Het Bilt, onderdeel van het waterschap Het Witveen; Polder De Binnen Leien, Polder De Boer (b3), groot 5 ha; Polder Boonstra (b3), groot 2 ha; Bouwerspolder.

Polder Corneliastichting (c1).

Polder Van Dalen, Polder van de Diaconie e.a. (d1), onderdeel van het waterschap Het Witveen, groot 7 ha; Polder Diepgat (d2), groot 4 ha; Polder van de Doopgezinde-gemeente e.a., onderdeel van het waterschap Het Witveen, groot 9 ha.

Polder Ebbega, Polder Elsinga (e1), Polder Elsinga (e2), groot 9 ha.

Polder Gansemeer (g1), groot 6 ha; Polder Geerligs.

Polders Harinxma Thoe Slooten (h1), groot 8 ha en (h2), groot 5 ha; Polder Hartman (h3), Polder Haulerpoel, onderdeel van het waterschap Boven Tjonger-Grootdiep; Polder Helena, Polder Hof, Polder Ten Hoor (h4), onderdeel van het waterschap Boven Tjonger—Grootdiep, groot 6 ha.

Polder Idsing, onderdeel van het waterschap Westerkwartier.

Polder Jongsma (j1), groot 3 ha: Polder Jongstra (j2), gedeeltelijk gelegen in het waterschap Westerwartier, groot 8 ha.

Polder Kussendrager, onderdeel van het waterschap De Trimbeetster waterlossingen; Polder Kijlstra (k1), groot 9 ha.

Polder Landzicht, onderdeel van waterschap Westerkwartier; Legamsterpoolpolder (l1).

Polder Mulder (m1), Polder Mulder, Polder Mulder (m2), onderdeel van het waterschap Westerkwartier, groot 10 ha.

Polder De Oostelijke Binnen Leien, onderdeel van het waterschap Het Zwarteveen; Polder Oud Beets.

Polder Palsma, groot 9,5 ha; Polder Poppinga (p1), groot 2 ha; Polder Postma, groot 12 ha; Polder Pastma (p2), groot 5 ha.

Polder Reinders (r1), onderdeel van het waterschap Boven Tjonger-Grootdiep, groot 3 ha; Polder R..ndersma, Polder Roorda (r2), groot 2,5 ha.

Polder Schotanus, groot 12 ha; Polder Sietsma, groot 14 ha; Polder Sietsma (s1), groot 9 ha; Polder Van der Sluis, Polder Sparjebird, Polder Sijtsema, groot 7,5 ha.

Polder Van Valen, Polder Veenboer (v1), groot 10 ha; Polder Veenstra, Polder Venema (v2), onderdeel van het waterschap Boven Tjonger—Grootdiep.

Polder Van der Wal (w1), groot 6 ha; Polder Van der Wal (w2), groot 3 ha; Polder Van Weperen (w3), onderdeel van het waterschap Boven Tjonger-Grootdiep, Polder Wiering (w4) groot 4 ha; Polder Van Wijk (w5), onderdeel van het waterschap Boven Tjonger-Grootdiep, groot 4 ha; Polder Wijnstra (w6), groot 8 ha.

Polder IJsbaan Drachtstercompagnie (ij1), groot 0,5 ha; Polder IJsbaan Hornsterzwaag (ij2), groot 2 ha; Polder IJsbaan Jubbega (ij3), groot 1 ha; Polder IJsbaan Lippenhuizen (ij4), groot 1 ha; Polder IJsbaan Makkinga (ij5), groot 3 ha; Polder IJsbaan Nijehorne (ij6), groot 2 ha; Polder IJsbaan Oosterwolde (ij7), groot 3 ha; Polder IJsbaan Oudehorne (ij8), groot 1 ha; Polder IJsbaan Rottevalle (ij9), groot 1 ha; Polder IJsbaan Ureterp (ij10), groot 0,6 ha; Polder IJsbaan Wijnjeterp (ij11), groot 2 ha.

Polder Zwanenburg (z1), Polder Het Zwarteveen (z2), onderdeel van waterschap Het Zwarteveen, groot 29 ha.

ASSEN (WEST)

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

BOEZEMS EN STROOMENDE WATEREN

I. Tweede pand van het Leeksterhoofddiep.

Op dit pand wateren geen gronden af. In droge tijden moet het watervervies, ontstaan door schutten, kwel, verdampen, enz., door oppompen worden aangevuld. Deze aanvulling geschiedt met water uit het eerste pand, zie blad Groningen-West.

Het kanaalpeil van het tweede pand bedraagt 0,72 m + N.A.P.

II. Derde- of bovenste pand van het Leeksterhoofddiep.

Met dit pand, waarvan een gedeelte Zevenhuizerhoofddiep wordt genoemd, liggen o.a. gemeen: het Tolbertkanaal, de Oostindische Wijk, de Drostindewijk, de Jonkersvaart en de Kokswijk.

Het gebied, dat zijn water op deze wateren afvoert, komt gedeeltelijk aan den westelijken rand van het blad voor. In droge tijden moet het watervervies van het derde pand, ontstaan door schutten, kwel, verdampen, enz., door oppompen worden aangevuld. Deze aanvulling geschiedt met water uit het tweede pand (zie I). Hiertoe is aan de zuid-oostzijde van schutsluis no. II te Diepsvaal (sluis A) een electrisch gemaal gebouwd.

Overtollig water kan worden afgevoerd, door middel van een stroomduiker, gelegen aan de zuid-oostzijde van de vorengenoemde schutsluis, naar het tweede pand van het kanaal.

Het kanaalpeil van het derde pand bedraagt 3,02 m + N.A.P.

III. Boezem van het waterschap Electra.

De belangrijkste boezemwateren, welke op dit blad voor komen, zijn: de waterleidingen, welke gemeen liggen met het eerste pand van het Leeksterhoofddiep; de Rodenervaart, het Peizerdiep en het Eelderdiep.

Van het boezemgebied, dat bestaat uit polderland, boezemland en hooge gronden, komen de volgende deelen geheel of gedeeltelijk op het blad voor:

Gebied afwaterende op of behoorende tot:	Oppervlakte in ha met inbegrip van den boezem en/of de stroomende wateren
IIIa. de waterleidingen, gelegen aan de noordwestzijde van het eerste pand van het Leeksterhoofddiep, zie blad Groningen-West, die hun water afvoeren op dat diep	*zie blad Leeuwarden-Oost*
IIIb. de waterleidingen, gelegen aan de zuid-oostzijde van het diep genoemd onder IIIa, die hun water afvoeren op dat diep	*1305*
IIIc. de Rodenervaart	*110*
IIId. het Peizerdiep, in den benedenloop Lieferderdiep, A of Groote Diep en Slokkert genaamd	*14512*
IIIe. het Eelderdiep	*6455*
IIIf. de waterschappen Eelderwoldervolder en het Oosterland. Het laatstgenoemde waterschap en een hooger deel van het waterschap Eelderwoldervolder komen gedeeltelijk aan den noordelijken rand van het blad voor. De waterschappen vormen een deel van het gebied, dat afwatert op het Hoendiep	*zie blad Groningen-West*

Bovendien ontvangen de waterleidingen:

1°. het overtollige water van een gebied, groot 1457 ha, dat afwatert op de Waterlossing door het Kolonieveld (zie X);

2°. het overtollige water van de Derde, Vierde en Vijfde Wijk in de Kolonie Veenhuizen (zie XIII).

Het peil van den boezem van het waterschap Electra bedraagt 0,93 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Leeuwarden-Oost en de beschrijving in de boekjes.

IV. Vijfde pand van het Noordwillemskanaal en Hoornsche Diep.

Het Hoornsche Diep, in den bovenloop Punterdiep of Drentsche A, Westerdiep, Schipborgsche Diep, Taarloosche Diep, Loonerdiep, Deurzerdiep en Amerdiep genoemd, ontvangt o.a. op den linkeroever het water van het Zeegatersloopje en op den rechteroever dat van het Gastersche Diep.

Vorengenoemde waterleidingen liggen gemeen met het Eemskanaal, zie blad Groningen-Oost.

Het gebied, dat afwatert op het Eemskanaal, bestaat uit polderland, boezemland en hooge gronden. De volgende deelen komen gedeeltelijk op het blad voor:

Gebied afwaterende op of behoorende tot:	Oppervlakte in ha met inbegrip van den boezem en/of de stroomende wateren
IVa. het vijfde pand van het Noordwillemskanaal en het Hoornsche Diep, Punterdiep of Drentsche A, Westerdiep en Schipborgsche Diep	*8230*
IVb. het waterschap De Onnerpolder. Dit waterschap, dat gedeeltelijk in den noord-oosthoek van het blad voor komt, maakt deel uit van het gebied groot dat zijn water direct afvoert op het Drentsche Diep, zie blad Groningen-West;	*2020**
IVc. het waterschap De Oostpolder te Noordlaren. Dit waterschap, dat voor een klein deel aan den oostelijken rand van het blad voor komt, maakt deel uit van een gebied groot . . . . . dat zijn water direct afvoert op het Zuidlaardermeer, zie blad Assen-Oost;	*1230***
IVd. het Taarloosche Diep, Loonerdiep, Deurzerdiep en Amerdiep	*12110*
IVe. het Gastersche Diep	*8020*

** Exclusief de oppervlakte van het Drentsche Diep c.a.*

*** Exclusief de oppervlakte van het Zuidlaardermeer c.a.*

Het peil van het vijfde pand van het Noordwillemskanaal is Winschoterpeil, 0,62 m + N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Groningen-Oost en de beschrijving in de boekjes.

V. Vierde pand van het Noordwillemskanaal.

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit hooge gronden en heeft een grootte van 50 ha.

De boezem kan overtollig water loozen door een stroomduiker, gelegen aan de oostzijde van schutsluis no. IV (sluis B), naar het vijfde pand van het kanaal.

Het kanaalpeil van het vierde pand bedraagt 3,62 m + N.A.P.

VI. Derde pand van het Noordwillemskanaal.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit drie afzonderlijke deelen met een totale grootte van 1904 ha. Het bestaat uit twee polders en hooge gronden.

Overtollig water kan worden afgevoerd, door middel van een stroomduiker, gelegen aan de westzijde van schutsluis no. III (sluis C), naar het vierde pand van het kanaal.

Het kanaalpeil van het derde pand bedraagt 6,62 m + N.A.P.

VII. Tweede pand van het Noordwillemskanaal.

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, heeft een grootte van 210 ha en bestaat uit hooge gronden.

Het kanaalpeil van het tweede pand bedraagt 9,12 m + N.A.P.

VIII. Boven Tjonger en Grootdiep.

Het gebied, dat zijn water op deze waterleidingen afvoert, komt gedeeltelijk aan den westelijken rand van het blad voor.

Zie voorts blad Heerenveen-Oost.

IX. Haulerwijkstervaart, Kromme Elleboogsvaart en vijfde pand van het Veenhuizerkanaal.

Met deze vaarten liggen verschillende wijken gemeen, o.a. de Vosswijk.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit drie afzonderlijke deelen welke aan den westelijken rand van het blad voorkomen. Twee dezer deelen, afwaterende op het vijfde pand van het Veenhuizerkanaal en een zijtak van de Vosswijk, hebben een grootte van respectievelijk 90 en 140 ha.

Bovendien ontvangt de boezem, in bepaalde gevallen, het overtollige water van een gebied groot 1457 ha (zie XIV).

Het kanaalpeil bedraagt 5,32 m + N.A.P.

X. Vierde pand van het Veenhuizerkanaal.

Met dit pand ligt gemeen de Zesde Wijk met zijwijken in de Kolonie Veenhuizen. Op dit pand wateren geen gronden af.

De boezem ontvangt het overtollige water van een gebied, groot 1457 ha, dat afwatert op de Waterlossing door het Kolonieveld (zie XIV).

Overtollig water stroomt over een vaste stuw (P), aan het einde van de Zesde Wijk, naar den boezem van het waterschap Electra (zie III).

Het kanaalpeil van het vierde pand bedraagt 6,78 m + N.A.P.

XI. Derde pand van het Veenhuizerkanaal.

De belangrijkste wateren, welke met dit pand gemeen liggen, zijn: de Eerste en Tweede Wijk in de Kolonie Veenhuizen, de waterleiding ten noorden van de Kolonievaart en de waterleidingen gelegen in het waterschap De Zeven Blokken. Tot laatstgenoemde waterleidingen behoort o.a. de waterleiding door het Kolonieveld. In den bovenloop van deze leiding, bij de noord-westgrens van het waterschap, bevindt zich een afsluitbare duiker. Deze duiker staat practisch altijd open.

De totale oppervlakte van den boezem en het gebied, dat zijn water op dezen boezem loost, bedraagt 2227 ha en bestaat uit drie afzonderlijke deelen, te weten:

a. een gebied, groot 1846 ha, bestaande uit een polder, boezemland en hooge gronden;

b. een gebied, groot 25 ha, bestaande uit boezemland;

c. een gebied, groot 356 ha, bestaande uit twee polders en hooge gronden.

De boezem loost overtollig water, door middel van schutsluis no. 2 (sluis J) op het vierde pand van het Veenhuizerkanaal, terwijl bij veel waterbezwaar tevens wordt geloost door een schutsluis (sluis G), op de Vijfde Wijk in de Kolonie Veenhuizen (zie XIII).

Door een inlaatsluis (sluis O), gelegen in den zuid-westelijken dijk van het derde pand van het Veenhuizerkanaal, kan water worden afgelaten naar de Waterlossing door het Kolonieveld. Dit geschiedt echter uitsluitend ten behoeve van de watervoorziening ingeval van brand.

Het kanaalpeil van het derde pand bedraagt 8,83 m + N.A.P.

XII. Tweede pand van het Veenhuizerkanaal.

Met dit pand liggen o.a. gemeen de Veenwijk en de Veertigroewijk.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit hooge gronden en heeft een grootte van 33 ha.

Het peil van het tweede pand bedraagt 10,77 m + N.A.P.

XIII. Derde, Vierde en Vijfde Wijk in de Kolonie Veenhuizen.

Op deze wijken wateren geen gronden af.

De Vijfde Wijk ontvangt, bij veel waterbezwaar op het derde pand van het Veenhuizerkanaal, een gedeelte van het overtollige water van een gebied, groot 2227 ha, dat op dit kanaalpand afwatert (zie XI).

Door een ontlastsluis (sluis H), aan het einde van de Vierde Wijk, kan overtollig water worden geloost op den boezem van het waterschap Electra (zie III).

Het peil van de wijken bedraagt 8,23 m + N.A.P.

XIV. Waterlossing door het Kolonieveld.

Het gebied, dat zijn water op deze waterlossing afvoert, bestaat uit een poldertje en hooge gronden. De gezamenlijke grootte, met inbegrip van de waterleidingen, bedraagt 1457 ha.

Door een inlaatsluis (sluis O), gelegen in den zuid-westelijken kanaaldijk van het derde pand van het Veenhuizerkanaal, kan water uit dit kanaalpand naar de Waterlossing worden afgelaten. Dit geschiedt echter uitsluitend ten behoeve van de watervoorziening ingeval van brand.

De boezem loost overtollig water, door middel van een uitwateringssluis (sluis N), op het vierde pand van het Veenhuizerkanaal (zie X).

In den benedenloop van de waterlossing, in den weg Veenhuizen—Oosterwolde, bevindt zich een afsluitbare duiker. Deze duiker is practisch altijd gesloten. Hij wordt geopend, wanneer:

1°. bij lage waterstanden op het vijfde pand van het Veenhuizerkanaal overtollig water van de waterlossing, eveneens door middel van een uitwateringssluis (sluis M), wordt geloost op dit kanaalpand (zie IX). Dit komt echter zelden voor;

2°. het gedeelte van de waterlossing, gelegen ten noord-westen van den vorengenoemden weg, moet worden schoon gegraid.

XV. Bovenpand, verdeelpand, van de Drentsche Hoofdvaart; eerste pand van het Noordwillemskanaal; eerste pand van het Veenhuizerkanaal, enz.

Met deze vaarten ligt een uitgestrekt wijkennet en een drietal andere kanaalpanden gemeen.

De belangrijkste wijken, welke op dit blad voorkomen, zijn: de Asserwijk, de Veenstrawijk, het eerste pand van de Molenwijk en de Witte Wijk.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit verschillende afzonderlijke deelen. Vijf dezer deelen zijn geheel en één is gedeeltelijk op het blad gelegen. De totale grootte van deze zes deelen, bestaande uit polderland, boezemland en hooge gronden, bedraagt, met inbegrip van den boezem, 3698 ha.

De natuurlijke voeding van de kanaalpanden is in droge tijden niet voldoende. In verband hiermede wordt het bovenpand van de Drentsche Hoofdvaart kunstmatig gevoed door oppompen van water uit het voorgaande pand van deze vaart.

Het kanaalpeil van het bovenpand bedraagt 11,60 m + N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Beilen-West en de beschrijving in het eerlang te verschijnen boekje „Beschrijving van de provincie Drenthe, behoorende bij de waterstaatskaart."

XVI. Zesde pand van de Appelschaaster- of Opsterlandsche Compagnonsvaart.

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt gedeeltelijk aan den westelijken rand van het blad voor.

Het kanaalpeil van het zesde pand bedraagt 5,54 m + N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Heerenveen-Oost.

XVII. Zevende pand van de Appelschaaster- of Opsterlandsche Compagnonsvaart.

Aan den westelijken rand van het blad komt een gedeelte van het gebied voor, dat zijn water op dit pand afvoert.

Het kanaalpeil van het zevende pand bedraagt 6,89 m + N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Heerenveen-Oost.

XVIII. Achtste pand van de Appelschaaster- of Opsterlandsche Compagnonsvaart.

Met dit pand, dat gedeeltelijk aan den westelijken rand van het blad voor komt, liggen o.a. gemeen: de Eerste Wijk, de Nieuwevaart en de Eerste Kruiswijk.

Het gebied, dat zijn water op deze wateren afvoert, bestaat uit boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van den boezem, 1590 ha.

Het kanaalpeil van het achtste pand bedraagt 8,89 m + N.A.P.

XIX. Negende pand van de Appelschaaster- of Opsterlandsche Compagnonsvaart.

Met dit pand liggen o.a. gemeen: de Bruggewijk en de Elfde Wijk.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit vier afzonderlijke deelen boezemland en hooge gronden. De totale grootte, met inbegrip van den boezem, bedraagt 453 ha.

Het kanaalpeil van het negende pand bedraagt 10,15 m + N.A.P.

XX. Tweede pand van de Molenwijk.

Met dit pand liggen o.a. gemeen de volgende wijken: de Duikerslootswijk, de Eekhoutswijk, de Suermondswijk en de Kymmelswijk.

Het gebied, dat zijn water op deze wijken afvoert, bestaat uit eenig polderland, boezemland en hooge gronden. De totale grootte, met inbegrip van den boezem, bedraagt 1331 ha.

Bovendien kan het pand worden gevoed met water uit het tweede pand van het Oranjekanaal, zie blad Beilen-West. Hiertoe is een waterleiding gegraven tusschen de Suermondswijk en het Oranjekanaal. Deze waterleiding ligt gemeen met de genoemde wijk en heeft, door middel van een inlaatsluis, verbinding met het Oranjekanaal.

Het kanaalpeil van het tweede pand bedraagt 13,05 m + N.A.P.

XXI. Steenwijker A.

Het stroomgebied van dit riviertje komt voor een zeer klein gedeelte in den zuid-westelijken hoek van het blad voor.

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Polder Bodewes, polder Braam (d), polder Brouwer, polder Camphuis, polder Darwinkel (m), polder Douwes (a), polder Frijen, polder Grit, polder Haverman (j), groot 6 ha; Hesselingspolder, polder Hofman (b), polder Jansen (i), polder De Jong (n), groot 7 ha; polder Klimp (c), polder Klok, polder Klokker (1), polder Korteweg, polder Nijenhuis, polder Pol, polder Schreuder (k), polder Snoeken (e), polder Staat, polder Thie, polder Tonkens, polder Tuinbeek, polder Ubbink (f), polder Veendijk (h), groot 4 ha; polder Vos, polder Waterbolk (g), groot 3 ha; polder Wieman en polder Woordman.

VERKLARING DER TEEKENS

- Electrisch gemaal — met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, s = schroefpomp, v = vijzel) en het aantal m³ watervorzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Oliegemaal — idem
- Windmotor met raddiameter in m.
- Windmotor, raddiameter in m, met oliemotor als hulpkracht.
- Windmolen, vlucht in m, met oliemotor als hulpkracht.
- Kleine windmolen.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Inlaatsluis.
- Grondduiker.
- Grondduiker met afsluiting.
- Stuw.
- Stuw met schuif.
- Hoofdmerk / Verkenmerk — van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Polderpeil / Hoogtecijfer — in meters t.o.v. N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- 635 ha — Grootte van polders, boezems en stroomgebieden in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Provinciale grens. Deze is, in het algemeen, slechts aangegeven, voor zoover zij niet samenvalt met een administratieve waterschapsgrens.
- Administratieve grens van een waterschap.
- Rioolering.

Voor gegevens sluizen en de toelichting, zie de achterzijde van het blad.

Bewerking: Afd. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1:50000.

Herzien in 1942.

KEERWAER DIJK 6 — GRONINGEN 7
UITDEN 4 EN 4 (O) — ASSEN 12
STEENWIJK 2, EN 4 (O) I EN 3 (W) I 2 EN 4 (O) — BEILEN 17

VII B. a. 795
(ed. 3, bl. 12-W)

Waterstaats documentatie Kartografie

ARCHIEF

SLUIZEN

	Wijdte in den dag m	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. slag-drempel	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. bovenkant vloer
In het Leeksterhoofddiep.			
A. Schutsluis *tusschen het tweede en het derde pand van het Leeksterhoofddiep (sluis no. II te Diepswal); twee roldeuren, schutlengte 29 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*1,58 —*	
bovenhoofd		*0,72 +*	
aan de zuid-oostzijde van de schutsluis bevindt zich een stroomduiker; één opening met één schuif	*1,10*		*1,37 +*
In het Noordwillemskanaal.			
B. Schutsluis *tusschen het vierde en het vijfde pand van het Noordwillemskanaal (sluis no. IV); twee paar puntdeuren, grootste schutlengte 27 m*	*6,00*		
bovenhoofd		*0,47 +*	
benedenhoofd		*1,33 —*	
aan de oostzijde van de schutsluis bevindt zich een stroomduiker; één opening met één schuif	*1,10*	*2,17 +*	
C. Schutsluis *tusschen het derde en het vierde pand van het Noordwillemskanaal (sluis no. III); twee paar puntdeuren, grootste schutlengte 27 m*	*6,00*		
bovenhoofd		*3,47 +*	
benedenhoofd		*1,67 +*	
aan de westzijde van de schutsluis bevindt zich een stroomduiker; één opening met één schuif	*1,10*	*5,17 +*	
D. Schutsluis *tusschen het tweede en het derde pand van het Noordwillemskanaal (sluis no. II); twee paar puntdeuren, grootste schutlengte 27 m*	*6,00*		
bovenhoofd		*6,47 +*	
benedenhoofd		*4,72 +*	
E. Schutsluis *tusschen het eerste en het tweede pand van het Noordwillemskanaal (sluis no. I); twee paar puntdeuren, grootste schutlengte 27 m*	*6,00*		
bovenhoofd		*8,97 +*	
benedenhoofd		*7,22 +*	
In het Veenhuizerkanaal, boven de Koloniesluis (sluis L) ook Norgervaart en beneden deze sluis Kolonievaart en Verbindingskanaal genaamd, c.a.			
a. In de Zesde Wijk.			
F. *Vaste stuw tusschen het einde van de Zesde Wijk en den boezem van het waterschap Electra; lengte van de stuwkruin 10 m*			
hoogte van de stuwkruin 6,78 m + N.A.P.			
b. In de Vijfde Wijk.			
G. Schutsluis *tusschen de Vijfde Wijk en het derde pand van het Veenhuizerkanaal; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 22,10 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*6,23 +*	
bovenhoofd		*6,83 +*	
c. In de Vierde Wijk.			
H. Ontlastsluis *aan het einde van de Vierde Wijk naar den boezem van het waterschap Electra; twee openingen, elk met één schuif, elke opening*	*0,80*		*6,84 +*
d. In het Veenhuizerkanaal, ook Verbindingskanaal of Kolonievaart genaamd.			
I. Schutsluis *tusschen het vierde en het vijfde pand van het Veenhuizerkanaal (sluis no. 3); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25,40 m*	*6,00*		
bovenhoofd		*4,78 +*	
benedenhoofd		*3,62 +*	
J. Schutsluis *tusschen het derde en het vierde pand van het Veenhuizerkanaal (sluis no. 2); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25,40 m*	*6,00*		
bovenhoofd		*6,83 +*	
benedenhoofd		*4,78 +*	
K. Schutsluis *tusschen het tweede en het derde pand van het Veenhuizerkanaal (sluis no. 1); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 24 m*	*5,94*		
bovenhoofd		*8,77 +*	
benedenhoofd		*6,83 +*	
L. Koloniesluis. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van het Veenhuizerkanaal; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 22 m*	*6,00*		
de stagdrempels zijn even hoog		*8,77 +*	
e. In den zuid-westelijken kanaaldijk van het Veenhuizerkanaal.			
M. Uitwateringssluis *van de Waterlossing door het Kolonieveld naar het vijfde pand van het Veenhuizerkanaal, beneden schutsluis no. 3 (sluis I); één opening met één schuif*	*1,00*		*4,36 +*
N. Uitwateringssluis *van de Waterlossing door het Kolonieveld naar het vierde pand van het Veenhuizerkanaal, beneden schutsluis no. 2 (sluis J); één opening met één schuif*	*1,00*		*5,42 +*
O. Inlaatsluis *tusschen het derde pand van het Veenhuizerkanaal, beneden schutsluis no. 1 (sluis K), en de Waterlossing door het Kolonieveld; één opening met één schuif*	*1,00*		*7,83 +*
In de Molenwijk.			
P. Molenwijksluis. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van de Molenwijk; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25,50 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*9,60 +*	
bovenhoofd		*11,03 +*	
In de Appelschaaster- of Opsterlandsche Compagnonsvaart.			
Q. Bovenste verlaat. *Schutsluis tusschen het achtste en het negende pand van de Appelschaaster- of Opsterlandsche Compagnonsvaart (sluis no. VIII); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29 m*	*5,50*		
benedenhoofd		*6,88 +*	
bovenhoofd		*8,14 +*	
R. Damsluis. *Schutsluis tusschen het negende pand van de Appelschaaster- of Opsterlandsche Compagnonsvaart en de Witte Wijk (sluis no. IX); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29 m*	*5,50*		
benedenhoofd		*8,14 +*	
bovenhoofd		*9,07 +*	

Onder schutkolklengte wordt verstaan, de lengte gemeten tusschen de sluishoofden.

TOELICHTING.

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Hooge gronden en boezemland zijn niet gekleurd.

De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven met de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen.

Van hooge gronden, die afwateren naar twee richtingen, is de bies in twee kleuren geblokt.

Bij belangrijke waterleidingen is de benaming in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en van ongereglementeerde polders, waarvan de laatste in het bijschrift zijn vermeld, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van den waterstaat.

Waar in het bijschrift is verwezen naar de boekjes worden bedoeld de eerlang te verschijnen beschrijvingen van de provincies Groningen en Drenthe, behoorende bij de waterstaatskaart.

In de bovengenoemde boekjes zijn gegevens opgenomen omtrent: bedijkingen, boezems, grenstractaten, kanalen, overstroomingen, reglementen, stroomende wateren, vervenings, waterkeeringen, waterschappen en waterstanden.

De waterstaatskaarten zijn, à f 1,75 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

ASSEN (OOST)

BOEZEMS EN STROOMENDE WATEREN

I. Drentsche Diep, Zuidlaardermeer en Hunze of Oostermoersche Vaart.

De Hunze of Oostermoersche Vaart ontstaat uit de samenvloeiing van het Groote Diep en het Voorste Diep. Het Groote Diep begint bij de samenkomst van het Achterste Diep en het Oude Diep of Wisch. De Hunze of Oostermoersche Vaart ontvangt o.a. op den linkeroever het water van het Havenkanaal en op den rechteroever dat van het Gasselterboerveensche Diep, de Beek en de Kniphorstwijk.

Het Schipborgsche Diep wordt in den benedenloop Westerdiep, Drentsche A of Punterdiep en Hoornsche Diep genoemd, zie blad Assen West.

Het Rolderdiep, in den benedenloop Gastersche Diep genoemd, is een rechter zijtak van het Schipborgsche Diep.

Vorengenoemde waterleidingen liggen gemeen met het Eemskanaal, zie blad Groningen Oost.

Het gebied bestaat uit polderland, boezemland en hooge gronden.

De volgende deelen komen geheel of gedeeltelijk op het blad voor:

Gebied afwaterende op of behoorende tot:	Oppervlakte in ha met inbegrip van den boezem en/of de stroomende wateren
Ia. de waterschappen De Onnerpolder en Kropswolderbuitenpolder. Deze waterschappen, die gedeeltelijk in den noordwesthoek van het blad voor komen, maken deel uit van het gebied groot	2020*
dat zijn water direct afvoert op het Drentsche Diep;	
Ib. de waterschappen De Oostpolder te Noordlaren, Wolfsbarge en Nieuwe Compagnie, enz. groot .	1230**
die hun water direct afvoeren op het Zuidlaardermeer. De grootte van dit meer bedraagt 580 ha.	
Ic. De Hunze of Oostermoersche Vaart c.a. beneden de grondduikers onder het Zuiderhoofddiep . .	12989
Id. het Achterste Diep en Oude Diep of Wisch boven de grondduikers onder het Zuiderhoofddiep. .	Zie blad Beilen Oost.
Ie. het Schipborgsche Diep c.a.	8230
If. het Andersche Diep en Rolderdiep	8020
Ig. het Amerdiep, zie blad Assen West . . .	12110

* Exclusief de oppervlakte van het Drentsche Diep c.a.
** Exclusief de oppervlakte van het Zuidlaardermeer c.a.

Bovendien ontvangen de waterleidingen het overtollige water van een gebied, groot 1947 ha, dat afwatert op het derde pand van het Zuiderhoofddiep en het eerste pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord (zie XXVIII).

Voor nadere bijzonderheden zie blad Groningen Oost en de beschrijving in de bakjes.

II. Eerste pand van het Kielsterdiep, Kalkwijksterdiep; eerste pand van het Borgercompagniesterdiep, Tripscompagniesterdiep, enz.

Deze wateren liggen gemeen met het tweede pand van het Winschoterdiep zie blad Groningen Oost. De grootte van den boezem op peil bedraagt ongeveer 79 ha.

Het boezemgebied bestaat uit polderland en boezemland. Het heeft een oppervlakte van 5505 ha. Zie voorts de beschrijving van den boezem onder VI.

Het peil van den boezem bedraagt 0,62 m + N.A.P.

III. Nieuwecompagniesterdiep Noordeinde.

Met deze vaart liggen verschillende wijken gemeen. De oppervlakte van den boezem op peil bedraagt ongeveer 8 ha.

De grootte van het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, is 50 ha.

Bij veel waterbezwaar kan worden gelooid, door middel van een duiker met schuif, gelegen aan de zuidzijde van één der wijken, op den boezem van het waterschap Kropswolde.

IV. Boezem van het waterschap Oldambt.

Het boezemgebied komt voor een zeer klein gedeelte aan den noordelijken rand van het blad voor.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Nieuwe-Schans.

V. Wijken in het waterschap Jeannette.

Op den boezem wateren geen gronden af.

VI. Tweede pand van het Kielsterdiep en het eerste pand van het Annerveensch- en Eexterveensch Kanaal.

Met deze kanalen liggen gemeen het Nieuwecompagniesterdiep Zuideinde, de Molenwijk, het Kanaal Annerveenschemond en voorts een uitgestrekt wijkennet.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, wordt gevormd door polderland en boezemland. Het bestaat uit twee afzonderlijke deelen, waarvan de totale grootte, met inbegrip van den boezem, 1657 ha bedraagt. Bovendien ontvangt de boezem een gedeelte van het water van een gebied, groot 115 ha. Overtollig water kan worden afgevoerd, door middel van een ontlastsluis (sluis D), naar het eerste pand van het Kielsterdiep (zie II).

Het kanaalpeil bedraagt 1,41 m + N.A.P.

VII. Tweede pand van het Borgercompagniesterdiep.

Met dit pand liggen vele wijken gemeen.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, wordt gevormd door een polder en boezemland. Het bestaat uit drie afzonderlijke deelen. De gezamenlijke grootte dezer deelen, met inbegrip van den boezem, bedraagt 590 ha. Twee gebieden, groot respectievelijk 115 en 985 ha loozen een gedeelte van hun overtollig water op den boezem.

Het kanaalpeil van het tweede pand bedraagt 0,92 m + N.A.P.

VIII. Tweede pand van het Westerdiep; eerste pand van het Oosterdiep en het eerste pand van de Ommelanderwijk.

Met deze vaarten liggen o.a. gemeen de Molenwijk, het Beneden- en Boven Dwarsdiep te Veendam en het Zuidwendingerhoofddiep.

Het boezemgebied, groot 2770 ha, bestaat uit polderland en boezemland Bovendien ontvangt de boezem een gedeelte van het water van een gebied groot 615 ha.

Zie ook de boezembeschrijving onder XIII.

Het kanaalpeil bedraagt 0,82 m + N.A.P.

IX. Wijken ten noorden van het Zuidwendingerhoofddiep en ten oosten van het eerste pand van het Oosterdiep.

Op den boezem wateren geen gronden af.

X. Tweede pand van het Oosterdiep.

Hiermede liggen gemeen het Westerdiep te Wildervank en een uitgebreid wijkennet.

De grootte van het boezemland, dat op den boezem afwatert, bedraagt 670 ha, inclusief de boezem. Bovendien ontvangt de boezem een gedeelte van het water van vier gebieden, waarvan de gezamenlijke grootte 1776 ha bedraagt.

Het peil van het tweede pand bedraagt 1,72 m + N.A.P.

XI. Eerste pand van het Pekelerhoofddiep.

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert komt gedeeltelijk aan den oostelijken rand van het blad voor.

Zie voorts blad Boertange.

XII. Tweede pand van het Pekelerhoofddiep.

Met dit pand liggen verschillende wijken gemeen, o.a. de Poortmanswijk. Op den boezem, die gedeeltelijk aan den oostelijken rand van het blad voor komt, wateren geen gronden af.

Het kanaalpeil van het tweede pand bedraagt 1,73 m + N.A.P.; gedurende den winter is het peil echter 1,62 m + N.A.P.

XIII. Derde pand van het Pekelerhoofddiep en het tweede pand van de Ommelanderwijk.

Met deze boezem ligt een uitgestrekt wijkennet gemeen, o.a. Wijk Nummerèèn en Wijk Nummerdertien.

Het gebied, dat zijn water op den boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland.

De totale grootte met inbegrip van den boezem, bedraagt 1455 ha. Bovendien ontvangt de boezem ten deele het water van een gebied groot 170 ha.

Zonder vergunning of bevel van of vanwege Gedeputeerde Staten van Groningen mag met het Ommelanderwijksterverlaat (sluis M) niet worden gelooid naar het eerste pand van de Ommelanderwijk (zie VIII).

Het kanaalpeil bedraagt 2,25 m + N.A.P., des winters 2,02 m + N.A.P.

XIV. Vierde pand van het Pekelerhoofddiep.

Met dit pand liggen vele wijken gemeen.

Het boezemgebied bestaat uit drie polders en boezemland. De totale grootte, met inbegrip van den boezem, bedraagt 1163 ha. Bovendien ontvangt de boezem ten deele het water van een gebied groot 9 ha. Zie ook de beschrijving van boezem XVII.

Het kanaalpeil van het vierde pand bedraagt 2,62 m + N.A.P., des winters 2,52 m + N.A.P.

XV. Benedengedeelte van het Dalkanaal.

Een aantal wijken ligt gemeen met dit kanaalgedeelte. Op den boezem wateren geen gronden af.

Het kanaalpeil bedraagt 1,06 m + N.A.P.

XVI. Tweede pand van het Annerveensch- en Eexterveensch Kanaal; derde pand van het Oosterdiep en het eerste pand van het Stadskanaal.

Met deze kanalen liggen gemeen: het Nieuwe Diep, de Tjassenswijk, het bovengedeelte van het Dalkanaal en vele wijken.

Het gebied, dat op den boezem afwatert, bestaat uit polder- en boezemland. De totale grootte bedraagt, met inbegrip van den boezem, 1560 ha. Zie ook de boezembeschrijving onder XX.

Het kanaalpeil is 2,83 m + N.A.P.

XVII. Tweede pand van het Stadskanaal; eerste pand van het Boerendiep en het vijfde pand van het Pekelerhoofddiep.

Met deze kanaalpanden liggen o.a. gemeen: het bovengedeelte van den Bonnermond, het bovengedeelte van den Gasselterboerveensche Mond, het bovenpand van het Alteverskanaal, het benedengedeelte van de Krommewijk en voorts een uitgestrekt wijkennet.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, wordt gevormd door boezemland en bestaat uit twee afzonderlijke deelen. Een dezer deelen, afwaterende op het tweede pand van het Stadskanaal en het eerste pand van het Boerendiep c.a., heeft een grootte van 925 ha, inclusief de boezem. Bovendien ontvangt de boezem ten deele het water van een gebied groot 9 ha. Zie voorts de boezembeschrijving onder XXIII.

Zonder vergunning of bevel van of vanwege de Gedeputeerde Staten van Groningen mag met het de verlaat in het Pekelerhoofddiep (sluis P) niet worden gelooid naar het vierde pand van dat diep (zie XIV).

Het peil van het tweede pand van het Stadskanaal bedraagt 3,53 m + N.A.P. Zie voorts blad Boertange.

XVIII. Derde pand van het Stadskanaal en het tweede pand van het Boerendiep.

De belangrijkste wateren welke met deze vaarten gemeen liggen zijn: het bovengedeelte van de Krommewijk, de Gasselternijveensche Mond, de Drouwenermond of Zuiderdiep en vele wijken.

Het gebied, dat zijn water op den boezem afvoert, wordt gevormd door polderland, boezemland en hooge gronden. Het bestaat uit twee deelen, waarvan de totale grootte met inbegrip van den boezem 2804 ha bedraagt. Zie ook de beschrijving van den boezem onder XXVI.

Het kanaalpeil is 4,57 m + N.A.P.

XIX. Vierde pand van het Stadskanaal.

De belangrijkste wateren, welke met dit pand gemeen liggen zijn: de Buinermond, het Dwarsdiep, het Noorderhoofddiep en het eerste pand van het Zuiderhoofddiep.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, komt gedeeltelijk aan den oostelijken rand van het blad voor. Zie voorts blad Boertange.

Het kanaalpeil van het vierde pand bedraagt 5,85 m + N.A.P.

XX. Benedengedeelte van den Gasselterboerveensche Mond.

Met het benedengedeelte van deze vaart liggen gemeen het Dwarsdiep en vele wijken.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland. De totale grootte, met inbegrip van den boezem, bedraagt 462 ha.

Overtollig water kan worden gelooid, door middel van een duiker met schuif, op de wijken in het waterschap Bonnerveen (zie XVI).

XXI. Benedengedeelte van het 2e Dwarsdiep.

Hiermede liggen gemeen vier wijken in het waterschap Gasselternijveen. Op den boezem wateren geen gronden af.

XXII. Benedengedeelte van het 1e Dwarsdiep.

Hiermede liggen gemeen drie wijken in het waterschap Gasselternijveen Op den boezem wateren 14 ha boezemland af.

XXIII. Benedengedeelte van het Noorderdiep.

Met het benedengedeelte van dit diep liggen een aantal wijken van het waterschap Nieuw-Drouwen gemeen.

Het gebied, dat zijn water op den boezem afvoert, wordt gevormd door boezemland en bestaat uit twee afzonderlijke deelen. De gezamenlijke grootte, met inbegrip van den boezem, bedraagt 109 ha. Overtollig water kan worden gelooid, door middel van een duiker met schuiven, op den boezem van het tweede pand van het Stadskanaal (zie XVII).

XXIV. Tweede pand van het Mussel-A-Kanaal.

Het boezemgebied komt gedeeltelijk aan den oostelijken rand van het blad voor.

Zie voorts blad Boertange.

XXV. Boerendiep boven den dam tegenover het 3e verlaat (sluis U) in het Stadskanaal.

Met dit gedeelte van het Boerendiep ligt gemeen het wijkennet van het waterschap Stadskanaal Oost. De boezem komt gedeeltelijk aan den oostelijken rand van het blad voor.

Gedurende negen maanden van het jaar wordt gestreefd naar een peil van 5,15 m + N.A.P.

Zie voorts blad Boertange.

XXVI. Benedengedeelte van de Kerkhofswijk.

Met het benedengedeelte van deze wijk liggen twee wijken gemeen. Er watert 1 ha boezemland op den boezem af.

Overtollig water kan worden afgevoerd, door middel van een duiker met schuif aan de noordoostzijde van de Kerkhofswijk, op den boezem van het derde pand van het Stadskanaal (zie XVIII).

Gedurende negen maanden van het jaar wordt gestreefd naar een peil van 4,75 m + N.A.P.

Z.O.Z.

VERKLARING DER TEEKENS

- Electrisch gemaal
- Stoomgemaal
- Oliegemaal

(met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; t = trechterpomp; v = vijzel) en het aantal m³ watervverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.)

- Windmotor met raddiameter in m.
- Windmotor, raddiameter in m, met oliemotor als hulpdrijfwerk.
- Windmolen met vlucht in m.
- Kleine windmolen.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Keersluis.
- Hulpsluis, doet dienst bij veel waterbezwaar.
- Inlaatsluis.
- Grondduiker.
- Grondduiker met afsluiting.
- Stuw.
- Damwand; wordt tijdens de aardappelcampagne getrokken.
- Damwand waarin schuif.
- Hoofdmerk / Verkenmerk (van het N.A.P.)
- Peilschaal.
- Polderpeil / Zomerpeil / Gewenscht peil / Hoogteeijfer (in meters t.o.v. N.A.P.)
- Verharde weg.
- Weg in aanleg.
- Spoorweg.
- 665 ha — Grootte van polders, boezem- en stroomgebieden in ha, volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Provinciale grens. Deze is in het algemeen slechts aangegeven, voor zoover zij niet samenvalt met een administratieve watershapsgrens.
- Administratieve grens van een waterschap.
- Noordoostelijke administratieve grens van het waterschap De Tweede Pomppolder.
- Rioleering.

De Waterstaatskaarten zijn, à f 5,00 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Waterstaats-kartografie documentatie

ARCHIEF

LADE 34
VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 12-0)

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000.

Herzien in 1943-44.

BOEZEMS EN STROOMENDE WATEREN *(Vervolg)*

XXVII. Tweede pand van het Zuiderhoofddiep.

Met dit pand ligt een aantal wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van den boezem, 542 ha.
Het kanaalpeil van het tweede pand is 6,45 m + N.A.P.

XXVIII. Derde pand van het Zuiderhoofddiep en het eerste pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord.

Met deze kanaalpanden liggen gemeen de haven te Buinen en een uitgestrekt wijkennet.
Het gebied, dat zijn water op den boezem afvoert, bestaat uit drie afzonderlijke deelen boezemland en hooge gronden. De totale grootte met inbegrip van den boezem bedraagt 1947 ha.
Overtollig water kan worden gelooad, door middel van een ontlastsluis (sluis E_1) gelegen in den noordwestelijken dijk van het eerste pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord, naar het Voorste Diep (zie Ie).
Het kanaalpeil bedraagt 6,90 m + N.A.P.

XXIX. Tweede pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord.

Op dit pand wateren geen gronden af. De boezem kan overtollig water loozen door twee stroomduikers, gelegen aan beide zijden van schutsluis N°. 1 (sluis F_1), naar het eerste pand van het kanaal.
Het kanaalpeil van het tweede pand bedraagt 8,76 m + N.A.P.

XXX. Derde pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, komt voor op het blad Beilen Oost.
De boezem kan overtollig water loozen, door middel van twee stroomduikers, gelegen aan beide zijden van schutsluis N°. 2 (sluis G_1).
Het kanaalpeil van het derde pand bedraagt 10,76 m + N.A.P.

XXXI. Vierde pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit hooge gronden en is onderverdeeld in drie deelen. Twee dezer deelen, waarvan het kleinste een oppervlakte heeft van 355 ha, komen gedeeltelijk aan den zuidelijken rand van het blad voor. Het kanaalpeil van het vierde pand bedraagt 12,76 m + N.A.P.
Zie voorts blad Beilen Oost.

XXXII. Eerste Exloërmond.

Deze vaart ligt gemeen met het vijfde pand van het Stadskanaal. Het gebied, dat op dezen boezem afwatert, komt gedeeltelijk in den zuidoostelijken hoek van het blad voor. Het kanaalpeil van het vijfde pand van het Stadskanaal bedraagt 7,33 m + N.A.P.
Zie voorts blad Boertange.

XXXIII. Zesde pand van het Stadskanaal.

Enige wijken, die met dit pand gemeen liggen, komen in den zuidoostelijken hoek van het blad voor.
Zie de bladen Beilen Oost, Boertange en Roswinkel.

SLUIZEN

	Wijdte in den dag m	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. Slag-drempel	Bovenkant vloer
In het Nieuwecompagniesterdiep.			
A. Schutsluis *tusschen het eerste pand van het Kielsterdiep en het Nieuwecompagniesterdiep Noordeinde; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25 m*	*4,80*		
de slagdrempels zijn even hoog		*— 1,01*	
In het Borgercompagniesterdiep.			
B. Borgercompagniesterverlaat. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van het Borgercompagniesterdiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25,10 m.*	*5,81*		
benedenhoofd		*— 1,33*	
bovenhoofd		*— 1,06*	
In drie wijken van het waterschap Jeannette.			
C. Keersluizen + *(naaldstuwen)*			
Noordelijke	*5,00*		*— 0,68*
Middelste	*5,02*		*— 0,63*
Zuidelijke	*5,02*		*— 0,66*
In het Kielsterdiep.			
D. Ontlastsluis *in de afstroomingswijk aan het einde van het tweede pand van het Kielsterdiep naar het eerste pand van dit diep; drie openingen, elk met een schuif, elke opening*	*1,00**		*+ 0,106*
E. Kielsterverlaat. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van het Kielsterdiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 26,70 m.*	*6,00*		
benedenhoofd		*— 1,58*	
bovenhoofd		*— 0,81*	
In het Westerdiep.			
F. Beneden Veendammerverlaat. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van het Westerdiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 33,59 m.*	*8,08*		
benedenhoofd		*— 1,65*	
bovenhoofd		*— 1,67*	
In de wijk aan de zuidgrens van het waterschap De Vereenigde Polders.			
G. Keersluis			
één paar puntdeuren	*4,78*		
In twee wijken van het waterschap Het Westerdiep.			
H. Keersluizen + *(naaldstuwen)*			
Noordelijke	*4,80*		*— 1,38*
Zuidelijke	*4,80*		*— 1,28*
In de wijk tusschen de waterschappen Verbetering en Midden-Ooster.			
I. Keersluis + *(naaldstuw)*	*4,95*		*— 0,38*
In de wijken, ten noorden van het Zuidwendingerhoofddiep.			
J. Keersluizen + *(naaldstuwen)*			
van west naar oost	*5,03*		*— 0,62*
	4,95		*— 0,57*
	4,90		*— 0,88*
	4,83		*— 0,62*
	4,76		*— 0,57*
	4,77		*— 0,60*
	4,88		*— 0,63*
	4,88		*— 0,61*
	4,95		*— 0,58*
	4,69		*— 0,68*
	4,82		*— 0,64*
	5,07		*— 0,60*
In het Oosterdiep.			
K. Beneden Wildervankster- of Participanten Verlaat. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van het Oosterdiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 45,05 m*	*6,90*		
benedenhoofd		*— 1,46*	
bovenhoofd		*— 0,34*	
L. Boven Wildervankster- of Batjeverlaat. *Schutsluis tusschen het tweede en het derde pand van het Oosterdiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 35,70 m.*	*6,00*		
benedenhoofd		*— 0,28*	
bovenhoofd		*+ 0,476*	
In de Ommelanderwijk.			
M. Ommelanderwijksterverlaat. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van de Ommelanderwijk; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,50 m.*	*5,60*		
benedenhoofd		*— 1,28*	
bovenhoofd		*+ 0,35*	
In het Pekelerhoofddiep.			
N. Middelste Pekelerverlaat of 2e Verlaat. *Schutsluis tusschen het tweede en het derde pand van het Pekelerhoofddiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 26 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*— 0,27*	
bovenhoofd		*+ 0,10*	
O. Bovenste Pekelerverlaat of 3e Verlaat. *Schutsluis tusschen het derde en het vierde pand van het Pekelerhoofddiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 26,12 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*+ 0,05*	
bovenhoofd		*+ 0,52*	
P. 4e Verlaat. *Schutsluis tusschen het vierde en het vijfde pand van het Pekelerhoofddiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 26,07 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*+ 0,701*	
bovenhoofd		*+ 1,60*	

	Wijdte in den dag m	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. Slag-drempel	Bovenkant vloer
In het Annerveensch- en Eexterveensch Kanaal.			
Q. Eexterveenschverlaat. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van het Annerveensch- en Eexterveensch Kanaal; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27 m*			
benedenhoofd	*5,98*	*— 0,64*	
bovenhoofd	*6,01*	*+ 0,693*	
In het Dalkanaal.			
R. Keersluis, *één paar puntdeuren. De sluis wordt gesloten van 1 December tot 1 April*	*5,47*	*— 0,71*	
In het Stadskanaal.			
S. 1e Verlaat. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van het Stadskanaal; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 36,15 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*+ 0,704*	
bovenhoofd		*+ 1,372*	
T. 2e Verlaat. *Schutsluis tusschen het tweede en het derde pand van het Stadskanaal; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,05 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*+ 1,343*	
bovenhoofd		*+ 2,243*	
U. 3e Verlaat of Buinerverlaat. *Schutsluis tusschen het derde en het vierde pand van het Stadskanaal.*			
Nieuwe sluis (oostelijk); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 35,93 m	*6,00*		
benedenhoofd		*+ 2,457*	
bovenhoofd		*+ 3,295*	
Oude sluis (westelijk); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 24,12 m	*5,10*		
benedenhoofd		*+ 2,25*	
bovenhoofd		*+ 3,33*	
In den Gasselterboerveensche Mond.			
V. Keersluis + *(naaldstuw)*	*6,15*		*+ 1,955*
In het Boerendiep.			
W. Schutsluis *tusschen het eerste en het tweede pand van het Boerendiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 26,10 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*+ 1,59*	
bovenhoofd		*+ 2,614*	
In de Krommewijk.			
X. Keersluis + *(schotbalksluis)*	*6,00*		
In het 1e Dwarsdiep.			
IJ. Keersluis + *(naaldstuw)*	*5,70*		
In het 2e Dwarsdiep.			
Z. Keersluis + *(naaldstuw)*	*5,50*	*+ 2,57*	
In het Noorderdiep.			
A_1. Keersluis + *(naaldstuw)*	*5,90*	*+ 2,75*	
In de wijk ten zuidoosten van de Kerkhofswijk.			
B_1. Keersluis + *(naaldstuw)*	*5,00*		*+ 3,43*
In het Zuiderhoofddiep.			
C_1. 1e Verlaat. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van het Zuiderhoofddiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29,05 m*			
benedenhoofd	*6,26*	*+ 3,34*	
bovenhoofd	*6,19*	*+ 3,93*	
D_1. 2e Verlaat. *Schutsluis tusschen het tweede en het derde pand van het Zuiderhoofddiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 22,70 m*	*5,96*		
benedenhoofd		*+ 4,60*	
bovenhoofd		*+ 4,70*	
In het Kanaal Buinen-Schoonoord.			
E_1. Ontlastsluis *in den noordwestelijken dijk van het eerste pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord naar het Voorste Diep; twee openingen, elk met een schuif, elke opening*	*1,50*	*+ 5,55*	*+ 5,45*
F_1. Schutsluis N°. 1. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*+ 4,36*	
bovenhoofd		*+ 6,36*	
Aan beide zijden van de schutsluis bevindt zich een stroomduiker, elke stroomduiker één opening, met een schuif	*0,90**		*+ 7,06*
G_1. Schutsluis N°. 2. *Schutsluis tusschen het tweede en het derde pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 29 m*	*6,00*		
benedenhoofd		*+ 6,36*	
bovenhoofd		*+ 8,36*	
Aan beide zijden van de schutsluis bevindt zich een stroomduiker, elke stroomduiker één opening, met een schuif	*0,90**		*+ 9,06*

* = diameter.
\+ = de sluis wordt tijdens de aardappelcampagne geopend.

Onder schutkolklengte wordt verstaan, de lengte gemeten tusschen de sluishoofden

STUWEN

Naam waterleiding waarin stuwen geplaatst zijn	Stuwen		Kruin breedte m	Kruin hoogte in meters t.o.v. N.A.P.
Oostermoersche Vaart	H_1	*vaste stuw*	*5*	*+ 2,68*
Voorste Diep	I_1	*vaste stuw*	*5*	*+ 5,51*

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Polder Annerveenschekanaal, polder Baas, polder Bakker, polder Bazuin, polder Bekker, polder Boerema, polder Boontjes, polder Bos(g), polder Bosker, polder Brouwer, polder Dallinga, polder Germs, polder Groenewold, polder Hamminga (c) groot 2 ha; polder Hazelhof, polder Herce, polder Hilbrand Brants (e), polder Hogeneseh, polder Kanninga, polder Kamps, polder Kanon (d) groot 2 ha; polder Ten Kate, polder Karsten, polder Kroeze (b) groot 1 ha; polder Koning, polder Luining (a), polder Marring, polder Meyer, polder Meursing, polder Mulder, polder Nieboer, polder Nienhuis, polder Nieuwgraven, polder Het Poellje, polder Schreuder, polder Schulling, polder Scharingo, polder Smeenk, polder Smit gelegen ten westen van het Kalkwijksterdiep; polder Smit, polder Stroolarionfabriek De Kroon, De Swartpolder, polder Topper, polder Uitelugt, polder Volders, polder De Vries gelegen ten zuidwesten van het Zuidlaardermeer; polder De Vries, polder Wichering, polder Zondag, polder Zondag (f).

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Polders die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Van polders, die naar twee richtingen afwateren, is de tint gestreept overeenkomstig de kleuren van die boezems.

Hooge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen.

Van boezemland, dat naar twee richtingen afwatert, is de bies in twee kleuren geblokt.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en van ongereglementeerde polders, waarvan de laatste in het bijschrift zijn vermeld, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen slechts aangegeven, wanneer zij afwijken van die van den waterstaat.

Waar in het bijschrift is verwezen naar de boekjes, worden bedoeld de eerlang te verschijnen boekjes, beschrijvingen van de provinciën Groningen en Drenthe, behoorende bij de waterstaatskaart.

In de bovengenoemde boekjes zijn gegevens opgenomen omtrent: bedijkingen, boezems, grenstractaten, kanalen, overstroomingen, reglementen, stroomende wateren, verveningen, waterkeeringen, waterschappen en waterstanden.

SLUIZEN	Schutkolklengte in m	Wijdte in de dag in m	Hoogte slagdrempel in m t.o.v. N.A.P.
In het waterschap Reiderland			
A. Renselverlaat, *schutsluis tussen de Pekel A en het Winschoterdiep (de Rensel); twee stel puntdeuren, slagdrempels even hoog. De sluis wordt alleen gesloten bij een stand van 0,92 m + N.A.P.*	35,—	6,—	— 1,58
B. Keersluis *onder de brug over de Zuiderveensterwijk; één stel puntdeuren. De sluis wordt alleen gesloten bij hoge standen van de Pekel A*		6,27	— 0,86
In de Scholtenswijk			
C. Keersluis *(schotbalksluis). Deze sluis wordt gesloten van 1 November tot 1 Mei*		4,—	— 0,58
In het Pekelerhoofddiep			
D. Benedenste Pekelerverlaat *of* 1e Verlaat, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Pekelerhoofddiep; twee stel puntdeuren*	26,60	6,—	
benedenhoofd			— 1,39
bovenhoofd			— 0,17
E. Middelste Pekelerverlaat *of* 2e Verlaat, *schutsluis tussen het tweede en derde pand van het Pekelerhoofddiep; twee stel puntdeuren*	26,—	6,—	
benedenhoofd			— 0,27
bovenhoofd			+ 0,10
In de Poortmanswijk			
F. Koppelsluis *tussen de Poortmanswijk en het tweede pand van het Alteveerkanaal; drie stel puntdeuren, elke kolk*	24,—	5,50	
benedenhoofd			— 0,28
middenhoofd			+ 0,50
bovenhoofd			+ 1,53
In het Alteveerkanaal			
G. Schutsluis *tussen het eerste en tweede pand van het Alteveerkanaal; twee stel puntdeuren*	26,—	5,10	
benedenhoofd			— 0,07
bovenhoofd			+ 1,53
In de Krommewijk			
H. Keersluis *) *(schotbalksluis)*		6,—	+ 2,84
In het B.L. Tijdens- of Vereenigd kanaal			
I. Vriescheloostersluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het B.L. Tijdens- of Vereenigd kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			— 1,95
bovenhoofd, één deur			— 0,83
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis; één opening met schuif		5,—	— 0,63
In het Mussel A kanaal			
J. Veelersluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			— 0,83
bovenhoofd, één deur			+ 0,19
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		2,—	+ 0,39
K. Onstweddersluis, *schutsluis tussen het tweede en derde pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 0,19
bovenhoofd, één deur			+ 1,21
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,75	+ 1,41
L. Harpelsluis, *schutsluis tussen het derde en vierde pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 1,21
bovenhoofd, één deur			+ 2,24
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,50	+ 2,44
M. Mussel- of Kopstukkensluis, *schutsluis tussen het vierde en vijfde pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 2,24
bovenhoofd, één deur			+ 3,26
Zuidelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,50	+ 3,46
N. Zandtangesluis, *schutsluis tussen het vijfde en zesde pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 3,26
bovenhoofd, één deur			+ 4,28
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,25	+ 4,48
O. Braambergersluis, *schutsluis tussen het zesde en zevende pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 4,28
bovenhoofd, één deur			+ 5,30
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,25	+ 5,50
P. Jipsingboermusselsluis, *schutsluis tussen het zevende en achtste pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 5,30
bovenhoofd, één deur			+ 6,32
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,25	+ 6,52
In het Stadskanaal			
Q. 5e Verlaat *of* 2e Musselverlaat, *schutsluis tussen het vijfde en zesde pand van het Stadskanaal.*			
Nieuwe sluis (westelijk)	35,—	5,95	
benedenhoofd, één roldeur			+ 5,23
bovenhoofd, één stel puntdeuren			+ 6,07
Oude sluis (oostelijk), twee stel puntdeuren	27,50	5,50	
benedenhoofd			+ 5,63
bovenhoofd			+ 5,87
Deze sluizen worden, uitsluitend in droge tijden, gebruikt voor de voeding van de lager gelegen panden van het Stadskanaal.			
R. 4e Verlaat *of* 1e Musselverlaat, *schutsluis tussen het vierde en vijfde pand van het Stadskanaal.*			
Nieuwe sluis (westelijk), twee stel puntdeuren	38,80	6,—	
benedenhoofd			+ 3,77
bovenhoofd			+ 4,73
Oude sluis (oostelijk), twee stel puntdeuren	23,80	5,95	
benedenhoofd			+ 4,20
bovenhoofd			+ 4,36
S. 3e Verlaat *of* Buinerverlaat, *schutsluis tussen het derde en vierde pand van het Stadskanaal.*			
Nieuwe sluis (oostelijk), twee stel puntdeuren	35,93	6,—	
benedenhoofd			+ 2,46
bovenhoofd			+ 3,30
Oude sluis (westelijk), twee stel puntdeuren	24,07	5,10	
benedenhoofd			+ 2,25
bovenhoofd			+ 3,33
In de wijk ten zuidoosten van de Kerkhofswijk			
T. Keersluis *) *(verticale balken)*		5,—	+ 3,43
In het Zuiderhoofddiep			
U. 1e Verlaat, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Zuiderhoofddiep; twee stel puntdeuren*	29,05		
benedenhoofd		6,26	+ 3,34
bovenhoofd		6,19	+ 3,93
In het Noorder- of Boerendiep			
V. Keersluis *) *(verticale balken)*		6,05	+ 3,43
In de tweede Onstwedderwijk			
W. Keersluis *) *(verticale balken)*		4,35	+ 5,27

*) *De sluis wordt tijdens de aardappelcampagne geopend.*

	Schutkolklengte in m	Wijdte in de dag in m	Hoogte slagdrempel in m t.o.v. N.A.P.
In het Ruiten A kanaal			
X. Veelerveenstersluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			— 0,83
bovenhoofd, één deur			+ 0,18
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		3,25	+ 0,38
IJ. Vlagtweddersluis, *schutsluis tussen het tweede en derde pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 0,18
bovenhoofd, één deur			+ 1,19
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		2,50	+ 1,39
Z. Boertangersluis, *schutsluis tussen het derde en vierde pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 1,19
bovenhoofd, één deur			+ 2,20
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		2,50	+ 2,40
A_1. Bakovenpomp, *stenen duikersluis met schuif.* *Hierdoor kan het vierde pand van het Ruiten A kanaal overtollig water afvoeren op de Rille, welke in open verbinding staat met de Eems.* *Rijkspand van 100 m boven tot 105 m beneden de Bakovenpomp.*		0,90	+ 3,66 vloer
B_1. Wollinghuizersluis, *schutsluis tussen het vierde en vijfde pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 2,20
bovenhoofd, één deur			+ 3,21
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		2,25	+ 3,41
C_1. Jipsinghuizersluis, *schutsluis tussen het vijfde en zesde pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 3,21
bovenhoofd, één deur			+ 4,22
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,80	+ 4,42
D_1. Schotbalksluis *tussen het zesde pand van het Ruiten A kanaal en de hoofdwijk in de Sellingervenen, oostwaarts lopende; één opening*		6,—	+ 4,37 vloer
aan de westzijde in elk landhoofd twee schotbalksponningen op een onderlinge afstand van ± 0,70 m; bovenkant schotbalken in gesloten stand 6,92 m + N.A.P. *De sluis wordt gesloten wanneer Gedeputeerde Staten van Groningen dit nodig oordelen in het belang van de scheepvaart op het Ruiten A kanaal.*			
E_1. Sellingersluis, *schutsluis tussen het zesde en zevende pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 4,22
bovenhoofd, één deur			+ 5,23
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,80	+ 5,43
F_1. Zuidveldsluis, *schutsluis tussen het zevende en achtste pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 5,23
bovenhoofd, één deur			+ 6,24
Zuidoostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,80	+ 6,44

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Polder Dallinga, polder Dijks, polder Dun, polder Germs, polder Goeds en Stikker, De Mallemolenpolder, polder Meijer, polder Meursing, polder Nieboer, polder Smeenk, polder Smit, polder Staatsdomeinen, polder Steenfabriek Oostelijk Groningen N.V. (S_1), polder Strookartonfabriek de Kroon (S), polder Topper, polder Toxopeus, groot 15 ha; polder Toxopeus (t), groot 9 ha; polder Uitvlucht, bassin aardappelmeelfabriek, polder De Vries, polder Wage.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem, waartoe zij behoren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders, voor zover deze laatste vermeld zijn in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven. Indien de duidelijkheid dit niet toeliet, verwijst een letter in dezelfde kleur naar de naam van de polder in het bijschrift.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

Voor nadere bijzonderheden zij verwezen naar het eerlang verschijnende werkje „Beschrijving van de provincie Groningen, behorende bij de Waterstaatskaart". Hierin zijn gegevens opgenomen omtrent waterkeringen, bedijkingen, kanalen, stromende wateren, boezems, overstromingen, verveningen en droogmakerijen, grenstractaten, reglementen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie deel II, register I Groningen en deel II, register III Drenthe.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

VII B.a.795
Bij: (ed. 3, bl. 13)

waterstaatsdocumentatie kartografie

Boertange

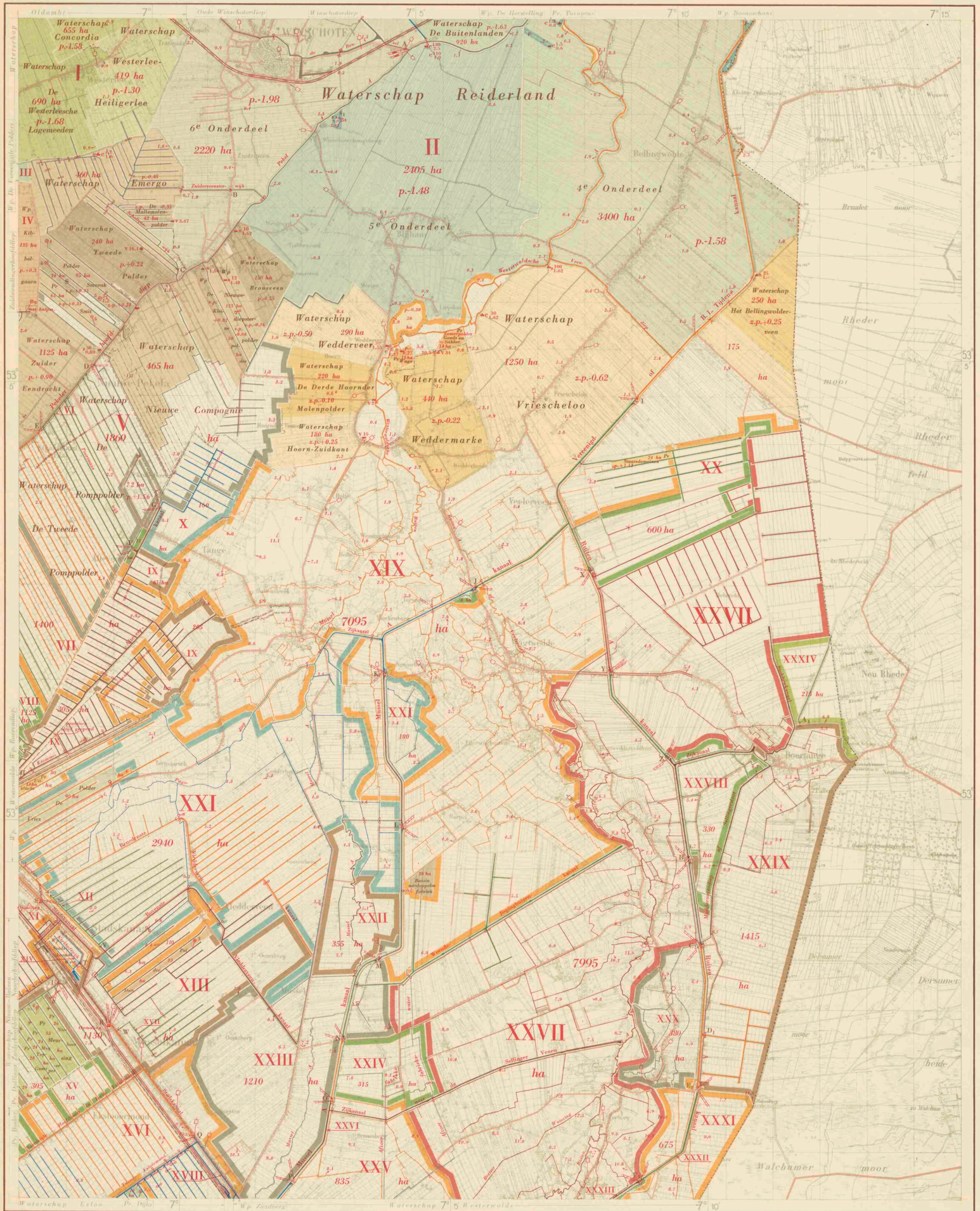

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

Herzien in 1950.
Bijgewerkt tot 1953.

BOEZEMS

I. Boezem van het waterschap Oldambt

Het bezemgebied komt voor een klein gedeelte aan de noordelijke rand van het blad voor.
Het boezempeil bedraagt 1,28 m — N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Nieuwe Schans.

II. Boezem van het waterschap Reiderland

Het bezemgebied bestaat uit polderland en boost door de Reiderlandersluis op de Dollard.
Het 4e, 5e en 6e onderdeel van het waterschap komen grotendeels op het blad voor.
Het boezempeil bedraagt 0,68 m — N.A.P., het maalpeil 0,62 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Nieuwe Schans.

III. Eerste pand van het Kielsterdiep, Kalkwijksterdiep; eerste pand van het Borgercompagniesterdiep, Tripscompagniesterdiep, enz.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, komt voor een zeer klein gedeelte aan de westelijke rand van het blad voor.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Assen Oost en Groningen Oost.

IV. Tweede pand van het Westerdiep; eerste pand van het Oosterdiep en het eerste pand van de Ommelanderwijk

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, komt voor een klein gedeelte aan de westelijke rand van het blad voor.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Assen Oost.

V. Pekel A en het eerste pand van het Pekelerhoofddiep

Met dit pand liggen vele wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland. De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 4773 ha.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 0,62 m + N.A.P. (Winschoterpeil).

VI. Tweede pand Pekelerhoofddiep

Met dit pand liggen vele wijken gemeen, o.a. de Poortmanswijk.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit boezemland en heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 42 ha.
Het kanaalpeil van dit pand bedraagt 1,73 m + N.A.P.; gedurende de winter is het peil echter 1,62 m + N.A.P.

VII. Derde pand van het Pekelerhoofddiep en het tweede pand van de Ommelanderwijk

Met deze boezem liggen vele wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland.
De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 1445 ha.
Bovendien ontvangt de boezem ten dele het water van een gebied, groot 170 ha.
Het peil van deze met elkaar gemeen liggende kanaalpanden bedraagt 2,25 m + N.A.P.; gedurende de winter 2,02 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Assen Oost.

VIII. Vierde pand van het Pekelerhoofddiep

Met dit pand liggen vele wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland.
De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 1168 ha.
Bovendien ontvangt de boezem ten dele het water van een gebied, groot 9 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 2,62 m + N.A.P.; gedurende de winter 2,52 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Assen Oost.

IX. Vijfde pand van het Pekelerhoofddiep; tweede pand van het Stadskanaal; eerste pand van het Boerendiep en tweede pand van het Alteveerkanaal

Met deze boezem ligt een uitgestrekt wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit vier afzonderlijk liggende delen boezemland. Drie van deze delen, afwaterend via het tweede pand van het Alteveerkanaal op het eerste pand van het Boerendiep, hebben, met inbegrip van de boezem, gezamenlijk een grootte van 575 ha. Bovendien ontvangt de boezem ten dele het water van een gebied, groot 9 ha.
Het peil van deze met elkaar gemeen liggende kanaalpanden bedraagt 3,40 m + N.A.P.
Zie voorts blad Assen Oost.

X. Eerste pand van het Alteveerkanaal

Met dit pand liggen enige wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 160 ha.
Overtollig water kan geloosd worden naar het eerste pand van het Pekelerhoofddiep over een stuw, waarvan de bovenkant ligt op 1,93 m + N.A.P.

XI. Derde pand van het Stadskanaal en het tweede pand van het Boerendiep

Met deze boezem ligt een uitgestrekt wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.
Zie voor nadere bijzonderheden blad Assen Oost.

XII. Boerendiep boven de dam ter hoogte van het 3e Verlaat (Sluis R) in het Stadskanaal

Met dit gedeelte van het Boerendiep ligt een wijkennet gemeen.
Op dit pand wateren geen gronden af.
Overtollig water kan worden afgevoerd door middel van een duiker met schuif in de dam ter hoogte van het 3e Verlaat in het Stadskanaal.
Gedurende negen maanden van het jaar wordt gestreefd naar een peil van 5,15 m + N.A.P.

XIII. Vierde pand van het Stadskanaal

Met dit pand ligt een uitgestrekt wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit één polder en boezemland. Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 1163 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 5,70 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Assen Oost.

XIV. Benedengedeelte van de Kerkhofswijk

Met het benedengedeelte van deze wijk liggen twee wijken gemeen.
Er watert 1 ha boezemland op af.
Overtollig water kan worden afgevoerd op de boezem van het derde pand van het Stadskanaal, door middel van een duiker met schuif aan de noordoostzijde van de Kerkhofswijk (zie XI).
Gedurende negen maanden van het jaar wordt gestreefd naar een peil van 4,75 m + N.A.P.

XV. Tweede pand van het Zuiderhoofddiep

Met dit pand ligt een aantal wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polder- en boezemland. Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 517 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 6,45 m + N.A.P.
Zie voorts blad Assen Oost.

XVI. Vijfde pand van het Stadskanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt gedeeltelijk in de zuidwestelijke hoek van het blad voor.
Het kanaalpeil bedraagt 7,20 m + N.A.P.
Zie voorts de bladen Assen Oost, Beilen Oost en Roswinkel.

XVII. Tweede Onstwedderwijk

Met deze wijk liggen enige andere wijken gemeen.
Er wateren geen gronden op af.

XVIII. Zesde pand van het Stadskanaal en achtste pand van het Mussel A kanaal

Enige wijken, die met dit pand gemeen liggen, komen aan de zuidelijke rand van het blad voor.
Zie voorts de bladen Beilen Oost en Roswinkel.

XIX. Westerwoldsche A

Deze boezem wordt gevormd door de benedendelen van de Ruiten A en de Mussel A, de Westerwoldsche A, het benedenpand van het B.L. Tijdenskanaal en het Veendiep.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 10 123 ha.
Het boezempeil bedraagt 0,25 m + N.A.P. (A peil).
Zie voorts blad Nieuwe Schans.

XX. Tweede pand van het B. L. Tijdenskanaal; eerste pand van het Mussel A kanaal en eerste pand van het Ruiten A kanaal

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit boezemland.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 608 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 1,37 m + N.A.P.

XXI. Tweede pand van het Mussel A kanaal en het Zijkanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 3210 ha.
Een deel van de Mussel A en het Pageliep staan in open verbinding met het Zijkanaal.
Bij veel waterbezwaar kan dit pand water afvoeren over een stuw onder de brug in de noordoostelijke dijk van het Zijkanaal.
Het kanaalpeil bedraagt 2,39 m + N.A.P.

XXII. Derde pand van het Mussel A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 355 ha.
Een deel van de Mussel A staat ermede in open verbinding.
Het kanaalpeil bedraagt 3,41 m + N.A.P.

XXIII. Vierde pand van het Mussel A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 1236 ha.
Een deel van de Mussel A staat ermede in open verbinding.
Het kanaalpeil bedraagt 4,44 m + N.A.P.

XXIV. Vijfde pand van het Mussel A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 315 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 5,46 m + N.A.P.

XXV. Zesde pand van het Mussel A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 835 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 6,48 m + N.A.P.

XXVI. Zevende pand van het Mussel A kanaal

Met dit pand ligt het Zijkanaal naar de Sellingervenen gemeen.
Er wateren geen gronden op af.
Het kanaalpeil bedraagt 7,50 m + N.A.P.

XXVII. Tweede pand van het Ruiten A kanaal

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen, terwijl het tevens het water ontvangt van de Ruiten A.
Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 7995 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 2,38 m + N.A.P.
Zie voorts blad Roswinkel.

XXVIII. Derde pand van het Ruiten A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 330 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 3,39 m + N.A.P.

XXIX. Vierde pand van het Ruiten A kanaal

Met dit pand liggen gemeen het Zijkanaal, het Stobbenkanaal en het Molddermansdiep.
Overtollig water kan worden afgevoerd door middel van de Bakovenpomp (sluis A_1) op de Rille.
Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 1415 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 4,40 m + N.A.P.

XXX. Vijfde pand van het Ruiten A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 380 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 5,41 m + N.A.P.

XXXI. Zesde pand van het Ruiten A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 675 ha.
Bovendien ontvangt de boezem ten dele het water van een gebied, groot 49 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 6,42 m + N.A.P.
Zie voorts blad Roswinkel.

XXXII. Zevende pand van het Ruiten A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor en zeer klein gedeelte aan de zuidelijke rand van het blad voor.
Het kanaalpeil bedraagt 7,43 m + N.A.P.
Voor bijzonderheden zie blad Roswinkel.

XXXIII. Achtste pand van het Ruiten A kanaal

Dit pand komt voor een klein gedeelte aan de zuidelijke rand van het blad voor.
Het kanaalpeil bedraagt 8,71 m + N.A.P.
Voor bijzonderheden zie blad Roswinkel.

XXXIV. Stroomgebied van de Eems

Het in Nederland gelegen deel heeft een grootte van 215 ha.

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal, Stoomgemaal, Oliegemaal — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Windmotor met raddiameter in m.
- Windmotor, raddiameter in m, met oliemotor als hulpdrijfwerk.
- Windmolen met vlucht in m.
- Kleine windmolen.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Keersluis.
- Grondduiker.
- Grondduiker met afsluiting.
- Stuw.
- Damwand; wordt tijdens de aardappelcampagne getrokken.
- Damwand met schuif.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Peilschaal; geregeld waargenomen.
- Polderpeil, Zomerpeil, Hoogtecijfer — in m t.o.v. N.A.P.
- Verharde weg.
- Weg in aanleg.
- Spoorweg.
- Grootte van polders, boezem- en stroomgebieden volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter.
- Administratieve grens van een waterschap.
- Administratieve grens van het waterschap Alteveer.
- Provinciale grens.
- Rijksgrens.

De volledige gegevens van de bemalingsinstallaties liggen ter inzage bij de directie Algemene Dienst, Van Hogenhoucklaan 60 te Den Haag.

De Waterstaatskaarten zijn, à f 5,— per stuk, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

ARCHIEF

BOERTANGE

VII B.a.795 (ed. 3, bl. 13)

NIEUWE SCHANS 8 ASSEN 10 BOERTANGE 20 ROSWINKEL 18

13

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Waterstaats documentatie kartografie

SLUIZEN	Schutkolklengte in m	Wijdte in de dag in m	Hoogte slagdrempel in m t.o.v. N.A.P.
In het waterschap Reiderland			
A. Renselverlaat, *schutsluis tussen de Pekel A en het Winschoterdiep (de Rensel); twee stel puntdeuren, slagdrempels even hoog. De sluis wordt alleen gesloten bij een stand van 0,92 m + N.A.P.*	35,—	6,—	— 1,58
B. Keersluis *onder de brug over de Zuiderveensterwijk; één stel puntdeuren. De sluis wordt alleen gesloten bij hoge standen van de Pekel A*		6,27	— 0,86
In de Scholtenswijk			
C. Keersluis *(schotbalksluis). Deze sluis wordt gesloten van 1 November tot 1 Mei*		4,—	— 0,58
In het Pekelerhoofddiep			
D. Benedenste Pekelerverlaat *of* 1e Verlaat, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Pekelerhoofddiep; twee stel puntdeuren*	26,60	6,—	
benedenhoofd			— 1,39
bovenhoofd			— 0,17
E. Middelste Pekelerverlaat *of* 2e Verlaat, *schutsluis tussen het tweede en derde pand van het Pekelerhoofddiep; twee stel puntdeuren*	26,—	6,—	
benedenhoofd			— 0,27
bovenhoofd			+ 0,10
In de Poortmanswijk			
F. Koppelsluis *tussen de Poortmanswijk en het tweede pand van het Alteveerkanaal; drie stel puntdeuren, elke kolk*	24,—	5,50	
benedenhoofd			— 0,28
middenhoofd			+ 0,50
bovenhoofd			+ 1,53
In het Alteveerkanaal			
G. Schutsluis *tussen het eerste en tweede pand van het Alteveerkanaal; twee stel puntdeuren*	26,—	5,10	
benedenhoofd			— 0,07
bovenhoofd			+ 1,53
In de Krommewijk			
H. Keersluis *) *(schotbalksluis)*		6,—	+ 2,84
In het B.L. Tijdens- of Vereenigd kanaal			
I. Vrieschekoostersluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het B.L. Tijdens- of Vereenigd kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			— 1,95
bovenhoofd, één deur			— 0,83
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis; één opening met schuif		5,—	— 0,63
In het Mussel A kanaal			
J. Veelersluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			— 0,83
bovenhoofd, één deur			+ 0,19
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		2,—	+ 0,39
K. Onstweddersluis, *schutsluis tussen het tweede en derde pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 0,19
bovenhoofd, één deur			+ 1,21
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,75	+ 1,41
L. Harpelsluis, *schutsluis tussen het derde en vierde pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 1,21
bovenhoofd, één deur			+ 2,24
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,59	+ 2,44
M. Mussel- of Kopstukkensluis, *schutsluis tussen het vierde en vijfde pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 2,24
bovenhoofd, één deur			+ 3,26
Zuidelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,50	+ 3,46
N. Zandtangesluis, *schutsluis tussen het vijfde en zesde pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 3,26
bovenhoofd, één deur			+ 4,28
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,25	+ 4,48
O. Braambergersluis, *schutsluis tussen het zesde en zevende pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 4,28
bovenhoofd, één deur			+ 5,30
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,25	+ 5,50
P. Jipsingboermusselsluis, *schutsluis tussen het zevende en achtste pand van het Mussel A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 5,30
bovenhoofd, één deur			+ 6,32
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,25	+ 6,52
In het Stadskanaal			
Q. 5e Verlaat *of* 2e Musselverlaat, *schutsluis tussen het vijfde en zesde pand van het Stadskanaal.*			
Nieuwe sluis (westelijk)	35,—	5,95	
benedenhoofd, één roldeur			+ 5,23
bovenhoofd, één stel puntdeuren			+ 6,07
Oude sluis (oostelijk), twee stel puntdeuren	27,50	5,50	
benedenhoofd			+ 5,63
bovenhoofd			+ 5,87
Deze sluizen worden, uitsluitend in droge tijden, gebruikt voor de voeding van de lager gelegen panden van het Stadskanaal.			
R. 4e Verlaat *of* 1e Musselverlaat, *schutsluis tussen het vierde en vijfde pand van het Stadskanaal.*			
Nieuwe sluis (westelijk), twee stel puntdeuren	38,80	6,—	
benedenhoofd			+ 3,77
bovenhoofd			+ 4,73
Oude sluis (oostelijk), twee stel puntdeuren	23,80	5,95	
benedenhoofd			+ 4,20
bovenhoofd			+ 4,36
S. 3e Verlaat *of* Buinerverlaat, *schutsluis tussen het derde en vierde pand van het Stadskanaal.*			
Nieuwe sluis (oostelijk), twee stel puntdeuren	35,93	6,—	
benedenhoofd			+ 2,46
bovenhoofd			+ 3,30
Oude sluis (westelijk), twee stel puntdeuren	24,07	5,10	
benedenhoofd			+ 2,25
bovenhoofd			+ 3,33
In de wijk ten zuidoosten van de Kerkhofswijk			
T. Keersluis *) *(verticale balken)*		5,—	+ 3,43
In het Zuiderhoofddiep			
U. 1e Verlaat, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Zuiderhoofddiep; twee stel puntdeuren*	29,05		
benedenhoofd		6,26	+ 3,34
bovenhoofd		6,19	+ 3,93
In het Noorder- of Boerendiep			
V. Keersluis *) *(verticale balken)*		6,05	+ 3,43
In de tweede Onstwedderwijk			
W. Keersluis *) *(verticale balken)*		4,35	+ 5,27

*) *De sluis wordt tijdens de aardappelcampagne geopend.*

	Schutkolklengte in m	Wijdte in de dag in m	Hoogte slagdrempel in m t.o.v. N.A.P.
In het Ruiten A kanaal			
X. Veelerveenstersluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			— 0,83
bovenhoofd, één deur			+ 0,18
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		3,25	+ 0,38
IJ. Vlagtweddersluis, *schutsluis tussen het tweede en derde pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 0,18
bovenhoofd, één deur			+ 1,19
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		2,50	+ 1,39
Z. Boertangersluis, *schutsluis tussen het derde en vierde pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 1,19
bovenhoofd, één deur			+ 2,20
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		2,50	+ 2,40
A_1. Bakovenpomp, *stenen duikersluis met schuif. Hierdoor kan het vierde pand van het Ruiten A kanaal overtollig water afvoeren op de Rille, welke in open verbinding staat met de Eems. Rijkspand van 100 m boven tot 105 m beneden de Bakovenpomp.*		0,90	+ 3,66 vloer
B_1. Wollinghuizersluis, *schutsluis tussen het vierde en vijfde pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 2,20
bovenhoofd, één deur			+ 3,21
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		2,25	+ 3,41
C_1. Jipsinghuizersluis, *schutsluis tussen het vijfde en zesde pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 3,21
bovenhoofd, één deur			+ 4,22
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,80	+ 4,42
D_1. Schotbalksluis *tussen het zesde pand van het Ruiten A kanaal en de hoofdwijk in de Sellingervenen, oostwaarts lopende; één opening*		6,—	+ 4,37 vloer
aan de westzijde in elk landhoofd twee schotbalksponningen op een onderlinge afstand van ± 0,70 m; bovenkant schotbalken in gesloten stand 0,92 m + N.A.P. De sluis wordt gesloten wanneer Gedeputeerde Staten van Groningen dit nodig oordelen in het belang van de scheepvaart op het Ruiten A kanaal.			
E_1. Sellingersluis, *schutsluis tussen het zesde en zevende pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 4,22
bovenhoofd, één deur			+ 5,23
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,80	+ 5,43
F_1. Zuidveldsluis, *schutsluis tussen het zevende en achtste pand van het Ruiten A kanaal*	27,—	6,—	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+ 5,23
bovenhoofd, één deur			+ 6,24
Zuidoostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal met stroomsluis, één opening met schuif		1,80	+ 6,44

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Polder Dollinga, polder Dijke, polder Dun, polder Gerns, polder Goels en Stikker, De Mallemolenpolder, polder Meijer, polder Meursing, polder Nieboer, polder Smeenk, polder Smit, polder Staatsdomeinen, polder Steenfabriek Oostelijk Groningen N.V. (S_1), polder Strookartonfabriek de Kroon (S), polder Topper, polder Toxopeus, groot 15 ha; polder Toxopeus (t), groot 9 ha; polder Uitvlucht, bassin aardappelmeelfabriek, polder De Vries, polder Wage.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem, waartoe zij behoren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders, voor zover deze laatste vermeld zijn in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven. Indien de duidelijkheid dit niet toeliet, verwijst een letter in dezelfde kleur naar de naam van de polder in het bijschrift.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

Voor nadere bijzonderheden zij verwezen naar het eerlang verschijnende werkje „Beschrijving van de provincie Groningen, behorende bij de Waterstaatskaart". Hierin zijn gegevens opgenomen omtrent waterkeringen, bedijkingen, kanalen, stromende wateren, boezems, overstromingen, verveningen en droogmakerijen, grenstractaten, reglementen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie deel II, register I Groningen en deel II, register III Drenthe.

SLUIZEN *)

	Wijdte in de dag m	Slag-drempel-diepte in m —N.A.P.
A. Keersluis tussen het derde pand van het Noordhollandsch Kanaal en de polder het Koegras met twee paar puntdeuren om naar weerskanten te kunnen keren	4,00	2,00
De sluis wordt alleen gesloten bij zeer hoge of zeer lage standen van het Noordhollandsch Kanaal.		
B. Uitwateringssluis voor het afwaterings- en scheepvaartkanaal (Balgzandkanaal), vier openingen, ieder met twee paar puntdeuren en één schuif, elke opening	5,10	4,80
C. Schutsluis tussen het Balgzandkanaal en het Noordhollandsch Kanaal met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren. Schutkolklengte tussen de vloeddeuren 78,81 m. Schutkolklengte tussen de ebdeuren 74,96 m	9,00	
De slagdrempels zijn even hoog		3,80
D. Schutsluis het Westeinde tussen het derde pand van het Noordhollandsch Kanaal en de Anna Paulownapolder, met vier paar puntdeuren om naar weerskanten te kunnen keren. Schutkolklengte tussen de naar de kanaalzijde kerende deuren 29,97 m. Schutkolklengte tussen de naar de polderzijde kerende deuren 30,97 m	6,00	
De slagdrempels zijn even hoog		2,70
E. Keersluis tussen het derde pand van het Noordhollandsch Kanaal en de polder het Koegras met twee paar puntdeuren om naar weerskanten te kunnen keren	3,96	2,09
De sluis wordt alleen gesloten bij zeer hoge of zeer lage standen van het Noordhollandsch Kanaal.		
F. Zijperschutsluis tussen het tweede en derde pand van het Noordhollandsch Kanaal met vier paar puntdeuren om naar weerskanten te kunnen keren, schutkolklengte 116,32 m	15,43	
De slagdrempels zijn even hoog		6,40
De sluis wordt alleen bij doorbraak gesloten.		
G. Kleine Sluis, schutsluis tussen de Van Ewijcksvaart en de Anna Paulownapolder, met twee paar puntdeuren en één roldeur. Schutkolklengte tussen de naar de Van Ewijcksvaart kerende puntdeuren 18,56 m. Schutkolklengte tussen de naar de polder kerende puntdeuren 20,56 m	3,06	
puntdeuren		2,49
roldeur		2,30
H. Oude Sluis, schut- en uitwateringssluis tussen de Boezem van de Zijpe of Oude Veer en de Groote Sloot te Oudesluis, met twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 30,60 m	6,90	
bovenslagdrempel		2,70
benedenslagdrempel		3,05
De sluis staat meestal open.		
I. Keersluis met basculebrug in het kanaal Stolpen-Schagen, één opening, afsluitbaar met een naaldkering, kerende tot 2,25 m + N.A.P.	11,50	vloer 3,60
K. Schutsluis tussen de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem en de polder Valkkoog met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 11,30 m	2,70	
bovenslagdrempel		1,77
benedenslagdrempel		1,94
De sluis komt te vervallen.		
L. Schutsluis tussen de Ringpolder en de polder Valkkoog met vier paar puntdeuren om naar weerskanten te kunnen keren, schutkolklengte 9,75 m	2,57	
De slagdrempels zijn even hoog		2,26
De sluis komt te vervallen.		
M. Gekoppelde schutsluis tussen de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem en de polder Schagen met drie paar puntdeuren. Schutkolklengte van de buitenste kolk 13,50 m. Schutkolklengte van de binnenste kolk 7,80 m	3,13	
bovenslagdrempel		2,10
beneden- en middenslagdrempel		2,12
N. Schutsluis tussen de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem en de Smuigelpolder met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 9,57 m	2,59	
bovenslagdrempel		1,62
benedenslagdrempel		1,68
O. Schutsluis tussen de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem en de Nieuwe polder met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 9,95 m	2,73	
bovenslagdrempel		1,68
benedenslagdrempel		1,70
P. Schutsluis tussen de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem en de polder Geestmerambacht te Oudkarspel met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 15,84 m	3,60	
bovenslagdrempel		2,86
benedenslagdrempel		3,07
Q. Jacob Claassensluis, keersluis aan het zuidelijk einde van de Groote Sloot, twee openingen afsluitbaar met schotbalken, iedere opening	3,95	2,20
R. Keersluis, in de Hondsbossche Vaart, bij de doorsnijding van de Hondsbossche Slaperdijk, één opening afsluitbaar met twee rijen schotbalken	6,10	2,60
S. Keersluis in de Hondsbossche Vaart, bij de doorsnijding van de Dromerdijk, één opening afsluitbaar met twee rijen schotbalken	6,10	2,60

*) De schutkolklengte van de sluizen is gemeten tussen de deuren.

WATERSCHAPPEN DIE BIJZONDERE BELANGEN BEHARTIGEN

Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier;

Hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland;

Heemraadschap der Strijkmolens van de Schagerkogge en van de binnenpolders in die kogge.

Zie voor bijzonderheden deze waterschappen betreffende, de beschrijving van de provincie Noordholland, behorende bij de Waterstaatskaart.

BOEZEMS

I. Schermerboezem.

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 2000 ha.

De totale oppervlakte van de op de boezem lozende polders, met inbegrip van het boezemland en het duingebied, bedraagt 81 190 ha. In deze oppervlakte is eveneens begrepen de polder Westzaan, groot 2320 ha, die tevens afwatert op de boezem van het Noordzeekanaal. Het zomerpeil van de boezem was oorspronkelijk 0,58 m — N.A.P. In verband met maatregelen tot ontzilting van het boezemwater wordt Schermerboezem thans in de zomermaanden opgezet tot 0,45 m — N.A.P. Het maalpeil is N.A.P.

De boezemkaden zijn in de regel hoog van 0,10 tot 0,50 m + N.A.P.

De waterlozing heeft plaats langs natuurlijke weg op:

1°. de Waddenzee: door de Marineschutsluis en de sluis in het Nieuwe Werk, beide te Den Helder;

2°. het IJsselmeer: door de Hornsluis te Lutjeschardam, de Noordersluis en de Zuidersluis, beide te Schardam, de schutsluis te Edam en de spuisluis en de Grafelijkheidssluis, beide te Monnikendam;

3°. het Noordzeekanaal: door de Groote- of Wilhelminasluis en de Kleine of Oude Sluis, beide te Zaandam, de duikersluis te Nauerna en de Nauernase Schutsluis.

Schermerboezem is van de boezem van het Amstelmeer gescheiden door de Van Ewijcksluis, een schut- en uitwateringssluis tussen de Van Ewijcksvaart en het Amstelmeer. Aangezien deze sluis bijna altijd open staat, liggen beide wateren doorgaans gemeen, zodat Schermerboezem nagenoeg steeds in open verbinding staat met de boezem van het Amstelmeer. Bij hoge Amstelmeerstanden en in tijden dat de gemalen van de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem te Lutjewinkel en Aardswoud in bedrijf zijn, wordt de scheiding tussen Schermerboezem en de boezem van het Amstelmeer verlegd naar de Oude Sluis, een schutsluis tussen de Groote Sloot en de boezem van de Zijpe. De vloeddeuren van deze sluis worden dan gesloten.

Schermerboezem is in beheer bij het hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

II. Boezem van het Amstelmeer.

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 900 ha.

De oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders bedraagt 5648 ha.

Bovendien ontvangt de boezem van het Amstelmeer het water van de Schagerkoggeboezem, dat door het gemaal te Kolhorn op de boezem wordt

BOEZEMS *(Vervolg)*

afgemalen en van de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem, dat door de gemalen te Aardswoud en Lutjewinkel op de boezem wordt gebracht.

Het zomerpeil van de boezem is 0,50 m — N.A.P.

De waterlozing geschiedt uitsluitend langs natuurlijke weg door de uitwateringssluis te Oostoever, aan het noordelijk uiteinde van het Balgzandkanaal, op de Waddenzee.

De boezem van het Amstelmeer is in beheer en onderhoud bij het heemraadschap „de Wieringermeer”, met uitzondering van het Balgzandkanaal met de schutsluis bij de Kooy (sluis C) en de uitwateringssluis te Oostoever (sluis B), die in beheer en onderhoud zijn bij het Rijk, en met uitzondering van het Kolhornerdiep en het gedeelte van het kanaal Omval—Kolhorn, benoorden de Braaksluis, die in beheer en onderhoud zijn bij de Provincie en van het Boerensluiskanaal en het uitwateringskanaal van de polder de Wieringerwaard, die in beheer en onderhoud zijn resp. bij de Waard- en Groetpolder en de Anna Paulownapolder.

De beheersing van het peil van de Amstelmeerboezem berust bij het Rijk.

III. Schagerkoggeboezem.

Deze boezem strekt zich uit van het electrische gemaal van de Kaag oostwaarts naar het boezemgemaal te Kolhorn en vandaar in zuidwestelijke richting naar Barsingerhorn. Beoosten deze plaats splitst de boezem zich in twee delen. De ene tak loopt onder de naam van Hoogsloot in zuidwestelijke richting naar het gemaal van de Slikvenpolder, de andere loopt onder de naam van Vaart, later Westergraft genaamd, in westelijke richting langs het dorp Barsingerhorn naar het gemaal van de polder Schagen. De Westergraft heeft nog een zijtak, Bansloot genaamd, die zich in noordelijke richting uitstrekt tot nabij het kanaal Schagen—Kolhorn.

De oppervlakte van de boezem, bij een zomerpeil van 0,85 m — N.A.P., is ongeveer 16 ha.

De oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders is 3260 ha.

Het zomerpeil van de boezem is 0,85 m — N.A.P., het maalpeil is 0,45 m — N.A.P.

In droge tijden wordt water op de boezem ingelaten uit de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem door de schutsluis in de Kromme Gouw nabij Kolhorn.

De boezem wordt bemalen door het electrische gemaal bewesten Kolhorn op het Kolhornerdiep (Boezem van het Amstelmeer).

De boezem en het boezemgemaal zijn in beheer en onderhoud bij het algemeen bestuur van het heemraadschap der Strijkmolens van de Schagerkogge.

IV. Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem.

Deze boezem bestaat uit het noordelijke en het oostelijke deel van de vroegere Raaksmaatsboezem, alsmede uit de gehele vroegere Niedorperkoggeboezem.

De oppervlakte van de boezem is bij een boezemstand van 0,60 m—N.A.P. 179 ha, bij een stand van 0,28 m — N.A.P. 205 ha.

Het zomerpeil van de boezem is 0,60 m — N.A.P., het maalpeil is 0,28 m — N.A.P.

De totale oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders is ongeveer 9500 ha.

Bovendien heeft, in tijden van veel waterbezwaar en onvoldoende spuigelegenheid, enige lozing op de boezem plaats van het water van Schermerboezem, dat door de schutsluis te Noord-Scharwoude en de duikersluis te Rustenburg op de boezem wordt afgelaten, mits de waterstand op de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem lager is dan 0,40 m — N.A.P.

De waterontlasting van de boezem geschiedt zowel kunstmatig als natuurlijk op de boezem van het Amstelmeer.

De kunstmatige lozing heeft plaats:

1°. te Lutjewinkel, door een vijzelstoomgemaal en een dieselgemaal;

2°. te Aardswoud, door een schepradstoomgemaal.

De natuurlijke lozing geschiedt:

1°. door de spuisluis bij het stoomgemaal te Aardswoud;

2°. door de Braaksluis, tussen het tweede en derde pand van het kanaal Omval—Huigendijk—Oudkarspel—Kolhorn.

De Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem is in beheer bij het hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

VERKLARING DER TEKENS

Teken	Verklaring
c 45 / 0.3	Oliegemaal — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; sch = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
s 18 / 0.45	Electrisch gemaal — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; sch = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
23.5	Vijzelwatermolen met vlucht in m.
23.4	Schepradwatermolen met vlucht in m.
22.0 met hulpm.	Vijzelwatermolen met vlucht in m, met olie- of electromotor als hulpkracht.
4.5	Windmotor met raddiameter in m.
+	Klein gemaal (dienen in hoofdzaak voor inmalen).
×	Kleine windmolen (dienen in hoofdzaak voor inmalen).
	Schutsluis.
	Keersluis.
	Stuw of stenen dam.
s	Stuw met schuif.
	Uitwateringssluis.
Inl. sl.	Inlaatsluis.
Hulpsl.	Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
	Grondduiker onder een waterleiding.
	Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
	Peilmerk van het N.A.P.
	Peilschaal.
	Peilschaal geregeld waargenomen.
pl5	Strand- of kilometerpaal.
z.p. -1.65	Zomerpeil van polders (in m t. o. v. N.A.P.)
w.p. -1.75	Winterpeil van polders (in m t. o. v. N.A.P.)
3.4	Hoogtecijfers (in m t. o. v. N.A.P.)
	Verharde weg.
	Spoorweg.
	Stoomtramweg.
45 ha	Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
	Waterkerende dijk.
	Dijksverdediging, strekdammen, strandhoofden.
	Hoogwaterlijn.
	Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
	Laagwaterlijn.
	Lijn van 25 dm onder L.W.
	Lijn van 50 dm onder L.W.
	Lijn van 80 dm onder L.W.
	Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn alleen aangegeven, waar zij afwijken van de waterstaat.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordholland omtrent kanalen, vaarten, stromende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeringen, overstromingen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde literatuur, de beschrijving van de provincie Noordholland, behorende bij de Waterstaatskaart.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

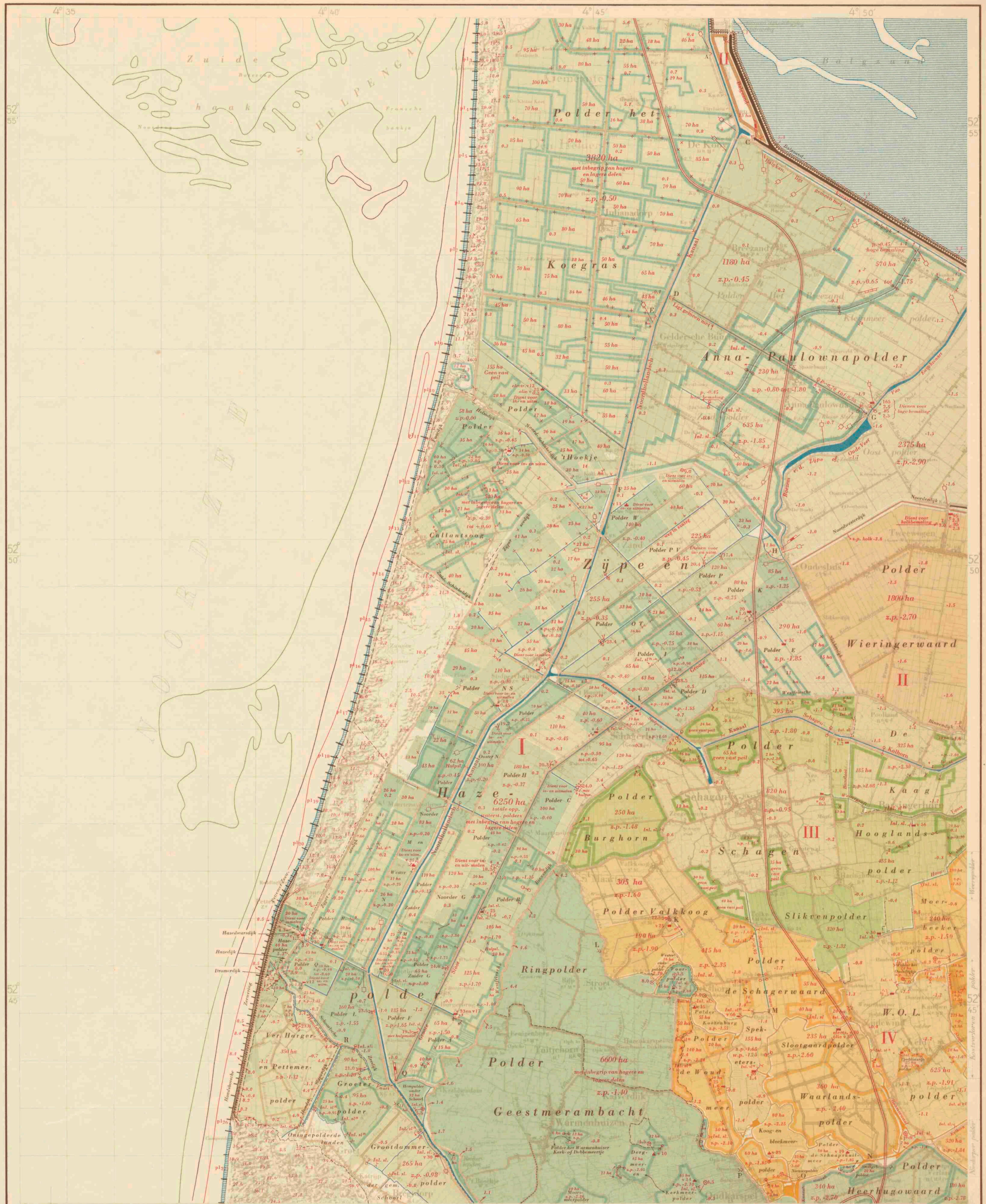

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

DEN HELDER 9		
	MEDEMBLIK 14 W O	SNEEK STAVEREN ENKHUIZEN 15 EN 20W
ALKMAAR 19 W O		

Herzien in 1949.
Ged. bijgewerkt tot 1951.

14 MEDEMBLIK WEST

Universiteits-bibliotheek Utrecht
VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 14-W)

MEDEMBLIK (OOST)

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m	Slagdrempeldiepte m — N.A.P.
In den afsluitdijk van het IJsselmeer.		
A. Uitwateringssluizen te Den Oever. *Bestaan uit drie groepen, ieder van vijf sluizen. Iedere sluis bestaat uit een doorstroomingskoker, afsluitbaar met twee achter elkander gelegen schuiven en van één paar puntdeuren,*		
iedere sluis	12,00	4,50
B. Schutsluis *te Den Oever, met drie paar vloed- en drie paar ebdeuren, schutlengte 142 m*	14,00	
De sluis kan in twee deelen worden verdeeld, met schutlengten van 56 m (noordelijk deel) en 78 m (zuidelijk deel).		
De slagdrempels zijn een hoog		4,40
In de dijken van het voormalige eiland Wieringen.		
C. Broekersluis, *uitwateringssluis van den Broekerpolder c.a. in den Markendijk, één opening met één schuif en één klep*	0,60	0,65
D. Markesluis, *uitwateringssluis van den Markepolder e.a. in den Markendijk, één opening met één schuif*	0,40	0,65
E. Normersluis, *uitwateringssluis van den Normerpolder e.a. in den Normerdijk, één opening met één deur en één schuif*	1,50	1,80
F. Houkessluis, *uitwateringssluis voor het electrisch gemaal van den Hoelwaer- en den Westerlanderpolder in den Westerlanderdijk, één opening met één schuif en één klep*	0,80	1,00
G. Hoelmersluis, *vroegere uitwateringssluis, thans inlaatsluis van den Hoelmerpolder in den Hoelmerdijk, één opening met één schuif*	0,50	0,95 onderkant
H. Inlaatsluis van den *Hypolitushoevenpolder in den Hypolitushoevendijk, bestaande uit een betonbuis afsluitbaar met één schuif*	0,20	0,90
I. Uitwateringssluis van den *voorbouw* van den polder Waard—Nieuwland, *één opening met twee schuiven*	1,00	1,30
K. Inlaatsluis van den *Stroëer- en Oosterlanderpolder in den Stonteldijk, één opening met één schuif*	0,26	0,38
In den boezem van het Amstelmeer.		
L. Stontelerkeersluis, *in het oostelijk einde van het Amstelmeerkanaal, bestaande uit vier doorstroomingskokers, iedere koker*	2,50	2,30
De kokers zijn twee aan twee afsluitbaar door twee achter elkander staande schuiven.		
M. Houkeskeersluis, *in het westelijk einde van het Amstelmeerkanaal, bestaande uit vier doorstroomingskokers, iedere koker*	2,50	2,30
De kokers zijn twee aan twee afsluitbaar door één schuif.		
N. Ulkesluis, *keersluis in het noordelijk einde van het Waarikanaal met één scheepvaartopening en twee aan weerszijden daarvan gelegen doorstroomingskokers,*		
scheepvaartopening	10,00	4,20
iedere stroomkoker	6,00	4,20
De scheepvaartopening en de beide stroomkokers zijn ieder afsluitbaar met twee paar naar het Amstelmeer keerende puntdeuren.		
Toegangssluizen naar den Wieringermeerpolder.		
O. Stontelersluis, *schutsluis bevesten het gemaal „Leemant", nabij den Oever, met twee paar puntdeuren en één paar, tot den hoogte van 3,50 m — N.A.P., naar de zijde van het IJsselmeer keerende stormdeuren, schutlengte 31,20*	5,56	
buitendeuren en stormdeuren		2,80
binnendeuren		7,70
P. Houkessluis, *schutsluis tusschen de Slootvaart en het Amstelmeer met twee paar puntdeuren en één paar tot een hoogte van 3,50 m ÷ N.A.P., naar de zijde van het Amstelmeer keerende stormdeuren, schutlengte 40,18 m*	7,15	
buitendeuren en stormdeuren		3,10
binnendeuren		7,80
Q. Westfriesche sluis, *schutsluis tusschen de Westfriesche Vaart en het Grootkanaal, met twee paar puntdeuren, schutlengte 40,18 m*	7,15	
buitendeuren		3,10
binnendeuren		8,50
R. Overlekersluis, *schutsluis in den Ouden Westfrieschen Zeedijk te Medemblik, met twee paar puntdeuren en één paar, tot een hoogte van 3,50 m ÷ N.A.P., naar de zijde van de Wieringermeer keerende nooddeuren, schutlengte 39,78 m.*	7,00	
buitendeuren		4,75
noeddeuren en binnendeuren		8,50
S. Westerhavensluis, *schutsluis in de Westerhaven te Medemblik met twee paar puntdeuren, schutlengte 43,98 m*	7,00	
buitendeuren		2,90
binnendeuren		4,75
Poldersluizen in den Wieringermeerpolder.		
T. Medemblikkersluis, *schutsluis tusschen de Medemblikkervaart en de Westfriesche Vaart met twee paar puntdeuren, schutlengte 33,16 m*	7,00	
buitendeuren		8,50
binnendeuren		9,20
U. Hoekvaartsluis, *schutsluis tusschen de Hoekvaart en de Robbenaart met twee paar puntdeuren, schutlengte 33,16 m*	7,00	
buitendeuren		9,20
binnendeuren		9,90
De Hoekvaartsluis staat thans open.		
V. Slootsluis, *schutsluis tusschen de Slootvaart en de Nieuwesluizervaart met twee paar puntdeuren, schutlengte 33,16 m*	7,00	
buitendeuren		7,80
binnendeuren		8,50
Overige sluizen.		
W. Van Ewijcksluis, *schutsluis tusschen de van Ewijcksvaart en het Amstelmeer met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutlengte 33,5 m*	7,30	
De slagdrempels zijn een hoog		2,76
X. Keersluis in den Oostdijk van den *Anna Paulownapolder tusschen den voormaligen voorboezem van den polder Wieringermeerpolder en Waardkanaal, één opening met één paar puntdeuren*	5,95	2,60
IJ. Schutsluis *bevesten Kolhorn, tusschen het kanaal Stolpen—Schagen—Kolhorn en het Kolhornerdiep, met twee roldeuren, schutlengte 44 m*	7,00	
De slagdrempels zijn een hoog		3,00
Z. Keersluis *tusschen het Kolhornerdiep en het Grootkanaal beoosten Kolhorn, één opening afsluitbaar met schotbalken*	10,00	3,50
A_1. Verlaatsluis of Kronmuursluis, *schutsluis tusschen den Schagerkoggeboezem en den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem, met vier paar puntdeuren om naar weerszijden te kunnen keeren, schutlengte 12,50 m*	3,25	
De slagdrempels zijn een hoog		2,33
B_1. Braaksluis, *schutsluis in het kanaal Oosval—Kolhorn bezuiden Kolhorn, tusschen den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem en den boezem van het Amstelmeer (Kolhornerdiep) met twee roldeuren, schutlengte 52,40 m*	7,00	
De slagdrempels liggen een hoog		3,20
C_1. Boerensluis, *keersluis in den Westfrieschen Zeedijk, ten noordoosten van Lutjewinkel, met twee paar puntdeuren*	3,20	1,80
D_1. Schutsluis *tusschen den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem en den Oosterpolder, met twee paar puntdeuren, schutlengte 12,00 m*	3,10	
De slagdrempels zijn een hoog		2,10
E_1. Keersluis *in den Groetdijk benoorden Aartswoud, twee openingen ieder met twee paar vloed- en één paar ebdeuren en één schuif, elke opening*	4,30	2,50
F_1. Keersluis *voor het gemaal van den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem, benoorden Aartswoud, twee openingen, ieder met twee paar puntdeuren, elke opening*	3,90	1,95
G_1. Uitwateringssluis *in den Westfrieschen Binnendijk beoosten sluis F_1, voor den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem, twee openingen, ieder met twee paar puntdeuren, elke opening*	4,30	1,75
H_1. Inlaatsluis *ten behoeve van de waterverversching in de Oude Haven en voor doorspoeling riolen te Medemblik, één opening met één schuif*	0,50	0,35
I_1. Inlaatsluis *aan de Westerhaven te Medemblik, voor doorspoeling van het Achteroen en voor waterinlating in de Vier Noorderkoggen, bestaande uit een betonbuis afsluitbaar met één schuif*	0,40	onderkant buis aanhaarstijde 0,90
K_1. Uitwateringssluis *voor het gemaal van het ontwackt De Vier Noorderkoggen, drie openingen, ieder met twee paar puntdeuren en één schuif, elke opening*	3,20	1,75
L_1. Schutsluis *tusschen de polders de Vier Noorderkoggen en het Grootslag, bezuiden Wervershoof, met twee paar naar de Vier Noorderkoggen keerende puntdeuren, schutlengte tusschen de punten der deuren 14,15 m*	3,00	3,44

WATERSCHAPPEN.

Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier.

Het reglement van het hoogheemraadschap is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Noordholland van 21 Mei 1919 en is opgenomen in het provinciale blad n°. 6 van 1920. Het is later meermalen gewijzigd en met alle wijzigingen opgenomen in het provinciale blad n°. 58 van 1939. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no. 61a van 1941 en no. 4 van 1943.

Het gebied van het hoogheemraadschap omvat, met uitzondering van de dijken, het voormalige eiland Wieringen en de Wieringermeer, nagenoeg het geheele vasteland van Noordholland, voor zoover gelegen ten noorden van den Noorder IJdijk en den St. Aagtendijk. De totale oppervlakte is ongeveer 142 000 ha.

Het hoogheemraadschap is belast met de verdediging van zijn gebied tegen de Noordzee en het IJsselmeer, voor zoover die verdediging niet aan anderen is opgedragen.

Het is belast met:

a. de zorg voor het onderhoud en de instandhouding van de Houtdoosche Zeewering, de IJsselmeerdijken tusschen den afsluitdijk te Schellingwoude en den dijk van de Wieringermeer bij Medemblik, een aantal binnenwaterkeeringen en enkele in deze binnenwaterkeeringen gelegen kunstwerken;

b. den aanleg en instandhouding van waterkeeringen en daarmede verband houdende werken, die voor een behoorlijke verwatering van zijn taak noodzakelijk blijken te zijn;

c. het toezicht op verschillende in de IJsselmeerdijken en binnenwaterkeeringen gelegen sluizen.

Het hoogheemraadschap is verder belast met de zorg voor het onderhoud en de instandhouding van de op voorschriftelijke zeewering, IJsselmeerdijken en binnenwaterkeeringen gelegen wegen en van verschillende zeegen waarvan, ter concentratie van het wegenbeheer, het onderhoud overeenkomstig artikel 19 der Wegenwet ten laste van het hoogheemraadschap is gebracht of waarvan het onderhoud krachtens overeenkomst ingevolge artikel 18a der Wegenwet van de vroegere onderhoudsplichtigen is overgenomen.

Hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

Het reglement van het hoogheemraadschap is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Noordholland van 7 November 1905 en is opgenomen in het provinciale blad n°. 20 van 1906. Het is later meermalen gewijzigd en met alle wijzigingen opgenomen in het provinciale blad n°. 67 van 1941.

Het gebied van het hoogheemraadschap strekt zich uit over alle tot Schermerboezem behoorende wateren benoorden de Zijperschutsluis en over die, behoorende tot den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem, hiernaarder vermeld onder „Boezems".

De belastbare oppervlakte is 70 679 ha.

Het hoogheemraadschap beheerd en onderhoudt de uitwateringen- en verbindingssluizen en de beide boezemgemalen van den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem, zorgt voor het schoon- en diephouden van alle boezemwateren, voor zoover die verplichting daartoe niet op anderen rust. Het zorgt voor de onderhouding, de ontluiting en het verhinderen van verontreiniging van den boezem en houdt toezicht op de wijze van gebruik van de bemalingswerktuigen, die het water op den boezem brengen.

Heemraadschap der Strijkmolens van de Schagerkogge en van de binnenpolders in die kogge.

Het reglement van het heemraadschap is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Noordholland van 15 November 1904, n°. XXIa. Het is later meermalen gewijzigd en met alle wijzigingen opgenomen in het provinciale blad van Noordholland n°. 233 van 1933.

Het gebied van het heemraadschap omvat den geheelen Schagerkoggeboezem, benevens de binnenpolders: de Schrinkhaag, de Kaag, den Hooglandspolder, den Slikkenpolder, den polder Schagen en den polder Burghorn.

De belastbare oppervlakte is ongeveer 3200 ha.

Het heemraadschap beheerd en onderhoudt het electrisch gemaal te Kolhorn en draagt zorg voor het beheerschen van den boezemwaterstand. Het is voorts belast met het schoonhouden van de boezemwateren en met het op diepte houden van deze wateren, voor zooveel het belang van den boezem dit medebrengt.

De Wieringermeer.

De plannen tot afsluiting en gedeeltelijke droogmaking van de Zuiderzee werden vastgelegd bij de wet van 14 Juni 1918 (Staatsblad n°. 354). Het geheele project omvatte, naast het leggen van den afsluitdijk van de Noordhollandsche kust via het eiland Wieringen naar de Friesche kust, de droogmaking binnen het afgesloten gebied van een viertal polders, samen ter grootte van ± 220 000 ha.

De Wieringermeer, de kleinste der polders, reeds eenigszins beschermd door het voormalige eiland Wieringen en den inmiddels tot stand gekomen afsluitdijk door het Amstelmeer (Amstelmeerdijk), kwam het eerst aan de beurt.

In 1927 werd met de indijking een aanvang gemaakt; dit werk kwam 29 Juli 1929 gereed. Hierna kon met het droogmalen van den polder worden begonnen. De gemalen Lely en Leemans, die hiertoe 10 Februari 1930 in bedrijf gesteld werden, waren gedurende ruim ten maanden onafgebroken in werking.

Het watervervat in deze periode bedroeg meer dan 600 000 000 m³. Op 21 Augustus 1930 was in de hoogst gelegen polderafdeeling het peil van 4,50 m — N.A.P. bereikt, in de overige gedeelten van den polder een peil van 5 m — N.A.P., zoodat de nieuwe polder toen geacht kon worden „droog" te zijn.

In 1931, kort na het droogvallen van den voormaligen zeebodem, werd met den aanleg van het woningen begonnen; het kwam in hoofdzaak in 1934 gereed, zij het dan ook in een voorloopige uitvoering. Het definitieve woningnet binnen de Wieringermeer heeft een omvang van omstreeks 250 km, waarbij de dorpscentra's in Slootdorp, Middenmeer en Wieringerwerf wijd zijn uiteengerekt.

Binnen de Wieringermeer is een net van vaarten en tochten aangelegd, waarvan de gezamenlijke lengte omstreeks 240 km bedraagt. Deze watervoeren dienen in het algemeen zooveel voor de ontwatering van de polder (doorlooping naar de gemalen) als voor de scheepvaart. Zij zijn vóór en tijdens het droogmalen gebaggerd.

Op dit blad komt de Wieringermeerpolder in zijn geheel voor en bestaat, wat den waterstaat betreft, thans uit drie polderafdeelingen. Afdeeling I en II vormen ieder één polder, terwijl de afdeelingen III en IV samen den derden polder vormen. Door een drietal inlaatwerken kan in Afdeeling I water uit den Amstelmeerboezem worden ingelaten en door middel van infiltratie enkele hoogelegen zanderige poldergedeelten in den zomer voor wildroging te behoeden. Daar de gronden in Afdeeling I, waarvoor infiltratie wordt toegepast, zuurlijke van grootte en corns veranderen, zijn deze niet op de kaart aangegeven.

Het beheer van de waterstaatswerken in den Wieringermeerpolder, alsmede de zorg voor de bemaling berustte voorheen bij het Rijk. Het grootste gedeelte van deze taak is met ingang van 21 Februari 1944 overgedragen aan het met ingang van 1 Januari 1942 ingestelde heemraadschap „de Wieringermeer", waarvan het reglement is opgenomen in het provinciaal blad van Noordholland, n°. 87 van 1941.

Behalve den eigenlijken Wieringermeerpolder omvat het heemraadschap „de Wieringermeer" ook het grootste gedeelte van den Amstelmeerboezem.

Tijdens de Duitsche bezetting werd de Wieringermeerpolder den 17 April 1945 prijsgegeven. De waterstaat van den polder, die op de kaart is aangegeven, geeft den toestand weer van vóór deze tijdsduur.)

BOEZEMS.

I. Kleur van de rechtstreeks op de Waddenzee en het IJsselmeer uitwaterende gebieden.

II. Boezem van het Amstelmeer.

De boezemwateren zijn: het Amstelmeer, het Amstelmeerkanaal, het Balgzandkanaal, het Waarikanaal, het uitwateringskanaal van den polder de Wieringerwaard, het Groetkanaal, het Kolhornerdiep, het Boerensluiskanaal en het gedeelte van het kanaal Oosval—Kolhorn ten noorden van de Braaksluis (schutsluis B_1) naar het Kolhornerdiep.

De oppervlakte van den boezem is ongeveer 900 ha.

De oppervlakte van het gebied van de op den boezem loozende polders is ongeveer 5300 ha.

Boezemlijn ontvangt de boezem van het Amstelmeer het water van den Schagerkoggeboezem, dat door het gemaal te Kolhorn op den boezem wordt afgemalen en van de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem, dat door de gemalen te Aartswoud en Lutjewinkel op den boezem wordt gebracht.

De Amstelmeerboezem staat in verbinding met Schermerboezem door de schutsluizen te Enkhuizen bezoeken Kolhorn (sluizen W en IJ) en door de op het blad Medemblik 1 voorkomende schutsluis bij de Kooi, aan het einde van het Balgzandkanaal; met het IJsselmeer door de Stontelerkeersluis aan het oostelijk einde van het Amstelmeerkanaal (sluis L) en met den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem door de schutsluis in het kanaal Oosval—Kolhorn, bezuiden Kolhorn (sluis B_1) en door de uitwateringssluis in den Westfrieschen Binnendijk ten oosten van Aartswoud (sluis G_1).

Het zomerpeil van den boezem is 0,50 m — N.A.P.

De waterloozing geschiedt langs natuurlijken weg door de uitwateringssluis te Oostoever, aan het noordelijk uiteinde van het Balgzandkanaal, op de Waddenzee.

De boezem van het Amstelmeer is in beheer en onderhoud bij het heemraadschap „de Wieringermeer", met uitzondering van het Balgzandkanaal en de schutsluis de Kooi en de uitwateringssluis te Oostoever (voorkomende op blad Medemblik 1) die in beheer en onderhoud zijn bij het Rijk en met uitzondering van het Kolhornerdiep en het gedeelte van het kanaal Oosval—Kolhorn, benoorden schutsluis B_1, die in beheer en onderhoud zijn bij de provincie en van het Boerensluiskanaal en het uitwateringskanaal van den polder de Wieringerwaard, die in beheer en onderhoud zijn resp. bij den Waard- en Groetpolder en den Anna Paulownapolder.

De beheersching van het peil van den Amstelmeerboezem berust bij het Rijk.

III. Schermerboezem.

De voornaamste boezemwateren zijn: het ze pand van het Noordhollandsch kanaal en het daarmede gewoonlijk in open gemeenschap staande ze pand van het kanaal, het noordelijk deel van de Wijde Wormerringvaart, de Purmer- en Beemsterringvaart, de Nauernasche Vaart, de Markervaart, het Alkmaardermeer, de Zaan, de Knollendammervaart, de Schermerringvaart, het Kanaal Stolpen—Schagen—Kolhorn en het zuidelijk en westelijk gedeelte van den voormaligen Raaksmaatboezem, nl. de vaarten, Zes Wielen—Huigendijk—Rustenburg en Huigendijk—Oud-Karspel.

De oppervlakte van den boezem is ongeveer 2200 ha.

De totale oppervlakte van het gebied van de op den boezem loozende polders en boezemland bedraagt ongeveer 79 000 ha. Van het polderland komen 2400 ha (Pr. Wetsmus) terzake afwateren op den boezem van het Noordzeekanaal. Het zomerpeil van den boezem is 0,58 m — N.A.P. De boezem wordt in de zomermaanden doorgaans opgezet tot 0,45 m — N.A.P., in verband met maatregelen tot onlzilting van het boezemwater. Het winterpeil is N.A.P. De Hoofdeingeeer te Spijkerboor geeft het sein, dat het maalpeil is bereikt. Dit sein wordt van Spijkerboor uit door de scheepvaartsluizen en noodwaterkeeringen overgenomen en doorgegeven in volgorde als door dijkgraaf en hoogheemraden is vastgesteld.

In het reglement voor de peilmaling op den Schermerboezem en den vereenigden Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem van 26 Mei 1943 zijn eenige bepalingen otcr het peilmalen opgenomen.

De boezembanden zijn in den regel hoog van 0,10 tot 0,50 m ÷ N.A.P.

De waterloozing vindt plaats langs natuurlijken weg op het Noordzeekanaal, het IJsselmeer en de Waddenzee.

Op het Noordzeekanaal: door de Nauernasche schutsluis, de duikersluis te Nauerna, de Oude sluis en de Groote- of Wilhelminasluis, beide te Zaandam.

Op het IJsselmeer: door de Grafelijkheidssluis en de Spuisluis, beide te Monnikendam, de schutsluis te Edam, de Zuidersluis en de Noordersluis, beide te Schardam, en de Hornsluis te Lutjeschardam.

Op de Waddenzee: door de Marineschutsluis en de sluis in het Nieuwe Werk, beide te Nieuwediep.

Verder heeft eenige loozing plaats door de Oude sluis, gelegen tusschen de Groote Sloot en den Boezem van de Zijpe, de laatstgenoemde sluis brengt het water van Schermerboezem via den boezem van de Zijpe en de van Ewijcksvaart naar de van Ewijcksluis, waar het in het Amstelmeer uitstroomt.

De Oude sluis en de van Ewijcksluis staan altijd open. Slechts in enkele gevallen bij hooge standen van het Amstelmeer wordt de van Ewijcksluis of de Oude sluis gesloten zoodat Schermerboezem doorgaans in open verbinding staat met het Amstelmeer.

In tijden van veel waterbezwaar en onvoldoende spuigelegenheid heeft boezenlien eenige loozing plaats op den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem door de schutsluis te Noord-Scharwoude en de duikersluis te Rustenburg op den boezem wordt afgelaten, mits de waterstand op den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem lager is dan 0,40 m — N.A.P.

De wateronttaning van den boezem geschiedt voornamelijk kunstmatig. De boezem kan op twee plaatsen worden afgemalen op den boezem van het Amstelmeer:

1°. te Lutjewinkel, door een vijzelaatsgemaal en een Dieselmotorgemaal;

2°. te Aartswoud, door een schepradstoomgemaal.

De natuurlijke loozing op den Amstelmeerboezem door de sluizen te Aartswoud en Kolhorn (Sluizen G, en B_1) geschiedt alleen in zeldzame gevallen bij lagen boezemstand van het Amstelmeer, terwijl in gevallen dat het boezempeil tot boven dat van Schermerboezem is gestegen, het overtollige water op Schermerboezem wordt afgelaten door de bovengenoemde verbindingssluizen te Noord-Scharwoude en Rustenburg.

De Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem is in beheer en onderhoud bij het hoogheemraadschap van de Uitwaterende sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

TOELICHTING.

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten en vaarten zijn afgesloten van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren.

Polders, die in water afwateren op een anderen polder lozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hoog gronden en boezemland zijn niet gekleurd.

Bij belangrijke waterafdeelingen is de benaming in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordholland omtrent kanalen, vaarten, stroomende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, aanwyer de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeeringen, verwealigen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor verwijding, de eerlang verschijnende beschrijving van de provincie Noordholland, behoorende bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEEKENS.

Sch 600 Stoomgemaal	
300 Ollegemaal	met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; z = schroefpomp; sch = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ wateryerzet per minuut bij de in so aangegeven opvoerhoogte.
Zuiggas C 35 Zuiggasgemaal	
400 E 19 Electrisch gemaal	
28.0 Vijzel watermolen met vlucht in m.	Verharde wegen.
8.0 Windmotor met raddiameter in m.	Spoorwegen.
« Schutsluis.	1800 ha Grootte van polders in la volgens ligging op de kaart met den planimeter.
« Keersluis.	
Stuw.	Waterkeerende dijk.
met schuif.	Dijkverdediging, strekdammen, kribben.
Uitwateringssluis.	Hoogwaterlijn.
Inlaatsluis	Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).	Laagwaterlijn.
Grondduiker onder een waterleiding.	Lijn van 25 dm onder L.W.
met afsluiting.	Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn alleen aangegeven, waar ze afwijken van den waterstaat.
Verkenmerk van het N.A.P.	
Peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registreerend).	
Peilschaal.	
$z.p.-5.3$ Zomerpeil van polders	
$w.p.-2.7$ Winterpeil « «	in m t.o.v. N.A.P.
$z.s.t.1.5$ Gewenschte zomerstand in een polder	
Hoogteijfers	

De waterstaatskaarten zijn à f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij te's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

ARCHIEF

Bewerking: Alg. Dienst, Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1 : 50000.

VII B.a. 795
(cl. 3, bl. 14-0)

DEN HELDER	PARK SNEEK
MEDEMBLIK 14 / 15	STEEK 10
1 EN 3 (W) / 8	2 EN 4 (O)
ALKMAAR 19	1 EN 3 2
1 EN 3 (W) 2 EN 4 (O)	1 ENKH. 20 2

Herzien in 1942.
Gedeeltelijk verwerkt tot 1946.

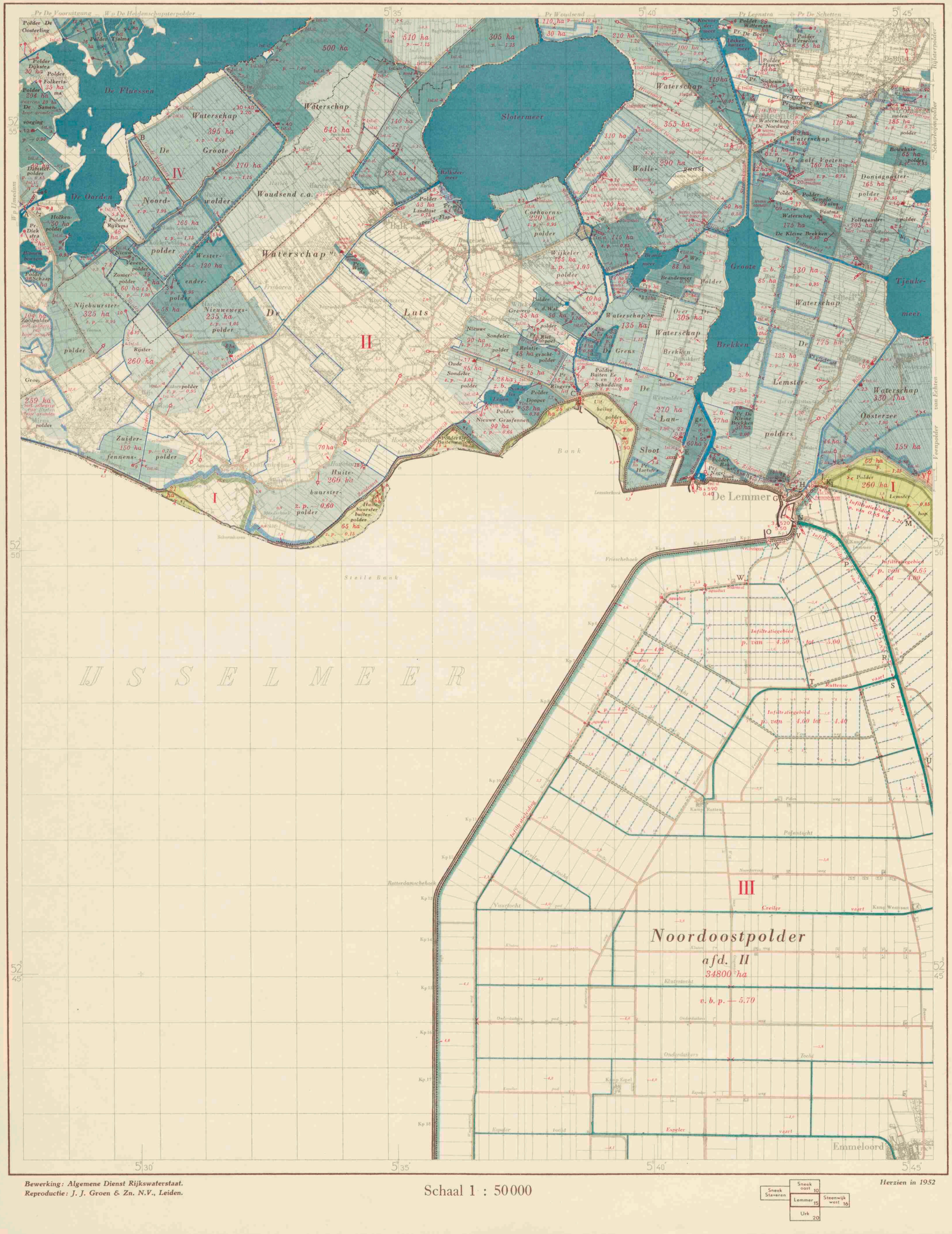

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50000

Herzien in 1952

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Gebied, rechtstreeks afwaterend op het IJsselmeer

In de zomer (april tot en met september) wordt voor het IJsselmeer gestreefd naar een Z.P. van 0,20 m — N.A.P. en in de winter (oktober tot en met maart) naar een W.P. van 0,40 m — N.A.P.

Door op- en afvoering kunnen de waterstanden aan de oever van het IJsselmeer belangrijk hoger of lager zijn.

II. Frieslands boezem

De voornaamste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn: Fluessen, Luts, Slotermeer, Slotergat, Ee, Woudsloot, Brandemeer, Kromme Ee, Rijnsloot, Lange Sloot, Stroomkanaal, Groote Brekken, Follegasloot, Tjeukemeer, Lemster Rijn en Zijlroede.

Het gebied, dat zijn water op deze boezems afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.

Overtollig water wordt geloost op het IJsselmeer door middel van het Provinciale Stoomgemaal ten westen van Lemmer, terwijl natuurlijke afstroming kan geschieden op de Lauwerszee, door de Friesche Sluis bij Zoutkamp en de Dokkumernieuwezijlen te Engwierum, en op de Waddenzee, door de Roptazijl en de sluizen te Harlingen.

Sedert de afsluiting van de Zuiderzee in 1932 hebben de sluizen ten zuiden van de Afsluitdijk hun betekenis als uitwateringssluizen van de boezem goeddeels verloren. Ze spuien hoogst zelden en dan nog gedurende slechts enkele uren. Dit komt voor in de maanden november tot en met april bij hoge boezemstanden.

In droge perioden wordt water ingelaten vanuit het IJsselmeer door middel van inlaatsluizen, respectievelijk te Tweezijl, aan de Terceliser kolk ten westen van Lemmer en aan de haven te Lemmer.

Het zomerpeil (Z.P.) van de boezem is 0,66 m — N.A.P. (Fries Zomerpeil). Het gehele jaar wordt gestreefd naar een stand van 0,15 m + tot 0,20 m + F.Z.P.

De afstroming en bemaling is geregeld bij „Verordening tot regeling van de afstroming en bemaling van Frieslands boezem", vastgesteld 15 maart 1927, Provinciaal blad no. 219, en in werking getreden 1 januari 1929.

Voor nadere bijzonderheden raadplege men de bladen Leeuwarden-Oost, Harlingen-Sneek en Sneek-Staveren, benevens de beschrijving in het boekje.

III. Boezem van de Noordoostpolder

De belangrijkste boezemwateren, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn: Lemster vaart, Ruttense vaart, Creiler vaart en Espeler vaart.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het is verdeeld in twee bemalingsafdelingen.

De op dit blad voorkomende tweede afdeling heeft een totale grootte van 34 800 ha en lost overtollig water op het IJsselmeer door middel van het elektrische gemaal „Buma" te Lemmer en het dieselgemaal „Vissering" te Urk (zie blad Urk). De schutsluis te Marknesse (zie blad Zwolle-West) maakt het mogelijk, dat ook de eerste afdeling, totaal groot 12 700 ha, door deze installaties wordt bemalen.

De intensieve cultiveering maakte een goed functionerende watervoorziening noodzakelijk. Inlaatsluizen bevinden zich te Lemmer (twee stuks), Kuinre, Blokzijl, Urk, Vollenhove en Ramspol (zie tevens de bladen Steenwijk-West, Urk en Zwolle-West). Deze sluizen laten water in vanuit het IJsselmeer, met uitzondering van die te Kuinre, waar instroming geschiedt vanuit Frieslands boezem.

Zij voorzien een uitgebreid net van toevoerleidingen, aangegeven met een groene streeplijn, van water, echter in die mate, dat slechts zo veel water wordt toegevoerd, als noodzakelijk is voor een goede verzorging van de gewassen. Langs de lage randen van de infiltratiegebieden mag geen water, of ulthans zo weinig als mogelijk is, tot directe afstroming komen. Bovengrondse lozing van toegevoegd infiltratiewater heeft dus zo goed als niet plaats. Dit verklaart tevens, dat in d. infiltratiegebieden geen afvoerleidingen voorkomen. Afvoer vindt hier plaats door wegzakken tot op grotere diepte en het water komt slechts gedeeltelijk ten laste van de diepe kanalen in de boezem.

Het voorlopig peil van de tweede afdeling is vastgesteld op 5,70 m — N.A.P., terwijl gerekend is op een fockmastige verlaging tot 6,50 m — N.A.P.

Voor verdere bijzonderheden zie voorts de bladen Steenwijk-West, Urk en Zwolle-West.

IV. Groote Turfvaart en Woudvaart in het waterschap De Groote Noordwolderpolder

Er wateren geen gronden af op deze vaarten. Ze zijn door een schutsluis afgesloten van Frieslands boezem en dienen alleen voor de toevoer van water. Het peil in de vaarten bedraagt 0,65 m — N.A.P.

V. Boezem van de bovengronden in de Veenpolder van Echten

Een klein gedeelte van deze boezem komt voor aan de oostrand van het blad.

Voor nadere bijzonderheden zie blad Steenwijk-West, benevens de beschrijving in het boekje.

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Rechtstreeks afwaterend op het IJsselmeer

Polder De Buitenwallen;
Huitebuursterbuitenpolder, onderdeel van waterschap De Luts;
Polder Lemsterhop;
Polder Spitsberg (s_1);
Uitheliingpolder.

In Frieslands boezem

Polder Altenburg, groot 9 ha.
Polder Bakker; – Barakkenkamp Gaasterland (b_1), onderdeel van waterschap De Luts; – De Boer; – Bos (b_2); – Bosma, groot 10 ha; Bouwhuispolder; polder Buiten Ee en Schudding.
Cochoornspolder, onderdeel van waterschap De Luts.
Damsterpolder; polder Diekstra; Doniagaasterpolder; polder Dooper, onderdeel van waterschap De Luts; – Dijkstra.
Polder Flapper, onderdeel van waterschap De Luts; – Folkertsma; Follegaasterpolder.
Polder Gietema, onderdeel van waterschap De Lemsterpolders, groot 6 ha; Graverijpolder, onderdeel van waterschap De Luts; Groepolder.
Polder Van Haersalte (h_1), onderdeel van de Follegaasterpolder, groot 3 ha; – Hartstra, onderdeel van waterschap De Lange Sloot; – Haven; Hoekstra (h_2), groot 3 ha; Holkenpolder; Huitebuursterpolder, onderdeel van waterschap De Luts.
Polder De Kleine Brekken, onderdeel van waterschap De Lemsterpolders.
Polder Landlust, onderdeel van waterschap De Luts; – Leenstra; – Leenstra (l_1); – Gemeente Lemmer I (l_2), gedeeltelijk onderdeel van waterschap De Lemsterpolders; – Gemeente Lemmer II (l_3).
Polder Mulder (m_1), onderdeel van waterschap De Luts, groot 6 ha.
Polder Nagelhout, groot 16 ha; – Nieuwe Grasfennen, onderdeel van waterschap De Luts; Nieuwe Sondelerpolder, onderdeel van waterschap De Luts; Nieuw Venenpolder, onderdeel van de waterschappen De Luts en Woudsend c.a.; Nieuwevegspolder, onderdeel van waterschap De Luts; Nijebuursterpolder, onderdeel van waterschap De Luts.
Polder De Oosterling; Oude Sondelerpolder, onderdeel van waterschap De Luts; Polder Over De Brekken.
Polder Palsma (p_1); – Postma.
Reintjegrachtpolder, onderdeel van waterschap De Luts; polder Rietpoel, onderdeel van waterschap De Luts; – Ringers, onderdeel van waterschap De Luts; – Rijkema, gedeeltelijk onderdeel van de waterschappen De Groote Noordwolderpolder en De Luts; Rijsterpolder; Rijsterpolder, onderdeel van waterschap De Luts.
Polder De Samenvoeging; – Schaap; Scharleijenpolder; polder De Schetten; – Schipper (s_2), onderdeel van polder Over De Brekken; – Semplonius; – Sijbesma; Sloterkoolpolder (s_3), gedeeltelijk onderdeel van waterschap De Grens; Slotmolenpolder; Star Numanpolder (s_4), onderdeel van waterschap De Luts, groot 13 ha; polder Sijbesma (s_5), onderdeel van waterschap De Lemsterpolders, groot 4 ha.
Polder Tjalma.
Polder De Vooruitgang.
Polder Van der Wal, onderdeel van waterschap De Luts; – Werselius; Westerenderpolder, onderdeel van de waterschappen De Luts en Woudsend c.a.; polder Wierda, onderdeel van waterschap De Luts, groot 9 ha; – Wierda (w_1), onderdeel van de waterschappen De Luts en Woudsend c.a.; Wijkelerpolder, onderdeel van waterschap De Luts; polder Wittemans.
Polder IJsbaan Balk (ij_1), onderdeel van waterschap De Luts, groot 3 ha; – IJsbaan Sloten (ij_2), onderdeel van waterschap Wollegaast, groot 2 ha; – IJsbaan St. Nicolaasga (ij_3), onderdeel van Scharleijenpolder, groot 3 ha.
Zomerpolder, onderdeel van de waterschappen De Luts en Woudsend c.a.; Zuiderfennenspolder, onderdeel van waterschap De Luts.

SLUIZEN EN STUWEN

	Wijdte in de dag in m	Hoogte van de slag- of stuwdrempel t.o.v. N.A.P. in m: Beneden-hoofd	Boven-hoofd
In Frieslands boezem			
A. Rijkskeersluis *te Galamadammen; 3 openingen, elk één stel puntdeuren*	a. 7,12 b. 8,00 c. 6,00		—2,25 —2,55 —2,55
Deze sluis doet alleen dienst bij doorbraak			
B. Schutsluis *in de Turfvaart; twee paar puntdeuren. schutkolklengte 31,80 m*	5,50	—2,56	—2,56
C. Inlaatsluis *voor Frieslands boezem te Tweezijl; twee openingen, elk afgesloten met een schuif, elke opening*	2,50 × 3,00		—2,50
D. Schutsluis *tussen Frieslands boezem en polder Over De Brekken; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m*	4,35	—2,11	—1,96
E. *Prinses Margrietsluis.* Schutsluis *met tussenhoofd tussen Frieslands boezem en het IJsselmeer; drie paar puntdeuren,*			
noordelijke schutkolklengte 132,10 m			
zuidelijke schutkolklengte 88,10 m	16,20	—4,50	—4,50
totale kolklengte tussen binnen- en buitenhoofd 240,20 m			
Met behulp van een grendel aan elk deurstel kan men de sluis ook binnenwaterkerend maken.			
F. Inlaatsluis *voor Frieslands boezem ten westen van Lemmer; twee stroomkokers, elk afgesloten met een schuif, elke opening*	6,00		—2,72
G. Schutsluis *te Lemmer, bajonetsluis; twee paar vlod-, twee paar eb- en één paar stormdeuren, schutkolklengte 50,00 m kolkbreedte 13,00 m*	8,00	—2,69	—2,69
H. Uitwateringsluis *voor Frieslands boezem te Lemmer; zes openingen, elk afgesloten met een schuif, elke opening*	1,02		—2,66
I. Uitwaterings- tevens inlaatsluis *voor de binnenboezem van de polder Lemsterhop; één opening, afgesloten met twee schuiven*	1,50		—2,25
J. Keersluis tevens inlaatsluis *voor de polder Lemsterhop; één paar puntdeuren.*	5,00		—1,65
In de Noordoostpolder			
K. Inlaatsluis *voor de Noordoostpolder; één opening, afgesloten met een schuif*	1,00 × 1,00		—1,25
L. Stuw-, Cipolettimeetschot; lengte overlaat	1,85		—0,60
M. Stuw-, stalen damwand met schotbalken;			
lengte overlaat	1,00		—1,41
hoogste stuwpeil			—0,90
N. Schutsluis *tussen de Noordoostpolder en het IJsselmeer; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 49,20 m*	7,04	—9,00	—3,10
O. Inlaatsluis *voor de Noordoostpolder; één koker, aan binnen- en buitenzijde afgesloten door een schuif*	1,75 × 2,00		—2,10
P. Stuw-, ijzeren damwand met schotbalken; lengte overlaat	2 × 2,30		—3,95
hoogste stuwpeil			—2,87
Q. Stuw-, ijzeren damwand met schotbalken; lengte overlaat	2 × 2,30		—4,10
hoogste stuwpeil			—3,00
R. Stuw-, beton met schotbalken;			
lengte overlaat	1,90		—4,20
hoogste stuwpeil			—3,12
S. Gronddulker *met overstort aan de noordzijde overstort, één opening met houten schuif*	1,00 × 1,00 Ø 0,40		—5,50
T. Stuw-, beton met schotbalken;			
lengte overlaat	2 × 3,00		—5,10
hoogste stuwpeil			—4,50
U. Stuw-, *metaalwerk met schotbalken;*			
lengte overlaat	2,60		—5,47
hoogste stuwpeil			—4,56
V. Dulker *met mogelijkheid tot stuwen met schotbalken;*			
lengte overlaat	2,30		—3,75
hoogste stuwpeil			—2,85
W. Dulker *met stortpot, waarin bodemval en mogelijkheid tot stuwen met schotbalken aan beide zijden;*			
lengte overlaat	2,00		—4,65
hoogste stuwpeil			—3,75
diepte bodemval 0,55 m			
X. Verleolwerk *ten behoeve van de waterverzoeking in de Noordoostpolder, beton; stortwand met twee paar stortopeningen en twee afsluiters, stortopeningen afsluitbaar met plaatijzeren rolschuiven, lengte elke stortopening*	2 × 3,85		—0,90
maximale storthoogte westelijke opening 2,60 m			
maximale storthoogte oostelijke opening 3,50 m			
schuifafsluiters, elk	Ø 0,15		—1,67[5]

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal (22 / 0.80)
- Oliegemaal (v.15)
- Stoomgemaal (c 74 / 0.8)

met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (e = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; v = vijzel) en het aantal m^3 waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte

- Windmotor met raddiameter in m (6)
- Windmotor, raddiameter in m met electro- of oliemotor als hulpdrijfwerk (3.4 met hulpm.)
- Windmolen met vlucht in m (V 12)
- Kleine windmolen
- Schutsluis
- Uitwateringssluis
- Keersluis
- Hulpsluis, doet dienst bij veel waterbezwaar (Hulpsl)
- Inlaatsluis (Inl.sl.)
- Gronddulker
- Gronddulker met afsluiting
- Gronddulker met stuwvermogen
- Dulker met stuwvermogen
- Dulker
- Stuw
- Stuw met schuif
- Stuw met schotbalken
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal
- Peilschaal, geregeld waargenomen
- z. b. — Zomerbemaling in gebied, dat uitsluitend in de zomer wordt bemalen
- Grens tussen polder en de daarop lozende zomerbemaling in de kleur van de polder
- p. — 0,95 — Polderpeil
- z. p. — 0,90 — Zomerpeil
- 1.8 — Hoogtecijfer

} in m t.o.v. N.A.P.

- 104 ha — Verharde weg
- Grootte van polder, hoger deel, gebied met zomerbemaling of boezemgebied volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kon worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift
- Waterkerende dijk met oeververdediging en hoofden
- Waterkerende dijk
- Hoge oeverrand
- Oeververdediging
- Administratieve grens van een waterschap
- Administratieve grens van het waterschap De Luts
- Toevoerleidingen in de Noordoostpolder

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten, met een eigen beheerste waterstand, zijn afgesloten van de omringende wateren. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem, waartoe zij behoren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders zijn in bruin op de kaart aangegeven. Namen van onderdelen van waterschappen, voor zover zij niet in het bijschrift zijn verneld, zijn aangegeven in onderdruk.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

De volledige gegevens van de bemalingsinstallaties, alsmede meer gedetailleerde overzichten van de waterstaatkundige toestand liggen ter inzage bij de directie Algemene Dienst, Koningskade 25, 's-Gravenhage.

De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverij bedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 15)

Waterstaat documentatie kartografie

ARCHIEF

LEMMER

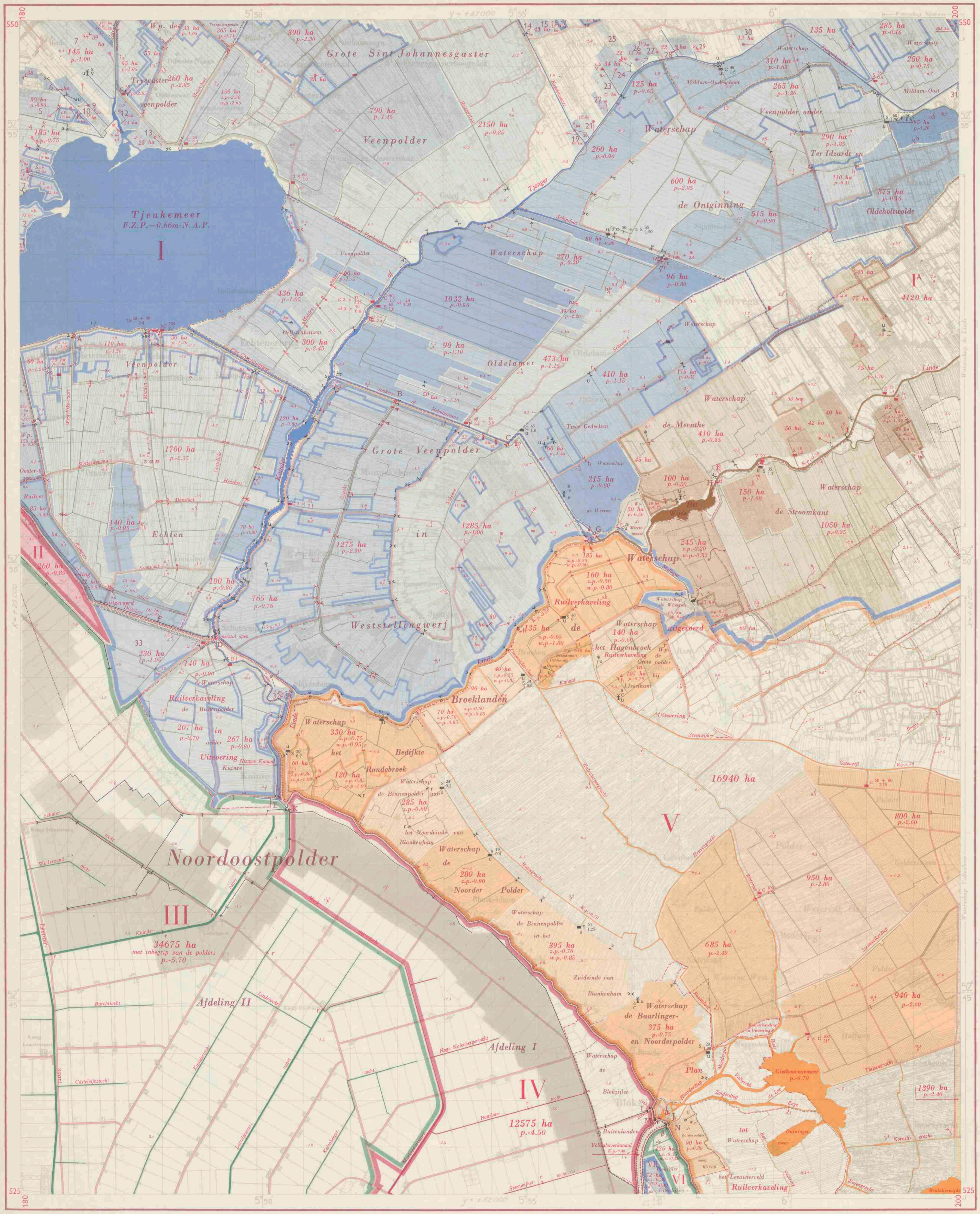

Bewerking: Rijkswaterstaat, Directie Algemene Dienst

Schaal 1:50 000

Sneek-Oost 10	Heerenveen-West 11	Heerenveen-Oost 11
Lemmer 15	Steenwijk-West 16	Steenwijk-Oost 16
Urk 20	Zwolle-West 21	Zwolle-Oost 21

Herzien in 1957.

Afwateringseenheden

I. Afwateringseenheid Frieslands boezem

Het gebied, dat bestaat uit hoge gronden, boezem- en polderland, is onderverdeeld in:
a. gebied, dat direct loost op de Friese boesem;
b. gebieden, die indirect daarop lozen.
Tot deze laatste behoren de gebieden, die afwateren op kanalen en vaarten, waarvan het eerste kunstwerk vanaf de boezem gerekend de scheiding vormt met de boezem.
Overtollig water wordt geloosd op het IJsselmeer door middel van het „Ir. Wouda"-gemaal te Lemmer; natuurlijke lozing kan bij eb geschieden door de Friese sluis bij Zoutkamp en Dokkumernieuwezijlen te Engwierum op de Lauwerszee, alsmede door de sluizen te Harlingen en het Roptazijl op de Waddenzee. In droge tijden kan water worden ingelaten vanuit het IJsselmeer bij Tacozijl en Lemmer. Het zomerpeil bedraagt 0,66 m — N.A.P. = Fries Zomerpeil of F.Z.P. Gestreefd wordt naar een stand van 0,15 m + tot 0,20 m + F.Z.P.
De totale grootte van het gebied, afwaterend op Frieslands boezem, bedraagt ca 319 900 ha, inclusief de boezem; hiervan is ca 190 500 ha polderland. De grootte van het boezemwater bedraagt ca 14 000 ha. Van het gebied ligt ca 305 400 ha in Friesland, ca 9400 ha in Groningen, ca 3230 ha in Drenthe en ca 1870 ha in Overijssel.
Op dit blad komen de volgende onderdelen voor:

- I. gebied, direct lozend op de Friese boezem;
- IA. gebied, afwaterend op het midden- en bovenpand van de Linde.

I. Gebied, direct lozend op de Friese boezem

Van het gebied, dat bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden en de z.g. onder- en bovengronden van de Veenpolders en Veendistricten, zijn de voornaamste wateren, die geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen en tezamen een deel van de boezem vormen: Tjeukemeer, Pier Christiaansloot, Jonkers- of Helomavaart, Engelenvaart, Schipsloot, Scharsterrien, Tjonger of Kuinder, Tjongerkanaal, Bijlinde en Nieuwe Kanaal.

IA. Midden- en Bovenpand van de Linde

Van het gebied, dat bestaat uit hoge gronden en polderland, zijn de voornaamste wateren, die geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen: het middenpand van de Linde, het Wijde en Mallegat. De totale grootte bedraagt 17 452 ha, waarvan 2800 ha polderland. Van het gebied ligt 14 455 ha in Friesland, 1100 ha in Overijssel en 1870 ha in Drenthe. Overtollig water wordt door sluis G geloosd op de Friese boezem.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Lemmer, Steenwijk-Oost, Herenveen-West en -Oost, Sneek-Oost, Sneek-Stavoren, Harlingen-Sneek, Harlingen, Leeuwarden-Oost en -West en Assen-West.

II. Afwateringseenheid Lemsterhop

Van het gebied, dat bestaat uit polderland, komt een klein deel voor aan de westrand van dit blad. Het watert rechtstreeks af op het IJsselmeer nabij Lemmer en heeft een grootte van 320 ha. Voor nadere bijzonderheden zie blad Lemmer.

III. Afwateringseenheid Afdeling II van de Noordoostpolder

Het gebied bestaat uit polderland met enige onderbemalingen en heeft een totale grootte van 34 675 ha. De lozing geschiedt door de gemalen „Buma" bij Lemmer en „Vissering" bij Urk op het IJsselmeer. Water kan o.m. worden ingelaten vanuit de Friese boezem door een inlaatwerk nabij Kuinre. In bijzondere gevallen is het mogelijk, door middel van de schutsluis te Marknesse het water van Afdeling I af te voeren naar bovengenoemde gemalen, zodat deze dan ook Afdeling I kunnen bemalen.

IV. Afwateringseenheid Afdeling I van de Noordoostpolder

Het gebied bestaat uit polderland en heeft een grootte van 12 575 ha. De lozing geschiedt door het gemaal „Smeenge" bij de Voorst op het Vollenhoverkanaal, dat meestal in open verbinding staat met het IJsselmeer. Water kan worden ingelaten door inlaatwerken vanuit het Vollenhoverkanaal nabij Blokzijl en tegenover Vollenhove en vanuit het Zwarte Meer door een inlaatwerk bij Ramspol. Zie voor bijzondere gevallen onder III. Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Lemmer, Urk en Zwolle-West.

V. Afwateringseenheid Vollenhove

Van het gebied, dat bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden, zijn de voornaamste boezemwateren, die geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen: Giethoornse Meer, Duiningermeer, Beulakerwijde, Steenwijkerdiep, Tijssengracht, Kanaal Steenwijk-Ossenzijl, Ossenzijlersloot en het benedenpand van de Linde. De totale grootte van het gebied bedraagt ca 46 800 ha, waarvan 8718 ha polderland. De boezem heeft een grootte van ca 5000 ha. Van het gebied ligt ca 28 810 ha in Overijssel, ca 1985 ha in Friesland en ca 16 005 ha in Drenthe. Bovendien ontvangt de boezem het overtollige water van het Meppelerdiep door de Beukerschut (zie blad Zwolle-Oost), indien het peil ter plaatse 's winters stijgt boven 0,65 m + N.A.P. en 's zomers boven 0,10 — N.A.P. De lozing geschiedt door het gemaal „A. F. Stroink" bij de Ettenlandse kolk op het Vollenhoverkanaal, dat meestal in open verbinding staat met het IJsselmeer. Zie blad Zwolle-West. Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Zwolle-West en -Oost, Steenwijk-Oost, Assen-West en Herenveen-Oost.

VI. Afwateringseenheid Blokzijler Uiterdijken

Van het gebied, dat bestaat uit polderland, komt een klein deel aan de zuidrand van dit blad voor. Het watert rechtstreeks af op het Vollenhoverkanaal en heeft een grootte van 120 ha. Voor nadere bijzonderheden zie blad Zwolle-West.

VII. Afwateringseenheid Middelste Uiterdijken

Van het gebied, dat bestaat uit polderland met een hoger deel, komt een klein deel aan de zuidrand van dit blad voor. Het heeft een totale grootte van 90 ha. Voor nadere bijzonderheden zie blad Zwolle-West.

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkering is in beheer en onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, aangegeven instanties.

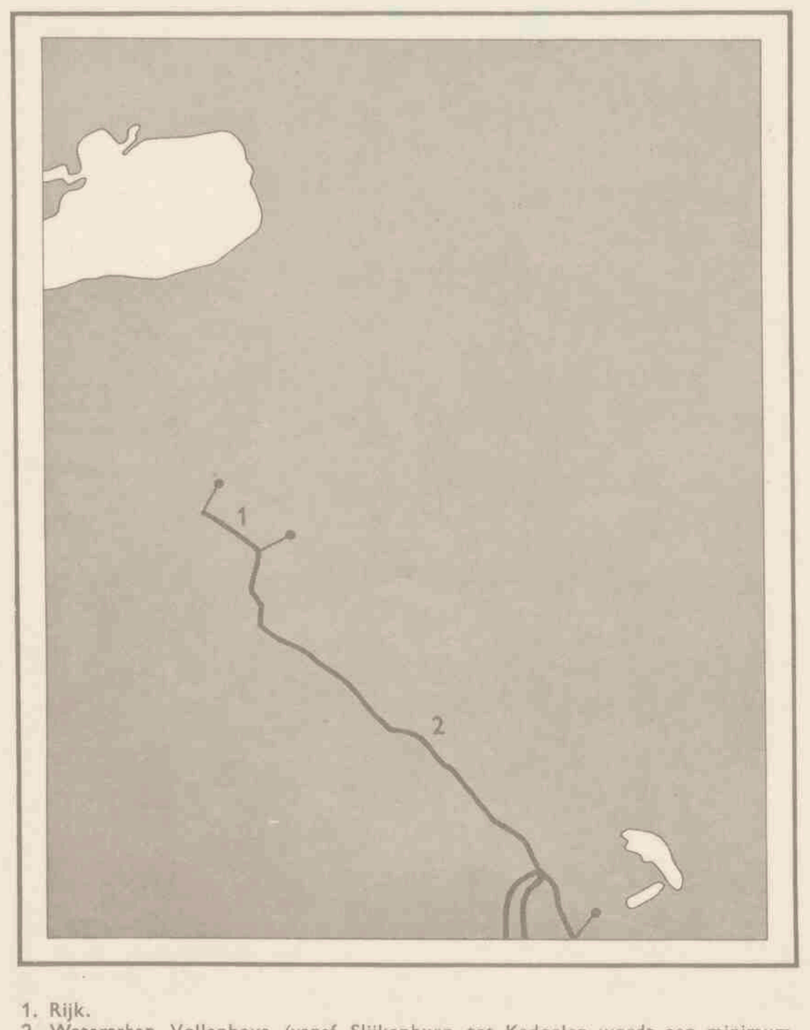

1. Rijk.
2. Waterschap Vollenhove (vanaf Slijkenburg tot Kadoelen wordt een minimumhoogte aangehouden van 2,50 m + N.A.P.)

Ongereglementeerde polders

In Frieslands boezem:

1. Follegaasterpolder; 2. Doniagaasterpolder; 3. Bouwhuispolder; 4. Slotmolenpolder; 5. Scharlijenpolder; 6. Rijlsterpolder; 7. Westerpolders; 8. polder Hettinga; 9. polder de Haan; 10. polder Tolsma; 11. Akpolder; 12. polder Noodzaak; 13. Kleine polder; 14. polder Bakker; 15. polder Gongarijp; 16. polder Jentema; 17. polder Wiersma; 18. polder Schotanus; 19. Polder Friese Verzekering Mij voor schepen; 20. polder de Groot; 21. polder Ydo; 22. polder Hientema; 23. polder Wielsma; 24. polder Gaastra; 25. polder Wijnsma; 26. polder Holtrop; 27. polder van Oord; 28. Stichtingspolder; 29. polder Hospes; 30. polder Brunia; 31. polder Nijenhuis; 32. polder v. d. Veen; 33. polder Buitendijksveld.

Verklaring der tekens

Teken	Verklaring	
S 50 + 30 / 2.40	elektrisch gemaal (voor uitmaling)	met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
h S 45 / 1.2	elektrisch gemaal (hulpgemaal) (voor uitmaling)	
C 2 × 35 / 2.25	elektrisch gemaal (voor opmaling)	
u S 30 / 2.45	elektrisch gemaal (voor uit- en opmaling)	
	rioolgemaal (opjager)	
7 V	windmolen of windmotor (voor uitmaling)	met opgave van de aard van het opvoerwerktuig en de vlucht of raddiameter in m
6 V	windmolen of windmotor (voor opmaling)	
7 V u	windmolen of windmotor (voor uit- en opmaling)	
	kleine windmolen (voor uitmaling)	vlucht of raddiameter minder dan 5 m
	kleine windmolen (voor opmaling)	
u	kleine windmolen (voor uit- en opmaling)	
> >	schutsluis	
>	keersluis	
>d	keersluis, welke bij doorbraak gesloten wordt	
><	afsluitbare duiker of uitwateringssluis	
><h	afsluitbare duiker of uitwateringssluis, bedoeld als hulpsluis	
><	inlaatwerk	
	grondduiker	
	grondduiker met afsluiting	
r	regelbare stuw	
	stuw	
	stuw, doet dienst als inlaatwerk	
	peilmerk van het N.A.P.	
	peilschaal	
	peilschaal, geregeld waargenomen	
z.b.	zomerbemaling	
z.s.-1.10	zomerstand	in m t.o.v. N.A.P.
p.-0.90	polderpeil	
z.p.-2.50	zomerpeil	
w.p.-2.65	winterpeil	
-0.8	hoogtecijfer	
	grens ruilverkavelingsblok (daar aangegeven, waar de duidelijkheid dit vereist)	
	verharde wegen	
285 ha	grootte van polder of gebied volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000	
	riolering in de kleur van het gebied, waartoe zij behoort	
	hoogwaterkering	
	officiële hoofdwaterkering	
	slaperdijk	
	administratieve grens van een waterschap (alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)	
	provinciale grens (gaat vóór de administratieve grenzen)	
	waterleidingen, alleen dienende voor waterinlaat	
	infiltratiegebied in de Noordoostpolder	

Toelichting

Iedere afwateringseenheid is aangegeven met een eigen kleur en wordt begrensd door een brede bies. Een smalle bies in dezelfde of andere kleur geeft de begrenzing aan van onderdelen binnen die afwateringseenheid. Een volgekleurd gebied geeft een onderdeel aan van een afwateringseenheid, dat een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezit; meerdere onderdelen, naast elkaar gelegen, worden voor de duidelijkheid in tinten van dezelfde kleur als de afwateringseenheid aangegeven. Een smalle bies in een volgekleurd gebied geeft de begrenzing aan van een hoger of lager deel in dat gebied. Waar de smalle bies samenvalt met de begrenzing van de afwateringseenheid, wordt zij vervangen door de brede bies in de kleur van die afwateringseenheid. Een gebroken bies geeft de scheiding aan tussen de hoge gronden en het polderland, waarop zij afwateren. De belangrijkste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van het gebied waartoe zij behoren, in grijs de waterlopen in volgekleurde gebieden; de namen zijn in rood bijgeplaatst. Ruilverkavelingen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelingsblok. De begrenzing van het ruilverkavelingsblok is in rood aangegeven. De namen van de waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven. De namen van overkoepelende waterschappen worden buiten het kaartbeeld aangegeven in grijs. Alhoewel geen overkoepelend waterschap zijnde, is de naam van het waterschap Nyehorne wegens plaatsgebrek op dezelfde wijze aangegeven.
Voor administratieve gegevens en gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op het kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar de „Beschrijving van de Provincie Friesland behorende bij de Waterstaatskaart" en „Beschrijving van de Provincie Overijssel behorende bij de Waterstaatskaart". De volledige gegevens der bemalingsinrichtingen, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, tel. K 070-183280. De waterstaatskaarten zijn à ƒ 5.— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

16 STEENWIJK-WEST

waterstaats documentatie kartografie
VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 16-W)
Universiteitsbibliotheek Utrecht
ARCHIEF

Sluizen

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempelhoogte in m — N.A.P.
In de Veenpolder van Echten		
A. Schutsluis tussen de Friese boezem en de Westelijke vaart; twee paar puntdeuren	5,00	
bovenhoofd		1,99
benedenhoofd		2,35
In de Grote Veenpolder in Weststellingwerf		
B. Grachtsluis, schutsluis tussen de Gracht en de Jonkers- of Helomavaart; twee paar puntdeuren	5,70	
bovenhoofd		2,36
benedenhoofd		4,01
C. Schenesluis, schutsluis tussen de Schene en de Jonkers- of Helomavaart; twee paar puntdeuren	5,70	
bovenhoofd		2,36
benedenhoofd		2,51
In de Tjonger		
D. Oude Schoterzijl, schutsluis tussen Tjonger en Bijlinde; twee paar puntdeuren	5,50	
bovenhoofd		2,39
benedenhoofd		2,44
De sluis staat meestal open.		
In de Linde		
E. Oude schutsluis. Deze zal worden gesloopt, in plaats daarvan zal een afsluitbare duiker komen.		
F. Driewegsluis, schutsluis tussen de Linde en Jonkers- of Helomavaart:		
in de Helomavaart twee stel puntdeuren	6,50	2,86
in het benedenpand van de Linde twee stel puntdeuren	6,50	3,00
in het middenpand van de Linde één stel puntdeuren	6,50	2,20
Hier kan worden geschut van:		
1e. beneden- naar middenpand van de Linde;		
2e. benedenpand van de Linde naar de Helomavaart;		
3e. middenpand van de Linde naar de Helomavaart.		
In de Helomavaart		
G. Uitwateringssluis van het middenpand van de Linde op de Helomavaart, tevens keersluis naar Frieslands boezem; een stoneyschuif (uitwatering)	5,50	2,13
een stel puntdeuren voor noodkering		
In de Linde		
H. Keersluis in het middenpand van de Linde, staat steeds open, heeft gediend voor noodkering bij doorbraak van IJsselmeerdijk; twee openingen, elk voorzien van een stel puntdeuren	7,00	2,00
In Waterschap Vollenhove		
I. Schutsluis, tussen de boezem van Vollenhove en het Vollenhoverkanaal; twee paar puntdeuren	7,00	
bovenhoofd		2,25
benedenhoofd		2,45
J. Inlaatsluis bij Blokzijl; twee openingen, elk voorzien van één paar puntdeuren en één rinket in elk stel deuren	2,60	1,30
In de Noordoostpolder		
K. Inlaatsluis bij Kuinre; één opening 1,00 × 1,25 m, met houten schuif		1,90
L. Inlaatsluis bij Blokzijl; één opening 0,60 × 0,60 m, met houten schuif		0,95
M. Inlaatsluis in de haven van Blokzijl; twee openingen, elk 0,95 m × 1,50 m, met houten schuiven		2,15
In waterschap de Blokzijler Uiterdijken		
N. Betonnen uitlaat-, tevens inlaatsluis van het waterschap: diam. = 1 m		1,30

In waterschap de Blokzijler Uiterdijken

N. Betonnen uitlaat-, tevens inlaatsluis van het waterschap: diam. = 1 m 1,30

SLUIZEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte van de slagdrempel t.o.v. N.A.P. in m: Benedenhoofd	Bovenhoofd
In de Linde			
A. Schutsluis *tussen het derde en vierde pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25 m*	*4,96*	*— 1,70*	*— 1,15*
Ten noorden van de sluis bevindt zich een uitwateringssluis, drie openingen, elk met één schuif, elke opening	*1,50*	*— 0,95*	
In de Noordwoldervaart			
B. IJkenverlaat. *Schutsluis tussen het eerste en tweede pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25 m*	*4,96*	*— 1,70*	*— 0,25*
Naast de sluis bevindt zich een stroomduiker, één opening met één schuif	*1,00*	—	—
In de Kallenkoterwetering			
C. Schutsluis *tussen de Steenwijker Aa en de Kallenkoterwetering, twee hefdeuren, schutkolklengte 10,45 m*	*2,40*	*— 1,04*	*— 0,56*
Het sluisje wordt voor scheepvaart niet meer gebruikt.			
D. Keersluis *tussen de Steenwijker Aa en de Kallenkoterwetering, één hefdeur*	*2,40*	*— 0,54*	—
In de Drentsche Hoofdvaart			
E. Paradijssluis. *Schutsluis tussen het eerste en tweede pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,50 m*	*6,00*	*— 2,93*	*— 0,18*
Ten westen van de sluis bevinden zich twee stroomduikers, elk met één schuif, elke opening	*1,50*	*— 0,39*	
F. Haveltersluis. *Schutsluis tussen het tweede en derde pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,50 m*	*6,00*	*— 0,23*	*— 0,22*
Ten oosten van de sluis bevinden zich twee stroomduikers, elk met één schuif, elke opening	*1,50*	*+ 1,41*	
G. Uffeltersluis. *Schutsluis tussen het derde en vierde pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,50 m*	*6,00*	*+ 1,68*	*+ 1,59*
Ten oosten van de sluis bevinden zich twee stroomduikers, elk met één schuif, elke opening	*1,50*	*+ 3,59*	
H. Dieversluis. *Schutsluis tussen het vierde en vijfde pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,50 m*	*5,90*	*+ 3,74*	*+ 5,80*
Ten oosten van de sluis bevindt zich een stroomduiker, één opening met één schuif	*1,50*	*+ 5,62*	
Bij elk van deze vier sluizen bevinden zich twee opmalingsinstallaties.			
In het Van Holthesvaartje			
I. Keersluis *tussen het vierde pand van de Drentsche Hoofdvaart en de Oude Vaart, één hefdeur*	*4,00*	*+ 5,03*	—

STUWEN	Wijdte of kruinbreedte in m	Hoogte t.o.v. N.A.P. in m: Stuwdrempel	Bovenkant schotbalken	Maximum stuwkruin of stuwpeil
In de Linde				
J. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,00*	*— 0,10*	*+ 1,20*	
K. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,00*	*+ 0,54*	*+ 1,85*	
In de Splittinge				
L. Betonstuw *met schuiven, twee openingen, iedere opening*	*1,00*	*+ 1,57*		*+ 2,55*
In de Steggerdavaart				
M. Betonstuw *met schuiven, twee openingen, iedere opening*	*0,80*	*— 0,90*		*+ 0,30*
In de Steenwijker Aa				
N. Houten stuw *met schuif, één opening*	*3,92*	*— 0,35*		*+ 0,20*
In de Oude Vaart				
O. Havelterschut. *Stalen stuw met schuiven, vijf openingen, middelste opening*	*3,00*	*— 0,52*)*		*+ 0,95*
aan weerszijden hiervan twee openingen, elke opening	*1,50*			
P. Vaste houten stuw	*9,00*			*+ 1,60*
Q. Vaste houten stuw	*10,75*			*+ 1,89*
R. Vaste houten stuw	*10,35*			*+ 2,66*
S. Uffelterschut. *Houten stuw met schuif, één opening*	*5,00*	*+ 2,25*		
In de schuif bevinden zich twee openingen, afsluitbaar met schuiven, breed 0,90 en 0,80 m. Dit schut doet 's zomers dienst als keersluis.				
T. Vaste houten stuw	*9,65*			*+ 3,51*
U. Vaste houten stuw	*11,10*			*+ 4,15*
V. Vaste houten stuw	*11,85*			*+ 4,85*
W. Koningsschut. *Betonstuw met schuiven, twee openingen, elke opening*	*4,00*	*+ 4,70*		*+ 6,00*
X. Vaste houten stuw	*11,00*			*+ 6,12*
In de Leisloot				
IJ. Vaste houten stuw	*4,85*			*+ 2,21*
In waterschap Havelte				
Z. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,02*	*+ 0,04*	*+ 0,18*	
A_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*0,90*	*+ 0,13*	*+ 0,38*	
B_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*0,90*	*+ 0,47*	*+ 0,67*	
C_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,02*	*+ 0,18*	*+ 0,61*	
D_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,85*	*— 0,30*	*+ 0,56*	
E_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,04*	*+ 0,18*	*+ 0,86*	
F_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*0,90*	*+ 0,96*	*+ 1,23*	
G_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*0,59*	*+ 1,49*	*+ 1,66*	
H_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*0,58*	*+ 1,58*	*+ 1,85*	
In waterschap De Wold Aa				
Bij de windmotor van het v.m. waterschap Ruinerwold.				
I_1. Betonstuw *met schuiven, drie openingen, elke opening*	*1,15*	*— 0,44*		
In de Wold Aa				
J_1. Stalen stuw *met schuif, één opening*	*8,60*	*— 1,10*		*+ 0,70*
K_1. Stalen stuw *met schuif, één opening*	*7,60*	*— 0,15*		*+ 1,40*
L_1. Stalen stuw *met schuif, één opening*	*7,60*	*+ 0,50*		*+ 2,10*
In de Ruiner Aa				
M_1. Stalen stuw *met schuif, één opening*	*7,85*	*+ 3,25*		*+ 3,90*
In de Koekanger Aa				
N_1. Stalen stuw *met houten schuif, één opening*	*3,80*	*+ 0,30*		*+ 1,40*
In de Riete				
O_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,00*	*+ 2,08*	*+ 2,58*	
P_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,00*	*+ 3,13*	*+ 3,53*	
In de overige leidingen				
Q_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*2,00*	*+ 2,96*	*+ 3,26*	
R_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,70*	*+ 3,47*	*+ 3,77*	
S_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,76*	*+ 3,98*	*+ 4,28*	
T_1. Vaste keienstuw	*1,60*			*+ 4,50*
U_1. Vaste keienstuw	*1,70*			*+ 4,70*
V_1. Vaste keienstuw	*1,80*			*+ 4,97*
W_1. Vaste houten stuw	*5,02*			*+ 2,67*
X_1. Vaste betonstuw	*1,20*			*+ 2,43*
IJ_1. Vaste betonstuw	*1,20*			*+ 2,41*
Z_1. Vaste keienstuw	*5,80*			*+ 3,17*
A_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,30*	*+ 2,32*	*+ 2,72*	
B_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,50*	*+ 3,39*	*+ 3,59*	
In waterschap Nijeveen—Kolderveen				
C_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*4,00*		*— 0,34*	
D_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,50*		*— 0,34*	
E_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*2,80*		*— 0,21*	
F_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*2,20*		*— 0,33*	
G_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*2,20*		*— 0,38*	

*) vloer.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

VII B.a.795
Bij: (ed.3, bl. 16-0)

waterstaats-
documentatie
kartografie

Steenwijk 0

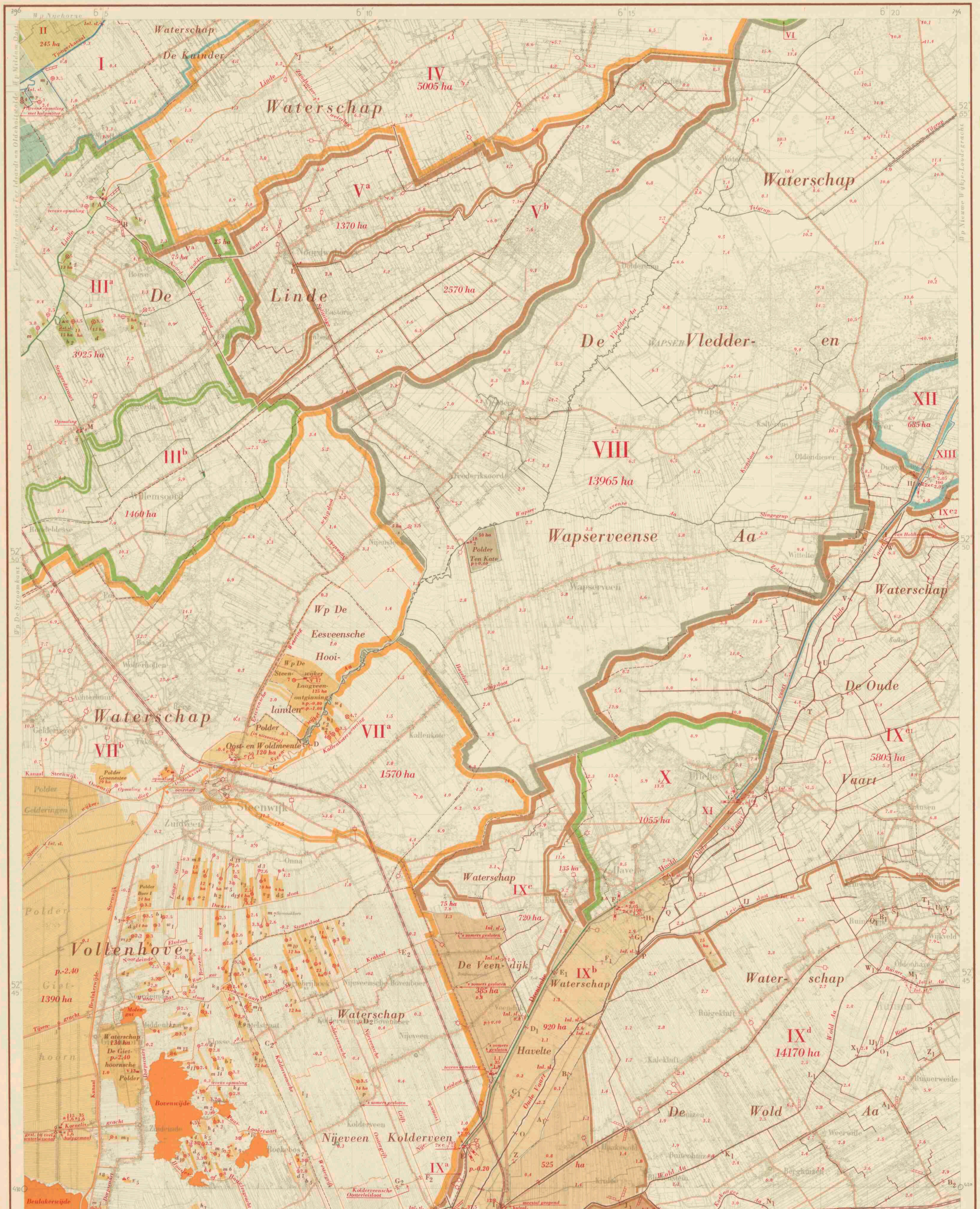

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

FRIESLANDS BOEZEM

I*. Gronden, rechtstreeks afwaterend op de boezem

Het voornaamste boezemwater, voorkomende op dit blad, is een gedeelte van het eerste pand van het Tjongerkanaal.
Het zomerpeil (Z.P.) van de boezem is 0,66 m — N.A.P. (Frieszomerpeil). Het gehele jaar wordt gestreefd naar een peil van 0,15 m tot 0,20 m + Z.P.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Heerenveen-West en -Oost en Steenwijk-West.

II*. Boezem van het waterschap Nijehorne

Een gedeelte van de boezem komt voor in de noordwesthoek van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Heerenveen-West en -Oost en Steenwijk-West.

III*. Derde pand van de Linde, eerste pand van de Noordwoldervaart

Met dit pand ligt o.a. gemeen de Steggerdavaart. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.
Er zijn twee afzonderlijke delen:

IIIA. *Het gebied, dat rechtstreeks afwatert op de Linde. Het kanaalpeil van het derde pand bedraagt 0,15 m — N.A.P.*

IIIB. *Het gebied, dat afwatert via een stuw (stuw M) op de Steggerdavaart, groot 1461 ha, inclusief het poldertje (ij). Het stuwpeil aan de stuw bedraagt 0,30 m + N.A.P. Voor nadere bijzonderheden zie blad Steenwijk-West.*

IV*. Bovenpand van de Linde

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland, hoge gronden en een poldertje.
De totale grootte, met inbegrip van het poldertje, bedraagt 5007 ha.
Overtollig water wordt afgevoerd naar het derde pand door een ontlastsluis.
Het kanaalpeil bedraagt 0,55 m + N.A.P.
Zie tevens blad Heerenveen-Oost.

V*. Tweede pand van de Noordwoldervaart

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Er zijn twee afzonderlijke delen:

VA. *Het gebied, dat rechtstreeks afwatert op het tweede pand, totaal groot 1445 ha. Het kanaalpeil van het tweede pand bedraagt 1,45 m + N.A.P.;*

VB. *Het gebied, dat afwatert via een stuw (stuw L) in de Splittinge op het tweede pand, groot 2570 ha. Het stuwpeil aan de stuw bedraagt 2,55 m + N.A.P.*

VI*. Derde pand van het Tjongerkanaal

Een zeer klein gedeelte van het gebied, dat op deze boezem afwatert, komt voor aan de noordzijde van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Heerenveen-Oost.

BOEZEM VAN HET WATERSCHAP VOLLENHOVE

VII**. Gronden, rechtstreeks afwaterend op de boezem

Het boezemgebied, voorkomende op dit blad, bestaat uit twee afzonderlijke delen:

VIIA. *Kallenkoterwetering, stadsgrachten van Steenwijk. Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. De grootte bedraagt, met inbegrip van de polders, 1598 ha. Het water van de Kallenkoterwetering dient om de stadsgrachten van Steenwijk te verversen. In droge tijden wordt water ingelaten uit de Steenwijker Aa, waartoe sluis D wordt geopend.*
Bij veel waterbezwaar kan de wetering zijn overtollig water afvoeren naar de Steenwijker Aa via een sluisje (sluis C). Het peil van de stadsgrachten kan, bij voldoende aanvoer, tot N.A.P. worden opgevoerd.

VIIB. *Het gebied, dat rechtstreeks afwatert op de boezem. De voornaamste boezemwateren, voorkomende op dit blad, zijn: Steenwijkerdiep, kanaal Steenwijk—Ossenzijl, kanaal Beulakerwijde—Steenwijk, Bovenwijde en de vaarten in waterschap Nijeveen-Kolderveen. Het gebied bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het zomerpeil bedraagt 0,70 m — N.A.P., het winterpeil 0,80 m — N.A.P. Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Steenwijk-West, Zwolle-West en -Oost.*

VIII. Steenwijker Aa

De voornaamste waterlopen, welke hun water aanvoeren naar dit stroompje, zijn: Tilgrup, Vledder Aa en Wapserveense Aa.
In de benedenloop van het riviertje bevindt zich een houten stuw met schuif (stuw N), welke 's zomers gesloten is (zie VIIA). Het stuwpeil aan de stuw bedraagt 0,20 m + N.A.P.
De grootte van het stroomgebied, met inbegrip van de twee polders, bedraagt 14 120 ha.
Zie tevens de bladen Heerenveen-Oost, Assen-West en Beilen-West.

BOEZEM VAN HET MEPPELERDIEP

IX**. Gronden, rechtstreeks afwaterend op de boezem

De volgende delen komen geheel of gedeeltelijk op het blad voor:

IXA. *Meppelerdiep en benedenpand van de Drentsche Hoofdvaart, groot . . . . . 562 ha*

IXB. *Waterschap Havelte. De gronden, gelegen in en gedeeltelijk gelegen buiten dit waterschap, kunnen hun overtollig water bij lage kanaalstanden rechtstreeks afvoeren naar het benedenpand van de Drentsche Hoofdvaart via een klepduiker naast het gemaal. Het polderpeil van de laagst gelegen gronden bedraagt 0,20 m — N.A.P. De grootte van het gebied, inclusief de hoge gronden, bedraagt . . . . . 1 055 ha*

IXC. *Waterschap De Veendijk. Het waterschap bestaat uit twee afzonderlijke delen:*
1e. het gebied, dat rechtstreeks afwatert op het benedenpand van de Drentsche Hoofdvaart, groot . . . . . 720 ha
2e. het bemalen gebied. Deze gronden kunnen bij lage kanaalstanden rechtstreeks afwateren op het benedenpand van de Drentsche Hoofdvaart door het openen van een schuif in het gemaal. De grootte bedraagt, met inbegrip van de hoge gronden 460 ha

IXD. *Wold Aa*
Het stroomgebied bestaat uit polderland en hoge gronden. De totale grootte, met inbegrip van de polders, bedraagt . . . . . 15 075 ha

IXE₁. *Oude Vaart beneden het Koningsschut (stuw W). De grootte bedraagt, met inbegrip van een poldertje . . . . . 5 820 ha*

IXE₂. *Oude Vaart vanaf het Koningsschut (stuw W), tot het Beilerschut (zie Beilen-West.) Dit gebied voorziet in droge tijden het vierde pand van de Drentsche Hoofdvaart van water. Het stuwpeil aan de Koningsstuw bedraagt 6 m + N.A.P. De grootte bedraagt . . . . . 8 896 ha*
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Zwolle-Oost, Coevorden-West en Beilen-West.

X. Tweede pand van de Drentsche Hoofdvaart

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 1055 ha. Het kanaalpeil bedraagt 1,82 m + N.A.P.

XI. Derde pand van de Drentsche Hoofdvaart

Op dit pand wateren geen gronden af. Het kanaalpeil bedraagt 3,68 m + N.A.P.

XII. Vierde pand van de Drentsche Hoofdvaart

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden en heeft een grootte van 685 ha. Het kanaalpeil bedraagt 5,74 m + N.A.P. Zie tevens blad Beilen-West.

XIII. Vijfde pand van de Drentsche Hoofdvaart

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor op het blad Beilen-West. Het kanaalpeil bedraagt 7,80 m + N.A.P.

**) Voor nadere bijzonderheden wordt verwezen naar het boekje: Beschrijving van de provincie Friesland, behorende bij de Waterstaatskaart.*
***) Voor nadere bijzonderheden wordt verwezen naar het boekje: Beschrijving van de provincie Overijssel, behorende bij de Waterstaatskaart.*

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS, WELKE GEHEEL OF GEDEELTELIJK OP HET BLAD VOORKOMEN

Polders, afwaterende op:

A. Frieslands boezem:
Polder van der Meer (m1), groot 6 ha; — van der Meij (m2), groot 3 ha; — Nijenhuis (n), groot 4 ha.

B. Derde pand van de Linde:
Polder Bakker (b1), groot 3 ha; — Brouwer (b2); — Gebr. van Dijk (d); — Hof (h), groot 2 ha; — Kamp (k); — Lolkema (l), groot 4 ha; — van der Meer (m), groot 4 ha; — Roorda (r); — Scheer (s1), groot 1 ha; — van der Schoot (s? de Vries (v), groot 5 ha; — IJsbaan Steggerda (ij), groot 1 ha.

C. Vierde pand van de Linde:
Polder Siegersma (s), groot 2 ha.

D. Steenwijker Aa:
Polder Schurer (s); — Ten Kate, beide onderdeel van waterschap De Vledder- en Wapserveense Aa.

E. Boezem van het Meppelerdiep:
Polder Schiphorst (s), onderdeel van waterschap De Wold Aa.

F. Boezem van waterschap Vollenhove:
Polder Akse (a), groot 5 ha.
Polder Bakker I (b1), groot 3 ha; — Bakker II (b2), groot 4 ha; — Boer I; — Boer II (b3), groot 3 ha; Boer III (b4), groot 6 ha; — de Boer (b5), groot 3 ha; — Bos I (b6), groot 2 ha; — Bos II (b7), groot 4 ha; — Buitenhuis (b8), groot 4 ha, onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen.
Polder Dam (d1), groot 2 ha; — Dekker (d2), groot 6 ha; — Derden (d3), groot 4 ha; — Gebr. Derden (d4), groot 6 ha; — Diphoorn (d5); — Doopsgez. gem. Giethoorn (d6), groot 3 ha; — Doosjes (d7), groot 2 ha; — Doze I (d8); — Doze II (d9), groot 2 ha; — Doze III (d10), groot 2 ha; — Drost (d11), groot 3 ha; — van Dijk (d12), groot 5 ha; — Gebr. van Dijk (d13), groot 3 ha.
Polder van 't Ende (e), groot 11 ha, onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen.
Polder Gelderingen; — Giethoorn; — Groen (g), groot 2 ha; — Groenestee.
Polder Hoekman (h1), groot 8 ha; — Hofman (h2); — Huisman (h3), groot 13 ha; — Hylkema (h4), groot 4 ha.
Polder Jager I (j1), groot 4 ha; — Jager II (j2), groot 7 ha.
Polder Karsten (k1), onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen; — Kleene I (k2), groot 6 ha; — Kleene II (k3), groot 2 ha; — Kleene III (k4) groot 3 ha; — Kleene IV (k5), groot 2 ha; — Kooiker I (k6); Kooiker II (k7), groot 9 ha, beide onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen; — Kroes I (k8), groot 3 ha; — Kroes II (k9), groot 9 ha; — Kroes III (k10).
Polder van der Linde (l1), groot 8 ha, onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen; — van Lubek (l2), groot 6 ha; — Luchies (l3), groot 6 ha, onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen.
Polder Maat I (m1), groot 7 ha; — Maat II (m2), groot 3 ha; — Maat III (m3), groot 4 ha; — Maat IV (m4), groot 4 ha; — Maat V (m5), groot 3 ha; — Manden (m6), groot 3 ha; — Mans (m7), groot 4 ha; — Martens I (m8); — Martens II (m9), groot 6 ha; — Meijer I (m10); — Meijer II, groot 2 ha, beide onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen; — Mol I (m12), groot 2 ha; — Mol II (m13), groot 5 ha; — Mol III (m14), groot 2 ha.
Polder Nijenhuis (n1), groot 5 ha, onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen; — Nijk (n2), groot 6 ha.
Polder Oost- en Woldmeente; — Oosterhuis (o1), groot 13 ha; — Otten (o2), groot 12 ha.
Polder Pastoor (p).
Polder van Rossum (r1), groot 6 ha, onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen; — van Rossum (r2), groot 5 ha; — Rump (r3), onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen.
Polder Scholing (s1), groot 7 ha, onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen; — Scholten (s2), groot 3 ha; — Schra (s3), groot 5 ha; — Schreur (s4), groot 4 ha; — Smit I (s5), groot 8 ha; Smit II (s6), groot 6 ha; — Smit III (s7), groot 4 ha; — Smit IV (s8), groot 2 ha; — Smit V (s9), groot 6 ha; — Stevens (s10), groot 2 ha.
Polder Veen (v1), groot 6 ha; — Veurman (v2); — Vos I (v3); — Vos II (v4), groot 14 ha; — Vos III (v5), groot 1 ha; — Vos (v6), groot 7 ha, onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen.
Polder Warners I (w1), groot 3 ha; — Warners II (w2), groot 5 ha; — Warries (w3), groot 5 ha, onderdeel van waterschap Nijeveen—Kolderveen; — Westenbrink (w4), groot 9 ha; — Westerbeek (w5), groot 3 ha; — Wildeboer (w6), groot 2 ha; — Wink (w7), groot 3 ha; — Woutsma (w8), groot 5 ha.
Polder IJsbaan Steenwijk (ij), groot 5 ha.
Polder Zwolle I (z1), groot 7 ha; — Zwolle II (z2), groot 5 ha.

VERKLARING DER TEKENS

Teken	Verklaring
s $^{35}_{1.6}$	Electrisch gemaal — Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, s = schroefpomp, v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
c $^{28}_{2}$	Oliegemaal
2.5	Windmotor met raddiameter in m
6.5	Windmolen met vlucht in m
	Kleine windmolen
	Schutsluis
	Keersluis
	Uitwateringssluis
Inl. sl.	Inlaatsluis
	Grondduiker
	Grondduiker met afsluiting
	Stuw
	Stuw met schuif
	Peilmerk van het N.A.P.
	Peilschaal
Reg.	Peilschaal, geregeld waargenomen
p+0.40	Polderpeil — in m t.o.v. N.A.P.
z.p.-0.80	Zomerpeil — in m t.o.v. N.A.P.
w.p.-1.00	Winterpeil — in m t.o.v. N.A.P.
2.3	Hoogtecijfer
	Verharde weg
	Spoorweg
	Moerasgronden
385 ha	Grootte van polder, boezem of stroomgebied, volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kan worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
	Administratieve grens van een waterschap
	Gedeelte van een administratieve grens van een waterschap, voor zover gelegen binnen een aangrenzend waterschap.
	Provinciale grens. Deze is in het algemeen slechts aangegeven voor zover zij niet samenvalt met een administratieve grens van een waterschap.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

Polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem, waartoe zij behoren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert, een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan. Bij belangrijke vaar- en boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst. De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders zijn zoveel mogelijk in bruin op de kaart aangegeven. Indien de duidelijkheid dit niet toelaat, verwijst een letter in dezelfde kleur naar de naam van de polder in het bijschrift.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

Voor de juiste plaats van de peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil in de verschillende provincies zie de desbetreffende N.A.P.-registers.

De volledige gegevens van de bemalingsinstallaties liggen ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Van Hogenhoucklaan 60, te 's-Gravenhage.

De waterstaatskaarten zijn a f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

HEERENVEEN 11 (O) | STEENWIJK 16 W | BEILEN 17 W | ZWOLLE 21 O

Herzien in 1952-'53.

16

Universiteits-bibliotheek Utrecht

STEENWIJK OOST

VII B.a.795
(ed.3, bl.16-0)

SLUIZEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte van de slagdrempel t.o.v. N.A.P. in m: Benedenhoofd	Bovenhoofd
In de Linde			
A. Schutsluis *tussen het derde en vierde pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25 m*	*4,96*	*— 1,70*	*— 1,15*
Ten noorden van de sluis bevindt zich een uitwateringssluis, drie openingen, elk met één schuif, elke opening . .	*1,50*	*— 0,95*	
In de Noordwoldervaart			
B. IJkenvertaat. *Schutsluis tussen het eerste en tweede pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25 m*	*4,96*	*— 1,70*	*— 0,25*
Naast de sluis bevindt zich een stroomduiker, één opening met één schuif	*1,00*	—	—
In de Kallenkoterwetering			
C. Schutsluis *tussen de Steenwijker Aa en de Kallenkoterwetering, twee hefdeuren, schutkolklengte 10,45 m* . .	*2,40*	*— 1,04*	*— 0,56*
Het sluisje wordt voor scheepvaart niet meer gebruikt.			
D. Keersluis *tussen de Steenwijker Aa en de Kallenkoterwetering, één hefdeur*	*2,40*	*— 0,54*	—
In de Drentsche Hoofdvaart			
E. Paradijssluis. *Schutsluis tussen het eerste en tweede pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,50 m*	*6,00*	*— 2,93*	*— 0,18*
Ten westen van de sluis bevinden zich twee stroomduikers, elk met één schuif, elke opening	*1,50*	*— 0,39*	
F. Haveltersluis. *Schutsluis tussen het tweede en derde pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,50 m*	*6,00*	*— 0,23*	*— 0,22*
Ten oosten van de sluis bevinden zich twee stroomduikers, elk met één schuif, elke opening	*1,50*	*+ 1,41*	
G. Uffeltersluis. *Schutsluis tussen het derde en vierde pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,50 m* . .	*6,00*	*+ 1,68*	*+ 1,59*
Ten oosten van de sluis bevinden zich twee stroomduikers, elk met één schuif, elke opening	*1,50*	*+ 3,59*	
H. Dieversluis. *Schutsluis tussen het vierde en vijfde pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,50 m* . .	*5,90*	*+ 3,74*	*+ 5,80*
Ten oosten van de sluis bevindt zich een stroomduiker, één opening met één schuif	*1,50*	*+ 5,62*	
Bij elk van deze vier sluizen bevinden zich twee opmalingsinstallaties.			
In het Van Holthesvaartje			
I. Keersluis *tussen het vierde pand van de Drentsche Hoofdvaart en de Oude Vaart, één hefdeur*	*4,00*	*+ 5,03*	—

STUWEN	Wijdte of kruinbreedte in m	Hoogte t.o.v. N.A.P. in m: Stuwdrempel	Bovenkant schotbalken	Maximum stuwkruin of stuwpeil
In de Linde				
J. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,00*	*— 0,10*	*+ 1,20*	
K. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,00*	*+ 0,54*	*+ 1,85*	
In de Splittinge				
L. Betonstuw *met schuiven, twee openingen, iedere opening*	*1,00*	*+ 1,57*		*+ 2,55*
In de Steggerdavaart				
M. Betonstuw *met schuiven, twee openingen, iedere opening*	*0,80*	*— 0,90*		*+ 0,30*
In de Steenwijker Aa				
N. Houten stuw *met schuif, één opening* .	*3,92*	*— 0,35*		*+ 0,20*
In de Oude Vaart				
O. Haverlterschut. *Stalen stuw met schuiven, vijf openingen, middelste opening*	*3,00*	*— 0,52*)*		*+ 0,95*
aan weerszijden hiervan twee openingen, elke opening	*1,50*			
P. Vaste houten stuw	*9,00*			*+ 1,60*
Q. Vaste houten stuw	*10,75*			*+ 1,89*
R. Vaste houten stuw	*10,35*			*+ 2,66*
S. Uffeltersehut. *Houten stuw met schuif, één opening*	*5,00*	*+ 2,25*		
In de schuif bevinden zich twee openingen, afsluitbaar met schuiven, breed 0,90 en 0,30 m. Dit schut doet 'z zomers dienst als keersluis.				
T. Vaste houten stuw	*9,65*			*+ 3,51*
U. Vaste houten stuw	*11,10*			*+ 4,15*
V. Vaste houten stuw	*11,85*			*+ 4,85*
W. Koningsschut. *Betonstuw met schuiven, twee openingen, elke opening*	*4,00*	*+ 4,70*		*+ 6,00*
X. Vaste houten stuw	*11,00*			*+ 6,12*
In de Leisloot				
IJ. Vaste houten stuw	*4,85*			*+ 2,21*
In waterschap Havelte				
Z. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,02*	*+ 0,04*	*+ 0,18*	
A_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*0,90*	*+ 0,13*	*+ 0,38*	
B_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*0,90*	*+ 0,47*	*+ 0,67*	
C_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,02*	*+ 0,18*	*+ 0,61*	
D_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,85*	*— 0,30*	*+ 0,56*	
E_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,04*	*+ 0,18*	*+ 0,86*	
F_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*0,90*	*+ 0,96*	*+ 1,23*	
G_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*0,59*	*+ 1,49*	*+ 1,66*	
H_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*0,58*	*+ 1,58*	*+ 1,85*	
In waterschap De Wold Aa				
Bij de windmotor van het v.m. waterschap Ruinerwold.				
I_1. Betonstuw *met schuiven, drie openingen, elke opening*	*1,15*	*— 0,44*		
In de Wold Aa				
J_1. Stalen stuw *met schuif, één opening* .	*8,60*	*— 1,10*		*+ 0,70*
K_1. Stalen stuw *met schuif, één opening* .	*7,60*	*— 0,15*		*+ 1,40*
L_1. Stalen stuw *met schuif, één opening* .	*7,60*	*+ 0,50*		*+ 2,10*
In de Ruiner Aa				
M_1. Stalen stuw *met schuif, één opening* .	*7,85*	*+ 3,25*		*+ 3,90*
In de Koekanger Aa				
N_1. Stalen stuw *met houten schuif, één opening*	*3,80*	*+ 0,30*		*+ 1,40*
In de Riete				
O_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,00*	*+ 2,08*	*+ 2,58*	
P_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,00*	*+ 3,13*	*+ 3,53*	
In de overige leidingen				
Q_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*2,00*	*+ 2,96*	*+ 3,26*	
R_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,70*	*+ 3,47*	*+ 3,77*	
S_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,76*	*+ 3,98*	*+ 4,28*	
T_1. Vaste keienstuw	*1,60*			*+ 4,50*
U_1. Vaste keienstuw	*1,70*			*+ 4,70*
V_1. Vaste keienstuw	*1,80*			*+ 4,97*
W_1. Vaste houten stuw	*5,02*			*+ 2,67*
X_1. Vaste betonstuw	*1,20*			*+ 2,43*
IJ_1. Vaste betonstuw	*1,20*			*+ 2,41*
Z_1. Vaste keienstuw	*5,80*			*+ 3,17*
A_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,30*	*+ 2,32*	*+ 2,72*	
B_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,50*	*+ 3,39*	*+ 3,59*	
In waterschap Nijeveen—Kolderveen				
C_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*4,00*		*— 0,34*	
D_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,50*		*— 0,34*	
E_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*2,80*		*— 0,21*	
F_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*2,20*		*— 0,33*	
G_2. Schotbalkstuw, *één opening*	*2,20*		*— 0,38*	

*) vloer.

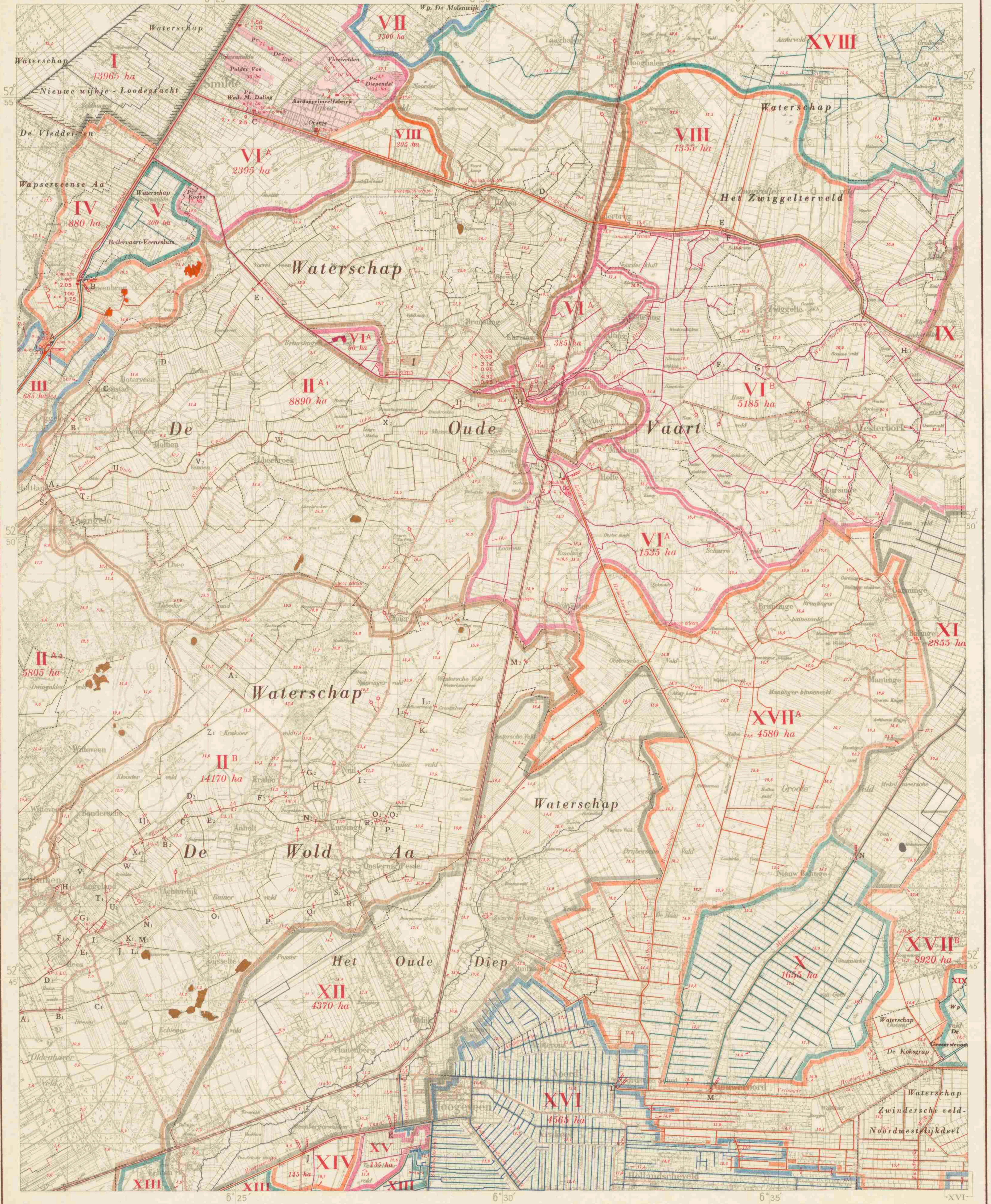

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

Boezemgebied van het waterschap Vollenhove

I. Steenwijker Aa

Van dit stroomgebied komt een klein gedeelte voor in de noordwestelijke hoek van het blad. Voor nadere bijzonderheden zie blad Steenwijk-Oost.

Boezemgebied van het Meppelerdiep

II. Oude Vaart-Wold Aa

Van het stroomgebied, dat bestaat uit boezemland en hoge gronden, komen de volgende delen gedeeltelijk op dit blad voor:

Gebied, afwaterende op of behorende tot:	Oppervlakte in ha met inbegrip van de stromende wateren
a 1. Oude Vaart vanaf het Beilerschut (H) tot aan het Koningsschut (zie blad Steenwijk-Oost), Brunstingerleek, Hijkerleek, Baarselsleek, Noordlake en Rustlake	*8896*
a 2. Oude Vaart beneden het Koningsschut (zie blad Steenwijk-Oost)	*5805*
b. Wold Aa en Ruiner Aa (zie blad Steenwijk-Oost)	*15075*

a 1 en a 2 maken deel uit van het gebied van het waterschap De Oude Vaart, b vormt het gebied van het waterschap De Wold Aa. De totale grootte van dit stroomgebied bedraagt ca 29 776 ha. Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Steenwijk-Oost en Coevorden-West.

III. Vierde pand van de Drentsche Hoofdvaart

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 685 ha en komt gedeeltelijk aan de westrand van het blad voor. Zie tevens blad Steenwijk-Oost. Het kanaalpeil bedraagt 5,74 m + N.A.P.

IV. Vijfde pand van de Drentsche Hoofdvaart

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit boezemland en hoge gronden en heeft een grootte van 880 ha. Zie tevens blad Steenwijk-Oost. Het kanaalpeil bedraagt 7,80 m + N.A.P.

V. Zesde pand van de Drentsche Hoofdvaart

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit hoge gronden en boezemland. Het heeft een grootte van 300 ha. Het kanaalpeil bedraagt 9,86 m + N.A.P.

VI. Zevende pand van de Drentsche Hoofdvaart

Met dit pand liggen gemeen: eerste pand van de Molenwijk, eerste pand van het Oranjekanaal, Beilervaart en bovenpand van het Linthorst-Homankanaal; het ontvangt tevens het overtollige water van het tweede, derde en vierde pand van het Oranjekanaal.

Van het gebied, dat bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden, komen de volgende delen geheel of gedeeltelijk op het blad voor:

Gebied, afwaterende op:	Oppervlakte in ha met inbegrip van de boezem en de stromende wateren
VI a. Zevende pand Drentsche Hoofdvaart, eerste pand Molenwijk, eerste pand Oranjekanaal en Beilervaart	*4074*
Bovenpand Linthorst-Homankanaal	*1535*
VI b. De Beilerstroom bovenstrooms van het Beilerschut (H), Westerborkerstroom en Eursingerstroom	*5185*
	10794

Gebied VI b voert zijn water voor het overgrote deel van het jaar af door sluis G op de Beilervaart. Bij veel waterbezwaar wordt het Beilerschut (H) geopend en sluis G gesloten en heeft de afvoer plaats door de Oude Vaart naar het Meppelerdiep. Het kanaalpeil van het zevende pand bedraagt 11,60 m + N.A.P. Zie tevens de bladen Assen-West en Beilen-Oost.

VII. Tweede pand van de Molenwijk

Een gedeelte van het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, komt voor aan de noordrand van het blad. Het bestaat uit enig polderland, boezemland en hoge gronden met een totale grootte van 1326 ha. Het kanaalpeil bedraagt 13,03 m + N.A.P. Voor nadere bijzonderheden zie blad Assen-West.

VIII. Tweede pand van het Oranjekanaal

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit twee afzonderlijke delen met hoge gronden. Het heeft een totale grootte van 1560 ha. Overtollig water kan worden gespuid door ontlastsluis D op de Oude Vaart via Hijkerleek en Brunstingerleek. Het kanaalpeil bedraagt 13,27 m + N.A.P.

IX. Derde pand van het Oranjekanaal

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, ligt voor een klein deel aan de oostrand van het blad. Overtollig water kan worden gespuid door ontlastsluis F op de Beilerstroom via de Altingerleek. Voor verdere bijzonderheden zie blad Beilen-Oost. Het kanaalpeil bedraagt 14,95 m + N.A.P.

X. Benedenpand van de Middenraai

Met dit pand liggen verschillende wijken gemeen. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit hoge gronden met een grootte van 1655 ha. Het kanaalpeil bedraagt 13,95 m + N.A.P.

XI. Bovenpand van de Middenraai

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit hoge gronden. Een gedeelte hiervan komt voor aan de oostrand van het blad. Het heeft een grootte van 2855 ha. Het kanaalpeil bedraagt 14,95 m + N.A.P. Zie voorts blad Beilen-Oost.

XII. Oude Diep of Echtener Stroom

Het stroomgebied van deze vaart komt voor aan de zuidrand van het blad. Het bestaat uit hoge gronden met een totale grootte van 4370 ha. Overtollig water wordt afgevoerd naar het derde pand van de Hoogeveensche Vaart over een schotbalkstuw. Zie blad Coevorden-West.

XIII. Derde pand van de Hoogeveensche Vaart

Aan de zuidrand van het blad komt een klein deel van dit gebied voor. Voor nadere bijzonderheden zie blad Coevorden-West.

XIV. Vierde pand van de Hoogeveensche Vaart

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, komt voor aan de zuidrand van het blad. Het bestaat uit hoge gronden met een grootte van 145 ha. Overtollig water kan worden afgevoerd door twee stroomduikers in de Echtenersluis (blad Coevorden-West). Het kanaalpeil bedraagt 6,99 m + N.A.P.

XV. Vijfde pand van de Hoogeveensche Vaart

Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, komt voor aan de zuidrand van het blad. Het bestaat uit hoge gronden met een grootte van 135 ha. Overtollig water kan worden afgevoerd door twee stroomduikers in sluis J. Het kanaalpeil bedraagt 9,17 m + N.A.P.

XVI. Zesde pand van de Hoogeveensche Vaart

Met dit pand liggen vele wijken gemeen in het Hollandsche Veld. Het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, bestaat uit polderland en hoge gronden, de grootte bedraagt 5108 ha. Overtollig water kan worden afgevoerd door twee stroomduikers in sluis K. Het kanaalpeil bedraagt 11,32 m + N.A.P. Voor verdere bijzonderheden zie de bladen Coevorden-West, Beilen-Oost en Coevorden-Oost.

XVII. Zevende pand van de Hoogeveensche Vaart (Verlengde Hoogeveensche Vaart)

Met dit pand liggen gemeen: benedenpand van het Linthorst-Homankanaal, Zwindersche Wijk en vele andere wijken, het ontvangt tevens het overtollige water van het boven- en benedenpand van de Middenraai. Van het gebied, dat uit hoge gronden en boezemland bestaat, komen de volgende delen geheel of gedeeltelijk op dit blad voor:

Gebied, afwaterende op:	Oppervlakte in ha met inbegrip van de boezem en de stromende wateren
XVII a. Het benedenpand van het Linthorst-Homankanaal	*4580*
XVII b. Zwindersche Wijk, derde pand kanaal Coevorden–Zwinderen, Marsstroom, Geeserstroom, Westerstroom. (Zie blad Beilen-Oost)	*8920*
	13500

De totale grootte van dit stroomgebied bedraagt ca 25120 ha. Overtollig water kan worden afgevoerd door twee stroomduikers in sluis L. Het kanaalpeil bedraagt ± 12,80 m + N.A.P. Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Beilen-Oost, Coevorden-West en Coevorden-Oost.

Boezemgebied van het Eemskanaal

XVIII. Vijfde pand van het Noord-Willemskanaal, het Amer- en Deuzerdiep

Het gebied ligt voor een klein deel in de noordoostelijke hoek van het blad. Het bestaat uit boezemland en hoge gronden en maakt deel uit van de gronden, die hun water afvoeren op het Eemskanaal. Zie voorts de bladen Assen-West en -Oost, Beilen-Oost en Groningen-West en -Oost.

Boezemgebied van de Vecht

XIX. Eerste pand van het kanaal Coevorden-Zwinderen

Met dit pand liggen gemeen: Loodiep, eerste pand Stieltjeskanaal, Drostendiep. (Zie de bladen Beilen-Oost en Coevorden-Oost.)

Een klein deel van het gebied, dat zijn water afvoert op dit pand, ligt aan de oostrand van het blad. Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Beilen-Oost en Coevorden-Oost.

SLUIZEN

	Wijdte in de dag in m	Hoogte slagdrempel t.o.v. N.A.P. in m: Benedenhoofd	Bovenhoofd
In de Drentsche Hoofdvaart			
A. Haarsluis. Schutsluis, *twee paar puntdeuren, aan weerszijden een stroomduiker, schutkolklengte 27,50 m*	*6,00*	*5,80*	*7,86*
B. Veenesluis. Schutsluis, *twee paar puntdeuren, aan weerszijden een stroomduiker, schutkolklengte 26,75 m*	*5,96*	*7,86*	*8,10*
In het Oranjekanaal			
C. Schutsluis no. 1, *twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25 m*	*6,00*	*9,60*	*11,27*
D. Ontlastsluis, *twee openingen, ieder met een klep*	*1,50*	*12,85*	
E. Schutsluis no. 2, *twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25 m*	*6,00*	*11,32*	*12,90*
F. Ontlastsluis, *twee openingen, ieder met een klep*	*1,50*	*14,50*	
In de Beilerstroom			
G. Inlaatsluis *tussen de Beilerstroom en de Beilervaart, één opening met een schuif*	*2,00*	*10,76*	
H. Beilerschut. Keersluis, *één opening met Stoneyschuif*	*4,50*	*10,53*	
In het Linthorst-Homankanaal			
I. Schutsluis, *twee paar puntdeuren, schutkolklengte 34 m*	*6,25*	*9,00*	*10,65*
In de Hoogeveensche Vaart			
J. Nieuwebrugsluis. Schutsluis, *twee paar puntdeuren, aan weerszijden een stroomduiker, schutkolklengte 40 m*	*6,00*	*4,68*	*6,69*
K. Veenesluis. Schutsluis, *twee paar puntdeuren, aan weerszijden een stroomduiker, schutkolklengte 40 m*	*6,00*	*6,86*	*8,63*
L. Noordsche schut. Schutsluis, *twee paar puntdeuren, aan weerszijden een stroomduiker, schutkolklengte 40 m*	*6,00*	*8,83*	*10,46*
In de Middenraai			
M. Schutsluis, *twee paar puntdeuren, schutkolklengte 26 m*	*5,50*	*10,45*	*11,45*
N. Schutsluis, *twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25 m*	*5,00*	*11,95*	*11,95*

STUWEN

Volgno.	Soort der stuwen	Kruinbreedte in m	Hoogte vaste drempel in m + N.A.P.	Stuwpeil in m + N.A.P.
	In het waterschap De Wold Aa			
A 1	Betonstuw *met schotbalken*	*3,00*	*4,07*	*4,37*
B 1	Idem	*2,22*	*4,87*	*5,17*
C 1	Idem	*2,22*	*5,79*	*6,09*
D 1	Stuw *met beweegbare stalen klep*	*7,75*	*4,25*	*4,90*
E 1	Stuw *met beweegbare stalen kleppen*	*7,75*	*5,25*	*5,90*
F 1	Vaste keienstuw	*1,00*	*5,28*	*5,28*
G 1	Keienstuw *met schotbalken*	*1,50*	*6,40*	*6,60*
H 1	Vaste betonstuw	*1,20*	*7,29*	*7,29*
I 1	Betonstuw *met schotbalken*	*3,00*	*6,21*	*6,61*
J 1	Keienstuw *met schotbalken*	*1,25*	*7,06*	*7,26*
K 1	Vaste bodemkribben *van veldkeien*	*1–1,40*	*7,34*	*7,34*
L 1	Idem	*0,90–1,35*	*7,74*	*7,74*
M 1	Idem	*1–1,50*	*8,08*	*8,08*
N 1	Stuw *met dubbele houten schuif*	*3,06*	*6,44*	*7,25*
O 1	Betonstuw *met schotbalken*	*3,00*	*8,27*	*8,67*
P 1	Idem	*2,50*	*9,54*	*9,89*
Q 1	Stuw *met dubbele houten schuif*	*1,75*	*9,65*	*10,41*
R 1	Keienstuw *met schotbalken*	*1,77*	*10,92*	*11,27*
S 1	Idem	*1,05*	*11,03*	*11,33*
T 1	Stuw *met beweegbare stalen klep*	*6,72*	*6,10*	*6,60*
U 1	Keienstuw *met schotbalken*	*1,50*	*6,71*	*6,86*
V 1	Idem	*1,50*	*7,15*	*7,35*
W 1	Vaste betonstuw	*1,20*	*7,22*	*7,22*
X 1	Stuw *met beweegbare stalen klep*	*5,69*	*7,00*	*7,60*
Y 1	Keienstuw *met schotbalken*	*2,50*	*7,69*	*7,99*
Z 1	Idem	*1,75*	*10,06*	*10,36*
A 2	Keienstuw *met schotbalken*	*1,50*	*10,50*	*10,70*
B 2	Idem	*1,00*	*8,27*	*8,42*
C 2	Vaste betonstuw	*1,25*	*8,06*	*8,06*
D 2	Idem	*1,70*	*8,33*	*8,33*
E 2	Stuw *met beweegbare stalen klep*	*5,69*	*8,30*	*8,90*
F 2	*Stuw met dubbele houten schuif*	*4,00*	*8,55*	*9,35*
G 2	Betonstuw *met schotbalken*	*1,75*	*10,54*	*10,84*
H 2	Idem	*3,00*	*10,05*	*10,20*
I 2	Idem	*3,00*	*10,84*	*11,24*
J 2	Keienstuw *met schotbalken*	*1,50*	*12,06*	*12,26*
K 2	Betonstuw *met schotbalken*	*2,50*	*11,71*	*12,06*
L 2	Keienstuw *met schotbalken*	*1,50*	*12,21*	*12,41*
M 2	Idem	*1,50*	*13,56*	*13,76*
N 2	Betonstuw *met schotbalken*	*1,77*	*9,85*	*10,15*
O 2	Idem	*1,75*	*10,88*	*11,18*
P 2	Keienstuw *met schotbalken*	*1,50*	*11,82*	*12,02*
Q 2	Idem	*1,50*	*11,85*	*12,05*
R 2	Idem	*1,50*	*11,17*	*11,57*
	In het waterschap De Oude Vaart			
S 2	Vaste houten stuw	*11,50*	*6,48*	*6,48*
T 2	Idem	*8,50*	*6,68*	*6,68*
U 2	Idem	*7,80*	*8,01*	*8,01*
V 2	Idem	*7,50*	*8,67*	*8,67*
W 2	Idem	*7,00*	*9,31*	*9,31*
X 2	Idem	*4,80*	*9,79*	*9,79*
Y 2	Idem	*4,00*	*10,51*	*10,51*
Z 2	Idem	*3,50*	*11,40*	*11,40*
A 3	Vaste gemetselde stuw	*4,00*	*6,94*	*6,94*
B 3	Vaste houten stuw	*4,30*	*7,92*	*7,92*
C 3	Idem	*4,00*	*8,49*	*8,49*
D 3	Idem	*3,50*	*9,06*	*9,06*
E 3	Idem	*2,50*	*9,97*	*9,97*
F 3	Idem	*4,50*	*12,61*	*12,61*
G 3	Idem	*5,00*	*13,35*	*13,35*
H 3	Idem	*3,00*	*14,28*	*14,28*

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Polder J. Daling; polder Wed. M. Daling; polder Diependal; polder Koops; polder Willem Tengen (t), groot 6 ha; vloeivelden aardappelmeelfabriek „Oranje"; polder Vos.

VERKLARING DER TEKENS

c 1.50 / 1.10	Electrisch gemaal: met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in meters aangegeven opvoerhoogte
×	Kleine windmolen
»	Schutsluis
><	Uitwateringssluis
>< Inl.sl.	Inlaatsluis
>< Hulpsl.	Hulpsluis, doet dienst bij veel waterbezwaar
	Grondduiker
	Stuw
s	Stuw met schuif
k	Stuw met klep
	Verkenmerk van het N.A.P.
	Peilschaal
	Peilschaal, geregeld waargenomen
17.1	Hoogtecijfer in m t.o.v. N.A.P.
	Riolering in de kleur van het stroomgebied, waartoe zij behoort
	Verharde weg
	Spoorweg
8890 ha	Grootte van polder, boezem of stroomgebied, volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte in verband met de duidelijkheid niet op de kaart kon worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
----------	Administratieve grens van een waterschap
	Administratieve grens van het waterschap Nieuwe wijkje—Loodegracht.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waartoe zij behoren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert; een smalle bies geeft de onderverdeling van het betrokken gebied aan.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders, voor zover zij niet zijn aangegeven in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van uitwateringswaterschappen zijn slechts dan aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

De waterstaatskaarten zijn verkrijgbaar à ƒ 5 per stuk bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage, en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50000

Heerenveen oost 11	Assen west 12	Assen oost 12
Steenwijk oost 16	Beilen west 17	Beilen oost 17
Zwolle oost 21	Coevorden west 22	Coevorden oost 22

Herzien in 1951-'52

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 17-W)

17 BEILEN WEST

Universiteits-bibliotheek Utrecht

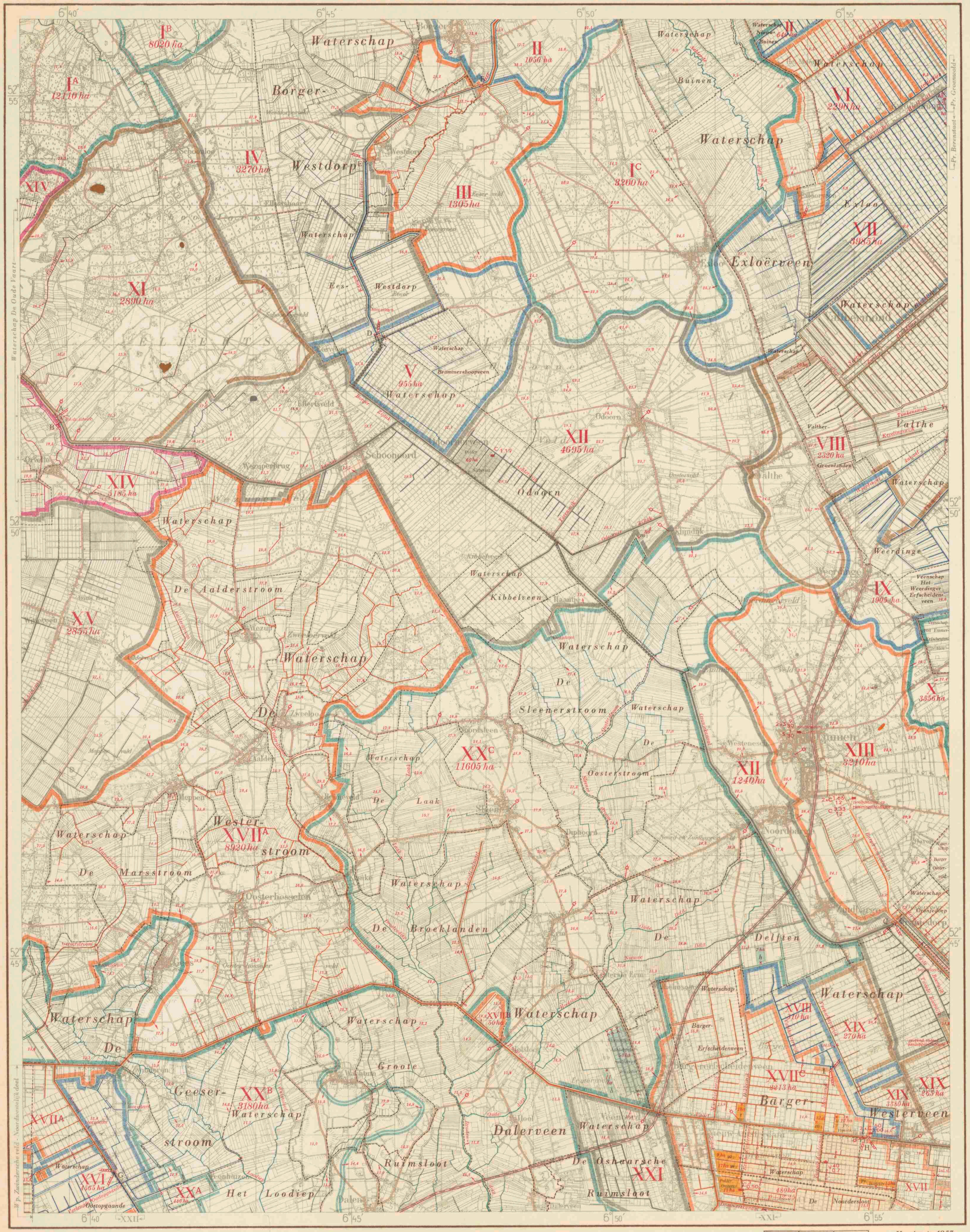

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50000

Assen west 12	Assen oost 12	Boertange 13
Beilen west 17	Beilen oost 17	Roswinkel 18
Coevorden west 22	Coevorden oost 22	Nieuw-Schoonebeek 23

Herzien in 1953

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

Boezemgebied van het Eemskanaal

I. *Hunze of Oostermoersche Vaart; Drentsche A; Zuidlaardermeer*

Van het stroomgebied, dat bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden, komen de volgende delen gedeeltelijk aan de noordrand van dit blad voor:

Gebied, afwaterende op of behorende tot:	Oppervlakte in ha met inbegrip van de stromende wateren
a. *Amerdiep (zie blad Assen-West)*	*12 110*
b. *Andersche diep, Rolderdiep (zie blad Assen-Oost)*	*8 020*
c. *Achterste diep, zuidelijk van de grondduikers onder het Zuiderhoofddiep (zie blad Assen-Oost)*	*3 200*
	23 330

De totale grootte van dit stroomgebied bedraagt ca. 47 825 ha. Zie voor nadere bijzonderheden de bladen Beilen-West, Assen-West, Assen-Oost en Groningen-Oost.

II. *Eerste pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord; derde pand van het Zuiderhoofddiep*

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden en komt voor een deel voor aan de noordrand van dit blad. Het heeft een grootte van 1690 ha. Het kanaalpeil bedraagt 6,90 m + N.A.P. Zie voorts blad Assen-Oost.

III. *Derde pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord*

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 1305 ha. Het kanaalpeil bedraagt 10,76 m + N.A.P. Zie voorts blad Assen-Oost.

IV. *Vierde pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord*

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor een groot deel voor aan de noordrand van dit blad en bestaat uit boezemland en hoge gronden. De grootte bedraagt 3270 ha. Overtollig water kan worden afgevoerd door 2 stroomduikers in sluis F. Het kanaalpeil bedraagt 12,76 m + N.A.P. Zie voorts blad Assen-Oost.

V. *Vijfde pand van het Kanaal Buinen-Schoonoord*

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 955 ha. Overtollig water kan door stroomduikers in sluis E worden afgevoerd. Het kanaalpeil bedraagt 14,76 m + N.A.P.

VI. *Vijfde pand van het Stadskanaal; Noordelijke Hoofdvaart*

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor een klein deel in de noordoosthoek van dit blad voor. Het heeft een grootte van 2290 ha. Het kanaalpeil bedraagt 7,20 m + N.A.P. Zie voorts de bladen Assen-Oost, Boertange en Roswinkel.

VII. *Zesde pand van het Stadskanaal; Zuidelijke Hoofdvaart*

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt gedeeltelijk aan de oostrand van dit blad voor en bestaat uit polder- en boezemland. Het heeft een grootte van 4771 ha. Het kanaalpeil bedraagt 8,30 m + N.A.P. Zie voorts de bladen Boertange en Roswinkel.

VIII. *Tweede pand van het Zuiderhoofddiep*

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor een deel aan de oostrand van dit blad voor en bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 2339 ha. Het kanaalpeil bedraagt 9,12 m + N.A.P. Zie voorts blad Roswinkel.

Boezemgebied van de Westerwoldsche A

IX. *Tweede pand van het Weerdingerkanaal*

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor een deel aan de oostrand van dit blad voor en bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 2145 ha. Het kanaalpeil bedraagt 10,60 m + N.A.P. Zie voorts blad Roswinkel.

X. *Negende pand van het Stadskanaal*

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor een klein deel aan de oostrand van dit blad voor. Het heeft een grootte van 3592 ha. Zie voorts blad Roswinkel.

Boezemgebied van het Meppelerdiep

XI. *Derde pand van het Oranjekanaal*

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor een groot deel aan de westrand van dit blad voor en bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 2890 ha. Overtollig water kan worden afgevoerd door een ontlastsluis (zie blad Beilen-West). Het kanaalpeil bedraagt 14,95 m + N.A.P. Zie ook blad Beilen-West.

XII. *Vierde pand van het Oranjekanaal*

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit twee afzonderlijke delen boezemland met inbegrip van twee polders en hoge gronden. Het heeft een grootte van 5999 ha. Overtollig water kan worden afgevoerd door ontlastsluis B. Het kanaalpeil bedraagt 16,76 m + N.A.P.

Tijdens de aardappelcampagne ontvangt de boezem bovendien het water van een gebied, groot 265 ha, zuidelijk van de keersluis in de Tweede Boerwijk.

Zie voorts blad Roswinkel.

XIII. *Vijfde pand van het Oranjekanaal of Bladderswijk*

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor een deel aan de zuidoostrand van het blad voor en bestaat uit boezemland en hoge gronden. De grootte bedraagt 3210 ha. Het kanaalpeil bedraagt 17,70 m + N.A.P. Zie voor nadere bijzonderheden blad Roswinkel.

XIV. *Zevende pand van de Drentsche Hoofdvaart; Westerborkerstroom*

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden en komt voor aan de westrand van dit blad. Voor nadere bijzonderheden zie blad Beilen-West.

XV. *Bovenpand van de Middenraai*

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor een deel aan de westrand van het blad voor en bestaat uit boezemland en hoge gronden. Voor nadere bijzonderheden zie blad Beilen-West.

XVI. *Zesde pand van de Hoogeveensche Vaart; tweede pand van het Kanaal Coevorden-Zwinderen*

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor een klein deel voor in de zuidwesthoek van het blad en bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het kanaalpeil bedraagt 11,32 m + N.A.P. Zie voorts de bladen Beilen-West, Coevorden-Oost en -West.

XVII. *Zevende pand van de Hoogeveensche Vaart (Verlengde Hoogeveensche Vaart)*

Van het stroomgebied, dat bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden, komen de volgende delen geheel of gedeeltelijk op dit blad voor:

Gebied, afwaterende op of behorende tot:	Oppervlakte in ha met inbegrip van stromende wateren
a. *Marsstroom, Geeserstroom, Westerstroom, derde pand van het kanaal Coevorden-Zwinderen*	*8 920*
b. *Rechtstreeks afwaterend*	*50*
c. *Marchienewijk, Dikkewijk, eerste pand Molenwijk, Dommerskanaal, Zijtak, 1e Zuiderraai, 2e Zuiderraai, Waterschap de Noordersloot en een hoger deel, Oud-Schoonebekerveen (zie blad Nieuw-Schoonebeek)*	*2 781*
	11 751

De totale grootte van dit gebied bedraagt ca. 25 120 ha. Het kanaalpeil bedraagt 12,95 m + N.A.P., toekomstig peil 12,80 m + N.A.P. Zie voorts de bladen Beilen-West, Coevorden-West en -Oost, Roswinkel en Nieuw-Schoonebeek.

XVIII. *Tweede pand van de Molenwijk of Veldhuizerwijk*

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 310 ha. Het kanaalpeil bedraagt 14,15 m + N.A.P.

XIX. *Achtste pand van de Hoogeveensche Vaart; zesde pand van het Oranjekanaal*

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit twee afzonderlijke delen: het ene deel boezemland, het andere met een hoger deel, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het komt voor een deel in de zuidoosthoek van dit blad voor. De totale grootte bedraagt 3930 ha.

Een gedeelte van het gebied, groot 265 ha, voert tijdens de aardappelcampagne zijn water af naar het Vierde pand van het Oranjekanaal door het openen van de Keersluis in de tweede Boerwijk. Overtollig water kan worden afgevoerd door twee stroomduikers in sluis H.

Het kanaalpeil bedraagt 15,80 m + N.A.P. Zie voorts de bladen Roswinkel, Coevorden-Oost en Nieuw-Schoonebeek.

Boezemgebied van de Vecht

XX. *Eerste pand van het Coevorden-Vecht-kanaal*

Van het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert en bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden, komen de volgende delen geheel of gedeeltelijk op dit blad voor:

Gebied, afwaterende op of behorende tot:	Oppervlakte in ha met inbegrip van de stromende wateren
a. *Eerste pand van het kanaal Coevorden-Zwinderen*	*480*
b. *Loodiep, Ruimsloot*	*3 180*
c. *Drostendiep, Laak, Hoolslootsdiep, Sleenerstroom,*	*11 676*
	15 336

De totale grootte van dit gebied bedraagt ca. 28 241 ha. Het kanaalpeil bedraagt 9,10 m + N.A.P. Zie voorts de bladen Coevorden-Oost en Nieuw-Schoonebeek.

XXI. *Tweede pand van het Stieltjeskanaal*

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden en komt voor een klein deel aan de zuidrand van dit blad voor. Voor nadere bijzonderheden zie blad Coevorden-Oost.

XXII. *Tweede pand van de Lutterhoofdwijk*

Van het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt een klein gedeelte voor aan de zuidwestrand van dit blad. Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Coevorden-West en -Oost.

SLUIZEN

	Wijdte in de dag in m	Hoogte slagdrempel t.o.v. N.A.P. in m Benedenhoofd	Bovenhoofd
In het Oranjekanaal			
A. Sluis III, schutsluis *tussen het derde en vierde pand, twee stel puntdeuren, schutkolklengte 25 m*	*6,00*	*12,97*	*14,49*
B. Ontlastsluis, *twee openingen, ieder met een klep*	*1,50*		
C. Bargersluis, schutsluis *tussen het vierde en vijfde pand, twee stel puntdeuren, schutkolklengte 34 m*	*6,00*	*14,10* (vloer)	*14,10* (vloer)
In het bovenhoofd bevindt zich een losse drempel, hoogte 15,10 m + N.A.P.			
In het kanaal Buinen-Schoonoord			
D. Sluis V, schutsluis *tussen het vijfde en zesde pand, twee stel puntdeuren, schutkolklengte 28 m*	*6,00*	*12,36*	*14,36*
E. Sluis IV, schutsluis *tussen het vierde en vijfde pand, twee stel puntdeuren, schutkolklengte 28 m; aan beide zijden bevindt zich een stroomduiker, waarvan één buiten gebruik*	*6,00*	*10,36*	*12,36*
F. Sluis III, schutsluis *tussen het derde en vierde pand, twee stel puntdeuren, schutkolklengte 28 m; aan beide zijden bevindt zich een stroomduiker*	*6,00*	*8,36*	*10,36*
In het Kanaal Coevorden-Zwinderen			
G. Sluis II, schutsluis *tussen het derde en tweede pand, twee stel puntdeuren, schutkolklengte 34 m; aan beide zijden bevindt zich een stroomduiker*	*6,25*	*8,92*	*10,55*
In de Verlengde Hoogeveensche Vaart			
H. Ericasluis, schutsluis *tussen het zevende en achtste pand, twee stel puntdeuren, schutkolklengte 37 m; aan beide zijden bevindt zich een stroomduiker*	*6,00*	*10,20* (vloer)	*10,20* (vloer)
In het bovenhoofd bevindt zich een losse drempel, hoogte 13 m + N.A.P.			
In de Molenwijk			
I. Veldhuizerwijksluis, schutsluis *tussen het eerste en tweede pand, twee stel puntdeuren, schutkolklengte 22,70 m*	*5,25*	*11,05* (vloer)	*11,05* (vloer)
In het bovenhoofd bevindt zich een losse drempel, hoogte 12,35 m + N.A.P.			

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Vierde pand van het Oranjekanaal
Polder Mansing (m_2)

Drostendiep
Polder Berends (b); polder Gebr. Hadders (h).

Zevende pand van de Hoogeveensche Vaart
Polder Munnike (m_1); polder Vos (v_2); polder Herman Winkelman (w_2); polder Jan Winkelman (w_1); polder Terborg (t).

VERKLARING DER TEKENS

$C^{3}_{0.50}$	Electrisch gemaal: met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
$V^{40}_{0.7}$	Motorgemaal: met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
3.5	Windmotor met raddiameter in m
×	Kleine windmolen
>>	Schutsluis
>< Inl. sl.	Inlaatsluis
><	Ontlastsluis; afsluitbare duiker
<	Keersluis
	Grondduiker
	Stuw
	Damwand, tijdens aardappelcampagne getrokken
	Verkenmerk van het N.A.P.
	Peilschaal
12,6	Hoogtecijfer in m t.o.v. N.A.P.
	Riolering in de kleur van het stroomgebied, waartoe zij behoort
	Spoorweg
	Verharde weg
4565 ha	Grootte van polder, boezem of stroomgebied volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte in verband met de duidelijkheid niet op de kaart kan worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
	Administratieve grens van een waterschap
	Administratieve grens van het waterschap Barger-Westerveen

De volledige gegevens van de bemalingsinstallaties liggen ter inzage bij de Directie Algemene Dienst, te 's-Gravenhage.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waartoe zij behoren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert; een smalle bies geeft de onderverdeling van het betrokken gebied aan.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders, voor zover zij niet zijn aangegeven in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn slechts dan aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

De waterstaatskaarten zijn verkrijgbaar à ƒ 5 per stuk bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage, en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 17-0)
Universiteits-bibliotheek Utrecht

BEILEN OOST

waterstaats documentatie kartografie
ARCHIEF

	Schutkolklengte in m	Wijdte in de dag in m	Hoogte slagdrempel in m t.o.v. N.A.P.
In het Weerdingerkanaal			
I. Weerdingersluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Weerdingerkanaal ; twee stel puntdeuren*	*26,25*	*6,00*	
benedenhoofd			*+7,60*
bovenhoofd			*+8,10*
Indien het nodig is, wordt door deze sluis gestroomd.			
In het Tweede Kruisdiep			
J. Keersluis; *één opening met verticale balken*		*5,24*	*+8,30*
De sluis wordt gesloten van 1 December tot 1 September.			
In het Eerste Kruisdiep			
K. Schutsluis; *twee stel puntdeuren*	*33,50*	*6,00*	
benedenhoofd			*+8,60*
bovenhoofd			*+9,35*
In het Compascuumkanaal			
L. Schutsluis *tussen het eerste en tweede pand van het Compascuumkanaal ; twee stel puntdeuren*	*24,10*	*6,00*	
benedenhoofd			*+10,31*
bovenhoofd			*+11,16*
M. Schutsluis *tussen het tweede en derde pand van het Compascuumkanaal ; twee stel puntdeuren*	*29,00*	*6,00*	
benedenhoofd			*+11,31*
bovenhoofd			*+12,41*
N. Schutsluis *tussen het derde en vierde pand van het Compascuumkanaal ; twee stel puntdeuren*	*29,00*	*6,00*	
benedenhoofd			*+12,41*
bovenhoofd			*+13,60*
Indien het nodig is, wordt door deze sluis gestroomd.			
In het Scholtenskanaal			
O. Sluis III *of* Prins Hendriksluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Scholtenskanaal ; twee stel puntdeuren*	*30,00*	*6,00*	
benedenhoofd			*+ 9,81*
bovenhoofd			*+11,10*
P. Sluis II, *schutsluis tussen het tweede en derde pand van het Scholtenskanaal ; twee stel puntdeuren*	*30,00*	*6,00*	
benedenhoofd			*+11,10*
bovenhoofd			*+12,34*
Q. Sluis I, *schutsluis tussen het derde en vierde pand van het Scholtenskanaal ; twee stel puntdeuren*	*30,05*	*6,00*	
benedenhoofd			*+12,30*
bovenhoofd			*+13,50*
In het Oranjekanaal			
R. Oranjesluis, *schutsluis tussen het vijfde en zesde pand van het Oranjekanaal ; twee stel puntdeuren*	*39,00*	*6,00*	
benedenhoofd			*+13,00*
bovenhoofd			*+15,10*
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een opmalingsinstallatie.			

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Polder Buls, polder Dijks, Emmer-Compascuum *(rioolbemaling)*, polder Groenwold, polder Huizing, polder Tholen, polder Tonkens, polder Veldhuis, polder v. d. Venne en Wolderig.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem waarop zij afwateren.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem waartoe zij behoren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert.

Van een gebied, dat naar twee richtingen afwatert, is de bies in twee kleuren geblokt.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst. De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders, voor zover deze laatste vermeld zijn in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

Voor nadere bijzonderheden zij verwezen naar het eerlang verschijnende werkje „Beschrijving van de provincie Groningen, behorende bij de Waterstaatskaart". Hierin zijn gegevens opgenomen omtrent waterkeringen, bedijkingen, kanalen, stromende wateren, boezems, overstromingen, verveningen en droogmakerijen, grenstractaten, reglementen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie deel II, register I Groningen en deel II, register III Drenthe.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

VII B. a. 795

Bij: (ed. 3, bl. 18)

waterstaats-
documen-
tatie
kartografie

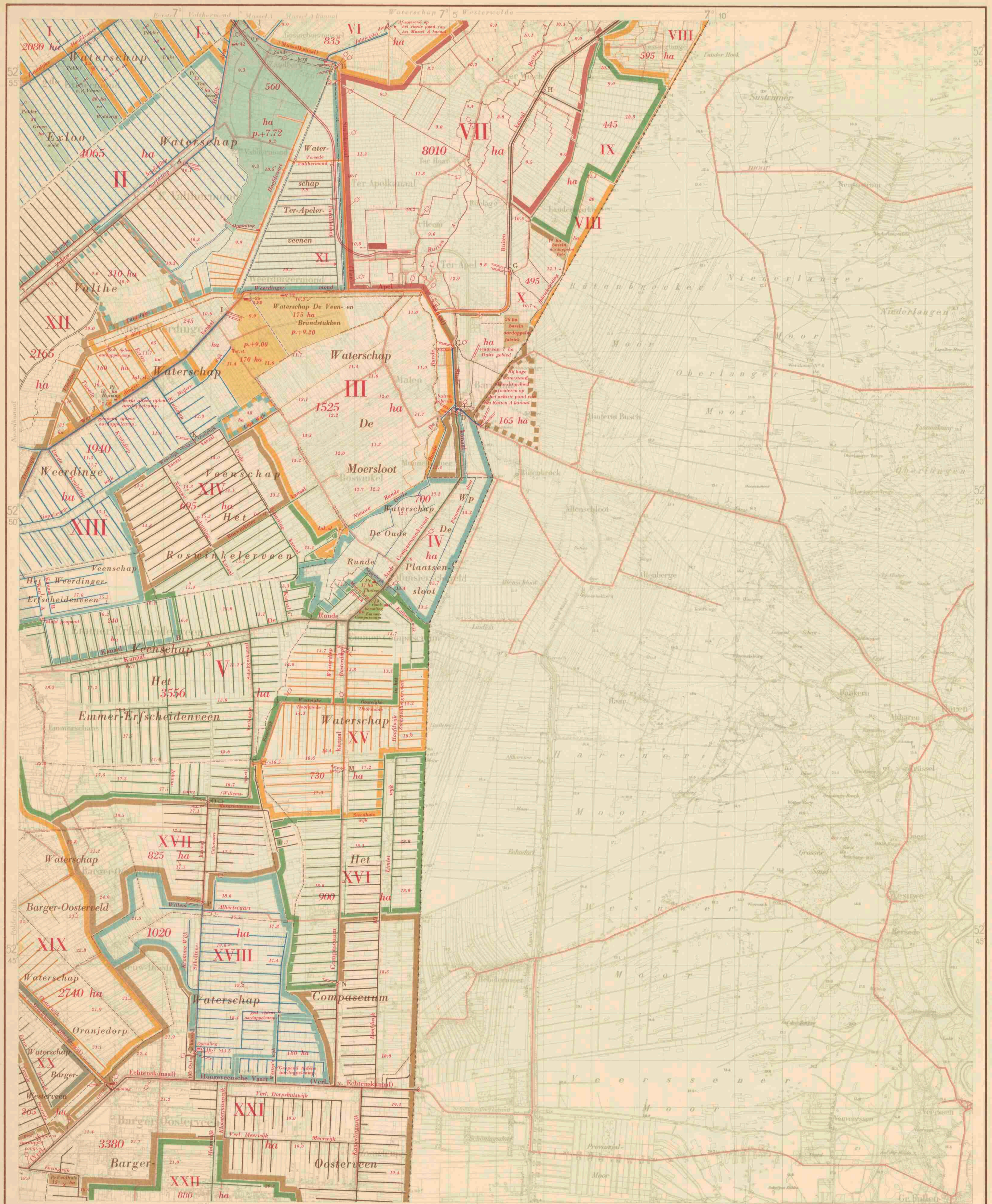

BOEZEMS

I. Vijfde pand van het Stadskanaal

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt gedeeltelijk in de noordwestelijke hoek van het blad voor.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 2080 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 7,20 m + N.A.P.
Zie voorts de bladen Assen Oost, Boertange en Beilen Oost.

II. Zesde pand van het Stadskanaal en achtste pand van het Mussel A kanaal

Met deze boezem ligt een uitgestrekt kanalen- en wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.
De grootte bedraagt, met inbegrip van de boezem, 4821 ha ; bovendien ontvangt de boezem ten dele het water van een gebied groot 310 ha.
Overtollig water wordt afgevoerd naar het Mussel A kanaal.
Het kanaalpeil bedraagt 8,30 m + N.A.P.
Zie voorts de bladen Boertange en Beilen Oost.

III. Zevende pand van het Stadskanaal en negende pand van het Ruiten A kanaal

Met deze boezem liggen verschillende kanalen en wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polderland, vijf delen boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 2361 ha ; bovendien ontvangt de boezem ten dele het water van een gebied groot 48 ha.
Drie delen boezemland, groot resp. 21, 160 en 65 ha, behoren, tijdens de aardappelcampagne, van 1 Sept. tot 1 Dec., tot het boezemgebied van het tweede pand van het Weerdingerkanaal, door het openen van sluis J (zie XIII).
Via de Zuidelijke Hoofdvaart kan water worden ingemalen, afkomstig van het tweede pand van het Zuiderhoofddiep, ten behoeve van een aardappelmeelfabriek die haar water ontvangt uit het zevende pand van het Stadskanaal.
Overtollig water wordt afgevoerd naar het Ruiten A kanaal.
Het kanaalpeil bedraagt 9,80 m + N.A.P.

IV. Achtste pand van het Stadskanaal en bovenste pand van het Kanaal Rütenbrock—Haren

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit boezemland.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 700 ha.
De Oude Runde staat in open gemeenschap met het achtste pand van het Stadskanaal, de Plaatsensloot met het bovenste pand van het Kanaal Rütenbrock—Haren.
Het kanaalpeil bedraagt 11,21 m + N.A.P.

V. Negende pand van het Stadskanaal, Stadscompascuumkanaal, eerste pand van het Compascuumkanaal, het kanaal De Runde en eerste pand van het Scholtenskanaal

Met deze boezem ligt een uitgestrekt kanalen- en wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit twee polders, boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 3592 ha.
Overtollig water wordt afgevoerd door het 8e verlaat (sluis D) van het Stadskanaal.
Het kanaalpeil bedraagt 12,31 m + N.A.P.
Zie voorts blad Beilen Oost.

VI. Zesde pand van het Mussel A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt gedeeltelijk aan de noordelijke rand van het blad voor.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 835 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 6,48 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Boertange.

VII. Tweede pand van het Ruiten A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt gedeeltelijk aan de noordelijke rand van het blad voor.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 8010 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 2,38 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Boertange.

VIII. Zesde pand van het Ruiten A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit twee afzonderlijke delen.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 675 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 6,42 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Boertange.

IX. Zevende pand van het Ruiten A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 445 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 7,43 m + N.A.P.
Zie voorts blad Boertange.

X. Achtste pand van het Ruiten A kanaal

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 533 ha ; bovendien kan de boezem ten dele water ontvangen van een Duits gebied, groot 165 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 8,71 m + N.A.P.

XI. Paralleldiep

Met deze vaart ligt een aantal wijken gemeen.
Er wateren geen gronden op af.
Tijdens de aardappelcampagne staat het in open gemeenschap met het zevende pand van het Stadskanaal.

XII. Tweede pand van het Zuiderhoofddiep en Noorderhoofddiep boven de dam

Met deze boezem ligt een uitgestrekt wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, komt gedeeltelijk aan de westelijke rand van het blad voor en bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 2165 ha ; bovendien ontvangt de boezem ten dele het water van een gebied groot 310 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 9,12 m + N.A.P.
Zie voorts blad Beilen Oost.

XIII. Tweede pand van het Weerdingerkanaal

Met dit pand ligt een uitgestrekt kanalen- en wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 2180 ha ; bovendien ontvangt de boezem ten dele het water van een gebied groot 48 ha.
Tijdens de aardappelcampagne, van 1 Sept. tot 1 Dec., ontvangt de boezem het water van drie delen boezemland, resp. groot 21, 142 en 65 ha, door het openen van sluis J, en het water van een polder groot 18 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 10,60 m + N.A.P.
Zie voorts blad Beilen Oost.

XIV. Oostelijk Kanaal, Westelijk Kanaal, Oude Schuttingkanaal beneden de dam en Nieuwe Schuttingkanaal beneden de dam

Met deze boezem ligt een wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 695 ha.
Water kan worden ingelaten door een afsluitbare duiker in de dam van het Oude Schuttingkanaal.
Het kanaalpeil bedraagt 11,45 m + N.A.P.

XV. Tweede pand van het Compascuumkanaal

Met dit pand liggen vele wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit boezemland.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 730 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 13,41 m + N.A.P.

XVI. Derde pand van het Compascuumkanaal

Met dit pand liggen vele wijken gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit boezemland.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 900 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 14,61 m + N.A.P.

XVII. Tweede pand van het Scholtenskanaal

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 825 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 13,60 m + N.A.P.

XVIII. Derde pand van het Scholtenskanaal

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 1200 ha.
Een gedeelte, groot 180 ha, voert, tijdens de aardappelcampagne, water af op het negende pand van de Hoogeveensche Vaart, door het openen van een keersluis in de Westra's wijk.
Het kanaalpeil bedraagt 14,80 m + N.A.P.

XIX. Vijfde pand van het Oranjekanaal of Bladderswijk

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, komt voor een gedeelte op de westelijke rand van het blad voor en bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 2740 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 17,70 m + N.A.P.
Zie voorts blad Beilen Oost.

XX. Vierde pand van het Oranjekanaal

Met dit pand ligt een wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, komt voor een klein gedeelte aan de westelijke rand van het blad voor.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Beilen Oost.

XXI. Achtste pand van de Hoogeveensche Vaart, zesde pand van het Oranjekanaal, vierde pand van het Scholtenskanaal en vierde pand van het Compascuumkanaal

Met deze boezem ligt een uitgestrekt wijkennet gemeen.
Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit boezemland, hoge gronden en een poldertje.
Het bestaat uit twee afzonderlijke delen en heeft, met inbegrip van de boezem, een totale grootte van 3955 ha.
Een gedeelte, groot 265 ha, voert tijdens de aardappelcampagne water af naar het vierde pand van het Oranjekanaal door het openen van een keersluis in de Tweede Boerwijk.
Overtollig water wordt afgevoerd naar het Compascuumkanaal.
Het kanaalpeil bedraagt 16,00 m + N.A.P.
Zie voorts de bladen Beilen Oost, Coevorden Oost en Nieuw-Schoonebeek.

XXII. Gebied van enige wijken in het waterschap Barger Oosterveen

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, komt voor een klein gedeelte aan de zuidelijke rand van het blad voor.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 880 ha.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Nieuw-Schoonebeek.

SLUIZEN

	Schutkolklengte in m	Wijdte in de dag in m	Hoogte slagdrempel in m t.o.v. N.A.P.
In het Zuiderhoofddiep			
A. Schutsluis *te Valthermond tussen het eerste en tweede pand van het Zuiderhoofddiep ; twee stel puntdeuren*	26,00	6,00	
benedenhoofd			+6,475
bovenhoofd			+7,22
In het Stadskanaal			
B. 6e Verlaat *of* Ter-Apelverlaat, *schutsluis, bajonetsluis tussen het zesde en zevende pand van het Stadskanaal ; twee roldeuren*	39,30	6,00	
benedenhoofd			+6,17
bovenhoofd			+7,60
Deze sluis wordt, uitsluitend in droge tijden, gebruikt voor de voeding van de lager gelegen panden van het Stadskanaal.			
C. 7e Verlaat, *schutsluis tussen het zevende en achtste pand van het Stadskanaal ; twee stel puntdeuren*	26,05	5,95	
benedenhoofd			+7,84
bovenhoofd			+9,21
D. 8e Verlaat, *schutsluis tussen het achtste en negende pand van het Stadskanaal ; twee stel puntdeuren*	26,68	6,00	
benedenhoofd			+9,26
bovenhoofd			+10,10
In het kanaal Rütenbrock—Haren			
E. Schut- en keersluis, *z.g. Duitse sluis, tussen het achtste pand van het Stadskanaal en bovenste pand van het kanaal Rütenbrock—Haren (Nederlandse gedeelte) ; vier stel puntdeuren, naar weerszijden kerende*	26,02	6,00	
De slagdrempels zijn even hoog			+9,22
Deze sluis staat gewoonlijk open.			
F. Sluis O, *schut- en keersluis ; vier stel puntdeuren, naar weerszijden kerende*	33,00	6,20	
De slagdrempels zijn even hoog			+9,33
In het Ruiten A kanaal			
G. Ter-Apelersluis, *schutsluis tussen het achtste en negende pand van het Ruiten A kanaal*	27,00	6,00	
benedenhoofd, één stel puntdeuren			+6,24
bovenhoofd, één deur			+7,50
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een omleidingskanaal, waarin een stroomduiker met Stoneyschuif		1,80	+7,70
In oostelijke zijtak van het achtste pand van het Ruiten A kanaal			
H. Keersluis *(schotbalken), een opening*		6,10	

Twee schotbalkkeringen op een onderlinge afstand van 0,50 m.
Bovenkant schotbalken in gesloten stand 8,71 m + N.A.P.
De sluis wordt gesloten wanneer de Gedeputeerde Staten van Groningen dit nodig oordelen in het belang van de scheepvaart op het Ruiten A kanaal.

(Vervolg Z.O.Z.)

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal; met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per min. bij de in m aangegeven opvoerhoogte
- Windmotor met raddiameter in m
- Kleine windmolen
- Schutsluis
- Uitwateringssluis
- Keersluis
- Grondduiker
- Grondduiker met afsluiting
- Stuw
- Damwand; wordt tijdens de aardappelcampagne getrokken
- Damwand met schuif
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal
- *p.+9.20* Polderpeil } in m t.o.v. N.A.P.
- *23.5* Hoogtecijfer } in m t.o.v. N.A.P.
- Verharde weg
- Spoorweg
- *175 ha* Grootte van polder, boezem- en stroomgebied volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter
- Administratieve grens van een waterschap
- Provinciale grens
- Rijksgrens

De volledige gegevens van de bemalingsinstallaties liggen ter inzage bij de directie Algemene Dienst, Van Hogenhoucklaan 60 te Den Haag.

De Waterstaatskaarten zijn à f 5,– per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

BOERTANGE 13 | BEILEN 17 | ROSWINKEL 18 | Nw SCHOONEBEEK 23

Herzien in 1951—'52.

18

VII B. a. 795
(ed. 3, bl. 18)

ROSWINKEL

LEGGERKAART
VERKENNING II

~~LEGGERKAART~~
~~afd. oost~~
~~Lade no. 63~~

	Schutkolklengte in m	Wijdte in de dag in m	Hoogte slagdrempel in m t.o.v. N.A.P.
In het Weerdingerkanaal			
I. Weerdingersluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Weerdingerkanaal ; twee stel puntdeuren*	*26,25*	*6,00*	
benedenhoofd			*+7,60*
bovenhoofd			*+8,10*
Indien het nodig is, wordt door deze sluis gestroomd.			
In het Tweede Kruisdiep			
J. Keersluis; *één opening met verticale balken*		*5,24*	*+8,30*
De sluis wordt gesloten van 1 December tot 1 September.			
In het Eerste Kruisdiep			
K. Schutsluis; *twee stel puntdeuren*	*33,50*	*6,00*	
benedenhoofd			*+8,60*
bovenhoofd			*+9,35*
In het Compascuumkanaal			
L. Schutsluis *tussen het eerste en tweede pand van het Compascuumkanaal ; twee stel puntdeuren*	*24,10*	*6,00*	
benedenhoofd			*+10,31*
bovenhoofd			*+11,16*
M. Schutsluis *tussen het tweede en derde pand van het Compascuumkanaal ; twee stel puntdeuren*	*29,00*	*6,00*	
benedenhoofd			*+11,31*
bovenhoofd			*+12,41*
N. Schutsluis *tussen het derde en vierde pand van het Compascuumkanaal ; twee stel puntdeuren*	*29,00*	*6,00*	
benedenhoofd			*+12,41*
bovenhoofd			*+13,60*
Indien het nodig is, wordt door deze sluis gestroomd.			
In het Scholtenskanaal			
O. Sluis III *of* Prins Hendriksluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Scholtenskanaal ; twee stel puntdeuren*	*30,00*	*6,00*	
benedenhoofd			*+ 9,81*
bovenhoofd			*+11,10*
P. Sluis II, *schutsluis tussen het tweede en derde pand van het Scholtenskanaal ; twee stel puntdeuren*	*30,00*	*6,00*	
benedenhoofd			*+11,10*
bovenhoofd			*+12,34*
Q. Sluis I, *schutsluis tussen het derde en vierde pand van het Scholtenskanaal ; twee stel puntdeuren*	*30,05*	*6,00*	
benedenhoofd			*+12,30*
bovenhoofd			*+13,50*
In het Oranjekanaal			
R. Oranjesluis, *schutsluis tussen het vijfde en zesde pand van het Oranjekanaal ; twee stel puntdeuren*	*39,00*	*6,00*	
benedenhoofd			*+13,00*
bovenhoofd			*+15,10*
Oostelijk van deze sluis bevindt zich een opmalingsinstallatie.			

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Polder Buls, polder Dijks, Emmer-Compascuum *(rioolbemaling)*, polder Groenwold, polder Huizing, polder Tholen, polder Tonkens, polder Veldhuis, polder v. d. Venne en Woldering.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem waarop zij afwateren.

Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd. De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem waartoe zij behoren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert.

Van een gebied, dat naar twee richtingen afwatert, is de bies in twee kleuren geblokt.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst. De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders, voor zover deze laatste vermeld zijn in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

Voor nadere bijzonderheden zij verwezen naar het eerlang verschijnende werkje „Beschrijving van de provincie Groningen, behorende bij de Waterstaatskaart". Hierin zijn gegevens opgenomen omtrent waterkeringen, bedijkingen, kanalen, stromende wateren, boezems, overstromingen, verveningen en droogmakerijen, grenstractaten, reglementen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie deel II, register I Groningen en deel II, register III Drenthe.

SLUIZEN *

	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
A. Gekoppelde schutsluis *tussen het Noordhollandsch kanaal en de polder Geestmerambacht in de Westfriesche binnendijk te Schoordam*, bestaande uit drie achter elkaar gelegen schutkolken met vier paar puntdeuren	4,01	
schutkolklengte van de buitenste kolk 8,57 m		
schutkolklengte van de middelste kolk 7,10 m		
schutkolklengte van de binnenste kolk 7,00 m		
De slagdrempels zijn even hoog		3,00
B. Schut- tevens spuisluis *tussen Schermerboezem en de Ver. Raaksmaats- en Niedorperhoggeboezem te Oudkarspel* met twee roldeuren,		
schutkolklengte 51,60 m	7,00	
De slagdrempels zijn even hoog		3,20
C. Gekoppelde schutsluis *tussen Schermerboezem en de polder Geestmerambacht te Noord-Scharwoude* met drie paar puntdeuren	3,65	
schutkolklengte van de buitenste kolk 16,50 m		
schutkolklengte van de binnenste kolk 11,85 m		
bovenslagdrempel		2,57
benedenslagdrempels		2,95
D. Schutsluis *tussen Schermerboezem en de Noord-Scharwouderpolder te Noord-Scharwoude* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 14,75 m . .	3,00	
bovenslagdrempel		2,00
benedenslagdrempel		2,02
E. Gekoppelde schutsluis *tussen de polder Geestmerambacht en de Diepmeerpolder met drie paar puntdeuren*	2,74	
schutkolklengte van de buitenste kolk 7,07 m		
schutkolklengte van de binnenste kolk 7,35 m		
De slagdrempels zijn even hoog		3,01
F. Schutsluis *tussen de polder Geestmerambacht en polder de Dualmeer te Koedijk* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 12,00 m	2,64	
De slagdrempels zijn even hoog		2,46
G. Schutsluis *tussen de polder Geestmerambacht en polder de Dualmeer te St. Pancras* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 12,00 m	2,49	
De slagdrempels zijn even hoog		2,44
H. Schutsluis *tussen de polder Westbeverkoog en het lagere deel van die polder te St. Pancras* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 6,62 m	2,25	
bovenslagdrempel		2,88
benedenslagdrempel		3,05
I. Schutsluis *tussen de polder Geestmerambacht en de polder Westbeverkoog te St. Pancras* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 9,80 m . .	2,53	
De slagdrempels zijn even hoog		2,50
K. Gekoppelde schutsluis *tussen Schermerboezem en de polder Geestmerambacht te Broek op Langedijk* met drie roldeuren	6,00	
schutkolklengte van de buitenste kolk 30,85 m		
schutkolklengte van de binnenste kolk 29,30 m		
bovenslagdrempel		2,90
benedenslagdrempels		3,70
L, M, N, O, P, Q. Schutsluizen *tussen hogere delen van de polder Heerhugowaard*, ieder afzonderlijk met twee paar puntdeuren. *De boven- en benedenslagdrempels van deze sluizen liggen even hoog.*		
L. Schutsluis *ten noordwesten van Heerhugowaard* schutkolklengte 10,05 m	2,50	4,24
M. Schutsluis *te Heerhugowaard*, schutkolklengte 10,05 m . . .	2,50	4,26
N. Schutsluis *te Broekhorn*, schutkolklengte 9,95 m	2,27	4,34
O. Schutsluis *te Broekhorn*, schutkolklengte 9,90 m	2,31	4,35
P. Schutsluis *te Heerhugowaard*, schutkolklengte 10,40 m . . .	2,53	4,59
Q. Schutsluis *ten zuiden van Heerhugowaard*, schutkolklengte 10,00 m	2,55	4,67
R. Keersluis met *vaste brug in het kanaal Huigendijk—Alkmaar bij de doorsnijding van de Westfriesche binnendijk aan de Zeevrieden met een naaldkering*	7,00	3,10
S. Keersluis *met basculebrug in het kanaal Omval—Huigendijk bij de oorsnijding van de Westfriesche binnendijk aan de Omval* met twee rijen schotbalken	9,50	3,60
T. Keersluis *tussen het Noordhollandsch kanaal en de voorboezem van de molen van de Groot-Limmerpolder te Boekel*, één opening met één paar puntdeuren	3,55	1,36
U. Schutsluis *tussen de Beemsterringvaart en de Eilandspolder te De Rijp* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 18,70 m	4,45	
bovenslagdrempel		2,20
benedenslagdrempel		2,62
V. Schutsluis *tussen het Noordhollandsch kanaal en de Eilandspolder te West-Graftdijk* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 18,65 m . . .	4,65	
bovenslagdrempel		2,58
benedenslagdrempel		2,70
W. Schutsluis *tussen de Markervaart en de Westwoudervolder* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 10,60 m	3,40	
bovenslagdrempel		2,13
benedenslagdrempel		2,18
X. Schutsluis *tussen het Alkmaardermeer en de Groot-Limmerpolder te Akersloot* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 12,35 m	3,18	
bovenslagdrempel		1,73
benedenslagdrempel		1,79
IJ. Schutsluis *tussen het Alkmaardermeer en polder de Uitgeester- en Heemskerkerbroek te Uitgeest* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 19,00 m	3,47	
bovenslagdrempel		2,40
benedenslagdrempel		3,15
Z. Boerensluis, *schutsluis tussen de Markervaart en de Krommenieër-Woudpolder tegenover Marken-binnen*, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 12,42 m	3,20	
De slagdrempels zijn even hoog		1,77
A₁. Schutsluis *tussen de Markervaart en de Markerpolder te Marken-binnen*, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 14,15 m	3,10	
bovenslagdrempel		1,54
benedenslagdrempel		1,79
B₁. Schutsluis *tussen de Nauernasche vaart en de Krommenieër-Woudpolder*, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 11,50 m	3,80	
De slagdrempels zijn even hoog		2,06
C₁. Oostknollendammersluis, *schutsluis tussen de Zaan en het heemraadschap Wormer, Jisp en Nek* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 11,15 m	2,99	
bovenslagdrempel		1,69
benedenslagdrempel		1,99
D₁. Jispersluis, *schutsluis tussen het Noordhollandsch kanaal en het heemraadschap Wormer, Jisp en Nek* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 15,40 m	3,84	
De slagdrempels zijn even hoog		2,53
E₁. Noordersluis, *schutsluis tussen de Nauernasche vaart en de Krommenieër-Woudpolder te Krommenie*, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 16,85 m	3,95	
De slagdrempels zijn even hoog		2,29
F₁. Poelsluis, *gekoppelde schutsluis tussen de Zaan en het heemraadschap Wormer, Jisp en Nek* met drie paar puntdeuren	4,68	
schutkolklengte van de buitenste kolk 14,80 m		
schutkolklengte van de binnenste kolk 7,00 m		
De slagdrempels zijn even hoog		2,67
G₁. Noorsche balk, *schutsluis tussen de Nauernasche vaart en de polder Westzaan* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 15,46 m	3,18	
bovenslagdrempel		2,12
benedenslagdrempel		2,20
H₁. Noordersluis, *gekoppelde schutsluis tussen de Zaan en de polder Westzaan met drie paar puntdeuren*,		
schutkolklengte van de buitenste kolk 10,50 m		
schutkolklengte van de binnenste kolk 10,50 m	4,56	
bovenslagdrempel		2,33
middenslagdrempel		2,31
benedenslagdrempel		2,30
I₁. Bartelsluis, *schutsluis tussen de Zaan en het heemraadschap Wormer, Jisp en Nek* met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 18,25 m	4,00	
bovenslagdrempel		2,54
benedenslagdrempel		2,67

* De schutkolklengte van de sluizen is gemeten tussen de deuren.

WATERSCHAPPEN DIE BIJZONDERE BELANGEN BEHARTIGEN

Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier;

Hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland;

Zie voor bijzonderheden deze waterschappen betreffende de beschrijving van de provincie Noordholland behorende bij de Waterstaatskaart.

BOEZEMS

I. Schermerboezem

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 2000 ha.

De totale oppervlakte van de op de boezem lozende polders, met inbegrip van het boezemland en het duingebied, bedraagt 31 190 ha. In deze oppervlakte is evenmin begrepen de polder Westzaan, groot 2320 ha, die tevens afwatert op de boezem van het Noordzeekanaal.

Het zomerpeil van de boezem was oorspronkelijk 0,58 m — N.A.P. In verband met maatregelen tot ontzilting van het boezemwater, wordt Schermerboezem thans in de zomermaanden opgezet tot 0,45 m — N.A.P. Het maalpeil is N.A.P.

De boezemsloten zijn in de regel hoog van 0,10 tot 0,50 m + N.A.P.

De waterloozing heeft plaats langs natuurlijke weg op :

1e. de Waddenzee : door de Marinesschutsluis en de sluis in het Nieuwe Werk, beide te Den Helder ;

2e. het IJsselmeer : door de Hornsluis te Lutjе Schardam, de Noordersluis en de Zuidersluis beide te Schardam, de schutsluis te Edam en de spuisluis en de Grafelijkheidssluis, beide te Monnickendam ;

3e. het Noordzeekanaal : door de Groote of Wilhelminasluis en de Kleine of Oudesluis, beide te Zaandam, de duikersluis te Nauerna en de Nauernasche schutsluis.

Schermerboezem is van de boezem van het Amstelmeer gescheiden door de van Ewijcksluis, een schut- en uitwateringssluis tussen de van Ewijcksvaart en het Amstelmeer. Aangezien deze sluis bijna altijd open staat, liggen beide waterен doorgaans gemeen, zodat Schermerboezem nagenoeg steeds in open verbinding staat met de boezem van het Amstelmeer. Bij hoge Amstelmeerstanden en in tijden, dat de gemalen van de Ver. Raaksmaats- en Niedorperhoggeboezem te Lutjewinkel en Aartswoud in bedrijf zijn, wordt de scheiding tussen Schermerboezem en de boezem van het Amstelmeer verlegd naar de Oude Sluis, een schutsluis tussen de Groote Sloot en de boezem van de Zijpe. De voedleuren van deze sluis worden dan gesloten.

Schermerboezem is in beheer bij het hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

II. Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperhoggeboezem

Deze boezem bestaat uit het noordelijke en het oostelijke deel van de vroegere Raaksmaatboezems, alsmede uit de gehele vroegere Niedorperhoggeboezem.

De oppervlakte van de boezem is bij een boezemstand van 0,60 m — N.A.P., 179 ha, bij een stand van 0,28 m — N.A.P., 205 ha.

Het zomerpeil van de boezem is 0,60 m — N.A.P., het maalpeil is 0,28 m — N.A.P.

De totale oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders is ongeveer 9500 ha.

Bovendien heeft, in tijden van veel waterbezwaar en onvoldoende spuigelegenheid, enige lozing op de boezem plaats van het water van Schermerboezem, dat door de schutsluis te Noord-Scharwoude en de duikersluis te Rustenburg op de boezem wordt afgelaten, mits de waterstand op de Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperhoggeboezem lager is dan 0,40 m — N.A.P.

De waterontlasting van de boezem geschiedt zowel kunstmatig als natuurlijk op de boezem van het Amstelmeer.

De kunstmatige lozing heeft plaats :

1e. te Lutjewinkel, door een vijzelstoomgemaal en een dieselgemaal ;

2e. te Aartswoud, door een scheprad-stoomgemaal.

De natuurlijke lozing geschiedt :

1e. door de spuisluis bij het stoomgemaal te Aartswoud ;

2e. door de Braaksluis, tussen het tweede en derde pand van het kanaal Omval—Huigendijk—Oudkarspel—Kolhorn.

De Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperhoggeboezems is in beheer bij het hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

III. Boezem van het Noordzeekanaal

De oppervlakte van de boezem, waarin begrepen is een gedeelte van het Stadswater van Amsterdam, bedraagt ongeveer 3600 ha. De oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders, boezemland en hoge gronden is ongeveer 24 000 ha. In deze oppervlakte zijn begrepen de polder Westzaan, die tevens op Schermerboezem en de polder Waterland, die tevens op het IJsselmeer wordt afgemalen. Bovendien wordt te Amsterdam geregeld elke nacht een hoeveelheid van ongeveer 600 000 m³ water op de boezem afgestroomd, die uit het IJsselmeer wordt ingelaten ten behoeve van de watervoorziening van Amsterdam. Deze inlaat heeft echter als regel niet plaats zolang de waterstand bij het Stadswaterkantoor hoger is dan 0,30 m — N.A.P.

De waterstand op het kanaal wordt zoveel mogelijk op 0,50 m — N.A.P. gehouden door bij eb te IJmuiden op de Noordzee af te stromen door de daarvoor bestemde uitwateringssluizen en zo nodig door de Kleine Oude schutsluis. Bovendien wordt in geringe mate, bij lage IJsselmeerstand, geloosd door de uitwateringssluis bij de Oranjesluizen te Schellingwoude.

Het Noordzeekanaal vormt gewoonlijk met het Stadswater van Amsterdam en de boezem van Amstelland één boezem. De sluizen tussen de boezems onderling staan dan open. Zodra de waterstand van de gemeenliggende boezems stijgt tot boven het peil van 0,25 m — N.A.P. wordt het gemaal te Zeeburg in bedrijf gesteld en de boezem afgemalen op het IJsselmeer. Stijgt de waterstand van de Stadsgrachten van Amsterdam tot 0,15 m — N.A.P., dan worden de sluizen tussen de boezems onderling gesloten.

Als de waterstand op het Noordzeekanaal, ten gevolge van gestremde lozing, stijgt boven het peil van 0,10 m — N.A.P., dan wordt het kanaal afgemalen, door het schepradstoomgemaal bij de Oranjesluizen te Schellingwoude, op het IJsselmeer.

Het Noordzeekanaal met zijkanalen is in beheer en onderhoud bij het Rijk met uitzondering van de zijkanalen I en K, die bij de gemeente Amsterdam in beheer en onderhoud zijn.

IV. Waterwinplaats van het Provinciaal waterleidingbedrijf van de Provincie Noordholland.

VERKLARING DER TEKENS

Oliegemaal / Electrisch gemaal	met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; z = schroefpomp; sch = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
	Vijzelwatermolen met vlucht in m
	Schepradwatermolen met vlucht in m.
	Vijzelwatermolen met vlucht in m, met olie- of electrische motor als hulpkracht.
	Schepradwatermolen met vlucht in m, met olie- of electrische motor als hulpkracht.
	Windmotor met raddiameter in m.
	Windmotor, raddiameter in m, met olie- of electrische motor als hulpkracht.
	Klein gemaal.
	Kleine windmolen.
	Schutsluis.
	Keersluis.
	Stuw of stenen dam.
	Stuw met schuif.
	Uitwateringssluis.
	Inlaatsluis.
	Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
	Grondduiker onder een waterleiding.
	Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
	Hoofdmerk van het N.A.P.
	Verkenmerk van het N.A.P.
	Peilschaal.
	Peilschaal geregeld waargenomen.
P1 40	Strand- of kilometerpaal.
z.p.-3.70 / w.p.-4.23	Zomerpeil van polders / Winterpeil van polders (in m t.o.v. N.A.P.)
+3.7	Hoogtecijfers
	Verharde weg.
	Spoorweg.
	Stoomtramweg.
145 ha	Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
	Dijksverdediging, strekdammen, strandhoofden.
	Hoogwaterlijn.
	Bij gemiddeld laag water droogvallend gedeelte.
	Laagwaterlijn.
	Lijn van 25 dm onder L.W.
	Lijn van 50 dm onder L.W.
	Lijn van 80 dm onder L.W.
	Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn alleen aangegeven waar zij afwijken van de waterstaat.
	Toe- en afvoerleiding rioolgemaal.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere lijs van dezelfde kleur.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordholland omtrent kanalen, vaarten, stromende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeringen, overstromingen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde literatuur, de beschrijving van de provincie Noordholland, behorende bij de Waterstaatskaart.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

19 Universiteits-bibliotheek Utrecht ALKMAAR WEST 19 W

Bewerking: alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50 000

Herzien in 1949.
Ged. bijgewerkt tot 1951.

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 19-W)

Waterstaats-documentatie Kartotheek

MEDEMBLIK 14 W O ALKMAAR 19 W O AMSTERDAM 25 W O ENKHUIZEN 9 NOVW

ALKMAAR OOST

SLUIZEN

	Wijdte in den dag m	Slagdrempeldiepte m — N.A.P.
In den IJsselmeerdijk.		
A. Inlaatsluis *voor den polder Schellinkhout, bestaande uit een ijzeren buis, afsluitbaar met één klep en één schuif*	0,30	bodem 0,30 / buitenkant 0,50
B. Uitwateringssluis *van den buitenpolder de Binnen Uiterdijk op den polder Schellinkhout, bestaande uit een ijzeren buis, afsluitbaar met één klep*	0,30	bodem 0,58 / buitenkant
C. Uitwateringssluis *voor het gemaal van den polder Schellinkhout, één opening met één schuif en één deur*	1,55	vloer 1,48
D. Uitwateringssluis *voor het gemaal van den Oosterpolder, één opening met één schuif en één deur*	2,03	schuif 1,40
E. Sas- of Groote sluis *te Hoorn, keersluis tusschen de binnen- en de buitenhaven, één opening met twee paar puntdeuren*	8,20	3,10
Na de afsluiting van de Zuiderzee staat de sluis meestal open.		
F. Uitwateringssluis *voor het gemaal van den polder de Westerkogge, één opening met één schuif en één paar puntdeuren*	2,35	schuif 1,67
G. Hornsluis, *uitwateringssluis (tevens inlaatsluis) van Schermerboezem te Lutje Schardam, één opening met één paar vloeddeuren, twee schuiven en één paar ebdeuren*		
vloed- en ebdeuren	7,50	
iedere schuif	3.27	
De slagdrempels zijn even hoog		2,52
H. Noordersluis, *uitwateringssluis van Schermerboezem te Schardam, één opening met twee paar vloed- en één paar ebdeuren. De slagdrempels zijn even hoog*	6,30	2,41
I. Zuidersluis, *uitwateringssluis van Schermerboezem te Schardam, één opening met twee paar vloed- en één paar ebdeuren*	6,30	
buitenvloeddeuren		2,48
binnenvloeddeuren		2,33
ebdeuren		2,18
K. Schutsluis *in de haven van Edam tusschen Schermerboezem en het IJsselmeer met twee paar vloed-, twee paar eb- en één paar stormdeuren*		
schuttengte bij schutting met de ebdeuren 25,60 m schuttengte bij schutting met de vloeddeuren 35,00 m	9,10	3,80
De slagdrempels zijn even hoog		
Deze sluis wordt tevens gebruikt voor de uitwatering van Schermerboezem.		
L. Uitwateringssluis *voor het gemaal van den polder Katwoude—Hoogendijk te Katham, één opening met één paar vloeddeuren en één schuif*	2,45	1,63
Overige sluizen.		
M. Dienaarssluis, *schutsluis tusschen Schermerboezem en den Zuidpolder te Edam met twee paar puntdeuren, schuttengte 10,30 m*	2,63	
buitendeuren		1,68
binnendeuren		1,66
N. Pompsluis, *schutsluis tusschen Schermerboezem en den polder de Zeevang te Edam, bestaande uit twee achter eckaar gelegen schutkolken met drie paar puntdeuren*	4,16	
schuttengte van de buitenste kolk 12,07 m		
schuttengte van de binnenste kolk 12,14 m		
De slagdrempels zijn even hoog		2,43
O. Schutsluizen *te Purmerend tusschen het eerste en het tweede pand van het Noordhollandsch kanaal, naast elkander gelegen.*		
Groote schutsluis met twee paar puntdeuren, schuttengte 62,25 m	15,65	6,83
De slagdrempels zijn even hoog		
Kleine schutsluis met twee paar puntdeuren, schuttengte 21,35 m	5,58	3,65
De slagdrempels zijn even hoog		
P. Schutsluis *tusschen Schermerboezem (de Beemsterringvaart) en den polder de Zeevang te Oosthuizen, bestaande uit twee achter elkander gelegen schutkolken met drie paar puntdeuren*	4,38	
schuttengte van de buitenste kolk 8,66 m		
schuttengte van de binnenste kolk 14,07 m		
buitendeuren		2,53
middendeuren		2,55
binnendeuren		2,56
Q. Schutsluis *tusschen den polder Ursem en den polder de Westerkogge, met twee schuiven, schuttengte 39,00 m* **R.S.T.** sluizen *te Rustenburg.*	2,70	4,16
R. Schutsluis *tusschen Schermerboezem en den Verenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem met twee paar puntdeuren, schuttengte 27,00 m*	5,82	
bovenslagdrempel		2,85
benedenslagdrempel		2,70
S. Inlaatsluis *tusschen Schermerboezem en den Verenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem, twee openingen ieder afsluitbaar met één schuif en vier rijen schotbalken, iedere opening*	2,40	1,86
T. Keersluis *met bascuilerug tusschen het zuidelijk deel van de ringsloot van den polder Hoorn langsvaart en de Schermerringvaart, beide deel uitmakende van Schermerboezem, afsluitbaar met twee rijen schotbalken*	9,50	3,60
U. Schutsluis *tusschen den polder Obdam en den polder Hensbroek met vier paar puntdeuren om naar weerskanten te kunnen keeren, schuttengte 10,70 m*	3,45	3,42
V. Inlaatsluis *in de Wijzend bij Opmeer tusschen den Verenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem en de Vier Noorderkoggen, één opening met één schuif*	0,59	1,75
W. Binnen- of kleine sluis *te Hoorn, keersluis tusschen de stadsgrachten genaamd de Karperkuil en de Volleswaal met twee paar vloeddeuren*	6,70	2,70
De sluis staat meestal open.		

WATERSCHAPPEN

Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier.

Het reglement van het hoogheemraadschap is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Noordholland van 21 Mei 1919 en is opgenomen in het provinciale blad no. 6 van 1920. Het is later meermalen gewijzigd en met alle wijzigingen opgenomen in het provinciale blad no. 58 van 1939. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no. 61a van 1941 en no. 4 van 1943.

Het gebied van het hoogheemraadschap omvat, met uitzondering van de duinen, het voormalige eiland Wieringen en de Wieringermeer, nagenoeg het geheele vasteland van Noordholland, voor zoover gelegen ten noorden van den Noorder IJdijk en den St. Aagtendijk. De totale oppervlakte is ongeveer 142 000 ha.

Het hoogheemraadschap is belast met de verdediging van zijn gebied tegen de Noordzee en het IJsselmeer, voor zoover die verdediging niet aan anderen is opgedragen.

Het is belast met:

a. de zorg voor het onderhoud en de instandhouding van de Hondsboesche Zeewering, de IJsselmeerdijken tusschen den afsluitdijk te Schellingwoude en den dijk van de Wieringermeer bij Medemblik, een aantal binnenwaterkeeringen en enkele in deze binnenwaterkeeringen gelegen kunstwerken;

b. den aanleg en instandhouding van waterkeeringen en daarmede verband houdende werken, die voor een behoorlijke vervulling van zijn taak noodzakelijk blijken te zijn;

c. het toezicht op verschillende in de IJsselmeerdijken en binnenwaterkeeringen gelegen sluizen.

Het hoogheemraadschap is verder belast met de zorg voor het onderhoud en de instandhouding van de op vorenbedoelde zeewering, IJsselmeerdijken en binnenwaterkeeringen gelegen wegen en van verschillende wegen waarvan, ter concentratie van het wegenbeheer, het onderhoud overeenkomstig artikel 19 der Wegenwet ten laste van het hoogheemraadschap is gebracht of waarvan het onderhoud, krachtens overeenkomst ingevolge artikel 18a der Wegenwet, van de vroegere onderhoudsplichtigen is overgenomen.

Hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

Het reglement van het hoogheemraadschap is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Noordholland van 7 November 1905 en is opgenomen in het provinciale blad no. 20 van 1906. Het is later meermalen gewijzigd en met alle wijzigingen opgenomen in het provinciale blad no. 67 van 1941.

Het gebied van het hoogheemraadschap strekt zich uit over alle tot Schermerboezem behoorende wateren bezuiden de Zijperschutsluis en over die, behoorende tot den Verenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem, hierachter vermeld onder „Boezems".

De belastbare oppervlakte is 70 679 ha.

Het hoogheemraadschap beheert en onderhoudt de uitwaterings- en verbindingssluizen en de beide boezemgemalen van den Verenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem, zorgt voor het schoon- en diephouden van alle boezemwateren, voor zoover die verplichting daartoe niet op anderen rust. Het zorgt voor de ontlasting, de ontzilting en het verhinderen van verontreiniging van den boezem en houdt toezicht op de wijze van gebruik van de bemalingswerktuigen, die het water op den boezem brengen.

BOEZEMS

I. Kleur van de rechtstreeks op het IJsselmeer uitwaterende gebieden.

II. Schermerboezem.

De voornaamste boezemwateren zijn: het 2e pand van het Noordhollandsch kanaal en het daarmede gewoonlijk in open gemeenschap staande 3e pand van het kanaal, het noordelijk deel van de Wijde Wormerringvaart, de Purmer- en de Beemsterringvaart, de Nauernasche Vaart, de Markervaart, het Almnaardermeer, de Zaan, de Knollendammervaart, de Schermerringvaart, het Kanaal Stolpen—Schagen—Kolhorn en het zuidelijk en westelijk gedeelte van den voormaligen Raaksmaatsboezem, n.l. de vaarten Zes Wielen—Huigendijk—Rustenburg en Huigendijk—Oudkarspel.

De oppervlakte van den boezem is ongeveer 2200 ha.

De totale oppervlakte van het gebied van de op den boezem loozende polders en boezemland bedraagt ongeveer 79 000 ha. Van het polderland kunnen 2400 ha (Pr. Westzaan) tevens afwateren op den boezem van het Noordzeekanaal. Het zomerpeil van den boezem is 0,58 m — N.A.P. De boezem wordt in de zomermaanden doorgaans opgezet tot 0,45 m — N.A.P., in verband met maatregelen tot ontsilting van het boezemwater. Het maalpeil is N.A.P. De hoofdseingever te Spijkerboor geeft het sein, dat het maalpeil is bereikt. Dit sein wordt van Spijkerboor uit door de seinoverbrengers en noodseingevers overgenomen en doorgegeven in volgorde als door dijkgraaf en hoogheemraden te vastgesteld.

In het reglement voor de peilmaling op den Schermerboezem en den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem van 26 Mei 1943 zijn eenige bepalingen over het peilmalen opgenomen.

De boezemlanden zijn in den regel hoog van 0,10 tot 0,50 m + N.A.P.

De waterloozing heeft plaats langs natuurlijken weg op het Noordzeekanaal, het IJsselmeer en de Waddenzee.

Op het Noordzeekanaal: door de Nauernasche schutsluis, de duikersluis te Nauerna, de Oude sluis en de Groote- of Wilhelminasluis, beide te Zaandam.

Op het IJsselmeer: door de Grafelijkheidsluis en de Spuisluis, beide te Monnikendam, de schutsluis te Edam, de Zuidersluis en de Noordersluis, beide te Schardam, en de Hornsluis te Lutje Schardam.

Op de Waddenzee: door de Marineschutsluis en de sluis in het Nieuwe Werk, beide te Nieuwediep.

Verder heeft eenige loozing plaats door de Oude sluis, gelegen tusschen de Groote Sloot en den Boezem van de Zijpe. Laatstgenoemde sluis brengt het water van Schermerboezem via den boezem van de Zijpe en de Van Ewijcksvaart naar de Van Ewijcksluis, waar het in het Amstelmeer uitstroomt.

De Oude sluis en de Van Ewijcksluis staan altijd open. Slechts in enkele gevallen bij hooge standen van het Amstelmeer wordt de Van Ewijcksluis of de Oude sluis gesloten, zoodat Schermerboezem doorgaans in open verbinding staat met het Amstelmeer.

In tijden van veel waterbezwaar en onvoldoende spuigelegenheid heeft bovendien eenige loozing plaats op den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem door de schutsluis te Noord-Scharwoude en de duikersluis te Rustenburg, mits de stand van laatstgenoemden boezem lager is dan 0,40 m — N.A.P.

Schermerboezem is in beheer bij het hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

III. Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem.

Deze boezem bestaat uit het noordelijk en oostelijk deel van den vroegeren Raaksmaatsboezem, alsmede uit den geheelen vroegeren Niedorperkoggeboezem.

De oppervlakte van den boezem is, bij een boezemstand van 0,60 m — N.A.P. 179 ha en bij een stand van 0,38 m — N.A.P. 205 ha.

Het zomerpeil van den boezem is 0,60 m — N.A.P., het maalpeil is 0,38 m — N.A.P. De hoofdseingever te Nieuwe Niedorp geeft het sein, dat het maalpeil is bereikt. Dit sein wordt van Nieuwe Niedorp uit door de seinoverbrengers en noodseingevers overgenomen en doorgegeven in volgorde als door dijkgraaf en hoogheemraden te vastgesteld.

In het reglement voor de peilmaling op den Schermerboezem en den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem van 26 Mei 1943 zijn eenige bepalingen over het peilmalen opgenomen.

De totale oppervlakte van het gebied van de op den boezem loozende polders is ongeveer 5500 ha.

Bovendien heeft, in tijden van veel waterbezwaar en onvoldoende spuigelegenheid eenige loozing op den boezem plaats van het water van Schermerboezem, dat door de schutsluis te Noord-Scharwoude en de duikersluis te Rustenburg op den boezem wordt afgelaten, mits de waterstand op den Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem lager is dan 0,40 m — N.A.P.

De waterontlasting van den boezem geschiedt voornamelijk kunstmatig. De boezem kan op twee plaatsen worden afgemalen op den boezem van het Amstelmeer:

1°. te Lutjewinkel, door een vijzelstoomgemaal en een Diesselmotorgemaal;

2°. te Aartswoud, door een schepradstoomgemaal.

De natuurlijke loozing op den Amstelmeerboezem door de op het blad Medemblik Oost voorkomende sluizen te Aartswoud en Kolhorn geschiedt alleen in seldzame gevallen bij lagen boezemstand van het Amstelmeer, terwijl in gevallen dat het boezempeil tot boven dat van Schermerboezem is gestegen, het overtollige water op Schermerboezem wordt afgelaten door de bovengenoemde verbindingssluizen te Noord-Scharwoude en Rustenburg.

De Vereenigde Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem is in beheer en onderhoud bij het hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

IV. Eerste pand van het Noordhollandsch kanaal.

Dit pand strekt zich uit van de Willemsluizen tegenover Amsterdam tot aan de schutsluizen (Sluizen O) te Purmerend. Het is lang 15 710 m, het kanaalpeil bedraagt 1,35 m — N.A.P. De diepte is 5,50 m onder kanaalpeil (maximum toegelaten diepte der schepen 4,80 m), de bodembreedte 10,00 m en meer, de breedte op k.p. minstens 37,00 m.

Op het kanaalpand loost de riolering van de Gemeente Purmerend, terwijl het polderwater van de voormalige bannen Purmerland en Buiksloot (zie blad Amsterdam 2) op het pand wordt afgemalen.

Het kanaalpand is feitelijk geen boezemwater, doch ligt gemeen met den boezem van den op blad Amsterdam 2 voorkomenden polder Waterland. Duidelijkheidshalve is het echter met een afzonderlijke kleur (bruin) op de kaart aangegeven.

Het kanaal met de kunstwerken is in beheer en onderhoud bij het Rijk.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Boezemland is niet gekleurd.

Bij belangrijke waterleidingen is de benaming in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordholland omtrent kanalen, vaarten, stroomende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeeringen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde litteratuur, de eerlang verschijnende beschrijving van de provincie Noordholland, behoorende bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEEKENS

- Stoomgemaal, Oliegemaal, Zuiggasgemaal, Electrisch gemaal — met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (*c* = centrifugaalpomp; *s* = schroefpomp; *sch* = scheprad; *v* = vijzel) en het aantal m³ watervertes per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Vijzel watermolen met vlucht in m.
- Windmotor met raddiameter in m.
- Klein gemaal.
- Kleine windmolen.
- Schutsluis.
- Keersluis.
- Stuw.
- Stuw met schuif.
- Uitwateringssluis.
- Inlaatsluis.
- Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Grondduiker onder een waterleiding.
- Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Zomerpeil van polders
- Winterpeil van polders — in m t.o.v. N.A.P.
- Gewenschte zomerstand in een polder
- Hoogtecijfers.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Electrische tramweg.
- Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Waterkeerende dijk.
- Dijkverdediging, strekdammen, kribben.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn doorgaans alleen aangegeven, waar ze afwijken van den waterstaat.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000.

Herzien in 1943.
Geheel bijgewerkt tot 1947.

Universiteitsbibliotheek Utrecht

documentatie Kartografie

VII B a. 795 (ed. 3, bl. 19-O)

ENKHUIZEN

SLUIZEN

	Wijdte in den dag m	Slagdrempeldiepte m—N.A.P.
A. Uitwateringssluis *van den Koopmanspolder, bestaande uit een betonbuis afsluitbaar met één schuif*	0,25	onderkant 2,15
B. Uitwateringssluis *voor het gemaal van den polder Het Grootslag te Andijk, twee openingen, iedere opening: buitenzijde één schuif, onder den dijk één vlachtdeur*	1,86	2,00
C. Uitwateringssluis *van den Immerhornpolder, bestaande uit een eivormigen betonnen duiker, aan de buitenzijde afsluitbaar met één schuif*	0,25×0,35	
D. Schutsluis *te Enkhuizen, tusschen de binnen- en buitenhaven, met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, lengte tusschen de punten der deuren 32,65 m. De sluis staat altijd open.*	9,50	3,95
E. Inlaatsluis *te Enkhuizen voor het Snouck van Loosenpark, één opening met één schuif*	0,35	0,96
F. Keersluis *tusschen de binnen- en buitenhaven te Broekerhaven, één opening met één paar puntdeuren en drie rijen schotbalken* . . . . . *De sluis staat altijd open.*	6,00	2,65
G. Inlaatsluis *voor den polder Het Grootslag te Broekerhaven, één opening afsluitbaar met één schuif*	0,90	1,15
H. Uitwateringssluis *voor het gemaal van den polder Het Grootslag te Bovenkarspel, één opening, buitenzijde twee naast elkander gelegen schuiven, midden onder den dijk één paar deuren iedere schuif*	1,65	1,26
I. Inlaatsluis *voor den voormaligen Houterpolder, bewesten Broekerhaven, bestaande uit een ijzeren buis, afsluitbaar met één schuif en één afsluiter* . .	0,50	
K. Uitwateringssluis *voor het gemaal van het waterschap de Drieban, één opening, buitenzijde twee naast elkander gelegen schuiven, iedere schuif*	1,60	1,83
L. Inlaatsluis *voor het waterschap de Drieban benoorden Oosterleek, één opening met twee schuiven*	0,75	vloer buitenkant 0,75
M. Inlaatsluis *voor het waterschap de Drieban, bij de haven van Wijdenes, bestaande uit een betonbuis, afsluitbaar met twee schuiven*	0,40	bodem buitenkant 0,78
N. O. P. Q. Schutsluizen *tusschen den polder Het Grootslag en den voormaligen Houterpolder, ieder met twee paar puntdeuren*		
N. *schutkolklengte 12,15 m.*	2,63	3,35
O. „ *11,27 m.*	2,89	3,30
P. „ *11,27 m.*	2,89	3,20
Q. „ *12,29 m.*	3,00	3,35

WATERSCHAPPEN

Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier.

Het reglement van het hoogheemraadschap is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Noordholland van 21 Mei 1919 en is opgenomen in het provinciale blad n°. 6 van 1920. Het is later meermalen gewijzigd en met alle wijzigingen opgenomen in het provinciale blad n°. 58 van 1939. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen n°. 61a van 1941 en n°. 4 van 1943.

Het gebied van het hoogheemraadschap omvat, met uitzondering van de duinen, het voormalige eiland Wieringen en de Wieringermeer, nagenoeg het geheele vasteland van Noordholland, voor zoover gelegen ten noorden van den Noorder IJdijk en den St. Aagtendijk. De totale oppervlakte is ongeveer 142 000 ha.

Het hoogheemraadschap is belast met de verdediging van zijn gebied tegen de Noordzee en het IJsselmeer, voor zoover die verdediging niet aan anderen is opgedragen.

Het is belast met:

a. *de zorg voor het onderhoud en de instandhouding van de Hondsbossche Zeewering, de IJsselmeerdijken tusschen den afsluitdijk te Schellingwoude en den dijk van de Wieringermeer bij Medemblik, een aantal binnenwaterkeeringen en enkele in deze binnenwaterkeeringen gelegen kunstwerken;*

b. *den aanleg en instandhouding van waterkeeringen en daarmede verband houdende werken, die voor een behoorlijke vervulling van zijn taak noodzakelijk blijken te zijn;*

c. *het toezicht op verschillende in de IJsselmeerdijken en binnenwaterkeeringen gelegen sluizen.*

Het hoogheemraadschap is verder belast met de zorg voor het onderhoud en de instandhouding van de op vorenbedoelde zeewering, IJsselmeerdijken en binnenwaterkeeringen gelegen wegen en van verschillende wegen waarvan, ter concentratie van het wegenbeheer, het onderhoud overeenkomstig artikel 19 der Wegenwet ten laste van het hoogheemraadschap is gebracht of waarvan het onderhoud, krachtens overeenkomst ingevolge artikel 18a der Wegenwet, van de vroegere onderhoudsplichtigen is overgenomen.

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000.

Herzien in 1944.

Ambacht van Westfriesland, genaamd Drechterland.

Het reglement van het ambacht is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Noordholland van 21 September 1904 en is opgenomen in het provinciale blad n°. 128 van 1904. Het is later meermalen gewijzigd en met alle wijzigingen opgenomen in het provinciale blad n°. 263 van 1933. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen nos. 58 en 65 van 1941 en n°. 15 van 1942.

Het ambacht is voornamelijk belast met het beheer en onderhoud van wegen in zijn gebied. Het is onderverdeeld in 23 bannen, waarvan de grenzen ongeveer overeenkomen met die der burgerlijke gemeenten van dien naam. Aangezien er plannen bestaan om deze bannen op te heffen, zijn de administratieve grenzen hiervan niet op de kaart aangegeven.

BOEZEMS

I. Kleur van de rechtstreeks op het IJsselmeer uitwaterende gebieden.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordholland, omtrent kanalen, vaarten, stroomende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeeringen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor verwijzing, de eerlang verschijnende beschrijving van de provincie Noordholland, behoorende bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEEKENS

- Electrisch gemaal (c = 200 / 17) — met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp) en het aantal m³ watervervoer per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- 3.5 — Windmotor met raddiameter in m.
- Schutsluis.
- Keersluis.
- Stuw.
- Stuw met schuif.
- Uitwateringssluis.
- Inlaatsluis.
- Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Grondduiker onder een waterleiding.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal, geregeld waargenomen (reg = registreerend).
- Peilschaal.
- z.p.-2.1 Zomerpeil van polders; 6.1 Hoogtecijfers — in m t.o.v. N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- 1190 ha — Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Waterkeerende dijk.
- Dijkverdediging, strekdammen, kribben.

De waterstaatskaarten zijn à f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 15-20)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Waterstaat documentatie kartografie

MEDEMBLIK 14 1 EN 3 (W) 0
ALKMAAR 19 1 EN 3 (W) 0
SMEER 2 STAVOREN 5 HOOGSTEDEN 15 EN 20 N
STAVOREN 2 EN 4 (O)

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50000

Verkend in 1954

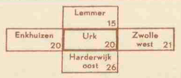

BOEZEMS

I. Boezem van de Noordoostpolder

De belangrijkste boezemwateren, welke op dit blad voorkomen, zijn: Urkervaart, Zuidervaart, Nagelervaart en Zuider Meertocht.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.

De op dit blad gedeeltelijk voorkomende tweede afdeling van de Noordoostpolder wordt o.a. bemalen door het dieselgemaal „Vissering" te Urk. Zie voorts de bladen Lemmer, Steenwijk-West en Zwolle-West.

Ten behoeve van het infiltratiegebied ten noordoosten van Urk laat men water instromen vanuit het IJsselmeer door middel van een ijzeren hevel B ten noorden van de schutsluis A.

Zuidoostelijk van Urk wordt water opgemalen uit de Zuider Meertocht met behulp van een electrisch gedreven schroefpomp. Dit geschiedt in hoofdzaak voor een goede drinkwatervoorziening van de daar aanwezige veeteeltbedrijven.

Het voorlopige boezempeil van de tweede afdeling is vastgesteld op 5,70 m —N.A.P., terwijl gerekend is op een toekomstige verlaging tot 6,50 m —N.A.P. Voor verdere bijzonderheden zie de bladen Lemmer, Steenwijk-West en Zwolle-West.

VERKLARING DER TEKENS

c 3 × 580 / 5.50	Dieselgemaal (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
s 4.5	Electrisch gemaal
<<	Schutsluis
>< int.sl.	Inlaatsluis
>< s	Duiker met stuwvermogen
><	Duiker
	Peilschaal, geregeld waargenomen
Reg.	Zelfregistrerende peilschaal
v.b.p.-5.70	Voorlopig boezempeil (in m t.o.v. N.A.P.)
—4.0	Hoogtecijfer (in m t.o.v. N.A.P.)
34800 ha	Grootte van de tweede afdeling van de Noordoostpolder met inbegrip van de kanalen, tochten, sloten en de gemeente Urk volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25.000, met de poolplanimeter
	Waterkerende dijk met oeververdediging en hoofden
	Verharde wegen
	Kanalen, vaarten, tochten
	Toevoerleidingen

SLUIZEN

	Wijdte in de dag in m	Hoogte van de slagdrempel t.o.v. N.A.P. in m: beneden-hoofd	boven-hoofd
A. Urkersluis. *Schutsluis tussen de Noordoostpolder en het IJsselmeer; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 49,20 m*	*7,04*	*—9,00*	*—3,10*
B. Hevel voor het inlaten van water van uit het IJsselmeer; *ijzeren buis met vacuumpomp. Bodem van de buis op het hoogste punt 1,60 m —N.A.P.*	*⌀ 0,90*		

TOELICHTING

Op deze kaart is de waterstaatkundige toestand weergegeven.

Een brede bies geeft de grens van het gebied aan, dat zijn water op de boezem afvoert.

De voornaamste kanalen, vaarten en tochten zijn aangegeven in dezelfde kleur Hierbij is de naam in rood geplaatst.

De waterstaatskaarten zijn à *f* 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 20-[0])

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 21-W)

Waterstaats-documentatie

21 ZWOLLE (WEST)

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m	Slagdrempeldiepte t.o.v. N.A.P. m
In de bedijking langs het IJsselmeer ten noorden van de Voorst tot het Zwarte Water.		
A. Ettenlandsche sluis. *Uitwateringsluis voor het stoomgemaal van het waterschap Vollenhove; drie openingen elk met één paar puntdeuren, elke opening*	3.50	1.50 —
B. Bentsluis. *Uitwateringsluis van het waterschap de Bentpolder; één opening met één schuif*	1.90	0.55 —
C. Wendelerzijl. *Uitwateringsluis van het waterschap de Wendeligerweiden; één opening, buitenzijde één deur, binnenzijde één schuif*	0.70	0.40 —
D. Barsbekerzijl. *Inlaatsluis van het waterschap de Barsbeker Binnenpolder; één opening, buitenzijde één paar puntdeuren, binnenzijde één foldeur en een valschot*	2.50	1.37 —
In de bedijking langs den Rechteroever van het Zwarte Water.		
E. Arembergersluis. *Schutsluis van het waterschap Vollenhove, twee paar puntdeuren, schutlengte 25 m, de slagdrempels zijn evenhoog*	4.66	2.45 —
In de bedijking langs den Linkeroever van het Zwarte Water.		
F. Koersluis, *tusschen de haven van Genemuiden en het Zwarte Water; één paar puntdeuren*	7.25	2.62 —
G. Mastenbroekersluis. *Schut- en inlaatsluis van het waterschap Mastenbroek op de haven van Genemuiden; twee paar puntdeuren, schutlengte 20 m, de slagdrempels zijn evenhoog*	4.20	1.26 —
In de bedijking langs de Veneriete en de Goot.		
H. Groote Mastenbroekersluis. *Keersluis voor het stoomgemaal van het waterschap Mastenbroek; drie openingen elk met één paar puntdeuren, elke opening*	6.00	1.53 —
I. Keersluis voor het stoomgemaal van het waterschap Mastenbroek; *twee openingen, elk met één deur, elke opening*	4.00	3.05 —
J. Halingersluis. *Uitwateringsluis voor het electrisch-gemaal van het waterschap de Kookoek, het Zwijnsleger en de Hagens; één opening met één paar puntdeuren*	2.20	1.40 —
In de bedijking langs den Rechteroever van den IJssel.		
K. Kampersluis. *Schut- en inlaatsluis van het waterschap Mastenbroek; twee paar puntdeuren, schutlengte 19.40 m, de slagdrempels zijn evenhoog*	3.90	1.20 —
L. Groote schutsluis *te Katerveer in de Willemsvaart; twee paar puntdeuren, schutlengte 94.— m, de slagdrempels zijn evenhoog*	12.00	3.18 —
M. Kleine schutsluis *te Katerveer in de Willemsvaart; twee paar puntdeuren, schutlengte 21.— m, de slagdrempels zijn evenhoog*	5.50	2.38 —
In de bedijking langs den Linkeroever van den IJssel.		
N. Inlaatsluis *van de Groente bij Kampen; één opening met één klep*	0.70	1.00 —
O. Uitwateringsluis *van de stadsgracht aan de Nieuwe haven te Kampen; één opening, buitenzijde één paar puntdeuren, binnenzijde één roldeur*	6.00	2.00 —
P. Hagenpoortsluis. *Keersluis aan de benedenzijde van de Burgel te Kampen; twee paar puntdeuren*	5.38	1.20 —
Q. Oortgatsluis. *Keersluis aan de bovenzijde van de Burgel te Kampen; één paar puntdeuren*	4.22	1.00 —
R. Inlaatsluis *van het waterschap de Onderdijksche Polder; één opening met één deur*	1.15	0.20 —
S. Vaartsluis. *Inlaatsluis van het waterschap Kamperveen; één opening met één paar puntdeuren*	3.00	1.05 —
T. Kolksluis. *Uitwateringsluis van het waterschap Lang Zalk; één opening met één deur*	2.25	0.25 —
U. Geldersche sluis. *Uitwateringsluis van het polderdistrict Hattem; één opening met één deur*	2.10	0.81 —
V. Kleine Zalksche sluis. *Uitwateringsluis van het waterschap Zalk; één opening met één deur*	1.10	0.45 —
In de bedijking langs het IJsselmeer ten Zuiden van het Keteldiep.		
W. Zuiderwaardsluis. *Uitwateringsluis van den Zuiderwaard; één opening met één paar puntdeuren*	2.00	1.20 —
X. Kardoezensluis. *Inlaatsluis voor het Haatland en de Kardoezen; één opening met één paar puntdeuren*	3.00	1.20 —
II. Uitwateringsluis *voor het electrisch-gemaal van de waterschappen Broeken en Maten, Dronten, de Onderdijksche Polder en de gemeente Kampen één opening met één paar puntdeuren*	3.00	1.50 —
Z. Nieuwe Revelsluis. *Inlaatsluis van het waterschap Dronten; één opening met één paar puntdeuren*	2.50	1.20 —
AA. Doornsche sluis. *Uitwateringsluis van het waterschap Kamperveen; één opening met één paar puntdeuren*	4.00	0.83 —
BB. Nieuwe Drontsche sluis. *Uitwateringsluis van de Geldersche gracht; drie openingen elk met één paar puntdeuren, elke opening*	6.00	1.60 —
CC. Noordermerksluis. *Uitwateringsluis van het waterschap Oosterwolde; één opening met één deur*	2.30	1.33 —
DD. Bolsmerksluis. *Uitwateringsluis van het waterschap Oosterwolde; één opening met één paar puntdeuren*	2.40	0.59 —
Binnenwateren.		
EE. Broekersluis. *Keersluis in de Geldersche gracht; één paar puntdeuren*	2.70	0.30 —
FF. Noodwendigesluis. *Uitwateringsluis van het waterschap Kamperveen; twee openingen, elk met één schuif, elke opening*	2.50	
GG. Uitwateringsluis *van het waterschap Kamperveen aan de Buiten-Reve bij de Roskam; twee openingen elk met één deur, elke opening*	2.10	
HH. Uitwateringsluis *van het waterschap De Onderdijksche Polder op de Mälden wetering van het waterschap Broeken en Maten; één opening met twee schuiven*	1.20	1.00 —

RIVIER- EN IJSSELMEERWATERKEERINGEN.

De waterkeering langs den linkeroever van den IJssel wordt gevormd door:
den Gelderschen bandijk tot aan de grens tusschen de provinciën Overijssel en Gelderland, welke in beheer en onderhoud is bij het polderdistrict Hattem;
den IJsseldijk tot even beneden de Vaartsluis (sluis S), welke vanaf de provinciale grens tot 20 m beneden de Kolksluis (sluis T) in beheer en onderhoud is bij het waterschap Zalk en verder bij het waterschap Kamperveen;
de Geldersche sluis (sluis U), wordt door het polderdistrict Hattem beheerd en onderhouden, de Kolksluis (sluis T) door het waterschap Lang Zalk;
den dijk van even beneden sluis S tot even beneden de inlaatsluis van het waterschap de Onderdijksche Polder (sluis R), welke in beheer en onderhoud is bij dit waterschap;
den IJsseldijk van even beneden sluis R tot de Veenepoort te Kampen, welke in beheer en onderhoud is bij de gemeente Kampen;
de hooge gronden van die stad tot buiten de voormalige Hagenpoort en
den IJsseldijk van de voormalige Hagenpoort te Kampen tot het Keteldiep, welke in beheer en onderhoud is bij de gemeente Kampen onder toezicht van het college voor het beheer der bedijking langs Dronten.
De waterkeering langs den rechteroever van den IJssel wordt gevormd door:
den Sallandschen dijk tot aan den Veerdam, welke in beheer en onderhoud is bij het waterschap Salland, uitgezonderd de steenwerken (sluizen L en M) in de Willemsvaart te Katerveer, die door het Rijk worden beheerd en onderhouden;
den IJsseldijk tot aan het separatiepunt tegenover Kampen, welke in beheer en onderhoud is bij het waterschap Mastenbroek.
Vanaf het separatiepunt tegenover Kampen tot en met den linkeroever van het Zwarte Water wordt als hoofdwaterkeering onderhouden de dijk van het waterschap Mastenbroek. Deze dijk is in beheer en onderhoud bij dit waterschap.
De hoofdwaterkeering langs den rechteroever van het Zwarte Water en langs het IJsselmeer wordt gevormd door:
den Barsbeker-, Wendeler- en Bentdijk;
de hooge gronden van de Voorst;
de hale en hooge gronden ten noorden van de stad Vollenhove en den Blokzijlerdijk.
De dijken en de Ettenlandsche sluis (sluis A) zijn in beheer en onderhoud bij het waterschap Vollenhove.
Het beheer en onderhoud van de overige sluizen geschiedt onder toezicht van het bestuur van het waterschap als volgt: de Arembergersluis (sluis E) door de provincie Overijssel, de Barsbekerzijl (sluis D) door het waterschap de Barsbeker Binnenpolder, de Wendelerzijl (sluis C) en Bentsluis (sluis B) door het gemeentebestuur van Zuid- Vollenhove.
De waterkeering langs het IJsselmeer ten Zuiden van het Keteldiep bestaat uit een bedijking van het Keteldiep tot aan de Noordermerksluis (sluis CC) bij Kamperveenwetsd, waarvan het beheer en onderhoud is opgedragen aan het waterschap de Bedijking langs Dronten en uit
den Zomerdijk, welke in beheer en onderhoud is bij het waterschap Oosterwolde.

KANALEN EN STROOMENDE WATEREN.

Arembergergracht. *De Arembergergracht maakt deel uit van den vaarweg van het Zwarte Water naar Friesland en behoort tot den boezem van het waterschap Vollenhove. De lengte van de Arembergergracht van de Beiter Wijde tot de Arembergersluis bedraagt ongeveer 4.5 km, de bodembreedte is 12.— m, de bodemdiepte 1.50 m beneden het boezempeil van het waterschap Vollenhove.*
De gracht heeft gemeenschap met het Zwarte Water door een schutsluis (sluis E) en is in beheer en onderhoud bij de provincie Overijssel.

Willemsvaart. *Dit kanaal vormt de verbinding tusschen de Stadsgracht te Zwolle (verbinding noordwaarts door deze gracht met het Zwarte Water) en den IJssel te Katerveer.*
De lengte van het kanaal bedraagt 2.3 km. Het staat gewoonlijk in open verbinding met de Stadsgracht van Zwolle en met het Zwarte Water, doch kan, door een keersluis te Zwolle, hiervan worden gescheiden. De sluis wordt gesloten bij een waterstand te Zwolle van 1.12 m + N.A.P., welke stand na de afsluiting der Zuiderzee zeer zelden meer voorkomt. De afsluiting van den IJssel wordt gevormd door twee schutsluizen, sluizen L en M. Het kanaal is opengesteld in het jaar 1826. De minimum bodembreedte bedraagt 12 m, de bodemdiepte 3.50 m — N.A.P., de breedte varieert van 29 tot 50 m op K.P.
Het kanaal, waarvan slechts een zeer klein gedeelte op dit blad voorkomt, is in beheer en onderhoud bij het Rijk.

Zwarte Water. *Deze rivier ontstaat uit de Sallandsche Weteringen waarvan de voornaamste zijn: de Zandwetering, de Soestwetering, de Oude Wetering en de Nieuwe Wetering, voorkomende op de bladen Zwolle-Oost en Hatten-Oost. Deze weteringen vereenigen zich ten Zuidoosten van Zwolle, stroomen door de grachten van de stad en verlaten deze onder den naam van Zwarte Water. Bij Genna wordt de Vecht in de rivier opgenomen. Het Zwarte Water mondt tusschen leidammen onder den naam van Zwolsche Diep in het IJsselmeer uit. De lengte met inbegrip van het Zwolsche Diep bedraagt 26.2 km, de breedte 45 tot 265 m, de minimum bodemdiepte 2.50 tot 2.50 m — N.A.P. De Noorderleidam van het Zwolsche Diep lang 5.68 km, ligt met de kruin ongeveer = N.A.P. en wordt niet onderhouden; de Zuiderleidam lang 5.93 km is hoog 0.90 m + N.A.P. Aan het einde is de uitwichtharen van Kraggenburg gelegen. De afstand der dammen is aan het landeinde 250 m, verwijdert over 900 m tot 500 m en verder regelmatig tot 110 m. De dammen zijn aangelegd in de jaren 1845 tot 1847 door de Maatschappij tot verbetering van den handelsweg over het Zwolsche Diep, welke ten dienste van de landaanwinning. De Zuiderleidam is in de jaren 1875—1877 door het Rijk weder hersteld. Het Zwarte Water en Zwolsche Diep zijn in beheer en onderhoud bij het Rijk, van het oord genoemde kunt slechts een gedeelte op het blad voor.*

IJssel. *De IJssel is een Rijntak, stroomende van het separatiepunt aan den Neder-Rijn (IJsselkop) tegenover Huissen tot aan den mond van het Keteldiep in het IJsselmeer.*
De rivier heeft tegenwoordig slechts één hoofdmonding n.l. het Keteldiep, stroomende tusschen twee ongeveer 4.1 km lange leidammen tot in het diepere deel (3.30 m — N.A.P.) van het IJsselmeer.
Bij het separatiepunt tegenover Kampen gaat naar rechts het Ganzendiep, waarvan de benedenmond is betondijkt. Het Ganzendiep heeft een tak naar rechts, de Gast.
Dicht bij het Keteldiep gaat nog een korte tak naar rechts, het Rechterdiep. Ook deze is aan den benedenmond betondijkt, terwijl het Noorderdiep, dat vroeger een tak vormde, geheel van den IJssel is afgesloten.
De lengte van den IJssel met inbegrip van het Keteldiep is 127 km. Bij M.R. is een doorgaande vaardiepte van 2.75 m aanwezig.
Het beheer en onderhoud wordt uitgeoefend door het Rijk. Van de rivier komt slechts een gedeelte op het blad voor.

VERKLARING DER TEEKENS.

8.27 3x55 0.79	Stoomgemaal		
■ S 18 2	Electrisch gemaal	met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, s. = schroefpomp, s.r. = scheprad) en het aantal m³ watervervoer per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.	
● c 2x72 0.3	Olie-gemaal		
+	Klein gemaaltje.	p.p.-0.6 Polderpeil van polders.	In m t.o.v. N.A.P.
		z.p.-0.3 Zomerpeil „ „	
		w.p.-0.5 Winterpeil „ „	
×	Kleine windmolen.	p. -1.8 Peil van een hooger deel.	
⊕	Windmotor.	1.4 Hoogteijfer.	
»	Schutsluis.	Verharde wegen.	
⋈	Uitwaterings- of inlaatsluisje.	Spoorwegen.	
⋈	Stuw.	95 ha Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.	
⊙	Hoofdmerk van het N. A. P.	Rivier- en IJsselmeerdijk.	
○	Verkenmerk van het N. A. P.	1 4 4 1 Kribben.	
	Peilschaal.	Strekdammen.	
Reg	Peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registreerend).	Provinciale grens.	
		Administratieve grenzen van waterschappen, polderdistricten en polders.	

TOELICHTING.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand aangegeven. Onder waterstaatkundigen polder wordt verstaan een polder door waterkeeringen omsloten, waarvan alle waterloopen in open verbinding staan. De waterstaatkundige polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren.
Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.
Van polders, die afwateren op meer dan één boezem, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.
Hoogen gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In hoogen gronden zijn de voormaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren; een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen.
Bij belangrijke boezems en stroomende wateren is de benaming in rood geplaatst.

BOEZEMS EN STROOMENDE WATEREN.

I. Kleur van de rechtstreeks op het IJsselmeer, het Zwarte Water en den IJssel afwaterende polders en hooge gronden.

Het IJsselmeer, ontstaan na de afsluiting van de Zuiderzee op 28 Mei 1932, heeft een peil van 0.13 m — N.A.P., aan de polderhoofden te Urk. Overwogen wordt, dit peil te verlagen tot 0.40 m — N.A.P. en dit peil in de zomermaanden op te zetten tot 0.20 m — N.A.P. Door op- en afwaswing kunnen de waterstanden aan den oever van het IJsselmeer belangrijk hooger of lager zijn.

II. Boezem van het waterschap Vollenhove.

De boezem wordt afgemalen op het IJsselmeer door het stoomgemaal aan de Ettenlandsche Kolk. Het gemaal heeft drie horizontale schroefpompen met een gezamenlijk vermogen van 2430 m³/min. De boezem ontvangt het water van ongeveer 46.000 ha polderland, boezemland en hooge gronden. Hiervan behooren ongeveer 28.600 ha tot het gebied van het waterschap Vollenhove, terwijl van 17.500 ha Drontsch gebied het veldwater door de Beneveensche Wetering, Steenwijker Aa en Kallenkoter Wetering wordt afgevoerd op den boezem.
Het benedenpeil wordt gehouden van de Linde van de Helomasluis tot Kuinre, stuit in open verbinding met den boezem.
Jaarsdien ontvangt de boezem, bij een waterstand te Meppel van 0.65 m + N.A.P. (winterpeil), een gedeelte van het overtollige water van het Meppelerdiep. Bij maximalen afvoer kan deze hoeveelheid op 48 m³/sec. worden geteld. Dit water wordt ingelaten door het tot stroomsluis ingerichte oude Beukersschut, terwijl in geval van nood ook kan worden ingelaten door de nieuwe Beukersschutsluis (zie blad Zwolle Oost).
In den winter 1929/1930 had voor het eerst gedeeltelijke afstroming van water uit het Meppelerdiep op den boezem plaats. De boezemberging is na de in uitvoering genomen particele inpoldering te stellen op rond 1000 ha. Het boezempeil = 0.70 m — N.A.P. In een drogen zomer kan dit boezempeil dalen tot 0.30 à 0.50 m — N.A.P.

III. Boezemgebied van de Wendeligerweiden.

De boezem loost door de Wendelerzijl, (sluis C) op het IJsselmeer en ontvangt het water van drie waterstaatkundige polders en van hooge gronden. Het gebied is groot 400 ha. In den zomer wordt soms water ingelaten.

IV. Uitwatering van het electrisch gemaal van de waterschappen Broeken en Maten, Dronten, Onderdijksche polder en de gemeente Kampen.

De boezem loost door een sluis in de bedijking langs Dronten (sluis JJ) op het IJsselmeer en ontvangt het water van 2445 ha polderland, waarvan 450 ha, n.l. de gronden van de Grente, Melm, Vossenwaard en Zuiderwaard, uit verlaging van het peil op het IJsselmeer tot 0.40 m — N.A.P. gedeeltelijk zullen afwateren door de Zuiderwaardsluis (sluis W) op het IJsselmeer.
Voor de gronden behoorende tot dezen boezem kan eventueel water worden ingelaten als volgt:
voor de Groente, Melm, Vossenwaard en Zuiderwaard door sluis N in den linkeroever van den IJssel bij Kampen;
van het Haatland c.a. en het waterschap Dronten respectievelijk door de Kardoezensluis (sluis X) en de Nieuwe Revelsluis (sluis Z) aan het IJsselmeer;
voor de waterschappen Broeken en Maten en De Onderdijksche Polder door de sluizen O en R in den linkeroever van den IJssel en sluis HH in den Slaperdijk tusschen deze waterschappen.
Het electrisch gemaal wordt beheerd door een commissie, waarvan de leden worden benoemd door de belanghebbende waterschappen en de gemeente Kampen.

V. Buiten Reve.

Deze boezem loost door de Doornsche sluis (sluis AA) op het IJsselmeer, ligt gewoonlijk hiervoor gronden en ontvangt het water van 2600 ha polderland. Hiervan worden 1910 ha bemalen door het waterschap Kamperveen, terwijl de administratief tot het gebied van dit waterschap behoorende gronden het water loozen door de Noodwendige sluis (sluis FF) en sluis GG.
Voor deze gronden kan water worden ingelaten door de Vaartsluis (sluis S) in den linkeroever van den IJssel.

VI. Geldersche Gracht en het Nieuwe Kanaal.

De boezem loost door de Nieuwe Drontsche sluis (sluis BB) op het IJsselmeer, kan hierop worden afgemalen door een motorgemaal en ontvangt het water van ongeveer 1950 ha polderland, 65 ha bozemland en 4500 ha hooge gronden.
De keersluis (sluis EE) in den boezem gelegen, doet na de afsluiting van de Zuiderzee nagenoeg geen dienst meer. Het motorgemaal is in beheer en onderhoud bij het waterschap Oldebroek.

VII. Willemsvaart.

Deze ligt gewoonlijk gemeen met het Zwarte Water. Er wateren ongeveer 125 ha polderland geheel of gedeeltelijk op af (zie blad Zwolle Oost).
Voor verdere bijzonderheden zie onder: „Kanalen en stroomende wateren".

WATERSCHAPPEN EN POLDERS, DIE GEHEEL OF GEDEELTELIJK OP DE KAART VOORKOMEN.

Achter de namen zijn opgegeven jaartal en nummer van de Provinciale bladen, waarin zijn opgenomen de reglementen en de wijzigingen in die reglementen.

Overijssel.

Waterschap Het Leeuwterveld, *1929, n°. 10.*

Waterschap de Blokzijler Uiterdijken, *1886, n°. 67; 1905, n°. 23 en 1919, n°. 19.*

Waterschap Vollenhove, *1889, n°. 32; 1891, nos. 1 en 60; 1898, n°. 85; 1900, n°. 11; 1903, n°. 4; 1910, n°. 68; 1914, nos. 65 en 66; 1915, n°. 46; 1916, n°. 4; 1922, n°. 12; 1928, n°. 42; 1929, n°. 73; 1932, nos. 103 en 117.*
De gronden, tot dit waterschap behoorende, zijn gelegen in de gemeenten Kuinre, Blankenham, Ambt Vollenhove, Blokzijl, Stad Vollenhove, Zwartsluis, Wanneperveen, Steenwijkerwold, Oldemarkt en Blankenham en hebben een oppervlakte van ongeveer 29.900 ha.
Het gebied van het waterschap, komt behalve op dit blad ook voor op de bladen Steenwijk West en Oost en Zwolle Oost.
Voor zoover dit blad betreft, wordt het begrensd door: den rechter bandijk van het Zwarte Water, den Barsbeker-, Wendeler- en Bentdijk; de hooge gronden van de Voorst, de hale en hooge gronden ten noorden van de stad Vollenhove en den Blokzijlerdijk. De waterschappen het Leeuwterveld, de Bentpolder, Wendeligerweiden en Barsbeker Binnenpolder zijn gelegen in het gebied van het waterschap Vollenhove.
Sedert 1924 zijn in het waterschap belangrijke werken in verband met afwatering, scheprraart en particele bemaling uitgevoerd, o.a.:
De werken, verband houdende met de bemaling van het Meppelerdiep; de verbeteringswerken voor de Beneden-Linde; kanalen Steenwijk-Oosenzijl en Steenwijk-Giethoorn-Beulakerwijde, waarvan het laatste voor de afwatering van zeer groot belang is, en een gedeelte van het inpolderingsplan met particele bemaling n.l. de polderafdelingen IV en III.
Plannen bestaan, en zijn gedeeltelijk in uitvoering, tot volledige ontwatering van het gebied boven Steenwijk. Zij bestaan kanaliseering van de gedeeltelijk om te legen Steenwijker Aa en Overijsselsch en Drentsch gebied en vorming van een waterschap in Drenthe, omvattende het geheele stroomgebied van de Steenwijker Aa met zijstroomen. Tevens bestaan plannen tot voortzetting van de inpoldering.
Het waterschap beheert en onderhoudt de waterkeeringen binnen het waterschapsgebied gelegen, het stoomgemaal aan de Ettenlandsche Kolk en draagt zorg voor de bemaling. Het bedient en oefent toezicht uit op de navolgende provinciale eigendommen te Kuinre:
bediening van de schutsluis en van de havenlichten;
toezicht op die schutsluis, de haven en de havendammen.
Sleutels enkele en het bedienen gelegen kleine sluisjes zijn in onderhoud bij het waterschap, op de overige oefent het toezicht uit.
Het wordt bestuurd door een dijkgraaf, vier heemraden en acht hoofdingelanden, die het vereenigd college vormen, dat wordt bijgestaan door een secretaris en een ontvanger.
Dijkgraaf en heemraden vormen het dagelijksch bestuur van het waterschap.

Waterschap de Bentpolder, *1890, n°. 3; 1905, n°. 19; 1912, n°. 14; 1915, n°. 21 en 1919, n°. 18.*

Waterschap de Wendeligerweiden, *1901, nos. 80 en 81; 1903, n°. 82; 1905, n°. 44 en 1919, n°. 20.*

Waterschap de Barsbeker Binnenpolder, *1885, n°. 67; 1896, n°. 82; 1905, n°. 15 en 1916, n°. 2.*

Waterschap de Noorde, *1927, n°. 16.*

Waterschap de Zuiderzeepolder bij Genemuiden, *1906, n°. 89 en 1912, n°. 77.*

Waterschap De Pieper, *1930, n°. 87.*

Waterschap Mastenbroek, *1881, n°. 72; 1888, n°. 48; 1891, n°. 42; 1905, n°. 7; 1917, n°. 43; 1924, n°. 51 en 1929, n°. 50.*

Waterschap de Kookoek, het Zwijnsleger en de Hagens, *1913, n°. 63.*
Het waterschap ligt in het gebied van het waterschap Mastenbroek.

Waterschap Benoorden de Willemsvaart, *1885, n°. 3; 1886, n°. 81; 1891, nos. 44 en 45; 1905, n°. 31; 1927, n°. 15 en 1928, n°. 33.*

Waterschap Broeken en Maten, *1888, n°. 40 en 1905, n°. 16.*

Waterschap Dronten, *1889, n°. 54; 1905, n°. 22 en 1931, n°. 18.*

Waterschap De Onderdijksche Polder, *1884, n°. 90; 1889, n°. 50; 1905, n°. 20; 1919, n°. 79 en 1933, n°. 74.*

Waterschap Kamperveen, *1883, n°. 17; 1888, n°. 48; 1905, n°. 12 en 1910, n°. 67.*

Waterschap Zalk, *1918, n°. 57; en 1928, n°. 41.*
Het waterschap is gelegen in de gemeenten Zalk en Kamperveen en heeft een oppervlakte van ongeveer 1130 ha. Het heeft ten doel alle binnen het waterschap gelegen gronden door waterkeerende werken tegen overlast van het IJsselmeer te beveiligen; de in het deel van het waterschap benoorden den Uitrijd gelegen gronden tegen overlast van Geldersch water te beschermen en den geregelden afvoer van het binnenwater in dit gebied te bevorderen.

Waterschap Laag Zalk, *1918, n°. 58.*
Het waterschap ligt in het gebied van het waterschap Zalk.
De overige op het blad voorkomende polders, waarvan de voornaamste zijn: De Kockpolder, het Buitenland en De Mandjeswaard; het Kampereiland; Vossenwaard, De Melm, de Groente, Zuiderwaard, Kardoezen en Haatland, behoorende aan de gemeente Kampen, zijn ongeregelementeerd.

Gelderland.

Waterschap Oosterwolde, *1889, n°. 119; 1909, n°. 93 en 1920, n°. 109.*
Het waterschap bestaat uit 8 afdeelingen, waarvan de beschrijving in bovengenoemd reglement.

Polderdistrict Hattem.
Het reglement op het beheer der rivierpolders in de provincie Gelderland is van toepassing.

Gelderland en Overijssel.

Waterschap de Bedijking langs Dronten. Provinciale bladen van Overijssel *1894, n°. 13; 1905, n°. 130 en 1934, n°. 63.*

LEGERKAART afd. oost Lade no, 64

NADRUK VERBODEN.

Bewerking: Afd. Dienst. Rijkswaterstaat. Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1:50000.

Verkend in 1930, herzien in 1934.

REGLEMENTEN.

Met opgave van de Staatsbladen of Provinciale bladen, waarin het reglement en de wijzigingen daarin zijn opgenomen.

Algemeen reglement van politie voor rivieren en Rijkskanalen, *K.B. van 24 November 1919, Stbl. n°. 765 met de wijzigingen van 22 December 1925, Stbl. n°. 430; 6 Juni 1929, Stbl. n°. 332; 18 Juli 1930, Stbl. n°. 237 en van 8 Augustus 1931, Stbl. n°. 366.*

Overijssel.

Grondreglement voor de waterschappen *(1904, n°. 9; 1921, n°. 87; 1922, n°. 13; 1926, nos. 28 en 49; 1928, n°. 39 en 1929, n°. 76).*

Reglement op de wegen en voetpaden *(1928, nos. 44 en 45 en 1929, n°. 50).*

Reglement op het bouwen op of in dijken, het graven daarin en het daarop aanleggen van wegen *(1881, n°. 85; 1883, n°. 16; 1904, n°. 61 en 1934, n°. 15).*

Reglement op de waterleidingen *(1921, n°. 88; 1923, nos. 52 en 80 en 1926, n°. 51).*

Reglement op eenige wateren in de provincie Overijssel en daarmede in verband staande werken *(1896, n°. 9; 1899, n°. 62; 1904, n°. 60 en 1925, n°. 15).*

Reglement op de verveningen *(1897, nos. 17 en 58; 1899, n°. 12; 1919, n°. 21 en 1934, n°. 14).*

Reglement op het branden van venen om te bockwelten *(1834, n°. 93).*

Reglement op het beheer en onderhoud van den IJsseldijk van de grens tusschen de gemeenten Kamperveen en Kampen tot de Veenepoort te Kampen *(1930, n°. 89).*

Verordening op de bevloeiingen *(1917, n°. 60).*

Gelderland.

Reglement op het beheer der rivierpolders *(1934, n°. 52).*

Reglement op de wegen, voetpaden en tramwegen *(1889, n°. 59; 1896, n°. 138; 1905, nos. 115 en 116; 1907, n°. 30; 1912, n°. 127 en 1925, n°. 85).*

EILANDEN.

Schokland. *Dit eiland, dat zich over een lengte van ruim 4 km van het noorden naar het zuiden uitstrekt, heeft een breedte van hoogstens 0.5 km. Het eiland was vroeger met een dijk omringd, die langs de westzijde nog grootendeels over is. Het wordt verder beveiligd door steenen dammen of aaneengesloten pantrieën.*

Bij de Wet van 16 December 1858 werden maatregelen vastgesteld tot ontruiming van het eiland door zijn bewoners. Deze ontruiming had plaats in 1860. Het eiland wordt thans nog bewoond door een Kantonnier-havenmeester, een 2e havenmeester en een kantonnier bij de zeewerken met hun gezinnen.

Aan het noordeinde van het eiland bevindt zich de haven van Emmeloord. Deze dient vooral als vluchthaven en is bijzonder voor vischbevoorrechtigden.

Het eiland is in beheer en eigendom bij het Rijk.

Waterstanden op het Zwarte Water, den IJssel en het IJsselmeer, gedurende de jaren 1933 en 1934.

	Plaats van waarneming.	Gem. standen in m t. o. v. N. A. P.				Waterstanden in m t. o. v. N. A. P.			
		Zomerstand 1 Mei—31 October.		Winterstand 1 Nov.—30 April.		Hoogste.		Laagste.	
		1933.	1934.	1933.	1934.	1933.	1934.	1933.	1934.
Zwarte Water	*Zwolle* . .	*0.09—*	*0.08—*	*0.10—*	*0.06—*	*0.55, 1 Aug.*	*0.41, 23 Sept.*	*0.47—, 27 Febr.*	*0.52—, 24 Juni*
	Genemuiden	*0.07—*	*0.04—*	*0.10—*	*0.05—*	*0.34, 20 Maart*	*0.52, 23 Sept.*	*0.27—, 3 Dec.*	*0.44—, 1 Febr.*
IJssel	*Katerveer* .	*0.30*	*0.08*	*0.18*	*0.14*	*1.23, 1 Juli*	*0.65, 23, 24 Jan.*	*0.35—, 4 Dec.*	*0.27—, 24 Juni*
	Kampen .	*0.00*	*0.04—*	*0.07—*	*0.03—*	*0.40, 28 Juni*	*0.37, 23 Sept.*	*0.49—, 3 Dec.*	*0.32—, 4 Nov.*
IJsselmeer	*Schokland* .	*0.10—*	*0.07—*	*0.12—*	*0.08—*	*0.13, 18 Maart*	*0.21, 14 Mei, 23 Sept.*	*0.52—, 3 Dec.*	*0.46—, 1 Febr.*

VERWIJZING.

Dekking Dura, A. Een en ander over de afwatering in Overijssel. Eerste gedeelte, 1919.

Giebing, H. J., commies ter Provinciale Griffie. Jaarboekje voor de Provincie Gelderland ten dienste der Gemeente-, Dijk-, Waterschaps- en andere besturen.

Hoendere, J. M., Adjunct-commies 1e klasse ter Provinciale Griffie. Jaarboekje voor de Provincie Overijssel.

Linden van den Heuvell, Ir. A. van. De ontwateringswerken in Overijssel. Overdruk uit het tijdschrift der Nederlandsche Heidemaatschappij, November 1933.

Register IV Overijssel, vijfde uitgave 1925. Hoogte van verkenmerken volgens N. A. P., gevonden bij de nauwkeurigheids-waterpassingen, de waterpassingen van den Algemeenen Dienst van den Rijkswaterstaat en waterpassingen van andere organisaties, alsmede verdere wijzigingen en aanvullingen tot 1934. Uitgegeven door het Ministerie van Waterstaat.

Staring, Willem en *T. J. Stieltjes.* De Overijsselsche Wateren, 1848.

Wegwijzer voor de Binnen-scheepvaart, deel I Noord-oostelijk Nederland met 7 overzichtskaarten en 24 plattegronden.
Tweede druk 1930 met aanvullingsblad n°. 1, tot Januari 1935.
Bewerkt bij den Algemeenen Dienst van den Rijkswaterstaat.
Uitgegeven door het Ministerie van Waterstaat.

De Waterstaatskaarten zijn a f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

ZWOLLE (OOST)

VII B a. 795
(ed. 3, bl. 21-0)
Universiteits-bibliotheek Utrecht

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag meters	Hoogte in meters t. o. v. N.A.P. Slag- drempel	Bovenkant vloer
In den Zomerdijk ten noord-westen van het Meppelerdiep en ten westen van de Drentsche Hoofdvaart.			
A. Oude Beukerschuit. *Stroomsluis voor het afleiden van water van het Meppelerdiep naar het waterschap Vollenhove; één opening*	4,70		1,71[1] —
benedenhoofd één paar puntdeuren, in elke deur twee schuiven			
benedenhoofd één paar reserve puntdeuren, in één van deze deuren één schuif			1,83 —
B. Beukerschutsluis. *Schutsluis tusschen het waterschap Vollenhove en het Meppelerdiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 70 m*	5,00		
benedenhoofd			3,20 —
bovenhoofd			2,60 —
C. Schutsluis *tusschen het waterschap Nijeveen-Kolderveen en het Meppelerdiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 14,60 m*	3,35		
D. Schut- en inlaatsluis *tusschen het waterschap Nijeveen-Kolderveen en de Drentsche Hoofdvaart; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 17,50 m*	3,50		
In de bermsloot ten noord-westen van den weg Meppel—Ruinerwold.			
E. Uitwateringssluis *van het waterschap Ruinerveld; drie openingen, elke opening buitenzijde één schuif*	1,15		
In de Hoogeveensche Vaart.			
F. Meppelersluis. *Schutsluis tusschen het eerste pand van de Hoogeveensche Vaart en het Meppelerdiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40 m*	6,00		
bovenhoofd			1,62 —
benedenhoofd			2,55 —
Aan beide zijden van de schutsluis bevindt zich een stroomduiker, elke stroomduiker één opening met één schuif	1,30		1,70 —
G. Rogatsluis. *Schutsluis tusschen het eerste en het tweede pand van de Hoogeveensche Vaart; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40 m*	6,00		
benedenhoofd			1,63 —
bovenhoofd			0,24 +
Ten noorden van deze sluis bevindt zich een ontlastsluis, één opening met één schuif	4,50		0,95 +
bovenkant schuif in gesloten stand 2,70 m + N.A.P.			
H. Ossesluis. *Schutsluis tusschen het tweede en het derde pand van de Hoogeveensche Vaart; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40 m*	6,00		
benedenhoofd			0,39 +
bovenhoofd			2,37 +
I. Ontlastsluis *in den zuid-oostelijken kanaaldijk van het derde pand van de Hoogeveensche Vaart naar de Lage Veningerwijk; één opening met één schuif*	4,50		3,04 +
bovenkant schuif in gesloten stand 4,79 m + N.A.P.			
In de Staphorster Stouwe ten zuid-oosten van het Meppelerdiep.			
J. Schutsluis *tusschen het waterschap Hasselt en Zwartsluis en het Meppelerdiep; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 30 m*	5,00		
benedenhoofd			2,40 —
bovenhoofd			1,95 —
Deze sluis doet tevens dienst als stroomsluis voor het afleiden van water van het Meppelerdiep naar het waterschap Hasselt en Zwartsluis. (Zie de beschrijving van het Meppelerdiep in het boekje.)			
In de Dedemsvaart.			
K. Uitwateringssluis *van de Dedemsvaart naar het Zwarte Water; twee openingen, elke opening*	5,30		
binnenzijde één Stonewschuif			
buitenzijde één paar puntdeuren			
de slagdrempels zijn even hoog			1,83 —
L. Schutsluis *tusschen het eerste pand van de Dedemsvaart en het Zwarte Water (sluis n°. 1); schutkolklengte 45,45 m*	6,00		
binnenhoofd één eb- en één vloeddeur			2,43 —
buitenhoofd één eb- en één vloeddeur			2,63 —
M. Heveloverlaat *in den zuidelijken kanaaldijk van het eerste pand van de Dedemsvaart naar het benalen gedeelte van het waterschap de Noorder Vechtdijken; twee openingen, elke opening*	2,20		
buitenzijde			\ van 1,25 — \ tot 0,95 —
binnenzijde			1,90 —
keelkoote			0,55 m + N.A.P.
doorstroomingshoogte van de keel			0,60 m
N. Schutsluis *tusschen het eerste en het tweede pand van de Dedemsvaart (sluis no. 2); schutkolklengte 35,— m*	6,00		
benedenhoofd één paar puntdeuren			2,20 —
bovenhoofd één deur			0,59 —
Ten noorden van deze sluis bevindt zich een stroomduiker, één opening met één schuif	1,50		0,50 —
O. Schutsluis *tusschen het tweede en het derde pand van de Dedemsvaart (sluis no. 3); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 38 m*	6,00		
benedenhoofd			0,41 —
bovenhoofd			0,89 +
Ten zuid-oosten van deze sluis bevindt zich een stroomduiker, één opening met één schuif	1,50		1,39 +
P. Schutsluis *tusschen het derde en het vierde pand van de Dedemsvaart (sluis n°. 4); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40 m*	6,25		
benedenhoofd			0,81 +
bovenhoofd			2,24 +
In de bedijking langs den linkeroever van het Zwarte Water.			
Q. Rademakerszijl. *Schut- en inlaatsluis tusschen het waterschap Mastenbroek en het Zwarte Water; twee paar puntdeuren, schutlengte 19,40 m*	3,85		1,40 —
de slagdrempels zijn even hoog			
R. Frankhuizerzijl. *Uitwateringssluis van het waterschap Beneden de Willemsvaart; één opening*	2,35		
binnenzijde één schuif			0,62 —
buitenzijde één paar puntdeuren			0,62 —
S. Uitwateringssluis *van den polder Katwolde; één opening met één schuif*	0,95		0,30 —
In de bedijking langs den rechteroever van het Zwarte Water.			
T. Groote schutsluis. *Schutsluis tusschen het Meppelerdiep en het Zwarte Water; twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 54,75 m*	7,90		
de slagdrempels zijn even hoog			2,62 —
U. Uitwateringssluis *van het Meppelerdiep naar het Zwarte Water; één opening*	4,57		
binnenzijde één Stonewschuif			1,93 —
buitenzijde één paar puntdeuren			1,89 —
V. Kleine of Staphorster schutsluis. *Schut- en uitwateringssluis tusschen het Meppelerdiep en het Zwarte Water; twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 22,70 m*	5,80		
binnenhoofd			2,12 —
buitenhoofd			2,05 —
W. Kostverlorenzijl. *Uitwaterings- en inlaatsluis van het waterschap Hasselt en Zwartsluis; twee openingen, elke opening één paar puntdeuren*			
zuid-oostelijke opening	3,00		1,45 —
noord-westelijke opening	2,20		1,45 —
deze opening wordt uitsluitend gebruikt voor het inlaten van water.			
X. Klooszijl. *Uitwateringssluis van het waterschap Hasselt en Zwartsluis; één opening met één paar puntdeuren*	2,84		1,53 —
II. Strivelerzijl. *Uitwateringssluis van het waterschap de Noorder Vechtdijken; één opening met één paar puntdeuren*	2,20		1,50 —
Z. Uitwateringssluis *vóór het gemaal van het waterschap de Noorder Vechtdijken; één opening met één schuif*	3,50		2,00 —
A_1. Gemaalsluis. *Uitwaterings- en inlaatsluis van het waterschap de Noorder Vechtdijken; één opening met één paar puntdeuren*	2,10		1,50 —
B_1. Westerveldschezijl. *Uitwateringssluis van het waterschap Diez; één opening met één paar puntdeuren*	2,20		0,81 —
Naast het elektrisch gemaal, n. 70 m ten zuid-oosten van sluis B_1, bevindt zich een inlaatsluis; één opening met één paar puntdeuren	2,57		1,15 —
In de Vecht en in de bedijking langs den linkeroever van deze rivier.			
C_1. Schutsluis *in de Vecht te Vechterweerd; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 36 m*	6,00		
de slagdrempels zijn even hoog			1,50 —
Ten noord-westen van de schutsluis bevindt zich een doorlaatbrug, ten dienste van de winterbeloeiing; twee openingen, afsluitbaar met schotbalken, elke opening	3,00		1,40 +
Ten zuid-westen van sluis C_1 bevindt zich een beweegbare stuw, afsluitbaar met ijzeren schotten; vier openingen, elke opening	9,00		
hoogte stuwdrempel 1,50 m — N.A.P.			
D_1. Schutsluis *in de Vecht te Vilsteren; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 36 m*	6,00		
de slagdrempels zijn even hoog			0,05 +
Ten noorden van de schutsluis bevindt zich een beweegbare stuw, afsluitbaar met ijzeren schotten; vier openingen, elke opening	9,00		
hoogte stuwdrempel 0,15 m + N.A.P.			
Ten zuid-oosten van sluis D_1 bevindt zich een doorlaatbrug, ten dienste van de winterbeloeiing; vier openingen, afsluitbaar met schotbalken, elke opening	3,00		3,50 +
E_1. Nieuwe Verlaat. *Schutsluis tusschen de Nieuwe Vecht en de Vecht; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 32 m*	6,00		
de slagdrempels zijn even hoog			2,20 —
In de Willemsvaart.			
F_1. Keersluis *tusschen de Stadsgracht van Zwolle en de Willemsvaart; één opening met één paar puntdeuren*	12,00		3,18 —
(Zie de beschrijving van de Willemsvaart in het boekje.)			
In het Overijsselsch kanaal, hoofdkanaal Zwolle—Almelo.			
G_1. Weezensluis. *Keersluis tusschen het gekanaliseerde benedengedeelte van de Nieuwe Wetering (eerste pand van het Overijsselsch kanaal) en de Nieuwe Vecht; één opening met één paar puntdeuren*	8,00		2,50 —
(Zie de beschrijving van de Nieuwe of Binnen Vecht in het boekje.)			
H_1. Mars- of Geertjeszijl. *Uitwateringssluis van het waterschap de Vijf Marken; één opening met één wachtdeur*	1,65		0,38 —
I_1. Zalmescheersluis. *Uitwateringssluis van het waterschap Herfte; één opening met één wachtdeur*	1,69		0,56 —
Ten zuiden van deze sluis, vóór het gemaal van het waterschap Herfte, bevindt zich een uitwateringssluis; één opening met één wachtdeur	2,25		2,41 —
J_1. Lenterzijl. *Uitwateringssluis van het waterschap Herfte; één opening met één wachtdeur*	1,40		0,22 —
In de bedijking langs den rechteroever van de Soest Wetering.			
K_1. Munnikenzijl. *Uitwaterings- en inlaatsluis van het waterschap Sekloorn; één opening*	1,50		
binnenzijde één schuif			
buitenzijde één wachtdeur			0,47 —

VERKLARING DER TEEKENS.

- Electrisch gemaal (met opgave van den aard van het benalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, s = schroefpomp, sr = scheprad, v = vijzel) en het aantal m³ waterverrect per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.)
- Oliegemaal
- Kleine windmolen.
- Windmotor met raddiameter in m.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Keersluis.
- Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Inlaatsluis.
- Grondduiker onder een waterleiding.
- Idem met afsluiting.
- Stuw.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Peilschaal, geregeld waargenomen.
- Polderpeil van polders
- Zomerpeil „ „ (in m t. o. v. N.A.P.)
- Winterpeil „ „
- Hoogtecijfer
- Verharde wegen.
- Wegen in aanleg.
- „ die verhard worden.
- Spoorwegen.
- Grootte van polders en stroomgebieden in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Rivierdijk.
- Kribben.
- Strekdammen.
- Provincialegrens.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn, in het algemeen, slechts aangegeven, voor zoover zij niet samenvallen met waterleidingen en landlijken.
- Administratieve zuid-oostgrens wp. Vollenhove.
- Administratieve noord- en noordwestgrens wp. Hasselt en Zwartsluis.
- Gedeelte administratieve noordgrens wp. De Zuider Vechtdijken.
- Administratieve zuidgrens wp. De Zwartewaters en Vechtdijken.

BOEZEMS EN STROOMENDE WATEREN.

I. Kleur van de rechtstreeks op het IJsselmeer, het Zwarte Water, den IJssel en de Vecht, beneden de Stuw te Vechterweerd, afwaterende polders en hooge gronden.

II. Boezem van het waterschap Vollenhove.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, heeft een grootte van ongeveer 39 550 ha en bestaat uit polderland, boezemland en hooge gronden. Rondelen ontvangt de boezem bij een waterstand op het Meppelerdiep van 0,63 m + N.A.P. (winterpeil), een gedeelte van het overtollige water van dit diep (zie 111). Bij maximalen afvoer kan deze hoeveelheid op 45 m³/seconde worden gestuwd.

De boezem wordt afgemalen op het IJsselmeer door het stoomgemaal aan de Ettenlandsche Kolk en kan tevens daarop afwateren door een uitwateringssluis te Blokzijl.

Het bozempeil bedraagt 0,70 m — N.A.P. In een droogen zomer kan dit boezempeil dalen tot 0,50 à 0,90 m — N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden, zie de beschrijving in het boekje.

III. Meppelerdiep, Reest, Wold A, Oude Vaart, benedenpand van de Drentsche Hoofdvaart, enz.

Het gebied, dat zijn water op deze waterleidingen afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hooge gronden.

Het is onderverdeeld in verschillende deelen, waaraan de gezamenlijke grootte ongeveer 81 330 ha bedraagt.

De volgende deelen komen geheel of gedeeltelijk op het blad voor:

Gebied afwaterende op of behoorende tot:	*Oppervlakte in ha*
IIIa. Meppelerdiep en benedenpand van de Drentsche Hoofdvaart . .	1 482
IIIb. Waterschap Ruinerveld, exclusief de hooge gronden	493
IIIc. Wold A	9 800
IIId. Reest	13 240
IIIe. Meppelerdiep en de Reest	66

Rondelen ontvangen de waterleidingen een gedeelte van het water van een gebied, groot 37 373 ha.

Overtollig water kan worden afgevoerd als volgt:

1°. door twee sluizen te Zwartsluis, nl. de Uitwateringssluis (sluis U) en de Kleine of Staphorster schutsluis, die tevens als uitwateringssluis is ingericht (sluis V). Lager dan tot 0,37 m — N.A.P. te Zwartsluis wordt het water niet afgelaten;

2°. naar het waterschap Vollenhove door het tot stroomsluis ingerichte Oude Beukerschuit, (sluis A) zie I1;

3°. naar het waterschap Hasselt en Zwartsluis door de tot stroomsluis ingerichte schutsluis in de Staphorster Stouwe (sluis J).

Voor nadere bijzonderheden, betreffende het afleiden van water door de sluizen genoemd onder 2° en 3°, zie de beschrijving in het boekje.

IV. Eerste pand van de Hoogeveensche Vaart.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, heeft een totale grootte van 498 ha. De boezem kan overtollig water lossen door twee stroomduikers, gelegen aan beide zijden van de Meppelersluis (sluis F).

Het kanaalpeil van het eerste pand bedraagt 0,68 m + N.A.P.

V. Tweede pand van de Hoogeveensche Vaart, Koekangerwijk, Lage Veningerwijk, enz.

Het gebied, dat zijn water op deze waterleidingen afvoert, bestaat uit drie afzonderlijke deelen, met een totale grootte van 741 ha.

Één dezer deelen, groot 150 ha, komt voor op het blad Coevorden West.

Verder ontvangen de waterleidingen het overtollige water van het gebied, dat afwatert langs de Veningsche Wijk (zie VII).

Overtollig water kan worden afgevoerd door een ontlastsluis, gelegen ten noorden van de Roguitsluis (sluis G), naar het eerste pand van het kanaal.

Het kanaalpeil van het tweede pand bedraagt 2,70 m + N.A.P.

VI. Derde pand van de Hoogeveensche Vaart.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, komt voor op de bladen Beilen West en Coevorden West.

De boezem kan overtollig water lossen door de ontlastsluis (sluis I) in den zuid-oostelijken kanaaldijk van de Vaart, naar de Lage Veningerwijk.

Het kanaalpeil van het derde pand bedraagt 4,79 m + N.A.P.

VII. Veningsche Wijk.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, komt voor op het blad Coevorden West.

Overtollig water kan worden gelood over stuw N_1 (tijdelijke stuw) en verder door een afsluitbaren duiker, naar de Lage Veningerwijk (zie V).

Het peil van de wijk bedraagt ± 5,43 m + N.A.P.

VIII. Eerste pand van de Dedemsvaart, Lichtmishaanal, waterleidingen in het ombemalen gebied van het waterschap de Noorder Vechtdijken, enz.

Het gebied, dat zijn water op deze waterleidingen afvoert, bestaat uit twee afzonderlijke deelen, met een totale grootte van 7225 ha.

Verder ontvangen de waterleidingen een gedeelte van het overtollige water van een gebied, groot 990 ha.

Overtollig water kan worden afgevoerd als volgt:

1°. door de uitwateringssluis te Hasselt (sluis K);

2°. door den zuidwestelijken benedenarm (M) in den zuidelijken kanaaldijk van de Dedemsvaart naar het bemalen gebied van het waterschap de Noorder Vechtdijken. Dit geschiedt echter alléén, wanneer het kanaalpeil op het eerste pand stijgt boven een peil van 0,60 m + N.A.P.

Het kanaalpeil van het eerste pand van de Dedemsvaart is gemiddeld gelijk N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden, zie de beschrijving in het boekje.

IX. Tweede pand van de Dedemsvaart.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit twee afzonderlijke deelen, met een totale grootte van 2187 ha.

Overtollig water kan worden afgevoerd door den stroomduiker, gelegen ten noorden van schutsluis n°. 2 (sluis N), naar het eerste pand van het kanaal.

Het kanaalpeil van het tweede pand bedraagt 1,41 m + N.A.P.

X. Derde pand van de Dedemsvaart.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, bestaat uit twee afzonderlijke deelen, met een totale grootte van 1355 ha.

Overtollig water kan worden afgevoerd door den stroomduiker, gelegen ten zuid-oosten van schutsluis n°. 3 (sluis O), naar het tweede pand van het kanaal.

Het kanaalpeil van het derde pand bedraagt 2,89 m + N.A.P.

XI. Vierde pand van de Dedemsvaart.

Het gebied, dat zijn water op dezen boezem afvoert, komt voor op het blad Coevorden West.

Overtollig water kan worden gelood door de lokleppen in de puntdeuren van schutsluis n°. 4 (sluis P), naar het derde pand van het kanaal.

Het kanaalpeil van het vierde pand bedraagt 4,33 m + N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden, zie de beschrijving in het boekje.

XII. Nieuwe of Binnen Vecht.

Deze lijt gezoomlijk gemeen met het gekanaliseerde benedengedeelte van de Nieuwe Wetering (eerste pand van het Overijsselsch kanaal, hoofdkanaal Zwolle—Almelo), doch dan, door een keersluis (sluis G_1), hiervan worden gescheiden. De sluis wordt gesloten bij een waterstand hooger dan 0,75 m + N.A.P. op de Nieuwe Wetering.

De waterschappen Diezp en Herfte lossen, resp. door één en twee hulpsluizen gelegen in de zuidelijke kade, overtollig water afvoeren naar de Nieuwe Vecht, terwijl een gedeelte van de stad Zwolle eveneens afwatert op het kanaal (zie de beschrijving in het boekje).

XIII. Vecht tusschen de Stuw te Vilsteren en die te Vechterweerd.

Het stroomgebied is groot 1115 ha. Het normale stuwpeil aan de stuw te Vechterweerd bedraagt 0,70 m tot 1,10 m + N.A.P.; het winterbeloeiingspeil 2,50 m + N.A.P.

XIV. Vecht tusschen de Stuw te Junne en die te Vilsteren.

Het stroomgebied komt voor een zeer klein gedeelte aan den oostelijken rand van het blad voor.

Het normale stuwpeil aan de stuw te Vilsteren bedraagt 2,20 m tot 2,60 m + N.A.P.; het winterbeloeiingspeil 4,50 m + N.A.P.

XV. Willemsvaart.

Deze lijt gezoomlijk gemeen met de Stadsgracht te Zwolle en met het Zwarte Water, doch dan, door een keersluis (sluis F_1), hiervan worden gescheiden. De sluis wordt gesloten bij een waterstand te Zwolle van 1,12 m + N.A.P.

Het gebied, dat zijn water op de Willemsvaart afvoert, heeft een grootte van ongeveer 25 ha.

Voor kanaalpeil kan worden aangenomen 0,05 m + N.A.P. (zie de beschrijving in het boekje).

XVI. Marswetering.

Het stroomgebied, groot 2200 ha, komt gedeeltelijk aan den zuidelijken rand van het blad voor.

Voor nadere bijzonderheden, zie blad Hattem Oost en de beschrijving van de Sallandsche Weteringen in het boekje.

XVII. Dalmsholter waterleiding, bermsloot langs den noordelijken dijk van het Overijsselsch kanaal, hoofdkanaal Zwolle—Almelo, enz.

Het gebied, dat zijn water op deze waterleidingen afvoert, komt gedeeltelijk in den zuid-oostelijken hoek van het blad voor. Het bestaat uit acht waterstaatkundige polders en hooge gronden, met een totale grootte van 3870 ha.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Hattem Oost en Almelo West.

STUWEN.

		Kruinbreedte in meters
L_1. Schothalkstuw		3,55
M_1. Vaste stuw	eenvoudige	4,50
N_1. „ „	houten duiven	5,25

(tijdelijke stuw) kruinhoogte ± 3,43 m + N.A.P.

Voor de stuwen in de Vecht, zie C_1 en D_1 onder het hoofd „Sluizen".

TOELICHTING.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand aangegeven.

Onder waterstaatkundigen polder wordt verstaan een gebied, door waterkeeringen omsloten, waarvan alle waterloopen onderling in open verbinding staan. De waterstaatkundige polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Van polders, die afwateren op meer dan één boezem of stroomend water, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hooge gronden en bozemland zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Een bies van dezelfde kleur groft de grens aan van het gebied van die waterleidingen.

Bij belangrijke waterleidingen is de benaming in rood geplaatst.

De namen van waterschappen en van de ongeregliementeerde polders, voor zoover vermeld in het bijschrift, zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Waar in het bijschrift is verwezen naar „het boekje", wordt bedoeld het boekje „Beschrijving van de provincie Overijssel, behoorende bij de waterstaatskaart."

In het bovengenoemde boekje zijn gegevens opgenomen omtrent bedijkingen, grenstracaten, kanalen, overstroomingen, reglementen, stroomende wateren, waterkeeringen, waterschappen en waterstanden.

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS.

De polder Katwolde; polder „A", aan den rechteroever van de Vecht ten oosten van Langenholte; polder Dalfsboer, polder Enkhl en de polder der gemeente Wanneperveen (b), zijn ongereglementeerd.

De waterstaatskaarten zijn, à f 1,75 per stuk, verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1 : 50000.

Herzien in 1937.

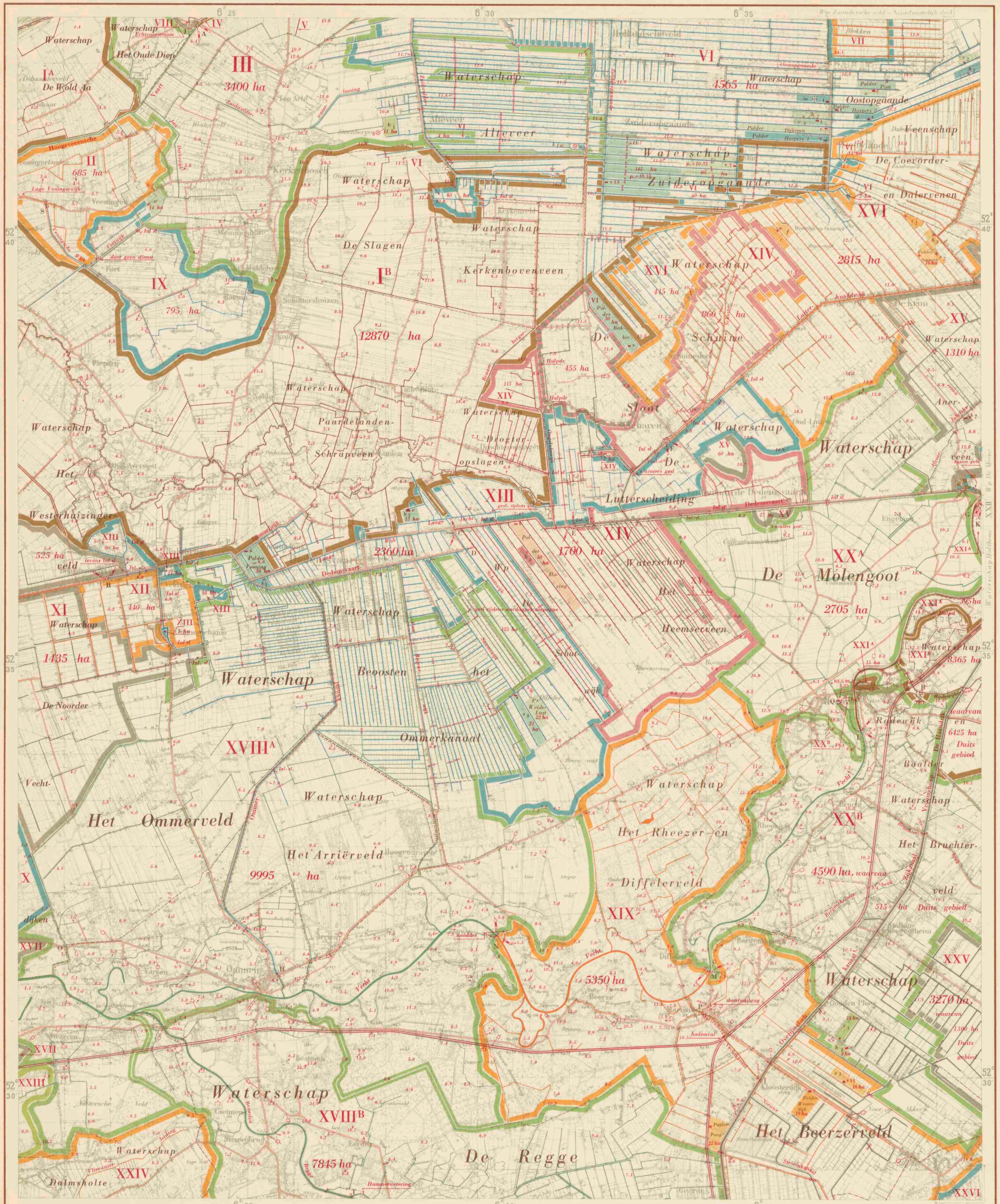

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50 000

	BEILEN W	
ZWOLLE O	COEVORDEN W	COEVORDEN O
	ALMELO W	

Herzien in 1951.

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I.* Reest, Wold Aa

Het stroomgebied van elk der bovengenoemde waterlopen is afzonderlijk op dit blad aangegeven.
1 A. Wold Aa; een klein gedeelte van het stroomgebied komt voor in de noordwestelijke hoek van het blad.
1 B. Reest; de grootte van het stroomgebied bedraagt 12870 ha.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Zwolle Oost en Beilen West.

II. Tweede pand van de Hoogeveensche Vaart

Met dit pand ligt o.a. gemeen de Lage Veningerwijk.
Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Een van de delen, groot 685 ha, komt gedeeltelijk aan de westrand van het blad voor.
Verder ontvangt dit pand nog het overtollig water van het gebied, dat afwatert op de Veningsche Wijk (zie IX).
Het kanaalpeil bedraagt 2,70 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Zwolle Oost.

III. Derde pand van de Hoogeveensche Vaart

Met dit pand liggen o.a. gemeen Jan Derkswijk en Zuidwolder waterlossing.
Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland, hoge gronden en een poldertje; de grootte bedraagt, met inbegrip van het poldertje, 3411 ha.
Bovendien ontvangt het pand nog het overtollig water van het gebied, dat afwatert op de Echtenerstroom (zie VIII).
Het kanaalpeil bedraagt 4,79 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Zwolle Oost en Beilen West.

IV. Vierde pand van de Hoogeveensche Vaart

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, komt voor op het blad Beilen West.
Overtollig water kan worden afgevoerd door middel van twee stroomduikers aan weerszijden van de Echtenersluis (sluis A) gelegen.
Het kanaalpeil bedraagt 6,99 m + N.A.P.

V. Vijfde pand van de Hoogeveensche Vaart

Een gedeelte van een wijk, welke met dit pand gemeen ligt, komt voor aan de noordzijde van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Beilen West.

VI. Zesde pand van de Hoogeveensche Vaart

Met dit pand ligt een uitgestrekt wijkennet gemeen, waaronder Zuidwoldersloot, Zuideropgaande en Oostopgaande.
Het gebied, dat zijn water op deze vaarten afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.
Het omvat zeven afzonderlijke delen; de totale grootte, met inbegrip van de boezem en de polders, bedraagt 5108 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 11,32 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Beilen West en Oost en Coevorden Oost.

VII. Zevende pand van de Hoogeveensche Vaart

Een klein gedeelte van het gebied, dat op dit pand afwatert, komt voor aan de noordzijde van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Beilen West en Oost.

VIII. Echtenerstroom of Oude Diep

Een klein gedeelte van het stroomgebied komt voor aan de noordzijde van het blad.
Het stroompje voert zijn water over een schotbalkstuw (stuw J) af naar het derde pand van de Hoogeveensche Vaart (zie III).
Voor nadere bijzonderheden zie blad Beilen West.

IX. Veningsche Wijk

Het gebied, dat zijn water op deze wijk afvoert, bestaat uit hoge gronden en een poldertje, met een totale grootte van 809 ha.
Overtollig water kan worden afgevoerd over stuw S (tijdelijke stuw) en verder door een afsluitbare duiker naar de Lage Veningerwijk (zie II).
Het peil van de wijk bedraagt ± 3,43 m + N.A.P.

X.* Eerste pand van de Dedemsvaart

Een klein gedeelte van het gebied komt voor aan de westzijde van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Zwolle Oost.

XI.* Derde pand van de Dedemsvaart

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit twee afzonderlijke delen, met een totale grootte van 1975 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 2,89 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Zwolle Oost.

XII.* Vierde pand van de Dedemsvaart

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 440 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 4,33 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Zwolle Oost.

XIII.* Vijfde pand van de Dedemsvaart, Ommerkanaal, Lange Wijk, enz.

Met dit pand ligt een uitgestrekt wijkennet gemeen, o.a. Van Royenswijk, Saamswijk, Schutswijk en Lange Jacht.
Het gebied, dat zijn water op deze vaarten afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.
Het omvat vijf afzonderlijke delen; de totale grootte, met inbegrip van de boezem en de polders, bedraagt 2573 ha.
Overtollig water kan worden afgevoerd langs het Ommerkanaal door middel van een uitwateringssluis (sluis H) op de Vecht (zie XVIII).
Het kanaalpeil bedraagt 6,13 m + N.A.P.

XIV.* Zesde pand van de Dedemsvaart

Met dit pand liggen vele wijken gemeen, o.a. de Ongelukswijk.
Het gebied, dat zijn water op deze vaarten afvoert, bestaat uit boezemland, hoge gronden en twee polders. Het omvat vier afzonderlijke delen; de totale grootte, met inbegrip van de boezem en de polders, bedraagt 2735 ha.
Bovendien ontvangt het pand nog gedeeltelijk het overtollig water van een gebied, groot 455 ha. Overtollig water kan worden afgevoerd op het vijfde pand door middel van een ontlastsluis (sluis D).
Het kanaalpeil bedraagt 6,92 m + N.A.P.

XV.* Zevende pand van de Dedemsvaart, eerste pand van de Lutterhoofdwijk

Het gebied, dat zijn water op deze kanaalpanden afvoert, bestaat uit boezemland, hoge gronden en een poldertje.
Het omvat vier afzonderlijke delen; de totale grootte, met inbegrip van de boezem en het poldertje, bedraagt 1405 ha.
Bovendien ontvangt de boezem nog gedeeltelijk het overtollig water:
a. van een gebied, groot 455 ha;
b. van een gebied, groot 715 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 7,80 m + N.A.P.
Zie tevens blad Coevorden Oost.

XVI.* Tweede pand van de Lutterhoofdwijk

Met dit pand liggen vele wijken gemeen, o.a. de Schuine Sloot en het wijkennet in het veenschap De Coevorder- en Dalervenen.
Het gebied, dat zijn water op deze vaarten afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het omvat twee afzonderlijke delen; de totale grootte, met inbegrip van de boezem en de polders, bedraagt 3310 ha.
Het kanaalpeil bedraagt 9,10 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Coevorden Oost.

XVII.* Vecht tussen de stuw te Vilsteren en die te Vechterweerd

Twee kleine gedeelten van dit stroomgebied komen voor aan de westzijde van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Zwolle Oost.

XVIII.* Vecht tussen de stuw te Junne en die te Vilsteren

Het stroomgebied bestaat uit twee afzonderlijke delen:
XVIII A rechtstreeks afwaterend op de Vecht, totaal groot 10120 ha;
XVIII B Beneden Regge, groot 7845 ha.
Bovendien ontvangt dit Vechtgedeelte nog het overtollig water van het vijfde pand van de Dedemsvaart (zie XIII).
Het zomerstuwpeil aan de stuw te Vilsteren bedraagt 2,20 m + N.A.P., het winterstuwpeil 2,60 m + N.A.P. Zie tevens de bladen Zwolle Oost en Almelo West.

XIX.* Vecht tussen de stuw te Mariënberg en die te Junne

Met dit riviergedeelte ligt gemeen het Mariënberg—Vechtkanaal.
De totale grootte van het stroomgebied, met inbegrip van de poldertjes, bedraagt 5407 ha. Verder ontvangt dit stuk van de Vecht gedeeltelijk het overtollig water van het zesde pand van het Overijsselsch kanaal (zie XXV).
Het zomerstuwpeil aan de stuw te Junne bedraagt 4,40 m + N.A.P., in droge zomers opgevoerd tot 4,75 m à 4,80 m + N.A.P., het winterstuwpeil bedraagt 4,00 m + N.A.P. Zie tevens de bladen Almelo West en Coevorden Oost.

XX.* Vecht tussen de stuw te Hardenberg en die te Mariënberg

Het stroomgebied bestaat uit twee afzonderlijke delen:
XX A waterschap De Molengoot.
Het overtollig water van de gronden, gelegen in dit waterschap, wordt het grootste deel van het jaar rechtstreeks afgevoerd naar de Vecht door middel van een schotbalkstuw (stuw Q) onder het gemaal, dat in werking treedt, wanneer door hoge Vechtstanden vrije lozing niet mogelijk is.
De grootte van het stroomgebied bedraagt 2705 ha.
XX B rechtstreeks afwaterend op de Vecht.
Het stroomgebied bestaat uit twee afzonderlijke delen.
De totale grootte, met inbegrip van de poldertjes, bedraagt 4627 ha, waarvan 515 ha Duits gebied.
Het zomerstuwpeil aan de stuw te Mariënberg bedraagt 5,60 m + N.A.P., het winterstuwpeil 5,40 m + N.A.P. Zie tevens blad Coevorden Oost.

XXI.* Vecht tussen de stuw te Ane en die te Hardenberg

Het stroomgebied bestaat uit verschillende delen, waarvan op dit blad voorkomen:
XXI A rechtstreeks afwaterend op de Vecht.
Het stroomgebied bestaat uit twee afzonderlijke delen, met een totale grootte van 410 ha;
XXI B Radewijkerbeek.
De grootte van het stroomgebied bedraagt 8365 ha, waarvan 6425 ha Duits gebied.
Het zomerpeil aan de stuw te Hardenberg bedraagt 7,10 + N.A.P., het winterstuwpeil 6,90 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Coevorden Oost.

XXII.* Vecht tussen de stuw te De Haandrik en die te Ane

Een klein stukje van dit riviergedeelte komt voor aan de oostzijde van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Coevorden Oost.

XXIII. Gronden, rechtstreeks afwaterend op IJssel en Zwarte Water

Een gedeelte van het stroomgebied van de Marswetering komt voor op dit blad.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Zwolle Oost en Hattem Oost.

XXIV. Tweede pand van het Overijsselsch kanaal, hoofdkanaal Zwolle-Almelo

Een gedeelte van het boezemgebied komt voor op dit blad.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Zwolle Oost, Hattem Oost en Almelo West.

XXV.* Zesde pand Overijsselsch kanaal, zijkanaal Vroomshoop—De Haandrik, Nieuwe Stroomkanaal, enz.

Met deze kanalen liggen verschillende wijken gemeen.
Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft een grootte van 3270 ha, waarvan 1300 ha Duits gebied.
Overtollig water wordt gedeeltelijk afgevoerd door een ontlastsluis (sluis I) naar de Vecht (zie XIX).
Het kanaalpeil bedraagt 9,10 m + N.A.P.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Coevorden Oost, Almelo West en Oost.

XXVI.* Bovenpand van het Vriezeveensche Veenkanaal

Een klein gedeelte van dit gebied komt voor in de zuidoostelijke hoek van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Coevorden Oost, Almelo West en Oost.

* Voor nadere bijzonderheden wordt verwezen naar het boekje: „Beschrijving van de provincie Overijssel", behorende bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEKENS

v 13	Electrisch gemaal
c	Oliegemaal

Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, s = schroefpomp, t = trechterpomp, v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.

3	Windmotor met raddiameter in m.
×	Kleine windmolen.
	Schutsluis.
	Uitwateringssluis.
Hulpsl	Hulpsluis, doet dienst bij veel waterbezwaar.
Inl. sl.	Inlaatsluis.
	Grondduiker.
	Grondduiker met afsluiting.
	Stuw.
	Damwand, wordt tijdens de aardappelcampagne getrokken.
	Peilmerk van het N.A.P.
	Peilschaal.
	Peilschaal, geregeld opgenomen.
p.+10.35	Polderpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
7.1	Hoogtecijfer (in m t.o.v. N.A.P.)
	Verharde weg.
	Spoorweg.
	Moerasgronden.
3270 ha	Grootte van polder, boezem of stroomgebied, volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter. Voor zover de grootte, in verband met de duidelijkheid, niet op de kaart kan worden aangegeven, is zij vermeld in het bijschrift.
	Administratieve grens van een waterschap.
	Gedeelte administratieve grens van het waterschap Het Arriërveld.
	Gedeelte van de administratieve grens van een waterschap, waarover deze binnen een aangrenzend waterschap ligt.
	Provinciale grens. Deze is, in het algemeen, slechts aangegeven, voor zover zij niet samenvalt met een administratieve grens van een waterschap.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkringen omsloten.
Polders hebben in verschillende tinten, de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.
Boezemland en hoge gronden zijn niet gekleurd.
De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem, waartoe zij behoren.
Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied, dat op die boezem afwatert; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan.
Van gebieden, welke afwateren op meer dan één boezem of stromend water, is de bies dienovereenkomstig geblokt.
Bij belangrijke vaar-, boezemwateren en waterleidingen is de naam in rood geplaatst.
De namen van waterschappen en ongereglementeerde polders zijn zoveel mogelijk in bruin op de kaart aangegeven. Indien de duidelijkheid dit niet toelaat, verwijst een letter in dezelfde kleur naar de naam van de polder in het bijschrift.
Administratieve grenzen van waterschappen zijn alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.
Voor de juiste plaats van de peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil in de verschillende provincies zie de desbetreffende N.A.P. registers.
De volledige gegevens van de bemalingsinstallaties liggen ter inzage bij de directie Algemene Dienst, Van Hogenhoucklaan 60 te Den Haag.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

waterstaats documentatie kartografie

22 COEVORDEN WEST

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 22-W)

SLUIZEN

	Wijdte in de dag in m	Hoogte van de slagdrempel t.o.v. N.A.P. in m	
		Benedenhoofd	Bovenhoofd
In de Hoogeveensche Vaart			
A. Echtenersluis. *Schutsluis tussen het derde en vierde pand ; twee paar puntdeuren ; schutkolklengte 39,80 m*	6,10	+2,38	+4,47
Aan beide zijden van de sluis bevindt zich een stroomduiker, elk één opening met één schuif	1,50	+2,18	+4,27
In de Dedemsvaart			
B. Veenschut. *Schutsluis tussen het vierde en vijfde pand (sluis nr 5) ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40 m*	6,25	+2,04	+4,03
C. Schutsluis *tussen het vijfde en zesde pand (sluis nr 6) ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 38,20 m*	6,00	+4,33	+4,92
D. Ontlastsluis *van het zesde pand, ten zuidoosten van sluis C ; één opening met één schuif*	3,00	+6,10	
E. Schutsluis *tussen het zesde en zevende pand (sluis nr 7) ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 38,20 m*	6,00	+5,12	+5,80
Ten zuiden van de sluis bevindt zich een stroomkanaal met stroomduiker, één opening met één schuif	1,50	+6,36	
In de Lutterhoofdwijk			
F. Schutsluis *tussen het eerste en tweede pand ; één paar puntdeuren in het benedenhoofd en één deur in het bovenhoofd, schutkolklengte 38,15 m*	6,00	+6,00	+7,10
Ten noorden van de sluis bevindt zich een stroomkanaal met stroomduiker, één opening met één schuif	1,50	7,66	
In de Vecht			
G. Schutsluis *bij Ane ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 36,50 m.*	6,00	+5,10	+6,00
In het Ommerkanaal			
H. Uitwateringssluis *van het vijfde pand van de Dedemsvaart ; één opening met een stoneyschuif*	6,00	+4,87	
In het Mariënberg-Vechtkanaal			
I. Uitwateringssluis *in de noordwestelijke dijk van het Overijsselsch kanaal, zijkanaal Vroomshoop—De Haandrik ; drie openingen, elk met een schuif, elke opening*	1,25	+7,90	

STUWEN

	Wijdte- of kruinsbreedte in m	Hoogte t.o.v. N.A.P. in m		
		Stuwdrempel	bovenkant vloer	max. stuwkruin
In de Echtenerstroom of Oude Diep				
J. Schotbalkstuw, *één opening*	5,95	+4,63	+4,58	+5,48*
In de Vecht				
K. Beweegbare stuw *bij Ane, afsluitbaar met ijzeren schotten ; twee openingen, elke opening*	10,50			
de stuwdrempels zijn even hoog		+6,08		
L. Beweegbare stuw *bij Hardenberg, afsluitbaar met ijzeren schotten ; drie openingen, elke opening*	9,00			
de stuwdrempels zijn even hoog		+4,91		
M. Beweegbare stuw *bij Mariënberg, afsluitbaar met ijzeren schotten ; drie openingen, elke opening*	9,00			
de stuwdrempels zijn even hoog		+3,49		
Ten zuiden van deze stuw bevindt zich een doorlaatbrug ; drie openingen, afsluitbaar met schotbalken, elke opening	3,40			
noordelijke opening		+4,83		
middelste opening		+4,71		
zuidelijke opening		+4,85		
N. Beweegbare stuw *bij Junne, afsluitbaar met ijzeren schotten ; drie openingen, elke opening*	9,00			
de stuwdrempels zijn even hoog		+2,20		
In waterschap Het Ommerveld				
O. Schotbalkstuw; *één opening*	4,00		+2,36	+3,14*
In het Mariënberg-Vechtkanaal				
P. Schotbalkstuw; *twee openingen, elke opening*	2,75		+5,41	
In waterschap De Molengoot				
Q. Schotbalkstuw; *één opening*	1,75		+4,00	+6,47
In de Radewijkerbeek				
R. Schotbalkstuw: *twee openingen, iedere opening*	3,05		+6,35	+8,05
In de Veningsche Wijk				
S. Vaste stuw *(tijdelijke houten stuw)*	5,25			+3,43
In waterschap De Regge				
T. Vaste stuw *in de Hammervetering*	3,50			+3,77

* Bovenkant schotbalken.

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Polder Bakker, onderdeel van waterschap De Schuine Sloot ; — Berkenbos (b_1) ; — Boertie (b_2), gedeeltelijk gelegen in veenschap Oostopgaande, groot 11 ha ; — Bruininga (b_3), groot 7 ha ; — Bruins (b_4), groot 8 ha.

Polder Colenbrander (c), groot 9 ha.

Polder van Dijk (d), onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 8 ha ; — Dijkema, gedeeltelijk gelegen in veenschap Oostopgaande, groot 26 ha.

Polder Ferris (f), groot 6 ha.

Polder Herberts (h_1), onderdeel van waterschap Het Beerzerveld ; — Hospers 1, groot 24 ha ; — Hospers 2, onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 15 ha ; Hospers 3 (h_2), onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 11 ha ; — Hoving.

Polder Koekoek (k_1), onderdeel van waterschap Alteveer, groot 1 ha ; — Kortman (k_2), onderdeel van waterschap Anerveen, groot 3 ha ; — Kossen (K_3).

Polder Meijerink (m), gedeeltelijk gelegen in veenschap Oostopgaande, groot 10 ha.

Polder Oostinga (o), onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 8 ha.

Polder Ports, onderdeel van waterschap Het Beerzerveld ; — Post, onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 13 ha.

Polder Schotkamp (s_1), groot 6 ha ; — Schuilen (s_2), onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 7 ha ; — Smeenk ; — Smeenk (s_3), onderdeel van waterschap Het Beerzerveld ; — Smit (s_4) ; — Strijker (s_5), onderdeel van waterschap Alteveer, groot 1 ha.

Polder van der Vecht 1 (v_1,) groot 7 ha ; — van der Vecht 2 (v_2), groot 5 ha ; — Veening ; —Veneman (v_3), onderdeel van waterschap Het Beerzerveld ; — deVries (v_4), groot 9 ha.

Polder Weidelust ; — Westerdijk, onderdeel van waterschap Het Beerzerveld ; — Wieken (w).

SLUIZEN

	Wijdte in de dag in m	Hoogte van de slagdrempel t.o.v. N.A.P. in m	
		Benedenhoofd	Bovenhoofd
In de Hoogeveensche Vaart			
A. Echtenersluis. *Schutsluis tussen het derde en vierde pand ; twee paar puntdeuren ; schutkolklengte 39,80 m* . .	*6,10*	*+2,38*	*+4,47*
Aan beide zijden van de sluis bevindt zich een stroomduiker, elk één opening met één schuif	*1,50*	*+2,18*	*+4,27*
In de Dedemsvaart			
B. Veenschut. *Schutsluis tussen het vierde en vijfde pand (sluis nr 5) ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40 m*	*6,25*	*+2,04*	*+4,03*
C. Schutsluis *tussen het vijfde en zesde pand (sluis nr 6) ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 38,20 m* . . .	*6,00*	*+4,33*	*+4,92*
D. Ontlastsluis *van het zesde pand, ten zuidoosten van sluis C ; één opening met één schuif*	*3,00*	*+6,10*	
E. Schutsluis *tussen het zesde en zevende pand (sluis nr 7) ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 38,20 m* . .	*6,00*	*+5,12*	*+5,80*
Ten zuiden van de sluis bevindt zich een stroomkanaal met stroomduiker, één opening met één schuif	*1,50*	*+6,36*	
In de Lutterhoofdwijk			
F. Schutsluis *tussen het eerste en tweede pand ; één paar puntdeuren in het benedenhoofd en één deur in het bovenhoofd, schutkolklengte 38,15 m*	*6,00*	*+6,00*	*+7,10*
Ten noorden van de sluis bevindt zich een stroomkanaal met stroomduiker, één opening met één schuif	*1,50*	*7,66*	
In de Vecht			
G. Schutsluis *bij Ane ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 36,50 m.*	*6,00*	*+5,10*	*+6,00*
In het Ommerkanaal			
H. Uitwateringssluis *van het vijfde pand van de Dedemsvaart ; één opening met een stoneyschuif*	*6,00*	*+4,87*	
In het Mariënberg-Vechtkanaal			
I. Uitwateringssluis *in de noordwestelijke dijk van het Overijsselsch kanaal, zijkanaal Vroomshoop—De Haandrik ; drie openingen, elk met een schuif, elke opening* . . .	*1,25*	*+7,90*	

STUWEN

	Wijdte- of kruinsbreedte in m	Hoogte t.o.v. N.A.P. in m		
		Stuwdrempel	bovenkant vloer	max. stuwkruin
In de Echtenerstroom of Oude Diep				
J. Schotbalkstuw, *één opening*	*5,95*	*+4,63*	*+4,58*	*+5,48**
In de Vecht				
K. Beweegbare stuw *bij Ane, afsluitbaar met ijzeren schotten ; twee openingen, elke opening* . . .	*10,50*			
de stuwdrempels zijn even hoog		*+6,08*		
L. Beweegbare stuw *bij Hardenberg, afsluitbaar met ijzeren schotten ; drie openingen, elke opening*	*9,00*			
de stuwdrempels zijn even hoog		*+4,91*		
M. Beweegbare stuw *bij Mariënberg, afsluitbaar met ijzeren schotten ; drie openingen, elke opening*	*9,00*			
de stuwdrempels zijn even hoog		*+3,49*		
Ten zuiden van deze stuw bevindt zich een doorlaatbrug ; drie openingen, afsluitbaar met schotbalken, elke opening	*3,40*			
noordelijke opening		*+4,83*		
middelste opening		*+4,71*		
zuidelijke opening		*+4,85*		
N. Beweegbare stuw *bij Junne, afsluitbaar met ijzeren schotten ; drie openingen, elke opening* . .	*9,00*			
de stuwdrempels zijn even hoog		*+2,20*		
In waterschap Het Ommerveld				
O. Schotbalkstuw; *één opening*	*4,00*		*+2,36*	*+3,14**
In het Mariënberg-Vechtkanaal				
P. Schotbalkstuw; *twee openingen, elke opening*	*2,75*		*+5,41*	
In waterschap De Molengoot				
Q. Schotbalkstuw; *één opening*	*1,75*		*+4,00*	*+6,47*
In de Radewijkerbeek				
R. Schotbalkstuw: *twee openingen, iedere opening*	*3,05*		*+6,35*	*+8,05*
In de Veningsche Wijk				
S. Vaste stuw *(tijdelijke houten stuw)* . . .	*5,25*			*+3,43*
In waterschap De Regge				
T. Vaste stuw *in de Hammerwetering*	*3,50*			*+3,77*

* Bovenkant schotbalken.

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Polder Bakker, onderdeel van waterschap De Schuine Sloot ; — Berkenbos (b_1) ; — Boertie (b_2), gedeeltelijk gelegen in veenschap Oostopgaande, groot 11 ha ; — Bruininga (b_3), groot 7 ha ; — Bruins (b_4), groot 8 ha.

Polder Colenbrander (c), groot 9 ha.

Polder van Dijk (d), onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 8 ha ; — Dijkema, gedeeltelijk gelegen in veenschap Oostopgaande, groot 26 ha.

Polder Ferris (f), groot 6 ha.

Polder Herberts (h_1), onderdeel van waterschap Het Beerzerveld ; — Hospers 1, groot 24 ha ; — Hospers 2, onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 15 ha ; Hospers 3 (h_2), onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 11 ha ; — Hoving.

Polder Koekoek (k_1), onderdeel van waterschap Alteveer, groot 1 ha ; — Kortman (k_2), onderdeel van waterschap Anerveen, groot 3 ha ; — Kossen (K_3).

Polder Meyerink (m), gedeeltelijk gelegen in veenschap Oostopgaande, groot 10 ha.

Polder Oostinga (o), onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 8 ha.

Polder Ports, onderdeel van waterschap Het Beerzerveld ; — Post, onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 13 ha.

Polder Schotkamp (s_1), groot 6 ha ; — Schuilen (s_2), onderdeel van veenschap Oostopgaande, groot 7 ha ; — Smeenk ; — Smeenk (s_3), onderdeel van waterschap Het Beerzerveld ; — Smit (s_4) ; — Strijker (s_5), onderdeel van waterschap Alteveer, groot 1 ha.

Polder van der Vecht 1 (v_1,) groot 7 ha ; — van der Vecht 2 (v_2), groot 5 ha ; — Veening ; — Veneman (v_3), onderdeel van waterschap Het Beerzerveld ; — de Vries (v_4), groot 9 ha.

Polder Weidelust ; — Westerdijk, onderdeel van waterschap Het Beerzerveld ; — Wieken (w).

VII B.a. 795
Bij: (ed. 3, bl. 22-0)

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

leggerkaart
waterstaat

Afwateringseenheden

I. Vecht
Het gebied, dat tot deze eenheid behoort, ligt deels in Duitsland en deels in Nederland. Het Nederlandse gebied ligt in Overijssel en Drenthe.
De totale grootte bedraagt ca. 367 420 ha, waarvan 1482 ha polderland. Van het Nederlandse gebied, groot 182 434 ha, ligt 28 398 ha in Drenthe en 154 036 ha in Overijssel.

Ingedeeld als volgt, zijn de gebieden, afwaterend op de Vecht:
Tussen de oorsprong en de stuw te De Haandrik: groot 10 6005 ha, waarvan 60 ha in Nederland is gelegen.

IA;

IB.

Tussen de stuw te De Haandrik en die te Ane: hierop wateren geen gronden af.

IC.

Tussen de stuw te Ane en die te Hardenberg: groot ± 62 275 ha, waarvan 32 475 ha in Nederland is gelegen.

ID, IE, IF, IG, IH, II;

IJ, IK.

Tussen de stuw te Hardenberg en die te Mariënberg: groot ± 7855 ha, waarvan 7370 ha in Nederland is gelegen.

IL.

Tussen de stuw te Mariënberg en die te Junne: groot ± 20 310 ha, waarvan 13 460 ha in Nederland is gelegen.

IM, IN, IO, IP.

Tussen de stuw te Junne en die te Vilsteren: groot ± 104 659 ha, geheel in Nederland gelegen.

IR.

IA. Rechtstreeks lozend op de Vecht
Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit hoge gronden en ligt voor het overgrote deel in Duitsland. Bij veel waterbezwaar op de Vecht wordt ½ deel omgeleid door de Umflut-Mulde. De grootte bedraagt 106 005 ha, waarvan 60 ha in Nederland.
Overtollig water van de Duitse kanalen wordt op de Vecht afgevoerd door middel van de ontlastsluizen te Frenswegen en bij Emlichheim.

IB. Dinkel vanaf de monding tot de stuwen te Neuenhaus
Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit hoge gronden en komt voor een deel aan de zuidoostzijde van dit blad voor. De grootte bedraagt 2510 ha. Het ligt geheel in Duitsland. Het totale gebied van de Dinkel vanaf de monding tot de oorsprong bedraagt ± 65 200 ha, waarvan 41 905 ha in Duitsland en 23 295 ha in Nederland is gelegen.

IC. Vecht tussen de stuw te De Haandrik en die te Ane
Op dit pand wateren geen gronden af.

ID. Grachten van Coevorden
Hiermede liggen gemeen: eerste pand van het Kanaal Coevorden—Zwinderen; eerste pand van het Stieltjeskanaal; eerste pand van het Kanaal Coevorden—Alte Picardie; bovenpand van het Afwateringskanaal van Coevorden naar de Vecht en het Coevorden—Vechtkanaal. De sluizen A, J en L staan meestal open.
De gebieden, welke hierop afwateren, bestaan uit polderland, boezemland en hoge gronden en hebben een totale grootte van 2831 ha, waarvan 575 ha polderland; 2115 ha ligt geheel in Drenthe.
Overtollig water kan worden afgevoerd als volgt:
1e. Door de keersluis K tussen het boven- en benedenpand van het Afwateringskanaal van Coevorden naar de Vecht, naar het zevende pand van de Vecht.
2e. Door een ontlastsluis I in de westelijke dijk van het bovenpand van het Coevorden—Vechtkanaal naar het benedenpand van het Afwateringskanaal (zie ook II).
Bij veel waterbezwaar op het zevende en achtste pand van de Verlengde Hogeveense Vaart wordt het overtollige water voor ⅜ deel door de grachten van Coevorden naar de Vecht afgevoerd en voor ½ deel naar de lager gelegen panden van de Hogeveense Vaart. De grootte van het gebied, dat op deze panden afwatert, bedraagt 30 995 ha.

IE. Tweede pand van het Kanaal Coevorden—Zwinderen
Van het gebied, dat hierop afwatert, komt een klein deel voor in de noordwesthoek van dit blad.

IF. Lodiep
Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit hoge gronden en komt slechts gedeeltelijk aan de noordzijde van dit blad voor. Het Lodiep watert af op de grachten van Coevorden en staat hiermede in open verbinding. Het gebied ligt geheel in Drenthe en heeft een grootte van 3175 ha.

IG. Drostendiep; Oshaarse Ruimsloot
Van het gebied, dat hierop afwatert, komt slechts een deel aan de noordzijde van dit blad voor. Het Drostendiep en de Oshaarse Ruimsloot staan in open verbinding met het eerste pand van het Stieltjeskanaal. Het gebied bestaat uit polderland en hoge gronden en ligt geheel in Drenthe; de totale grootte bedraagt 11 470 ha.

IH. Tweede pand van het Stieltjeskanaal
Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden en ligt geheel in Drenthe. De totale grootte bedraagt 2175 ha.

II. Schonebekerdiep
Van het gebied, dat hierop afwatert en uit hoge gronden bestaat, komt een deel aan de westzijde van dit blad voor. Het Schonebekerdiep staat in open verbinding met het eerste pand van het Kanaal Coevorden—Alte Picardie. De grootte van het gebied bedraagt 10 780 ha, waarvan 2995 ha Nederlands gebied, dat geheel in Drenthe ligt.

IJ. Benedenpand van het Afwateringskanaal van Coevorden naar de Vecht
Het gebied, dat zijn water hierop afvoert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden en is onderverdeeld in vijf onderdelen, waarvan het meest oostelijke gedeeltelijk in Duitsland ligt. De twee meest westelijk gelegen onderdelen, met een gezamenlijke grootte van 1820 ha, hebben doorgaans een vrije lozing. Bij waterstanden van 7,30 m + N.A.P. en hoger op dit pand, treden de gemalen in werking.
De Laarwolderwetering wordt in normale gevallen door een grondduiker onder het bovenpand van het Coevorden—Vechtkanaal afgevoerd naar dit pand. Bij veel waterbezwaar op de Laarwolderwetering kan het overtollige water worden afgevoerd door een ontlastsluis (I) in de oostelijke dijk en verder door de tegenover deze gelegen ontlastsluis (I) in de westelijke dijk van het bovenpand van het Coevorden—Vechtkanaal naar het benedenpand van het Afwateringskanaal van Coevorden naar de Vecht. De totale grootte bedraagt 5271 ha. Van het totale Nederlandse gebied, groot 3791 ha, ligt 2041 ha in Overijssel en 1750 ha in Drenthe.

IK. Lee en Radewijkerbeek
De gebieden, die hierop afwateren, bestaan uit hoge gronden. De totale grootte bedraagt 13 265 ha, waarvan 3990 ha in Nederland.

IL. Rechtstreeks lozend op de Vecht
Van het gebied, dat hierop afwatert, komen op dit blad twee delen voor:
1e. Een gebied, groot 2835 ha, dat doorgaans een vrije lozing heeft, maar bij hoge waterstanden op dit pand bemalen kan worden.
2e. Een gebied, groot 5019 ha met inbegrip van een polder, bestaande uit hoge gronden en polderland, waarin de belangrijkste stroom de Bruchterbeek is; hiervan is 4534 ha Nederlands gebied.
De totale grootte van beide delen bedraagt 7854 ha, waarvan 7369 ha in Nederland.

IM. Zijkanaal Vroomshoop—De Haandrik van de Overijsselse Kanalen; Nieuwe Stroomkanaal; zesde pand van het Hoofdkanaal Zwolle—Almelo van de Overijsselse Kanalen
Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Bovengenoemde kanalen liggen gewoonlijk gemeen met de Vecht boven de stuw te De Haandrik (M), doch kunnen door de De Haandriksluis (L) hiervan worden gescheiden. De sluis wordt gesloten, zodra de waterstand op de Vecht hoger of lager dreigt te worden dan het kanaalpeil van 9,10 m + N.A.P. De grootte van het gebied bedraagt 2720 ha, waarvan 1495 ha in Nederland.

IN. Rechtstreeks lozend op de Vecht
Van het gebied, dat hierop afwatert, komt slechts een klein deel in de zuidwesthoek van dit blad voor; de grootte bedraagt 5407 ha met inbegrip van het polderland.

IO. Geesterse Stroomkanaal; bovenpand van het Vriezenveense Veenkanaal
Het gebied, dat hierop afwatert, komt voor een klein deel op de zuidzijde van dit blad voor. De grootte bedraagt 2710 ha, waarvan 2630 ha in Nederland.

IP. Itterbeek
Het gebied, dat hierop afwatert, komt gedeeltelijk aan de zuidzijde van dit blad voor. Het bestaat uit hoge gronden met een grootte van 9285 ha, waarvan 3740 ha in Nederland. Andere belangrijke stromen in dit gebied zijn de Broekbeek en de Plasbeek. Het grootste deel van het water van dit gebied wordt door het verdeelwerk in het Geesterse Stroomkanaal afgevoerd op dit kanaal en de rest via het nieuwe Verbindingskanaal en de Veneleiding op de Beneden-Regge.

IR. Tweede pand van de Lutterhoofdwijk
Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden en komt slechts voor een deel aan de westzijde van dit blad voor. Dit pand ligt doorgaans gemeen met de grachten van Coevorden, doordat sluis A meestal open staat. Overtollig water wordt afgevoerd naar het eerste pand. Het gebied ligt in Overijssel en Drenthe.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Beilen-Oost en -West; Coevorden-West; Almelo-Oost en -West; Denekamp en Nieuw-Schonebeek.

II. Meppelerdiep
Van het gebied, dat tot deze afwateringseenheid behoort, komt slechts een klein deel in de noordoosthoek van dit blad voor. Deze eenheid ligt voor het overgrote deel in Drenthe en voor een kleiner deel in Overijssel.
De totale grootte hiervan bedraagt ca. 115 550 ha, waarvan 5570 ha polderland. Van deze eenheid ligt 109 620 ha in Drenthe en 5930 ha in Overijssel.

De onderverdeling is als volgt:

Gebieden IIA, IIB;

Gebied IIC.

IIA. Kanaal A; derde pand van het Stieltjeskanaal; benedenpand van het Dommerskanaal; zevende pand van de Verlengde Hogeveense Vaart
Met deze panden liggen verschillende wijken gemeen. Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. De totale grootte bedraagt 22 694 ha, waarvan 584 ha polderland.
In de noordwesthoek van dit blad komen nog wijken voor, die gemeen liggen met het zevende pand van de Verlengde Hogeveense Vaart.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Coevorden-West; Beilen-West en -Oost, Roswinkel en Nieuw-Schonebeek.

IIB. Bovenpand van het Dommerskanaal
Van het gebied, dat hierop afwatert, komt slechts een klein deel aan de oostzijde van dit blad voor. De gronden die op dit pand afwateren hebben een oppervlakte van 1690 ha.

IIC. Achtste pand van de Verlengde Hogeveense Vaart
Van het gebied, dat hierop afwatert, komt slechts een klein deel in de noordoosthoek van dit blad voor. De gronden die op dit pand afwateren hebben een gezamelijke grootte van 8300 ha.

Verklaring der tekens

- elektrisch gemaal
- elektrisch hulpgemaal
- oliegemaal
- elektrisch gemaal (opmalen)
- rioolgemaal

Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp, S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte. De gemalen met een capaciteit, kleiner dan 5 m³ per min, worden niet opgegeven

- kleine windmolen (raddiameter minder dan 5 m)
- hulpgemaal
- schutsluis
- keersluis
- uitwateringssluis
- inlaatsluis
- grondduiker
- grondduiker, aan één zijde afsluitbaar
- grondduiker (voor inlaat)
- vaste stuw
- regelbare stuw
- stuw, bestaande uit damwand, tijdelijk getrokken t.b.v. de aardappelcampagne
- bodemval
- peilmerk van het N.A.P.
- peilschaal

z.p. +5.30 zomerpeil
w.p. +5.70 winterpeil
z.s. +5.70 zomerstand
w.s. +5.40 winterstand
p. +5.33 polderpeil
K.p. +14.80 kanaalpeil
16.1 hoogtecijfers

in m t.o.v. N.A.P.

- riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- grens van het ruilverkavelingsblok
- verharde weg

3065 ha grootte van polder of afwateringseenheid in ha volgens meting met de planimeter op de kaart, schaal 1 : 25 000

- administratieve grens van het Waterschap Barger—Westerveen, voor zover deze samenvalt met die van het Waterschap Het Amsterdamse Veld.
- administratieve grens van een waterschap
- provinciale grens
- rijksgrens

Toelichting

Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd.
Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid is echter langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet. De grens tussen hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies. De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De polderwaterleidingen in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven. De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Ruilverkavelingen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelingsblok.
Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar de eerlang te verschijnen boekjes: Beschrijving van de provincie Overijssel, behorende bij de Waterstaatskaart, en Beschrijving van de provincie Drenthe, behorende bij de Waterstaatskaart.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 27, te 's-Gravenhage, telefoon (070) 183280.
De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage, evenals de Provinciale Beschrijvingen, behorende bij de Waterstaatskaart.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.n. 795
(ed. 3, bl. 22-0)

Waterstaats documentatie Kartotheek

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1:50 000

Beilen-West 17	Beilen-Oost 17	Roswinkel 18
Coevorden-West 22	Coevorden-Oost 22	Nieuw-Schonebeek 23
Almelo-West 28	Almelo-Oost 28	Denekamp 29

Herzien in 1959
Uitgave 1960

Sluizen en stuwen

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m + N.A.P. Slag-drempel	Stuwpeil
In de Lutterhoofdwijk			
A. Coevordense of Trageldijksluis, schutsluis tussen het tweede pand van de Lutterhoofdwijk en de grachten van Coevorden; twee paar puntdeuren; de slagdrempels zijn even hoog	7,00	7,00	
De sluis staat meestal open; zij wordt gesloten wanneer het water in de grachten van Coevorden stijgt boven het vastgestelde peil van 9,10 m + N.A.P. De afwatering van het Afwateringskanaal van Coevorden naar de Vecht wordt echter zo lang mogelijk in stand gehouden.			
In het Kanaal Coevorden—Zwinderen			
B. Sluis nr. I, schutsluis tussen het eerste en het tweede pand; twee paar puntdeuren	6,25		
benedenhoofd		6,60	
bovenhoofd		8,82	
Aan beide zijden van de schutsluis bevindt zich een stroomduiker, elke duiker één opening met één schuif	1,00		
bovenkant vloer		8,82	
In het Stieltjeskanaal			
C. Sluis nr. I, schutsluis tussen het eerste en het tweede pand; twee paar puntdeuren	6,05		
benedenhoofd		7,09	
bovenhoofd		8,67	
D. Ontlastsluis in de zuidelijke dijk van het tweede pand naar het eerste pand ± 80 m boven sluis nr. I; twee openingen, elk met één schuif, elke opening	1,29	9,52	
E. Sluis nr. II, schutsluis tussen het tweede en het derde pand; twee paar puntdeuren	6,05		
benedenhoofd		8,65	
bovenhoofd		10,50	
F. Ontlastsluis in de zuidoostelijke dijk van het eerste pand naar het tweede pand ± 50 m boven sluis nr. II; twee openingen, elk met één schuif, elke opening	1,29	11,48	
Hier mag niet worden afgestroomd beneden het peil van 12,95 m + N.A.P.			
In het Dommerskanaal			
G. Schutsluis tussen het beneden- en bovenpand; twee paar puntdeuren	6,00		
benedenhoofd		10,65	
bovenhoofd		12,13	
Ten oosten van de schutsluis in de noordoostelijke kanaaldijk van het bovenpand bevindt zich een vaste stuw, waarover het water bij veel waterbezwaar op het bovenpand naar het benedenpand wordt afgevoerd. Ten noorden van de stuw bevindt zich een opmalingsinstallatie om het bovenpand in droge tijden op peil te houden.			14,05
In het Coevorden—Vechtkanaal			
H. Ontlastsluis in de oostelijke dijk van het bovenpand; één opening met vijf kleppen	6,10	7,40	
I. Ontlastsluis in de westelijke dijk van het bovenpand naar het benedenpand van het Afwateringskanaal van Coevorden naar de Vecht; twee openingen, elk met één stoneyschuif; elke opening	6,00	7,40	
Momenteel is deze sluis afgedamd en zal in de naaste toekomst worden vernieuwd.			
J. Keer- en schutsluis tussen beneden- en bovenpand; buitenhoofd, twee paar deuren, naar weerszijden kerend	6,75	6,90	
binnenhoofd, één paar deuren, kerend naar de Vechtzijde en één deur, kerend naar de kanaalzijde	6,75	6,80	
Het benedenpand ligt gewoonlijk gemeen met het bovenpand. De keer- of schutsluis wordt gesloten, wanneer het peil op het benedenpand of op de Vecht hoger of lager komt dan 9,10 m + N.A.P. De deuren aan de Vechtzijde keren tot 11,00 m + N.A.P.			
In het Afwateringskanaal van Coevorden naar de Vecht			
K. Keersluis tussen beneden- en bovenpand; twee openingen, elk met één stoneyschuif, elke opening	6,00	6,31	9,10
In het Zijkanaal Vroomshoop—De Haandrik			
L. De Haandriksluis; schutsluis tussen het Zijkanaal Vroomshoop—De Haandrik en de Vecht;			
buitenhoofd, twee paar deuren, naar weerszijden kerend	6,00	7,10	
binnenhoofd, „ „ „ „ „ „ „	6,00	7,10	
Gewoonlijk staat de De Haandriksluis open; de sluis wordt gesloten, indien de waterstand op de Vecht boven of beneden het peil van 9,10 m + N.A.P. komt. De deuren aan de Vechtzijde keren tot 10,80 m + N.A.P.			
In de Vecht			
M. Schutsluis te De Haandrik; twee paar puntdeuren	6,00		
benedenhoofd		6,10	
bovenhoofd		6,80	
Ten zuidoosten van de schutsluis bevindt zich een beweegbare stuw, afsluitbaar met ijzeren schotten; twee openingen, elke opening	10,50		9,10
de stuwdrempels zijn even hoog		6,67	
N. Schutsluis te Ane; twee paar puntdeuren	6,00		
benedenhoofd		5,10	
bovenhoofd		6,00	
Ten zuidoosten van de schutsluis bevindt zich een beweegbare stuw, afsluitbaar met ijzeren schotten; twee openingen, elke opening	10,50		7,80
de stuwdrempels zijn even hoog		6,03	

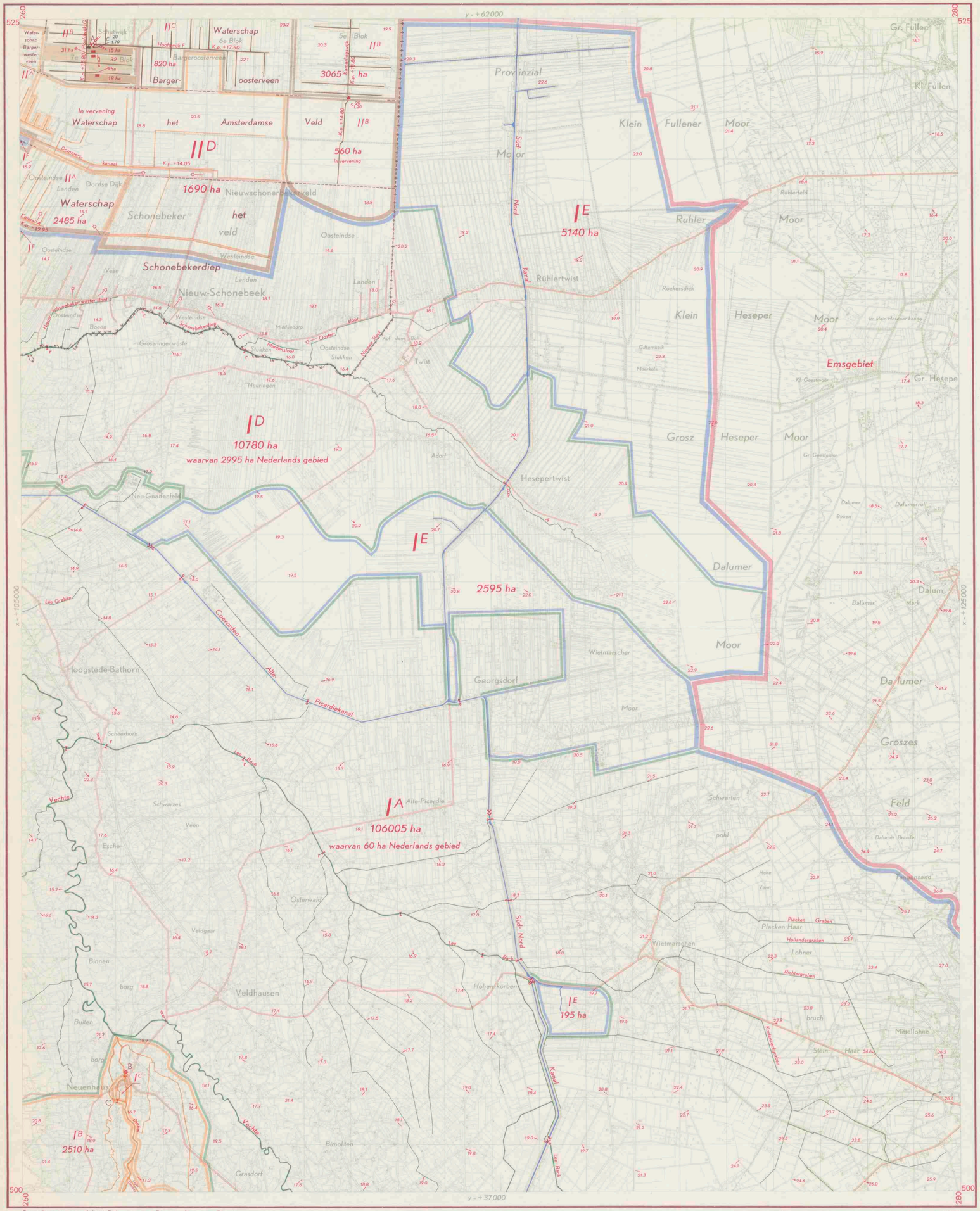

Afwateringseenheden

I. Vecht

Het gebied, dat tot deze eenheid behoort, ligt deels in Duitsland en deels in Nederland. Het Nederlandse gebied ligt in Overijssel en Drenthe.
De totale grootte bedraagt ca. 367 420 ha, waarvan 1482 ha polderland. Van het Nederlandse gebied, groot 182 434 ha, ligt 28 398 ha in Drenthe en 154 036 ha in Overijssel.

De onderverdeling is als volgt:

gebied IA;
gebieden IB, IC;
gebied ID;
gebied IE.

IA. Vecht vanaf de oorsprong tot de stuw te De Haandrik
Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit hoge gronden en komt voor een deel op dit blad voor. De grootte bedraagt 106 005 ha, waarvan 60 ha op Nederlands gebied. De belangrijkste zijstroom is de Lee Bach.

IB. Dinkel vanaf de monding tot de stuwen te Neuenhaus
Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit hoge gronden en komt voor een deel aan de zuidwestzijde van dit blad voor. De grootte bedraagt 2510 ha. Het gebied ligt geheel in Duitsland.

IC. Dinkel tussen de stuwen te Neuenhaus en te Lage
Hierop mondt de Lager-Omvloed uit.
Van het gebied, dat hierop afwatert, komt een klein deel voor aan de zuidzijde van dit blad.

ID. Schonebekerdiep
Van het gebied, dat hierop afwatert en uit hoge gronden bestaat, komt slechts een deel op dit blad voor.
De grootte van het gebied bedraagt 10 780 ha, waarvan 2995 ha in Nederland is gelegen.

IE. Duitse kanalen (Süd-Nord Kanal, Coevorden—Alte-Picardië Kanal)
Het gebied, dat zijn water hierop afvoert, bestaat uit hoge gronden en ligt geheel in Duitsland. De totale grootte bedraagt 10 545 ha.
Bij veel waterbezwaar wordt een deel van het water van deze kanalen afgevoerd op de Vecht door:
a. een ontlastsluis op het Emlichheimer Afwateringskanaal;
b. een ontlastsluis nabij Frenswegen in Duitsland.

IF. Tweede pand van het Stieltjeskanaal
Van het gebied, dat hierop afwatert, komen twee kleine delen voor aan de westzijde van dit blad.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Coevorden-Oost, Almelo-Oost en Denekamp.

II. Meppelerdiep
Van het gebied, dat tot deze afwateringseenheid behoort, komt slechts een klein deel in de noordwesthoek van dit blad voor. Deze eenheid ligt voor het overgrote deel in Drenthe en voor een kleiner deel in Overijssel.
De totale grootte bedraagt ca. 115 550 ha, waarvan 5570 ha polderland. Van deze eenheid ligt 109 620 ha in Drenthe en 5930 ha in Overijssel.

De onderverdeling is als volgt:

gebied IIA;
gebieden IIB, IIc;
gebied IID.

IIA. Kanaal A; derde pand van het Stieltjeskanaal; benedenpand van het Dommerskanaal; zevende pand van de Verlengde Hogeveense Vaart
Met deze panden liggen verschillende wijken gemeen. Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden en komt slechts gedeeltelijk aan de westzijde van dit blad voor.
De totale grootte bedraagt 21 005 ha, waarvan 584 ha polderland.

IIB. Kamerlingswijk; achtste pand van de Verlengde Hogeveense Vaart
Met dit pand liggen verschillende wijken gemeen. Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden en komt slechts gedeeltelijk op twee plaatsen aan de noordzijde van dit blad voor.
De totale grootte bedraagt 4271 ha, waarvan 111 ha polderland en 560 ha vervening, welke kan worden bemalen.

IIC. Hoofdwijk F
Het gebied, dat zijn water op deze wijk afvoert en een onderverdeling is van het achtste pand van de Verlengde Hogeveense Vaart, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Voor een deel komt het aan de noordzijde van dit blad voor. De grootte bedraagt 820 ha. Bovengenoemde wijk wordt door opmalingsinstallatie A op een peil van 17,50 m + N.A.P. gehouden.

IID. Bovenpand van het Dommerskanaal
Met dit pand liggen verschillende wijken gemeen. Het gebied, dat zijn water hierop afvoert en een onderverdeling is van het zevende pand van de Verlengde Hogeveense Vaart, bestaat uit boezemland en hoge gronden.
De grootte bedraagt 1690 ha. Het komt voor het grootste deel op dit blad voor. Het peil van bovengenoemd pand wordt door een opmalingsinstallatie gehandhaafd op 14,05 + N.A.P.

Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Coevorden-Oost, Beilen-Oost en Roswinkel.

Sluizen en stuwen

	Wijdte in de dag in m	Slag-drempel-hoogte in m +N.A.P.	Stuwpeil in m +N.A.P.
A. Schutsluis tussen Hoofdwijk F en Hoofdwijk G (in het waterschap Barger-Oosterveen); twee paar puntdeuren	6,00		
benedenhoofd		13,11	
bovenhoofd		14,61	
Ten zuidwesten van de schutsluis bevindt zich een opmalingsinstallatie.			
In de Dinkel			
B. Beweegbare stuw, afsluitbaar met schuiven; vijf openingen, als volgt verdeeld:			
twee openingen	2,35*)	15,73	
één opening	3,65	15,73	
twee openingen	2,35*)	15,73	
C. Beweegbare stuw, afsluitbaar met schuiven; twee openingen, elke opening	5,35	14,49	16,38

*) twee openingen inclusief pilaster

Verklaring der tekens

- oliegemaal, elektrisch gemaal, hulpgemaal (elektrisch), oliegemaal (opmalen) — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp, S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte. De gemalen met een capaciteit, kleiner dan 5 m³/min, worden niet opgegeven
- molen, door water gedreven
- kleine windmolen (raddiameter minder dan 5 m)
- schutsluis
- grondduiker
- vaste stuw
- regelbare stuw
- peilmerk van het N.A.P.
- peilschaal
- kanaalpeil, hoogtecijfers — in m t.o.v. N.A.P.
- verharde weg
- 310 ha — grootte van polder of afwateringseenheid in ha volgens meting met de planimeter, op de kaart 1 : 25 000
- administratieve grens van een waterschap
- rijksgrens

Toelichting

Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen.
Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid is echter langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het eerlang te verschijnen boekje: „Beschrijving van de provincie Drenthe, behorende bij de waterstaatskaart". De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon (070) 18 32 80.
De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage, evenals de Provinciale Beschrijvingen, behorende bij de waterstaatskaart.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 23)

Bewerking en reproduktie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1:50000

Beilen-Oost	17	Roswinkel	18
Coevorden-Oost	22	Nieuw-Schonebeek	23
Almelo-Oost	28	Denekamp	29

Herzien in 1959
Uitgave 1960

23

Nieuw-Schonebeek

Rijkswaterstaat documentatie kartografie

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

documen-
latie

24 HILLEGOM

HOOGHEEMRAADSCHAP RIJNLAND.

Het gebied van dit hoogheemraadschap, dat gelegen is in de provincies Noordholland en Zuidholland, komt, behalve op dit blad, voor op de bladen der waterstaatskaart Amsterdam 1 en 3 (West), 's-Gravenhage (Oost en West), Utrecht-West en Gorinchem-West.

Het reglement is vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 6 Juli 1857 (Staatsblad n°. 90). Voor later aangebrachte wijzigingen zie de Staatsbladen 1859, n°. 20; 1863, n°. 208; 1875, n°. 144; 1891, n°. 146 en de buitengewone provinciale bladen van Zuidholland nos. 657, 794, 836, 888, 919, 972, 1049, 1066, 1067 en 1096, onder volgnummers 1397, 1534, 1586, 1638, 1669, 1722, 1799, 1816, 1817 en 1846.

Het hoogheemraadschap wordt begrensd:

aan de noordzijde door de polders, die op den boezem van het Noordzeekanaal loozen; aan de oostzijde door het hoogheemraadschap Amstelland en het grootwaterschap Woerden, aan de zuidzijde door den Hollandsche IJssel, het hoogheemraadschap Schieland en het hoogheemraadschap Delfland en aan de westzijde door de Noordzee. De totale oppervlakte is 105 390 ha.

De voornaamste werken, met de zorg waarvoor het hoogheemraadschap is belast, zijn: de rechter IJsseldijk, de onvrije duinen, de gemalen van den boezem en de sluizen, die tot uitwatering van den boezem dienen (met uitzondering van de Woerdersluis te Spaarndam, die in onderhoud is bij het grootwaterschap Woerden) en alle boezemwateren, waarvan de verplichting tot onderhoud niet op anderen rust. Bovendien bekostigt Rijnland te zamen met Delfland en Schieland het onderhoud van den Wierikerof Prinsendijk.

Het hoogheemraadschap oefent toezicht uit op de huishoudelijke belangen van de binnen zijn gebied gelegen polders.

Het hoogheemraadschap is vermoedelijk reeds omstreeks 1220 door Graaf Willem I ingesteld. Eerst in 1324 komt het evenwel onder den naam Rijnland voor.

De eerste polders in Rijnland zijn vermoedelijk in de 15de eeuw ontstaan.

BOEZEMS.

I. *Rijnlandsboezem.*

Rijnlandsboezem wordt gevormd door een samenstel van kanalen, vaarten, meren en wateren, die alle in het hoogheemraadschap Rijnland zijn gelegen, met uitzondering van het nieuwe verbindingskanaal tusschen den Hollandsche IJssel en de Gouwe, dat in het hoogheemraadschap Schieland gelegen is.

De oppervlakte van den boezem is ongeveer 3900 ha. De totale oppervlakte van het gebied, dat op den boezem loost, bedraagt ongeveer 92 500 ha, waarvan 15 500 ha boezemland, 3 000 ha duinen en 74 000 ha polderland. In deze oppervlakte zijn begrepen de Oostpolder in Schieland, de Buiten Westerpolder en de Buitendijksche Buitenveldersche polder in Amstelland, die op Rijnlandsboezem loozen. Van het polderland kunnen 1580 ha tevens afwateren op het stadswater van Amsterdam. Bovendien watert op Rijnlandsboezem af, door de sluis te Bodegraven, het gebied van den boezem van Woerden, groot ruim 17 000 ha.

Het peil van den boezem wordt door loozing of inlating zooveel mogelijk op 0,60 m — N.A.P. gehouden. Te Oude Wetering, ongeveer in het centrum van Rijnland aan de Ringvaart van den Haarlemmermeerpolder, is seder 1900 de hoogste stand 0,34 m — N.A.P., de laagste 0,74 m — N.A.P. geweest. Bij harden zuidwesterstorm kunnen echter door op- en afwaaiing aan de randen van Rijnland groote verschillen voorkomen. Zoo was bijv. op 28 en 29 December 1914 de stand te Leidschendam 1,10 m — N.A.P. en de gelijktijdige stand te Amsterdam (Overtoom) 0,25 m — N.A.P.

Het gedeelte van Rijnlandsboezem ten noorden van den Oude Rijn is „vrij", d.w.z. de polders mogen te allen tijde hun water uitslaan.

Het gedeelte ten zuiden van den Oude Rijn daarentegen bestaat uit een aantal „besloten" boezems. Dit gedeelte, ongeveer ¼ van het geheel, kan bij hooge boezemstanden worden afgescheiden door 49 keersluizen in den zuidelijken, zoogenaamden Hooge-Rijndijk. Een en ander geschiedt vaksgewijze bij het bereiken van de maalpeilen, die van 0,35 m — tot 0,40 m — N.A.P. wisselen. Er kunnen op die wijze vier onderboezems worden gevormd, achtereenvolgens van West naar Oost, de Wassenaarsche boezem, de Vlietboezem, de Hazerswoudsche boezem en de Gouweboezem.

Doordat men tegenwoordig het peil van Rijnlandsboezem goed kan beheerschen, komt sluiting van de sluizen, ter afscheiding van het deel van den boezem bezuiden den Oude Rijn, zelden meer voor.

Seinpalen of seinmolens geven aan de gemalen of de watermolens, welke op deze onderboezems uitslaan, het sein, dat het maalpeil bereikt is. In de Algemeene keur van het hoogheemraadschap van Rijnland, 1930, zijn onder hoofdstuk III uitvoerige bepalingen over het peilmalen opgenomen.

De waterloozing van Rijnlandsboezem geschiedt natuurlijk of kunstmatig.

De natuurlijke loozing kan plaats vinden: door de zeesluis te Katwijk op de Noordzee, door vier sluizen te Spaarndam en drie te Halfweg op het Noordzeekanaal en door drie sluizen te Gouda op den Hollandsche IJssel.

Bij onvoldoende natuurlijke loozing kan de boezem op vier plaatsen worden afgemalen, t.w.:

op de Noordzee:

door het stoomgemaal te Katwijk. Dit gemaal bestaat uit twee stoommachines, elk van 300 pk, die ieder drie schepraderen kunnen drijven. Het gezamenlijk waterverzet bedraagt 1435 m³ per minuut bij een opvoerhoogte van 2 m;

op het Noordzeekanaal:

a. *door het Dieselgemaal te Spaarndam. Dit gemaal is uitgerust met 2 motoren, elk van 300 pk, die ieder vijf schepraderen kunnen drijven. Het gezamenlijk waterverzet bedraagt 1860 m³ per minuut bij een opvoerhoogte van 1,10 m;*

b. *door het stoomgemaal te Halfweg. Dit gemaal bestaat uit een stoommachine van 500 pk, die zes schepraderen kan drijven. Het waterverzet bedraagt 1440 m³ per minuut bij een opvoerhoogte van 0,80 m;*

op den Hollandsche IJssel:

door het Dieselgemaal te Gouda. Dit gemaal is uitgerust met 3 motoren, ieder van 460 pk en met 3 centrifugaalpompen. Het waterverzet van iedere pomp bedraagt 600 m³ per minuut bij een opvoerhoogte van 2,15 m.

Het gemaal te Katwijk werd gebouwd in 1880, dat te Spaarndam in de jaren 1843—1844, gemoderniseerd in 1936, dat te Halfweg in 1851—1853, het nieuwe gemaal te Gouda in 1935—1936.

Inlaten van water in droge tijden, tot het op peil houden en ter verversching van den boezem, heeft plaats door de sluizen te Gouda. Bovendien wordt door de Enkele Wierike uit den IJssel op den Rijn (Woerdensboezem) water ingelaten. Een gedeelte hiervan wordt door de sluis te Bodegraven op Rijnlandsboezem gebracht.

Rijnland's boezem wordt beheerd en onderhouden door het hoogheemraadschap Rijnland, met uitzondering van een aantal boezemwateren, waarvan het onderhoud bij anderen berust.

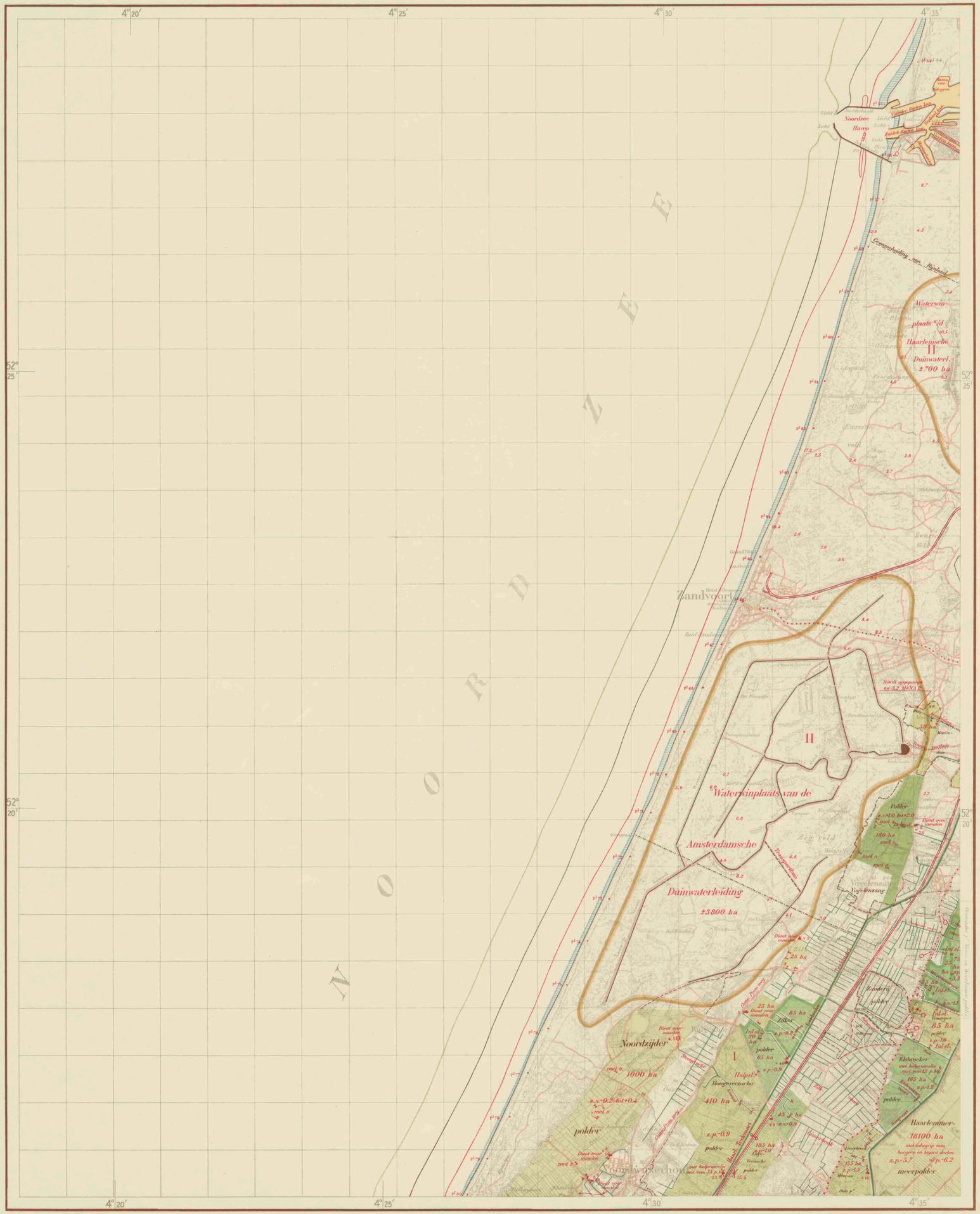

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1: 50000 VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 24)

	ALKMAAR 19	
HILLEGOM	AMSTERDAM 25	
LISSE	(W.) 2	(O.) 4
s-GRAVENHAGE 30	UTRECHT 31	
(W. EN O.)	W. 12	EN 4 (O.)

Herzien in 1941.
Ged. bijgewerkt tot 1943.

BOEZEMS (vervolg).

II. *WATERWINPLAATSEN van de Amsterdamsche- en Haarlemsche duinwaterleidingen.*

Amsterdamsche duinwaterleiding:

In 1852 werd met het graven van de afleidingskanalen voor de prise d'eau van de Amsterdamsche duinwaterleiding begonnen. De gezamenlijke lengte van deze kanalen bedraagt thans 34,3 km.

Eenige gemalen voeren het water op en brengen het in de afvoerkanalen, waardoor het naar de verzamelkom, Oranjekom genaamd, stroomt. Het water wordt van hieruit door een electrisch gemaal opgepompt en via transportbuizen naar de reinigingsinrichting te Leiduin gevoerd.

De grootte van het gebied, waaraan thans dagelijks bijna 100 000 m³ water kan worden onttrokken, is ongeveer 3800 ha.

Haarlemsche duinwaterleiding:

Het gebied van de waterwinplaats van de Haarlemsche duinwaterleiding komt slechts voor een klein deel aan den oostelijken rand van het blad voor.

De oppervlakte van het gebied is ± 700 ha.

TOELICHTING.

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten. De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Hooge gronden en boezemland zijn niet gekleurd.

Bij belangrijke waterleidingen is de benaming in rood geplaatst.

De namen van geregelmenteerde polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincies Zuidholland en Noordholland, omtrent rivieren, kanalen en stroomende wateren, reglementen, hoogheemraadschappen, waterschappen of polders, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, rivierwaterkeeringen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden alsmede voor verwijzing, de beschrijving van de provincie Zuidholland en de eerlang verschijnende beschrijving van de provincie Noordholland, behoorende bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEEKENS.

- Oliegemaal. — met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (*s* = schroefpomp; *sch* = scheprad; *v* = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Electrisch gemaal.
- Scheprad watermolen met vlucht in m.
- Windmotor met raddiameter in m.
- Kleine windmolen.
- Stuw of steenen dam.
- Stuw met schuif.
- Uitwateringssluis.
- Inlaatsluis.
- Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Grondduiker onder een waterleiding.
- Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Zomerpeil van polders. — in m. t. o. v. N.A.P.
- Gewenschte zomerstand in een polder.
- Winterpeil van polders.
- Hoogtecijfers.
- Verharde wegen.
- Spoorwegen.
- Tramwegen.
- Grootte van polders en boezemgebieden in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Hoogwaterlijn.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 25 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn in het algemeen alleen aangegeven, waar ze afwijken van den waterstaat.
- Provinciale grens.

De waterstaatskaarten zijn à f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN

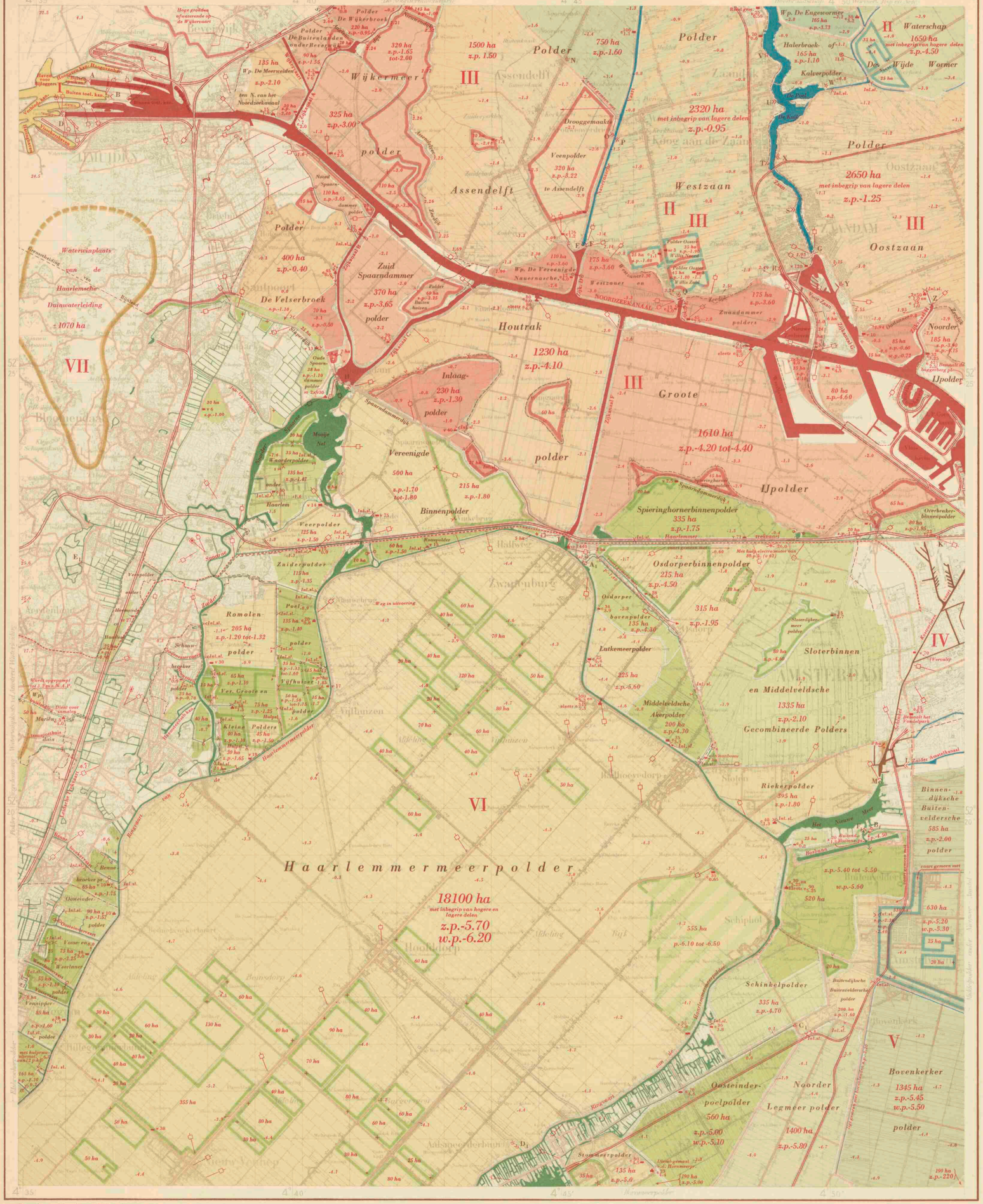

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1:50000

ALKMAAR 19 W O
HILLEGOM 24 W O AMSTERDAM 25 W O
's GRAVENHAGE 30 W O UTRECHT 31 W O

Herzien in 1948.
Ged. bijgewerkt tot 1950.

SLUIZEN[1])

	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
Schut- en spuisluizen te IJmuiden.		
A. Nieuwe spuisluis, *tussen het Binnen- en het Buitenspuikanaal, met zeven openingen, iedere opening afsluitbaar met twee schuiven*	5,90	9,25
B. Noordersluis, *schutsluis met drie roldeuren, schutkolklengte 400 m*	47,20 (tussen de drijfpardingen)	15,00
C. Middensluis, *schutsluis met drie paar vloed- en drie paar ebdeuren, schutkolklengte 235,46 m*	25,00	10,15
D. Sluizencomplex *bezuiden de Middensluis gelegen, achtereenvolgens bestaande uit:*		
Spuisluis, *twee paar vloed- en één paar ebdeuren en één rolschuif*	10,00	5,24
Zuidersluis, *schutsluis met drie paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 119 m*	18,00	8,00
Kleine sluis, *schutsluis met drie paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 69,35 m*	12,00	5,24
Sluizen tussen twee boezems.		
E. Schutsluis te Nauerna *tussen de Nauernasche vaart (Schermerboezem) en zijkanaal D van het Noordzeekanaal, met twee paar puntdeuren bereede naar zijkanaal D en één paar puntdeuren bereede naar de Nauernasche vaart, schutkolklengte 36,40 m*	5,70	3,02
F. Uitwateringssluis van Schermerboezem *te Nauerna, met twee paar puntdeuren en één schuif*	4,37	2,69
puntdeuren		2,84
schuif		
G. Schutsluizen te Zaandam, *tussen de Zaan en zijkanaal G van het Noordzeekanaal.*		
Groote schutsluis of Wilhelminasluis *(oostelijke sluis), met twee paar puntdeuren bereede naar de Zaan en twee paar puntdeuren bereede naar zijkanaal G, schutkolklengte 134 m*	12,00	3,70
Oude sluis *(westelijke sluis), met twee paar puntdeuren bereede naar zijkanaal G en één paar puntdeuren bereede naar de Zaan schutkolklengte 28,30 m*	5,15	2,64
H. Sluizen te Spaarndam, *tussen Rijnlandsboezem en de boezem van het Noordzeekanaal, achtereenvolgens van Oost naar West:*		
Groote sluis, *schutsluis met drie paar puntdeuren, schutkolklengte 103,15 m*	12,00	5,00
Woerdersluis, *uitwateringssluis met twee paar puntdeuren*	6,38	3,21
Kolksluis, *schutsluis met drie paar puntdeuren, schutkolklengte 101,50 m*	6,20	2,66
(De kolksluis wordt niet meer gebruikt om te schutten).		
Keersluis *voor het bezoemgemaal van Rijnland met twee openingen, ieder met één paar puntdeuren, iedere opening*	7,00	2,96
J. Uitwateringssluizen te Halfweg *tussen Rijnlandsboezem en de boezem van het Noordzeekanaal:*		
Oostsluis *met twee paar puntdeuren*	5,65	2,09
Middelsluis *met twee paar puntdeuren*	6,28	2,65
Westsluis *met twee paar puntdeuren*	5,70	2,90
Keersluis *naast het stoomgemaal, met één paar deuren*	7,50	2,80
K. Schutsluis *aan de Wester Gasfabriek tussen het Stadswater van Amsterdam en Rijnlandsboezem, met twee paar puntdeuren bereede naar het Stadswater en één paar puntdeuren bereede naar Rijnlandsboezem, schutkolklengte 36,70 m*	6,15	3,00
L. Stadionschutsluis *tussen het Zuider Amstelkanaal, (Amstellandsboezem) en het Stadswater van Amsterdam, met twee roldeuren, schutkolklengte 54,23 m*	12,00	3,00
M. Nieuwe Meer Schutsluis *tussen het Stadswater van Amsterdam en Rijnlandsboezem, met twee roldeuren, schutkolklengte 122,80 m*	12,00	4,00
Poldersluizen benoorden het Noordzeekanaal.		
N. Schutsluis in de polder Assendelft *tussen de Noorder- en de Zuiderpolder, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 8 m*	2,96	2,56
O. Schutsluis te Vrouwenverdriet, *tussen de polder Assendelft (Zuiderpolder) en de Nauernasche vaart, met drie paar puntdeuren, schutkolklengte 21,50 m*	4,60	2,80
P. Westzaansluis, *schutsluis tussen de polder Westzaan en de Nauernasche vaart, met drie paar puntdeuren, schutkolklengte 19,40 m*	4,30	2,35
Q. Sluis aan de Westzaansche Overtoom, *schutsluis tussen de polder Westzaan en Zijkanaal E, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 21,40 m*	4,30	2,32
R. Gerrit Haremakersluis, *gekoppelde schutsluis tussen de polder Westzaan en de Nieuwe Haven, met drie roldeuren,*		
grote kolk, schutkolklengte 40 m	14,00	3,25
kleine kolk, schutkolklengte 29 m	7,00	3,25
S. T. U. V. *Schutsluizen tussen de polder Westzaan en de Zaan.*		
S. Papepadsluis, *met drie paar puntdeuren, schutkolklengte 28 m*	4,57	2,35
T. Mallegatsluis, *met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 22,15 m*	5,25	2,52
U. Koogersluis, *met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,30 m*	4,58	2,39
V. Zaandijkersluis, *met drie paar puntdeuren, schutkolklengte 20,95 m*	4,40	2,41
W. Schutsluis *tussen de Halerbroek- of Kalverpolder en Schermerboezem, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 10,50 m*	2,60	
bovendeuren		1,80
benedendeuren		1,90
X. Noordersluis, *schutsluis tussen de polder Oostzaan en de Zaan, met drie paar puntdeuren, schutkolklengte 28,35 m*	4,56	2,60
Y. Hanepadsluis, *schutsluis tussen de polder Oostzaan en zijkanaal G, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 24 m*	4,57	2,43
Z. Keersluis *in de Oostzanerzeedijk voor het gemaal van de polder Oostzaan met twee paar puntdeuren*	2,40	1,80
Poldersluizen bezuiden het Noordzeekanaal.		
A_1. Schutsluis *tussen de Oosterperbinnenpolder en de ringvaart van de Haarlemmermeerpolder, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 28,20 m*	5,—	
bovendeuren		2,70
benedendeuren		4,—
B_1. Koenesluis, *schutsluis tussen de Buitendijksche Buitenveldersche polder en het Nieuwe Meer, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 22 m*	4,50	
buitendeuren		2,50
binnendeuren		3,18
C_1. Schinkelsluis, *schutsluis tussen de Buitendijksche Buitenveldersche polder en Rijnlandsboezem, ten zuidwesten van Amstelveen, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 11,50 m*	3,00	2,50
D_1. *Twee achter elkander gelegen schutsluizen tussen de Haarlemmermeerpolder en de Ringvaart van deze polder, iedere schutsluis met twee paar puntdeuren en een schutkolklengte van 19 m*		
bovenste sluis	4,30	4,45
benedenste sluis	4,30	6,70
Overige sluizen.		
E_1. Schutsluis *tussen Rijnlandsboezem en het landpoed Elsvoud ten westen van Haarlem, schutkolklengte 15,90 m*	2,85	1,35
F_1. Bosbaanschutsluis, *tussen het Nieuwe Meer en de Bosbaan, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40,20 m*	7,00	
bovenlaagdrempel		3,—
benedenlaagdrempel		6,60

[1]) *De schutkolklengte van de sluizen is gemeten tussen de deuren.*

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Polders die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordholland omtrent kanalen, vaarten, stromende wateren, reglementen waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeringen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde literatuur, de beschrijving van de provincie Noordholland behorende bij de waterstaatskaart.

BOEZEMS

I. Kleur van de met de Noordzee in open gemeenschap staande havens te IJmuiden.

II. Schermerboezem.

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 2000 ha.

De totale oppervlakte van de op de boezem lozende polders, met inbegrip van het boezemland en het dwingebied, bedraagt 31190 ha. In deze oppervlakte is evenens begrepen de polder Westzaan, groot 2320 ha, die tevens afwatert op de boezem van het Noordzeekanaal. Het zomerpeil van de boezem was oorspronkelijk 0,58 m — N.A.P. In verband met waterregelen tot ontzilting van het boezemwater, wordt Schermerboezem thans in de zomermaanden opgezet tot 0,45 m — N.A.P. Het waalpeil is N.A.P.

De boezemkaden zijn in de regel hoog van 0,70 tot 0,50 m + N.A.P.

De waterlozing heeft plaats langs natuurlijke weg op :

1. de Waddenzee : door de Marinesluis in de sluis in het Nieuwe Werk, beide te Den Helder;

2. het IJsselmeer : door de Hornsluis te Lutje Schardam, de Noordersluis en de Zuidersluis beide te Schardam, de schutsluis te Edam en de spuisluis en de Grote Gouwsluis, beide te Monnikendam;

3. het Noordzeekanaal : door de Groote- of Wilhelminasluis en de Kleine of Oude sluis, beide te Zaandam, de dubbelsluis te Nauerna en de Nauernasche schutsluis.

Schermerboezem is van de boezems van het Amstelmeer gescheiden door de Van Ewijcksluis, een schut- en uitwateringssluis tussen de Van Ewijcksvaart en het Amstelmeer. Aangezien deze sluis bijna altijd open staat liggen beide wateren doorgaans gemeen, zodat Schermerboezem ongeveg steeds in open verbinding staat met de boezem van het Amstelmeer. Bij hoge Amstelmeerstanden en in tijden, dat de gemalen van de Ver. Ruimsmats- en Nieuwerkerpolderboezem te Lutjewinkel en Aartswoud in bedrijf zijn, wordt de scheiding tussen Schermerboezem en de boezem van het Amstelmeer verlegd naar de Oude Sluis, een schutsluis tussen de Groote Sloot en de boezem van de Zijpe. De vloedlozeren van deze sluis worden dan gesloten.

Schermerboezem is in beheer bij het hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

III. Boezem van het Noordzeekanaal.

De oppervlakte van de boezem, waarin begrepen is een gedeelte van het Stadswater van Amsterdam, bedraagt ongeveer 1 600 ha. De oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders, benomiand en bogs gronden is ongeveer 24 200 ha. In deze oppervlakte zijn begrepen de polder Westzaan, die tevens op Schermerboezem en de polder Waterland, die tevens op het IJsselmeer wordt afgemalen. Boezendien wordt te Amsterdam gevgeid elke natuk een hoeveelheid van ongeveer 600 000 m³ water op de boezem afgetrokend, die uit het IJsselmeer wordt ingelaten ten behoeve van de waterverversing van Amsterdam. Deze inlaat heeft echter als regel niet plaats zolang de waterstand bij het Stadswater hoger is dan 0,30 m — N.A.P.

De waterstand op het kanaal wordt zowel mogelijk op 0,50 m — N.A.P. gehouden door bij ebte IJmuiden op de Noordzee uj te stromen door de daarvoor bestemde uitwateringssluizen en zo nodig ook door de kleine oude schutsluis. Boezendien wordt in geringe mate, bij lage IJsselmeerstand, gelood door de uitwateringssluis bij de Oranjesluizen te Schellingwoude.

Het Noordzeekanaal vormt gewoonlijk met het Stadswater van Amsterdam en de boezem van Amstelland één boezem. De sluizen tussen de boezems onderling worden gesloten. Zodra de waterstand van de gemeenliggende boezems stijgt tot boven het peil van 0,25 m — N.A.P. wordt het gemaal te Zeeburg in bedrijf gesteld en de boezem afgemalen op het IJsselmeer. Stijgt de waterstand van de Stadsgrachten van Amsterdam tot 0,15 m — N.A.P., dan worden de sluizen tussen de boezems onderling gesloten (zie boezembeschrijving IV, Stadswater van Amsterdam).

Als de waterstand op het Noordzeekanaal, ten gevolge van getrende laging, stijgt boven het peil van 0,70 m — N.A.P., dan wordt het kanaal afgemalen, door het schepradstoomgemaal bij de Oranjesluizen te Schellingwoude, op het IJsselmeer.

Het Noordzeekanaal wat zijkanalen is in beheer en onderhoud bij het Rijk, met uitzondering van de zijkanalen I en K die bij de gemeente Amsterdam in beheer en onderhoud zijn.

IV. Stadswater van Amsterdam.

Het Stadswater van Amsterdam vormt gewoonlijk zowel met Amstelland als het Noordzeekanaal één boezem. De sluizen tussen het Stadswater en Amstellandsboezem enerzijds en de boezem van het Noordzeekanaal anderzijds staan den open, Zodra de waterstand van de gemeenliggende boezems stijgt tot boven het peil van 0,25 m — N.A.P. wordt het gemaal te Zeeburg in bedrijf gesteld en de boezem afgemalen op het IJsselmeer. Stijgt de waterstand van de stadsgrachten van Amsterdam tot 0,15 m — N.A.P., dan worden de boezemsluizen, tussen de boezems onderling, gesloten met uitzondering van de schutsluis te Zeeburg tussen het Amsterdam—Rijnkanaal en het Noordzeekanaal, die steeds geopend blijft. Wel heeft Amstelland dan de beschikheid om het gedeelte van zijn gebied dat ten westen van het Amsterdam—Rijnkanaal ligt daarvan af te scheiden door sluiting van de in de westelijke kanaaldijk gelegen keersluizen, terwijl Amsterdam verplicht is van het ontlasting van dit afgesloten deel van Amstellandsboezem, een hoeveelheid water van 800 m³ per minuut op de stadsboezem te laten door de toklieuren van de Amstelsluizen.

Dezelf na het afsluiten van de Stadsboezem de waterstand in de stadsgrachten tot 0,20 m — N.A.P., dan wordt door de gemeente bovendien uit het Noordzeekanaal water op de Stadsboezem ingelaten en wel tot zodanige hoeveelheid, dat de waterstand op de stadsgrachten niet beneden het peil van 0,20 m — N.A.P. daalt. Zodra de waterstand op de Amstel en het Noordzeekanaal weder is gelaald tot 0,20 m — N.A.P. wordt de afsluiting van de Stadsboezem opgeheven.

Afsluiting van de Stadsboezem heeft ook gevgeid 's nachts plaats met het oog op de waterverversing. Deze verversing heft plaats, door het laten van IJsselmeerwater door de grondsluiker onder het Merwedekanaal bij Zeeburg en zo nodig met behulp van bovengenoemd gemaal. De dagelijkse wateriaal, als gemiddelde over drie etmalen, met inbegrip van de vrije wateriaal, bedraagt 600 000 m³. Deze inlaat heft echter als regel niet plaats zolang de waterstand bij het Stadswaterkantoor hoger is dan 0,30 m — N.A.P. Tijdens de waterverversing blijft de Weteringbaansluisstuis steeds geopend, de Leidsevaartsluis en de O. Z. Kolksluisstuis blijven om beurten (om de andere nacht) voor de scheepvaart en de afstroming op het IJ geopend (zie blad Amsterdam Oost).

De gemiddelde waterstand van het Stadswater is 0,45 m — N.A.P.

V. Amstellandsboezem.

De boezem van Amstelland wordt gevormd door een samenstel van kanalen, vaarten, meren en wateren, die grotendeels in het hoogheemraadschap Amstelland zijn gelegen.

De oppervlakte van de boezem, met inbegrip van het Amsterdam—Rijnkanaal tussen Amsterdam en Wijk bij Duurstede, met de zijkanalen Vreeswijk, is ongeveer 1 050 ha. De totale oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders bedraagt ongeveer 45 800 ha, waarvan 11 750 ha, die voor de verwijning van het Amsterdam—Rijnkanaal op de Vecht lozaken, thans op dit kanaal afwateren.

De gemiddelde waterstand van de boezem is 0,45 m — N.A.P.

De boezem ontlast zich op het Noordzeekanaal door de schutsluis te Zeeburg, door vier sluizen op het Stadswater van Amsterdam en door de Ipensloter- en Diemendammersluis op het IJsselmeer.

De schutsluis te Zeeburg, tussen het Noordzeekanaal en het Merwedekanaal blijft steeds geopend. De sluizen tussen het Stadswater van Amsterdam en Amstelland staan gewoonlijk open, zodat het Stadswater van Amsterdam, zowel als het Noordzeekanaal met Amstelland doorgaans één boezem vormen. Zodra de waterstand van de gemeenliggende boezem stijgt tot boven het peil van 0,25 m — N.A.P. wordt het gemaal te Zeeburg in bedrijf gesteld en de boezem afgemalen op het IJsselmeer (zie boezembeschrijving IV, Stadswater van Amsterdam).

Amstellandsboezem wordt beheerd en onderhouden door het hoogheemraadschap Amstelland, met uitzondering van een aantal boezemwateren, waarvan het onderhoud bij anderen berust. Het Amsterdam—Rijnkanaal zal mogelijk administratief onafhankelijk van Amstelland worden gemaakt. In verband hiermede wordt een wijziging van het reglement voor Amstelland overwogen.

VI. Rijnlandsboezem.

De oppervlakte van de boezem is 3 927 ha. De totale oppervlakte van het boezemgebied bedraagt 91 687 ha, waarvan 15 337 ha boezemland, 2 985 ha duinen en 73 365 ha polderland. In deze oppervlakte zijn begrepen de Oostpolder in Schieland, de Buiten Weterpolder en de Binnendijksche Buitenveldersche polder in Amstelland, die op Rijnlandsboezem lozen. Benendien watert op Rijnlandsboezem af, door de sluis te Bodegraven, het gebied van de boezem van Woerden, groot 11 000 ha.

Het peil van de boezem wordt door lozing of inlating zoveel mogelijk in de zomermaanden op 0,57 m — N.A.P. gehouden en in de wintermaanden op 0,63 m — N.A.P.

De waterlozing van Rijnlandsboezem geschiedt natuurlijk of kunstmatig.

De natuurlijke lozing kan plaats vinden : door de zeesluis te Katwijk op de Noordzee en door drie sluizen te Gouda op de Hollandsche IJssel. In wisksome gevallen heeft ook enige lozing plaats op de boezem van het Noordzeekanaal door de sluizen te Spaarndam en Halfweg.

Bij overdoende natuurlijke lozing wordt de boezem op 4 plaatsen afgemalen.

Op de Noordzee : door het stoomgemaal te Katwijk. Op het Noordzeekanaal : door het Dieselgemaal te Spaarndam en het stoomgemaal te Halfweg, die beide op dit blad voorkomen. Op de Hollandsche IJssel : door het Dieselgemaal te Gouda.

Rijnlandsboezem wordt beheerd en onderhouden door het Hoogheemraadschap van Rijnland, met uitzondering van een aantal boezemwateren, waarvan het onderhoud bij anderen berust.

VII. Waterwinplaatsvan de Haarlemse duinwaterleiding.

VERKLARING DER TEKENS

- $\frac{c}{sr}$ 1440 Stoomgemaal (met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; sr = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ watervrezet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.)
- $\frac{25}{2,8}$ Oliegemaal
- v 75 Electrisch gemaal
- 26,0 Vijzelwatermolen met vluchi in m.
- 5,5 Windmotor met raddiameter in m.
- + Klein gemaal.
- × Kleine windmolen.
- Schutsluis.
- Keersluis.
- Stuw. S Stuw met schuif.
- Uitwateringssluis.
- Inlat.sl. Inlaatsluis.
- Hulpsl. Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Grondduiker onder een waterleiding.
- Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Reg. Pellschaal geregeld waargenomen (reg. = registrerend).
- Pellschaal.
- s.p.-1.80 Zomerpeil van polders
- w.p.-1.04 Winterpeil
- -0.9 Hoogtecijfers
  (In m t.o.v. N.A.P.)
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Electrische tramweg.
- 25 ha Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn doorgaans alleen aangegeven, waar ze afwijken van de waterstaat.
- Provinciale grens.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,00 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Waterstaats documentatie Kartografie

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 25-W)

25 AMSTERDAM WEST

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat
Reproductie: Topografische Dienst

Schaal 1 : 50000

ALKMAAR 19 1 EN 3 (W) 0		
HILLEGOM 24	AMSTERDAM 25 1 EN 3 (W)	HARDERWIJK 26 1 (W) 0
	UTRECHT 31 W 2 EN 4 (O)	AMERSFOORT 32 1 EN 3 (W) 2 EN 4 (O)

Herzien in 1947.
Ged. bijgewerkt tot 1950.

25 AMSTERDAM OOST

BOEZEMS

I. Kleur van de rechtstreeks op het IJsselmeer uitwaterende gebieden.

II. Schermerboezem.

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 2200 ha.

De totale oppervlakte van de op de boezem lozende polders met inbegrip van het boezemland en het duingebied, bedraagt 81190 ha. In deze oppervlakte is eveneens begrepen de polder Westzaan, groot 2320 ha, die tevens afwatert op de boezem van het Noordzeekanaal. Het zomerpeil van de boezem was oorspronkelijk 0,58 m — N.A.P. In verband met maatregelen tot ontzilting van het boezemwater wordt Schermerboezem thans in de zomermaanden opgezet tot 0,45 m — N.A.P. Het maalpeil is N.A.P.

De boezemkaden zijn in de regel hoog van 0,10 tot 0,50 m + N.A.P.

De waterlozing heeft plaats langs natuurlijke weg op:

1°. de Waddenzee: door de Marineschutsluis en de sluis in het Nieuwe Werk, beide te Den Helder;

2°. het IJsselmeer: door de Hornsluis te Lutje Schardam, de Noordersluis en de Zuidersluis beide te Schardam, de schutsluis te Edam en de spuisluis en de Grafelijkheidssluis, beide te Monnikendam;

3°. het Noordzeekanaal: door de Groote- of Wilhelminasluis en de Kleine of Oude sluis, beide te Zaandam, de duikersluis te Nauerna en de Nauernasche schutsluis.

Schermerboezem is van de boezem van het Amstelmeer gescheiden door de Van Ewijcksluis, een schut- en uitwateringssluis tussen de Van Ewijcksvaart en het Amstelmeer. Aangezien deze sluis bijna altijd open staat, liggen beide wateren doorgaans gemeen, zodat Schermerboezem nagenoeg steeds in open verbinding staat met de boezem van het Amstelmeer. Bij hoge Amstelmeerstanden en in tijden dat de gemalen van de Ver. Raaksmaats- en Niedorperkoggeboezem te Lutjewinkel en Aartswoud in bedrijf zijn wordt de scheiding tussen Schermerboezem en de boezem van het Amstelmeer verlegd naar de Oude Sluis, een schutsluis tussen de Groote Sloot en de boezem van de Zijpe. De vloeddeuren van deze sluis worden dan gesloten.

Schermerboezem is in beheer bij het hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland.

III. Eerste pand van het Noordhollandsch kanaal.

Dit pand strekt zich uit van de Willemsluizen tegenover Amsterdam (sluizen R en S) tot aan de schutsluizen te Purmerend. Het is lang 15 710 m, het kanaalpeil bedraagt 1,35 m — N.A.P. De diepte is 5,50 m onder kanaalpeil, terwijl verdiepingen voorkomen van 3,80 m tot 4,00 m — N.A.P.; de bodembreedte is 10,00 m en meer, de breedte op k.p. minstens 37,00 m.

Op het kanaalpand loost de riolering van de Gemeente Purmerend (zie blad Alkmaar Oost), terwijl het polderwater van de voormalige bannen Purmerland en Buiksloot op het pand wordt afgemalen.

Het kanaalpand is feitelijk geen boezemwater, doch ligt gemeen met de boezem van het op dit blad voorkomende hoogheemraadschap Waterland. Duidelijkheidshalve is het echter met een afzonderlijke kleur (bruin) op de kaart aangegeven.

Het kanaal met de kunstwerken is in beheer en onderhoud bij het Rijk.

IV. Boezem van het Noordzeekanaal.

De oppervlakte van de boezem, waarin begrepen is een gedeelte van het Stadswater van Amsterdam, bedraagt ongeveer 1600 ha. De oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders, boezemland en hoge gronden is ongeveer 24,200 ha.

In deze oppervlakte zijn begrepen de polder Westzaan, die tevens op Schermerboezem en de polder Waterland die tevens op het IJsselmeer wordt afgemalen. Bovendien wordt te Amsterdam geregeld elke nacht een hoeveelheid van ongeveer 600,000 m³ water op de boezem afgestroomd, die uit het IJsselmeer wordt ingelaten ten behoeve van de waterverversing van Amsterdam. Deze inlaat heeft echter als regel niet plaats zolang de waterstand bij het Stadswaterkantoor hoger is dan 0,30 m — N.A.P.

De waterstand op het kanaal wordt zoveel mogelijk op 0,50 m — N.A.P. gehouden door bij eb te IJmuiden op de Noordzee af te stromen door de daarvoor bestemde uitwateringssluizen en zo nodig ook door de kleine oude schutsluis. Bovendien wordt in geringe mate, bij lage IJsselmeerstand, geloosd door de uitwateringssluis bij de Oranjesluizen te Schellingwoude.

Het Noordzeekanaal vormt gewoonlijk met het Stadswater van Amsterdam en de boezem van Amstelland één boezem. De sluizen tussen de boezems onderling staan dan open. Zodra de waterstand van de gemeenliggende boezems stijgt tot boven het peil van 0,25 m — N.A.P. wordt het gemaal te Zeeburg in bedrijf gesteld en de boezem afgemalen op het IJsselmeer. Stijgt de waterstand van de Stadsgrachten van Amsterdam tot 0,15 m — N.A.P., dan worden de sluizen tussen de boezems onderling gesloten (zie boezembeschrijving V, Stadswater van Amsterdam).

Als de waterstand op het Noordzeekanaal, ten gevolge van gestremde lozing, stijgt boven het peil van 0,10 m — N.A.P., dan wordt het kanaal afgemalen door het schepradgemaal bij de Oranjesluizen te Schellingwoude, op het IJsselmeer.

Het Noordzeekanaal met zijkanalen is in beheer en onderhoud bij het Rijk, met uitzondering van de zijkanalen I en K die bij de Gemeente Amsterdam in beheer en onderhoud zijn.

V. Stadswater van Amsterdam.

Het Stadswater van Amsterdam vormt gewoonlijk zowel met Amstelland als het Noordzeekanaal één boezem. De sluizen tussen het Stadswater en Amstellandsboezem enerzijds en de boezem van het Noordzeekanaal anderzijds staan dan open. Zodra de waterstand van de gemeenliggende boezem stijgt tot boven het peil van 0,25 m — N.A.P. wordt het gemaal te Zeeburg in bedrijf gesteld en de boezem afgemalen op het IJsselmeer. Stijgt de waterstand van de stadsgrachten van Amsterdam tot 0,15 m — N.A.P. dan worden de bovengenoemde sluizen, tussen de boezems onderling, gesloten, met uitzondering van de schutsluis te Zeeburg tussen het Amsterdam—Rijnkanaal en het Noordzeekanaal die steeds geopend blijft. Wel heeft Amstelland dan de bevoegdheid om het gedeelte van zijn gebied, dat ten westen van het Amsterdam—Rijnkanaal ligt daarvan af te scheiden door sluiting van de in de westelijke kanaaldijk gelegen keersluizen, terwijl Amsterdam verplicht is om, ter ontlasting van dit afgesloten deel van Amstellandsboezem een hoeveelheid water van 800 m³ per minuut op de Stadsboezem in te laten door de toldeuren van de Amstelsluizen. Daalt na het afsluiten van de Stadsboezem de waterstand in de stadsgrachten tot 0,20 m — N.A.P., dan wordt door de gemeente bovendien uit het Noordzeekanaal water op de Stadsboezem ingelaten en wel tot zodanige hoeveelheid dat de waterstand van de stadsgrachten niet beneden het peil van 0,20 m — N.A.P. daalt. Zodra de waterstand op de Amstel en het Noordzeekanaal weder is gedaald tot 0,20 m — N.A.P. wordt de afsluiting van de Stadsboezem opgeheven.

Afsluiting van de Stadsboezem heeft ook geregeld 's nachts plaats met het oog op de waterverversing. Deze verversing heeft plaats, door het inlaten van IJsselmeerwater door de grondduiker onder het Merwedekanaal bij Zeeburg en zo nodig met behulp van bovengenoemd gemaal. De dagelijkse waterinlaat, als gemiddeld over 3 etmalen, met inbegrip van de vrije waterinlaat, bedraagt 600 000 m³. Deze inlaat heeft echter als regel niet plaats zolang de waterstand bij het stadswaterkantoor hoger is dan 0,30 m — N.A.P. Tijdens de waterverversing blijft de Westerkanaalschutsluis (sluis E_1) steeds geopend, de Eenhoornschutsluis (sluis F_1) en de O.Z. Kolkschutsluis (sluis IJ) blijven om beurten (om de andere nacht) voor de scheepvaart en de afstroming op het IJ geopend.

De gemiddelde waterstand van het stadswater is 0,45 m — N.A.P.

VI. Amstellandsboezem.

De boezem van Amstelland wordt gevormd door een samenstel van kanalen, vaarten, meren en wateren, die grotendeels in het hoogheemraadschap Amstelland zijn gelegen.

De oppervlakte van de boezem, met inbegrip van het Amsterdam—Rijnkanaal tussen Amsterdam en Wijk-bij-Duurstede, met de zijtak naar Vreeswijk, is ongeveer 1050 ha. De totale oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders bedraagt ongeveer 43 800 ha, waarvan 11 750 ha, die voor de verruiming van het Amsterdam—Rijnkanaal op de Vecht loosden, thans op dit kanaal afwateren.

De gemiddelde waterstand van de boezem is 0,45 m — N.A.P.

De boezem ontlast zich op het Noordzeekanaal door de schutsluis te Zeeburg (sluis Q_1) op het stadswater van Amsterdam door de sluizen L_1, M_1, N_1 en D_1 en op het IJsselmeer door de sluizen E en F.

De schutsluis te Zeeburg, tussen het Noordzeekanaal en het Merwedekanaal blijft steeds geopend. De sluizen tussen het stadswater van Amsterdam en Amstelland staan gewoonlijk open, zodat het stadswater van Amsterdam, zowel als het Noordzeekanaal met Amstelland doorgaans één boezem vormen. Zodra de waterstand van de gemeenliggende boezem stijgt tot boven het peil van 0,25 m — N.A.P. wordt het gemaal te Zeeburg in bedrijf gesteld en de boezem afgemalen op het IJsselmeer (zie boezembeschrijving V, stadswater van Amsterdam).

Amstellandsboezem wordt beheerd en onderhouden door het hoogheemraadschap Amstelland, met uitzondering van een aantal boezemwateren waarvan het onderhoud bij anderen berust. Het Amsterdam—Rijnkanaal zal mogelijk administratief onafhankelijk van Amstelland worden gemaakt. In verband hiermede wordt een wijziging van het reglement voor Amstelland overwogen.

VII. Vechtboezem.

De oppervlakte van de boezem bedraagt ongeveer 240 ha. De oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders, boezemland en hoge gronden is ongeveer 29 400 ha met inbegrip van de boezemgebieden van de 's-Gravelandsche Vaart, het bovenpand van het Tienhovensche Kanaal, de Kerkeindsche Vaart en het Zwarte Water.

Bovendien ontvangt de Vecht door de Weerdsluis te Utrecht het water van een gebied groot ongeveer 25 900 ha, ten oosten en zuiden van Utrecht gelegen.

De gemiddelde waterstand van de boezem is 0,30 m — N.A.P.

De boezem ontlast zich door de Grote Muiderzeesluis (sluis G) op het IJsselmeer.

De Vecht is in beheer bij het Rijk.

VIII. Boezem van de 's-Gravelandsche Vaart.

De voornaamste boezemwateren zijn: de Naarder trekvaart, de Bussummervaart, de Karnemelksloot, de 's-Gravelandsche Vaart, het Luye Gat, de Gooische Vaart (Hilversumsche Vaart) de Ankeveensche Vaart, de Kwakel en de vestinggrachten van Muiden en Naarden. Met de boezem ligt gemeen het buiten de zeedijk gelegen gebied nl.:

1°. de zogenaamde Zoute Gracht, dat is het noordelijk deel van de vestinggracht te Naarden, die aan beide einden door stenen beren van het zuidelijk deel is gescheiden en daarmee door de schotbalksluis K. is verbonden;

2°. de grachten van het Ronduit en

3°. de sloten van de Naarder Meent.

De oppervlakte van de boezem, met inbegrip van het buitendijks gelegen gebied is ongeveer 142 ha. De totale oppervlakte van de op de boezem lozende polders, boezemland en hoge gronden bedraagt ongeveer 8540 ha. Het zomerpeil van de boezem is 0,20 tot 0,30 m — N.A.P.

De waterlozing heeft plaats langs natuurlijke weg op de Vecht door de schutsluis te Uitermeer en de Keetpoortsluis te Muiden (sluizen U_1 en V_1) en op de Buitenvecht door de Oostsluis en door de kokers in de stenen beer te Muiden (sluizen H en I).

De boezemwateren waaruit de boezem van de 's-Gravelandsche Vaart bestaat zijn bij verschillende instanties in beheer en onderhoud.

SLUIZEN *)

Sluizen in de IJsselmeerdijk.	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
A. Spuisluis te Monnikendam, *onmiddellijk benoorden de Grafelijkheidsluis (sluis B) gelegen, bestaande uit één koker met twee openingen, iedere opening afsluitbaar met één vloeddeur en één schuif*	3,00	2,60
B. Grafelijkheidsluis, *schutsluis te Monnikendam tussen Schermerboezem en het IJsselmeer, met twee paar eb- en twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 25,85 m*	6,20	2,55
Deze sluis wordt tevens gebruikt voor de uitwatering van Schermerboezem.		
C. Damsluis, *schutsluis te Monnikendam tussen het hoogheemraadschap Waterland en het IJsselmeer, met twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 19,00 m*	4,25	2,25
D. Oranjesluizen, *schutsluizen en uitwateringssluis te Schellingwoude tussen het Afgesloten IJ en het IJsselmeer.*		
Middelste of Grote schutsluis, schutkolklengte 96,00 m	18,00	
Noordelijke kleine schutsluis, schutkolklengte 72,80 m	14,00	
Zuidelijke kleine schutsluis, schutkolklengte 72,80 m	14,00	
De drie schutsluizen hebben ieder drie paar vloed- en twee paar ebdeuren. De slagdrempels zijn even hoog		4,50
Uitwateringssluis, onmiddellijk bezuiden de schutsluizen gelegen, met één paar vloed-, één paar ebdeuren en één hefdeur	10,00	4,50
E. Ipensloterssluis, *uitwateringssluis van Amstellandsboezem, één opening met twee paar vloeddeuren*	3,55	2,51
F. Diemerdammersluis, *uitwateringssluis van Amstellandsboezem, één opening met twee paar vloed- en één paar ebdeuren*	5,62	2,17
G. Grote zeesluis te Muiden, *schutsluis tussen de Vechtboezem en het IJsselmeer met drie doorvaartopeningen, ieder met een schutkolklengte van 51,70 m. De sluizen doen tevens dienst voor uitwatering.*		
Westelijke opening, afsluitbaar met twee paar vloed- en één paar ebdeuren	7,88	3,05
Middelste opening, afsluitbaar met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren	6,68	3,11
(De westelijke en middelste opening zijn als schutsluis onbruikbaar.)		
Oostelijke opening, afsluitbaar met twee paar vloed- en één paar ebdeuren	7,80	2,97
H. Oostsluis te Muiden, *uitwateringssluis van de boezem van de 's-Gravelandsche Vaart, één opening, afsluitbaar met één paar vloeddeuren en één schuif*	3,80	1,90
I. Stenen beer te Muiden, *waarin drie kokers, dienende als uitwateringssluis van de boezem van de 's-Gravelandsche Vaart, iedere koker afsluitbaar met één paar vloeddeuren en één schuif.*	1,80	2,00
K. De Zeebrug, *schotbalksluis te Naarden, bovenkant schotbalken = 4,55 m + N.A.P.*	4,45	1,60

*) De schutkolklengte van de sluizen is gemeten tussen de deuren.

Voor vervolg zie achterzijde

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten. De polders hebben, in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordholland omtrent kanalen, vaarten, stromende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeringen, overstromingen, vervenigen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde literatuur, de beschrijving van de provincie Noordholland, behorende bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEKENS

Teken	
c 20 / 3.4	Oliegemaal — Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; sr = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
v 20	Electrisch gemaal
25.5	Scheprad watermolen met vlucht in m.
22.0	Vijzel watermolen met vlucht in m.
	Kleine windmolen.
	Schutsluis.
	Keersluis.
	Stuw.
	„ met schuif.
	Uitwateringssluis.
Inl. sl.	Inlaatsluis.
Hulpsl.	Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
	Grondduiker onder een waterleiding.
	Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
	Hoofdmerk van het N.A.P.
	Verkenmerk van het N.A.P.
	Peilschaal.
Reg.	„ geregeld waargenomen (reg. = registrerend).
z.p. -2.20	Zomerpeil van polders — in m t.o.v. N.A.P.
w.p. -2.40	Winterpeil „ „ — in m t.o.v. N.A.P.
1.1	Hoogtecijfers — in m t.o.v. N.A.P.
	Verharde weg.
	Spoorweg.
	Stoom- of electrische Tramweg.
90 ha	Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
	Waterkerende dijk.
	Dijkverdediging, strekdammen, kribben.
	Toe- en afvoerleiding rioolgemalen.
	Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn doorgaans alleen aangegeven, waar ze afwijken van de waterstaat.
	Provinciale grens.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,00 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteitsbibliotheek Utrecht
Waterstaats documentatie Kartografie
VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 25-0)

	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
Sluizen benoorden het Noordzeekanaal en het Afgesloten IJ.		
L. Twiskersluis *(ook Suzannasluisje genaamd), schutsluis tussen de voormalige banne Purmerland (hoogheemraadschap Waterland) en de polder Oostzaan met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 15,00 m*	3,92	2,27
M. Schutsluis *tussen Schermerboezem en het hoogheemraadschap Waterland te Monnikendam met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 43,75 m*	6,—	
buitenslagdrempel		2,90
binnenslagdrempel		3,70
N. Schutsluis *tussen het hoogheemraadschap Waterland en de Veenderij Zunderdorp met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 35,00 m*	5,50	3,80
O. Schutsluis *tussen het hoogheemraadschap Waterland en de polder Oostzaan in de Luyendijk ten westen van Landsmeer, met vier paar puntdeuren om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 17,50 m*	4,05	2,70
P. Schutsluis *tussen de polder Oostzaan en Zijkanaal I van het Noordzeekanaal, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 17,75 m*	4,—	2,45
Q. Uitwateringssluis *voor het gemaal van het hoogheemraadschap Waterland te Kadoelen, één opening met twee paar puntdeuren*	2,50	1,75
R. Sluis Willem I, *schutsluis tussen het Afgesloten IJ en het Noordhollandsch kanaal met twee openingen.*		
Grote opening, met twee paar naar het Afgesloten IJ kerende puntdeuren, schutkolklengte 65,08 m	14,75	6,50
Kleine opening, met twee paar naar het Afgesloten IJ kerende puntdeuren, schutkolklengte 50,25 m	5,37	3,25
S. Sluis Willem III, *schutsluis tussen het Afgesloten IJ en het Noordhollandsch kanaal met twee paar naar het Afgesloten IJ kerende puntdeuren, schutkolklengte 169,20 m*	18,20	7,48
Voor sluis Willem III is in het kanaal een aarden dam aangebracht waardoor de sluis buiten gebruik is gesteld.		
T. Schutsluis *tussen het hoogheemraadschap Waterland en zijkanaal K van het Noordzeekanaal te Nieuwendam met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 16,50 m.*	4,50	2,50
Sluizen in de hoofdwaterkering van Amsterdam, die bijna steeds open staan en alleen bij zeer hoge standen op het Noordzeekanaal gesloten worden.		
U. Keersluis *in de mond van het Westerkanaal aan de Houthaven, één opening met één paar vloeddeuren*	9,93	4,00
V. Westerdoksluis, *bestaande uit twee naast elkander gelegen schutkolken, waarvan de noordelijke schutkolk door een dam is afgesloten.*		
Zuidelijke schutkolk met twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 44,20 m	13,50	5,88
W. Nieuwe Haarlemmerschutsluis *in de Singel bij de Nieuwendijk, met drie paar vloed- en één paar ebdeuren, schutkolklengte 39,14 m*	6,80	3,40
X. Nieuwe Brugkeersluis, *twee openingen, ieder met één paar vloeddeuren, elke opening*	6,70	2,83
IJ. Oudezijdskolkschutsluis *met twee paar vloed- en één paar ebdeuren, schutkolklengte 26,50 m*	4,79	2,84
Z. Duikersluis *onder de Nieuwmarkt met één paar vloeddeuren*	3,95	2,05
A_1. Sint-Antoniesschutsluis *met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 48,55 m*	8,32	3,65
B_1. Rapenburgerschutsluis *met drie paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 51,00 m*	8,76	3,82
C_1. Oude Entrepôtdokschutsluis *met twee paar vloed- en één paar ebdeuren, schutkolklengte 65,00 m*	13,65	5,80
D_1. Ingeraadswaterkering, *keersluis onder de brug in de Zeeburgerstraat, drie openingen, ieder met één paar vloed- en één paar ebdeuren*		
noordelijke en zuidelijke opening ieder	2,72	3,50
middelste opening	9,35	3,50
Sluizen ter afscheiding van het Stadswater van het water van het Noordzeekanaal waartoe ook behoren de sluizen W, IJ, Z, A_1 en B_1 bovengenoemd. *(Deze sluizen liggen alle in de zogenaamde dagelijkse waterkering.)*		
E_1. Westerkanaalschutsluis *met één paar vloed- en één paar ebdeuren, schutkolklengte 126,50 m*	10,00	3,48
F_1. Eenhoornschutsluis, *met twee openingen:*		
grote opening met twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 42,00 m	5,50	2,88
kleine opening (uitsluitend voor uitwatering) met één paar, het water van het Noordzeekanaal kerende, puntdeuren	3,86	2,88
G_1. Keersluis *in de Nieuwe Vaart met één paar vloed- en één paar ebdeuren*	15,00	3,75
De deuren kunnen worden opgeboeid tot 1 m + N.A.P.		
H_1. Keersluis *in de Wittenburgervaart met één paar vloed- en één paar ebdeuren*	5,00	2,90
De deuren kunnen worden opgeboeid tot 1 m + N.A.P.		
I_1. Nieuwe entrepôtdokschutsluis *met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 63,50 m*	10,09	3,59
K_1. Zeeburgerschutsluis *met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 56,80 m*	12,00	3,59
Sluizen ter afscheiding van het Stadswater van Amsterdam van Amstellandsboezem, waartoe ook behoort sluis D_1, bovengenoemd.		
L_1. Amstelschutsluis *met zes openingen, van Oost naar West gerekend:*		
1e en 2e opening, ieder met één toldeur en één paar vloeddeuren, iedere opening	6,45	2,93
3e opening, met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 52,25 m	8,34	2,95
4e en 5e opening, ieder met twee paar vloed- en één paar ebdeuren, die tezamen één schutkolk vormen, schutkolklengte 52,25 m, iedere opening	6,83	2,88
In deze kolk kan niet meer geschut worden, daar de deuren niet voorzien zijn van rinketten.		
6e opening, met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 52,25 m	8,22	2,83
M_1. Weteringschutsluis *met twee paar vloed- en één paar ebdeuren, schutkolklengte 31,10 m*	5,70	3,17
N_1. Keersluis *in de Singelgracht onder de brug voor het Leidse plein, twee openingen, ieder met één toldeur, iedere opening*	4,75	2,70

	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
Sluizen dienende voor de waterverversing der grachten.		
O_1. Grondduiker *onder het Merwedekanaal bevoorden het gemaal te Zeeburg bestaande uit drie vloeistalen kokers, iedere koker is aan beide zijden afsluitbaar door middel van een electrisch bewogen schuif*		ondersk ant
iedere koker	4,0 × 3,20	4,20
P_1. Spuisluis *naast het gemaal te Zeeburg, tussen het Lozingskanaal en de voorboezem, afsluitbaar met één roldeur*	16,00	4,40
Overige sluizen tussen twee boezems.		
Q_1. Schutsluis *tussen het Merwedekanaal en de boezem van het Noordzeekanaal, twee doorvaartopeningen, ieder met drie paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte van beide openingen 141,75 m.*	14,00	3,70
De sluis dient tevens als uitwateringssluis.		
R_1. Weesperpoortschutsluis *te Muiden, tussen de Muidertrekvaart en de Vecht met twee paar, het Vechtwater kerende puntdeuren, schutkolklengte 28,40 m*	4,50	2,30
S_1. Gekoppelde schutsluis *te Weesp tussen het Smalweesp en de Vecht met twee achter elkander gelegen schutkolken, afsluitbaar met drie paar naar de Vecht kerende puntdeuren.*		
Grote kolk, schutkolklengte 53,90 m.	8,10	2,70
Kleine kolk, schutkolklengte 32,50 m	8,10	2,70
T_1. Schutsluizen *te Nigtevecht tussen het Merwedekanaal en de Vecht. Oostelijke, Grote schutsluis, met twee paar het Vechtwater kerende puntdeuren, schutkolklengte 131,50 m*	12,00	3,70
Westelijke, Kleine schutsluis, met twee paar het Vechtwater kerende puntdeuren, schutkolklengte 61,50 m	6,00	3,25
U_1. Schutsluis *bij Uitermeer tussen de Vecht en de boezem van de 's-Gravelandsche Vaart, met vier paar puntdeuren, om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 28,90 m*	4,95	2,20
V_1. Keetpoortschutsluis *tussen de Vecht en de boezem van de 's-Gravelandsche Vaart met vier paar puntdeuren, om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 28,30 m*	5,00	2,20
Sluizen dienende ter afscheiding van het Merwedekanaal van het overige deel van Amstellandsboezem. *(Deze sluizen staan in de regel open.)*		
W_1. Keersluis *tussen het westelijk deel van het Nieuwe Diep en het Merwedekanaal, twee openingen, ieder afsluitbaar met één ijzeren schuif, iedere opening*	8,80	2,60
X_1. Keersluis *tussen het westelijk deel van de Diemen en het Merwedekanaal, twee openingen, ieder afsluitbaar met één ijzeren schuif, iedere opening*	8,80	2,60
IJ_1. Keersluis *tussen het westelijk deel van de Muider trekvaart en het Merwedekanaal, één opening, afsluitbaar met één houten deur*	5,10	2,40
Dit gedeelte van de trekvaart is voor een groot deel gedempt.		
Z_1. Keersluis *in het oostelijk deel van de Muider trekvaart, één opening afsluitbaar met twee rijen schotbalken*	5,10	2,40
A_2. Schutsluis *tussen de Gaasp en het Merwedekanaal met twee paar puntdeuren, kerende naar het Merwedekanaal, schutkolklengte 60,60 m*	9,00	3,15
B_2. Schutsluis *tussen het Smalweesp en het Merwedekanaal met twee paar puntdeuren kerende naar het Merwedekanaal, schutkolklengte 64,00 m*	9,00	3,10
Overige sluizen ten zuiden en zuidoosten van Amsterdam.		
C_2. Schutsluis *tussen de Binnendijksche Buitenveldersche polder en de Amstel met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,35 m*	6,25	
slagdrempel polderzijde		3,50
slagdrempel Amstelzijde		2,30
D_2. Schutsluis *tussen de Noorder- of Rietpolder en de Muider trekvaart met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 23,35 m*	4,93	2,80
E_2. Schutsluis *tussen de Vecht en de uitwateringvaart van het Naardermeer, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 21,54 m*	4,00	2,05
F_2. Schutsluis *tussen de Hollandsch-Ankevensche polder en de 's-Gravelandsche Vaart met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,20 m*	3,85	
bovenslagdrempel		1,95
benedenslagdrempel		2,20
G_2. Schutsluis *tussen de Spiegelpolder en de Vecht, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 100,00 m*	8,15	3,50
H_2. Damsluis *in de Angstel bij het Abcoudermeer, één opening, afsluitbaar met ijzeren schotbalken*	5,00	1,90
I_2. Damsluis *in de Waver, ten westen van Abcoude, één opening, afsluitbaar met ijzeren schotbalken*	5,00	2,45
Sluizen op het eiland Marken.		
K_2. Uitwateringssluis *(tevens inlaatsluis) bij de haven, één opening met één paar puntdeuren*	1,80	1,17
L_2. Meuninger sluisje, *uitwateringsluis voor het gemaal van Wp. Marken, één opening met één paar puntdeuren*	1,80	0,92
M_2. Nieuwe sluis, *uitwateringsluis bij de vuurtoren, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren en één schuif*	2,26	1,31
De sluis verkeert in vervallen staat.		

5° 15′ 5° 20′ 5° 25′

52° 25′ 52° 20′

Toekomstige Ooster- polder

Dijk

aanleg

K U I L V A N M A R K E N

K N A R

I J S S E L M E E R

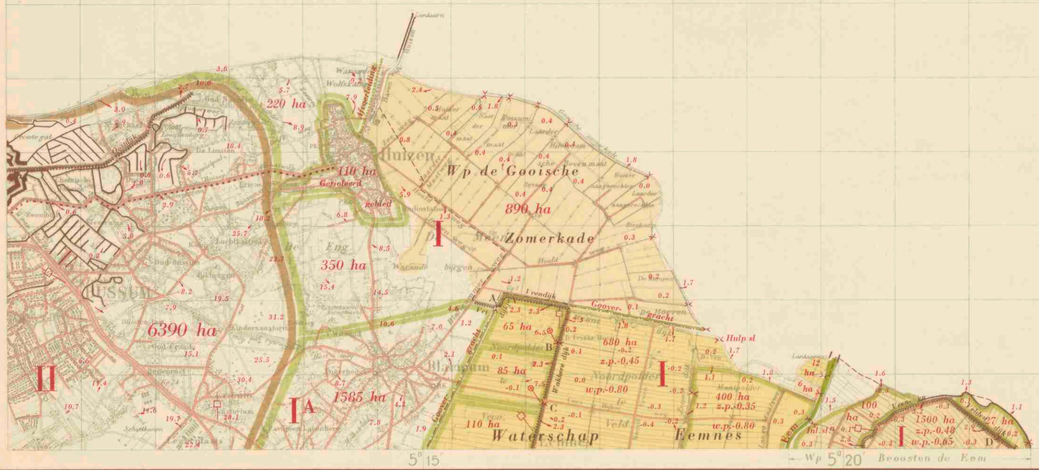

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50 000

Herzien in 1952.

ALKMAAR 19 W O		ZWOLLE 21 W O
AMSTERDAM 25 W O	HARDERWIJK 26	HATTUM 27 W O
UTRECHT 31 W O	AMERSFOORT 32 W O	ZUTPHEN 35 W O

SLUIZEN

	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
A. Uitwateringssluis *van de Gooyergracht in het Veldijkje, één opening, afsluitbaar met één deur* . .	0,85	0,0
B en **C.** Uitwateringssluisjes *in de Wakkere dijk voor de Noordpolder te Veen, ieder sluisje afsluitbaar met één schuif.*		
B. *vierkante betonnen koker*	0,50	bodem 1,03
C. *ronde betonnen buis* . . . . . Ø	0,50	bodem 0,85
D. Uitwateringssluis *in de Veen- en Veldendijk van een buitendijks gelegen poldertje ten oosten van de Eem, één opening, afsluitbaar met schotbalken* . . .	0,30	1,20
De sluis is buiten gebruik.		

BOEZEMS

I. Kleur van de rechtstreeks op het IJsselmeer of de Eem a waterende polders en hoge gronden

Van deze hoge gronden is afzonderlijk aangegeven het gebied van de Gooygergracht, dat gedeeltelijk aan de zuidelijke rand van dit blad voorkomt.

I A. Gooyergracht

Deze boezem, die het water afvoert van een gebied hoge gronden onder Blaricum en Laren, loost door een uitwateringssluis op het IJsselmeer. De oppervlakte van het boezemgebied is ongeveer 1585 ha.

De keersluis A in het Veldijkje staat nagenoeg altijd open, daar sedert de afsluiting van de Zuiderzee hoge waterstanden zelden meer voorkomen.

Het onderhoud van de Gooyergracht berust bij het wp Eemnes en de gemeenten Blaricum en Laren.

II. Boezem van de 's Gravelandsche Vaart

De oppervlakte van de boezem, met inbegrip van het buitendijks gelegen gebied, is ongeveer 142 ha. De totale oppervlakte van de op de boezem lozende polders, boezemland en hoge gronden bedraagt ongeveer 8540 ha. Het zomerpeil van de boezem is 0,20 tot 0,30 m — N.A.P.

De waterlozing heeft plaats langs natuurlijke weg op de Vecht door de schutsluis te Uitermeer en de Keetpoortsluis te Muiden en op de Buitenvecht door de Oostsluis en door de kokers in de stenen beer te Muiden (zie blad Amsterdam Oost).

De boezemwateren, waaruit de boezem van de 's Gravelandsche Vaart bestaat, zijn bij verschillende instanties in beheer en onderhoud.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In hoge gronden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens van het boezemgebied aan; een smalle bies de onderverdeling.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordholland omtrent kanalen, vaarten, stromende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeringen, overstromingen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde literatuur, de „Beschrijving van de provincie Noordholland, behorende bij de waterstaatskaart".

VERKLARING DER TEKENS

- 6.5 — Windmotor met raddiameter in m.
- Uitwateringssluis.
- Inl. sl. — Inlaatsluis.
- Stuw.
- Peilmerk van het N.A.P.
- z.p.-0.35 Zomerpeil van polders
- w.p.-0.80 Winterpeil van polders } in m t.o.v. N.A.P.
- 0.4 Hoogtecijfers
- Verharde weg.
- Tramweg.
- 680 ha Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
- Waterkerende dijk.
- Dijkverdediging, strekdammen, kribben.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn doorgaans alleen aangegeven waar ze afwijken van de waterstaat.
- Provinciale grens.
- Afvoerleiding riolering.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,00 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteits-bibliotheek Utrecht
VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 26-W)
waterstaat documentatie kartografie
1 - dec. 1969

HARDERWIJK (OOST)

waterstaats documentatie kartografie

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m	Slagdrempeldiepte t.o.v. N.A.P. m
A. Putter Zeesluis. *Uitwateringssluis voor het stoomgemaal van den polder Arkemheen; één opening, buitenzijde één paar puntdeuren, binnenzijde één schuif*	3,85	1,00 —
B. Uitwateringssluis *voor de stadsgracht van Harderwijk; één opening, binnenzijde één schuif*	1,15	

STUWEN.

	Overstortbreedte m
C. Vaste stuw *in de Hierdensche beek*	6,30
D. „ „ „ „ „ „	3,00
E. „ „ *met schotbalksponning in de Hierdensche beek*	2,45
F. Vaste stuw *met schotbalksponning*	1,15
G. „ „ *in de Hierdensche beek*	2,35
H. „ „ *met schuif in de Hierdensche beek*	1,25
K. „ „ *in zijtak van de Hierdensche beek*	0,30
L. „ „ *in de Volenbeek*	0,67
M. „ „	0,55
N. Schotbalkstuw *in de Kronkel*	2,00
O. Vaste stuw *met schuif*	1,00

BOEZEM EN STROOMENDE WATEREN.

I. Kleur van de rechtstreeks op het IJsselmeer afwaterende polder en hooge gronden.

De polder Arkemheen komt voor een zéér klein gedeelte in den zuidwestelijken hoek van dit blad voor. Zie voorts de bladen Amersfoort West en Oost.

II. Hierdensche beek.

Tot het stroomgebied van deze beek behooren de volgende drie deelen, waarvan de gezamenlijke grootte 15 345 ha bedraagt:

IIa. Hierdensche beek tusschen de stuw D ten zuiden van het kasteel Essenburg en de stuw E aan den Bovenweg. Het stroomgebied, dat gedeeltelijk aan den oostelijken rand van dit blad voorkomt, is groot 1670 ha.

IIb. Hierdensche beek tusschen de stuw E aan den Bovenweg en de stuw H ten westen van het kasteel te Staverden (ook genaamd Leuvenumsche beek tusschen stuw E en stuw G en Staverdensche beek boven stuw G).

Het stroomgebied, dat gedeeltelijk aan den oostelijken en zuidelijken rand van dit blad voorkomt, is groot 8280 ha.

IIc. Hierdensche beek boven de stuw H ten westen van het kasteel te Staverden. Het stroomgebied, dat voor een klein gedeelte in den zuidoostelijken hoek van dit blad voorkomt, is groot 5395 ha.

III. Volenbeek.

Het stroomgebied, dat gedeeltelijk aan den zuidelijken rand van dit blad voorkomt, is groot 1235 ha.

IV. De Sijpel.

Deze beek staat in open verbinding met de stadsgracht van Harderwijk. De gracht loost door den afsluitbaren duiker B in de haven van Harderwijk en daardoor op het IJsselmeer. Bovendien kan rechtstreeks op het IJsselmeer worden geloosd aan het noordwestelijk einde van de gracht door een afsluitbaren duiker en door een klep in den grachtbodem met afvoerleiding. Door deze laatste leiding kan de gracht geheel worden drooggezet.

Het stroomgebied, dat geheel op dit blad voorkomt, is groot 120 ha.

TOELICHTING.

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende slooten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in den regel door waterkeeringen omsloten. De op dit blad voorkomende polder heeft de kleur van den boezem, waarop hij afwatert.

Hooge gronden zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren.

Een breede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen; een smalle bies geeft de onderverdeeling van bovengenoemde gebieden aan.

Bij belangrijke waterleidingen is de benaming in rood geplaatst. De namen van polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Gegevens omtrent bedijkingen, grenstractaten, kanalen, overstroomingen, polders, polderdistricten, reglementen, stroomende wateren, waterkeeringen, waterschappen en waterstanden zullen worden opgenomen in het eerlang verschijnende boekje „Beschrijving van de provincie Gelderland, behoorende bij de waterstaatskaart".

VERKLARING DER TEEKENS.

c1	Electrisch gemaal (met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, sr = scheprad) en het aantal m³ watervers. per minuut.)
sr1,5	Stoomgemaal (met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, sr = scheprad) en het aantal m³ watervers. per minuut.)
	Uitwateringssluis.
Inlsl.	Inlaatsluis.
Stsl.	Stuwsluis.
	Gronddui onder een waterleiding.
	Stuw.
met s	Stuw met schuif.
	Overlaat.
	Hoofdmerk van het N.A.P.
	Verkenmerk van het N.A.P.
z.p.-0.3	Zomerpeil van den polder in m t.o.v. N.A.P.
9.0	Hoogtecijfer in m boven N.A.P.
	Verharde wegen.
	Spoorwegen.
120 ha.	Grootte van stroomgebieden volgens meting op de kaart met den planimeter.
	Waterkeerende dijk gedeeltelijk met dijkverdediging.
	Administratieve grenzen van polders. Deze zijn in het algemeen slechts aangegeven, waar zij afwijken van de waterstaatkundige grenzen.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 26-0)

De waterstaatskaarten zijn à f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN.

Bewerking Afd. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie Top. Dienst.

Schaal 1 : 50000.

Herzien in 1942.

Afwateringseenheden

I. Afdeling I van Oostelijk Flevoland

Deze afwateringseenheid, welke geheel uit polderland bestaat, heeft een oppervlakte van ca. 19 000 ha en kan door de gemalen Colijn en Lovink op respectievelijk het Ketelmeer (IJsselmeer) en het Veluwemeer (afwateringseenheid II) worden bemalen. Zie de bladen Zwolle-West en Harderwijk-Oost.
Onder normale omstandigheden wordt het polderpeil gehandhaafd middels één van de drie pompen van het gemaal Colijn te Ketelhaven. Bij veel waterbezwaar kan tevens een deel van het overtollige water via de ten zuiden van deze plaats gelegen polder-sluis (schutsluis) worden geloosd naar de afwateringseenheid Afdeling II van Oostelijk Flevoland, Zie hiervoor het blad Harderwijk-Oost.
Om het zoutgehalte van het Veluwemeer zo laag mogelijk te houden, wordt het zout-houdende kwelwater uit dit meer uitsluitend via het gemaal Colijn en de eerder ge-noemde poldersluis geloosd en treedt het gemaal Lovink alleen in werking bij zeer veel neerslag. Zie voor dit gemaal ook onder II^{A}.

II. Veluwemeer

Het Veluwemeer, waarnaar deze afwateringseenheid is genoemd, loost via de Harder-sluis en de Roggebotsluis op het IJsselmeer. Zie de bladen Harderwijk-Oost en Zwolle-West. De totale oppervlakte van de afwateringseenheid is 45 700 ha. Hiervan is 4110 ha boezemwater (Veluwemeer), 2795 ha boezemland, 7430 ha polderland, 475 ha gerioleerd gebied en 30 890 ha hoge grond.
Van de op dit blad voorkomende waterlopen zijn de Puttenerbeek en de Gelderse Gracht de voornaamste.
De afwateringseenheid bestaat uit de hieronder afzonderlijk vermelde delen II^{A} t/m II^{I}.

II^{A}. Veluwemeer met het rechtstreeks daarop lozende gebied
Dit deel van de afwateringseenheid heeft een oppervlakte van 18 350 ha, waarvan 4110 ha boezemwater (Veluwemeer), 2795 ha boezemland en 11 445 ha hoge gronden. In de zomer variëren de waterstanden op het Veluwemeer van NAP — 0,20 m tot NAP + 0,30 m. In de winter tracht men een peil van NAP — 0,40 m te handhaven (streefpeil). Bij zeer veel neerslag kan het meer ook een deel van het overtollige water ontvangen van de hierboven beschreven afwateringseenheid I, waarbij dan het gemaal Lovink in werking treedt. Met dit gemaal kan in het voorjaar het Veluwemeer worden opgezet met IJsselmeerwater, dat te Ketelhaven wordt ingelaten en via de Hoofdvaart van afwateringseenheid I naar het gemaal Lovink wordt gevoerd.

II^{B}. Waterlandspolder van Doornspijk, groot 120 ha

II^{C}. Het Goor, groot 240 ha, waarvan 25 ha hoge grond

II^{D}. Puttenerbeek. Deze beek voert het water af van een gebied, groot 4665 ha. Hiervan is 745 ha polderland en 3920 ha hoge grond. De Puttenerbeek staat in open verbinding met de vestinggracht van Elburg, welke door sluis C naar het Veluwemeer loost.

IIE. Gerioleerd gebied van de gemeente Elburg, groot 40 ha. In de toekomst zal dit gebied via de in uitvoering zijnde rioolwaterzuiveringsinstallatie lozen.

II^{F}. Polder Oosterwolde, zuidelijk deel, groot 900 ha. Hiervan bestaat 200 ha uit hoge grond.

II^{G}. Polder Oosterwolde, noordelijk deel, heeft een totale oppervlakte van 1790 ha en kan door een dieselgemaal op het Veluwemeer worden bemalen (zie het blad Zwolle-West). Van het uit drie delen bestaande gebied komen er twee gedeeltelijk op dit blad voor.

II^{H}. Nieuwe Kanaal en Gelderse Gracht. Het Nieuwe Kanaal vormt met de Gelderse Gracht de hoofdafvoerleiding van een gebied, groot 4195 ha. Hiervan is 1830 ha polderland en 2365 ha hoge grond. Het Nieuwe Kanaal kan vrij lozen op het Veluwemeer en bij veel waterbezwaar daarop worden bemalen. Zie het blad Zwolle-West.

II^{I}. Kamperveen, groot 1925 ha, kan op de Buitenreve worden bemalen. Zie het blad Zwolle-West. De Buitenreve kan van het Veluwemeer worden afgesloten door een keersluis, welke echter gewoonlijk open staat.

II^{J}. Hierdense Beek boven de stuw ten zuidoosten van Hierden. Dit gebied bestaat geheel uit hoge gronden en heeft een oppervlakte van 12 935 ha. Zie verder de bladen Harderwijk-Oost, Zutphen-West en Amersfoort-Oost.

III. Laag-Zalk

Deze afwateringseenheid, bestaande uit 630 ha polderland, loost door middel van een gemaal op de IJssel. Bij lage IJsselstanden geschiedt de lozing op natuurlijke wijze via een sluis naast het gemaal. Zie het blad Zwolle-West.

IV. Polderdistrict Hattem

De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid is 2875 ha. Hiervan is 1565 ha polderland en 1310 ha hoge grond. Het gebied kan op de IJssel worden bemalen. Bij lage waterstanden op deze rivier is ook vrije lozing mogelijk. Zie hiervoor het blad Zwolle-West en verder ook de bladen Zwolle-Oost en Hattem-Oost.

V. Apeldoorns Kanaal

Het kanaal, waarnaar deze afwateringseenheid is genoemd, loopt van de IJssel bij Dieren langs Apeldoorn naar de IJssel bij Hattem. Het is 54,6 km lang en wordt door zes schutsluizen verdeeld in zes panden, waarvan het derde en vierde pand gedeeltelijk op dit blad voorkomen.
Het kanaal wordt gevoed met water uit de IJssel door een gemaal bij Dieren en verder door verschillende aan de westzijde gelegen beken en sprengen. Hiervan is de met een afwijkende kleur aangegeven Grift de voornaamste.
Het kanaal is in beheer en onderhoud bij het rijk. De totale grootte van het erop afwaterende gebied is 30 515 ha. De oppervlakte van de kanaalboezem is ongeveer 111 ha. Zie verder ook de bladen Zutphen-West en -Oost en Hattem-Oost. Van de afwateringseenheid komen de volgende delen, V^{A} t/m V^{I}, geheel of gedeeltelijk op dit blad voor.

V^{A}. Derde pand. Dit pand loopt van de Koudhoornse Sluis (zie het blad Zutphen-West) tot de Vaassense Sluis (I). Het is 6,3 km lang en heeft een peil van NAP + 8,27 m. Het boezemoppervlak is ± 14 ha. Het overtollige water kan via de overlaat I en een omloopleiding afvloeien naar het vierde pand. De grootte van de op het derde pand afwaterende gebieden bedraagt, met inbegrip van de boezem, 2110 ha. Tot deze ge-bieden behoren de volgende onderdelen: V^{B} en V^{C}.

V^{B}. Wenumse Beek. Dit gebied, groot 450 ha, komt gedeeltelijk aan de zuidrand van dit blad voor. Zie verder het blad Zutphen-West.

V^{C}. Egelbeek. Het via deze beek afwaterende gebied is 1280 ha groot. De beek wordt middels een aquaduct over de Grift geleid en loost vrij op het derde pand.

V^{D}. Vierde pand. Dit pand loopt van de Vaassense Sluis (I) tot de Bonenbergersluis (zie het blad Hattem-Oost) en is 10,2 km lang. De boezem is ± 22 ha groot en heeft een peil van NAP + 5,55 m. De oppervlakte van de erop afwaterende gebieden be-draagt, met inbegrip van de boezem, 4345 ha. Tot deze gebieden behoren de volgende onderdelen: V^{E} en V^{F}. Zie verder ook onder V^{H}.

V^{E}. Smallertse Beek. De beek, welke door een grondduiker onder de Grift wordt door geleid, voert het water af van een gebied, dat geheel uit hoge gronden bestaat en een oppervlakte heeft van 2300 ha.

V^{F}. Verloren Beek. Het gebied, dat via deze beek naar het vierde pand loost, heeft een grootte van 2025 ha en bestaat geheel uit hoge gronden. De Verloren Beek wordt door middel van een aquaduct over de Grift geleid. Naast dit aquaduct bevindt zich een sluis, waardoor de beek bij veel waterbezwaar op de Grift kan lozen. Andere belangrijke waterlopen in dit gebied zijn: de Vlesbeek, de Paalbeek, de Tongerense Beek en de Klaarbeek.

V^{G} t/m V^{I}. Vijfde pand. Dit pand, dat geheel op het blad Hattem-Oost voorkomt, loopt van de Bonenbergersluis tot de Hezenbergersluis. Het heeft een peil van NAP + 4,00 m en een oppervlakte van ± 20 ha.
Ongeveer 400 m ten zuiden van de Hezenbergersluis bevindt zich in de westelijke kanaaloever een ontlastsluis, waardoor het vijfde pand normaal zijn overtollige water loost op de Oude Grift, welke als omloopleiding dienst doet en via een schotbalkstuw op het zesde pand loost. Tevens is lozing mogelijk door middel van de schuiven in de deuren van de Hezenbergersluis. Zie het blad Hattem-Oost.
De totale oppervlakte van het gebied, dat op het vijfde pand afwatert, is 19 935 ha. Tot dit gebied behoren de geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomende onderdelen V^{G} t/m V^{I}.

V^{G}. Gebied van hoge gronden, rechtstreeks afwaterend op het vijfde pand
De oppervlakte van dit gebied is 4075 ha.

V^{H} en V^{I}. Grift. De Grift ontstaat uit de samenvloeiing van de Uchelerbeek met verschillende sprengen ten zuidwesten van Apeldoorn, loopt langs Epe en Heerde en mondt vrij uit in het vijfde pand van het Apeldoorns Kanaal. Zie ook de bladen Zutphen-West en Hattem-Oost. De beek voert het overtollige water af van een aantal, voornamelijk uit hoge gronden bestaande gebieden, welke een ge-zamenlijke oppervlakte hebben van 15 860 ha. Slechts 100 ha is polderland. De ge-meenten Apeldoorn, Epe en Heerde hebben elk hun deel van de beek in beheer en onderhoud.

V^{H}. Grift van de stuw ten zuidwesten van Wenum tot de stuw te Vaassen (G)
De grootte van dit gebied is 2890 ha, waarvan 45 ha polderland. Bij zeer veel water-bezwaar kan de Grift een deel van het overtollige water via de overlaat H lozen op het vierde pand van het Apeldoorns Kanaal. Dit komt echter weinig voor. Zie verder het blad Zutphen-West.

V^{I}. Grift beneden de stuw te Vaassen (G). De oppervlakte van dit gebied is 5695 ha, waarvan 55 ha polderland.

VI. Stadsgracht van Hattem c.a. Deze afwateringseenheid heeft een oppervlakte van 250 ha. Hiervan is 240 ha hoge grond en 10 ha gerioleerd gebied (oude stadsgedeelte van Hattem). Het gehele gebied loost via de Stadsgracht en een uit-wateringssluis op het zesde pand van het Apeldoorns Kanaal, dat in open verbinding staat met de IJssel.
Bij langdurige hoge IJsselstanden kan het gebied worden bemalen. Zie ook het blad Hattem-Oost.

VII. Nieuwe Wetering beneden het Verbindingskanaal

Dit gebied, groot 1890 ha, loost via de Evergeunse Sluis, de Evergeune en de Veluwse Wetering op het zesde pand van het Apeldoorns Kanaal, dat in open verbinding staat met de IJssel. Bij veel waterbezwaar en bij buitenwaterstanden van NAP + 1,80 à 2,00 m kan de Nieuwe Wetering via een verbindingskanaaltje met hulpsluis lozen naar de Grote Wetering, welke te Wapenveld door een elektrisch gemaal op het zesde pand van het Apeldoorns Kanaal kan worden bemalen. Zie hiervoor het blad Hattem-Oost en verder het blad Zutphen-West.

VIII. Grote Wetering

De totale oppervlakte van de afwateringseenheid is 18 745 ha. De belangrijkste op dit blad voorkomende waterleidingen zijn: de Grote Wetering, de Kleine Wetering, de Apeldoornse Halve Wetering en de Kromme Beek.
Onder normale omstandigheden kan het gehele gebied vrij lozen via de sluizen bij het gemaal te Wapenveld; bij gering waterbezwaar kan het door dit gemaal worden be-malen op het zesde pand van het Apeldoorns Kanaal (IJssel).
Bij veel waterbezwaar wordt de afwateringseenheid verdeeld in twee delen. Het noordelijke deel, dat gedeeltelijk op dit blad voorkomt en een grootte heeft van 8090 ha, loost via de benedenloop van de Grote Wetering en het gemaal te Wapenveld; het zuidelijk deel watert via het toevoerkanaal en het nieuwe gemaal te Terwolde af naar de IJssel. Zie ook de bladen Zutphen-Oost en -West en Hattem-Oost.

Verklaring der tekens

▲ C 12 / 1,5	dieselgemaal
▬ S 7,5 / 0,7	elektrisch gemaal
▬ V 8	elektrisch gemaal, dient voor inmalen
	Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
▲	rioolwaterzuiveringsinstallatie
▮	rioolgemaal
▬	klein gemaal
	capaciteit minder dan 5 m³/min
✱	molen, door water gedreven
—o	kleine windmolen, waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt
><	uitwateringssluis
>< U	uitwaterings-, tevens inlaatsluis
><	inlaatsluis
>< H	hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
>>	schutsluis
=	aquaduct
o-o	grondduiker
o-o	grondduiker, aan één zijde afsluitbaar
⊢	vaste stuw
⊢ F	regelbare stuw
–	bodemval
—▽	peilmerk van het NAP
~~	peilschaal
reg. ~~~	peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)
p. – 1.10	polderpeil
z.s. + 0.10	zomerwaterstand in een polder
z.p. – 0.20	zomerpeil
w.p. – 0.10	winterpeil
K.p. – 0.30	kanaalpeil
	in m t.o.v. NAP
18.0	hoogtecijfer
	riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
	verharde weg
180 ha	grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
	waterleiding, hoofdzakelijk dienende voor waterinlaat
	tweede waterkering
	provinciale grens
	administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar, waar zij afwijkt van de waterstaat).

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in af-wateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.
Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naast-liggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een vol-gekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aan-grenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Gerioleerde gebieden, gelegen in een afwateringseenheid, zijn ongekleurd en zonodig omgeven door een smalle bies.
Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven.
De brede hoofdbies van een afwateringseenheid echter is langs de gehele grens on-gewijzigd voortgezet.
De grens tussen hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren. De namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven.
De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven.
De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men de betreffende peilnerkkaarten van het NAP met de bijbehorende staten.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uit-geverijbedrijf, Christoffel Plantijnstraat 1, 's-Gravenhage.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Boorlaan 2, te 's-Gravenhage, telefoon (070) 182610.

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

Enkhuizen-Oost 20	Zwolle-West 21	Zwolle-Oost 21
Harderwijk-Oost 26	Hattem-West 27	Hattem-Oost 27
Amersfoort-Oost 32	Zutphen-West 33	Zutphen-Oost 33

Herzien in 1960-'63
Uitgave 1965

27

Hattem-West

VII B.a. 795
(ed. 3, 61. 27-W)
Universiteits-bibliotheek Utrecht

Sluizen en stuwen

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempelhoogte in m t.o.v. NAP
Langs het Veluwemeer		
A. Lummermerksluis, inlaatsluis; één opening met aan de binnenzijde één schuif	2,00	— 0,72
B. Eektermerksluis, uitwaterings- tevens inlaatsluis; één opening met aan de buitenzijde één deur	1,38	— 0,63
C. Uitwateringssluis voor de Puttenerbeek en de vestinggracht van Elburg; één opening met twee paar puntdeuren	2,00	— 0,80
D. Goorsluis, uitwaterings- tevens inlaatsluis, voor de Goorbeek; één opening met aan de buitenzijde één deur	1,40	— 0,60
E. Uitwateringssluis voor de Waterlandspolder van Doornspijk; één opening met aan de binnenzijde één schuif en aan de buitenzijde één deur	0,90	— 0,23
In de Gelderse Gracht		
F. Zuidersluis, uitwateringssluis voor het op de Gelderse Gracht lozende gebied; één opening met één schuif	3,00	— 0,70
In de Grift		
G. Stuw ten noordoosten van Vaassen; één opening, afsluitbaar met schotbalken	3,00	+ 5,97
Tussen de Grift en het Apeldoorns Kanaal		
H. Overlaat; vier openingen, afgesloten met schotbalken, elke opening Maximum-hoogte van de overlaat is NAP + 6,87 m.	3,00	+ 5,97
In het Apeldoorns Kanaal		
I. Vaassense Sluis, schutsluis tussen het derde en vierde pand; twee paar puntdeuren		
Benedenhoofd	6,00	+ 3,45
Bovenhoofd	6,00	+ 6,17
In de westelijke oever van het Apeldoorns Kanaal, ten zuiden van sluis I		
J. Overlaat; één opening, afgesloten met schotbalken Maximum-hoogte van de overlaat is NAP + 8,48 m.	3,00	+ 7,64
K. Vaste stuw in de omloopleiding van het derde naar het vierde pand van het Apeldoorns Kanaal De kruinhoogte bedraagt NAP + 5,94 m	2,25	—

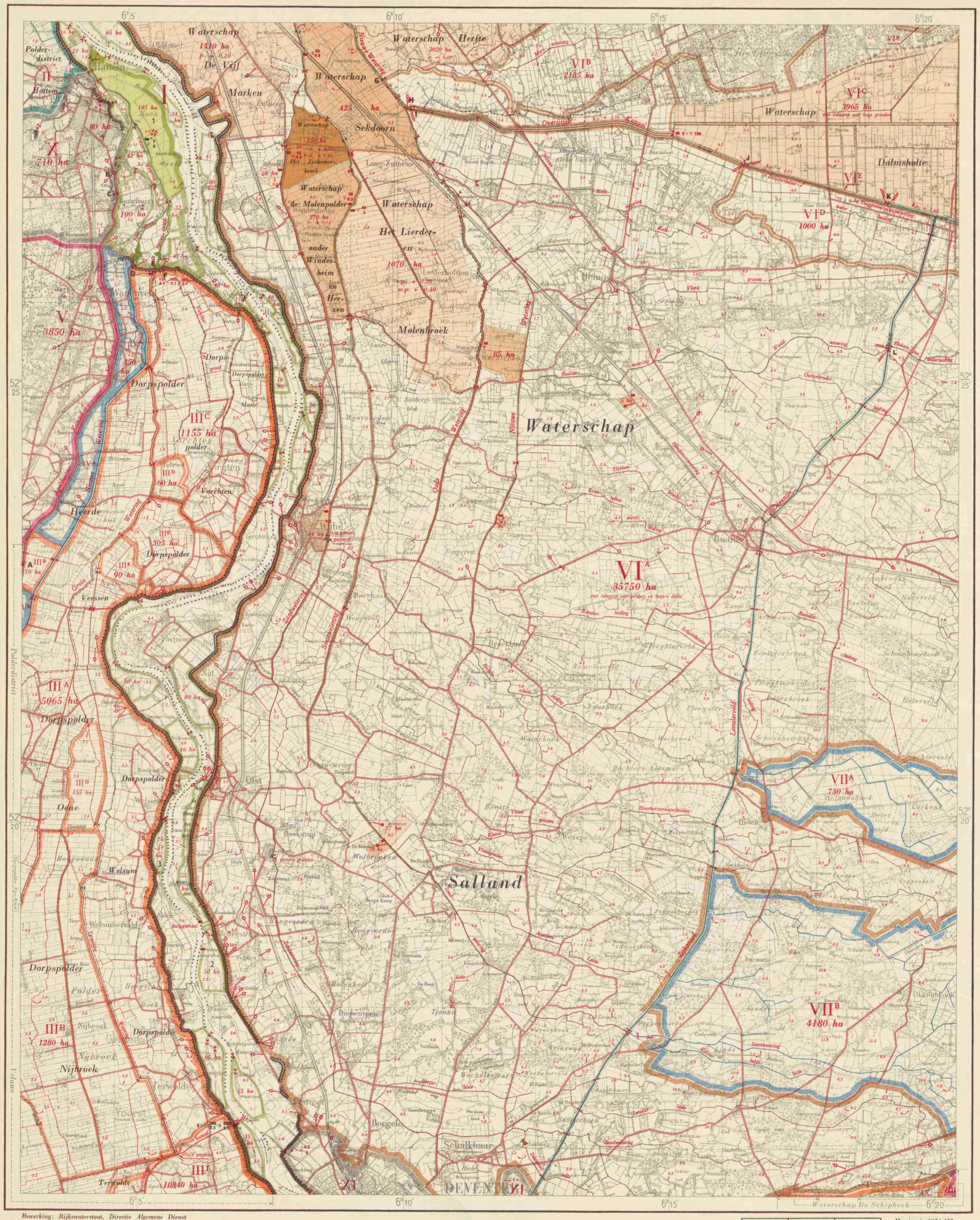

Schaal 1 : 50000

Bewerking: Rijkswaterstaat, Directie Algemene Dienst en Waterhuishouding
Reproductie: J. J. Groen en Zn. N.V., Leiden

Zwolle West 21	Zwolle Oost 21	Coevorden West 22
Hattem West 27	Hattem Oost 27	Almelo West 28
Zutphen West 33	Zutphen Oost 33	Groenlo West 34

Herzien in 1954-'55

AFWATERINGSEENHEDEN

I. Afwateringseenheden, lozende op de IJssel, buiten de hoofdwaterkering gelegen

De gezamenlijke grootte van de gebieden, die op dit blad voorkomen bedraagt 1425 ha., waarvan 460 ha afwatert op het zesde pand van het Apeldoorns Kanaal.
Zie voorts de bladen Hattem-West, Zutphen-Oost, Zwolle-West en -Oost.

II. Afwateringseenheid Polderdistrict Hattem

Een klein gedeelte van dit gebied komt voor in de noordwesthoek van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Zwolle-West en Hattem-West.

III. Afwateringseenheid van de Grote Wetering

De voornaamste waterleidingen, welke met de Grote Wetering in verbinding staan, zijn: de Terwoldse Wetering, de Stroombreed en het Verbindingskanaal.
Bij weinig wateraanvoer en lage IJsselstanden kan de Grote Wetering vrij afwateren op het benedenpand van het Apeldoorns Kanaal door een uitwateringssluis (E) in de Veluwse Bandijk.
Bij veel wateraanvoer en hoge IJsselstanden wordt de afwateringseenheid bemalen; men kan dan twee bemalingskringen onderscheiden: III A t.m. III H gebieden, welke bemalen worden door het gemaal te Wapenvelde, groot 8180 ha; in bijzondere gevallen wordt een gebied, groot 2015 ha, eveneens bemalen (zie IV).
Naast het gemaal bevindt zich een uitwateringssluis met een schuif, waarmede de volgende peilen worden gehandhaafd:
zomerpeil ± 1,35 m + N.A.P.;
winterpeil 1,20 m + N.A.P.
III I het gebied, dat bemalen wordt door het gemaal te Terwolde, groot 10 840 ha. Bij lage IJsselstanden kan vrij worden afgestroomd door twee afsluitbare duikers naast het gemaal.
Het peil bij het gemaal bedraagt 3,10 m + N.A.P.; in droge tijden wordt dit peil, door inmaling gehandhaafd.
Zie tevens de bladen Hattem-West en Zutphen-West en -Oost.

IV. Afwateringseenheid van de Nieuwe Wetering

Het stroomgebied, dat bestaat uit twee afzonderlijke delen, heeft een totale grootte van 2015 ha.
De Wetering loost via een uitwateringssluis (D) op het zesde pand van het Apeldoorns Kanaal.
Bij grote watertoevoer kan ze via een hulpsluis worden bemalen door het gemaal te Wapenvelde.
Het zomerpeil aan de sluis bedraagt ± 1,60 m + N.A.P.
Zie tevens de bladen Hattem-West en Zutphen-West.

V. Afwateringseenheid van het Apeldoorns Kanaal

Het gebied, dat op het vijfde pand afwatert, bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 3850 ha.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Hattem-West en Zutphen-West en -Oost.

VI. Afwateringseenheid van het benedenpand van het Overijssels Kanaal, hoofdkanaal Zwolle-Almelo (Nieuwe Wetering)

Dit pand staat in open verbinding met de stadsgrachten van Zwolle. Van het gebied met een totale grootte van 49 245 ha is de onderverdeling als volgt:
VI A. *Het gebied, rechtstreeks lozend op de Nieuwe Wetering. Het bestaat uit polderland en hoge gronden en heeft een grootte van 42 095 ha.*
VI B. *Stroomgebied van de Marswetering, groot 2185 ha.*
VI C. *Gebied, lozende via het gemaal van waterschap Dalmsholte op het tweede pand van het Overijssels Kanaal, groot 3965 ha.*
VI D. *Gebied, direct lozend op het tweede pand van het Overijssels Kanaal, groot 1000 ha.*
VI E. *Derde pand van het Overijssels Kanaal; hierop wateren geen gronden af.*
Zie tevens blad Almelo-West.

VII. Afwateringseenheid van de Vecht

Boezem van het vierde pand van het Overijssels Kanaal, hoofdkanaal Zwolle-Almelo en het Zijkanaal Lemelerveld-Deventer. Dit gebied maakt deel uit van de Midden-Regge (Zie Almelo-West). De totale grootte van het gebied, dat afwatert op het Zijkanaal Lemelerveld-Deventer bedraagt 4930 ha. (VII A en VII B) De Sennipmansluis (L) wordt gesloten, als het K.P. van het vierde pand stijgt boven 5,70 m + N.A.P.
Zie tevens blad Almelo-West.

VIII. Afwateringseenheid van de Schipbeek

Een klein gedeelte van het stroomgebied komt voor in de zuidoosthoek van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Almelo-West en Groenlo-West en -Oost.

IX. Afwateringseenheid van de Dortherbeek

Een klein gedeelte van het stroomgebied komt voor aan de zuidzijde van het blad.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Zutphen-Oost en Groenlo-West.

X. Afwateringseenheid van de Hezenbergersluis.

Dit gebied, dat afwatert op het zesde pand van het Apeldoorns kanaal heeft een grootte van 790 ha, waarvan 80 ha polderland.
Zie ook blad Hattem-West.

XI. Afwateringseenheid Riolering Deventer.

Van dit gebied komt een klein deel voor aan de zuidrand van dit blad.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Zutphen-Oost.

SLUIZEN

	wijdte in de dag in m	slagdrempelhoogte t.o.v. N.A.P. in m
In het Apeldoorns Kanaal		
A. Bonenburgersluis, *schutsluis tussen het vierde en vijfde pand; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 32 m*	6,00	
Bovenhoofd		3,63 +
Benedenhoofd		2,08 +
B. Hezenbergersluis, *schutsluis tussen het vijfde en zesde pand; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 32 m*	6,00	
Bovenhoofd		2,00 +
Benedenhoofd		1,78 —
C. Ontlastsluis *van het vijfde pand; drie openeningen, elk met één schuif, elke opening*	1,26	2,11 +
In de Veluwse Bandijk		
D. Evergeuensluis, *uitwateringssluis van de Nieuwe Wetering, twee openingen, elk met één deur, elke opening*	3,50	0,87 +
E. Grote sluis, *uitwateringssluis van de Grote Wetering; één opening met één paar puntdeuren.*	5,67	0,35 +
F. Leigravesluis, *uitwateringssluis van de Vorchter Leigraaf; één opening met één paar puntdeuren.*	3,63	0,96 +
De sluis doet weinig dienst meer.		
In de Marswetering		
G. Linterzijl, *uitwateringssluis; twee openingen, één met deur en een met klep, respectievelijk*	1,00 1,80	0,15 —
In het Overijssels Kanaal, hoofdkanaal Zwolle-Almelo		
H. Schutsluis *tussen het eerste en tweede pand (schutsluis no. I); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40,00 m*	6,00	
Bovenhoofd		0,55 —
Benedenhoofd		2,10 —
I. Ontlastsluis *van het tweede pand; drie openingen met schotbalken, elke opening*	2,00	1,35 + (vloer)
J. Schutsluis *tussen het tweede en derde pand (schutsluis no. II); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40,00 m*	6,00	
Bovenhoofd		1,90 +
Benedenhoofd		0,25 +
K. Schutsluis *tussen het derde en vierde pands (schutsluis no. III); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40,00 m*	6,00	
Bovenhoofd		3,35 +
Benedenhoofd		2,25 +
In het zijkanaal Lemelerveld-Deventer		
L. Sennipmansluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand; twee paar puntdeuren schutkolklengte 40,00 m*	6,00	
De slagdrempels zijn even hoog		3,90 +

VERKLARING DER TEKENS

- Elektrisch gemaal, dienende voor uitmalen
- Elektrisch gemaal, dienende voor in- en uitmalen
- met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, s = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte)
- Klein gemaal, capaciteit minder dan 5 m³/min
- Kleine windmolen, raddiameter minder dan 5 m
- Rioolgemaal (met opgave van het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte)
- Schutsluis
- Uitwateringssluis
- Inlaatsluis
- Uitwaterings-, tevens inlaatsluis
- Hulpsluis
- Grondduiker
- Afsluitbare grondduiker
- Regelbare stuw
- Vaste stuw
- Peilschaal
- Peilmerk van het N.A.P.
- Polderpeil
- Zomerpeil
- Winterpeil
- Kanaalpeil
- Hoogtecijfer
- Verharde weg
- Riolering in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoort
- Grootte van de afwateringseenheid of onderdelen in ha volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter
- Provinciale grens
- Administratieve grens van een waterschap
- Hoofdwaterkering

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

Polder De Hoenwaard (1); — N.V. Overijsselse Steenfabrieken I (2); N.V. Overijsselse Steenfabrieken II (3); — Het Veen (4).

TOELICHTING

Iedere afwateringseenheid is aangeduid met een eigen kleur en wordt begrensd door een brede bies. Een smalle bies in dezelfde kleur geeft de begrenzing aan van de onderdelen der afwateringseenheden. Een smalle bies van een andere kleur binnen die afwateringseenheid geeft de begrenzing aan van een belangrijk onderdeel daarvan, dat voor de duidelijkheid door een andere kleur is aangegeven. Waar deze smalle bies echter samenvalt met de begrenzing van de afwateringseenheid wordt zij vervangen door de brede bies in de kleur van die afwateringseenheid. Een volgekleurd gebied geeft een onderdeel aan van een afwateringseenheid, dat een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezit. Afwateringseenheden buiten de hoofdwaterkering gelegen zijn aangeduid in de geelgroene kleur.
De grens tussen hoge gronden en het polderland, waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies.
De belangrijkste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van het gebied, waartoe zij behoren; namen zijn in rood bijgeplaatst.
De namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Voor administratieve gegevens en gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Overijssel, behorende bij de Waterstaatskaart.
De volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst en Waterhuishouding van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25 te 's-Gravenhage, telefoon 0 1700-183280.
De waterstaatskaarten zijn a *f* 5.— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage, en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Universiteits-bibliotheek Utrecht
VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 27-0)

27 ARCHIEF

HATTEM OOST

1 - dec. 1960

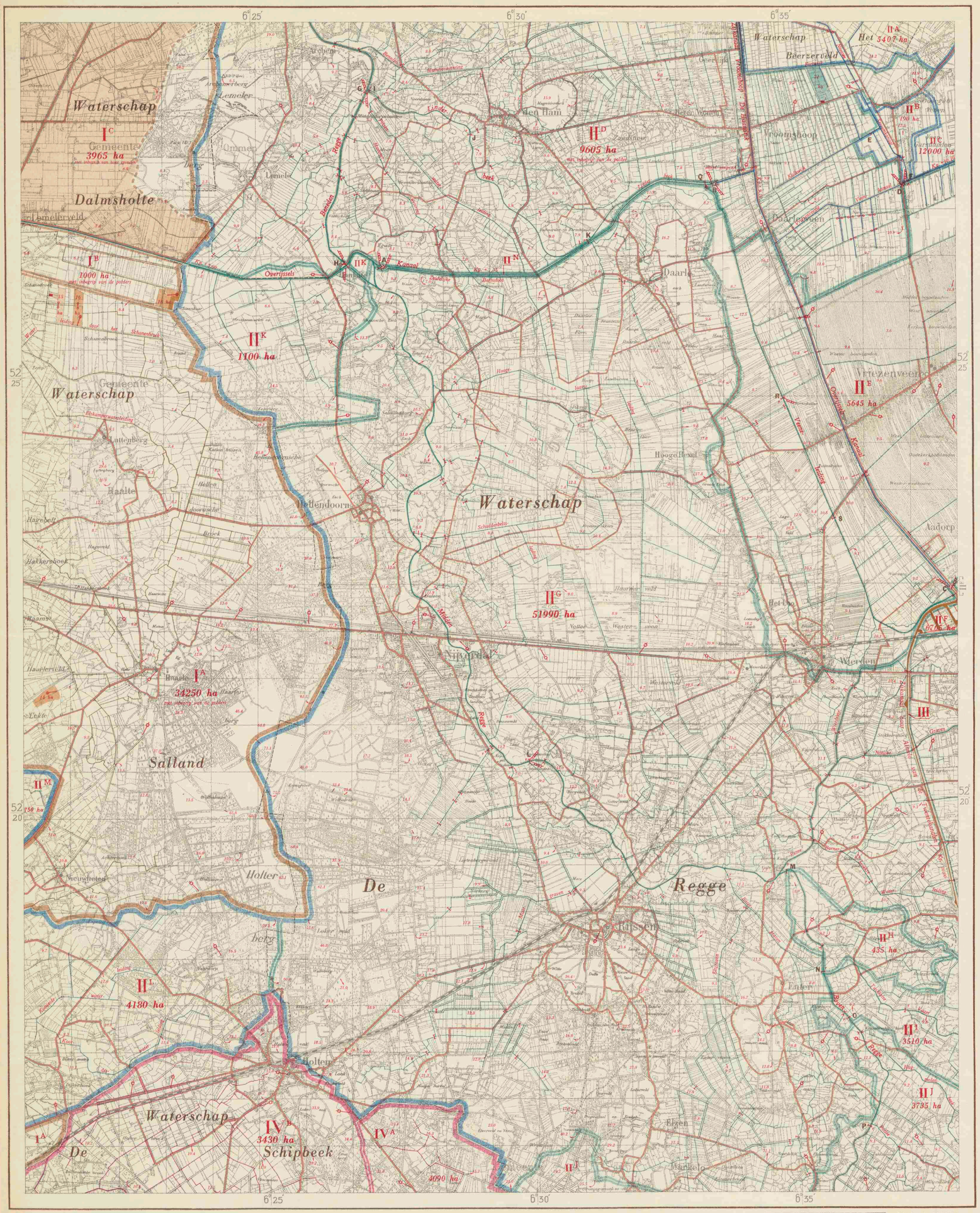

Bewerking: Rijkswaterstaat, Directie Algemene Dienst en Waterhuishouding
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden

Schaal 1 : 50 000

Zwolle oost 21	Coevorden west 22	Coevorden oost 22
Hattem oost 27	Almelo west 28	Almelo oost 28
Zutphen oost 33	Groenlo west 34	Groenlo oost 34

Herzien in 1954-'55

AFWATERINGSEENHEDEN

I. Afwateringseenheid van het benedenpand van het Overijssels Kanaal, hoofdkanaal Zwolle—Almelo, genaamd Nieuwe Wetering

De volgende onderdelen komen gedeeltelijk op dit blad voor:

IA. *Het gebied, dat rechtstreeks afwatert op de Nieuwe Wetering, totaal groot 42 095 ha.*

IB. *Tweede pand van het Overijssels Kanaal, gebied, afwaterend op de waterlossingen, gelegen ten zuiden van dit pand, groot 1000 ha.*

IC. *Tweede pand van het Overijssels Kanaal, bemalen gronden van waterschap Dalmsholte, groot 3965 ha.*
De totale grootte van het stroomgebied bedraagt 49 245 ha.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Hattem-Oost.

II. Afwateringseenheid van de Vecht

Van het gebied met een totale grootte van circa 375 000 ha, waarvan 186 000 ha Nederlands gebied, is de onderverdeling als volgt:
II A t/m II C: gebied, afwaterend op de Vecht
II D t/m II N: gebied, afwaterend op de Regge

Vecht

IIA. Vecht tussen de stuwen te Junne en die te Mariënberg

In de noordoosthoek komt een klein deel van dit gebied voor; de grootte bedraagt 5407 ha.

IIB. Zesde pand van het Overijssels Kanaal, hoofdkanaal Zwolle—Almelo, zijkanaal Vroomshoop—De Haandrik en eerste pand van het Vriezenveense Veenkanaal

Dit gebied maakt deel uit van de Vecht tussen de stuwen te Junne en die te Mariënberg.
Een van de delen, groot 190 ha, hetwelk op deze boezem afwatert, komt op dit blad voor.

IIC. Bovenpand van het Vriezenveense Veenkanaal

Het gebied, dat zijn water hierop afvoert, komt voor een klein gedeelte aan de oostrand van het blad voor en heeft een grootte van 12 000 ha.
Overtollig water kan via een ontlastsluis (sluis F) en een stroomduiker worden afgevoerd naar hetzijkanaal Vroomshoop—De Haandrik.

Regge

IID. Beneden-Regge, Linderbeek

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een grootte van 9605 ha.

IIE. Veeneleiding

Het hierop afwaterende gebied, dat een grootte heeft van 5645 ha, maakt deel uit van de Beneden-Regge.

IIF. Hollandergraven

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een grootte van 6765 ha en maakt eveneens deel uit van de Beneden-Regge.

IIG. Midden-Regge tussen de grondduiker onder het Overijssels Kanaal te Hankate en stuw M in de Boven-Regge

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een grootte van 51 990 ha.

IIH. Boven-Regge tussen de stuwen M en N

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een grootte van 435 ha.

IIJ. Boven-Regge tussen de stuwen N en O

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een grootte van 3510 ha.

IIJ. Boven-Regge tussen stuw O en de oorsprong

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een grootte van 3735 ha.

IIK. Vierde pand van het Overijssels Kanaal, hoofdkanaal Zwolle—Almelo

Het gebied, dat rechtstreeks op dit pand afwatert, heeft een grootte van 1100 ha.

IIL. Zijkanaal Lemelerveld—Deventer

IIM. *Dit kanaal, voorkomende op blad Hattem-Oost, staat in open verbinding met het vierde pand van het Overijssels Kanaal.*
De grootte van de gebieden II M en II L, welke op dit kanaal afwateren, zijn resp. 4180 ha en 750 ha.

IIN. Vijfde pand van het Overijssels Kanaal, hoofdkanaal Zwolle—Almelo

Op dit pand wateren geen gronden af.

De Beneden-Regge maakt deel uit van de Vecht tussen de stuwen te Vilsteren en die te Junne. De totale grootte van het stroomgebied bedraagt 22 015 ha.
De Midden-Regge staat met een aftakking in open verbinding met het vierde pand van het Overijssels Kanaal. Het aangevoerde water wordt door een grondduiker en via een stuw (stuw H) afgevoerd naar de Beneden-Regge. Het stuwpeil aan de stuw bedraagt 5,60 m + N.A.P.
De totale grootte van het gebied, dat op de Midden-Regge afwatert en dat onderverdeeld is in drie onderdelen, waarvan er één op dit blad voorkomt, bedraagt 59 870 ha.
De totale grootte van het gebied, dat op de Boven-Regge afwatert en onderverdeeld is in zeven onderdelen, waarvan er één geheel en twee gedeeltelijk op dit blad voorkomen, bedraagt 7680 ha.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Almelo-Oost en Groenlo-West en -Oost.

III. Afwateringseenheid van de Twentekanalen

Op dit blad komt een gedeelte voor van het zijkanaal naar Almelo, onderdeel van het tweede pand van het kanaal Zutphen—Enschede van de Twentekanalen.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Almelo-Oost, Groenlo-West en -Oost en Zutphen-Oost.

IV. Afwateringseenheid van de Schipbeek

Het gebied bestaat uit vier onderdelen, waarvan er twee gedeeltelijk op dit blad voorkomen:

IVA. *Het gebied, dat afwatert op de Schipbeek tussen de grondduiker onder het kanaal Zutphen—Enschede en de Sandermansstuw, groot 4090 ha.*

IVB. *Het gebied, dat afwatert op de Schipbeek tussen de Sandermansstuw en de Bannинkstuw, groot 3325 ha.*
Genoemde kunstwerken komen voor op blad Groenlo-West.
De totale grootte van het stroomgebied bedraagt 28 630 ha, waarvan 15 700 ha Duits gebied.
Zie tevens blad Groenlo-Oost.

SLUIZEN

	wijdte in de dag in m	hoogte van de slagdrempel + N.A.P.
In het Overijssels Kanaal, hoofdkanaal Zwolle—Almelo		
A. Schutsluis *tussen het vierde en het vijfde pand (sluis no. 4), twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40 m*	6,00	
Bovenhoofd		5,05
Benedenhoofd		3,30
B. Schutsluis *tussen het vijfde en het zesde pand (sluis no. 5), twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40 m.*	6,00	
Bovenhoofd		6,80
Benedenhoofd		5,05
C. Schutsluis *tussen het zesde en het zevende pand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40 m*	6,00	
Bovenhoofd		7,30
Benedenhoofd		6,80
De drempel van het bovenhoofd kan zo nodig verlaagd worden tot 6,80 m + N.A.P.		
In het Vriezenveense Veenkanaal		
D. Schutsluis *tussen het benedenpand en het bovenpand, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 40 m*	6,00	
De slagdrempels zijn even hoog		7,40
In de Kalkwijk		
E. Keersluis *tussen de Kalkwijk en het Nieuwe Stroomkanaal, één opening met één paar puntdeuren*	5,35	7,60
De sluis is alleen tijdens de aardappelcampagne geopend.		
In het Nieuwe Stroomkanaal		
F. Ontlastsluis *van het bovenpand van het Vriezenveense Veenkanaal naar het Nieuwe Stroomkanaal, drie openingen, elk met één schuif, elke opening*	1,00	8,37 (vloer)

STUWEN

	wijdte of kruinbreedte in m	Hoogte + N.A.P. stuwdrempel	Hoogte + N.A.P. bovenkant vloer	Hoogte + N.A.P. stuwpeil
In de Beneden-Regge				
G. Schotbalkstuw, *zeven openingen, elke opening*	4,00			
Één opening met schuif		2,42		
Twee openingen met schotbalken		2,42		
Vier openingen met schotbalken		3,68		4,35
H. Beweegbare stuw, *drie openingen, afsluitbaar met stoneyschuiven, elke opening*	3,90		2,60	5,60
In de Linderbeek				
I. Schotbalkstuw, *drie openingen, elke opening*	4,00	2,81		4,76
J. Schotbalkstuw, *zelfde constructie*	4,00	3,40		5,55
K. Schotbalkstuw, *zelfde constructie*	4,00	4,37		6,87
In de Midden-Regge				
L. Betonstuw, *zeven openingen, hiervan drie openingen met dubbele schuiven, elke opening*	2,30	5,22		
Twee openingen met schotbalken, elke opening	5,50	6,47		
Idem, elke opening	5,59	6,47		6,17
In de Boven-Regge				
M. Schotbalkstuw, *vier openingen, twee openingen, elk*	2,40	6,50		7,65 tot
Twee openingen, elk	3,00	6,50		7,80
N. Schotbalkstuw, *drie openingen, elke opening*	2,06			
Twee buitenste stuwdrempels		7,12		
Middelste stuwdrempel		6,94		8,10
O. Schotbalkstuw, *twee openingen, elke opening*	2,10	7,41		8,55
P. Schotbalkstuw, *drie openingen, elke opening*	1,80	8,20		9,15
In de Veeneleiding				
Q. Grondduiker *onder het Overijssels Kanaal, afsluitbaar met schuiven, twee openingen, elke opening*	2,30		7,05	7,25 tot 7,40
R. Schotbalkstuw, *vijf openingen, middelste opening met schuif*	2,50	6,20		
Overige openingen met schotbalken	2,00	6,20		8,15
S. Schotbalkstuw, *vier openingen, elke opening*	2,05	7,05		8,25

VERKLARING DER TEKENS

- Klein gemaal; capaciteit minder dan 5 m³/min
- Kleine windmolen; vlucht of raddiameter minder dan 5 m
- Schutsluis
- Uitwateringssluis
- Grondduiker
- Afsluitbare grondduiker
- Vaste stuw
- Regelbare stuw
- Peilschaal
- Peilmerk van het N.A.P.
- Kp. + 7.35 Kanaalpeil in m t.o.v. N.A.P.
- 58.6 Hoogtecijfer t.o.v. N.A.P.
- Verharde weg
- Riolering in de kleur van het stroomgebied, waartoe zij behoort
- 3430 ha Grootte van boezem of stroomgebied volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter
- Administratieve grens van een waterschap

TOELICHTING

Iedere afwateringseenheid is aangeduid met een eigen kleur en wordt begrensd door een brede bies.
Een smalle bies in dezelfde kleur geeft de begrenzing aan van de onderdelen der afwateringseenheden.
Een smalle bies van een andere kleur binnen die afwateringseenheid geeft de begrenzing aan van een belangrijk onderdeel daarvan, dat voor de duidelijkheid door een andere kleur is aangegeven.
Waar deze smalle bies echter samenvalt met de begrenzing van de afwateringseenheid, wordt zij vervangen door de brede bies in de kleur van die afwateringseenheid.
Een volgekleurd gebied geeft een onderverdeling aan van een afwateringseenheid, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezit.
De belangrijkste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van het gebied, waartoe zij behoren; namen zijn in rood bijgeplaatst.
De namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Voor administratieve gegevens en gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Overijssel, behorende bij de Waterstaatskaart.
De volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst en Waterhuishouding van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon K 1700-183280.
De waterstaatskaarten zijn à ƒ 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage, en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 28-W)
ARCHIEF
ARCHIEF
waterstaats-documentatie kartografie

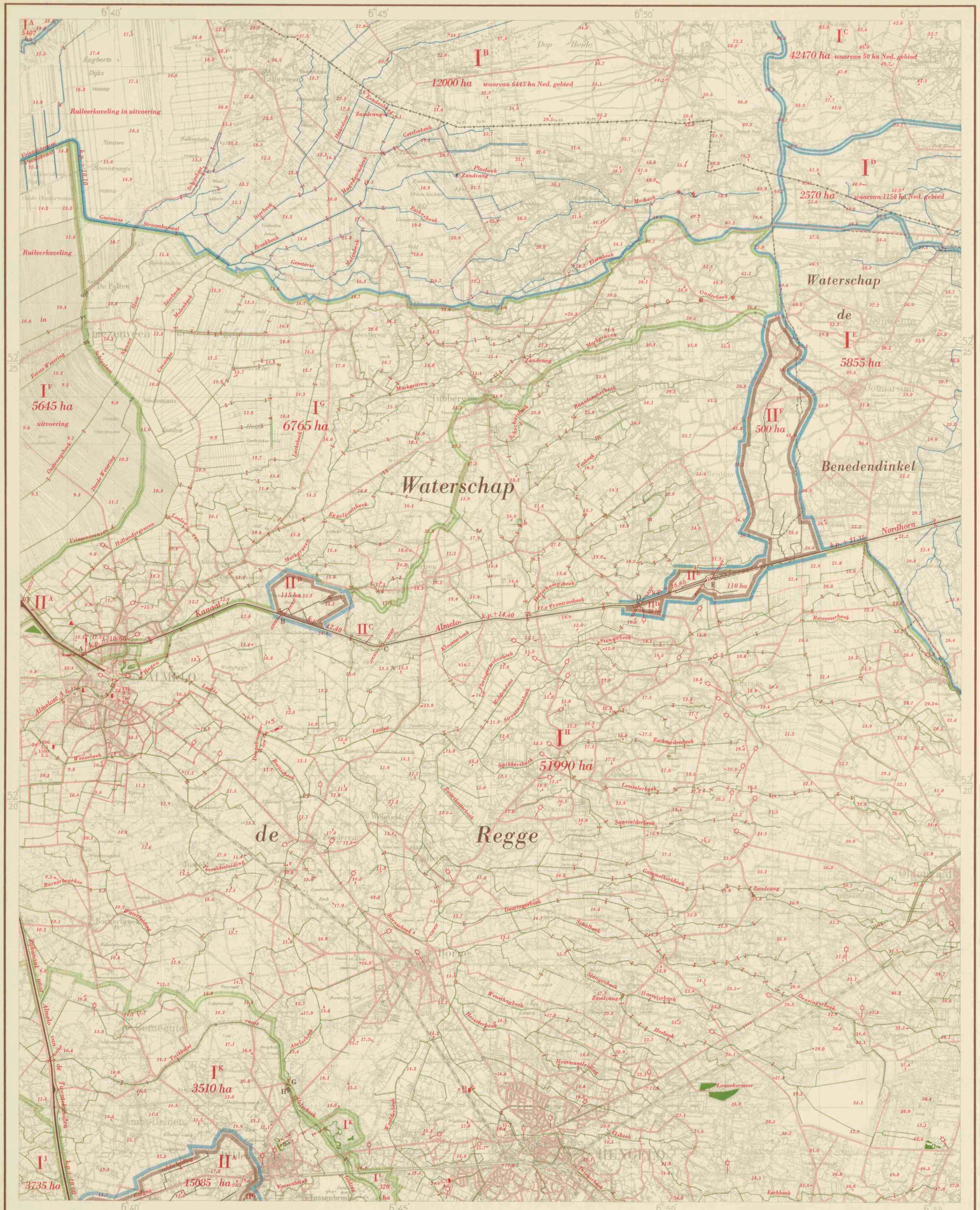

Rijkswaterstaat: Dir. Alg. Dienst en Waterhuishouding.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

Herzien in 1954.

AFWATERINGSEENHEDEN

I. Afwateringseenheid van de Vecht

Van het gebied, met een totale grootte van circa 375 000 ha, waarvan 186 000 ha Nederlands gebied, is de onderverdeling als volgt :

gebied, afwaterend op de Vecht (IA, IB, IC, ID, IE)

gebied, afwaterend op de Regge (IF, IG, IH, II, IJ, IK)

Vecht

IA. Vecht tussen de stuwen te Junne en Mariënberg

In de noordwesthoek van dit blad komt een klein deel van dit gebied voor, de grootte bedraagt 5407 ha.

IB. Geestersch Stroomkanaal, bovenpand van het Vriezenveensche Veenkanaal

Het gebied, dat zijn water hierop afvoert, komt gedeeltelijk op dit blad voor en heeft een grootte van 12 000 ha, waarvan 6445 ha Nederlands gebied.

IC. Vecht tussen de stuwen te Nordhorn en de stuw te De Haandrik

Een deel van het gebied, dat via de Dinkel beneden de stuwen te Neuenhaus hierop afwatert, komt in de noordoosthoek van dit blad voor en heeft een grootte van 42 470 ha, waarvan 50 ha Nederlands gebied.

ID. Dinkel, Lager Omvloed en het Dinkelkanaal

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een grootte van 2570 ha, waarvan 1150 ha Nederlands gebied.

IE. Hollandsche Graven boven de stuw in de mond

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een grootte van 5855 ha.

Regge

IF. Eerste Wetering, Derde Wetering, Oudewegsbeek (Beneden-Regge)

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een grootte van 5645 ha.

IG. Markgraven, Hollandergraven, Vriezenveensche A (Beneden-Regge)

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een grootte van 6765 ha.

IH. Midden-Regge tussen de grondduiker te Hankate en stuw M bij de mond van de Exosche A *(zie blad Almelo-West)*

Het gebied, dat hierop afwatert en waarin de voornaamste stromen zijn : Weezebeek, Loolee, Gammelker beek e.a., heeft een grootte van 51 990 ha.

II. Midden-Regge tussen stuw G en het verdeelwerk C op blad Groenlo-Oost

Het gebied, dat hierop afwatert en waarin de voornaamste stroom is de Oelerbeek, heeft een grootte van 320 ha. Bovendien ontvangt dit gebied het water, dat afwatert op het gebied van de Twekkeler beek, Bockeler beek en Hegebeek, groot 7560 ha, waarvan 6690 ha Nederlands gebied.

Aan de linkeroever van de Oelerbeek, ten noorden van de weg Borne—Delden, bevindt zich een overlaat (H), waardoor bij veel waterbezwaar het water van een gebied met een grootte van 7830 ha, waarvan 7010 ha Nederlands gebied, kan worden afgevoerd naar de Twikkelsche Vaart.

IJ. Boven-Regge tussen stuw O *(blad Almelo-West)* **en stuw J** *(blad Groenlo-West)*

Het gebied, dat voor een klein deel in de zuidoosthoek van dit blad voorkomt, heeft een grootte van 3735 ha.

IK. Boven-Regge tussen de stuwen N en O *(blad Almelo-West)*

Het gebied, dat hierop afwatert en waarin de voornaamste stroom is de Twikkelsche Vaart, heeft een grootte van 3510 ha.

Het gebied, dat afwatert op de Dinkel tussen de stuw te Lage en de stuwen te Neuenhaus, is onderverdeeld in drie onderdelen, waarvan twee gedeeltelijk op dit blad voorkomen (ID, IE).
De gezamenlijke grootte van dat gebied bedraagt 19 005 ha.

Het gebied, behorende tot het stroomgebied van de Beneden-Regge beneden de grondduiker onder het Overijsselsch Kanaal, Hoofdkanaal Zwolle—Almelo te Hankate, maakt deel uit van het gebied, behorende bij de Vecht tussen de stuwen te Vilsteren en Junne en is onderverdeeld in drie onderdelen, waarvan twee geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen (IF, IG). De totale grootte van dit gebied bedraagt 22 015 ha.

Het gebied, behorende tot het stroomgebied van de Midden- en Boven-Regge boven de grondduiker onder het Overijsselsch Kanaal, Hoofdkanaal Zwolle—Almelo te Hankate, maakt evenzeer deel uit van het gebied, behorende bij de Vecht tussen de stuwen te Vilsteren en Junne en staat in open verbinding met het vierde pand van het Overijsselsch Kanaal.
De gezamenlijke grootte van het gebied, dat op de Midden-Regge afwatert en onderverdeeld is in drie onderdelen, waarvan twee gedeeltelijk op dit blad voorkomen (IH, II), bedraagt 59 870 ha, waarvan 59 000 ha Nederlands gebied.
De gezamenlijke grootte van het gebied, dat op de Boven-Regge afwatert en onderverdeeld is in zeven onderdelen, waarvan twee gedeeltelijk op dit blad voorkomen (IJ, IK), bedraagt 7680 ha.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Coevorden-Oost en -West, Groenlo-Oost en -West, Denekamp en Almelo-West.

II. Afwateringseenheid van de Twentekanalen

Het gebied, dat op de Twentekanalen afwatert, heeft een gezamenlijke grootte van ca. 68 100 ha, waarvan ca. 36 700 ha Nederlands gebied, en bestaat uit veertien onderdelen, waarvan zes geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen.

IIa. Tweede pand van het kanaal Zutphen—Enschede en Zijkanaal naar Almelo van de Twentekanalen

Met dit pand ligt gemeen het zevende pand van het Overijsselsch Kanaal, Hoofdkanaal Zwolle—Almelo, het eerste pand van het kanaal Almelo—Nordhorn.
Het gebied, dat hierop afwatert, heeft een gezamenlijke grootte van 23 900 ha en is onderverdeeld in vijf onderdelen, waarvan één voorkomt aan de zuidrand van dit blad ; de grootte bedraagt 15 085 ha.

IIb. Tweede pand van het Kanaal Almelo—Nordhorn

Het gebied, dat hierop afwatert, ligt aan de noordzijde van het kanaal en heeft een grootte van 115 ha.
Het peil bedraagt 10,60 m + N.A.P. (gewenst peil 10,80 m + N.A.P.).

IIc. Derde pand van het Kanaal Almelo—Nordhorn

Hierop wateren geen gronden af.

IId. Vierde pand van het Kanaal Almelo—Nordhorn

Het gebied, dat hierop afwatert, ligt aan de zuidzijde van het kanaal en heeft een grootte van 20 ha.
Het peil bedraagt 14,40 m + N.A.P.

IIe. Vijfde pand van het Kanaal Almelo—Nordhorn

Het gebied, dat hierop afwatert, ligt aan weerszijden van het kanaal en heeft een grootte van 110 ha.
Het peil bedraagt 16,60 m + N.A.P.

IIf. Zesde pand van het Kanaal Almelo—Nordhorn

Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit vijf afzonderlijke delen, waarvan één op dit blad voorkomt met een grootte van 500 ha.
De gezamenlijke grootte bedraagt 41 679 ha, waarvan 11 354 ha Nederlands gebied.
Overtollig water wordt via de Dinkel afgevoerd naar de Vecht door een ontlastsluis in de noordelijke kanaaltak (zie blad Denekamp).
Het peil bedraagt 21,35 m + N.A.P.

IIg. Derde pand van het Kanaal Zutphen—Enschede van de Twentekanalen

Een klein deel komt aan de zuidrand van dit blad voor en heeft een grootte van 20 ha.
Voor nadere bijzonderheden zie de bladen Denekamp, Groenlo-Oost en -West, Zutphen-Oost en Almelo-West.

SLUIZEN EN STUWEN

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempelhoogte in m t.o.v. N.A.P. Beneden-hoofd	Boven-hoofd
Kanaal Almelo—Nordhorn			
A. Provincieluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand (sluis no. 1) ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 41 m*	6,00	7,35	8,15
B. Veldsluis, *schutsluis tussen het tweede en derde pand (sluis no. 2) ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 41 m*	6,00	8,15	10,55
C. Beuningsluis, *schutsluis tussen het derde en vierde pand (sluis no. 3) ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 41 m*	6,00	10,55	12,55
D. Fleringersluis, *schutsluis tussen het vierde en vijfde pand (sluis no. 4) ; twee paar puntdeuren, schutkolklengte 41 m*	6,00	12,55	14,75
E. Gekoppelde sluis, *schutsluis tussen het vijfde en zesde pand (sluis no. 5) ; drie paar puntdeuren, lengte van elke schutkolk 41 m*	6,00	14,75	19,15
tussenhoofd		16,95	
Overijsselsch Kanaal, Hoofdkanaal Zwolle-Almelo			
F. Grondduiker *in de Hollandergraven ; twee openingen met stalen schuiven, elke opening 2,30 × 1,60 m, bodemhoogte 7,05 m + N.A.P., stuwhoogte 8,60 m tot 8,80 m + N.A.P.*			
Azelerbeek			
G. Beweegbare houten stuw; *zeven openingen, elke opening 0,87 m breed, slagdrempelhoogte 13,85 m + N.A.P.*			
H. Overlaat; *met betonnen schotbalken;* *slagdrempelhoogte 13,60 m + N.A.P.* *stuwhoogte 14,11 m + N.A.P.*			

VERKLARING DER TEKENS

- Rioolgemaal (met opgave van het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte)
- Rioolzuiveringsinstallatie
- Schutsluis
- Gekoppelde sluis
- Inlaatsluis
- Uitwateringssluis
- Uitwaterings-, tevens inlaatsluis
- Grondduiker
- Afsluitbare grondduiker
- Stuw
- Regelbare stuw
- Bodemval
- Peilschaal
- Peilschaal, geregeld waargenomen
- Verkenmerk t.o.v. N.A.P.
- 27.8 Hoogtecijfers t.o.v. N.A.P.
- Overlaat
- Verharde weg
- Riolering in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoort
- 20 ha Grootte van de afwateringseenheid of onderdelen in ha volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter
- ------ Administratieve grens van een waterschap
- +-+-+- Rijksgrens

TOELICHTING

Iedere afwateringseenheid is aangeduid met een eigen kleur en wordt begrensd door een brede bies. Een smalle bies in dezelfde kleur geeft de begrenzing aan van de onderdelen der afwateringseenheden. Een smalle bies van een andere kleur binnen die afwateringseenheid geeft de begrenzing aan van een belangrijk onderdeel daarvan, dat voor de duidelijkheid door een andere kleur is aangegeven.

Waar deze smalle bies echter samenvalt met de begrenzing van de afwateringseenheid, wordt zij vervangen door de brede bies in de kleur van die afwateringseenheid.

De belangrijkste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van het gebied, waartoe zij behoren; namen zijn in rood bijgeplaatst.

De namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Voor administratieve gegevens en gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Overijssel, behorende bij de Waterstaatskaart. De volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst en Waterhuishouding van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon K 1700-183280.

De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage, en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII Ba. 795 (ed. 3, bl. 28-0)

ARCHIEF

Waterstaats documentatie Kartografie

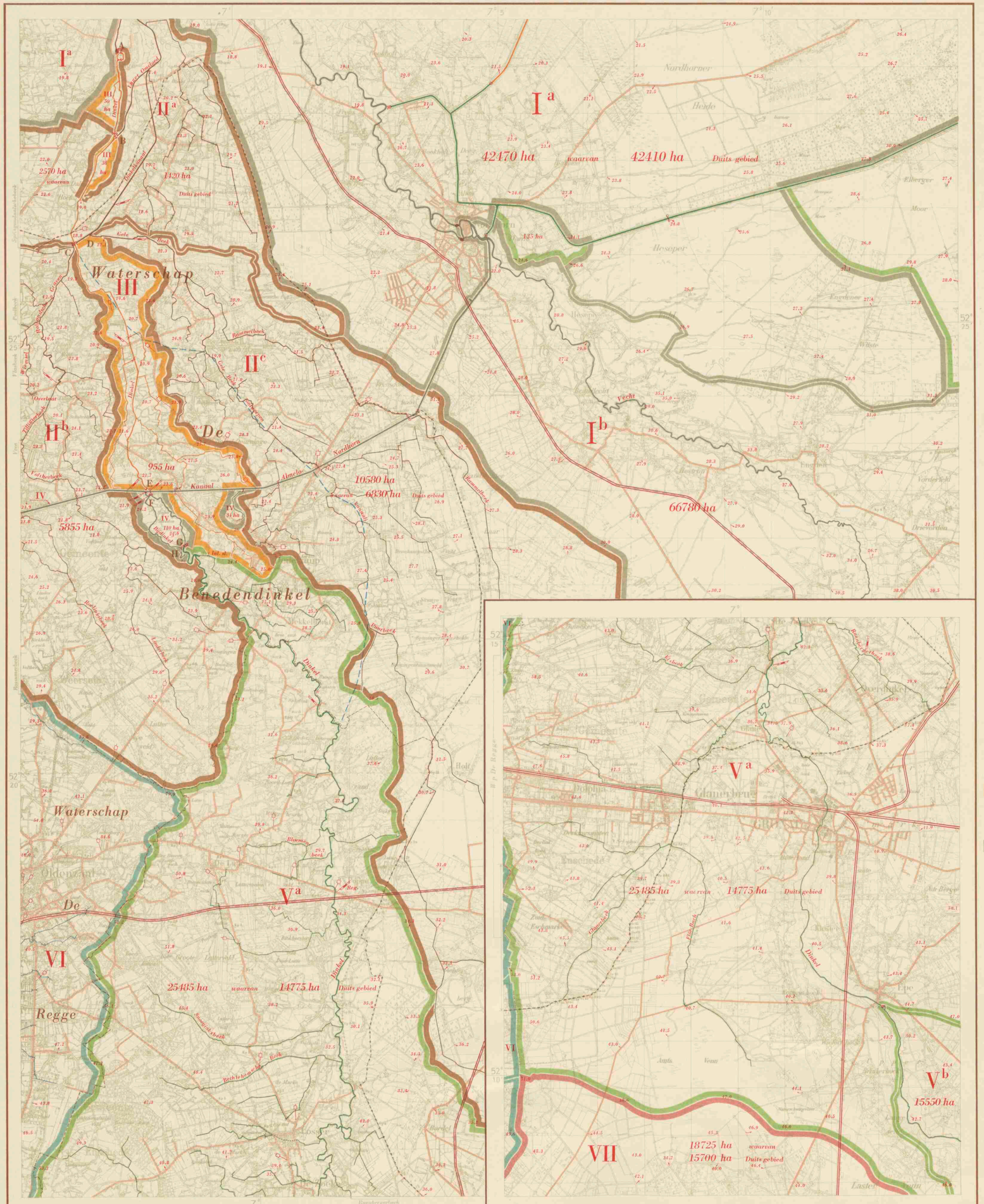

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

Herzien in 1952-'53.

SLUIZEN EN STUWEN

	Wijdte in de dag in m	Drempelhoogte in m t.o.v. N.A.P.	Stuwhoogte in m t.o.v. N.A.P.
A. Houten stuw *van de watermolen te Lage in de Dinkel ; zes openingen, ieder met een houten schuif.* *De vier eerste openingen dienen voor afwatering, de twee laatste voor de molen.*	0,95	+ 17,02	+ 18,29
	1,00	+ 17,02	
	1,40	+ 17,02	
	1,30	+ 17,02	
	0,95	+ 17,02	
	0,93	+ 17,02	
B. Betonnen stuw *in de Lager Omvloed ; drie openingen, ieder met een houten schuif ; elke opening*	4,50	+ 16,36	+ 18,31
C. Betonnen stuw *in de Hollandsche Graven ; twee openingen ; elke opening*	2,00	+ 16,69	+ 18,19
D. Vaste houten stuw *in de Gele Beek ; een opening*	6,70		+ 18,14
E. Ontlastsluis *in de noordelijke dijk van het Kanaal Almelo—Nordhorn ; zes openingen, elk met een houten schuif ; iedere opening* . . . . . *Deze sluis wordt alleen gebruikt bij zeer grote waterafvoer van de Dinkel.*	1,90	+ 19,40	+ 21,60
F. Gemetselde stuw *in de grondduiker onder het Kanaal Almelo—Nordhorn ; twee openingen, elk met een stoneyschuif ; elke opening*	4,80	+ 20,00	+ 21,60
G. Houten stuw *van de watermolen van Singraven in de Dinkel ; acht openingen, elk met een houten schuif.* *De derde, zevende en achtste opening dienen voor de molen, de overige voor de afwatering.*	0,95	+ 22,67	+ 24,02
	0,96	+ 22,67	
	0,81	+ 22,27	
	0,81	+ 22,27	
	0,80	+ 22,27	
	0,83	+ 22,57	
	0,96	+ 22,24	
	0,99	+ 22,24	
H. Houten stuw *ten westen van de watermolen van Singraven in de Bijdinkel ; acht openingen, elk met een houten schuif.*	0,99	+ 22,58	+ 24,02
	0,93		
	0,97		
	0,87		
	0,86		
	0,97		
	0,93		
	0,95		

BOEZEM- EN STROOMGEBIEDEN

I. Vecht, vanaf de oorsprong tot aan de stuw te De Haandrik

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft, met inbegrip van de boezem, een totale grootte van 109 250 ha, waarvan 109 190 ha Duits gebied.
Het bestaat uit twee delen :

I A. Vecht, tussen de stuwen te Nordhorn en de stuw te De Haandrik, Dinkel beneden de stuwen te Neuenhaus

Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 42 470 ha, waarvan 42 410 ha Duits gebied, en komt gedeeltelijk op dit blad voor.
Zie tevens de bladen Nieuw-Schoonebeek en Coevorden-Oost.

I B. Vecht, vanaf de oorsprong tot de stuwen te Nordhorn

Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 66 780 ha, is geheel in Duitsland gelegen en komt gedeeltelijk op dit blad voor.

II. Dinkel, tussen de stuwen te Neuenhaus en de stuw te Lage

De voornaamste wateren in dit gebied zijn Lager Omvloed, Dinkelkanaal, Hollandsche Graven, Gele Beek en Rammelbeek.
Het gebied, dat hierop afwatert, heeft, met inbegrip van de boezem, een totale grootte van 19 005 ha, waarvan 8250 ha Duits gebied.
Het bestaat uit drie delen :

II A. Het gebied, afwaterend op de Dinkel, Lager Omvloed en het Dinkelkanaal.

Het bestaat uit twee afzonderlijke delen, gescheiden door de Dinkel, en heeft met inbegrip van de boezem, een totale grootte van 2570 ha, waarvan 1420 ha Duits gebied.
Het stuwpeil te Neuenhaus bedraagt 16,50 m + N.A.P.
Het gebied komt gedeeltelijk op dit blad voor ; zie tevens blad Almelo-Oost.

II B. Het gebied, afwaterend boven de stuw in de Hollandsche Graven

De voornaamste wateren zijn Hollandsche Graven, Tilligterbeek, Voltherbeek en Roelinksbeek. Het bestaat uit boezemland en hoge gronden en heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 5855 ha.
In de weg van Denekamp naar Ootmarsum bevindt zich een overlaat met een kruinhoogte van 20,20 m + N.A.P., welke alleen werkt bij overstromingen, veroorzaakt door de Dinkel.
Het stuwpeil bedraagt 18,19 m + N.A.P.
Het gebied komt gedeeltelijk op dit blad voor ; zie tevens blad Almelo-Oost

II C. Het gebied, afwaterend boven de stuw in de Gele Beek

De voornaamste wateren zijn Gele Beek, Rammelbeek en Puntbeek.
Het bestaat uit boezemland en hoge gronden en heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 10 580 ha, waarvan 6830 ha Duits gebied.
Het stuwpeil bedraagt 18,14 m + N.A.P.

III. Dinkel, tussen de stuw te Lage en stuw F ten zuiden van het Kanaal Almelo-Nordhorn

Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit drie afzonderlijke delen en heeft, met inbegrip van de boezem, een totale grootte van 1043 ha, waarvan 88 ha Duits gebied.
Het stuwpeil bedraagt 18,29 m + N.A.P.

IV. Zesde pand van het Kanaal Almelo-Nordhorn

Tot deze boezem behoort tevens het stroomgebied van de Dinkel tussen stuw F en de stuwen van Singraven.
Het gebied bestaat uit drie afzonderlijke delen en heeft, met inbegrip van de boezem, een totale grootte van 664 ha ; een deel, groot 500 ha, komt voor op het blad Almelo-Oost.
Het kanaalpeil bedraagt 21,35 m + N.A.P.
Overtollig water wordt afgevoerd over stuw F door de grondduiker onder het kanaal.
In de noordelijke kanaaldijk bevindt zich een ontlastsluis, welke alleen gebruikt wordt bij zeer grote waterafvoer van de Dinkel.
Zie tevens blad Almelo-Oost.

V. Dinkel, van de stuwen van Singraven tot de oorsprong

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft, met inbegrip van de boezem, een totale grootte van 41 035 ha, waarvan 30 325 ha Duits gebied.
Het bestaat uit twee delen :

V A. Het gebied, afwaterend op de Dinkel tussen de stuwen van Singraven en de watermolen te Epe (Duitsland)

De voornaamste wateren zijn : Bloemenbeek, Snoeijinksbeek, Bethlehemsche Beek, Ruenbergerbeek, Elsbeek en Glanerbeek.
Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden en heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 25 485 ha, waarvan 14 775 ha Duits gebied.
Het stuwpeil bedraagt 24,02 m + N.A.P.

V B. Het gebied, afwaterend op de Dinkel, van de watermolen te Epe (Duitsland) tot de oorsprong

Het bestaat uit boezemland en hoge gronden en komt voor een klein gedeelte op dit blad voor.
Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 15 550 ha en is geheel in Duitsland gelegen.

VI. Midden-Regge

Dit stroomgebied bestaat uit verschillende onderdelen ; een gedeelte van drie dezer delen komt op dit blad voor.
Voor bijzonderheden zie de bladen Almelo-West en -Oost en Groenlo-West en -Oost.

VII. Schipbeek

Een gedeelte van dit stroomgebied, vanaf de oorsprong tot de Oostendorpse watermolen, komt voor een klein gedeelte aan de zuidelijke rand van dit blad voor.
Voor nadere bijzonderheden zie blad Groenlo-Oost.

VERKLARING DER TEKENS

- Molen, door water gedreven
- Schutsluis
- Ontlastsluis of afsluitbare duiker
- Grondduiker
- Stuw
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal, geregeld waargenomen
- Reg. Peilschaal, zelfregistrerend
- Overlaat
- 35.4 Hoogtecijfer in m boven N.A.P.
- Verharde weg
- Spoorweg
- 110 ha Grootte van een stroomgebied volgens meting op de topografische kaart 1 : 25 000 met de poolplanimeter
- Grens van een waterschap
- Rijksgrens

TOELICHTING

Er komen uitsluitend hoge gronden op dit blad voor.
De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem of het stroomgebied, waartoe zij behoren.
Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het stroomgebied of het gebied, dat op die boezem afwatert, een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan.
Bij belangrijke vaar-, boezemwateren, stromen en beken is de naam in rood geplaatst. De namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de Waterstaat.
Voor nadere bijzonderheden zij verwezen naar het boekje „Beschrijving van de provincie Overijssel, behorende bij de Waterstaatskaart".
Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie de desbetreffende N.A.P.-registers.
De waterstaatskaarten zijn a f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

VII B.a. 995
(ed. 3, bl. 29)

29 DENEKAMP

35 = 29

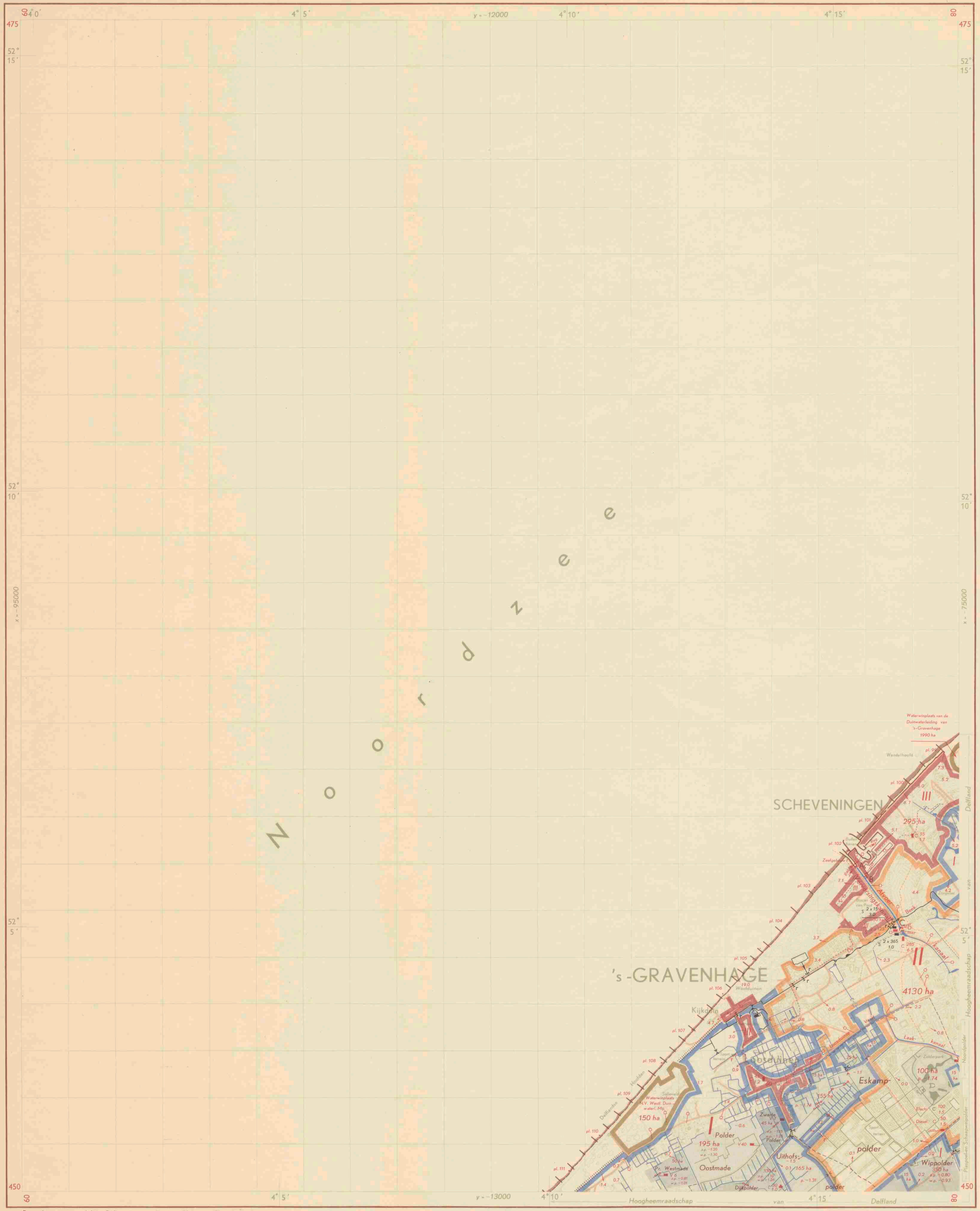

Afwateringseenheden

I. Delfland

Deze afwateringseenheid is 30 505 ha. De voornaamste wateren in dit gebied vormen de Schieboezem, welke een peil heeft van 0,402 m — N.A.P. Het maalpeil bedraagt 0,25 m — N.A.P. In de zomer wordt de boezemstand zoveel mogelijk op 0,30 m — N.A.P. gehouden, in de winter varieert de stand van 0,50 m — tot 0,25 m — N.A.P. Het gemaal van de Eskamppolder, dat binnen het gerioleerd gebied van de gemeente 's-Gravenhage staat, bemaalt het polderland buiten dit gebied, alsmede het Zuiderpark en enkele polderleidingen, binnen dit gebied gelegen, op de Schieboezem. Ter wille van de duidelijkheid is de omsluitingsbies van Delfland om de boezemwateren, gelegen binnen het gerioleerd gebied, weggelaten. De waterlozing geschiedt deels natuurlijk, deels kunstmatig op de Nieuwe Maas, het Scheur en de Noordzee. De natuurlijke lozing kan door de navolgende negen sluizen geschieden:
Nieuwe Maas: spuisluis ten westen van de Parksluizen te Rotterdam, de Beurs- of Binnensluis te Schiedam, de Vijfsluizen tussen Schiedam en Vlaardingen en door de Vlaardingersluis te Vlaardingen.
Scheur: Bonersluis, Monsterse Sluis en Wateringse Sluis te Maassluis en de Oranjebuitensluis.
Noordzee: door de op dit blad voorkomende sluis A aan de monding van het Verversingskanaal (Afvoerkanaal).
Bij onvoldoende natuurlijke lozing wordt de boezem afgemalen: op de Nieuwe Maas door het dieselgemaal bij de Vijfsluizen tussen Schiedam en Vlaardingen; op het Scheur door het dieselgemaal bij de Bonersluis te Maassluis en op de Noordzee door het elektrisch gemaal van de gemeente 's-Gravenhage aan de Houtrustweg bij sluis C. Inlaten van water op de boezem geschiedt door de spuisluis bewesten de Parksluizen te Rotterdam en aan de Vijfsluizen tussen Schiedam en Vlaardingen. Gedurende de perioden, waarin wegens te hoog zoutgehalte van het rivierwater geen gelegenheid tot het inlaten van zoet rivierwater bestaat, wordt het elektrisch gemaal „Mr. Dr. Th. F. J. A. Dolk" te Leidsendam ingeschakeld om water uit Rijnland in te malen. Voor verdere bijzonderheden zie blad Rotterdam-West.

II. Gerióleerd gebied van de gemeente 's-Gravenhage

Tot dit gebied, groot 4940 ha, behoren ook de rioleringen van de gemeenten Voorburg, Rijswijk, Delft en Wassenaar. De lozing heeft plaats op de Noordzee via het rioolgemaal „Morsestraat" en het zeefgebouw te Scheveningen. Bij zware regenval kan de riolering zich via een groot aantal overstorten ontlasten op de Schieboezem (afwateringseenheid Delfland). Het in werking treden van genoemde overstorten is echter zelden voorgekomen.

III. Gerioleerd gebied van Scheveningen en Loosduinen

De totale oppervlakte van het gebied is 450 ha. Beide rioleringen komen nabij het zeefgebouw in een stamriool samen. Het stamriool staat via het zeefgebouw met de rioolmond in zee (persbuis van de riolering van de gemeente 's-Gravenhage) in verbinding.

De hoofdwaterkering wordt gevormd door de duinstrook, welke in beheer en onderhoud is bij het Hoogheemraadschap van Delfland.

Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen

Hoogheemraadschap van Delfland. Het reglement van het hoogheemraadschap is opgenomen in Provinciaal blad no. 752 onder volgnummer 1492, het is meermalen gewijzigd. Het hoogheemraadschap is o.a. belast met de zorg voor de Schieboezem, de duinen, de zeeweringen, de dijken en de strandhoofden binnen zijn gebied. Zie verder de beschrijving van de provincie Zuid-Holland, behorende bij de Waterstaatskaart.

Verklaring der tekens

C 50 / 1.5	dieselgemaal
V 11	elektrisch gemaal
C 2 x 125 / 2.5	elektrisch gemaal (voor inmalen)
S 100 / 1.5	rioolgemaal
	(dieselgemaal t/m rioolgemaal:) met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
	klein gemaal (capaciteit minder dan 5 m³/min)
	kleine windmolen (waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt)
	schutsluis
	uitwateringssluis
	inlaatsluis
	keersluis
	grondduiker
	grondduiker, aan één zijde afsluitbaar
	grondduiker (voor inlaat)
	regelbare stuw
	regelbare stuw (voor inlaat)
	peilschaal
Reg.	peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)
	peilmerk van het N.A.P.
pl. 108	strand- of kilometerpaal
p. −1.31	polderpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
z.p. −0.80	zomerpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
w.p. −0.93	winterpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
−1.5	hoogtecijfer (in m t.o.v. N.A.P.)
	riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
	verharde weg
195 ha	grootte van polders in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
	waterleiding, alleen dienende voor waterinlaat
	bij gemiddeld laagwater droogvallend gebied
	hoogwaterlijn
	tweede waterkering
	dijkverdediging en strandhoofden
	administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd.

De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren, behorende tot volgekleurde gebieden, zijn in grijs aangegeven. De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk „Beschrijving van de provincie Zuid-Holland, behorende bij de Waterstaatskaart".

De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon (070) 183280.

De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage. Ook de Provinciale Beschrijvingen, behorende bij de Waterstaatskaart, zijn daar verkrijgbaar.

Sluizen

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempelhoogte in m — N.A.P.
A. Uitwateringssluis voor het Verversingskanaal; twee openingen, ieder met één waaierdeur en één schuif iedere opening	4,00	2,65
Bovenkant sluis 5,85 m + N.A.P.		
B. Schutsluis tussen de Tweede Vissershaven en het Verversingskanaal; twee paar vloed-, twee paar eb- en één paar stormvloeddeuren, bovenkant stormvloeddeuren 5,85 m + N.A.P.	10,00	
drempel havenzijde		3,40
drempel kanaalzijde		3,15
C. Schut- en uitwateringssluis tussen Schielands boezem en het Verversingskanaal; twee paar vloeddeuren, bovenkant deuren 3,80 m + N.A.P.	10,00	3,20

Bewerking en reproduktie: Rijkswaterstaat, Directie Algemene Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1: 50 000

		Hillegom 24
	's-Gravenhage - West 30	's-Gravenhage - Oost 30
Goederede 36	Rotterdam - West 37	Rotterdam - Oost 37

Herzien in 1959
Uitgave 1960

30 's-Gravenhage - West

Universiteits-bibliotheek Utrecht
VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 30-W)
waterstaats documentatie kartografie

Afwateringseenheden

I. Rijnland

Deze afwateringseenheid heeft met inbegrip van de wateren (Rijnlandsboezem en de boezem van Woerden), boezemland, polders en duinrand een oppervlakte van 111 492 ha.
Bemaling vindt plaats door de gemalen: te Katwijk op de Noordzee, te Spaarndam en te Halfweg op het Noordzeekanaal en te Gouda op de open Hollandse IJssel.
Natuurlijke lozing kan plaats vinden door de sluizen bij de gemalen te Katwijk en Gouda en zo nodig door enkele andere sluizen te Gouda.
De watervoorziening heeft plaats uit de Hollandse IJssel door de sluizen onder het gemaal en andere sluizen te Gouda en uit de Gekanaliseerde Hollandse IJssel via een sluis op de Enkele Wiericke.
Inmalen van water vindt plaats door de inmaalinstallatie bij het bovengenoemde gemaal te Gouda.
De natuurlijke en kunstmatige watervoorziening dient tevens voor de verversing en het op peil houden van Delflandsboezem.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor:

IA. Rijnlandsboezem

De oppervlakte van deze boezem is ongeveer 3894 ha en van het gebied, dat daar rechtstreeks op loost, 86 791 ha.
Het peil van de boezem wordt in de zomermaanden zoveel mogelijk gehouden tussen 0,55 m — en 0,60 m — N.A.P., in de wintermaanden tussen 0,60 m — en 0,65 m — N.A.P.
Het gedeelte van de boezem, gelegen ten zuiden van de Hoge Rijndijk, heeft een maalpeil van 0,35 m — N.A.P., het gebied ten noorden daarvan heeft geen maalpeil.
Beiden delen zijn door keersluizen in de Hoge Rijndijk van elkaar te scheiden.

IB. Hazerswoudse Droogmakerij

De boezem is ± 2,2 km lang en wordt op de Oostvaart afgemalen door een elektrisch gemaal.
De oppervlakte van het gebied, dat op deze boezem loost, is 2019 ha (zie ook blad Utrecht-West).

II. Delfland

Deze afwateringseenheid is 30 505 ha. De voornaamste wateren in dit gebied vormen de Schieboezem, die een peil heeft van 0,402 m — N.A.P. Het maalpeil bedraagt 0,25 m — N.A.P. In de zomer wordt de boezemstand zoveel mogelijk op 0,30 m — N.A.P. gehouden, in de winter varieert de stand van 0,50 m — tot 0,25 m — N.A.P.
De waterlozing geschiedt deels natuurlijk, deels kunstmatig op de Nieuwe Maas, het Scheur en de Noordzee.
De natuurlijke lozing kan door de navolgende negen sluizen geschieden:
Op de Nieuwe Maas: spuisluis ten westen van de Parksluizen te Rotterdam, de Beurs- of Binnensluis te Schiedam, Vijfsluizen tussen Schiedam en Vlaardingen en door de Vlaardingersluis te Vlaardingen.
Op het Scheur: Bonersluis, Monsterse Sluis en Wateringse Sluis te Maassluis en de Oranjebuitensluis.
Op de Noordzee: sluis aan de mond van het Verversingskanaal te Scheveningen (Afvoerkanaal).
Bij onvoldoende natuurlijke lozing wordt de boezem afgemalen: op de Nieuwe Maas door het dieselgemaal bij Vijfsluizen tussen Schiedam en Vlaardingen; op het Scheur door het dieselgemaal bij de Bonersluis te Maassluis en op de Noordzee door het elektrisch gemaal van de gemeente 's-Gravenhage aan de Houtrustweg.
Inlaten van water op de boezem geschiedt door de spuisluis bewesten de Parksluizen te Rotterdam en aan Vijfsluizen tussen Schiedam en Vlaardingen.
Gedurende de perioden, waarin wegens te hoog zoutgehalte van het rivierwater geen gelegenheid tot het inlaten van zoet rivierwater bestaat, wordt het elektrisch gemaal „Mr. Dr. Th. F. J. A. Dolk" te Leidsendam ingeschakeld om water uit Rijnland in te malen.
Op dit blad komen de navolgende onderverdelingen voor:

IIA. Schieboezem

De oppervlakte van deze boezem is 400 ha. De oppervlakte van het gebied, dat rechtstreeks op deze boezem loost, is 26 820 ha.

IIB. Nieuwe of Drooggemaakte Polder

De boezem is ± 1,5 km lang en wordt op de Pijnackerse Vaart afgemalen door een elektrisch gemaal.
De oppervlakte van het gebied, dat er op loost, is 630 ha.

IIC. Polder Berkel

Het gebied, dat loost op de binnenboezem van Berkel, die een peil heeft van 2,48 m — N.A.P., is 2105 ha groot.
De boezem wordt op de Berkelse Zwet afgemalen door een stoom- en een dieselgemaal.

III. Schieland

De tot deze afwateringseenheid behorende boezem wordt in hoofdzaak gevormd door de Rotte, die zich van Moerkapelle zuidwaarts uitstrekt tot aan de Leuvehaven te Rotterdam en een lengte heeft van ± 18 km. Hij wordt op de Nieuwe Maas afgemalen door een dieselgemaal, staande aan de Admiraliteitskade te Rotterdam.
De uitwateringssluis bewesten dit gemaal is sedert de stormramp in februari 1953 met schotbalken afgesloten en doet geen dienst meer. De oppervlakte van de boezem is ongeveer 170 ha.
De oppervlakte van het gebied, dat daarop loost, is 7480 ha.
Het officiële peil van de boezem is 0,65 m — N.A.P. (Rottepeil); het wordt echter zoveel mogelijk gehouden in de zomer op 0,85 m — en in de winter op 1,05 m — N.A.P.
De watervoorziening van de boezem heeft plaats uit de Nieuwe Maas door de Leuvesluis en uit de Hennipsloot door het gemaal en de Eendragtsmolen bewesten Zevenhuizen.

IV. Zuidplaspolder

De voornaamste waterleiding is de ringvaart, die een lengte heeft van ongeveer 23 km.
De oppervlakte daarvan is ongeveer 75 ha, waarvan 30 ha boezemland.
De oppervlakte van het gebied, dat op de ringvaart loost, is 4463 ha.
Het ringvaartpeil is 2,00 m — N.A.P. Met de ringvaart ligt gemeen de Hennipsloot, die door een schutsluis, het Zevenhuizense of Nieuwe Verlaat, met de Rotte in verbinding staat.
De boezem wordt op de Hollandse IJssel afgemalen door een diesel- en een elektrisch gemaal te Nieuwerkerk aan de IJssel.
Waterinlaat op de ringvaart en ten behoeve van de Rotteboezem heeft plaats uit de Hollandse IJssel door de Snelleluis.
De bij het Zevenhuizense of Nieuwe Verlaat staande schepradmolen en het dieselgemaal dienen er voor het water uit de Hennipsloot op de Rotteboezem te malen.

V. Gerioleerd gebied van de gemeente 's-Gravenhage

Tot dit gebied, groot 4940 ha, behoren ook de rioleringen van de gemeenten Voorburg, Rijswijk, Delft en Wassenaar. De lozing heeft plaats op de Noordzee via het riool-gemaal „Morsestraat" en het zeegebouw te Scheveningen (zie verder blad 's-Gravenhage-West).

VI. Gerioleerd gebied van Scheveningen en Loosduinen

De totale oppervlakte van het gebied is 450 ha (zie verder blad 's-Gravenhage-West)

Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen

Hoogheemraadschap van Rijnland
Het omslagplichtig gebied van het hoogheemraadschap van Rijnland is gelegen in de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland. De taak van het hoogheemraadschap, omschreven in het buitengewoon provinciaal blad van Zuid-Holland no. 1293, volgnummer 2043, en van Noord-Holland no. 78 van 1950, omvat o.a. de zorg voor de instandhouding in voortdurend waterkerende toestand van zijn dijk langs de open en afgesloten IJssel met inbegrip van de in die dijk gelegen sluizen en de instandhouding van Rijnlandsboezem.

Hoogheemraadschap van Delfland
Het reglement van het hoogheemraadschap is opgenomen in provinciaal blad no. 752, onder volgnummer 1492; het is meermalen gewijzigd. Het hoogheemraadschap is o.a belast met de zorg voor de Schieboezem, de duinen, de zeeweringen, de dijken en strandhoofden binnen zijn gebied.
Zie verder de beschrijving van de provincie Zuid-Holland, behorende bij de Waterstaatskaart.

Hoogheemraadschap van Schieland
De taak van het hoogheemraadschap, omschreven in het buitengewoon provinciaal blad no. 1523, volgnummer 2273, omvat o.a. het beheer en het onderhoud van de rivierdijken en de ter beveiliging van deze aangelegde Maas- en IJsselhoofden, de boezem de Rotte en de bemalingsinstallatie van deze boezem. Bovendien bekostigt Schiedam tezamen met Delfland en Rijnland het onderhoud van de Wiericker- of Prinsendijk.

Waterschap van de Omringdijk van de Drooggemaakte Noordplas
De roeping van het waterschap, omschreven in het provinciaal blad no. 827, volgnummer 1567, omvat de zorg voor de omringdijk van de Hazerswoudse Drooggemakerij, de Benthuizer polder en het deel Achterof van de polders Achterof en De Putte.

Waterschap van de Elleboogse en Stompwijkse verlaten
De roeping van het waterschap, omschreven in het provinciaal blad no. 1279, volgnummer 2029, is de zorg voor beide verlaten, de instandhouding van en de peilbeheersing op de met elkaar in open verbinding staande wateren achter beide verlaten.

Sluizen

(Hiervan zijn de voornaamste vermeld)

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempelhoogte in m — N.A.P.
A. Buitensluis te Katwijk, uitwateringssluis van Rijnlands-boezem; vijf openingen, ieder met één schuif, iedere opening	3,77	2,17
B. Schutsluis in de Trekvliet te Leidsendam, tussen Rijnlands- en Schieboezem, met vijf paar deuren	7,00	2,89
Schotbalkkeringen		
Deze worden in bijzondere omstandigheden gesloten.		
In Rijnlandsboezem		
C. Te Leiden in de spoorbrug over de Leidse Vaart . . .	14,00	3,00
D. Te Leiderdorp in de brug over de Oude Rijn	22,00	4,00
E. In de Mallesloot nabij Leiden.	3,10	2,60
F. Te Leidsendam in de brug over de Starrevaart . . .	5,30	2,10
In de Schieboezem		
G. Te 's-Gravenhage in de brug over de Lange Laak . .	4,12	2,30

Verklaring der tekens

- C 240 / 5,5 — dieselgemaal
- C 70 / 4,8 — elektrisch gemaal
- S 30 / 1,6 — elektrisch gemaal (voor inmalen)
- 13,5 / Sr — windmolen met vlucht of raddiameter in m
- 27,0 / Sr m. hulpm. — windmolen met vlucht of raddiameter in m en met hulpmotor

  (Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp; Sr = Scheprad) en het aantal m^3 waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte)

- h — hulpgemaal
- klein gemaal
- klein gemaal (voor inmalen)
- rioolgemaal

  (capaciteit minder dan 5 m^3/min)

- kleine windmolen (waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt)
- rioolzuiveringsinstallatie
- schutsluis
- uitwateringssluis
- uitwateringssluis (tevens inlaatsluis)
- inlaatsluis
- hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
- keersluis
- grondduiker
- grondduiker (voor inlaat)
- grondduiker, aan één zijde afsluitbaar
- grondduiker, aan beide zijden afsluitbaar
- grondduiker, aan één zijde afsluitbaar (voor inlaat)
- vaste stuw
- regelbare stuw
- regelbare stuw (voor inlaat)
- peilschaal
- peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)
- peilmerk van het N.A.P.
- 1.98 — strand- of kilometerpaal
- p. −1.66 — polderpeil
- z.p. −2.07 — zomerpeil
- w.p. −2.12 — winterpeil
- z.s. −0.6 — zomerstand

  (in m t.o.v. N.A.P.)

- −4.9 — hoogtecijfer
- riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- verharde weg
- verharde weg in uitvoering
- 415 ha — grootte van polders in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
- waterleiding, alleen dienende voor inlaat
- bij gemiddeld laagwater droogvallend gebied
- hoogwaterlijn
- strandhoofden
- administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)
- provinciale grens
- grens van het hoogheemraadschap van Rijnland (alleen daar aangegeven, waar ze afwijkt van de grens van de afwateringseenheid Rijnland en de provinciale grens)

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De grens tussen hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven. De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Voor de beschrijving van de juiste plaats van de peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil in de verschillende provincies zie men de betreffende N.A.P.-registers.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor de administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar: Beschrijving van de Provincie Zuid-Holland en die van Noord-Holland, behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, te 's-Gravenhage, waar ook de Waterstaatskaarten à f 5 per stuk verkrijgbaar zijn.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon 070-183280.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 30-0)

Rijkswaterstaat
30 Directie Algemene Dienst
Boorlaan 2
Den Haag
's-Gravenhage-Oost
waterstaat documentatie ARCHIEF

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1:50000

	Hillegom 24	Amsterdam-West 25
's-Gravenhage-West 30	's-Gravenhage-Oost 32	Utrecht-West 31
Rotterdam-West 37	Rotterdam-Oost 37	Gorinchem-West 38

Herzien in 1959
Uitgave 1960

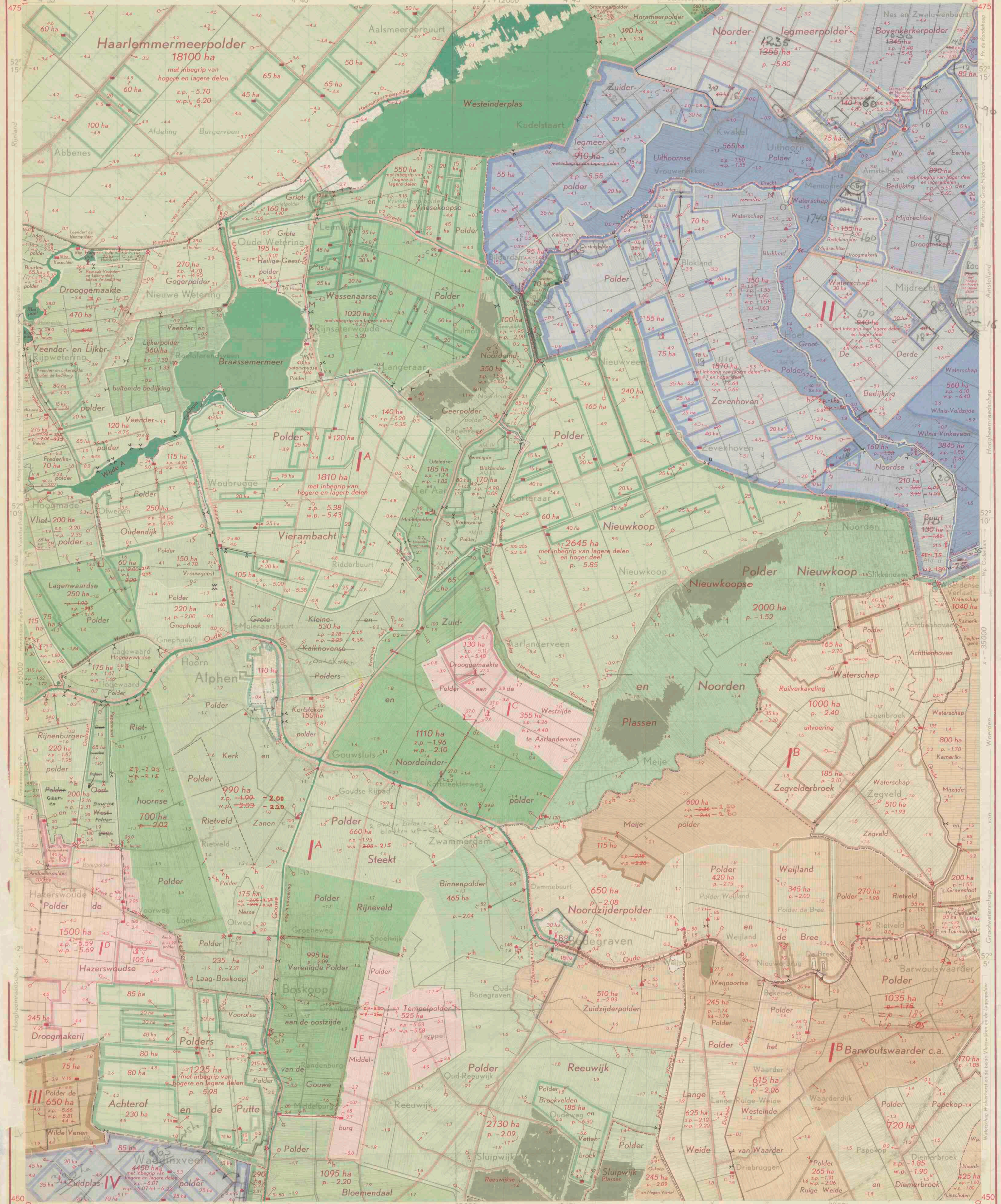

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1:50000

Hillegom 24	Amsterdam-West 25	Amsterdam-Oost 25
's-Gravenhage-Oost 30	Utrecht-West 31	Utrecht-Oost 31
Rotterdam-Oost 37	Gorinchem-West 38	Gorinchem-Oost 38

Herzien in 1959
Uitgave 1961

Afwateringseenheden

I. Rijnland

Deze afwateringseenheid heeft met inbegrip van de wateren (Rijnlandsboezem en de boezem van Woerden), boezemland, polders en duinrand een oppervlakte van 111 492 ha.
Bemaling vindt plaats door de gemalen: te Katwijk op de Noordzee, te Spaarndam en te Halfweg op het Noordzeekanaal en te Gouda op de open Hollandse IJssel.
Natuurlijke lozing kan plaats vinden door de sluizen bij de gemalen te Katwijk en Gouda en zo nodig door enkele andere sluizen te Gouda.
De watervoorziening heeft plaats uit de Hollandse IJssel door de sluizen onder het gemaal en andere sluizen te Gouda en uit de Gekanaliseerde Hollandse IJssel via een sluis op de Enkele Wiericke.
Inmalen van water vindt plaats door de inmaalinstallatie bij het bovengenoemde gemaal te Gouda.
De natuurlijke en kunstmatige watervoorziening dient tevens voor de verversing en het op peil houden van Delflands boezem.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor:

I^A. Rijnlandsboezem

De oppervlakte van deze boezem is ongeveer 3894 ha en van het gebied, dat daar rechtstreeks op loost, 86 791 ha.
Het peil van de boezem wordt in de zomermaanden zoveel mogelijk gehouden tussen 0,55 m — en 0,60 m — N.A.P., in de wintermaanden tussen 0,60 m — en 0,65 m — N.A.P.
Het gedeelte van de boezem, gelegen ten zuiden van de Hoge Rijndijk heeft een maalpeil van 0,35 m — N.A.P., het gebied ten noorden daarvan heeft geen maalpeil. Beide delen zijn door keersluizen in de Hoge Rijndijk van elkaar te scheiden.

I^B. Boezem van Woerden

Deze boezem bestaat uit het tweede pand van de Rijn, waarvan het gedeelte in Utrecht Leidse Rijn en het deel in Zuid-Holland Oude Rijn wordt genoemd, de Lange Linschoten met de Kromwijkerwetering en de Jaap Bijzerwetering, de Montfoortse Vaart, de Enkele en Dubbele Wiericke en de Grecht.
De oppervlakte van de boezem is ongeveer 170 ha, de gezamenlijke oppervlakte van het gebied, dat daarop loost, is 17 608 ha. In deze oppervlakte is begrepen de tot het hoogheemraadschap van Rijnland behorende Zuidzijderpolder en polder Oukoop en Negen Viertel.
Het zomerpeil van de boezem is 0,47 m — N.A.P., het maalpeil is 0,17 m — N.A.P., behalve in de Enkele en Dubbele Wiericke, waar dit resp. 0,29 m — en 0,24 m — N.A.P. bedraagt.
De boezem loost via de sluis te Bodegraven op Rijnlandsboezem.

I^C. Drooggemaakte polder aan de westzijde te Aarlanderveen

De boezem hiervan is ± 1,8 km lang en wordt door een schepradmolen op de Oude Rijn afgemalen.
De oppervlakte van het gebied, dat op deze boezem loost, is 485 ha.

I^D. Hazerswoudse Droogmakerij

De boezem is ± 2,2 km lang en wordt op de Oostvaart afgemalen door een elektrisch gemaal.
De oppervlakte van het gebied, dat op deze boezem loost, is 2019 ha.

I^E. Polder Middelburg

De boezem hiervan is ± 1,3 km lang en wordt op de Gouwe afgemalen door een elektrisch gemaal.
De oppervlakte van het gebied, dat op deze boezem loost, is 525 ha.
Zie voorts de bladen Hillegom, Amsterdam-West, 's-Gravenhage-Oost en -West en Utrecht-Oost.

II. Amstelland

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 45 480 ha, waarvan 1050 ha boezemwater.
Amstelland vormt als regel met het stadswater van Amsterdam en het Noordzeekanaal één boezemgebied. De sluizen, die genoemde boezems van elkaar scheiden, staan n.l. meestal open en worden slechts gesloten wanneer het peil van het Noordzeekanaal of het stadswater van Amsterdam tot 0,15 m — N.A.P. is gestegen.
De gemiddelde waterstand van Amstellandsboezem is 0,40 m — N.A.P.
De waterlozing geschiedt langs natuurlijke weg op het Noordzeekanaal te Zeeburg, op het stadswater te Amsterdam en op het IJsselmeer door de Ipenslotersluis en de Diemerdammersluis. Bij een boezemstand van 0,25 m — N.A.P. wordt de boezem bemalen door het elektrisch gemaal te Zeeburg.
Zie voorts de bladen Utrecht-Oost, Amsterdam-Oost en -West, Amersfoort-West, Gorinchem-Oost en Rhenen-West.

III. Schieland

De voornaamste wateren in deze afwateringseenheid vormen samen de Rotteboezem, die een oppervlakte heeft van 170 ha. De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid bedraagt 7650 ha.
Het peil van de boezem is 0,65 m — N.A.P.
Zie verder de bladen Rotterdam-Oost en 's-Gravenhage-Oost.

IV. Zuidplaspolder

Met inbegrip van de ringvaart, die als boezem dient, is het gebied totaal 4538 ha. De polder wordt op de ringvaart afgemalen, de ringvaart zelf op de Hollandse IJssel. Zie verder de bladen 's-Gravenhage-Oost, Rotterdam-Oost en Gorinchem-West.

Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen

Hoogheemraadschap van Rijnland

Het omslagplichtig gebied van het hoogheemraadschap van Rijnland is gelegen in de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland. De taak van het hoogheemraadschap, omschreven in het buitengewoon provinciaal blad van Zuid-Holland no. 1293, volgnummer 2043, en van Noord-Holland no. 78 van 1950 omvat o.a. de zorg voor de instandhouding in voortdurend waterkerende toestand van zijn dijk langs de open en afgesloten IJssel met inbegrip van de in die dijk gelegen sluizen en de instandhouding van Rijnlandsboezem.

Grootwaterschap van Woerden

Het omslagplichtig gebied van het waterschap is gelegen in de provincies Zuid-Holland en Utrecht.
Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Zuid-Holland en Utrecht respectievelijk van 9 en 24 juli 1857, opgenomen in het provinciaal blad van Zuid-Holland no. 85 van 1857, later meermalen gewijzigd. De in het reglement omschreven taak van het waterschap omvat o.a. de zorg voor de voornaamste boezemwateren en waterkeringen in zijn gebied. Zie ook blad Utrecht-Oost.

Waterschap van de Omringdijk van de Drooggemaakte Noordplas

De taak van het waterschap, omschreven in het provinciaal blad no. 827, volgnummer 1567, omvat de zorg voor de omringdijk van de Hazerswoudse Droogmakerij, de Benthuizerpolder en het deel Achterof van de polders Achterof en de Putte.

Grootwaterschap De Ring der Ronde Venen

De taak van het grootwaterschap, omschreven in het provinciaal blad no. 38 van 1924, omvat de zorg voor de ringkaden van het grootwaterschap. De ringkaden geven bescherming aan de waterschappen Groot-Mijdrecht, Eerste en Tweede bedijking der Mijdrechtse droogmakerij, Groot-Wilnis-Vinkeveen, de Derde bedijking, Botshol en Nellestein.

Hoogheemraadschap van Schieland

De taak van het hoogheemraadschap, omschreven in het buitengewoon provinciaal blad no. 1523, volgnummer 2273, omvat o.a. het beheer en het onderhoud van de rivierdijken en de ter beveiliging van deze aangelegde Maas- en IJsselhoofden, de boezem de Rotte en de bemalingsinstallatie van deze boezem. Bovendien bekostigt Schieland tezamen met Delfland en Rijnland het onderhoud van de Wiericker- of Prinsendijk.

Sluizen

(Hiervan zijn de voornaamste vermeld)

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m — N.A.P. Slag-drempel	Bovenkant vloer
A. Keersluis in de Gouwe; één opening met één paar puntdeuren	25,00	4,00	
B. Schut-, tevens uitwateringssluis te Bodegraven tussen Rijnlandsboezem en de boezem van Woerden.			
Bovenhoofd: één opening met één paar puntdeuren	5,65	2,65	
In de beide landhoofden omloopriolen, afsluitbaar met schuiven	1,70		
Benedenhoofd: twee openingen, de zuidelijke opening met één paar puntdeuren is bestemd voor de scheepvaart	5,65	2,67	
de noordelijke opening met één deur	3,40	2,67	
Het niet voor de scheepvaart bestemde deel van de sluis dient voor lozing van het overtollige water van de boezem van Woerden.			
C. Keersluis tot afsluiting van de Enkele Wiericke; één opening met één paar puntdeuren	5,00	2,60	
D. Idem	4,05	1,75	
E. Keersluis tot afsluiting van de Dubbele Wiericke; één opening met één paar puntdeuren	6,00	2,60	
F. Keersluis in de Grecht; één opening met één paar puntdeuren	5,15	2,25	
G. Woerdense Verlaat, schutsluis tussen Amstellandsboezem en de boezem van Woerden, met vier paar deuren	5,30	2,47	
H. Nieuwe Amstel- of Tolhuissluis, schutsluis tussen Amstellands- en Rijnlandsboezem, met twee schutkolken, iedere schutkolk met vier paar deuren			
oostelijke kolk	4,00		
aan zijde van Rijnlandsboezem		2,49	
aan zijde van Amstellandsboezem		2,43	
westelijke kolk	8,15		
aan zijde van Rijnlandsboezem		3,05	
aan zijde van Amstellandsboezem		2,95	

Schotbalkkeringen

Deze worden in bijzondere gevallen gesloten.

	Wijdte in de dag in m	Slag-drempel	Bovenkant vloer
In Rijnlandsboezem			
I. Te Rijpwetering onder het viaduct van rijksweg 4A	11,00		2,40
K. Te Gnephoek in de brug over de Lagewaardse watering	3,20	1,70	
L. Te Leimuiden in de brug over de Dijksloot	3,20	1,90	
M. Te Rijnsaterwoude in de brug over de Dijksloot	3,40	1,90	
In Amstellandsboezem			
~~**N.** In het Amstel—Drechtkanaal nabij Uithoorn; twee openingen, elk~~ opgeruimd; vervallen. bestek. R. N.H. 785. '69.	~~12,00~~	~~3,00~~	
O. In de Kromme Mijdrecht nabij Uithoorn	6,90	3,40	
P. In de Heinoomsvaart in de brug nabij de Kromme Mijdrecht	7,20	2,40	

Verklaring der tekens

- stoomgemaal
- dieselgemaal
- elektrisch gemaal
- hulpgemaal (doet dienst bij veel waterbezwaar)

Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp; Sr = scheprad) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij in m aangegeven opvoerhoogte

- windmolen met vlucht of raddiameter in m
- windmolen met vlucht of raddiameter in m en met hulpmotor
- kleine windmolen (waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt)
- klein gemaal
- klein gemaal (voor inmalen)
- rioolgemaal

(capaciteit minder dan 5 m³/min)

- rioolzuiveringsinstallatie
- schutsluis
- uitwateringssluis
- uitwateringssluis, bij doorbraak gesloten
- uitwateringssluis (tevens inlaatsluis)
- inlaatsluis
- hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
- keersluis
- keersluis (voor inlaat)
- grondduiker
- grondduiker, aan één zijde afsluitbaar
- vaste stuw
- regelbare stuw
- peilmerk van het N.A.P.
- peilschaal
- peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)
- p. −1.20 polderpeil
- z.p. −1.98 zomerpeil
- w.p. −2.15 winterpeil
- z.s. −2.05 zomerstand
- −2.4 hoogtecijfer

(in m t.o.v. N.A.P.)

- riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- verharde weg
- verharde weg in uitvoering
- 355 ha grootte van polders in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
- waterleiding, alleen dienende voor inlaat
- administratieve grens van een waterschap of polder (doorgaans alleen daar aangegeven, waar deze afwijkt van de waterstaat)
- provinciale grens
- grens van het Hoogheemraadschap van Rijnland (alleen daar aangegeven, waar deze afwijkt van de grens van de afwateringseenheid Rijnland en de provinciale grens)

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.
Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid echter is langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven. De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
De ruilverkaveling van Zegveld in uitvoering is, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelingsblok.
Voor de beschrijving van de juiste plaats van de peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil in de verschillende provincies zie men de betreffende N.A.P.-registers.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor de administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar de Beschrijving van de Provincie Zuid-Holland en die van Noord-Holland, behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, te 's-Gravenhage, waar ook de Waterstaatskaarten à f 5 per stuk verkrijgbaar zijn.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 27, te 's-Gravenhage, telefoon 070-183280.

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 31-W)

31 Utrecht-West

Universiteitsbibliotheek Utrecht
Waterstaats-documentatie Kartografie

BOEZEMS

I. Amstellandsboezem

De boezem van Amstelland wordt gevormd door een samenstel van kanalen, vaarten, meren en wateren, die grotendeels in het hoogheemraadschap Amstelland zijn gelegen.

De oppervlakte van de boezem, met inbegrip van het Amsterdam—Rijnkanaal tussen Amsterdam en Wijk bij Duurstede, met de zijtak naar Vreeswijk, is ongeveer 1050 ha. De totale oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders en boezemland bedraagt ongeveer 43 800 ha.

In deze oppervlakte zijn begrepen de volgende op het Amsterdam—Rijnkanaal lozende boezemgebieden en waterschappen:

1. *de bewesten dit kanaal gelegen boezemgebieden van de Heycop of Lange Vliet, de Haarrijn en de Vleutensche Wetering, respectievelijk groot 2410 ha, 1295 ha en 1150 ha;*
2. *het waterschap de Lage Weide, groot 515 ha;*
3. *de waterschappen het Nedereind en Oudenrijn en IJsseveld, deel uitmakende van het grootwaterschap Heycop, genaamd de Lange Vliet, gezamenlijk groot 2860 ha;*
4. *een gebied boezemland, hoge gronden en polders, die op het Amsterdam—Rijnkanaal tussen Utrecht en Wijk bij Duurstede lozen, gezamenlijk groot 2500 ha.*

De Heycop of Lange Vliet, het tweede pand van de Leidsche Rijn en het ten westen van het Amsterdam—Rijnkanaal gelegen gedeelte van de Haarrijn hebben thans hetzelfde peil als Amstelland. De Vleutensche Wetering wordt op een hoger peil gehouden (zie boezembeschrijving no II).

De normale waterstand van de boezem is 0,40 m — N.A.P.

De boezem ontlast zich op het Noordzeekanaal, het Stadswater van Amsterdam en het IJsselmeer (zie blad Amsterdam Oost).

Amstellandsboezem wordt beheerd en onderhouden door het hoogheemraadschap Amstelland, met uitzondering van een aantal boezemwateren, waarvan het onderhoud bij anderen berust. Het Amsterdam—Rijnkanaal zal mogelijk administratief onafhankelijk van Amstelland worden gemaakt. In verband hiermede wordt een wijziging van het reglement van Amstelland overwogen.

II. De Vleutensche Wetering

Deze boezem bestaat uit de Vleutensche-, de Alendorper- en de Proostwetering en loost door een uitwateringssluis in de westelijke dijk van het Amsterdam—Rijnkanaal op dit kanaal. De Vleutensche Wetering staat in verbinding met de Heycop (boezem van Amstelland) door een schutsluis bewesten Vleuten.

Het peil van de boezem wisselt van 0,05 m + tot 0,15 m + N.A.P. Voor het op peil houden van de boezem en ten behoeve van de watervoorziening van de op de boezem lozende polders wordt, zo nodig, water ingemalen uit het Amsterdam—Rijnkanaal door het gemaal naast de schutsluis bewesten Vleuten.

De oppervlakte van de polders, het boezemland en de hoge gronden, die op de Vleutensche Wetering afwateren, bedraagt ongeveer 1150 ha.

De boezem is in beheer en onderhoud bij het waterschap Vleuten.

III. Vechtboezem

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 240 ha. De oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders, boezemland en hoge gronden is ongeveer 29 400 ha.

In deze oppervlakte zijn begrepen de boezemgebieden van:

1. *de 's-Gravelandsche Vaart, groot 8540 ha;*
2. *het bovenpand van het Tienhovensch Kanaal, groot 430 ha;*
3. *de Kerkeindsche Vaart, groot 810 ha en*
4. *het Zwarte Water, groot 2570 ha.*

Bovendien ontvangt de Vecht door de Weerdsluis te Utrecht het water van een gebied groot ongeveer 25 900 ha ten oosten en zuiden van Utrecht gelegen.

De gemiddelde waterstand van de boezem is 0,30 m — N.A.P.

De boezem ontlast zich door de Groote Zeesluis te Muiden op het IJsselmeer.

De Vecht is in beheer en onderhoud bij het Rijk.

IV. Boezem van de 's-Gravelandsche Vaart

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 142 ha. De totale oppervlakte van de op de boezem lozende polders, boezemland en hoge gronden bedraagt ongeveer 8540 ha. Het zomerpeil van de boezem is 0,20 tot 0,30 m — N.A.P.

De waterloving heeft plaats langs natuurlijke weg op de Vecht door de schutsluis te Uitermeer en de Keetpoortsluis te Muiden en op de Buiteveecht door de Oostsluis en door de kokers in de stenen beer te Muiden (zie blad Amsterdam Oost).

De boezemwateren, waaruit de boezem van de 's-Gravelandsche Vaart bestaat, zijn bij verschillende instanties in beheer en onderhoud.

V. Bovenpand van het Tienhovensch Kanaal

De oppervlakte van het op de boezem afwaterende gebied, bestaande uit boezemland en hoge gronden, bedraagt 430 ha.

De boezem loost door de schutsluis Q_1 op het benedenpand, dat gemeen ligt met de Loosdrechtsche Plassen en de polder Breukeleveen en Tienhoven en dat door de schutsluis M_1 verbinding heeft met de Vecht.

Het bovenpand van het Tienhovensch Kanaal is in beheer en onderhoud bij het Rijk.

VI. Kerkeindsche Vaart

De boezem bestaat uit de Kerkeindsche Vaart, beneden het fort de Gagel Klopvaart genaamd, en uit de Achttienhovensche Vaart.

Op de boezem loost het waterschap Achttienhoven, bestaande uit drie polders ter gezamenlijke grootte van 780 ha en 30 ha boezemland.

Het boezempeil bedraagt ongeveer 0,40 m — N.A.P.

De boezem staat door de schutsluis U_1 met de Vecht in verbinding en kan door een electrisch gemaal op deze rivier worden afgemalen.

De Kerkeindsche Vaart is in onderhoud bij het waterschap Westbroek, de Klopvaart gedeeltelijk bij het waterschap Achttienhoven en gedeeltelijk bij het Ministerie van Oorlog; de Achttienhovensche Vaart is in onderhoud bij het waterschap Achttienhoven.

VII. Zwarte Water

De boezem bestaat uit het Zwarte Water en de Maartensdijksche Vaart.

De gezamenlijke oppervlakte van het gebied van het op de boezem lozende polderland, boezemland en hoge gronden bedraagt 2570 ha.

De boezem loost door de schutsluis W_1 op de Vecht. De gemiddelde zomerstand bedraagt ongeveer 0,50 m + N.A.P.

Door de schutsluis Z_1 kan water uit het Zwarte Water worden ingelaten in de tot het waterschap Maartensdijk behorende polders genaamd de Zes- en Twaalfhoevensche polder en de Ruigenhoeksche polder.

Het Zwarte Water en de Maartensdijksche Vaart zijn in onderhoud bij het waterschap Maartensdijk, met uitzondering van het gedeelte van het Zwarte Water dat in de gemeente Utrecht ligt en dat bij deze gemeente in onderhoud is.

VIII. Stadswater van Utrecht

Deze boezem bestaat uit de Stadsgrachten van Utrecht, de Vaartsche Rijn, een deel van het Merwedekanaal, het benedenpand van de Kromme Rijn, het benedenpand van de Biltsche Grift en het ten oosten van het Amsterdam—Rijnkanaal gelegen deel van het te pand van de Leidsche Rijn.

De boezem ontlast zich via de Weerdsluis (sluis IJ_1) op de Vecht. In bijzondere gevallen o.m. voor doorspoeling van de rivieren in het noordwestelijk deel van Utrecht, heeft ook enige lozing plaats door het ten westen van de Weerdsluis gelegen spuiriool en door de ten oosten van deze sluis gelegen waterloop de Oosterstroom.

Ten behoeve van de verversing van het Stadswater wordt water ingelaten uit de Lek door de gemeentesluis te Vreeswijk, die tegenwoordig als schutsluis weinig gebruikt wordt. Bovendien wordt bij lage Lekstanden, zo nodig, water ingelaten door de Koninginnesluis te Vreeswijk.

De gemiddelde waterstand van het Stadswater is 0,45 m + N.A.P.

De totale oppervlakte van het gebied, dat op het Stadswater afwatert, bestaande uit boezemland, polders en hoge gronden, bedraagt ongeveer 26 000 ha.

IX. Boezem van Woerden

Deze boezem bestaat uit het vierde pand van de Leidsche Rijn, de Lange Linschoten met de Kromwijkerwetering en de Jaap-Bijzerwetering, de Montfoortsche Vaart, de Enkele en Dubbele Wiericke en de Grecht.

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 170 ha. De gezamenlijke oppervlakte van de polders, die op de boezem lozen, is 17 400 ha.

Het zomerpeil van de boezem is 0,47 m — N.A.P.; het maalpeil is 0,17 m — N.A.P., behalve in de Enkele en Dubbele Wiericke, waar dit respectievelijk 0,29 m en 0,24 m — N.A.P. bedraagt. Bij laatstgenoemde standen worden de Enkele en de Dubbele Wiericke van de boezem afgesloten.

De waterloving geschiedt uitsluitend langs natuurlijke weg door afstroming op de boezem van Rijnland door de sluis te Bodegraven.

Inlaten van water op de boezem geschiedt uit de Hollandsche IJssel door de duikersluis aan het zuidelijk uiteinde van de Enkele of Kleine Wiericke en door de schutsluizen te Oudewater en Goejanverwelle.

De boezem van Woerden staat in gemeenschap met Amstellandsboezem door de Haanwijkerschutsluis te Harmelen (sluis P) en door het Woerdensche Verlaat.

De boezem van Woerden is in beheer en onderhoud bij het grootwaterschap van Woerden, met uitzondering van een aantal boezemwateren, waarvan het onderhoud bij anderen berust.

X. Gekanaliseerde Hollandsche IJssel

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 80 ha. Hierin is begrepen de oppervlakte van de Lopikerwaard en de hiermede in open verbinding staande stadsgrachten van Schoonhoven, groot ongeveer 15 ha, die doorgaans met de boezem gemeen liggen. (Zie de bladen Gorinchem West en Oost.)

De oppervlakte van het gebied, dat op de boezem loost, is groot ± 14 000 ha. In deze oppervlakte is begrepen het gebied van de Vlistboezem.

Het peil van de boezem is ongeveer 0,37 m + N.A.P., 's winters 0,10 m hoger.

De boezem ontlast zich door de sluizen in de afgesluitdam beoosten Gouda op de Hollandsche IJssel en bij zeer hoge waterstanden door de sluis aan de Doorslag op de Vaartsche Rijn (Merwedekanaal). Inlaten van water op de boezem, in droge tijden, geschiedt uit de Hollandsche IJssel door de sluizen in de afsluitdam beoosten Gouda en uit de Vaartsche Rijn door de sluis aan de Doorslag.

De gekanaliseerde Hollandsche IJssel is in beheer en onderhoud bij het Rijk.

WATERSCHAPPEN IN DE PROVINCIE UTRECHT DIE BIJZONDERE BELANGEN BEHARTIGEN

Hoogheemraadschap van den Lekdijk Bovendams

Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 14 Juli 1905 en is opgenomen in het provinciaal blad no 156 van 1905. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 174 van 1906, no 92 van 1919, no 28 van 1920, no 22 van 1923, no 20 van 1933 en no 14 van 1938.

Tot het gebied van het hoogheemraadschap behoren de geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomende waterschappen: Spengen, Kockengen, Portengen (ged.), Haarrijn, Maarssenbroek, Nijenrode (ged.), Breukeleveen en Tienhoven (ged.), Maarsseveen (ged.), Buitenweg, Roosendaal, de Lage Weide, Vleuten, Harmelerwaard, grootwp. Heycop, genaamd de Lange Vliet, Welgelegen, Rijnhuizen, Liesbos, Vechten- en Oudwulverbroek, Rijn en Dijk, Zeist, de Biltsche en Zeister Grift (ged.) en Maartensdijk (ged.).

Het hoogheemraadschap is belast met het beheer en onderhoud van de Noorderdijk van Neder-Rijn en Lek, van Amerongen tot het Klaphek. Het voert uitsluitend het beheer over de dijk en heeft geen bemoeienis met het bestuur der waterschappen, die tot het gebied van het hoogheemraadschap behoren.

De belastbare oppervlakte is ± 30 984 ha.

Hoogheemraadschap van den Lekdijk Benedendams en van den IJsseldam

Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 14 Juli 1905 en is opgenomen in het provinciaal blad no 157 van 1905. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen nos 12 en 91 van 1919, no 13 van 1921, no 21 van 1923, no 7 van 1924, no 20 van 1931, no 12 van 1932, no 19 van 1933, no 46 van 1935, no 13 van 1938 en no 35 van 1950.

Tot het gebied van het hoogheemraadschap behoren de gedeeltelijk aan de zuidelijke rand van dit blad voorkomende waterschappen: Willeskop, Kort Heeswijk en Blokland, Heeswijk en een deel van de Drie Waterschappen.

Het hoogheemraadschap is belast met het beheer en onderhoud van de IJsseldam en van de Noorder Lekdijk van het Klaphek af tot de grenscheiding tussen de provincies Zuidholland en Utrecht. Het heeft evenals het hoogheemraadschap van den Lekdijk Bovendams geen bemoeienis met het bestuur der waterschappen, die tot het gebied van het hoogheemraadschap behoren.

De belastbare oppervlakte is ± 11 560 ha.

Grootwaterschap Bijleveld en de Meerndijk

Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 11 Juli 1911 en is opgenomen in het provinciaal blad no 117 van 1911. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 95 van 1921, no 24 van 1922, no 19 van 1923, no 22 van 1933, no 9 van 1938 en no 30 van 1951.

Het grootwaterschap, dat geheel op dit blad voorkomt, omvat de waterschappen: Harmelerwaard, Bijleveld en Reijerscop, Mastwijk en Achthoven en een klein deel van wp. Vleuten.

Het is o.m. belast met de zorg voor het onderhoud van de Meerndijk, het voeren van schouw en met het beheer en onderhoud van het gemaal en de sluis.

De belastbare oppervlakte is ± 2100 ha.

Grootwaterschap Heycop, genaamd de Lange Vliet

Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 19 November 1867. Het is later meermalen gewijzigd en met de wijzigingen opgenomen in het provinciaal blad no 24 van 1908. Voor latere aanvullingen en wijzigingen zie de provinciale bladen no 52 van 1910, no 23 van 1914, no 101 van 1918, no 95 van 1919, no 120 van 1921, no 55 van 1923, no 23 van 1933, no 12 van 1938, no 47 van 1946, no 17 van 1949 en no 50 van 1950.

Voorzover dit blad betreft, behoren tot het gebied van het grootwaterschap de waterschappen: Oudenrijn, het Nedereind en een deel van wp. IJsselveld (één van de onder één gemeenschappelijk bestuur gebrachte Drie Waterschappen gelegen onder de gem. IJsselstein).

Het grootwaterschap is belast met het beheer der gemalen en der overige tot waterkering of waterlossing dienende werken, in eigendom behorende aan het grootwaterschap en met het toezicht op alle waterkerende of waterafleidende werken, behorende tot of in verband staande met de algemene waterstaat van het grootwaterschap, onverschillig door wie de werken onderhouden worden.

De belastbare oppervlakte is ± 3300 ha.

Grootwaterschap Beoosten de Vecht

Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 10 Juli 1912 en is opgenomen in het provinciaal blad no 64 van 1912. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 81 van 1913, no 27 van 1914, no 105 van 1919, no 29 van 1920, no 12 van 1921, no 17 van 1923, no 13 van 1932, no 19 van 1937, no 31 van 1942 en no 27 van 1950.

In 1930 is tussen het grootwaterschap Beoosten de Vecht, de waterschappen Bethune, Breukeleveen en Tienhoven en Loenderveen en de gemeente Loosdrecht enerzijds en de gemeente Amsterdam anderzijds een overeenkomst gesloten betreffende het ten behoeve van de Amsterdamse drinkwaterleiding onttrekken van water aan de Bethune, de Breukeleveensche Plassen, de Loosdrechtsche Plassen, de Vuntes en de Loenderveensche Plas. (Zie onder waterwinplaats van de Amsterdamse drinkwaterleiding). Gedurende het tijdvak, waarin deze overeenkomst van kracht zal zijn, geldt tijdelijk het reglement opgenomen in het hierboven genoemde provinciaal blad no 19 van 1937. Het reglement opgenomen in provinciaal blad no 64 van 1912 met de daarin tot 1937 aangebrachte wijzigingen is tijdelijk buiten werking gesteld.

Het grootwaterschap, dat geheel op dit blad voorkomt, omvat de waterschappen: Loenderveen, Mijnden, Breukelen Proostdij, Breukeleveen en Tienhoven, Bethune, Maarsseveen en Westbroek, benevens een —niet onder waterschapsverband gelegen — deel van de gemeente Loosdrecht.

Het heeft ten doel in het algemeen de bevordering van een gunstige waterstand binnen zijn grenzen. Het is verplicht de nodige maatregelen te nemen ter voorkoming van een hogere waterstand in het wp. Bethune dan 3,65 m — N.A.P.

De belastbare oppervlakte is ± 6985 ha.

(Vervolg Z.O.Z.)

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In hoge gronden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincies Zuidholland en Noordholland omtrent kanalen, vaarten, stromende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeringen, overstromingen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde literatuur, de beschrijvingen van de provincies Zuidholland en Noordholland, behorende bij de waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEKENS

▲ e80 l1,5	Stoomgemaal
▲ o l1,0	Oliegemaal
▬ v17	Electrisch gemaal
	Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; r = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ watervoerzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
	Schepradwatermolen met vlucht in m.
24,0	Vijzelwatermolen met vlucht in m.
12,0	Windmotor met raddiameter in m.
×	Kleine windmolen.
‹‹	Schutsluis.
‹	Keersluis.
⊢	Stuw.
⊢ s	Stuw met schuif.
›‹	Uitwateringssluis.
›‹ Int. sl.	Inlaatsluis.
›‹ Hulpsl.	Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
	Grondduiker onder een waterleiding.
	Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
	Peilmerk van het N.A.P.
	Peilschaal geregeld waargenomen.
	Peilschaal.
z.p.-1,20	Zomerpeil van polders
w.p.-1,40	Winterpeil van polders
z.s.-1,90	Gewenste zomerstand in een polder
-1,0	Hoogtecijfers
	Verharde weg.
	Spoorweg.
145 ha	Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
	Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn doorgaans alleen aangegeven, waar ze afwijken van de waterstaat.
	Provinciale grens.

in m t.o.v. N.A.P.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,00 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50 000

Herzien in 1950.
Ged. bijgewerkt tot 1952.

AMSTERDAM 25 W I O | HARDERWIJK 26 W I O
UTRECHT 31 W I O | AMERSFOORT 32 W I O
GORINCHEM 38 W I O | RHENEN 39 W I O

UTRECHT OOST

waterstaats documentatie kartografie
VII B a. 795 (ed. 3, bl. 31-0)
19 NOV. 1970
No. 1340
De Hoofdingenieur-Directeur van de Rijkswaterstaat in de Directie Algemene Dienst Koningskade 4 - 's-Gravenhage

Waterschap Houten

Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 24 Juli 1863 en is opgenomen in het provinciaal blad no 109 van 1863. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 117 van 1881 en no 26 van 1921.

Het waterschap, dat gedeeltelijk aan de zuidoostelijke hoek van het blad voorkomt, is hoofdzakelijk belast met het onderhoud der wegen in de gemeente Houten. Verder heeft het waterschap het toezicht en beheer over enkele waterleidingen, dammen, kaden en kunstwerken.

De belastbare oppervlakte is ± 3280 ha.

Zie voor gegevens over de waterschappen die in de provincies *Zuidholland* of *Noordholland* gelegen zijn de provinciale beschrijvingen behorende bij de waterstaatskaart.

Waterwinplaats van de Amsterdamse drinkwaterleiding

Krachtens overeenkomst gesloten tussen:

A. Grootwaterschap Beoosten de Vecht, wp. Breukeleveen en Tienhoven, gemeente Loosdrecht, wp. Loenderveen en wp. de Bethune enerzijds en B. de gemeente Amsterdam anderzijds, gedagtekend respectievelijk 25 Juni en 28 Juli 1930, heeft de gemeente Amsterdam het recht om onder bepaalde voorwaarden water te onttrekken aan genoemde waterschappen ten behoeve van de Amsterdamse drinkwaterleiding.

Daarvoor is Amsterdam, ingevolge Art. 2, gehouden de waterstanden in deze waterschappen binnen voorgeschreven grenzen te handhaven.

Het water wordt onmiddellijk onttrokken aan de Loenderveensche Plas (wp. Loenderveen) door een electrisch pompstation. De windwatermolen van het waterschap, die de polder op de Vecht kan afmalen, doet alleen dienst in tijden van veel waterbezwaar, wat zelden voorkomt.

Het water uit de Loosdrechtsche en Breukeleveensche Plassen wordt naar Loenderveen gevoerd door een afsluitbare dubbele duiker in de Veendijk. Daar het watergevend vermogen van het plassengebied te gering is, moet aanvulling plaats hebben met het uitslagwater van het wp. Bethune. Indien dit niet noodzakelijk is, wat vooral 's winters het geval is, wordt het wp. Bethune op de Vecht afgemalen.

Het te Loenderveen onttrokken water wordt door een transportleiding, via het pompstation en de reinigingsinstallatie te Weesperkarspel, naar Amsterdam gevoerd.

Na de totstandkoming van bovengenoemde overeenkomst zijn o.m. bij de gemeente Amsterdam in eigendom en volledig beheer en onderhoud overgegaan het electrische gemaal van het wp. Bethune, de windwatermolen van het wp. Loenderveen en alle kunstwerken als sluizen, duikers c.d. die voor de handhaving van de peilen van belang zijn.

In het jaar 1953 zal de gemeente Amsterdam vermoedelijk een aanvang maken met de uitvoering van werken tot verbetering van haar plassenwaterleiding. Door het aanleggen van een dijk zal een deel van de Loenderveensche Plas van het waterschap worden afgescheiden. Dit deel zal worden gevoed door water uitgeslagen door het gemaal van het waterschap Bethune, rechtstreeks daarheen gevoerd door een waterloop ontworpen langs de oostzijde van de waterschappen Breukelen Proostdij en Mijnden met kruisingen van Tienhovensch Kanaal, Weersloot en Drecht. Het ligt in het voornemen om deze waterloop, die van het overige deel van de plassen zal worden gescheiden, in de toekomst tevens aan te sluiten op het Amsterdam—Rijnkanaal, om, zo nodig, daaruit overeenes water te kunnen aanvoeren.

De Loosdrechtsche en Breukeleveensche Plassen zullen in de toekomst geen onderdeel meer vormen van de waterwinning van Amsterdam. De waterstanden op deze plassen zullen dan worden onderhouden door middel van een bij de Mijndensche sluis te stichten bemalingsinrichting met afvoer naar de Vecht.

SLUIZEN [1]	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
Ten westen van het Amsterdam-Rijnkanaal		
A, B en **C.** Damsluizen *ieder met één opening en afsluitbaar met schotbalken.*		
A. *In de Oude Waver ten oosten van de Hoofdweg*	*5,00*	*1,90*
B. *In de Angstel ten noorden van Baambrugge*	*6,00*	*2,48*
C. *In de Angstel ten zuiden van Loenersloot*	*5,80*	*2,00*
D en **E.** Schutsluizen *tussen Amstellandsboezem en waterschap de Vinkeveensche en Proostdijerpolders der met twee paar puntdeuren, schutkolklengte van sluis 22,00 m.*		
D. Proostdijerschutsluis	*4,35*	
bovenslagdrempel		*3,19*
benedenslagdrempel		*3,23*
E. Demmeriksche schutsluis	*4,50*	*3,57*
Onmiddellijk benoorden deze sluis is een tijdelijke schutsluis gebouwd ten behoeve van aanvoer van baggermaterieel voor wegenaanleg. De sluis is afsluitbaar met twee enkele draaideuren, schutkolklengte 50,00 m	*7,70*	
bovenslagdrempel		*2,24*
benedenslagdrempel		*3,92*
F. Schotbalksluis *in de westelijke kanaaldijk van het Amsterdam—Rijnkanaal tussen de Nieuwe Wetering en dit kanaal*	*5,23*	*2,40*
G. Oudhuizer schutsluis *tussen Amstellandsboezem en waterschap Groot Wilnis Vinkeveen met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 21,85 m*	*4,40*	*3,07*
H. Joostendammerschutsluis *ten noorden van Kockengen tussen de Bijleveld en de Groote Heycop met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 19,20 m. De sluis staat doorgaans open.*	*4,06*	*2,62*
I. Schutsluis *tussen het Amsterdam—Rijnkanaal en de Groote Heycop, met vier paar puntdeuren, om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 29,50 m*	*3,90*	
bovenslagdrempel		*1,55*
benedenslagdrempel		*1,80*
De sluis staat doorgaans open.		
K. Uitwateringssluis *van de Proostwetering op het Amsterdam—Rijnkanaal, één opening afsluitbaar met een schuif*	*2,30*	*1,10*
Ten oosten van de uitwateringssluis een lozingswerk in de Voorwetering van waterschap de Lage Weide, één opening afsluitbaar met twee kleppen	*1,50*	
klep buitenzijde		*— 0,95*
„ binnenzijde		*— 0,25*
L. Schutsluis *tussen de Vleutensche Wetering en het Amsterdam—Rijnkanaal met vier paar puntdeuren, om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 21,75 m*	*3,00*	*1,65*
M. Hamsluis, *schutsluis tussen de Heycop en de Vleutensche Wetering, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 16,40 m*	*3,15*	*1,05*
N. Kamerikschesluis, *schutsluis tussen de boezem van Woerden en waterschap Kamerik-Teylingens, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 17,50 m*	*3,20*	
bovenslagdrempel		*2,75*
benedenslagdrempel		*3,00*
O. Schutsluis *tussen de boezem van Woerden en waterschap Oudeland en Indijk met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 17,10 m*	*2,95*	*1,75*
P. Haanwijkersluis, *schutsluis tussen Amstellandsboezem en de boezem van Woerden, met vier paar puntdeuren, om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 17,60 m*	*3,20*	
bovenslagdrempel		*1,83*
benedenslagdrempel		*1,86*
Q. Sluis aan de Heldam, *schutsluis tussen de boezem van de Heycop en Amstellandsboezem, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,80 m*	*3,95*	
bovenslagdrempel		*1,77*
benedenslagdrempel		*2,02*
De sluis staat doorgaans open.		
R. Sluis aan de Stadsdam, *schutsluis tussen het westelijk gedeelte van het eerste pand van de Leidsche Rijn (Stadswater van Utrecht) en het tweede pand van de Leidsche Rijn (boezem van de Heycop), met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m*	*3,15*	
bovenslagdrempel		*1,36*
benedenslagdrempel		*1,65*
De sluis is in 1951 opgeruimd.		
S. Schutsluis *tussen het westelijk gedeelte van het eerste pand van de Leidsche Rijn en het Amsterdam—Rijnkanaal met vier paar puntdeuren, om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 30,60 m*	*7,02*	*3,10*
T. Schutsluis *tussen de Voorvliet van waterschap Oudenrijn e.a. (behorende tot het grootwaterschap Heycop, genaamd de Lange Vliet) en het Amsterdam—Rijnkanaal met twee enkele deuren, schutkolklengte 18,55 m*	*2,97*	*vloer 1,80*
Aan de polderzijde ligt vóór de sluis een keerdorpel		*bovenkant 1,00*
Aan de kanaalzijde een schotbalkkering bestaande uit twee rijen schotbalken	*6,00*	*1,80*
Bezuiden de schutsluis een lozingswerk, bestaande uit een heveloverlaat, doorstroomwijdte 3,50 m		*hoogte overlaat + 0,43*
U. Schutsluis *tussen waterschap Oudenrijn e.a. (grootwaterschap Heycop, genaamd de Lange Vliet) en de Voorvliet van deze waterschappen met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 15,80 m*	*2,80*	
bovenslagdrempel		*0,80*
benedenslagdrempel		*1,90*
V. Zuidersluis, *schutsluis met tussenhoofd ten zuiden van Utrecht tussen het zuidelijk gedeelte van de Vaartsche Rijn (Merwedekanaal) en het Amsterdam—Rijnkanaal, met twee paar naar het Amsterdam—Rijnkanaal en drie paar naar de Vaartsche Rijn kerende puntdeuren*	*12,00*	*vloer 3,73*
schutkolklengte noordelijke schutkolk 67,44 m		
schutkolklengte zuidelijke schutkolk 59,12 m		
totale schutkolklengte 126,90 m		
jokdorpel Vaartsche Rijnzijde		*2,85*
W. Schutsluis *tussen het derde pand van de Leidsche Rijn (Amstellandsboezem) en waterschap Rijleveld en Reijerscop e.a. met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 18,40 m*	*3,00*	
bovenslagdrempel		*1,42*
benedenslagdrempel		*1,72*
X. Schutsluis *te Montfoort tussen de boezem van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel en de boezem van Woerden met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 23,30 m*	*4,55*	
bovenslagdrempel		*1,60*
benedenslagdrempel		*1,90*
Ten oosten van het Amsterdam-Rijnkanaal		
IJ. Schutsluis *tussen het Hilversumsch Kanaal (polder Kortenhoef) en de Vechtboezem, met twee roldeuren, schutkolklengte 60,40 m*	*7,50*	
bovenslagdrempel		*3,45*
benedenslagdrempel		*4,20*
Z. Zuidersluis, *schutsluis tussen de boezem van de 's-Gravelandsche Vaart en het Hilversumsch Kanaal (polder Kortenhoef), met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,75 m*	*4,32*	
bovenslagdrempel		*1,76*
benedenslagdrempel		*1,84*
A_1. Schutsluis *tussen het Hilversumsch Kanaal (polder Kortenhoef) en de Loosdrechtsche Plassen met twee roldeuren, schutkolklengte 20,00 m*	*4,00*	*2,90*
B_1. Loenderveensche schutsluis *tussen de Vechtboezem en waterschap Loenderveen met twee enkele draaideuren, schutkolklengte 22,20 m*	*4,50*	
bovenslagdrempel		*1,60*
benedenslagdrempel		*2,10*
C_1. Mijndensche schutsluis *tussen de Vechtboezem en de Loosdrechtsche Plassen, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 30,20 m*	*4,50*	
bovenslagdrempel		*2,00*
benedenslagdrempel		*2,65*
D_1. Damsluis *in de Vecht, drie openingen afsluitbaar met schotbalken*		
3 openingen ieder	*3,50*	*3,12*
middelste opening	*9,00*	*3,12*
E_1. Schutsluis *tussen de Nieuwe Wetering (Amstellandsboezem) en de Vechtboezem te Nieuwersluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 31,00 m*	*3,56*	*2,13*
F_1. Uitwateringssluis *van het beoosten het Amsterdam—Rijnkanaal gelegen gedeelte van de Stadswetering op de Vechtboezem, één opening afsluitbaar met één paar puntdeuren*	*2,90*	*1,70*
G_1. Weersluis, *schutsluis tussen de Vechtboezem en het waterschap Breukeleveen en Tienhoven, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 19,00 m. De sluis is defect.*	*3,60*	*1,90*
H_1. Keersluis *tussen de Kleine Heycop en de Vechtboezem, één opening afsluitbaar met één paar puntdeuren*	*3,35*	*1,15*
I_1. Schut- en uitwateringssluis *tussen het beoosten het Amsterdam—Rijnkanaal gelegen gedeelte van de Kerkvaart (voormalige boezem van de Heycop) en de Vechtboezem met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 19,75 m*	*3,90*	*1,48*
K_1. Schutsluis *tussen het Amsterdam—Rijnkanaal en het beoosten dit kanaal gelegen deel van de Kerkvaart (voormalige boezem van de Heycop), met vier paar puntdeuren om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 29,50 m*	*3,90*	
bovenslagdrempel		*1,55*
benedenslagdrempel		*1,80*
L_1. Uitwateringssluis *tussen het beoosten het Amsterdam—Rijnkanaal gelegen deel van de Haarrijn en de Vechtboezem, één opening afsluitbaar met één klep*	*1,38*	*1,00*
M_1. Schutsluis *aan het Kraaiennest, tussen het benedenpand van het Tienhovensch Kanaal (waterschap Breukeleveen en Tienhoven) en de Vechtboezem, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 34,88 m*	*3,59*	*1,80*
N_1. Schotbalksluis *in het benedenpand van het Tienhovensch Kanaal*	*3,60*	*2,25*
O_1. Schotbalksluis *bezuiden het Tienhovensch Kanaal te Tienhoven*	*3,36*	*1,80*
P_1. Schutsluis *tussen de Oostelijke Binnenpolder van Tienhoven en waterschap Breukeleveen en Tienhoven met twee schutten, schutkolklengte 27,70 m*	*2,25*	*1,74*
Q_1. Schutsluis *aan het Roodpannenhuis, tussen het bovenpand en het benedenpand van het Tienhovensch Kanaal, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 19,75 m. De sluis is buiten gebruik.*	*3,03*	*1,57*
R_1. Schutsluis *tussen de Vechtboezem en waterschap Maarseveen, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 50,25 m*	*2,96*	
bovenslagdrempel		*1,35*
benedenslagdrempel		*1,75*
S_1. Vechtsluis, *schutsluis tussen het Amsterdam—Rijnkanaal en de Vecht, met vier paar puntdeuren om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 36,88 m*	*6,50*	*2,93*
T_1. Schutsluis *tussen de Vechtboezem en de Nederindsche Vaart (waterschap Weltwrek) met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 32,87 m*	*3,00*	
bovenslagdrempel		*1,25*
benedenslagdrempel		*1,46*
Onmiddellijk ten oosten van deze sluis ligt een schutsluis tussen de Vecht en waterschap Buitenweg met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,10 m	*3,15*	
bovenslagdrempel		*1,30*
benedenslagdrempel		*1,50*
U_1. Schutsluis *tussen de Vechtboezem en de Klopvaart (boezem van de Kerkeindsche Vaart) met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 26,30 m*	*3,40*	*1,40*
V_1. Uitwateringssluis *voor het gemaal van waterschap Roosendaal, één opening afsluitbaar met één schuif*	*2,30*	*0,98*
W_1. Schutsluis *tussen de boezem van het Zwarte Water en de Vechtboezem, met twee schutten, schutkolklengte 97,50 m*		
bovenschut	*2,60*	*0,70*
benedenschut	*2,30*	*0,95*
X_1. Keerschut *tussen het Stadswater van Utrecht en het Zwarte Water. Dient voor inlaten.*	*2,90*	*0,70*
IJ_1. Weerdsluis, *schut- en uitwateringssluis tussen het Stadswater van Utrecht en de Vecht, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 100,00 m*	*8,15*	
bovenslagdrempel		*1,78*
benedenslagdrempel		*2,20*
Onmiddellijk beoosten de schutsluis een uitwateringssluis	*3,25*	
bovensluishoofd één waaierdeur		*1,80*
benedensluishoofd één paar puntdeuren		*2,43*
Z_1. Schutsluis *tussen het Zwarte Water en het waterschap Maartensdijk, met twee schutten, schutkolklengte 100,00 m*	*2,25*	
bovenschut		*0,55*
benedenschut		*0,65*
A_2. Keerschut *tussen het Stadswater van Utrecht en het Zwarte Water*	*3,00*	*0,70*
B_2. Schutsluizen *tussen het Merwedekanaal (Stadswater van Utrecht) en het Amsterdam—Rijnkanaal. Nieuwe, noordoostelijke schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 138,00 m*	*14,00*	
bovenslagdrempel		*2,73*
benedenslagdrempel		*3,73*
Oude, zuidwestelijke schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 123,00 m	*12,00*	
bovenslagdrempel		*2,73*
benedenslagdrempel		*3,73*
C_2. Schutsluis *tussen het Stadswater van Utrecht en het ten oosten van het Amsterdam—Rijnkanaal gelegen gedeelte van de Vleutensche Wetering, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 19,80 m*	*2,75*	
bovenslagdrempel		*0,83*
benedenslagdrempel		*1,18*
D_2. Schutsluis *bij Oog in Al, tussen het Merwedekanaal (Stadswater van Utrecht) en het eerste pand van de Leidsche Rijn met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 32,00 m*	*6,00*	*1,85*
De sluis staat meestal open.		
Ten westen van deze sluis ligt een schotbalksluis	*3,60*	*1,23*
E_2. Schutsluis *tussen het oostelijk gedeelte van het eerste pand van de Leidsche Rijn en het Amsterdam—Rijnkanaal met vier paar puntdeuren, om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 30,60 m*	*7,02*	*3,10*
Vóór het oostelijk sluishoofd ligt een keerdorpel		*bovenkant 1,80*
F_2. Damsluis *tussen de Ravensche Wetering en de Vaartsche Rijn, afsluitbaar met schotbalken*	*3,15*	
G_2. Noordersluizen, *bezuiden Utrecht tussen het noordelijk deel van de Vaartsche Rijn (Merwedekanaal) en het Amsterdam—Rijnkanaal. Groote schutsluis, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 126,92 m*	*12,00*	*vloer 3,73*
Vóór het noordelijk sluishoofd ligt een jokdorpel		*2,85*
Kleine schutsluis, met vier paar puntdeuren, om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 59,00 m	*7,90*	*vloer 3,10*

[1]) *De schutkolklengte van de sluizen is gemeten tussen de deuren.*

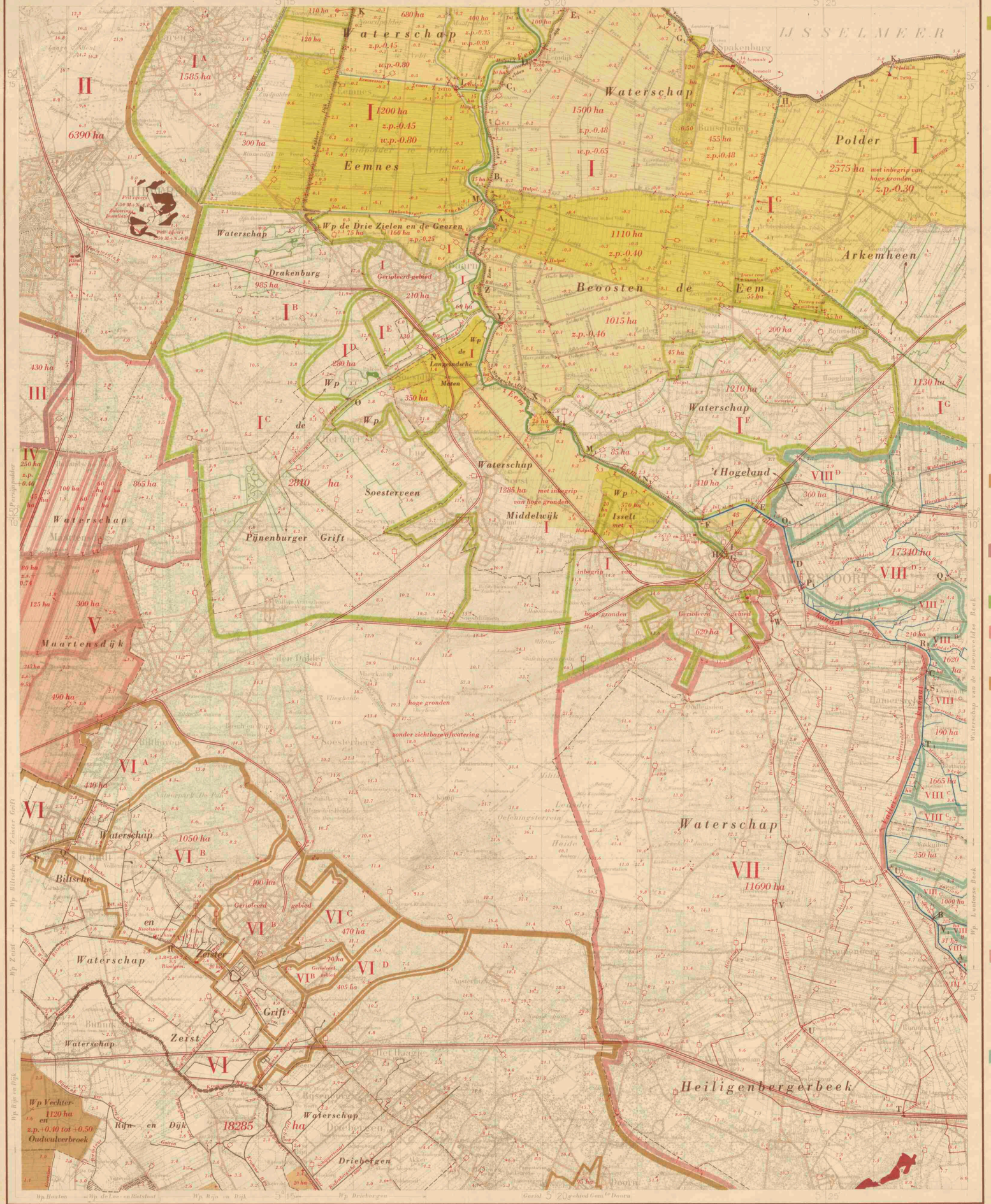

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Herzien in 1952.
Ged. bijgewerkt tot 1953.

AMSTERDAM 25 W O	HARDERWIJK 26 W O	HATTUM 27 W O	
UTRECHT 31 W O	AMERSFOORT 32 W O	ZUTPHEN 33 W O	
GORINCHEM 38 W O	RHENEN 39 W O	ARNHEM 40 W O	

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Kleur van de rechtstreeks op het IJsselmeer of de Eem afwaterende polders en hoge gronden

Van deze hoge gronden zijn afzonderlijk aangegeven de stroomgebieden van: I A. de Gooygracht; I B. de Drakenburgergracht; I C., I D. en I E. respectievelijk het eerste, het tweede en het derde pand van de Pijnenburgergrift; I F. de waterleidingen in het waterschap 't Hogeland en I G. de Laak.

I A. Gooygracht

Deze boezem, die het water afvoert van een gebied hoge gronden onder Blaricum en Laren, loost door een uitwateringssluis op het IJsselmeer. De oppervlakte van het boezemgebied is ongeveer 1585 ha.

De keersluis in het Vettelijkje (zie blad Harderwijk West) staat nagenoeg altijd open, daar sedert de afsluiting van de Zuiderzee hoge waterstanden zelden meer voorkomen.

Het onderhoud van de Gooygracht berust bij het wp Eemnes en de gemeenten Blaricum en Laren.

I B. Drakenburggergracht

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, heeft een grootte van 985 ha en bestaat uit hoge gronden en boezemland.

De wetering loost door een uitwateringssluisje op de Eem (sluis M). Dit sluisje staat doorgaans open.

De Drakenburggergracht is in beheer en onderhoud bij het waterschap Drakenburg.

I C., I D. en I E. Pijnenburgergrift of Praamgracht *(eerste, tweede en derde pand)*

Dit kanaal loopt van de Eem ten zuidoosten van Baarn, langs de grens tussen de gemeenten Baarn en Soest tot het landgoed Pijnenburg. Het is ongeveer 6,7 km lang en 6 m breed. Het kanaal, dat uit drie panden bestaat, is in beheer en onderhoud bij het waterschap De Pijnenburggergrift.

I C. *Eerste pand van de Pijnenburgergrift, boven de stuw O. De lengte is 3,2 km. Het stuwpeil bedraagt ongeveer 1,70 m + N.A.P. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, heeft een grootte van 2810 ha en bestaat uit hoge gronden en boezemland.*

I D. *Tweede pand van de Pijnenburgergrift, tussen de stuwen O en N. De lengte is 2,0 km. Het stuwpeil vóór de stuw N bedraagt ongeveer 1,— m + N.A.P. Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, heeft een grootte van 280 ha en bestaat uit hoge gronden en boezemland.*

I E. *Derde pand van de Pijnenburgergrift, benoden de stuw N. Dit pand, dat in open verbinding staat met de Eem, is lang 1,5 km. Er wateren 130 ha hoge gronden op af.*

I F. Waterleidingen in het waterschap 't Hogeland

De voornaamste waterleidingen zijn:

a. de Malewetering, b. een kleine watergang in het voormalige waterschap Coelhorst, c. de grotendeels vergraven Oude Eem. Door drie sluisjes (I_1, M_1 en N_1) kunnen deze waterlopen van de Eem worden afgesloten. De sluisjes staan nagenoeg altijd open en worden alleen gesloten bij hoge Eemstanden, die zelden meer voorkomen. De gebieden, die hun water op de boezems a, b en c afvoeren, zijn respectievelijk groot 1210 ha, 85 ha en 410 ha. Een vierde gebied, groot 360 ha, loost door een sluisje (O_1) op het Valleikanaal.

I G. de Laak

Dit kanaal, dat alleen voor afwatering dient, voert het water af van een deel van de hoge gronden gelegen in de polder Arkemheen en in het wp 't Hogeland. De grootte van het boezemgebied bedraagt 1130 ha.

De boezem loost door de Laakse duiker (sluis H_1) op het IJsselmeer. Dit sluisje staat doorgaans open.

De Laak is in beheer en onderhoud bij de polder Arkemheen.

Het achtste pand *van het Valleikanaal dat met de Eem in open verbinding staat, loopt tot de schotbalksluis F ten westen van de weg Amersfoort—Spakenburg (damsluis no 9). Op dit pand, dat een lengte heeft van 0,2 km, watert 45 ha. polderland af.*

II. Boezem van de 's Gravelandsche Vaart

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 142 ha. De totale oppervlakte van de op de boezem lozende polders, boezemland en hoge gronden bedraagt ongeveer 8540 ha. Het zomerpeil van de boezem is 0,20 tot 0,30 m — N.A.P.

De waterlozing heeft plaats langs natuurlijke weg op de Vecht door de schutsluis te Uitermeer en de Keetpoortsluis te Muiden en op de Buitenvecht door de Oostsluis en door de kokers in de stenen beer te Muiden (zie blad Amsterdam Oost).

III. Bovenpand van het Tienhovensch Kanaal

De oppervlakte van het op de boezem afwaterende gebied, bestaande uit boezemland en hoge gronden, bedraagt 430 ha.

De boezem loost door een schutsluis op het benedenpand, dat gemeen ligt met de Loosdrechtsche Plassen en de polder Breukeleveen en Tienhoven (zie blad Utrecht Oost).

IV. Vechtboezem

Een klein deel van de Persijnpolder, die tot het wp Maartensdijk behoort, komt aan de westelijke rand van dit blad voor (zie verder blad Utrecht Oost).

V. Zwarte Water

De boezem bestaat uit het Zwarte Water en de Maartensdijkse Vaart. De gezamenlijke oppervlakte van het gebied van het op de boezem lozende polderland, boezemland en hoge gronden bedraagt 2570 ha.

De boezem loost door een schutsluis te Utrecht op de Vecht (zie blad Utrecht Oost).

VI. Derde of benedenpand van de Kromme Rijn en van de Biltsche en Zeistergrift

De boezem ligt gemeen met het Stadswater van Utrecht, de Vaartsche Rijn, een deel van het Merwedekanaal en het ten oosten van het Amsterdam—Rijnkanaal gelegen deel van het eerste pand van de Leidsche Rijn.

De boezem ontlast zich via de Weerdsluis te Utrecht op de Vecht (zie blad Utrecht Oost).

De gemiddelde waterstand van het Stadswater is 0,45 m + N.A.P.

De totale oppervlakte van het gebied, dat op de boezem afwatert, bestaande uit boezemland, polders en hoge gronden, bedraagt ongeveer 26 000 ha.

Van dit gebied komen op dit blad voor de delen: VI A. vaart naar het buitengoed Houdringen; VI B. tweede pand van de Biltsche en Zeistergrift; VI C. eerste pand van de Biltsche en Zeistergrift en VI D. Rhijnwijkse Wetering.

VI A. Vaart naar het buitengoed Houdringen

De boezem, die het water ontvangt van 440 ha hoge gronden, loost door sluis Q op het tweede pand van de Biltsche en Zeistergrift.

Het peil bedraagt ongeveer 1,60 m + N.A.P.

VI B. Tweede pand van de Biltsche en Zeistergrift

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, heeft een grootte van 1050 ha en bestaat uit hoge gronden en boezemland. Benevdien loost op dit pand het gerioleerde en grotendeels bebouwde gebied van de gem. Zeist, dat uit drie delen bestaat, respectievelijk groot 400 ha, 20 ha en 70 ha. De boezem loost door de schutsluis P op het derde of benedenpand.

Het peil van het tweede pand bedraagt 1,50 m + N.A.P.

VI C. Eerste pand van de Biltsche en Zeistergrift

De totale oppervlakte van de op dit pand lozende hoge gronden en boezemland bedraagt 565 ha. Het gebied bestaat uit twee delen, respectievelijk groot 470 ha en 95 ha. De boezem loost door sluis R op het tweede pand.

Het peil van het eerste pand is 1,75 m + N.A.P.

VI D. Rhijnwijkse Wetering

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, heeft een grootte van 405 ha en bestaat uit hoge gronden. De boezem loost door de schutsluis S op de Kromme Rijn.

VII. Heiligenbergerbeek

De totale oppervlakte van het stroomgebied, bestaande uit hoge gronden, bedraagt ongeveer 11 690 ha. Hiervan ligt 10 785 ha in het waterschap Heiligenbergerbeek. Het water van dit gebied wordt afgevoerd via de Woudenbergsche Grift en de Heiligenbergerbeek e.a. op de stadsgrachten van Amersfoort en vervolgens door de schutsluis G, de schotbalksluis H en de stuw I op de Eem.

De Woudenbergsche Grift wordt door de stuwen T, U en V opgestuwd; de Heiligenbergerbeek door de stuw W. De zomerstuwpeilen vóór deze vier stuwen bedragen respectievelijk 3,90 m, 2,80 m, 1,80 m en 1,— m + N.A.P.

Ten behoeve van de waterverversing van de stadsgrachten wordt water ingelaten uit de Barneveldsche Beek door een afsluitbare grondduiker onder het Valleikanaal boosten Amersfoort.

VIII. Valleikanaal

Dit kanaal, dat uitsluitend als afwateringskanaal dienst doet, loopt van de Nederrijn bij de Grebbe tot de Eem bij Amersfoort. Het is ongeveer 37,4 km lang en is door zeven sluizen in acht panden verdeeld. Er zijn negen sluizen, doch de sluizen nos 7 en 8 doen geen dienst als stuw. De badembreedte wisselt van 5,50 m tot 15,— m. De diepte bij de aangenomen hoogwaterafvoer bedraagt 1,70 m tot 2,57 m. De totale oppervlakte van het gebied, dat op het Valleikanaal afwatert, bedraagt 64 590 ha.

Het kanaal met de kunstwerken zijn in beheer en onderhoud bij de provincie Utrecht.

De volgende panden komen geheel of gedeeltelijk op dit blad voor.

VIII A. Vierde pand, van damsluis no 3 in de spoorweg Utrecht—Ede tot de schotbalksluis A bezuiden de Potbrug in de weg Woudenberg—Renswoude (damsluis no 4)

De lengte bedraagt 4,3 km. Het stuwpeil is 3,27 m + N.A.P.

Een klein deel van het stroomgebied, waarvan de totale oppervlakte 7640 ha bedraagt, komt aan de oostelijke rand van dit blad voor. (Zie voorts blad Amersfoort Oost.)

VIII B. Vijfde pand, van de schotbalksluis A bezuiden de Potbrug in de weg Woudenberg—Renswoude (damsluis no 4) tot de schotbalksluis B in de Roffelaarskade beoosten Woudenberg (damsluis no 5)

De lengte bedraagt 1,2 km. Het stuwpeil is 2,87 m + N.A.P.

Een klein deel van het stroomgebied, waarvan de totale oppervlakte 316 ha bedraagt, komt aan de oostelijke rand van dit blad voor. (Zie voorts blad Amersfoort Oost.)

VIII C. Zesde pand, van de schotbalksluis B in de Roffelaarskade beoosten Woudenberg (damsluis no 5) tot de schotbalksluis C in de Asschatterkade (damsluis no 6)

De lengte bedraagt 5,8 km. Het stuwpeil is 1,60 m + N.A.P.

De totale oppervlakte van het stroomgebied, bestaande uit hoge gronden gelegen in de waterschappen van de Barneveldse beek en Lunterse beek, bedraagt 3142 ha. Het bestaat uit zes delen, respectievelijk groot 190 ha, 1665 ha, 32 ha, 250 ha, 1000 ha en 15 ha. (Zie voorts blad Amersfoort Oost.)

VIII D. Zevende pand, van de schotbalksluis C in de Asschatterkade (damsluis no 6) tot de schotbalksluis F ten westen van de weg Amersfoort—Spakenburg (damsluis no 9)

De lengte bedraagt 6,9 km. Het stuwpeil is 0,70 m + N.A.P. De in dit pand gelegen schotbalksluizen D en E (damsluizen nos 7 en 8) doen geen dienst als stuw.

De totale oppervlakte van het stroomgebied, bestaande uit hoge gronden, bedraagt 41 112 ha. Het bestaat uit zes delen, waarvan vijf delen respectievelijk groot 360 ha, 17 340 ha, 210 ha, 1620 ha en 12 ha geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen. Eerstgenoemd deel ligt in het wp 't Hogeland, de overige vier liggen in het wp van de Barneveldse beek. Het zesde deel, groot 21 570 ha — de Barneveldsche Beek boven de stuw bij de voormalige korenmolen ten zuidwesten van Barneveld — komt voor op de bladen Amersfoort Oost en Zutphen West.

Achtste pand, van de schotbalksluis F ten westen van de weg Amersfoort—Spakenburg (damsluis no 9) tot de Eem

Dit pand staat met de Eem in open verbinding (zie onder I).

OPRICHTING EN OPHEFFING VAN WATERSCHAPPEN IN DE EEMVALLEI

De aanleg van het Valleikanaal en de daarmede verband houdende reorganisatie van de waterschappen in de Geldersche Vallei heeft ook in de Eemvallei enige wijzigingen ten gevolge gehad. Aangezien de grens van het waterschap De Drie Sluizen moest gewijzigd worden, hebben de Staten deze gelegenheid aangegrepen om de waterschappen Coelhorst, De Drie Sluizen en De Malesluis tot één waterschap te vereenigen onder de naam 't Hogeland.

In het gelijkluidend besluit van de Staten van Gelderland en Utrecht van respectievelijk 28 Mei en 1 Juni 1948, waarin de gehele reorganisatie van de waterschappen in de Geldersche Vallei is geregeld, is ook tot opheffing van de drie voornoemde waterschappen in de Eemvallei besloten, alsmede tot oprichting en reglementering van het waterschap 't Hogeland. Dit besluit, dat op 1 Januari 1949 in werking is getreden, is afgekondigd in het provinciaal blad van Utrecht no 49 van 1948.

OPRICHTING EN OPHEFFING VAN WATERSCHAPPEN IN DE GELDERSCHE VALLEI

In 1934 besloten de Staten van Utrecht en Gelderland tot de aanleg van het Valleikanaal; het Rijk verleende daarin een subsidie ten bedrage van 45%. Door de aanleg van dit kanaal werd de mogelijkheid verkregen de verbetering van de afwatering in de verschillende stroomgebieden onafhankelijk van elkander ter hand te nemen. Daartoe werden de in het gebied bestaande zeven waterschappen opgeheven en vijf nieuwe opgericht, welke elk een geheel stroomgebied omvatten. Voorts werd opgericht het dijkschap Grebbedijk.

Deze reorganisatie is tot stand gekomen bij gelijkluidend besluit van de Provinciale Staten van Gelderland en Utrecht van resp. 28 Mei en 1 Juni 1948, Koninklijk goedgekeurd op 23 November 1948 en opgenomen in het provincinal blad van Gelderland no 64 van 1948 en in dat van Utrecht no 49 van dat jaar. Het besluit is in werking getreden op 1 Januari 1949.

Bij dit besluit werden *opgericht* en gereglementeerd:

1. het waterschap van de Barneveldse beek;
2. het waterschap Grebbe;
3. het waterschap Heiligenbergerbeek;
4. het waterschap Lunterse beek;
5. het waterschap Wageningen en Ede;
6. het dijkschap Grebbedijk.

Van deze waterschappen komen gedeeltelijk op dit blad voor het waterschap van de Barneveldse beek en de waterschappen Heiligenbergerbeek en Lunterse beek. Zie verder de bladen Amersfoort Oost, Zutphen West, Rhenen West en Oost en Arnhem West.

De waterschappen Grebbe en Heiligenbergerbeek liggen in de provincie Utrecht; de overige in de provincies Gelderland en Utrecht. Het omslagplichtig gebied van het dijkschap Grebbedijk ligt in de waterschappen Grebbe en Wageningen en Ede.

De bij gelijkluidend besluit van de Staten van Gelderland en Utrecht van 28 Mei/1 Juni 1948 *opgeheven* waterschappen zijn de volgende:

1. heemraadschap de Rivier de Eem, beken en aankleve van dien;
2. Collegiën der Exoneereende Landen;
3. waterschap, gonaamd Het Veenraadschap der Geldersche en Stichtsche Veenen;
4. buitenpolder Maanen en Veldhuizen;
5. waterschap De Rhenensche Nude en Achterbergsche Hooilanden;
6. College ter Directie van den Slaperdijk;
7. polderdistrict Wageningen en Bennekom.

(Vervolg Z.O.Z.)

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In hoge gronden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens van het boezemgebied aan; een smalle bies de onderverdeling.

Daar, waar een waterloop de grens van een stroomgebied vormt, is de bies onderbroken.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal / Stoomgemaal: Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (*e* = schroefpomp; *c* = centrifugaalpomp; *v* = vijzel; *sr* = scheprad) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Klein gemaal.
- Windmotor met raddiameter in m.
- Schutsluis.
- Keersluis.
- Stuw.
- Stuw met schuif.
- Uitwateringssluis.
- Inlaatsluis.
- Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Zomerpeil van polders / Winterpeil van polders: in m t.o.v. N.A.P.
- Hoogtecijfers
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Grootte van polders en stroomgebieden in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
- Waterkerende dijk.
- Dijkverdediging, strekdammen.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn doorgaans alleen aangegeven waar ze afwijken van de waterstaat.
- Administratieve grens van waterschap De Lee - en Rietsloot.
- Provinciale grens.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

VII B.a.795 (ed. 3, bl. 32-W)
Universiteits-bibliotheek Utrecht

WATERSCHAPPEN DIE BIJZONDERE BELANGEN BEHARTIGEN

Hoogheemraadschap van den Lekdijk Bovendams

Het reglement is opnieuw vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 14 Juli 1903 en is opgenomen in het provinciaal blad no 156 van dat jaar. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 174 van 1906, no 92 van 1919, no 28 van 1920, no 22 van 1923, no 20 van 1933 en no 14 van 1938.

Tot het gebied van het hoogheemraadschap behoren de gedeeltelijk op dit blad voorkomende waterschappen De Biltsche en Zeister Grift (gedeeltelijk), Zeist, Rijn en Dijk, Vechter- en Oudwulverbroek, Houten, De Lee- en Rietsloot en Driebergen.

Het hoogheemraadschap is belast met het beheer en onderhoud van de Noorderdijk van Nederrijn en Lek, van Amerongen tot het Klaphek. Het voert uitsluitend het beheer over de dijk en heeft geen bemoeienis met het bestuur der waterschappen, die tot het gebied van het hoogheemraadschap behoren.

De belastbare oppervlakte is ± 30 984 ha.

Waterschap Houten

Het bijzonder reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 24 Juli 1863 en is opgenomen in het provincinal blad no 109 van dat jaar. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 117 van 1881 en no 26 van 1921.

Het waterschap De Hoon ligt geheel in het waterschap Houten, terwijl de waterschappen Vechter- en Oudwulverbroek, Liesbos, Vuylcop en De Lee- en Rietsloot slechts gedeeltelijk tot het gebied van het waterschap Houten behoren. Evenals laatstgenoemd waterschap komen ook de waterschappen Vechter- en Oudwulverbroek en De Lee- en Rietsloot slechts gedeeltelijk op dit blad voor. (Zie verder de bladen Utrecht Oost, Gorinchem Oost en Rhenen West.)

Het waterschap is hoofdzakelijk belast met het onderhoud van wegen in de gemeente Houten. Verder heeft het waterschap het toezicht en beheer over enkele waterleidingen, dammen, kaden en kunstwerken.

De belastbare oppervlakte is ± 3280 ha.

Waterschap Rijn en Dijk

Het bijzonder reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 24 Juli 1863 en is opgenomen in het provinciaal blad no 108 van dat jaar. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 187 van 1899, no 120 van 1911, no 70 van 1913, no 109 van 1920 en no 134 van 1921.

Tot het gebied van dit waterschap behoren gedeeltelijk de waterschappen Vechter- en Oudwulverbroek en De Lee- en Rietsloot. Evenals het waterschap Rijn en Dijk komen ook beide voornoemde waterschappen slechts gedeeltelijk op dit blad voor. (Zie verder de bladen Utrecht Oost, Gorinchem Oost en Rhenen West.)

Het waterschap is hoofdzakelijk belast met het onderhoud van wegen in de gemeenten Bunnik, Odijk en Werkhoven. Verder is het waterschap belast met het beheer en onderhoud van enkele waterleidingen en kunstwerken.

De belastbare oppervlakte is ± 3411 ha.

SLUIZEN [1]	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
In het Valleikanaal		
A. Damsluis no 4 *bezuiden de Potbrug in de weg Woudenberg—Renswoude, twee openingen elk met twee schotbalksponningen, in elke benedenschotbalksponning een driedelige schuif*		*gewelfde vloer + 1,43 tot*
iedere opening	*5,00*	*+ 2,18*
B. Damsluis no 5 *beoosten Woudenberg in de Roffelaarskade, twee openingen elk met twee schotbalksponningen, in elke benedenschotbalksponning een driedelige schuif*		*gewelfde vloer + 1,55 tot*
iedere opening	*5,00*	*+ 2,10*
C. Damsluis no 6 *in de Asschatterkade, twee openingen elk met twee schotbalksponningen, in elke benedenschotbalksponning een driedelige schuif*		
iedere opening	*4,00*	*0,73*
D. Damsluis no 7 *in de Hoge Weg beoosten Amersfoort, drie openingen elk met twee schotbalksponningen*		*gewelfde vloer*
middelste en oostelijke opening	*5,00*	*0,96 tot 0,21*
westelijke opening	*5,00*	*vloer 1,56*
(De sluis doet geen dienst als stuw.)		
E. Damsluis no 8 *in de spoorwegbrug te Amersfoort, twee openingen elk met twee schotbalksponningen*		
iedere opening	*8,00*	*1,69*
(De sluis doet geen dienst als stuw.)		
F. Damsluis no 9 *nabij de uitmonding van het Valleikanaal in de Eem te Amersfoort, twee openingen elk met drie schotbalksponningen, in elke benedenschotbalksponning een vierdelige schuif*		
iedere opening	*8,00*	*2,00*
Sluizen te Amersfoort		
G. Schutsluis *tussen de Stadsgrachten en de Eem, afsluitbaar met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 26,70 m*	*4,60*	*1,22*
H. De Kleine Koppel of Gelderse Balken, *schotbalksluis tussen de westelijke Singelgracht en de Eem, één opening, afsluitbaar met één rij schotbalken*	*3,95*	*1,02*
I. De Grote Koppel, *stuw tussen de oostelijke Singelgracht en de Eem, twee openingen, ieder afsluitbaar met één Stoneyschuif en één rij schotbalken*		
iedere opening	*5,37*	*1,02*
Bewesten de Eem en het Valleikanaal		
K. Uitwateringssluisje *in de Wakkeren Dijk voor de Noordpolder te Veen, bestaande uit een vierkante betonnen koker, afsluitbaar met één schuif*	*0,50*	*bodem 0,86*
L. Eemnessersluis, *schutsluis tussen de Eemnesservaart (wp Eemnes) en de Eem, afsluitbaar met twee paar vloed- en één paar ebdeuren, schutkolklengte 21,20 m*	*4,76*	*1,95*
M. Keersluis *tussen de Drakenburgergracht (wp Drakenburg) en de Eem, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	*2,47*	*1,17*
N en **O.** Schotbalkstuwen in de Pijnenburgergrift.		
N. *Beoosten de weg Baarn—Amersfoort, één opening*	*2,95*	
O. *Te Soestdijk, één opening*	*3,00*	
P. Schutsluis *tussen het tweede en derde pand van de Biltsche en Zeistergrift te De Bilt, afsluitbaar met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 24,50 m*	*3,20*	
bovenslagdrempel		*0,25*
benedenslagdrempel		*0,50*
Q. Sluis van Fabricius, *schutsluis tussen het tweede pand van de Biltsche en Zeistergrift en de vaart naar Houdringen, afsluitbaar met twee schutten, schutkolklengte 15,20 m*	*2,60*	*+ 0,45*
R. Koppelsluis, *schutsluis tussen het eerste en tweede pand van de Biltsche en Zeistergrift, afsluitbaar met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 28,75 m*	*3,50*	
bovenslagdrempel		*+ 0,65*
benedenslagdrempel		*+ 0,35*
S. Odijkersluis, *schutsluis tussen de Kromme Rijn en de Rhijnwijksche Wetering, afsluitbaar met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 13,70 m*	*2,30*	
bovenslagdrempel		*+ 0,50*
benedenslagdrempel		*+ 0,30*
T, U, V en **W.** Schotbalkstuwen in de Woudenbergsche Grift en de Heiligenbergerbeek (wp Heiligenbergerbeek).		
T. *Beoosten Maarsbergen, bestaande uit drie betonbuizen met stuw aan de zuidzijde*		
iedere buis	*1,15*	
noordzijde		*bodem + 2,42*
U. *Ten zuiden van Woudenberg, twee openingen, afsluitbaar met schotbalken*		
noordzijde	*1,40*	*+ 2,02*
zuidzijde	*1,28*	
V. *Ten noordwesten van Woudenberg, één opening, afsluitbaar met schotbalken*	*5,45*	
W. *Bij de brug in de Gasthuislaan te Amersfoort, twee openingen, afsluitbaar met schotbalken*		
iedere opening	*3,90*	

[1] *De schutkolklengte van de sluizen is gemeten tussen de deuren.*

	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
Beoosten de Eem en het Valleikanaal		
X, IJ en **Z.** In de Slaagsche Dijk (wp Beoosten de Eem).		
X. Kleine Slaagse sluis, *uitwateringssluis, één opening, afsluitbaar met één schuif*	*0,77*	*0,85*
IJ. Inlaatsluis *bij het gemaal Zeldert, één opening, aan de binnenzijde afsluitbaar met één schuif, aan de buitenzijde met één deur*	*1,68*	*1,81*
Z. Uitwateringssluis *van het buitendijks gelegen poldertje, bestaande uit een betonnen buis, afsluitbaar met één schuif*	*Ø 0,30*	*bodem 1,08*
A_1 en **B_1.** In de Eemlandsche Dijk (wp Beoosten de Eem).		
A_1. Inlaatsluis *bij het gemaal De Haar, één opening, afsluitbaar met één paar deuren en één schuif*	*1,60*	*1,45*
B_1. Uitwateringssluis *van het buitendijks gelegen poldertje, bestaande uit een betonnen buis, afsluitbaar met één schuif*	*Ø 0,30*	*bodem 1,15*
C_1, D_1, E_1, F_1 en **G_1.** In de Veen- en Veldendijk (wp Beoosten de Eem).		
C_1. Uitwateringssluis *van het buitendijks gelegen poldertje, bestaande uit een betonnen buis, afsluitbaar met één schuif*	*Ø 0,30*	*bodem 1,22*
D_1. Inlaatsluis *bij het gemaal Eemdijk, één opening, afsluitbaar met één schuif*	*2,50*	*2,35*
E_1. Noordersluis, *uitwateringssluis van de buitendijks gelegen Maatpolder, één opening, afsluitbaar met één schuif*	*0,70*	*1,07*
F_1. Inlaatsluis *voor de waterverversing van de tom van Bunschoten en die van Spakenburg, één opening, afsluitbaar met één schuif*	*0,80*	*1,30*
G_1. Uitwateringssluis *van het buitendijks gelegen poldertje, bestaande uit een betonnen buis, afsluitbaar met één schuif*	*Ø 0,50*	*0,70*
H_1, I_1 en **K_1.** In de buitendijk van polder Arkemheen.		
H_1. Laakse duiker, *uitwateringssluis van de Laak, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren en één schuif*	*2,00*	*0,80*
I_1. Rassenbeeksluis, *uitwateringssluis van polder Arkemheen, één opening, afsluitbaar met één deur en één schuif*	*1,58*	*1,45*
K_1. Wielse sluis, *in- en uitwateringssluis voor het gemaal van polder Arkemheen, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren en één schuif*	*3,53*	*1,00*
L_1, M_1, N_1 en **O_1.** Uitwateringssluizen voor lozing van het waterschap 't Hogeland op de Eem en het Valleikanaal.		
L_1. *Eén opening, afsluitbaar met één paar deuren*	*2,75*	*0,81*
M_1. *Eén opening, afsluitbaar met één deur*	*0,62*	*0,72*
N_1. *Eén opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	*1,45*	*0,92*
O_1. *Betonnen buis, afsluitbaar met één schuif*	*Ø 0,90*	*bodem 0,20*
P_1 en **Q_1.** Stuwen in de Barneveldsche Beek.		
P_1. Barneveldse sluis *nabij het Valleikanaal, twee openingen, ieder afsluitbaar met een driedelige schuif*		
iedere opening	*4,00*	*1,25*
Q_1. *Ten noordwesten van de weg Hoevelaken—Musschendorp, twee openingen, afsluitbaar met schotbalken*		
iedere opening	*3,00*	*+ 0,61*
R_1. Stuw *in de Modderbeek, één opening, afsluitbaar met één Stoneyschuif*	*5,00*	*+ 0,80*
S_1. Keersluis *in de Lapersche Beek, bestaande uit één betonnen koker, afsluitbaar met één schuif*	*0,80*	*vloer + 0,40*
De sluis staat doorgaans open.		
T_1. Keersluis *in de Moorsterbeek, bestaande uit twee betonnen kokers, ieder afsluitbaar met één schuif*		
iedere koker	*1,20*	*vloer + 0,64*
U_1. Keersluis *in de Nattegatsloot, bestaande uit één betonnen koker, afsluitbaar met één rij schotbalken*	*2,50*	*+ 1,64*
V_1. Keersluis *in de leiding ten noorden van Scherpenzeel, bestaande uit één betonnen koker, aan de binnenzijde afsluitbaar met twee rijen schotbalken, aan de buitenzijde met één rij schotbalken*	*1,00*	*+ 1,90*
De sluis staat altijd open.		

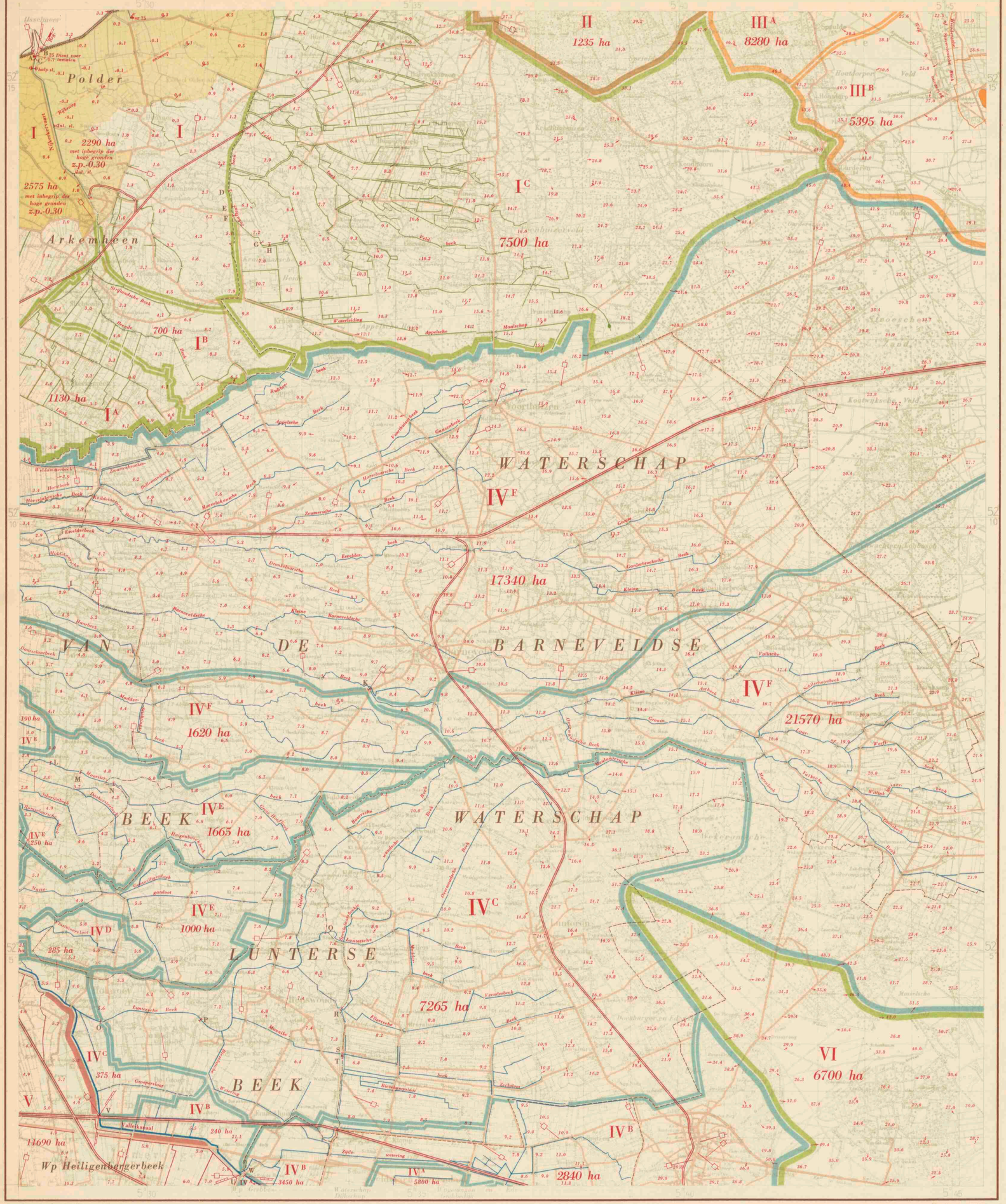

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

AMSTERDAM 25 W O	HARDERWIJK 26 W O	HATTUM 27 W O
UTRECHT 31 W O	AMERSFOORT 32 W O	ZUTPHEN 33 W O
GORINCHEM 35 W O	RHENEN 39 W O	ARNHEM 40 W O

Herzien in 1951.
Ged. bijgewerkt tot 1953.

SLUIZEN [1])

	Wijdte in de dag m	Hoogte in m + N.A.P. Slagdrempel	Hoogte in m + N.A.P. Bovenkant vloer
A en B. Uitwateringssluizen in de IJsselmeerdijk			
A. Uitwateringssluis *van het bewesten de Nijkerkervaart gelegen deel van de polder Arkemheen, één opening afsluitbaar met één paar puntdeuren en één schuif*	2,85	— 1,00	
B. Uitwateringssluis *van het beoosten de Nijkerkervaart gelegen deel van de polder Arkemheen, één opening afsluitbaar met één deur en één schuif*	1,60	— 1,00	
C. Nijkerkerschutsluis *aan de mond van de Nijkerkervaart met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren; schutkolklengte tussen de vloeddeuren 35,00 m, tussen de ebdeuren 32 m*	7,00	— 2,80	
D, E, F, G en H. Vaste stuwen in de Schuitenbeek, beoosten Nijkerk			
D. *Stuwhoogte 3,01 m + N.A.P.*	2,15		
E. *Stuwhoogte 3,74 m + N.A.P.*	1,50		
F. *Stuwhoogte 4,74 m + N.A.P.*	1,50		
G. *Stuwhoogte 5,89 m + N.A.P.*	1,50		
H. *Stuwhoogte 6,50 m + N.A.P.*	1,50		
I en K. Schotbalkstuwen in de Barneveldsche Beek			
I. *Ten westen van de weg Terschuur—Achterveld, met twee openingen, ieder afsluitbaar met één rij schotbalken* iedere opening	2,95	1,75	
K. *Bij de voormalige korenmolen ten zuidwesten van Barneveld, in de weg Barneveld—Renswoude, met twee openingen, ieder afsluitbaar met één rij schotbalken* iedere opening	3,00	7,16	
L, M en N. Schotbalkstuwen in de Moorsterbeek			
L. *Ten westen van de Moorsterweg, één opening afsluitbaar met één rij schotbalken*	3,00		2,45
M. *Bij de Moorsterweg, één opening afsluitbaar met één rij schotbalken*	3,00		2,80
N. *Ten oosten van de Moorsterweg, één opening afsluitbaar met één rij schotbalken*	3,00		3,30
O, P en Q. Schotbalkstuwen in de Luntersche Beek			
O. *Nabij de uitmonding in het Valleikanaal, met twee openingen, ieder afsluitbaar met twee rijen schotbalken* iedere opening	2,50		2,82
P. *In de Groeperkade, één opening afsluitbaar met twee rijen schotbalken*	5,00		3,95
Q. *In de slaperdijk aan de Duistedaar, één opening afsluitbaar met twee rijen schotbalken*	4,00		6,62
R, S en T. Schotbalksluizen in de slaperdijk ten oosten van Renswoude, ieder met één opening, aan beide zijden afsluitbaar met één rij schotbalken			
R. De Napperheul	1,00		6,46
S. De Munnikeheul	1,00		6,30
T. Betonnen duiker *ongeveer 15 m ten zuiden van de Munnikeheul*	0,60		6,40
U en V. Damsluizen in het Valleikanaal			
U. Damsluis no 2 *in de slaperdijk aan de Roode Haan, twee openingen, elk met drie schotbalksponningen, in elke middenschotbalksponning een driedelige schuif* iedere opening	5,00		3,00
V. Damsluis no 3 *in de spoorweg Utrecht—Ede, twee openingen, elk met twee schotbalksponningen, in elke bovenschotbalksponning een tweedelige schuif* iedere opening	5,00		2,95
W. Schotbalkstuw *in de Zijdewetering, in de slaperdijk ten noorden van Damsluis no 2 (U), twee openingen, ieder afsluitbaar met twee rijen schotbalken* iedere opening	1,50		3,49

OPRICHTING EN OPHEFFING VAN WATERSCHAPPEN IN DE GELDERSCHE VALLEI

In 1934 besloten de Staten van Utrecht en Gelderland tot de aanleg van het Valleikanaal; het Rijk verleende daarin een subsidie ten bedrage van 45%. Door de aanleg van dit kanaal werd de mogelijkheid verkregen de verbetering van de afwatering in de verschillende stroomgebieden onafhankelijk van elkander ter hand te nemen. Daartoe werden de in het gebied bestaande zeven waterschappen opgeheven en vijf nieuwe opgericht, welke elk een geheel stroomgebied omvatten. Voorts werd opgericht het dijkschap Grebbedijk.

Deze reorganisatie is tot stand gekomen bij gelijkluidend besluit van de Provinciale Staten van Gelderland en Utrecht van resp. 28 Mei en 1 Juni 1948, koninklijk goedgekeurd op 23 November 1948 en opgenomen in het provinciaal blad van Gelderland no 64 van 1948 en in dat van Utrecht no 49 van dat jaar. Het besluit is in werking getreden op 1 Januari 1949.

Bij dit besluit werden *opgericht* en gereglementeerd:

1. het waterschap van de Barneveldse beek;
2. het waterschap Grebbe;
3. het waterschap Heiligenbergerbeek;
4. het waterschap Luntersе beek;
5. het waterschap Wageningen en Ede;
6. het dijkschap Grebbedijk.

De onder 2 en 3 genoemde waterschappen liggen in de provincie Utrecht; de overige in de provincies Gelderland en Utrecht. Het omslagplichtig gebied van het dijkschap Grebbedijk ligt in de waterschappen Grebbe en Wageningen en Ede.

De bij gelijkluidend besluit van de Staten van Gelderland en Utrecht van 28 Mei/1 Juni 1948 *opgeheven* waterschappen zijn de volgende:

1. heemraadschap de Rivier de Eem, beken en aankleve van dien;
2. Collegiën der Exonereerende Landen;
3. waterschap, genaamd Het Veenraadschap der Geldersche en Stichtsche Veenen;
4. buitenpolder Maanen en Veldhuizen;
5. waterschap De Rhenensche Nude en Achterbergsche Hooilanden;
6. College ter Directie van den Slaperdijk;
7. polderdistrict Wageningen en Bemekom.

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Kleur van de rechtstreeks op het IJsselmeer afwaterende polders en hoge gronden

Van deze hoge gronden zijn afzonderlijk aangegeven de stroomgebieden van: I A de Laak, I B de Nijkerkervaart en I C de Schuitenbeek.

I A. Laak

Dit afwateringskanaal voert het water af van een deel van de hoge gronden gelegen in de polder Arkemheen en in het vp 't Hogeland.
De grootte van het boezemgebied bedraagt 1130 ha.
De boezem loost door een uitwateringssluis, de Lankse duiker, op het IJsselmeer. (Zie blad Amersfoort West.)
De Laak is in beheer en onderhoud bij de polder Arkemheen.

I B. Nijkerkervaart

De boezem ontvangt door de Breede Beek en de Strijlandsche Beek het water van een gebied hoge gronden groot 700 ha.
Het peil van de Nijkerkervaart bedraagt ongeveer 0,30 m + N.A.P.
De boezem loost door een schutsluis (sluis C) op het IJsselmeer en wordt, zo nodig, op peil gehouden door het electrische gemaal bij de schutsluis, dat voor inmalen dient.
De Nijkerkervaart is in beheer en onderhoud bij de gemeente Nijkerk.

I C. Schuitenbeek

Deze beek ontvangt door de Veldbeek en andere zijtakken het water van een gebied hoge gronden groot 7500 ha.
De boezem wordt op vijf plaatsen door de stuwen D, E, F, G en H opgestuwd en mondt vrij in het IJsselmeer uit (zie blad Harderwijk Oost).
De Schuitenbeek met zijtakken zijn alle in beheer en onderhoud bij de gemeente Putten.

II. Volenbeek

Het stroomgebied, dat gedeeltelijk aan de noordelijke rand van dit blad voorkomt, is groot 1235 ha. (Zie verder blad Harderwijk Oost.)

III. Hierdensche Beek

Het stroomgebied van deze beek bestaat uit drie delen, waarvan de gezamenlijke grootte 15 345 ha bedraagt. Van het stroomgebied komen de volgende twee delen gedeeltelijk aan de noordelijke en oostelijke rand van dit blad voor.

III A. Hierdensche Beek tussen de stuw aan de Bovenweg ten zuidoosten van Hierden en de stuw ten westen van het kasteel te Staverden

Het stroomgebied heeft een grootte van 8250 ha. (Zie verder de bladen Harderwijk Oost en Hattem West.)

III B. Hierdensche Beek boven de stuw ten westen van het kasteel te Staverden

Dit gedeelte van de beek wordt ook wel Staverdensche Beek genoemd. Het stroomgebied is groot 5395 ha. (Zie verder de bladen Harderwijk Oost, Hattem West en Zutphen West.)

IV. Valleikanaal

Dit kanaal, dat uitsluitend als afwateringskanaal dienst doet, loopt van de Nederrijn bij de Grebbe tot de Eem bij Amersfoort. Het is ongeveer 37,4 km lang en is door zeven sluizen in acht panden verdeeld. Er zijn negen sluizen, doch de sluizen nos 7 en 8 doen geen dienst als stuw. De bodembreedte wisselt van 5,50 m tot 15,00 m; de diepte bij de aangenomen hoogwaterafvoer bedraagt 1,70 m tot 2,37 m. De totale oppervlakte van het gebied, dat op het Valleikanaal afwatert, bedraagt 64 590 ha. Op de kaart is het op ieder pand afwaterende gebied afzonderlijk aangegeven.
Het kanaal met de kunstwerken zijn in beheer en onderhoud bij de provincie Utrecht.
De volgende panden komen gedeeltelijk op dit blad voor.

IV A. Tweede pand, van de Grebbesluis (damsluis no 1) tot de schotbalksluis U in de slaperdijk aan de Roode Haan (damsluis no 2)

De lengte bedraagt 13,9 km. Het stuwpeil wisselt van 4,60 m + tot 4,80 m + N.A.P.
Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, heeft een grootte van 2250 ha en bestaat uit hoge gronden. Hiervan liggen 3450 ha ten westen en 5800 ha ten oosten van het Valleikanaal. Het stroomgebied komt voor een klein deel aan de zuidelijke rand van dit blad voor. (Zie verder blad Rhenen Oost.)

IV B. Derde pand, van de schotbalksluis U in de slaperdijk aan de Roode Haan (damsluis no 2) tot de schotbalksluis V in de spoorweg Utrecht—Ede (damsluis no 3)

De lengte bedraagt 3,6 km. Het stuwpeil wisselt van 3,90 m + tot 4,30 m + N.A.P.
Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, heeft een grootte van 3080 ha en bestaat uit twee delen, respectievelijk groot 240 ha en 2840 ha. Het gebied van 240 ha bestaat uit hoge gronden gelegen in het waterschap Luntersе beek. Dit gebied loost door enkele kleine waterleidingen vrij op dit pand. Het gebied van 2840 ha bestaat uit hoge gronden gratendeels gelegen in het waterschap Wageningen en Ede. Het water van dit gebied wordt afgevoerd door de Zijdewetering, die nabij haar uitmonding in het Valleikanaal door de schotbalksluis W in de slaperdijk aan de Roode Haan wordt opgestuwd. Deze wetering wordt bovendien bezwaard met afvalwater van fabrieken te Ede en Veenendaal, alsmede met rioolwater van een gedeelte van deze gemeenten.
Het stroomgebied komt gedeeltelijk aan de zuidelijke rand van dit blad voor. (Zie verder blad Rhenen Oost.)

IV C. Vierde pand, van de schotbalksluis V in de spoorweg Utrecht—Ede (damsluis no 3) tot damsluis no 4 bezuiden de Potbrug in de weg Woudenberg—Renswoude

De lengte bedraagt 4,3 km. Het stuwpeil is 3,27 m + N.A.P.
De totale oppervlakte van het stroomgebied, bestaande uit hoge gronden grotendeels gelegen in het waterschap Luntersе beek, bedraagt 7640 ha. Het bestaat uit twee delen, respectievelijk groot 375 ha en 7265 ha. Het gebied van 375 ha loost door de Groeperaloot, de Luntersе Beek benaden stuw O en enkele kleine waterleidingen vrij op het vierde pand. Het water van het gebied, groot 7265 ha, wordt afgevoerd door de Luntersе Beek met zijtakken. De Luntersе Beek, die bij Lunteren ontspringt, kan op drie plaatsen door de stuwen O, P en Q worden opgestuwd. Van de zijtakken kunnen worden opgestuwd de Flierbeek en de Munnikebeek, respectievelijk door de stuwen R, S en T. Een klein deel van het stroomgebied komt voor op blad Amersfoort West.

IV D. Vijfde pand, van damsluis no 4 bezuiden de Potbrug in de weg Woudenberg—Renswoude tot damsluis no 5 in de Roffelaarskade beoosten Woudenberg

De lengte bedraagt 1,2 km. Het stuwpeil is 2,87 m + N.A.P.
De totale oppervlakte van het stroomgebied, dat uit hoge gronden bestaat, gelegen in het waterschap Lunterse beek, bedraagt 316 ha. Het bestaat uit twee delen, respectievelijk groot 31 ha en 285 ha. Het gebied van 31 ha loost door een kleine waterleiding vrij op het pand. Het gebied van 285 ha voert zijn water af via de Vlastuinersloot, die door een afsluitbare duiker, nabij de uitmonding in het Valleikanaal, kan worden opgestuwd. (Zie blad Amersfoort West.)

IV E. Zesde pand, van damsluis no 5 in de Roffelaarskade beoosten Woudenberg tot damsluis no 6 in de Asschatterkade

De lengte bedraagt 5,8 km. Het stuwpeil is 1,60 m + N.A.P.
De totale oppervlakte van het stroomgebied, bestaande uit hoge gronden gelegen in de waterschappen van de Barneveldse beek en Luntersе beek, bedraagt 3142 ha. Het bestaat uit zes delen, waarvan vier delen, respectievelijk groot 190 ha, 1665 ha, 1000 ha en 250 ha, gedeeltelijk aan de westelijke rand van dit blad voorkomen. Het water van de eerste drie gebieden wordt afgevoerd respectievelijk door de Lapcersche Beek, de Moorsterbeek en de Nattigtsloot, die alle door een afsluitbare duiker nabij het Valleikanaal kunnen worden opgestuwd. (Zie blad Amersfoort West.) Bovendien kan de Moorsterbeek nog worden opgestuwd door de stuwen L, M en N. Het water van het vierde gebied loost vrij op dit pand.

IV F. Zevende pand, van damsluis no 6 in de Asschatterkade tot damsluis no 9 ten westen van de weg Amersfoort—Spakenburg

De lengte bedraagt 6,9 km. Het stuwpeil is 0,70 m + N.A.P.
De totale oppervlakte van het stroomgebied, bestaande uit hoge gronden grotendeels gelegen in het waterschap van de Barneveldse beek, bedraagt 41 112 ha. Het bestaat uit zes delen, waarvan drie delen, respectievelijk groot 1620 ha, 17 340 ha en 21 570 ha, gedeeltelijk op dit blad voorkomen. Het water van deze drie gebieden wordt afgevoerd respectievelijk door de Modderbeek, de Barneveldsche Beek met zijtakken benoden de stuw bij de voormalige korenmolen ten zuidwesten van Barneveld (stuw K) en de Barneveldsche Beek met zijtakken boven deze stuw.
De Modderbeek en de Barneveldsche Beek worden beide door een stuw, nabij de uitmonding van deze beken in het Valleikanaal, opgestuwd. De Modderbeek wordt bovendien nog opgestuwd ten zuidwesten van Achterveld; de Barneveldsche Beek ten noordwesten van de weg Hoevelaken—Musschendorp, door stuw I en bij de voormalige pelmolen ten westen van stuw K. (Zie voorts de bladen Amersfoort West en Zutphen West.)

V. Heiligenbergerbeek

Het stroomgebied, dat gedeeltelijk in de zuidwestelijke hoek van dit blad voorkomt, is groot 11 690 ha. (Zie verder de bladen Amersfoort West, Rhenen West en Oost.)

VI. Kleur van de rechtstreeks op de Nederrijn afwaterende hoge gronden

Dit gebied loost door de Kortenburgsche Beek en de Molenbeek op deze rivier. (Zie blad Rhenen Oost.) De oppervlakte van het stroomgebied, dat gedeeltelijk in de zuidoostelijke hoek van dit blad voorkomt, is groot 6700 ha.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De op dit blad voorkomende polder Arkemheen heeft de kleur van de boezem (veronderstelde kleur van het IJsselmeer) waarop hij afwatert.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In hoge gronden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens van het boezemgebied aan; een smalle bies de onderverdeling.

Daar, waar een waterloop de grens van een stroomgebied vormt, is de bies onderbroken. Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst. De namen van gereglementeerde polders en waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal / Stoomgemaal — Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; sr = scheprad) en het aantal m³ watervervoer per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Schutsluis.
- Stuw.
- Uitwateringssluis.
- Inlaatsluis.
- Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal geregeld waargenomen (reg. = registrerend).
- Peilschaal.
- Zomerpeil van polders / Hoogtecijfers — in m t.o.v. N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Grootte van polders en stroomgebieden in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
- Waterkerende dijk.
- Dijkverdediging, strekdammen en kribben.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn doorgaans alleen aangegeven, waar zij afwijken van de waterstaat.
- Provinciale grens.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

[1]) *De schutkolklengte van de sluizen is gemeten tussen de deuren.*

Universiteits-bibliotheek Utrecht
VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 32-0)
Rijkswaterstaat documentatie kartografie

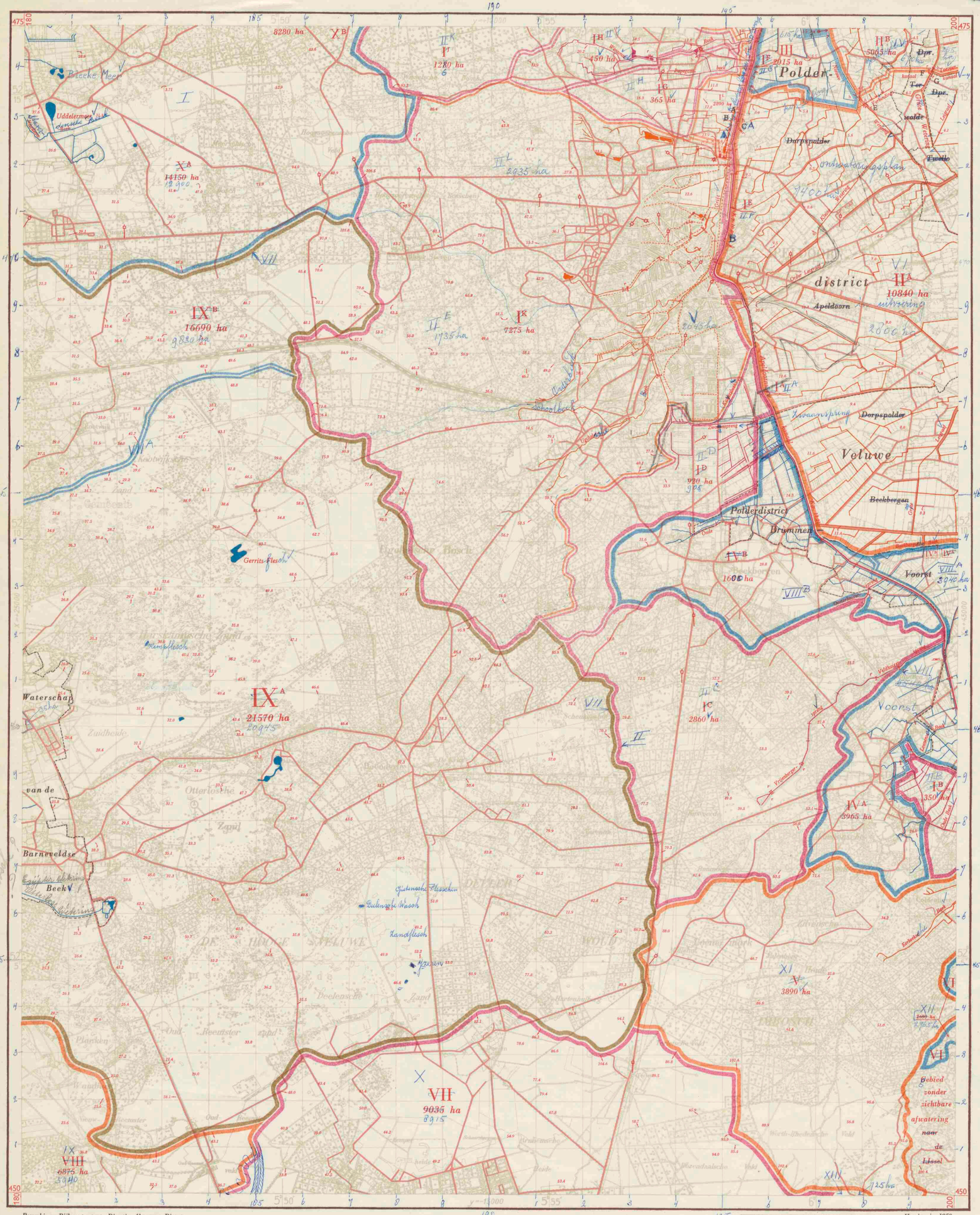

Bewerking: Rijkswaterstaat, Directie Algemene Dienst
Reproduktie: J. J. Groen en Zn. N.V., Leiden

Schaal 1 : 50000

Herzien in 1959

Harderwijk oost	26	Hattem west	27	Hattem oost	27
Amersfoort oost	32	Zutphen west	33	Zutphen oost	33
Rhenen oost	39	Arnhem west	40	Arnhem oost	40

Afwateringseenheden

I. Apeldoorns Kanaal

Dit kanaal loopt van de IJssel bij Dieren langs Apeldoorn naar de IJssel bij Hattem. Het is 54,6 km lang en wordt door 6 schutsluizen in 6 panden verdeeld. Het gedeelte benoorden Apeldoorn werd in 1829 in gebruik gesteld, het andere deel in 1869. Het eerste en derde pand komen gedeeltelijk, het tweede pand geheel op dit blad voor. Het kanaal wordt gevoed door verschillende, aan de westzijde gelegen beken en sprengen en door water uit de IJssel op het eerste pand te pompen.
Het kanaal is in beheer en onderhoud bij het rijk. Zie ook de bladen Zutphen-Oost, Hattem-West en -Oost.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor:

IA. Eerste pand
Het eerste pand loopt van de schutsluis te Dieren (zie blad Zutphen-Oost) tot de Apeldoornse Sluis (D). Het is 22,8 km lang, heeft een peil van 13,21 m + N.A.P. en een boezemgrootte van ± 50 ha. De grootte van de er op afwaterende gebieden bedraagt 4155 ha. Hiertoe behoren o.a. de gebieden IB, IC en ID.

IB. Oude Beek
Het gebied komt gedeeltelijk aan de oostrand van het kaartbeeld voor en is 350 ha groot.

IC. Veldhuizer- en Oosterhuizerspreng
In de Veldhuizerspreng, in de bovenloop Vrijenbergerspreng genaamd, bevinden zich vijf schotbalkstuwen, die gewoonlijk open staan, doch kunnen worden gesloten om voedingswater te reserveren voor het eerste kanaalpand. In de Oosterhuizerspreng bevindt zich een schotbalkstuw, die dezelfde functie vervult als de vorenbedoelde stuwen. Het gehele gebied is 2860 ha groot.

ID. Zwanenspreng en Kayersbeek
Dit gebied is 920 ha groot. De Kayersbeek wordt bij de voormalige Kayersmolen opgestuwd om het grondwater op een hoger peil te houden. De Zwanenspreng wordt opgestuwd t.b.v. de daaraan gelegen viskwekerij.

IE. Tweede pand
Het tweede pand loopt van de Apeldoornse Sluis (D) tot de Koudhoornse Sluis (C) en is 2,5 km lang. De boezem is ± 5,5 ha groot en heeft een peil van 10,80 m + N.A.P. Er wateren geen gronden op af.

IF. Derde pand
Het derde pand loopt van de Koudhoornse Sluis (C) tot de Vaassense Sluis (zie blad Hattem-West) en is 6,3 km lang. De boezem is ±14 ha groot en heeft een peil van 8,27 m + N.A.P. De grootte van de er op afwaterende gebieden bedraagt 2095 ha; hiertoe behoren de gebieden IG, IH en II. Tevens kan het derde pand voedingswater uit de Grift ontvangen door sluis B.

IG. Papegaaibeek
Deze beek, welke met een aquaduct over de Grift geleid wordt, voert het water af van een gebied van hoge gronden ten zuiden van Wenum, groot 365 ha.

IH. Wenumse Beek
Deze beek wordt met een aquaduct over de Grift geleid en loost via een schotbalkstuw, die dienst kan doen als keersluis, op het derde kanaalpand. In het aquaduct bevindt zich een zijdelingse opening met schuif, waardoor de beek zo nodig kan lozen op de Grift. Het gebied is 450 ha groot.

IJ. Egelbeek
Ook deze beek wordt met een aquaduct over de Grift geleid en loost vrij op het derde pand (zie blad Hattem-West). Het gebied is groot 1280 ha en komt ten dele aan de noordrand van dit blad voor.

Grift
De Grift ontstaat uit de samenvloeiing van de Ugchelerbeek met verschillende sprengen ten zuidwesten van Apeldoorn. De Grift loopt langs Epe en Heerde en mondt vrij uit in het vijfde pand van het Apeldoorns Kanaal. Het gebied is 15 980 ha groot. Hiertoe behoren o.a. de op dit blad voorkomende gebieden IK en IL.

IK. Grift boven stuw A ten zuidoosten van Wenum
Dit gebied is 7275 ha groot.

IL. Grift tussen stuw A en de stuw ten noordoosten van Vaassen (zie blad Hattem-West)
Dit gebied is 2890 ha groot en komt ten dele aan de noordrand van dit blad voor.

II. Grote Wetering
De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid bedraagt 19 185 ha. De belangrijkste op dit blad voorkomende waterleidingen zijn: de Grote Wetering, de bovenloop van de Kleine Wetering, het Verbindingskanaal en het Toevoerkanaal naar Terwolde. De hulpsluizen in de Nieuwe en Grote Wetering aan de noordzijde van het Verbindings- en het Toevoerkanaal zijn praktisch altijd gesloten. Het gebied wordt door het Verbindings- en het Toevoerkanaal in twee delen verdeeld. Zie ook de bladen Zutphen-Oost, Hattem-Oost en -West.

IIA. Het zuidelijk deel,
groot 10 840 ha, watert af naar het Verbindings- en het Toevoerkanaal, dat via de benedenloop van de Terwoldse Wetering op het noordelijk deel (II B) loost. Bij veel waterbezwaar kan het Toevoerkanaal het overtollige water direct op de IJssel brengen. Bij lage IJsselstanden heeft deze afwatering plaats via de sluizen van het oude gemaal bij Terwolde; bij gestremde natuurlijke lozing of een kanaalstand van 3,10 m + N.A.P. heeft afmaling plaats door het elektrisch gemaal bij Terwolde.

IIB. Het noordelijk deel,
groot 8345 ha, loost via de benedenloop van de Grote Wetering en de sluizen bij het gemaal te Wapenveld op het zesde pand van het Apeldoorns Kanaal, dat in open verbinding staat met de IJssel te Hattem. Het vrij op de Grote Wetering afwaterend gebied, groot 5065 ha, komt gedeeltelijk aan de noordrand van dit blad voor. Bij veel waterbezwaar en onvoldoende natuurlijke lozing heeft afmaling plaats door het elektrisch gemaal te Wapenveld. Het gemaal treedt in werking, wanneer bij het gemaal een stand van 1,20 m + N.A.P. is bereikt.
Er bestaan plannen om door verbetering van de Grote Wetering en andere watergangen, waarbij beweegbare stuwen zullen worden gebouwd, afwatering en waterinlaat in dit gebied te verbeteren. De hulpsluis bij het Toevoerkanaal zal dan 's zomers geopend zijn.
Tot het bemalingsgebied van Wapenveld behoort onder bepaalde omstandigheden ook het hieronder vermelde gebied III.

III. Nieuwe Wetering beneden het Verbindingskanaal
Dit gebied, groot 2015 ha, loost via de Evergeunse Sluis, de Evergeune en Veluwse Wetering op het zesde pand van het Apeldoorns Kanaal, dat in open verbinding staat met de IJssel. Ten zuiden van Wapenveld bevindt zich een verbindingskanaaltje met hulpsluis tussen de Grote en Nieuwe Wetering. Hierdoor kan bij veel waterbezwaar ook de Nieuwe Wetering door het gemaal bij Wapenveld worden bemalen. Dit gebeurt meestal, wanneer buiten de hoofdwaterkering een peil van ± 1,80 m à 2,00 m + N.A.P. is bereikt.

IV. Voorsterbeek
Deze beek ontspringt als Loenense Beek bij Loenen en mondt als Voorsterbeek uit in de IJssel (zie blad Zutphen-Oost).
Het gebied, groot 5600 ha, is als volgt onderverdeeld:

IVA. Rechtstreeks op de Voorsterbeek afwaterend gebied,
groot 3965 ha;

IVB. Klarenbeek
Deze beek, waarvan de middenloop Beekbergse Beek wordt genoemd, ontspringt ten westen van Beekbergen als Oude Beek en mondt als Klarenbeek uit in de Voorsterbeek. De grootte van het gebied bedraagt 1635 ha.

V. Voorsttondense Beek
Deze beek wordt boven de voormalige watermolen De Haar (zie blad Zutphen-Oost) Eerbeekse Beek genoemd en stroomt rechtstreeks naar de IJssel. Het gebied is groot 3890 ha.

VI. Soerense en Leuvenheimse Beek
Dit gebied, groot 2690 ha, watert af op de IJssel (zie blad Zutphen-Oost).

VII. Heelsumse Beek
Dit gebied, groot 9035 ha, watert af op de Neder-Rijn. Zie voorts de bladen Arnhem-West en Rhenen-Oost.

VIII. Renkumse of Molenbeek
Dit gebied, groot 6875 ha, watert af op de Neder-Rijn. Zie voorts de bladen Amersfoort-Oost, Arnhem-West en Rhenen-Oost.

IX. Eem
Tot deze afwateringseenheid, groot 92 015 ha, behoort o.a. het gebied van het Valleikanaal. Zie ook de bladen Harderwijk-West, Amersfoort-West en -Oost, Rhenen-West en -Oost.

Valleikanaal
Dit kanaal is door zeven sluizen verdeeld in 8 panden. De totale oppervlakte van dit gebied bedraagt 63 890 ha. De op dit blad voorkomende gebieden IXA en IXB behoren tot het gebied van het zevende pand van het Valleikanaal, waarvan de oppervlakte 40 462 ha bedraagt.

IXA. Barneveldse Beek boven de stuw ten zuidwesten van Barneveld, groot 21 570 ha.

IXB. Barneveldse Beek beneden de stuw ten zuidwesten van Barneveld, groot 16 690 ha.

X. Veluwemeer
Dit gebied, dat uit boezemland, polderland en hoge gronden bestaat, heeft een totale grootte van ± 45 500 ha. Zie ook de bladen Zwolle-West, Hattem-West, Amersfoort-Oost en Harderwijk-Oost. Op dit blad komt het gebied van de Hierdense Beek, groot 14 150 ha, als onderverdeling gedeeltelijk voor.

XA. Hierdense Beek boven de stuw ten oosten van Hierden (zie blad Harderwijk-Oost). Het gebied is groot 14 150 ha.

Sluizen en stuwen

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempelhoogte in m + N.A.P.	Bovenkant schuif in m + N.A.P.
~~A. Schotbalkstuw in de Grift~~	3,00	8,27	
~~In het Apeldoornsch Kanaal~~			
~~B. Sluis voor voeding van het derde pand van het Apeldoorns Kanaal met Griftwater; één opening met één schuif~~	0,99	8,50	
AC. Koudhoornse Sluis, schutsluis tussen het tweede en derde pand van het Apeldoorns Kanaal, schutlengte 30 m.			
bovenhoofd	6,00	8,80	
benedenhoofd	6,00	6,33	
BD. Apeldoornse Sluis, schutsluis tussen het eerste en tweede pand van het Apeldoorns Kanaal, schutlengte 30 m.			
bovenhoofd	6,00	11,30	
benedenhoofd	6,00	8,88	
~~E. Stuw in de Nieuwe Wetering even ten zuiden van het Verbindingskanaal~~	2,85	3,50	
F. Stuw met dubbele schuif in het Verbindingskanaal bij het Toevoerkanaal	3,00	2,50	
onderschuif			2,95
bovenschuif			3,40
G. Stuw met dubbele schuif in de Grote Wetering even ten zuiden van het Toevoerkanaal	6,00	2,05	
onderschuif			3,10
bovenschuif			4,10

Verklaring der tekens

- kleine windmolen, waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt
- $c^{2 \times 25}_{1,0}$ rioolgemaal, met opgave van het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
- riooluitwateringsinstallatie
- molen, door water gedreven
- $><^{h}$ hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
- schutsluis
- keersluis
- grondduiker
- $\mapsto^{r}$ regelbare stuw
- vaste stuw
- bodemval
- peilschaal, geregeld waargenomen
- peilmerk van het N.A.P.
- *K.p. + 8.83* kanaalpeil } in m t.o.v. N.A.P.
- *94.4* hoogtecijfer }
- riolering, aangegeven in de kleur van het betreffende gebied
- verharde weg
- *210 ha* grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
- administratieve grens van een waterschap

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.
Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid echter is langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon 070-183280.
De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage. Ook de Provinciale Beschrijvingen behorende bij de waterstaatskaart zijn daar verkrijgbaar.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Universiteitsbibliotheek Utrecht
VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 33-W)
Waterstaatsdocumentatie Nieuwegracht

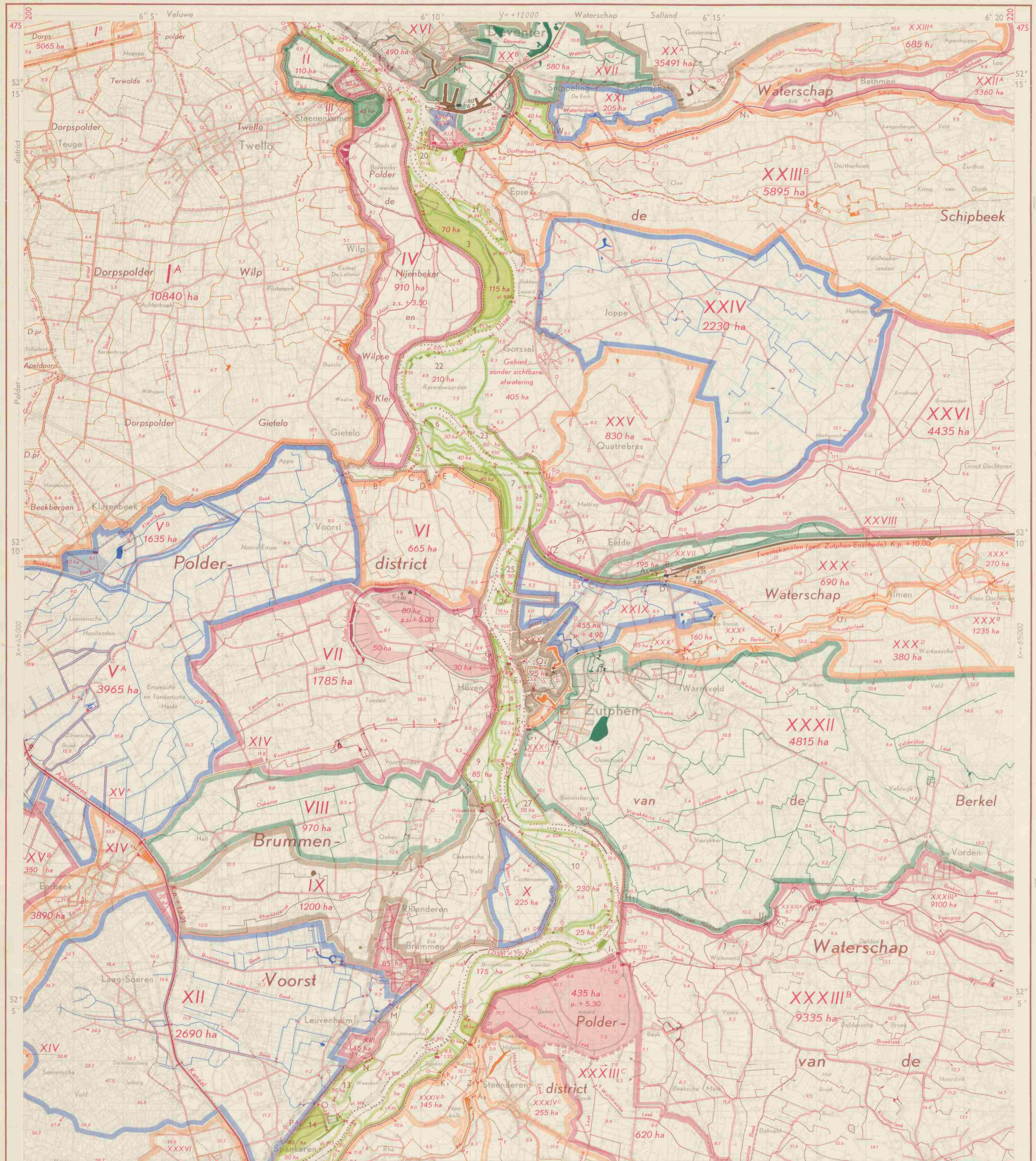

Afwateringseenheden

Buiten de hoofdwaterkering gelegen afwateringseenheden

I. Grote Wetering

De totale oppervlakte van de afwateringseenheid is 19 020 ha. De belangrijkste waterleidingen zijn: de Grote Wetering, de Terwoldse Wetering en het Toevoerkanaal naar Terwolde (zie ook het blad Hattem-Oost).
Het gebied wordt door het Toevoerkanaal verdeeld in twee delen:

I^A. Het zuidelijk deel, groot 10 840 ha, watert af naar het Toevoerkanaal, dat via de benedenloop van de Terwoldse Wetering op het noordelijke deel (I^B) loost. Het Toevoerkanaal kan ook het overtollige water direct op de IJssel brengen. Bij lage standen heeft deze afwatering plaats via de sluizen van het oude gemaal bij Terwolde; bij gestremde natuurlijke lozing of een kanaalstand van 3,10 m + N.A.P. heeft afmaling plaats door het elektrisch gemaal te Terwolde.

I^B. Het noordelijke deel, groot 8180 ha, loost via de benedenloop van de Grote Wetering en de sluizen bij het gemaal te Wapenvelde op het 6de pand van het Apeldoorns Kanaal, dat in open verbinding staat met de IJssel te Hattem. Bij veel waterbezwaar en onvoldoende natuurlijke lozing heeft afmaling plaats door genoemd elektrisch gemaal te Wapenvelde.
Het vrij op de Grote Wetering afwaterende gebied, groot 5065 ha, komt gedeeltelijk aan de noordrand van dit blad voor.

II. Stadsland en Stenenkamer, groot 155 ha

III. Gerioleerd gebied van de Hoven, groot 30 ha

Bij hoge IJsselstanden wordt de riolering bemalen.

IV. Oude IJssel

Deze afwateringseenheid, groot 910 ha, omvat het gebied van de polder de Nijenbeker en Wilpse Klei.

V. Voorsterbeek

Deze beek ontspringt als Loenense Beek bij Loenen, neemt bij de spoorlijn Apeldoorn—Zutphen de Klarenbeek op en loost ten noordoosten van Voorst als Voorsterbeek op de IJssel (zie ook het blad Zutphen-West). De afwateringseenheid is totaal 5600 ha groot en wordt als volgt in twee gebieden verdeeld.

V^A. Rechtstreeks op de Voorsterbeek afwaterend gebied. Dit gebied is groot 3965 ha.

V^B. **Klarenbeek**
Deze beek, waarvan de middenloop Beekbergse Beek wordt genoemd, ontspringt ten westen van Beekbergen als Oude Beek en mondt als Klarenbeek uit in de Voorsterbeek (zie ook het blad Zutphen-West). De grootte van het gebied bedraagt 1635 ha.

VI. Voorsterklei

Deze afwateringseenheid loost door een viertal sluisjes op de IJssel en is totaal 665 ha groot.

VII. Hoendernesterbeek

De hoofdwatergang van deze afwateringseenheid wordt gevormd door de parallelleiding van de Voorsttondense Beek, de vroegere benedenloop van deze beek, de Oude IJssel en de Hoendernesterbeek, welke laatste via een schotbalksluis, de Hoendernestersluis, in de IJssel uitmondt. Het zomerpeil boven genoemde sluis bedraagt ten minste 4,40 m + N.A.P. Van november tot maart is de sluis als regel open. De totale grootte van de afwateringseenheid bedraagt 1945 ha.

VIII. Oekense Beek

Deze afwateringseenheid is groot 970 ha en loost via de uiterwaardenpolder no. 9 op de IJssel.

IX. Rhienderense Beek

Deze afwateringseenheid is groot 1200 ha en loost via de uiterwaardenpolder no. 9 op de IJssel.
Als proefbemaling is door de Provinciale Waterstaat bij kunstwerk J een gemaaltje geplaatst om bij veel waterbezwaar de gebieden VIII, IX en X gemeenschappelijk te bemalen.

X. Papenbeek

Deze afwateringseenheid is groot 225 ha en loost via de uiterwaardenpolder no. 9 op de IJssel.

XI. Gerioleerd gebied van de gemeente Brummen

Dit gebied is groot 85 ha en loost via een rioolzuivering op de IJssel. Bij hoge IJsselstanden moet de riolering worden bemalen.

XII. Soerense en Leuvenheimse Beek

Deze afwateringseenheid is groot 2690 ha en loost door de Soerense en Leuvenheimse Beek naar de IJssel.

XIII. Gebied ten zuidwesten van Leuvenheim, groot 45 ha

XIV. Voorsttondense Beek

Deze afwateringseenheid is groot 3890 ha.
Boven de voormalige watermolen „De Haar" draagt de beek de naam Eerbeekse Beek. Vanaf de spoorlijn Zutphen—Arnhem stroomt de Voorsttondense Beek door een riool rechtstreeks naar de IJssel. Ongeveer ter plaatse van de bandijk bevindt zich in het riool een schuif, die bij zeer hoge IJsselstanden wordt gesloten. Een hulpsluis aan het begin van het riool vormt de verbinding met de voormalige benedenloop. Door deze hulpsluis te openen, wordt het water door de genoemde benedenloop afgevoerd naar de Oude IJssel en de Hoendernesterbeek.

XV. Apeldoorns Kanaal

Dit kanaal loopt vanaf de IJssel bij Dieren (schutsluis Q) langs Apeldoorn naar de IJssel bij Hattem. Het is 54,6 km lang en wordt door 6 schutsluizen in 6 panden verdeeld. Zie voorts de bladen Zutphen-West en Hattem-West.

XV^A. Eerste pand, dat gedeeltelijk op dit blad voorkomt, loopt van de Dierense Sluis tot de Apeldoornse Sluis. Het is 22,8 km lang en heeft een peil van 13,21 m + N.A.P. Het wordt kunstmatig gevoed met IJsselwater door het gemaal te Dieren en op natuurlijke wijze door verschillende beken en sprengen. De grootte van de boezem bedraagt ± 50 ha; de grootte van de er op afwaterende gebieden bedraagt 4155 ha. Hiertoe behoort o.a. het gebied XV^B, dat gedeeltelijk op dit blad voorkomt.

XV^B. **Oude Beek**
Het op deze beek afwaterend gebied is groot 350 ha.

XVI. Gerioleerd gebied van de gemeente Deventer, groot 490 ha

Bij IJsselstanden boven 5,60 m + N.A.P. kan de riolering worden bemalen: 1e. door een gemaal ten noorden van Deventer; 2e. via de grondduiker onder de Genormaliseerde Schipbeek door het gemaal van Bergweide ten zuiden van Deventer. Zie voorts het blad Hattem-Oost.

XVII. Bergweide en Douwelerwetering, groot 580 ha

Het gebied loost vrij op de Koerhuisbeek, bij zeer hoge IJsselstanden echter is bemaling mogelijk door een gemaal, dat tevens de riolering van Deventer kan bemalen.

XVIII. Gerioleerd gebied ten zuiden van de nieuwe haven van Deventer, groot 25 ha

XIX. Petra (ongereglementeerd), groot 20 ha

De ongereglementeerde polder no. 20 kan in de zomer mede bemalen worden.

XX. Nieuwe Wetering

Het gebied is groot 55 388 ha.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor:

XX^A. Het gebied, rechtstreeks lozend op de Nieuwe Wetering. Een gebied van hoge gronden, groot 35 491 ha, komt gedeeltelijk aan de noordrand van dit blad voor. De totale grootte van het rechtstreeks afwaterende gebied bedraagt 42 208 ha.

XX^B. Zijkanaal Lemelerveld—Deventer
Het op dit zijkanaal afwaterende gebied bedraagt 4930 ha; op dit blad wateren er geen gronden op af. Zie voorts de bladen Hattem-Oost en Almelo-West.

XXI. Colmschate, groot 205 ha

Het gebied loost via een buiten de hoofdwaterkering gelegen deel, groot 40 ha, en een grondduiker onder de Schipbeek op de Koerhuisbeek.

XXII. Schipbeek

De beek ontspringt ten zuiden van Ahaus in Duitsland, stroomt noordwaarts onder de naam A langs Ahaus en Alstätte en komt bij de Haarmolenbrug in Nederland. Boven de stuw „Nieuwe sluis" wordt zij ook wel Boven-Schipbeek genoemd.
De totale oppervlakte van het stroomgebied van de Schipbeek is groot 27 730 ha, waarvan 12 960 ha gelegen in Nederland.
De Schipbeek loost over het „Verlaat" (V) op de Koerhuisbeek, die in open verbinding staat met de IJssel.
Op dit blad komt de volgende onderverdeling voor:

XXII^A. Schipbeek tussen de Sandermansstuw (Groenlo-West) en het „Verlaat" (V). De voornaamste waterleidingen zijn de Schipbeek en de Oude Schipbeek. Dit gebied is groot 3360 ha. Zie ook de bladen Aalten-West en -Oost, Groenlo-West en -Oost en Arnhem-Oost.

XXIII. Dortherbeek

De voornaamste waterleidingen zijn: de Dortherbeek, de Zaalbeek, de Haarbeek en de Spildijks waterleiding.
De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid is 6580 ha. Zie voorts de bladen Hattem-Oost en Groenlo-West. Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor:

XXIII^A. **Spildijks waterleiding,** groot 685 ha
Deze zijbeek van de Dortherbeek wordt met een grondduiker onder de Schipbeek doorgevoerd.
In de zomermaanden wordt de beek boven de grondduiker zoveel mogelijk gehouden op 5,16 m + N.A.P.

XXIII^B. Het vrij op de Dortherbeek afwaterende gebied, groot 5895 ha

XXIV. Dommerbeek, groot 2230 ha

XXV. Vlierderbeek, groot 830 ha

XXVI. Eefse Beek, groot 4435 ha

De voornaamste waterlopen, welke op dit blad voorkomen, zijn de Harfsense Beek en de Molenbeek.
De beek loost door sluis Z op het IJsselpand van het Twentekanaal.

XXVII. Afwateringseenheid langs de noordzijde van het Twentekanaal, groot 195 ha

XXVIII. Twentekanalen (gedeelte Zutphen—Enschede)

Op het gedeelte van het kanaal, voorkomende op dit blad, wateren geen gronden af. Zie verder de bladen Groenlo-West en -Oost, Almelo-West en -Oost en Zutphen-Oost.

XXIX. Polbeek

Het gebied, dat door een elektrisch gemaal op het IJsselpand van het Twentekanaal kan worden afgemalen, is groot 455 ha. Waterinlaat is mogelijk uit het afleidingskanaal van de Berkel.

XXX. Berkel

De rivier ontspringt bij Coesfeld in Duitsland, komt bij Oldenkotte op Nederlands gebied en mondt nabij Zutphen in de IJssel uit. De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid is ongeveer 77 420 ha, waarvan 34 025 ha in Nederland is gelegen.
De waterafvoer heeft als volgt plaats:
1e. Via de Bolksbeek (zie Groenlo-West) op het 2e pand van het Twentekanaal, max. 48 m^3/sec. De afvoer van de Berkel beneden het aflaatwerk naar de Bolksbeek blijft echter ten minste 22 m^3/sec.
2e. Via de uitwateringssluis F 1 ten zuiden van Zutphen.
3e. Via de stadsgrachten van Zutphen en de stuwen Q1 en E1 rechtstreeks op de IJssel. Deze afvoer dient in hoofdzaak voor doorspoeling van de stadsgrachten.
4e. Bij veel waterbezwaar via het afleidingskanaal op het IJsselpand van het Twentekanaal (bij een IJsselstand van 2,00 m + N.A.P. en hoger en een Berkelpeil te Warken van 8,00 m + N.A.P. gedeeltelijk, bij IJsselstanden boven 5,50 m + N.A.P. geheel).
De Berkel beneden het afleidingskanaal wordt bij genoemde stand zo nodig door het gemaal „Helbergen" bemalen, daar de stuw in de Berkel (T1) beneden het afleidingskanaal dan gesloten is.
Van het gebied van de Berkel komen op dit blad de volgende onderverdelingen voor:

XXX^A. Berkel tussen de stuw Hoge Weide (Groenlo-West) en de Velhorster stuw (V1), groot 270 ha

XXX^B. Berkel tussen de Velhorster stuw en de Besselinkstuw (U1), groot 1235 ha

XXX^C. Berkel tussen de Besselinkstuw en de stuw te Warken (T1), en het Afleidingskanaal, dit gebied is 690 ha groot.

XXX^D. Brummeler Laak, groot 380 ha.

XXXE. Berkel tussen de stuw te Warken (T1) en stuw S1, groot 160 ha.

XXX^F. Berkel tussen stuw S1 en de uitwateringssluis voor het spuikanaal (F1) groot 115 ha.

XXXI. Gerioleerd gebied en een stadsgracht van de gemeente Zutphen, groot 95 ha

XXXII. Onderlaatse en Vierakkerse Laak

De voornaamste op dit blad voorkomende waterlopen zijn: de Onderlaatse Laak, de Veldwijkse Laak, de Vierakkerse Laak en de Leestense Laak. De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid is 4815 ha. Bij hoge rivierstanden (5,50 m + N.A.P.) wordt het gebied bemalen door het gemaal „Helbergen", dat dan tevens de benedenloop van de Berkel kan bemalen.

XXXIII. Baakse Beek

De Baakse Beek ontspringt bij Lichtenvoorde en mondt ongeveer 5 km ten zuiden van Zutphen in de IJssel uit. De totale oppervlakte van het stroomgebied is ± 26 860 ha.
De vrije lozing heeft bij lage IJsselstanden plaats door de uitwateringskokers onder het gemaal bij de monding van de beek. Bemaling heeft plaats bij een IJsselstand van 5,80 m + N.A.P. door bovengenoemd gemaal. De bemaling strekt zich echter niet uit tot de gehele beek, doch tot het gebied, genoemd onder XXXIII^B. Bij genoemde IJsselstand van 5,80 m + N.A.P. wordt n.l. de ontlastsluis (IJ1) naar het stroomkanaal van Hackfort geopend en gelijktijdig het deel voor de afvoer naar de benedenloop van de Baakse Beek gesloten. Hierdoor kan de bovenloop van de beek vrij op de IJssel blijven afstromen.
De bemaling komt slechts ± 50 dagen per jaar voor.
Het op dit blad voorkomende deel van het gebied is als volgt onderverdeeld:

XXXIII^A. Baakse Beek tussen de stuw bij De Wierse en de kunstwerken X1 en IJ1 nabij Hackfort, groot 9100 ha.

XXXIII^B. Baakse Beek beneden het kunstwerk X1 te Hackfort.
Dit deel, groot 9335 ha, wordt bij hoge IJsselstanden bemalen. Zie boven.

XXXIII^C. Bakerwaardse Waard
Dit deel wordt als regel bemalen en is met inbegrip van het hoge deel totaal 1055 ha groot.
Zie voorts de bladen Groenlo-West, Aalten-West en -Oost en Arnhem-Oost.

XXXIV. Grote Beek

Deze afwateringseenheid, totaal groot 9770 ha, loost via een uitwateringssluis bij het gemaal vrij op de IJssel. Bij gestremde lozing en veel waterbezwaar is bemaling mogelijk.
Het gebied is als volgt onderverdeeld:

XXXIV^A. Grote Beek, Luurse Laak e.a., groot 8415 ha.

XXXIV^B. Kleine Beek, groot 955 ha.

XXXIV^C. Heeckerense Laak, groot 255 ha.

XXXIV^D. Binnenpolder van Spaanswaard, groot 145 ha.

XXXV. Afwateringseenheid ten westen van Olburgen, groot 45 ha

XXXVI. Rioleringsgebied van Dieren, groot 345 ha

Verklaring der tekens

- oliegemaal
- elektrisch gemaal
- rioolgemaal
- inmaalgemaal

Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte

- rioolzuiveringsinstallatie
- kleine windmolen, waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt
- molen, door water gedreven
- uitwateringssluis
- hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
- inlaatsluis
- schutsluis
- keersluis
- grondduiker
- grondduiker, aan één zijde afsluitbaar
- vaste stuw
- regelbare stuw
- bodemval
- coupure
- peilschaal
- peilschaal, geregeld waargenomen
- peilmerk van het N.A.P.
- pl. 910 kilometerpaal
- p. + 5.30 polderpeil
- z.p. + 5.00 zomerpeil
- z.s. + 5.00 zomerwaterstand in een polder
- K.p. + 5.00 kanaalpeil
- 12.1 hoogtecijfer

(polderpeil t/m hoogtecijfer: in m t.o.v. N.A.P.)

- riolering in de kleur van het betreffende gebied
- verharde weg
- 4135 ha grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
- waterleiding, alleen dienende voor waterinlaat (in zwart)
- hoofdwaterkering
- hoogwaterkering
- tweede waterkering
- strekdammen en kribben
- provinciale grens
- administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar, waar zij afwijkt van de waterstaat)
- grens overstromingsgebied 22 januari 1955

Bewerking en reproduktie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50000

Hattem West 27	Hattem Oost 27	Almelo West 28
Zutphen West 33	Zutphen Oost 33	Groenlo West 34
Arnhem West 40	Arnhem Oost 40	Aalten West 41

Herzien in 1959
Uitgave 1960

33 Zutphen-Oost

leggerkaart
waterstaatskartografie
VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 33-0)
Universiteitsbibliotheek Utrecht
ARCHIEF Rijkswaterstaat Afd. Waterstaatskartografie

Buiten de hoofdwaterkering gelegen afwateringseenheden

Deze gebieden zijn, voor zover ongereglementeerd, voorzien van een arabisch cijfer.

1. Polder Ossenwaard; 2. polder ten zuiden van de Deventer verkeersbrug; 3. polder ten oosten van de Nijenbeker en Wilpse Klei; 4. polder ten oosten van het Slijkhuis; 5. polder ten zuiden van het Slot Nijenbeek; 6. polder ten oosten van het slot Nijenbeek; 7. polder Rammelwaard; 8. polder de Gemeente landerijen van Zutphen. De polder kan bij gestremde natuurlijke lozing worden bemalen; 9. polder ten noorden van het Oekense Veld. Deze polder kan ook bij gestremde lozing d.m.v. een hulpsluis lozen op polder no. 8; 10. polder ten oosten van Cortenoever; 11. polder Heijendal; 12. polder Hoog-Kraainest; 13. polder ten zuidwesten van Leuvenheim; 14. polder de Spankerense Weiden; 15. Westelijke polder bij Hof te Dieren; 16. Oostelijke polder bij Hof te Dieren; 17. polder ten westen van de Dierense Hank; 18. polder Fraterwaard; 19. polder ten westen van de Petra; 20. polder ten zuiden van de Petra; 21. polder Epsewaarden; 22. polder Ravenswaarden; 23. polder Middelwaard; 24. polder Rijsselswaard; 25. polder ten westen van de Polbeek; 26. polders ten noorden van de verkeersbrug te Zutphen; 27. polder Stokebrand; 28. polder ten westen van Olburgen; 29. polder ten oosten van het Dierense pontveer.

Sluizen en stuwen

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. slag-drempel	bovenkant stuw	stuw-peil
In de linkerhoofdwaterkering van de IJssel				
A. Uitwateringssluis van de Voorster Beek; twee openingen, elk met een schuif, iedere opening	2,00	4,91		
B. Uitwateringssluis van de Buitenpolder de Voorsterklei met een houten klep	0,35	4,41		
C. Uitwateringssluis van de Buitenpolder de Voorsterklei met een houten wachtdeur	1,70	3,63		
D. Uitwateringssluis van de Buitenpolder de Voorsterklei met een houten schuif	0,90	3,65		
E. Uitwateringssluis van de Buitenpolder de Voorsterklei met een houten schuif	1,30	3,30		
F. Keer- en uitwateringssluis van de Hoendernesterbeek met één paar puntdeuren	3,80	3,50		
Aan de binnenzijde van de sluis een schotbalkstuw	3,80	3,50		4,40
G. Uitmonding van de riolering van de Hoven (gemeente Zutphen) met een schuif	0,40	± 5,30		
H. Uitwateringssluis van de gerioleerde Voorsttondense Beek met een schuif en een wachtdeur	0,80	5,00		
I. Uitwateringssluis van de Oekense Beek met stalen schuif	1,00	5,40		
J. Uitwateringssluis van de Rhienderense Beek met houten wachtdeur	1,40	5,45		
K. Uitwateringssluis van de Papenbeek met een stalen schuif	1,45	5,10		
L. Uitmonding van de riolering van Brummen met een klep en een schuif	0,85	6,25		
M. Uitwateringssluis van de Leuvenheimse Beek in de nieuwe dijk met een houten deur	2,20	6,00		
N. Uitwateringssluis met twee kleppen en een schuif b.o.b. 7,00 m + N.A.P.	Ø 1,00			
O. Uitwateringssluis van de Soerense Beek met een houten deur	1,60	7,85		
P. Uitwateringssluis met een houten klep	0,50	8,00		
Q. Schutsluis tussen de IJssel en het eerste pand van het Apeldoorns Kanaal met drie paar deuren. De lengte tussen de binnen- en buitendeuren is 80,95 m. De lengte tussen de binnen- en middendeuren is 45,95 m. De lengte tussen de midden- en buitendeuren is 34,20 m.				
binnenhoofd	7,50	10,00		
middenhoofd	7,50	1,00		
buitenhoofd	7,50	1,00		
In de hoogwaterkering				
R. Uitwateringssluis van de polder Nijenbeker en Wilpse Klei met één paar puntdeuren	3,80	2,61		
In de rechterhoofdwaterkering van de IJssel				
S. Prins Bernhardsluis, schutsluis tussen de IJssel en het eerste pand van het kanaal Lemelerveld—Deventer; drie paar naar de IJssel en drie paar naar het kanaal kerende deuren. Grootste lengte tussen de naar het kanaal kerende deuren 112,50 m				
benedenhoofd	12,00	—1,60		
bovenhoofd	12,00	—1,60		
middenhoofd	12,00	—1,60		
T. Persbuis van het gemaal van de Petra; één opening	0,40			
U. Uitwateringssluis voor de Bergweide, met een schuif	1,00	2,60		
Naast de uitwateringssluis de persbuizen voor het gemaal				
één opening	0,60			
twee openingen	0,36			
V. Het „Verlaat", aflaatwerk van de Schipbeek; drie openingen, de beide buitenste met vaste stuw gezamenlijk	45,00		5,44	
de middelste met een schuif	5,00	4,20	5,49	
Alleen bij zéér hoge standen op de Schipbeek wordt de schuif geopend.				
W. Keersluis voor de waterleiding van Colmschate, met aan weerszijden een schuif	0,50	5,02		
X. Uitwateringssluis voor de Dommerbeek met één paar puntdeuren	3,50	5,20		
IJ. Uitwateringssluis voor de Vlierderbeek, met één deur	0,80	5,20		
Z. Uitwateringssluis voor de Eefse Beek; twee openingen, elk met een klep	1,35	3,65		
A1. Uitwateringssluis voor de noordelijke afvoersloot van het Twentekanaal; één klep	1,00	6,00		
B1. Schutsluis met voorsluis tussen het eerste of IJsselpand en het tweede pand van het Twentekanaal, lengte tussen de deuren 140 m				
bovenhoofd	12,00	—3,50		
benedenhoofd	12,00	N.A.P.		
De voorsluis met één paar puntdeuren	24,00	—1,30		
C1. Uitwateringssluis voor de Polbeek; één klep	1,35	4,00		
Ten oosten van de uitwateringssluis de persbuis voor het gemaal; één opening	1,00			
D1. Aflaatwerk voor de Berkel op het IJsselpand van het Twentekanaal; twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif	6,80	5,50	8,00	
E1. Kattenhavenstuw, uitwateringssluis voor de Berkel met een schuif	4,07	5,15	6,60	6,50
F1. Uitwateringssluis voor het spuikanaal van de Berkel; twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif en een deur, elke opening	3,00	2,45		
De deuren worden gesloten bij een IJsselstand van 5,50 m + N.A.P.				
G1. Uitwateringskokers voor het gemaal (Helbergen) en vrije lozing voor de Vierakkerse Laak; twee openingen, elk afsluitbaar met een klep en een schuif, elke opening	2,40	3,65		
H1. Uitwateringssluis voor het stroomkanaal van Hackfort; twee openingen, elk afsluitbaar met aan de buitenzijde een paar puntdeuren en aan de binnenzijde een schuif, elke opening	6,00	6,50	9,60	
I1. Perskokers van het gemaal voor de Beek; twee openingen, welke tevens dienst kunnen doen voor vrije lozing, elke opening met een klep en een schuif	2,00	3,75		
J1. Uitwateringskokers voor het gemaal en vrije lozing voor de Grote Beek; twee openingen, elk met een klep en een schuif, elke opening	2,00	3,50		
K1. Uitwateringssluis (hulpsluis) voor de Grote Beek met een schuif	0,90	6,01		
L1. Uitwateringssluis voor afwateringseenheid Olburgen met een schuif	0,50	7,63		
In de Genormaliseerde Schipbeek				
M1. Grondduiker voor de Douwelerwetering en een gedeelte van de riolering van Deventer; één opening met een schuif voor de riolering	0,65	2,75		
In de Schipbeek				
N1. Banninkstuw	18,00		7,10	
één opening met schuif	6,00	5,15	7,35	7,10
O1. Bathmense stuw	18,00		7,90	
één opening met schuif	6,00	5,60		7,90
Het voorste gedeelte van de stuw kan met een schotbalk worden opgehoogd.				
In de Eefse Beek				
P1. Regelbare stuw; één opening met schotbalken	5,45	5,50		
In de Berkel				
Q1. Nieuwstadstuw te Zutphen, drie openingen, ieder met een schuif, elke opening	1,39	4,85		6,90
R1. Houtwalstuw in het spuikanaal van de Berkel; één opening met een schuif	3,45	5,15	6,70	6,50
S1. Stuw met drie openingen, waarvan twee met een schuif, elke opening	4,00	5,38		7,50
één opening met schotbalken	2,00	5,38		7,50
T1. Stuw bij Warken; twee openingen, elk met een beneden- en bovenschuif	6,00	5,80		
elke opening				8,60
U1. Besselinkstuw; drie openingen, waarvan twee met een schuif, elke opening	4,00	6,19		8,60
één opening met schotbalken	2,00	6,19		8,60
V1. Velhorsterstuw; vijf openingen met schotbalken, tezamen	18,80	8,08		9,70
In de Baakse Beek				
W1. Sluis voor de Hackfortse watermolen; vijf openingen, ieder met een schuif; één opening voor de molen	0,80	8,33		
één opening	1,10	8,33		
één opening	1,08	8,33		
één opening	0,91	8,33		
één opening	1,09	8,33		
X1. Stuw met twee openingen, elk afsluitbaar met een tweedelige schuif, elke opening	4,00	6,45	9,75	
In het stroomkanaal van Hackfort				
IJ1. Ontlastsluis voor de Baakse Beek; twee openingen, elk afsluitbaar met een tweedelige schuif, elke opening	6,00	6,82	9,79	
In de Heeckerense Laak				
Z1. Eurnersluis, uitwateringssluis; één opening met een deur	0,72	5,39		
In de Kleine Beek				
A2. Stuw, met schotbalken, één opening	1,50	5,41		6,41

De op dit blad voorkomende waterkering is in beheer bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, aangegeven instanties.

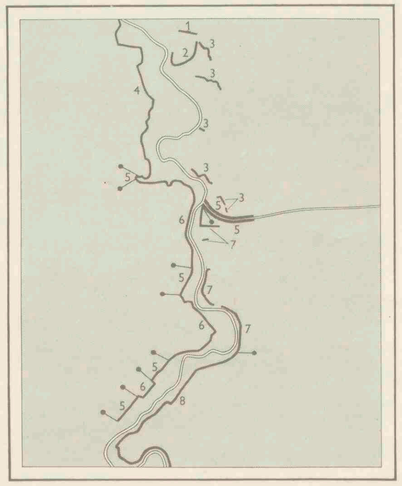

1. waterschap Salland;
2. gemeente Deventer;
3. gemeente Gorssel;
4. polderdistrict Veluwe;
5. het Rijk;
6. polderdistrict Brummen-Voorst;
7. waterschap van de Berkel;
8. polderdistrict IJsselland.

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven. Gebieden, buiten de hoogwaterkering gelegen, zijn meestal aangeduid door een geelgroene tint. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid echter is langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet.

De grens tussen hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies. De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Ongereglementeerde polders zijn, waar nodig, met een arabisch cijfer op de kaart aangeduid; hun naam is in het randschrift vermeld.

De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon 070-183280.

De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage. Ook de Provinciale Beschrijvingen, behorende bij de Waterstaatskaart, zijn daar verkrijgbaar.

Behoort bij het in 1959 verkende blad Zutphen-Oost van de Waterstaatskaart.

SLUIZEN EN STUWEN	Dag-wijdte in m	Hoogte in m boven N.A.P. Slag-drempel of dorpel	[1])
S. Sluis *van de Diepenheimse watermolen, vier openingen, elk afsluitbaar met een schuif;*			
opening voor de molen	*0,84*	*12,54*	
drie openingen voor de afwatering, tezamen	*2,60*	*12,54*	
T. Stuw *nabij het buiten „Nijenhuis", twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif;*			
één opening	*2,75*		*b.v. 11,63*
één opening	*2,85*		*b.v. 11,63*
U. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,60*	*10,49*	
Zie ook kunstwerk **D.**			
In de Schipbeek			
V. Vaste stuw	*11,20*		*s.k. 16,54*
W. Idem	*11,20*		*s.k. 16,02*
X. Markveldse stuw, *vaste stuw met een schotbalk, twee openingen;*			
opening rechteroever	*5,85*		*s.k. 15,41* *b.s. 15,61*
opening linkeroever	*6,35*		*s.k. 15,41* *b.s. 15,61*
IJ. Vaste stuw	*12,00*		*s.k. 14,53*
Z. Stuw Nieuwe Sluis, *twee zijopeningen, vaste stuwen, elke opening*	*5,00*		*s.k. 14,70*
één middenopening met Stoneyschuif	*6,00*	*13,00*	*b.s. 14,70*
A_1. Vaste stuw, *dient als zandvang*	*17,00*		*s.k. 13,32*
Zie ook kunstwerk **E.**			
B_1. Sandermansstuw, *twee zijopeningen, vaste stuwen, elke opening*	*5,00*		*s.k. 9,98*
één middenopening met Stoneyschuif	*6,00*	*8,03*	*b.s. 10,23*
C_1. Wippertstuw, *twee zijopeningen, vaste stuwen, elke opening*	*5,00*		*s.k. 9,40*
één middenopening met Stoneyschuif	*6,00*	*7,45*	*b.s. 9,65*
D_1. Temminkstuw, *twee zijopeningen, vaste stuwen, elke opening*	*5,00*		*s.k. 8,76*
één middenopening met Stoneyschuif	*6,00*	*6,81*	*b.s. 9,01*
In de Bolksbeek			
E_1. Aflaatwerk *ten behoeve van de Berkel, één opening, afsluitbaar met een tweedelige schuif*	*7,00*	*15,34*	*b.s. 17,53*
twee heveloverlaten, elk	*3,00*		
keelhoogte 17,54 m + N.A.P., doorstromingshoogte van de keel 0,90 m.			
Bij een Berkelstand van 17,00 m + N.A.P. stroomt er water van de Berkel over de onderste schuif naar de Bolksbeek. Bij een hoge Berkelstand van ± 17,80 m + N.A.P. gaan ook de beide hevels werken.			
Zie ook kunstwerk **H.**			
In de Berke			
F_1. Stuw Nieuwe Molen, *vier openingen, elk afsluitbaar met schuif;*			
twee noordelijke openingen, elke opening	*6,00*	*18,50*	*s.p. 18,75*
twee zuidelijke openingen, elke opening	*7,90*	*18,10*	*s.p. 18,75*
Ten noorden van de stuw een schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m	*3,75*		
Bovendeuren		*18,10*	
Benedendeuren		*16,45*	
G_1. Sluis *van de molen te Borculo, zeven openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif; van N.W. naar Z.O. is de dagwijdte respectievelijk: 0,72 m, 0,86 m (opening voor een molenrad), 0,80 m, 0,80 m, 0,80 m, 0,80 m en 1,28 m (opening voor een molenrad)*		*14,63*	
Ten noorden van de molen een schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m	*3,75*		
Bovendeuren		*14,65*	
Benedendeuren		*13,00*	
Ten noorden van de schutsluis een stuw, één opening, afsluitbaar met een Stoneyschuif	*2,47*	*14,33*	*s.p. 15,80*
H_1. Stuw Beekvliet, *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*4,00*	*11,08*	*s.p. 13,30*
I_1. Stuw Lochem, *één opening, afsluitbaar met schuif*	*6,00*	*9,48*	*s.p. 11,80*
Ten zuiden van de stuw bevinden zich:			
1e. *Een schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m*	*3,80*		
Bovendeuren		*10,50*	
Benedendeuren		*9,51*	
2e. *Ontlastsluis, twee openingen, gezamenlijk afsluitbaar met één schuif, elke opening*	*Ø 1,00*	*9,69*	
3e. *Inlaatsluis voor een fabriek, één opening, afsluitbaar met een schuif*	*Ø 0,60*		
4e. *Inlaatsluis voor de stadsgracht van Lochem, twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elk opening*	*0,90*	*9,69*	
J_1. Stuw Hoge Weide, *drie openingen, waarvan twee openingen elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*4,00*	*8,06*	*s.p. 10,00*
één opening, afsluitbaar met schotbalken	*2,00*	*8,06*	*s.p. 10,00*
In de Nieuwe Beek			
K_1. Stuw, *drie openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif;*			
de beide buitenste openingen elk	*0,80*		*b.v. 10,56*
de middenopening	*0,85*		*b.v. 10,01*
In de Leerinkbeek			
L_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,40*	*13,62*	
In de Lebbinkbeek			
M_1. Schotbalkstuw, *twee openingen, elke opening*	*4,00*	*13,78*	*s.p. 14,32*
N_1. Schotbalkstuw, *twee openingen, elke opening*	*2,05*	*12,06*	
In de Heksenlaak			
O_1. Uitwateringssluis, *drie openingen, elk afsluitbaar met een klep, elke opening*	*Ø 1,00*		*b.v. 10,66*
In de Baaksche Beek			
P_1. Stuw *bij de splitsing van de oude Baaksche Beek en de omgelegde Baaksche Beek, zes openingen, elk afsluitbaar met een schuif;*			
vier openingen, elke opening	*1,10*	*14,52*	
twee openingen, elke opening	*1,00*	*14,52*	
Elke schuif bestaat uit twee delen.			
Q_1. Stuw *bij Huize Ruurlo, vier openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*1,25*	*14,44*	
R_1. Sluis *bij Huize de Wiersse, vijf openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*1,22*	*12,48*	
Elke schuif bestaat uit twee delen.			
In de Oude Schipbeek			
S_1. Rinkelaarsstuw, *schotbalkstuw, één opening*	*3,00*	*8,00*	*b.s. 9,20*

[1]) *In deze kolom is* *b.s.* = *bovenkant schotbalken*
b.v. = *bovenkant vloer*
s.k. = *stuwkruin*
s.p. = *stuwpeil*

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

BEHOORT BIJ HET BLAD GROENLO WEST VAN DE WATERSTAATSKAART, VERKEND IN 1952—'53.

VII B.a. 795
(Bij: ed. 3, bl. 34-W)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

waterstaats-documentatie kartografie

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50 000

Hattem oost 27	Almelo west 28	Almelo oost 28
Zutphen oost 33	Groenlo west 34	Groenlo oost 34
Arnhem oost 40	Aalten west 41	Aalten oost 41

Verkend in 1952-'53

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Het stroomgebied van de Regge

De Regge loost beneden Ommen op de Vecht (blad Coevorden-West). Op dit blad bestaat het gebied uit hoge gronden. De volgende gebieden komen geheel of gedeeltelijk op dit blad voor:

I A. *De Bovenregge van het Twentekanaal tot de stuw in de Bovenregge ± 600 m ten zuiden van de weg Rijssen—Borne. De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Bovenregge, de Holtdijksbeek, de Bolscherbeek, de Bentelerbeek en de Zeldammerbeek. Het gebied is groot 3735 ha.*

I B. *De Regge tussen de stuw in de Bovenregge, ± 50 m ten noorden van de Twilkelsche Vaart en de grondduiker onder het Overijsselsch kanaal bij Hankate. Zie voorts de bladen Groenlo-Oost, Almelo-West en -Oost en Coevorden-West.*

II. Tweede pand van het Twentekanaal met de zijtak naar Almelo en het aansluitende deel van het Overijsselsch Kanaal

De grootte van deze boezem bedraagt ongeveer 210 ha, het kanaalpeil bedraagt 10,00 m + N.A.P. Dit pand, ook wel lange pand genoemd, strekt zich uit van de schutsluis te Eefde tot de schutsluis ten westen van Delden. De hoge gronden en de polder, welke op dit blad op het tweede pand van het Twentekanaal afwateren, worden verdeeld in de volgende gebieden, welke geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen.

II A. *Het gebied, groot 965 ha, dat door de Vlierbeek op het Twentekanaal afwatert.*

II B. *Het gebied ten oosten van de Schipbeek, dat op het Twentekanaal afwatert. De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: het bovengedeelte van de Bovenregge, de Leidebeek, de Diepenheimsche Molenbeek, de Poelsbeek, de Bolscherbeek en de Bentelerbeek. Het gebied is groot 15 085 ha.*

II C. *Het gebied tussen de Schipbeek en de Bolksbeek, dat op het Twentekanaal afwatert. De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: het Zuidelijk Afwateringskanaal, de Ravenhorsterwaterleiding, de Slinge, het Noorddijkerkanaal, de Elsmansgoot, de Mallemsche en Ruskemorsgoot en de Koningsbeek. Het gebied is groot 4470 ha.*

II D. *Het gebied tussen de Bolksbeek en de Berkel, dat op het Twentekanaal afwatert. De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Nettelhorsterlaak, de Kleine Beek en de Horstgoot. Het gebied is groot 2175 ha met inbegrip van de polder.*

II E. *Het gebied, dat door de Aalsvoort en de Tenkhorsterbeek op het Twentekanaal afwatert. Dit gebied is groot 1205 ha.*

II F. *De Bolksbeek van het aflaatwerk E 1 bij de Berkel tot aan het aflaatwerk H bij het Twentekanaal. De Bolksbeek, welke geheel tussen kaden ligt, dient voor het afvoeren van het Berkelwater bij standen, hoger dan 17,00 m + N.A.P. Bij deze stand stroomt het water over de onderste schuif van het aflaatwerk E 1 (de bovenste schuif is altijd opgehaald). Bereikt het Berkelwater een stand van ongeveer 17,50 m + N.A.P., dan gaan ook de beide hevels van het kunstwerk E 1 werken. Bij een stand van 18,00 m + N.A.P. wordt soms de onderste schuif van E 1 iets gelicht. De Bolksbeek is zodanig verruimd, dat hierlangs 48 m³/sec kan worden afgevoerd. De totale grootte van het gebied, afwaterend op het tweede pand van het Twentekanaal, is ± 22 900 ha. Zie voorts de bladen Groenlo-Oost, Almelo-Oost en -West en Zutphen-Oost.*

III. Het stroomgebied van de Schipbeek

De Schipbeek ontspringt ten zuiden van Ahaus in Duitsland, stroomt noordwaarts onder de naam A langs Ahaus en Alstätte en komt bij de Haarmolenbrug (zie blad Groenlo-Oost) in Nederland. Boven de stuw „Nieuwe Sluis" (Z) wordt zij ook wel Bovenschipbeek of Buurserbeek genoemd. Ten zuiden van Deventer loost de Schipbeek over de stuw in de Koerkuisbeek (het z.g. Verlaat), stuwkruin 5,44 m + N.A.P., en deze beek op de IJssel. Op dit blad bestaat het gebied uit hoge gronden en wordt onderverdeeld in:

III A. *De Schipbeek tussen de Oostendorpse watermolen (Groenlo-Oost) en de grondduiker onder het Twentekanaal (E). Het gebied is groot 2490 ha.*

III B. *De Schipbeek tussen de grondduiker onder het Twentekanaal en de Sandermansstuw (B 1). De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Schipbeek, het Zuidelijk Afwateringskanaal, het Noorddijk Afwateringskanaal, de Beusbergerwaterleiding of Potbeek, de waterleiding van de Rondaalte, de Slinge, de Slocvelaarswaterlossing en de Lindemansbeek. Het gebied is groot 4090 ha.*

III C. *De Schipbeek tussen de Sandermansstuw en de Banninkstuw (Zutphen-Oost). De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Schipbeek, de Oude Schipbeek en de Aalpolswaterleiding. Het gebied is groot 3325 ha. Zie voorts de bladen Groenlo-Oost, Almelo-West, Hattem-Oost en Zutphen-Oost.*

IV. Het stroomgebied van de Berkel

Deze rivier ontspringt bij Coesfeld in Duitsland en komt bij Oldenkotte, gemeente Eibergen, op Nederlands gebied. Het gebied, dat op de Berkel afwatert, is groot ongeveer 76 080 ha, waarvan 32 690 ha op Nederlands gebied. Bij standen van de Berkel, hoger dan 17,00 m + N.A.P. aan het kunstwerk E 1, kan een gedeelte van dit gebied via de Bolksbeek op het Twentekanaal afwateren. De Berkel mondt te Zutphen door een sluis in de IJssel uit. Op dit blad bestaat het gebied uit hoge gronden en een polder en wordt onderverdeeld in de volgende gebieden:

IV A. *De Berkel tussen de Mallemse watermolen (Groenlo-Oost) en de stuw Nieuwe Molen (F 1). Het gebied is groot 3855 ha, waarvan 2320 ha op Nederlands gebied. Bij standen van de Berkel, hoger dan 17,00 m + N.A.P. aan het kunstwerk E 1, kan een gedeelte van dit gebied via de Bolksbeek op het Twentekanaal afwateren.*

IV B. *De Berkel tussen de stuw Nieuwe Molen en de watermolen te Borculo (G 1). Het gebied is groot 85 ha. Bij standen van de Berkel, hoger dan 17,00 m + N.A.P. aan het kunstwerk E 1, kan een gedeelte van dit gebied via de Bolksbeek op het Twentekanaal afwateren.*

IV C. *De Berkel tussen de watermolen te Borculo en de stuw Beekvlied (H 1). De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Berkel, de Leerinkbeek, de Hiemsinkbeek, de Oude Leerinkbeek, de Oude Beek, de Veenslatsgoot en het Haarlosche Kanaal. Het gebied is groot 5265 ha met inbegrip van het afzonderlijk aangegeven gebied IV D.*

IV D. *Het stroomgebied van de Leerinkbeek, groot 5090 ha.*

IV E. *De Berkel tussen de stuw Beekvlied en de stuw te Lochem (I 1). De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Berkel, de Kattebeek, de Groenlosche Slinge, in de benedenloop Lebbinkbeek genaamd, de Melbeek, de Heksenlaak, de Visscherij en de Oude Beek. Het gebied is groot 21 950 ha, waarvan 18 195 ha op Nederlands gebied, met inbegrip van de afzonderlijk aangegeven gebieden IV F, IV G en van de polder.*

IV F. *De Groenlosche Slinge, in de benedenloop Lebbinkbeek genaamd, groot 17 870 ha, waarvan 14 115 ha op Nederlands gebied.*

IV G. *Het stroomgebied van de Heksenlaak, groot 2510 ha. De Heksenlaak kan op de Berkel worden bemalen.*

IV H. *De Berkel tussen de stuw te Lochem en de stuw Hoge Weide (J 1). De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Berkel, de Barchemsche Veengoot, de Wildenborgsche Veengoot en de Nieuwe Beek. Het gebied is groot 2350 ha.*

IV I. *De Berkel tussen de stuw Hoge Weide en de Velhorsterstuw (Zutphen-Oost). De voornaamste waterloop in dit gebied is de Velhorsterlaak. Het gebied is groot 270 ha.*

IV J *De Berkel tussen de Velhorsterstuw en de stuw Resselink (Zutphen-Oost).*

Zie voorts de bladen Groenlo-Oost, Aalten-Oost, Aalten-West en Zutphen-Oost.

V. Het stroomgebied van de Baaksche Beek

De Baaksche Beek ontstaat bij Lichtenvoorde (Aalten-West), mondt bij de Groene Jager, ongeveer 5 km boven Zutphen, in de IJssel uit en kan op deze rivier worden bemalen. Op dit blad bestaat het gebied uit hoge gronden en een polder en wordt onderverdeeld in:

V A. *De Baaksche Beek boven de stuwen P 1 en Q 1 nabij huize Ruurlo. Het gebied is groot 6125 ha.*

V B. *De Baaksche Beek tussen de stuwen nabij huize Ruurlo en de stuw R 1 bij huize De Wiersse. Het gebied is groot 1245 ha.*

V C. *De Baaksche Beek tussen de stuw bij huize De Wiersse en de watermolen te Hackfort (Zutphen-Oost). De voornaamste waterlopen zijn: de Baaksche Beek en de Veengoot. Het gebied is groot 8960 ha, met inbegrip van de polder.*

V D. *De Baaksche Beek beneden de watermolen te Hackfort. De voornaamste waterloop is de Lindensche Laak.*

Zie voorts de bladen Aalten-West en -Oost, Zutphen-Oost en Arnhem-Oost.

VI. Het stroomgebied van de Onderlaatsche- en Vierakkersche Laak

Het gebied komt voor een klein gedeelte aan de westkant van het blad voor. Zie voorts het blad Zutphen-Oost.

VII. Het stroomgebied van de Eefsche Beek

De voornaamste waterlopen, welke op dit blad voorkomen, zijn: de Molenbeek en de Heurnerbeek. De Eefsche Beek loost op het IJsselpand van het Twentekanaal. Zie voorts het blad Zutphen-Oost.

VIII. Het stroomgebied van de Dortherbeek

De Dortherbeek begint als Voorste Beek in het Amsensche Broek en loost bij Deventer op de Koerkuisbeek. Zie voorts het blad Zutphen-Oost.

TOELICHTING

Onder een polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de er in liggende waterlopen zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van het stromende water, waarop zij afwateren. De voornaamste waterlopen hierin zijn in grijs aangegeven.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterlopen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van deze waterlopen; een smalle bies geeft de onderverdeling van het gebied aan. Daar, waar een waterloop de grens vormt van twee gebieden, wordt de bies van het gebied, waartoe die waterloop behoort, slechts aangegeven als dit voor de duidelijkheid noodzakelijk is. Bij belangrijke waterlopen is de naam in rood geplaatst.

De namen van de waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn slechts aangegeven waar zij afwijken van die van de waterstaat. Waar de administratieve grens van een waterschap samenvalt met de provinciale grens, wordt de administratieve grens aan van het waterschap aangegeven. Voor nadere gegevens over de provincie Overijssel wordt verwezen naar de „Beschrijving van de Provincie Overijssel, behorende bij de waterstaatskaart". In dit boekje zijn gegevens opgenomen omtrent bedijkingen, grenstractaten, kanalen, overstromingen, reglementen, stromende wateren, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken zie men deel II van register V (Gelderland) en deel II van register IV (Overijssel) der N.A.P.-registers.

De waterstaatskaarten zijn, evenals het boekje: „Beschrijving van de Provincie Overijssel, behorende bij de waterstaatskaart", à *f* 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, te 's-Gravenhage.

De kaarten en het boekje kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal { met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, s = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m opgegeven opvoerhoogte
- Molen, door water gedreven
- Kleine windmolen
- Schutsluis
- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker
- Inlaatsluis
- Keersluis
- Grondduiker
- Grondduiker met afsluiting
- Stuw
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal
- Rec. Peilschaal, geregeld waargenomen (Reg. = registrerend)
- 14,6 Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg
- Spoorweg
- Riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- 2510 ha Grootte van polders en stroomgebieden in ha volgens meting op de topografische kaart 1 : 25 000 met de poolplanimeter
- Administratieve grenzen van waterschappen
- Provinciale grens, voor zover niet samenvallend met de grens van een waterschap

SLUIZEN EN STUWEN

	Dagwijdte in m	Hoogte in m boven N.A.P. Slagdrempel of dorpel [1])	
In de kanaalkade ten zuiden van het Twentekanaal			
A. Schotbalkstuw *in de Bentelerbeek, één opening*	1,50	b.v. 9,90 b.s. 12,50 s.k. 10,75	
B. Schotbalkstuw *in de Bolscherbeek, één opening*	2,00	b.v. 9,70 b.s. 12,50 s.k. 10,75	
C. Schotbalkstuw *in de Poelsbeek, één opening*	2,00	b.v. 8,50 b.s. 11,80 s.k. 10,10	
D. Schotbalkstuw *in de Diepenheimsche Molenbeek, één opening*	2,30	b.v. 9,70 b.s. 12,00 s.k. 10,20	
E. Grondduiker *van de Schipbeek. Horizontaal gemeten lang 114,97 m; bodem bij het begin van de vloer benedenstrooms 10,91 m + N.A.P.; bij het begin van de helling 10,61 m + N.A.P.; diepste punt van de vloerbodem 9,80 m + N.A.P.; bij het einde van de helling 10,58 m + N.A.P.; bij het einde van de vloer (benedenstrooms) 10,38 m + N.A.P.; drie openingen, hoog 3,00 m, afsluitbaar met schotbalken, elke opening.*	2,50		
Boven de grondduiker bevindt zich een zandvang.			
F. Schotbalkstuw *in het Zuidelijk Afwateringskanaal, één opening.*	2,50	b.v. 10,00 b.s. 13,00 s.k. 11,20	
G. Schotbalkstuw *in de Slinge, één opening*	1,00	b.v. 10,40 b.s. 13,00 s.k. 11,20	
H. Aflaatwerk *van de Bolksbeek op het Twentekanaal*	45,00		
Hoogte overstort 13,70 m + N.A.P.; in de overstortwand bevinden zich 6, met houten schotten afsluitbare openingen, hoog 0,60 m, breed 2,35 m, hoogte onderkant der openingen 11,30 m + N.A.P. voor de zomerafvoer.			
In het midden een opening, 1,20 m hoog en breed, afsluitbaar met schotbalken voor het droogzetten van de zandvang.			
I. Schotbalkstuw *in de Nettelhorsterlaak, twee openingen, elke opening*	2,00	b.v. 10,20 b.s. 11,50	
In de kanaalkade ten noorden van het Twentekanaal			
J. Schotbalkstuw *in de Vlierbeek, één opening*	1,10	b.v. 9,70 b.s. 13,00 s.k. 10,20	
K. Schotbalkstuw *in de Tenkhorsterbeek, één opening*	1,00	b.v. 10,20 b.s. 11,35	
Bij de kunstwerken **A, B, C, D, F, G** *en* **J** *ligt de vaste dorpel enkele meters stroomopwaarts van de schotbalkkering.*			
In de Bolscherbeek			
L. Vaste stuw. *Zie ook kunstwerk* **B.**	4,00	s.k. 11,13	
In de Poelsbeek			
M. Vaste stuw.	3,00	s.k. 14,42	
N. Idem	3,00	s.k. 13,10	
O. Idem	3,40	s.k. 11,94	
P. Idem	3,48	s.k. 11,34	
Q. Schotbalkstuw, *één opening* *Zie ook kunstwerk* **C.**	3,20	9,97	
In de Diepenheimsche Molenbeek			
R. Inlaatsluis, *één opening, afsluitbaar met een schuif.*	1,50	b.v. 13,90	

[1]) *In deze kolom is* b.s. = bovenkant schotbalken, b.v. = bovenkant vloer, s.k. = stuwkruin, s.p. = stuwpeil

Z.O.Z.

GROENLO WEST
VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 34-W)
Universiteits-bibliotheek Utrecht

SLUIZEN EN STUWEN	Dagwijdte in m	Hoogte in m boven N.A.P. Slagdrempel of dorpel	[1])
S. Sluis *van de Diepenheimse watermolen, vier openingen, elk afsluitbaar met een schuif;*			
opening voor de molen	*0,84*	*12,54*	
drie openingen voor de afwatering, tezamen	*2,60*	*12,54*	
T. Stuw *nabij het buiten „Nijenhuis", twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif;*			
één opening	*2,75*		*b.v. 11,63*
één opening	*2,85*		*b.v. 11,63*
U. Schotbalkstuw, *één opening*	*3,60*	*10,49*	
Zie ook kunstwerk **D.**			
In de Schipbeek			
V. Vaste stuw.	*11,20*		*s.k. 16,54*
W. Idem	*11,20*		*s.k. 16,92*
X. Markveldse stuw, *vaste stuw met een schotbalk, twee openingen;*			
opening rechteroever	*5,55*		*s.k. 15,41* *b.s. 15,61*
opening linkeroever	*6,35*		*s.k. 15,41* *b.s. 15,61*
IJ. Vaste stuw.	*12,00*		*s.k. 14,53*
Z. Stuw Nieuwe Sluis, *twee zijopeningen, vaste stuwen, elke opening*	*5,00*		*s.k. 14,70*
één middenopening met Stoneyschuif	*6,00*	*13,00*	*b.s. 14,70*
A_1. Vaste stuw, *dient als zandvang*	*17,00*		*s.k. 13,32*
Zie ook kunstwerk **E.**			
B_1. Sandermansstuw, *twee zijopeningen, vaste stuwen, elke opening.*	*5,00*		*s.k. 9,98*
één middenopening met Stoneyschuif	*6,00*	*8,03*	*b.s. 10,23*
C_1. Wipperstuw, *twee zijopeningen, vaste stuwen, elke opening*	*5,00*		*s.k. 9,40*
één middenopening met Stoneyschuif	*6,00*	*7,45*	*b.s. 9,65*
D_1. Temminkstuw, *twee zijopeningen, vaste stuwen, elke opening*	*5,00*		*s.k. 8,76*
één middenopening met Stoneyschuif	*6,00*	*6,81*	*b.s. 9,01*
In de Bolksbeek			
E_1. Aflaatwerk *ten behoeve van de Berkel, één opening, afsluitbaar met een tweedelige schuif*	*7,00*	*15,34*	*b.s. 17,53*
twee heerlverlaten, elk	*3,00*		
keelhoogte 17,54 m + N.A.P., doorstromingshoogte van de keel 0,90 m.			
Bij een Berkelstand van 17,00 m + N.A.P. stroomt er water van de Berkel over de onderste schuif naar de Bolksbeek. Bij een hoge Berkelstand van ± 17,80 m + N.A.P. gaan ook de beide hevels werken.			
Zie ook kunstwerk **H.**			
In de Berkel			
F_1. Stuw Nieuwe Molen, *vier openingen, elk afsluitbaar met schuif;*			
twee noordelijke openingen, elke opening	*6,00*	*18,50*	*s.p. 18,75*
twee zuidelijke openingen, elke opening	*7,20*	*18,10*	*s.p. 18,75*
Ten noorden van de stuw een schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m	*3,75*		
Bovendeuren		*18,10*	
Benedendeuren		*16,45*	
G_1. Sluis *van de molen te Borculo, zeven openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif; van N.W. naar Z.O. is de dagwijdte respectievelijk: 0,72 m, 0,86 m (opening voor een molenrad), 0,80 m, 0,80 m, 0,80 m, 0,80 m en 1,28 m (opening voor een molenrad)*		*14,63*	
Ten noorden van de molen een schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m	*3,75*		
Bovendeuren		*14,65*	
Benedendeuren		*13,00*	
Ten noorden van de schutsluis een stuw, één opening, afsluitbaar met een Stoneyschuif	*2,47*	*14,33*	*s.p. 15,80*
H_1. Stuw Beekvliet, *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*4,00*	*11,08*	*s.p. 13,30*
I_1. Stuw Lochem, *één opening, afsluitbaar met schuif*	*6,00*	*9,48*	*s.p. 11,80*
Ten zuiden van de stuw bevinden zich:			
1e. *Een schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 20,00 m*	*3,80*		
Bovendeuren		*10,50*	
Benedendeuren		*9,51*	
2e. *Ontlastsluis, twee openingen, gezamenlijk afsluitbaar met één schuif, elke opening*	Ø *1,00*	*9,69*	
3e. *Inlaatsluis voor een fabriek, één opening, afsluitbaar met een schuif*	Ø *0,60*		
4e. *Inlaatsluis voor de stadsgracht van Lochem, twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elk opening*	*0,90*	*9,69*	
J_1. Stuw Hoge Weide, *drie openingen, waarvan twee openingen elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*4,00*	*8,06*	*s.p. 10,00*
één opening, afsluitbaar met schotbalken	*2,00*	*8,06*	*s.p. 10,00*
In de Nieuwe Beek			
K_1. Stuw, *drie openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif;*			
de beide buitenste openingen elk	*0,80*		*b.v. 10,56*
de middenopening	*0,85*		*b.v. 10,01*
In de Leerinkbeek			
L_1. Schotbalkstuw, *één opening*	*1,40*	*13,62*	
In de Lebbinkbeek			
M_1. Schotbalkstuw, *twee openingen, elke opening*	*4,00*	*13,78*	*s.p. 14,32*
N_1. Schotbalkstuw, *twee openingen, elke opening*	*2,05*	*12,06*	
In de Heksenlaak			
O_1. Uitwateringssluis, *drie openingen, elk afsluitbaar met een klep, elke opening*	Ø *1,00*		*b.v. 10,66*
In de Baaksche Beek			
P_1. Stuw *bij de splitsing van de oude Baaksche Beek en de omgelegde Baaksche Beek, zes openingen, elk afsluitbaar met een schuif;*			
vier openingen, elke opening	*1,10*	*14,52*	
twee openingen, elke opening	*1,00*	*14,52*	
Elke schuif bestaat uit twee delen.			
Q_1. Stuw *bij Huize Ruurlo, vier openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*1,25*	*14,44*	
R_1. Sluis *bij Huize de Wiersse, vijf openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*1,22*	*12,48*	
Elke schuif bestaat uit twee delen.			
In de Oude Schipbeek			
S_1. Rinkelaarsstuw, *schotbalkstuw, één opening*	*3,00*	*8,00*	*b.s. 9,20*

[1]) *In deze kolom is* *b.s.* = *bovenkant schotbalken*
b.v. = *bovenkant vloer*
s.k. = *stuwkruin*
s.p. = *stuwpeil*

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

SLUIZEN EN STUWEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m + N.A.P. Drempel	Stuwpeil
Kanaal Zutphen-Enschede van de Twentekanalen			
A. Schutsluis *tussen het tweede en derde pand (te Delden); twee hefdeuren, schutkolklengte 140 m* . . .	*12,00*		
benedenhoofd		*6,55*	
bovenhoofd		*12,25*	
Zuidelijk van deze sluis bevindt zich een hulpkeersluis; één opening, afsluitbaar met naalden	*8,50*	*13,25*	
Bij deze sluis staat een opmalingsinstallatie.			
B. Schutsluis *tussen het derde en vierde pand (te Hengelo); schutkolklengte 140 m*	*12,00*		
benedenhoofd twee roldeuren		*12,20*	
bovenhoofd één hefdeur		*21,25*	
Zuidelijk van deze sluis bevindt zich een hulpkeersluis; één opening, afsluitbaar met naalden	*5,00*	*23,00*	
Bij deze sluis staat een opmalingsinstallatie.			
Boekelerbeek			
C. Verdeelwerk, *bestaande uit een duiker, Ø 0,80 m, tussen de Boekelerbeek en de Oelerbeek en een grondduiker, de verbinding vormende tussen de Twekkelerbeek en de Oelerbeek, liggende onder de aansluiting Boekelerbeek-Zandboersleiding; de bovenkant van de grondduiker is als stuw afgewerkt en doet als zodanig dienst bij standen van de Boekelerbeek boven 19,20 m + N.A.P.; één opening* .	*6,00*	*19,20*	*19,20*
Hagmolenbeek, Rutbeek			
D. Verdeelwerk, *bestaande uit:*			
vaste stuw in de Rutbeek; één opening	*1,50*	*27,89*	*27,89*
vaste stuw in de Hagmolenbeek; één opening .	*3,50*	*28,03*	*28,03*
Buurserbeek			
E. Houten stuw *van de Haaksbergsche of Oostendorpsche watermolen; acht openingen, elk met een houten schuif*	*0,63*	*23,14*	*25,37*
	0,82	*23,14*	
	1,—	*23,14*	
	0,94	*23,14*	
	0,98	*23,14*	
	1,05	*23,14*	
	1,02	*23,14*	
	1,03	*23,14*	
Zuidelijk van deze stuw ligt een stuwduiker; *twee openingen, ieder met een ijzeren schuif, elke opening* . .	*2,40*	*23,51*	
Bovenkant schuiven 25,71 m + N.A.P.			
Berkel			
F. Stuw Eibergen; *twee openingen, ieder met een schuif, elke opening*	*4,00*	*18,17*	*20,00*
G. Stuw Mallem, *houten stuw van de Mallemse watermolen; vier openingen, elk met een houten schuif* . . .	*3,13*	*20,46*	*22,40*
	3,88	*20,46*	
	1,04	*20,46*	
	1,07	*20,46*	
Zuidelijk van deze stuw bevindt zich een schutsluis met twee stel puntdeuren; schutkolklengte 18,80 m	*3,75*		
benedenhoofd		*17,17*	
bovenhoofd		*21,07*	
H. Stuw Knollenbroek; *twee openingen, elk met een houten schuif met windwerk, elke opening*	*4,00*	*21,60*	*23,30*
I. Stuw Rekken; *drie openingen, elk met houten schotbalken*	*2,88*	*23,50*	*24,50*
	3,69	*23,50*	
	2,86	*23,50*	

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

Groenlo O

VII B.a. 795
(Bij: ed. 3, bl. 34-O)

waterstaats-
documen-
tatie
kartografie

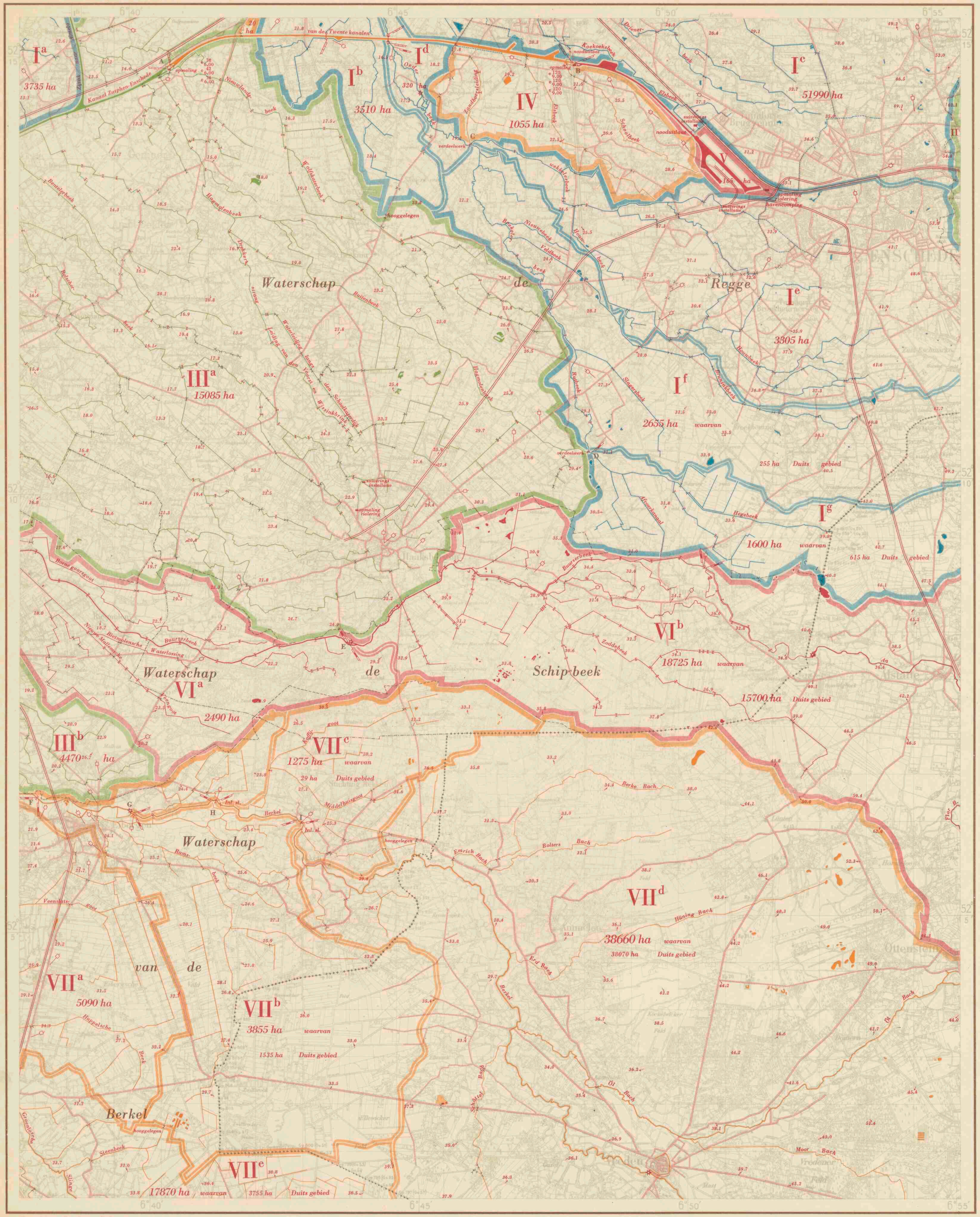

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

Herzien in 1953-'54.

ALMELO O 28	DENEKAMP 29
GROENLO W 34	GROENLO O 34
	AALTEN 41 O

BOEZEM- EN STROOMGEBIEDEN

Stroomgebied van de Vecht

I. Boven- en Midden-Regge

Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit verschillende delen; zie hiervoor ook de bladen Coevorden-West en -Oost, Hattem-Oost, Almelo-West en -Oost, Denekamp en Groenlo-West.

Zeven dezer delen, welke gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn:

Boven-Regge

Ia. Hagmolenbeek, Potlee, enz.

Het gebied, dat hierop afwatert, gelegen oostelijk van de Boven-Regge tussen stuw O (blad Almelo-West) en stuw J (blad Groenlo-West), komt voor een gedeelte in de noordwestelijke hoek van dit blad voor; het bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 3735 ha.

Voor verdere bijzonderheden zie de bladen Almelo-West en -Oost en Groenlo-West.

Ib. Twikkelsche Vaart

Het gebied, dat hierop afwatert, gelegen oostelijk van de Boven-Regge tussen de stuwen N en O (blad Almelo-West), komt voor een gedeelte aan de noordelijke rand van dit blad voor.

Het bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 3510 ha.

Het kan tevens het water ontvangen van de gebieden, afwaterend op de Oelerbeek, Twekkelerbeek, Boekelerbeek en Hegebeek met een totale grootte van 7880 ha, waarvan 870 ha Duits gebied.

Voor verdere bijzonderheden zie de bladen Almelo-West en -Oost.

Midden-Regge

Ic. Midden-Regge, tussen de grondduiker te Hankate en de stuw boven de uitmonding van de Exosche A (blad Almelo-West)

Het gebied, dat hierop afwatert, komt voor een gedeelte aan de noordelijke rand van dit blad voor. Het bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 51 990 ha.

Bovendien ontvangt dit gebied het water van een gebied (Id, Ie, If en Ig) met een grootte van 7880 ha, waarvan 870 ha Duits gebied.

Voor verdere bijzonderheden zie de bladen Almelo-West en -Oost en Denekamp.

Id. Oelerbeek, tussen stuw G (blad Almelo-Oost) en verdeelwerk C

Het gebied, dat hierop afwatert, komt voor een gedeelte aan de noordelijke rand van dit blad voor. Het bestaat uit boezemland en hoge gronden en heeft een grootte van 320 ha.

Bovendien ontvangt de Oelerbeek boven het verdeelwerk C het water van een gebied (Ie, If en Ig), met een grootte van 7560 ha, waarvan 870 ha Duits gebied.

Het water van dit gebied kan worden afgevoerd naar de Twikkelsche Vaart, zie hiervoor blad Almelo-Oost.

Ie. Twekkelerbeek en Houwbeek

Het gebied, dat hierop afwatert, komt voor op het noordoostelijke gedeelte van het blad. Het bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 3305 ha. Overtollig water wordt geloosd door een grondduiker in verdeelwerk C op de Oelerbeek.

Zie voorts blad Denekamp.

If. Boekelerbeek, Rutbeek, enz.

Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 2655 ha, waarvan 255 ha Duits gebied. Het loost zijn water door een duiker in het verdeelwerk C op de Oelerbeek.

Het ontvangt over een stuw in verdeelwerk D in de Rutbeek tevens het water van een gebied (Ig) met een grootte van 1600 ha, waarvan 615 ha Duits gebied.

Bij veel waterbezwaar wordt over een stuw in verdeelwerk C overtollig water afgevoerd door de Zandboersleiding op het derde pand van het Kanaal Zutphen—Enschede van de Twentekanalen (gebied IV).

Zie ook blad Denekamp.

Ig. Hegebeek

Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 1600 ha, waarvan 615 ha Duits gebied.

Het loost zijn water over de noordelijke stuw van verdeelwerk D op de Rutbeek.

Bij veel waterbezwaar wordt overtollig water afgevoerd over de westelijke stuw van bovengenoemd verdeelwerk door de Hagmolenbeek op het tweede pand van het Kanaal Zutphen—Enschede van de Twentekanalen (gebied III).

Zie ook blad Denekamp.

Stroomgebied van de Dinkel

II. Dinkel, van de stuwen van Singraven tot de watermolen te Epe (Duitsland)

Het gebied, dat hierop afwatert, komt voor een klein gedeelte aan de oostelijke rand van dit blad voor. Het bestaat uit hoge gronden en maakt deel uit van een gebied ter grootte van 41 035 ha, waarvan 30 325 ha Duits gebied. Het water van dit gebied dient in hoofdzaak voor de voeding van het kanaal Almelo-Nordhorn.

Zie ook blad Denekamp.

III. Tweede pand van het Kanaal Zutphen-Enschede met het Zijkanaal naar Almelo van de Twentekanalen en het zevende pand van het Overijsselsch Kanaal

Het gebied, dat hierop afwatert, bestaande uit vijf delen, heeft een gezamenlijke grootte van 23 900 ha, exclusief de boezem.

Het kanaalpeil bedraagt 10 m + N.A.P.

Bij veel waterbezwaar ontvangt dit pand via de Bolsbeek en via het derde pand overtollig water van gebieden met een totale grootte van 48 130 ha, waarvan 40 504 ha Duits gebied.

Bovendien wordt de boezem belast met het water van de gebieden, afwaterend op de hoger gelegen panden en op het Kanaal Almelo—Nordhorn met een totale grootte van 43 020 ha, waarvan 30 325 ha Duits gebied.

Voor bijzonderheden zie de bladen Almelo-West en -Oost, Denekamp, Zutphen-Oost en Groenlo-West.

Twee delen, welke gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn:

IIIa. Het gebied ten oosten van de Schipbeek

De voornaamste wateren in dit gebied zijn: Bolscherbeek, Bentelerbeek, Hagmolenbeek, Buitenbeek, Drekkersstrang, Waterleiding langs de Schoolkaterdijk, Leiding van den Voorst en Wissinkbrink, Nieuwlandsbeek en Wolskaterbeek.

Het gebied bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 15 085 ha.

Bij veel waterbezwaar wordt door de Hagmolenbeek het overtollige water afgevoerd van een gebied (Ig) met een grootte van 1600 ha, waarvan 615 ha Duits gebied, over een stuw in verdeelwerk D.

IIIb. Het gebied tussen de Schipbeek en de Bolksbeek

Dit gebied, dat voor een klein gedeelte aan de westelijke rand van dit blad voorkomt, bestaat uit hoge gronden. Het heeft een grootte van 4470 ha.

Voor verdere bijzonderheden zie blad Groenlo-West.

IV. Derde pand van het Kanaal Zutphen-Enschede van de Twentekanalen

De voornaamste wateren zijn: Zandboersleiding, Elsbeek en Schoolbeek.

Het gebied bestaat uit hoge gronden en heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 1075 ha. Het kanaalpeil bedraagt 16 m + N.A.P.

Bij veel waterbezwaar ontvangt de boezem gedeeltelijk het overtollige water van een gebied (If en Ig) met een grootte van 4255 ha, waarvan 870 ha Duits gebied, over de stuw van verdeelwerk C door de Zandboersleiding.

Overtollig water wordt afgevoerd op het tweede pand van dit kanaal.

V. Vierde pand van het Kanaal Zutphen-Enschede van de Twentekanalen

Het gebied, voornamelijk het havengebied van Enschede, dat hierop afwatert, bestaat uit hoge gronden. Het heeft, met inbegrip van de boezem, een grootte van 165 ha. Het kanaalpeil bedraagt 25 m + N.A.P.

Bij veel waterbezwaar ontvangt dit pand overtollig rioolwater, meest hemelwater, van de gemeente Enschede.

Overtollig water wordt afgevoerd op het derde pand van het kanaal.

VI. Schipbeek (Buurserbeek) van de grondduiker onder het Kanaal Zutphen-Enschede van de Twentekanalen

Het gebied, dat hierop afwatert, heeft, met inbegrip van de stroom, een grootte van 21 215 ha, waarvan 15 700 ha Duits gebied.

De twee delen, die gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn:

VIa. Tussen de grondduiker onder het Kanaal Zutphen—Enschede van de Twentekanalen (Groenlo-West) tot de Haaksbergsche of Oostendorpsche watermolen

De voornaamste wateren zijn: Bornegoorsgoot, Nieuwe Mallemsche Veengoot en Rietmolensche Waterlossing.

Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 2490 ha.

Voor verdere bijzonderheden zie de bladen Zutphen-Oost en Groenlo-West.

VIb. Tussen de Haaksbergsche of Oostendorpsche watermolen en de oorsprong (Duitsland)

De voornaamste zijtak is de Zoddebeek.

Het gebied, dat hierop afwatert, bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 18 725 ha, waarvan 15 700 ha Duits gebied.

VII. Stroomgebied van de Berkel

Deze rivier ontspringt bij Coesfeld in Duitsland en komt bij Oldenkotte, gemeente Eibergen, op Nederlands gebied.

Het gebied, dat op de Berkel afwatert, heeft een grootte van ongeveer 76 080 ha, waarvan 43 390 ha Duits gebied.

Bij veel waterbezwaar kan een gedeelte van het gebied, boven het punt, waar de Bolksbeek aftakt, met een grootte van 43 875 ha, waarvan 39 635 ha Duits gebied, via stuw E¹ (Groenlo-West) door de Bolksbeek afwateren op het tweede pand van het Kanaal Zutphen—Enschede van de Twentekanalen.

Voor bijzonderheden zie de bladen Hattem-Oost, Almelo-West, Zutphen-Oost en Groenlo-West.

De delen, die op dit blad voorkomen, zijn:

VIIa. Leerinkbeek

Het gebied, dat hierop afwatert, komt voor een gedeelte aan de westelijke rand van dit blad voor.

De voornaamste wateren zijn: Veenslatsgoot en Huppelsche beek.

Het gebied bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 5090 ha.

Zie voorts blad Groenlo-West.

VIIb. Berkel, tussen de Mallemsche watermolen (G) en de stuw Nieuwe Molen (F¹ Groenlo-West)

De voornaamste leiding is de Ramsbeek.

Het gebied bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 3855 ha, waarvan 1535 ha Duits gebied.

Zie ook blad Groenlo-West.

VIIc. Berkel, tussen Stuw Rekken (I) en de Mallemsche watermolen (G)

De voornaamste wateren, die hierop afwateren, zijn: Koffijgoot en Middelhuisgoot.

Het gebied bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 1275 ha, waarvan 29 ha Duits gebied.

VIId. Berkel, van de oorsprong tot Stuw Rekken (I)

Het gebied, dat voor het grootste gedeelte in Duitsland ligt, bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 38 660 ha, waarvan 38 070 ha Duits gebied.

VIIe. Groenlosche Slinge

Het gebied, dat voor een gedeelte in de zuidwestelijke hoek van dit blad voorkomt, bestaat uit hoge gronden en heeft een grootte van 17 870 ha, waarvan 3755 ha Duits gebied.

Voor bijzonderheden zie de bladen Groenlo-West, Aalten-West en -Oost.

VERKLARING DER TEKENS

Teken	Verklaring
c 120 9.00	Electrisch gemaal { met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven hoogte
	Dieselgemaal
	Molen, door water gedreven
»	Schutsluis
><	Uitwateringssluis of afsluitbare duiker
>< Inl. sl.	Inlaatsluis
>	Keersluis
o—o	Grondduiker
	Grondduiker met afsluiting
	Stuw
	Peilmerk van het N.A.P.
	Peilschaal
	Peilschaal, geregeld waargenomen
35.4	Hoogtecijfer in m + N.A.P.
	Verharde weg
	Spoorweg
	Riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
615 ha	Grootte van boezem en stroomgebieden in ha volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter
-------	Administratieve grenzen van waterschappen
+++++++	Rijksgrens
-·-·-·-	Provinciale grens

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

TOELICHTING

Er komen uitsluitend hoge gronden op dit blad voor.

De voornaamste waterleidingen zijn aangegeven in de kleur van de boezem of het stroomgebied, waartoe zij behoren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het stroomgebied of het gebied, dat op die boezem afwatert; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan.

Bij belangrijke vaar-, boezemwateren, stromen en beken is de naam in rood geplaatst. De namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn in het algemeen alleen aangegeven, wanneer zij afwijken van die van de waterstaat.

Voor nadere bijzonderheden betreffende de provincie Overijsel wordt verwezen naar het boekje „Beschrijving van de provincie Overijsel, behorende bij de Waterstaatskaart". Hierin zijn gegevens opgenomen omtrent bedijkingen, grenstraktaten, kanalen, overstromingen, reglementen, stromende wateren, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken zie de betreffende N.A.P.-registers.

De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, te 's-Gravenhage, en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Z.O.Z.

34

GROENLO OOST

VII B. a. 795
(ed. 3, bl. 34-O)

SLUIZEN EN STUWEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m + N.A.P. Drempel	Stuwpeil
Kanaal Zutphen-Enschede van de Twentekanalen			
A. Schutsluis *tussen het tweede en derde pand (te Delden); twee hefdeuren, schutkolklengte 140 m* . . .	*12,00*		
benedenhoofd		*6,55*	
bovenhoofd		*12,25*	
Zuidelijk van deze sluis bevindt zich een hulpkeersluis; één opening, afsluitbaar met naalden	*8,50*	*13,25*	
Bij deze sluis staat een opmalingsinstallatie.			
B. Schutsluis *tussen het derde en vierde pand (te Hengelo); schutkolklengte 140 m*	*12,00*		
benedenhoofd twee valdeuren		*12,20*	
bovenhoofd één hefdeur		*21,25*	
Zuidelijk van deze sluis bevindt zich een hulpkeersluis; één opening, afsluitbaar met naalden	*5,00*	*23,00*	
Bij deze sluis staat een opmalingsinstallatie.			
Boekelerbeek			
C. Verdeelwerk, *bestaande uit een duiker, Ø 0,80 m, tussen de Boekelerbeek en de Oelerbeek en een grondduiker, de verbinding vormende tussen de Twekkelerbeek en de Oelerbeek, liggende onder de aansluiting Boekelerbeek-Zandboersleiding; de bovenkant van de grondduiker is als stuw afgewerkt en doet als zodanig dienst bij standen van de Boekelerbeek boven 19,20 m + N.A.P.; één opening* .	*6,00*	*19,20*	*19,20*
Hagmolenbeek, Rutbeek			
D. Verdeelwerk, *bestaande uit:*			
vaste stuw in de Rutbeek; één opening . . .	*1,50*	*27,89*	*27,89*
vaste stuw in de Hagmolenbeek; één opening .	*3,50*	*28,03*	*28,03*
Buurserbeek			
E. Houten stuw *van de Haaksbergsche of Oostendorpsche watermolen; acht openingen, elk met een houten schuif*	*0,63*	*23,14*	*25,37*
	0,82	*23,14*	
	1,—	*23,14*	
	0,94	*23,14*	
	0,98	*23,14*	
	1,05	*23,14*	
	1,02	*23,14*	
	1,03	*23,14*	
Zuidelijk van deze stuw ligt een stuwduiker; twee openingen, ieder met een ijzeren schuif, elke opening . .	*2,40*	*23,51*	
Bovenkant schuiven 25,71 m + N.A.P.			
Berkel			
F. Stuw Eibergen; *twee openingen, ieder met een schuif, elke opening*	*4,00*	*18,17*	*20,90*
G. Stuw Mallem, *houten stuw van de Mallemse watermolen; vier openingen, elk met een houten schuif* . . .	*3,13*	*20,46*	*22,40*
	3,88	*20,46*	
	1,04	*20,46*	
	1,07	*20,46*	
Zuidelijk van deze stuw bevindt zich een schutsluis met twee stel puntdeuren; schutkolklengte 18,80 m	*3,75*		
benedenhoofd		*17,17*	
bovenhoofd		*21,07*	
H. Stuw Knollenbroek; *twee openingen, elk met een houten schuif met windwerk, elke opening*	*4,00*	*21,60*	*23,30*
I. Stuw Rekken; *drie openingen, elk met houten schotbalken*	*2,88*	*23,59*	*24,50*
	3,69	*23,50*	
	2,85	*23,51*	

Afwateringseenheden

I. West-Nieuwland

Tot deze afwateringseenheid behoren een drietal hogere delen, nl. de Springertpolder (zie het blad Zierikzee-Oost) en twee delen van de polder Het Oude Nieuwland, groot respectievelijk 105 en 30 ha.
De afwateringseenheid, die bij veel waterbezwaar ook water kan ontvangen van het oostelijk deel van de polder Het Oude Nieuwland, is 545 ha groot en kan op het Springersdiep worden bemalen. Zie hiervoor het blad Zierikzee-Oost.

II. Westelijk deel van de polder Het Oudeland

Dit gebied is groot 685 ha en kan vrij lozen op de haven van Ouddorp, die in open verbinding staat met het Springersdiep. Zomer- en winterpeil zijn vastgesteld op respectievelijk N.A.P. — 0,60 m en — 1,13 m en gelden ter plaatse van de peilschaal bij de uitwateringssluis.

III. Afgedamde haven van Goederede

De voornaamste waterleiding in dit gebied is de afgedamde haven van Goederede met de Spuikom. Beide zijn van elkaar gescheiden door een spuisluis, welke echter als regel openstaat. Het peil tracht men te handhaven op N.A.P. — 0,20 m; het maalpeil is voorlopig vastgesteld op N.A.P. + 1,20 m.
De afwateringseenheid is groot 1225 ha en wordt gevormd door:

a. het rechtstreeks op de haven lozende land, dat met inbegrip van de poldertjes Altena en van Voogd 30 ha groot is;
b. een gebied van 1065 ha, dat bestaat uit het oostelijk deel van de polder Het Oudeland, groot 265 ha, met als hogere delen de volgende onderdelen van de Goereese Polder: Oude Oostdijk, totaal 325 ha; Nieuwe Oostdijk, 55 ha; de Plas, 35 ha; Oud- en Nieuw-Westerlo, 205 ha; Grote Zuiderpolder, 100 ha; Kleine Zuiderpolder, 80 ha;
c. een gebied van 120 ha, dat bestaat uit de polder Rooklaasplaat, groot 75 ha, met als hoger deel de 45 ha grote Bokkepolder;
d. het rioleringsgebied van de gemeente Goederede, groot 10 ha.

IV. Generale Dijkagie

Deze afwateringseenheid, waarvan twee onderverdelingen gedeeltelijk op dit blad voorkomen, is 1333 ha groot en loost op de haven van Stellendam, die in open verbinding staat met het Zuiderdiep (Haringvliet)..

V. Waterwinplaats van de Stichting „De Drinkwaterleiding Goeree en Overflakkee"

Dit gebied is groot 615 ha en als volgt onderverdeeld:

VA. Oost- en Middelduinen

Dit duingebied is groot 260 ha en de eigenlijke waterwinplaats voor de drinkwatervoorziening van het eiland Goeree en Overflakkee. De in deze duinen aanwezige watervoorraad kan worden aangevuld uit het gebied VB.

VB. Nieuwlandse Wetering

Dit gebied van 355 ha omvat het oostelijke deel van de polder Het Oude Nieuwland. Het bestaat uit het rechtstreeks op de Nieuwlandse Wetering afwaterende gebied, groot 135 ha, en twee hogere delen, respectievelijk 195 en 25 ha. De Nieuwlandse Wetering kan op het onder VA genoemde duingebied worden bemalen ter aanvulling van de aldaar aanwezige voorraad duinwater. Bij veel waterbezwaar kan de Nieuwlandse Wetering ook via twee stuwen lozen naar het westelijke deel van de polder Het Oude Nieuwland, dat afwatert naar het Springersdiep. Zie hiervoor ook onder I.

Het buiten de hoofdwaterkering gelegen ongereglementeerde poldertje van Goekoop is 14 ha groot en loost door een sluis op de buitenhaven van Goederede.

Hoofdwaterkeringen

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkeringen zijn in beheer en onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, aangegeven instanties:

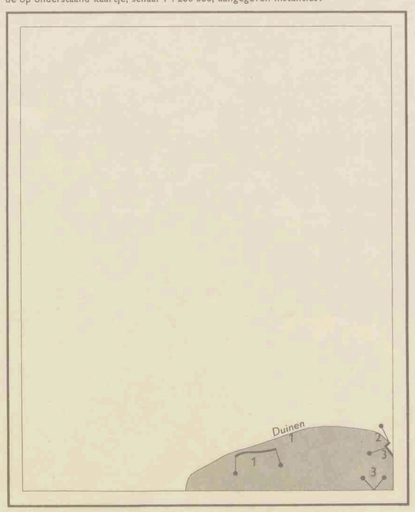

1. Rijk; 2. Goereese Polder; 3. Generale Dijkagie.

Sluizen

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempel hoogte in m — N.A.P.
A. Uitwateringssluis van de afgedamde haven van Goederede; één opening met één paar puntdeuren en twee schuiven . . . . . waarvan één (stuwschuif) dienst doet voor het op peil houden van de haven.	3,00	1,70

Verklaring der tekens

- elektrisch gemaal (met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte)
- klein gemaal (capaciteit minder dan 5 m³/min)
- riool gemaal (capaciteit minder dan 5 m³/min)
- rioolwaterzuiveringsinstallatie
- uitwateringssluis
- grondduiker
- vaste stuw
- regelbare stuw
- peilschaal
- peilschaal, geregeld waargenomen
- peilmerk van het N.A.P.
- strand- of kilometerpaal
- polderpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
- zomerpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
- winterpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
- zomerwaterstand in een polder (in m t.o.v. N.A.P.)
- hoogtecijfer (in m t.o.v. N.A.P.)
- riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- verharde weg
- grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
- bij laagwater droogvallend gebied
- hoogwaterlijn
- hoofdwaterkering
- tweede waterkering
- strekdammen, kribben en strandhoofden
- administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)
- grens ruilverkaveling

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven. Gebieden, buiten de hoofdwaterkering gelegen, zijn meestal aangeduid door een geelgroene tint. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren; de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven. Ongereglementeerde polders zijn — waar nodig — in het randschrift vermeld.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Zuid-Holland, behorende bij de Waterstaatskaart.
Gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 27, te 's-Gravenhage, telefoon (070) 18 32 80.
De Waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage. Ook de Provinciale Beschrijvingen, behorende bij de Waterstaatskaart, zijn op deze wijze verkrijgbaar.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795 (cd. 3, bl. 36)

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50.000

		's-Gravenhage-West 30
	Goederede 36	Rotterdam-West 37
Zierikzee-West 42	Zierikzee-Oost 42	Willemstad-West 43

Herzien 1960
Uitgave 1962

36

Goederede

Afwateringseenheden

De op dit blad voorkomende afwateringseenheden zijn als volgt ingedeeld:

A. Vasteland van Zuid-Holland — lt/m XXXV
B. Krimpenerwaard en Stormpolder — I t/m III
C. IJsselmonde — I t/m XXXIV
D. Voorne en Putten — I t/m VI
E. Hoekse Waard en Berenplaat — lt/m IX

A. Vasteland van Zuid-Holland

I. Delfland

Deze afwateringseenheid is ± 29 035 ha groot. De voornaamste erin gelegen wateren vormen samen de Schiebroezem, welke een peil heeft van NAP-0,402 m. Het maalpeil bedraagt NAP-0,25 m. In de zomer wordt de boezemstand zoveel mogelijk gehouden op NAP-0,30 m; in de winter varieert de stand van NAP-0,50 m tot NAP-0,25 m.
De waterlozing heeft deels op natuurlijke, deels op kunstmatige wijze plaats. De natuurlijke lozing kan als volgt geschieden:
a. op de Nieuwe Maas te Rotterdam via de spuisluis aan de westkant van de Parksluizen (K'), via de Beurs- of Binnensluis (P) te Schiedam en via de Driesluizen (Z) te Vlaardingen;
b. op het Scheur via de Bonersluis, de Monsterse Sluis, de Wateringse Sluis en de Oranjebuitensluis; zie het blad Rotterdam-West;
c. op de Noorddzee te Scheveningen via de sluis aan de mond van het Verversingskanaal (Afvoerkanaal); zie het blad 's-Gravenhage-West.
Bij onvoldoende natuurlijke lozing wordt de boezem afgemalen op de Nieuwe Maas door het dieselgemaal bij de Vijfsluizen (B'), op het Scheur door het dieselgemaal ce Maassluis en op de Noorddzee door het elektrische gemaal aan het Verversingskanaal; zie het blad 's-Gravenhage-West.
De watervoorziening heeft voornamelijk plaats vanuit Rijnlands Boezem, door middel van het gemaal Mr. Dr. Th. F. J. A. Dolk te Leidsendam. Het inlaten van rivierwater bij de Parksluizen (K') is nagenoeg te verwaarlozen, omdat het chloridegehalte doorgaans te hoog is.

I A. Schieboezem

Deze boezem vormt met de direct erop lozende gronden een gebied van 25 675 ha, waarvan ± 400 ha boezem en ± 4475 ha boezemland. De gezamenlijke oppervlakte van de direct op de boezem bemalen gebieden is 20 800 ha. Zie verder de bladen Rotterdam-West, 's-Gravenhage-West en -Oost.

I B. Nieuwe of Drooggemaakte Polder

De oppervlakte van dit deel is 643 ha. Hiervan is 3 ha boezem, 15 ha boezemland en 625 ha polderland. De boezem (binnenboezem) heeft een peil van NAP-3,00 m en wordt op de Pijnackerse Vaart (Schieboezem) afgemalen.

I C. Berkel

Dit deel, groot 2145 ha, bestaat uit ± 40 ha boezem en boezemland, 2075 ha polderland en 30 ha gerioleerd gebied van Berkel. De boezem, de Binnenboezem van Berkel genaamd, heeft een peil van NAP-2,57 m en wordt op de Berkelse Zwet (Schieboezem) afgemalen.

I D. Schieveen

Dit deel heeft een oppervlakte van 570 ha. Hiervan is 10 ha boezem, 75 ha boezemland en 485 ha polderland De boezem (binnenboezem) heeft een zomer- en winterpeil van respectievelijk NAP-2,75 m en NAP -2,90 m en wordt op de Delftse Schie (Schieboezem) afgemalen.

II. Gerioleerd gebied van 's-Gravenhage c.a.

Tot dit gebied, totale oppervlakte 5355 ha, behoren ook de rioleringen van Voorburg, Rijswijk, Delft, Wassenaar, Delfgauw (gemeente Pijnacker) en Den Hoorn (gemeente Schipluiden). De lozing heeft plaats op de Noorddzee via het rioolgemaal Mortestraat en het zeegebouw te Scheveningen. Zie ook de bladen 's-Gravenhage-West en -Oost.

III. Schieland

Deze afwateringseenheid is groot 7740 ha. De boezem, gemaamd de Rotteboezem, heeft een oppervlakte van ± 170 ha en wordt gevormd door de Rotte en daarmee in open verbinding staande wateren. Het officiële boezempeil (Rotzepeil) is NAP-0,65 m en vormt tevens het maalpeil. In de zomer wordt de boezemwaterstand achter zoveel mogelijk gehouden op NAP-0,85 m en in de winter op NAP-1,05 m. De boezem loost via het Tweemanland, dat door het dieselgemaal aan de Admiraliteitskade te Rotterdam wordt afgemalen, op het Boerengat, dat gewoonlijk in open verbinding staat met de Nieuwe Maas. De ten westen van genoemd gemaal gelegen uitwateringssluis (S') is buiten gebruik.
De watervoorziening heeft plaats te Rotterdam vanuit de Nieuwe Maas via de Leuvesluis (O') en bij het Zevenhuizense of Nieuwe Verlaat (U) vanuit de Hennipsloot. Zie ook onder IV.

III A. Rotteboezem

Deze boezem vormt met de direct erop lozende gronden een gebied van 6910 ha. Hiervan is ± 170 ha boezem en 50 ha boezemland. De gezamenlijke oppervlakte van de op de boezem bemalen polders is 6690 ha, inclusief het gerioleerde gebied van Zoetermeer, groot 55 ha; zie hiervoor het blad 's-Gravenhage-Oost.
De binnenboezem heeft een breedte van 35 ha, doet dienst als inlaatboezem voor de Polder Bleiswijk c.a. De boezem heeft een peil van NAP-2,02 m. De bemaling geschiedt door een installatie, ondergebracht in het gebouw van het poldergemaal ten zuidwesten van Oud-Verlaat. Vanuit de Rotte kan water worden ingelaten via het Boezemdorpse Verlaat.

III B. Bergse Plassen

Dit deel van de afwateringseenheid is 830 ha groot. De boezem, welke voornamelijk wordt gevormd door de Bergse Plassen, heeft een peil van NAP-2,71 m. De bemaling geschiedt door een elektrisch gemaal (hoofdbemaling) en een molen (hulpbemaling) op de Rotte. De molen is vrijwel buiten gebruik. De gezamenlijke oppervlakte van boezem en boezemland is 175 ha; die van de op de boezem bemalen gebieden is 655 ha, inclusief 240 ha gerioleerd gebied van Schiebroek.

IV. Zuidplaspolder

Deze afwateringseenheid is 4565 ha groot. Hiervan is 30 ha boezemland. De boezem wordt voornamelijk gevormd door de ringvaart en heeft een oppervlakte van 45 ha. De totale oppervlakte van het gebied, dat op de boezem wordt bemalen is 4490 ha, waarvan 60 ha gerioleerd gebied van Nieuwerkerk aan de IJssel. De boezem, die een peil heeft van NAP-2,00 m, wordt op de open Hollandse IJssel afgemalen door het bovengemaal Van Gennep te Nieuwerkerk aan de IJssel; zie het blad Gorinchem-West.
Watertinlaat op de ringvaart: plaats vanuit de open Hollandse IJssel via de Snellesluis. Vanuit de met de ringvaart gemeen liggende Henniksloot kan de Rotteboezem van water worden voorzien door middel van een dieselgemaal en een schepradmo'en (Eendragtsmolen) bij het Zevenhuizense of Nieuwe Verlaat (U).

V. Prins Alexanderpolder

Deze afwateringseenheid is groot 2505 ha. De voornaamste waterleiding is de ringvaart, die een oppervlakte heeft van ± 10 ha en een peil van NAP-1,92 m. De totale oppervlakte van de erop bemalen gebieden is 2495 ha, waarvan 19 ha gerioleerd gebied van Schenkel. De ringvaart wordt door het elektrische gemaal aan het Kralingse Veer op de Nieuwe Maas afgemalen. De watervoorziening heeft plaats vanuit de Rotte en de ringvaart van de Zuidplaspolder.

VI t/m XXXV. Overige in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

VI. Broekpolder 390 ha. De polder wordt opgespoten. Het overtollige water wordt door een elektrisch gemaal via een persleiding afgevoerd naar het Scheur.

VII t/m IX. Gerioleerde gebieden van Vlaardingen: **VII.** totaal 515 ha; **VIII.** totaal 75 ha en **IX.** totaal 180 ha.

X t/m XIV. Gerioleerde gebieden van Schiedam: **X.** 30 ha; **XI.** 2 ha; **XII.** totaal 135 ha; **XIII.** 205 ha en **XIV.** totaal 165 ha. De gebieden X t/m XIII lozen via een gemeenschappelijke persleiding (geelgroen) naar de Nieuwe Maas.

XV. Havengebied van Schiedam 50 ha.

XVI t/m XXVIII. Gerioleerde gebieden van de gemeente Rotterdam: **XVI.** 135 ha; **XVII.** totaal 160 ha; **XVIII.** totaal 215 ha; **XIX.** totaal 305 ha; **XX.** 150 ha; **XXI.** 105 ha; **XXII.** totaal 280 ha; **XXIII.** totaal 310 ha; **XXIV.** totaal 170 ha; **XXV.** totaal 750 ha; **XXVI.** 40 ha; **XXVII.** 145 ha en **XXVIII.** 18 ha. De gebieden XVIII t/m XX lozen via een gemeenschappelijke persleiding (geelgroen), evenals de gebieden XXIII en XXIV.

XXIX. Noordelijk deel van de polder Kralingen, totaal 410 ha. De bemaling geschiedt door het rioolgemaal van gebied XXVI; een deel van de polder, groot 160 ha, wordt opgespoten. **XXX.** Bassins van de drinkwaterleiding van Rotterdam 4 ha; **XXXI.** Tijdelijk bassin van de drinkwaterleiding van Rotterdam 25 ha; **XXXII.** Zuidwestelijk deel van de polder Kralingen 7 ha; **XXXIII.** Zuidoostelijk deel van de polder Kralingen 6 ha; **XXXIV.** Gecombineerde Polders in Capelle aan de IJssel, totaal 665 ha, waarvan 14 ha gerioleerd gebied van Capelle-West; **XXXV.** Gerioleerd gebied van Capelle aan de IJssel 90 ha; het gebied loost via een zuiveringsinstallatie op de open Hollandse IJssel.

B. Krimpenerwaard en Stormpolder

I. Gerioleerd gebied van Krimpen aan de IJssel

Deze afwateringseenheid, groot 225 ha, loost via een rioolgemaal op de Nieuwe Maas.

II. Langeland en Kortland

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 330 ha. Zie verder het blad Gorinchem-West.

III. Stormpolder

Van deze afwateringseenheid, groot 60 ha, wordt 30 ha opgespoten.

C. IJsselmonde

I. Kreekse Boezem

Deze afwateringseenheid heeft een oppervlakte van 455 ha, waarvan 5 ha uit boezem en boezemland bestaat. De boezem heeft een peil van NAP-0,89 m. De bemaling geschiedt door het gemaal Vrijland op de Kreekse Haven (Nieuwe Maas). De oppervlakte van de op de boezem bemalen gebieden is 450 ha. Hiertoe behoren twee gerioleerde gebieden van onderscheidenlijk 25 ha en 265 ha, die elk via een zuiveringsinstallatie lozen. Het gemaal Vrijlandz is in beheer en onderhoud bij de gemeente Rotterdam.

II. Oud- en Nieuw-Reijerwaard

Deze afwateringseenheid is totaal 1625 ha groot en loost via het nieuwe elektrische gemaal te Bolnes op de Nieuwe Maas. Het gebied kan uit de Noord van water worden voorzien. Zie verder het blad Gorinchem-West.

III. Oude-Koedoodboezem

Deze afwateringseenheid is 2035 ha groot. Hiervan is 35 ha boezemland. De boezem, welke wordt gevormd door de Oude Koedood en de daarmee in open verbinding staande wateren, heeft een oppervlakte van 10 ha. Het zomerpeil is NAP-2,00 m, het winterpeil NAP-2,20 m. De bemaling vindt plaats via het gemaal van het waterschap De Koedood op de Oude Maas. De totale oppervlakte van de op de boezem lozende gebieden is 1990 ha.

IV. Waalboezem

Deze afwateringseenheid is 1635 ha groot. Hiervan is 135 ha boezemland. De voornaamste watergang is de Waal, die met de ermee gemeen liggende wateren de boezem vormt, waarnaar de afwateringseenheid is genoemd. De oppervlakte van de boezem is 80 ha. Het zomerpeil is NAP-0,95 m, het winterpeil NAP -1,05 m. De bemaling heeft plaats te Heerjansdam op de Oude Maas. De totale oppervlakte van de op de boezem bemalen gebieden bedraagt 1420 ha. De watervoorziening heeft plaats vanuit de Noord. Zie ook het blad Gorinchem-West.

V. Develboezem

Deze afwateringseenheid is 1065 ha groot. Hiervan is 15 ha boezemland. De voornaamste watergang is de Devel, die met de ermee gemeen liggende wateren de boezem vormt, waarnaar de afwateringseenheid is genoemd. De oppervlakte van de boezem is 20 ha. Het peil is NAP-3,00 m. De bemaling heeft plaats te Kleine Lindt op de Oude Maas. Van de op de boezem afwaterende gebieden wordt 55 ha bemalen en kan 975 ha vrij lozen. Zie ook het blad Gorinchem-West.

VI t/m XXXIV. Overige in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

VI t/m VIII. Gerioleerde gebieden van Hoogvliet: **VI.** totaal 120 ha; **VII.** 150 ha en **VIII.** 55 ha. De gebieden VII en VIII hebben een gemeenschappelijke persleiding naar de Oude Maas.

IX. Gerioleerd gebied van Pernis totaal 90 ha; **X.** Oud-Pernisse totaal 95 ha; **XI.** Land van Poortugaal totaal 695 ha; **XII.** Zuidpolder of Het Grijpland en Polder de Kijvelanden, totaal 190 ha; **XIII.** Zalmplaat 70 ha; wordt bemalen door een elektrisch gemaal, waaraan een inlaatsevel is gekoppeld (C'); **XIV.** Tuin van het Deltazeekenhuis (voormalige Jenever- en Koolpolder) 8 ha; **XV.** Gerioleerd gebied van Poortugaal 30 ha; wordt bemalen op de gemeenschappelijke persleiding van de gebieden VII en VIII; **XVI.** Gerioleerd gebied van het Deltazeekenhuis 30 ha; **XVII.** Gebied ten oosten van het Deltazeekenhuis 12 ha; **XVIII.** Algrabandswaard 190 ha; **XIX.** Noordoostelijk deel van de Johannapolder 2 ha; **XX.** Gebied ten zuiden van Rhoon 2 ha; **XXI.** Gerioleerd gebied van Rhoon 45 ha; **XXII.** Zegen-, Molen- en Portlandpolders 450 ha.

XXIII t/m XXVIII. Gerioleerde gebieden van de gemeente Rotterdam: **XXIII.** 160 ha; **XXIV.** totaal 480 ha; **XXV.** 255 ha; **XXVI.** 65 ha; **XXVII.** totaal 490 ha en **XXVIII.** totaal 300 ha. De gebieden XXIV, XXVI en XXVIII lozen via een gemeenschappelijke persleiding op de Nieuwe Maas, waarop ook de andere drie gebieden lozen.

XXIX. Buitenland 385 ha; **XXX.** Zuidpolder totaal 510 ha; de bemaling van de afwateringseenheden XXIX en XXX geschiedt door het elektrische gemaal van het waterschap De Oude Maas. **XXXI.** Gerioleerd gebied van Barendrecht 55 ha; **XXXII.** Gerioleerd gebied van Heerjansdam 19 ha; **XXXIII.** Gerioleerd gebied ten westen van IJsselmonde 2 ha en **XXXIV.** Gerioleerd gebied van IJsselmonde 24 ha.

D. Voorne en Putten

I. Briele-Maasboezem

Deze afwateringseenheid is 14 660 ha groot. Hiervan is 1640 ha boezemland. De voornaamste watergang is de afgedamde Briele Maas, die met de ermee gemeen liggende wateren de boezem vormt, waarnaar de afwateringseenheid is genoemd. De oppervlakte van de boezem is 800 ha. Het zomerpeil is NAP; het winterpeil wisselt van NAP-0,30 m tot NAP-0,40 m.
Het overtollige water wordt geloosd op de Briele-Maasvlakte (Noordzee) door middel van de sluis in de afsluitdam en het aldaar gelegen tijdelijke hulpgemaal. Voorts wordt water afgevoerd naar Haringvliet via het Kanaal door Voorne. Dit geschiedt voornamelijk om het te Hellevoetsluis binnengedrongen schutwater uit het kanaal te verwijderen.
De afwateringseenheid kan door middel van sluis IJ³ en een inlaatgemaal uit de Oude Maas van water worden voorzien. Zie verder het blad Rotterdam-West.

II. Vierambachtenboezem

Deze afwateringseenheid is 2255 ha groot. Hiervan is 25 ha boezemland. De voornaamste watergang is de Vierambachtenboezem, waarnaar de afwateringseenheid is genoemd. De oppervlakte van de boezem is 10 ha. Het peil is NAP-2,25 m.
De bemaling heeft plaats door het elektrische gemaal van het waterschap De Vierambachtenboezem op de haven van Spijkenisse, die gewoonlijk in open verbinding staat met de Oude Maas.
Van de op de boezem afwaterende gebieden kan 2085 ha vrij lozen en is 135 ha gerioleerd gebied, dat via een zuiveringsinstallatie loost. Zie verder het blad Rotterdam-West.

III. Oude en Nieuwe Uitslag van Putten

Deze afwateringseenheid, groot 575 ha, omvat behalve de gelijknamige polder tevens de polder Oud- en Nieuw-Hongerland. De bemaling heeft plaats op de Oude Maas door het elektrische gemaal van het waterschap De Oosthoek van Putten. Het gemaal kan tevens dienst doen als hevel.

IV t/m VI. Overige in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

IV. Braband, Hekelingen en Vriesland totaal 660 ha; **V.** Gerioleerd gebied van Hekelingen 10 ha; **VI.** Oud- en Nieuw-Schuddebeurs totaal 375 ha.

E. Hoekse Waard en Berenplaat

I. Oud-Beijerland c.a.

Deze afwateringseenheid is 1830 ha groot. Hiervan is 6 ha boezemland. De voorboezem heeft een oppervlakte van 4 ha en kan vrij lozen op de haven van Oud-Beijerland, die gewoonlijk in open verbinding staat met het Spui. De totale oppervlakte van de op de voorboezem te bemalen gebieden is 1820 ha. Zie verder het blad Willemstad-Oost.

II. Binnenbedijkte Maas

Deze afwateringseenheid is 2190 ha. Hiervan is 190 ha boezemland. De boezem, welke wordt gevormd door de Binnenbedijkte Maas en de ermee gemeen liggende wateren, heeft een oppervlakte van ± 150 ha. Het peil is NAP-0,87 m. De lozing heeft plaats te Puttershoek en kan zowel op natuurlijke als op kunstmatige wijze geschieden, respectievelijk via een schutsluis en door het elektrische gemaal van het waterschap Het Gemeenschappelijk Stoomgemaal te Puttershoek. Zie verder het blad Willemstad-Oost.

III t/m IX. Overige in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

III. Afgedamde Haven van Piershil totaal 615 ha; **IV.** Gerioleerd gebied van Nieuw-Beijerland 16 ha; **V.** Nieuw-Beijerland en Nieuw-Piershil 1570 ha; **VI.** Westmaas-Nieuwland totaal 1635 ha; **VII.** Oud-Heinenoord totaal 350 ha; **VIII.** Oost- en West-Zomerlanden totaal 755 ha; **IX.** Berenplaat, waterwingebied van Rotterdam, totaal 185 ha, waarvan 145 ha spaarbekken. De waterstanden wisselen van NAP+4,00 m tot NAP-2,00 m.

Buiten de hoofd- en hoogwaterkering gelegen afwateringseenheden

Deze zijn, voor zover het ongeregelmenteerde polders betreft, met een Arabisch cijfer aangegeven.

Langs de Nieuwe Maas:
1. Zuidelijk deel van Het Park 10 ha; **2.** Noordelijk deel van Het Park totaal 21 ha.

Langs de Oude Maas:
1. poldertje ten noorden van Visserijplaat 1 ha; **2.** Visserijplaat 9 ha; **3.** Nieuwe Polder 45 ha; Carnisse 4 ha; het deel Jan Gerrisepolder van de afwateringseenheid Zuidpolder 65 ha; Vredepolder 25 ha; **4.** poldertje ten oosten van de Vredepolder 2 ha; Spuiveld 8 ha; **5.** Het Kleine Veld 11 ha; **6.** Slobbenoord 6 ha; **7, 8, 9 en 10.** poldertjes ten noorden van Puttershoek, respectievelijk 2 ha, 3 ha, 2 ha en 8 ha; polder De Buitenzomerlanden: het oostelijke deel 6 ha, het deel Spuiveilden 55 ha, het deel Kooimansland 35 ha en het deel ten noorden van Kooimansland 10 ha; Geertruida Agathapolder 30 ha; **11.** Hooi- of Weiplaat 13 ha.

Langs het Spui:
1 en 2. poldertjes ten zuiden van polder Oud-Schuddebeurs, respectievelijk 4 ha en 9 ha; **3, 4 en 5.** poldertjes ten zuiden van polder De Oude en Nieuwe Uitslag van Putten, respectievelijk 6 ha, 1 ha en 3 ha; **6.** Buitenlanden vóór de Bossen 20 ha; **7, 8 en 9.** poldertjes ten noorden van de Oosterse Gorzen, respectievelijk 3 ha, 2 ha en 2 ha; **10 t/m 18.** poldertjes ten noorden van polder Nieuwe-Beijerland en Nieuw-Piershil, respectievelijk 2 ha, 6 ha, 4 ha, 8 ha, 3 ha, 9 ha, 3 ha, 1 ha en 8 ha; **19 t/m 23.** poldertjes ten noorden van Nieuw-Beijerland, respectievelijk 1 ha, 2 ha, 1 ha (spuikom), 4 ha en 3 ha.

Verklaring der tekens

- C 50 / S 31 — dieselgemaal
- h = 40 / S 24 — elektrisch gemaal (h = hulpbemaling) — met opgave van het aantal m³ watervertez per minuut bij de in meters aangegeven opvoerhoogte
- 30 / 16 — dieselgemaal, dient voor inmalen
- C 25 / C 32 — elektrisch gemaal, dient voor inmalen — met opgave van de aard van het opvoerwerktuig: C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp; Sr = scheprad
- C 18 / C 20 — rioolgemaal
- 27,3 / S — windmolen met vlucht of raddiameter in m
- 130 / Sr — windmolen met vlucht of raddiameter in m, dient voor inmalen
- klein gemaal
- klein gemaal, dient voor inmalen — capaciteit kleiner dan 5 m³/min.
- klein rioolgemaal
- hevel — peilmerk van het NAP
- hevel — hevel, dient voor waterinlaat — p. 999 — kilometerpaal
- U hevel — hevel, dient voor waterinlaat en -lozing — p.-200 — polderpeil
- kleine windmolen, waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt — z.p.-3.12 — zomerpeil — in m t.o.v. NAP
- w.p.-3.22 — winterpeil
- 4.8 — hoogtecijfer
- rioolwaterzuiveringsinstallatie — riolering, in de kleur van het betreffende gebied
- schutsluis — gemeenschappelijke persleiding van gerioleerde gebieden naar buitenwater
- uitwateringssluis
- uitwaterings- tevens inlaatsluis — verharde weg
- inlaatsluis — verharde weg in uitvoering
- hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar) — grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1:25 000
- open duiker (hooggelegen) — 305 ha
- keersluis — waterleiding, hoofdzakelijk dienende voor waterinlaat
- grondduiker — hoofdwaterkering
- grondduiker, aan één zijde afsluitbaar — hoogwaterkering (voorliggende dijk, welke gelijk aan of hoger is dan de aansluitende hoofdwaterkering)
- grondduiker, aan beide zijden afsluitbaar — tweede waterkering
- grondduiker in leiding dienende voor waterinlaat — strekdammen en kribben
- aquaduct of overleider, met schuif — administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)
- vaste stuw
- regelbare stuw — grens van het Hoogheemraadschap van Delfland en Schieland (alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)
- regelbare stuw, doet dienst bij waterinlaat
- peilschaal
- peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1: 50 000

's-Gravenhage-West 30	's-Gravenhage-Oost 30	Utrecht-West 31
Rotterdam-West 37	Rotterdam-Oost 37	Gorinchem-West 38
Willemstad-West 43	Willemstad-Oost 43	Geertruidenberg-West 44

Herzien in 1964
Uitgave 1966

37 Rotterdam - Oost

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 37-0)
ARCHIEF
Universiteits-bibliotheek Utrecht
waterstaats-documentatie Nellingsland

Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen

Hoogheemraadschap van Delfland
De taak van het hoogheemraadschap is omschreven in artikel 1 van het herziene reglement en omvat onder meer de zorg voor:
a. de voortdurend waterkerende toestand van de natuurlijke en kunstmatige zeewering en van de Maasdijk, met inbegrip van de in die zeewering en die dijk gelegen sluizen en andere waterkerende werken en ongeacht door wie een en ander onderhouden wordt;
b. de landscheidingen en de voormalige Maasdijk (Vlaardingerdijk) te Schiedam als binnenwaterkering, met inbegrip van de daarin gelegen sluizen en andere waterkerende werken en ongeacht door wie een en ander onderhouden wordt;
c. de Schieboezem.
Voorts is het hoogheemraadschap belast met het toezicht op de in Delfland gelegen waterschappen (polders). Het herziene reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 752 onder volgnr. 1492 en is meerdere malen gewijzigd.

Hoogheemraadschap van Schieland
De taak van het hoogheemraadschap is omschreven in artikel 1 van het herziene reglement en omvat onder meer de zorg voor de instandhouding van:
a. de voortdurend waterkerende toestand van de hoofdwaterkering van Schieland, met inbegrip van de daarin gelegen sluizen en andere waterkerende werken en ongeacht door wie een en ander onderhouden wordt;
b. de Gemenelandsscheiding, met inbegrip van de daarin gelegen sluizen en andere waterkerende werken en ongeacht door wie een en ander onderhouden wordt;
c. de Rotteboezem.
Het hoogheemraadschap is tevens belast met de zorg voor de waterverversing van de bebouwde kom van Zevenhuizen gedurende de zomermaanden en de bemaling van de met de ringvaart van de Zuidplaspolder gemeen liggende wateren ten zuiden van de Tweemanspolder. Bovendien houdt het hoogheemraadschap toezicht op de in Schieland gelegen waterschappen (polders).
Het herziene reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 1523 onder volgnr. 2273 en is meerdere malen gewijzigd.

Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard
De taak van het hoogheemraadschap is omschreven in artikel 1 van het herziene reglement en omvat onder meer de zorg voor:
a. de voortdurend waterkerende staat van de dijken langs de zuidelijke en de zuidoostelijke oever van de open Hollandse IJssel, de noordoostelijke oever van de Sliksloot en de noordelijke oever van de Lek, voor zover in Zuid-Holland gelegen;
b. het onderhoud van een belangrijk wegennet.
Voorts is het hoogheemraadschap belast met het toezicht op de geheel binnen de dijken en de provinciale grens gelegen waterschappen (polders). Het herziene reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 617 onder volgnr. 1357 en is meerdere malen gewijzigd.

De Koedood
De taak van het waterschap is omschreven in artikel 1 t/m 4 van het herziene reglement en omvat onder meer:
a. de instandhouding van de tot de polders Het Binnen- en Buitenland van Rhoon, Nieuw-Pendrecht en Binnenland en Ziedewei, behorende gemene boezem;
b. de bemaling van de bewesten het afvoerkanaal van de polder Binnenland en Ziedewei gelegen delen van de polders Buitenland en Zuidpolder.
Het herziene reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 1845 onder volgnr. 2595.

Waterschap van de gemeenschappelijke uitwatering met bemaling van de polders Het Land van Poortugaal en de polder De Polders Pernis c.a.
De taak komt reeds tot uitdrukking in de naam van het waterschap waarvoor het reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 578 onder volgnr. 1318. Deze taak is later beperkt, zoals is omschreven in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 1975 onder volgnr. 2725.

De Oude Maas
De taak van het waterschap is omschreven in artikel 1 van het reglement en omvat onder meer de instandhouding van:
a. de gemeenschappelijke bemaling van de polders Buitenland en Zuidpolder;
b. de uitwateringssluis van de polder Buitenland.
Het reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 1860 onder volgnr. 2610.

De Dijkring IJsselmonde
De taak van het waterschap is omschreven in artikel 1 van het reglement en omvat onder meer:
a. de instandhouding van de in artikel 2 omschreven hoofdwaterkering (zie hiervoor ook onder Hoofd- en hoogwaterkeringen);
b. het in waterkerende staat houden van de in artikel 3 omschreven binnenwaterkeringen.
Het reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 1520 onder volgnr. 2270 en is meerdere malen gewijzigd.

De Brielse Dijkring
De taak van het waterschap is omschreven in artikel 1 van het herziene reglement en omvat onder meer:
a. de instandhouding van de in artikel 2 genoemde hoofdwaterkering (zie hiervoor ook onder Hoofd- en hoogwaterkeringen);
b. het in waterkerende staat houden van de in artikel 3 genoemde binnenwaterkeringen;
c. het houden van toezicht op de overige binnenwaterkeringen en de daarin gelegen kunstwerken. Bovendien draagt het waterschap zorg voor de instandhouding van de Brielse-Maasboezem en de Boezem van de Bernisse.
Het herziene reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 1724 onder volgnr. 2474 en is meerdere malen gewijzigd.

De Vierambachtenboezem
De taak van het waterschap is omschreven in artikel 1 van het reglement en omvat het beheer, het onderhoud en de exploitatie van de Vierambachtenboezem, daaronder begrepen diens lozingsmiddelen en alle tot de boezem behorende waterstaatkundige werken.
Het reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 1452 onder volgnr. 2202 en is meerdere malen gewijzigd.
De gewijzigde tekst van het reglement is in zijn geheel afgekondigd in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 1916 onder volgnr. 2666.

De Oosthoek van Putten
De roeping van het waterschap is omschreven in artikel 1 van het reglement en omvat de zorg voor de bemaling van de polders De Oude en Nieuwe Uitslag van Putten en Oud- en Nieuw-Hongerland. In overeenstemming hiermee is het waterschap belast met het beheer, het onderhoud en de exploitatie van het gemaal c.a. Voorts heeft het waterschap toezicht op alle in beide polders gelegen wateren en sloten.
Het reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 650 onder volgnr. 1390 en is nadien eenmaal gewijzigd.

De Dijkring Hoekse Waard
De taak van het waterschap is omschreven in artikel 1 van het herziene reglement en omvat onder meer:
a. de instandhouding van de in artikel 2 omschreven hoofdwaterkering (zie hiervoor ook onder Hoofd- en hoogwaterkeringen);
b. het in waterkerende staat houden van de in artikel 3 omschreven binnenwaterkeringen.
Het herziene reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 1489 onder volgnr. 2239.

Het Waterschap van Mijnsherenland van Moerkerken
De taak van het waterschap is omschreven in artikel 1 van het reglement en omvat onder meer de zorg voor:
a. de boezem van Moerkerken, bestaande uit de Binnenbedijkte Maas en de daarmee gemeen liggende wateren;
b. het maken en in stand houden van een kunstwerk voor waterinlating vanuit de Oude Maas.
Het reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 648 onder volgnr. 1388 sub D en is meerdere malen gewijzigd.

Het Waterschap van het Gemeenschappelijk Stoomgemaal te Puttershoek
De roeping van het waterschap is omschreven in artikel 1 van het reglement en omvat de zorg voor de gemeenschappelijke uitwatering door mechanische bemaling van de boezem van het Waterschap van Mijnsherenland van Moerkerken en van de polders Nieuw-Bonaventura, de Mijlpolder en het Nieuweland van Puttershoek.
Het reglement is opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 648 onder volgnr. 1388 sub E.

Hoofd- en hoogwaterkeringen

De op dit blad voorkomende hoofd- en hoogwaterkeringen zijn in beheer en/of onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, vermelde instanties.
Als regel berusten beheer en onderhoud bij dezelfde instantie (bijv. 1); zo niet, dan is het onderhoud afzonderlijk vermeld (bijv. 1a).
Voor het onderhoud van de in bedoelde waterkeringen gelegen kunstwerken wordt verwezen naar de sluizenstaat.

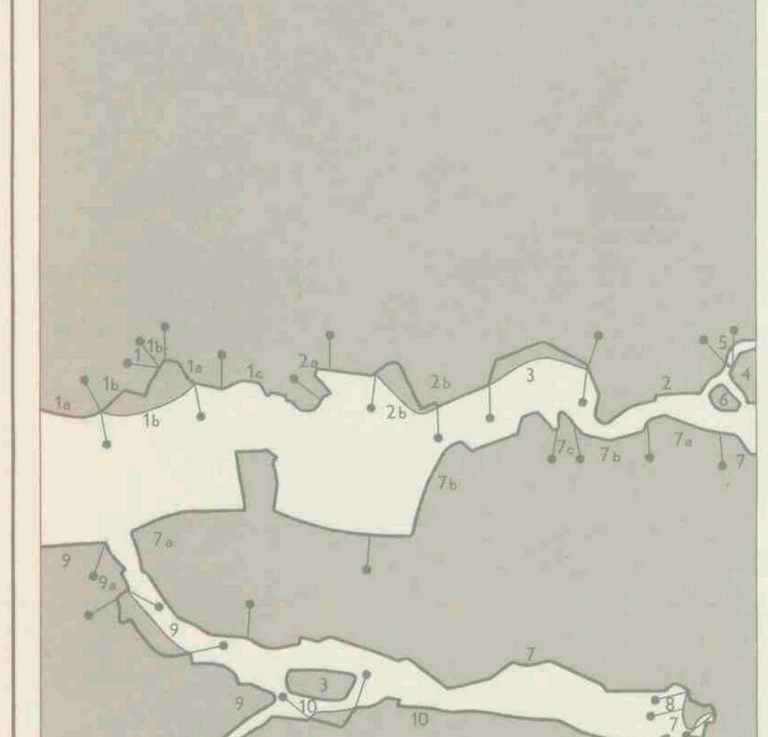

1. Hoogheemraadschap van Delfland; 1a. provincie; 1b. gemeente Vlaardingen; 1c. gemeente Schiedam; 2. Hoogheemraadschap van Schieland; 2a. gemeente Schiedam; 2b. gemeente Rotterdam; 3. gemeente Rotterdam; 4. Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard; 5. Rijkswaterstaat; 6. Stormpolder; 7. waterschap De Dijkring IJsselmonde; 7a. gemeente Rotterdam (tijdelijk); 7b. gemeente Rotterdam; 7c. Nederlandse Spoorwegen; 8. particulier; 9. waterschap De Brielse Dijkring; 9a. Rijkswaterstaat; 10. waterschap De Dijkring Hoekse Waard.

Sluizen

In deze staat zijn tevens opgenomen de door de hoofdwaterkeringen lopende persleidingen en -buizen van riool- en poldergemalen.

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempel- of vloerhoogte in m t.o.v. NAP
Binnen de hoofdwaterkering gelegen sluizen en schotbalkkeringen benoorden de Nieuwe Maas		
A. Keersluis in de Kerstanjewetering; een opening met een stalen schuif. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	9,00	− 2,00
B. Schutsluis tussen de Schieboezem en de Binnenboezem van Nootdorp met twee paar puntdeuren. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	3,00	− 3,20
C. Schutsluis tussen de Schieboezem en de Oude Polder van Pijnacker met twee paar puntdeuren. De sluis is afgedamd. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	2,50	− 3,52
D. Schotbalkkering in de Buitenwatersloot te Delft. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	0,50	− 1,90
E. Schotbalkkering in het Look bij de Gaag. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	6,00	− 2,00
F. Schotbalkkering in de Harnaswetering bij de Gaag. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	5,25	− 1,60
G. Schotbalkkering in de Zijde; twee openingen: zuidelijke opening	6,00	− 2,00
noordelijke opening. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	4,00	− 2,00
H. Berkelse Verlaat, schutsluis tussen de Schieboezem en de Binnenboezem van Berkel met twee paar puntdeuren. Onderhoud: Polder Berkel.	3,10	− 3,68
J. Keersluis in de Berkelse Zwet met een paar puntdeuren. Onderhoud: Polder Berkel.	5,00	− 2,30
K. Keersluis in de Poldervaart ten noordwesten van Overschie; drie openingen, waarvan de middelste opening met een paar puntdeuren	6,00	− 2,90
en een schuif		− 3,07
de oostelijke en de westelijke opening elk met een deur. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	3,00	− 2,40
L. Schotbalkkering in de zijtak van de Poldervaart, ten westen van Overschie. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	3,70	− 1,70
M. Duiker in de Vellevest te Schiedam voor doorspoeling van de binnenhavens; een koker met een schuif. Onderhoud: gemeente Schiedam.	0,80	*
N. Keersluis tussen de Nieuwe en de Korte Haven te Schiedam; een opening met een schuif. Beheer en onderhoud: gemeente Schiedam.	4,00	− 2,90
O. Varkenssluis, keersluis tussen de Nieuwe Haven en de Buitenhaven; een opening met een paar vloeddeuren. De sluis staat gewoonlijk open. Beheer en onderhoud: gemeente Schiedam.	9,40	− 2,60
P. Beurs- of Binnensluis, schut- tevens uitwateringssluis voor de Schieboezem; een opening met drie paar vloed- en twee paar ebdeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+2,00 m. Onderhoud: gemeente Schiedam.	6,80	− 2,75
Q. Bergsluis, schutsluis tussen de Schieboezem en de Rotteboezem met twee paar puntdeuren. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	6,00	− 2,75
R. Kralingse Verlaat, schutsluis tussen de Rotte en de Kralingse Plas met twee paar puntdeuren. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	4,10	− 3,80
S. Berg en Broekse Verlaat, schutsluis tussen de Rotte en de Berg en Broekse Plas met twee paar puntdeuren. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	3,00	− 3,65
T. Boterdorpse Verlaat, schutsluis tussen de Rotte en de Binnenboezem van Bleiswijk met twee paar puntdeuren. Onderhoud: Polder Bleiswijk c.a. De sluis doet geen dienst meer.	3,10	− 3,15
U. Zevenhuizense of Nieuwe Verlaat, schutsluis tussen de Rotte en de Hennipsloot met twee paar puntdeuren. Onderhoud: Eendrachtspolder.	4,40	− 3,80
V. Bleiswijkse Verlaat, schutsluis tussen de Rotte en de Binnenboezem van Bleiswijk met twee paar puntdeuren. Onderhoud: Polder Bleiswijk c.a. De sluis is buiten gebruik.	3,00	− 2,74
In de rechterhoofdwaterkering van de Nieuwe Maas en de Hollandse IJssel		
W. Persleiding van het gemaal van de gemeente Vlaardingen ten behoeve van de Broekpolder. Gemaal en persleiding zijn tijdelijk.	Ø 1,00	
X. Persleiding van de gemeente Vlaardingen voor het gerioleerde gebied VII. De leiding heeft een afsluiter in de dijk en een bij het gemaal.	Ø 0,58	
Binnenonderkant buis bij de afsluiter in de dijk		− 1,90
IJ. Persleiding van de gemeente Vlaardingen voor het gerioleerde gebied VII. De leiding heeft een afsluiter in de dijk en een bij het gemaal.	Ø 0,96	
Binnenonderkant buis bij de afsluiter in de dijk		− 1,90
Z. Driesluizen, schut- tevens uitwateringssluis voor de Schieboezem te Vlaardingen; een opening met twee schuiven. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+4,20 m. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	4,80	− 2,10
A^{1}. Persleiding van de gemeente Vlaardingen voor het gerioleerde gebied IX. De leiding heeft een afsluiter in de dijk en een bij het gemaal.	Ø 0,40	
Binnenonderkant buis bij de afsluiter in de dijk		− 0,50
B^{1}. Vijfsluizen, uitwateringssluis voor de Schieboezem; een opening met een paar stormvloed-, een paar vloed- en een paar ebdeuren. De sluis is afgedamd en zal worden gesloopt. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	7,48	− 3,00
C^{1}. Persbuizen van het dieselgemaal bij de Vijfsluizen; twee kokers, elk met twee schuiven en een klep	2,50	− 1,30
Onder het gemaal bevindt zich een koker, afsluitbaar met twee schuiven. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Delfland.	1,50	− 1,30
D^{1}. Persleiding van de gemeente Schiedam voor het gerioleerde gebied XIV. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,70	
E^{1}. Inlaatsluis voor de Westerhaven te Schiedam; drie kokers, elk met twee schuiven. Onderhoud: gemeente Schiedam.	1,80	− 1,10
F^{1}. Buitensluis, schutsluis met twee paar vloeddeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+4,00 m. Onderhoud: gemeente Schiedam.	9,30	− 3,15
G^{1}. Persleiding van de gemeente Schiedam voor de gerioleerde gebieden X, XI, XII en XIII. De leiding is voorzien van een afsluiter.	Ø 1,00	
H^{1}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied XVII. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,95	
I^{1}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied XVI. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 1,00	
J^{1}. Aalbrechtssluis, afgedamde schutsluis. Via het intact zijnde omlooprïool wordt het overtollige schutwater uit de Nieuwe Maas op de Voorhaven naar de Schieboezem afgevoerd. Het riool is afsluitbaar met twee schuiven. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	Ø 0,40	− 2,91
K^{1}. Parksluizen, schutsluizen tussen de Coolhaven (Schieboezem) en de Parkhaven (Nieuwe Maas). Grote sluis: een paar roldeuren	14,00	− 4,65
Kleine sluis: een paar segmentdeuren	6,00	− 3,65
Uitwaterings- en inlaatsluis voor de Schieboezem met twee schuiven. Waterkerende hoogte van de schutsluizen: NAP+4,00 m. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	2,50	− 2,95
L^{1}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor de gerioleerde gebieden XVIII, XIX en XX. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 1,60	
M^{1}. Hulpsluis voor Het Park; een koker met een afsluiter. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	0,40	± − 2,80
N^{1}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied XXII. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 1,00	
O^{1}. Leuvesluis, schutsluis tussen de Rotteboezem en de Leuvehaven met twee roldeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+3,85 m. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	6,00	− 3,65
P^{1}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor de gerioleerde gebieden XXIII en XXIV. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 1,30	
Q^{1}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied XXV. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 1,23	
R^{1}. Aanvoerkoker naar het gemaal voor de Rotteboezem. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Schieland.	5,76	− 2,46
S^{1}. Uitwateringssluis voor de Rotteboezem met twee paar vloeddeuren. Onderhoud: Hoogheemraadschap van Schieland. De sluis is buiten gebruik.	5,70	− 2,57
T^{1}. Inlaatsluis voor de vijver aan de Gerderiaweg; een koker met een afsluiter. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	0,20	± − 2,60
U^{1}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied XXVI en het noordelijke deel van Polder Kralingen (XXIX). De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,50	
V^{1}. Inlaatsluis ten behoeve van de watervoorziening van het noordelijke deel van Polder Kralingen (XXIX); een koker met een afsluiter. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	0,20	± − 2,60
W^{1}. Vier buizen van de hevelinstallatie voor de drinkwaterleiding van de gemeente Rotterdam; twee aanvoerbuizen	Ø 1,00	+ 1,55
twee afvoerbuizen. Elke buis is voorzien van een schuif.	Ø 0,80	+ 1,75
X^{1}. Buis van de hevelinstallatie voor het tijdelijke waterbassin ten behoeve van de drinkwaterleiding van de gemeente Rotterdam. De buis is voorzien van een afsluiter.	Ø 0,20	+ 4,16
IJ^{1}. Persbuis van het tijdelijke gemaal van de gemeente Rotterdam ten behoeve van het zuidwestelijke deel van Polder Kralingen (XXXII). De buis is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,20	
Z^{1}. Persbuis van het tijdelijke gemaal van de gemeente Rotterdam ten behoeve van het zuidoostelijke deel van Polder Kralingen (XXXIII). De buis is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,40	
A^{2}. Uitwateringssluis van het bovengemaal van de Polder Prins Alexander; twee openingen, elk met een schuif en een klep. Onderhoud: Polder Prins Alexander.	2,20	− 2,00
B^{2}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied XXVIII. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,30	
C^{2}. Uitwateringssluis van het elektrische gemaal van de Gecombineerde Polders in Capelle aan de IJssel; een opening, afsluitbaar met een wachtdeur. Onderhoud: Gecombineerde Polders in Capelle aan de IJssel.	1,70	− 1,89
In de hoogwaterkeringen langs de rechteroever van de Nieuwe Maas		
D^{2} en E^{2}. Oude en nieuwe keersluis tussen de Buitenhaven en de Oude Haven van Vlaardingen; elk een paar puntdeuren. Oude keersluis	15,00	− 3,40
Nieuwe keersluis. Waterkerende hoogte van de sluizen: NAP+4,00 m. De sluizen worden gesloten bij rivierstanden van respectievelijk NAP+1,17 m en NAP+1,65 m. Onderhoud: gemeente Vlaardingen.	15,00	− 3,25
F^{2}. Ruigeplaatsluis, schut- tevens keersluis met twee paar vloed- en een paar ebdeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+3,60 m. Onderhoud: gemeente Rotterdam. De sluis zal in 1966 worden gesloopt.	5,15	− 4,85
G^{2}. Nieuwe Leuvesluis, schut- tevens keersluis tussen de Leuvehaven en de Nieuwe Maas met twee paar puntdeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+4,95 m. Onderhoud: gemeente Rotterdam. Zie verder onder J^{2}.	20,00	− 4,00
H^{2}. Boerengatsluis, schut- tevens keersluis tussen het Boerengat en de Nieuwe Maas met twee paar puntdeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+4,95 m. Onderhoud: gemeente Rotterdam. Zie verder onder J^{2}.	15,00	− 4,00
J^{2}. Buizengatsluis, inlaatsluis voor doorspoeling van het Buizengat en het Boerengat; een opening, afsluitbaar met twee kleppen. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	7,50	− 4,00
De sluizen G^{2}, H^{2} en J^{2} worden gesloten bij een rivierstand van NAP+1,85 m, indien men waterstanden verwacht hoger dan NAP+2,00 m.		
In de open Hollandse IJssel		
K^{2}. Stormvloedkering; een opening, afsluitbaar met een schuif. Waterkerende hoogte van de schuif: NAP+5,00 m. De schuif wordt gesloten, indien men verhogingen in de waterstand verwacht van ± 1 m.	80,00	− 6,50
Ten westen van de kering bevindt zich een schutsluis met een paar stormvloed-, twee paar vloed- en twee paar ebdeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+5,00 m. Beheer en onderhoud van de stormvloedkering en de schutsluis: Rijkswaterstaat.	24,00	− 5,20
In de hoofdwaterkering van de Krimpenerwaard en de Stormpolder		
L^{2}. Persbuis van het gemaal van de Polder Langeland en Kortland met een schuif en een klep	Ø 1,15	
Binnenonderkant monding buis		− 1,95
M^{2}. Persbuis van het gemaal van de Stormpolder met een klep	Ø 0,60	
In de hoofdwaterkering van IJsselmonde		
N^{2}. Twee persbuizen van het gemaal van de Polder Oud- en Nieuw-Reijerwaard, elk met een klep	Ø 1,10	
Binnenonderkant monding buizen		− 2,35
O^{2}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied van IJsselmonde (XXXIV). De leiding is voorzien van een afsluiter.	Ø 0,40	
P^{2}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied van IJsselmonde (XXXIII). De leiding is voorzien van een afsluiter.	Ø 0,10	
Q^{2}. Persbuis van het gemaal van de gemeente Rotterdam voor bemaling van de Kreekse Boezem. De buis is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 1,00	
Binnenonderkant monding buis		− 2,40
R^{2}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied XXVII. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,80	
S^{2}. Inlaatsluis voor de doorstroming van de open wateren in de gerioleerde gebieden XXVI en XXVII; een buis met een afsluiter	Ø 0,80	
Binnenonderkant monding buis. Onderhoud: gemeente Rotterdam.		± NAP
T^{2}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied XXIII. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,80	
U^{2}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor de gerioleerde gebieden XXIV, XXVI en XXVIII. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,75	
V^{2}. Inlaatsluis voor de vijvers in het Zuiderpark; een buis met een afsluiter	Ø 0,45	
Binnenonderkant monding buis. Onderhoud: gemeente Rotterdam.		± − 2,50
W^{2}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied XXV. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,85	
X^{2}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied van Pernis (IX). De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,40	
IJ^{2}. Persleiding van het gemaal van de gemeente Rotterdam ten behoeve van de Oud-Pernissepolder (X). De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,50	
Z^{2}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied van Hoogvliet (VI). De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,45	
A^{3}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor de gerioleerde gebieden van Hoogvliet (VII, VIII en XV). De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,45	
B^{3}. Vijf buizen van de hevelinstallatie van de gemeente Rotterdam voor de waterlozing van de polder Het Land van Poortugaal (XI). Elke buis is afsluitbaar met een klep.	Ø 0,65	
C^{3}. Persbuis van het gemaal van de gemeente Rotterdam voor de watervoorziening en -lozing van de Polder Meeuw en Elft en Zalmplaat	Ø 0,30	
D^{3}. Buis van de hevelinstallatie van de Dijkring IJsselmonde voor de boezem van de Zuidpolder of Het Grijpland en polder De Kijvelanden (XII)	Ø 0,87	
E^{3}. Uitwateringssluis van de tuin van het Deltaziekenhuis; een buis met een afsluiter en een klep	Ø 0,38	
Binnenonderkant monding buis. Onderhoud: gemeente Rotterdam.		*
F^{3}. Persleiding van de gemeente Rotterdam voor het gerioleerde gebied van het Deltaziekenhuis (XVI) met een afsluiter en een klep.	Ø 0,60	
G^{3}. Uitwateringssluis voor de vijvers van het Deltaziekenhuis; een buis met een afsluiter en een klep	Ø 0,40	
Binnenonderkant monding buis. Onderhoud: gemeente Rotterdam.		*
H^{3}. Persbuis van het gemaal van de polder Albrandswaard. De buis is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,60	
Binnenonderkant monding buis		− 1,70
Naast het gemaal een inlaatsluis met een afsluiter en een klep. Onderhoud: polder Albrandswaard.	Ø 0,35	*
J^{3}. Afgedamde keersluis in de haven van Rhoon	8,00	− 1,70
In de dam bevindt zich een buis met een afsluiter	Ø 0,58	
Binnenonderkant monding buis. Onderhoud: gemeente Rhoon.		− 0,60
K^{3}. Persleiding voor het gerioleerde gebied van de gemeente Rhoon. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,25	
L^{3}. Persbuis van het gemaal van de Zegen-, Molen- en Portlandpolders. De buis is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,70	
Binnenonderkant monding buis		± − 1,00
Ten behoeve van de watervoorziening heeft de persbuis een aftakking met een afsluiter	Ø 0,50	
M^{3}. Persbuis van het gemaal van het waterschap De Koedood. De buis is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 1,20	
Binnenonderkant monding buis		− 2,10
N^{3}. Uitwateringssluis voor de Jan Gerritsepolder; een buis met een afsluiter	Ø 0,40	
Binnenonderkant monding buis. Onderhoud: De Zuidpolder.		− 1,64
O^{3}. Uitwateringssluis voor het gemaal van het waterschap De Oude Maas (XXIX); een opening, afsluitbaar met een deur en een schuif	2,30	− 1,53
De sluis is aan de buitenkant dichtgemetseld. Door de sluis loopt de persbuis van het gemaal met een afsluiter en een klep. Onderhoud: waterschap De Oude Maas.	Ø 1,00	
P^{3}. Persleiding voor het gerioleerde gebied van de gemeente Barendrecht (XXXI). De leiding is voorzien van een afsluiter.	Ø 0,50	
Q^{3}. Uitwateringssluis van de Waalpolder met een paar vloeddeuren. De sluis is aan de binnenzijde dichtgemetseld. Door de sluis loopt de persleiding van het gemaal, afsluitbaar met een klep. Onderhoud: de Waalpolder.	4,75	− 1,35
R^{3}. Persleiding voor het gerioleerde gebied van de gemeente Heerjansdam (XXXII). De leiding is voorzien van een afsluiter.	Ø 0,20	
S^{3}. Uitwateringssluis voor de polder Buitenland; twee buizen, elk met een afsluiter. Onderhoud: particulier.	Ø 0,30	*
T^{3}. Develsluis, voormalige uitwateringssluis van de Develpolder; twee openingen, elk met twee paar vloeddeuren	3,15	− 2,05
Tegen de binnenzijde van de sluis is een muur gemetseld, waarin een opening met schuif ten behoeve van de watervoorziening. Er wordt echter geen water meer ingelaten.	*	*
Door de muur en de sluis loopt de persbuis van het poldergemaal	Ø 1,00	
U^{3}. Uitwaterings- tevens inlaatsluis voor de Hoge Nespolder op de Develpolder; een buis met een schuif en een afsluiter. Onderhoud: particulier.	Ø 0,50	− 0,90
In de hoogwaterkeringen van IJsselmonde		
V^{3}. Inlaatsluis voor de polder Buitenland; een koker met een schuif. Onderhoud: particulier.	0,20	*
W^{3}. Inlaatsluis voor de Hoge Nespolder; een buis met een schuif	Ø 0,40	
Binnenonderkant monding buis. Onderhoud: particulier.		− 0,90
In de hoofdwaterkering van Voorne-Putten		
X^{3}. Schutsluis tussen het Hartelkanaal en de Oude Maas; een paar stormvloed-, twee paar vloed- en twee paar ebdeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+5,00 m. Onderhoud: Rijkswaterstaat.	12,00	− 4,10
IJ^{3}. Inlaatsluis voor de Brielse-Maasboezem; vijf openingen, elk met twee schuiven. Onderhoud: Rijkswaterstaat.	4,00	− 1,75
Z^{3}. Oude keersluis in de haven van Spijkenisse met een paar puntdeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+3,90 m. De sluis wordt gesloten bij een buitenwaterstand van NAP+1,20 m. Onderhoud: De Brielse Dijkring.	8,05	− 2,03
A^{4}. Persleiding van de in aanbouw zijnde zuiveringsinstallatie voor het gerioleerde gebied van Spijkenisse. De leiding is voorzien van een afsluiter en een klep.	Ø 0,70	
B^{4}. Uitwateringssluis voor de polder Oud- en Nieuw-Hongerland; een buis met twee schuiven. Onderhoud: waterschap De Oosthoek van Putten.	Ø 0,70	− 2,28
C^{4}. Persbuis van het gemaal van het waterschap De Oosthoek van Putten. De buis is voorzien van een afsluiter.	Ø 0,65	
D^{4}. Leiding van de hevelinstallatie voor de watervoorziening van de Wolvenpolder. De leiding is voorzien van drie schuiven.	Ø 0,20	
E^{4}. Leiding van de hevelinstallatie voor de watervoorziening van de polder De Nieuwe Uitslag van Putten. De leiding is voorzien van drie afsluiters.	Ø 0,15	
F^{4}. Leiding van de hevelinstallatie voor de watervoorziening van de polder De Oude Uitslag van Putten. De leiding is voorzien van drie afsluiters.	Ø 0,15	
G^{4}. Persleiding van het gerioleerde gebied van de gemeente Hekelingen (V). De leiding is voorzien van een afsluiter.	Ø 0,20	
H^{4}. Uitwateringssluis voor het gemaal van de polder Braband, Hekelingen en Vriesland; een koker met een schuif. Onderhoud: polder Braband, Hekelingen en Vriesland.	1,98	− 1,72
J^{4}. Leiding van de hevelinstallatie voor de watervoorziening van de polder Oud-Schuddebeurs. De leiding is voorzien van drie afsluiters.	Ø 0,10	
K^{4}. Persbuis van het gemaal van de polder Oud-Schuddebeurs. De buis is voorzien van een klep en een schuif.	Ø 0,60	
Binnenonderkant monding buis		− 2,02
In de hoogwaterkering van Voorne-Putten		
L^{4}. Nieuwe keersluis in de haven van Spijkenisse met een paar puntdeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+5,00 m. De sluis wordt gesloten bij gevaarlijk hoge buitenwaterstanden. Onderhoud: De Brielse Dijkring.	8,50	− 2,70
In de hoofdwaterkering van de Hoekse Waard		
M^{4}. Voormalige uitwateringssluis met een paar puntdeuren en een schuif	1,90	− 1,53
De sluis is voorzien van een inlaatriool met een schuif.	0,70	− 0,99
Het riool heeft een zijtak met een schuif voor waterinlaat ten behoeve van Nieuw-Beijerland	Ø 0,40	
N^{4}. Persleiding van het gerioleerde gebied van Nieuw-Beijerland. De leiding is voorzien van een klep en een afsluiter.	Ø 1,75	
O^{4}. Uitwateringssluis voor het gemaal van de polder Nieuw-Beijerland en Nieuw-Piershil; een opening, afsluitbaar met een wachtdeur en een schuif	1,75	− 1,63
De sluis is voorzien van een inlaatriool met een schuif. Onderhoud: polder Nieuw-Beijerland en Nieuw-Piershil.	Ø 0,50	− 1,63
P^{4}. Leiding van de hevelinstallatie voor doorspoeling van een deel der riolering van Oud-Beijerland. De leiding is voorzien van een afsluiter.	Ø 0,17	
Q^{4}. Inlaatsluis voor doorspoeling van de Vliet; een buis met twee afsluiters	Ø 0,80	
Binnenonderkant monding buis. Onderhoud: polder Oud-Beijerland c.a.		− 1,54
R^{4}. Leiding van de hevelinstallatie voor doorspoeling van een deel der riolering van Oud-Beijerland. De leiding is voorzien van een afsluiter.	Ø 0,20	
S^{4}. Nieuwe Sluis, uitwateringssluis van de polder Oud-Beijerland c.a.; een opening met een paar vloeddeuren en een schuif. Onderhoud: polder Oud-Beijerland c.a.	2,65	− 1,40
T^{4}. Inlaatsluis van polder De Bossen; een buis met een schuif en een afsluiter	Ø 0,20	− 0,36
U^{4}. Uitwateringssluis, tevens keersluis, voor de polder Westmaas-Nieuwland; een opening met een paar puntdeuren en een schuif	2,00	
De sluis is voorzien van een inlaatriool met een schuif. Onderhoud: De Dijkring Hoekse Waard.	Ø 0,50	− 1,20
V^{4}. Uitwateringssluis, tevens keersluis, voor de polder Oud-Heinenoord; een opening met een wachtdeur en een schuif	1,50	− 1,20
De sluis is voorzien van een inlaatriool met schuif. Onderhoud: De Dijkring Hoekse Waard.	0,50	− 1,20
W^{4}. Uitwateringssluis voor het gemaal van de polder De Oost- en West-Zomerlanden; een opening met drie schuiven: binnenste schuif	1,36	− 2,08
buitenste schuiven. Onderhoud: polder De Oost- en West-Zomerlanden.	1,00	− 1,90
In de hoogwaterkering van de Hoekse Waard		
X^{4}. Keersluis in de haven van Oud-Beijerland; een opening met twee paar puntdeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+5,00 m. De sluis wordt gesloten bij een buitenwaterstand van NAP+2,50 m. Onderhoud: De Dijkring Hoekse Waard.	8,00	− 2,00
In de hoofdwaterkering van Berenplaat		
IJ^{4}. Inlaatkoker van het waterleidingbedrijf van de gemeente Rotterdam	4,00	
De koker is voorzien van twee schuiven. Binnenonderkant monding koker. Onderhoud: gemeente Rotterdam.		− 3,00
Z^{4}. Schut- tevens spuisluis tussen het Spui en het Spaarbekken van het waterleidingbedrijf van de gemeente Rotterdam; een opening met twee hefdeuren. Waterkerende hoogte van de sluis: NAP+5,00 m. Onderhoud: gemeente Rotterdam.	5,20	− 1,50

* Niet bekend.

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden.

Met een afwateringseenheid wordt bedoeld een gebied, dat bestaat uit een samenstel van wateren met de daarop lozende gronden. Het loost rechtstreeks op het buitenwater (de zee, het IJsselmeer en de grote rivieren). Voor de Maaspanden is echter een uitzondering gemaakt. Elk Maaspand vormt de hoofdafvoerleiding voor een zelfstandige afwateringseenheid.

Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur; haar grens is door een brede bies in deze kleur aangegeven.

Gebieden, buiten de hoofdwaterkering gelegen, hebben meestal een geelgroene tint.

Delen van een afwateringseenheid, die dus indirect op het buitenwater lozen, zijn in het algemeen begrensd door smalle biezen. Bezitten deze delen echter een eigen waterstand, dan zijn zij volgekleurd. Door tintverschillen zijn zij van elkaar te onderscheiden. De erin gelegen onderdelen zijn tevens omgeven door een smalle bies.

Gerioleerde gebieden in een afwateringseenheid zijn ongekleurd en zo nodig omgeven door een smalle bies.

Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke delen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van de afwateringseenheid echter is langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet.

De grens tussen gebieden met een eigen waterstand (polderland) en de op die gebieden lozende hoge gronden, is aangegeven door een geblokte bies.

Het Romeinse cijfer in een gebied verwijst naar de betreffende beschrijving in het randschrift.

De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren; de namen van deze wateren zijn in rood gedrukt. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven.

De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven.

De namen van gereglementeerde waterschappen of polders staan in bruin op de kaart.

Ongereglementeerde polders zijn, waar nodig, met een Arabisch cijfer op de kaart aangeduid; hun namen zijn in het randschrift vermeld.

Polder-, zomer- en winterpeilen zijn op de kaart vermeld, indien zij in een keur of peilbesluit zijn vastgelegd. Is dit niet het geval, dan zijn de voor een bepaald gebied geldende peilen als standen aangegeven. Zie hiervoor ook onder „Verklaring der tekens"

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie de betreffende peilmerkkaarten van het NAP met de bijbehorende staten.

Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.

Voor de administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar de Beschrijving van de provincie Zuid-Holland, behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Christoffel Plantijnstraat 1, 's-Gravenhage, waar ook de bladen van de Waterstaatskaart à ƒ 5,— per stuk verkrijgbaar zijn.

Uitgebreide gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Boorlaan 2 te 's-Gravenhage, telefoon (070) 18 26 10.

GORINCHEM (WEST)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

documentatie kaartcollectie

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m	Slagdrempeldiepte m — N.A.P.
In den rechter bandijk van den Hollandsche IJssel.		
A. Keersluis *voor het bovengemaal van den Zuidplaspolder, bevatten Nieuwerkerk-aan-den-IJssel, twee openingen, ieder met één klep, iedere opening*	1,70	1,77
B. Snellesluis, *schutsluis tusschen den Hollandsche IJssel en het verbindingswaartje naar de ringvaart van den Zuidplaspolder, met twee paar vloeddeuren, schutsluislengte 21,50 m*	5,10	
benedensluisdrempel		3,23
bovensluisdrempel		3,27
Benoorden deze sluis ligt een tweede schutsluis tusschen het verbindingswaartje en de ringvaart van den Zuidplaspolder met twee paar puntdeuren, schutsluislengte 34 m	5,10	3,50
C. Julianasluis, *schutsluis tusschen den Hollandsche IJssel en het Nieuw-Scheepvaartkanaal, bevatten Gouda, met twee schuifdeuren, schutsluislengte 110 m*	12,00	4,00
D. Keersluis *voor het boezemgemaal van Rijnland, ten Westen van Gouda, twee openingen, ieder met één paar puntdeuren, iedere opening*	7,50	3,60
Onder het boezemgemaal van Rijnland bevindt zich een inlaatsluis, bestaande uit drie kokers, ieder afsluitbaar met één schuif; iedere opening	3,60	*bodem* 4 10
E. Mallegatsluis, *schut- en uitwateringssluis tusschen den Hollandsche IJssel en den boezem van Rijnland te Gouda, met twee helfdeuren en één paar stormvloeddeuren, schutsluislengte tusschen de helfdeuren 47,40 m.*	7,90	
helfdeuren		3,15
stormdeuren		3,12
F. Inlaatsluis *voor de waterverversching in het westelijk deel van Gouda, één opening met één schuif*	0,89	1,57
G. Havensluis, *keersluis aan den mond van de haven van Gouda, één paar vloeddeuren*	6,33	2,20
Achter de Havensluis liggen in de haven nog twee sluizen, nl. de Donkere- of Binnensluis en de keersluis aan het Amsterdamsche Veer. Deze drie sluizen vormen te zamen een gekoppelde schutsluis.		
Donkere- of Binnensluis, *twee paar vloed- en één paar ebdeuren, schutsluislengte tusschen Havensluis en Donkere sluis 402 m*	4,72	2,44
Keersluis *aan het Amsterdamsche Veer, één paar vloeddeuren, schutkolklengte tusschen Donkere sluis en keersluis 382 m*	5,50	3,00
H. Inlaatsluis *voor de waterverversching in het Oostelijk deel van Gouda, één opening met één schuif*	0,85	1,60
I. Inlaatsluis *voor den boezem van Rijnland te Gouda, één opening met één schuif*	3,20	*bodem* 2,00
Benoorden sluis I bevindt zich een schotbalkkering, bestaande uit de drie westelijke schepradopeningen van het voormalige stoomgemaal van Rijnland, iedere opening	1,75	*vloer* 2,20
In den afsluitdam van den Hollandsche IJssel.		
K. Waalersluis, *schut- en uitwateringssluis tusschen den gekanaliseerden en den open Hollandsche IJssel, met twee paar vloed-, twee paar eb- en één paar waterdeuren, schutsluislengte 27 m*	6,00	2,75
Uitwateringssluis, *naast de schutsluis gelegen, twee openingen, ieder met twee paar vloeddeuren, één paar ebdeuren en één valschuif, iedere opening*	3,00	
buitensloedelaar en valschuif		2,30
binnensloedelaar en ebdeur		2,60
In den bandijk van de Krimpenerwaard.		
L. Schutsluis *tusschen den Hollandsche IJssel en het waterschap Stolwijk c.a. te Stolwijkersluis, met drie paar vloeddeuren, schutsluislengte 125,40 m*	6,40	
buitendeuren		3,56
middendeuren		3,65
binnendeuren		3,40
M. Middelblokssche sluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van den polder Middelblok, bestaande uit een betonkoker met één klep en één schuif*	0,60	*onderkant* 1,65
N. Uitwateringssluis *voor het gemaal van het waterschap Stolwijk c.a., één opening met één paar puntdeuren*	4,25	2,55
		onderkant aan de uitwonding
O. Nessesluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van den polder Nesse, bestaande uit een ijzeren buis met één schuif*	1,20	3,10
		sluisvloer
P. Berkenwoudsche sluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van den polder Berkenwoude, één opening met één deur en één schuif*	1,50	1,20
		onderkant
Q. Kromme Dulker, *inlaatsluis voor den polder Kromme, Geer en Zijde, één opening met twee schuiven*	0,50	1,00
		onderkant
R. Geersche- of Ouderkerksche sluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van den polder Kromme, Geer en Zijde, bestaande uit een betonkoker met één klep*	2,00	2,95
		onderkant
S. Westersche Lekkerkerksche sluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van den polder Hoek en Schuwacht, bestaande uit een gemeteld vlod met één klep*	2,00	2,95
		onderkant aan de buitenzijde
T. Langelandsche sluis, *inlaatsluis voor den polder Langeland en Kortland, één opening aan de buitenzijde afgedekt door een keerwaar, waarin een inlaatopening met één schuif*	0,40	1,15
U. Noodsluis van de *Krimpenerwaard, ten westen van Krimpen-aan-de-Lek, drie openingen, te zamen*	22,95	2,60
Elke opening is voorzien van een paar vloeddeuren en voorts, zooveel aan de buiten- als aan de binnenzijde, van een stel dubbele schotbalksponningen.		
		onderkant aan de uitwonding
V. Vronwensluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van den polder Krimpen-aan-de-Lek, bestaande uit een ijzeren buis met één klep*	1,30	2,10
W. Hoeksche sluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van den polder Bergambacht, één opening met één klep en één schuif*	2,50	*vloer* 1,80
X. Bergzijl, *inlaatsluis voor den polder Bergambacht, één opening met één schuif,*	0,45	*vloer* 1,65
binnenzijde	0,52	*vloer* 1,00
IJ. Havensluis, *keersluis in de haven van Schoonhoven, twee paar vloeddeuren*	5,20	1,00
Benoorden de haven ligt een schutsluis, toegang gevende, via de Oude haven en Stadsgracht, tot de Lopikerwaard, twee paar puntdeuren, schutkolklengte 115 m	3,80	0,70
In den bandijk van de Alblasserwaard.		
Z. Inlaatsluis *voor de haven van Nieuwpoort en den polder Langerak, één opening met twee schuiven*	0,50	+ 0,10
A_1. Uitwateringssluis *van den hoogen boezem van den polder Streefkerk met Kortenbroek, één opening met twee paar vloeddeuren*	4,80	
buitendeuren		2,29
binnendeuren		2,24
B_1. Uitwateringssluis *van den hoogen boezem van den polder Nieuw-Lekkerkerk, één opening met twee deuren*	2,27	2,10
C_1. Oostelijke hooge boezemsluis *van de Overwaard, één opening met twee paar vloeddeuren*	4,30	2,37
D_1. Westelijke hooge boezemsluis *van de Overwaard, één opening met twee paar vloeddeuren*	5,80	
buitendeuren		2,00
binnendeuren		2,05
E_1. Oostelijke lage boezemsluis *van de Overwaard, twee openingen, ieder met twee paar vloeddeuren*	5,75	
buitendeuren		2,50
binnendeuren		2,55
F_1. Westelijke lage boezemsluis *van de Overwaard, twee openingen, ieder met twee paar vloeddeuren, iedere opening*	4,87	2,60
G_1. Uitwateringssluis *van den hoogen boezem van de Nederwaard, twee openingen, ieder met twee paar vloeddeuren,*		
westelijke opening	5,51	2,60
oostelijke opening	5,39	2,60
H_1. Schut- en uitwateringssluis *te Alblasserdam, tusschen de Noord en de Alblas (Boezem van de Nederwaard), met twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 17,50 m*	5,25	2,70
I_1. Uitwateringssluis *voor het gemaal van den polder Papendrecht, één opening met één schuif*	1,80	1,63
K_1. Schutsluis *tusschen de Merwede en den nieuwen Giessenmond ten zuidwesten van Giessendam, met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte tusschen de punten der deuren 35 m*	6,40	2,00
Voor doorstroming en waterlozing bevinden zich in het benedensluishoofd twee stroomsluisjes, ieder afsluitbaar met één schuif	0,69	
L_1. *Ten noordoosten van schutsluis K_1 bevindt zich in de Giessen te Giessendam een tweede schutsluis met twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 15,75 m*	5,00	2,19
M_1. Sluizen te Steenenhoek *(in 1940 aanbesteed) Schutsluis, tevens spuisluis, tusschen het Kanaal van Steenenhoek en de Benedenmerwede, met twee paar vloed-, één paar ebdeuren en één valschuif, schutkolklengte 25 m*	6,00	3,00
Spuisluis, onder het Dieselgemaal, naast de schutsluis, drie openingen, iedere opening afsluitbaar met één valschuif, één van de drie met één klep, iedere opening	3,20-400*)	*vloer* 3,00
**) Trapeziumvormige doorvoede*		
In den linkerbandijk van de Noord.		
N_1. Inlaatsluis *voor den polder Oud-Reierwaard, één opening met één deur en drie schuiven*	3,15	1,82
O_1. Schutsluis *te Oostendam, tusschen den boezem de Waal en de Noord, met twee paar vloeddeuren, schutsluislengte 16,10 m*	4,35	
benedensluisdrempel		1,90
bovensluisdrempel		2,10
In den bandijk van het eiland van Dordrecht.		
P_1. Noordersluis, *keersluis voor de spuihaven te Dordrecht, één opening met twee paar vloeddeuren*	9,20	2,40
Q_1. Zuidersluis, *keersluis voor de spuihaven te Dordrecht, één opening met twee paar vloeddeuren*	7,50	2,03
Sluizen in binnenwateren gelegen.		
R_1. Schutsluis *tusschen den Oostpolder en het Nieuw Scheepvaartkanaal ten westen van Gouda met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 30 m*	4,00	
benedensluisdrempel		2,50
benedensluisdrempel		3,70
S_1. Inlaatsluis *voor de Enkele Wierike (boezem van Woerden) te Goejanverwelle, twee openingen, ieder met één schuif, iedere opening*	0,98	1,68
T_1. Schutsluis *tevens inlaatsluis te Goejanverwelle, tusschen den gekanaliseerden Hollandsche IJssel en de dubbele Wierike (boezem van Woerden), drie paar naar den IJssel keerende puntdeuren, schutsluislengte 34,90 m*	4,40	
benedensluisdrempel		2,35
benedensluisdrempel		2,45
U_1. Keersluis *tusschen den gekanaliseerden Hollandsche IJssel en de haven van Oudewater, één opening met één paar puntdeuren*	5,50	1,25
V_1. Schutsluis *tusschen de haven van Oudewater en de Linschoten (boezem van Woerden), twee paar puntdeuren, schutkolklengte 25,60 m*	3,80	
benedensluisdrempel		1,65
benedensluisdrempel		1,50

TOELICHTING.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand aangegeven.

Onder waterstaatkundigen polder wordt verstaan een polder, door waterkeeringen omsloten, waarvan alle waterloopen onderling in open gemeenschap staan. De waterstaatkundige polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Bij belangrijke waterleidingen is de benaming in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Zuidholland omtrent rivieren, kanalen en stroomende wateren, reglementen, hoogheemraadschappen, waterschappen of polders, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, rivierwaterkeeringen, vervormingen en droogmakerijen, bedijkingen, waterstanden en verwijzing de beschrijving van de provincie Zuidholland, behoorende bij de waterstaatskaart.

BOEZEMS.

I. Kleur van de rechtstreeks op de groote rivieren afwaterende polders.

II. Boezem gevormd door de ringvaart van den Zuidplaspolder.

De totale lengte van de ringvaart is 23 km.

De oppervlakte van den boezem is ongeveer 45 ha, die van den op den boezem loozes.depolder 4355 ha. Het ringvaartpeil is 1,83 m — N.A.P. Gewoonlijk is de waterstand echter 0,20 m lager (2,05 m — N.A.P.). Met den boezem ligt gemeen de Hennipsloot, die door een schutsluis, het Zeevenhuisensche of Nieuwe Verlaat, met de Rotte in verbinding staat. (Zie blad Rotterdam Oost.)

De boezem wordt op den IJssel afgemalen door het gemaal te Nieuwerkerk-aan-den IJssel. Bovendien is voor bemaling van de Hennipsloot en de vaarten bij Zevenhuizen een schrepradentermolen annexig, uitmalende op de Rotte.

III. Rijnlandsboezem.

Zie blad Utrecht West en de beschrijving van de provincie Zuidholland, behoorende bij de waterstaatskaart.

IV. Boezem van Woerden.

Zie blad Utrecht West en de beschrijving van de provincie Zuidholland, behoorende bij de waterstaatskaart.

V. Gekanaliseerde Hollandsche IJssel.

Deze boezem bestaat uit het gekanaliseerde gedeelte van den IJssel tusschen den afsluitdam boven Gouda en de zuidelijke uitmonding van den Doorslag onder Julphaas, het 2,2 km lange kanaal, Doorslag genaamd, tusschen den IJssel en den Vaartsche-Rijn, den Kromme IJssel tusschen de uitmonding van den Doorslag en den IJsselkop van de Lek onder IJsselstein, den Engen IJssel tusschen den Kromme IJssel en het Lopikerverlaat tusschen Lopikerkapel en Lopik, de stadsgrachten van IJsselstein en een gedeelte van de stadsgrachten van Oudewater. Doorgaans ligt met den boezem gemeen de Lopikerwaard en het biermets in open verbinding staande Stadswater van Schoonhoven. Slechts bij hoogen waterstand op den Gekanaliseerde Hollandsche IJssel wordt de Lopikerwaard van den boezem gescheiden door de schutsluis, het Lopikerverlaat bij Lopikerkapel.

De oppervlakte van den boezem is ongeveer 80 ha. Hierin is begrepen de oppervlakte van de Zuidkerkwaart en van de Stadsgrachten van Schoonhoven, groot ongeveer 15 ha. De oppervlakte van het gebied, dat op den boezem loost, is groot ± 14 000 ha. In deze oppervlakte is begrepen het gebied van den Vlist.

Het peil van den boezem is ongeveer 0,33 m + N.A.P., 's winters 0,10 m hooger, dus 0,43 m + N.A.P. De laagste stand is ongeveer 0,20 m — N.A.P., de hoogste stand ongeveer 1,15 m + N.A.P.

De boezem ontlast zich door de sluizen in den afsluitdam beoosten Gouda (sluizen K) op den Hollandsche IJssel en bij zeer hoogen waterstanden door de sluis aan den Doorslag op den Vaartsche-Rijn, terwijl door de inlaatsluis in de Enkele Wierike (sluis S_1) ook water van den boezem in den boezem van Woerden gebracht kan worden.

Inlaat van water op den boezem, in droge tijden, geschiedt uit den Hollandsche IJssel door de sluizen in den afsluitdam beoosten Gouda, uit den Vaartsche-Rijn door de sluis aan den Doorslag en uit de Lek door de dekkersluis in den IJsselkop.

De Gekanaliseerde Hollandsche IJssel met den Doorslag zijn in beheer en onderhoud bij het Rijk; de Kromme IJssel en de Enge IJssel zijn in beheer bij het waterschap de Enge IJssel; de Lopikerwaard bij de aanliggende Utrechtsche waterschappen; de stadsgrachten van IJsselstein, Oudewater en Schoonhoven zijn in beheer bij de betrokken gemeenten.

VI. Vlistboezem.

Deze boezem bestaat uit het voormalige rivierije de Vlist, het toeleidingskanaal naar het stoomgemaal, den Groote Kerkvliet en de Botersloot.

De oppervlakte van den boezem is ongeveer 22 ha. De totale oppervlakte van het gebied, dat op den boezem loozende polders is ongeveer 4370 ha. Hiertoe is begrepen de grootte van het gebied van den voormaligen hoogen boezem van de Vlist, ten zuidoosten van Haastrecht, ter oppervlakte van ongeveer 45 ha.

Het maalpeil van den Vlistboezem is 0,50 m — N.A.P.

Seismoleus geven aan de op den Vlistboezem uitslaande molens en gemalen het sein, dat het maalpeil bereikt is. In de keur op den Vlistboezem zijn eenige bepalingen over het peil en het peilmalen opgenomen.

De waterontlasting van den Vlistboezem geschiedt alleen kunstmatig. De boezem wordt afgemalen op den Gekanaliseerde IJssel door het stoomgemaal, staande aan den IJsseldijk beoosten het dorp Haastrecht.

Inlaten van water op den boezem geschiedt door de Havensluis aan het noordelijk uiteinde van de haven te Haastrecht.

De Vlistboezem is in beheer en onderhoud bij het waterschap de Hooge boezem achter Haastrecht, met uitzondering van kleine gedeelten van den boezem, waarvan het onderhoud bij anderen berust.

VII. Boezem de Waal.

De oppervlakte van den boezem bedraagt ongeveer 80 ha, die van de op den boezem loozende polders is 1330 ha. Het boezempeil bedraagt 0,85 m — N.A.P. De boezem wordt door een motorgemaal te Heerjansdam op de Oude Maas afgemalen. (Zie blad Rotterdam Oost.)

VIII. Boezem de Deucl.

De oppervlakte van den boezem bedraagt ongeveer 20 ha, die van de op den boezem loozende polders is 1720 ha. Het boezempeil bedraagt 3 m — N.A.P. De boezem wordt door een electrisch gemaal te Kleine Lind op de Oude Maas afgemalen. (Zie blad Rotterdam Oost.)

IX. Boezem van de Overwaard.

Deze bestaat uit een lagen en een hoogen boezem.

De lage boezem wordt gevormd door het Groote of Achterwaterschap, den Ammersche boezem, de Dwarsgang, den Ottolandsche Vliet, den Kromme Elleboog, den Peursumsche Vliet, den Smoutjesvliet, de Noordeloot, de Giessen en den Schelluinsche Vliet.

De oppervlakte van den lagen boezem is ongeveer 320 ha, waarvan ongeveer 190 ha boezem en ongeveer 130 ha boezemland.

De oppervlakte van de polders, die hun water op dezen boezem loozen, is ± 14 000 ha In deze oppervlakte is begrepen de polder Streefkerk met Kortenbroek, die teeens op de Lek en de polder Hardinxveld, die gedeeltelijk op het Kanaal van Steenenhoek kan worden afgemalen.

De normale waterstand in den lagen boezem is 0,53 m — N.A.P.; het maalpeil is het O.P. (Overwaarspeil), 0,19 m — N.A.P. Wanneer de ontlastsluizen gesloten zijn en het voorgemaal in werking is, is het dagelijksch bestuur bevoegd den boezem te laten opmalen tot den peilmolen te Groot-Ammers tot 0,10 en bij de peilmolens te Nieder-Hardinxveld en van het Land der Zes Molens tot 0,16 m + O.P., respectieelijk 0,09 en 0,03 m — N.A.P.

De boezemlanden moeten worden onderhouden tot op een hoogte van 0,11 m + N.A.P.

Seismolens geven aan de gemalen of de watermolens het sein, dat het maalpeil bereikt is. In de keur- of politieverordening betreffende de waterontlastende en waterkeerende werken, benevens het peilmalen in den hoogen en lagen boezem van het waterschap „de Overwaard", zijn eenige bepalingen over het peilmalen opgenomen.

De waterontlasting van den lagen boezem heeft plaats langs natuurlijken weg door twee lage boezemsluizen in den Lekdijk aan den Elshout (sluizen E_1 en F_1) of door opmaling in den hoogen boezem.

De bemaling van den lagen op den hoogen boezem geschiedt door een electrisch gemaal en door acht windschroefmolens.

Het electrisch gemaal is in 1924 gesticht ter vervanging van het oude stoomschrepradgemaal.

De hooge boezem, die een oppervlakte heeft van ongeveer 88 ha, loost door twee sluizen op de Lek (sluizen G_1 en D_1). Het maalpeil in dezen boezem bedraagt 1,10 m + O.P. = 0,91 m + N.A.P. voor de windmolens en 1,20 m + O.P. = 1,01 m + N.A.P. voor het electrisch gemaal.

Inlaten van water op den boezem van de Overwaard heeft zoo noodig plaats door de schutsluis te Hardinxveld-Giessendam of door één der lage of hooge boezemsluizen aan den Elshout.

De boezems met de weterzijdsche kaden zijn in beheer bij het waterschap de Overwaard.

X. Boezem van de Nederwaard.

Deze bestaat uit een lagen en een hoogen boezem.

De lage boezem wordt gevormd door het Nieuwe waterschap en den Alblas- of Graafstroom.

De oppervlakte van den lagen boezem is ongeveer 140 ha, waarvan ongeveer 78 ha boezem en ongeveer 62 ha boezemland.

De oppervlakte van de polders, die hun water op dezen boezem loozen, is 8770 ha.

Het zomerpeil is 0,76 m — N.A.P., het maalpeil is 0,36 m — N.A.P. Het waterschapsbestuur is bevoegd om zoo noodig het malen nog tot 0,10 m boven het maalpeil, dus tot 0,26 m — N.A.P. toe te staan.

Seismolens geven aan de gemalen of de watermolens het sein, dat het maalpeil bereikt is. In de keur- of politieverordening op den lagen boezem en de waterkeerende dijken en kaden in het waterschap de Nederwaard zijn eenige bepalingen over het peilmalen opgenomen.

De waterontlasting van den lagen boezem heeft plaats òf langs natuurlijken weg op de Noord door de schutsluis te Alblasserdam, òf door opmaling in den hoogen boezem.

De bemaling van den lagen op den hoogen boezem geschiedt door een Dieselgemaal en door zeven windschroefmolens, welke laatste uitsluitend als reserve dienst doen. Het Dieselgemaal is in 1927 gesticht, ter vervanging van het in 1868 gebouwde stoomschepradgemaal.

De hooge boezem, die een oppervlakte heeft van ongeveer 73 ha, loost door een sluis (sluis G_1) op de Lek. Het hoogste peil in den boezem, waarop gemalen mag worden, is 0,33 m + N.A.P. toe te staan.

Inlaten van water op den lagen boezem geschiedt bij standen lager dan 0,78 m — N.A.P. aan de schutsluis te Alblasserdam.

De boezems van de Nederwaard met hun waterkeeringen zijn in beheer en onderhoud bij het waterschap van dien naam.

XI. Kanaal van Steenenhoek (De Linge).

Het Kanaal van Steenenhoek dient voor afvoer van het water van de Linge. Het peil van dit kanaal is vastgelegd in de conventie van 21 Maart 1818. Ingevolge deze conventie, aangegaan tusschen de Commissie van aanleg van het Kanaal van Steenenhoek en dijkgraaf en hoogheemraden van de Alblasserwaard en waterpraal en heemraden van het waterschap van de Overwaard, wordt de Steenenhoeksche kanaalsluis te Gorinchem gesloten, indien aldaar een stand is bereikt van 2,44 m + N.A.P. Er mag dan slechts zooveel water van de Linge op het kanaal van Steenenhoek worden gelaten als te Steenenhoek kan worden geloosd.

Bij onvoldoende natuurlijke loozing kan het kanaal van Steenenhoek worden bemalen door het in 1941 in aanbouw zijnde Dieselgemaal te Steenenhoek.

Het kanaal van Steenenhoek is in beheer en onderhoud bij het waterschap de Linge-uitwatering. Een herziening van het reglement van het waterschap is in bewerking.

Zie voor verdere bijzonderheden betreffende de Linge de beschrijving van de provincie Zuidholland, behoorende bij de waterstaatskaart.

XII. Stadsriolering van Dordrecht.

(Zie blad Geertruidenberg West.)

XIII. Boezem gevormd door de ringvaart van den Prins Alexanderpolder.

(Zie blad Rotterdam Oost.)

VERKLARING DER TEEKENS.

- Stoomgemaal
- Oliegemaal
- Zuilgasgemaal
- Electrisch gemaal

met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; sch = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.

- Schepradwatermolen met vlucht in m.
- Vijzelwatermolen " " "
- Windmotor met raddiameter " "
- Klein gemaaltje.
- Schutsluis.
- Keersluis.
- Stuw.
- Uitwateringssluis.
- Inlatsluis.
- Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Grondduiker onder een waterleiding.
- " " met afsluiting.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk " " "

Reg. Peilschaal geregeld waargenomen (reg. = registreerend).

Peilschaal

z.p.-1.8 Zomerpeil van polders in m t.o.v. N.A.P.

4.1 Hoogtecijfers

Verharde wegen.

Spoorwegen.

Stoomtramwegen.

500 ha Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met den vlaktemeter.

Waterkeerende dijk.

Dijkverdediging, strekdammen, kribben.

Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn alleen aangegeven, waar ze afwijken van de waterstaatskundige grenzen.

Provinciale grens.

De waterstaatskaarten zijn à f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN

Bewerking Afg Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie Top Dienst

Schaal 1:50000.

VII B.a. 795 (ed. 3, 61, 38-W)

Herzien in 1938.
Ged.bijgewerkt tot 1941.

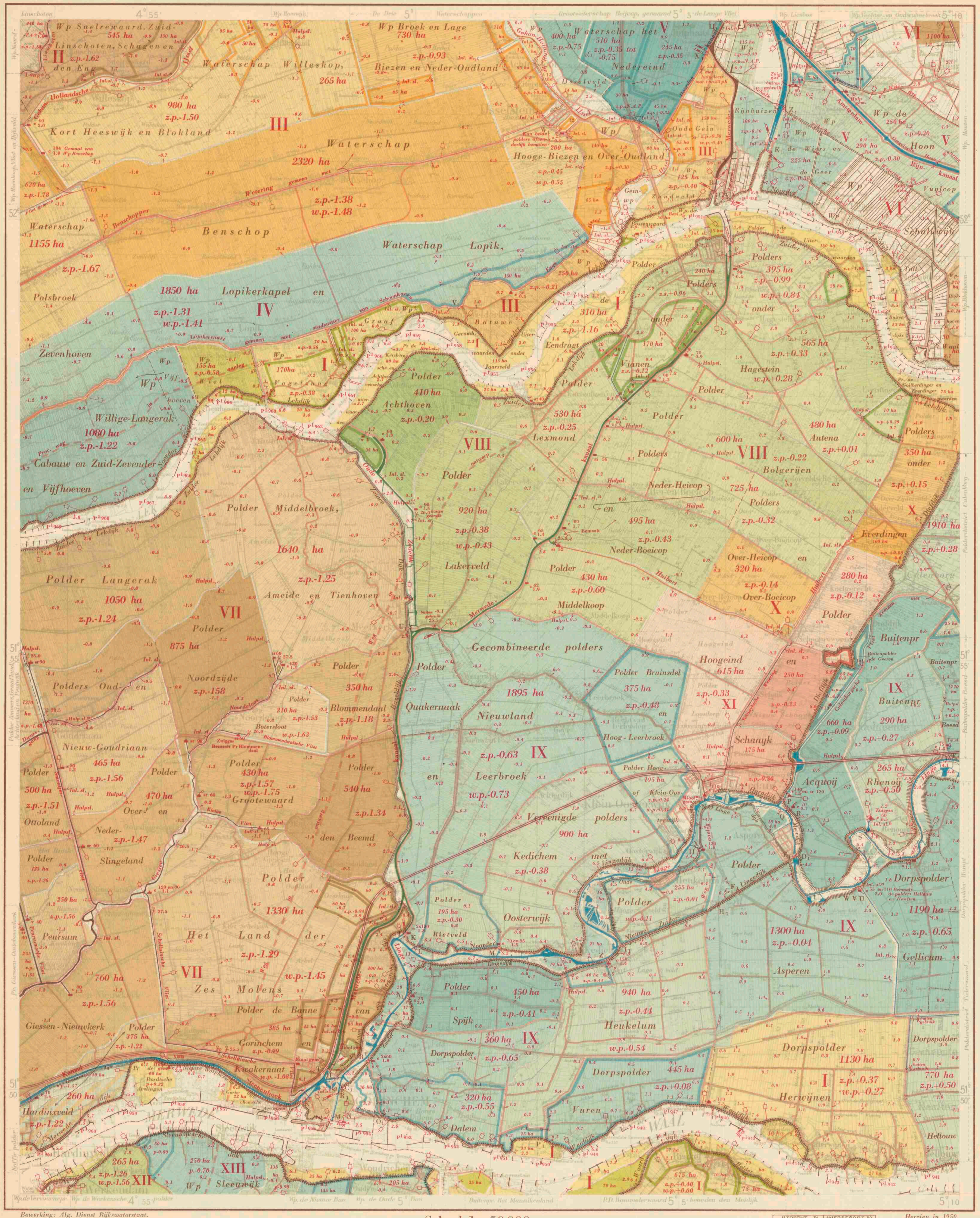

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50 000

UTRECHT 31 W / O	AMERSFOORT 32 W / O
GORINCHEM 38 W / O	RHENEN 39 W / O
GEERTRUIDENB. 44 W / O	's HERTOGENB. 45 W / O

Herzien in 1950.
Ged. bijgewerkt tot 1952.

BOEZEMS

I. Kleur van de rechtstreeks op de grote rivieren afwaterende polders

II. Boezem van Woerden

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 170 ha. De gezamenlijke oppervlakte van de polders, die op de boezem lozen, is 17 400 ha. De waterlozing geschiedt uitsluitend langs natuurlijke weg door afstroming op de boezem van Rijnland door de sluis te Bodegraven. Het zomerpeil van de boezem is 0,47 m — N.A.P.

De boezem van Woerden is in beheer en onderhoud bij het grootwaterschap van Woerden, met uitzondering van een aantal boezemwateren, waarvan het onderhoud bij anderen berust.

III. Gekanaliseerde Hollandsche IJssel

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 80 ha. Hierin is begrepen de oppervlakte van de Lopikervaart en het hiermede in open verbinding staande Stadswater van Schoonhoven. Slechts bij hoge waterstand op de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel wordt de Lopikervaart van de boezem gescheiden door de schutsluis, het Lopikerverlaat (sluis V_1) bij Lopikerkapel.

De oppervlakte van het gebied, dat op de boezem loost, is groot ongeveer 14 000 ha. In deze oppervlakte is begrepen het gebied van de Vlistboezem.

Het peil van de boezem is ongeveer 0,37 m + N.A.P.; 's winters 0,10 m hoger.

De boezem ontlast zich door de sluizen in de afsluitdam beoosten Gouda op de Hollandsche IJssel en bij zeer hoge waterstanden door de sluis aan de Doorslag op het Merwedekanaal.

Inlaten van water op de boezem, in droge tijden, geschiedt uit de Hollandsche IJssel door de sluizen in de afsluitdam beoosten Gouda en uit het Merwedekanaal door de sluis aan de Doorslag.

De Gekanaliseerde Hollandsche IJssel met de Doorslag zijn in beheer en onderhoud bij het Rijk; de Kromme IJssel en de Enge IJssel zijn in beheer en onderhoud bij het waterschap de Enge IJssel; de Lopikervaart is in beheer bij de aanliggende Utrechtse waterschappen; de stadsgrachten van IJsselstein, Oudewater en Schoonhoven zijn in beheer bij de betrokken gemeenten.

IV. Vlistboezem

De oppervlakte van de boezem is ongeveer 22 ha. De totale oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders is ongeveer 4370 ha.

Het maalpeil van de Vlistboezem is 0,50 m — N.A.P.

De waterontlasting van de Vlistboezem geschiedt alleen kunstmatig. De boezem wordt afgemalen op de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel door het gemaal aan de IJsseldijk, beoosten het dorp Haastrecht.

De Vlistboezem is in beheer en onderhoud bij het waterschap de Hooge Boezem achter Haastrecht, met uitzondering van kleine gedeelten van de boezem, waarvan het onderhoud bij anderen berust.

V. Amstellandsboezem

De oppervlakte van de boezem, met inbegrip van het Amsterdam—Rijnkanaal tussen Amsterdam en Wijk bij Duurstede, met de zijtak naar Vreeswijk, is ongeveer 1050 ha. De totale oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders bedraagt ongeveer 43 800 ha, waarvan ongeveer 11 000 ha, die vóór de verruiming van het Amsterdam—Rijnkanaal op de Vecht loosden, thans op dit kanaal afwateren.

De gemiddelde waterstand van de boezem is 0,45 m — N.A.P.

De boezem ontlast zich op het Noordzeekanaal, het Stadswater van Amsterdam en het IJsselmeer (zie blad Amsterdam Oost).

Amstellandsboezem wordt beheerd en onderhouden door het hoogheemraadschap Amstelland, met uitzondering van een aantal boezemwateren waarvan het onderhoud bij anderen berust. Het Amsterdam—Rijnkanaal zal mogelijk administratief onafhankelijk van Amstelland worden gemaakt. In verband hiermede wordt een wijziging van het reglement voor Amstelland overwogen.

VI. Stadswater van Utrecht

Deze boezem bestaat uit de stadsgrachten van Utrecht, de Vaartsche Rijn, een deel van het Merwedekanaal, het benedenpand van de Kromme Rijn, het benedenpand van de Biltsche Vaart en het ten oosten van het Amsterdam—Rijnkanaal gelegen deel van het 1e pand van de Leidsche Rijn.

De boezem ontlast zich door de Weerdsluis te Utrecht op de Vecht. (Zie blad Utrecht Oost.)

De gemiddelde waterstand van het Stadswater is 0,45 m + N.A.P.

De totale oppervlakte van het gebied, dat op het Stadswater afwatert, bestaande uit boezemland, polders en hoge gronden bedraagt ongeveer 25 900 ha.

VII. Boezem van de Overwaard

Deze bestaat uit een lage en een hoge boezem.

De oppervlakte van de lage boezem is ongeveer 320 ha, waarvan ongeveer 190 ha boezem en 130 ha boezemland.

De oppervlakte van de polders, die hun water op deze boezem lozen, is ongeveer 14 100 ha.

De normale waterstand in de lage boezem is 0,65 m — N.A.P.; het maalpeil is het O.P. (Overwaardspeil), 0,25 m — N.A.P.

De waterontlasting van de lage boezem heeft plaats langs natuurlijke weg door twee lage boezemsluizen in de Lekdijk aan de Elshout of door opmaling in de hoge boezem.

De hoge boezem, die een oppervlakte heeft van ongeveer 88 ha, loost door twee sluizen op de Lek. (Zie blad Gorinchem West.)

De boezems met de wederzijdse kaden zijn in beheer bij het waterschap de Overwaard.

VIII. Boezem van de Zederik

Deze boezem wordt gevormd door:

1. *het gedeelte van het Merwedekanaal van de Groote sluis te Vianen af tot de schutsluis bij de Algemene Begraafplaats te Gorinchem;*
2. *de zijtak naar Arkelsche Dam;*
3. *de Oude Zederik, die van het Merwedekanaal te Meerkerk naar de Lekdijk bij Ameide loopt.*

Door de schutsluis aan de Arkelsche Dam bestaat scheepvaartverbinding met de Linge.

De totale oppervlakte van het boezemgebied is ongeveer 7037 ha met inbegrip van het boezemgebied van de Huibert, groot 770 ha en van de Zederikvelden groot 100 ha.

De gemiddelde waterstand van de boezem bedraagt ongeveer 0,80 m + N.A.P.; het maalpeil is 1,26 m + N.A.P.

De boezem loost op het Kanaal van Steenenhoek door de schutsluis bij de Algemene Begraafplaats te Gorinchem (sluis T_1). Bij onvoldoende natuurlijke lozing wordt de boezem, via het Kanaal van Steenenhoek, op de Merwede afgemalen door het dieselgemaal te Steenenhoek. (Zie boezembeschrijving IX de Linge.)

De stoomgemalen te Arkelsche Dam en Ameide, die bij waterbezwaar de boezem voorheen afmaalden respectievelijk op de Linge en de Lek zijn, na ingebruikstelling op 31 October 1945 van het nieuwe dieselgemaal te Steenenhoek, buiten dienst gesteld.

De Oude Zederik is in beheer en onderhoud bij het hoogheemraadschap van de Vijfheerenlanden; het Merwedekanaal en de zijtak naar de Arkelsche Dam zijn in beheer bij het Rijk.

IX. De Linge (Kanaal van Steenenhoek)

Het op de Linge afwaterende gebied omvat alle landen, welke ten noorden begrensd worden door de bandijken van Neder-Rijn en Lek, ten westen door de Bazel- en Zouwedijk langs de Oude Zederik en door de Arkelsche dijk langs de Linge tot Gorinchem, ten zuiden door de bandijken van Merwede en Waal en ten oosten door de bandijken van Pannerdensch Kanaal en Neder-Rijn met uitzondering van de dorpspolder De Marsch, Lede en Oudewaard die direct op de Neder-Rijn en van de dorpspolder Herwijnen die direct op de Waal loost.

De totale oppervlakte van het stroomgebied is ongeveer 71 000 ha. Hierin is niet begrepen het ruim 2000 ha grote winterbed van de Linge.

De Linge begint bij Doornenburg in het bovengedeelte van de Over-Betuwe en loost door de Steenenhoeksche kanaalsluis te Gorinchem op het Kanaal van Steenenhoek. Bij onvoldoende natuurlijke lozing wordt de Linge, via dit kanaal, te Steenenhoek op de Merwede afgemalen door het op 31 October 1945 in bedrijf gestelde dieselgemaal „Mr Dr G. Kolff". Dit gemaal vervangt het in 1865/66 gestichte schepradstoomgemaal.

De waterstand op het Kanaal van Steenenhoek en op de Linge van Gorinchem tot Buren wordt zoveel mogelijk gehouden op 0,80 m + N.A.P.

Volgens overeenkomst tussen het wp. van de Beneden-Linge en het hoogheemraadschap van de Vijfheerenlanden resp. van 4 en 21 Maart 1947 wordt de lozing van de Linge door de Steenenhoeksche kanaalsluis te Gorinchem beperkt, indien aldaar een stand is bereikt van ongeveer 1,26 m + N.A.P. De lozing van de Zederikboezem op het Kanaal van Steenenhoek door de schutsluis bij de begraafplaats te Gorinchem mag echter onbeperkt doorgang vinden.

Ter verbetering van de afvoer en ter gedeeltelijke ontlasting van het op de Beneden-Linge door de Boven-Linge aangevoerde water, zomede voor de watervoorziening in droge tijden, zijn verschillende verbeteringswerken in uitvoering (zie de bladen Rhenen West en Oost en Arnhem West).

De Linge — van het Amsterdam—Rijnkanaal af tot Arkelsche Dam — en het Kanaal van Steenenhoek zijn in beheer en onderhoud bij het waterschap van de Beneden-Linge; beneden Arkelsche Dam is de Linge bij het Rijk in onderhoud.

X. De Huibert

Deze boezem dient voor afwatering van vier polders, gezamenlijk groot 770 ha. Het peil van de Huibert is 0,15 m + N.A.P.

De boezem wordt afgemalen op de Zederikboezem door een schepradstoomgemaal ten zuidwesten van Hei- en Boeicop. De Huibert is in beheer en onderhoud bij het waterschap van die naam.

XI. De Schaaykse Wetering

Op de boezem lozen de polders Hoogeind, Oud Schaayk, Nieuw Schaayk, Kortgerecht en de Kruithof, die tezamen de polder Hoogeind en Schaayk vormen.

De oppervlakte van de polders, die op de boezem lozen, is 1340 ha. Het zomerpeil van de wetering is 0,12 m — N.A.P., overeenkomende met het peil van de polder Kortgerecht.

De boezem wordt op de Linge afgemalen door een stoomgemaal te Leerdam.

XII. Werkensche boezem

De boezem loost door twee sluizen respectievelijk op de Bakkerskil en de Bleeke Kil.

De Werkensche polder, die gedeeltelijk aan de zuidelijke rand van dit blad voorkomt, watert op de boezem af.

Zie verder blad Geertruidenberg Oost.

XIII. Zevenbansche boezem

De boezem loost door de Zevenbansche sluis op de Bleeke Kil.

De polders Sleeuwijk, Nieuwe Ban en Oude Ban, die gedeeltelijk aan de zuidelijke rand van dit blad voorkomen, lozen op deze boezem.

Zie verder blad Geertruidenberg Oost.

WATERSCHAPPEN DIE BIJZONDERE BELANGEN BEHARTIGEN

UTRECHT

Hoogheemraadschap van den Lekdijk Bovendams

Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 14 Juli 1905 en is opgenomen in het provinciaal blad no 156 van 1905. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 174 van 1906, no 92 van 1919, no 28 van 1920, no 22 van 1923, no 20 van 1933 en no 14 van 1938.

Het gebied van het hoogheemraadschap omvat, voorzover dit blad betreft, alle gronden gelegen ten noorden van het zomerbed van de Lek en ten oosten van de IJsseldijk, de Randdijk en de Geindijk.

Het hoogheemraadschap is belast met het beheer en onderhoud van de Noorderdijk van Neder-Rijn en Lek, van Amerongen tot het Klaphek. Het voert uitsluitend het beheer over de dijk en heeft geen bemoeienis met het bestuur der waterschappen, die tot het gebied van het hoogheemraadschap behoren.

De belastbare oppervlakte is ± 30 984 ha.

Hoogheemraadschap van den Lekdijk Benedendams en van den IJsseldam

Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 14 Juli 1905 en is opgenomen in het provinciaal blad no 157 van 1905. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen nos 12 en 91 van 1919, no 13 van 1921, no 21 van 1923, no 7 van 1924, no 20 van 1931, no 12 van 1932, no 19 van 1933, no 46 van 1935, no 13 van 1938 en no 35 van 1950.

Het gebied van het hoogheemraadschap omvat, voorzover dit blad betreft, alle gronden gelegen tussen de Lek en de Zuider IJsseldijk.

Het hoogheemraadschap is belast met het beheer en onderhoud van de IJsseldam en van de Noorder Lekdijk van het Klaphek af tot de grensscheiding tussen de provincies Zuidholland en Utrecht. Het heeft evenals het hoogheemraadschap van den Lekdijk Bovendams geen bemoeienis met het bestuur der waterschappen, die tot het gebied van het hoogheemraadschap behoren.

De belastbare oppervlakte is ± 11 560 ha.

Grootwaterschap Heycop, genaamd de Lange Vliet

Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 19 November 1867. Het is later meermalen gewijzigd en met de wijzigingen opgenomen in het provinciaal blad no 24 van 1908. Voor latere aanvullingen en wijzigingen zie de provinciale bladen no 52 van 1910, no 23 van 1914, no 101 van 1918, no 95 van 1919, no 120 van 1921, no 55 van 1923, no 23 van 1933, no 12 van 1938, no 47 van 1946, no 17 van 1949 en no 50 van 1950.

Tot dit waterschap behoren de gedeeltelijk op dit blad voorkomende waterschappen: *a.* het Nedereind; *b.* IJsselveld (gedeeltelijk), één van de onder één gemeenschappelijk bestuur gebrachte Drie Waterschappen gelegen onder de gem. IJsselstein en *c.* de gronden in de Rijpikerwaard.

Het grootwaterschap is belast met het beheer der gemalen en der overige tot waterkering of waterlossing dienende werken, in eigendom behorende aan het grootwaterschap en met het toezicht op alle waterkerende of waterafleidende werken, behorende tot of in verband staande met de algemene waterstaat van het grootwaterschap, onverschillig door wie de werken onderhouden worden.

De belastbare oppervlakte is ± 3300 ha.

(Vervolg Z.O.Z.)

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In hoge gronden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincies Zuidholland en Noordbrabant omtrent kanalen, vaarten, stromende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeringen, overstromingen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde literatuur, de beschrijvingen van de provincies Zuidholland en Noordbrabant, behorende bij de waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEKENS

Teken	Betekenis
c 120 / 1.4	Stoomgemaal
v 40	Oliegemaal
Zuiggas c 60 / 0.5	Zuiggasgemaal
s 90 / 1.1	Electrisch gemaal
	Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (*c* = centrifugaalpomp; *s* = schroefpomp; *sr* = scheprad; *v* = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
27.5	Schepradwatermolen met vlucht in m.
3.5	Windmotor met raddiameter in m.
+	Klein gemaal.
<<	Schutsluis.
<	Keersluis.
	Stuw.
	Stuw met schuif.
><	Uitwateringssluis.
>< Inl. sl.	Inlaatsluis.
>< Bevl. sl.	Bevloeiingssluis.
>< Hulpsl.	Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
	Grondduiker onder een waterleiding.
	Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
	Peilmerk van het N.A.P.
Reg	Peilschaal geregeld waargenomen (*reg.* = registrerend).
	Peilschaal.
·P¹ 964	Kilometerpaal.
z.p.-1.55	Zomerpeil van polders (in m t.o.v. N.A.P.)
w.p.-0.11	Winterpeil van polders (in m t.o.v. N.A.P.)
p.-0.70	Polderpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
z.s.+0.12	Gewenste zomerstand in een polder (in m t.o.v. N.A.P.)
-1.6	Hoogtecijfers
	Verharde weg.
	Spoorweg.
250 ha	Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
	Waterkerende dijk.
	Overlaat.
	Dijkverdediging, strekdammen, kribben.
------	Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn doorgaans alleen aangegeven, waar ze afwijken van de waterstaat.
—·—·—	Provinciale grens.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,00 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

38 GORINCHEM OOST

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 38-0)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

waterstaat documentatie kartografie

Waterschap de Enge IJssel

Het reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 20 Juli 1926 en is opgenomen in het provinciaal blad no 25 van 1927. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 56 van 1928, no 16 van 1929, no 79 van 1933, no 45 van 1934, no 19 van 1938, no 48 van 1939, no 23 van 1947 en no 34 van 1950.

Tot het waterschap behoren: wp. Batuwe, wp. Graaf, wp. Lopik, Lopikerkapel en Zevenhoven, de onder één gemeenschappelijk bestuur gebrachte „Drie waterschappen gelegen onder de gem. IJsselstein" (wp. Broek en Lage Biezen en Neder-Oudland, wp. Hooge Biezen en Over-Oudland en wp. IJsselveld) en het Geinwaterschap.

Het waterschap is belast met het beheer en het onderhoud van de Enge IJssel en de Kromme IJssel, van de schutsluis aan het Lopiksche verlaat tot de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel bij de Geinbrug.

GELDERLAND

De polders in Gelderland hebben in het algemeen geen bijzondere reglementen, doch worden beheerst door het Reglement op het Beheer der Rivierpolders (prov. blad no 52 van 1934). Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 82 van 1936, no 10 van 1937, no 31 en no 57 van 1942, no 43 van 1948 en no. 74 van 1951. Onder dit reglement vallen de polderdistricten, de dorpspolders en de buitenpolders. De dorpspolders staan onder toezicht van de polderdistricten; de polderdistricten en de buitenpolders staan onder rechtstreeks toezicht van Gedeputeerde Staten.

Er zijn ook polderdistricten zonder dorpspolders. De buitenpolders zijn de polders, die buiten de polderdistricten zijn gelegen. Alle polderdistricten en dorpspolders zijn vermeld in een bij genoemd reglement gevoegde staat A en de buitenpolders in een bij het reglement gevoegde staat B.

GELDERLAND EN ZUIDHOLLAND

Waterschap van de Beneden-Linge

Het reglement voor het waterschap de Linge-uitwatering werd vastgesteld bij Koninklijk besluit van 23 October 1880 no 15 (*Staatsblad* no 183). Het werd later meermalen gewijzigd.

Bij besluit der Provinciale Staten van Zuidholland en Gelderland respectievelijk van 17 December 1940 en 8 Januari 1941 werd het reglement voor het waterschap opnieuw herzien en o.m. de naam veranderd in „Waterschap van de Beneden-Linge". Het reglement met alle wijzigingen werd opgenomen in het buitengewoon provinciaal blad van Zuidholland no 1136, onder volgnummer 1886 en in het provinciaal blad van Gelderland no 32 van 1941. Het tijdstip van in werking treden van het gemeenschappelijk besluit der Staten werd bepaald op 1 Augustus 1941. (Provinciaal blad van Zuidholland no 1137, onder volgnummer 1887).

Het omslagplichtig gebied van het waterschap is groot 48 233 ha. Het omvat: I. de polderdistricten Culenborg, Buren en Tielerwaard — met uitzondering van de dorpspolder Herwijnen —, het hoogheemraadschap van de Vijfheerenlanden en de polders Asperen, Heukelum, Spijk, Beesd, Mariënwaard, Acquoij, Rhenoij en de Geeren; II. de dorpspolders Maurik, Ravenswaaij, Rijswijk, Avezaath, Zoelen, Eck en Wiel, Ingen en Lienden en de dorpspolder Zandwijk voor zover gelegen ten westen van het Amsterdam—Rijnkanaal; III. alle land en water gelegen in het winterbed van de boezem.

De taak van het waterschap is de zorg voor de Lingeboezem in het belang van afwatering, wateraanvoer, inlating en scheepvaart en in het belang van de hoedanigheid van het water.

De voornaamste werken bij het waterschap in beheer en onderhoud zijn: de Linge van het Amsterdam—Rijnkanaal af tot Arkelsche Dam, de Korne met inbegrip van de stadsgracht van Buren, het Kanaal van Steenenhoek, de dijken langs dit kanaal voor zover niet in onderhoud bij anderen, het gemaal en sluizen te Steenenhoek, de Steenenhoekse kanaalsluis met de daarover gelegen brug te Gorinchem, benevens de bruggen, duikers en andere waterstaatswerken waarvan het onderhoud van oudsher ten laste kwam van het waterschap van de Lingeuitwatering.

Zie voor gegevens over de waterschappen die in de provincies *Zuidholland* of *Noordbrabant* gelegen zijn, de provinciale beschrijvingen behorende bij de waterstaatskaart.

SLUIZEN [1]	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
In de Noorder Lekdijk		
A. Rolafsluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van de Wiel-, Vogelzang- en Graafpolders, één opening, afsluitbaar met één klep en één schuif*	Ø 1,00	0,50
B, C en **D.** Sluizen *te Vreeswijk tussen de Lek, het Merwedekanaal en de Vaartsche Rijn (Stadswater van Utrecht).*		
B. Koninginnesluis, *gekoppelde schutsluis met vier paar puntdeuren, waarvan één paar stormdeuren, schutkolklengte van iedere schutkolk 130,— m*	12,00	
storm- en buitendeuren		2,25
midden- en binnendeuren		2,84
C. Gekoppelde schutsluis *met drie paar puntdeuren, schutkolklengte van de buitenste schutkolk 73,— m, schutkolklengte van de binnenste schutkolk 80,70 m*	8,00	
buitendeuren		0,51
middendeuren		1,17
binnendeuren		1,90
(De sluis doet alleen dienst voor het inlaten van water.)		
D. Inlaatsluis, *voormalige hulpschutsluis, met twee paar puntdeuren en één paar waaierdeuren*	4,75	
buiten- en middendeuren		+ 0,46
binnendeuren		1,24
De sluis is in 1952 afgedamd. De omloopriolen blijven intact voor het inlaten van water.		
E. Beatrixsluizen, *dubbele schutsluis beoosten Vreeswijk tussen de Lek en het Amsterdam—Rijnkanaal, bestaande uit twee naast elkander gelegen schutkolken, ieder met twee hefdeuren, schutkolklengte van iedere schutkolk 217,— m*	18,00	4,60
In de Zuider Lekdijk		
F. Gekoppelde schutsluis *te Vianen tussen de Lek en het Merwedekanaal, met vier paar puntdeuren, waarvan één paar stormdeuren, schutkolklengte van iedere schutkolk 130,— m*	11,97	
storm- en buitendeuren		2,20
midden- en binnendeuren		2,84
De midden- en buitendeuren zijn in 1951 van een grendelinrichting voorzien om bij lage Lekstanden de Zederikboezem op peil te houden.		
G. Inlaatsluis *te Ameide, één opening, afsluitbaar met twee schuiven*	0,48	0,13
In de Noorder Lingedijk		
H. Steenenhoeksche kanaalsluis, *schut- en keersluis tussen de Linge en het Kanaal van Steenenhoek, met één paar punt- en één paar waaierdeuren, schutkolklengte 27,60 m*	10,20	2,49
I. Schut- tevens uitwateringssluis *aan de Arkelsche Dam, tussen de Linge en de zijtak van het Merwedekanaal, met twee paar naar de Linge kerende puntdeuren, schutkolklengte 115,— m*	8,04	2,00
K. Uitwateringssluis *voor het gemaal van de Gecombineerde polders Nieuwland en Leerbroek, één opening, afsluitbaar met één deur*	1,74	0,62
en twee schuiven, iedere schuif	1,08	0,80
L. Inlaatsluis *voor de polder Rietveld, één opening, afsluitbaar met één deur*	1,40	0,50
en één schuif	0,92	0,10
M. Uitwateringssluis *voor het gemaal van de Verenigde polders Kedichem en Oosterwijk, één opening, afsluitbaar met één deur*	1,74	1,33
en twee schuiven, iedere schuif	1,16	1,28
N. Inlaatsluis *voor de polder Bruinsdel en Hoog Leerbroek e.a., één opening, afsluitbaar met één deur*	1,50	0,82
en één schuif	1,27	0,58
O. Uitwateringssluis *voor het stoomgemaal van de polder Hoogeind en Schaayk, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	3,21	1,17
en één schuif	1,45	0,97
P. Schut- tevens uitwateringssluis *tussen de Linge en de polder Culenborg, met twee paar punt- en één paar waaierdeuren, schutkolklengte 73,— m*		
buitendeur		0,82
waaierdeur	3,87	0,82
binnendeur	4,00	1,45
Q. Acquoijsche hulpsluis *met één opening, aan de polderzijde afsluitbaar met één paar punt- en één paar waaierdeuren, aan de Lingezijde met één paar puntdeuren*	7,70	+ 0,20
R. Uitwateringssluis *voor het stoomgemaal van de polder Acquoij, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren en aan iedere zijde twee schuiven, iedere schuif*		
buitenzijde	1,70	0,22
binnenzijde	1,30	0,22
S. Uitwateringssluis *voor het gemaal van de polder Rhenoij, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	2,65	0,06
T. Uitwateringssluis *voor het gemaal van de polder Beesd, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	3,67	0,19
Door een riool naast de sluis bestaat gelegenheid tot het inlaten van water.		
In de Zuider Lingedijk		
U. Inlaatsluis *voor de polders Gellicum en Rumpt, één opening, afsluitbaar met één schuif*	1,50	0,42
V. Laresluis, *inlaatsluis voor de polders Hellouw en Haaften, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	3,73	0,29
W. Uitwateringssluis *voor het electrische gemaal van de polders Hellouw en Haaften, één opening, afsluitbaar met één deur*	1,56	+ 0,44
(Het gemaal loost door een persleiding afsluitbaar met één klep in de sluis.)		
X. Inlaatsluis *voor de polder Asperen, bestaande uit een betonbuis, aan de Lingezijde afsluitbaar met één schuif*	Ø 0,50	*bodem 0,40*
IJ. Inlaatsluis *voor de polder Heukelum, bestaande uit een betonbuis, afsluitbaar met één houten schuif*	Ø 0,30	+ 0,05
Z. Leuvensche sluis, *uitwateringssluis voor het gemaal van de polder Heukelum, één opening, afsluitbaar met twee paar puntdeuren om naar weerszijden te kunnen keren*	3,05	0,55
A_1. Uitwateringssluis *voor het gemaal van polder Spijk, twee openingen, iedere opening afsluitbaar met één wachtdeur en*	1,75	0,75
aan polderzijde één schuif	1,58	0,93
aan Lingezijde één schuif	1,74	0,70
B_1. Uitwateringssluis *voor het electrische gemaal van de polders Dalem en Vuren, één opening, afsluitbaar met*		
één deur	2,00	0,65
en één schuif	1,08	0,44
C_1. Inlaatsluis *voor de waterverversing van de Oostelijke Vestinggracht van Gorinchem, bestaande uit een betonbuis, afsluitbaar met twee schuiven*	Ø 1,00	N.A.P.
In de Afsluitdijk door de Linge boven Asperen		
D_1. Noordelijke of Nieuwe Lingesluis, *schut- en keersluis, met één paar punt- en één paar waaierdeuren, schutkolklengte 7,40 m*	7,15	1,33
E_1. Zuidelijke of Oude Lingesluis, *schut- en keersluis, met één paar punt- en één paar waaierdeuren, schutkolklengte 19,47 m*	6,04	1,37
In de Nieuwe Zuider Lingedijk		
F_1. Keersluis, *één opening, afsluitbaar met één deur*	1,20	0,80
en één schuif	1,25	0,85
G_1. Keersluis, *één opening, afsluitbaar met één deur*	1,80	0,43
en één schuif	2,06	0,40
H_1. Keersluis, *één opening, afsluitbaar met één deur*	1,18	0,80
en één schuif	1,27	0,84
I_1. Keersluis, *één opening, afsluitbaar met één deur*	1,90	0,90
en één schuif	2,05	1,10
In de Rechterbandijk van de Merwede en de Waal		
K_1. Merwedesluis, *schutsluis tussen de Merwede en het Merwedekanaal, met één paar storm-, twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 145,— m*	12,00	3,34
L_1. Inlaatsluis *voor de waterverversing in het westelijk deel van Gorinchem bij de Waterpoort, één opening, afsluitbaar met twee schuiven*	0,90	0,81
M_1. Oude Merwedesluis, *schutsluis aan de uitmonding der Groote Haven te Gorinchem, met twee paar vloed-, twee paar eb- en één paar stormdeuren, schutkolklengte 64,— m*	10,00	
buitendeuren		2,70
middendeuren		2,54
binnendeuren		2,60
N_1. Uitwateringssluis *voor de riolering in het oostelijk deel van Gorinchem bij de Dalempoort, één opening, afsluitbaar met één deur en twee schuiven*	0,60	0,25
O_1. Uitwateringssluis *(hulpsluis) te Dalem met drie openingen, iedere opening afsluitbaar met twee paar vloeddeuren, één paar ebdeuren en twee rijen schotbalken*		
buiten vloeddeuren	5,70	0,77
binnen vloeddeuren	5,70	0,53
ebdeuren	5,70	0,67
P_1. Inlaatsluis *voor de polder Vuren, één opening, afsluitbaar met één schuif*	0,40	0,20
In de Linkerbandijk van de Merwede		
Q_1. Schutsluis *te Werkendam, tussen de Nieuwe Merwede en het Steurgat, met één paar eb- en twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 39,60 m*	6,45	1,00
De sluis is in 1952 afgedamd.		
Overige sluizen		
R_1. Inlaatsluis *voor doorspuiing van de riolen in het oostelijk deel van Gorinchem, één opening, afsluitbaar met twee schuiven*	0,52	+ 0,41
S_1. Korenbrugsluis, *keersluis aan het noordelijk einde der Groote Haven te Gorinchem, één opening, afsluitbaar met één paar waaierdeuren*	9,72	2,44
T_1. Schutsluis *bij de Algemene Begraafplaats te Gorinchem, tussen het Kanaal van Steenenhoek en het Merwedekanaal, met vier paar puntdeuren om naar weerszijden te kunnen keren, schutkolklengte 145,— m*	12,00	
bovenslagdrempel		2,81
benedenslagdrempel		3,31
U_1. Schutsluis *te Meerkerk tussen het Merwedekanaal en de Oude Zederik, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 24,60 m*	5,70	1,15
V_1. Lopikerverlaat, *schut- tevens uitwateringssluis tussen de Enge IJssel en de Lopikervaart, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 23,80 m*	3,80	1,06
W_1. Benschopperschutsluis *tussen de stadsgrachten van IJsselstein en de Benschopperwetering, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 14,— m*	2,85	2,24
X_1. Schutsluis *tussen de Doorslag en het Merwedekanaal, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 49,— m*	5,85	
bovenslagdrempel		1,34
benedenslagdrempel		1,63
IJ_1. Schutsluis *tussen het Merwedekanaal en de Nedereindsche Wetering, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 17,65 m*	2,60	0,80
De sluis doet alleen dienst als inlaatsluis.		
Z_1. Schutsluis *benoorden Vreeswijk, tussen de Schalkwijksche Wetering en het Amsterdam—Rijnkanaal, met twee enkele deuren, schutkolklengte 21,75 m*	4,00	1,90

[1]) *De schutkolklengte van de sluizen is gemeten tussen de deuren.*

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

UTRECHT 31 W O	AMERSFOORT 32 W O	ZUTPHEN 33 W O
GORINCHEM 38 W O	RHENEN 39 1EN3 2EN4	ARNHEM 40 1EN3 2EN4
GEERTRUIDENB. 44 W O	's HERTOGENB. 45 W O	VIERLINGSBEEK 46

Herzien in 1953.
Ged. bijgewerkt tot 1954.

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Kleur van de rechtstreeks op de grote rivieren afwaterende polders en hoge gronden

II. Eerste en derde of benedenpand van de gekanaliseerde Kromme Rijn

Het eerste pand strekt zich uit van sluis E te Wijk bij Duurstede tot de schutsluis E_1 te Cothen. Dit pand staat via de Cothergrift en de Langbroekerwetering in verbinding met het derde pand. Het zomerpeil van het eerste pand voor de schutsluis te Cothen bedraagt ongeveer 2,50 m + N.A.P. De afvoer van het water naar het derde pand wordt zodanig geregeld, dat de waterstand op de Cothergrift beneden de keersluis H_1 zoveel mogelijk op 2,30 m + N.A.P. wordt gehouden.

Het derde pand begint bij de schutsluis D_1 te Werkhoven. Dit pand ligt gemeen met het Stadswater van Utrecht (zie de bladen Gorinchem Oost, Utrecht Oost en Amersfoort West). Het zomerpeil van dit pand beneden de sluis te Werkhoven wordt zoveel mogelijk op 1,30 m + N.A.P. gehouden; de gemiddelde waterstand van het Stadswater bedraagt 0,45 m + N.A.P.

Ten behoeve van de voeding van de Kromme Rijn wordt regelmatig water ingelaten uit de Lek door de inlaatsluis E te Wijk bij Duurstede of, zo nodig, ingemalen door het electrische hulpgemaal bij deze sluis.

De totale oppervlakte van het gebied, dat op de boezem afwatert, bestaande uit boezemland, polders en hoge gronden, bedraagt ongeveer 26 000 ha.

Van dit gebied komen op dit blad voor de delen: II A tweede pand van de Kromme Rijn; II B Stadsgrachten van Wijk bij Duurstede en II C Amerongerwetering.

IIA. Tweede pand van de Kromme Rijn

Dit pand strekt zich uit tussen de schutsluizen E_1 en D_1. Het zomerpeil bedraagt 2,10 m + N.A.P.

De totale oppervlakte van het op de boezem lozende gebied bedraagt 1315 ha.

IIB. Stadsgrachten van Wijk bij Duurstede

De boezem loost door de uitwateringssluis F_1 op het eerste pand van de Kromme Rijn. Het gewenste peil van de Stadsgrachten bedraagt ongeveer 3,10 m + N.A.P.

Op de boezem loost een klein gebied groot 75 ha, benevens de stadsriolering.

Voor verversing van de Stadsgrachten kan water worden ingelaten uit de Lek door de inlaatsluis D of water worden ingemalen door een bij de sluis geplaatst hulpgemaaltje.

IIC. Amerongerwetering

De boezem staat door de schutsluis G_1 in verbinding met het eerste pand van de Kromme Rijn. De sluis, die in bouwvallige staat verkeert, dient voor het op peil houden van de wetering. Als schutsluis doet deze sluis geen dienst meer.

De oppervlakte van het stroomgebied bedraagt 1000 ha.

III. Amstellandsboezem

De oppervlakte van de boezem, met inbegrip van het Amsterdam—Rijnkanaal tussen Amsterdam en Wijk bij Duurstede met de zijtak naar Vreeswijk, is ongeveer 1050 ha. De totale oppervlakte van het gebied van de op de boezem lozende polders bedraagt ongeveer 43 800 ha, waarvan ongeveer 11 000 ha, die vóór de verruiming van het Merwedekanaal (Amsterdam—Rijnkanaal) op de Vecht loosden, thans op dit kanaal afwateren.

De gemiddelde waterstand van de boezem is 0,45 m — N.A.P.

De boezem ontlast zich op het Noordzeekanaal, het Stadswater van Amsterdam en het IJsselmeer (zie blad Amsterdam Oost).

Amstellandsboezem wordt beheerd en onderhouden door het hoogheemraadschap Amstelland, met uitzondering van een aantal boezemwateren waarvan het onderhoud bij anderen berust. Het Amsterdam—Rijnkanaal zal mogelijk administratief onafhankelijk van Amstelland worden gemaakt. In verband hiermede wordt een wijziging van het reglement voor Amstelland overwogen.

IV. Heiligenbergerbeek

De totale oppervlakte van het stroomgebied, bestaande uit hoge gronden, bedraagt ongeveer 11 690 ha. Hiervan ligt 10 785 ha in het waterschap Heiligenbergerbeek. Het water van dit gebied wordt afgevoerd via de Woudenbergsche Grift en de Heiligenbergerbeek e.a. op de Stadsgrachten van Amersfoort en vervolgens door twee sluizen en een stuw op de Eem. Zie verder blad Amersfoort West.

V. De Linge (Kanaal van Steenenhoek)

Het op de Linge afwaterende gebied omvat alle landen, welke ten noorden begrensd worden door de bandijken van Nederrijn en Lek, ten westen door de Bazel- en Zouweidijk langs de Oude Zeelerik en door de Arkelsche Dijk langs de Linge tot Gorinchem, ten zuiden door de bandijken van Merwede en Waal en ten oosten door de bandijken van Pannerdensch Kanaal en Nederrijn met uitzondering van de voormalige dorpspolder De Marsch, Lede en Oudewaard die op de Nederrijn en van de voormalige dorpspolder Herwijnen, die op de Waal loost.

De totale oppervlakte van het stroomgebied is ongeveer 71 000 ha. Hierin is niet begrepen het ruim 2000 ha grote winterbed van de Linge.

De Linge begint bij Doornenburg in het bovengedeelte van de Overbetuwe, kruist ten oosten van Zoelen het Amsterdam—Rijnkanaal en loost door de Steenenhoekse kunstsluis te Gorinchem op het Kanaal van Steenenhoek. Bij onvoldoende natuurlijke lozing wordt de Linge, via dit kanaal, te Steenenhoek op de Merwede afgemalen door het op 31 October 1945 in bedrijf gestelde dieselgemaal „Mr Dr G. Kolff". Dit gemaal vervangt het in 1865/66 gestichte schepradstoomgemaal.

Ter verbetering van de waterafvoer en ter gedeeltelijke ontlasting van het op de Benedenlinge door de Bovenlinge aangevoerde water, zomede voor de watervoorziening in droge tijden, zijn de volgende verbeteringswerken in de jaren 1950—1954 uitgevoerd:

a. een aftakking van de Bovenlinge ten westen van Hemmen naar Het Pannenhuis aan de Rijndijk met ter plaatse een dieselgemaal voor bemaling van de Bovenlinge op de Nederrijn (zie blad Rhenen Oost);

b. een electrisch gemaal op de syphon, waarmede de Bovenlinge onder het Amsterdam—Rijnkanaal wordt doorgevoerd, voor bemaling van de Bovenlinge op dit kanaal, met tegelijkertijd versterking van het Rijksgemaal te Rijswijk;

c. een inlaatsluis in de linkerbandijk van het Pannerdensch Kanaal (zie blad Arnhem West);

d. een aantal stuwen in de Linge.

Waterinlating ten behoeve van de watervoorziening van het Lingegebied in droge tijden heeft plaats uit het Pannerdensch Kanaal door de inlaatsluis onder Doornenburg, uit de Waal via het inundatiekanaal ten zuiden van Tiel, en door inmaling uit de Nederrijn en het Amsterdam—Rijnkanaal (Betuwepand) door de hierboven onder a en b genoemde gemalen.

De waterstand op de Linge van Buren tot Gorinchem en op het Kanaal van Steenenhoek wordt zoveel mogelijk gehouden op 0,80 m + N.A.P. De gewenste stuwpeilen vóór de op dit blad voorkomende stuwen K_1, L_1 en M_1 bedragen in de zomer respectievelijk 1,60 m, 2,20 m en 3,15 m + N.A.P.; het stuwpeil vóór de Lingesyphon bedraagt 4,10 m + N.A.P.

De Linge van de inlaatsluis te Doornenburg tot de Arkelsche Dam, de Korne met inbegrip van de Stadsgracht van Buren, het Kanaal van Steenenhoek en het toevoerkanaal naar het gemaal bij Het Pannenhuis onder Lakemond zijn in beheer en onderhoud bij het waterschap van de Linge; benedenArkelsche Dam zijn de Linge en de kruising van het Merwelekanaal met het Kanaal van Steenenhoek bij het Rijk in onderhoud.

VI. Bisschopsgraaf

Deze boezem, waarvan het gedeelte van Culemborg tot de Nieuwe brug De Meer wordt genoemd, loost door sluis M aan de Nust op de Linge en kan aldaar door een electrisch schepradgemaal op de rivier worden afgemalen. Het gemaal treedt in werking bij een waterstand van 1,93 m + N.A.P. bij de Meersluis te Culemborg.

De oppervlakte van het op de boezem afwaterende gebied, bestaande uit polders en boezemland, bedraagt 1640 ha.

VII. Boezem van de Mark

De boezem loost via de Boutensteinsche Wetering door de uitwateringssluis O op de Linge.

Op de boezem lozen enkele polders en enig boezemland, behorende tot het polderdistrict Tielerwaard. Verder wordt de boezem bezwaard met het kwelwater, dat zich langs de bandijk van de Waal onder Tuil, Waardenburg, Neerijnen, Opijnen en Heesselt verzamelt en zich via enkele zijtakken op deze boezem ontlast.

De totale oppervlakte van het boezemgebied bedraagt 2700 ha.

VIII. Amsterdam-Rijnkanaal (Betuwepand)

Dit kanaal loopt van de Waal bij Tiel (sluis Z), dwars door de Betuwe naar de Lek bij Ravenswaay (sluis G). Het kanaal, dat op 21 Mei 1932 voor de scheepvaart is opengesteld, bestaat uit één pand en heeft een lengte van 11,8 km, tussen de sluizen 8,6 km. De diepte bedraagt 4,— m, de bodembreedte 40 m.

In normale omstandigheden staat de sluis te Ravenswaay open en heeft het kanaal een peil gelijk aan dat van de Lek nabij Wijk bij Duurstede. Bij Lekstanden boven 5,35 m + N.A.P., welke slechts gedurende 10 à 20 dagen per jaar zullen voorkomen, wordt de sluis gesloten. Door het gemaal bij de schutsluizen te Ravenswaay zal het kanaal gedurende die tijd op een peil van 5,00 m + N.A.P. worden gehouden.

De Linge, die ten oosten van Zoelen het kanaal kruist, kan bij veel waterbezwaar op het kanaal worden afgemalen door het in 1953 in bedrijf gestelde electrische gemaal op de syphon (zie onder V De Linge).

Het Betuwepand en de schutsluizen zijn in beheer en onderhoud bij het Rijk.

IX. De Huibert

Een klein deel van de tot het boezemgebied behorende polders onder Everdingen komt aan de westelijke rand van het blad voor (zie verder blad Gorinchem Oost).

X. Bommelsche Wetering

Een klein deel van de tot het boezemgebied behorende voormalige dorpspolder Zaltbommel komt aan de zuidelijke rand van het blad voor (zie verder blad 's Hertogenbosch West).

XI. Drielsche Wetering

Een klein deel van de tot het boezemgebied behorende voormalige dorpspolder Hurwenen komt aan de zuidelijke rand van het blad voor (zie verder blad 's Hertogenbosch West).

XII. Maas beneden de stuw te Grave

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 433 ha. Het peil van de boezem, waarnaar wordt gestreefd, bedraagt 4,50 m + N.A.P. De gemiddelde zomerstand is 4,61 m + N.A.P.; de gemiddelde winterstand 4,80 m + N.A.P.

Het gebied bestaat uit polder- en boezemland, waarvan slechts een klein deel op de zuidelijke rand van het blad voorkomt (zie voorts de bladen 's Hertogenbosch West en Oost en Rhenen Oost).

XIII. Leeuwensche Wetering e.a.

Tot deze weteringen behoren: de Leeuwensche Wetering door een in 1953 gegraven hoofdwetering verbonden met het gemaal ten westen van Alphen, de Oude Wetering, de Rijksche Wetering, de Blauwe Wetering en de Parallelwetering.

Het peil van de hoofdwetering bij het gemaal bedraagt ongeveer 2,60 m + N.A.P.

Een klein deel van de tot het boezemgebied behorende dorpspolders Wamel, Dreumel en Alphen komt aan de oostelijke rand van het blad voor (zie verder blad Rhenen Oost).

WATERSCHAPPEN DIE BIJZONDERE BELANGEN BEHARTIGEN

Utrecht

Hoogheemraadschap van den Lekdijk Bovendams

Het reglement is opnieuw vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 14 Juli 1905 en is opgenomen in het provincinal blad no 156 van dat jaar. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 174 van 1906, no 92 van 1919, no 28 van 1920, no 22 van 1923, no 20 van 1933 en no 14 van 1938.

Het gebied van het hoogheemraadschap omvat, voorzover dit blad betreft, alle gronden gelegen ten noorden van het zomerbed van de Lek en Nederrijn en ten zuiden van de Rijksweg Amerongen—Doorn—Zeist.

Het hoogheemraadschap is belast met het beheer en onderhoud van de Noorderdijk van Nederrijn en Lek, van Amerongen tot het Klaphek. Het voert tevens uitsluitend het beheer over de dijk en heeft geen bemoeienis met het bestuur der waterschappen, die tot het gebied van het hoogheemraadschap behoren.

De belastbare oppervlakte is ± 30 984 ha.

Waterschap Houten

Het bijzonder reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 24 Juli 1883 en is opgenomen in het provincinal blad no 109 van dat jaar. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 117 van 1881 en no 26 van 1921.

Het waterschap De Hoon ligt geheel in het waterschap Houten, terwijl de waterschappen Vechter- en Oudwulverbroek, Liesbos, Vuylcop en De Lee- en Rietsloot slechts gedeeltelijk tot het gebied van het waterschap Houten behoren. Eveneals laatstgenoemd waterschap komen ook de waterschappen Vechter- en Oudwulverbroek, De Lee- en Rietsloot, De Hoon en Vuylcop slechts gedeeltelijk op dit blad voor. (Zie verder de bladen Gorinchem Oost, Utrecht Oost en Amersfoort West.)

Het waterschap is hoofdzakelijk belast met het onderhoud van de wegen in de gemeente Houten. Verder heeft het waterschap het toezicht en beheer over enkele waterleidingen, dammen, kaden en kunstwerken.

De belastbare oppervlakte is ± 3280 ha.

(Vervolg Z.O.Z.)

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In hoge gronden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens van het boezemgebied aan; een smalle bies de onderverdeling.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordbrabant omtrent kanalen, vaarten, stromende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeringen, overstromingen, verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde literatuur, de beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEKENS

- Oliegemaal, Zuiggasgemaal, Electrisch gemaal — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; sr = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ watervervoer per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Scheprадwatermolen met vlucht in m.
- Scheprадwatermolen met vlucht in m en met olie- of electromotor als hulpkracht.
- Windmotor met raddiameter in m.
- Schutsluis.
- Keersluis.
- Stuw of stenen dam.
- Stuw met schuif.
- Uitwateringssluis.
- Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Inlaatsluis.
- Grondduiker onder een waterleiding.
- Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Peilschaal geregeld waargenomen.
- Zomerpeil van polders in m t.o.v. N.A.P.
- Hoogtecijfers
- Kilometerpaal.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
- Waterkerende dijk.
- Overlaat.
- Dijkverdediging, strekdammen, kribben.
- Administratieve grens van waterschap De Lee- en Rietsloot.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn doorgaans alleen aangegeven waar zij afwijken van de waterstaat.
- Provinciale grens.
- Toe- en afvoerleiding riool gemaal.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 39-W)

Waterschap Rijn en Dijk

Het bijzonder reglement is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Utrecht van 24 Juli 1863 en is opgenomen in het provinciaal blad no 108 van dat jaar. Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 187 van 1899, no 120 van 1911, no 70 van 1913, no 109 van 1920 en no 134 van 1921.

Tot het gebied van dit waterschap behoren gedeeltelijk de waterschappen Vechter- en Oudwulverbroek en De Lee- en Rietsloot. Evenals het waterschap Rijn en Dijk komen ook beide voornoemde waterschappen slechts gedeeltelijk op dit blad voor. (Zie verder de bladen Utrecht Oost, Gorinchem Oost en Amersfoort West.)

Het waterschap is hoofdzakelijk belast met het onderhoud van wegen in de gemeenten Bunnik, Odijk en Werkhoven. Verder is het waterschap belast met het beheer en onderhoud van enkele waterleidingen en kunstwerken.

De belastbare oppervlakte is 3411 ha.

Gelderland

De polders in Gelderland hebben in het algemeen geen bijzondere reglementen, doch worden beheerst door het Reglement op het Beheer der Rivierpolders (prov. blad no 52 van 1934). Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 82 van 1936, no 10 van 1937, no 31 en no 57 van 1942, no 43 van 1948 en no 74 van 1951. Onder dit reglement vallen de polderdistricten, de dorpspolders en de buitenpolders. De dorpspolders staan onder toezicht van de polderdistricten; de polderdistricten en de buitenpolders staan onder rechtstreeks toezicht van Gedeputeerde Staten.

Er zijn ook polderdistricten zonder dorpspolders. De buitenpolders zijn de polders, die buiten de polderdistricten zijn gelegen. Alle polderdistricten en dorpspolders zijn vermeld in een bij genoemd reglement gevoegde staat A en de buitenpolders in een bij het reglement gevoegde staat B.

Op dit blad komen geheel of gedeeltelijk de navolgende polderdistricten en dorpspolders voor: Lek en Linge (het polderdistrict is opgericht bij besluit der Prov. Staten van Gelderland van 23 April 1954, prov. bl. no 120 van 1954; bij hetzelfde besluit is opgericht het Wegschap Mariënwaard en zijn opgeheven het polderdistrict Buren met de tot dit district behorende dorpspolders Achter den Haag, Asch, Beusichem en Zoelmond, Buurmalsen en Tricht, alsmede het polderdistrict Culenborg en de buitenpolders Acquoij, Beesd, de Geeren, Mariënwaard en Rhenoy); Nederbetuwe (de dorpspolders van dit polderdistrict zijn bij besluit der Prov. Staten van Gelderland van 16 December 1952, no F 2, prov. bl. no 153 van 1953, opgeheven); Tielerwaard (de dorpspolders van dit polderdistrict zijn bij besluit der Prov. Staten van Gelderland van 23 April 1954, prov. bl. no 119 van 1954, opgeheven); Bommelerwaard boven de Meidijk (de dorpspolders van dit polderdistrict zijn bij besluit der Prov. Staten van Gelderland van 23 April 1954, prov. bl. no 118 van 1954, opgeheven; bij hetzelfde besluit is ingetrokken het Reglement op het beheer der stoomgemalen en van de waterwerken, daarmede in verband staande, in het polderdistrict van de Bommelerwaard boven de Meidijk, vastgesteld bij hun besluit van 16 Juli 1864, no 6, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 4 Juli 1866, no 49 (Provinciaal blad no 129 van 1866); Rijk van Nijmegen en Maas en Waal met de dorpspolders Wamel, Dreumel en Alphen.

Gelderland en Zuidholland

Waterschap van de Linge

Het reglement voor het waterschap de Linge-uitwatering werd vastgesteld bij Koninklijk besluit van 23 October 1880, no 15 (*Staatsblad* no 183). Het werd later meermalen gewijzigd.

Bij besluit der Provinciale Staten van Zuidholland en Gelderland respectievelijk van 17 December 1940 en 8 Januari 1941 werd het reglement voor het waterschap opnieuw herzien en o.m. de naam veranderd in „Waterschap van de Beneden-Linge". Het reglement met alle wijzigingen werd opgenomen in het buitengewoon provinciaal blad van Zuidholland no 1136, onder volgnummer 1886 en in het provinciaal blad van Gelderland no 32 van 1941.

Het reglement voor de Boven-Linge werd vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Gelderland van 16 Juli 1941 no 259, Prov. blad no 33 van 1941, krachtens welk reglement het beheer en onderhoud van de Bovenlinge berust bij de polderdistricten Overbetuwe en Nederbetuwe.

Bij besluit der Provinciale Staten van Zuidholland en Gelderland respectievelijk van 17 December 1952, no VI en 16 December 1952 no F-1A werd het waterschap van de Beneden-Linge opgeheven en het waterschap van de Linge opgericht. Het reglement werd opgenomen in het buitengewoon provinciaal blad van Zuidholland no 1431, onder volgnummer 2181 en in het provinciaal blad van Gelderland no 113 van 1953. Het tijdstip van inwerkingtreding van het gemeenschappelijk besluit der Staten werd bepaald op 1 Juli 1953 (Provinciaal blad van Zuidholland no 1432, onder volgnummer 2182).

Bij besluit der Provinciale Staten van Gelderland van 16 December 1952 no F-1B, prov. blad no 114 van 1953 werd het reglement voor de Boven-Linge ingetrokken.

Het bij de Lingeboezem belanghebbende gebied wordt begrensd door de bandijken van het Pannerdensch Kanaal, de Nederrijn en de Lek, de Waal en de Merwede tot de grens tussen het hoogheemraadschap van de Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe en dat van de Vijfheerenlanden, met buitensluiting van de voormalige dorpspolder De Marsch, Lede en Oudewaard en van de dorpspolder Herwijnen.

Het omslagplichtige gebied van het waterschap is groot 69 433 ha.

De taak van het waterschap is het beheer van de Lingeboezem ten behoeve van de afwatering, de watervoorziening en de scheepvaart, benevens de bescherming van de hoedanigheid van het water.

De voornaamste werken bij het waterschap in beheer en onderhoud zijn: de Linge van de inlaatsluis te Doornenburg tot de Arkelsche Dam, de Korne met inbegrip van de Stadsgracht van Buren, van de stuw aan het boveneinde der stadsgracht af, het Kanaal van Steenenhoek, de dijken langs dit kanaal voorzover niet in onderhoud bij anderen, het toevoerkanaal van het gemaal bij Het Pannenhuis onder Lakemond, de inlaatduiker met toevoerkanaal te Doornenburg, de stuwen in de boezem; de gemalen bij Het Pannenhuis, op de grondduiker onder het Kanaal van Amsterdam naar de Bovenrijn en te Steenenhoek; de Steenenhoekse kanaalsluis met de daarover gelegen brug te Gorinchem, de spuisluizen, de schutsluis en de brug in de Merwededijk te Steenenhoek.

SLUIZEN [1]	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m — N.A.P.
In de Rechterbandijk van Nederrijn en Lek		
A. Inlaatsluis *voor het zuidwestelijk deel van het waterschap Het Gemeenland van Wijk bij Duurstede, één opening, afsluitbaar met twee schuiven en twee rijen schotbalken*	0,80	+ 1,10
B. Prinses Irenesluis, *gekoppelde schutsluis tussen het Amsterdam—Rijnkanaal en de Lek te Wijk bij Duurstede, met drie hefdeuren en twee naaldkeringen; de beide schutkolken zijn elk 173,75 m lang, de totale schutkolklengte is 360,— m*	18,00	4,60
Aan de rivierzijde van de sluis ligt een jokdorpel		1,70
C. Inlaatsluis *voor het noordoostelijk deel van het waterschap Het Gemeenland van Wijk bij Duurstede, één opening, afsluitbaar met twee schuiven en twee rijen schotbalken*	0,80	+ 1,10
D. Inlaatsluis *voor de Stadsgrachten van Wijk bij Duurstede, één opening, afsluitbaar met één schuif en twee rijen schotbalken*	1,24	+ 2,50
E. Inlaatsluis *voor de Kromme Rijn te Wijk bij Duurstede, bestaande uit drie kokers, ieder afsluitbaar met twee schuiven en vier rijen schotbalken*		
iedere koker	1,60	+ 0,55
F. Uitwateringssluis *voor de afwatering van hoge gronden te Amerongen, één opening, afsluitbaar met schotbalken*	0,34	+ 3,10
In de Linkerbandijk van Nederrijn en Lek		
G. Prinses Marijkesluis, *twee naast elkaar gelegen schutsluizen te Ravenswaay tussen het Amsterdam—Rijnkanaal (Betuwepand) en de Lek, iedere schutsluis met twee paar puntdeuren en twee naaldkeringen, schutkolklengte 275,— m*	18,00	2,35
De noordoostelijke sluis doet dienst als keersluis.		
Aan de rivierzijde ligt een jokdorpel		1,70
Betonnen koker — *doet dienst bij bemaling — langs de noordoostzijde van de sluizen, met aan de kanaalzijde twee openingen*		
iedere opening	3,50	*bodem* 1,50
H. Leksluis, *inlaatsluis voor de Stadsgrachten van Culemborg, één opening, afsluitbaar met twee schuiven*		
iedere schuif	0,70	+ 1,90
I. Spoelse sluis, *inlaatsluis met één paar waaierdeuren en vijf rijen schotbalken*	7,90	+ 0,34
K. Uitwateringssluis *te Everdingen, bestaande uit drie kokers, ieder afsluitbaar met één schuif*		
iedere koker	1,80	+ 0,20
In de Noorderlingedijk		
L. Uitwateringssluis *van de voormalige buitenpolder Mariënwaard, één opening, afsluitbaar met één deur*	1,69	+ 0,15
De sluis wordt niet meer gebruikt.		
M. Uitwateringssluis *(tevens schutsluis) van de Bisschopsgraaf op de Linge aan de Nust, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 33,50 m*	3,00	+ 0,40
N. Uitwateringssluis *van de voormalige dorpspolder Buurmalsen e.a., één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	2,92	+ 0,90
In de Zuiderlingedijk		
O. Boutensteinse sluis, *uitwateringssluis van de Boutensteinsche Wetering en van de boezem van de Mark, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	3,10	N.A.P.
P. Uitwateringssluis *van de voormalige dorpspolder Enspijk, één opening, afsluitbaar met één deur*	2,20	0,30
Q. Uitwateringssluis *van de voormalige dorpspolder Deil, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	2,34	+ 0,12
R. Uitwateringssluis *van de voormalige dorpspolders Geldermalsen en Meteren, één opening, afsluitbaar met één schuif*	2,12	+ 0,50
S. Uitwateringssluis *van de voormalige dorpspolders Ophemert en Varik, één opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	2,40	+ 1,83
T. Uitwateringssluis *van de voormalige dorpspolder Wadenoijen, één opening, afsluitbaar met één schuif*	1,76	+ 1,55
U. Uitwateringssluis *van de voormalige dorpspolder Zennewijnen en een deel van de voormalige dorpspolder Drumpt, één opening, afsluitbaar met één schuif*	1,40	+ 2,30
V. Uitwateringssluis *van het zuidelijk deel van de voormalige dorpspolder Tiel en van een deel van de voormalige dorpspolder Drumpt, één opening, afsluitbaar met één schuif*	1,00	+ 2,20
W. Keersluis *(tevens inlaatsluis voor de Linge) in het kanaal ten zuidwesten van Tiel, drie openingen, ieder afsluitbaar met twee rijen schotbalken*		
iedere opening	5,00	+ 1,22
X. Uitwateringssluis *van een deel van de voormalige dorpspolder Drumpt en van het noordelijk deel van de voormalige dorpspolder Tiel, één opening, afsluitbaar met één schuif*	1,38	+ 2,40
IJ. Tedingwaardse sluis, *uitwateringssluis van het noordelijk deel van de voormalige dorpspolder Drumpt, één opening, afsluitbaar met één schuif*	0,50	+ 3,13
In de Rechterbandijk van de Waal		
Z. Prins Bernhardsluis, *gekoppelde schutsluis tussen het Amsterdam—Rijnkanaal (Betuwepand) en de Waal te Tiel met drie achter elkander gelegen schutkolken, afsluitbaar met een heldeur, drie paar puntdeuren en twee naaldkeringen, schutkolklengte van de zuidelijke kolk 97,33 m, van de middelste 163,70 m en van de noordelijke 98,75 m, de totale schutkolklengte bedraagt 362,38 m*	18,00	2,35
Aan de rivierzijde ligt een jokdorpel		1,61
Langs de sluis zijn aan weerszijden inlaatriolen aangebracht	3,20	
bodem buitenhoofd		0,75
bodem binnenhoofd		2,95
A_1. Inlaatsluis *voor de Stadsgrachten van Tiel, één opening, afsluitbaar met twee schuiven*	1,00	+ 4,30
B_1. Inlaatsluis *voor de Linge (via het kanaal ten zuiden van Tiel), twee openingen, ieder afsluitbaar met twee rijen schotbalken; de noordelijke opening is tevens voorzien van tolkleppen*		
iedere opening	5,00	+ 1,58
In de Rechterbandijk van de Maas		
C_1. Uitwateringssluis *voor het gemaal van het polderdistrict Rijk van Nijmegen en Maas en Waal, bestaande uit drie kokers, ieder afsluitbaar met één schuif, één rij schotbalken en één klep*		
iedere koker	2,50	+ 0,50
Aan weerszijden van het gemaal één koker, dienende voor vrije lozing, ieder afsluitbaar met één schuif en één klep		
iedere koker	2,50	+ 0,50
Overige sluizen		
D_1. Schutsluis *te Werkhoven tussen het 2e en 3e pand van de Kromme Rijn, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,90 m*	5,00	0,05
Beoosten de schutsluis bevindt zich een stroomsluis,	5,00	0,10
E_1. Schutsluis *te Cothen tussen het 1e en 2e pand van de Kromme Rijn, met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 27,90 m*	5,00	
bovenslagdrempel		+ 0,30
benedenslagdrempel		+ 0,15
Beoosten de schutsluis bevindt zich een stroomsluis, afgesloten door schotbalken	5,00	+ 0,05
F_1. Uitwateringssluis *van de Stadsgrachten van Wijk bij Duurstede op het 1e pand van de Kromme Rijn, bestaande uit een betonnen koker, afsluitbaar met één schuif*	1,05	*bodem* + 2,65
G_1. Schutsluis *ten noorden van Wijk bij Duurstede, in het benedengedeelte van de Amerongerwetering, bestaande uit twee houten schutten, schutkolklengte 25,— m*	2,50	+ 1,85
De sluis wordt niet meer gebruikt.		
H_1. Keersluis *in de Cothergrift ten zuidwesten van Nederlangbroek, één opening, afsluitbaar met twee rijen schotbalken*	4,00	*vloer* + 0,76
I_1. Betonnen stuw *in de Korne beoosten Buren, één opening, afsluitbaar met één tweedelige schuif*	6,00	0,60
K_1. Betonnen stuw *in de Linge beoosten Buurmalsen, twee openingen, ieder afsluitbaar met één tweedelige schuif*		
iedere opening	5,50	0,65
L_1. Betonnen stuw *in de Linge bewesten Wadenoijen, twee openingen, ieder afsluitbaar met één tweedelige schuif,*		
iedere opening	4,75	N.A.P.
M_1. Betonnen stuw *in de Linge te Kapel-Avezaath, twee openingen, ieder afsluitbaar met één tweedelige schuif*		
iedere opening	4.75	+ 0.80

[1]) *De schutkolklengte van de sluizen is gemeten tussen de deuren.*

Rhenen Oost

leggerkaart
waterstaatskartografie

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. *Kleur van de rechtstreeks op de grote rivieren afwaterende polders en hoge gronden*

Van de hoge gronden die op de Nederrijn afwateren zijn de gedeeltelijk aan de oostelijke rand van dit blad voorkomende gebieden van de Kortenburgsche Beek en de Molenbeek, gezamenlijk groot 6700 ha en van de Heelsumsche Beek groot 8600 ha, met afzonderlijke biezen aangegeven.

Het eerste pand van het Valleikanaal dat met de Nederrijn in open verbinding staat, loopt tot de Grebbesluis (damsluis no 1). Op dit pand dat een lengte heeft van 1,5 km loost de buitendijks gelegen polder genaamd „de Blauwkamersche Buitenwaarden" groot 95 ha.

II. *Valleikanaal*

Dit kanaal, dat uitsluitend als afwateringskanaal dienst doet, loopt van de Nederrijn bij de Grebbe tot de Eem bij Amersfoort. Het is ongeveer 37,4 km lang en is door zeven sluizen in acht panden verdeeld. Er zijn negen sluizen, doch de sluizen nos 7 en 8 doen geen dienst als stuw. De bodembreedte wisselt van 5,50 m tot 15,00 m; de diepte bij de aangenomen hoogwaterafvoer bedraagt 1,70 m tot 2,57 m. De totale oppervlakte van het gebied, dat op het Valleikanaal afwatert, bedraagt 64 590 ha.

Het kanaal met de kunstwerken zijn in beheer en onderhoud bij de provincie Utrecht.

De volgende panden komen geheel of gedeeltelijk op dit blad voor.

Eerste pand van de Nederrijn tot de Grebbesluis (damsluis no 1) *(zie onder I).*

II A. Tweede pand, van de Grebbesluis (damsluis no 1) tot de schotbalksluis in de slaperdijk aan de Roode Haan (damsluis no 2)

De lengte bedraagt 13,9 km. Het stuwpeil wisselt van 4,60 m tot 4,80 m + N.A.P.

De totale oppervlakte van het stroomgebied, bestaande uit hoge gronden grotendeels gelegen in de waterschappen Grebbe en Wageningen en Ede, bedraagt 9 250 ha. Het bestaat uit twee delen, respectievelijk groot 3 450 ha en 5800 ha. Het gebied van 3 450 ha ligt ten westen van het Valleikanaal en loost door verschillende kleine watergangen gedeeltelijk rechtstreeks en gedeeltelijk via een evenwijdig met het kanaal lopende bermsloot op dit kanaal.

Het gebied groot 5 800 ha ligt ten oosten van het Valleikanaal en loost door verschillende watergangen rechtstreeks op dit kanaal.

Door stuwen en afsluitbare duikers worden verschillende watergangen in beide delen van het gebied, ten behoeve van de watervoorziening van de aanliggende gronden op een hoger peil gehouden.

II B. Derde pand, van de schotbalksluis in de slaperdijk aan de Roode Haan (damsluis no 2) tot de schotbalksluis in de spoorbaan Utrecht—Ede (damsluis no 3)

De lengte bedraagt 3,6 km. Het stuwpeil wisselt van 3,90 m + tot 4,30 m + N.A.P.

Het gebied, dat zijn water op dit pand afvoert, heeft een grootte van 3080 ha en bestaat uit twee delen, respectievelijk groot 240 ha en 2 840 ha. Het gebied van 2 840 ha komt gedeeltelijk aan de noordelijke rand van dit blad voor. (Zie verder blad Amersfoort Oost).

III. *Heiligenbergerbeek*

De totale oppervlakte van het stroomgebied, bestaande uit hoge gronden bedraagt ongeveer 11 690 ha. Hiervan ligt 10 785 ha in het waterschap Heiligenbergerbeek. Het water van dit gebied wordt afgevoerd via de Woudenbergsche Grift, de Heiligenbergerbeek e.a. op de stadsgrachten van Amersfoort en vervolgens door een tweetal sluizen en een stuw op de Eem. (Zie blad Amersfoort West).

IV. *Amerongerwetering*

De oppervlakte van het stroomgebied dat voor een klein deel aan de westelijke rand van het blad voorkomt, bedraagt 1000 ha (Zie verder blad Rhenen West).

V. *De Linge (Kanaal van Steenenhoek)*

Het op de Linge afwaterende gebied omvat alle landen, welke ten noorden begrensd worden door de bandijken van Nederrijn en Lek, ten westen door de Bazel- en Zouwedijk langs de Oude Zederik en door de Arkelsche dijk langs de Linge tot Gorinchem, ten zuiden door de bandijken van Merwede en Waal en ten oosten door de bandijken van Pannerdensch Kanaal en Nederrijn met uitzondering van de voormalige dorpspolder De Marsch, Lede en Oudewaard die op de Nederrijn en van de dorpspolder Herwijnen die op de Waal loost.

De totale oppervlakte van het stroomgebied is ongeveer 71 000 ha. Hierin is niet begrepen het ruim 2 000 ha grote winterbed van de Linge.

De Linge begint bij Doornenburg in het bovengedeelte van de Overbetuwe kruist ten oosten van Zoelen het Amsterdam—Rijnkanaal en loost door de Steenenhoekse kanaalsluis te Gorinchem op het Kanaal van Steenenhoek. Bij onvoldoende natuurlijke lozing wordt de Linge, via dit kanaal, te Steenenhoek op de Merwede afgemalen door het op 31 October 1945 in bedrijf gestelde dieselgemaal „Mr Dr G. Kolff". Dit gemaal vervangt het in 1865/66 gestichte schepradstoomgemaal.

Ter verbetering van de waterafvoer en ter gedeeltelijke ontlasting van het op de Benedenlinge door de Bovenlinge aangevoerde water, zomede voor de watervoorziening in droge tijden, zijn de volgende verbeteringswerken in de jaren 1950—1954 uitgevoerd:

a. een aftakking van de Bovenlinge ten westen van Hemmen naar Het Pannenhuis aan de Rijndijk, met ter plaatse een dieselgemaal voor bemaling van de Bovenlinge op de Nederrijn;
b. een electr. gemaal op de syphon, waarmede de Bovenlinge onder het Amsterdam—Rijnkanaal wordt doorgevoerd, voor bemaling van de Bovenlinge op dit kanaal, met tegelijkertijd versterking van het Rijksgemaal te Rijswijk (zie blad Rhenen West);
c. een inlaatsluis in de linkerbandijk van het Pannerdensch Kanaal (zie blad Arnhem West);
d. een aantal stuwen in de Linge.

Waterinlating ten behoeve van de watervoorziening van het Lingegebied in droge tijden heeft plaats uit het Pannerdensch Kanaal door de inlaatsluis onder Doornenburg, uit de Waal via het inundatiekanaal ten zuiden van Tiel, en door inmaling uit de Nederrijn en het Amsterdam—Rijnkanaal (Betuwepand) door de hierboven onder a en b genoemde gemalen.

De waterstand op de Linge van Buren tot Gorinchem en op het Kanaal van Steenenhoek wordt zoveel mogelijk gehouden op 0,80 m + N.A.P. De gewenste stuwpeilen vóór de op dit blad voorkomende stuwen L, M en N bedragen in de zomer respectievelijk 6,40 m, 5,80 m en 4,80 m + N.A.P.

De Linge van de inlaatsluis te Doornenburg tot de Arkelsche Dam, de Korne met inbegrip van de Stadsgracht van Buren, het Kanaal van Steenenhoek en het toevoerkanaal naar het gemaal bij Het Pannenhuis onder Lakemond zijn in beheer en onderhoud bij het Waterschap van de Linge; beneden Arkelse Dam zijn de Linge en de kruising van het Merwedekanaal met het Kanaal van Steenenhoek bij het Rijk in onderhoud.

VI. *Leeuwensche Wetering e.a.*

De Leeuwensche Wetering, de Rijksche Wetering en de Blauwe Wetering vormden vóór 1953 drie afzonderlijke boezems, die door drie uitwateringssluizen, de Leeuwense sluis, de Rijkse sluis en de Blauwe sluis op de Maas boven de stuw te Lith konden afwateren. Bij gestremde natuurlijke lozing werden de weteringen op de rivier afgemalen door drie bij deze sluizen gebouwde stoomgemalen. De Leeuwensche Wetering kon bovendien door middel van een hulpsluis via de polder Alphen, op de Maas beneden de stuw te Lith lozen.

De bovengenoemde drie gemalen doen thans geen dienst meer. De Leeuwense sluis is vervallen, de beide overige sluizen (G en I) doen nog dienst voor het inlaten van water.

De weteringen zijn in 1953 met elkander in open verbinding gebracht en vormen thans met één in genoemd jaar gegraven hoofdwetering naar de uitwateringssluis ten westen van Alphen (zie blad Rhenen West) één boezem. Door deze sluis loost de boezem thans op de Maas beneden Lith. Door één in 1952 gebouwd gemaal bij de uitwateringssluis kan de boezem, bij onvoldoende natuurlijke lozing, op de Maas worden afgemalen.

Het boezempeil bij het gemaal bedraagt ongeveer 2,60 m + N.A.P.

Door verschillende stuwen en keersluizen wordt de wetering plaatselijk opgestuwd ten behoeve van de aangrenzende polders. De gewenste zomerstuwpeilen bedragen, boven het Horssense schutlaken (Q) 5,80 m + N.A.P., boven de stuw bij de Lage Zijvond (P) 4,50 tot 5,00 m + N.A.P. en boven de stuw bij de Langhartige steeg (O) 4,10 m + N.A.P.

De oppervlakte van het op de boezem afwaterend gebied, bestaande uit polders en boezemland bedraagt 11 245 ha. In deze oppervlakte is niet begrepen 230 ha polderland en hoge gronden die via de Broeksche Leigraaf tevens op de Nieuwe Wetering kunnen afwateren.

De boezem met gemaal en de kunstwerken zijn in beheer en onderhoud bij het polderdistrict Rijk van Nijmegen en Maas en Waal.

VII. *Nieuwe Wetering*

Deze wetering begint bij de Teerse sluis voorkomende op blad Arnhem West en loost bij Appeltern door de Appelternse sluis (sluis K) op de Maas. Bij hoge buitenwaterstanden wordt de wetering op de rivier afgemalen door het stoomgemaal bij de Appelternse sluis.

Het zomerpeil bij het gemaal bedraagt ongeveer 5,50 m + N.A.P., het winterpeil 4,80 m + N.A.P. Het stuwpeil boven de stuw te Bergharen bedraagt in de zomer ongeveer 5,90 m + N.A.P., in de winter ongeveer 5,30 m + N.A.P.

De oppervlakte van de op de boezem lozende polders, boezemland en de beoosten het Maas Waalkanaal gelegen hoge gronden bedraagt 13 370 ha. Hierin is niet begrepen 230 ha polderland en hoge gronden, die via de Broeksche Leigraaf tevens op de Leeuwensche Wetering e.a. (gebied VI) lozen.

Ten behoeve van de watervoorziening in droge tijden heeft waterinlating plaats door een tweetal inlaatsluizen (zie blad Arnhem West) uit het Maas Waalkanaal.

De wetering, gemaal en overige kunstwerken zijn in beheer en onderhoud bij het polderdistrict Rijk van Nijmegen en Maas en Waal.

VIII. *Maas beneden de stuw te Grave*

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 433 ha. Het peil waarnaar wordt gestreefd, bedraagt 4,50 m + N.A.P. De gemiddelde zomerstand is 4,61 m + N.A.P., de gemiddelde winterstand 4,80 m + N.A.P.

Het gebied bestaat uit polder- en boezemland, waarvan slechts een klein deel aan de zuidelijke rand van het blad voorkomt (zie voorts de bladen 's-Hertogenbosch West en Oost en Rhenen West).

IX. *Hertogswetering*

Een klein deel van de tot het boezemgebied behorende waterschappen, De Polders van Ravenstein, 's Lands van Megen en Het Hoog Hemaal, komen aan de zuidelijke rand van het blad voor (zie verder blad 's-Hertogenbosch Oost en West).

OPRICHTING EN OPHEFFING VAN WATERSCHAPPEN IN DE GELDERSCHE VALLEI

In 1934 besloten de Staten van Utrecht en Gelderland tot de aanleg van het Valleikanaal; het Rijk verleende daarin een subsidie ten bedrage van 45 %. Door de aanleg van dit kanaal werd de mogelijkheid verkregen de verbetering van de afwatering in de verschillende stroomgebieden onafhankelijk van elkander ter hand te nemen. Daartoe werden de in het gebied bestaande zeven waterschappen opgeheven en vijf nieuwe opgericht, welke elk een geheel stroomgebied omvatten. Voorts werd opgericht het dijkschap Grebbedijk.

Deze reorganisatie is tot stand gekomen bij gelijkluidend besluit van de Provinciale Staten van Gelderland en Utrecht van resp. 28 Mei en 1 Juni 1948, koninklijk goedgekeurd op 23 November 1948 en opgenomen in het provinciaal blad van Gelderland no 64 van 1948 en in dat van Utrecht no 49 van dat jaar. Het besluit is in werking getreden op 1 Januari 1949.

Bij dit besluit werden *opgericht* en gereglementeerd:

1. het waterschap van de Barneveldse Beek;
2. het waterschap Grebbe;
3. het waterschap Heiligenbergerbeek;
4. het waterschap Lunterse Beek;
5. het waterschap Wageningen en Ede;
6. het dijkschap Grebbedijk.

De onder 2 en 3 genoemde waterschappen liggen in de provincie Utrecht; de overige in de provincies Gelderland en Utrecht. Het omslagplichtig gebied van het dijkschap Grebbedijk ligt in de waterschappen Grebbe en Wageningen en Ede.

De bij gelijkluidend besluit van de Staten van Gelderland en Utrecht van 28 Mei/1 Juni 1948 *opgeheven* waterschappen zijn de volgende:

1. heemraadschap de Rivier de Eem, beken en aankleve van dien;
2. Collegiën der Exonereerende Landen;
3. waterschap, genaamd Het Veenraadschap der Geldersche en Stichtsche Veenen;
4. buitenpolder Maanen en Veldhuizen;
5. waterschap De Rhenensche Nude en Achterbergsche Hooilanden;
6. College ter Directie van den Slaperdijk;
7. polderdistrict Wageningen en Bennekom.

WATERSCHAPPEN DIE BIJZONDERE BELANGEN BEHARTIGEN

Gelderland

De polders in Gelderland hebben in het algemeen geen bijzondere reglementen, doch worden beheerst door het Reglement op het Beheer der Rivierpolders (prov. blad no 52 van 1934). Voor later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 82 van 1936, no 10 van 1937, no 31 en no 57 van 1942, no 43 van 1948 en no 74 van 1951. Onder dit reglement vallen de polderdistricten, de dorpspolders en de buitenpolders. De dorspolders staan onder toezicht van de polderdistricten; de polderdistricten en de buitenpolders staan onder rechtstreeks toezicht van Gedeputeerde Staten.

Er zijn ook polderdistricten zonder dorpspolders. De buitenpolders zijn de polders, die buiten de polderdistricten zijn gelegen. Alle polderdistricten en dorpspolders zijn vermeld in een bij genoemd reglement gevoegde staat A en de buitenpolders in een bij het reglement gevoegde staat B.

Op dit blad komen geheel of gedeeltelijk de navolgende polderdistricten voor: Nederbetuwe; Overbetuwe (van beide voornoemde polderdistricten zijn de dorpspolders bij besluit der Provinciale Staten van Gelderland van 16 December 1952 no F 2, prov. bl. no 153 van 1953, opgeheven); Rijk van Nijmegen en Maas en Waal met de dorpspolders Dreumel, Alphen, Wamel, Leeuwen, Maasbommel, Altforst, Appeltern, Horssen, Puiflijk, Druten, Afferden, Deest, Bergharen, Batenburg, Leur, Hernen, Wijchen, Winssen, Ewijk en Beuningen.

Gelderland en Zuidholland

Waterschap van de Linge

Het reglement voor het waterschap de Linge-uitwatering werd vastgesteld bij Koninklijk besluit van 23 October 1880, no 15 (*Staatsblad* no 183). Het werd later meermalen gewijzigd.

(Vervolg Z.O.Z.)

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand.

Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten. De polders hebben in verschillende tinten de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In hoge gronden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens van het boezemgebied aan; een smalle bies de onderverdeling.

Daar, waar een waterloop de grens van een stroomgebied vormt, is de bies onderbroken.

Bij belangrijke waterleidingen is de benaming in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens van de provincie Noordbrabant omtrent kanalen, vaarten, stromende wateren, reglementen, waterschappen, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterkeringen, overstromingen verveningen en droogmakerijen, bedijkingen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde literatuur, de beschrijving van de provincie Noordbrabant behorende bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEKENS

Teken	Verklaring
c 2x300 1.5	Stoomgemaal — Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = Schroefpomp; sr = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
c 2x375 4.0	Electrisch gemaal
c 30 3.5	Oliegemaal
18.0	Schepradwatermolen met vlucht in m.
+	Klein gemaaltje.
<	Keersluis.
	Stuw of stenen dam.
s	Stuw met schuif of schotbalken.
><	Uitwateringssluis.
>< Inl. sl.	Inlaatsluis.
>< Hulpsluis	Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
	Grondduiker onder een waterleiding.
	Grondduiker onder een waterleiding met afsluiting.
	Peilmerk van het N.A.P.
	Peilschaal.
	Peilschaal geregeld waargenomen.
z.s.+5.48	Gewenste zomerstand in een polder. } in m t.o.v. N.A.P.
6.7	Hoogtecijfers. } in m t.o.v. N.A.P.
pl 909	Kilometerpaal.
	Verharde weg.
	Spoorweg.
195 ha	Grootte van polders in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
	Waterkerende dijk.
	Dijkverdediging, strekdammen, kribben.
----	Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn doorgaans alleen aangegeven waar zij afwijken van de waterstaat.
-·-·-	Provinciale grens.
········	Toe- en afvoerleiding rioolgemaal.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

UTRECHT 31 W O	AMERSFOORT 32 W O	ZUTPHEN 33 W O
GORINCHEM 38 W O	RHENEN 39 W O	ARNHEM 40 1EN3 2EN4
GEERTRUIDENB. 44 W O	'SHERTOGENB. 45 W O	VIERLINGSBEEK 46

Herzien in 1953.
Ged. bijgewerkt tot 1954.

RHENEN OOST

VII B.a.795
(ed. 3, bl. 39-0)

Bij besluit der Provinciale Staten van Zuidholland en Gelderland respectievelijk van 17 December 1940 en 8 Januari 1941 werd het reglement voor het waterschap opnieuw herzien en o.m. de naam veranderd in „Waterschap van de Beneden-Linge". Het reglement met alle wijzigingen werd opgenomen in het buitengewoon provinciaal blad van Zuidholland no 1136, onder volgnummer 1886 en in het provinciaal blad van Gelderland no 32 van 1941.

Het reglement voor de Boven-Linge werd vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van Gelderland van 16 Juli 1941 no 259, prov. blad no 33 van 1941, krachtens welk reglement het beheer en onderhoud van de Bovenlinge berust bij de polderdistricten Overbetuwe en Nederbetuwe.

Bij besluit der Provinciale Staten van Zuidholland en Gelderland respectievelijk van 17 December 1952, no VI en 16 December 1952 no F-1A werd het waterschap van de Beneden-Linge opgeheven en het waterschap van de Linge opgericht. Het reglement werd opgenomen in het buitengewoon provinciaal blad van Zuidholland no 1431, onder volgnummer 2181 en in het provinciaal blad van Gelderland no 113 van 1953. Het tijdstip van in werkingtreden van het gemeenschappelijk besluit der Staten werd bepaald op 1 Juli 1953 (Provinciaal blad van Zuidholland no 1432, onder volgnummer 2182).

Bij besluit der Provinciale Staten van Gelderland van 16 December 1952 no F-1B, prov. blad no 114 van 1953 werd het reglement voor de Boven-Linge ingetrokken.

Het bij de Lingeboezem belanghebbende gebied wordt begrensd door de bandijken van het Pannerdensch kanaal, de Nederrijn, en de Lek, de Waal en de Merwede tot de grens tussen het hoogheemraadschap van de Alblasserwaard met Arkel beneden de Zouwe en dat van de Vijfheerenlanden, met buitensluiting van de voormalige dorpspolder De Marsch, Lede en Oudewaard en van de dorpspolder Herwijnen.

Het omslagplichtig gebied van het waterschap is groot 69 433 ha.

De taak van het waterschap is het beheer van de Lingeboezem ten behoeve van de afwatering, de watervoorziening en de scheepvaart, benevens de bescherming van de hoedanigheid van het water.

De voornaamste werken bij het waterschap in beheer en onderhoud zijn: de Linge van de inlaatsluis te Doornenburg tot de Arkelsche Dam, de Korne met inbegrip van de Stadsgracht van Buren, van de stuw aan het boveneinde der stadsgracht af, het Kanaal van Steenenhoek, de dijken langs dit kanaal voorzover niet in onderhoud bij anderen, het toevoerkanaal van het gemaal bij Het Pannenhuis onder Lakemond, de inlaatduiker met toevoerkanaal te Doornenburg, de stuwen in de boezem; de gemalen bij Het Pannenhuis, op de grondduiker onder het Kanaal van Amsterdam naar de Bovenrijn en te Steenenhoek; de Steenenhoekse kanaalsluis met de daarover gelegen brug te Gorinchem, de spuisluizen, de schutsluis en de brug in de Merwededijk te Steenenhoek.

Noordbrabant

Zie voor gegevens over de waterschappen die in de provincie Noordbrabant gelegen zijn, de provinciale beschrijving behorende bij de waterstaatskaart.

SLUIZEN	Wijdte in de dag m	Slagdrempeldiepte in m + N.A.P.
In de Rechterbandijk van de Nederrijn		
A. Grebbesluis, *damsluis no 1, inlaatsluis tussen de Nederrijn en het Valleikanaal met twee openingen*		
Westelijke opening, *buitenzijde twee rijen schotbalken (van de buitenste rij schotbalken zijn de onderste — tot 6,50 m + N.A.P. — vervangen door een schuif) en één paar puntdeuren; binnenzijde één rij schotbalken* . . .	*3,00*	*3,44*
Oostelijke opening, *buitenzijde twee rijen schotbalken en één paar puntdeuren, binnenzijde één paar puntdeuren en één rij schotbalken. Deze opening kan dienst doen als schutsluis, de schutkolklengte — gemeten tussen de deuren — bedraagt 13,35 m*	*5,00*	*3,44*
B. Witte sluis, *inlaatsluis voor de verversing van de riolering van Wageningen bestaande uit twee kokers, ieder afsluitbaar met één schuif en één klep, iedere koker*	*0,47*	*6,10*
Door deze sluis heeft tevens, bij lage rivierstanden, de vrije lozing van het rioolwater plaats en bij hoge rivierstanden de toevoer ervan naar het gemaal.		
In de Linkerbandijk van de Nederrijn		
C. Uitwateringssluis *voor het gemaal bij Het Pannenhuis onder Lakemond, één opening afsluitbaar met één wachtdeur en één schuif*	*3,30*	*vloer 3,40*
D. *Uitwateringssluis van de voormalige dorpspolder De Marsch, Lede en Oudewaard, één opening afsluitbaar met één schuif, één deur en schotbalken*	*1,20*	*5,51*
E. Oudewaardse sluis, *uitwateringssluis van de voorboezem van de voormalige dorpspolder De Marsch, Lede en Oudewaard, één opening afsluitbaar met één schuif, één deur en schotbalken*	*1,40*	*4,68*
In de Rechterbandijk van de Waal		
F. Uitwateringssluis *(hulpsluis) van de buitenpolder „Willemspolder", één opening afsluitbaar met één schuif*	*0,75*	*3,90*
In de Rechterbandijk van de Maas		
G. Rijkse sluis, *voormalige uitwateringssluis — thans inlaatsluis — voor de Rijksche Wetering, één opening, aan de buitenzijde afsluitbaar met twee naast elkander gelegen schuiven*		
iedere schuif	*1,85*	*3,05*
aan de binnenzijde twee rijen schotbalken en één paar puntdeuren	*3,05*	*3,25*
H. Maasbommelse sluis, *voormalige uitwateringssluis voor de dorpspolder Maasbommel, één opening, aan de buitenzijde afsluitbaar met twee naast elkander gelegen schuiven*		
iedere schuif	*1,15*	*3,28*
aan de binnenzijde één deur	*1,84*	*3,33*
De sluis wordt niet meer gebruikt.		
I. Blauwe sluis, *voormalige uitwateringssluis — thans inlaatsluis — voor de Blauwe Wetering, één opening aan de buitenzijde afsluitbaar met twee naast elkander gelegen schuiven*		
iedere schuif	*1,75*	*3,20*
aan de binnenzijde één paar deuren	*3,10*	*3,40*
K. Appeltermse sluis, *uitwateringssluis voor de Nieuwe Wetering, één opening, aan de buitenzijde afsluitbaar met twee naast elkander gelegen schuiven*		
iedere schuif	*1,80*	*3,97*
aan de binnenzijde één paar deuren	*2,95*	*4,17*
STUWEN		
L. Betonnen stuw *in de Linge bewesten de aftakking naar het gemaal aan Het Pannenhuis, één opening afsluitbaar met één tweedelige schuif*	*6,00*	*4,20*
M. Betonnen stuw *in de Linge bewesten de spoorbrug in de spoorbaan Nijmegen-Tiel, één opening afsluitbaar met één tweedelige schuif*	*6,00*	*3,52*
N. Betonnen stuw *in de Linge bij de Pottense brug, één opening afsluitbaar met één tweedelige schuif*	*6,00*	*2,41*
O. Betonnen stuw *in de hoofdwetering ten westen van Altforst, twee openingen ieder afsluitbaar met één tweedelige schuif, iedere opening*	*4,30*	*1,51*
P. Betonnen stuw *in de Rijksche Wetering ten westen van Altforst, twee openingen ieder afsluitbaar met één tweedelige schuif, iedere opening*	*3,55*	*1,82*
Q. Horssense schutlaken, *betonnen stuw in de Oude Wetering ten noorden van Horssen, één opening afsluitbaar met één tweedelige schuif*	*2,30*	*3,46*
R. Betonnen stuw *in de Nieuwe Wetering te Bergharen, één opening afsluitbaar met schotbalken* .	*3,50*	*4,40*

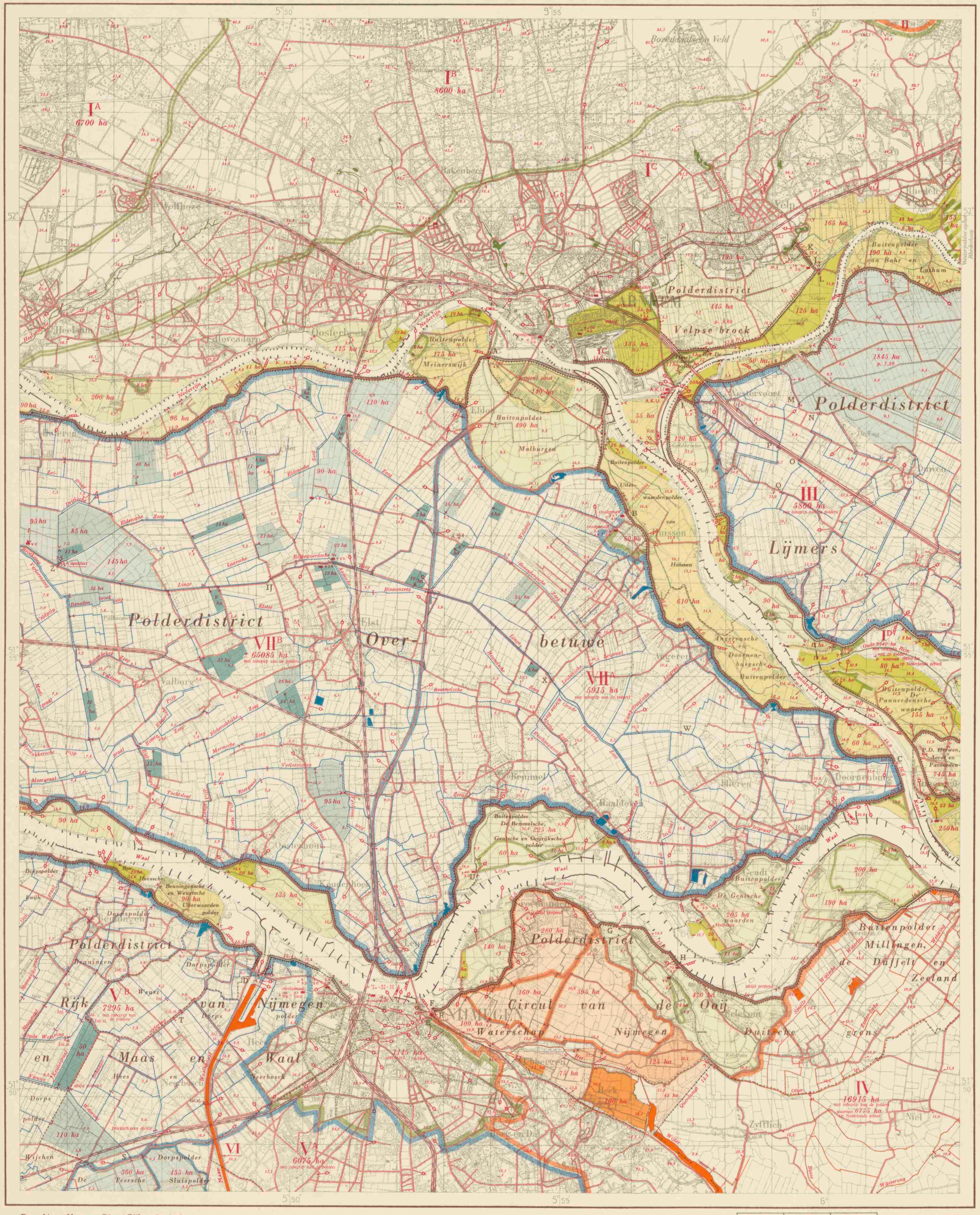

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1:50000

Amersfoort oost 32	Zutphen west 33	Zutphen oost 33
Rhenen oost 39	Arnhem west 40	Arnhem oost 40
's-Hertogenbosch oost 45	Vierlingsbeek 46	

Verkend in 1951

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Vrij op de grote rivieren afwaterende gronden

Het gebied bestaat uit hoge gronden, polderland en boezemland. De hoge gronden, welke op de Neder-Rijn en op de IJssel afwateren en gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn onderverdeeld in:

IA. *Het gebied, afwaterend door de Renkumsche Beken, groot 6700 ha.*

IB. *Het gebied, afwaterend door de Heelsumsche Beek, groot 8600 ha.*

IC. *Het direct op de Nederrijn en IJssel afwaterend gebied.*

ID. *Het gebied, afwaterend op de Oude Rijn, groot 9640 ha, met inbegrip van de polders, waarvan 6990 ha op Nederlands gebied.*

Zie voorts de bladen Rhenen-Oost, Zutphen-West, Zutphen-Oost en Arnhem-Oost.

II. De Eerbeeksche Beek boven de watermolen te „De Haar"

Dit gebied komt voor een klein gedeelte aan de noordoostelijke rand van het blad voor en bestaat uit hoge gronden.

Zie voorts de bladen Zutphen-West en -Oost.

III. Gebied, afwaterend door de uitwateringssluis van het polderdistrict Lijmers te Giesbeek

Het gebied bestaat uit polderland en hoge gronden en is groot 5860 ha. Zie voorts het blad Arnhem-Oost.

IV. Wijlermeer

De voornaamste waterlopen, welke op dit blad voorkomen, zijn: Het Meer, de Otterlei, de Smalle Wielsche Wetering, de Zeelandsche Wetering en de Bosse Wässerung.

Het gebied bestaat uit polderland en hoge gronden en is groot 16 915 ha met inbegrip van de polders, waarvan 6775 ha op Nederlands gebied is gelegen. De boezem loost door de Meersluis (E) op de Waal en kan hierop worden bemalen door het dieselgemaal van het waterschap Nijmegen-Duitsche grens.

De vier polders, groot respectievelijk 100 ha, 160 ha, 280 ha en 395 ha, kunnen 's zomers in bijzondere gevallen door sluis F op de Waal lozen.

Zie voorts de bladen Vierlingsbeek en Arnhem-Oost.

V. Nieuwe Wetering

De voornaamste waterlopen, welke op dit blad voorkomen, zijn: de Nieuwe Wetering, de Schaapswetering, de Keutergraaf, de Oude Wetering, de Ooigraaf, de Steenwijksgraaf en de Steeggraaf. Het gebied bestaat uit hoge gronden en polderland en is onderverdeeld in:

VA. *Het gebied boven de Teersche Sluis, groot 6075 ha.*

VB. *Het gebied beneden de Teersche Sluis, groot 7295 ha.*

Ten behoeve van de watervoorziening in droge tijden kan door twee inlaatsluizen water worden ingelaten uit het Maas—Waalkanaal.

De Nieuwe Wetering loost bij Appeltern op de Maas en kan hierop worden bemalen.

Bij het samenstellen van de kaart is rekening gehouden met de plannen tot verbinding van het bovendeel van de Oude Wetering met de Nieuwe Wetering.

Zie voorts de bladen Rhenen-Oost, 's-Hertogenbosch-Oost en Vierlingsbeek.

VI. Maas—Waalkanaal

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 70 ha; er wateren geen gronden op af. Het kanaalpeil bedraagt 7,50 m + N.A.P., overeenkomende met het stuwpeil van de gekanaliseerde Maas te Grave.

Zie voorts het blad Vierlingsbeek.

VII. Linge

De voornaamste waterlopen zijn op de kaart aangegeven. Het gebied bestaat uit hoge gronden en polderland en wordt op dit blad onderverdeeld in:

VIIA. *Het gebied, groot 5915 ha, ten oosten van de Rijksweg Arnhem—Nijmegen.*

VIIB. *Het gebied ten westen van de Rijksweg Arnhem—Nijmegen, groot ± 65 085 ha.*

De Linge loost via het Kanaal van Steenenhoek op de Merwede en kan door het dieselgemaal „Mr. Dr. G. Kolff" op deze rivier worden bemalen. Voorts zal bij de grondduiker, welke de Linge onder het Amsterdam—Rijnkanaal doorvoert, een gemaal worden gebouwd om overtollig Lingewater op dit kanaal te kunnen brengen, terwijl bij Pannenhuis aan de Rijnbandijk een gemaal zal worden gesticht om de Bovenlinge op de Rijn te kunnen bemalen.

De totale oppervlakte van het stroomgebied van de Linge is ongeveer 71 000 ha; hierin is niet begrepen het ongeveer 2000 ha beslaande winterbed.

Ten einde in droge tijden het gebied van de Boven-Linge van water uit het Pannerdensch Kanaal te kunnen voorzien, is bij Doornenburg een inlaatsluis gebouwd en wordt de Boven-Linge door het verruimen van het profiel en het bouwen van stuwen geschikt gemaakt als aanvoerleiding voor deze watervoorziening.

Zie voorts de bladen Rhenen-Oost en -West en Gorinchem-Oost en -West.

VERKLARING DER TEKENS

Elektrisch gemaal, Oliegemaal, Klein gemaaltje — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, s = schroefpomp, v = vijzel) en het aantal m^3 waterverzet per minuut bij de in m opgegeven opvoerhoogte

Kleine watermolen
Schutsluis
Keersluis
Uitwateringssluis of afsluitbare duiker
Inlaatsluis
Grondduiker
Stuw
Peilmerk van het N.A.P.
Peilschaal
Peilschaal, geregeld waargenomen (Reg = registrerend)
Polderpeil in m + N.A.P.
Hoogtecijfer in m + N.A.P.
Verharde weg
Spoorweg
Riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
Grootte van polders en stroomgebieden in ha volgens meting op de topografische kaart 1 : 25 000 met de poolplanimeter
Waterkerende dijk
Ontworpen dijk
Strekdammen, kribben
Administratieve grenzen van het waterschap, de polderdistricten, de dorpspolders en de buitenpolders
Rijksgrens

SLUIZEN EN STUWEN

Hoogte in m + N.A.P.

SLUIZEN EN STUWEN	Wijdte in de dag in m	Slagdrempel of dorpel	Bovenkant vloer	Stuwpeil
In de bandijken gelegen sluizen				
A. Uitwateringssluis *van de polder Malburgen; één opening, afsluitbaar met een deur*	2,00	7,00		
Achter de sluis bevindt zich een elektrisch gemaal, hetwelk dient voor de bemaling van de polder Malburgen en voor de bemaling der riolering van Arnhem-Zuid.				
Het water kan door een persleiding naar de Neder-Rijn worden gevoerd	∅1,00		7,00	
B. Uitwateringssluis *voor de riolering van de gemeente Huissen; één opening, aan de noordoostzijde afsluitbaar met een schuif, aan de zuidwestzijde met een wachtdeur*				
schuif	0,58	9,30		
wachtdeur	0,58	9,70		
C. Inlaatsluis *voor de Linge; één koker, hoog 3,75 m, aan de binnen- en aan de buitenzijde afsluitbaar met een stalen schuif*	3,60		6,00	
D. Schutsluis *tussen het Maas—Waalkanaal en de Waal; schutlengte 260 m, 3 roldeuren, de slagdrempels zijn even hoog*	16,00	3,00		
E. Meersluis, *uitwateringssluis van de boezem Het Meer; twee openingen, ieder met één paar puntdeuren, elke opening*	3,77	7,18		
Achter de Meersluis staat een motorgemaal met aan de noordzijde een opening voor vrije lozing	3,00		6,95	
F. Ooyse sluis, *uitwateringssluis van het polderdistrict Circul van de Ooy; één opening, afsluitbaar met een wachtdeur* (*doet alleen 's zomers in bijzondere gevallen dienst*)	3,25		8,04	
G. Uitwateringssluis *Sluis Oortjeshekken van de polder Erlecom; één opening met één schuif*	1,50		8,25	
H. Uitwatering *van het gemaal van de polder Erlecom*	∅0,70		8,40	
I. Uitwaterings- en inlaatsluis *van de Hondsbroeksche Pley; één opening met twee schuiven*				
de schuif aan de buitenzijde	1,22	8,50		
de schuif aan de binnenzijde	1,30			
J. Uitwateringssluis *van het polderdistrict Velpse broek; twee openingen, elk met één schuif, elke opening*	1,10	7,78		
Achter de sluis bevindt zich het gemaal van het polderdistrict Velpse broek				
Bij een rivierstand van 9,80 m + N.A.P. wordt ook de riolering van Velp bemalen door het gemaal van het polderdistrict Velpse broek.				
K. Uitwateringssluis *voor de kom van Velp (gemeente Rheden); twee openingen, elk met één schuif, elke schuif*	1,30		8,00	
Stuwen en niet in de bandijken gelegen sluizen				
L. Uitwateringssluis *van de Velperwaarden, één opening met een wachtdeur*	1,15	8,52		
M. Schotbalkstuw	1,65	8,01		
N. Schotbalkstuw	2,05	7,94		
O. Schotbalkstuw	4,00	8,40		
P. Schotbalkstuw	3,00	8,50		
Q. Schotbalkstuw	1,35		8,28	
R. Uitwateringssluis *van het polderdistrict Circul van de Ooy; één opening, afsluitbaar met één schuif*	2,00	7,81		
Als de vrije lozing door sluis F gestremd is, kan het gebied door het dieselgemaal van het waterschap Nijmegen-Duitsche grens achter de Meersluis E bemalen worden.				
S. Teersche Sluis, *uitwateringssluis van het gebied van de Nieuwe Wetering boven de Teersche Sluis; één opening met één schuif*	2,70	5,72		
T. Schotbalkstuw *in de Schaapswetering*	2,90	6,69		
U. Uitwateringssluis *van de buitenpolder de Bemmelsche Gentsche en Ooyrijksche polder; één opening met één schuif*	2,00	8,33		
In de Linge				
V. Stuwbrug, *afsluitbaar met tweedelige schuif*	6,00		7,00	9,50
W. Stuwbrug, *afsluitbaar met tweedelige schuif*	6,00		6,87	8,70 à 9,10
X. Stuwbrug, *afsluitbaar met tweedelige schuif*	6,00		6,64	's zomers 8,75 's winters 8,00
IJ. Stuwbrug, *afsluitbaar met tweedelige schuif*	6,00		5,67	±7,87
Z. Stuwbrug, *afsluitbaar met tweedelige schuif*	6,00		4,97	7,20

Ten noorden van de stuw een aquaduct waarmede water uit de Linge over de Eldensche Zeeg in de Drielsche Zeeg ingelaten kan worden.

TOELICHTING

Onder een polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de er in liggende waterlopen zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

De voornaamste waterlopen hierin zijn in grijs aangegeven. Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterlopen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van deze waterlopen; een smalle bies geeft de onderverdeling van het gebied aan. Daar, waar een waterloop de grens van twee gebieden vormt, vervalt de bies van het gebied, waartoe die waterloop behoort. Bij belangrijke waterlopen is de naam in rood geplaatst.

De namen van het waterschap, de polderdistricten, de dorpspolders en de buitenpolders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van het waterschap, de polderdistricten, de dorpspolders en de buitenpolders zijn slechts aangegeven waar zij afwijken van die van de waterstaat of van de rijksgrens.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men deel II van register V (Gelderland) der N.A.P.-registers.

De waterstaatskaarten zijn à ƒ 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, te 's-Gravenhage.

De kaarten kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VII B. a. 795
(ed. 3, bl. 40-W)
Universiteits-bibliotheek Utrecht

40 ARCHIEF ARNHEM WEST

Waterstaats-documentatie kartografie

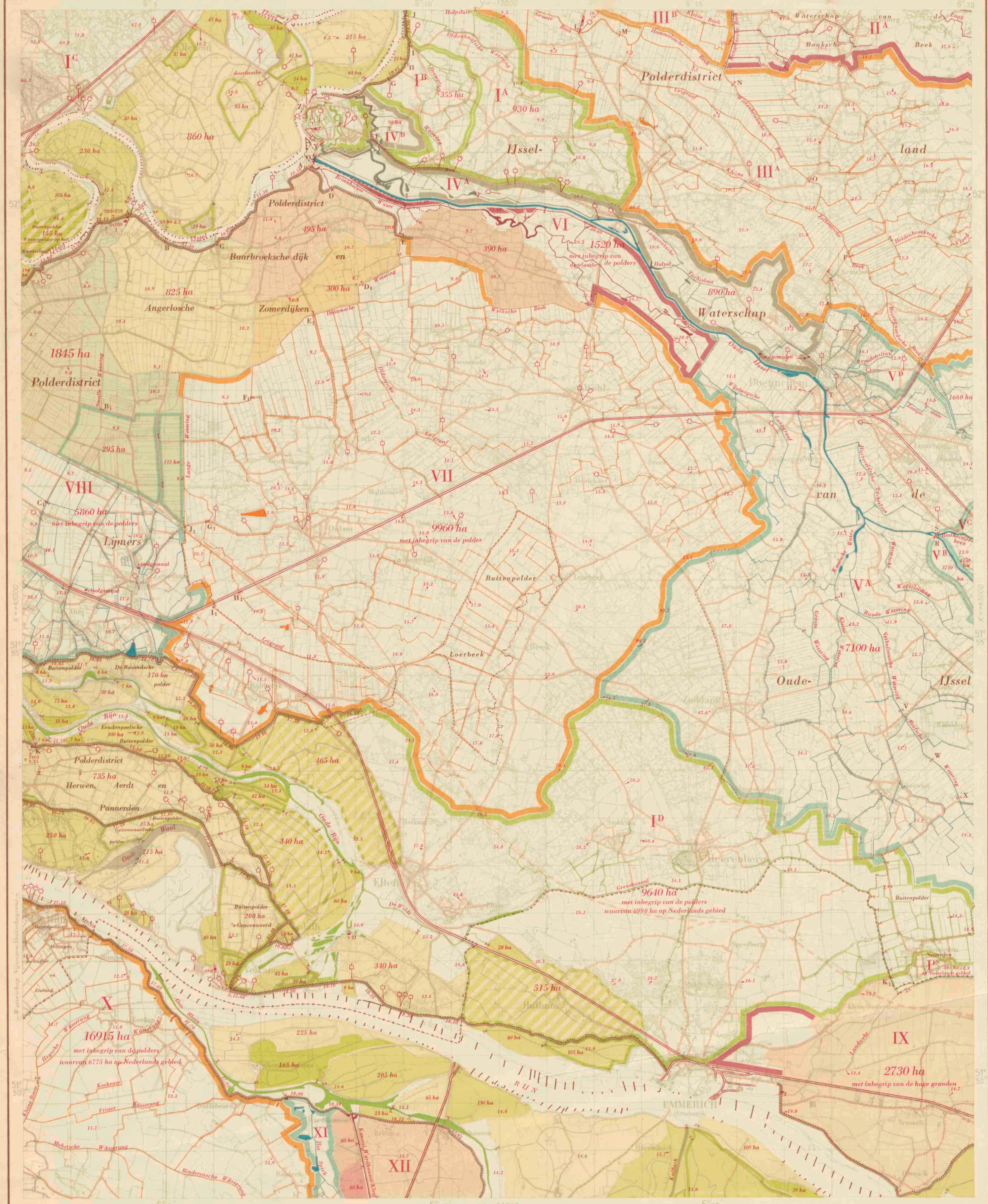

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

ZUTPHEN 33 W	O	GROENLO 34 W
ARNHEM W	40 O	AALTEN 41 W
VIERLINGSBEEK 46		

Verkend in 1951-'52.

SLUIZEN EN STUWEN

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m boven N.A.P. Slagdrempel of dorpel	Stuwpeil
In de bandijken			
A. Uitwateringssluis *van het polderdistrict Lijmers, zes openingen, elk afsluitbaar met een deur, iedere opening*	2,20	6,58	
Achter het gemaal een schotbalkstuw, drie openingen, ieder	6,50	6,17	7,80
B. Bronkhorstersluis, *uitwateringssluis, één opening, afsluitbaar met een deur*	1,65	7,69	
C. Bingerdense sluis, *uitwateringssluis, één opening, afsluitbaar met een paar puntdeuren*	5,06	7,19	
D. Koppelse sluis, *uitwateringssluis, één opening, afsluitbaar met een paar puntdeuren*	4,05	7,70	
E. Schotbalkstuw *bij Bevermeer, één opening*	5,42	7,33	
F. Uitwateringssluis *van de vestinggrachten te Doesburg, één opening, afsluitbaar met een houten schuif*	0,76	7,38	
G. Uitwateringssluis, *één opening, afsluitbaar met een schuif en een klep*	Ø 0,50	8,15	
H. Idem	Ø 0,50	7,85	
I. Idem	Ø 0,80	6,90	
J. Idem	Ø 0,80	6,50	
K. Pannerdense sluis, *uitwateringssluis van het polderdistrict Herwen, Aerdt en Pannerden, één opening, afsluitbaar met een paar puntdeuren*	2,55	9,65	
Direct ten westen van de Pannerdense sluis bevindt zich een nieuwe uitwateringssluis, welke tevens als inlaatsluis dienst kan doen, twee openingen, elk afsluitbaar met een deur en een schuif, iedere opening	1,75	9,18	
In de Groote Beek *(Stroomopwaarts Hummelosche Beek, Wittenbrinksche Beek en Zelhemsche Beek genaamd.)*			
L. Schotbalkstuw *in de Tolbrug*	6,25	6,30	7,40
M. Schotbalkstuw *in de Muizengatbrug*	6,00	6,82	7,87
N. Schotbalkstuw *in de Velswijkerbrug*	4,00	8,07	9,27
O. Schotbalkstuw *in de Wittenbrinkse brug*	4,00	9,31	10,11
P. Schotbalkstuw *ten zuiden van brug Zelhemmerend*	3,35	10,31	10,91
In de Oude IJssel			
Q. Stuw *te Doesburg, vijf openingen, elk afsluitbaar met een boven- en onderschuif, iedere opening*	4,80	5,00	10,00
Direct ten zuiden van de stuw bevindt zich een schutsluis met twee paar puntdeuren, kolklengte 55 m	8,00		
Bovenhoofd		5,50	
Benedenhoofd, afneembare slagdrempel		2,50	
Benedenhoofd, vaste slagdrempel		1,50	
R. Stuw en schutsluis *de Pol.*			
De schutsluis heeft een kolklengte van 55 m en twee paar puntdeuren	7,00		
Bovenhoofd		8,90	
Benedenhoofd		7,00	
Aan weerszijden van de schutsluis een stuw, ieder met twee openingen, elk afsluitbaar met een boven- en onderschuif, iedere opening	4,80	8,05	12,20
In de Bielheimerbeek			
S. Stuw, *één opening, afsluitbaar met een jaloezieschuif*	7,00	10,40	11,40
In de Benedenslinge			
T. Uitwateringssluis *te Doetinchem, één opening, afsluitbaar met een schuif*	1,30	9,51	
In het Waalsche Water *(Stroomopwaarts Vethuizensche Wetering en Reefsche Wetering genaamd.)*			
U. Schotbalkstuw	3,60	10,20	
V. Schotbalkstuw	3,20	11,39	
W. Schotbalkstuw	2,00	12,39	
X. Schotbalkstuw	2,30	12,60	
In de stadsgrachten te Doesburg			
Y. Inlaatsluis, *één opening, afsluitbaar met een houten schuif*	1,10	7,55	
Z. Uitwateringssluis, *één opening, afsluitbaar met een houten schuif aan de binnenzijde, bij de uitmonding in de Geldersche IJssel met een houten klep*	0,70	6,36	
In het Broekhuizerwater			
A₁. Stuw *in de brug te Doesburg, vier openingen, waarvan de twee middelste met schotbalken en de twee buitenste met vaste kruin.*			
Openingen met schotbalken, ieder	6,20	5,60	
Openingen met vaste kruin, ieder lang 6,20 m, kruinhoogte 7,50 m + N.A.P.			7,50
In de Smalle Wetering			
B₁. Schotbalkstuw *in de Oortslagse brug*	4,10	8,32	
C₁. Schotbalkstuw *ten noorden van de Helstraatse brug*	2,17	8,54	
In de Didamsche Weteringen			
D₁. Schotbalkstuw *in de Angerlosche Wetering*	6,68	7,85	± 8,25
E₁. Schotbalkstuw *in de Didamsche Wetering aan de Didamse brug, twee openingen, ieder*	3,10	7,82	
F₁. Schotbalkstuw *in de Didamsche Wetering*	4,85	8,24	± 8,90
G₁. Schotbalkstuw *in de Lange Wetering bij de Tol aan de weg Zevenaar—Didam*	1,00	8,87	± 9,40
H₁. Schotbalkstuw *ten zuiden van de spoorlijn Arnhem—Winterswijk*	2,98	9,32	± 9,90
I₁. Schotbalkstuw *in de Leigraaf ten zuiden van de spoorlijn Arnhem—Winterswijk*	3,11	9,52	± 10,15
J₁. Schotbalkstuw *in de brug van de weg Zevenaar—Didam op de grens van beide gemeenten, twee openingen, ieder*	2,57	8,28	
In het Grenskanaal			
K₁. Keersluis *bij Netterden, één opening, afsluitbaar met een schuif*	2,20	11,90	

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Vrij op de grote rivieren afwaterende gronden

Het gebied bestaat uit hoge gronden, polderland en boezemland. De hoge gronden, welke op de Nederrijn en de IJssel afwateren en geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen, zijn onderverdeeld in:

IA. *Het gebied, afwaterend door de Oldenhaafsche Wetering, groot 930 ha. Wordt de afwatering door hoge IJsselstanden gestremd, dan kan het gebied afwateren via een hulpsluis naar de Luursche Laak, welke uitmondt in de Groote Beek. Zie voorts het blad Zutphen-Oost.*

IB. *Het gebied, afwaterend door de Dremptsche Wetering, groot 355 ha.*

IC. *Het direct op de Nederrijn en IJssel afwaterende gebied. Zie ook de bladen Arnhem-West en Zutphen-Oost.*

ID. *Het gebied, afwaterende op de Oude Rijn, groot 9640 ha met inbegrip van de polders, waarvan 6990 ha op Nederlands gebied. In de rechter-Rijndijk bij Tolkamer bevindt zich een overlaat, welke begint te werken bij een stand van 14,98 m + N.A.P. aan de peilschaal aldaar. Het overstromingswater volgt dan de Oude Rijn en komt bij Kandia op de Nederrijn. Het terrein tussen de bedijkingen van de Oude Rijn wordt geïnundeerd met uitzondering van de Ossenwaard en de Pannerdensche Waard. Bij langdurige werking overstromen ook deze polders en een deel van het overstromingswater stroomt dan via het riviertje De Wildt en het Grenskanaal in oostelijke richting, inundeert een groot gebied ten oosten van 's-Heerenberg en Zeddam en komt dan via het Waalsche Water op de Oude IJssel. Zie voorts het blad Arnhem-West.*

IE. *Het gebied, afwaterende op het Grenskanaal boven de keersluis te Netterden. Hiervan liggen 505 ha op Nederlands gebied. Bij een langdurige werking van de overlaat bij Tolkamer wordt de keersluis te Netterden gesloten. De afwatering geschiedt dan via een overlaat in de kade tussen het Grenskanaal en de Landwehr op het laatstgenoemde riviertje. Zie verder het blad Aalten-West*

II. Het stroomgebied van de Baaksche Beek

II A. *De Baaksche Beek beneden de watermolen te Hackfort. De voornaamste waterlopen, voorkomende op dit blad, zijn de Hengelosche Beek en de Laak. Zie ook de bladen Zutphen-Oost, Groenlo-West en Aalten-West.*

III. Het stroomgebied van de Groote Beek

III A. *De Groote Beek, stroomopwaarts Hummelosche Beek, Wittenbrinksche Beek en Zelhemsche Beek geheten. Deze beek mondt uit in de IJssel even ten zuiden van Bronkhorst (Zutphen-Oost) en kan aldaar op deze rivier worden bemalen. De voornaamste zijbeken, voorkomende op dit blad, zijn de Heidenbroeksche Vloed, de Rozengaardsche Beek, de Leigraaf en de Kleine Beek. Zie ook de bladen Zutphen-Oost en Aalten-West.*

III B. *De Kleine Beek. Deze beek mondt uit in de Groote Beek ± 1 km ten zuiden van het gemaal. Zie voorts het blad Zutphen-Oost.*

IV. Het stroomgebied van de voormalige benedenloop van de Oude IJssel

Op deze afgesneden rivierarm wordt een peil onderhouden van 8,10 m + N.A.P. Hij loost op de IJssel door middel van een afsluitbare duiker, gelegd in de voormalige schutsluis van de Oude IJssel te Doesburg. Het gebied is onderverdeeld in:

IV A. *De Langeraksche Tochtsloot. Deze waterloop wordt op twee plaatsen opgestuwd, het peil tussen de beide stuwen bedraagt 8,50 m + N.A.P., het peil boven de tweede stuw 8,90 m + N.A.P. Het gebied is groot 890 ha, waarbij inbegrepen het deel, ingesloten door de oude en nieuwe loop van de Oude IJssel. Wanneer de keersluizen bij Laag-Keppel gesloten worden (zie stroomgebied V A), ontvangt dit gebied tevens het water van de gronden, omsloten door de oude en nieuwe loop van de Oude IJssel bij voornoemde plaats. De Langeraksche Tochtsloot staat door een hulpsluis ten zuidoosten van Laag-Keppel in verbinding met de Oude IJssel. Deze hulpsluis kan dienst doen, als de lozing van de Langeraksche Tochtsloot door hoge IJsselstanden gestremd is.*

IV B. *De vestinggrachten ten oosten van Doesburg. Het gebied is groot 90 ha.*

V. Het stroomgebied van de Oude IJssel

De Oude IJssel ontstaat bij het dorp Raesfeld in Duitsland, stroomt langs Werth, Isselburg en Anholt en komt bij Gendringen op Nederlands gebied, stroomt verder langs Ulft, Terborg, Doetinchem en Laag-Keppel en mondt ten slotte bij Doesburg in de IJssel uit. Ten behoeve van de scheepvaart wordt er gestuwd te Ulft, bij de Pol (ten zuidoosten van Doetinchem) en te Doesburg. Bij de stuw de Pol en de stuw te Doesburg zijn schutsluizen gebouwd. Het stroomgebied is onderverdeeld in:

V A. *De Oude IJssel tussen de stuw te Doesburg en de stuw bij de Pol. Het peil van dit pand is 10,00 m + N.A.P., de grootte van de boezem is ± 70 ha. Het gebied is groot 7100 ha. De voornaamste waterlopen op dit blad aan de linkeroever zijn de Wijnbergsche Loopgraaf, het Waalsche Water, in de bovenloop Vethuizensche Wetering en Reefsche Wetering genaamd, de Groote Wetering, de Kleine Wetering, de Roode Wetering en de Warmsche Waterleiding en aan de rechteroever de Harreveldsche Tochtsloot en de Zompesloot. Van Doesburg tot voorbij Laag-Keppel ligt de Oude IJssel tussen kaden met een kruinhoogte van 11,40 m + N.A.P. Op ongeveer 1300 en 6000 m ten zuidoosten van de stuw te Doesburg bevinden zich in de linkerkade overlaten, resp. lang 1000 m en 250 m, met overlaathoogten van 10,25 m en 10,40 m + N.A.P. Deze overlaten hebben ten doel het overstromingswater, dat bij langdurige werking van de overlaat bij Tolkamer via het Waalsche Water op de Oude IJssel komt, te brengen op het Broekhuizerwater (stroomgebied no. VI). In de oude rivierloop bij Laag-Keppel bevinden zich twee keersluizen, welke worden gesloten als het peil van het eerste pand 10,20 m + N.A.P. overschrijdt. De afwatering van het gebied, groot 20 ha, omsloten door de oude en nieuwe rivierloop, geschiedt dan via de Langeraksche Tochtsloot (zie stroomgebied no. IV A). Zie voorts het blad Aalten-West.*

V B. *De Oude IJssel tussen de stuw bij de Pol en de stuw te Ulft. Het peil van dit pand is 12,20 m + N.A.P., de grootte van de boezem bedraagt ± 20 ha. Het gebied komt voor een klein deel aan de oostelijke rand van dit blad voor en is groot 3710 ha. Zie ook het blad Aalten-West.*

V C. *De Bielheimerbeek tussen de stuw aan de mond en de Lieftinkstuw. Het gebied komt voor een klein deel aan de oostelijke rand van het blad voor en is groot 4350 ha. Zie ook het blad Aalten-West.*

V D. *De Benedenslinge. Het gebied komt gedeeltelijk aan de oostelijke rand van dit blad voor en is groot 1660 ha. De beek wordt op vier plaatsen opgestuwd om bij weinig watertoevoer in de zomer het water op hoger peil te kunnen houden. Zie voorts het blad Aalten-West.*

VI. Het stroomgebied van het Broekhuizerwater

Het gebied is groot 1520 ha met inbegrip van de polders.

Het Broekhuizerwater wordt op drie plaatsen opgestuwd, het stuwpeil boven de stuw aan de mond bedraagt 7,50 m + N.A.P., boven de tweede stuw 8,40 m + N.A.P., boven de derde stuw 9,00 m + N.A.P. Wanneer de overlaten in de linkerkade van de Oude IJssel beginnen te werken, worden de laagliggende gronden in dit gebied geïnundeerd (zie stroomgebied V A).

VII. Het stroomgebied van de Didamsche en Wehlsche Weteringen

Het gebied is groot 9960 ha met inbegrip van de polder. De voornaamste waterlopen zijn de Didamsche Wetering, de Didamsche Leigraaf, de Lange Wetering, de Leigraaf en de Wehlsche Beek. Het gebied watert af via de stuw bij Bevermeer op het Broekhuizer Water (stroomgebied no. VI).

VIII. Gebied, afwaterend door de uitwateringssluis van het polderdistrict Lijmers te Giesbeek

Het peil, dat bij het gemaal te Giesbeek wordt gehandhaafd, bedraagt 7,80 m + N.A.P. Het gebied bestaat uit polderland en hoge gronden en is groot 5860 ha. Zie voorts het blad Arnhem-West.

IX. Het stroomgebied van de Landwehr

Het gebied is geheel in Duitsland gelegen en is met inbegrip van de hoge gronden 2730 ha groot. De boezem loost op de Rijn en kan daarop door een electrisch gemaal ten oosten van Emmerich worden bemalen. Wanneer de sluis te Netterden gesloten wordt, ontvangt de boezem ook het water van het gebied I E via een overlaat in de kade tussen het Grenskanaal en de Landwehr. Zie ook het blad Aalten-West.

X. Wijlermeer

Het gebied bestaat uit polderland en hoge gronden en is groot 16 915 ha, waarvan 6775 ha op Nederlands gebied. De boezem loost door de Meersluis op de Waal (Arnhem-West) en kan op deze rivier worden bemalen door het Dieselgemaal van het waterschap Nijmegen—Duitsche grens. De voornaamste waterlopen, voorkomende op dit blad, zijn de Hegsche Wässerung, de Kleine Bosse, de Mehrtsche Wässerung, de Rinderensche Wässerung, de Keekener Wässerung en de Frister Wässerung. Zie voorts het blad Arnhem-West.

XI. Het Spick

Het stroomgebied is geheel in Duitsland gelegen. De boezem loost door een uitwateringssluis tegenover Schenkenschanz op de Alter Rhein en kan daarop bij hoge rivierstanden worden bemalen door een electrisch gemaal.

XII. Kanaal van Wardhausen naar Kleef

Het gebied is geheel in Duitsland gelegen. De boezem loost door een schutsluis, tevens uitwateringssluis, bij Wardhausen op de Alter Rhein en wordt bij hoge rivierstanden bemalen door een electrisch gemaal.

TOELICHTING

Onder een polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de er in liggende waterlopen zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. De voornaamste waterlopen hierin zijn in grijs aangegeven. Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterlopen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van deze waterlopen; een smalle bies geeft de onderverdeling van het gebied aan. Daar, waar een waterloop de grens van twee gebieden vormt, wordt de bies van het gebied, waartoe die waterloop behoort, slechts aangegeven als dit voor de duidelijkheid noodzakelijk is. Bij belangrijke waterlopen is de naam in rood geplaatst.

De namen van de waterschappen, polderdistricten en buitenpolders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van de waterschappen, polderdistricten en buitenpolders zijn slechts aangegeven waar zij afwijken van die van de waterstaat of van de Rijksgrens.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men deel II van register V (Gelderland) der N.A.P.-registers.

De waterstaatskaarten zijn à ƒ 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, te 's-Gravenhage. De kaarten kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

VERKLARING DER TEKENS

- v 21 Electrisch gemaal
- c 2x63 / 2.25 Oliegemaal

(met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m opgegeven opvoerhoogte. Bij Giesbeek zijn het electrisch en het Dieselgemaal in één gebouw geplaatst.)

- Klein gemaaltje.
- Schutsluis.
- Keersluis.
- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker.
- Stuw.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- reg. Peilschaal, geregeld waargenomen (Reg. = registrerend).
- 19.7 Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Riolering (in de kleur van het betreffende gebied).
- 2935 ha Grootte van polders en stroomgebieden in ha volgens meting op de topografische kaart 1 : 25 000 met de poolplanimeter.
- Waterkerende dijk.
- 0.15.00 Overlaat met overlaathoogte.
- Strekdammen, kribben.
- Administratieve grenzen van de waterschappen, polderdistricten en buitenpolders.
- Rijksgrens.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteitsbibliotheek Utrecht

ARNHEM OOST

ARCHIEF VII B. a. 795
(ed. 3, bl. 40-0)
Waterstaats-documentatie kartografie

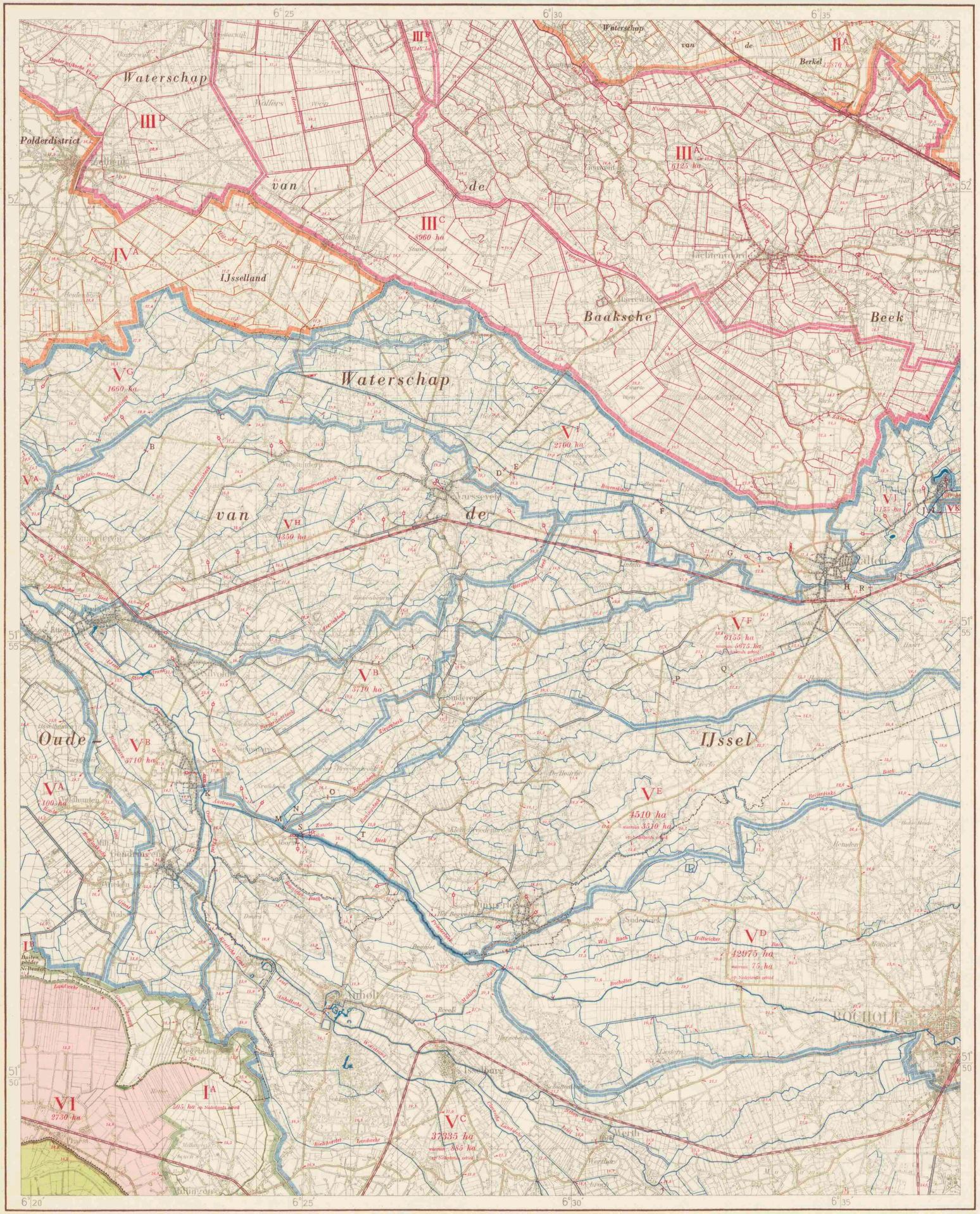

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Vrij op de grote rivieren afwaterende gronden

IA. *Het gebied, afwaterende op het Grenskanaal boven de keersluis te Netterden. Hiervan ligt 505 ha op Nederlands gebied. Zie verder het blad Arnhem-Oost.*

IB. *Het gebied, afwaterende op de Oude Rijn. Dit gebied, waarvan een klein deel aan de westelijke rand van dit blad voorkomt, is groot 9640 ha, waarvan 6990 ha op Nederlands gebied. Zie voorts het blad Arnhem-Oost.*

II. Het stroomgebied van de Berkel

IIA. *De Groenlosche Slinge, in de benedenloop Lebbinkbeek genaamd. Het gebied is groot 17 870 ha, waarvan 14 115 ha op Nederlands gebied. Zie voorts de bladen Groenlo-West en Aalten-Oost.*

III. Het stroomgebied van de Baaksche Beek

De Baaksche Beek ontstaat bij Lichtenvoorde, mondt uit in de IJssel bij de Groene Jager, ongeveer 5 km boven Zutphen, en kan op deze rivier worden bemalen.

Op dit blad bestaat het gebied uit hoge gronden en is het onderverdeeld in:

IIIA. *De Baaksche Beek boven de stuwen nabij huize Ruurlo. Het gebied is groot 6125 ha. De voornaamste waterlopen op dit blad zijn de Vragenderbeek, de Weienborgsbeek en de Nieuwe Beek. Zie voorts de bladen Aalten-Oost en Groenlo-West.*

IIIB. *De Baaksche Beek tussen de stuwen nabij huize Ruurlo en de stuw bij huize „de Wiersse". Het gebied is groot 1245 ha. Zie ook het blad Groenlo-West.*

IIIC. *De Baaksche Beek tussen de stuw bij huize „de Wiersse" en de watermolen te Hackfort (Zutphen-Oost). Het gebied is groot 8960 ha. De voornaamste waterlopen op dit blad zijn de Veengoot, de Zilverbeek en de Heerenlood. Zie ook het blad Groenlo-West.*

IIID. *De Baaksche Beek beneden de watermolen te Hackfort.*

De voornaamste waterloop op dit blad is de Oosterwijksche Vloed. Zie verder de bladen Groenlo-West, Zutphen-Oost en Arnhem-Oost.

IV. Het stroomgebied van de Groote Beek

IVA. *De Groote Beek, stroomopwaarts Hummelosche Beek, Wittenbrinksche Beek en Zelhemsche Beek geheten. Deze beek mondt uit in de IJssel een ten zuiden van Bronkhorst (Zutphen-Oost) en kan aldaar op deze rivier worden bemalen. De voornaamste waterlopen op dit blad zijn de Vloedbeek en de Halsche Vloed. Zie ook de bladen Arnhem-Oost en Zutphen-Oost.*

V. Het stroomgebied van de Oude IJssel

De Oude IJssel ontstaat bij het dorp Raesfeld in Duitsland, stroomt langs Werth, Isselburg en Anholt en komt bij Gendringen op Nederlands gebied, stroomt verder langs Ulft, Terborg, Doetinchem en Laag-Keppel en mondt ten slotte bij Doesburg in de IJssel uit.

Ten behoeve van de scheepvaart wordt er gestuwd te Ulft, bij de Pol (ten zuidoosten van Doetinchem) en te Doesburg. Bij de stuw de Pol en de stuw te Doesburg zijn schutsluizen gebouwd.

Het gebied is onderverdeeld in:

VA. *De Oude IJssel tussen de stuw te Doesburg en de stuw bij de Pol. Het gebied is groot 7100 ha. De voornaamste waterlopen op dit blad zijn de Roode Wetering en de Engelaakse Graaf. Zie voorts het blad Arnhem-Oost.*

VB. *De Oude IJssel tussen de stuw bij de Pol en de stuw te Ulft. Het peil van dit pand is 12,20 m + N.A.P., de grootte van de boezem bedraagt ongeveer 20 ha. Het gebied is groot 3710 ha. De voornaamste waterlopen zijn aan de linkeroever de Riezegrave, aan de rechteroever de Bergerslagsbeek en de Stoerstrank. Zie verder het blad Arnhem-Oost.*

VC. *De Oude IJssel boven de stuw te Ulft en de Aastrang beneden de stuw bij Voorst. Het gebied is groot 37 335 ha, waarvan 885 ha op Nederlands gebied. De voornaamste waterlopen zijn de Kleefsche Graaf, de Bielekhorster Landwehr, de Anholtsche Issel, de Wolfstrang, de Cleevesche Landwehr, de Neben Issel, de Mühlen Bach en de Regnieter Bach.*

VD. *De Aastrang boven de stuw bij Voorst, in de bovenloop Priesterbeek en Bocholter Aa genaamd. Het gebied is bijna geheel in Duitsland gelegen, de grootte bedraagt 12 975 ha, waarvan 75 ha op Nederlands gebied. De voornaamste waterlopen, die op dit blad voorkomen, zijn de Holtwicker Bach en de Wil Bach. Zie verder het blad Aalten-Oost.*

VE. *De Zwarte Beek. Het gebied is groot 4510 ha, waarvan 3510 ha op Nederlands gebied is gelegen. De voornaamste waterlopen zijn de Koningsbeek en de Reijerdinks Bach. Zie voorts het blad Aalten-Oost.*

VF. *De Keizersbeek, in de bovenloop Stuwbeek genaamd. Het gebied is groot 6155 ha, waarvan 5675 ha in Nederland is gelegen. De Keizersbeek ontvangt tevens het water van de rioleringen van Aalten en Bredevoort. De voornaamste zijbeek is de Ziegenbeek. Zie voorts het blad Aalten-Oost.*

VG. *De Benedenslinge. Het gebied is groot 1660 ha. De beek mondt te Doetinchem in de Oude IJssel uit en wordt op vier plaatsen opgestuwd om bij weinig watertoevoer in de zomer het water op hoger peil te kunnen houden. Zie verder het blad Arnhem-Oost.*

VH. *De Bielheimerbeek tussen de stuw aan de mond en de Lieftinkstuw. Het gebied is groot 4350 ha. De beek mondt ten zuidoosten van Doetinchem direct beneden de stuw en schutsluis de Pol in de Oude IJssel uit. De voornaamste waterlopen zijn de Akkermansbeek, de Lovinksche Beek, de Steengroevenbeek en de Zeesinkbeek. Zie verder het blad Arnhem-Oost.*

VI. *De Bielheimerbeek, stroomopwaarts Bovenslinge genaamd, tussen de Lieftinkstuw en de stuw bij de Pol te Aalten. Het gebied is groot 2700 ha. De Bovenslinge ontvangt tevens het water van de riolering van Varsseveld.*

VJ. *De Bovenslinge tussen de stuw bij de Pol te Aalten en de stuw te Bredevoort. Het gebied is groot 3155 ha. De voornaamste waterloop is de Schaarsbeek, welke juist beneden de stuw te Bredevoort in de Bovenslinge uitmondt. In de uitmonding van de Schaarsbeek bevindt zich een keersluis. Zie verder het blad Aalten-Oost.*

VK. *De Bovenslinge tussen de stuw te Bredevoort en de Nieuwe Molen. Het gebied komt voor een klein deel aan de oostelijke rand van dit blad voor en is groot 1010 ha. Zie verder het blad Aalten-Oost.*

VI. Het stroomgebied van de Landwehr

Het gebied, groot 2730 ha, is geheel in Duitsland gelegen. De boezem kan door een elektrisch gemaal ten oosten van Emmerich op de Rijn worden bemalen. Zie verder het blad Arnhem-Oost.

SLUIZEN EN STUWEN

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m + N.A.P. Slagdrempel of dorpel	Stuwpeil
In de Bovenslinge *(in de benedenloop Bielheimerbeek genaamd)*			
A. Stuw bij Onland; *één opening, afsluitbaar met een stalen jaloezieschuif*	5,00	12,58	
B. Peppelmanstuw; *één opening, afsluitbaar met een stalen jaloezieschuif*	7,50	14,27	
C. Lieftinkstuw; *één opening, afsluitbaar met een stalen jaloezieschuif*	7,50	15,14	
D. Drie stuwen, *deze vormen met de Pallandstuw (E) het zwembad van Varsseveld.*			
Westelijke stuw, één opening, afsluitbaar met houten schotbalken	6,80	17,50	
Middelste stuw, één opening, afsluitbaar met houten schotbalken	6,50	17,54	
Oostelijke stuw, één opening, afsluitbaar met een stalen schuif	7,00	17,54	
E. Pallandstuw; *één opening, afsluitbaar met een stalen schuif*	9,80	17,64	
F. Boombeekstuw; *één opening, afsluitbaar met een stalen jaloezieschuif*	7,66	18,64	
G. Stuw aan de Heuvel; *vaste stuw, lengte van de stuwkruin 10,50 m, hoogte 20,68 m + N.A.P.*			
H. Stuw aan de Pol bij Aalten; *één opening, afsluitbaar met een stalen schuif*	4,80	22,98	
I. Stuw te Bredevoort; *drie openingen.*			
Westelijke opening, vaste kruinlengte 2,05 m, hoogte 25,55 m + N.A.P.			
Middelste opening, afsluitbaar met een stalen schuif	4,10	24,26	
Oostelijke opening, afsluitbaar met houten schotbalken	2,05	24,64	
In de Schaarsbeek			
J. Keersluis, *afsluitbaar met één stalen deur*	2,50	24,12	
In de Oude IJssel			
K. Stuw te Ulft; *vijf openingen. Middelste opening, afsluitbaar met één paar puntdeuren*	7,00	10,90	
(Op de slagdrempel is een afneembare slagdrempel, hoog 0,60 m, aangebracht.)			
Overige vier openingen, ieder afsluitbaar met een jaloezieschuif, elk	3,60	10,60	
(Bij deze vier openingen is op de vaste dorpel een afneembare dorpel, hoog 0,90 m, aangebracht.)			
In de Aastrang			
L. Stuw bij Voorst; *één opening, afsluitbaar met een stalen jaloezieschuif*	6,60	13,29	
In de Keizersbeek			
M. Stuw; *één opening, afsluitbaar met houten schotbalken*	3,50	13,77	max. 14,26
N. Stuw; *één opening, afsluitbaar met houten schotbalken*	5,00	13,75	max. 14,60
O. Stuw; *één opening, afsluitbaar met houten schotbalken*	5,00	13,59	max. 14,90
P. Stuw; *één opening, afsluitbaar met een stalen schuif*	3,40	19,30	20,35
Q. Stuw; *één opening, afsluitbaar met een stalen schuif*	3,40	20,18	21,21
R. Stuw bij het Geurke; *één opening, afsluitbaar met een stalen schuif*	3,48	23,16	24,24
In de Zwarte Beek			
S. Stuw; *één opening, afsluitbaar met houten schotbalken*	5,55	13,45	max. 14,39
T. Stuw; *één opening, afsluitbaar met houten schotbalken*	5,55	14,02	max. 14,85

VERKLARING DER TEKENS

- Molen, door water gedreven
- + Klein gemaal
- >< Uitwateringssluis of afsluitbare duiker
- >< Inl. sl. Inlaatsluis
- < Keersluis
- Grondduiker
- Stuw
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal
- Peilschaal, geregeld waargenomen
- 17,9 Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg
- Spoorweg
- Riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- 4645 ha Grootte van polders en stroomgebieden in ha volgens meting op de topografische kaart 1 : 25 000 met de poolplanimeter
- Administratieve grenzen van waterschappen
- Rijksgrens

TOELICHTING

Onder een polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de er in liggende waterlopen zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van het stromende water waarop zij afwateren. De voornaamste waterlopen zijn in grijs aangegeven.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterlopen aangegeven in de kleur van het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van deze waterlopen; een smalle bies geeft de onderverdeling van het gebied aan. Daar, waar een waterloop de grens vormt van twee gebieden, wordt de bies van het gebied, waartoe die waterloop behoort, slechts aangegeven als dit voor de duidelijkheid noodzakelijk is.

Bij belangrijke waterlopen is de naam in rood geplaatst.

De namen van de waterschappen, het polderdistrict en de buitenpolder zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn slechts aangegeven waar zij afwijken van die van de waterstaat en de Rijksgrens.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken zie men deel II van register V (Gelderland) der N.A.P.-registers.

De waterstaatskaarten zijn à *f* 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, te 's-Gravenhage.

De kaarten kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 41-W)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

ARCHIEF

Waterstaat documentatie Kartografie

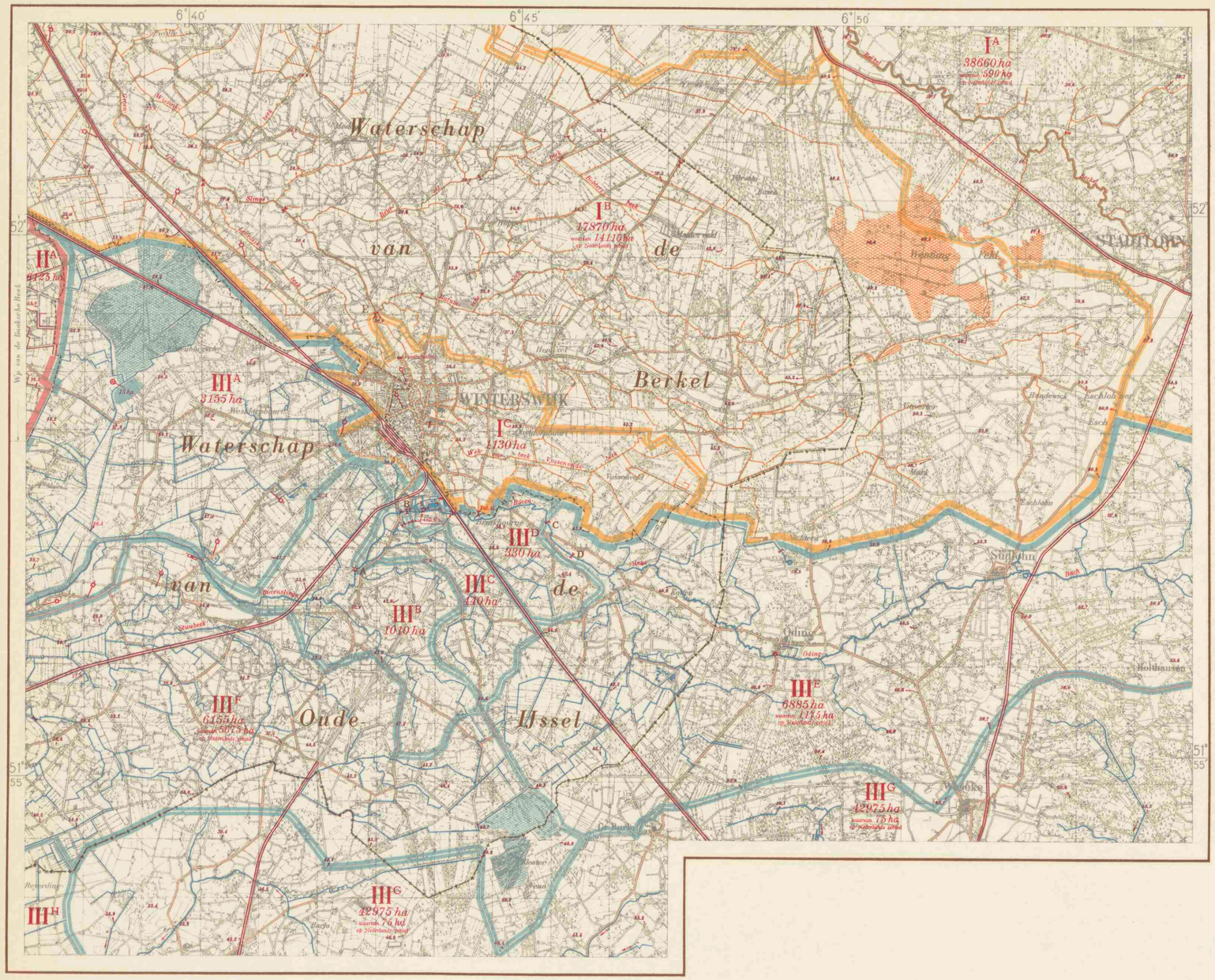

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

Het stroomgebied van de Berkel

Deze rivier ontspringt bij Coesfeld in Duitsland en komt bij Oldenkotte, gemeente Eibergen, op Nederlands gebied.

De Berkel mondt te Zutphen door een sluis in de IJssel uit.

Op dit blad bestaat het gebied uit hoge gronden en wordt het onderverdeeld in de volgende gebieden:

I A *De Berkel boven de stuw te Rekken.*

Dit gebied, groot 38660 ha, waarvan 590 ha op Nederlands gebied zijn gelegen, komt gedeeltelijk op dit blad voor. Zie voorts het blad Groenlo Oost.

I B *De Groenlosche Slinge, in de benedenloop Lebbinkbeek genaamd, boven de stuw nabij de uitmonding in de Berkel.*

Dit gebied komt voor een gedeelte op dit kaartblad voor.

De voornaamste zijbeken zijn: de Ratumsche Beek, de Beurserbeek, de Wissinkbeek en de Leurdijksbeek.

Het gebied is groot 17870 ha, waarvan 14115 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

Zie voorts de bladen Aalten West, Groenlo Oost en Groenlo West.

I C *De Wehmerbeek.*

De voornaamste waterlopen zijn: de Wehmerbeek en de Vossenveldsbeek.

Dit gebied is groot 1130 ha.

II. Het stroomgebied van de Baaksche Beek

II A *De Baaksche Beek boven de stuwen nabij Huize Ruurlo.*

Dit gebied, groot 6125 ha, komt voor een klein gedeelte aan de westelijke rand van dit kaartblad voor.

Zie voorts de bladen Groenlo West en Aalten West.

III Het stroomgebied van de Oude IJssel

De Oude IJssel ontstaat bij het dorp Raesfeld in Duitsland, stroomt langs Werth, Isselburg en Anholt en komt bij Gendringen op Nederlands gebied, stroomt verder langs Ulft, Terborg, Doetinchem en Laag Keppel en mondt tenslotte bij Doesburg in de IJssel uit. Ten behoeve van de scheepvaart wordt er gestuwd te Ulft, bij de Pol (ten zuid-oosten van Doetinchem) en te Doesburg. Bij de stuw de Pol en de stuw te Doesburg zijn schutsluizen gebouwd.

III A *Bovenslinge tussen de stuw bij de Pol te Aalten en de stuw te Bredevoort.*

Dit gebied is groot 3155 ha, met inbegrip van een bemalen gebiedje van 15 ha.

Zie voorts het blad Aalten West.

III B *Bovenslinge tussen de stuw te Bredevoort en de Nieuwe Molen.*

Dit gebied komt grotendeels op dit kaartblad voor.

Het is groot 1010 ha.

Zie voorts het blad Aalten West.

III C *Bovenslinge tussen de Nieuwe Molen en de Oude- of Oliemolen.*

Dit gebied komt geheel op dit kaartblad voor en is 440 ha groot.

III D *Bovenslinge tussen de Oude- of Oliemolen en de Stemerdink stuw.*

Dit gebied komt geheel op dit kaartblad voor.

Er wordt water aan dit beekvak onttrokken ten behoeve van een zwembad en door een gemaal van de Nederlandse Spoorwegen.

Het gebied is groot 330 ha.

III E *Bovenslinge boven de Stemerdink stuw.*

Dit gebied komt voor een groot gedeelte op dit kaartblad voor.

Het gebied is groot 6885 ha, waarvan 1175 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

III F *Keizersbeek (in de bovenloop Stuwbeek geheten).*

Dit gebied komt voor een gedeelte op dit kaartblad voor.

De Keizersbeek loost beneden de stuw te Voorst op de Aastrang.

Het gebied is groot 6155 ha, waarvan 5675 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

Zie voorts het blad Aalten West.

III G *De Aastrang boven de stuw bij Voorst, in de bovenloop Priesterbeek en Bocholter A genaamd.*

Een deel van dit gebied komt langs de Zuidelijke rand van dit kaartblad voor.

Het is groot 42975 ha, waarvan 75 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

Zie voorts het blad Aalten West.

III H *De Zwarte Beek. Het gebied is groot 4510 ha, waarvan 3510 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.*

Zie voorts het blad Aalten West.

SLUIZEN EN STUWEN

	Wijdte in de dag in m	hoogte in m + N.A.P. dorpel	stuwpeil
In de Slinge			
A Nieuwe molen			
6 openingen, van Noord naar Zuid			
één opening voor de afwatering	*0.65*	*30.86*	*33.18*
,, ,, ,, ,, ,,	*0.98*	,,	,,
,, ,, ,, ,, ,,	*0.98*	,,	,,
,, ,, ,, ,, ,,	*1.14*	,,	,,
,, ,, ,, ,, molen	*1.02*	,,	,,
,, ,, ,, ,, afwatering	*0.80*	,,	,,
B Olie- of Oude molen			
6 openingen			
2 openingen, ieder	*0.90*	*32.92*	
4 ,, , ,,	*1.10*	,,	
C Stemerdinkstuw			
(V-vormig)	*8.00*	*35.06*	*35.65*
D Hesselinkstuw	*8.10*	*36.14*	
In de Groenlosche Slinge			
E Duiker met schotbalkkering	⌀ *1.65*	*28.58*	

TOELICHTING

Onder een polder wordt verstaan een complex landen, waarin de sloten en waterlopen zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Een polder heeft, in lichtere tint, de kleur van de waterloop, waarop hij afwatert. Hoge gronden zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterlopen en vennen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterlopen; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan.

Daar, waar een waterloop de grens vormt van twee gebieden, vervalt de bies van het gebied, waartoe die waterloop behoort. Bij belangrijke waterlopen is de naam in rood geplaatst. De namen van waterschappen zijn in bruin aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn slechts aangegeven, waar zij afwijken van die van de waterstaat.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie men deel II van register V (Gelderland) der N.A.P. registers.

De waterstaatskaarten zijn à *f* 5.— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, 's-Gravenhage.

De kaarten kunnen, mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse, worden besteld en betaald.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal.
- Molen door water gedreven.
- Windmotor.
- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker.
- Inlaatsluis.
- Stuw.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal, geregeld waargenomen.
- 62.5 Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- *6885 ha* Grootte van stroomgebieden in ha volgens meting op de topografische kaart 1 : 25000 met de poolplanimeter.
- Administratieve grens van een waterschap.
- Rijksgrens.

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 41-0)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50000

Groenlo West	Groenlo Oost
Aalten West	Aalten Oost

Verkend in 1952

41

AALTEN OOST

ARCHIEF

waterstaat documentatie kaartcollectie

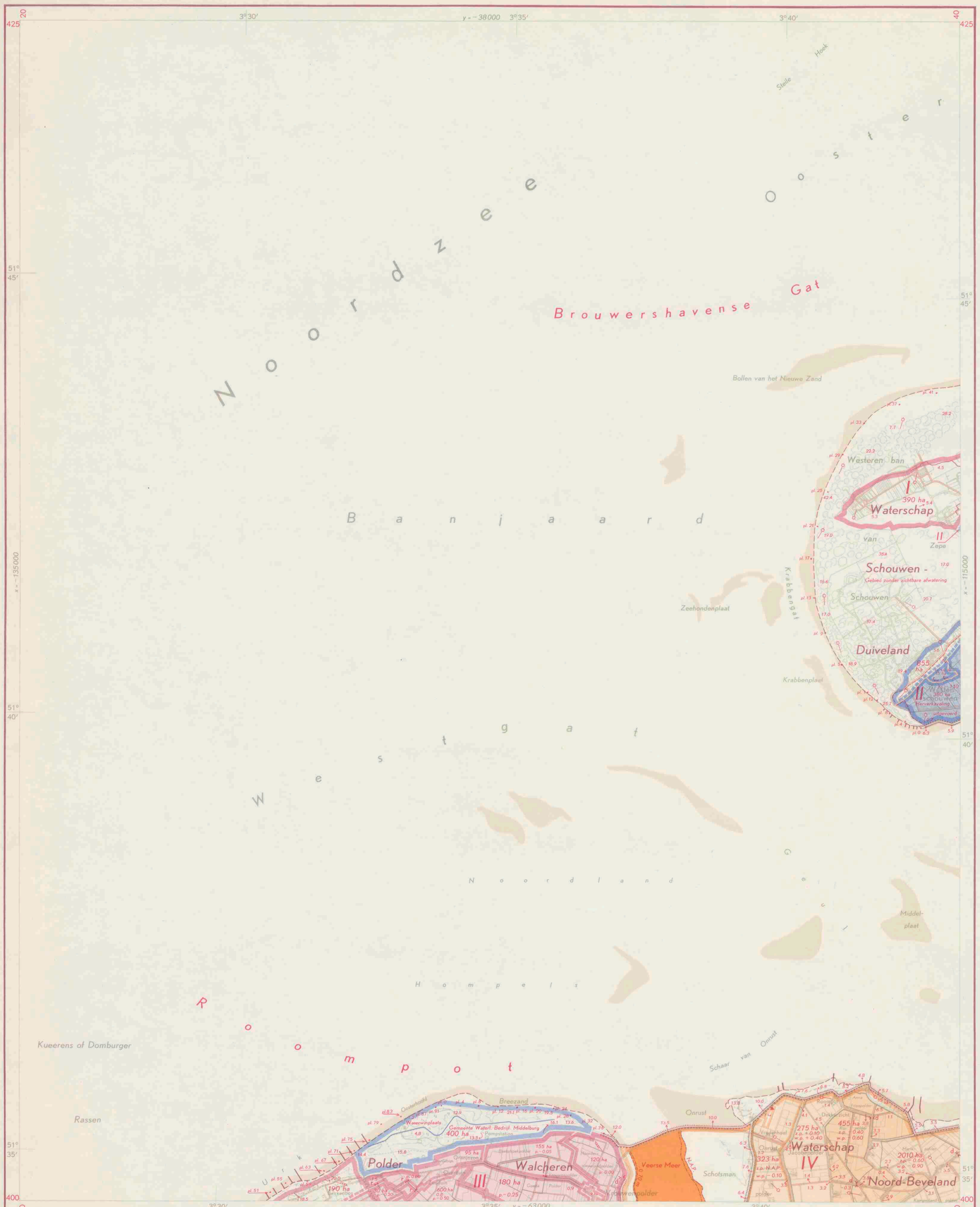

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

		Goederede 36	
	Zierikzee-West 42	Zierikzee-Oost 42	
Cadzand 47	Middelburg-West 48	Middelburg-Oost 48	

Herzien in 1959
Uitgave 1962

Afwateringseenheden

I. Westeren Ban van Schouwen

Dit gebied, groot 390 ha, kan door een windmolentje op het duingebied worden bemalen (zie het blad Zierikzee-Oost). Oorspronkelijk geschiedde de bemaling op de polder Schouwen door middel van een dieselgemaal met vijzel, doch door de huidige lage grondwaterstand heeft het gemaal de laatste jaren geen dienst gedaan (hulpgemaal). Het windmolentje bemaalt in feite slechts zijn naaste omgeving.

II. Schouwen

Deze afwateringseenheid is 10 330 ha groot en kan door de gemalen Den Osse en Prommelsluis op respectievelijk de Grevelingen en de Oosterschelde worden bemalen. Zie verder het blad Zierikzee-Oost.

III. Walcheren-Centraal

Deze afwateringseenheid, groot 9 891 ha, wordt door een elektrisch gemaal op het Kanaal door Walcheren afgemalen (zie verder het blad Middelburg-West).

IV. Veerse Meer

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 18 058 ha en bestaat uit 3530 ha boezem en boezemland en 14 528 ha daarop lozende gronden. Hiervan wordt 13 594 ha bemalen en 934 ha kan vrij op de boezem afwateren. Zomer- en winterpeil van de boezem zijn voorlopig vastgesteld op N.A.P. en N.A.P. — 0,70 m. Van het op Noord-Beveland gelegen deel van de afwateringseenheid kan 605 ha, bestaande uit de Jacobapolder en het lagere deel, de Onrustpolder, vrij op de boezem lozen en kan 4625 ha daarop worden afgemalen. De gedeeltelijk op dit blad voorkomende onderdelen, groot 455 ha en 2010 ha, lozen via gemalen, welke respectievelijk gelegen zijn in de Jacobapolder en de Willempolder; zie hiervoor de bladen Middelburg-West en -Oost. Het gebied van 15 ha, gelegen in de Anna Frisopolder, heeft geen zichtbare afwatering; het peil is afhankelijk van de buitenwaterstanden (kwel). Zie verder de bladen Middelburg-West en -Oost en Zierikzee-Oost.

Hoofdwaterkeringen

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkeringen zijn in beheer en onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, aangegeven instanties:

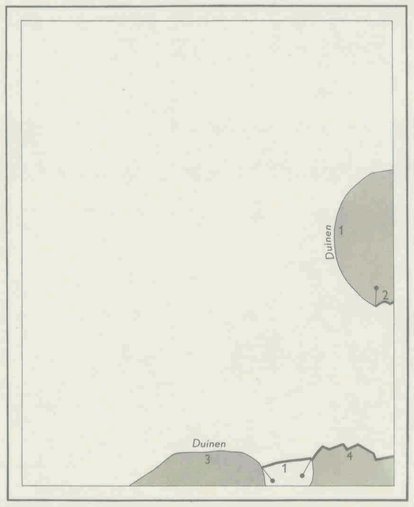

1. Rijkswaterstaat; 2. Waterschap Schouwen-Duiveland; 3. Polder Walcheren; 4. Waterschap Noord-Beveland.

Hoewel de calamiteuze polders (buitenbeheren) op Schouwen-Duiveland en Noord-Beveland ondergebracht zijn bij respectievelijk de waterschappen Schouwen-Duiveland en Noord-Beveland, zijn de reglementen van deze calamiteuze polders nog niet ingetrokken. Reglementair berust dus de onderhoudsplicht van hun waterkering bij deze polders, doch wordt uitgevoerd door genoemde waterschapsbesturen. Wanneer de wet van 19 juli 1870, Staatsblad nr. 119, komt te vervallen, zullen ook de reglementen van genoemde polders worden ingetrokken.

Verklaring der tekens

><	uitwateringssluis
><d	uitwateringssluis (alleen bij doorbraak gesloten)
▲	rioolwaterzuiveringsinstallatie
⊢f	regelbare stuw
	peilschaal
O—	peilmerk van het N.A.P.
pl 9	strandpaal
p. –0.25	polderpeil
z.p. –0.60	zomerpeil
w.p. –0.90	winterpeil
z.s. + 1.10	zomerwaterstand in een polder
3.3	hoogtecijfer
	verharde weg
190 ha	grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
	bij gemiddeld laagwater droogvallend gebied
	hoogwaterlijn
	hoofdwaterkering
	tweede waterkering
	dijkverdedigingen, strekdammen, strandhoofden
	grens herverkaveling

in m t.o.v. N.A.P.

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.
Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Gerioleerde gebieden, gelegen in een afwateringseenheid, zijn ongekleurd en omgeven door een smalle bies.
De grens tussen hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren; de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven.
De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Ongereglementeerde polders zijn, waar nodig, met een arabisch cijfer op de kaart aangeduid; hun naam is in het randschrift vermeld.
Herverkavelingen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het herverkavelingsblok.
Voor de beschrijving van de juiste plaats van de peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men de betreffende N.A.P.-registers.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudige spelling toegepast.
Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Zeeland, behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, 's-Gravenhage, waar ook de Waterstaatskaarten à f 5 per stuk verkrijgbaar zijn.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 27, te 's-Gravenhage, telefoon (070)-183280

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 42-W)

waterstaats documentatie kartografie

Afwateringseenheden

A. Goeree-Overflakkee

I. West-Nieuwland
Deze afwateringseenheid is, met inbegrip van de hogere delen, 545 ha groot en kan op het Springersdiep worden bemalen. Zie ook het blad Goederede.

II. Westelijk deel van de polder Het Oudeland
Dit gebied is 685 ha groot en kan vrij lozen op de haven van Ouddorp, die in open verbinding staat met het Springersdiep. Het op de kaart aangegeven zomer- en winterpeil gelden ter plaatse van de peilschaal bij de uitwateringssluis.

III. Afgedamde haven van Goederede
Deze afwateringseenheid is 1225 ha groot en loost door een uitwateringssluis naar het Zuiderdiep (Haringvliet). Zie ook het blad Goederede.

IV. Generale Dijkagie
Deze afwateringseenheid is 1333 ha groot en loost op de haven van Stellendam (Haringvliet). Zie verder de bladen Willemstad-West, Goederede en Rotterdam-West.

V. Zuidoostelijk deel van de polder Preekhil, groot 5 ha.

B. Schouwen-Duiveland

I. Westeren Ban van Schouwen
Dit gebied van 390 ha kan door een windmolentje op het duingebied worden bemalen. Oorspronkelijk geschiedde de bemaling op de polder Schouwen door middel van een dieselgemaal met vijzel, doch door de huidige lage grondwaterstand heeft het gemaal de laatste jaren niet gewerkt (hulpgemaal).

II. Schouwen
Deze afwateringseenheid, die een grootte heeft van 10 330 ha, kan door de gemalen Den Osse en Prommelsluis op respectievelijk de Grevelingen en de Oosterschelde worden bemalen. Bij dijkdoorbraak is het mogelijk het gebied door de beperkingswaterkering in twee onafhankelijke bemalingsgebieden te verdelen, waardoor wordt voorkomen, dat het gehele gebied onderloopt. Het noordelijke gebied is dan 6240 ha en het zuidelijke 4090 ha groot.

III. Zuidhoek
Deze afwateringseenheid is 390 ha groot en kan op het havenkanaal worden bemalen.

IV. Westelijk deel van de Groot-Sint-Jacobspolder, groot 4 ha.

V. Gouwe
Deze afwateringseenheid is 2305 ha groot en kan worden bemalen op de haven van Zierikzee, die gewoonlijk in open verbinding staat met de Oosterschelde. Vrije lozing is mogelijk door een uitwateringssluis naast het gemaal.

VI. Dreischor
De grootte van deze afwateringseenheid is 1880 ha. Het gebied kan op de Grevelingen worden bemalen.

VII. Duiveland-West
Deze afwateringseenheid is 2335 ha groot en kan op de Keten worden bemalen. De bemalingsinstallatie bevindt zich met die van de afwateringseenheid Duiveland-Oost in één gebouw.

VIII. Duiveland-Oost
Deze afwateringseenheid is 3025 ha groot en kan op de Keten worden bemalen door een installatie, die in hetzelfde gebouw staat opgesteld als die van de afwateringseenheid Duiveland-West.

C. Noord-Beveland

I. Veerse Meer
De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid is, met inbegrip van de boezem, 18 058 ha. Van het op Noord-Beveland gelegen deel, totaal 5230 ha, kan 605 ha vrij op de boezem afwateren en 4625 ha daarop worden afgemalen. De gedeeltelijk op dit blad voorkomende delen, groot 2010 ha en 1175 ha, worden bemalen door de elektrische gemalen, gelegen in respectievelijk de Willempolder en de Adriaanspolder (zie het blad Middelburg-Oost).
De twee langs de noordzijde van het eiland gelegen gebieden, groot 10 ha en 15 ha, respectievelijk behorende tot de Thoornpolder en de Vlietepolder, hebben geen zichtbare afwatering; hun peilen zijn afhankelijk van de buitenwaterstanden (kwel).

II. Noord-Bevelandpolder
Deze afwateringseenheid is 2275 ha groot en loost bij Colijnsplaat door een uitwateringssluis op de Oosterschelde.

D. Tholen

I. Tholen-Noordwest
Deze afwateringseenheid is 3145 ha groot en kan op de Oosterschelde worden bemalen. Zie verder het blad Willemstad-West.

II. Gerioleerd gebied van Stavenisse, groot 12 ha.

Hoofdwaterkeringen

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkeringen zijn in beheer en onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, aangegeven instanties.

1. Rijk; 2. Springertpolder; 3. Polder West-Nieuwland; 4. Goereese Polder; 5. Generale Dijkagie; 6. Waterschap Schouwen-Duiveland; 7. Gemeenten Duivendijke, Ellemeet en Elkerzee (alleen onderhoud); 8. Gemeente Brouwershaven (alleen onderhoud); 9. Gemeente Zierikzee (alleen onderhoud); 10. Waterschap Noord-Beveland; 11. Waterschap Tholen; 12. Provincie Zeeland (alleen onderhoud).

Hoewel de calamiteuze polders (buitenbeheren) op Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland en Tholen ondergebracht zijn bij respectievelijk de waterschappen Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland en Tholen, zijn de reglementen van deze calamiteuze polders nog niet ingetrokken. Reglementair berust dus de onderhoudsplicht van hun waterkering bij deze polders, doch wordt uitgevoerd door de waterschapsbesturen. Wanneer de wet van 19 juli 1870, Staatsblad nr. 119, komt te vervallen, zullen ook de reglementen van bedoelde polders worden ingetrokken.

Sluizen

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempelhoogte in m —N.A.P.
In de hoofdwaterkering van Goeree-Overflakkee		
A. Uitwateringssluis voor het zuidoostelijke deel van polder Preekhil; één opening met één klep	0,60	1,06
B. Uitwateringssluis voor polder Het Oudeland; één opening met twee deuren en één schuif	1,50	1,15
In de hoofdwaterkering van Schouwen-Duiveland		
C. Uitwateringssluis ten noorden van het gemaal Den Osse De sluis is in 1879 gedicht en zal worden verwijderd.		
D. Keersluis in de havenmond van Brouwershaven met twee paar puntdeuren. Hoogte bovenkant van de deuren is N.A.P. + 5,50 m. De deuren worden gesloten, wanneer een buitenwaterstand van N.A.P. + 1,80 m is bereikt.	8,50	2,50
E. Uitwateringssluis van het voormalige waterschap Oosteren Sirjansland; twee openingen, elk met twee vloeddeuren en één schuif, elke opening. De sluis doet geen dienst meer en zal worden verwijderd.	2,15	1,81
F. Keersluis in het havenkanaal van Zierikzee; één paar puntdeuren en één paar sectordeuren. Hoogte bovenkant van de deuren is N.A.P. + 5,00 m. De sectordeuren worden gesloten bij een buitenwaterstand van N.A.P. + 2,00 m. Is een buitenwaterstand van N.A.P. + 2,75 m bereikt, dan worden de puntdeuren gesloten.	12,50	4,20
G. en **H.** Uitwateringssluizen, die geen dienst meer doen en zullen worden verwijderd.		
G. Jongesluis; één opening met twee paar vloeddeuren	3,80	2,06
H. Weversluis; twee openingen, ieder afsluitbaar met één vloeddeur en één schuif, elke opening	2,50	2,25
In de hoofdwaterkering van Noord-Beveland		
J. Uitwateringssluis van het voormalige waterschap De Noord-Bevelandpolder; één opening met twee paar vloeddeuren en één schuif	2,40	1,88
In de hoofdwaterkering van Tholen		
K. Uitwateringssluis van het voormalige waterschap De Stavenissepolder; twee kokers ieder afsluitbaar met twee vloeddeuren en één schuif, elke koker	1,50	1,85
Na de afsluiting van de haven van Stavenisse komt de sluis te vervallen		

Verklaring der tekens

C 2 x 2,50 / 2,60	oliegemaal met meerdere pompen	met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
C 1,90 / 3,0	elektrisch gemaal	
	rioolgemaal	capaciteit kleiner dan 5 m³/min
	klein gemaal	
	kleine windmolen, waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt	
	rioolwaterzuiveringsinstallatie	
	uitwateringssluis	
	uitwateringssluis, alleen bij doorbraak gesloten	
	uitwateringssluis, doet dienst bij veel waterbezwaar	
	keersluis	
	vaste stuw	
	regelbare stuw	
	coupure	
	peilschaal	
reg.	peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)	
	peilmerk N.A.P.	
pl. 30	strand- of kilometerpaal	
z.p. –0,60	zomerpeil	in m t.o.v. N.A.P.
w.p. –1,13	winterpeil	
z.s. –0,80	zomerwaterstand in een polder	
5,3	hoogtecijfer	
	verharde weg	
500 ha	grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000	
	bij gemiddeld laagwater droogvallend gebied	
	hoogwaterlijn	
	hoofdwaterkering	
	tweede waterkering	
	strekdammen, kribben en strandhoofden	
	riolering (in de kleur van het betreffende gebied)	
	provinciale grens	
	administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)	
	grens herverkaveling	

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.
Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd.
De grens tussen hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies. De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren; de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Herverkavelingen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het herverkavelingsblok.
Voor de beschrijving van de juiste plaats van de peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil in de verschillende provincies zie men de betreffende N.A.P.-registers.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Zeeland (c.q. Zuid-Holland), behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, 's-Gravenhage, waar ook de Waterstaatskaarten à f 5 per stuk verkrijgbaar zijn.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 27, te 's-Gravenhage, telefoon (070)-183280.

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

	Goederede 36	Rotterdam-West 37
Zierikzee-West 42	Zierikzee-Oost 42	Willemstad-West 43
Middelburg-West 48	Middelburg-Oost 48	Bergen op Zoom-West 49

Herzien in 1960
Uitgave 1963

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 42-0)
Universiteits-bibliotheek Utrecht

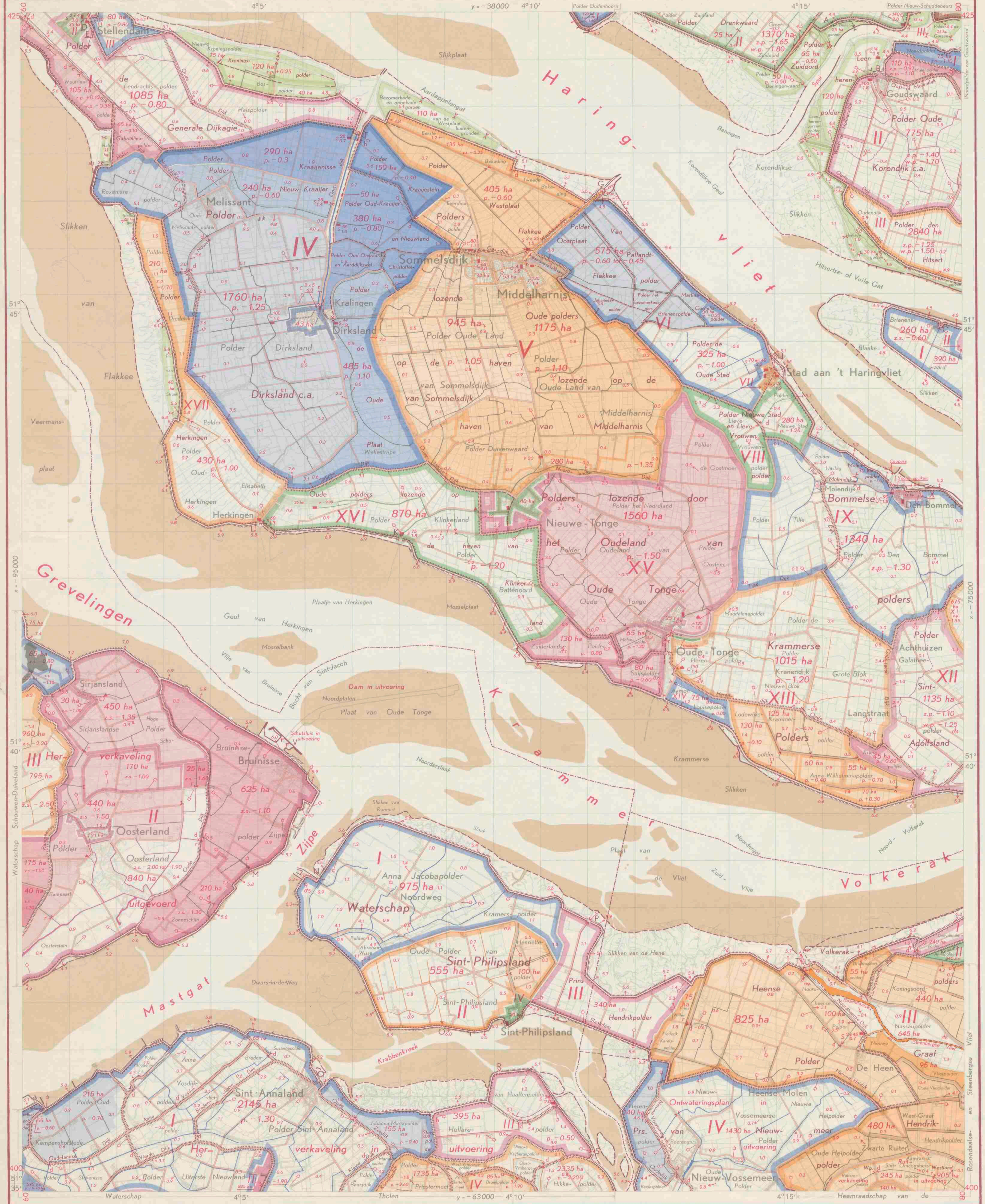

Afwateringseenheden

De op dit blad voorkomende afwateringseenheden zijn als volgt genummerd:

Voorne-Putten	I t/m III;
Hoekse Waard	I t/m III;
Tiengemeten	I en II;
Goeree-Overflakkee	I t/m XVII;
Schouwen-Duiveland	I t/m III;
Sint-Philipsland	I t/m IV;
Tholen	I t/m IV;
Noord-Brabant	I t/m IV.

De op de kaart vermelde peilen gelden in het algemeen slechts voor de naaste omgeving van de lozingspunten der afwateringseenheden of onderdelen.

Voorne-Putten

I. Oudenhoorn

Deze afwateringseenheid, waarvan een klein deel aan de noordzijde van dit blad voorkomt, is 855 ha en kan op het Haringvliet worden bemalen. Zie verder het blad Rotterdam-West.

II. Drenkwaard

De grootte van deze afwateringseenheid, die gedeeltelijk aan de noordzijde van dit blad voorkomt, is 1550 ha. Zie ook het blad Rotterdam-West.

III. Oud- en Nieuw-Schuddebeurs

De afwateringseenheid is 375 ha en kan op het Spui worden bemalen. Zie ook de bladen Rotterdam-West en -Oost en Willemstad-Oost.

Hoekse Waard

I. Afgedamde haven van Piershil

Deze afwateringseenheid is 615 ha. De gedeeltelijk op dit blad voorkomende Noordpolder van Goudswaard kan worden bemalen op de afgedamde haven van Piershil, die door middel van een uitwateringssluis vrij kan lozen op het Spui. Zie verder het blad Willemstad-Oost.

II. Oude Korendijk

De grootte van de afwateringseenheid is 885 ha. Zie ook het blad Willemstad-Oost.

III. Den Hitsert

Deze afwateringseenheid kan op het Vuile Gat worden bemalen en is 2840 ha. Zie ook het blad Willemstad-Oost.

Tiengemeten

I. Brienenswaard

Deze afwateringseenheid, groot 260 ha, loost door een uitwateringssluis op het Vuile Gat. Het gebied is ongereglementeerd.

II. Gecombineerde Middenpolder

Deze afwateringseenheid van 390 ha loost door een uitwateringssluis op het Vuile Gat. Zie ook het blad Willemstad-Oost. Het gebied is ongereglementeerd.

Goeree-Overflakkee

I. Generale Dijkagie

Deze afwateringseenheid, die het grootste deel van de gereglementeerde polder van die naam omvat, is 1333 ha. Het gebied kan worden bemalen op de haven van Stellendam, die in open verbinding staat met het Zuiderdiep (Haringvliet). Zie ook de bladen Rotterdam-West, Goederede en Zierikzee-Oost.

II. Gerioleerd gebied van Stellendam

Dit gebied van 35 ha loost via een gemaal en een persleiding op het Zuiderdiep (Haringvliet).

III. Scharrezee- en Weeshuispolder

Deze afwateringseenheid is 80 ha en kan vrij lozen op de haven van Stellendam, die in open verbinding staat met het Zuiderdiep (Haringvliet). Het gebied vormt administratief een deel van de gereglementeerde polder Generale Dijkagie.

IV. Haven van Dirksland

De haven van Dirksland bestaat uit een binnen- en een buitenhaven. De binnenhaven vormt de boezem van het waterschap De Gemene Uitwatering van Dirksland en is — met inbegrip van het boezemland — ongeveer 50 ha groot; het peil wordt gehouden op N.A.P. + 0,45 m; de totale oppervlakte van de hierop afwaterende polders, met inbegrip van het gerioleerde gebied van Dirksland, is 3348 ha. De binnenhaven loost via de schut- en uitwateringssluis Sas van Dirksland (F) en de buitenhaven naar het Aardappelengat (Haringvliet).

V. Havens van Middelharnis en Sommelsdijk c.a.

De totale afwateringseenheid is ongeveer 3052 ha. De binnenhavens vormen met het havenkanaal één boezem van ongeveer 10 ha en hebben een peil van N.A.P. + 0,70 m. De totale oppervlakte van de hierop afwaterende polders en gerioleerde gebieden van Middelharnis en Sommelsdijk bedraagt 3042 ha. De lozing geschiedt op de buitenhaven (Haringvliet) via de schut-, tevens uitwateringssluis het Middelharnisse Sas. Van de tot de afwateringseenheid behorende polders zijn die van de Eerste en Tweede Bekading ongereglementeerd. Beide polders vormen samen één waterstaatkundige polder van 135 ha.

VI. Jobopp

Deze afwateringseenheid is 930 ha en kan op de haven van Stad aan 't Haringvliet worden bemalen. De afsluitbare duikers tussen de Brienenspolder, de Johannespolder en polder De Oude Stad staan gewoonlijk open. De afwateringseenheid vormt hierdoor één waterstaatkundige polder, waarin de zuidoostelijke helft van de Martina Cornelia-polder een hoger deel is.

VII. Gerioleerd gebied van Stad aan 't Haringvliet

Dit gebied is 14 ha en wordt door een rioolgemaal — geplaatst in het gebouw van het gemaal van het waterschap Jobopp — via een persleiding op de haven bemalen.

VIII t/m XVII. Overige, in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

VIII. Nieuwe Stad en Lievevrouwenpolder, 280 ha; **IX.** Bommelse Polders, 1370 ha; **X.** Gerioleerd gebied van den Bommel, 14 ha; **XI.** Het Oudeland, 770 ha; **XII.** Galathee- en Mariapolder, 1310 ha; **XIII.** Krammerse Polders, 1455 ha; **XIV.** Aymon Louisepolder, 75 ha; **XV.** Oudeland van Oude Tonge, 1860 ha; **XVI.** De Oude Polders, lozende op de haven van Klinkerland, 935 ha, met inbegrip van het gerioleerd gebied van Nieuwe Tonge; **XVII.** Oud-Herkingen, 640 ha.
Er bestaan plannen om de afwateringseenheden nummers XI en XII gecombineerd te bemalen. Zie hiervoor het blad Willemstad-Oost.

Schouwen-Duiveland

I. Dreischor

Deze afwateringseenheid is 1880 ha en kan op de Grevelingen worden bemalen. Zie ook het blad Zierikzee-Oost.

II. Duiveland-Oost

De afwateringseenheid is 3025 ha en kan op de Keten worden bemalen. De bemalingsinstallatie bevindt zich met die van de afwateringseenheid Duiveland-West in één gebouw. Beide afwateringseenheden kunnen ter plaatse van het gemaal door middel van een hulpsluis met elkaar in verbinding worden gebracht. Zie het blad Zierikzee-Oost.

III. Duiveland-West

De afwateringseenheid is 2335 ha en kan op de Keten worden bemalen. Zie verder onder II.

Sint-Philipsland

I. Anna-Jacobapolder

De afwateringseenheid is 975 ha en kan vrij op het Zijpe lozen.

II. Oude Polder

De afwateringseenheid is 655 ha en kan vrij lozen op de Krabbenkreek.

III. Prins Hendrikpolder

Deze afwateringseenheid van 340 ha kan vrij op de Krammer lozen.

IV. Gerioleerd gebied van Sint-Philipsland, groot 20 ha.

Tholen

I. Tholen-Noordwest

Deze afwateringseenheid is 3145 ha en kan op de Oosterschelde worden bemalen. De bemalingsinstallatie bevindt zich met die van de afwateringseenheid Tholen-Zuidwest in één gebouw.

II. Tholen-Zuidwest

Deze afwateringseenheid van 1550 ha is vrijwel geheel op het blad Bergen op Zoom-West gelegen. Het gebied kan op de Oosterschelde worden bemalen. Zie ook onder I.

III. Hollarepolder

Deze afwateringseenheid van 395 ha kan zowel natuurlijk lozen op de Eendracht als hierop worden bemalen.

IV. Tholen-Oost

De afwateringseenheid — met inbegrip van de onderbemaling van 1820 ha — is 4970 ha en kan op de Eendracht worden bemalen.

Noord-Brabant

I. Drievriendenpolder

Deze afwateringseenheid van 240 ha kan vrij lozen op het Volkerak. Zie het blad Willemstad-Oost.

II. Kooi- en Karolinapolder

Deze afwateringseenheid is 410 ha en kan vrij lozen op het Volkerak. Zie het blad Willemstad-Oost.

III. Rosendaalse en Steenbergse Vliet

De voornaamste watergang in deze afwateringseenheid is de Rosendaalse en Steenbergse Vliet, die in België ontstaat als Kleine A en daar verder achtereenvolgens Wildertse Beek en A-beek wordt genoemd. In Nederland draagt zij achtereenvolgens de namen Molenbeek en Nieuwe Rosendaalse Vliet om ten slotte als Rosendaalse en Steenbergse Vliet op het Volkerak te lozen.
De totale oppervlakte van de afwateringseenheid is 32 610 ha, waarvan 17 950 ha op het bovenpand en 14 660 ha op het benedenpand afwatert. Van het bovenpand is 9950 ha in Nederland gelegen. De lozing op het Volkerak geschiedt via een schutsluis en een uitwateringssluis met zes kokers. Het gewenste peil voor het benedenpand is ± N.A.P. — 1,30 m, doch meestal is de waterstand hoger. Zie verder ook de bladen Willemstad-Oost, Bergen op Zoom-West en -Oost.

IV. Polders van Nieuw-Vosmeer

De afwateringseenheid is 1570 ha en kan vrij lozen op de Eendracht. Zie het blad Bergen op Zoom-West.

Buiten de hoofdwaterkering gelegen afwateringseenheden

Voorne-Putten

Gereglementeerd: polder Zuidoord, 65 ha.
Ongereglementeerd: polder Beningerwaard, 50 ha;
Buitengorzen voor polder Velgersdijk, 25 ha;
Buitengorzen voor polder Nieuw-Velgersdijk, 13 ha;
Gorzen voor polder Nieuw-Schuddebeurs, 25 ha.

Hoekse Waard

Gereglementeerd: Leenherenpolder, 120 ha.
Ongereglementeerd: Leenherengorzenpolder, 20 ha; 's Lands bekade Gorzen, totaal 115 ha;
Tiendgorzen, 35 ha.

Goeree-Overflakkee

Gereglementeerd: Kroningspolder, 75 ha.
Ongereglementeerd: Nieuwe Kroningspolder, 75 ha; Bospolder, 85 ha.
Het oostelijke deel van de Bospolder is 40 ha en kan vrij lozen op het Aardappelengat (Haringvliet). De Nieuwe Kroningspolder vormt met de Kroningspolder en het daarmede gemeen liggende westelijke deel van de Bospolder één afwateringseenheid van 195 ha. Andere ongereglementeerde polders zijn: bezomerkade en onbekade gorzen van de Westplaatbuitengronden, 110 ha; polder van Struyk, 40 ha; Stellegors, 8 ha; Halsgors, 11 ha.

Verklaring der tekens

Teken	Verklaring	
C 190 / 2.5	oliegemaal	met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
C 70 / 2.0	elektrisch gemaal	
C 2x10 / 2.0	rioolgemaal	
S 70 en 40 / 2.4	gemaal met meerdere pompen	
	klein gemaal	capaciteit kleiner dan 5 m³/min
	rioolgemaal	
	kleine windmolen, waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt	
	rioolwaterzuiveringsinstallatie	
><	uitwateringssluis	
>< d	uitwateringssluis, alleen bij doorbraak gesloten	
>< h	hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)	
><	inlaatsluis	
>>	schutsluis	
>	keersluis	
	vaste stuw	
r	regelbare stuw	
	coupure	
	peilschaal	
reg.	peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)	
	peilmerk van het N.A.P.	
p. −1.66	polderpeil	in m t.o.v. N.A.P.
z.p. −2.07	zomerpeil	
w.p. −2.12	winterpeil	
z.s. −0.6	zomerwaterstand in een polder	
2.8	hoogtecijfer	
	riolering (in de kleur van het betreffende gebied)	
	verharde weg	
	verharde weg in aanleg	
480 ha	grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000	
	waterleiding, alleen dienende voor waterinlaat	
	bij gemiddeld laagwater droogvallend gebied	
	hoogwaterlijn	
	hoofdwaterkering	
	tweede waterkering	
	strekdammen, dijkverdediging	
	provinciale grens	
	administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)	
	grens her- of ruilverkaveling of ontwateringsplan	

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1:50000

Goedereede 36	Rotterdam-West 37	Rotterdam-Oost 37
Zierikzee-Oost 42	Willemstad-West 43	Willemstad-Oost 43
Middelburg-Oost 48	Bergen op Zoom-West 49	Bergen op Zoom-Oost 49

Herzien in 1960-'62
Uitgave 1963

43

waterstaats documentatie cartografie

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 43-W)

Willemstad-West

Universiteitsbibliotheek Utrecht

Sluizen

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempel-hoogte in m t.o.v. N.A.P.
In de hoofdwaterkering van Voorne-Putten		
A. Inlaatsluis voor de polder Velgersdijk met één schuif	Ø 0,10	+ 0,09
In de hoofdwaterkering van de Hoekse Waard		
B. Uitwateringssluis voor het gemaal van de polder Oude Korendijk c.a.; één vloeddeur en één schuif	1,30	— 1,26
Naast de vloeddeur een opening voor waterinlaat met één schuif	0,52	— 0,90
In de hoofdwaterkering van Tiengemeten		
C. Uitwateringssluis van de polder Brienenswaard; één vloeddeur en één schuif	1,50	— 1,10
In de hoofdwaterkering van Goeree-Overflakkee		
D. Uitwateringssluis voor het gemaal en voor vrije lozing van een deel van de polder Generale Dijkagie; één vloeddeur en één schuif	1,25	— 1,34 (vloer)
E. Uitwateringssluis voor het deel Scharrezee- en Weeshuispolder van de polder Generale Dijkagie; één schuif en één vloeddeur	0,95	— 1,08
F. Sas van Dirksland, schut- tevens uitwateringssluis van de boezem (binnenhaven) van Dirksland; twee paar vloed- en twee paar ebdeuren, waarvan de binnenste tevens dienst kunnen doen als toldeuren Hoogte bovenkant van de vloeddeuren is N.A.P. + 4,62 m.	6,75	— 3,04
G. Middelharnisse Sas, schut- tevens uitwateringssluis van de boezem de havens van Middelharnis en Sommelsdijk; twee paar eb-, twee paar vloed- en één paar stormvloeddeuren	7,00	
buitenhoofd		— 3,00
binnenhoofd		— 2,65
Hoogte bovenkant van de stormvloeddeuren is N.A.P. + 5,00 m.		
H. Keersluis voor de haven van Stad aan 't Haringvliet; twee paar puntdeuren Hoogte bovenkant van de deuren is N.A.P. + 5,00 m. De sluis wordt gesloten bij een buitenwaterstand van N.A.P. + 1,50 m.	8,50	— 2,60
I. Uitwateringskoker voor het gemaal van de Bommelse Polders; twee schuiven In de koker een aansluiting met schuif voor de uitwatering van het voormalige Spui.	1,70	— 1,70
J. Keersluis voor de haven van Oude Tonge; één paar vloed- en één paar stormvloeddeuren Hoogte bovenkant van de stormvloeddeuren is N.A.P. + 6,40 m. De sluis wordt gesloten bij een buitenwaterstand van N.A.P. + 1,50 m.	9,00	— 2,20
K. Uitwateringssluis voor het gemaal van De Oude Polders, lozende op de haven van Klinkerland; één paar vloeddeuren en twee schuiven	1,82	— 1,20
De sluis is verlengd met een betonnen koker, lang ± 55 m	2,00	— 1,23
L. Uitwateringssluis voor de polder Oud-Herkingen c.a.; één schuif en één klep	1,39	— 0,90
In de hoofdwaterkering van Schouwen-Duiveland		
M. Uitwateringssluis van het voormalige waterschap Bruinisse; één opening met twee paar vloeddeuren en één schuif De sluis is dichtgemetseld.	2,02	— 1,46
In de hoofdwaterkering van Sint-Philipsland		
N. Uitwateringssluis voor het deel Anna Jacobapolder c.a. van het waterschap Sint-Philipsland; twee paar deuren en één schuif	2,00	— 1,45
O. Uitwateringssluis voor het deel Oude Polder van het waterschap Sint-Philipsland; twee enkele deuren en één schuif	1,50	— 1,60
P. Uitwateringssluis van de Prins Hendrikpolder; twee vloeddeuren en één schuif	1,00	— 1,15
In de hoofdwaterkering van Tholen		
Q. Uitwateringssluis van de Johanna Mariapolder c.a.; één opening met twee vloeddeuren De sluis is gedicht.	0,60	— 0,45
R. Uitwateringssluis van de Van Haaftenpolder; één opening met twee vloeddeuren en één schuif De sluis wordt gedicht.	0,60	— 0,66
S. Uitwateringssluis voor de Hollarepolder; één opening met twee vloeddeuren en één schuif De sluis wordt gedicht.	1,10	— 1,68
In de hoofdwaterkering van Noord-Brabant		
T. Beneden- of Steenbergse Sas, schut- tevens uitwateringssluis voor de Rosendaalse en Steenbergse Vliet; één paar stormvloed-, één paar vloed-, twee paar eb- en één paar waterdeuren		
buitenhoofd	8,00	— 3,10
binnenhoofd	8,25	— 3,50
Hoogte bovenkant van de stormvloeddeuren is N.A.P. + 5,24 m.		
U. Uitwateringssluis voor de Rosendaalse en Steenbergse Vliet; zes openingen, ieder met één vloeddeur en één schuif. Iedere opening	2,50	— 3,03
V. Schutsluis in de Grevelingendam met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren Hoogte bovenkant van de westelijke vloeddeuren is N.A.P. + 5,00 m. De sluis is in aanbouw.	16,00	— 5,50

Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen

Brielse Dijkring

De taak van het waterschap, omschreven in artikel 1 van het reglement, omvat onder meer de instandhouding van de Brielse-Maasboezem en de boezem van de Bernisse. Het reglement is opgenomen in het buitengewoon provinciaal blad nummer 1724, onder volgnummer 2474, en is later meermalen gewijzigd.

Gemene Uitwatering van Dirksland

De roeping van het waterschap, omschreven in artikel I van het reglement, is de zorg voor de uitwatering door de haven van Dirksland van de naar die haven lozende polders. Tot de voornaamste werken, die bij het waterschap in beheer en onderhoud zijn, behoren de binnenhaven, de sassing met brug en de buitenhaven met leidammen en havenhoofden. Het reglement is opgenomen in het buitengewoon provinciaal blad nummer 723, onder volgnummer 1463, en is enkele malen gewijzigd.

Jobopp

De taak van het waterschap, omschreven in artikel 1 van het reglement, omvat de gemeenschappelijke ontwatering van de polders, gelegen in de afwateringseenheid Jobopp (VI), echter met uitzondering van een klein deel van de polder Oostplaat Flakkee, genaamd de Spuipolder. Het waterschap beheert en onderhoudt onder meer het elektrisch gemaal, de uitwateringssluis van de polder Oude Stad, de hoofdwatergangen en de daarin gelegen kunstwerken tot regeling van de waterstand en de afwatering. Het reglement is opgenomen in het buitengewoon provinciaal blad nummer 1638, onder volgnummer 2388.

Spui

Het beheer en onderhoud van de Spui berust bij de polders, lozende door het Oudeland van Oude Tonge. Zie verder het reglement, opgenomen in het buitengewoon provinciaal blad nummer 181, onder volgnummer 917.

Heemraadschap van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet

Het doel van het waterschap is onder meer het behartigen van de belangen, die betrekking hebben op de afsluiting van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet, de afwatering van de gronden, die via de Vliet naar het Volkerak lozen, en de scheepvaart op de Vliet. Het bovenstaande is nader vastgelegd in het provinciaal blad nummer 53 van 1919. Tot het heemraadschap behoren — geheel of gedeeltelijk — de volgende op dit blad voorkomende waterschappen: Westland, de Graaf Hendrikpolder, de Volkerakpolders en de Heense Polder.

Hoofdwaterkeringen

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkeringen zijn in beheer en/of onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, vermelde instanties.

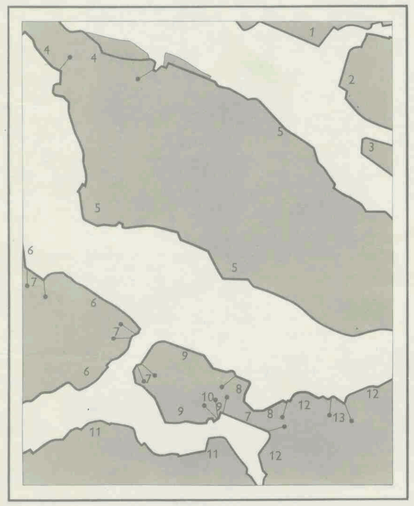

1. Waterschap Brielse Dijkring; 2. Waterschap De Dijkring Hoekse Waard; 3. N.V. Maatschappij tot exploitatie van onroerende goederen „Eiland de Tien Gemeten"; 4. Polder Generale Dijkagie; 5. Waterschap Dijkring Flakkee; 6. Waterschap Schouwen-Duiveland; 7. Rijkswaterstaat; 8. Prins Hendrikpolder; 9. Waterschap Sint-Philipsland; 10. Gemeente Sint-Philipsland; 11. Waterschap Tholen; 12. Hoogheemraadschap de Brabantse Bandijk; 13. Heemraadschap van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet.

Hoewel de calamiteuze polders (buitenbeheren) op Schouwen-Duiveland en Tholen ondergebracht zijn bij respectievelijk de waterschappen Schouwen-Duiveland en Tholen, zijn de reglementen van deze calamiteuze polders nog niet ingetrokken. Reglementair berust dus de onderhoudsplicht van hun waterkering bij deze polders, doch wordt uitgevoerd door de genoemde waterschapsbesturen. Wanneer de wet van 19 juli 1870, staatsblad 119, komt te vervallen, zullen ook de reglementen van genoemde polders worden ingetrokken.

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.
Gebieden, buiten de hoofdwaterkering gelegen, zijn meestal aangeduid door een geelgroene tint. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Gerioleerde gebieden zijn ongekleurd gelaten, doch omgeven door een enkele smalle bies.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren; de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven.
De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven.
De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Ongereglementeerde polders zijn — waar nodig — in het randschrift vermeld.
Ruilverkavelingen, herverkavelingen en plannen tot verbetering waterlopen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelings(herverkavelings)blok.
Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil in de verschillende provincies zie men de betreffende N.A.P.-registers. Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor de administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Zuid-Holland (c.q. Zeeland, Noord-Brabant), behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, 's-Gravenhage, waar ook de Waterstaatskaarten à f 5 per stuk verkrijgbaar zijn.
De gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 27, te 's-Gravenhage, telefoon (070) 18 32 80.

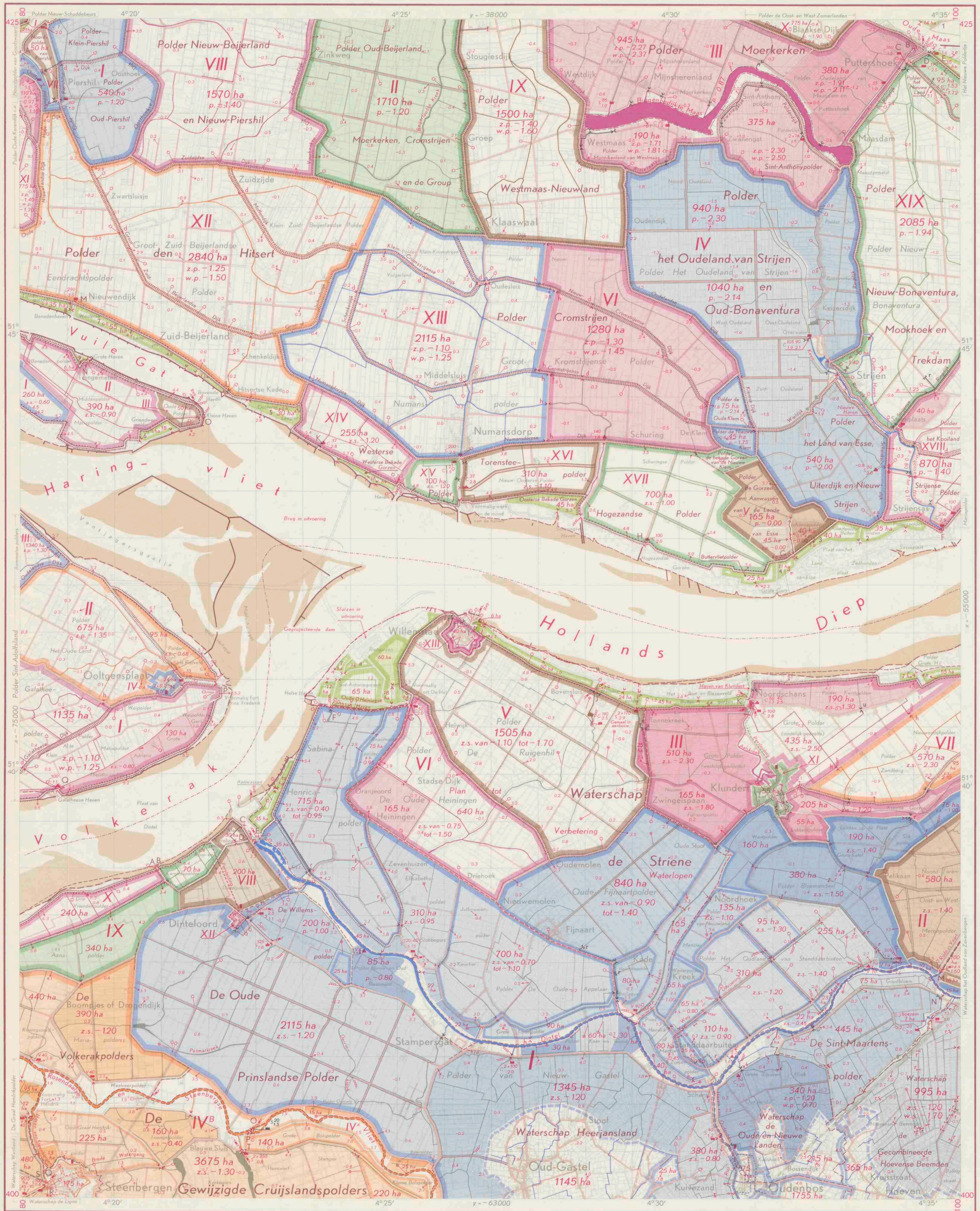

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

Rotterdam-West 37	Rotterdam-Oost 37	Gorinchem-West 38
Willemstad-West 43	Willemstad-Oost 43	Geertruidenberg-West 44
Bergen op Zoom-West 49	Bergen op Zoom-Oost 49	Breda-West 50

Herzien in 1960-'62
Uitgave 1963

Afwateringseenheden

Zuid-Holland

A. Voorne–Putten

I. Oud- en Nieuw-Schuddebeurs

Deze afwateringseenheid is 375 ha en kan op het Spui worden bemalen. Zie de bladen Rotterdam-Oost, Rotterdam-West en Willemstad-West.

B. Hoekse Waard

I. Afgedamde Haven van Piershil

Deze afwateringseenheid loost door een uitwateringssluis op het Spui. De voormalige haven heeft geen vast peil. De erop afwaterende polders hebben een gezamenlijke oppervlakte van 615 ha.

II. Oud-Beijerland

De totale grootte van de tot deze afwateringseenheid behorende polders is 1780 ha, waarvan 70 ha gerioleerd gebied.

III. Binnenbedijkte Maas

De Binnenbedijkte Maas kan vrij lozen op de Oude Maas door een uitwaterings-, tevens schutsluis te Puttershoek en kan aldaar ook door een elektrisch gemaal worden afgemalen. Het peil bedraagt N.A.P. — 0,87 m; de oppervlakte met die van het rechtstreeks erop afwaterende land is ongeveer 300 ha en die van de erop lozende polders 1890 ha.

IV. Strijense Haven

Deze afwateringseenheid loost door de uitwaterings-, tevens schutsluis te Strijensas op het Hollands Diep en kan aldaar ook door een dieselgemaal worden afgemalen. Van de uit drie delen bestaande boezem heeft: a. de Strijense Haven met de Nieuwe Haven normaal een peil van N.A.P. — 0,80 m tot — 0,70 m, doch mag ten behoeve van de scheepvaart worden opgezet tot N.A.P. — 0,50 m; b. de Oude Haven een maximumpeil van N.A.P. — 0,60 m; c. de Keen een maalpeil van N.A.P. — 0,60 m.
De oppervlakte van de boezem is ongeveer 22 ha en die van de erop lozende polders 2640 ha.

V. De Gorzen

De lozing heeft plaats door een uitwateringssluis op het Hollands Diep. De totale oppervlakte van de verschillende polderdelen bedraagt 250 ha.

VI. Schuringse Haven

De als boezem dienstdoende haven met inbegrip van het rechtstreeks erop afwaterende land heeft een grootte van ongeveer 8 ha en loost door de Schuringse buitensluis op het Hollands Diep. Het op de boezem bemalen gebied, bestaande uit het oostelijk deel van polder Cromstrijen, is 1280 ha.

VII t/m XIX. Overige, in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

VII. Noordpolder van Piershil, groot 50 ha; **VIII.** Nieuw-Beijerland en Nieuw-Piershil, groot 1595 ha, waarvan 25 ha gerioleerd gebied; **IX.** Westmaas-Nieuwland met twee hogere delen op het blad Rotterdam-Oost, groot 1635 ha; **X.** Oost- en West-Zomerlanden, groot 755 ha; **XI.** Oude Korendijk, groot 885 ha; **XII.** Den Hitsert, groot 2840 ha; **XIII.** Westelijk deel van polder Cromstrijen, groot 2115 ha; **XIV.** Westelijk deel van de Westerse Polder, groot 255 ha; **XV.** Oostelijk deel van de Westerse Polder, groot 100 ha; **XVI.** Torensteepolder, groot 310 ha; **XVII.** Hogezandse Polder, groot 700 ha; **XVIII.** Strijense polder e.a., groot 910 ha; **XIX.** Polders Nieuw-Bonaventura, Het Nieuweland en De Mijl, groot 2375 ha.

C. Tiengemeten

I. Brienenswaard

Deze afwateringseenheid, groot 260 ha, loost door een uitwateringssluis op het Vuile Gat. Zie het blad Willemstad-West.

II. Gecombineerde Middenpolder

De afwateringseenheid, groot 390 ha, loost door een uitwateringssluis op het Vuile Gat.

III. Oude Polder

De afwateringseenheid, groot 50 ha, loost door een uitwateringssluis op het Vuile Gat.

D. Goeree–Overflakkee

I. Galathee- en Mariapolder

Deze afwateringseenheid van 1310 ha kan door een dieselgemaal worden afgemalen op de Galatheese of Sluise Haven, die in open verbinding staat met het Volkerak. Naast het gemaal is een uitwateringssluis voor vrije lozing. Bij wijze van proef staat momenteel de hulpsluis tussen afwateringseenheid I en II open. Bij gunstig resultaat zal de sluis blijvend geopend zijn en zullen beide gebieden één afwateringseenheid vormen.

II. Het Oudeland

De grootte van deze afwateringseenheid is 770 ha. Het gebied kan worden bemalen op de haven van Ooltgensplaat door middel van een elektrisch gemaal. De nog aanwezige uitwateringssluis is buiten gebruik. De hulpsluis tussen de afwateringseenheden I en II staat momenteel bij wijze van proef open; zie onder I.

III. Bommelse Polders

Deze afwateringseenheid, met inbegrip van een hoger deel (zie het blad Willemstad-West), is 1370 ha en kan op de haven van Den Bommel worden bemalen.

IV. Gerioleerd gebied van de gemeente Ooltgensplaat

Het gebied, groot 24 ha, loost door middel van een rioolgemaal op de Spuikom, die door een spuisluis van de haven is gescheiden.

Noord-Brabant

I. Dintel

De voornaamste wateren in deze afwateringseenheid zijn: de Boven-Mark, de A of Weerijs, de Singels van Breda, de Mark van de Singels tot de Kenehaven en de Dintel. De gemiddelde waterstand op de Mark beneden Breda is N.A.P. Vrije lozing op het Volkerak heeft plaats door de schut- en uitwateringssluis (D) en kan ook plaatsvinden door de uitwateringssluis (E). Bij veel waterbezwaar kan bovendien water worden afgevoerd:

1. via het Markkanaal op het Wilhelminakanaal (zie het blad Geertruidenberg-West);
2. door de schutsluis (M) tussen de Mark en de haven van Zevenbergen of Rode Vaart, welke mogelijkheid hoofdzakelijk voor doorspuien wordt gebruikt.

De totale oppervlakte van de afwateringseenheid is 106 940 ha, waarvan het in Nederland gelegen deel, totaal groot 69 830 ha, bestaat uit 1030 ha boezemland, 18 605 ha polderland en 50 195 ha hoge grond. De Mark is vanaf de Belgische grens tot de noordelijke grens van het waterschap de Boven-Mark in beheer en onderhoud bij dit waterschap; de A of Weerijs is in onderhoud bij het waterschap van die naam; de Singels bij de gemeente Breda; het deel van de Mark, vanaf 680 m ten noorden van de spoorbrug te Breda, en de Dintel tot de uitmonding zijn in beheer en onderhoud bij het heemraadschap Mark en Dintel. Zie voorts de bladen Geertruidenberg-West, Breda-West en -Oost en Bergen op Zoom-Oost.

II. Haven van Zevenbergen of Rode Vaart

De oppervlakte van de boezem is 14 ha, die van de erop afwaterende gronden 3617 ha, waarvan 30 ha boezemland. Het boezempeil is N.A.P. + 0,40 m. Tijdens de bietencampagne wordt het peil soms verhoogd tot N.A.P. + 0,70 m.
De waterlozing geschiedt uitsluitend langs natuurlijke weg door een schut- en uitwateringssluis op het Hollands Diep (zie het blad Geertruidenberg-West). In droge tijden kan bij hoge buitenwaterstanden door dezelfde sluis water worden ingelaten. Het op dit blad voorkomende deel van het gebied, groot 580 ha, behoort tot het waterschap De Striene, de beide delen, groot respectievelijk 700 en 18 ha, tot het waterschap Het Oudland van Zevenbergen. De boezem zelf is in beheer en onderhoud bij het heemraadschap van de Mark en Dintel.

III. Noordschans

De totale oppervlakte van de afwateringseenheid bedraagt 1460 ha. Door twee gemalen te Noordschans wordt het overtollige water afgemalen op een kleine voorboezem, die door een uitwateringssluis (K) van de haven van Klundert is gescheiden.
Het peil van de voorboezem bedraagt N.A.P. — 1,10 m. Vanuit de Rode Vaart kan via de Kenehaven op de Aalskreek water worden ingelaten, bovendien door de inlaatduiker (L) in de hoofdwaterkering van de polder Kwistgelden. Verder kan de Aalskreek met het er rechtstreeks op lozende gebied, groot 55 ha, door het dieselgemaal afzonderlijk op genoemde haven worden bemalen (zie ook Geertruidenberg-West).

IV. Rosendaalse en Steenbergse Vliet

De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid bedraagt 32 610 ha, waarvan 17 950 ha op het bovenpand en 14 660 ha op het benedenpand loost. Door een uitwateringssluis met 6 kokers en een schutsluis, die eveneens voor uitwatering wordt gebruikt, loost de boezem op het Volkerak (zie het blad Willemstad-West).
Het gewenste peil van het benedenpand is ongeveer N.A.P. — 1,30 m en dat van het daarvan door de kunstwerken O en P gescheiden bovenpand ongeveer N.A.P. + 0,20 m. Van de rijksbrug te Rosendaal tot haar monding is de rivier in onderhoud bij het heemraadschap van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet. Zie ook de bladen Willemstad-West en Bergen op Zoom-Oost.

IVA. Bovenpand van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet

Het bovenpand ontvangt het water van een gebied, groot 17 950 ha, waarvan 9950 ha in Nederland voorkomt. Het in Nederland gelegen gebied bestaat uit 9910 ha hoge grond en 40 ha polderland. Het bovenpand kan door een opmaalinstallatie vanuit het benedenpand op peil worden gehouden. Zie ook het blad Bergen op Zoom-Oost.

IVB. Benedenpand van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet

Het benedenpand wordt gevoed door een gebied groot 14 660 ha, waarvan 645 ha boezem en boezemland.

V t/m XIII. Overige, in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

V. Ruigenhilse polder, groot 1505 ha; **VI.** Oude Heiningen, groot 805 ha; **VII.** Nieuwendijk. Het gebied, groot 771 ha, wordt door een elektrisch gemaal op het Hollands Diep afgemalen. Zie het blad Geertruidenberg-West. Waterinlaat heeft plaats uit de haven van Zevenbergen of Rode Vaart door een sluis bij het gemaal; **VIII.** Kleine Karolina- en Dintelpolder, groot 230 ha; **IX.** Kooi- en Karolinapolder, groot 410 ha; **X.** Drievriendenpolder, groot 240 ha; **XI.** Gerioleerd gebied van de gemeente Klundert, groot 55 ha; **XII.** Gerioleerd gebied van de gemeente Dinteloord, groot 8 ha; **XIII.** Grachten van Willemstad, groot 40 ha.

Buiten de hoofdwaterkering gelegen afwateringseenheden

Zuid-Holland

Gereglementeerd: Langs de Oude Maas het Nieuwe Poldertje, 35 ha. Langs de rechteroever van het Hollands Diep de Buttervlietpolder, 25 ha, en de Oosterse Bekade Gorzen, 45 ha. Langs de rechteroever van het Haringvliet de Westerse Bekade Gorzen 16 ha.
Ongereglementeerd: Langs de Oude Maas: 1. een op de rechteroever gelegen polder, 14 ha. Langs de rechteroever van het Hollands Diep: 2. de Pieterspolder, 35 ha; 3. de Albertpolder, 40 ha; 4. het Grote Gors, 11 ha. Langs de rechteroever van het Haringvliet: 5. de Oosterse Laagjes, 30 ha; 6. de Griendweipolder, 18 ha. Langs de rechteroever van het Vuile Gat: 7. de Westerse Laagjes, waarvan het westelijk deel 55 ha en het oostelijk deel 7 ha is; 8. de Tiendgorzen, 35 ha. Langs de linkeroever van het Vuile Gat: 9. de Schutskooipolder, 6 ha.

Noord-Brabant

De volgende tot het waterschap De Striene behorende onderdelen; Langs het Volkerak: Sint-Antoniegorzen, 80 ha; twee poldertjes ten oosten hiervan, samen 30 ha; een polder ten westen hiervan, 17 ha; een polder ten zuiden hiervan, 16 ha; Rietgorzen (zuidelijk deel), 45 ha; polder ten westen hiervan, 7 ha; twee poldertjes, de Aanwassen, ten noordoosten van de vluchthaven van Dintelsas, samen 46 ha. Langs het Hollands Diep: buitenpoldertje ten noorden van de Ruigenhilse polder, 50 ha; Willemspolder, 24 ha; Buitengorzen, 45 ha; polder De Grote Hil, 7 ha; buitenpoldertje ten noorden van de polder Nieuwendijk, 55 ha.

Verklaring der tekens

- C 10/1.20 — elektrisch gemaal
- S 55/2.6 — elektrisch gemaal, dient voor inmalen
- C 250/2.5 — dieselgemaal
- C 10/1.3 — rioolgemaal
- 23.3 S r — windmolen met vlucht in m

(bij de vijf voorgaande:) met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte

- klein gemaal — capaciteit kleiner dan 5 m³/min
- rioolgemaal — capaciteit kleiner dan 5 m³/min
- kleine windmolen, waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt
- rioolwaterzuiveringsinstallatie
- schutsluis
- uitwateringssluis
- inlaatsluis
- u — inlaatsluis, dient tevens voor uitwatering
- h — hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
- d — uitwateringssluis (alleen bij doorbraak gesloten)
- keersluis
- grondduiker
- grondduiker, aan beide zijden afsluitbaar
- vaste stuw
- regelbare stuw, dient bij het inlaten van water
- regelbare stuw
- stuw, bestaande uit damwand, in de wintermaanden tijdelijk getrokken
- coupure
- peilschaal
- reg. — peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)
- peilmerk van het N.A.P.
- pl. 96 — strand- of kilometerpaal
- p. −1.30 — polderpeil
- z.p. −1.85 — zomerpeil
- w.p. −2.10 — winterpeil
- z.s. −0.15 — zomerstand
- −4.9 — hoogtecijfer

(bij de vijf voorgaande:) in m t.o.v. N.A.P.

- riolering in de kleur van het betreffende gebied
- verharde weg
- verharde weg in uitvoering
- 180 ha — grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
- waterleiding, alleen dienende voor waterinlaat
- hoogwaterlijn
- bij gemiddeld laagwater droogvallend gebied
- hoofdwaterkering
- tweede waterkering
- strekdammen, kribben en strandhoofden
- administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.
Gebieden, buiten de hoofdwaterkering gelegen, zijn meestal aangeduid door een geelgroene tint. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Gerioleerde gebieden zijn ongekleurd gelaten, doch omgeven door een enkele smalle bies.
In twee kleuren gearceerde gebieden lozen in nagenoeg gelijke mate op twee verschillende afwateringseenheden.
De grens tussen hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies. De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren. De namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven.
De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven.
De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven. Ongereglementeerde polders zijn, waar nodig, met een arabisch cijfer op de kaart aangeduid, hun naam is in het randschrift vermeld.
Plannen tot verbetering van waterlopen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het bedoelde blok.
Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil in de verschillende provincies zie men de betreffende N.A.P.-registers.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor de administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Zuid-Holland en dat van de provincie Noord-Brabant, behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, 's-Gravenhage, waar ook de Waterstaatskaarten à f 5 per stuk verkrijgbaar zijn.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 27 te 's-Gravenhage, telefoon (070) 183280.

VII B.a. 795

Willemstad-Oost (ed. 3, bl. 43-0)

Sluizen

Zuid-Holland	Wijdte in de dag in m	Slagdrempel-hoogte in m — N.A.P.
In de hoofdwaterkering van de Hoekse Waard. De sluizen worden gesloten bij een buitenwaterstand van N.A.P. + 2,50 m		
A. Uitwateringssluis van de afwateringseenheid De Afgedamde Haven van Piershil; één paar vloeddeuren en één schuif	2,00	1,20
De sluis is voorzien van een inlaatriool met één schuif	0,50	1,20
B. Schutsluis, tevens uitwateringssluis van de afwateringseenheid De Binnenbedijkte Maas, met twee paar vloed- en één paar ebdeuren	7,84	2,62
Hoogte bovenkant van de buitenste vloeddeuren is N.A.P. + 4,04 m.		
C. Uitwateringssluis, behorende bij het gemaal van de afwateringseenheid De Binnenbedijkte Maas; één opening met één schuif en één terugslagklep	2,20	1,62
D. Uitwateringssluis, behorende bij het gemaal van de afwateringseenheid Polders Nieuw-Bonaventura, Het Nieuweland en De Mijl; één opening met één schuif en één terugslagklep	2,20	1,56
E. Inlaatsluis voor de polder Het Nieuweland; één opening met twee schuiven	0,29	0,65
F. Strijensas, schutsluis, tevens uitwateringssluis van de afwateringseenheid De Strijense Haven; één opening met één paar stormdeuren, twee paar vloeddeuren en één paar ebdeuren	6,21	3,04
Hoogte bovenkant stormdeuren is N.A.P. + 4,34 m.		
G. Nieuwe Sluis, uitwateringssluis van de afwateringseenheid De Gorzen e.a.; één opening met één paar vloeddeuren, één ebdeur en één schuif	1,72	1,00
De sluis is voorzien van een inlaatriool met één schuif	0,40	0,45
H. Hogezandse Sluis, uitwateringssluis voor vrije lozing van de afwateringseenheid De Hogezandse Polder; één opening met één paar stormdeuren, één paar vlogddeuren, één schuif en één paar ebdeuren	3,14	1,90
De sluis is voorzien van één inlaatriool met één schuif	1,00	1,12
De persbuis van het gemaal mondt uit tussen de vloeddeuren en de schuif en heeft één afsluiter en één terugslagklep.		
I. Schuringse Buitensluis, uitwateringssluis van de afwateringseenheid De Schuringse Haven; één opening met één paar vloeddeuren, één paar ebdeuren en één schuif	3,15	2,09
De sluis is voorzien van één inlaatriool met één schuif	0,50	1,39
J. Keersluis in de haven van Numansdorp; één opening met twee paar vloeddeuren	8,00	2,50
Hoogte bovenkant deuren is N.A.P. + 5,00 m.		
K. Inlaatsluis voor het westelijk deel van de Westerse Polder; twee paar puntdeuren	3,00	1,25
L. Inlaatsluis voor de Polder den Hitsert; één opening met één paar vloeddeuren, één paar ebdeuren en één schuif	2,58	1,91
Kan bij veel waterbezwaar dienst doen als uitwateringssluis.		
M. Uitwateringssluis van de afwateringseenheid Polder den Hitsert; één opening met één paar vloeddeuren en één schuif	2,39	2,46
In de hoofdwaterkering van Tiengemeten		
N. Uitwateringssluis van de afwateringseenheid De Gecombineerde Middenpolder; één opening met één vloeddeur en één schuif	1,65	1,65
O. Uitwateringssluis van de afwateringseenheid De Oude Polder; één opening met één vloeddeur en één schuif	1,00	0,65
In de hoofdwaterkering van Goeree-Overflakkee		
P. Keersluis in de haven van Ooltgensplaat; één opening met één paar puntdeuren	8,00	2,20
Hoogte bovenkant deuren is N.A.P. + 5,40 m. De sluis wordt bij een buitenwaterstand van N.A.P. + 1,35 m gesloten.		
Q. Uitwateringssluis van de afwateringseenheid De Galatheese Binnenhaven; één opening met twee paar vloeddeuren	2,87	1,25
De nog aanwezige toldeur is niet meer van belang en zal worden opgeruimd.		

Noord-Brabant	Wijdte in de dag in m	Slagdrempel-hoogte in m — N.A.P.
In de hoofdwaterkering langs Volkerak en Hollands Diep		
A. Uitwateringssluis van het waterschap De Volkerakpolders voor de Drievriendenpolder; één opening met wachtdeur en schuif	1,60	0,89
B. Uitwateringssluis van het waterschap De Volkerakpolders voor de Kooi en Karolinapolder; één opening met wachtdeur en schuif	1,50	1,49
C. Uitwateringssluis van het waterschap De Volkerakpolders voor de Kleine Karolinapolder; één opening met wachtdeur en schuif	1,50	1,90
D. Schut- en uitwateringssluis tussen de Dintel en het Volkerak; binnenzijde één paar waaierdeuren, buitenzijde één paar vloed- en één paar ebdeuren. Bovenkant vloeddeuren N.A.P. + 5,00 m. De slagdrempels zijn even hoog	8,00	3,15
E. Uitwateringssluis voor de Dintel; één opening met twee paar vloed- en een paar ebdeuren. De bovenkant van de stormvloeddeur is N.A.P. + 4,84 m. De slagdrempels zijn even hoog	8,00	3,20
F. Uitwateringssluis van de Sabina Henricapolder. In de noordwestelijke vleugelmuur bevindt zich een opening met een klep voor lozing van de fortgracht	2,00	1,48
G. Uitwaterings-, tevens inlaatsluis voor de polder Oude Heiningen; één opening met twee paar puntdeuren en één schuif	2,70	1,10
H. Inlaatsluis voor de buitengrachten van Willemstad; één opening met een deur en één schuif	1,70	1,60
I. Spuisluis voor de binnengrachten van Willemstad; één opening met twee schuiven	1,82	2,05
J. Bovensluis, uitwaterings-, tevens inlaatsluis van de polder Ruigenhil; één opening met twee paar puntdeuren. Aan de oostzijde van de sluis bevindt zich een riool met schuif voor het inlaten van water	0,63 × 0,85	1,24
K. Uitwateringssluis voor de voorboezem van de gemalen te Noordschans; één opening met twee paar puntdeuren	4,40	2,23
L. Inlaatsluis voor de polder Kwistgelden: één opening, bovenste helft een schuif, onderste helft een klep	0,95	0,25
In de haven van Zevenbergen of Rode Vaart		
M. Nollekessas, schutsluis tussen de haven van Zevenbergen en de Mark; vier paar puntdeuren.	6,60	
bovenhoofd		2,55
benedenhoofd		2,45
In de Mark		
N. Uitwateringssluis tussen de boezem van het waterschap de Sint-Maartenspolder en de Mark; één opening met twee schuiven	2,00	
In de Rosendaalse en Steenbergse Vliet		
O. Kleine schutsluis, doet dienst als uitwateringssluis voor het bovenpand van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet (Oud-Bovensas). Twee paar puntdeuren	6,90	
bovenhoofd		1,40
benedenhoofd		2,90

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempel-hoogte in m — N.A.P.
P. Grote schutsluis of Rosendaalse Sas, schutsluis tussen het boven- en benedenpand van de Vliet (Nieuw-Bovensas). Twee paar puntdeuren	8,10	
bovenhoofd		2,00
benedenhoofd		3,40
In de haven van Steenbergen		
Q. Uitwateringssluis bij de Bunsingval; drie openingen, waarvan twee met een kistdam afgesloten, de derde opening met schuif is de verbinding tussen de stadsvest en de haven van Steenbergen	1,60	3,10
R. Uitwateringssluis met twee openingen voor het waterschap De Wouwse Gronden (Zie B.op Z.-Oost) vormt de verbinding tussen de Boomvaart en de haven van Steenbergen.		
een deur en twee schuiven	1,75	
slagdrempel westzijde		1,60
slagdrempel oostzijde		1,70
S. Uitwateringssluis van het waterschap Westland: instroomopening	5,00	
twee uitstroomopeningen, elk	2,50	3,00
Aan de instroomopening afsluitbaar met schotbalken, aan de uitstroomopening met twee paar puntdeuren.		
T. Beatrixsluis, schutsluis van het waterschap De Gewijzigde Cruyslandspolders met twee paar puntdeuren	7,00	
bovenhoofd		3,40
benedenhoofd		3,40

Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen

Zuid-Holland

Mijnsherenland van Moerkerken

Het waterschap beheert de boezem van de Binnenbedijkte Maas, waarop de polders Moerkerken, het Munnikenland van Westmaas en de Sint-Anthonypolder lozen. Zie het buitengewoon provinciaal blad nr. 648 onder volgnummer 1388, sub D, en voor de later aangebrachte wijzigingen de buitengewone provinciale bladen nrs. 1616 en 1622, volgnummers resp. 2366 en 2372.

Het Gemeenschappelijk Stoomgemaal te Puttershoek

De roeping van het waterschap is omschreven in het buitengewoon provinciaal blad nr. 648 onder volgnummer 1388, sub E, en omvat de zorg voor de gemeenschappelijke uitwatering door mechanische bemaling van de boezem van het waterschap Mijnsherenland van Moerkerken en van de polders Nieuw-Bonaventura, De Mijlpolder en Het Nieuweland van Puttershoek.

De Boezem lozende door Strijensas

De roeping van het waterschap is onder meer de zorg voor de boezem lozende door Strijensas, mede in verband met de scheepvaart in die streek en het inlaten van water door de verschillende polders; voorts de zorg voor de bemaling van de boezem als uitwateringskanaal voor de verschillende erop lozende polders. Zie verder het buitengewoon provinciaal blad nr. 875 onder volgnummer 1625. Het reglement is later meermalen gewijzigd.

De Volharding

De taak van het waterschap is omschreven in het buitengewoon provinciaal blad nr. 1232 onder volgnummer 1982, en omvat o.a. de zorg voor de bemaling van de Strijense polder, het Kooiland, Oud-Beversoord, Beversoord en Meeuwenoord.
Zie voor later aangebrachte wijzigingen de buitengewone provinciale bladen nrs. 1518 en 1533 onder volgnummers 2268 en 2283.

Noord-Brabant

Heemraadschap van de Mark en Dintel

Het doel van het waterschap, omschreven in provinciaal blad nr. 59 van 1950 en nadien nog enige malen gewijzigd, is o.a. de zorg voor de geregelde waterafvoer van de Mark en Dintel en de Rode Vaart. Op dit blad omvat het waterschap de volgende gebieden: gedeelten van de waterschappen de Striene, de Oude Prinslandse polder en de Volkerakpolders, de waterschappen Heerjansland, de Oude en Nieuwe Landen, de Sint-Maartenspolder, de Willemspolder, en de Gecombineerde Hoevense Beemden.

Heemraadschap van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet

Het doel van het waterschap, omschreven in provinciaal blad nr. 53 van 1919 en nadien enkele malen gewijzigd, is o.a. het behartigen van de belangen, die betrekking hebben op de afsluiting van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet, de afwatering der gronden, die via de Vliet op het Volkerak lozen, en de scheepvaart op de Vliet. Op dit blad omvat het waterschap de volgende gebieden: de waterschappen de Ligne, de Graaf Hendrikpolder, Westland, de Gewijzigde Cruyslandspolders en gedeelten van de waterschappen de Oude Prinslandse polder en de Volkerakpolders.

Hoofdwaterkeringen

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkeringen zijn in onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, aangegeven instanties:

1. Waterschap De Brielse Dijkring; 2. Waterschap De Dijkring Hoekse Waard; 3. Rijk; 4. N.V. Maatschappij tot exploitatie van onroerende goederen „Eiland de Tiengemeten"; 5. Waterschap De Dijkring Flakkee; 6. Hoogheemraadschap de Brabantse Bandijk, volgens de ontwerplegger; 7. Heemraadschap van de Mark en Dintel; 8. Gemeente Willemstad; 9. Gemeente Ooltgensplaat (keersluis).

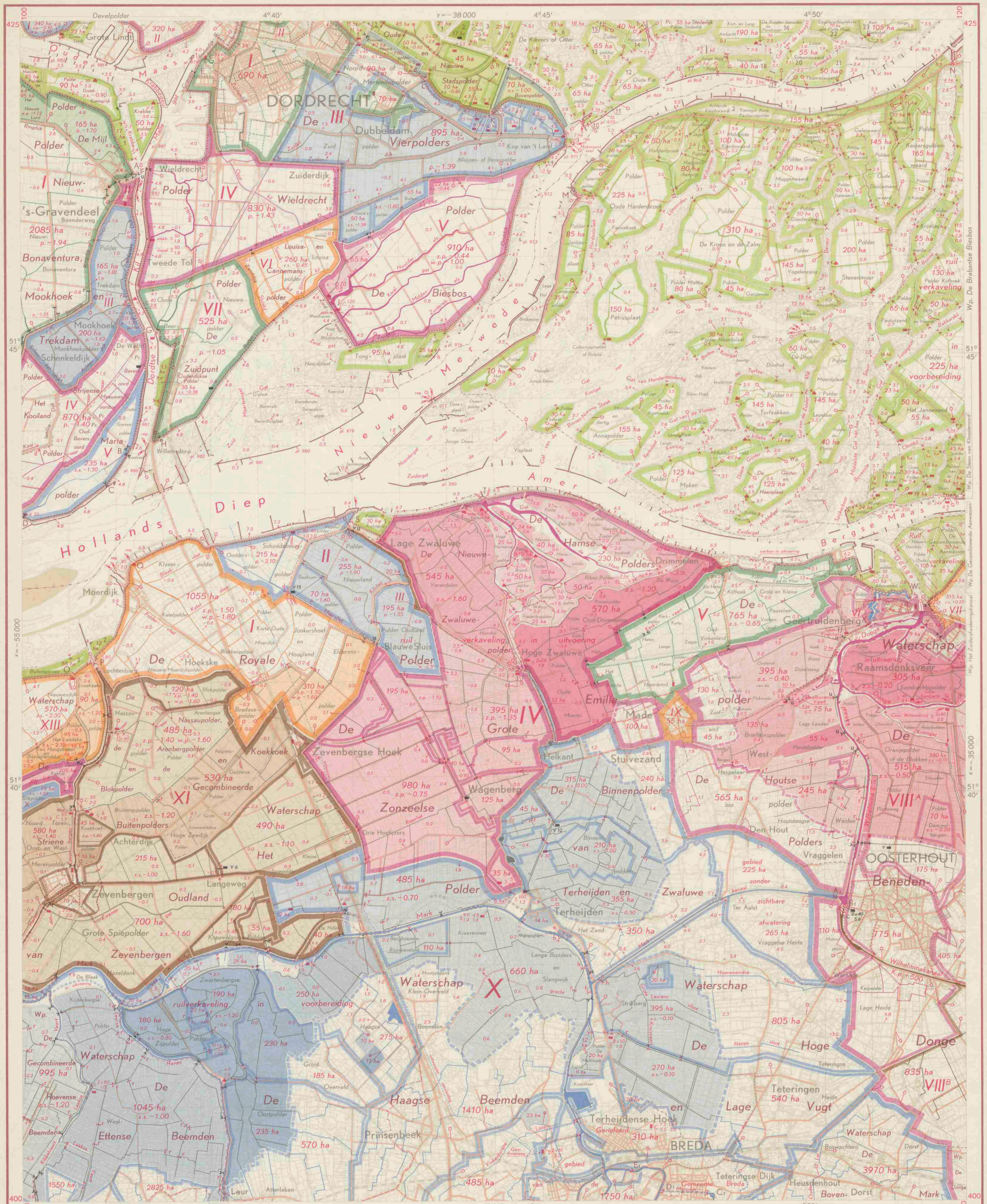

Afwateringseenheden

Zuid-Holland

Hoekse Waard

I. Nieuw-Bonaventura, Het Nieuweland en De Mijl

Deze afwateringseenheid van 2375 ha wordt bij Puttershoek bemalen op de Oude Maas. De watervoorziening heeft plaats vanuit de Dordtse Kil via sluis A en de Afgedamde Haven van 's-Gravendeel, vanuit het Hollands Diep via de Boezem, lozende door Strijensas, vanuit de boezem van de Binnenbedijkte Maas en vanuit de afwateringseenheid III via het deel Trekdam en de hulpsluis in de Strijense Ringdijk. Van de laatstgenoemde mogelijkheid wordt nagenoeg geen gebruik gemaakt. Zie ook het blad Willemstad-Oost.

II. Gerioleerd gebied van de gemeente 's-Gravendeel

De oppervlakte van dit gebied is 17 ha. Er bestaan plannen om het rioolwater via bemalingsinstallaties en een persleiding af te voeren naar de Oude Maas.

III. Trekdam, Mookhoek en De Kilpolder

De afwateringseenheid heeft een oppervlakte van 385 ha. De delen Mookhoek en Trekdam, welke respectievelijk 200 ha en 165 ha groot zijn, kunnen afzonderlijk worden bemalen. De Kilpolder, groot 20 ha, loost op het deel Mookhoek. Waterinlaat is mogelijk door te hevelen via de persbuis van het gemaal.

IV. Strijense Polder c.a.

Deze afwateringseenheid van 910 ha wordt bij Strijensas bemalen op het Hollands Diep. Zie het blad Willemstad-Oost.

V. Mariapolder, groot 235 ha

IJsselmonde

I. Devel

De boezem wordt te Kleine Lindt op de Oude Maas bemalen en heeft een peil van NAP—3,00 m. De oppervlakte van de afwateringseenheid is 1075 ha. Een onderdeel, groot 340 ha, komt gedeeltelijk op dit blad voor. Zie verder de bladen Rotterdam-Oost en Gorinchem-West.

II. Gerioleerd gebied van de gemeente Zwijndrecht

De totale oppervlakte van dit gebied is 365 ha, waarvan 45 ha polderland. Zie verder het blad Gorinchem-West.

Eiland van Dordrecht

I. Gerioleerd gebied van de gemeente Dordrecht

De oppervlakte van dit gebied is 760 ha. Hierbij is inbegrepen het gerioleerde gebied van de gemeente Dubbeldam, groot 70 ha, dat via een rioolgemaal op de riolering van de gemeente Dordrecht loost. De vuilwaterriolering loost op een bergboezem, die twee maal per dag gedurende enkele uren door het rioolgemaal aan De Mijl op de Oude Maas wordt afgemalen. De bemaling wordt gestopt, wanneer een peil van NAP —2,30 m is bereikt. De schoonwaterriolering kan inlaatwater ontvangen uit de Spuihaven (II) ten behoeve van het gebied ten noordoosten van de Zuidendijk. Het gebied ten zuidwesten van de Zuidendijk kan inlaatwater ontvangen uit het Malle Gat. Via overstorten wordt met het inlaatwater de vuilwaterriolering doorgespoeld. De schoonwaterriolering kan door het rioolgemaal aan De Mijl op de Oude Maas worden bemalen. Het gebied ten zuidwesten van de Zuidendijk kan overtollig water afvoeren naar de polder Wieldrecht (IV). Zie verder het blad Gorinchem-West.

II. Spuihaven

Op deze haven wateren geen gronden af. Het peil is NAP—0,20 m. Het is mogelijk door enkele inlaatsluizen water uit de Spuihaven in de riolering van Dordrecht te laten stromen voor doorspoeling. Zie verder het blad Gorinchem-West.

III. De Vierpolders c.a.

Tot deze afwateringseenheid van 1305 ha behoren o.a. de gereglementeerde en buiten de hoofdwaterkering gelegen Nieuwe Noordpolder en Noord-Bovenpolder, respectievelijk 40 ha en 70 ha groot. De afwateringseenheid wordt bemalen op het Wantij door het gemaal in de Noord- of Merwedepolder (hoofdbemaling) en op de Nieuwe Merwede door het gemaal in de Alloijzen- of Bovenpolder (hulpbemaling).

IV t/m VII. Overige in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

IV. Polder Wieldrecht 830 ha (zie ook onder I); **V.** Polder De Biesbos 997 ha; **VI.** Louisa- en Cannemanspolder 260 ha; **VII.** Polder De Zuidpunt 555 ha.

Noord-Brabant

I. Royale Polder-West

Dit gebied, groot 1365 ha, wordt door een dieselgemaal op het Hollands Diep bemalen. De watervoorziening kan plaats vinden door opmaling uit de Schuddebeurspolder (II) en via de persbuis van het eerstgenoemde gemaal (Q).

II. Royale Polder-Oost

Het gebied, groot 730 ha, wordt door een elektrisch gemaal op het Hollands Diep bemalen. Waterinlaat is mogelijk via de persbuis van het gemaal (R).

III. Waterloop van Lage Zwaluwe

Deze eenheid is 20 ha groot en kan door de sluis in de voormalige hoofdwaterkering vrij lozen op de haven van Lage Zwaluwe. Meestal echter wordt genoemde sluis gebruikt als inlaatsluis. De keersluis S in de hoofdwaterkering staat doorgaans open en wordt bij hoge buitenwaterstanden gesloten.

IV. Gat van de Ham

De totale oppervlakte van de afwateringseenheid is 3745 ha en bestaat uit 230 ha boezem en boezemland, 3415 ha polderland en 100 ha hoge gronden. Het zomerpeil van de boezem wisselt van NAP—0,50 m tot —0,60 m, het winterpeil van NAP—0,90 m tot —1,10 m. Het gemaal te Hoge Zwaluwe, dat het noordelijke (grootste) deel van het waterschap De Grote Zonzeelse Polder bemaalt, kan het zuidelijke deel van dit waterschap meebemalen. Normaal loost dit deel door middel van een vijzelgemaal op de Mark. Naast dit vijzelgemaal bevindt zich een inlaatsluis voor de watervoorziening van de Grote Zonzeelse Polder. Het deel Emiliapolder van de afwateringseenheid wordt uit de Amer van water voorzien via de afwateringseenheid Brede Vaart (V).

V. Brede Vaart

Deze afwateringseenheid, groot 765 ha, omvat het middelste deel van het waterschap De Emiliapolder en wordt bij Drimmelen op de Amer bemalen. De watervoorziening vindt plaats via de persleiding van het gemaal te Drimmelen. Ook kan water worden ingelaten uit de Donge via het zuidoostelijke deel van de Emiliapolder. Van deze mogelijkheid wordt vrijwel geen gebruik gemaakt. Het zuidoostelijke deel van de Emiliapolder, dat onder normale omstandigheden op de Donge wordt bemalen, kan in noodgevallen door het gemaal te Drimmelen worden meebemalen.

VI. Voormalige vestinggrachten van Geertruidenberg, 20 ha

VII. Zuiderafwateringskanaal

De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid is ongeveer 4275 ha. Een gebied van 515 ha komt gedeeltelijk op dit blad voor. Zie verder het blad Geertruidenberg-Oost.

VIII. Donge boven de voormalige waterkering te Geertruidenberg

De voornaamste wateren in deze afwateringseenheid zijn de rivier de Donge en het Wilhelminakanaal, waarvan het eerste en het zesde (laatste) pand in open verbinding staan met respectievelijk de Donge en het zevende pand van de Zuid-Willemsvaart. De Donge, die in de gemeente Baarle-Nassau ontstaat uit de samenvloeiing van enige beken en waterleidingen, wordt achtereenvolgens Lei en Oude Lei genoemd en mondt als Donge vrij uit in de Bergse Maas. De afwateringseenheid is ± 31 200 ha groot en wordt als volgt verdeeld.

VIII A. Rechtstreeks op de Donge lozend gebied

Dit deel van de afwateringseenheid is, met inbegrip van het eerste pand van het Wilhelminakanaal, 27 565 ha groot en bestaat uit 150 ha boezem en boezemland, 5270 ha polderland, 21 260 ha hoge gronden en 885 ha gerioleerde gebieden van de gemeenten Geertruidenberg, Raamsdonk (Raamsdonksveer) en Oosterhout. Zie ook de bladen Geertruidenberg-Oost en Breda-Oost. Het totaal van de direct op de boezem bemalen gebieden bedraagt 5345 ha. Hiervan wordt bemalen: door het gemaal Koeschans 525 ha, door het gemaal aan de Steelhovense Vaart 180 ha, door het gemaal Eendracht 405 ha, door het gemaal Willemsbrug 760 ha en door de rioolgemalen van de gemeenten Geertruidenberg en Raamsdonk respectievelijk 45 ha en 65 ha. Zie voor de andere bemalingen het blad Geertruidenberg-Oost.

VIII B. Tweede t/m vijfde pand van het Wilhelminakanaal

De oppervlakte van dit gebied is, met inbegrip van het Zijkanaal naar Tilburg en het Beatrixkanaal, ± 3635 ha, waarvan 165 ha kanaalboezem; zie ook de bladen Geertruidenberg-Oost, Breda-West en -Oost en Eindhoven-West en -Oost. Het peil van het gedeeltelijk op dit blad voorkomende tweede pand is NAP + 5,00 m. Het wordt gehandhaafd door een inlaatgemaal en een spuisluis bij schutsluis nr. 1 (IJ). De oppervlakte van het pand is 29 ha; de oppervlakte van de er op afwaterende gebieden is 850 ha. Zie ook de bladen Geertruidenberg-Oost en Breda-West en -Oost.

IX. Gerioleerd gebied van Made

Het gebied, groot 55 ha, loost via een persleiding op de Amer.

X. Dintel

De voornaamste wateren in deze afwateringseenheid zijn: de Boven-Mark, de Singels van Breda met de A of Weerijs, de Mark — van de Singels tot de Kenehaven (zie het blad Willemstad-Oost) — en de Dintel. De gemiddelde waterstand van de Mark beneden Breda is gelijk aan NAP. Vrije lozing op het Volkerak vindt plaats door de schut- en uitwateringssluizen te Dintelsas (zie het blad Willemstad-Oost). Bij veel waterbezwaar kan ook water worden afgevoerd via het Markkanaal naar het eerste pand van het Wilhelminakanaal (Donge), alsmede via de Rode Vaart naar het Hollands Diep.
De oppervlakte van de vrij op de Mark en Dintel afwaterende gebieden is ± 53 500 ha, waarvan 8950 ha polderland, 43 500 ha hoge grond en 1050 ha boezemland.
De oppervlakte van de gebieden, die op de Mark en Dintel of de daarmee in open verbinding staande wateren worden bemalen, is 16 510 ha, waarvan 9650 ha polderland, 4800 ha hoge grond en 2060 ha gerioleerde gebieden van de gemeente Breda. Deze gebieden zullen echter in de toekomst via het rioolgemaal Emerweg (hoofdgemaal), een persleiding en een rioolwaterzuiveringsinstallatie lozen naar het Hollands Diep.
In België zijn voorts nog tot de afwateringseenheid behorende hoge gronden gelegen met een gezamenlijke oppervlakte van ± 37 000 ha. De gehele afwateringseenheid omvat ± 107 000 ha.

XI. Haven van Zevenbergen of Rode Vaart

De afwateringseenheid heeft een oppervlakte van ongeveer 3630 ha. Hiervan is 14 ha boezem en 30 ha boezemland. Het boezempeil is NAP + 0,40 m en wordt tijdens de bietencampagne soms verhoogd tot NAP + 0,70 m. Bij hoge vloedstanden op het Hollands Diep kan water worden ingelaten door de schut-, tevens uitwateringssluis. Bij veel waterbezwaar op de Mark kan deze rivier een deel van het overtollige water via de Rode Vaart naar het Hollands Diep lozen. Op de boezem, die in beheer en onderhoud is bij het Heemraadschap van de Mark en Dintel, lozen de volgende delen: De Nassaupolder ca. 605 ha, Koekkoek en Gecombineerde Buitenpolders 615 ha, Het Oudland van Zevenbergen ± 1700 ha, het zuidoostelijke deel van het waterschap De Striene ± 580 ha en de gerioleerde gebieden van Zevenbergen en Zevenbergse Hoek, respectievelijk 70 ha en 40 ha groot. Deze beide gebieden zullen in de toekomst via de onder X genoemde rioolwaterzuiveringsinstallatie en persleiding lozen naar het Hollands Diep.

XII. Noordschans

De afwateringseenheid, groot 1460 ha, wordt te Noordschans via een voorboezem op de haven van Klundert (Hollands Diep) bemalen. Het deel Keense Gorzen, dat gedeeltelijk op dit blad voorkomt, is 205 ha groot. Vanuit de Rode Vaart kan water worden ingelaten. Zie verder het blad Willemstad-Oost.

XIII. Nieuwendijk

Het gebied is ± 770 ha groot en wordt door een elektrisch gemaal op het Hollands Diep bemalen. Door sluis O en vanuit de Haven van Zevenbergen kan water worden ingelaten.

Buiten de hoofdwaterkering gelegen afwateringseenheden

Tot deze afwateringseenheden behoort een groot aantal ongereglementeerde polders, die met een arabisch cijfer op de kaart zijn aangegeven. Voor de verdere beschrijving van deze afwateringseenheden zie de achterzijde van dit blad.

Verklaring der tekens

- S 2x50 / 1.8 — elektrisch gemaal met meerdere pompen
- C 90 / 2.0 — dieselgemaal
- V 12 — elektrisch gemaal (dient voor inmalen)
- C 3x60 / 3.2 — rioolgemaal

(Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (S = schroefpomp; C = centrifugaalpomp; V = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte)

- klein gemaal
- klein gemaal (dient voor inmalen)
- klein rioolgemaal

(capaciteit minder dan 5 m³/min)

- kleine windmolen, waarvan de vlucht of raddiameter minder dan 5 m bedraagt
- schutsluis
- uitwateringssluis
- u — uitwateringssluis, tevens inlaatsluis
- inlaatsluis
- h — hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
- keersluis
- grondduiker (hoofdzakelijk dienende voor waterinlaat)
- grondduiker
- grondduiker aan één zijde afsluitbaar
- vaste stuw
- r — regelbare stuw
- vaste stuw / regelbare stuw — hoofdzakelijk dienende voor waterinlaat
- peilschaal
- reg. — peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)
- peilmerk van het NAP
- pl. 980 — strand- of kilometerpaal
- p. −1.43 — polderpeil
- z.p. −1.40 — zomerpeil
- w.p. −1.60 — winterpeil
- z.s. −1.00 — zomerwaterstand in een polder
- K.p. +500 — kanaalpeil
- −0.6 — hoogtecijfer

(in m t.o.v. NAP)

- riolering (in de kleur van het desbetreffende gebied)
- verharde weg
- 260 ha — grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
- waterleiding, hoofdzakelijk dienende voor waterinlaat
- bij gemiddeld laaglaagwaterspring droogvallend gebied
- hoofdwaterkering
- tweede waterkering
- leidijk
- strekdammen, kribben en strandhoofden
- grens van het ruilverkavelingsblok
- provinciale grens
- administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar, waar zij afwijkt van de waterstaat)

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

leggerkaart
waterstaatskartografie

Rotterdam-Oost 37	Gorinchem-West 38	Gorinchem-Oost 38
Willemstad-Oost 43	Geertruidenberg-West 44	Geertruidenberg-Oost 44
Bergen op Zoom-Oost 49	Breda-West 50	Breda-Oost 50

Herzien in 1960-'63
Uitgave 1966

VII B. a. 795 (ed. 3, bl. 44-W)

Geertruidenberg-West

Universiteits-bibliotheek Utrecht
ARCHIEF

Buiten de hoofdwaterkering gelegen afwateringseenheden
(vervolg)

Zuid-Holland

IJsselmonde
1. Buitenpolder De Grote Lindt 25 ha.

Hoekse Waard
Nieuwe Poldertje 35 ha; Polder Groot-Koningrijk 90 ha; Polder Klein-Koningrijk 17 ha; Krabbepolder 50 ha.

Eiland van Dordrecht
1. Jagers- en Windhondpolder 11 ha; **2.** Wantijpark 18 ha; Oude en Nieuwe Stadspolder, totaal 275 ha; Nieuwe Noordpolder 40 ha; Noord-Bovenpolder 70 ha; **3.** Poldertje bij Kop van 't Land 2 ha; **4.** Poldertje vóór de Alloijzen- of Bovenpolder 2 ha; **5.** Zuidplaatje 25 ha; **6.** Tongplaat 95 ha; Oudendijkse Polder (ten westen van de Straatweg) 13 ha.

Afwateringseenheden tussen het Wantij, de Beneden-Merwede en de Nieuwe Merwede
1. Smokerpolder 25 ha; **2.** Kleine Rug (spaarbekken ten behoeve van de waterleiding van de gemeente Dordrecht) 17 ha; **3.** Grote Rug 35 ha; **4.** Grenspolder-West 25 ha; **5.** Grenspolder-Oost 22 ha; **6.** Josinapolder 13 ha; **7.** Kikvors 15 ha; **8.** Mariapolder 20 ha; **9.** Otterpolder 65 ha; **10.** Poldertje ten zuiden van de Otterpolder 4 ha; **11.** Nieuwe Kat 6 ha; **12.** Huiswaard en Oude Kat 65 ha; **13.** Zuilespolder 65 ha; **14.** Helpolder 40 ha; **15.** Bekramming 18 ha; Polder Stededijk 55 ha; **16.** Kort- en Lang-Ambacht en De Ruigten bezuiden de Perenboom 190 ha; **17.** Jongenele Ruigt 30 ha; **18.** Hengstpolder 40 ha; **19.** Poldertje ten oosten van de Hengstpolder 3 ha; **20.** Louw-Simonswaard 55 ha **21.** Thomaswaard 50 ha; **22.** Engelbrechtsplekske met Platte Hoek 70 ha; **23.** Aart Eloyenbos en Jonge Janswaard 105 ha.

Noord-Brabant

Vasteland
1. Polder Kwistgeld 30 ha; **2.** Poldertje ten noorden van schutsluis P van de Rode Vaart 12 ha; **3.** Buitengorzen 55 ha.
In het waterschap De Gecombineerde Aanwassen: Gecombineerde Aanwassen-West 105 ha; Gecombineerde Aanwassen-Oost, totaal 120 ha.
In het waterschap De Emiliapolder: Slikpolder en Allemanskil 60 ha.

Brabantse Biesbos
Gijster an Heenplaat 125 ha; Steen van Kloosteroord 45 ha; voorts een groot aantal in het waterschap De Brabantse Biesbos gelegen afwateringseenheden, met een totale grootte van ongeveer 4350 ha. Langs de Nieuwe Merwede: **1.** Beneden- en Boven-Spieringpolder 70 ha; **2.** Kievitswaard c.a. 155 ha. Tot deze afwateringseenheid behoren o.a. de Achterste Kievitswaard, de Koningin Anna Paulownapolder en de Japenwaard

Sluizen en stuwen

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempel-hoogte in m t.o.v. NAP
Zuid-Holland		
Hoekse Waard		
A. Inlaat-, tevens uitwateringssluis voor de afgedamde haven van 's-Gravendeel; een betonnen koker, afsluitbaar met één schuif	1,00	+ 0,80
B. Inlaatsluis voor de Mariapolder; één opening, afsluitbaar met twee schuiven en één terugslagklep. De klep kan met behulp van een windwerk worden gelicht.	0,60	0,00
C. Inlaatsluis voor de stallen van hoeve Bouwlust in de Mariapolder binnenonderkant van monding buis	Ø 0,15	+ 0,13[3]
D. Inlaatsluis bij het gemaal van de Mariapolder; één opening, afsluitbaar met één terugslagklep. De klep kan met behulp van een windwerk worden gelicht.	1,00	+ 2,25
Eiland van Dordrecht		
E. Inlaatsluis voor Polder Wieldrecht; één opening, afsluitbaar met twee schuiven	0,30	+ 0,41
F. Inlaatsluis voor Polder Wieldrecht; één opening, afsluitbaar met drie schuiven	0,35	+ 0,65
G. Uitwaterings-, tevens inlaatsluis bij het gemaal van Polder De Zuidpunt; twee openingen, elk afsluitbaar met twee schuiven. Eén der buitenschuiven is voorzien van een inlaatschuif. De sluis wordt zelden gebruikt.	2,80	— 1,56
H. Inlaatsluis voor Polder De Zuidpunt, ten westen van de spoorlijn; één ijzeren buis, afsluitbaar met een schuif binnenonderkant monding buis	Ø 0,30	0,00
I. Uitwateringssluis voor de Louisa- en Cannemanspolder; één opening met één paar vloeddeuren en twee naast elkaar gelegen schuiven	2,90	+ 1,46
J. Uitwateringssluis van Polder De Biesbos; twee openingen, elk afsluitbaar met twee paar puntdeuren en één schuif	2,00	+ 1,90
K. Uitwateringssluis van de Noord-Bovenpolder; één opening, afsluitbaar met twee schuiven	0,54	+ 1,09
L. Uitwateringssluis van de Nieuwe Noordpolder; één koker, afsluitbaar met twee schuiven binnenonderkant monding buis	Ø 0,52	— 1,19
Noord-Brabant		
In de leidijk van de Nieuwe Merwede		
M. Schutsluis tussen het Gat van de Hardenhoek en de Nieuwe Merwede (Nieuwe Spuisluis); drie paar puntdeuren kerend naar de Nieuwe Merwede	6,00	— 3,30
N. Schutsluis tussen Steurgat en Nieuwe Merwede te Werkendam noordelijk hoofd; één paar vloeddeuren en één paar puntdeuren	7,00	— 3,65
zuidelijk hoofd; één paar puntdeuren	7,00	— 3,65
De lage puntdeuren zijn van grendels voorzien, zodat ze naar weerszijden kunnen keren.		
Langs Hollands Diep, Amer en Bergse Maas		
O. Uitwaterings-, tevens inlaatsluis; één opening, aan de binnenzijde afsluitbaar met één schuif en aan de buitenzijde met één schuif en één deur	1,47	— 1,45
P. Schutsluis, tevens uitwaterings- en inlaatsluis tussen de Haven van Zevenbergen of Rode Vaart en het Hollands Diep		
binnenhoofd: één paar waaierdeuren	7,50	— 2,42
buitenhoofd: één paar stormvloeddeuren	6,60	— 2,14
buitenhoofd: één paar vloeddeuren	6,60	— 2,09
buitenhoofd: één paar ebdeuren	6,60	— 2,09
Hoogte bovenkant van de stormvloeddeuren NAP + 3,70 m.		
Q. Persbuis voor het gemaal van de Royale Polder te Moerdijk, afsluitbaar met één schuif en aan de monding met één terugslagklep, welke met behulp van een windwerk kan worden gelicht	1,00	— 1,55
Aan de persleiding een aftakking met schuif voor de watervoorziening	0,50	— 1,50
R. Twee kokers (uitgevoerd als één constructie) voor de uitwatering door het gemaal van de Royale Polder te Schuddebeurs; elke koker is afsluitbaar met één schuif en aan de monding met één terugslagklep. De klep voor de westelijke koker kan met een windwerk worden gelicht.		
westelijke koker	1,15	— 1,55
oostelijke koker	0,60	— 1,55
Aan de westelijke koker een aftakking met schuif voor de watervoorziening	0,50	— 1,45
S. Keer-, tevens inlaatsluis voor de haven van Lage Zwaluwe; één opening, afsluitbaar met een klep, welke voorzien is van een inlaatschuif. De sluis wordt bij hoge buitenwaterstanden gesloten.	6,25	— 2,30
T. Hamse Sluis, uitwateringssluis voor het Gat van de Ham; drie openingen, elk afsluitbaar met twee paar puntdeuren en één wielschuif; elke opening	4,00	— 2,00
U. Persbuis voor het gemaal van de Emiliapolder te Drimmelen, afsluitbaar met één schuif en aan de monding met een terugslagklep, welke met behulp van een windwerk kan worden gelicht	1,18	— 0,89
Aan de persleiding een afaakking met schuif voor de watervoorziening	0,60	— 0,89
V. Hulpsluis; één opening, afsluitbaar met één schuif	1,20	— 1,50
W. Uitwateringssluis voor de grachten van Geertruidenberg; één opening, afsluitbaar met één terugslagklep binnenonderkant monding buis	Ø 1,00	— 1,70
X. Hulpsluis van de grachten van Geertruidenberg; één opening, afsluitbaar met één schuif en één klep binnenonderkant monding buis	Ø 0,50	— 1,06
IJ. Uitwaterings-, tevens inlaatsluis voor het oostelijke deel van de Emiliapolder; één opening afsluitbaar met één schuif en één paar puntdeuren	2,80	— 1,08
In het Kromgat		
Z. Uitwateringssluis voor het Kromgat; één opening, aan de binnenzijde afsluitbaar met één schuif en aan de buitenzijde met een wachtdeur	2,50	— 0,80
In het Wilhelmina- en Markkanaal		
A'. Schutsluis tussen het eerste pand van het Wilhelminakanaal en het Markkanaal, vier paar puntdeuren	7,50	
benedenhoofd		— 3,10
bovenhoofd		— 3,10
Ten zuiden van de sluis bevindt zich een stroomduiker; twee openingen, elke opening afsluitbaar met twee schuiven	1,50	— 1,16
B'. Gekoppelde schutsluis tussen het eerste en het tweede pand van het Wilhelminakanaal (sluis nr. 1) met drie paar puntdeuren	7,50	
benedenhoofd		— 3,10
tussenhoofd		— 0,65
bovenhoofd		+ 2,60
Aan de westzijde van de schutsluis bevindt zich een spuileiding met spuisluis en een aflaatwerk.		
Spuisluis; één opening, afsluitbaar met een rolschuif	6,00	+ 3,00
In de Molenlei		
C'. Schotbalkstuw	4,00	+ 1,40
D'. Schotbalkstuw bij de uitmonding in de oostelijke Singelgracht van Breda Stuwpeil is ongeveer NAP + 0,60 m.	3,65	+ 0,10
In het noordelijke deel van de oostelijke Singelgracht te Breda		
E'. Keersluis; twee openingen, elke opening afsluitbaar met één paar puntdeuren. De sluis wordt gesloten voor het doorspoelen van: a. de riolering van Breda; b. het dode gedeelte van de gedempte Marktak.	8,00	— 2,15

Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen

Zuid-Holland

Het Gemeenschappelijk Stoomgemaal te Puttershoek
Het reglement van het waterschap is vastgesteld bij besluit der Provinciale Staten van 17 juli 1917 en opgenomen in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 648 onder volgnummer 1388 E. De taak van het waterschap is de zorg voor de gemeenschappelijke uitwatering van de Mijlpolder, Het Nieuweland van Puttershoek en het deel Nieuw-Bonaventura van de Polder Nieuw-Bonaventura, Mookhoek en Trekdam. Zie verder ook het blad Willemstad-Oost.

De Volharding
De taak van het waterschap, omschreven in het Buitengewoon Provinciaal Blad nr. 1232, onder volgnummer 1982, omvat de zorg voor:
a. de bemaling van de polders: De Strijense Polder, Het Kooiland, Oud-Beversoord, Beversoord en Meeuwenoord; b. de bemalingsinrichtingen van het waterschap; c. enige watergangen, sloten en kunstwerken.
Zie voor later aangebrachte wijzigingen het Buitengewoon Provinciaal Blad nrs. 1518 en 1533, onder de volgnummers 2268 en 2283.

Noord-Brabant

De Amerkant en Zonzeel
De taak van het waterschap, omschreven in het Provinciaal Blad nr. 37 van 1949, is o.a. het verrichten van hetgeen bevorderlijk is voor de verbetering van de waterstaatkundige toestand in zijn gebied. Binnen zijn grenzen liggen de volgende waterschappen: De Grote Zonzeelse Polder, De Nieuwe Zwaluwepolder, De Hamse Polders en De Emiliapolder.

Bleek en Oostkil
De taak van het waterschap, omschreven in het Provinciaal Blad nr. 15 van 1878, is o.a. de instandhouding en verbetering van de rivierarm de Bleke Kil en Oostkil. Het waterschap omvat o.a het op dit blad voorkomende waterschap De Steen van Kloosteroord en de polders Het Jannezand en De Grote Polder.

Heemraadschap van de Mark en Dintel
De taak van het heemraadschap, omschreven in het Provinciaal Blad nr. 59 van 1950, is o.a. de zorg voor de geregelde waterafvoer van de Mark en Dintel en de Rode Vaart. Het heemraadschap omvat o.a. de volgende op dit blad geheel of gedeeltelijk voorkomende waterschappen: De Striene; De Hoge en Lage Vugt; De Royale Polder; De Nassaupolder; De Arenbergpolder en De Blokpolder; Koekkoek en Gecombineerde Buitenpolders; De Grote Zonzeelse Polder; De Haagse Beemden; De Gecombineerde Hoevense Beemden; De Ettense Beemden; De Ettense, Rucphense en Hoevense Gronden; De Binnenpolder van Terheyden en Zwaluwe en De Boven-Mark.

Zuiveringsschap De Donge
De taak van het waterschap, omschreven in het Provinciaal Blad nr. 35 van 1950, is o.a. het treffen van maatregelen tot opheffing of ter voorkoming van verontreiniging van de rivier de Donge. Het omvat de waterschappen De Donge en De Beneden-Donge.

Hoofdwaterkeringen
De op dit blad voorkomende hoofdwaterkeringen zijn in beheer en/of onderhoud bij de op onderstaand kaartje schaal 1 : 200 000, vermelde instanties.
Als regel berusten beheer en onderhoud bij dezelfde instantie (5), zo niet, dan is dit afzonderlijk vermeld (5a).

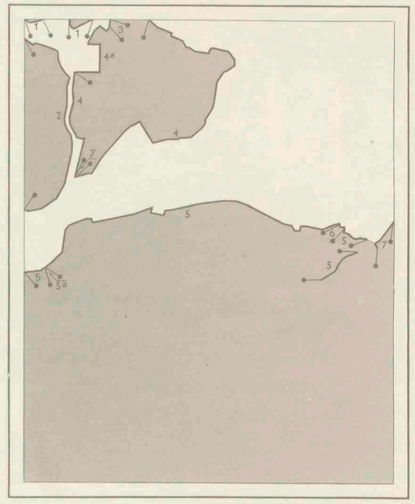

1. Waterschap De Dijkring IJsselmonde; 2. Waterschap De Dijkring Hoekse Waard; 3. Nederlandse Spoorwegen; 4. Waterschap De Dordtse Dijkring; 4a. Gemeente Dordrecht (alleen onderhoud); 5. Hoogheemraadschap De Brabantse Bandijk; 5a. Heemraadschap van de Mark en Dintel (alleen onderhoud); 6. P.N.E.M.-Amercentrale; 7. Rijk.

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Met een afwateringseenheid wordt bedoeld een gebied, dat bestaat uit een samenstel van wateren met de daarop lozende gronden.
Het loost rechtstreeks op het buitenwater (de zee, het IJsselmeer en de grote rivieren). Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, haar grens is door een brede bies in deze kleur aangegeven.
Gebieden, buiten de hoofdwaterkering gelegen, hebben meestal een geelgroene tint. Delen van een afwateringseenheid, die dus indirect op het buitenwater lozen, zijn begrensd door smalle biezen. Bezitten deze delen echter een eigen waterstand, dan zijn ze volgekleurd. Door tintverschillen zijn zij van elkaar te onderscheiden. De daarin gelegen onderdelen zijn omgeven door een smalle bies. Gerioleerde gebieden in een afwateringseenheid zijn ongekleurd en omgeven door een smalle bies.
Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke delen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid is echter langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet. De grens tussen gebieden met een eigen waterstand en de op die gebieden lozende hoge gronden, is aangegeven door een geblokte bies.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren. De namen van deze wateren zijn in rood gedrukt. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven.
De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven.
De namen van gereglementeerde waterschappen of polders staan in bruin op de kaart. Ongereglementeerde polders zijn, waar nodig, met een arabisch cijfer op de kaart aangeduid; hun naam is in het randschrift vermeld.
Ruilverkavelingen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelingsblok.
Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie de betreffende peilmerkkaarten van het NAP met de bijbehorende staten. Bij een gebied, dat in twee waterschappen ligt, wordt met bruine pijlen aangegeven, tot welke waterschappen het behoort.
Voor de geografische aanduiding is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor de administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Zuid-Holland, c.q. Noord-Brabant, behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Christoffel Plantijnstraat 1, 's-Gravenhage, waar ook de bladen van de Waterstaatskaart à f 5,- per stuk verkrijgbaar zijn.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Boerlaan 2, te 's-Gravenhage, telefoon (070) 18 26 10.

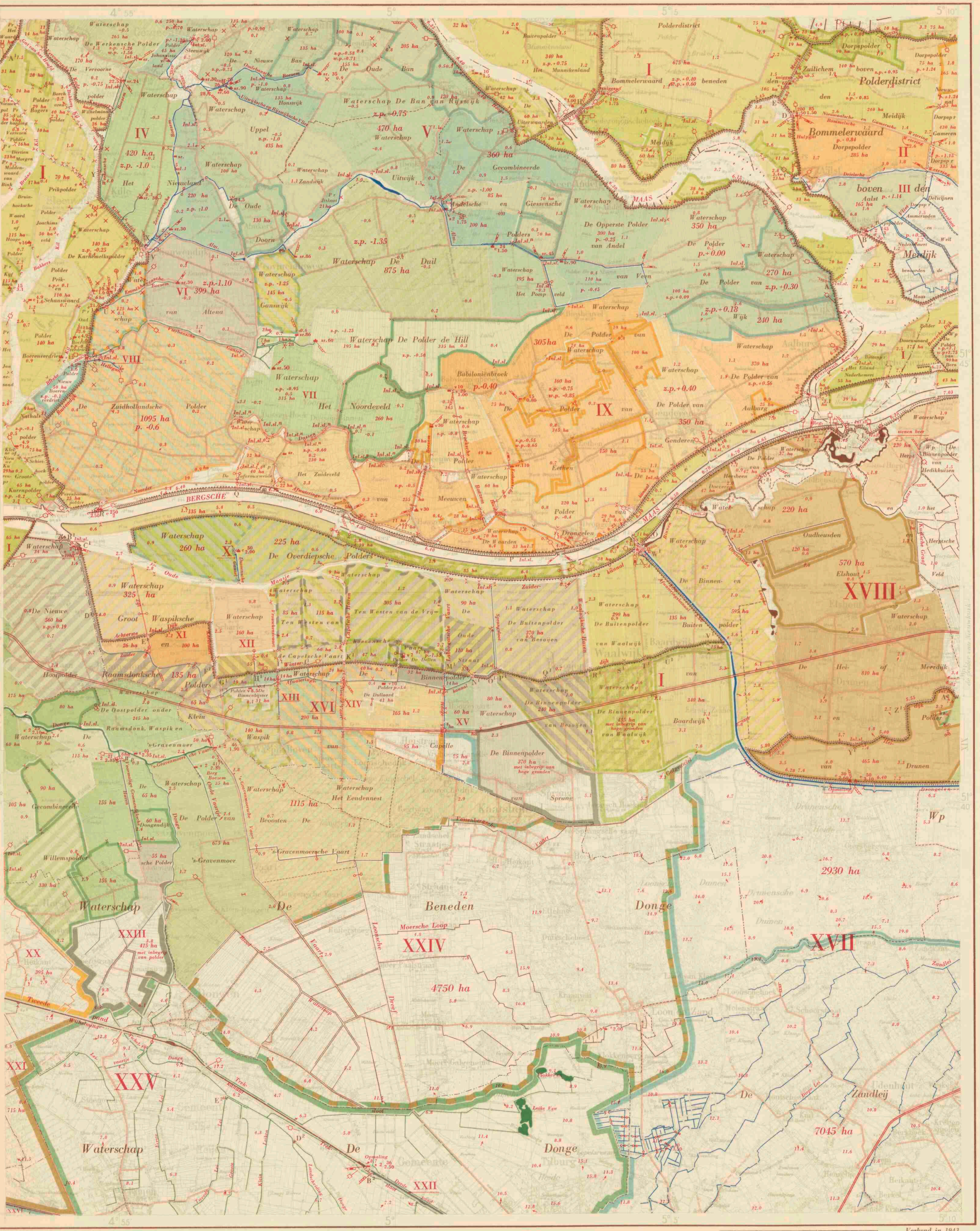

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

ROTTERDAM 37 W		GORINCHEM 38 W 2EN4		RHENEN 39 1EN3	2EN4
WILLEMSTAD 43 O		GEERTRUIDENBERG 44 W	O	's HERTOGENB 45 W	
BERGEN OP ZOOM 49 W	2EN4	BREDA 50 1EN3	2EN4	EINDHOVEN 51 1EN3	2EN4

Verkend in 1943.
Ged. bijgewerkt tot 1946.

SLUIZEN

	Wijdte in de dag m	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. slag-drempel	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. bovenkant vloer
In de Maas en in de bedijkingen langs deze rivier.			
A. Inlaatsluis *van het waterschap Het Noorderafwateringskanaal; twee openingen, elk met één wachtdeur en één schuif aan de buitenzijde en één ebdeur aan de binnenzijde*	1.25	0.50 —	
B. Nederhemertse sluizen. *Uitwateringssluizen van de voorboezem van het stoomgemaal „Dijkgraaf 't Hooft" voor de Drielsche Wetering;*			
Oude sluis; één opening met één wachtdeur	1.47	0.10 +	
Nieuwe sluis: één opening met één wachtdeur	1.02	2.26 +	
C. Drielse sluis. *Uitwateringssluis van de Drielsche Wetering; één paar puntdeuren*	4.10	0.10 +	
D. Uitwateringssluis *van de Nieuwaalsche en Gamersche Wetering en de Bommelsche Wetering; 2 openingen elk met één stalen schuif, iedere opening*	1.60	0.70 —	
E. Zuilichemse sluis. *Uitwateringssluis van de dorpspolder Zuilichem boven de Meidijk; één opening, één deur en één schuif*	2.00	0.00	
F. Poederoijense sluis. *Uitwateringssluis van de polder Poederoijen; één opening, met schotbalken gedicht*	2.35		
G. Brakelse sluis. *Uitwateringssluis voor de voorboezem van het polderdistrict Bommelerwaard beneden de Meidijk; 2 openingen elk met één paar deuren*	2.90	0.60 —	
H. Oostelijke sluis *in de afsluitdijk bij Andel; drie openingen, elk met één paar schuiven*	3.00	0.60 —	
I. Schutsluis *in de afsluitdijk bij Andel; twee paar waaierdeuren, schutkolklengte 110 m*	13.00		
benedenhoofd (Maaszijde)		2.89 —	
bovenhoofd (Waalzijde)		2.14 —	
In de bedijkingen langs de Bergsche Maas.			
J. Uitwateringssluis *van de polder Doornwaard; één opening met één paar vloeddeuren en één paar ebdeuren*	3.00	0.86 +	
K. Idem; *één opening met één schuif*	0.50	0.86 +	
L. Inlaatsluis *voor de waterverversing van de riolering van Heusden; één opening met twee schuiven*	0.65	0.81 +	
M. Idem; *één opening met één schuif*	0.65	0.63 +	
N. Inlaatsluis *voor het Noorder Afwateringskanaal; één opening met twee schuiven en één ebdeur*	1.50	1.28 —	
O. Uitwateringssluis *van het Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch —Drongelen; vijf openingen; middenopening met één paar vloeddeuren, één paar ebdeuren en één Stoneyschuif*	6.00	0.50 —	
vier zijopeningen, elk met één schuif en één ebdeur	1.50	0.50 —	
De Binnen Oude Maas *gaat onder deze sluis door met een grondduiker; vier openingen, elk*	1.70	2.44 —	3.15 —
Aan de Westzijde is tegen deze sluis aangebouwd de uitwateringssluis voor de Binnen Oude Maas, zie sluis X¹.			
P. Inlaatsluis *voor het waterschap De Waarden; één opening met één schuif en één klep*	0.30	0.40 —	
Q. Inlaatsluis *voor de Dussen; één opening met één schuif en één klep*	0.60	0.00	
R. Uitwateringssluis *van het Noorder Afwateringskanaal; één opening met één paar vloeddeuren*	5.00	2.14 —	
In de bedijking langs de Bleeke Kil.			
S. Hellegatse sluis. *Uitwateringssluis van de boezem van het waterschap De Zuidhollandsche Polder; één opening met één paar vloeddeuren*	2.75	0.88 —	
T. Vierbanse sluis. *Uitwateringssluis van de Vierbansche Gantel; één opening met één paar vloeddeuren*	4.00	1.30 —	
U. Emmikhovense sluis. *Uitwateringssluis van de Emmikhovensche Boezem; één opening met één paar vloeddeuren*	2.50	1.35 —	
V. Almsluis. *Uitwateringssluis van de Alm; één opening met één paar vloeddeuren*	5.05	1.61 —	
W. Zevenbanse sluis. *Uitwateringssluis van de Zevenbansche Boezem; één opening met één paar vloeddeuren*	4.70	1.30 —	
X. Werkense sluis. *Uitwateringssluis van de Werkensche Boezem en van het electrisch gemaal aan de Nieuwendijk; één opening met één paar vloeddeuren*	3.95		1.75 —
In de bedijking langs de Bakkerskil.			
Y. Uitwateringssluis *van de Werkensche Boezem; één opening met één paar vloeddeuren en één paar ebdeuren*	1.80	1.10 —	
Z. Papsluis. *Waaiersluis; één opening met één paar waaierdeuren*	8.00	1.50 —	
In de bedijking langs de linkeroever van de Nieuwe Merwede.			
A¹. Uitwateringssluis *van de polder Het Waardje; één opening met één schuif aan elk eind*	0.30		
noordzijde		1.02 +	
zuidzijde		0.02 +	
In de bedijking ten zuiden en ten oosten van het Oude Maasje en het Zuiderkanaal.			
B¹. Inlaatsluis *voor het waterschap De Nieuwe Hooipolder; één opening met twee schuiven*	1.00	0.50 —	
C¹. Uitwateringssluis *van het Zuiderafwateringskanaal; twee openingen, elk met één paar vloeddeuren en één paar ebdeuren*	5.00	2.66 —	
D¹. Uitwateringssluis *van het waterschap Groot Waspiksche en Raamsdonksche Polders; één opening met één klep*	1.20	1.00 —	
E¹. Keersluis; *één opening met één schuif*	1.30		0.30 —
F¹. Inlaatsluis *van het waterschap Groot-Waspiksche en Raamsdonksche Polders; één opening met één schuif*	1.16		
G¹. Uitwateringssluis *van het waterschap Klein Waspik; één opening met één schuif*	0.60		1.00 —
H¹. Uitwateringssluis *van het gedeelte, ten noorden van de Winterdijk van het Waterschap Klein Waspik op het Zuiderafwateringskanaal; één opening met één vloeddeur en één schuif*	1.40		0.74 —
I¹. Uitwateringssluis *van de Vrouwkensvaart ten zuiden van de Winterdijk; één opening met één paar vloeddeuren*	2.00		1.20 —
J¹. Uitwateringssluis *van het waterschap Ten Westen van de Capelsche Vaart op het Zuiderafwateringskanaal; één opening met één vloeddeur en één schuif*	1.40		0.74 —
K¹. Schotbalksluis *te Capelle; één opening met één schuif*	2.40		0.80 —
L¹. Uitwateringssluis *van het waterschap Ten Westen van de Vrijhoevensche Vaart op het Zuiderafwateringskanaal; één opening met één vloeddeur en één schuif*	1.40		0.74 —
M¹. Uitwateringssluis *van de Hooge Vaart; één opening met één paar vloeddeuren*	2.23		0.45 —
N¹. Keersluis *in het Zuiderafwateringskanaal; één opening met één vloeddeur en één schuif*	1.50		1.61 —
O¹. Uitwateringssluis *van het waterschap De Binnenpolder van Sprang; één opening met één vloeddeur*	1.70		0.00
P¹. Uitwateringssluis *van het waterschap De Binnenpolder van Besoyen; één opening met één vloeddeur en één klep*	1.15		0.08 —
Q¹. Idem; *één opening met één vloeddeur*	1.15		
R¹. Uitwateringssluis *van het waterschap De Binnenpolder van Waalwijk; één opening met één vloeddeur*	1.65		
S¹. Idem; *één opening met één vloeddeur*	0.95		
T¹. Idem; *één opening met één klep*	0.70		
U¹. Uitwateringssluis *van het waterschap De Binnen- en Buitenpolder van Baardwijk; één opening met één vloeddeur*	1.00	0.12 +	
V¹. Idem; *één opening met één vloeddeur*	0.75 tot 1.02	0.80 +	
W¹. Uitwaterings- *en inlaatgrondduiker van het waterschap De Binnen- en Buitenpolder van Baardwijk; twee openingen, elk met twee schuiven*	1.60	1.10 —	2.40 —
X¹. Uitwateringssluis *van de Binnen Oude Maas; één opening met één paar vloeddeuren en één paar ebdeuren*	8.00	2.44 —	
In de Heidijk.			
Y¹. Inlaatsluis *van het waterschap De Hei- of Meerdijk en Polder van Drunen*	1.00		
Z¹. Uitwateringssluis *van het waterschap De Hei- of Meerdijk en Polder van Drunen*	0.50		
A². Inlaatsluis *van het waterschap De Hei- of Meerdijk en Polder van Drunen*	0.80		
In het Wilhelminakanaal.			
B². Schutsluis *tussen het tweede en derde pand (sluis n°. 2); twee paar puntdeuren, schutkolklengte 65 m*	7.50		
benedenhoofd		2.60 +	
bovenhoofd		5.10 +	
Aan de zuidwestzijde van de schutsluis bevindt zich een spuileiding met spuisluis; één opening met één schuif	6.00		5.50 +

STUWEN

	Overstortbreedte
C². Schotbalkstuw *in de Binnen Oude Maas*	4.50 m
D². Vaste *stuw in de Donge*	3.00 m
E². Vaste *stuw in de Groote Lei*	1.35 m

ONGEREGLEMENTEERDE POLDERS

De belangrijkste ongereglementeerde polders zijn:

in de Brabantsche Biesbosch:

Het Waardje, Draaier, Nieuwe Polder, Volharding, Bogers, Borcharenpolder, Verrezen Polder, Dertien Morgen, Middenwaard van Bink, Prikpolder, Bruinhoeksche Waard of Hooge Polder, Joachimsveld, Kijfhoek, Spits en Hennip, Prik- en Schanswaard, Noordelijke Waarden (c), Zuidelijke Waarden (d), Het Jannezand, Boerenverdriet, Oud Boerenverdriet, Nieuw Boerenverdriet, Nathalspolder, Kleine of Nieuwe Kurenpolder, Groote Kurenpolder, Schiethoekpolder en Perenboompolder;

langs de Zevenbansche Boezem:

Johannisseland en Cresey (b);

langs de Alm:

Jiskoot en Donker (a);

aan de Bergsche Maas:

Doornwaard, Genderensche Uiterwaard (e);

aan het Zuiderafwateringskanaal:

De Binnenbijster, De Dullaard en De Dellen.

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Kleur van de rechtstreeks op de Maas, de Nieuwe Merwede, de Bergsche Maas en overige buitenwateren afwaterende polders en hoge gronden.

II. Bommelsche Wetering en Nieuwaalsche en Gamersche Wetering.

De boezem wordt bemalen door een electrisch gemaal en voert het water af van 2353 ha polderland.

De Bommelsche Wetering is door een sluis met de Drielsche Wetering verbonden, waardoor, in geval van nood, beide boezems door één gemaal kunnen worden bemalen. Zie voorts blad 's-Hertogenbosch West. Het boezempeil bedraagt 1.00 m + N.A.P.

III. Drielsche Wetering beneden de schotbalksluis ten z.o. van Kerkwijk.

De boezem loost door de Drielse sluis (C) op de Maas. Bovendien kan de boezem door een sluis op het als boezemland aangegeven gebied van de dorpspolders Delwijnen, Ammerzoden en Well en Nederhemert benoorden de Maas lozen. Dit gebied met de Drielsche Wetering wordt door het stoomgemaal „Dijkgraaf 't Hooft" bemalen. De boezem ontvangt het water van 2880 ha polderland en 327 ha boezemland. Zie voorts blad 's-Hertogenbosch West. Het maalpeil bedraagt 0.80 m + N.A.P.

IV. Werkensche Boezem.

De boezem loost door sluis Y op de Bakkers Kil en door de Werkense sluis (X) op de Bleeke Kil. De boezem wordt bemalen door het electrische gemaal te Nieuwendijk en wel door de schroefpomp met een waterverzet van 97 m³/min bij een opvoerhoogte van 1.00 m. Op de boezem wateren 855 ha polderland af. Het boezempeil bedraagt 0.30 m — N.A.P. Zie verder onder Zevenbansche Boezem en Alm.

V. Zevenbansche Boezem en Alm.

De boezem loost door de Zevenbanse- (W) en de Almsluis (V) op de Bleeke Kil. De boezem wordt bemalen door het electrische gemaal te Nieuwendijk en wel door de beide schroefpompen met een waterverzet van elk 250 m³/min bij een opvoerhoogte van 1.00 m. Op de boezem wateren 4770 ha polderland geheel en 1020 ha polderland gedeeltelijk af. Het boezempeil bedraagt 0.30 m — N.A.P. Door het optrekken van een schuif kan één van de beide bovengenoemde schroefpompen in verbinding worden gebracht met de Werkensche Boezem, omgekeerd kan ook de onder IV genoemde pomp de Boezem V bemalen.

VI. Emmikhovensche Boezem.

De boezem loost door de Emmikhovense sluis (U) op de Bleeke Kil en wordt bemalen door electrisch gemaal n° 1. Op deze boezem wateren 390 ha polderland af.

Het boezempeil bedraagt 0.50 m — N.A.P.

VII. Vierbansche Gantel.

De boezem loost door de Vierbanse sluis (T) op de Bleeke Kil en wordt bemalen door electrisch gemaal n° 2. Op deze boezem wateren 1116 ha polderland geheel en 1020 ha polderland gedeeltelijk af. Het boezempeil bedraagt 0.50 m — N.A.P.

VIII. Hellegat.

De boezem loost door de Hellegatse sluis (S) op de polder Nieuw Boerenverdriet, die door één sluis op de Bleeke Kil loost. De polder Nieuw Boerenverdriet wordt door electrisch gemaal n° 3 bemalen. Op de boezem wateren 1220 ha polderland gedeeltelijk af. Het zomerpeil van de boezem bedraagt 0.30 m — N.A.P.

IX. Noorderafwateringskanaal.

De boezem loost door de sluis bij Perenboom (R) op de Bergsche Maas en wordt daar tevens bemalen door een stoomgemaal. Het kanaal wordt door een sluis te Drongelen in twee panden verdeeld. Het bovenpand kan door een schotbalksluis bij Genderen eveneens in twee delen gescheiden worden. Het bovenpand kan door de inlaatsluis te Genderen (N) water inlaten. Op de boezem wateren 3296 ha polderland geheel en 1245 ha polderland gedeeltelijk af. Het kanaalpeil van het benedenpand bedraagt 0.39 m — N.A.P. De waterstand is echter zeer wisselend.

X. Dussensche Gantel.

De boezem loost door een sluis op het Oude Maasje en voert het water af van 485 ha polderland gedeeltelijk.

XI. Zijl.

De boezem loost door een sluis op het Oude Maasje en door twee sluizen in de grondduiker op het Zuiderafwateringskanaal en voert het water af van 126 ha polderland geheel en 460 ha polderland gedeeltelijk.

XII. Vierde zijkanaal van het Zuiderafwateringskanaal (ten noorden van de Winterdijk).

De boezem loost door sluis H¹ op het Zuiderafwateringskanaal en kan tevens door een sluis op de polder groot 55 ha lozen. Op de boezem wateren 160 ha polderland geheel en 55 ha polderland gedeeltelijk af.

XIII. Vrouwkensvaart ten zuiden van de Winterdijk.

De boezem loost door sluis I¹ op de Vrouwkensvaart ten noorden van de Winterdijk en door twee sluizen in de grondduiker op het Zuiderafwateringskanaal. Op de boezem wateren 28 ha polderland geheel en 430 ha polderland gedeeltelijk af.

XIV. Nieuwe Vaart.

De boezem loost door sluis K¹ op de Capelsche Haven en door twee sluizen in de grondduiker op het Zuiderafwateringskanaal. Op de boezem wateren 260 ha polderland en boezemland geheel en 354 ha polderland gedeeltelijk af.

XV. Hooge Vaart.

De boezem loost door sluis M¹ op de Labbegatsche Vaart en door twee sluizen in de grondduiker op het Zuiderafwateringskanaal. Op de boezem wateren 157 ha polderland en boezemland af.

XVI. Zuiderafwateringskanaal.

De boezem loost door sluis C¹ op het Oude Maasje en wordt bemalen door een electrisch gemaal. Het kanaal wordt door sluis N¹ in de Winterdijk verdeeld in een buitendijks en een binnendijks gedeelte. Het gebied, dat zijn water geheel op deze boezem afvoert, is groot 598 ha en, dat zijn water gedeeltelijk op deze boezem afvoert, is groot 3853 ha. Dit gebied komt voor een klein gedeelte ook op het blad Geertruidenberg West voor.

Het zomerpeil van het kanaal bedraagt 0.20 m — N.A.P. en het winterpeil 0.30 m — N.A.P.

Teneinde te voorkomen, dat overstromings- of bevloeiingswater moet worden weggepompt, worden de sluizen D¹ — P¹ in de Achterste Dijk en de Winterdijk gesloten, zodra dat nodig is.

XVII. Afwateringskanaal 's Hertogenbosch—Drongelen.

De boezem loost door sluis O op de Bergsche Maas en ontvangt o.a. het water van 9975 ha hoge gronden. Deze hoge gronden komen gedeeltelijk aan de zuidoostzijde van dit blad voor. Zie voorts de bladen 's-Hertogenbosch West, Breda Oost en Eindhoven West.

Het kanaalpeil tracht men 's zomers op 1.60 m + N.A.P. te handhaven.

XVIII. Binnen Oude Maas.

De boezem loost door sluis X¹ op het Zuiderkanaal en wordt daar tevens bemalen door een stoomgemaal. De boezem kan door een keersluis, de z.g. Gemeenlandse sluis te Doeveren, in twee delen worden gescheiden. Deze sluis staat echter altijd open. Het bovenvak kan door de schotbalkstuw C² nogmaals in twee vakken verdeeld worden. Stuwpeil bedraagt van Maart tot November 0.40 m + N.A.P.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, is groot 5355 ha. Bovendien ontvangt de boezem een gedeelte van het water van een gebied groot 601 ha. Zie voorts het blad 's-Hertogenbosch West. Het maalpeil bedraagt 0.10 m + N.A.P.

XIX. Bossche Sloot.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, komt voor een klein gedeelte aan de oostelijke rand van dit blad voor. Bovendien ontvangt de boezem een gedeelte van het water van een poldertje, groot 6 ha. Zie voorts het blad 's-Hertogenbosch West

XX. Waterleiding ten oosten van Oosterhout.

De boezem ontvangt het water van 395 ha hoge gronden. Deze hoge gronden komen voor een gedeelte aan de westelijke rand van dit blad voor. Zie voorts het blad Geertruidenberg West.

XXI. Tweede pand van het Wilhelminakanaal.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, heeft een grootte van 715 ha en komt gedeeltelijk aan de westelijke rand van dit blad voor. Zie voorts het blad Geertruidenberg-West.

Het kanaalpeil bedraagt 5.00 m + N.A.P.

XXII. Derde pand van het Wilhelminakanaal.

Dit pand komt gedeeltelijk aan de zuidelijke rand van dit blad voor. Het kanaalpeil bedraagt 7.50 m + N.A.P. Het peil wordt gehandhaafd door een opmalingsinstallatie bij schutsluis n°. 2 (B²) en door een spuileiding met spuisluis ten zuidwesten van schutsluis n°. 2. Zie voorts het blad Breda Oost.

XXIII. Voormalige Groenendijksche Haven.

De boezem loost door een sluis op de Donge. Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, is groot 476 ha.

XXIV. 's-Gravenmoersche Vaart.

De boezem loost door een sluis op de Donge en kan ook op een bergboezem in de polder van 's-Gravenmoer lozen. Er wateren 4750 ha hoge gronden op af.

XXV. De Donge.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, komt gedeeltelijk op dit blad voor Zie voorts de bladen Geertruidenberg West en Breda Oost.

XXVI. Mark en Dintel.

Het gebied, dat zijn water op deze boezem afvoert, komt voor een zeer klein gedeelte in de zuidwestelijke hoek van dit blad voor. Zie voorts de bladen Willemstad Oost, Geertruidenberg West, Bergen op Zoom Oost en Breda West.

TOELICHTING

Onder een polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

De polders hebben in verschillende tinten, de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Polders, die hun water eerst op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.

Van polders, die afwateren op meer dan één boezem of stromend water, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen; een smalle bies geeft de onderverdeling van bovengenoemde gebieden aan.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde polders, ongereglementeerde polders (voor zover deze vermeld zijn in het bijschrift), polderdistricten en waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Gegevens omtrent bedijkingen, grenstractaten, kanalen, overstromingen, polders, polderdistricten, reglementen, stromende wateren, waterkeringen, waterschappen en waterstanden zijn opgenomen in het boekje „Beschrijving van de provincie Noordbrabant behorende bij de waterstaatskaart" en zullen worden opgenomen in de eerlang verschijnende „Beschrijving van de provincie Gelderland, behorende bij de Waterstaatskaart".

VERKLARING DER TEKENS

Teken	Betekenis
c 3.5 1.25	Electrisch gemaal
sr. 86	oliegemaal
c 2 145 3	stoomgemaal
zuiggas 30	zuiggasgemaal
	met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp; s = schroefpomp; sr = scheprad; v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m opgegeven opvoerhoogte.
26.5	Windmolen met vlucht in m.
	Kleine windmolen.
	Windmotor.
	Schutsluis.
	Uitwateringssluis.
Inl.sl.	Inlaatsluis.
	Grondduiker onder een waterleiding.
	Idem met afsluiting.
	Stuw.
	Hoofdmerk van het N.A.P.
	Verkenmerk van het N.A.P.
	Peilschaal.
Reg.	Peilschaal geregeld waargenomen (Reg. = registrerend).
p. -1.30	Polderpeil van polders (in m boven N.A.P.)
z.p. 0.80	Zomerpeil van polders (in m boven N.A.P.)
w.p. -0.71	Winterpeil van polders (in m boven N.A.P.)
1.5	Hoogtecijfers (in m boven N.A.P.)
	Verharde wegen.
	Spoorwegen.
435 ha	Grootte van polders en stroomgebieden volgens meting op de kaart met de planimeter.
	Waterkerende dijk.
	Noodwaterkering.
	Oeververdediging, strekdammen en kribben.
	Provinciale grens.
	Administratieve grenzen van polders, polderdistricten en waterschappen. Deze zijn in het algemeen slechts aangegeven, waar zij afwijken van die van de waterstaat.
	Administratieve grens van het waterschap De Beneden Donge.

De waterstaatskaarten zijn à f 5.— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

44 GEERTRUIDENBERG OOST

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 44-O)
Universiteitsbibliotheek Utrecht

Schaal 1 : 50 000

Watervoorzieningsgebieden

I. Afgedamde Maas (beneden de sluis te Andel)

I A. Het gebied groot 410 ha bestaat uit enkele buiten de hoofdwaterkering gelegen polders. De voornaamste hiervan is de Buitenpolder Munnikenland. De watervoorziening heeft plaats door de inlaatsluis gelegen nabij het gemaal van genoemde polder.

II. Afgedamde Maas (boven de sluis te Andel)

De totale oppervlakte van de gebieden die water aan de Afgedamde Maas boven de sluis te Andel onttrekken bedraagt 7300 ha en bestaat uit de volgende delen:

II A. Dit deel bestaat uit de polders van Wijk en Van Veen, Het westelijk deel van de Opperste polder van Andel en Babilonienbroek en het noordelijk deel van de polders Meeuwen, Eethen en Genderen.
De totale oppervlakte is 2835 ha.
De watervoorziening heeft plaats door de inlaatsluis A van het waterschap Het Noorderafwateringskanaal gelegen benoorden Wijk.

II.B. Polder van Bem, groot 90 ha. De polder wordt door een inmaal gemaal van water voorzien (zie blad 's-Hertogenbosch west).

II. C. Bommelerwaard boven de Meidijk.
Het gebied dat via de tot één leiding vergraven Bommelse wetering de z.g. Capreton van water wordt voorzien is 3375 ha. Het zomerpeil van de Capreton is 1,80 m + NAP.
De watervoorziening kan plaats vinden door inmaling via een der pompen van het elektrische gemaal van het polderdistrict.

II. D. Bommelerwaard beneden de Meidijk.
Het gebied is groot 1200 ha.
De watervoorziening heeft plaats via sluis (F) en de voorboezem van het gemaal.
Het polderpeil wordt in het grootste deel van het gebied gehouden op 0,50 m + NAP.

III. Bergse Maas

De totale oppervlakte van de gebieden die water aan de Bergse Maas onttrekken is 2206 ha.
Hierin is niet begrepen een gebied groot 1090 ha (III D- IV E) dat tevens water vanuit de Bleeke Kil kan ontvangen.
Het voorzieningsgebied is als volgt onderverdeeld.

III A. Waterschap de Waarden, groot 106 ha. Het gebied wordt via een inlaatsluis van water voorzien.

III B. Noorderafwateringskanaal.
Het kanaal wordt in droge tijden op peil gehouden door middel van inmalen van water via de sluis aan de Perenboom (N) en door het inlaten van water via de sluis (7) bij Genderen.
De oppervlakte van het gebied dat via het kanaal van water wordt voorzien is 1100 ha.
Het kanaalpeil van het laagste pand is 0,39 m - NAP, voor de twee hogere panden wordt het peil naar behoefte geregeld.

III C. Het gebied bestaande uit de waterschappen, Noorderveld en Zuiderveld, het westelijk deel van Jufvrouwenweide en Zijlmanspolder en het zuidelijk deel van de polder Meeuwen, heeft een oppervlakte van 1000 ha.
De watertoevoer heeft plaats via de inlaatsluis M en de grondduiker onder het Noorderafwateringskanaal.

III D-IV E. Zuidhollandsepolder groot 1090 ha.
Dit gebied wordt vanuit de Bergse Maas van water voorzien via het Noorderafwaringskanaal.
De inlaat heeft verder plaats door de uit- tevens inlaatsluis nabij de Perenboom. Ook is het mogelijk water uit de Bleeke Kil in te laten via sluis O.

IV. Biesbosch

De totale oppervlakte van het op dit blad voorkomende voorzieningsgebied bedraagt 6340 ha. Hierbij is niet begrepen het gebied III D-VI E dat tevens water uit de Bergse Maas kan onttrekken.
Het gebied is als volgt onderverdeeld.
IV A. Zevenbanse boezem en de Alm.
Deze met elkaar in open verbinding staande wateren worden via twee uitwaterings- tevens inlaatsluizen (R en S) vanuit de Bleeke Kil van water voorzien.
Het gebied is 3540 ha. In deze oppervlakte is niet begrepen een gebied groot 865 ha (IV A-B) dat tevens via de Vierbanse Gantel van water uit de Biesbosch kan worden voorzien.

IV B. Vierbanse Gantel.
Het gebied ontvangt het water uit de Bleeke Kil via de inlaat- tevens uitwateringssluis (P) gelegen benoorden het Boezemgemaal.
De oppervlakte is 680 ha exclusief 865 ha IV A-B dat tevens uit de Alm van water kan worden voorzien.

IV C. Emmerikhovense boezem.
De polder Emmerikhoven groot 390 ha wordt via genoemde boezem en een inlaattevens uitwateringssluis van water voorzien.

IV D. Werkense boezem.
Via deze boezem wordt een gebied groot 865 ha van water voorzien.
De boezem wordt op peil gehouden door het inlaten van water via de inlaat- tevens uitwateringssluis T.

V. Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen.

V A. Het waterschap "de Hei- of Meerdijk en polder van Drunen" bezuiden de spoorbaan 's-Hertogenbosch-Dordrecht, wordt door inmaling uit het genoemde kanaal, van water voorzien.
Het gebied is 1080 ha groot.

VI. Oude Maasje en Zuiderkanaal.

De totale oppervlakte van het voorzieningsgebied bedraagt 6079 ha.
VI A. Het gebied omvat de Langstraatse binnen- en buitenpolders voor het grootste deel gelegen ten westen van het afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen. Door talrijke inlaatsluisjes en verder via het Zuiderafwateringskanaal kan door deze polders water worden ingelaten. Het gebied is 4629 ha.

VI B. Dit gebied groot 1235 ha ontvangt het water door een direct voor de grondduiker onder het Zuiderkanaal gelegen inlaat- tevens uitwateringssluis.

VI C. Waterschap Herp groot 215 ha.
De toevoer van water heeft plaats uit het Oude Maasje via de Binnen Oude Maas en uit de Bergse Maas via een tweetal inlaatsluizen in de stadswallen van Heusden. Laatst genoemde inlaat heeft hoofdzakelijk plaats voor doorspoeling van de stadsgrachten en is voor de polder van weinig belang.

VII. Donge.

De totale oppervlakte van het gebied dat via de Donge van water wordt voorzien is 5489 ha.
De Donge staat bij Geertruidenberg in open verbinding met de Bergse Maas.

VII A. Het op dit blad voorkomende gebied groot 5480 ha onttrekt water uit de Donge via een groot aantal inlaatsluisjes.

De met een letter aangegeven sluizen komen in de sluizenstaat van de waterstaatskaart voor.

Verklaring der tekens.

- Elektrisch gemaal
- Diesel gemaal — dienst voor inmalen
- hoofdbies (breed) van een watervoorzieningsgebied
- onderverdelingsbies (smal) van een watervoorzieningsgebied
- IV — cijfer van een rivier waarvan water wordt onttrokken
- 1080 ha — oppervlakte in ha
- waterleiding dient in droge tijden hoofdzakelijk voor de watervoorziening
- >< inlaatsluis
- >< u inlaat- tevens uitwateringssluis
- o—o grondduiker
- o—o grondduiker afsluitbaar

Universiteitsbibliotheek Utrecht

VII B. a. 795

Bij: (ed. 3, bl. 44-0)

Behoort bij blad Geertruidenberg Oost

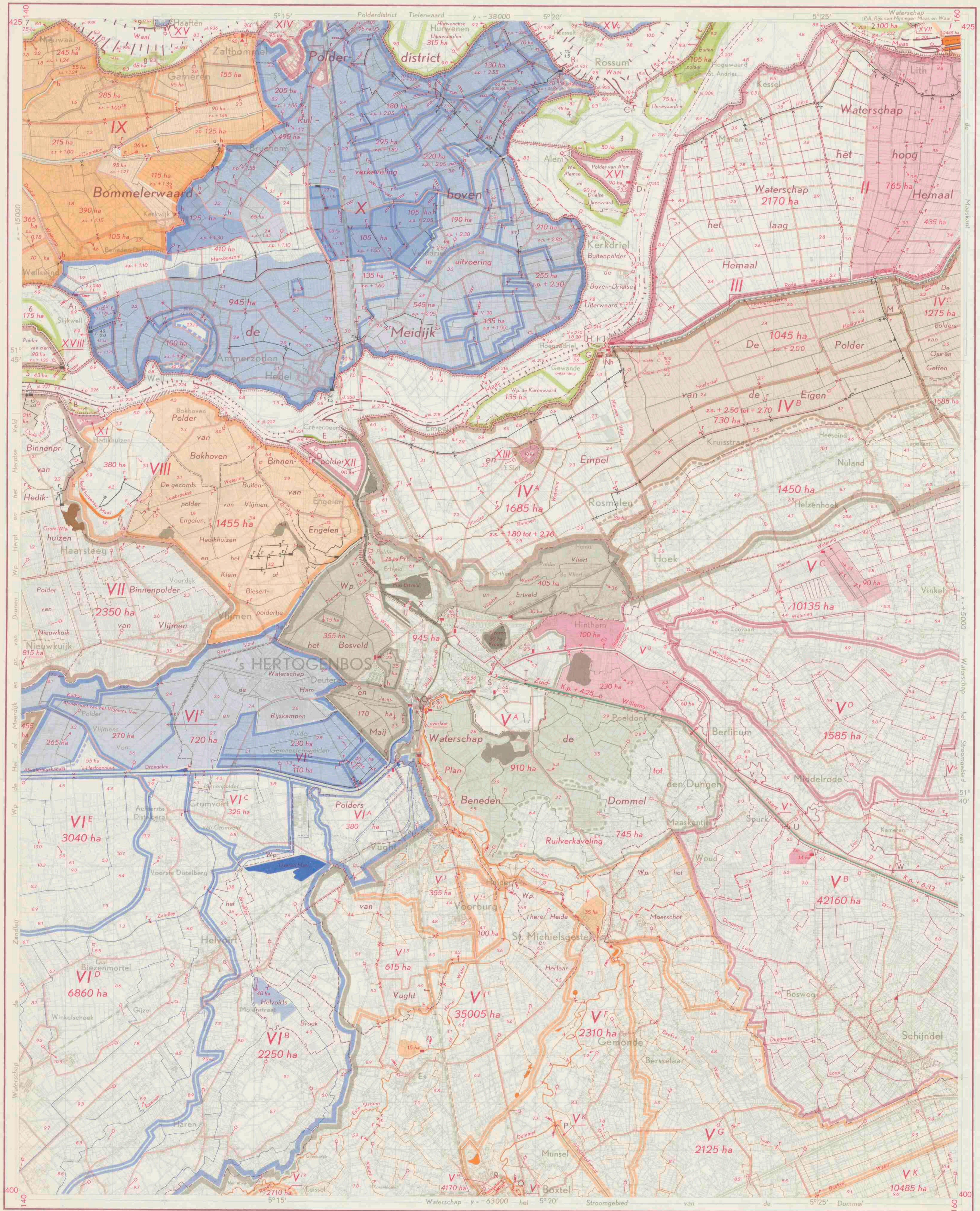

Afwateringseenheden

Provincie Noord-Brabant

I. Maas (van de stuw te Lith tot de stuw te Grave)

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 490 ha. De totale oppervlakte van de afwateringseenheid is 42 435 ha, waarvan slechts een klein deel (van een onderverdeling, groot 2445 ha) op dit blad voorkomt. Over de jaren 1951 t/m 1956 was het gemiddelde zomerpeil 4,62 m + N.A.P., het winterpeil 4,81 m + N.A.P. Het stuwpeil te Lith is 4,50 m + N.A.P. Zie voorts de bladen 's-Hertogenbos-Oost, Rhenen-West en -Oost, Arnhem-West, Vierlingsbeek en Venlo-West.

II. Rode Wetering

De voornaamste waterleiding is de Rode Wetering. De oppervlakte van het op deze wetering lozende gebied is 3527 ha. De Rode Wetering loost door de Rode Sluis (J) op de Maas en kan daarop ook worden afgemalen door het elektrisch gemaal Caners, dat tevens de Hertogswetering kan bemalen (zie ook onder III). Het zomerpeil op de wetering tracht men te houden op 2,00 m + N.A.P., het winterpeil op 1,60 m + N.A.P. Waterinlaat heeft plaats uit de Maas via de Teeffelense Wetering. Zie het blad 's-Hertogenbos-Oost.

III. Hertogswetering

Van deze afwateringseenheid, groot 11 693 ha, komt op dit blad slechts een deel van de Hertogswetering beneden de Meersluis voor. De wetering loost bij Gewande door de Blauwe Sluis (I) en de Nieuwe Sluis (H) op de Maas. Bij gestremde natuurlijke lozing is bemaling mogelijk door het Hertogsgemaal, dat zo nodig tevens de Rode Wetering (II) en de Hoefgraaf (IV) kan bemalen. Het zomerpeil wordt gehouden op 3,30 m + N.A.P. In de wintermaanden wordt het gemaal bij een waterstand van 3,90 m + N.A.P., gemeten bij de Meersluis, in werking gesteld. De Hertogswetering wordt van water voorzien uit de Maas door een inlaatsluis te Teeffelen en een inlaatsluis te Grave. Zie het blad 's-Hertogenbos-Oost.

IV. Hoefgraaf

De voornaamste waterleidingen zijn: de Hoefgraaf, de Plooise Wetering, de Rompertwetering en de Nieuwe Vliet. Het winterpeil wordt gehouden tussen 1,50 m en 1,15 m + N.A.P. De totale oppervlakte van het gebied is 7815 ha, en wel 4745 ha polderland en 3070 ha hoge gronden. De vrije lozing heeft plaats op de Maas door sluis G te Gewande, waar ook bemaling mogelijk is door het elektrische gemaal Ploegmakers. De op de kaart voorkomende onderverdelingen IV^A en IV^B geven de zomertoestand aan.

De totale oppervlakten van de onderverdelingen **IV^A, IV^B** en **IV^C** zijn respectievelijk 1720 ha, 3225 ha en 2860 ha. Zie ook het blad 's-Hertogenbos-Oost.

V. Dieze

Van de wateren, die tot deze afwateringseenheid behoren, is de gekanaliseerde rivier de Dieze de belangrijkste. Zij staat aan het beginpunt nabij 's-Hertogenbos met het benedenste pand van de Zuid-Willemsvaart in open verbinding, neemt daar o.a. links de Dommel (Stadsdommel) en even verder rechts de A op. De Dieze staat bij Crèvecoeur door middel van een uitwateringssluis met de Maas in verbinding. De afsplitsing bij Engelen, het kanaal Henriëttewaard—Engelen, is alleen voor de scheepvaart van belang. Het Diezepeil is 1,92 m + N.A.P. Als regel wordt het echter 0,10 m hoger gehouden. De oppervlakte van de afwateringseenheid is ± 268 000 ha, waarvan 228 600 ha in Nederland, en omvat o.a. de in afwijkende kleuren aangegeven stroomgebieden van de Dommel en van de A en het gebied van de Zuid-Willemsvaart, zie onder V^B t/m V^K. De lozing van het overtollige Diezewater op de Maas heeft plaats door de uitwateringssluis F bij Crèvecoeur. Wordt door gestremde lozing op de Dieze een peil bereikt van 2,06 m + N.A.P., dan kan het overtollige water via een overlaat op het Afwateringskanaal 's-Hertogenbos—Drongelen afvloeien.
Zie ook de bladen 's-Hertogenbos-Oost, Eindhoven-Oost en -West, Valkenswaard-Oost en -West, Venlo-West, Roermond-West, Vierlingsbeek en Breda-Oost.

V^A. Gebied, rechtstreeks afwaterend op de Dieze
Tot dit gebied, groot 3715 ha, behoren: de polders van het waterschap Bosveld en May, groot 575 ha; de gronden van het waterschap de Beneden-Dommel, groot 1655 ha; een viertal delen van de polders Vliert en Ertveld, resp. 75, 405, 30 en 30 ha; het boezemland en de bebouwde kom van 's-Hertogenbos (gerioleerd), samen 945 ha.

V^B t/m V^D. A

De A ontstaat in de Peel op de grens tussen de gemeenten Someren en Asten en mondt nabij 's-Hertogenbos in de Dieze uit. Ter ontlasting van de rivier wordt bij Stipdonk en bij Beek en Donk door twee afleidingskanalen water tot maximaal 12 m³/sec naar de Zuid-Willemsvaart afgelaten. Een gelijke hoeveelheid water kan door een uitwateringssluis (T) weer op de benedenloop van de A worden geloosd. Sinds 1949 is lozing te Stipdonk niet voorgekomen en is de afvoer te Beek en Donk gering geweest.
De oppervlakte van het stroomgebied is ongeveer 87 000 ha.

Op dit blad komen de navolgende onderdelen voor die op het gedeelte A van de Dieze, tot het verdeelwerk te Beek en Donk lozen: **V^B**, het rechtstreeks lozende gebied, totaal 42 564 ha; **V^C** het via de Grote en Kleine Wetering lozende gebied, totaal 10 306 ha; **V^D**, het via de Wambergse Beek lozende gebied, totaal 1585 ha. Zie verder de bladen 's-Hertogenbos-Oost, Eindhoven-Oost, Venlo-West, Valkenswaard-Oost en Roermond-West.

V^E. Zuid-Willemsvaart

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 7655 ha, waarvan 1700 ha in Nederland is gelegen. Het kanaal loopt van de Maas bij Maastricht tot de Dieze bij 's-Hertogenbos en is verdeeld in 19 panden. Van deze panden komen op dit blad voor: het eerste pand, dat in open verbinding staat met de Dieze; het tweede pand, van sluis nr. 0 (S) tot sluis nr. 2 (U); gedeeltelijk het derde pand. Op genoemde panden wateren geen gronden af. Het kanaalpeil van het tweede pand wordt gehouden op 4,25 m + N.A.P., van het derde pand op 6,33 + N.A.P. Het kanaal is ingericht om water van de A af te voeren tot maximaal 12 m³/sec, zie onder de A.

V^F t/m V^K. Dommel (boven de Vughterbrug)

De Dommel ontspringt in België op de hoge gronden van Exel, Neerpelt en Peer. Tussen de grenspalen 182 en 183 komt zij in ons land, stroomt in nagenoeg noordelijke richting langs of door Valkenswaard en Eindhoven naar 's-Hertogenbos, waar zij via de stuw in de Vughterbrug (O) in de Stadsdommel overgaat; deze mondt weer in de Dieze uit. Verder kan nog water worden afgevoerd (maximaal 15 m³/sec) op het Beatrixkanaal via een verdeelwerk, ruim 1 km ten westen van de spoorweg Eindhoven—Valkenswaard. De totale grootte van het stroomgebied is in afwijking met het genoemde op het blad Eindhoven-West ongeveer 170 000 ha, waarvan ± 136 000 ha in Nederland.
Zie ook de bladen Eindhoven-West en -Oost, 's-Hertogenbos-Oost, Breda-Oost, Valkenswaard-West en -Oost.
Van de 8 vakken, waarin de Dommel is verdeeld, komen de navolgende gedeeltelijk op dit blad voor.

V^F t/m V$_J$. Dommel van de Vughterbrug tot de stuwen bij Boxtel (1e vak), groot 66 285 ha, waarvan 57 140 ha in Nederland. De onderverdelingen van dit gebied zijn: **V^F.** Rechtstreeks afwaterend gebied, 2345 ha; **V^G.** Beekse Waterloop, 2125 ha;

V^H. Beerze, 23 015 ha, waarvan 22 250 ha in Nederland; hiervan komt alleen een klein deel als Smalwater aan de zuidelijke rand van dit blad voor; **V^{I-1}—V^{I-4}.** Esse Stroom, 38 445 ha, waarvan 30 065 ha in Nederland. **VJ.** Polders van Vught, noordelijk deel, groot 355 ha.

V^K. Dommel van de stuwen bij Boxtel tot de stuw te Sint-Oedenrode (2e vak)
De grootte van dit gebied is 10 485 ha. Aan de zuidrand van dit blad komt slechts een klein deel van een onderverdeling voor.

VI. Afwateringskanaal 's-Hertogenbos—Drongelen

Het kanaal dient hoofdzakelijk voor de afwatering. Het begint bij de doorlaatbrug in de spoorweg 's-Hertogenbos—Boxtel, de zogenaamde Zestigelse Brug, en mondt tegenover Drongelen door een uitwateringssluis uit in de Bergse Maas. De totale oppervlakte van het gebied is 14 750 ha en bestaat uit 160 ha boezem en boezemland, 1682 ha polderland en 12 908 ha hoge gronden. Het winterpeil bedraagt in het algemeen 0,80 m + N.A.P., het zomerpeil tracht men op 1,60 m + N.A.P. te handhaven.
In de bovenmond van het kanaal, tussen de Zestigelse Brug en de Stadsdommel, ligt een vaste overlaat met een lengte van ongeveer 120 m en een breedte van 65,50 m. Het kanaal ontvangt via de overlaat nabij de Zestigelse Brug het overtollige water van de Dieze, indien het peil daarvan tot 2,06 m + N.A.P. is gestegen. Zie ook onder V. Van de gebieden, die op het kanaal lozen, komen de volgende geheel of gedeeltelijk op dit blad voor:

VI^A. Noordwestelijk deel van de polders van Vught, groot 380 ha. Het gebied kan bij hoge kanaalstanden worden bemalen. **VI^B. Broekley,** groot 2290 ha, waarvan 40 ha polderland. **VI^C. Voormalige binnenpolder van Cromvoirt,** groot 325 ha. **VI^D. Zandley,** dit gebied, groot 6860 ha, loost door een uitwateringssluis op het Afwateringskanaal. De sluis heeft aan de instroomzijde een drietal schotbalken, waarmee alleen in de zomer wordt gestuwd. In de winter heeft vrije lozing plaats. **VI^E. Drunense Heide en Duinen,** groot 3040 ha. **VI^F. Bosse Sloot,** deze afwateringseenheid is 1310 ha en bestaat uit 1255 ha polderland en 55 ha hoge gronden. De Bosse Sloot loost door een uitwateringssluis, welke rijkseigendom is, op het Afwateringskanaal. Bij kanaalstanden boven 2,00 m + N.A.P. mag geen lozing plaatsvinden. **VI^G. Gemeentensweide,** totaal groot 385 ha.

VII. Binnen Oude Maas

De Binnen Oude Maas loost door een uitwateringssluis op het Zuiderkanaal en kan daar tevens worden bemalen. Zie het blad Geertruidenberg-Oost.
Verschillende delen van het gebied kunnen door middel van een inmaalgemaal water uit de Maas ontvangen.
De afwateringseenheid is 4915 ha, waarvan 2565 ha polderland en 2350 ha boezemland en hoge gronden.

VIII. Hedikhuizense Maas

De Hedikhuizense Maas loost door een schotbalksluis (het Hedikhuizense Sas) op de Maas. In de zomer tracht men een peil van 0,62 m + N.A.P. te handhaven. In de winter is het peil ongeveer 0,97 m + N.A.P. Het totale gebied is 1835 ha.
In droge tijden kan door een inlaatsluis vanuit de Dieze water worden ingelaten, dat via een toevoerkanaal naar de plas „Het Meer" wordt gevoerd. Aan het toevoerkanaal staat een inlaatgemaal om een deel van het waterschap de Binnenpolder van Engelen van water te voorzien.

Provincie Gelderland

IX. Bommelerwaard boven de Meidijk (westelijk deel)

De voornaamste waterleiding, waarop de aanliggende polderdelen hun overtollig water lozen, is de tot één leiding vergraven Bommelse en Gamerse Wetering, de z.g. Capreton, welke in beheer en onderhoud is bij het polderdistrict Bommelerwaard boven de Meidijk.
De totale oppervlakte van het gebied is 3375 ha. Het peil van de Capreton ligt op 0,50 tot 0,80 m + N.A.P. Het zomerpeil van de Capreton bedraagt 1,80 m + N.A.P., dat wordt bereikt door via het gemaal De Jongh water vanuit de Maas in te malen. De lozing vindt plaats op de Maas door een uitwateringssluis en het gemaal De Jongh Zie het blad Geertruidenberg-Oost.

X. Bommelerwaard boven de Meidijk (oostelijk deel)

De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid bedraagt 5682 ha, waarvan 410 ha boezemland, 5166 ha polderland en 106 ha hoge gronden. Het gebied loost via het gemaal De Baanbreker op de Maas; tevens bestaat hier een mogelijkheid voor vrije lozing. In noodgevallen kan het gebied via de hulpsluis bij Wellseind en de Drielse Wetering naar het gemaal De Jongh ontwateren; ook kan in deze gevallen nog uitgemalen worden door het inmaalgemaal ten zuiden van De Baanbreker.
In de winter wordt er naar gestreefd, het peil bij het gemaal op ± 0,60 m + N.A.P. te handhaven.
Waterinlaat vindt plaats vanuit:
1. de Waal te Rossum. Op natuurlijke wijze kan hier bij een Waalstand van 3,25 m + N.A.P. en hoger water ingelaten worden;
2. de haven te Hedel. Hier kan uitsluitend door inmaling water ingebracht worden;
3. de Maas te Slijkwell. Ook hier wordt water ingemalen.
Zie voorts de bladen Geertruidenberg-Oost en Rhenen-West.

XI-XVIII. De overige in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden: **XI.** Waarden, 18 ha; **XII.** Noordoostelijk deel van de Binnenpolder van Engelen, 90 ha; **XIII.** Gerioleerd gebied van Empel, 10 ha; **XIV.** Gerioleerd gebied van Zaltbommel, 95 ha; **XV.** Linge, van deze afwateringseenheid komt slechts een klein deel van het polderdistrict Tielerwaard op dit blad voor; **XVI.** Polder van Alem, 90 ha; **XVII.** Rijkse Wetering, van deze eenheid komt slechts een klein deel aan de noordelijke rand van dit blad voor; **XVIII.** Polder van Bern, 90 ha.

Buiten de hoofdwaterkering gelegen afwateringseenheden

Deze zijn, voor zover ongereglementeerd, met een arabisch cijfer aangegeven.

In de provincie Noord-Brabant, langs de Maas

1. Polder ten noorden van Hedikhuizen, groot 8 ha, waterschap de Korenwaard, groot 135 ha.

In de provincie Gelderland, langs de Maas

2. Polder over de Maas, groot 100 ha, Buitenpolder Herewaarden, twee delen, groot respectievelijk 180 en 22 ha; 3. Marense Waarden, respectievelijk 50 en 6 ha; 4. De Waarden, groot 48 ha, waterschap Alemse en Drielse Uiterwaard, groot 90 ha; 5. Bernse Uiterwaard, groot 43 ha; 6. Doornwaard, groot 175 ha.

Langs de Waal

7. Beemwaard, groot 75 ha; 8. Gamerense Waarden, respectievelijk groot 48 en 14 ha; 9. Polder ten westen van Haaften, groot 17 ha; Hurwenense Uiterwaarden (deel van het polderdistrict Bommelerwaard boven de Meidijk), groot 315 ha.

Verklaring der tekens

Teken	Verklaring
S $\frac{2 \times 270}{1.8\ 2.0}$	elektrisch gemaal met meerdere pompen
C $\frac{6.5}{2.5}$	rioolgemaal
C $\frac{1.5}{3.0}$	elektrisch gemaal (dient voor inmalen)
u C $\frac{4.5}{2.0}$	elektrisch gemaal (dient voor in- en uitmalen)
	Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (S = schroefpomp; C = centrifugaalpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
	klein gemaal met capaciteit minder dan 5 m³
	klein gemaal met capaciteit minder dan 5 m³ (dient voor inmalen)
	rioolzuiveringsinstallatie
	kleine windmolen
	kleine windmolen (dient voor inmalen)
	uitwateringssluis
	inlaatsluis
h	hulpsluis
	schutsluis
	keersluis
	grondduiker
	grondduiker (dient voor inlaat)
	grondduiker, aan één zijde afsluitbaar
	grondduiker, aan beide zijden afsluitbaar
	vaste stuw
r	regelbare stuw
r	regelbare stuw (dient voor inlaat)
	peilschaal
Reg.	peilschaal, geregeld waargenomen
	peilmerk van het N.A.P.
pl. 218	strand- of kilometerpaal
z.p. + 1.20	zomerpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
z.s. + 5.00	zomerwaterstand (in m t.o.v. N.A.P.)
Kp. + 6.33	kanaalpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
4.5	hoogtecijfer (in m t.o.v. N.A.P.)
	riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
	verharde weg
	verharde weg in aanleg
2445 ha	grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
	waterleiding, dient alleen voor inlaat
	hoofdwaterkering
	kribben en strekdammen
	overlaat
	provinciale grens
	administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)
	administratieve grens van het waterschap de Maaskant en de Polders van Vught (alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)
	grens van het ruilverkavelingsblok

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

Gorinchem - Oost 38	Rhenen - West 39	Rhenen - Oost 39
Geertruidenberg - Oost 44	's-Hertogenbos - West 45	's-Hertogenbos - Oost 45
Breda - Oost 50	Eindhoven - West 51	Eindhoven - Oost 51

Herzien in 1959
Uitgave 1961

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 45-W)

's-Hertogenbos -West

Universiteits- bibliotheek Utrecht

Sluizen

In de Provincie Noord-Brabant

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. Slag-drempel	Vloer	Stuwpeil
In de linker-Maasdijk				
A. Inlaatsluis voor het waterschap Herpt en Herptse Veld; één opening, afsluitbaar met één vloeddeur, één ebdeur en een schuif	1,00	—0,50		
B. Keer- en uitwateringssluis van de Waarden (in verwaarloosde staat)	0,63		1,27	
C. Hedikhuisense Sas, schotbalksluis, de schotbalken kunnen samengekoppeld ook als schuif dienst doen	5,00	0,30		
D. Schutsluis in het kanaal Engelen—Henriëttewaard; twee paar vloed- en twee paar ebdeuren	13,00			
Binnenslagdrempel		—0,93		
Buitenslagdrempel		—2,70		
Keerhoogte vloeddeuren 6,28 m + N.A.P.				
E. Uitwaterings-, tevens inlaatsluis; één schuif en één vloeddeur	1,00	1,20		
F. Uitwateringssluis van de Dieze; vier openingen, ieder met een schuif, elke opening	5,00	—0,15		
Keerhoogte 6,00 m + N.A.P.				
G. Uitwateringssluis voor de Polder van de Eigen en Empel; twee openingen, één opening voor vrije lozing, met houten klep	4,50	0,40	0,25	
De tweede opening van de oude sluis is benut voor de uitwatering van het gemaal Ploegmakers	4,50		1,25	
H. Nieuwe Sluis, uitwateringssluis voor de Hertogswetering; zes openingen, ieder met een schuif, elke opening	1,10	1,25		
Door deze sluis loost tevens het Hertogsgemaal.				
I. Blauwe Sluis, uitwateringssluis voor vrije lozing van de Hertogswetering; twee openingen, ieder met een vloeddeur, elke opening	1,90	1,80		
J. Rode Sluis, uitwateringssluis voor het gemaal Caners van de Rode Wetering; één opening met een wachtdeur	3,00	0,70		
Vrije lozing is tevens mogelijk door een koker onder het gemaal; één opening, afsluitbaar met een schuif	2,00	0,70		
In de Maas				
K. Schutsluis te Lith; twee hefdeuren	14,00			
Bovenslagdrempel		—1,00		
Benedenslagdrempel		—3,00		
Keerhoogte deuren 5,95 m + N.A.P.				
L. Stuw te Lith; drie openingen, ieder met een enkele wielschuif met klep, elke opening	38,00			4,50
In de Hoefgraaf				
M. Stuw; één opening, afsluitbaar met een schuif	4,00		1,68	2,50
N. Schotbalkstuw; één opening	4,00		0,35	2,20
In de Dommel				
O. Schotbalkstuw in de Vughterbrug te 's-Hertogenbos. In de drie noordelijke brugopeningen bevindt zich een schotbalkkering, elke opening	4,60	0,05		2,55
Bij grote afvoer kunnen ook de naastliggende openingen in de brug water doorlaten.				
P. Schotbalkstuw bij Afleidingskanaal; drie openingen, elke opening	5,60	3,40		5,80
Q. Schotbalkstuw; één opening	6,04			5,40
In het Smalwater				
R. Schotbalkstuw	4,50			4,60
In de Zuid-Willemsvaart				
S. Schutsluis nr. 0; twee paar puntdeuren	7,00			
Bovenslagdrempel		0,31		
Benedenslagdrempel		—0,28		
T. Uitwateringssluis voor afvoer van het op het zesde en negende pand van de Zuid-Willemsvaart ingelaten A-water; drie openingen, ieder met schuif, elke opening	2,09	1,55		
Achter de sluis is een overlaat met woelkom. Bovenkant overlaat 3,00 m + N.A.P.				
U. Schutsluis nr. 2; twee paar puntdeuren	7,00			
Bovenslagdrempel		3,25		
Benedenslagdrempel		2,25		
Naast de sluis bevinden zich drie kokers, ieder met één schuif, voor afvoer van het op het zesde en negende pand van de Zuid-Willemsvaart ingelaten A-water van het derde naar het tweede pand, elke opening	1,60	4,35		
In de A				
V. Schotbalkstuw te Berlicum; drie openingen:				
twee openingen, elk	4,15			3,74
één opening	4,10			3,74
W. Schotbalkstuw bij kasteel Heeswijk; drie openingen	3,18			4,80
In de Dieze				
X. Keersluis te 's-Hertogenbos; één paar puntdeuren	13,00	—0,93		
De sluis is altijd geopend, de deuren zijn niet meer beweegbaar.				
Ij. Schutsluis; twee paar puntdeuren	13,00			
Beide slagdrempels		—0,93		
De sluis is altijd geopend, de deuren zijn niet meer beweegbaar.				

In de provincie Gelderland

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m t.o.v. N.A.P. Vloer	Slag-drempel
In de hoofdwaterkering van de polder van Bern			
Z. Uitwateringssluis; één opening, afsluitbaar met stalen klep, bodem ± 0,90 +N.A.P.	⌀ 0,70		
Inlaatsluis; één opening, afsluitbaar met stalen klep, bodem ± 0,40 m —N.A.P.	⌀ 0,45		
In de hoofdwaterkering langs Maas en Waal			
A¹. Uitwatering van het gemaal De Baanbreker; twee openingen, elk afsluitbaar met aan de buitenzijde een wachtdeur en aan de binnenzijde een schuif, elke opening	2,50	—1,50	
B¹. Inlaatsluis te Rossum; één opening, afsluitbaar met een wachtdeur en een schuif	1,50		0,60
C¹. Schutsluis te Sint-Andries; twee hefdeuren, naar weerszijden kerend	14,00		
dorpel Waalzijde			—2,00
dorpel Maaszijde			—3,00
bovenkant deur Waalzijde 9,50 m + N.A.P.; bovenkant deur Maaszijde 8,25 m + N.A.P.			
In de hoofdwaterkering van de polder van Alem			
D¹. Uitwateringssluis; één opening, afsluitbaar met een schuif	1,00		1,50
De afvoerbuis van het gemaal loopt door de sluis.			

Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen

1. **Waterschap de Binnen Oude Maas**
Het waterschap, gereglementeerd bij provinciaal blad 1903, nr. 18, herzien bij provinciaal blad 1946, nr. 81, is onder meer belast met het beheer en onderhoud van de Binnen Oude Maas.

2. **Waterschap de Algemene Omkading**
Het waterschap, gereglementeerd bij provinciaal blad 1910, nr. 43, gewijzigd bij provinciaal blad 1934, nr. 97, is belast met de zorg voor de bevloeiing en afwatering van zijn gebied en de bescherming daarvan tegen zomerwater.

3. **Waterschap de Bosse Sloot**
Het waterschap, gereglementeerd bij provinciaal blad 1908, nr. 45, gedeeltelijk herzien bij provinciaal blad 1917, nr. 18, en gewijzigd bij provinciaal blad 1937, nr. 20, heeft ten doel in de geregelde aan- en afvoer van bevloeiingswater te voorzien. De uitvoering van deze taak is echter niet meer mogelijk, aangezien de inlaatsluis voor het bevloeiingswater, gelegen in de linker-Diezedijk ten zuiden van Engelen, in de oorlog is vernield. De Bosse Sloot is later ter plaatse afgedamd.

Hoofdwaterkering
De op dit blad voorkomende hoofdwaterkering is in beheer bij de op onderstaand kaartje (schaal 1 : 200 000) aangegeven instanties.

1. Waterschap de Maaskant; 2. Het rijk; 3. Waterschap de Algemene Omkading; 4. Polder van Bokhoven; 5. Waterschap de Hoge Maasdijk van het Bovenland van Heusden; 6. Polder van Bern; 7. Polderdistrict Bommelerwaard boven de Meidijk; 8. Polderdistrict Tielerwaard; 9. Polderdistrict Rijk van Nijmegen en Maas en Waal; 10. Polder van Alem.

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven. Gebieden, buiten de hoofdwaterkering gelegen, zijn meestal aangeduid door een geelgroene tint. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd.
Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid echter is langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet.
De grens tussen hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies. De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven.
De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Ongereglementeerde polders zijn, waar nodig, met een arabisch cijfer op de kaart aangeduid, hun naam is in het randschrift vermeld.
Ruilverkavelingen, herverkavelingen en plannen tot verbetering van waterlopen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelings(herverkavelings)blok.
Voor de beschrijving van de juiste plaats van de peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil in de verschillende provincies zie men de betreffende N.A.P.-registers.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat van de provincie Noord-Brabant, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Noord-Brabant, behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, 's-Gravenhage, waar ook de waterstaatskaarten à f 5 per stuk verkrijgbaar zijn.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 27, te 's-Gravenhage, telefoon (070) 183280.

Afwateringseenheden

I. Maas (van de stuw te Grave tot de stuw te Lith)
De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 490 ha. De totale oppervlakte van de afwateringseenheid is 42 435 ha. Het gebied bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. Het gemiddelde zomerpeil over de jaren 1951 t/m 1956 bedroeg 4,62 m + N.A.P., het gemiddelde winterpeil 4,81 m + N.A.P. Zie voorts de bladen 's-Hertogenbosch-West, Rhenen-West en -Oost, Arnhem-West, Vierlingsbeek en Venlo-West.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor:

IA. Het vrij op de Maas afwaterende gebied, groot 2445 ha.

IB. Het gebied van de Nieuwe Wetering beneden de Teerse sluis
Het totale gebied van de Nieuwe Wetering is groot 13 460 ha.
De Nieuwe Wetering loost door de Appelternse sluis op de Maas (zie blad Rhenen-Oost). Het gebied IB bestaat uit polderland en hoge gronden en is groot 7335 ha.

IC. Stoofwetering
Dit gebied, groot 250 ha, loost als regel op de Maas via sluis D. Bij hoge Maasstanden heeft in de wintermaanden lozing plaats op de Hertogswetering. Lozing op de Hertogswetering in de zomer is niet mogelijk, doordat in deze wetering water ingelaten wordt (via sluis B en stuw K) tot een stand van ± 7,50 m + N.A.P.

ID. Graafse Raam en Nieuwe Raammond
De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Nieuwe Raammond, de Graafse Raam, de Hoge Raam, de Graspeelloop, het Defensie- of Peelkanaal, de Halse Beek, het Straatsven, de Zevenhuiswetering, de Voederheil, de Locht, de Scherpenberg, de Trent, de Landergraaf en het Melkpad. Het gebied is groot 22 015 ha en loost via sluis B en C respectievelijk naar de Maas boven en beneden de stuw te Grave. Tevens kan overtollig water afgemalen worden door het gemaal Sasse bij sluis C. In de zomer wordt door het inlaten van water (via sluis B) er naar gestreefd het peil van de Nieuwe Raammond en de Graafse Raam op ± 7,50 m + N.A.P. te houden.

II. Maas (van de stuw te Sambeek tot de stuw te Grave)
De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 465 ha. Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden. Het gemiddelde zomerpeil over de jaren 1951 t/m 1956 bedroeg 7,63 m + N.A.P., het gemiddelde winterpeil 8,08 m + N.A.P. Het stuwpeil te Grave is 7,50 m + N.A.P. Zie voorts de bladen Vierlingsbeek, Venlo-West en -Oost.
Op dit blad komt slechts een klein deel van de volgende onderverdeling voor:

IIA. Het vrij op de Maas afwaterende gebied, groot 5920 ha, waarvan 75 ha in Duitsland is gelegen.

III. Hertogswetering
De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Hertogswetering, de Teeffelense Wetering, de Kolkse Wetering, de Ravensteinse Aanvoersloot en de Herpense Aanvoersloot. De totale grootte van de afwateringseenheid bedraagt 11 693 ha en bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden. De Hertogswetering loost door de Blauwe en Nieuwe sluis (blad 's-Hertogenbosch-West) op de Maas en kan aldaar worden bemalen. In de bovenmond van de Hertogswetering wordt via stuw K water ingelaten tot ± 7,50 m + N.A.P. voor de benedenwaarts gelegen gebieden van het waterschap de Maaskant, terwijl eveneens water ingelaten kan worden door de Teeffelense sluis (E). Zie ook het blad Rhenen-Oost.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor:

IIIA. Hertogswetering boven de Meersluis (O)
Dit gebied is, met inbegrip van de polders, groot 10 788 ha.

IIIB. Hertogswetering beneden de Meersluis (O)
Dit gebied is groot 905 ha en bestaat uit de riolering van Oss met daarop afwaterende hoge gronden, groot 645 ha, polderland, groot 205 ha, en enig boezemland, groot 55 ha.

IV. Rode Wetering
Op dit blad zijn de voornaamste waterlopen de Lithse Aanvoersloot en de Oyense Parallelwetering. Het gebied is groot 3527 ha en loost bij Gewande via de Rode sluis op de Maas. Vanuit de Teeffelense Wetering kan via de Lithse Aanvoersloot water worden ingelaten. Zie blad 's-Hertogenbosch-West.

V. Hoefgraaf
Van deze afwateringseenheid zijn de voornaamste, op dit blad voorkomende waterlopen: de Osse Aanvoersloot en de Osse Parallelwetering. Het gebied is groot 7815 ha en bestaat uit polderland en hoge gronden. Zie ook het blad 's-Hertogenbosch-West.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor:

VA. Hoefgraaf boven de stuw ten noorden van Nuland
Het gebied, groot 2860 ha, waarvan 1275 ha polderland, kan vanuit de Hertogswetering door een inlaatsluis nabij sluis O van water worden voorzien.

VB. Hoefgraaf tussen de stuw bij Gewande en de stuw ten noorden van Nuland
Het gebied is groot 3225 ha, waarvan 1775 ha polderland. De hoge gronden, groot 1450 ha, komen slechts voor een klein deel op dit blad voor.

VI. Dieze
De Dieze loost door een uitwateringssluis bij Crèvecoeur op de Maas (zie blad 's-Hertogenbosch-West). De totale grootte van het Diezegebied bedraagt ± 268 100 ha, waarvan 228 665 ha in Nederland en 39 435 ha in België is gelegen. Zie ook de bladen 's-Hertogenbosch-West, Eindhoven-Oost en -West, Valkenswaard-Oost en -West, Venlo-West, Roermond-West, Vierlingsbeek en Breda-Oost.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor:

VIA t/m VIC. Het stroomgebied van de Aa
Het totale gebied van de Aa bedraagt 86 737 ha. Op dit blad komt de Aa van de Dieze tot het verdeelwerk te Beek en Donk gedeeltelijk voor. Dit gebied is groot 54 455 ha en is als volgt onderverdeeld:

VIA. Het gebied van de Grote en Kleine Wetering
De voornaamste waterlopen zijn: de Grote Wetering, de Kleine Wetering, de Rijtse Loop, de Vinkelse Loop, de Loosbroekse Loop, de Grote Broekloop, de Heiloop, de Venloop, de Menzelse Loop en de Kleinwijkse Loop. Het totale gebied is groot 10 306 ha, waarvan 171 ha polderland en 10 135 ha hoge gronden.

VIB. Het gebied van de Wambergse Beek
Dit gebied is groot 1585 ha en komt voor een klein deel op dit blad voor.

VIC. Het rechtstreeks op de Aa afwaterend gebied van het verdeelwerk te Beek en Donk tot de Dieze
De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Aa, de Leygraaf, de Beekgraaf, het Afleidingskanaal sluis 3, het Afleidingskanaal Boerdonk-Keldonk, de Biezenloop, de Bitswijkse Loop, de Wijstloop, de Kleuterse Loop, de Lagenheuvelse Loop, de Meerkensloop, de Elzense Loop, de Molenloop, de Rietvense Loop, de Burgtse Loop, de Kerkenloop, de Zijpse Loop en de Landmeerse Loop. Dit gebied is groot 42 564 ha, waarvan een deel van de hoge gronden, groot 42 160 ha, op dit blad voorkomt.

VID en VIE. Dommel
De totale grootte van het Dommelgebied boven de Vughterbrug bedraagt 171 015 ha, waarvan 136 580 ha in Nederland en 34 435 ha in België is gelegen.

VID. Dommel van de Vughterbrug tot de stuwen te Boxtel (1e vak)
Het gebied, dat op dit vak afwatert, is groot 66 285 ha, waarvan 57 140 in Nederland. Op dit blad komt het gebied van de Beekse Waterloop, groot 2125 ha, als een onderverdeling voor.

VIE. Dommel van de stuwen te Boxtel tot de stuw te Sint-Oedenrode (2e vak)
Het gebied is groot 10 485 ha.

VIF t/m VIH. Zuidwillemsvaart
Het kanaal loopt van de Maas bij Maastricht tot de gekanaliseerde Dieze te 's-Hertogenbosch. Het kanaal is verdeeld in 19 panden, waarvan de volgende geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen.

VIF. Derde pand van de Zuidwillemsvaart (van sluis 2 tot sluis 3)
De grootte van de boezem is ± 12 ha. Er wateren geen gronden op af. Het kanaalpeil bedraagt 6,33 m + N.A.P.; de waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger.

VIG. Vierde pand van de Zuidwillemsvaart (van sluis 3 tot sluis 4)
De grootte van de boezem is ± 15 ha. In deze grootte is de haven van Veghel, welke met dit pand gemeen ligt, begrepen. Er wateren geen gronden op af. Overtollig water kan worden geloosd door middel van een stroomduiker, gelegen ten noordoosten van schutsluis no. 3 (B1), naar het derde pand. Het kanaalpeil bedraagt 8,32 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger.

VIH. Vijfde pand van de Zuidwillemsvaart (van sluis 4 tot sluis 5)
De grootte van de boezem is ± 13 ha. Er wateren geen gronden op af. Overtollig water kan naar het vierde pand worden geloosd door middel van een stroomduiker, gelegen ten noordoosten van schutsluis no. 4 (A1).

De op dit blad voorkomende waterkering is in beheer bij de op onderstaand kaartje schaal (1 : 200 000) aangegeven instanties.

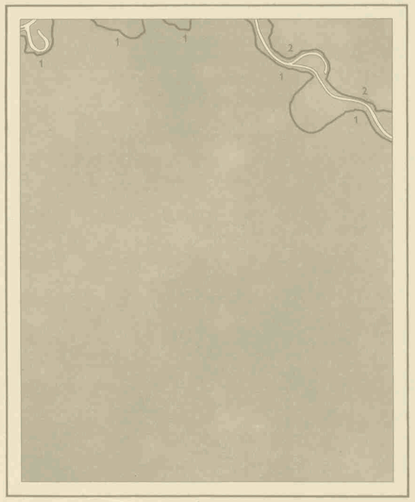

1. Maaskant
2. Polderdistrict Rijk van Nijmegen en Maas en Waal

Verklaring der tekens

- elektrisch gemaal met meerdere pompen — Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
- rioolgemaal
- rioolzuiveringsinstallatie
- kleine windmolen
- uitwateringssluis
- inlaatsluis
- hulpsluis
- schutsluis
- keersluis
- grondduiker
- grondduiker, aan beide zijden afsluitbaar
- vaste stuw
- regelbare stuw
- regelbare stuw voor inlaat
- peilschaal
- peilschaal, geregeld waargenomen
- peilmerk van het N.A.P.
- p. +5.15 polderpeil; Kp.+8.32 kanaalpeil; 10.5 hoogtecijfer — in m + N.A.P.
- riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- verharde weg
- verharde weg in aanleg
- grens ruilverkavelingsblok (daar, waar de duidelijkheid dit vereist)
- 25 ha grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
- hoofdwaterkering
- hoogwaterkering
- provinciale grens
- administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid echter is langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet. De grens tussen hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies. De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Ruilverkavelingen in verschillende stadia zijn voor zover het de waterstaat betreft op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelingsblok. De begrenzing van het ruilverkavelingsblok is in rood aangegeven.
Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk „Beschrijving van de provincie Noord-Brabant, behorende bij de Waterstaatskaart''. De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, tel. 070 - 183280.
De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage. Ook de Provinciale Beschrijvingen, behorende bij de Waterstaatskaart, zijn daar verkrijgbaar.

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 45-O)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Bewerking en reproduktie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

Rhenen west 39	Rhenen oost 39	Arnhem west 40
's Hertogenbosch west 45	's Hertogenbosch oost 45	Vierlingsbeek 46
Eindhoven west 51	Eindhoven oost 51	Venlo west 52

Herzien in 1959
Uitgave 1960

Sluizen en stuwen

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m + N.A.P. Slagdrempel		[1])
In de Maas				
A. Schutsluis te Grave; twee paar puntdeuren, lengte tussen de deuren 124,85 m	14,00			
bovenhoofd		3,70		
benedenhoofd		2,20		
Ten westen van de schutsluis bevindt zich een beweegbare stuw met twee openingen, afsluitbaar met kleine wielschuiven tegen verticale stijlen				
oostelijke opening	60,74		7,50	sp
westelijke opening	49,70			
In de linker-Maasdijk				
B. Oude Raamsluis, inlaat-, tevens uitwateringssluis in de Graafse Raam; twee openingen, elk met een schuif, elke opening	1,60	6,18		
C. Raamsluis, uitwateringssluis in de Nieuwe Raammond; één opening met een schuif	3,50		4,80	bv
Ten westen van de sluis staat het gemaal Sasse; drie openingen, elk afsluitbaar met een klep en een schuif, elke opening	2,40	4,75		
D. Velpse sluis, uitwateringssluis van de Stoofwetering; één opening, aan de buitenzijde een wachtdeur, binnenzijde een schuif	1,01	5,45		
E. Teeffelense sluis, inlaatsluis voor de Teeffelense Wetering; één opening, afsluitbaar met een schuif	2,03		3,06	bv
In de waterkering rond Keent				
F. Keersluis; één opening met een wachtdeur	0,80		instr. 5,42 uitstr. 5,37	bv bv
In de rechter-Maasdijk				
G. Balgoyse sluis, uitwateringssluis; één opening met één paar puntdeuren	2,75		5,10	bv
Achter de sluis staat het gemaal Van Citters II; één opening voor vrije lozing, afsluitbaar met een schuif en een deur	1,50	4,32		
Naast het gemaal een sluis voor vrije lozing, afsluitbaar met een klep en een schuif aan de buitenzijde en schotbalken aan de binnenzijde; één opening	2,25	4,00	6,25	sp
H. Niftrikse sluis, uitwateringssluis; één opening met één paar puntdeuren			4,97	bv
Achter de sluis staat het gemaal Van Citters I; één opening voor vrije lozing, afsluitbaar met een schuif en een deur	1,54	3,90		
Naast het gemaal een sluis voor vrije lozing, afsluitbaar met een klep en een schuif aan de buitenzijde en schotbalken aan de binnenzijde; één opening	1,75	3,70	5,40	sp
In de Niftrikse Wetering				
I. Stuw met schuif	2,70	5,02		
J. Stuw met schotbalken	2,00	4,63	6,20	sp
In de Hertogswetering				
K. Inlaatsluis; één opening met een schuif	2,00			
In de schuif twee kleppen voor openingen, elk 0,44 × 0,44 m			5,50 7,50	bv sp
L. Spoelsluis; drie openingen, elk met een schuif, elke opening	1,11		5,19 6,50	bv sp
M. Stuw; één opening, afsluitbaar met een jalouzieschuif	4,00		4,05 5,90	bv sp
N. Groene sluis; drie openingen, elk met een schuif, elke opening	1,11		3,60	bv
Door de bouw van het nieuwe kunstwerk M heeft de Groene sluis zijn betekenis verloren.				
O. Meersluis; één opening met een schuif	4,00		2,80 4,20	bv sp
P. Schotbalksluis; drie openingen, elke opening	2,50		2,70	bv
In het Defensie- of Peelkanaal				
Q. Stuw; één opening	7,00	18,67	19,17 18,67	bs sp
bovenkant der stuw 19,37 + N.A.P.				
R. Stuw; één opening	7,00	17,96	18,46 17,96	bs sp
bovenkant der stuw 18,66 + N.A.P.				
S. Stuw; één opening	7,00	16,76	17,26 16,76	bs sp
bovenkant der stuw 17,66 + N.A.P.				
T. Stuw; één opening	7,00	15,77	16,28 15,77	bs sp
bovenkant der stuw 16,67 + N.A.P.				
In de Aa				
U. Stuw; drie openingen, de beide buitenste afsluitbaar met schotbalken, de middelste met een schuif				
buitenste openingen elk	4,75	8,915		
middelste opening	2,50	8,915	11,30	sp
V. Stuw; drie openingen, de beide buitenste afsluitbaar met schotbalken, de middelste met een schuif				
buitenste openingen elk	4,75	8,475		
middelste opening	2,50	8,475	10,50	sp
W. Stuw; drie openingen, de beide buitenste afsluitbaar met schotbalken, de middelste met een schuif				
buitenste openingen elk	4,75	7,62		
middelste opening	2,50	7,62	10,00	sp
X. Stuw; drie openingen, de beide buitenste afsluitbaar met schotbalken, de middelste met een schuif				
buitenste openingen elk	6,00	6,44		
middelste opening	3,00	6,44	9,00	sp
IJ. Schotbalkstuw, drie openingen, elke opening	4,30		4,05 6,55	bv sp
In het Afleidingskanaal sluis no. 3				
Z. Schotbalkstuw; één opening	3,64	5,27	5,71	bs
In de Zuidwillemsvaart				
A1. Sluis no. 4; schutsluis tussen het vierde en vijfde pand; twee paar puntdeuren, lengte tussen de deuren 61 m	7,00			
benedenhoofd		6,32		
bovenhoofd		7,32		
Ten noordoosten van deze sluis bevindt zich een stroomduiker; drie openingen, ieder met een schuif, elke opening	1,50			
benedenhoofd		6,82		
bovenhoofd		8,27		
B1. Sluis no. 3; schutsluis tussen het derde en vierde pand; twee paar puntdeuren, lengte tussen de deuren 61 m	7,00			
benedenhoofd		4,33		
bovenhoofd		5,33		
Ten noordoosten van deze sluis bevindt zich een stroomduiker; drie openingen, ieder met een schuif, elke opening	1,50			
benedenhoofd		6,82		
bovenhoofd		8,27		

[1]) In de laatste kolom is:
sp = stuwpeil
bv = bovenkant vloer
bs = bovenkant schotbalken

SLUIZEN EN STUWEN	Dagwijdte in m	Hoogte in m boven N.A.P.	
		Slagdrempel of dorpel	1)
In de rechter Maasdijk			
A Schutsluis tussen het Maas-Waalkanaal en de gekanaliseerde Maas te Heumen; *drie paar puntdeuren, kerende naar de Maas en één paar nooddeuren kerende naar de Waal. De slagdrempels van boven-, midden- en benedenhoofd zijn even hoog*	*16,00*	*3,70*	
In de linker Maasdijk			
B Inlaatsluis in de nieuwe Maasdijk te Boxmeer; *één opening met twee schuiven*	*1,10*	*8,70*	
C Uitwateringssluis in de nieuwe Maasdijk te Boxmeer, *twee openingen, elke opening met twee schuiven. De noordwestelijke opening is bestemd voor de afwatering van de riolering van Boxmeer*	*1,10*	*8,70*	
D Uitwateringssluis in de Maasdijk nabij Boxmeer, *één opening met één deur en één schuif*	*0,75*	*10,73*	
E Uitwateringssluis van de Oeffeltsche Beek, *bestaande uit twee kokers, iedere koker afsluitbaar met één deur en één schuif, elke opening*	*2,00*		
deur		*8,90*	
schuif		*9,00*	
F Uitwateringssluis van Het Looy, *één deur en één schuif*	*0,90*	*8,83*	
G Ooyense Sluis, *uitwateringssluis van het Waterschap de polder van Linden, één deur en één schuif*	*0,90*		
deur		*8,75*	
schuif		*8,85*	
H Groot Lindense Sluis, *uitwateringssluis van het Waterschap de Groot Lindensche Sluis, één deur en één schuif*	*1,60*	*6,46*	
I Balkgraafse Sluis, *uitwateringssluis van het Waterschap de Buiten- of Maaspolder van Gassel, Beers en Escharen, één deur en één schuif*	*1,60*	*6,85*	
J Escharense Sluis, *uitwateringssluis van het Waterschap de Buiten- of Maaspolder van Gassel, Beers en Escharen, één deur en één schuif*	*1,60*	*7,15*	
K Uitwateringssluis *van het Waterschap van Escharen en Gassel, één opening met één schuif*	*0,64*	*7,50*	
In de Maas			
L Schutsluis met stuw in de gekanaliseerde Maas te Sambeek *drie paar puntdeuren, totale lengte tussen de hoofden 260 m,*			
bovenhoofd	*14,00*	*5,20*	
midden- en benedenhoofd	*14,00*	*4,20*	
Ten noorden van de schutsluis bevindt zich een beweegbare stuw met twee afvoeropeningen, afsluitbaar met Stoney-schuiven, elke opening	*17,00*	*5,10*	*10,75 sp*
één scheepvaart-, tevens afvoeropening, afsluitbaar met wielschuiven tegen jukken	*63,00*	*4,80*	*10,75 sp*
In de Sambeeksche Uitwatering			
M Brug met schotbalkstuw, *één opening*	*2,50*		*15,25 bv*
			16,80 bs
N Brug met schotbalkstuw, *één opening*	*2,50*		*15,20 bv*
			16,50 bs
O Stuw met schuif, *één opening*	*2,65*		*14,85 bv*
			16,05 sp
P Brug met schotbalkstuw, *één opening*	*2,57*	*14,70*	*16,10 bs*
Q Vaste stuw, *V-vormig, zonodig te verhogen met schotbalken*	*7,05*		*14,50 sk*
R Keersluis, schotbalksluis in de spoorweg Nijmegen-Venlo; *één opening*	*3,00*		*12,00 bv*
S Beweegbare stuw, *V-vormig, twee openingen, in elke opening een stuwmuur, waarop een schuif, elke opening. Bovenkant schuiven in gesloten stand 13.90 m + N.A.P.*	*5,50*		*12,90 sk*
T Vaste stuw *In de stuwmuur zijn twee spui-openingen van 0.25 × 0.30 m, onderkant van de zuidoostelijke opening 10.04 m + N.A.P., van de noordwestelijke opening 9.98 m + N.A.P.*	*9,50*		*10,49 sk*
In het Afleidingskanaal			
U Molensluis van de voormalige watermolen te Vierlingsbeek, *drie openingen voor afwatering, elk met één schuif, elke opening*	*1,13*	*11,89*	
In de Oeffeltsche beek			
V Schotbalkstuw, *één opening*	*1,50*		*12,70 bv*
			13,80 bs
W Stuw met schuif „Het Snepke", *één opening*	*2,00*		*11,50 bv*
			12,50 sp
X Verdeelwerk, *bestaande uit:*			
schotbalkstuw in de Oeffeltsche Beek, één opening	*1,50*		*10,50 bv*
schotbalkstuw in de Balkloop, één opening	*1,50*		*11,50 bs*
De maten in de laatste kolom gelden voor beide stuwen			
In de Balkloop			
Y Schotbalkstuw, *één opening, de stuwhoogte wordt geregeld naar behoefte*	*1,50*		*9,80 bv*
In de St. Anthonisloop			
Z Schotbalkstuw, *één opening*	*2,00*		*10,90 bv*
			11,80 sp
A_1 Stuw met schuif, *één opening*	*2,50*	*9,90*	*10,80 sp*
B_1 Schotbalkstuw, *één opening*	*3,50*		*9,05 bv*
			10,10 bs
C_1 Schotbalkstuw, *één opening*	*3,50*		*8,64 bv*
			9,60 bs
In de Lage Raam			
D_1 Vaste stuw, *één opening, zonodig te verhogen met drie schotbalken*	*2,60*		*10,90 sk*
E_1 Stuw met schuif, *één opening*	*2,00*		*8,80 bv*
			10,00 sp
F_1 Stuw met schuif, *één opening*	*2,50*		*8,58 bv*
			9,58 sp
G_1 Schotbalkstuw, *één opening*	*3,85*		*8,20 bv*
			9,20 bs
In de Verlegde Lage Raam			
H_1 Brug en stuw met schuif, *één opening*	*5,00*		*6,90 bv*
In de Voormalige Lage Raam			
I_1 Brug met schotbalkstuw, *één opening*	*2,00*	*7,70*	*8,50 bs*
In het Defensie- of Peelkanaal			
J_1 Vaste stuw, *zonodig met één of meer schotbalken te verhogen*	*7,00*		*22,00 sk*
			22,50 bs
K_1 idem	*7,00*		*20,80 sk*
			21,30 bs
L_1 idem	*7,00*		*20,18 sk*
			20,68 bs
M_1 idem	*7,00*		*19,48 sk*
			19,98 bs
N_1 idem	*7,00*		*14,62 sk*
			15,12 bs
O_1 idem	*7,00*		*13,62 sk*
			14,00 bs
P_1 idem	*7,00*		*12,92 sk*
			13,30 bs
Q_1 idem	*7,00*		*11,62 sk*
			12,00 bs
R_1 idem	*7,00*		*10,52 sk*
			10,90 bs
S_1 idem	*7,00*		*9,29 sk*
			9,79 bs
T_1 idem	*7,00*		*8,58 sk*
			9,00 bs

De maten en hoogten van de stuwen in het Defensie- of Peelkanaal zijn overgenomen van de tekeningen, zij kunnen tijdens de uitvoering zijn gewijzigd.

De stuwen N_1, O_1 P_1, en T_1 kunnen door het uitnemen van schotbalken over een breedte van 1.20 m met 0.90 m verlaagd worden

SLUIZEN EN STUWEN	Dagwijdte in m	Hoogte in m boven N.A.P.	
		Slagdrempel of dorpel	1)
In de Oploosche Molenbeek			
U_1 Molensluis van de Oploose watermolen, *één opening met één schuif*	*0,75*		*17,95 bv*
Nabij deze molen een ontlastsluis, één opening met één schuif	*1,14*	*17,01*	*18,70 sp*
In de Lactariabeek			
V_1 Brug en vaste stuw, *één opening, zonodig te verhogen met schotbalken*	*2,00*		*19,30 sk*
W_1 Brug met schotbalkstuw, *één opening, stuwpeil naar behoefte*	*2,00*		*16,40 bv*
X_1 Vaste stuw, *V-vormig, één opening, zonodig te verhogen met schotbalken. Nabij deze stuw bevindt zich een grondkrib in de Sambeeksche Uitwatering*	*3,45*		*16,00 sk*
In de St. Jansbeek			
Y_1 Uitwateringssluis, *één opening met één paar puntdeuren*	*2,25*	*8,70*	
In de Grift			
Z_1 Uitwateringssluis, *één opening, afsluitbaar met een deur*	*0,80*	*8,53*	
In de Eckelsche Beek			
A_2 Uitwateringssluis, *twee openingen, elk met één schuif aan de westzijde, elke opening. Aan de oostzijde kunnen schotbalken geplaatst worden*	*1,70*		*10,00 bv*
In de Kleefsche Beek			
B_2 Uitwateringssluis, *één opening, afsluitbaar met een deur*	*0,70*	*9,68*	
In de Kroonbeek			
C_2 Uitwateringssluis, *één opening, afsluitbaar met een schuif*	*2,50*	*8,35*	
In de Teelebeek			
D_2 Uitwateringssluis, *één opening, aan de zuidzijde afsluitbaar met een deur, aan de noordzijde met schotbalken*	*1,45*		*9,12 bv*

[1]) In *de laatste kolom is*
sk = stuwkruin, bv = bovenkant vloer,
sp = stuwpeil, bs = bovenkant schotbalken.

BEHOORT BIJ BLAD VIERLINGSBEEK VAN DE WATERSTAATSKAART, VERKEND IN 1950.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795
(Bij: ed. 3, bl. 46)

waterstaats-documentatie-kartografie

TOELICHTING

Onder een polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de erin liggende waterlopen zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.
De polders hebben, in verschillende tinten, de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.
Polders, die eerst hun water op een andere polder lozen, hebben de tint van die polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd.
In deze gebieden zijn de voornaamste waterlopen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.
Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterlopen; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan.
Van gebieden, welke afwateren op meer dan één stromend water, is de bies dienovereenkomstig gebiokt.
Daar, waar een waterloop de grens van twee gebieden vormt, vervalt de bies van het gebied, waartoe die waterloop behoort.
Bij belangrijke waterlopen is de naam in rood geplaatst.
De namen van de waterschappen, het polderdistrict en de dorpspolders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Administratieve grenzen van waterschappen zijn slechts aangegeven, waar zij afwijken van die van de waterstaat.
Waar de administratieve grens van een waterschap met de rijks- of provinciale grens samenvalt, is de administratieve grens van het waterschap aangegeven.
Van de op dit blad met een letter aangeduide sluizen en stuwen zijn nadere gegevens opgenomen in een „Staat van sluizen en stuwen" op de achterzijde van dit blad.
Voor nadere gegevens betreffende het in Noordbrabant gelegen gebied wordt verwezen naar het boekje: „Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de waterstaatskaart".
In dit boekje zijn gegevens opgenomen omtrent bedijkingen, boezems, grenstractaten, heemraadschappen, kanalen, overlaten, overstromingen, algemene reglementen, stromende wateren, verveningen, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.
Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil in de verschillende provincies, zie men de betreffende N.A.P. registers.
De waterstaatskaarten zijn, evenals het boekje „Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de waterstaatskaart", à f 5,00 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, den Haag.
De kaarten en het boekje kunnen, mede door de bemiddeling van de postkantoren ter plaatse, worden besteld en betaald.

N.B.

De waterschappen „de Polder van Linden", „de Groot Lindensche Sluis", „de Buiten- of Maaspolder van Gassel, Beers en Escharen" *en het waterschap* „van Escharen en Gassel" *zijn per 1 Juli 1952 opgeheven.*

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal / Oliegemaal — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, s = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m opgegeven opvoerhoogte.
- Molen, door water gedreven.
- Kleine windmolen.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker.
- Inlaatsluis.
- Keersluis.
- Grondduiker.
- Stuw.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal, geregeld waargenomen.
- Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Riolering (in de kleur van het betreffende gebied).
- Grens van het rioleringsplan der gemeente Nijmegen.
- 380 ha — Grootte van polders en stroomgebieden in ha volgens meting op de topografische kaart 1 : 25000 met de poolplanimeter.
- Waterkerende dijk.
- Administratieve grenzen van de waterschappen, de dorpspolders en het polderdistrict.
- Provinciale- of rijksgrens, voor zover niet samenvallend met de grens van een waterschap of polderdistrict.

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I Maas tussen de stuw te Lith en de stuw te Grave
Het gebied bestaat uit polderland en hoge gronden. De volgende delen hiervan komen gedeeltelijk op dit blad voor:

I A *Het gebied, dat door de Nijftrikse Sluis loost, groot 1755 ha.*

I B *Het gebied, dat door de Balgoyse Sluis loost, groot 1805 ha.*
Zie voorts het blad 's-Hertogenbosch Oost.

II Maas tussen de stuw te Grave en de stuw te Sambeek
De voornaamste waterlopen van dit gebied zijn: de Teelebeek, de Kroonbeek, de Spiekerbeek, de Niers, de Nuth, de Riet Graben, de Kendel, de Kleefsche Beek, de Virdsche Graaf en de Griff. De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 370 ha. Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden. De volgende gebieden komen gedeeltelijk op dit blad voor:

II A *Het gebied, dat direct op de Maas loost, groot 7230 ha, waarvan 7145 ha op Nederlands gebied.*

II B *Het gebied van de Kendel boven de voormalige IJsheuvelse watermolen, groot 2700 ha, waarvan 490 ha op Nederlands gebied.*

II C *Het gebied van de Niers benoden de stuw in de Niers ten Noorden van de voormalige Villerse watermolen, groot 6975 ha, waarvan 2810 ha op Nederlands gebied.*
Het stuwpeil te Grave bedraagt 7.50 m + N.A.P.
Zie voorts het blad 's-Hertogenbosch Oost.

III Maas tussen de stuw te Sambeek en de stuw te Belfeld
De voornaamste waterlopen van dit gebied zijn: de Heukelomsche Beek, de Bergerheidelossing en de Rekgraaf. De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 370 ha. Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden.
Op dit kaartbeeld komt hiervan voor:

III A *Het gebied, groot 23125 ha, waarvan 18290 ha op Nederlands gebied, loost direct op de Maas.*
Zie voorts de bladen Venlo West en -Oost.

IV Niers boven de stuw ten noorden van de voormalige Villerse watermolen
Dit gebied, groot ongeveer 128770 ha, valt bijna geheel in Duitsland.
Zie voorts het blad Venlo Oost.

V Maas-Waalkanaal
De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 70 ha; er wateren geen gronden op af. Het kanaalpeil bedraagt 7.50 m + N.A.P.
Ten z.w. van de schutsluis te Heumen bevindt zich een electrisch gemaal, hetwelk overtollig schut- en lekwater op de Maas kan afmalen.
Zie voorts het blad Arnhem West.

VI Nieuwe Wetering
Het gebied bestaat uit hoge gronden. De Nieuwe Wetering loost door de Appeltersse Sluis op de Maas. Zie blad Rhenen Oost.

VI A *Dit gebied, groot 6075 ha, dat door de Teerse Sluis op de Nieuwe Wetering loost, bestaat uit polderland en hoge gronden (zie ook blad Arnhem-West).*

VII Wijlermeer
De belangrijkste op dit blad voorkomende waterlopen in dit gebied zijn: de Groesbeek, de Leigraaf, de Steinwässerung, de Grosze Wässerung en de Bosse Wässerung. Het gebied, groot 15980 ha, waarvan 5840 ha op Nederlands gebied, loost door de Miersluis te Nijmegen op de Waal en kan daarop worden afgemalen. Het gebied bestaat uit hoge gronden.
Zie voorts de bladen Arnhem West en -Oost.

VII A *Dit ten noordoosten van Kranenburg gelegen gebied wordt door een oliegemaal bemalen. Het bestaat uit polderland en hoge gronden, is 810 ha groot en ligt geheel in Duitsland.*

VIII Eckelsche Beek
De voornaamste waterlopen zijn: de Eckelsche Beek en de Horsterbeek. Het gebied bestaat uit hoge gronden en is groot 5675 ha, waarvan 2715 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.
Zie voorts het blad Venlo Oost.

IX Afleidingskanaal boven de voormalige Vierlingsbeekse watermolen
Het gebied, waarvan een klein gedeelte op dit blad voorkomt, is groot 9130 ha, en bestaat uit hoge gronden.
Zie voorts het blad Venlo West.

X St. Jansbeek
Het gebied is groot 1515 ha en bestaat uit hoge gronden.
Zie voorts het blad Venlo West.

XI Sambeeksche Uitwatering
De voornaamste waterlopen zijn: de bovenloop van de Oploossche Molenbeek, de bovenloop van de Oeffeltsche Beek, de Kleine Beek, de Lactariabeek en de Strijpsche Beek.
Door een keermuur, welke dienst kan doen als inlaatwerk, is de bovenloop van de Oploossche Molenbeek gescheiden van de benedenloop, terwijl de bovenloop van de Oeffeltsche Beek door de Sambeeksche Uitwatering geheel van de benedenloop afgesneden is. Het gebied is groot 5545 ha en bestaat uit hoge gronden.
Uit de bovenloop van de Oeffeltsche Beek en uit de Kleine Beek, kan water worden ingelaten in de gebieden XII en XV.

XI A *Oploossche Molenbeek boven de watermolen te Oploo. Het gebied bestaat uit hoge gronden en is groot 1725 ha. Het stuwpeil van de Oploossche watermolen is 18.70 m + N.A.P.*
Zie voorts het blad Venlo West.

XII Oeffeltsche Beek boven het verdeelwerk X
De voornaamste waterlopen zijn: de Oeffeltsche Beek en de Molenbeek. Dit gebied is groot 1670 ha en bestaat uit hoge gronden.
Op dit gebied kan water ingelaten worden uit de gebieden XI en XI A. Wanneer de lozing door sluis E is gestremd, kan dit gebied door het verdeelwerk X via de Balkloop en de St. Anthonisloop op de Lage Raam lozen (zie XV).

XIII Oeffeltsche Beek beneden het verdeelwerk X
Dit gebied is groot 745 ha en bestaat uit hoge gronden.
De Oeffeltsche Beek loost door sluis E op de Maas.

XIV Aa van het verdeelwerk te Beek en Donk tot de Dieze
Het gebied, groot 44350 ha, komt voor een klein gedeelte in de z.w. hoek van dit blad voor.
Zie voorts de bladen 's-Hertogenbosch Oost en -West.

XV Raam
De voornaamste waterlopen zijn: de Lage Raam, de Verlegde Lage Raam, de Graafsche Raam, de Voormalige Lage Raam, de Laarakkersche Waterleiding, de St. Anthonisloop, de Balkloop, de Tovensche Beek, de Ledeakersche Beek en het Defensie- of Peelkanaal. Het gebied bestaat uit hoge gronden en een polderlie en is groot 21950 ha.
Tevens kan het water ontvangen van een gebied groot 1670 ha (zie XII) en kan er water worden ingelaten uit de gebieden XI en XI A.
Zie voorts het blad 's-Hertogenbosch Oost.

XVI Gebied afwaterend door de Groot Lindense Sluis
Dit gebied is groot 1835 ha.

XVII Gebied afwaterend door de Balkgraafse Sluis
Dit gebied is groot 1020 ha.

XVIII Gebied afwaterend door de Escharense Sluis
Dit gebied is groot 350 ha.

XIX Stoofwetering
Dit gebied komt voor een klein gedeelte aan de westzijde van dit blad voor. Het bestaat uit hoge gronden en is groot 240 ha.
Zie voorts het blad 's-Hertogenbosch Oost.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Z.O.Z.

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 46)

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat
Reproductie: fa P. J. Mulder en Zoon, Leiden.

Schaal 1 : 50000

Verkend in 1950

RHENEN O	ARNHEM W	ARNHEM O
's-HERT. BOSCH O	VIERLINGSBEEK	
EINDHOVEN O	VENLO W	VENLO O

VIERLINGSBEEK

46 v. O.

SLUIZEN EN STUWEN	Dagwijdte in m	Hoogte in m boven N.A.P. Slagdrempel of dorpel	1)
In de rechter Maasdijk			
A Schutsluis tussen het Maas-Waalkanaal en de gekanaliseerde Maas te Heumen; *drie paar puntdeuren, kerende naar de Maas en één paar nooddeuren kerende naar de Waal. De slagdrempels van boven-, midden- en benedenhoofd zijn even hoog*	*16,00*	*3,70*	
In de linker Maasdijk			
B Inlaatsluis in de nieuwe Maasdijk te Boxmeer; *één opening met twee schuiven*	*1,10*	*8,70*	
C Uitwateringssluis in de nieuwe Maasdijk te Boxmeer, *twee openingen, elke opening met twee schuiven. De noordwestelijke opening is bestemd voor de afwatering van de riolering van Boxmeer*	*1,10*	*8,70*	
D Uitwateringssluis in de Maasdijk nabij Boxmeer, *één opening met één deur en één schuif*	*0,75*	*10,73*	
E Uitwateringssluis van de Oeffeltsche Beek, *bestaande uit twee kokers, iedere koker afsluitbaar met één deur en één schuif, elke opening*	*2,00*		
deur		*8,90*	
schuif		*9,00*	
F Uitwateringssluis van Het Looy, *één deur en één schuif*	*0,90*	*8,83*	
G Ooyense Sluis, *uitwateringssluis van het Waterschap de polder van Linden, één deur en één schuif*	*0,90*		
deur		*8,75*	
schuif		*8,85*	
H Groot Lindense Sluis, *uitwateringssluis van het Waterschap de Groot Lindensche Sluis, één deur en één schuif*	*1,60*	*6,46*	
I Balkgraafse Sluis, *uitwateringssluis van het Waterschap de Buiten- of Maaspolder van Gassel, Beers en Escharen, één deur en één schuif*	*1,60*	*6,85*	
J Escharense Sluis, *uitwateringssluis van het Waterschap de Buiten- of Maaspolder van Gassel, Beers en Escharen, één deur en één schuif*	*1,60*	*7,15*	
K Uitwateringssluis *van het Waterschap van Escharen en Gassel, één opening met één schuif*	*0,64*	*7,50*	
In de Maas			
L Schutsluis met stuw in de gekanaliseerde Maas te Sambeek *drie paar puntdeuren, totale lengte tussen de hoofden 260 m,*			
bovenhoofd	*14,00*	*5,20*	
midden- en benedenhoofd	*14,00*	*4,20*	
Ten noorden van de schutsluis bevindt zich een beweegbare stuw met twee afvoeropeningen, afsluitbaar met Stoney-schuiven, elke opening	*17,00*	*5,10*	*10,75 sp*
één scheepvaart-, tevens afvoeropening, afsluitbaar met wielschuiven tegen fukken	*63,00*	*4,80*	*10,75 sp*
In de Sambeeksche Uitwatering			
M Brug met schotbalkstuw, *één opening*	*2,50*		*15,25 bv*
			16,80 bs
N Brug met schotbalkstuw, *één opening*	*2,50*		*15,20 bv*
			16,50 bs
O Stuw met schuif, *één opening*	*2,65*		*14,85 bv*
			16,05 sp
P Brug met schotbalkstuw, *één opening*	*2,57*	*14,70*	*16,10 bs*
Q Vaste stuw, *V-vormig, zonodig te verhogen met schotbalken*	*7,05*		*14,50 sk*
R Keersluis, schotbalksluis in de spoorweg Nijmegen-Venlo; *één opening*	*3,00*		*12,00 bv*
S *Beweegbare stuw, V-vormig, twee openingen, in elke opening een stuwmuur, waarop een schuif, elke opening Bovenkant schuiven in gesloten stand 13.90 m + N.A.P.*	*5,50*		*12,90 sk*
T Vaste stuw *In de stuwmuur zijn twee spui-openingen van 0.25 × 0.30 m, onderkant van de zuidoostelijke opening 10.04 m + N.A.P., van de noordwestelijke opening 9.94 m + N.A.P.*	*9,50*		*10,49 sk*
In het Afleidingskanaal			
U Molensluis van de voormalige watermolen te Vierlingsbeek, *drie openingen voor afwatering, elk met één schuif, elke opening*	*1,13*	*11,89*	
In de Oeffeltsche beek			
V Schotbalkstuw, *één opening*	*1,50*		*12,70 bv*
			13,80 bs
W Stuw met schuif „Het Snepke", *één opening*	*2,00*		*11,50 bv*
			12,50 sp
X Verdeelwerk, *bestaande uit:*			
schotbalkstuw in de Oeffeltsche Beek, één opening	*1,50*		*10,50 bv*
schotbalkstuw in de Balkloop, één opening	*1,50*		*11,50 bs*
De maten in de laatste kolom gelden voor beide stuwen			
In de Balkloop			
Y Schotbalkstuw, *één opening, de stuwhoogte wordt geregeld naar behoefte*	*1,50*		*9,80 bv*
In de St. Anthonisloop			
Z Schotbalkstuw, *één opening*	*2,00*		*10,90 bv*
			11,80 sp
A$_1$ Stuw met schuif, *één opening*	*2,50*	*9,90*	*10,80 sp*
B$_1$ Schotbalkstuw, *één opening*	*3,50*		*9,05 bv*
			10,10 bs
C$_1$ Schotbalkstuw, *één opening*	*3,50*		*8,64 bv*
			9,60 bs
In de Lage Raam			
D$_1$ Vaste stuw, *één opening, zonodig te verhogen met drie schotbalken*	*2,60*		*10,90 sk*
E$_1$ Stuw met schuif, *één opening*	*2,00*		*8,80 bv*
			10,00 sp
F$_1$ Stuw met schuif, *één opening*	*2,50*		*8,58 bv*
			9,58 sp
G$_1$ Schotbalkstuw, *één opening*	*3,85*		*8,20 bv*
			9,20 bs
In de Verlegde Lage Raam			
H$_1$ Brug en stuw met schuif, *één opening*	*5,00*		*6,90 bv*
In de Voormalige Lage Raam			
I$_1$ Brug met schotbalkstuw, *één opening*	*2,00*	*7,70*	*8,50 bs*
In het Defensie- of Peelkanaal			
J$_1$ Vaste stuw, *zonodig met één of meer schotbalken te verhogen*	*7,00*		*22,00 sk*
			22,50 bs
K$_1$ idem	*7,00*		*20,80 sk*
			21,30 bs
L$_1$ idem	*7,00*		*20,18 sk*
			20,63 bs
M$_1$ idem	*7,00*		*19,48 sk*
			19,98 bs
N$_1$ idem	*7,00*		*14,62 sk*
			15,12 bs
O$_1$ idem	*7,00*		*13,62 sk*
			14,00 bs
P$_1$ idem	*7,00*		*12,92 sk*
			13,30 bs
Q$_1$ idem	*7,00*		*11,62 sk*
			12,00 bs
R$_1$ idem	*7,00*		*10,52 sk*
			10,90 bs
S$_1$ idem	*7,00*		*9,29 sk*
			9,79 bs
T$_1$ idem	*7,00*		*8,53 sk*
			9,00 bs

De maten en hoogten van de stuwen in het Defensie- of Peelkanaal zijn overgenomen van de tekeningen, zij kunnen tijdens de uitvoering zijn gewijzigd.

De stuwen N_1, O_1, P_1, en T_1 kunnen door het uitnemen van schotbalken over een breedte van 1.20 m met 0.90 m verlaagd worden

SLUIZEN EN STUWEN	Dagwijdte in m	Hoogte in m boven N.A.P. Slagdrempel of dorpel	1)
In de Oploosche Molenbeek			
U$_1$ Molensluis van de Oploose watermolen, *één opening met één schuif*	*0,75*		*17,95 bv*
Nabij deze molen een ontlastsluis, één opening met één schuif	*1,14*	*17,01*	*18,70 sp*
In de Lactariabeek			
V$_1$ Brug en vaste stuw, *één opening, zonodig te verhogen met schotbalken*	*2,00*		*19,30 sk*
W$_1$ Brug met schotbalkstuw, *één opening, stuwpeil naar behoefte*	*2,00*		*16,40 bv*
X$_1$ Vaste stuw, *V-vormig, één opening, zonodig te verhogen met schotbalken*	*3,45*		*16,00 sk*
Nabij deze stuw bevindt zich een grondkrib in de Sambeeksche Uitwatering			
In de St. Jansbeek			
Y$_1$ Uitwateringssluis, *één opening met één paar puntdeuren*	*2,25*	*8,70*	
In de Grift			
Z$_1$ Uitwateringssluis, *één opening, afsluitbaar met een deur*	*0,80*	*8,53*	
In de Eckelsche Beek			
A$_2$ Uitwateringssluis, *twee openingen, elk met één schuif aan de westzijde, elke opening*	*1,70*		*10,00 bv*
Aan de oostzijde kunnen schotbalken geplaatst worden			
In de Kleefsche Beek			
B$_2$ Uitwateringssluis, *één opening, afsluitbaar met een deur*	*0,70*	*9,68*	
In de Kroonbeek			
C$_2$ Uitwateringssluis, *één opening, afsluitbaar met een schuif*	*2,50*	*8,35*	
In de Teelebeek			
D$_2$ Uitwateringssluis, *één opening, aan de zuidzijde afsluitbaar met een deur, aan de noordzijde met schotbalken*	*1,45*		*9,12 bv*

[1]) In *de laatste kolom is*
sk = stuwkruin, bv = bovenkant vloer,
sp = stuwpeil, bs = bovenkant schotbalken.

Ten behoeve van hen, die de kaart willen opplakken, zijn op aanvraag afdrukken van de op deze zijde van de kaart gedrukte „Staat van Sluizen en Stuwen" verkrijgbaar.

Afwateringseenheden

I. Walcheren-West

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 4548 ha en loost te Vlissingen via een spuikom door een sluis op de Westerschelde. Zie verder het blad Middelburg-West.

II. Afleidingskanaal van de Leie

Van deze afwateringseenheid komt slechts een gedeelte van het gerioleerde gebied van de gemeente Heist op dit blad voor. Dit gebied, groot 165 ha, loost via een rioolwaterzuiveringsinstallatie op het Afleidingskanaal van de Leie. De afwateringseenheid is geheel in België gelegen en komt ook voor op de bladen Sluis en Terneuzen-West.

III. Leopoldkanaal ten westen van Sint-Laurens

De grootte van deze afwateringseenheid is ongeveer 37 000 ha. Het op dit blad voorkomende onderdeel heeft, met inbegrip van 430 ha gerioleerd gebied van de gemeente Knokke en 100 ha hoge gronden, een oppervlakte van 6760 ha, waarvan 100 ha in Nederland is gelegen. Zie verder het blad Sluis.

IV. Wielingen-Passageule

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 13 890 ha. Van de 11 785 ha polderland en de 2105 ha boezemland is respectievelijk 375 ha en 163 ha in België gelegen. Het Uitwateringskanaal naar de Wielingen en de Linie of Passageule (zie ook het blad Terneuzen-West) vormen samen de voornaamste waterloop, die te Cadzand via uitwateringssluis A op de Wielingen loost.
Vanaf de stuw bij Plankenhuis (zie het blad Sluis) tot sluis A heeft het Uitwateringskanaal een zomerstand van N.A.P. —1,00 m tot N.A.P. —0,80 m. In de winter wordt het peil zo laag mogelijk gehouden.
Zowel het Uitwateringskanaal naar de Wielingen als de Linie of Passageule zijn in beheer en onderhoud bij het waterschap Het Vrije van Sluis. Zie voorts de bladen Sluis en Terneuzen-West.

V. Cadzand

Deze afwateringseenheid is, met inbegrip van het gerioleerde gebied van de gemeente Zuidzande, 2495 ha groot. Het gebied wordt door een dieselgemaal op de Wielingen afgemalen. Zie voorts de bladen Sluis, Middelburg-West en Terneuzen-West.

Hoofdwaterkeringen

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkeringen zijn in beheer en onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, aangegeven instanties:

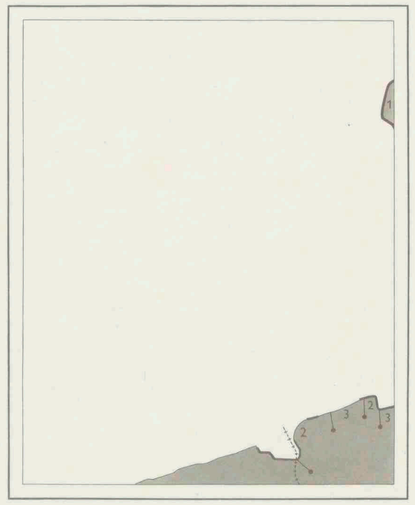

1. Polder Walcheren; 2. Waterschap Het Vrije van Sluis; 3. Tienhonderd en Zwarte (waterschap voor de waterkering van het calamiteuze waterschap)

Sluizen

In de hoofdwaterkering van Zeeuws-Vlaanderen	Wijdte in de dag in m	Slagdrempelhoogte in m —N.A.P.
A. Uitwateringssluis voor afwateringseenheid Wielingen-Passageule; twee openingen, elk met twee paar puntdeuren en één schuif, elke opening	3,00	2,75

Verklaring der tekens

▲ c 10 / 1,3	dieselgemaal } Met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
▲	rioolwaterzuiveringsinstallatie
><	uitwateringssluis
>	keersluis
>< d	uitwateringssluis, alleen bij doorbraak gesloten
cm	peilschaal
cm,	peilschaal, geregeld waargenomen
	peilmerk van het N.A.P.
• pl. 10	strandpaal
p. + 0.30	polderpeil } in m t.o.v. N.A.P.
4.8	hoogtecijfer }
	riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
	verharde weg
323 ha	grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
	hoofdwaterkering
	bij gemiddeld laagwater droogvallend gebied
	hoogwaterlijn
	dijkverdedigingen, strekdammen
	administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)
−+−+−	rijksgrens

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Gerioleerde gebieden, gelegen in een afwateringseenheid, zijn ongekleurd en omgeven door een smalle bies. De grens tusser hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies. In afwijking van het voorgaande zijn de buiten de rijksgrens gelegen afwateringseenheden summier aangegeven.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren; de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven.
De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Voor de beschrijving van de juiste plaats van de peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men de betreffende N.A.P.-registers.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk „Beschrijving van de provincie Zeeland, behorende bij de Waterstaatskaart", verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, 's-Gravenhage, waar ook de Waterstaatskaarten à f 5 per stuk verkrijgbaar zijn.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Boorlaan 2, te 's-Gravenhage, telefoon (070) 182610

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 47)

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

	Zierikzee - West 42	
Cadzand 47	Middelburg - West 48	
Sluis 53	Terneuzen - West 54	

Herzien in 1961
Uitgave 1963

47

Cadzand

Afwateringseenheden

I. Veerse Meer

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 18 058 ha, waarvan 3530 ha boezem en boezemland, 13 594 ha bemalen gebied en 934 ha vrij op de boezem afwaterende gronden.
De boezem bestaat uit de voormalige Zandkreek en het Veerse Gat en werd na de afsluiting Veerse Meer genoemd.
Zomer- en winterpeil van de boezem zijn voorlopig vastgesteld op respectievelijk N.A.P. en N.A.P. — 0,70 m. Het deel van de afwateringseenheid, gelegen op Walcheren, is 1143 ha groot. Van dit deel kan 9 ha gerioleerd gebied van de gemeente Vere vrij op het Veerse Meer lozen en 1134 ha kan daarop worden afgemalen door het gemaal bij de Oostersluis, gelegen ten oosten van Vere (sluis X). Door deze sluis zelf kan geen vrije lozing meer plaatsvinden.
Het op Noord-Beveland gelegen deel van de afwateringseenheid is 5230 ha groot en bestaat uit: 605 ha (Jacobapolder en Onrustpolder), welke door sluis Q vrij op de boezem kan afwateren; 470 ha, welke door het elektrisch gemaal in de Jacobapolder kan worden bemalen; 4155 ha, welke door het gemaal, gelegen in de Willemspolder, kan worden bemalen. Zie het blad Middelburg-Oost en Zierikzee-West en -Oost.
Het op Zuid-Beveland gelegen deel van de afwateringseenheid is met inbegrip van de 65 ha grote Calandpolder, 8155 ha groot, waarvan 280 ha vrij op de boezem kan lozen. 7875 ha kan op de boezem worden bemalen.
De gedeeltelijk op dit blad voorkomende Noord-Kraaijertpolder behoort tot het deel, groot 5630 ha, dat door een elektrisch gemaal in de Schengepolder (Sluis in de Piet) wordt bemalen. Zie het blad Middelburg-Oost.

II. Walcheren-West

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 4548 ha. De waterlozing heeft via een spuikom door Sluis A te Vlissingen op de Westerschelde plaats. Bij gestremde natuurlijke lozing kan het gebied via enkele stuwen op afwateringseenheid III lozen. (Zie onder III).

III. Walcheren-Centraal

De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid, met inbegrip van de daartoe behorende wateren, is 9891 ha, waarvan 283 ha boezem en boezemland, 9418 ha polder en 190 ha hoge gronden. De voornaamste wateren zijn: het Kanaal door Walcheren, het daarmede in open verbinding staande Arne Kanaal en de binnenhavens van Middelburg en Vlissingen. Het K.P. is N.A.P.+0,90 m. De waterstanden variëren echter van K.P.+0,20 m tot —0,30 m. De binnenkeer- en schutsluis te Vlissingen (sluis H) staat in de regel open. Deze kan echter dienst doen om het kanaal tussen deze sluis en de dubbele schutsluis ten behoeve van grotere schepen op te zetten tot K.P.+1,60 m. Voor dit doel is ook de buitenkeersluis (sluis C), gelegen naast de dubbele schutsluis, gebouwd. Het gebied, dat op het kanaal door een elektrisch en dieselgemaal wordt afgemalen, bestaat in hoofdzaak uit het centrale deel van Polder Walcheren. Bij veel regenval en gestremde natuurlijke lozing kan de oppervlakte van dat gebied beduidend groter worden. Het polderdeel Walcheren-West, groot 4548 ha, kan dan via stuwen op het centrale deel lozen en mede door het gemaal op het kanaal worden bemalen.
Het teveel aan water op het kanaal zelf kan bij eb te Vlissingen worden gespuid. Het kanaal met zijtakken is in beheer en onderhoud bij het rijk.

IV. Gerioleerd gebied van de gemeente Middelburg

Dit gebied heeft een oppervlakte van 238 ha. De bemaling vindt plaats door een rioolgemaal, waarvan de persbuis nabij het voormalige fort Rammekens in het Zuidersloe uitmondt. De voormalige afvoersloot voor het rioolwater van Middelburg, dat door de zuidelijke opening van sluis V bij Vere werd afgevoerd, blijft voor noodgevallen als bergboezem gehandhaafd.

V. Gerioleerd gebied van de gemeente Vlissingen

Dit gebied heeft een oppervlakte van 220 ha.

VI. Walcheren-Zuidoost

Deze afwateringseenheid heeft met inbegrip van de volgende gereglementeerde polders: Johannapolder, Waaijenburgpolder, Middelburgse Polder, Molenpolder, Oud-Sint-Jooslandpolder, Nieuw-Sint-Jooslandpolder, Mortierepolder en Schorerpolder en de gerioleerde gebieden van de gemeenten Nieuwland en Oost- en West-Souburg, een oppervlakte van 3109 ha. Normaal heeft vrije lozing plaats via sluis E; bij gestremde lozing via het gemaal, de bergboezem en sluis E.

VII. Bijleveldpolder

Deze afwateringseenheid heeft een oppervlakte van 100 ha.

VIII t/m X. Overige, in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

VIII. Quarlespolder met de daarop lozende Zuid-Kraaijertpolder, Nieuwe West-Kraaijertpolder en het zuidelijke deel van de Jacobpolder, totaal groot 1440 ha. Op ± 1,5 km achter de uitwateringssluis van de Quarlespolder bevindt zich een sluis om het gedeelte tussen deze sluis en de uitwateringssluis als spuikom te laten fungeren: **IX.** Van Citterspolder, groot 150 ha; **X.** Borselepolder met de daarop lozende Koningspolder, groot 1420 ha (zie het blad Middelburg-Oost).

XI. Cadzand

Deze afwateringseenheid wordt gevormd door een gedeelte van het waterschap Het Vrije van Sluis. Het heeft met inbegrip van het gerioleerde gebied van de gemeente Zuidzande, een oppervlakte van 2495 ha. Het gebied wordt door een dieselgemaal op de Wielingen afgemalen (zie voorts de bladen Cadzand, Sluis en Terneuzen-West).

XII. Groede

Deze afwateringseenheid wordt gevormd door de Adornispolder, een gedeelte van het waterschap Oud- en Jong-Breskens en een gedeelte van het waterschap Het Vrije van Sluis. Het heeft, met inbegrip van de gerioleerde gebieden van de gemeenten Nieuwvliet en Groede, een oppervlakte van 3720 ha. De waterlozing heeft plaats door sluis L op de Wielingen.

XIII. Breskens

Deze afwateringseenheid wordt gevormd door een gedeelte van het waterschap Oud- en Jong-Breskens en een gedeelte van het waterschap Het Vrije van Sluis. Het heeft, met inbegrip van het gerioleerde gebied van de gemeente Breskens, een oppervlakte van 695 ha. De waterlozing heeft plaats door sluis M op de Westerschelde.

XIV. Slijkplaat

Deze afwateringseenheid wordt gevormd door een gedeelte van de Hoofdplaatpolder en een gedeelte van het waterschap Het Vrije van Sluis. Het heeft, met inbegrip van de gerioleerde gebieden van de gemeenten Schoondijke en Oostburg, een oppervlakte van 5115 ha. De waterlozing heeft plaats door sluis N op de Westerschelde.

XV. Hoofdplaatpolder

Deze afwateringseenheid wordt gevormd door de Thomaespolder en een gedeelte van de Hoofdplaatpolder. De totale oppervlakte is 970 ha. De waterlozing heeft plaats door sluis O op de Westerschelde. Het tot deze afwateringseenheid behorende deel, groot 40 ha, wordt tijdelijk door een mobiele bemalingsinstallatie rechtstreeks op de Westerschelde uitgemalen.

XVI. Gerioleerd gebied van de gemeente Hoofdplaat

Dit gebied heeft een oppervlakte van 13 ha.

XVII. Biervliet

Deze afwateringseenheid wordt gevormd door een gedeelte van het waterschap Het Vrije van Sluis. Het heeft met inbegrip van het gerioleerde gebied van de gemeente Biervliet, een oppervlakte van 2695 ha (zie het blad Terneuzen-West).

XVIII. Paulinapolder

Deze afwateringseenheid, groot 195 ha, wordt gevormd door een gedeelte van het waterschap Het Vrije van Sluis (zie het blad Terneuzen-West).

Inlaag (1) bij sluis Nummer Een in Zeeuws-Vlaanderen, groot 9 ha, is buiten de hoofdwaterkering gelegen.

Hoofdwaterkeringen

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkeringen zijn in beheer en onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, aangegeven instanties:

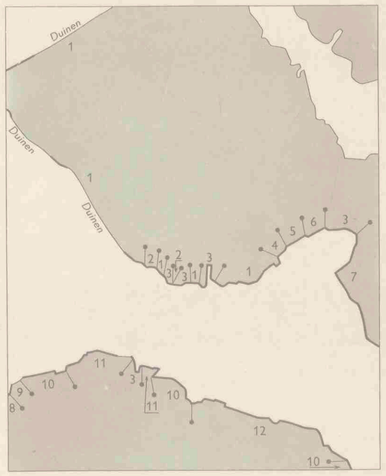

1. Polder Walcheren; 2. Gemeente Vlissingen; 3. Rijkswaterstaat (schutsluizen, dijken, buitenhavens); 4. Schorerpolder; 5. Nieuw-Sint-Jooslandpolder; 6. Bijleveldpolder; 7. Waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland; 8. Tienhonderd en Zwarte (waterschap voor de waterkering van het calamiteuze waterschap); 9. Adornispolder (waterschap voor de waterkering van de calamiteuze); 10. Waterschap Het Vrije van Sluis; 11. Oud- en Jong-Breskens (waterschap voor de waterkering van het calamiteuze waterschap); 12. Hoofdplaat en Thomaes (waterschap voor de waterkering van de calamiteuze polders).

Hoewel de calamiteuze polders (buitenbeheren) op Noord- en Zuid-Beveland ondergebracht zijn bij respectievelijk de waterschappen Noord-Beveland en De Brede Watering van Zuid-Beveland, zijn de reglementen van deze calamiteuze polders nog niet ingetrokken. Reglementair berust dus de onderhoudsplicht van hun waterkering bij deze polders, doch het onderhoud wordt uitgevoerd door genoemde waterschapsbesturen. Wanneer de wet van 19 juli 1870, Staatsblad nr. 119, komt te vervallen, zullen ook de reglementen van genoemde polders worden ingetrokken.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

Verklaring der tekens

S 16 / 2,50	elektrisch gemaal — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
C 16 / 2,50	rioolgemaal
	klein gemaal — capaciteit kleiner dan 5 m³/min
	klein rioolgemaal
	rioolwaterzuiveringsinstallatie
>>	schutsluis
><	uitwateringssluis
><	inlaatsluis
>	keersluis
>< d	uitwateringssluis (alleen bij doorbraak gesloten)
>< h	hulpsluis
o–o	grondduiker
r	regelbare stuw
	peilschaal
reg.	peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)
—o	peilmerk van het N.A.P.
pl. 10	strandpaal
p.+0,07	polderpeil — in m t.o.v. N.A.P.
z.p.+1,60	zomerpeil
w.p.−2,05	winterpeil
z.s.+0,66	zomerwaterstand in een polder
K.p.+0,90	kanaalpeil
1:7	hoogtecijfer
	riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
	verharde weg
205 ha	grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
	hoofdwaterkering
	tweede waterkering
	bij gemiddeld laagwater droogvallend gebied
	hoogwaterlijn
	dijkverdedigingen, strekdammen en strandhoofden
	grens ruilverkaveling Kleverskerke
	weg in ontwerp
	administratieve grens van een waterschap of polder (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 48-W)

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

	Zierikzee-West 42	Zierikzee-Oost 42
Cadzand 47	Middelburg-West 48	Middelburg-Oost 48
Sluis 53	Terneuzen-West 54	Terneuzen-Oost 54

Herzien in 1960
Uitgave 1962

Waterstaat documentatie kartografie

Sluizen

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempelhoogte in m t.o.v. N.A.P.
In de hoofdwaterkering van Walcheren		
A. Uitwateringssluis voor het westelijk deel van Polder Walcheren; twee kokers, ieder met twee vloeddeuren en een schuif, elke koker	2,50	—2,50
B. Spui- en keersluis te Vlissingen tussen de Vissershaven en de Wester- of Koopmanshaven; één paar vloed- en één paar ebdeuren Hoogte bovenkant van de vloeddeuren N.A.P. + 5,50 m.	12,00	—3,45
C. Buitenkeersluis, onmiddellijk bezuiden de dubbele schutsluis D; één opening met één paar vloed- en één paar ebdeuren en één schipdeur Hoogte bovenkant van de schipdeur N.A.P. + 6,00 m. De sluis dient voor het doorlaten van grote zeeschepen van en naar de werf „De Schelde".	35,00	—7,30
D. Dubbele schutsluis tussen de buiten- en binnenhaven te Vlissingen; iedere sluis met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren. Grote schutsluis Hoogte bovenkant van de vloeddeuren N.A.P. + 6,00 m.	22,50	—7,90
Kleine schutsluis Hoogte bovenkant van de vloeddeuren N.A.P. + 6,00 m.	8,00	—5,50
E. Uitwateringssluis voor de bergboezem van het zuidoostelijk deel van Polder Walcheren; twee kokers, ieder met twee vloeddeuren en één schuif, elke koker	2,50	—2,53
F. Uitwateringssluis van de Bijleveldpolder; twee vloeddeuren	0,60	+ 0,55
Overige sluizen		
G. Wachtsluis (keersluis) ten noordoosten van uitwateringssluis A; drie kokers, ieder met één paar deuren, elke koker	3,00	—2,50
H. Binnenkeer- en schutsluis te Vlissingen tussen het Kanaal door Walcheren en de binnenhaven, met twee paar naar de haven kerende puntdeuren De sluis staat gewoonlijk open.	20,00	—6,42
I. Wachtsluis (keersluis) naast het gemaal te Ritthem; twee kokers, ieder met één deur, elke koker	2,50	—2,95
In de hoofdwaterkering van Zuid-Beveland		
J. Uitwateringssluis voor de Quarlespolder e.a.; twee openingen, ieder met twee paar puntdeuren en één schuif, elke opening	2,50	—1,60
K. Uitwateringssluis voor de Van Citterspolder; één opening met één vloeddeur en twee schuiven	0,75	+ 0,15
In de hoofdwaterkering van Zeeuws-Vlaanderen		
L. Uitwateringssluis voor afwateringseenheid Groede; twee openingen, ieder met twee vloeddeuren en één schuif	1,56	—1,42
M. Uitwateringssluis voor afwateringseenheid Breskens; één opening met twee paar vloeddeuren en twee schuiven	2,25	—1,25
N. Uitwateringssluis voor afwateringseenheid Slijkplaat; één opening met twee paar vloeddeuren en één schuif	3,50	—2,25
O. Uitwateringssluis voor afwateringseenheid Hoofdplaatpolder; één opening met twee vloeddeuren en twee schuiven	1,20	—0,58
In de tweede waterkering van Noord-Beveland		
P. Uitwateringssluis voor de Onrustpolder; één opening met twee vloeddeuren en één klep	0,95	—0,21
Q. Uitwateringssluis voor de Jacobapolder; één opening met twee vloeddeuren en één schuif	1,70	—0,32
R. Uitwateringssluis voor de Heerjanszpolder e.a.; één opening met twee vloeddeuren en één schuif Deze sluis is buiten gebruik.	1,82	—0,62
In de tweede waterkering van Walcheren		
S. Keersluis van de voormalige spuikom te Vere; één buis met één klep	⌀ 0,30	
T. Inlaatsluis voor de riolering van Vere; één buis met één klep	⌀ 0,30	—1,00
U. Uitwateringssluis voor de riolering van Vere; één klep en één schuif	0,50	—0,03
V. Oostersluis Westzijde, uitwateringssluis in de westelijke kanaaldijk te Vere; drie kokers, ieder met twee vloeddeuren en twee schuiven. De noordelijke en middelste koker dienen voor afwatering van het westelijk deel van Polder Walcheren, iedere koker	2,50	—2,50
De zuidelijke koker dient voor de afvoer van rioolwater van Middelburg Deze sluis is buiten gebruik.	1,50	—2,40
W. Dubbele schutsluis in het Kanaal door Walcheren te Vere; iedere sluis met twee paar vloed- en twee paar ebdeuren. Grote schutsluis (oostelijke sluis) Hoogte bovenkant van de vloeddeuren N.A.P. + 5,00 m.	20,00	—6,40
Kleine schutsluis (westelijke sluis) Hoogte bovenkant van de vloeddeuren N.A.P. + 5,00 m.	8,00	—3,80
X. Oostersluis Oostzijde, uitwateringssluis in de oostelijke kanaaldijk te Vere voor het oostelijk deel van Polder Walcheren; één koker met twee vloeddeuren en twee schuiven Deze sluis is buiten gebruik.	2,00	—2,50
In de tweede waterkering van Zuid-Beveland		
IJ. Uitwateringssluis voor het noordelijk deel van de Jacobpolder; één ijzeren buis met één klep en één schuif	⌀ 0,60	—0,39

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.

Gebieden, buiten de hoofdwaterkering gelegen, zijn aangeduid door een geelgroene tint. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Gerioleerde gebieden, gelegen in een afwateringseenheid, zijn ongekleurd en omgeven door een smalle bies.

De grens tussen hoge gronden en gebieden met een eigen waterstand (polderland) waarop zij afwateren, is aangegeven door een geblokte bies. De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren; de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven.

De wateringlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken in zwart aan te geven. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven. Ongereglementeerde polders zijn, waar nodig, met een arabisch cijfer op de kaart aangeduid, hun naam is in het randschrift vermeld. Binnen de grens van het ruilverkavelingsblok Kleverskerke moet rekening worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men de betreffende N.A.P.-registers. Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.

Voor de administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk: Beschrijving van de provincie Zeeland, behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, 's-Gravenhage, waar ook de Waterstaatskaarten à f 5 per stuk verkrijgbaar zijn.

De volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 27, te 's-Gravenhage, telefoon (070)-18 32 80.

Afwateringseenheden

De op dit blad voorkomende afwateringseenheden zijn als volgt genummerd:
A. Eiland Noordbeveland I t/m VIII;
B. Eiland Tholen I;
C. Zuidbeveland I t/m XVIII;
D. Zeeuws Vlaanderen I en II

A. Eiland Noordbeveland

I. Heerjanszpolder

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 800 ha en omvat de volgende polders: de Heerjanszpolder, de Rippolder, de Anna-Frisopolder, de Kampens Nieuwlandpolder en de Kamperlandpolder (zie blad Middelburg-West).

II. Willempolder

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 1670 ha en omvat de volgende polders: de Willempolder, de Geersdijkpolder, de Thoornpolder, de Mariapolder, de Vlietepolder en de Wissekerkepolder.

III. Stadspolder

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 1175 ha en omvat de volgende polders: de Stadspolder (gedeeltelijk gerioleerd), de Oud-Kortgenepolder, de Frederikspolder, de Adriaanspolder, de Oostpolder en de Jonkvrouw Annapolder.

IV. Noordbevelandpolder

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 2275 ha en omvat de polders Oud- en Nieuw-Noordbeveland en de Katspolder.

V t/m VIII. Overige, in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

V. De Leendert-Abrahampolder, groot 130 ha; **VI.** De Willem-Adriaanpolder, totaal groot 255 ha; **VII.** De Soelekerkepolder, groot 465 ha; **VIII.** de Spieringpolder, groot 160 ha.

B. Eiland Tholen

I. Op het eiland is een herverkaveling in uitvoering. Meer gegevens, de waterstaat betreffende (oppervlakte, peilen e.d.), worden op het in bewerking zijnde blad Bergen op Zoom-West aangegeven.

C. Zuidbeveland

I. Schengepolder (Sluis in de Piet)

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 5630 ha en omvat de volgende polders: de Schengepolder, de Westkerkepolder, de Westerlandpolder, de polder Nieuw-Sabbinge, de Broeder- en Zusterpolder, de Perponcherpolder, de Noord-Kraaiertpolder, de West-Kraaiertpolder, de Nieuwe Kraaiertpolder, de Oude Kraaiertpolder, de Oostpolder en de polder 's-Heer-Arendskerke.
Deze eenheid wordt bemalen op de Zandkreek door een gemaal bij de Sluis in de Piet (K).

II. Oosterlandpolder

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 1160 ha en omvat de volgende polders: de Oost-Nieuwlandpolder, de Herenpolder en de polder Oud-Wolphaartsdijk.

III. Havenkanaal van Goes

Deze afwateringseenheid heeft een geringe oppervlakte (enig boezemland en haventerrein). Het kanaal doet dienst als scheepvaartkanaal. De lengte is 5,2 km. De breedte bedraagt ongeveer 10 m in de bodem en ongeveer 25 m op K.P. De diepte is 2,20 m tot 3,00 m onder K.P. (K.P. = 1,00 m + N.A.P.). De waterstand varieert van 0,20 m + tot 0,30 m — K.P. Het kanaal werd in 1810 in gebruik genomen en is in beheer en onderhoud bij de gemeente Goes.

IV. Brede Watering bewesten Yerseke

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 8685 ha en omvat o.a. het ten westen van het Kanaal door Zuidbeveland gelegen deel van de polder de Brede Watering bewesten Yerseke, het noordelijk deel van de Buitenpolders van Nisse, de Goesse polder, de Noord-Daniël- en Zakpolder en het gerioleerd gebied van de gemeente Goes.
De waterlozing heeft plaats door sluis W op de Westerschelde en door de sluizen S en T op de Oosterschelde. Bij veel wateroverlast en gestremde vrije lozing heeft bemaling plaats op de Oosterschelde door het gemaal op sluis S en op het Kanaal door Zuidbeveland door het gemaal „Schore". Laatstgenoemd gemaal bemaalt dan in hoofdzaak een gebied van ± 1500 ha, gelegen langs de westzijde van het kanaal.

V. Kanaal door Zuidbeveland

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 1610 ha en omvat het ten oosten van dit kanaal gelegen deel van de polder de Brede Watering bewesten Yerseke en de Molenpolder (zie blad Bergen op Zoom-West). Het gebied wordt door een elektrisch gemaal op het kanaal afgemalen. De lengte van het kanaal is, met inbegrip van de voorhavens, 9,1 km. De breedte is 63 m op K.P., de diepte is 5,50 m — K.P. over 32 m bodembreedte en 6,50 m — K.P. over 10 m bodembreedte (K.P. = 0,26 m + N.A.P.). De waterstand varieert van 0,35 m + tot 0,30 m — N.A.P. Het kanaal werd in 1866 in gebruik genomen en is in beheer en onderhoud bij het rijk.

VI. Polder Kruiningen

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 1725 ha en omvat de polder Kruiningen, de Nieuw-Olzendepolder en de Nieuwlandepolder (zie blad Bergen op Zoom-West).

VII. Boonepolder

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 915 ha en omvat o.a. de Boonepolder, de polder Middelzwake, de 's-Gravenpolder, de Korenpolder, de Heer Geertspolder en de polder Oosterzwake.

VIII. Polder Ellewoutsdijk

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 3850 ha en omvat o.a. de polders Ellewoutsdijk, Baarland, Nisse Stelle, Ovezand, Blazekop, St. Anthonie en Holle Stelle. In dit gebied is een herverkaveling in uitvoering.

IX. Borsselepolder

Deze afwateringseenheid heeft een totale oppervlakte van 1420 ha en omvat de Borsselepolder en de Koningspolder (zie blad Middelburg-West).

X t/m XVIII. Overige in verschillende kleuren aangegeven afwateringseenheden

X. De Quarlespolder met de daarop lozende Zuid-Kraaiertpolder, de Nieuwe West-Kraaiertpolder en het zuidelijk deel van de Jacobpolder, totaal groot 1440 ha (zie blad Middelburg-West); **XI.** het noordelijk deel van de Jacobpolder, groot 150 ha; **XII.** de Egbert-Petruspolder, groot 65 ha; **XIII.** de Zuidvlietpolder, groot 45 ha; **XIV.** het westelijk deel van de Wilhelminapolder, groot 1040 ha; **XV.** de Oostbevelandpolder, groot 120 ha; **XVI.** het oostelijk deel van de Wilhelminapolder, groot 540 ha; **XVII.** de Willem-Annapolder, groot 310 ha, en **XVIII.** de polder Hoedekenskerke, groot 1025 ha. In laatstgenoemd gebied is een herverkaveling in uitvoering.

D. Zeeuws Vlaanderen

I. Een deel van het waterschap de Verenigde polders van Ossenisse en de Burgpolder

Het gebied is groot 700 ha (zie blad Terneuzen-West).

II. Waterschap Walzoorden

Deze afwateringseenheid heeft een oppervlakte van 1130 ha (zie de bladen Terneuzen-West en -Oost).

De gedeeltelijk op de westelijke rand van dit kaartblad voorkomende Calandpolder, groot 65 ha, is gereglementeerd en buiten de hoofdwaterkering gelegen (zie blad Middelburg-West).

Afsluiting Zandkreek

Zomer- en winterpeil van de boezem, die ontstaat na het gereedkomen van de afsluitdam in het Veerse Gat en die in de Zandkreek, zijn voorlopig vastgesteld op respectievelijk N.A.P. en 0,70 m — N.A.P. De door het afsluiten noodzakelijk geworden gemalen zijn in ontwerp op de kaart aangegeven. De juiste grenzen van de te bemalen gebieden waren op het tijdstip van uitgifte van deze kaart nog niet voldoende bekend.

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkering is in beheer en onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, aangegeven instanties:

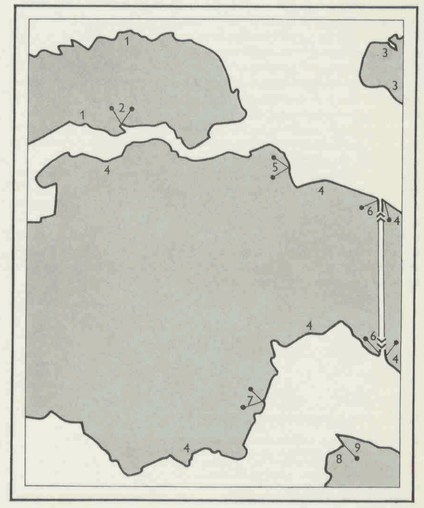

1. Waterschap Noordbeveland
2. Gemeente Kortgene (coupure)
3. Waterschap Tholen
4. Waterschap De brede watering van Zuidbeveland
5. Gemeente Goes (schutsluis)
6. Rijkswaterstaat (schutsluizen, dijken, buitenhaven)
7. Provinciale Waterstaat van Zeeland (coupure)
8. Waterschap De Verenigde polders van Ossenisse
9. Waterschap Walzoorden

Hoewel de calamiteuze polders op Noordbeveland, Tholen en Zuidbeveland ondergebracht zijn bij respectievelijk de waterschappen Noordbeveland, Tholen en De brede watering van Zuidbeveland, zijn de reglementen van deze calamiteuze polders nog niet ingetrokken. Reglementair berust dus de onderhoudsplicht van hun waterkering bij deze polders, doch wordt uitgevoerd door genoemde waterschapsbesturen. Wanneer de wet van 19 juli 1870, staatsblad 119, komt te vervallen, zullen ook de reglementen van genoemde polders worden ingetrokken.

Verklaring der tekens

- C 120 / 3,0 elektrisch gemaal; S 22 / 1,0 dieselgemaal — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij in m aangegeven opvoerhoogte
- riool zuiveringsinstallatie
- schutsluis
- uitwateringssluis
- hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
- uitwateringssluis (alleen gesloten bij doorbraak)
- keersluis
- regelbare stuw
- coupure
- peilschaal
- peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)
- peilmerk van het N.A.P.
- p.-0,8 polderpeil; s.p.-1,6 zomerpeil (streefpeil); z.s.-1,5 zomerstand; 6,2 hoogtecijfer — in m t.o.v. N.A.P.
- verharde weg
- 100 ha grootte van polders in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
- hoofdwaterkering
- hoogwaterlijn
- bij G.L.W. droogvallend gebied (volgens lodingen van ongeveer 1957)
- dijkverdediging, strekdammen
- grens herverkaveling (alleen daar aangegeven, waar de duidelijkheid dit vereist)
- administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaat)

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 48-0)

Waterstaat documentatie kartografie

Bewerking: Rijkswaterstaat, Directie Algemene Dienst
Reproduktie: J. J. Groen en Zn. N.V., Leiden

Schaal 1 : 50000

Zierikzee West 42	Zierikzee Oost 42	Willemstad West 43
Middelburg West 48	Middelburg Oost 48	Bergen op Zoom West 49
Terneuzen West 54	Terneuzen Oost 54	Hulst 55

Verkend in 1959

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.

Gebieden, buiten de hoofdwaterkering gelegen, zijn meestal aangeduid door een geelgroene tint. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd. Door tintverschillen worden deze delen onderscheiden van de naastliggende, tot dezelfde afwateringseenheid behorende onderverdelingen. Is een volgekleurde onderverdeling omgeven door een smalle bies, dan loost het op het aangrenzende deel, dat in dezelfde tint is volgekleurd. Rioleringsgebieden zijn ongekleurd en omgeven door een smalle bies.

De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld. In gekleurde gebieden worden de belangrijkste waterleidingen in grijs aangegeven. De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Ongereglementeerde polders zijn, waar nodig, met een arabisch cijfer op de kaart aangeduid; hun naam is in het randschrift vermeld.

Herverkavelingen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het herverkavelingsblok. De begrenzing is met een rode streeplijn aangegeven.

Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk „Beschrijving van de provincie Zeeland behorende bij de waterstaatskaart".

De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon 070-183280.

De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage. Ook de Provinciale Beschrijvingen behorende bij de waterstaatskaart zijn daar verkrijgbaar.

Sluizen [1])

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempelhoogte in m — N.A.P.
In de hoofdwaterkering van het eiland Tholen		
A. Uitwateringssluis van de Stavenissepolder, bestaande uit twee kokers, ieder afsluitbaar met twee vloeddeuren en één schuif, iedere koker	1,50	1,85
Komt na in werking stellen van het in aanbouw zijnde gemaal ten westen van St. Maartensdijk te vervallen.		
In de hoofdwaterkering van het eiland Noordbeveland		
B. Uitwateringssluis van de Noordbevelandpolder; één opening met twee paar vloeddeuren en één schuif	2,40	1,88
C. Uitwateringssluis van de Leendert-Abrahampolder; één opening met twee vloeddeuren en één schuif	0,76	0,25
D. Uitwateringssluizen van de Stadspolder c.a.; twee openingen, elk afsluitbaar met twee vloeddeuren en één schuif		
westelijke opening	1,25	1,03
oostelijke opening	1,25	1,33
E. Spuisluis voor doorspoeling van de haven van Kortgene; één opening met één schuif	1,20	vloer 0,72
F. Uitwateringssluis van de Willem-Adriaanpolder; één opening met twee vloeddeuren en één schuif	1,00	1,35
G. Uitwateringssluis van de Willempolder c.a.; één opening met twee deuren en twee schuiven	1,90	1,27
H. Uitwateringssluis van de Soelekerkepolder; één opening met twee vloeddeuren en één schuif	1,42	0,66
I. Uitwateringssluis van de Spieringpolder; één opening met één vloeddeur en één schuif	0,80	0,31
In de hoofdwaterkering van Zuidbeveland		
K. Sluis in de Piet, uitwateringssluis voor het gemaal van de Schengepolder c.a.; twee openingen, ieder met twee vloeddeuren en twee schuiven, elke opening	2,22	2,02
L. Uitwateringssluis van de Egbert-Petruspolder; één opening met één klep en één schuif	0,31	0,08
M. Uitwateringssluis van de Oosterlandpolder; één opening met twee vloeddeuren en één schuif	1,60	2,08
N. Uitwateringssluis van de Zuidvlietpolder; één opening met één klep en één schuif	0,65	0,89
O. Uitwateringssluis van het westelijke deel van de Wilhelminapolder; één opening met twee vloeddeuren en twee schuiven	1,40	2,16
P. Uitwateringssluis van de Oostbevelandpolder; één opening met één vloeddeur en één schuif	1,20	1,13
Q. Goesse Sas, schutsluis in de haven van Goes met twee paar eb- en twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 50 m	9,00	
buitenslagdrempel		3,00
binnenslagdrempel		2,00
R. Uitwateringssluis van het zuidoostelijk deel van de Wilhelminapolder; één opening met twee vloeddeuren en één schuif	1,50	1,50
S. Oude sluis, uitwateringssluis voor het gemaal van de polder de Brede Watering bewesten Yerseke; twee openingen, ieder met twee vloeddeuren en één schuif, elke opening	2,06	1,95
T. Nieuwe Sluis, uitwateringssluis van de polder de Brede Watering bewesten Yerseke; twee openingen, ieder met twee vloeddeuren en één schuif, elke opening	2,50	2,71
U. Schutsluizen te Wemeldinge in het Kanaal door Zuidbeveland.		
Weestsluis, met twee paar eb- en twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 109 m	8,60	
beide slagdrempels		4,64
Middensluis, met twee paar eb- en twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 114,10 m	16,00	
buitenslagdrempel		6,22
binnenslagdrempel		6,24
Oostsluis, met twee roldeuren, schutkolklengte 152 m	16,00	
beide slagdrempels		6,25
V. Schutsluizen te Hansweert in het Kanaal door Zuidbeveland		
Weestsluis, met twee paar eb- en twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 109 m	8,60	
beide slagdrempels		4,64
Middensluis, met twee paar eb- en twee paar vloeddeuren, schutkolklengte 113 m	16,00	
beide slagdrempels		6,24
Oostsluis met twee roldeuren, schutkolklengte 152 m	16,00	
beide slagdrempels		6,25
W. Uitwateringssluis van de polder de Brede Watering bewesten Yerseke te Schore; twee openingen, ieder met twee vloeddeuren en één schuif, iedere opening	2,50	2,80
X. Uitwateringssluis van de Willem-Annapolder; één opening met twee vloeddeuren en één schuif	1,32	1,60
IJ. Uitwateringssluis van de Boonepolder c.a.; één opening met twee vloeddeuren en twee schuiven	1,50	1,37
Z. Uitwateringssluis voor het gemaal van de polder Hoedekenskerke; één opening met twee vloeddeuren en één schuif. Vrije lozing is slechts mogelijk bij zeer hoge binnenwaterstanden.	1,90	1,65
A_1. Uitwateringssluis van de polder Baarland c.a.; één opening met twee vloeddeuren en één schuif. De sluis is door afstempeling van de deuren buiten gebruik gesteld.	1,92	1,46
B_1. Uitwateringssluis voor de vrije lozing van de polder Ellewoutsdijk; één opening met twee paar vloeddeuren en twee schuiven. Beoosten de sluis de persbuizen (twee ⌀ 1,20 m) van het gemaal „Hellewoud".	2,00	2,25
C_1. Uitwateringssluis van de Borsselepolder; één opening met twee vloeddeuren en twee schuiven	1,64	1,05
In de hoofdwaterkering van Zeeuws Vlaanderen		
D_1. Uitwateringssluis van het waterschap de Verenigde polders van Ossenisse c.a.; één opening met twee vloeddeuren en één schuif. Komt na aanleg van de nieuwe hoofdwaterkering te vervallen en wordt vervangen door een nieuwe sluis in die hoofdwaterkering.	1,74	1,80
In de afsluitdam van de Zandkreek		
E_1. Schutsluis, met twee paar eb- en twee paar vloeddeuren; de lengte tussen de ebdeuren is 150,75 m en tussen de vloeddeuren 162,75 m, de schutlengte is resp. 140 m en 152 m. De sluis en de afsluitdam zijn in aanbouw.	20,00	5,50

1) De schutkolklengte van de sluizen is gemeten tussen de deuren

Ten behoeve van hen, die de kaart willen opplakken, zijn op aanvraag afdrukken van de op deze zijde van de kaart gedrukte gegevens verkrijgbaar.

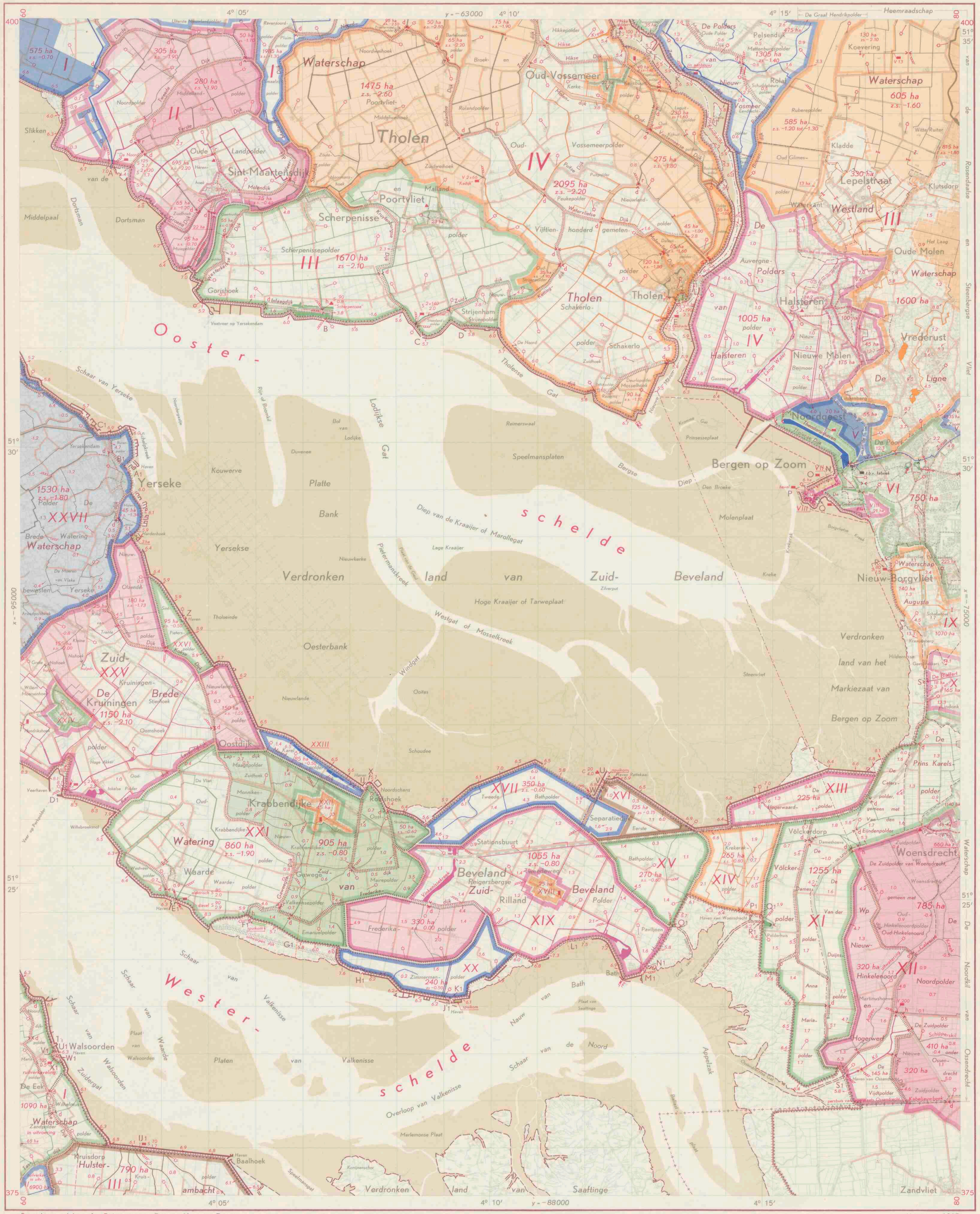

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

Zierikzee-Oost 42	Willemstad-West 43	Willemstad-Oost 43
Middelburg-Oost 48	Bergen op Zoom-West 49	Bergen op Zoom-Oost 49
Terneuzen-Oost 54	Hulst-West 55	

Herzien in 1965
Uitgave 1966

Afwateringseenheden

De op dit blad voorkomende afwateringseenheden zijn als volgt ingedeeld:

A. Tholen	I t/m V
B. Vasteland van Noord-Brabant en Zuid-Beveland	I t/m XXVII
C. Zeeuws-Vlaanderen	I t/m III

A. Tholen

I. Tholen-Noordwest

Deze afwateringseenheid is 2985 ha groot en loost via het elektrische gemaal De Noord op de Oosterschelde. De bemaling geschiedt met de grootste van de twee installaties van gemaal De Noord. Zie ook de bladen Willemstad-West, Zierikzee-Oost en Middelburg-Oost.

II. Tholen-Zuidwest

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 1620 ha, waarvan 35 ha bestaat uit het gerioleerde gebied van Sint-Maartensdijk.
De kleinste installatie van gemaal De Noord is voor dit gebied bestemd. Zie verder ook het blad Willemstad-West.

III. Tholen-Zuid

Deze afwateringseenheid is 1745 ha groot. Hiervan is 23 ha gerioleerd gebied van Poortvliet. De lozing geschiedt doorgaans vrij op de Oosterschelde, doch bij veel waterbezwaar — ten gevolge van langdurig hoge buitenwaterstanden — treedt het hoofdgemaal Poortvliet in werking, dat, indien nodig, ondersteund wordt door het hulpgemaal Scherpenisse.

IV. Tholen-Oost

Deze afwateringseenheid heeft een oppervlakte van 4910 ha. De bemaling geschiedt door het hoofdgemaal De Eendracht, dat daarbij, indien nodig, wordt ondersteund door het hulpgemaal in de Hikkepolder.
Het deel van de afwateringseenheid, dat door het gemaal De Kadijk wordt bemalen, heeft een totale oppervlakte van 1760 ha. Zie verder het blad Willemstad-West.

V. Gerioleerd gebied van Oud-Vossemeer

Deze afwateringseenheid is 22 ha groot en loost via een rioolgemaal op de Eendracht.

B. Vasteland van Noord-Brabant en Zuid-Beveland

I. Beciuspolder

Deze afwateringseenheid, groot 35 ha, loost via een uitwateringssluis op de Eendracht. Zie ook het blad Willemstad-West.

II. Polders van Nieuw-Vosmeer

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 1520 ha. Het gebied loost via een uitwateringssluis op de Eendracht. Bij de sluis is een gemaal in aanbouw, dat vermoedelijk in 1967 gereed zal zijn. Zie verder het blad Willemstad-West.

III. Rosendaalse en Steenbergse Vliet

Deze afwateringseenheid is 32 580 ha groot. De voornaamste watergang is de Rosendaalse en Steenbergse Vliet, die in België ontstaat als Kleine A, onder de naam van Wildertse Beek haar loop vervolgt en als A-Beek de Nederlandse grens bereikt. In Nederland draagt zij achtereenvolgens de namen Molenbeek en Nieuwe Rosendaalse Vliet, om ten slotte als Rosendaalse en Steenbergse Vliet op het Volkerak te lozen. De op dit blad voorkomende delen van de afwateringseenheid behoren tot het gebied van het benedenpand, dat een oppervlakte heeft van 14 450 ha. Hiervan is 60 ha boezem, 560 ha boezemland, 9020 ha polderland, 4635 ha hoge gronden en 175 ha gerioleerd gebied. Het gewenste peil voor genoemd pand is ongeveer NAP-1,30 m, doch meestal is de waterstand hoger. De lozing geschiedt via een schutsluis en een uitwateringssluis op het Volkerak. Zie ook de bladen Willemstad-West en -Oost en Bergen op Zoom-Oost.

IV. Auvergnepolder

Deze afwateringseenheid is 1325 ha groot. Hiervan is 100 ha gerioleerd gebied van Halsteren en bestaat 220 ha uit hoge gronden. De lozing geschiedt via een uitwateringssluis op de Eendracht. Een deel van de hoge gronden, groot 45 ha, loost via de riolering van Halsteren.

V. De Zoom

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 4825 ha, waarvan 140 ha polderland is en 4670 ha uit hoge gronden bestaat. Van deze gronden ligt 1785 ha in België en 2885 ha in Nederland. De lozing geschiedt door een uitwateringssluis op de Theodorushaven, groot 15 ha, welke via een schutsluis in verbinding staat met de Oosterschelde. De Zoom, die op verscheidene plaatsen wordt opgestuwd, dient behalve voor afwatering ook voor aanvoer van fabriekswater en voor doorspoeling van het stadswater van Bergen op Zoom. Zie verder het blad Bergen op Zoom-Oost.

VI. Gerioleerd gebied van Bergen op Zoom c.a.

Deze afwateringseenheid, groot 975 ha, loost via twee uitwateringssluizen op de Oosterschelde.
Er bestaan plannen voor de bouw van een rioolgemaal en het aanleggen van een persleiding naar de Westerschelde. Tot deze afwateringseenheid behoort ook het grotendeels op het blad Bergen op Zoom-Oost voorkomende gebied van de Balse Loop, groot 225 ha, dat via het stadswater (stadspark en Pillekenswater) en de ondergronds lopende Grebbe op de riolering loost.

VII. Fabriekscomplex N.V. Holland

Dit gebied is 6 ha groot en loost via een elektrisch gemaal op de Oosterschelde.

VIII. Geertruidapolder

Dit gebied, groot 45 ha, watert af via de vestinggrachten van het voormalige fort Waterschans. Deze grachten kunnen zowel op natuurlijke wijze als door middel van een hevelinstallatie op de Oosterschelde lozen.

IX. Augusta

Van deze afwateringseenheid, groot 1210 ha, bestaat 1070 ha uit hoge gronden. De bemaling geschiedt via een elektrisch gemaal op de Oosterschelde. Zie verder het blad Bergen op Zoom-Oost.

X. De Blaffert

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 185 ha, waarvan 165 ha uit hoge gronden bestaat. De lozing vindt plaats door een uitwateringssluis op de Oosterschelde. Zie ook het blad Bergen op Zoom-Oost.

XI. Kil van Woensdrecht

Deze afwateringseenheid is 2395 ha groot. Hiervan bestaat 1140 ha uit hoge gronden. Het gebied loost via een uitwateringssluis op de Westerschelde. Zie verder het blad Bergen op Zoom-Oost.

XII. Noordkil van Ossendrecht

Van deze afwateringseenheid, groot 5880 ha, bestaat 3900 ha uit hoge gronden. Hiervan ligt 3310 ha in Nederland en 590 ha in België. De lozing vindt plaats door een uitwateringssluis op de Westerschelde. Zie verder het blad Bergen op Zoom-Oost.

XIII. De Hogerwaardpolder

Deze afwateringseenheid is 225 ha groot en loost via een uitwateringssluis op de Oosterschelde.

XIV. Krekerakpolder

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 265 ha. De lozing geschiedt door een uitwateringssluis, via de Geul van Woensdrecht, op de Westerschelde.

XV. Eerste Bathpolder, zuidelijk deel

Deze afwateringseenheid, groot 270 ha, loost door een uitwateringssluis, via de Geul van Paviljoen, op de Westerschelde.

XVI. Eerste Bathpolder, noordoostelijk deel

De bemaling van deze afwateringseenheid, groot 125 ha, heeft plaats door middel van een dieselgemaal bij Rattekaai op een buitendijks gelegen spuikom, die gewoonlijk in open verbinding staat met de Oosterschelde. Deze kom dient om het dichtslibben van de uitwateringsgeul tegen te gaan.

XVII. Tweede Bathpolder c.a.

Deze afwateringseenheid is 350 ha groot en loost vrij op de Oosterschelde. Zij omvat een deel van het ten noorden van de spoorlijn gelegen gebied van de Eerste Bathpolder, dat via een uitwateringssluis op de Tweede Bathpolder loost. Deze sluis staat meestal open. Bij veel waterbezwaar kan bovengenoemd deel via een hulpsluis lozen naar het noordoostelijke deel, dat met behulp van het gemaal bij Rattekaai op de Oosterschelde afwatert.

XVIII. Gerioleerd gebied van Rilland

Deze afwateringseenheid, groot 25 ha, loost door middel van een rioolgemaal met persleiding op de Westerschelde.

XIX. Reigersbergse Polder

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 1385 ha. Het gebied loost vrij op de Westerschelde.

XX. Zimmermanpolder

Deze afwateringseenheid, groot 240 ha, loost via een uitwateringssluis op de Westerschelde.

XXI. Waarde

Dit gebied heeft een oppervlakte van 1815 ha en loost door middel van een gemaal op de Westerschelde. De voormalige uitwateringssluis van de Emanuelpolder doet thans dienst als hulpsluis.

XXII. Gerioleerd gebied van Krabbendijke

Dit gebied, groot 45 ha, wordt door een rioolgemaal met persleiding op de Westerschelde bemalen.

XXIII. Karelpolder

Deze afwateringseenheid is 85 ha groot en loost via een uitwateringssluis op de Oosterschelde.

XXIV. Gerioleerd gebied van Kruiningen

Dit gebied, groot 40 ha, wordt door een rioolgemaal met persleiding op de Westerschelde bemalen.

XXV. Kruiningen

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 1660 ha. De bemaling geschiedt door een elektrisch gemaal via de veerhaven op de Westerschelde. Zie verder het blad Middelburg-Oost.

XXVI. Sint-Pieterspolder

Deze afwateringseenheid, groot 95 ha, loost via een uitwateringssluis op de Oosterschelde.

XXVII. Kanaal door Zuid-Beveland

Deze afwateringseenheid is 1710 ha groot. De voornaamste watergang is het Kanaal door Zuid-Beveland, waarnaar de afwateringseenheid is genoemd. De oppervlakte van de kanaalboezem is 100 ha en die van het erop bemalen gebied bedraagt totaal 1610 ha. Zie ook het blad Middelburg-Oost.

C. Zeeuws-Vlaanderen

I. Walsoorden

De oppervlakte van deze afwateringseenheid is 1165 ha, waarvan 75 ha bestaat uit het gerioleerde gebied van Kloosterzande. De lozing op de Westerschelde kan zowel op natuurlijke als op kunstmatige wijze plaats hebben. Zie ook de bladen Middelburg-Oost en Terneuzen-Oost.

II. Uitwateringskanaal van Stoppeldijk

Deze afwateringseenheid is 6925 ha groot. Hiervan bestaat 25 ha uit gerioleerd gebied van Boskapelle-Stoppeldijk. De lozing vindt plaats op de Westerschelde via een uitwateringssluis ten zuidwesten van Ossenisse. Bij gestremde natuurlijke lozing kan tot bemaling worden overgegaan. Zie verder de bladen Hulst-West en Terneuzen-Oost.

III. Kruispolder

Deze afwateringseenheid, groot 790 ha, loost door een elektrisch gemaal op de Westerschelde. Zie ook het blad Hulst-West.

Verklaring der tekens

- dieselgemaal (h = hulpbemaling) — met opgave van de aard van het opvoerwerktuig (C = centrifugaalpomp; V = vijzel; S = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
- elektrisch gemaal
- klein gemaal — capaciteit kleiner dan 5 m³/min
- klein gemaal, dient voor inmalen
- klein rioolgemaal
- hevelinstallatie
- rioolwaterzuiveringsinstallatie
- schutsluis
- uitwateringssluis
- hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
- uitwateringssluis, wordt alleen bij doorbraak gesloten
- inlaatsluis
- keersluis
- grondduiker
- vaste stuw
- regelbare stuw
- coupure
- peilschaal
- peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)
- peilmerk van het NAP
- z.s. − 2.10 zomerwaterstand — in m t.o.v. NAP
- −0.4 hoogtecijfer
- riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- verharde weg
- 1150 ha grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 :25 000
- bij gemiddeld laag laagwaterspring droogvallend gebied
- hoogwaterlijn
- hoofdwaterkering
- tweede waterkering
- strekdammen en kribben
- rijksgrens
- provinciale grens
- administratieve grens van een waterschap — doorgaans alleen daar, waar zij afwijken van de waterstaatkundige grens
- grens van het Heemraadschap van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet en van het Waterschap De Noordkil van Ossendrecht
- grens van een ruilverkavelingsblok

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 49-W)

Waterstaats documentatie kartografie

Bergen op Zoom-West

geelgroen **Buiten de hoofdwaterkering gelegen afwateringseenheden**

Deze zijn, voor zover het ongereglementeerde polders betreft, met een Arabisch cijfer aangegeven.

Langs de Eendracht:
1. Oesterput ten noordoosten van Tholen, 1 ha; **2.** Oesterput ten zuiden van Tholen, 5 ha.

Langs de zuidelijke dijk van de Oosterschelde:
1. Oesterput ten zuiden van Yerseke, 3 ha.

Hoofdwaterkeringen

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkeringen zijn in beheer en onderhoud bij de op onderstaand kaartje, schaal 1 : 200 000, vermelde instanties. Als regel berusten beheer en onderhoud bij dezelfde instantie (2); zo niet, dan is het onderhoud afzonderlijk vermeld (2a). Voor het onderhoud van de in de hoofdwaterkeringen gelegen kunstwerken wordt verwezen naar de sluizenstaat.

1. Waterschap Tholen: 2. Hoogheemraadschap De Brabantse Bandijk; 2a. Gemeente Bergen op Zoom; 3. Gemeente Bergen op Zoom; 4. De Geertruidapolder; 5. Waterschap Augusta; 6. Nederlandse Spoorwegen; 7. De Prins Karelpolder; 8. De Caterspolder gemeen met de Van den Eijndenpolder; 9. De Hogerwaardpolder; 10. Rijkswaterstaat; 11. Waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland; 12. Volckerpolder; 13. Anna Mariapolder; 14. Waterschap Nieuw-Hinkelenoord en Hogerwerf; 15. De Vijdtpolder; 16. Particulier; 17. Waterschap Hulsterambacht.

Hoewel de calamiteuze polders (buitenbeheren) op Tholen, Zuid-Beveland en in Oost-Zeeuws-Vlaanderen zijn ondergebracht bij respectievelijk de waterschappen Tholen, De Brede Watering van Zuid-Beveland en — ten dele — Hulsterambacht, zijn de reglementen van deze polders nog niet ingetrokken. Reglementair berust de onderhoudsplicht van hun waterkering bij de polders, doch deze wordt uitgevoerd door de reeds genoemde waterschapsbesturen. Wanneer de wet van 19 juli 1870, Staatsblad nr. 119, komt te vervallen, zullen ook de reglementen van de buitenbeheren van deze polders worden ingetrokken.

Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen:

A. Heemraadschap van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet

Het doel van het heemraadschap is omschreven in het reglement en omvat het behartigen van de belangen, die betrekking hebben op:
1. de afsluiting van de Rosendaalse en Steenbergse Vliet;
2. de afwatering van de gronden, die via de Vliet op het Volkerak lozen;
3. de scheepvaart op de Vliet.
Het reglement is opgenomen in het Provinciaal Blad van 1919 nr. 53 en is meermalen gewijzigd.

B. Hoogheemraadschap De Brabantse Bandijk

De taak van het hoogheemraadschap is omschreven in artikel 2 van het reglement en omvat onder meer:
1. het beheer en onderhoud van de buitendijk, benevens van de daarop gelegen openbare wegen en van de daarop en daarin gelegen kunstwerken, voor zover niet tot de taak van anderen behorende;
2. het beheer en onderhoud van de Slaperdijk;
3. het beheer van de binnendijken, alsmede de kunstwerken gelegen op of in de Slaperdijken en de binnendijken.
Het reglement is opgenomen in het Provincial Blad van 1957 nr. 47 en is meerdere malen gewijzigd.

C. De Noordkil van Ossendrecht

Het doel van het waterschap is omschreven in artikel 1 van het bijzonder reglement en omvat het beheren, verbeteren en onderhouden van onder meer:
1. de buitenkil, genaamd de Noordkil;
2. de buitensluis met aangrenzende spuikom;
3. de binnenkil met de zijleidingen naar de binnensluizen van de aan de Vijdtpolder grenzende polders;
4. de watergang gelegen in de Noordpolder, van de binnensluis van deze polder tot de duiker van de Zuidpolder van Woensdrecht gemeen met Oud-Hinkelenoord.
Het bijzonder reglement is opgenomen in het Provinciaal Blad van 1948 nr. 45.

D. Tholen

E. De Brede Watering van Zuid-Beveland

F. Hulsterambacht

De taak van de onder D, E en F genoemde waterschappen is omschreven in een voor elk van deze waterschappen vastgesteld reglement en omvat onder meer:
1. de beschermingtegen van buiten komend water;
2. de beheersing van de waterstand;
3. het beheren, onderhouden, totstandbrengen en verbeteren van de diverse waterbeheersingswerken, waterkeringen en wegen; voor de Brede Watering van Zuid-Beveland bovendien het beheren, onderhouden en instandhouden van strgorden en vooroevers, voor zover zulks in het belang is van de zeewering;
4. het tegengaan van de verzilting en het zoveel mogelijk en nodig regelen van de hoedanigheid van het water.
De reglementen van bovengenoemde waterschappen zijn respectievelijk opgenomen in het Provinciaal Blad van 1958 nrs. 55 en 57 en van 1964 nr. 50. Het reglement van Hulsterambacht is eenmaal gewijzigd.

Sluizen en coupures

In deze staat zijn tevens opgenomen de door de hoofdwaterkeringen lopende persleidingen en -buizen van riool- en poldergemalen	wijdte in de dag in m	slagdrempel-/ vloerhoogte in m t.o.v. NAP
In de hoofdwaterkeringen langs de Oosterschelde en de Eendracht		
A. Drie persbuizen van het gemaal De Noord, elk afsluitbaar met twee kleppen binnenonderkant monding van elke buis Onderhoud: waterschap Tholen	ø 1,20	— 1,00
B. Uitwaterings-, tevens keersluis voor de bergboezem van het hulpgemaal Scherpenisse; een opening met twee paar vloeddeuren en een schuif Onderhoud: calamiteuze waterschap Scherpenisse	2,73	— 2,06
C. Uitwaterings-, tevens keersluis voor de bergboezem van het gemaal Poortvliet; een opening met twee paar vloeddeuren en een schuif Onderhoud: waterschap Tholen	3,40	— 2,48
D. Coupure bij Strijenham; een opening, afsluitbaar met schotbalken Onderhoud: waterschap Tholen	3,20	+ 3,75
E. Persbuis van het gemaal De Eendracht, afsluitbaar met twee kleppen binnenonderkant monding van de buis Onderhoud: waterschap Tholen	ø 1,46	— 1,76
F. Persleiding van het gemaal voor het gerioleerde gebied van Oud-Vossemeer, met een afsluiter en een klep	ø 0,15	
G. Coupure bij Oud-Vossemeer; een opening afsluitbaar met schotbalken Onderhoud: waterschap Tholen	3,50	+ 3,40
H. Persbuis van het hulpgemaal De Hikkepolder met een afsluiter en een klep binnenonderkant monding buis Onderhoud: waterschap Tholen	ø 0,90	— 1,50
J. Uitwateringssluis voor het deel Beciuspolder van het waterschap De Polders van Nieuw-Vosmeer; een opening met een klep en een schuif Onderhoud: het waterschap	0,60	— 0,50
K. Uitwateringssluis van het waterschap De Polders van Nieuw-Vosmeer. De sluis heeft twee schuiven. Achter elke schuif zijn twee openingen, elk met een wachtdeur Onderhoud: het waterschap	1,35	— 1,85
L. Uitwateringssluis van het waterschap De Polders van Halsteren; een opening met twee wachtdeuren en een schuif Onderhoud: het waterschap	1,90	— 2,05
M. Theodorussluis, schut- tevens uitwateringssluis tussen de Theodorushaven en de Oosterschelde; twee paar vloeddeuren, een paar hoge en een paar lage elsdeuren Waterkerende hoogte van de sluis: NAP + 5,75 m. Onderhoud: gemeente Bergen op Zoom	12,00	— 5,45
N. Uitwateringssluis voor de grachten van het voormalige fort Waterschans en het zwembad; een opening met een schuif en een klep Onderhoud: gemeente Bergen op Zoom	0,70	— 1,12
O. Persbuis van het gemaal voor de industrieterreinen van N.V. Holland Onderhoud: N.V. Holland	ø 0,20	
P. Buis van de hevelinstallatie in het voormalige fort Waterschans De buis is afsluitbaar met een schuif. Onderhoud: gemeente Bergen op Zoom	ø 0,60	
Q. Inlaatsluis voor het zwembad; een opening met een schuif Onderhoud: gemeente Bergen op Zoom	110x142	— 1,09
R. Persbuis van het gemaal voor het waterschap Augusta. De buis is voorzien van een afsluiter en een klep Onderhoud: het waterschap	ø 0,80	
S. Uitwateringssluis van de waterleiding De Blaffert; een opening met een klep Onderhoud: Nederlandse Spoorwegen	ø 1,00	
T. Uitwateringssluis van de Hogerwaardpolder; een opening met twee vloeddeuren en twee schuiven; vloeddeuren schuiven Onderhoud: De Hogerwaardpolder	0,80	— 0,45 — 0,60
U. Persbuis van het gemaal bij Rattekaai voor de afwateringseenheid Eerste Bathpolder noordoostelijk deel met een afsluiter en een klep onderkant buis in de dijk Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	ø 0,50	+ 4,65
V. Coupure in de hoofdwaterkering bij Rattekaai; een opening, afsluitbaar met schotbalken Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	4,00	+ 6,10
W. Uitwateringssluis van de afwateringseenheid Tweede Bathpolder c.a.; een opening met twee vloeddeuren en twee schuiven Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	1,50	— 0,85
X. Coupure in de hoofdwaterkering van de Oostpolder; een opening, afsluitbaar met een dubbele rij schotbalken Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	4,60	+ 5,20
IJ. Uitwateringssluis voor de afwateringseenheid Karelpolder; een opening met een vloeddeur en twee schuiven Onderhoud: gemeente Krabbendijke en het waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	1,00	— 0,93
Z. Uitwateringssluis voor de afwateringseenheid Sint-Pieterspolder; een opening met twee vloeddeuren en een schuif Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	1,05	— 0,60
A[1]. Coupure met een opening, afsluitbaar met schotbalken Onderhoud: gemeente Yerseke	4,95	+ 4,50
B[1]. Coupure met een opening, afsluitbaar met schotbalken Onderhoud: gemeente Yerseke	5,25	+ 4,10
C[1]. Coupure met een opening, afsluitbaar met schotbalken Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	3,00	+ 3,30
In de hoofdwaterkeringen langs de Westerschelde		
D[1]. Twee persbuizen van het gemaal Joh. Glerum voor de afwateringseenheid Kruiningen; elke buis is voorzien van een afsluiter en een klep binnenonderkant monding buizen Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	ø 1,00	— 3,80
E[1]. Twee persbuizen van het gemaal voor de afwateringseenheid Waarde; elke buis is voorzien van een afsluiter en een klep elektrische eenheid: binnenonderkant monding buis diesel-eenheid: binnenonderkant monding buis Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	ø 1,00	— 3,35 — 2,95
F[1]. Uitwateringssluis (hulpsluis) van de afwateringseenheid Waarde; een opening met twee vloeddeuren en twee schuiven Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	1,75	— 1,36
G[1]. Persleiding van het gemaal voor het gerioleerde gebied van Krabbendijke met een afsluiter	ø 0,40	
H[1]. Uitwateringssluis voor de afwateringseenheid Zimmermanpolder; een opening met twee vloeddeuren en een schuif Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	1,00	— 0,66
J[1]. Coupure in de hoofdwaterkering van de Zimmermanpolder; een opening, afsluitbaar met een dubbele rij schotbalken Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	4,00	+ 5,30
K[1]. Coupure in de hoofdwaterkering van de Zimmermanpolder; een opening, afsluitbaar met een dubbele rij schotbalken Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	4,00	+ 5,25
L[1]. Persleiding van het gemaal voor het gerioleerde gebied van Rilland met drie afsluiters	ø 0,20	
M[1]. Uitwateringssluis van de afwateringseenheid Reigersbergse Polder; een opening met twee vloeddeuren en twee schuiven Onderhoud: waterschap De Noordkil van Ossendrecht	1,20	— 1,18
N[1]. Coupure in de hoofdwaterkering van de Reigersbergse Polder; een opening, afsluitbaar met een dubbele rij schotbalken Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	6,00	+ 6,00
O[1]. Uitwateringssluis van de afwateringseenheid Eerste Bathpolder (zuidelijk deel); een opening met een vloeddeur en een schuif Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	1,05	— 0,89
P[1]. Uitwateringssluis van de afwateringseenheid Krekerakpolder; een opening met twee vloeddeuren en een schuif Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	1,48	— 1,08
Q[1]. Coupure in de hoofdwaterkering van de Krekerakpolder; een opening, afsluitbaar met schotbalken Onderhoud: waterschap De Brede Watering van Zuid-Beveland	4,50	+ 5,50
R[1]. Uitwateringssluis voor de afwateringseenheid Kil van Woensdrecht; twee openingen, elk met twee vloeddeuren en een schuif Onderhoud: De gecombineerde Uitwateringswerken van Woensdrecht	2,00	— 0,90
S[1]. Uitwateringssluis voor de afwateringseenheid Noordkil van Ossendrecht; twee openingen, elk met twee paar vloeddeuren en twee schuiven Onderhoud: waterschap De Noordkil van Ossendrecht	2,65	*
T[1]. Coupure in de hoofdwaterkering bij Walsoorden; twee openingen, afsluitbaar met schotbalken; noordelijke opening zuidelijke opening Onderhoud: calamiteuze waterschap Walsoorden	6,00 5,54	+ 4,10 + 4,10
U[1]. Coupure in de hoofdwaterkering bij Walsoorden; een opening, afsluitbaar met schotbalken Onderhoud: calamiteuze waterschap Walsoorden	5,80	+ 4,60
V[1]. Coupure in de hoofdwaterkering bij Walsoorden; een opening, afsluitbaar met schotbalken Onderhoud: calamiteuze waterschap Walsoorden	3,35	+ 5,10
W[1]. Uitwateringssluis voor de afwateringseenheid Walsoorden; een opening met twee paar vloeddeuren en een schuif Onderhoud: waterschap Hulsterambacht	1,90	— 1,15
X[1]. Persbuis van het gemaal voor de afwateringseenheid Walsoorden De buis is voorzien van een schuif en een afsluiter. Onderhoud: waterschap Hulsterambacht	ø 1,00	
IJ[1]. Persbuis van het gemaal voor de afwateringseenheid Kruispolder De buis is voorzien van een afsluiter en een klep. Onderhoud: waterschap Hulsterambacht	ø 0,80	

* Niet bekend.

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden.
Met een afwateringseenheid wordt bedoeld een gebied, dat bestaat uit een samenstel van wateren met de daarop lozende gronden. Het loost rechtstreeks op het buitenwater (de zee, het IJsselmeer en de grote rivieren).
Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur; haar grens is door een brede bies in deze kleur aangegeven.
Gebieden, buiten de hoofdwaterkering gelegen, hebben meestal een geelgroene tint.
Delen van een afwateringseenheid, die dus indirect op het buitenwater lozen, zijn in het algemeen begrensd door smalle biezen. Bezitten deze delen echter een eigen waterstand, dan zijn zij volgekleurd. Door tintverschillen zijn zij van elkaar te onderscheiden. De erin gelegen onderdelen zijn tevens omgeven door een smalle bies. Zijn deze onderdelen kleiner dan 10 ha, dan worden zij niet op de kaart vermeld.
Gerioleerde gebieden in een afwateringseenheid zijn ongekleurd en zo nodig omgeven door een smalle bies.
De grens tussen gebieden met een eigen waterstand (polderland) en de op die gebieden lozende hoge gronden, is aangegeven door een geblokte bies.
Het Romeinse cijfer in een gebied verwijst naar de betreffende beschrijving in het randschrift.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren; de namen van deze wateren zijn in rood gedrukt.
De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven. De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven.
De namen van gereglementeerde waterschappen of polders staan in bruin op de kaart.
Ongereglementeerde polders zijn, waar nodig, met een Arabisch cijfer op de kaart aangeduid; hun namen zijn in het randschrift vermeld.
Van gebieden met in uitvoering zijnde ruilverkavelingen, herverkavelingen of ontwateringsplannen is over de bestaande topografie het voorlopige plan van wegen en waterlopen getekend, alsmede — indien bekend — de toekomstige waterstaatkundige indeling. Er moet echter rekening worden gehouden met wijzigingen in de plannen tijdens de uitvoering.
Polder-, zomer- en winterpeilen zijn op de kaart vermeld, indien zij in een keur of peilbesluit zijn vastgelegd. Is dit niet het geval, dan zijn de voor een bepaald gebied geldende peilen als standen aangegeven. Zie hiervoor ook onder Verklaring der tekens.
Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie de betreffende peilmerkkaarten van het NAP met de bijbehorende staten.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor de administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op de kaart of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar de uitgaven: Beschrijving van de provincie Zeeland en die van Noord-Brabant, behorende bij de Waterstaatskaart, verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Christoffel Plantijnstraat 1, 's-Gravenhage, waar ook de bladen van de Waterstaatskaart à f 5,— per stuk te koop zijn.
Meer uitgebreide gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Boorlaan 2 te 's-Gravenhage, telefoon (070) 18 26 10.

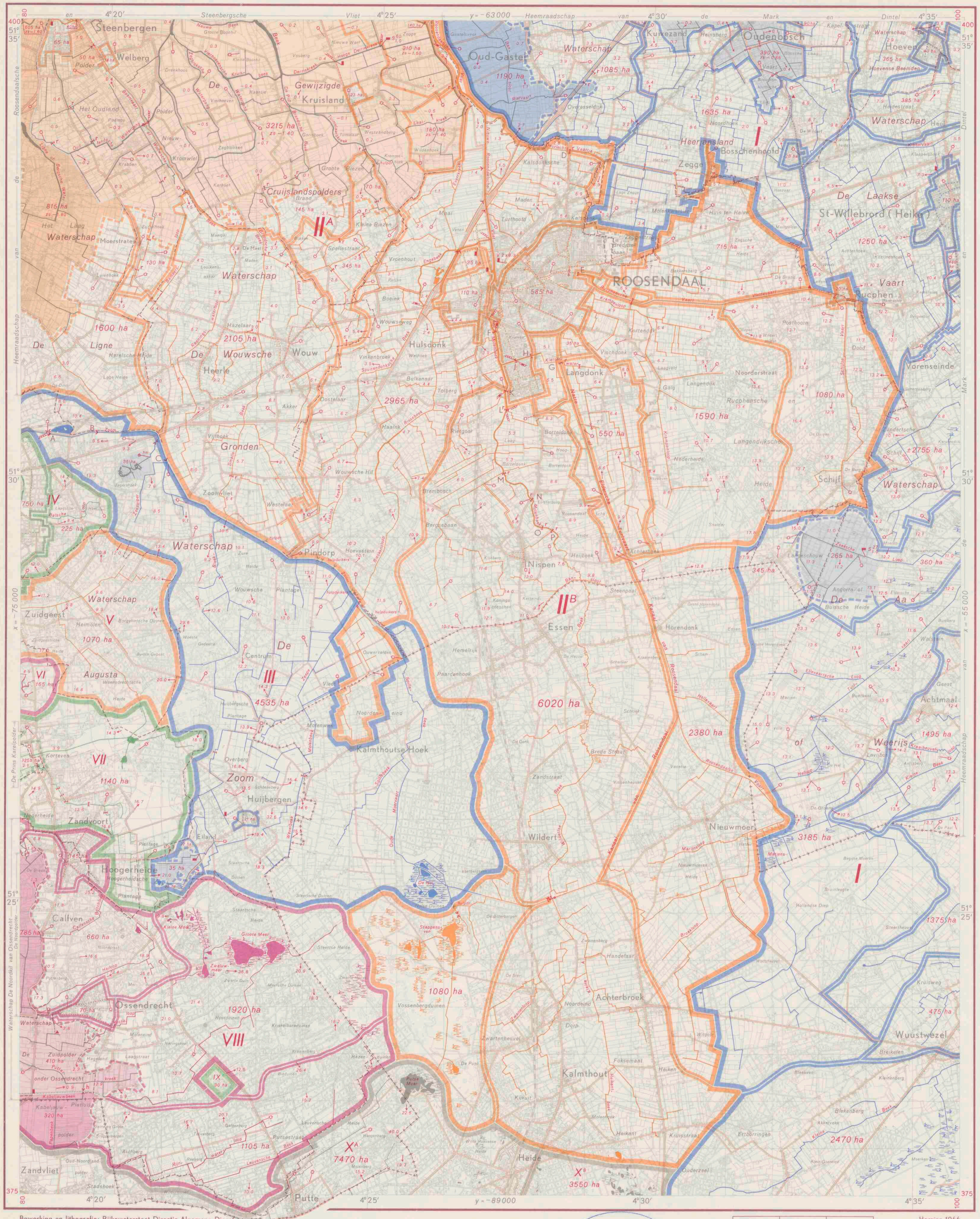

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Willemstad-West 43	Willemstad-Oost 43	Geertruidenberg-West 44
Bergen op Zoom-West 49	Bergen op Zoom-Oost 49	Breda-West 50
Hulst 55		

Herzien 1966
Uitgave 1967

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden.
Met een afwateringseenheid wordt bedoeld een gebied, dat bestaat uit een samenstel van wateren met de daarop lozende gronden. Het loost rechtstreeks op het buitenwater (de zee, het IJsselmeer en de grote rivieren). Voor de Maaspanden is echter een uitzondering gemaakt. Elk Maaspand vormt de hoofdafvoerleiding voor een zelfstandige afwateringseenheid.
Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur; haar grens is door een brede bies in deze kleur aangegeven. Is de eenheid geheel buiten de hoofd- of de hoogwaterkering gelegen, dan is dit door de geelgroene kleur tot uitdrukking gebracht.
Delen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Bezitten deze delen echter een eigen waterstand, dan zijn zij volgekleurd. Door tintverschillen zijn zij te onderscheiden. De daarin gelegen onderdelen groter dan 10 ha zijn tevens omgeven door een smalle bies.
Buiten de hoofd- of hoogwaterkering gelegen delen van een eenheid zijn geelgroen volgekleurd.
Gerioleerde gebieden in een afwateringseenheid zijn ongekleurd en zo nodig omgeven door een smalle bies.
Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke delen in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van de afwateringseenheid zelf blijft echter in de eigen kleur gehandhaafd. De in twee kleuren gearceerde gebieden lozen in nagenoeg gelijke mate op twee verschillende afwateringseenheden.
De overgang tussen gebieden met een eigen waterstand (polderland) en de op die gebieden lozende hoge gronden, duinen en opgespoten terreinen is door een geblokte bies gemarkeerd.
Het Romeinse cijfer in een gebied verwijst naar de betreffende beschrijving in het randschrift.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren; de namen ervan zijn in rood gedrukt; in volgekleurde gebieden zijn zij in grijs aangegeven.
De watervoorziening van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven.
De namen van gereglementeerde waterschappen of polders staan in bruin op de kaart.
Bij een gebied, dat in twee waterschappen ligt, wordt door bruine pijlen aangegeven tot welke waterschappen het administratief behoort. Ongereglementeerde polders zijn, waar nodig, met een Arabisch cijfer op de kaart aangeduid; hun namen zijn dan in het randschrift vermeld.
Van gebieden met in uitvoering zijnde ruilverkavelingen is over de bestaande topografie het voorlopige plan van wegen en waterlopen getekend, alsmede — indien bekend — de toekomstige waterstaatkundige indeling. Er moet echter rekening worden gehouden met wijzigingen in de plannen tijdens de uitvoering.
Polder-, zomer- en winterpeilen zijn op de kaart vermeld, indien zij in een keur of peilbesluit zijn vastgelegd. Is dit niet het geval, dan zijn de voor een bepaald gebied geldende peilen als standen aangegeven.
Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie de betreffende peilmerkkaarten van het NAP met de bijbehorende staten.
Voor de administratieve gegevens betreffende de waterstaat welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar de verschenen 'Beschrijving(en), behorende bij de Waterstaatskaart', van de desbetreffende provincie(s), verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Christoffel Plantijnstraat 1, 's-Gravenhage, waar ook de bladen van de Waterstaatskaart à f 5,- per stuk te koop zijn.
Meer uitgebreide gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Boorlaan 2 te 's-Gravenhage, telefoon (070) 18 26 10.

Verklaring der tekens

Sr. 56	stoomgemaal
S 140 / 2.1	motorgemaal
V 20	elektrisch gemaal
C 20 / 8.5	rioolgemaal
C 50 / 2.4, motor S 70 / 2.1	verschillende gemalen in hetzelfde gebouw
C 18 24 / 2.1 2.1	gemaal met meerdere pompen
	(bij de bovenstaande gemalen:) met opgave van de aard van het opvoerwerktuig (C is centrifugaalpomp, V is vijzel, S is schroefpomp, Sr is scheprad) en het aantal kubieke meters waterverzet per minuut bij de in meters aangegeven opvoerhoogte, indien de capaciteit groter is dan 5 m³ per minuut
hm 24.5 S	windmolen met opgave van de vlucht of de raddiameter in meters en de aard van het opvoerwerktuig; hm is met hulpmotor
hm	windmolen met vlucht of raddiameter minder dan 5 m; hm is met hulpmotor
	rioolwaterzuiveringsinstallatie
	molen door water gedreven
a b c (d h)	a uitwateringssluis; b idem, wordt bij doorbraak gesloten; c hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar)
	schutsluis
	keersluis
a b	a aquaduct; b idem met ontlastschuif
a b c	a grondduiker; b en c idem, respectievelijk aan een zijde en aan beide zijden afsluitbaar.
a b (r)	a vaste stuw; b regelbare stuw
a b (s)	a kering bestaande uit damwand, getrokken tijdens de aardappelcampagne; b idem met schuif
	bodemval
	coupure
a b (reg)	a peilschaal; b idem geregeld waargenomen (reg is registrerend)
	peilmerk van het NAP
. pl 12	strand- of kilometerpaal
p -1.10	polderpeil (in meters t.o.v. NAP)
zp 0.10	zomerpeil (in meters t.o.v. NAP)
wp -0.15	winterpeil (in meters t.o.v. NAP)
zs 0.15	zomerwaterstand (in meters t.o.v. NAP)
ws -0.40	winterwaterstand (in meters t.o.v. NAP)
kp 1.20	kanaalpeil (in meters t.o.v. NAP)
1.3	hoogtecijfer (in meters t.o.v. NAP)
540 ha	grootte in ha volgens meting met de planimeter; boven de 25 ha zijn de getallen afgerond
	waterleiding met aangifte van de stroomrichting
	riolering of persleiding in de kleur van het betreffende gebied
	moeras in de kleur van het betreffende gebied
	vloeiveld in de kleur van het betreffende gebied
	verharde weg
	verharde weg in uitvoering
	hoofdwaterkering (zee- of rivierdijk)
	hoogwaterkering (voorliggende dijk, welke gelijk of hoger is dan de aansluitende zee- of rivierdijk)
	tweede waterkering
	overlaat
	leidijk
	hoge oeverrand
	strekdammen, kribben en strandhoofden
	hoogwaterlijn
	bij gemiddeld laagwater droogvallend gebied
	rijksgrens
	provinciale grens
	administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar aangegeven, waar zij afwijkt van de waterstaatkundige grens)
	idem voor bijzondere gevallen
	grens van een ruil- of herverkavelingsblok of van een gebied met een ontwateringsplan

De in zwart aangegeven leidingen en symbolen hebben betrekking op de watervoorziening. De letter u geeft aan, dat het kunstwerk tevens voor de afwatering dient.

Afwateringseenheden

I Dintel

De afwateringseenheid heeft een oppervlakte van ongeveer 107 000 ha. Het Nederlandse deel, dat ongeveer 70 000 ha groot is, bestaat uit 1060 ha boezemland, 18 600 ha polderland en 50 360 ha hoge gronden, met inbegrip van de erin gelegen gerioleerde gebieden en lagere delen.
De hoofdafvoerleiding van de eenheid wordt in het algemeen aangeduid met Mark en Dintel. Zij bestaat uit de Bovenmark (tot Breda), de Singels van Breda, de Mark (van Breda tot de Keenehaven) en de Dintel (van de Keenehaven tot haar uitmonding te Dintelsas). Andere belangrijke wateren zijn de Aa of Weerijs en het Markkanaal.
De gemiddelde waterstand van de Mark beneden Breda is gelijk aan NAP. De gebieden, die op de Mark en Dintel of de daarmee in open verbinding staande wateren worden bemalen, hebben een oppervlakte van 16 510 ha. Hiervan bestaat 9650 ha uit polderland, 4800 ha uit hoge gronden, die via de polders lozen en 2060 ha uit gerioleerd gebied (gemeente Breda). In verband met de uitvoering van verschillende cultuurtechnische werken zijn deze cijfers aan verandering onderhevig.
Vrije lozing heeft plaats te Dintelsas op het Volkerak en geschiedt via de nieuwe schut- tevens uitwateringssluis, de Manders' sluis genaamd. Bij veel waterbezwaar kan ook water worden afgevoerd via het Markkanaal naar het eerste pand van het Wilhelminakanaal (Donge), alsmede via de Roode Vaart naar het Hollandsch Diep. Zie verder de bladen Willemstad-Oost, Geertruidenberg-West en Breda-West en -Oost.

II Roosendaalse en Steenbergse Vliet

De afwateringseenheid, die tevens voorkomt op de bladen Willemstad-West en -Oost en Bergen op Zoom-West, is 32 000 ha groot. De voornaamste watergang is de Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet, die in België ontstaat als Kleine A, onder de naam van Wildertse Beek zijn loop vervolgt en als A-Beek de Nederlandse grens bereikt. In Nederland draagt hij achtereenvolgens de namen Molenbeek, Nieuwe Roosendaalsche Vliet en Roosendaalsche Vliet; hij loost ten slotte als Steenbergsche Vliet via een uitwateringssluis en een schutsluis op het Volkerak (zie het blad Willemstad-West). Het onderhoud vanaf de rijksbrug te Roosendaal tot zijn monding berust bij het Heemraadschap van de Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet. De Vliet is door een schutsluis in twee panden verdeeld.

IIA Benedenpand van de Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet

De totale oppervlakte van het gebied is 14 450 ha. Hiervan is 620 ha boezem en boezemland, 9010 ha polderland, 4675 ha hoge gronden en 145 ha gerioleerde gebieden.
De boezem wordt voornamelijk gevormd door het benedenpand, de Haven van Steenbergen en de Heensche Haven. Het peil wordt zoveel mogelijk op NAP—1,00 m gehouden.
Het op dit blad voorkomende gebied van het benedenpand bestaat vrijwel geheel uit gronden, welke in de waterschappen De Gewijzigde Cruijslandspolders, De Wouwsche Gronden en De Ligne zijn gelegen.
De voornaamste afvoerleidingen zijn De Beek, die in de bovenloop Brandsche Beek wordt genoemd, de Boomvaart of Wouwsche Beek en de Ligne. De via deze wateren lozende gebieden zijn respectievelijk 4805 ha, 2165 ha en 2405 ha groot.

IIB Bovenpand van de Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet

Het bovenpand ontvangt het overtollige water van een gebied, dat 17 550 ha groot is. Hiervan ligt 9820 ha in Nederland en 7730 ha in België. Van het Nederlandse deel bestaat 40 ha uit polders (zie het blad Willemstad-Oost), 9015 ha uit hoge gronden en 765 ha uit de gerioleerde gebieden van Roosendaal en Rucphen.
Het pand heeft in de zomer een peil van NAP + 0,40 m en in de winter van NAP + 0,20 m. De lozing geschiedt via de schutsluis op het benedenpand. In droge tijden wordt het bovenpand op peil gehouden door uit het benedenpand water in te malen; zie het blad Willemstad-Oost.
Het gerioleerde gebied van Roosendaal ter grootte van 585 ha ontvangt via de Krampenloop het overtollige water van 1590 ha hoge gronden.
De Rucphensche Vaart loopt ondergronds door de bebouwde kom van Roosendaal, vervolgt als open leiding haar weg en mondt in het bovenpand uit.

III De Zoom

De oppervlakte van de afwateringseenheid is 4825 ha, waarvan 140 ha uit polders bestaat, 21 ha uit gerioleerd gebied en 4650 ha uit hoge gronden. Van deze gronden ligt 1785 ha in België en 2860 ha in Nederland. De lozing geschiedt door een uitwateringssluis op de Theodorushaven, groot 15 ha, welke via een schutsluis in verbinding staat met de Oosterschelde. De Zoom, die op verscheidene plaatsen wordt opgestuwd, dient behalve voor afwatering ook voor aanvoer van water voor de fabrieken en voor doorspoeling van het stadswater van Bergen op Zoom. Zie verder het blad Bergen op Zoom-West.

IV Gerioleerd gebied van Bergen op Zoom c.a.

Deze afwateringseenheid is 975 ha groot en loost via twee uitwateringssluizen op de Oosterschelde.
Er bestaan plannen voor de bouw van een rioolgemaal en het aanleggen van een persleiding naar de Westerschelde.
Tot de afwateringseenheid behoort ook het gebied van de Balsche Loop, groot 225 ha, dat via het stadswater (stadspark en Pillekenswater) en de ondergronds lopende Grebbe op de riolering loost. Zie verder het blad Bergen op Zoom-West.

V Augusta

Van deze afwateringseenheid, groot 1210 ha, bestaat 1070 ha uit hoge gronden. De bemaling geschiedt via een elektrisch gemaal op de Oosterschelde. Zie verder het blad Bergen op Zoom-West.

VI De Blaffert

De afwateringseenheid is 185 ha groot, waarvan 165 ha hoge gronden.
De lozing vindt plaats door een uitwateringssluis op de Oosterschelde. Zie ook het blad Bergen op Zoom-West.

VII Kil van Woensdrecht

De afwateringseenheid is 2395 ha groot. Hiervan bestaat 1140 ha uit hoge gronden. Het gebied loost via een uitwateringssluis op de Westerschelde. Zie verder ook het blad Bergen op Zoom-West.

VIII Noordkil van Ossendrecht

De afwateringseenheid, groot 5880 ha, bestaat uit 1980 ha polderland, 215 ha gerioleerde gebieden en 3685 ha hoge gronden. Van deze gronden ligt 3305 ha in Nederland en 380 ha in België. De lozing vindt plaats via een uitwateringssluis op de Westerschelde. Zie verder ook het blad Bergen op Zoom-West.

IX Gerioleerd gebied bij Ossendrecht

De afwateringseenheid is 30 ha groot. De lozing vindt plaats via een elektrisch gemaal met een persleiding op de Westerschelde (zie verder ook het blad Bergen op Zoom-West).

X Verlegde Schijns

De afwateringseenheid is ongeveer 36 300 ha groot, waarvan 575 ha in Nederland en 35 725 ha in België is gelegen. De belangrijkste waterloop is de Verlegde Schijns, die als boezem dienst doet voor de erop lozende gebieden en door een elektrisch gemaal op de Schelde wordt afgemalen. Van de eenheid komen de volgende delen op dit blad voor:

XA 's-Hertogendijkse Beek

Dit deel van de afwateringseenheid is 7470 ha groot, waarvan 375 ha in Nederland en 7095 ha in België is gelegen. Het gebied bestaat geheel uit hoge gronden en loost via de 's-Hertogendijkse Beek vrij op de Verlegde Schijns.

XB Schoon Schijn of Kaartse Beek

Dit deel van de afwateringseenheid is 3550 ha groot. Het bestaat geheel uit in België gelegen hoge gronden. Het gebied loost via de Schoon Schijn of Kaartse Beek vrij op de Verlegde Schijns.

Waterschappen, die bijzondere belangen behartigen

Heemraadschap van de Mark en Dintel

De taak van het heemraadschap, omschreven in het Provinciaal Blad 1950 nr. 59, omvat onder meer de zorg voor de geregelde waterafvoer van de Mark en Dintel en de Roode Vaart. Het heemraadschap omvat onder andere de volgende op dit blad geheel of gedeeltelijk voorkomende waterschappen: Heerjansland, Hoevense Beemden, De Laakse Vaart en De Aa of Weerijs.

Heemraadschap van de Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet

Het doel van het heemraadschap is omschreven in het reglement en omvat het behartigen van de belangen, die betrekking hebben op:
1. de afsluiting van de Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet;
2. de afwatering van de gronden, die via de Vliet op het Volkerak lozen;
3. de scheepvaart op de Vliet.
Het reglement is afgekondigd in het Provinciaal Blad 1919 nr. 53 en is meerdere malen gewijzigd.

Hoogheemraadschap de Brabantse Bandijk

De taak van het hoogheemraadschap is omschreven in artikel 2 van het reglement en omvat onder meer:
1. het beheer en onderhoud van de buitendijk, benevens van de daarop gelegen openbare wegen en van de daarop en daarin gelegen kunstwerken, voor zover niet tot de taak van anderen behorende;
2. het beheer en onderhoud van de slaperdijk;
3. het beheer van de binnendijken, alsmede van de kunstwerken gelegen op of in de slaperdijken en de binnendijken.
Het reglement is afgekondigd in het Provinciaal Blad 1957 nr. 47 en is meerdere malen gewijzigd.

De Noordkil van Ossendrecht

Het doel van het waterschap is omschreven in artikel 1 van het bijzonder reglement en omvat het beheren, verbeteren en onderhouden van onzer meer:
1. de buitenkil genaamd de Noordkil;
2. de buitensluis met aangrenzende spuikom;
3. de binnenkil met de zijleidingen naar de binnensluizen van de aan de Vijdtpolder grenzende polders;
4. de watergang gelegen in de Noordpolder, van de binnensluis van deze polder tot de duiker van de Zuidpolder van Woensdrecht gemeen met Oud-Hinkelenoord.
Het bijzonder reglement is afgekondigd in het Provinciaal Blad 1948 nr. 45.

Sluizen en stuwen

	wijdte in de dag in m	slagdrempel-/ vloerhoogte in m + NAP
A. Keersluis in de Zoom ten noorden van de Wouwse weg; een opening, afsluitbaar met een toldeur (waarin twee schuiven) en een rij schotbalken. Onderhoud: gemeente Bergen op Zoom	2,95	2,98
B. Keersluis in de Zoom ten noorden van de Wouwse weg; een opening, afsluitbaar met een toldeur (waarin twee schuiven) en een rij schotbalken. Onderhoud: gemeente Bergen op Zoom	3,00	4,98
C. Keersluis in de Zoom ten zuiden van de Wouwse weg; een opening, afsluitbaar met een toldeur (waarin twee schuiven) en een rij schotbalken. Onderhoud: gemeente Bergen op Zoom	3,00	5,61
D. Stuw in het Deurlechts Vaartje, afsluitbaar met schotbalken. Onderhoud: gemeente Roosendaal	1,40	0,55
E. Stuw in de Rucphensche Vaart. Onderhoud: gemeente Roosendaal	8,60	2,50
F. Stuw in de Molenbeek ten zuiden van het spoorwegviaduct te Roosendaal. Onderhoud: gemeente Roosendaal	10,50	1,03
G. Stuw in de Natte of Eldersche Turfvaart, afsluitbaar met schotbalken. Onderhoud: gemeente Roosendaal	2,25	*
H. Stuw in het Kletterwater. Onderhoud: gemeente Roosendaal	7,00	2,65
J. Stuw in het Kletterwater. Onderhoud: gemeente Roosendaal	7,00	2,00
K. Stuw in de Molenbeek bij de voormalige watermolen. Onderhoud: gemeente Roosendaal	5,00	1,77
L. Stuw in de Molenbeek, afsluitbaar met een schuif. Onderhoud: gemeente Roosendaal	6,00	1,50
M. Stuw in de Molenbeek ten noorden van de Nispense brug, afsluitbaar met schotbalken. Onderhoud: gemeente Roosendaal	4,00	2,90
N. Stuw in de Molenbeek bij de Nispense brug, afsluitbaar met schotbalken. Onderhoud: Provinciale Waterstaat	3,95	4,36
O. Stuw in de Molenbeek ten westen van de Wallenbrug, afsluitbaar met schotbalken. Onderhoud: gemeente Roosendaal	3,75	*
P. Stuw in de Molenbeek bij de Wallenbrug, afsluitbaar met schotbalken. Onderhoud: gemeente Roosendaal	4,25	4,55

* Niet bekend.

VII B.a.795 (ed.3, bl.49-0)

Bergen op Zoom-Oost

ARCHIEF

waterstaats-kartografie documentatie

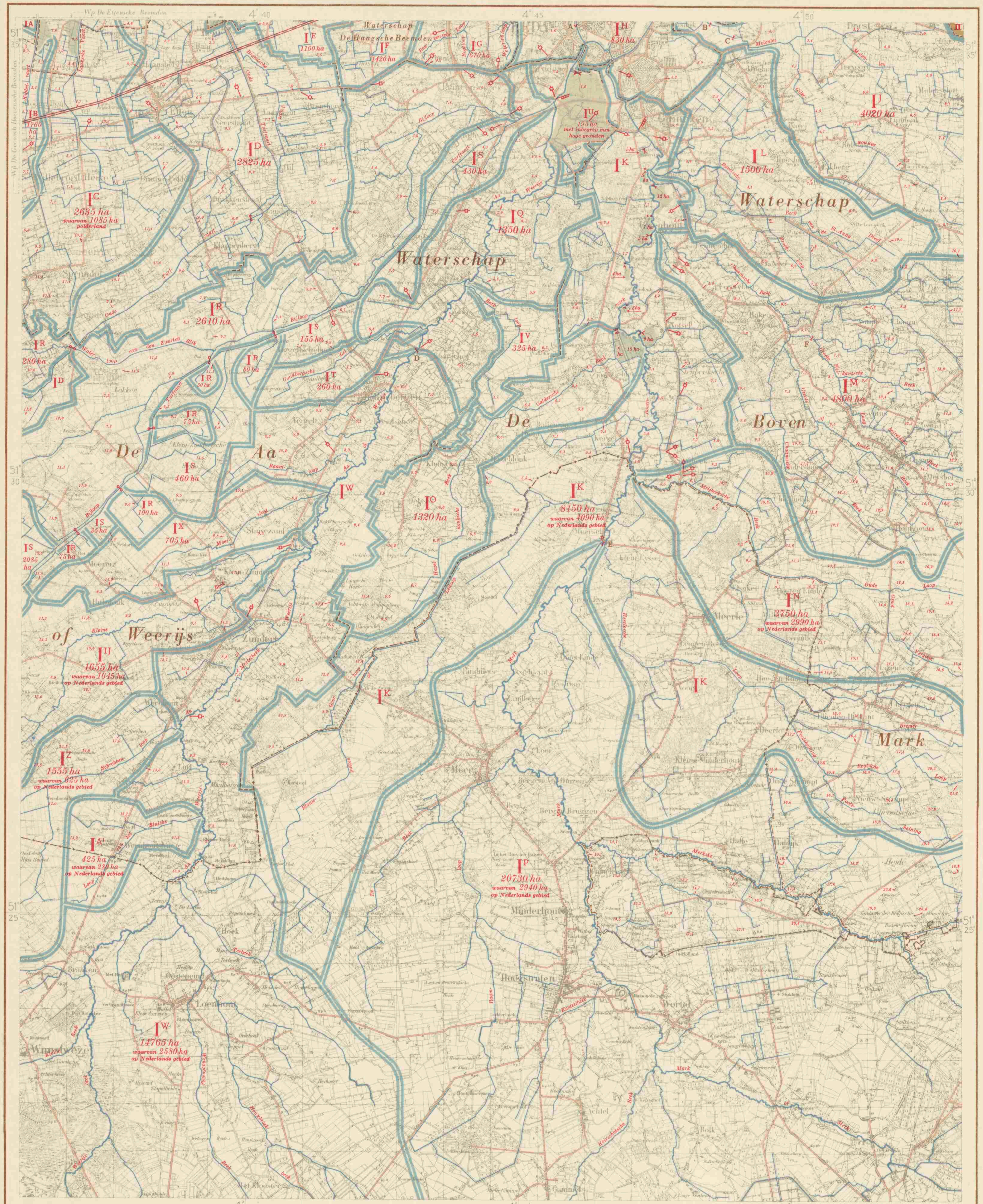

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50 000

Willemstad oost 43	Geertruidenberg west 44	Geertruidenberg oost 44
Bergen op Zoom oost 49	Breda west 50	Breda oost 50

Herzien in 1953

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Mark en Dintel

Het gebied dat zijn water op de Mark en Dintel afvoert bestaat uit polderland, boezemland en hoge gronden.

Het is onderverdeeld in de volgende zes delen:
1°. de Mark en Dintel ten noorden van de Singelgrachten van Breda, (I A—I G);
2°. de Singelgrachten van Breda, (I H—I J);
3°. de Bovenmark beneden de stuw bij Meersel, (I K—I O);
4°. de Bovenmark boven de stuw bij Meersel, (I P);
5°. de Aa of Weerijs beneden de schotbalkstuw te Kaarschot, (I Q—I V);
6°. de Aa of Weerijs boven de schotbalkstuw bij Kaarschot, (I W—I A¹).

De totale oppervlakte van het stroomgebied bedraagt 103800 ha, waarvan 67740 ha in Nederland en 36060 ha in België zijn gelegen.
Bovendien ontvangt de Mark een deel van het water van de volgende gebieden:
a. het op blad Bergen op Zoom Oost voorkomende gebied, dat via het moeras de Matjens gedeeltelijk loost op het bovenpand van de Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet en gedeeltelijk op de Aa of Weerijs, groot 2175 ha, waarvan 150 ha in Nederland en 2025 in België zijn gelegen;
b. enkele gebieden voorkomende op de bladen Geertruidenberg West en Willemstad Oost, die gedeeltelijk op de Mark en Dintel ten noorden van de Singelgrachten van Breda en gedeeltelijk op andere boezems lozen, groot 2193 ha.

De Mark, beneden de Keenehaven ten westen van Standaardbuiten Dintel genaamd, loost op het Volkerak door twee sluizen te Dintelsas, namelijk een uitwateringssluis en een schutsluis die tevens als uitwateringssluis is ingericht.
De Mark heeft geen vast peil. De waterstand te Breda is gewoonlijk ongeveer N.A.P., de stand bij de sluizen te Dintelsas 0,30 m — N.A.P.
Voor verdere bijzonderheden zie de bladen Geertruidenberg West, Willemstad Oost en het boekje „Beschrijving van de provincie Noordbrabant behorende bij de Waterstaatskaart".

I A-I G. Mark en Dintel ten noorden van de Singelgrachten van Breda

De totale oppervlakte van dit stroomgebied bedraagt 30975 ha met inbegrip van het op blad Willemstad Oost voorkomende gebied van de Keenehaven, groot 1312 ha en van de boezem van het waterschap van de St. Maartenspolder, groot 462 ha. Het is onderverdeeld in verschillende delen waarvan er zeven gedeeltelijk aan de noordelijke rand van het blad voorkomen. Deze zijn:

I A *een gebied, groot 1360 ha, bestaande uit polderland en hoge gronden gelegen in het waterschap de Gecombineerde Hoevensche Beemden;*

I B *het gebied van de Kibbelvaart tot het punt van samenkomst met de Laaksche Vaart, groot 1760 ha, bestaande uit hoge gronden, voor een klein deel gelegen in het waterschap de Gecombineerde Hoevensche Beemden en in het waterschap De Ettensche Beemden;*

I C *het gebied van de Laaksche Vaart, groot 2635 ha, bestaande uit 1085 ha bemalen polderland, deel uitmakende van het waterschap De Ettensche Beemden en 1550 ha hoge gronden voor een klein deel behorende tot genoemd waterschap;*

I D *het gebied van de Oude Turfvaart en de Brandsche Vaart, benedenwaarts bij hun samenkomst Leursche Haven genaamd, groot 2825 ha, waarvan een klein noordelijk deel behoort tot het waterschap De Ettensche Beemden en een klein zuidwestelijk deel tot het waterschap De Aa of Weerijs;*

I E *het gebied van de Leursche Haven, groot 1160 ha, bestaande uit bemalen polderland en hoge gronden gelegen in het waterschap De Haagsche Beemden;*

I F *een gebied hoge gronden behorende tot het waterschap De Haagsche Beemden groot 1420 ha;*

I G *een gebied hoge gronden lozende op de Bagvensche Loop, de Bogtloop en de Weteringloop, groot 670 ha, eveneens behorende tot het waterschap De Haagsche Beemden.*

I H en I J. Singelgrachten van Breda

De totale oppervlakte van het op de Singelgrachten lozende gebied bedraagt 4850 ha. Het bestaat uit de delen I H en I J, respectievelijk groot 830 ha en 4020 ha.
Deel I H bestaat uit een gerioleerd gedeelte van de bebouwde kom van Breda, benevens uit een klein gebied hoge gronden, die op de riolering afwateren.
Deel I J bestaat uit het gebied van de Molenlei met zijtak de Gilzewouwer die het water afvoeren van een gebied hoge gronden, gelegen in het waterschap De Boven Mark. De Molenlei wordt beoosten Breda op een tweetal plaatsen opgestuwd en loost vervolgens via een schotbalkstuw op de Oostelijke Singelgracht.

I K-I O. Bovenmark beneden de stuw bij Meersel (Stuw E)

De totale oppervlakte van dit stroomgebied, bestaande uit hoge gronden en enkele poldertjes bedraagt 19595 ha, waarvan 14775 ha in Nederland en 4820 ha in België zijn gelegen. Het in Nederland gelegen deel van dit gebied behoort geheel tot het waterschap De Boven Mark.
Het bestaat uit vijf delen. Deze zijn:

I K *het rechtstreeks op de Bovenmark beneden stuw E afwaterende gebied, groot 8200 ha, bestaande uit 8150 ha hoge gronden, waarvan 4090 ha in Nederland en 4060 ha in België zijn gelegen en uit acht kleine polders, gezamenlijk groot 50 ha;*

I L *het gebied van de Bavelsche- of Broekloop met zijtakken, groot 1500 ha;*

I M *het gebied van de Chaamsche Beek met zijtakken, groot 4800 ha;*

I N *het gebied van de Strijbeeksche Beek met zijtakken groot 3750 ha, waarvan 2990 ha in Nederland en 760 ha in België zijn gelegen;*

I O *het gebied van de Galdersche Beek, bovenwaarts Hazeldonksche Beek geheten, groot 1345 ha, bestaande uit 1320 ha hoge gronden en uit twee poldertjes, gezamenlijk groot 25 ha. (Zie verder blad Breda Oost).*

I P. Bovenmark boven de stuw bij Meersel (Stuw E)

De totale oppervlakte van dit stroomgebied, bestaande uit hoge gronden, bedraagt 20730 ha, waarvan 2940 ha in Nederland en 17790 ha in België zijn gelegen. Van het in Nederland gelegen deel van dit gebied behoort 2010 ha tot het waterschap De Boven Mark, terwijl 930 ha buiten waterschapsverband liggen.
De Bovenmark wordt te Meersel opgestuwd tot het drijven van een turbine.

I Q-I V. Aa of Weerijs beneden de schotbalkstuw te Kaarschot (Stuw D)

De totale oppervlakte van dit stroomgebied, bestaande uit polderland en hoge gronden, bedraagt 8545 ha, waarvan 8365 ha in Nederland en 180 ha in België zijn gelegen. Het in Nederland gelegen deel van dit gebied behoort geheel tot het waterschap De Aa of Weerijs.

Het bestaat uit zes delen, deze zijn:
I Q *het rechtstreeks op de Aa of Weerijs beneden de schotbalkstuw te Kaarschot afwaterende gebied, groot 1350 ha;*

I R *het gebied van de Bijloop, met zijtak Waterloop van den Zwarten Blik, groot 3250 ha;*

I S *het gebied van de Turfvaart met zijtakken, groot 3165 ha, waarvan 2985 ha in Nederland en 180 ha in België zijn gelegen;*

I T *het gebied van de Goudbergsche Lei, groot 260 ha;*

I U *het gebied van de Zaanmark, groot 195 ha, bestaande uit 155 ha polderland en 40 ha hoge gronden;*

I V *het gebied van de Berkloop, groot 325 ha.*

In het onder I R genoemde gebied, groot 3250 ha, zijn begrepen zes kleine delen respectievelijk groot 80 ha, 30 ha, 75 ha, 100 ha, 75 ha en 280 ha. Door middel van grondduikers onder de Turfvaart lozen de eerste vijf delen op de Bijloop, het zesde deel, groot 280 ha, door een grondduiker onder de Oude Turfvaart, op de Waterloop van den Zwarten Blik.
Het onder I S genoemde gebied, groot 3165 ha, bestaat uit vijf delen respectievelijk groot 430 ha, 155 ha, 460 ha, 35 ha en 2085 ha. Op dit gebied loost bovendien nog een gedeelte van het op blad Bergen op Zoom Oost voorkomende gebied dat via het moeras de Matjens gedeeltelijk loost op de Turfvaart en gedeeltelijk op het bovenpand van de Roosendaalsche en Steenbergsche Vliet. Van dit gebied, groot 2175 ha, liggen 150 ha in Nederland en 2025 ha in België.

I W-I A1. Aa of Weerijs boven de schotbalkstuw bij Kaarschot (Stuw D)

De totale oppervlakte van dit stroomgebied, bestaande uit hoge gronden, bedraagt 19105 ha, waarvan 5835 ha in Nederland en 13270 ha in België zijn gelegen. Het in Nederland gelegen deel van dit gebied behoort geheel tot het waterschap De Aa of Weerijs.
Het bestaat uit vijf delen, deze zijn:

I W *het rechtstreeks op de Aa of Weerijs, boven de schotbalkstuw bij Kaarschot, afwaterende gebied, groot 14765 ha, waarvan 2580 ha in Nederland en 12185 ha in België zijn gelegen;*

I X *het gebied van de Moersloot, groot 705 ha;*

I IJ *het gebied van de Kleine Beek met zijtakken, groot 1655 ha, waarvan 1645 ha in Nederland en 10 ha in België zijn gelegen;*

I Z *het gebied van de Schrobbenloop met zijtakken, groot 1555 ha, waarvan 625 ha in Nederland en 930 ha in België zijn gelegen;*

I A¹ *het gebied van de Loop van het Sluiske, groot 425 ha, waarvan 280 ha in Nederland en 145 ha in België zijn gelegen.*

II. Tweede pand van het Wilhelminakanaal

Dit stroomgebied bestaat uit hoge gronden gelegen in het Wp. De Donge. Van dit stroomgebied komt een klein gedeelte op dit blad voor (zie verder de bladen Breda Oost en Geertruidenberg West en -Oost).

SLUIZEN EN STUWEN

	Wijdte in de dag in m	Slagdrempel diepte in m + N.A.P.
A. Keersluis in de Westelijke Singelgracht van Breda, *één opening afsluitbaar met één paar puntdeuren* *De sluis wordt gesloten ten behoeve van het doorspoelen van de riolering. De sluis doet weinig dienst.*	*7,00*	*—1,90*
B en C. Stuwen in de Molenlei beoosten Breda.		
B. *Westelijke stuw met twee openingen iedere opening Hoogte stuwkruin 1.80 m + N.A.P.*	*2,90*	vloer *0,58*
C. *Oostelijke stuw met één opening Hoogte stuwkruin 2,25 m + N.A.P.*	*6,00*	vloer *1,25*
D. Schotbalkstuw in de Aa of Weerijs *bij Kaarschot, ten zuiden van Rijsbergen, twee openingen, ieder afsluitbaar met één rij schotbalken*		
westelijke opening	*3,90*	*3,35*
oostelijke opening	*4,20*	*3,35*
De sluis doet weinig dienst.		
E. Stuw in de Mark *bij Meersel (Belgie), twee openingen ieder afsluitbaar met één schuif*		
noordelijke opening	*1,42*	
zuidelijke opening	*1,50*	
F. Schotbalkstuw in de Groote Heikantsche Beek, *ten noordwesten van Chaam, één opening, afsluitbaar met één rij schotbalken*	*1,50*	

WATERSCHAPPEN DIE BIJZONDERE BELANGEN BEHARTIGEN

Heemraadschap van de Mark en Dintel

Het waterschap werd opgericht ter vergadering van het Departementaal Bestuur van Brabant, dd. 13 December 1804. Het reglement met alle wijzigingen is opgenomen in het provinciaal blad no 14 van 1941. Voor de later aangebrachte wijzigingen zie de provinciale bladen no 60 van 1943, no 61 van 1947, no 15 en no 51 van 1949, no 59 en no 60 van 1950.

Het gebied van het heemraadschap omvat, voorzover dit blad betreft, alle in Nederland gelegen gronden, uitgezonderd het buiten waterschapsverband gelegen deel bij Castelre (Gem. Baarle-Nassau) en het in de noordoosthoek gelegen deel van het Wp. De Donge.

Zie voor gegevens omtrent beheer en onderhoud e.d. het boekje „Beschrijving van de provincie Noordbrabant behorende bij de Waterstaatskaart".

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de hierin liggende sloten en vaarten zijn afgescheiden van de omliggende wateren; dus een gebied met een eigen waterstand. Polders zijn in de regel door waterkeringen omsloten.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In hoge gronden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven met de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren. Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens van het boezemgebied aan, een smalle bies de onderverdeling. Daar, waar een waterloop de grens van een stroomgebied vormt, is de bies onderbroken.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst.

De namen van gereglementeerde polders en waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men voor dit blad de N.A.P. registers van Noordbrabant.

Zie voor gegevens van de provincie Noordbrabant omtrent rivier- en zeewaterkeringen, bedijkingen, kanalen en vaarten, stromende wateren, boezems en bemalingen, overstromingen, overlaten, verveningen, grenstractaten, alg. reglementen, heemraad- en waterschappen en waterstanden, alsmede voor geraadpleegde literatuur het boekje „Beschrijving van de provincie Noordbrabant behorende bij de waterstaatskaart".

VERKLARING DER TEKENS

- Uitwateringssluis.
- Keersluis.
- Stuw.
- Grondduiker onder een waterleiding.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- 15,7 Hoogtecijfers in m t.o.v. N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg
- 5800 ha Grootte van polders en stroomgebieden in ha volgens meting op de kaart met de planimeter.
- Molen (turbine) gedreven door water.
- Administratieve grens van waterschappen. Waar de administratieve grens van een waterschap met de rijksgrens samenvalt is de rijksgrens aangegeven.
- Rijksgrens.

De waterstaatskaarten zijn, evenals het boekje „Beschrijving van de provincie Noordbrabant behorende bij de waterstaatskaart", à ƒ 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 50-W)

50

BREDA WEST

Universiteitsbibliotheek Utrecht

waterstaat documentatie kartografie

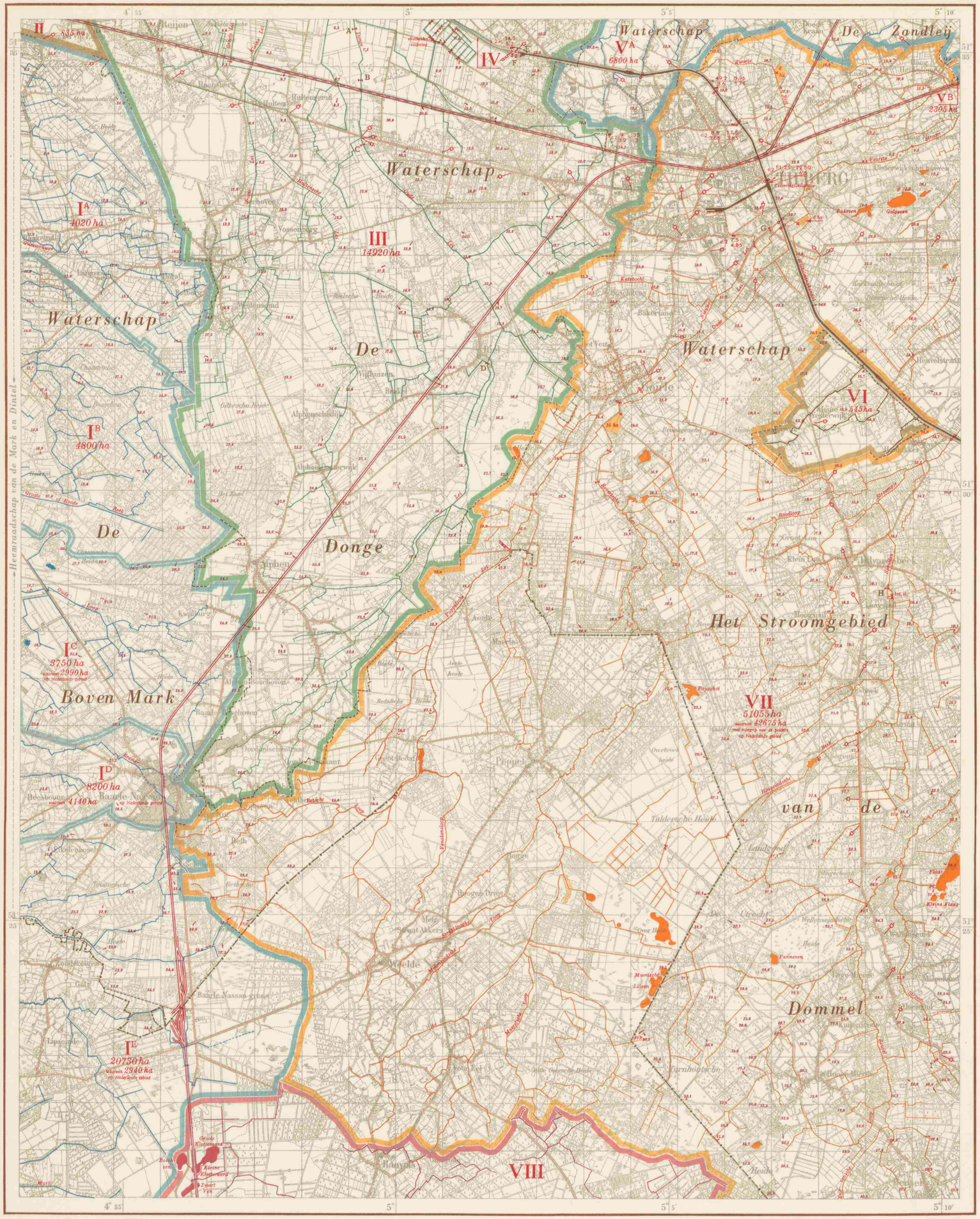

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50 000

Geertruidenberg west 44	Geertruidenberg oost 44	's-Hertogenbosch west 45
Breda west 50	Breda oost 50	Eindhoven west 51
		Valkenswaard west 57

Verkend in 1952-1953

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. De Singelgrachten van Breda en de Bovenmark ten zuiden van Breda

De Singelgrachten van Breda

De voornaamste op dit blad voorkomende waterloop van dit gebied is de Gilzewouwer. De Singelgrachten van Breda lozen vrij op de Mark. Het gebied, groot 4850 ha, is verdeeld in verschillende gebieden, waarvan het volgende gedeeltelijk op dit blad voorkomt:

I A. *Het gebied van de Molenlei met de zijtak de Gilzewouwer, groot 4020 ha. De Molenlei loost via een schotbalkstuw op de oostelijke singelgracht van Breda. Zie ook het blad Breda-West.*

De Bovenmark ten zuiden van Breda (I B—I E)

De voornaamste riviertjes, die op dit blad voorkomen, zijn: de Groote of Roode Beek, de Oude Loop en de Bremer.

De Bovenmark loost vrij op de Singelgrachten van Breda. Het gebied, groot 40 320 ha, is verdeeld in verschillende gebieden, waarvan de volgende gedeeltelijk op dit blad voorkomen.

I B. *Het gebied van de Chaamsche Beek, groot 4800 ha.*

I C. *Het gebied van de Strijbeeksche Beek, groot 3750 ha, waarvan 2990 ha in Nederland en 760 ha in België is gelegen.*

I D. *Het gebied, dat rechtstreeks op de Bovenmark beneden de stuw bij Meersel afwatert. Dit gebied is groot 8200 ha, waarvan 4140 ha in Nederland en 4060 ha in België gelegen.*

I E. *Het gebied van de Bovenmark boven de stuw bij Meersel. Dit gebied is groot 20 730 ha, waarvan 2940 ha in Nederland en 17 790 ha in België is gelegen.*

Voor de gebieden I A—I E zie ook het blad Breda-West.

II. Tweede pand van het Wilhelminakanaal

Van een op dit pand afwaterend gebied, groot 835 ha, komt een klein gedeelte op dit blad voor. Zie ook de bladen Breda-West, Geertruidenberg-West en -Oost.

III. Het stroomgebied van de Donge

De voornaamste riviertjes, die op dit blad voorkomen, zijn: de Donge, in de bovenloop Oude Lei en Lei genoemd, de Groote Lei, de Kleine Lei en de Hultensche Lei.

De Donge loost ten noorden van Geertruidenberg vrij op de Bergsche Maas. Het stroomgebied is, met inbegrip van de enclaves, welke deel uitmaken van de Belgische gemeente Baarle-Hertog, groot 27 330 ha. Zie ook de bladen Geertruidenberg-West en -Oost.

III A. *Het stroomgebied van de Donge, boven de uitmonding van de riolering van de gemeente Dongen in de Donge, komt gedeeltelijk op dit blad voor. Dit gebied is groot 14 920 ha.*

IV. Derde pand van het Wilhelminakanaal

De grootte van de boezem is 8 ha. Er wateren op dit pand geen gronden af. Het kanaalpeil bedraagt 7,50 m + N.A.P. Het pand komt gedeeltelijk op dit blad voor. Zie ook het blad Geertruidenberg-Oost.

V. Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen

De boezem loost door een uitwateringssluis tegenover Drongelen op de Bergsche Maas. Het gebied, dat er op afwatert, is groot 13 260 ha (zie ook de bladen Geertruidenberg-Oost, 's-Hertogenbosch-West en Eindhoven-West) en is verdeeld in verschillende gebieden, waarvan de volgende geheel of gedeeltelijk op dit blad voorkomen.

V A. *Het stroomgebied van de Zandlei, groot 6800 ha.*

V B. *Het stroomgebied van de Broeklei, groot 2305 ha.*
Van dit laatste gebied komt slechts een zeer klein gedeelte op dit blad voor.

VI. Vierde pand van het Wilhelminakanaal

De grootte van de boezem bedraagt 41 ha. Het kanaalpeil bedraagt 12,50 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 0,10 m — 0,20 m hoger. Het pand kan in droge tijden worden gevoed door een opmalingsinstallatie bij sluis no. 3; overigens wordt het Wilhelminakanaal gevoed door de Zuid-Willemsvaart. Zie ook het blad Eindhoven-West.

Van de op dit pand afwaterende gronden komt een gebied, groot 545 ha, op dit blad voor. Dit gebied ligt vrijwel geheel buiten waterschapsverband.

VII. Het stroomgebied van de Dommel

De voornaamste riviertjes, die op dit blad voorkomen, zijn: de Voorste Stroom, de Nieuwe Lei, de Poppelsche Lei, de Retsche Loop, de Venskensloop, de Oude Lei, de Rovertsche Lei, de Aa, het Straatloopke, de Moleneindsche Loop, de Roodloop, het Spruitenstroompje, de Hoogeindsche Beek, de Reuzel, de Stroom en de Belevensche Loop.

De Dommel loost via een schotbalkstuw onder de Vughterbrug te 's-Hertogenbosch en het beneden deze stuw gelegen gedeelte van de Dommel op de Dieze.

Het stroomgebied, groot 169 880 ha (zie ook de bladen 's-Hertogenbosch-West en -Oost, Eindhoven-West en -Oost en Valkenswaard-West en -Oost), waarvan 136 680 ha in Nederland en 33 200 ha in België is gelegen, is verdeeld in verschillende gebieden.

VII A. *Een gebied, dat afwatert op de Dommel van de stuw te Boxtel tot 's-Hertogenbosch. Dit gebied, dat gedeeltelijk op dit blad voorkomt, is groot 51 055 ha, waarvan 42 675 ha in Nederland en 8380 ha in België is gelegen.*

VIII. Het stroomgebied van de Nethe

Het gebied komt gedeeltelijk op dit blad voor en ligt bijna geheel in België. Zie ook het blad Valkenswaard-West.

VERKLARING DER TEKENS

- Electrisch gemaal (met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (e = centrifugaalpomp, s = schroefpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m opgegeven opvoerhoogte)
- Schutsluis
- Uitwateringssluis
- Inlaatsluis (Inl. sl.)
- Grondduiker
- Stuw
- Kleine windmolen
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal, geregeld waargenomen
- Peilschaal
- 18.8 Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg
- Spoorweg
- Riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- Administratieve grens van het waterschap
- Rijksgrens
- *175 ha* Grootte van boezem- of stroomgebied in ha volgens meting op topografische kaart 1 : 25 000 met de poolplanimeter

SLUIZEN EN STUWEN

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m boven N.A.P. Slagdrempel of dorpel	Stuwkruin	Bovenkant schotbalk of schuif
In de Donge				
A. Vaste stuw	2,55		6,30	
B. Vaste stuw	1,80		7,63	
C. Vaste stuw	1,94		8,73	
In de Lei				
D. Vaste stuw	1,52		12,76	
In het Wilhelminakanaal				
E. Sluis no. 3, *gekoppelde schutsluis tussen het derde en het vierde pand, drie paar puntdeuren, twee schutkolken, elk lang 65 m.*				
Bovenhoofd	7,50	10,10		
Tussenhoofd	7,50	6,85		
Benedenhoofd	7,50	5,10		
F. Spuisluis *in de spuileiding ten zuiden van sluis no. 3, één opening, afsluitbaar met een rolschuif*	6,00	10,50		
Ten westen van deze spuisluis bevindt zich in de spuileiding een overlaat, één opening, afsluitbaar met schotbalken.	12,00	9,30		9,80
De spuileiding met kunstwerken dient voor het afvoeren van via het Beatrixkanaal op het Wilhelminakanaal gebracht Dommelwater.				
In de Nieuwe Lei				
G. Schotbalkstuw	4,67	10,11		
Er wordt zo nodig opgestuwd voor watervoorziening van de nabijgelegen fabriek.				
In het Spruitenstroompje				
H. Schotbalkstuw	2,33	13,56		
In de Stroom				
I. Vaste stuw	2,51	25,35		

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de er in liggende waterlopen zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand.

De polders hebben de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterlopen en vennen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterlopen; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan. Daar, waar een waterloop de grens van twee gebieden vormt, vervalt de bies van het gebied, waartoe die waterloop behoort.

Bij belangrijke waterlopen en vennen is de naam in rood geplaatst.

Moerassen zijn met een kruisarcering aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Namen van waterschappen zijn in bruin aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn slechts aangegeven waar zij afwijken van die van de waterstaat. Belgisch gebied, gelegen binnen de algemene Rijksgrens, is op de onderdruk gearceerd aangegeven.

Voor nadere gegevens wordt verwezen naar het boekje: „Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de Waterstaatskaart". In dit boekje zijn gegevens opgenomen omtrent bedijkingen, boezems, grenstractaten, heemraadschappen, kanalen, overlaten, overstromingen, algemene reglementen, stromende wateren, verveningen, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men deel II van register VI (Noordbrabant) der N.A.P.-registers.

De Waterstaatskaarten zijn, evenals het boekje „Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de Waterstaatskaart", à *f* 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, 's-Gravenhage.

De kaarten en het boekje kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VII B. a. 795 (ed. 3, bl. 50-0)

Waterstaatse documentatie Kartografie
Universiteitsbibliotheek Utrecht

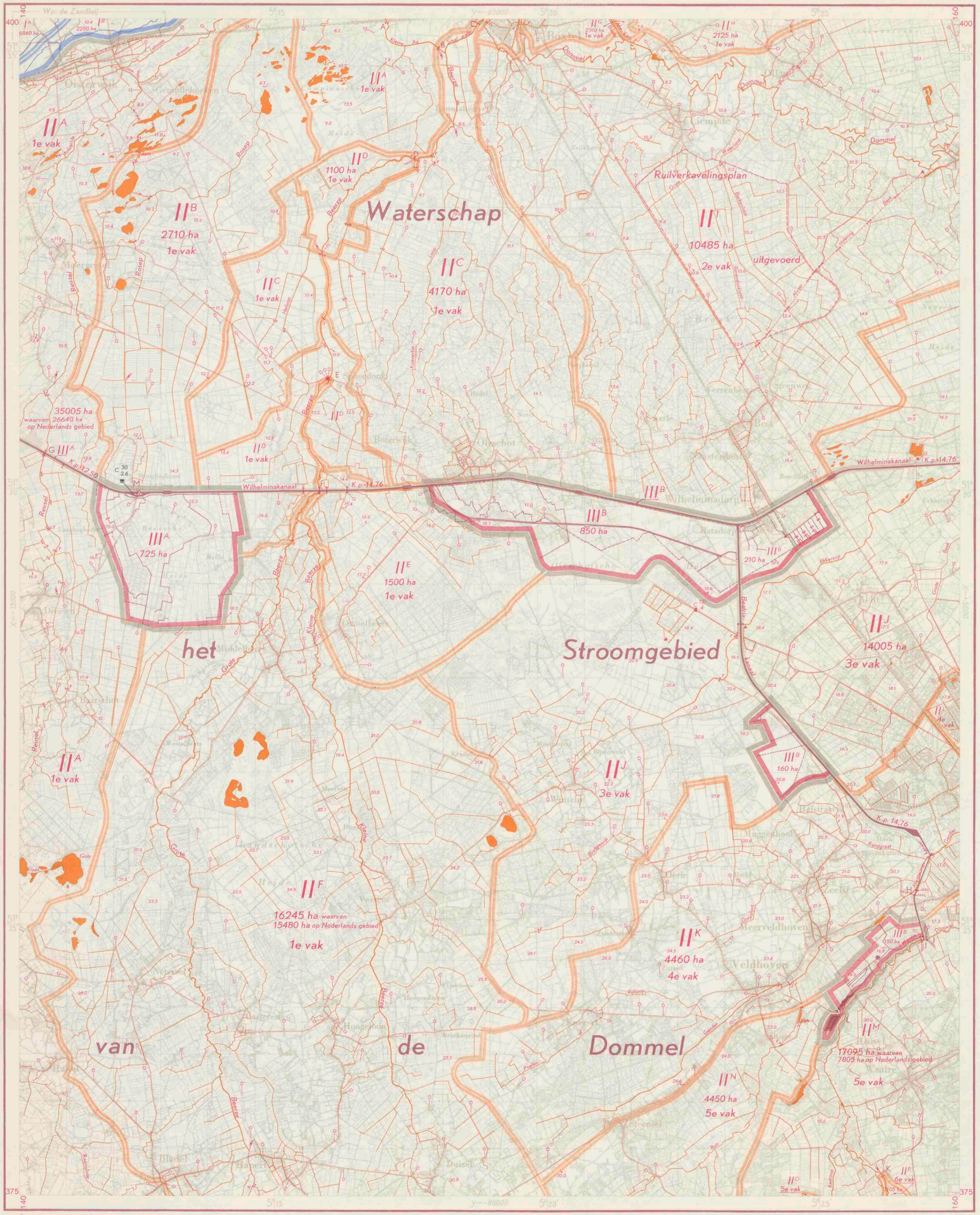

Afwateringseenheden

I. Afwateringskanaal 's-Hertogenbos—Drongelen

Het kanaal begint bij de doorlaatbrug, de zogenaamde Zestigelse brug, in de spoorweg naar Boxtel ten zuiden van 's-Hertogenbos en mondt tegenover Drongelen via een uitwateringssluis in de Bergse Maas uit.
Het gebied is groot 14 750 ha. Zie ook de bladen 's-Hertogenbos-West, Breda-Oost en Geertruidenberg-Oost.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor:

IA. Zandleij

Dit gebied, groot 6860 ha, loost te Cromvoirt op het Afwateringskanaal.

IB. Broekleij

Van dit gebied, groot 2290 ha, komt een deel van de hoge gronden, groot 2250 ha, op dit blad voor.

II. Dieze

De Dieze loopt van 's-Hertogenbos, waar ze in open verbinding staat met het benedenpand van de Zuid-Willemsvaart, naar de Maas bij Crèvecoeur.
Bij het beginpunt neemt ze tevens de rivieren de A en de Dommel op.
De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid is ongeveer 268 100 ha, waarvan 228 665 ha in Nederland.
Van de verschillende, tot deze afwateringseenheid behorende onderverdelingen komen op dit blad die voor, welke op de Dommel lozen.

Dommel

De Dommel ontspringt in België op de hoge gronden van Exel, Neerpelt en Peer. Tussen de grenspalen 182 en 183 komt zij in ons land, stroomt in nagenoeg noordelijke richting langs Valkenswaard, Eindhoven, Sint-Oedenrode en Boxtel naar 's-Hertogenbos, waar zij via de stuw in de Vughterbrug in de Stadsdommel overgaat, welke weer in de Dieze uitmondt.
Het is mogelijk ter ontlasting van de Beneden-Dommel via het verdeelwerk I en J water tot een maximum van 15 m³/sec af te voeren op het Afwateringskanaal, dat in open verbinding staat met het Beatrixkanaal.
Het totale gebied van de Dommel bedraagt 171 015 ha, waarvan 136 580 ha in Nederland.
De rivier de Dommel is als volgt in acht vakken onderverdeeld:

1e vak. Van de Vughterbrug tot de stuwen te Boxtel
Dit gebied is groot 66 285 ha, waarvan 57 140 ha in Nederland. Zie ook de bladen 's-Hertogenbos-West en -Oost, Breda-Oost en Valkenswaard-West.

2e vak. Van de stuwen te Boxtel tot de stuw te Sint-Oedenrode
Dit gebied is groot 10 485 ha en ligt geheel in Nederland. Zie ook de bladen 's-Hertogenbos-West en -Oost en Eindhoven-Oost.

3e vak. Van de stuw te Sint-Oedenrode tot de Hooidonkse molen
Dit gebied is groot 14 005 ha en ligt geheel in Nederland. Zie ook het blad Eindhoven-Oost.

4e vak. Van de Hooidonkse molen tot de stuw te Eindhoven
Dit gebied is groot 33 805 ha, waarvan 32 640 ha in Nederland. Zie ook de bladen Eindhoven-Oost en Valkenswaard-Oost.

5e vak. Van de stuw te Eindhoven tot de stuw ten zuiden van Waalre
Dit gebied is groot 30 785 ha, waarvan 19 105 ha in Nederland. In deze oppervlakte is begrepen een gebied, groot 765 ha, geheel in België gelegen, dat ook naar het 4e vak kan afwateren.
Zie ook de bladen Eindhoven-Oost en Valkenswaard-West en -Oost.

6e vak. Van de stuw ten zuiden van Waalre tot de molen van Dommelen
Dit gebied is groot 1105 ha en ligt geheel in Nederland.
Zie ook de bladen Valkenswaard-West en -Oost.

7e vak. Van de molen te Dommelen tot de Venbergse molen
Het gebied, groot 160 ha, ligt geheel in Nederland en komt niet op dit blad voor. Zie de bladen Valkenswaard-West en -Oost.

8e vak. Van de Venbergse molen tot de oorsprong
Het gebied, groot 14 385 ha, waarvan 1940 ha in Nederland, komt niet op dit blad voor. Zie de bladen Valkenswaard-Oost en -West.

Op dit blad komen de volgende vakken gedeeltelijk voor:

1e vak. Dommel van de Vughterbrug tot de stuwen te Boxtel (IIA t/m IIH)

De navolgende onderverdelingen komen geheel of gedeeltelijk op dit blad voor:

Esse Stroom (IIA en IIB)

Dit gebied, groot 38 445 ha, waarvan 26 640 ha in Nederland, wordt op dit blad als volgt onderverdeeld:

IIA. Rechtstreeks op de Esse Stroom afwaterend gebied
Het gebied is groot 35 020 ha, waarvan 26 640 ha in Nederland.
Een gebied van hoge gronden, groot 35 005 ha, waarvan 26 640 ha in Nederland, komt gedeeltelijk op dit blad voor.
De voornaamste, op dit blad voorkomende waterleidingen zijn: de Voorste Stroom, de Achterste Stroom en de Reusel.

IIB. Rosep
Het gebied van deze waterloop, groot 2710 ha, watert vrij op de Esse Stroom af.

Beerze (IIC t/m IIF)

Dit gebied, groot 23 015 ha, waarvan 22 250 ha in Nederland, wordt als volgt onderverdeeld.

IIC. Beerze van de stuw te Boxtel tot stuw D
Dit gebied is groot 4170 ha. Een deel van het water van het gebied kan via kunstwerk B in de Kleine A naar de Esse Stroom afwateren.
De voornaamste waterlopen zijn: de Beerze, in de benedenloop Smalwater geheten, de Heiloop en de Koevertse Loop.

IID. Beerze van stuw D tot de molen van Spoordonk (E)
Dit gebied is groot 1100 ha.

IIE. Beerze van de molen te Spoordonk (E) tot de grondduiker onder het Wilhelminakanaal (F)
Dit gebied is groot 1500 ha.

IIF. Beerze van de grondduiker onder het Wilhelminakanaal (F) tot de oorsprong
Het gebied is groot 16 245 ha, waarvan 15 480 ha in Nederland.

IIG. Rechtstreeks op het 1e vak afwaterend gebied
Het gebied is groot 2345 ha, waarvan de hoge gronden, groot 2310 ha, gedeeltelijk op dit blad voorkomen.

IIH. Beekse Waterloop
Het gebied is groot 2125 ha.

2e vak. IIJ Dommel van de stuwen te Boxtel tot de stuw te Sint-Oedenrode, groot 10 485 ha
De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Ollandse Loop, De Grote Waterloop, de Berendonkloop en de Berkenloop.

3e vak. IIJ Dommel van de stuw te Sint-Oedenrode tot de Hooidonkse molen, groot 14 005 ha
De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Bruggenrijt, de Ekkersrijt en de Grote Beek.

4e vak. Dommel van de Hooidonkse molen tot de stuw te Eindhoven (IIK en IIL)

IIK. Gender
Dit gebied, groot 4460 ha, loost via de riolering van Eindhoven op het 4e vak van de Dommel. Het kan ook via een sluis bij kunstwerk H op het Afwateringskanaal van de Dommel lozen.
De voornaamste waterlopen zijn: de Rundgraaf, de Poelen- of Rijtloop en de Dorpssloot.

IIL. Rechtstreeks op het 4e vak afwaterend gebied, groot 3125 ha

5e vak. Dommel van de stuw te Eindhoven tot de stuw ten zuiden van Waalre (IIM t/m IIO)

IIM. Rechtstreeks op het 5e vak afwaterend gebied
Dit gebied is groot 17 095 ha, waarvan 7805 ha in Nederland.

IIN. Run
Dit gebied is groot 4450 ha.
Ten behoeve van gebied IIIB (voor het deel, groot 150 ha) kan er door een sluisje even boven kunstwerk L water worden afgetapt.

Keersop boven de stuw bij de voormalige Keersoppermolen
Het gebied is groot 8475 ha, waarvan 6850 ha in Nederland.

IIO. Keersop tussen de stuw bij de voormalige Keersoppermolen en de stuw te Westerhoven.
Dit gebied is groot 4360 ha, waarvan 3375 ha in Nederland.

6e vak. IIP. Dommel van de stuw ten zuiden van Waalre tot de molen van Dommelen, groot 1105 ha.

III. Donge

De Donge, welke bij Geertruidenberg vrij op de Bergse Maas komt, staat in open verbinding met het eerste pand van het Wilhelminakanaal.
De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid is 31 275 ha.
Zie ook de bladen Breda-Oost en -West, Geertruidenberg-West en -Oost en Eindhoven-Oost.

Wilhelminakanaal

Het kanaal loopt van de Zuid-Willemsvaart bij Lieshout naar de Donge. Op dit blad komen de volgende panden gedeeltelijk voor:

IIIA. Vierde pand van het Wilhelminakanaal
Het wateroppervlak van het pand bedraagt 44 ha, de oppervlakte van de gronden, die er op afwateren, 1270 ha.

IIIB. Vijfde pand van het Wilhelminakanaal en het Beatrixkanaal
Het wateroppervlak van dit pand bedraagt 84 ha, de totale oppervlakte van de gronden, die er op afwateren, 1370 ha.

Sluizen en stuwen

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m Slag-drempel	+ N.A.P. Stuwpeil (streefpeil)
In de Kleine A			
A. Schotbalkstuw bij duiker onder de spoorbaan Tilburg—Boxtel; één opening	5,75	4,67	6,25
B. Stuw bij de mond van de Kleine A; twee openingen, ieder met een schuif, elke opening	2,80	5,10	
In de Beerze			
C. Stuw met twee openingen, ieder met een schuif, elke opening	2,00	5,03	
D. Schotbalkstuw; twee openingen, elke opening	3,95	6,93	8,00
E. Molensluis van de Spoordonkermolen; drie openingen, ieder met een schuif			
één opening voor de molen	1,05		z.p. 12,31
één opening voor de afwatering	1,15	10,53	w.p. 12,36
één opening voor de afwatering	0,90		(molenpeil)
F. Grondduiker onder het Wilhelminakanaal; één opening, afsluitbaar met schotbalken	4,00	11,99	
In de Reuzel			
G. Grondduiker met stuw onder het Wilhelminakanaal; één opening met schotbalken	3,82	10,20	±11,25
In het Afwateringskanaal			
H. Aflaatwerk; twee openingen, elk met een schuif, elke opening	5,75	13,49	
In de Dommel			
I, J. Verdeelwerk, bestaande uit twee schotbalkstuwen:			
I. één stuw beneden het Afwateringskanaal; twee openingen, elk	5,80	14,50	±16,00
J. één stuw boven het Afwateringskanaal; twee openingen, elk	5,80	14,50	±16,00
hoogte van de bodem tussen beide stuwen 14,05 m + N.A.P.			
K. Schotbalkstuw ten zuiden van Waalre; één opening met schotbalken	6,00	18,98	20,25
In de Run			
L. Schotbalkstuw (t.b.v. gebied IIIB); één opening	3,00	16,80	17,43[1]
In het Wilhelminakanaal			
M. Sluis no. 4, schutsluis tussen het vierde en vijfde pand met twee paar puntdeuren			
bovenhoofd	7,50	12,26	
benedenhoofd	7,50	10,10	
naast de sluis bevindt zich een overstort met uitwoelkom, één opening met schuif	6,00		

[1]) Hier mag alleen tussen maart en oktober worden gestuwd.

Verklaring der tekens

- elektrisch gemaal (voor inmalen) — Met opgave van het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte (C = centrifugaalpomp)
- rioolgemaal
- rioolzuiveringsinstallatie
- molen, door water gedreven
- uitwateringssluis
- inlaatsluis
- schutsluis
- grondduiker
- grondduiker, aan één zijde afsluitbaar
- stuw
- stuw, regelbaar
- peilschaal
- peilschaal, geregeld waargenomen
- peilmerk van het N.A.P.
- K.p. +14.05 kanaalpeil
- 10.5 hoogtecijfer
- in m + N.A.P.
- riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- verharde weg
- grens van het ruilverkavelingsblok
- 7805 ha grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
- administratieve grens van een waterschap (doorgaans alleen daar, waar zij afwijkt van de waterstaat)

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven. Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid echter is langs de gehele grens ongewijzigd voorgezet.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld.
De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven. De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Ruilverkavelingen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelingsblok.
Voor administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar: Beschrijving van de provincie Noord-Brabant, behorende bij de Waterstaatskaart.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon 070 - 183280.
De Waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, te 's-Gravenhage. Ook de Provinciale Beschrijvingen, behorende bij de Waterstaatskaart, zijn daar verkrijgbaar.

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1:50000

Geertruidenberg – Oost 44	's-Hertogenbos – West 45	's-Hertogenbos – Oost 45
Breda – Oost 59	Eindhoven – West 51	Eindhoven – Oost 51
	Valkenswaard – West 57	Valkenswaard – Oost 57

Herzien in 1958
Uitgave 1960

51

Eindhoven-West

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 51-W)
Universiteits-bibliotheek Utrecht
Waterstaat documentatie kartografie

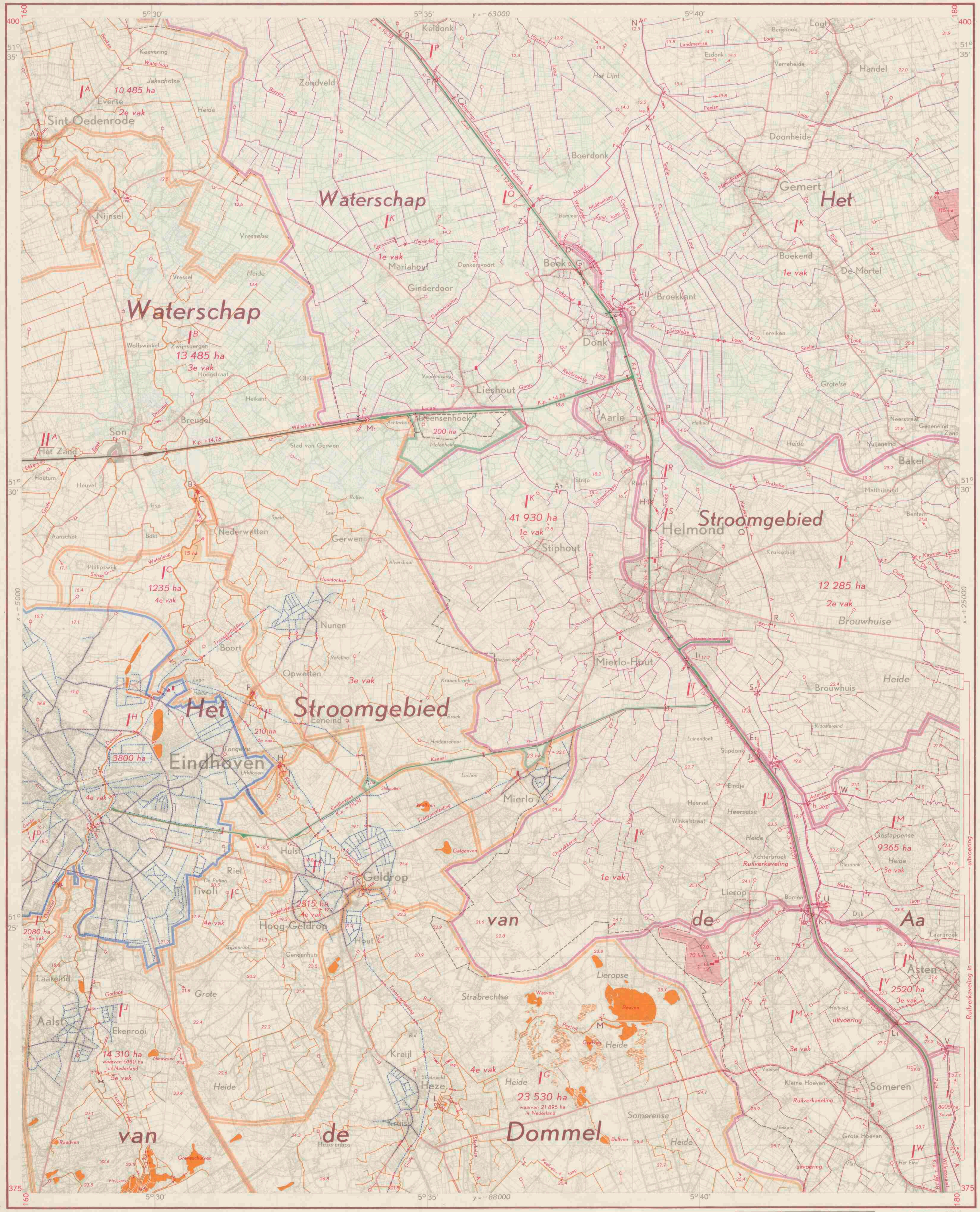

Afwateringseenheden

I. Dieze

De Dieze loopt van 's-Hertogenbos, waar ze in open verbinding staat met het beneden-pand van de Zuid-Willemsvaart, naar de Maas bij Crèvecoeur
Bij het beginpunt neemt ze tevens de rivieren de A en de Dommel (Stadsdommel) op.
De totale oppervlakte van deze afwateringseenheid is ongeveer 267 000 ha, waarvan ± 228 000 ha in Nederland.
Het gebied strekt zich uit over de bladen: 's-Hertogenbos-West en -Oost, Vierlingsbeek, Breda-Oost, Eindhoven-West en -Oost, Venlo-West, Herenthals-Oost, Valkenswaard-West en -Oost, Roermond-West en Peer.
Van de verschillende, tot deze afwateringseenheid behorende onderverdelingen komen op dit blad die voor, welke op de Dommel, de A en de Zuid-Willemsvaart lozen.

Dommel

De Dommel ontspringt in België op de hoge gronden van Exel, Neerpelt en Peer. Tussen de grenspalen 182 en 183 komt zij in ons land, stroomt in nagenoeg noordelijke richting langs Valkenswaard, Eindhoven, Sint-Oedenrode en Boxtel naar 's-Hertogenbos waar zij via de stuw in de Vughterbrug in de Stadsdommel overgaat; deze mondt weer in de Dieze uit.
Het is mogelijk, ter ontlasting van de Beneden-Dommel, via een verdeelwerk water tot een maximum van 15 m³/sec af te voeren via het Afwateringskanaal en het Beatrixkanaal naar het Wilhelminakanaal. Zie het blad Eindhoven-West.
Het totale gebied van de Dommel bedraagt, in afwijking met het genoemde op het blad Eindhoven-West, ongeveer 171 000 ha, waarvan ± 136 000 ha in Nederland. Van de acht vakken, waarin de Dommel is verdeeld, komen de navolgende gedeeltelijk op dit blad voor.

Tweede vak. Dommel van de stuwen te Boxtel tot stuw A te Sint-Oedenrode (I^A)
De oppervlakte van dit gebied is 10 485 ha. De voornaamste zijtak is de Beekse Waterloop, welke bij Olland in de Dommel stroomt. Zie ook de bladen 's-Hertogenbos-West en -Oost en Eindhoven-West.

Derde vak. Dommel van stuw A te Sint-Oedenrode tot sluis B van de Hooidonkse Molen (I^B)
Het gebied is groot 13 485 ha. De voornaamste waterlopen zijn de Hooidonkse Beek, de Grote Beek en de Ekkersrijt. Zie ook het blad Eindhoven-West.

Vierde vak. Dommel van sluis B van de Hooidonkse Molen tot stuw E te Eindhoven (I^C t/m I^H)

I^C. Het rechtstreeks op het vierde vak afwaterend gebied, met inbegrip van het poldertje, heeft een oppervlakte van 1250 ha.

I^D. Gender
De Gender loost via een riool door Eindhoven op het vierde vak van de Dommel. Het gebied is groot 3345 ha. Op dit blad wateren er geen gronden op af. Zie ook het blad Eindhoven-West.

I^E. De Kleine Dommel of Rul van de Opwettense Molen (F) tot de Kolse Molen (H). De oppervlakte van dit gebied is 210 ha.

I^F. De Kleine Dommel of Rul van de Kolse Molen (H) tot de stuw (J) te Geldrop. Het gebied is groot 2515 ha. De voornaamste waterloop is de Beekloop.

I^G. De Kleine Dommel of Rul boven de stuw te Geldrop. Het gebied heeft een oppervlakte van 23 620 ha en bestaat uit 23 530 ha hoge gronden en enkele bemalen gebieden welke een totale grootte van 90 ha hebben. Zie hiervoor ook het blad Valkenswaard-Oost.
Van de hoge gronden is 21 895 ha in Nederland gelegen.
De watervoorziening heeft plaats van uit het Kanaal door de Kempen en uit het zestiende en vijftiende pand van de Zuid-Willemsvaart.
De voornaamste waterlopen zijn de Peelrijt of Reeloop, de Peelvenloop, de Grote A, de Sterkselse A en de Kleine Dommel of Rul. Zie ook het blad Valkenswaard-Oost.

I^H. Gerioleerd gebied van Eindhoven c.a., groot 4160 ha

Slechts een deel van het gerioleerde gebied van Eindhoven, groot 3800 ha, komt op dit blad voor. De lozing geschiedt via de zuiveringsinstallatie van Eindhoven op de Dommel. Plannen om ook de gerioleerde gebieden van Heze, Leende, Mierlo, Geldrop, Aalst en Nunen op de zuiveringsinstallatie van Eindhoven aan te sluiten, verkeren in een vergevorderd stadium; de hoofdriolen in deze gebieden zijn daarom in dezelfde kleur aangegeven. De oppervlakten van deze gebieden zijn evenwel nog niet opgenomen. Zie verder de bladen Eindhoven-West en Valkenswaard-Oost.

Vijfde vak. Dommel van stuw E te Eindhoven tot de stuw ten zuiden van Waalre (I^I en I^J)

I^I. Rechtstreeks op het vijfde vak afwaterend gebied, groot 2080 ha. Zie ook de bladen Eindhoven-West en Valkenswaard-West en -Oost. Het oppervlaktecijfer van 17 095 ha, dat voor dit gebied op het blad Eindhoven-West voorkomt, is inclusief het gebied van de Tongelreep.

I^J. Tongelreep
Het gebied heeft een oppervlakte van 14 310 ha, waarvan 5160 ha in Nederland. De Tongelreep is ontstaan uit meerdere waterlopen, die in België ontspringen. Hij wordt in droge tijden uit het Kanaal door de Kempen van water voorzien. Zie ook de bladen Valkenswaard-West en -Oost.

A

De A ontstaat in de Peel op de grens van de gemeenten Asten en Someren uit verschillende waterlopen. De rivier stroomt langs Helmond en mondt nabij 's-Hertogenbos vrij in de Dieze uit. De A kan tevens afwateren via het Afleidingskanaal van Beek en Donk op het zesde pand van de Zuid-Willemsvaart en via het Afleidingskanaal van Stipdonk op het negende pand van de Zuid-Willemsvaart. Dit komt echter zelden voor. Het totale gebied van de A heeft een oppervlakte van ca. 87 000 ha.
Het stroomgebied van de rivier is in drie vakken verdeeld, welke gedeeltelijk op dit blad voorkomen.

Eerste vak. A van de Dieze tot het verdeelwerk O te Beek en Donk (I^K)
De totale oppervlakte van dit gebied is 54 345 ha. Het rechtstreeks afwaterend gebied van dit vak is 42 450 ha groot en komt slechts gedeeltelijk op dit blad voor. De voornaamste waterlopen, welke op dit blad voorkomen, zijn de Biezenloop, de Heieindse Loop, de Donkersvoortse Loop, de Goorloop, de Landmeerse Loop, de Peelse Loop en de Snelle Loop. Zie ook de bladen 's-Hertogenbos-Oost en -West, Vierlingsbeek en Venlo-West.

Tweede vak. A van het verdeelwerk O te Beek en Donk tot stuw T te Stipdonk (I^L)
Dit gebied is groot 12 285 ha. De voornaamste waterlopen zijn de Bakelse A, de Kaweise Loop, de Vlier en de Oude A. Zie ook het blad Venlo-West.

Derde vak. A boven Stipdonk (I^M t/m I^O)
De totale oppervlakte van dit gebied is 19 970 ha.

I^M. A van stuw T te Stipdonk tot stuw U ten oosten van sluis 10 in de Zuid-Willemsvaart. Dit gebied heeft met inbegrip van de polders een oppervlakte van 9445 ha. De voornaamste waterlopen zijn de Astense A, de Bekerloop, de Kleine A en de Meervense Loop. Zie ook de bladen Venlo-West en Valkenswaard-Oost.

I^N. A van stuw U ten oosten van sluis 10 in de Zuid-Willemsvaart tot stuw V ten zuiden van Asten.
Het gebied is groot 2520 ha. Zie ook het blad Venlo-West.

I^O. A boven stuw V ten zuiden van Asten.
De oppervlakte van dit gebied is 8005 ha. De voornaamste waterlopen zijn de Kievietsloop en de Eeuwselse Loop. Zie ook de bladen Venlo-West, Valkenswaard-Oost en Roermond-West.

Zuid-Willemsvaart

Het wateroppervlak, met inbegrip van het zesde pand van het Wilhelminakanaal, het Eindhovens Kanaal, het Kanaal Wessem-Nederweert en het Verbindingskanaal Briegden-Neerharen, is 447 ha, waarvan 294 ha in Nederland. De totale oppervlakte van de gronden, die direct op het kanaal afwateren, is 5065 ha, waarvan 1835 ha in Nederland. De Zuid-Willemsvaart loopt van de Maas te Maastricht tot de Gekanaliseerde Dieze te 's-Hertogenbos; hij heeft 19 schutsluizen en is verdeeld in 19 panden. De sluizen zijn genummerd van 0 tot en met 20. De sluizen nr. 1 en nr. 14 zijn opgeruimd. De navolgende panden komen geheel of gedeeltelijk op dit blad voor.

I^P. Vijfde pand van de Zuid-Willemsvaart (van sluis 4 tot sluis 5)
De grootte van het wateroppervlak bedraagt ± 13 ha. Dit pand, waarop geen gronden afwateren, komt slechts gedeeltelijk op dit blad voor. Zie ook het blad 's-Hertogenbos-Oost.
Het kanaalpeil bedraagt N.A.P. + 10,37 m. De waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger.

I^Q. Zesde pand van de Zuid-Willemsvaart (van sluis 5 tot sluis 6)
De grootte van het wateroppervlak bedraagt ± 13 ha. Via het Afleidingskanaal van Beek en Donk kan op dit pand een deel van het gebied van het Waterschap de A tot een maximum van ± 7 m³/sec afwateren. Op dit pand wateren geen gronden af.
Het kanaalpeil bedraagt N.A.P. + 12,55 m. De waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger.

I^R. Zevende pand van de Zuid-Willemsvaart (van sluis 6 tot sluis 7) met het zesde pand van het Wilhelminakanaal
De grootte van het gezamenlijke wateroppervlak bedraagt ± 28 ha. Het Wilhelminakanaal wordt gevoed door de Zuid-Willemsvaart, terwijl bovendien op dit pand een gebied van hoge gronden met een oppervlak van 200 ha kan afwateren.
Het kanaalpeil bedraagt N.A.P. + 14,76 m. De waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger.

I^S. Achtste pand van de Zuid-Willemsvaart (van sluis 7 tot sluis 8)
De grootte van het wateroppervlak bedraagt ± 14 ha. Op dit pand wateren geen gronden af.
Het kanaalpeil bedraagt N.A.P. + 16 34 m. De waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger.

I^T. Negende pand van de Zuid-Willemsvaart (van sluis 8 tot sluis 9) met het Eindhovens Kanaal
De grootte van het gezamenlijke wateroppervlak bedraagt ± 32 ha. Op het Eindhovens Kanaal, dat in open verbinding staat met de Zuid-Willemsvaart, lozen twee gebieden, samen 30 ha groot.
Via het Afleidingskanaal van Stipdonk bestaat de mogelijkheid om uit het gebied van het Waterschap de A tot een maximum van 5 m³/sec water op dit pand te brengen. De laatste jaren is hiervan echter geen gebruik gemaakt.
Het kanaalpeil bedraagt N.A.P. + 18,34 m. De waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger.

I^U. Tiende pand van de Zuid-Willemsvaart (van sluis 9 tot sluis 10)
De grootte van het wateroppervlak bedraagt ± 9 ha. Op dit pand wateren geen gronden af.
Het kanaalpeil bedraagt N.A.P. + 20,27 m. De waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger.

I^V. Elfde pand van de Zuid-Willemsvaart (van sluis 10 tot sluis 11)
De grootte van het wateroppervlak bedraagt ± 7 ha. Op dit pand wateren geen gronden af.
Het kanaalpeil bedraagt N.A.P. + 22,28 m. De waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger.

I^W. Twaalfde pand van de Zuid-Willemsvaart (van sluis 11 tot sluis 12)
Dit pand komt slechts gedeeltelijk op dit blad voor. De grootte van het wateroppervlak bedraagt ± 12 ha. Op dit pand loost een gebied met een oppervlakte van 305 ha. Zie ook het blad Valkenswaard-Oost.
Het kanaalpeil bedraagt N.A.P. + 24,78 m. De waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger.

II. Donge

De Donge, welke bij Geertruidenberg vrij op de Bergse Maas loost, staat in open verbinding met het eerste pand van het Wilhelminakanaal. Het tweede tot en met het vijfde pand van dit kanaal vormen een afzonderlijk onderdeel van de afwateringseenheid. Dit onderdeel is in een afwijkende kleur aangegeven. De totale grootte van de afwateringseenheid is 31 275 ha en strekt zich uit over de bladen Breda-Oost, Geertruidenberg-West en -Oost en Eindhoven-West en -Oost.

Wilhelminakanaal (tweede tot en met vijfde pand)

Het Wilhelminakanaal bestaat uit zes panden, waarvan het eerste en het laatste pand in open verbinding staan met respectievelijk de Donge bij Statendam en de Zuid-Willemsvaart (zevende pand) bij Lieshout.
De oppervlakte van het tweede tot en met het vijfde pand is, met inbegrip van het Zijkanaal naar Tilburg en het Beatrixkanaal, 165 ha; de grootte van de erop afwaterende gronden is 3490 ha. Van de afwateringseenheid komt slechts een deel van het vijfde pand op dit blad voor.

II^A. Vijfde pand van het Wilhelminakanaal

Dit pand staat open verbinding met het Beatrixkanaal. De gezamenlijke oppervlakte bedraagt 84 ha; de grootte van de erop afwaterende gronden is 1370 ha. Zie hiervoor het blad Eindhoven-West.
Het kanaalpeil is vastgesteld op N.A.P. + 14,76 m. Gewoonlijk is de waterstand 0,20 m hoger.

Toelichting

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden. Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.
Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen. Onderverdelingen, die een eigen waterstand en eigen lozingsmiddelen bezitten, zijn volgekleurd.
Ter wille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen, al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid echter is langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet.
De belangrijkste wateren zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid, waartoe zij behoren. De namen van deze wateren zijn in rood gesteld. De wateren in volgekleurde gebieden zijn in grijs aangegeven.
De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven.
De namen van gereglementeerde waterschappen of polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Ruilverkavelingen in verschillende stadia zijn, voor zover het de waterstaat betreft, op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelingsblok.
Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil in de verschillende provincies zie men de betreffende N.A.P.-registers.
Voor de geografische aanduidingen is de vereenvoudigde spelling toegepast.
Voor de administratieve gegevens betreffende de waterstaat, welke niet op dit kaartblad of in het randschrift zijn opgenomen, wordt verwezen naar het boekwerk „Beschrijving van de Provincie Noord-Brabant behorende bij de Waterstaatskaart" verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, 's-Gravenhage, waar ook de Waterstaatskaarten à f 5 per stuk verkrijgbaar zijn.
De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties, alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Boorlaan 2, te 's-Gravenhage, telefoon (070) 182610.

Verklaring der tekens

$C^{10}_{1.3}$	elektrisch gemaal — Met opgave van het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte (V = vijzel; C = centrifugaalpomp)
	rioolgemaal (capaciteit kleiner dan 5 m³/min)
	kleine windmolen
	molen, door water gedreven
	rioolwaterzuiveringsinstallatie
	schutsluis
	uitwateringssluis of afsluitbare duiker
	inlaatsluis
h	hulpsluis
	vaste stuw
r	regelbare stuw
	grondduiker
	grondduiker, aan beide zijden afsluitbaar
	bodemval
	peilschaal
Reg.	peilschaal, geregeld waargenomen (reg. = registrerend)
	peilmerk van het N.A.P.
K.p. + 10,37	kanaalpeil — in m t.o.v. N.A.P.
23.4	hoogtecijfer — in m t.o.v. N.A.P.
	riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
	verharde weg
	grens van het ruilverkavelingsblok
210 ha	grootte in ha volgens meting met de planimeter op de kaart 1 : 25 000
	administratieve grens van een waterschap
	moeras

Bewerking en lithografie: Rijkswaterstaat Directie Algemene Dienst
Druk: Topografische Dienst
Auteursrechten voorbehouden

Schaal 1 : 50 000

's-Hertogenbos-West 45	's-Hertogenbos-Oost 45	Vierlingsbeek-West 46
Eindhoven-West 51	Eindhoven-Oost 51	Venlo-West 52
Valkenswaard-West 57	Valkenswaard-Oost 57	Roermond-West 58

Herzien in 1960
Uitgave 1963

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 51-0)
leggerkaart waterstaatskartografie
ARCHIEF
Universiteits-bibliotheek Utrecht
waterstaats documentatie kartografie
Randblad
LEGGERKAART
afd. oost
Lade no. 85

Sluizen en stuwen

	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m + N.A.P. Slag-drempel	
In de Dommel			
A. Schotbalkstuw te Sint-Oedenrode (in de nieuwe Hambrug) met drie openingen, elke opening	5,80	7,53	s.p. 5.28
B. Molensluis van de Hooidonkse Molen; vier openingen, elk met schuif			z.s.p. 12,45 w.s.p. 12,60
opening voor linkerrad	1,95	11,40	
opening voor rechterrad	1,15	11,40	
ontlastopening naast linkerrad	1,05	11,40	
ontlastopening naast rechterrad	1,25	11,40	
C. Stuw bij de Hooidonkse Molen; vijf openingen, elk met schuif, totaal der dagwijdten (verkeert in sterk vervallen toestand)	6,00	11,15	
D. Houten noodstuw met drie openingen, elk afsluitbaar met schotbalken, elke opening	4,00	12,80	s.p. 13,83
E. Stuw te Eindhoven, in de brug genaamd „De Sluis"; twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening	7,00		b.v. 13,60 s.p. 15,30
In de Kleine Dommel of Rul			
F. Molensluis van de Opwettense Molen; drie openingen, elk met een schuif			z.s.p. 14,62 w.s.p. 15,05
opening voor linkerrad	0,80	13,41	
ontlastopening	1,00	13,40	
opening voor rechterrad	0,90	13,38	
G. Stuw bij de Opwettense Molen; twee openingen, elk met een schuif			
één opening	1,25	13,18	
één opening	1,25	13,16	
H. Molensluis voor de Kolse Molen; drie openingen, elk met schuif			z.s.p. 15,76 w.s.p. 16,16
opening voor linkerrad	1,30	14,71	
opening voor rechterrad (nu ontlastsluis)	1,10	14,73	
ontlastopening	1,05	14,71	
I. Ontlastsluis bij de Kolse Molen; twee openingen, elk met een schuif			
één opening	2,29	14,69	
één opening	2,24	14,67	
J. Stuw te Geldrop; twee openingen, elk met een schuif, elke opening	1,96	16,01	
K. Voormalige molensluis onder fabriek te Geldrop; twee openingen			z.s.p. 16,88 w.s.p. 17,36
één opening met schotbalken	2,00	16,10	
één opening met schuif (wordt opgeruimd)	1,30	16,01	
In de Grote A			
L. Schotbalkstuw bij kasteel te Heze	4,60	18,95	
In de Peelrijt of Reeloop			
M. Schotbalkstuw	2,00	23,10	
In de A			
N. Schotbalkstuw met drie openingen; buitenste openingen met schotbalken			s.p. 11,80
elke opening	3,00	9,20	
middelste opening met schuif	6,74	9,20	
O. Verdeelwerk bij Beek en Donk;			b.v. 11,50
aan de westzijde één opening met schotbalken	6,00		b.s. 13,80
aan de noordoostzijde een stuw; vier openingen, elk met een schuif, elke opening	2,00		b.v. 11,50 b.s. 11,80
P. Stuw bij Aarle, met zeven openingen; drie openingen met schuif, elke opening	1,87	12,27	s.p. 14,07
vier openingen met schotbalken, elke opening	1,90	12,27	s.p. 14,07
Q. Stuw ten noordoosten van Helmond; één opening met schuif	2,21	13,40	s.p. 15,80
twee schotbalkopeningen, elke opening	2,67	13,40	s.p. 15,80
R. Stuw boven de duiker onder de spoorlijn Helmond-Venlo; twee openingen, elk met schotbalken, elke opening	3,90	14,41	s.p. 16,40 b.v. 16,15
S. Verdeelwerk ten zuiden van Helmond gedeelte in de A; één opening met schotbalken. Gedeelte in de omleiding wordt buiten gebruik gesteld.	3,00		s.p. 16,80
T. Stuw bij de voormalige Stipdonkse Molen; vijf openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening	2,00	16,65	s.p. 18,80
U. Stuw met drie openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening	2,50	19,40	s.p. 21,05
V. Stuw met drie openingen;			s.p. 22,70
één opening met schuif	2,34	21,20	b.s. 22,70
twee openingen met schotbalken, elke opening	2,33	21,20	
In de Astense A			
W. Stuw met drie openingen;			s.p. 18,78
één opening met schuif	2,09	18,39	b.s. 19,69
twee openingen met schotbalken	2,09	18,39	
In de Snelle Loop			
X. Aflaatwerk met schotbalken	4,00	11,00	b.s. 11,50
In de Broek A			
Y. Aflaatwerk met schotbalken	4,00	11,95	b.s. 12,45
In de Donkersvoortse Loop			
Z. Schotbalkstuw	1,70	12,14	s.p. 12,30
In de Broekholtse Loop			
A¹. Schotbalkstuw met twee openingen; elke opening	2,55	13,07	s.p. 14,27
In het Afleidingskanaal Boerdonk-Keldonk			
B¹. Schotbalksluis; één opening	2,50		s.p. 10,06
C¹. Schotbalksluis; één opening	2,50		s.p. 11,38
In het Afleidingskanaal van Beek en Donk			
D¹. Aflaatwerk met vier openingen; elk afsluitbaar met een schuif, elke opening	2,00		b.v. 11,86 b.s. 13,50
In het Afleidingskanaal van Stipdonk			
F¹. Aflaatwerk met drie openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening	2,00		b.v. 17,00 b.s. 19,08
In de Zuid-Willemsvaart			
F¹. Sluis nr. 5. Schutsluis tussen het vijfde en het zesde pand, twee paar puntdeuren			
bovenhoofd	6,95	9,37	
benedenhoofd	6,95	8,37	
Aan de oostzijde van deze sluis een stroomduiker; drie openingen, elk afsluitbaar met een schuif	1,50		
G¹. Sluis nr. 6. Schutsluis tussen het zesde en het zevende pand, twee paar puntdeuren			
bovenhoofd	6,90	11,55	
benedenhoofd	6,90	10,55	
Aan de westzijde van deze sluis een stroomduiker; twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif	1,50		
H¹. Sluis nr. 7. Schutsluis tussen het zevende en het achtste pand, twee paar puntdeuren			
bovenhoofd	6,90	13,76	
benedenhoofd	6,90	12,76	
Aan de oostzijde van deze sluis een stroomduiker; twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif	1,00		
Aan de westzijde van deze sluis een stroomduiker; één opening, afsluitbaar met een schuif	1,70		
I¹. Sluis nr. 8. Schutsluis tussen het achtste en het negende pand, twee paar puntdeuren			
bovenhoofd	6,90	15,34	
benedenhoofd	6,90	14,34	
Aan de oostzijde van deze sluis een stroomduiker; één opening, afsluitbaar met een schuif	1,70		
Aan de westzijde van deze sluis een stroomduiker; twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif	1,00		
J¹. Sluis nr. 9. Schutsluis tussen het negende en het tiende pand, twee paar puntdeuren			
bovenhoofd	6,90	17,34	
benedenhoofd	6,90	16,34	
Aan de oostzijde van deze sluis een stroomduiker; twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif	1,00		
K¹. Sluis nr. 10. Schutsluis tussen het tiende en het elfde pand, twee paar puntdeuren			
bovenhoofd	6,90	19,27	
benedenhoofd	6,90	18,27	
Aan de westzijde van deze sluis een stroomduiker; twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif	1,00		
L¹. Sluis nr. 11. Schutsluis tussen het elfde en het twaalfde pand, twee paar puntdeuren			
bovenhoofd	6,90	21,28	
benedenhoofd	6,90	20,28	
Aan de oostzijde van deze sluis een stroomduiker; twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif	1,00		
In het Wilhelminakanaal			
M¹. Sluis nr. 5. Schutsluis tussen het vijfde en het zesde pand; twee paar naar het oosten en twee paar naar het westen kerende deuren	8,50	12,25	
De sluis vormt tevens de scheiding tussen de afwateringseenheden Dieze en Donge.			

s.p. = stuwpeil
z.s.p. = zomerstuwpeil
w.s.p. = winterstuwpeil
b.s. = bovenkant stuw
b.v. = bovenkant vloer

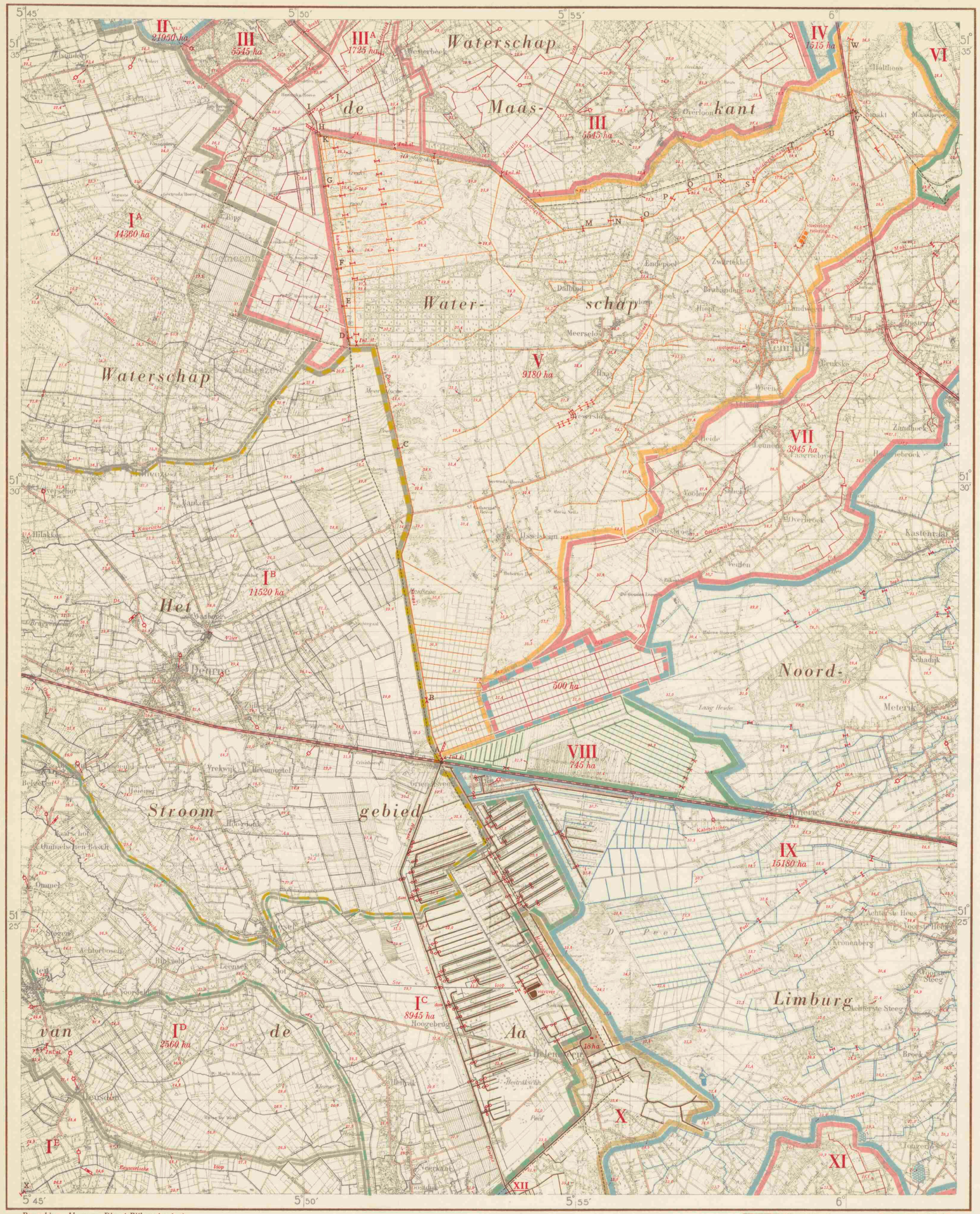

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50000

s-Hertogenbosch oost	Vierlingsbeek	
Eindhoven oost	Venlo west	Venlo oost
Valkenswaard oost	Roermond west	Roermond oost

Verkend in 1950–'51

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I Het stroomgebied van de Aa

De Aa loost bij 's-Hertogenbosch vrij op de Dieze. Het gebied is groot 88400 ha. Het stroomgebied is verdeeld in verschillende gebieden, waarvan de volgende gedeeltelijk op dit blad voorkomen:

I A De Aa van het verdeelwerk te Beek en Donk tot de Dieze

De voornaamste waterloop op dit kaartblad is de Snelle loop.
Dit gebied is groot 44360 ha.

I B De Aa van het verdeelwerk te Beek en Donk tot de stuw bij de spoorlijn Helmond-Venlo

De voornaamste waterlopen op dit kaartblad zijn: de Kaweische loop en de Vlier.
Dit gebied, groot 11520 ha, kan ook gedeeltelijk, via het Afleidingskanaal van Beek en Donk, op het zesde pand van de Zuidwillemsvaart lozen.

I C De Aa van de stuw bij de voormalige Stipdonksche watermolen, stuwpeil 18.90 m + N.A.P., tot de stuw ten oosten van Sluis 10 van de Zuidwillemsvaart

De voornaamste waterlopen op dit kaartblad zijn: de Astensche Aa en de Soeloop.
Dit gebied, groot 8945 ha, kan ook via het Afleidingskanaal van Stipdonk gedeeltelijk afwateren op het negende pand van de Zuidwillemsvaart.

I D De Aa van de stuw ten oosten van Sluis 10 van de Zuidwillemsvaart tot de stuw op ± 1500 m ten zuiden van Asten

Dit gebied is groot 2560 ha.

I E De Aa van de stuw ten zuiden van Asten (stuwpeil 22.70 m + N.A.P.) tot de stuw ten zuiden van de mond van de Eeuwselsche loop

De voornaamste waterloop in dit gebied is de Eeuwselsche loop. Zie ook de bladen Eindhoven Oost en Roermond West.

II Raam

Dit gebied, groot 21950 ha, komt voor een klein gedeelte op dit blad voor.
Zie ook het blad Vierlingsbeek.

III Sambeeksche Uitwatering

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Laclaria beek en de Kleine beek.
Dit gebied is groot 5545 ha.
Zie voorts het blad Vierlingsbeek.

III A Oploosche Molenbeek boven de molen te Oploo

Het stuwpeil van de molen is 18.70 m + N.A.P. Dit gebied is groot 1725 ha.
Zie ook het blad Vierlingsbeek.

IV St. Jansbeek

Dit gebied is groot 1515 ha.
Zie voorts het blad Vierlingsbeek.

V Afleidingskanaal van het Peelkanaal boven de voormalige Vierlingsbeekse molen

Het gebied is groot 9180 ha. De voornaamste waterloop is de Loobeek.
Het Peelkanaal kan door de inlaatduiker bij Griendtsveen water ontvangen uit het kanaal van Deurne.

VI Maas tussen de stuw te Sambeek en de stuw te Belfeld

Van dit gebied komt een klein gedeelte in de noordoostelijke hoek van dit blad voor.
Zie ook het blad Venlo-Oost.

VII Geijsterensche Molenbeek

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Oostrumsche beek en de Boschhuizer Maas.
Het gebied is groot 3945 ha. Tevens kan op de Oostrumsche beek een gebied, groot 500 ha, gelegen ten noorden van gebied VIII afwateren.
Zie ook het blad Venlo-Oost.

VIII Noorderssloot

Dit gebied is groot 745 ha.
Er kan water worden ingelaten uit het kanaal van Deurne, door een inlaatsluis ten noorden van Griendtsveen.
Het gebied loost door middel van de Noorderssloot bij Blerick op de Maas.
Zie ook het blad Venlo-Oost.

IX Grote Molenbeek

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Lolle beek, de Peelloop, de Kabroeksche beek en de Schorfeenloop.
Dit gebied is groot 15180 ha en ontvangt tevens een gedeelte van het water van een gebied, groot 500 ha, gelegen ten noorden van gebied VIII (Noorderssloot).
De Groote Molenbeek loost, via een overstort bij Wansum, op de Maas.
Zie ook het blad Venlo-Oost.

X Kanaal van Deurne, Helenavaart en Noordervaart

Met deze kanalen liggen verschillende, ten behoeve van de verveining gegraven, wijken gemeen.
Het kanalencomplex kan worden gevoed uit het pand van de Zuidwillemsvaart gelegen tussen de sluizen 15 en 16.
De lozing geschiedt op het tussen de sluizen 15 en 13 gelegen pand van de Zuidwillemsvaart via de riolen en de schuiven in de deuren van de schutsluis aan het westelijke einde van de Noordervaart.
Rovendien staat het kanaal van Deurne, door een inlaatduiker bij Griendtsveen, water af aan het Peelkanaal.
Het kanaalpeil bedraagt gemiddeld 31.50 m + N.A.P.
In dit gebied ligt een poldertje van 18 ha, dat door een electrisch gemaaltje op de Helenavaart bemalen wordt.
Zie voorts het blad Roermond-West.

XI Everlosche beek

Van dit gebied komt een klein gedeelte in de zuidoost-hoek van dit blad voor.
Zie voorts de bladen Venlo-Oost en Roermond-West en -Oost.

XII De Neer

Dit gebied komt voor een zeer klein gedeelte op de zuidelijke rand van het blad voor.
Zie voorts het blad Roermond-West.

VERKLARING DER TEKENS

- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker.
- Inlaatsluis.
- Grondduiker.
- Grondduiker (afsluitbaar).
- Stuw.
- Electrisch gemaal (s = schroefpomp).
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Peilschaal (geregeld waargenomen).
- 12.1 Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Riolering (in de kleur van het betreffende gebied).
- 510 ha Grootte van een stroomgebied in ha, volgens meting op Topografische kaart 1 : 25.000 met de poolplanimeter.
- Administratieve grens van een waterschap.
- Provinciale grens niet samenvallend met waterschapsgrenzen.

SLUIZEN EN STUWEN

	Dagwijdte in m	Hoogte in m boven N.A.P. Stuwdrempel	Stuwkruin	bovenkant vaste schotbalk	Stuwpeil [1])
In het Peelkanaal					
A Inlaatsluis, aan de zuidzijde afsluitbaar met een tweedelige schuif. (Bovenkant schuif normaal 30,50 m + N.A.P., drempel 29,80 m + N.A.P.) Laat water in uit het Kanaal van Deurne in het Peelkanaal. Is bovendien aan noord- en zuidzijde afsluitbaar met schotbalken.	∅ 1,00				
B Dam met stuwduiker	∅ 1,00	28,76			30,08
C Vaste stuw	8,50		29,18	29,47	30,25
D Vaste stuw	8,50		28,18		29,20
E Vaste stuw	8,50		27,16		27,96
F Vaste stuw	8,50		26,53		27,34
G Vaste stuw	8,50		25,63		26,40
H Vaste stuw (vormt met stuw K het verdeelwerk aan de Vredepaal). Deze stuw laat normaal geen water door.	8,50		24,22	24,52	24,96
I Vaste stuw	2 × 3,50	23,52			24,43
J Vaste stuw	2 × 3,50	22,62			23,53
In het Afleidingskanaal					
K Schotbalkstuw (vormt met stuw H het verdeelwerk aan de Vredepaal).	4,00	24,35			25,15
L Schotbalkstuw dagwijdte boven stuwpeil	2,50 6,00	22,77			24,23
M Schotbalkstuw	2,50	22,14			23,78
N Schotbalkstuw dagwijdte boven stuwpeil	2,50 6,00	21,12			22,56
O Schotbalkstuw	2,50	20,76			21,91
P Schotbalkstuw dagwijdte boven stuwpeil	2,45 6,50	19,10			20,57
Q Schotbalkstuw	2,50	18,98			20,37
R Schotbalkstuw dagwijdte boven stuwpeil	2,50 6,00	17,04			18,84
S Schotbalkstuw dagwijdte boven stuwpeil	2,55 6,90	16,73			17,94
T Schotbalkstuw dagwijdte boven stuwpeil	2,50 6,00	16,19			17,35
U Schotbalkstuw Ten zuiden van deze stuw een duiker, afsluitbaar met schotbalken.	3,50 ∅ 1,00	15,47			16,48
V Schotbalkstuw	3,50	14,24			15,84
W Schotbalkstuw dagwijdte boven stuwpeil	2,50 6,50	12,94			14,73
In de Aa					
X Stuw bij de Eeuwselsche Loop een opening met schuif twee openingen met schotbalken, elk	2,13 2,13	22,65 22,65			23,85 23,85

[1]) De kolom „Stuwpeil" geeft aan tot welke hoogte het kunstwerk water kan keren.

TOELICHTING

De op deze kaart voorkomende boezems en stromende wateren zijn door verschillende kleuren aangegeven. In deze gebieden zijn de voornaamste waterleidingen en de vennen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water waarop zij afwateren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen; een smalle bies geeft de onderverdelingen van dit gebied aan. Van gebieden, welke afwateren op meer dan één boezem of stromend water, is de bies dienovereenkomstig geblokt. Daar waar een waterleiding de grens van het gebied vormt vervalt de bies.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst. Moerassen zijn aangegeven met kruisarcering in de kleur van het stromende water, waarop zij afwateren.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn slechts aangegeven, waar zij afwijken van die van de waterstaat.

Namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Voor nadere gegevens wordt verwezen naar het boekje: „Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de waterstaatskaart".

In dit boekje zijn onder meer gegevens opgenomen omtrent bedijkingen, boezems, grenstractaten, heemraadschappen, overlaten, overstromingen, polders, algemene reglementen, stromende wateren, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie men de betreffende N.A.P.-registers.

De waterstaatskaarten zijn, evenals het boekje „Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de Waterstaatskaart", á f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, Den Haag.

De kaarten en het boekje kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VII B a. 795
(ed. 3, bl. 52–W)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

waterstaat documentatie kartografie

VENLO WEST

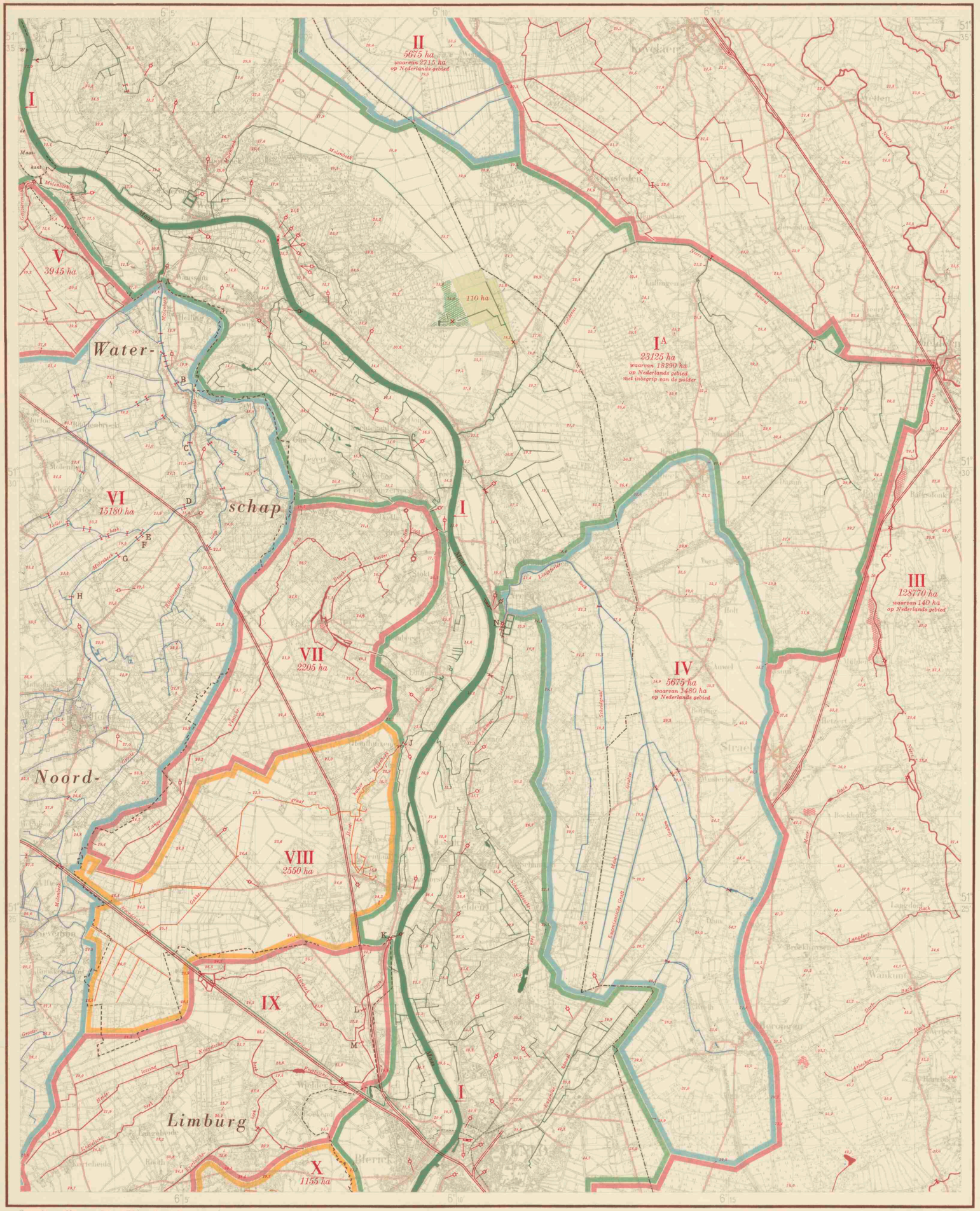

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I Maas tussen de stuw te Sambeek en de stuw te Belfeld
De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 570 ha.

I A Gebied direct lozend op de Maas
De voornaamste waterleidingen zijn: de Molenbeek, het Gelderns- of Nierskanaal, de Lommer- en Schandelosche beek en de Noordersloot.
Door het Gelderns- of Nierskanaal, dat ten noorden van Arcen vrij in de Maas uitmondt, kan water van de Niers naar de Maas worden afgevoerd.
Het gebied is groot 23125 ha, met inbegrip van een polder van 110 ha en met inbegrip van het op blad Venlo-West voorkomende gebied van de Noordersloot, gelegen bij Griendtveen, groot 745 ha.
Zie voorts de bladen Vierlingsbeek en Venlo-West.

II Ekkelsche Beek
Dit gebied komt aan de noordelijke rand van het blad voor. Het is groot 5675 ha en loost bij Afferden op de Maas.
Zie voorts het blad Vierlingsbeek.

III Niers boven de stuw ten noorden van de voormalige Villerse molen
Dit gebied komt aan de oostelijke rand van het blad voor en is ± 128770 ha groot.
Zie voorts het blad Roermond-Oost.

IV Lingsforterbeek boven de molen te Arcen
De voornaamste waterleidingen in dit gebied zijn: de Scheidgraaf, de Meut Graben, de Eugenianische Graft en de Leil Graben.
Dit gebied is groot 5675 ha.

V Geijsterensche Molenbeek boven de molen te Geijsteren
Dit gebied komt voor een gedeelte aan de noord-westelijke rand van dit blad voor.
Het is groot 3945 ha.
Zie voorts het blad Venlo-West.

VI Groote Molenbeek boven de stuw te Wansum
De voornaamste waterleidingen op dit kaartblad zijn: de Rijnbroekerloop en de Lollebeek.
Dit gebied is groot 15180 ha.
Zie voorts het blad Venlo-West.

VII Broekhuizer Molenbeek boven de voormalige Broekhuizer molen
De voornaamste waterloop is de Lange Vensche loop.
Dit gebied is groot 2205 ha.

VIII Houthuizer Molenbeek boven de afsluitbare duiker J.
De voornaamste waterloop is de Gekkegraaf.
Dit gebied is groot 2550 ha.

IX Everlosche beek boven de molen te Grubbenvorst
De voornaamste waterlopen op dit kaartblad zijn: de Mierbeek, de Lange Heidelossing en de Krayelsche Beek.
Zie voorts het blad Roermond-Oost.

X Springbeek boven de molen te Hout-Blerick
Van dit gebied komt een klein gedeelte aan de zuidelijke rand van dit blad voor.
Het is groot 1155 ha.
De Springbeek loost bij Hout-Blerick op de Maas.
Zie voorts het blad Roermond-Oost.

VERKLARING DER TEKENS

- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker.
- Keersluis.
- Gronddduiker.
- Stuw.
- Bodemval.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal (geregeld waargenomen).
- 22,6 Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Riolering. (In de kleur van het betreffende gebied).
- 5180 ha Grootte van een stroomgebied in ha, volgens meting op de topografische kaart 1 : 25.000 met de poolplanimeter.
- Administratieve grens van een waterschap.
- Rijksgrens.

SLUIZEN EN STUWEN

		Wijdte in de laag in m	Hoogte in m boven N.A.P. Slaketrompel of dorpel	Stuwkruin	Stuwpeil
In de Groote Molenbeek					
A	Overstort	11,—		10,97	
B	Schotbalkstuw, 3 openingen				
	westelijke opening	2,03			
	middelste opening	1,89	13,61		
	oostelijke opening	1,97			
C	Schotbalkstuw, 3 openingen				
	westelijke opening	1,98			
	middelste opening	1,97	15,14		
	oostelijke opening	1,97			
D	Schotbalkstuw, 2 openingen, elk	2,75	16,47		
	Dagwijdte boven stuwpeil; totaal	9,50			17,98
E	Schotbalkstuw, één opening	5,—	17,66		18,16
F	Schotbalkstuw, 2 openingen, elk	2,35	17,73		18,84
G	Schotbalkstuw, 2 openingen, elk	2,35	18,48		19,61
H	Schotbalkstuw, 2 openingen, elk	2,35	19,11		20,22
In de Geijsterensche Molenbeek					
I	Molensluis, 3 openingen				
	opening voor de molen	0,78	12,75		
	opening voor de afwatering	0,94	12,48		
	opening voor de afwatering	0,71	12,47		
In de Houthuizer Molenbeek					
J	Afsluitbare duiker	1,25	14,63		
In de Everlosche beek					
K	Molensluis (Slottermolen), 3 openingen,				
	opening voor de molen	0,70	15,19		
	opening voor de molen	0,50	14,43		
	opening voor de afwatering	0,40	13,81		
L	Schotbalkstuw	3,50	16,25		
	Dagwijdte boven stuwpeil	6,14			17,29
M	Schotbalkstuw	3,50	16,64		
	Dagwijdte boven stuwpeil	6,40			17,68
In de Lingsforterbeek					
N	Molensluis, 3 openingen				
	opening voor de molen	0,93	13,60		
	opening voor de molen	0,96	14,39		
	opening voor de afwatering	0,60	13,48		

TOELICHTING

Onder een polder wordt verstaan een complex landen, waarin de sloten en waterlopen zijn afgescheiden van de omringende wateren, dus een gebied met een eigen waterstand. Een polder heeft, in een lichtere tint, de kleur van de waterloop waarop hij afwatert.

Hoge gronden zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterleidingen en vennen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen, een smalle bies geeft de onderverdelingen van dit gebied aan.

Daar waar een waterleiding de grens vormt van het gebied, vervalt de bies.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst. Moerassen zijn aangegeven met een kruisarcering in de kleur van het stromende water, waarop zij afwateren.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn slechts daar aangegeven, waar zij afwijken van die van de waterstaat.

Namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Voor de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie men de betreffende N.A.P.-registers.

De waterstaatskaarten zijn á f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, Den Haag en kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 52-0)

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50000

Vierlingsbeek	
Venlo West	Venlo Oost
Roermond West	Roermond Oost

Verkend in 1950 - '51

Waterstaats-
documen-
tatie
Kartografie

VENLO OOST

ARCHIEF

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m.	Slag-drempel-diepte m — N.A.P.
A. Sluis aan de Wielingen. *Uitwateringssluis van het waterschap der Sluis aan de Wielingen, duikersluis, twee openingen, elk met één paar puntdeuren, één vloeddeur en één binnenschuif, elke opening*	*3,—*	*2,50*
B. Slapersluis *in het Uitwateringskanaal naar de Wielingen, duikersluis, vier openingen, elk met één deur en schotbalksponningen, elke opening*	*3,—*	*2,35*
C. Sluis in het Uitwateringskanaal naar de Wielingen, *drie openingen, elk met één schuif, de middelste opening*	*3,—*	*2,08*
elk der beide andere openingen	*2.50*	*2,08*
D. Sluis in het Uitwateringskanaal naar de Wielingen, *twee openingen, elk met één schuif, elke opening*	*3.—*	*1,74*
De sluizen C en D worden in den zomer wel gesloten ten einde te laag afstroomen van het water te voorkomen.		
E. Uitwateringssluis *van het Leopoldkanaal, vier openingen, elk met één paar eb- en één paar vloeddeuren, elke opening*	*6.—*	
buitenhoofd		*2.81*
binnenhoofd		*2,33*
F. Uitwateringssluis *van het Afwateringskanaal van de Leie, zes openingen, elk met één eb- en één vloeddeur, elke opening*	*3.60*	*2.07*

ZEEWATERKEERING.

Op Nederlandsch gebied wordt de zeewering op dit blad voorkomende gevormd deels door een duinenreeks van geringe afmetingen ,deels door dijken, of door beide achter elkaar. Zij bestaat uit :

den dijk van den Willem Leopoldpolder van de Belgische grens tot de Slapersluis in het Uitwateringskanaal naar de Wielingen (sluis B) ; de lengte bedraagt ongeveer 780 m ; het onderhoud berust bij den Willem Leopoldpolder ;

den dijk, lang ongeveer 250 m, vanaf sluis B en de duinenreeks van het waterschap Cadzand tot ongeveer 100 m bewesten de suatiesluis aan de Wielingen ; zij worden onderhouden door het waterschap Cadzand ;

de duinen en den dijk van het waterschap der Sluis aan de Wielingen van 100 m ten westen tot ongeveer 300 m ten oosten van genoemde suatiesluis. Met de sluis zijn zij in onderhoud bij het waterschap der Sluis aan de Wielingen ;

de duinen van het waterschap Cadzand van de aansluiting met de duinen van het waterschap der Sluis aan de Wielingen tot die vóór den Vlamingpolder ; zij worden onderhouden door het waterschap Cadzand ;

de duinen vóór den Vlamingpolder, de duinen van den Tienhonderdpolder en de noordelijke dijk van den Herdijkte Zwartepolder, lang ongeveer 500 m, welke in onderhoud zijn bij het waterschap voor het bestuur en beheer van de waterkeering van het calamiteuze waterschap Tienhonderd en Zwarte ;

de oostelijke dijk van den Herdijkte Zwartepolder, lang ongeveer 800 m, in onderhoud bij dien polder ;

de dijk van den Zwartepolder, lang ongeveer 180 m, aansluitende aan laatstgenoemden dijk, in onderhoud bij het waterschap voor het bestuur en beheer van de waterkeering van het calamiteuze waterschap Tienhonderd en Zwarte ;

een deel van den dijk van den Nieuwehovenpolder, in onderhoud bij het waterschap Groote St. Anna en Nieuwehoven.

BEDIJKINGEN.

In Zeeuwsch-Vlaanderen werden reeds zeer vroeg dijken aangelegd. De naam IJzendijke, die voor het eerst vermeld wordt in het jaar 984 wijst reeds op het bestaan van dijken.

Talrijke malen zijn deze gebieden geteisterd door overstroomingen. Deze ontstonden niet alleen tengevolge van stormvloeden, maar ook zijn meermalen de dijken doorgestoken om zich tegen een binnendringenden vijand te verdedigen. Zoo lag tegen het einde der 16de eeuw bijna geheel Zeeuwsch-Vlaanderen, met uitzondering van enkele stadjes, met de zee gemeen.

Hieronder volgt een staat van de op dit blad voorkomende bedijkingen.

	Jaar van		
	bedijking.	*over-strooming.*	*her-dijking.*
Aardenburgsche havenpolder	*1813*		
Antwerperpolder	*1417*	*1477*	*1506*
Austerlitzpolder	*1805*		
Beooster-Eede- en Hoogland van Sint-Kruispolder	*1672*		
Bewesten Terhofstedepolder	*vermeld 1423*		
Bewester-Eede-benoorden-Sint-Pietersdijkpolder	*1650*		
Bewester-Eede-bezuiden-Sint-Pietersdijkpolder	*1650*		
Biezenpolder	*1672*		
Brixuspolder	*vermeld 1417*		
Brugsche polder	*vermeld 1422*		
Capellepolder	*1422*		
Diomedepolder	*1827*		
Godefroipolder	*1718*		
Gouverneurspolder	*1716*		
Greveningepolder	*1282*	*1621*	*1681*
Groote Bladelingspolder	*1443*	*1682*	*—*
Groote Lodijkpolder	*1556*		
Groote Sint Annapolder	*1639 — 1640*	*1682*	*1690*
Herdijkte Zwartepolder	*1829*		
Isabellapolder	*1649*	*1682*	*—*
Kasteelpolder	*1737*		
Kievittepolder	*vóór 1500*		
Kleine Bladelingspolder	*1540*		
Kleine Lodijkpolder	*—*	*—*	*1634*
	1652 of 1653		
	1767	*1767*	*—*
Kleine Paspolder	*1795*	*1808*	*1808*
Krayenspolder	*1757*		
Lapschuurschegatpolder	*1639*	*—*	*1749*
Maneschijnpolder	*1282*	*1404*	*1407*
Mariapolder	*1808*		
Middelburgsche polder	*1701*		
Nieuwehovenpolder	*1554*	*— —*	*1597 1691*
Olieslagerspolder	*1803*	*1808*	*—*
Oudelandschepolder	*vermeld 1112*	*1624 1682*	*— —*
Papenpolder 1e ged.	*1700*		
Papenpolder 2e ged.	*1710*		
Robbemoreelpolder	*vermeld 1375*	*1808*	*—*
Sint Janspolder	*1502*	*1512 —*	*1527 1547*
Sluissche Havenpolder	*1861*		
Sophiapolder	*1807*		
Strijdersgatpolder	*1415*	*1477*	*1503*
Tienhonderdpolder	*1623*	*1662*	*—*
Verschepolder		*1682 1808*	*— 1820*
Vierhonderdpolder	*1403*	*—*	*1500*
Vierhonderd-beoosten-Terhofstedepolder	*1403*	*—*	*1617*
Vlamingpolder	*—*		
Vijfhonderd-in-Beooster-Eedepolder (Gen. Prins Willempolder)	*1650*		
Willem Leopoldpolder	*1873*		
Zandpolder	*vóór 1435*	*1682 1808*	*— 1820*
Zoutepannepolder	*vermeld 1555*	*—*	*1661*
Zuidzandepolder	*—*		
Zwartepolder	*1623*	*1682 1802*	*— 1803 (ged.)*
Zwinpolder	*1864*		

Universiteits-bibliotheek Utrecht

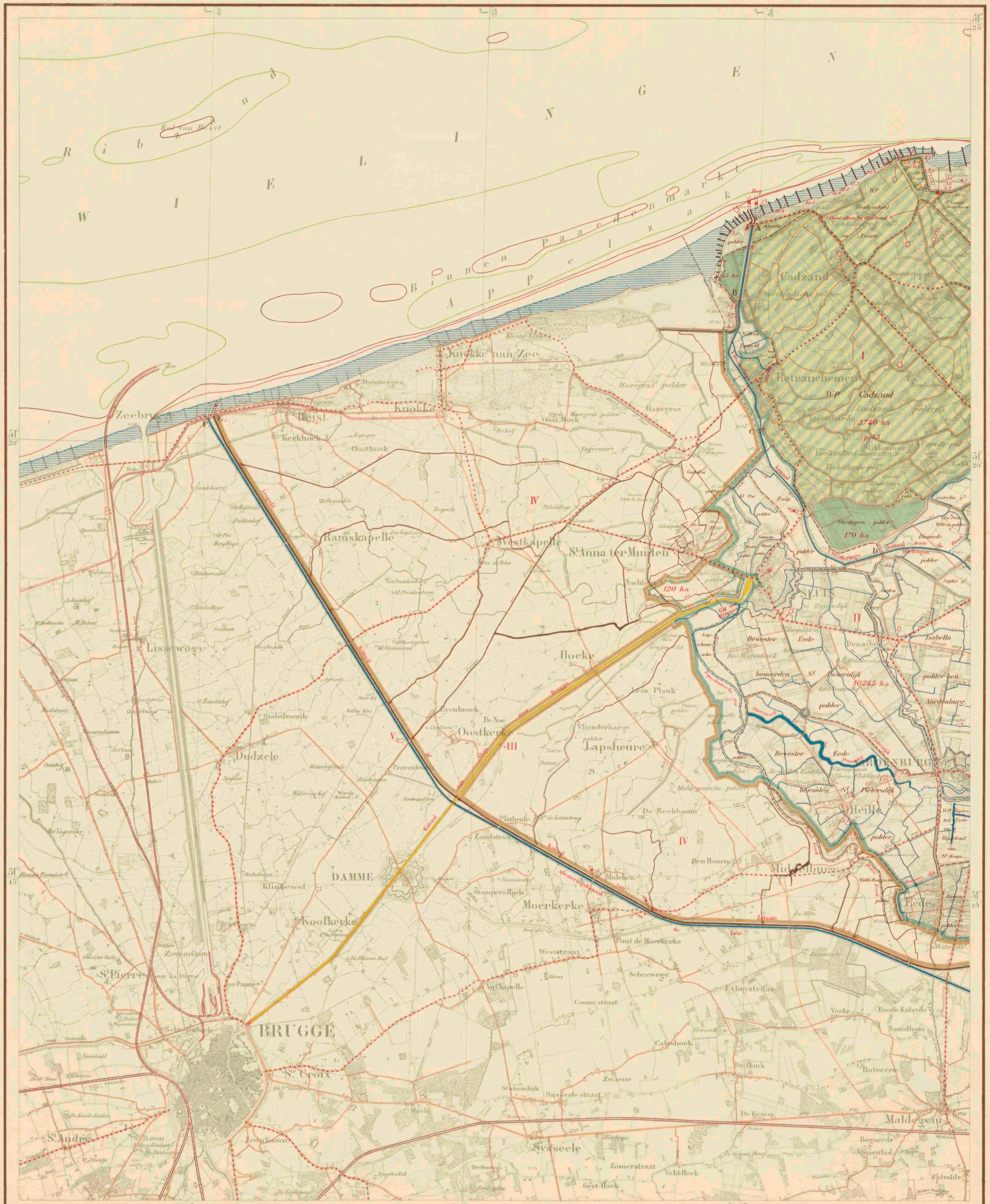

Schaal 1 : 50000.

Bewerking: Alg. Dienst, Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Herzien in 1936.

VII B.a.795 (ed. 3, bl. 53)

waterstaat documentatie kartografie

BOEZEMS EN STROOMENDE WATEREN.

I. Kleur van de rechtstreeks op zee uitwaterende gebieden.

II. Uitwateringskanaal naar de Wielingen.

Dit kanaal loopt van 100 m beoosten den Bakkersdam door den Nieuwe Passageulepolder, den Sophiapolder, den Diomedepolder en den Zwinpolder ; vervolgens door den Willem Leopoldpolder, doorsnijdt den Oudelandsche- en den Kievittepolder en mondt met een uitwateringssluis in zee uit. Het kanaal doet uitsluitend dienst als uitwateringskanaal.

De totale lengte van het kanaal bedraagt 14,7 km. De bodembreedte is 5 m bij Bakkersdam en 12 m bij de uitwateringssluis aan de Wielingen. De bodem ligt bij Bakkersdam op 1,40 m — N.A.P. en bij de uitwateringssluis op 2,50 m — N.A.P.

De Linie of Passageule, welke van den Kapitalen dam tot de aansluiting aan het Uitwateringskanaal een lengte heeft van 15,5 km, vormt hiermede één uitwatering.

De afstrooming door de sluis aan de Wielingen geschiedt tot een peil van ongeveer 1,25 m — N.A.P.

Een gebied, groot 11470 ha, is voor afwatering geheel op het kanaal aangewezen. Hiervan is 1225 ha polderland en 10245 ha boezemland of hooge gronden. Van dit laatste is 260 ha in België gelegen.

Een tweetal gebieden, 120 ha ten westen van Sluis en 45 ha ten zuiden van Waterlandkerkje, totaal dus ongeveer 165 ha, kunnen loozen, zoowel op het Uitwateringskanaal als op het Leopoldkanaal. Hiervan is ongeveer 100 ha in Nederland gelegen.

Van de Clarapolder, groot 725 ha, loost een gedeelte, groot 65 ha op den boezem van de Isabellasluis, een gedeelte, groot 575 ha op het Uitwateringskanaal naar de Wielingen en een gedeelte, groot 85 ha, zoowel op het Uitwateringskanaal als op den boezem van de Isabellasluis.

Ten slotte kunnen de gronden bemalen door het gemaal van het waterschap Cadzand eveneens hun water afvoeren naar het Uitwateringskanaal door de sluizen bij Retranchement en ten noordwesten van Cadzand. De oppervlakte van dit gebied bedraagt 3740 ha.

De sluizen C en D doen soms dienst om in droge tijden te laag afstroomen van het water in de boven deze sluizen gelegen kanaalgedeelten te voorkomen.

Het Uitwateringskanaal naar de Wielingen en de Linie of Passageule zijn in beheer en onderhoud bij het waterschap der Sluis aan de Wielingen.

Door het Zwin en de Linie of Passageule bestond vroeger een open verbinding tusschen de Schelde bij Sluis en den Braakman bij Biervliet. In 1786 werd de Linie aan de oostzijde door den Kapitalen dam en in 1787/88 aan de westzijde door den Bakkersdam afgesloten. In beide dammen werden zeesluizen aangelegd ten dienste van inundatie en afwatering.

De sluis in den Bakkersdam verviel reeds in 1807, terwijl de sluis in den Kapitalen dam buiten werking werd gesteld toen de Linie of Passageule te Bakkersdam in verbinding werd gebracht met het Uitwateringskanaal naar de Wielingen.

Het Uitwateringskanaal naar de Wielingen werd aangelegd toen door verzanding en aanslibbing van den Braakman en het Zwin de daarin uitwaterende sluizen onbruikbaar werden. Het werk werd uitgevoerd door het Rijk, aangevangen in 1870 en voltooid in 1875. Het werd in 1876 overgedragen aan het waterschap der Sluis aan de Wielingen.

III. Kanaal van Sluis naar Brugge.

Dit scheepvaartkanaal verbindt Sluis met Brugge. Te Brugge staat het in verbinding met het kanaal Gent—Oostende door een schutsluis bij de Dammepoort.

De totale lengte van het kanaal bedraagt 14,7 km, waarvan 1,1 km op Nederlandsch gebied. De breedte op K.P. is 27 m, in den bodem 15 m, de diepte 2,50 m — K.P. K.P. = 1,56 m + N.A.P., doch meestal is de waterstand 0,30 m hooger. De voeding geschiedt te Brugge uit het kanaal Brugge—Gent. Aflaten van water kan plaats hebben op het Leopoldkanaal door een aflaatwerk met zes openingen, ieder afgesloten door een schuif. Hiervan behoeft echter zelden gebruik gemaakt te worden.

Het Nederlandsch gedeelte is in beheer en onderhoud bij het Rijk. De haven te Sluis, lang ongeveer 100 m, is in beheer bij die gemeente. Het kanaal werd aangelegd in 1818 en doorgetrokken tot in de stad Sluis in 1858.

Er wateren geen gronden op het kanaal af.

IV. Leopoldkanaal of kanaal van Zelzate.

Dit geheel op Belgisch gebied gelegen kanaal loopt van Assenede naar Heist, bij welke laatste plaats het in de Noordzee uitstroomt. Het dient tot afwatering van gronden ten westen van de Braakman. Ongeveer 490 ha Nederlandsch gebied, 100 ha ten westen van Sluis, 95 ha ten westen van Eede, 260 ha ten zuidoosten van Sint Kruis en 35 ha ten zuidwesten van IJzendijke wateren op het kanaal af. Bovendien kunnen ongeveer 185 ha Nederlandsch gebied zoowel op dit kanaal als op het Uitwateringskanaal naar de Wielingen loozen. (Zie bij dit kanaal).

Het gedeelte van Heist tot de Put bewesten Boekhoute werd gegraven in de jaren 1842—1856. In 1890 en 1891 is het kanaal verlengd tot ten noordwesten van het dorp Assenede.

V. Afwateringskanaal van de Leie.

Dit geheel op Belgisch gebied gelegen kanaal loopt van de Leie bij Deinze voorbij Eekloo en Balgerhoek naar Heist, alwaar het op de Noordzee loost door sluis F. Ongeveer van den weg van Aardenburg tot Maldegem tot de uitmonding in zee loopt het evenwijdig met het Leopoldkanaal en gaat evenals dit met een grondduiker onder het kanaal van Sluis naar Brugge door. Het dient hoofdzakelijk tot afwatering van het gebied om Gent. Tot Balgerhoek, alwaar zich een stuw in het kanaal bevindt, wordt het evenwel ook gebruikt voor scheepvaart.

Lengte van de Leie af tot de stuw te Balgerhoek 27.455 km.

TOELICHTING.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand aangegeven. Onder waterstaatkundigen polder wordt verstaan een gebied, door waterkeeringen omsloten, waarvan alle waterloopen onderling in open gemeenschap staan. De waterstaatkundige polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hooge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. Hierin zijn de belangrijkste waterleidingen aangegeven met de kleur van den boezem of het stroomende water waarop zij afwateren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen.

Bij belangrijke boezems en stroomende wateren is de benaming in rood geplaatst. Pijltjes in rood geven de richting van den stroom aan.

De namen van waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens omtrent kanalen, reglementen, waterschappen of polders, die geheel of gedeeltelijk in het gebied waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, overstroomingen, waterstanden en verwijzing de beschrijving van de Provincie Zeeland, behoorend bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEEKENS.

- Oliegemaal met centrifugaalpomp, met aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte.
- Uitwateringssluis.
- Grondduiker onder een waterleiding.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal geregeld waargenomen. (reg. = registreerend).
- Peilschaal.
- p.-1.25 Polderpeil } in m ten opzichte van N.A.P.
- 12.7 Hoogtecijfer } in m ten opzichte van N.A.P.
- Verharde wegen.
- Spoorwegen.
- Tramwegen.
- 3740 ha Grootte van polders en boezemgebieden in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Waterkeerende dijk.
- Dijkverdediging en hoofden.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 25 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „
- Rijksgrens.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn alleen aangegeven, waar ze afwijken van de waterstaatkundige grenzen.

De waterstaatskaarten zijn à f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN

NEUZEN (WEST)

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m	Slagdrempeldiepte m — N.A.P.
A. *Uitwateringssluis van het waterschap Groede en Baanst, twee openingen, ieder met twee vloeddeuren en één schuif, elke opening*	1,56	1,42
B. *Uitwateringssluis van het waterschap Groot- en Klein Baarzande, één opening, twee paar vloeddeuren, één paar ebdeuren en twee schuiven*	2,25	1,25
C. *Uitwateringssluis van het waterschap voor de uitwatering door de sluizen bij Nummer Een in den Hoofdplaatpolder, één opening, twee paar vloeddeuren en één schuif*	3,50	2,25
D. *Uitwateringssluis van den Hoofdplaatpolder (oostelijk deel), één opening, twee vloeddeuren en twee schuiven*	1,20	0,58
E. *Uitwateringssluis van den Paulinapolder, één opening, twee vloeddeuren en één schuif*	1,—	+ 0,32
F. *Uitwateringssluis van het waterschap voor de uitwatering van de polders te Biervliet, één opening, twee paar vloeddeuren en twee schuiven*	3,—	1,78
G. *Uitwateringssluis van den Koninginnenpolder, één opening, twee vloeddeuren en één schuif*	1,—	1,45
H. *Uitwateringssluis van den Angelinapolder, één cirkelvormige opening, één klep en één schuif*	0,76	+ 0,19
I. *Isabellasluis. Uitwateringssluis van de Isabellawatering, twee openingen, elke opening twee paar puntdeuren en één schuif. De sluis is geheel dichtgeslibd*	2,50	1,16
K. *Uitwateringssluis van den De Dijckmeesterpolder, één opening, twee vloeddeuren en één schuif*	1,—	1,—

ZEEWATERKEERING.

De zeewering op dit blad voorkomende, wordt gevormd deels door een duinenreeks van geringe afmetingen, deels door dijken, of door beide achter elkaar.

Zij bestaat uit:

den dijk van den calamiteuzen Adornispolder met de daaraan aansluitende duinen in onderhoud bij het waterschap voor het bestuur en beheer der waterkeering van den calamiteuzen polder Adornis;

de duinen en dijken vóór den Baanstpolder, den 's-Gravenpolder, den Cletempolder en den Kleine polder in onderhoud bij het waterschap Groede en Baanst;

de duinen en dijken vóór de polders Oud- en Jong Breskens in onderhoud bij het waterschap voor het bestuur en beheer der waterkeering van het calamiteuze waterschap Oud- en Jong Breskens;

den dijk van den Elizabethpolder, van den Voispolder en van den Klein Baarzandepolder in onderhoud bij het waterschap Groot- en Klein Baarzande;

den dijk van den Nieuwe Havenpolder in onderhoud bij dien polder;

den dijk van den calamiteuzen Hoofdplaatpolder en dien van den calamiteuzen Thomaespolder in onderhoud bij het waterschap voor het bestuur en beheer der waterkeering van de calamiteuze polders Hoofdplaat en Thomaes;

den dijk van den Paulinapolder, van den Elizabethpolder, van den Koninginnenpolder, van den Angelinapolder, van den van Dunnépolder en van den Clarapolder in onderhoud bij die polders;

den dijk van den Kleine Isabellapolder in onderhoud bij het waterschap Groote en Kleine Isabella;

den dijk ter lengte van 90 m, waarin gelegen de Isabellasluizen in onderhoud bij de Isabellawatering;

den dijk van den Groote Isabellapolder in onderhoud bij het waterschap Groote en Kleine Isabella en

den dijk van den De Dijckmeesterpolder in onderhoud bij dien polder.

BEDIJKINGEN.

In Zeeuwsch-Vlaanderen werden reeds zeer vroeg dijken aangelegd. De naam IJzendijke, die voor het eerst vermeld wordt in het jaar 384, wijst reeds op het bestaan van dijken.

Talrijke malen zijn deze gebieden geteisterd door overstroomingen. Deze ontstonden niet alleen tengevolge van stormvloeden, maar ook zijn meermalen de dijken doorgestoken om zich tegen een binnendringenden vijand te verdedigen. Zoo lag tegen het einde der 16de eeuw bijna geheel Zeeuwsch-Vlaanderen, met uitzondering van enkele stadjes, met de zee gemeen.

Hieronder volgt een staat van de op dit blad voorkomende bedijkingen.

	Jaar van Bedijking.	Jaar van Overstroming.	Herdijking.
Adornispolder	vóór 1554	1570	1619
Ameliapolder	1630		
Angelinapolder	1847		
Aniwerperpolder	1417	1477	1506
Austeritzpolder	1803		
Baanstpolder	1510	1590	1611
Bocoster Eede en Hoogland van St. Kruis-polder	1672		
Beukelspolder	1704	1808	1808
Biezenpolder	vóór 1672		
Blokepolder	1669		1612
Brandkreekpolder	1711	—	1775
Britspolder	—	1808	1809
Brugsche vaartpolder	1684		
Buizenpolder	1538		
Capellepolder	1423		
Catelijnepolder	1577	1621	1651
Christoffelpolder	1577		
Clarapolder	1614	1621	1650
		1788	1792
Cletempolder	vóór 1350	—	1613
Cranepolder	1709		
Dierentijdpolder	vermeld 1388	—	1617
Dierkensteenpolder	vermeld 1550	—	1651
Diomedepolder	1827		
Dijckmeesterpolder	1918		
Eickenpolder	1543		
Elizabethpolder (Biervliet)	1866		
Elizabethpolder (Breskens)	vermeld 1462	—	1639
Gars- en Grubekepolder	vermeld 1330	1632	1688 — 1595[?]
Geertruidspolder	1638		
Generale Prins Willem-polder 2e gedeelte	1650/51		
Gerard de Moorspr.	vóór 1350	1570	1612/13
Gistelarepolder	1349	—	1613
Godepolder	vóór 1545	—	1613
Goudertzpolder	1693		
Goudenpolder	1542		
's-Gravenpolder	vermeld 1359	1570	1613
Groote Boompolder	1698		
Groote Cornelispolder	1643	1652	—
Groote Henricuspolder	1615	1625	1637
Groote Isabellapolder	1614	1621	1795
Groote Jonkvrouwpolder benoorden	1623	1675	1702
	—	—	1710
Groote Jonkvrouwpolder bezuiden	—	—	1702
Groote Lodijkpolder	1556	—	1711
Groote Oudenaspolder	—	—	1711
Groote St. Annapolder	1639	1682	1690
Groote Zoutepolder	vóór 1377	—	1524
	—	—	1619
Groote Zuiddiepepolder	—	—	1688
Heerenpolder	vóór 1350	—	1619
Helenapolder	1691		
Hoofdplaatpolder	1775/8		
Isabellapolder	1649	1682	—
Lampolder	vóór 1550	—	1613
Jeronimuspolder	1501	—	1547
		1708	1711
Jong Baarzandepolder	1616	1662	1663
			1740
Jong Breskenspolder	—	—	1510
		1570	1610
Klein Baarzandepolder	1610		
Kleine Boompolder	1698		
Kleine Cornelispolder	1650		
Kleine Henricuspolder	1660	—	1757
		—	1794
Kleine Isabellapolder	—	—	1794
Kleine Jonkvrouwpolder benoorden	1653		
Kleine Oudenaspolder	—	1708	1711
Kleine polder	1612	1662	
Kleine St. Annapolder	1639/40	1682	1690
Kleine Zoutepolder	vóór 1377	—	1524
		1377	1808
Kleine Zuidpolder	1688	1808	—
Koninginnepolder	1593	1808	—
Krakelpolder	1711		
Kruispolder	1616	—	1711
Lampolder	1596		
Lijsbettepolder	1556	—	1562
Magdalenapolder (Biervliet)	1600	—	1775
Magdalenapolder (Schoondijke)	1780		
Mantelspolder	1617		
Marguerietpolder	vóór 1377	—	1711
Mariapolder (Biervliet)	1666		
Mauritspolder	1614		
Mettenijepolder	1542	1583	1607
Nieuwe Groedache-polder	1612	1623	1623
Nieuwe Havenpolder	1742		
Nieuwehoornspolder	1554	—	1597
		—	1691
Nieuwe Passageule-polder	1788		
Nieuweveldpolder	—		
Noordzeebekpolder	—		
Oranjepolder (IJzendijke)	1617	—	1620
Oranjepolder (Biervliet)	1618		
Oud Breskenspolder	—	—	1620
Oude Groedschepolder	1616		
Oude Haven of Zoetwaterpolder	1781		
Oude Passageulepolder (Eiland en Brandkreek)	—	1708	1711
Oude Passageulepolder (Gen. Prins Willempr.)	1650		
Oude Polder	vóór 1387	—	1613
Oude Stadspolder	—		
Parasijepolder	vóór 1555	—	1610/14
Parochiepolder	1636		
Paulinapolder	1845		
Philipsvispolder	1700		
Proostpolder	vóór 1350	—	1615
Roodepolder	vóór 1555	—	1610
Snouck Hurgronjepolder	1794		
Sophiapolder	1807		
Stampershoekpolder	1634		
St. Annapolder (Biervliet)	1636	1808	1808
Steenenpolder	vóór 1359	±1583	1610
St. Janspolder (Nieuwevliet)	1502	1512	1527
		—	1547
St. Jorispolder (St. Kruis)	1464	1499	1652
		1672	1711
St. Jorispolder (Zuidzand)	1513		
St. Lievenspolder	1484	1622	1711
Stoute of Zoutepolder	vóór 1560	—	1612
St. Philipspolder	vóór 1655		
St. Pieterspolder (Biervliet)	1699		
Thibautpolder	1788		
Thomaespolder	1845		
Thuispolder	1388	—	1613
Van der Bekepolder	—	—	1768
Van der Lingenspolder	1636	—	1686
Van Dunnépolder	1907		
Veerhoekpolder	1637		
Versepolder	vóór 1655		
Voispolder	1655	—	1610
Vrijepolder (Wp. Eiland en Brandkr.)	—	—	1711
Ir. (Gen. Prins Willempr.)	1650	1682	—
Vijfhonderd in beooten Biekepolder	1650		
Wilhelminapolder	1774		
Zachariaspolder 1e ged.	1709		
2e ged.	1740		
3e ged.	1774		
Zuidkerkepolder	vermeld 1555		
Zuidoosthoekpolder	—		
Zuidwesthoekpolder	—		
Zuidzandepolder	—		

BOEZEMS EN STROOMENDE WATEREN.

I. Kleur van de rechtstreeks op zee uitwaterende gebieden.

II. Uitwateringskanaal naar de Wielingen.

Dit kanaal loopt van 100 m beoosten den Bakkersdam door den Nieuwe Passageulepolder, den Sophiapolder, den Diomedepolder en den Zwinpolder; vervolgens door den Willem Leopoldpolder, doorsnijdt den Oudelandsche- en den Kweniepolder en mondt met een uitwateringssluis in zee uit. Het kanaal doet uitsluitend dienst als uitwateringskanaal.

De totale lengte van het kanaal bedraagt 14,7 km. De bodembreedte is 5 m bij Bakkersdam en 12 m bij de uitwateringssluis aan de Wielingen. De bodem ligt bij Bakkersdam op 1,40 m — N.A.P. en bij de uitwateringssluis op 2,50 m — N.A.P.

De Linie of Passageule, welke van den Kapitalen dam tot de aansluiting aan het Uitwateringskanaal een lengte heeft van 15,5 km, vormt hiermede één uitwatering.

De afstrooming door de sluis aan de Wielingen geschiedt tot een peil van ongeveer 1,25 m — N.A.P.

Een gebied, groot 11470 ha, is voor afwatering geheel op het kanaal aangewezen. Hiervan is 1225 ha polderland en 10245 ha boezemland of hooge gronden. Van dit laatste is 260 ha in België gelegen.

Een tweetal gebieden, 120 ha ten westen van Sluis, (zie Blad Sluis) en 45 ha ten zuiden van Waterlandkerkje, totaal dus ongeveer 165 ha, kunnen loozen, zoowel op het Uitwateringskanaal als op het Leopoldkanaal. Hiervan is ongeveer 100 ha in Nederland gelegen.

Van de Clarapolder, groot 725 ha, loost een gedeelte, groot 65 ha op den boezem van de Isabellasluis, een gedeelte, groot 575 ha op het Uitwateringskanaal naar de Wielingen en een gedeelte, groot 85 ha, zoowel op het Uitwateringskanaal als op den boezem van de Isabellasluis.

Ten slotte kunnen de gronden, bemalen door het gemaal van het waterschap Cadzand, eveneens hun water afvoeren naar het Uitwateringskanaal door de sluizen bij Retranchement en ten noordwesten van Cadzand. De oppervlakte van dit gebied bedraagt 3740 ha.

Het Uitwateringskanaal naar de Wielingen en de Linie of Passageule zijn in beheer en onderhoud bij het waterschap der Sluis aan de Wielingen.

Door het Zwin en de Linie of Passageule bestond vroeger een open verbinding tusschen de Schelde bij Sluis en den Braakman bij Biervliet. In 1786 werd de Linie aan de oostzijde door den Kapitalen dam en in 1787/88 aan de westzijde door den Bakkersdam afgesloten. In beide dammen werden zeesluizen aangelegd ten dienste van inundatie en afwatering.

De zeesluis in den Bakkersdam verviel reeds in 1807, terwijl de zeesluis in den Kapitalen dam buiten werking werd gesteld toen de Linie of Passageule te Bakkersdam in verbinding werd gebracht met het Uitwateringskanaal naar de Wielingen.

Het uitwateringskanaal naar de Wielingen werd aangelegd toen door verzanding en aanslibbing van den Braakman en het Zwin de daarin uitwaterende sluizen onbruikbaar werden. Het werk werd uitgevoerd door het Rijk, aangevangen in 1870 en voltooid in 1875. Het werd in 1876 overgedragen aan het waterschap der Sluis aan de Wielingen.

III. Waterleidingen in het waterschap Groede en Baanst.

Deze waterleidingen loozen door sluis A. De afstrooming geschiedt zoo laag mogelijk. Het afwateringsgebied bestaat uit 2710 ha boezemland en 798 ha polderland.

IV. Waterleidingen in het waterschap voor de uitwatering door de Sluizen bij Nummer Een in den Hoofdplaatpolder (Sluis C).

De afstrooming door sluis C geschiedt zoo laag mogelijk. Het afwateringsgebied bestaat uit ongeveer 5000 ha boezemland en 90 ha polderland.

V. Waterleidingen in het waterschap Biervliet.

Deze waterleidingen loozen door sluis F en kunnen tevens door het in 1925 gebouwde gemaal met een capaciteit van 90 m³ per minuut bij een opvoerhoogte van 2,5 m worden bemalen.

Het gemaal wordt in werking gesteld bij een boezemstand van 0,35 m — N.A.P.

Het gebied bestaat uit 400 ha boezemland en 1800 ha polderland.

VI. Leopoldkanaal of kanaal van Zelzate.

Dit geheel op Belgisch gebied gelegen kanaal loopt van Assenede naar Heist, bij welke laatste plaats het in de Noordzee uitstroomt. Het dient tot afwatering van gronden ten westen van de Braakman.

Ongeveer 490 ha Nederlandsch gebied, 100 ha ten westen van Sluis, 95 ha ten westen van Eede, 260 ha ten zuidoosten van Sint Kruis en 35 ha ten zuidwesten van IJzendijke wateren geheel op het kanaal af. Bovendien kunnen ongeveer 165 ha Nederlandsch gebied zoowel op dit kanaal als op het Uitwateringskanaal naar de Wielingen loozen. (Zie bij dit kanaal).

De afwatering van de onder VII beschreven boezem van de Isabellasluis heeft thans eveneens door het Leopoldkanaal plaats.

Het gedeelte van Heist tot de Put beoosten Boekhoute werd gegraven in de jaren 1842—1856. In 1890 en 1891 is het kanaal verlengd tot ten noordwesten van het dorp Assenede.

VII. Boezem van de Isabellasluis.

Op Nederlandsch grondgebied wateren ongeveer 240 ha geheel op dezen boezem af. Een deel van de Clarapolder groot 85 ha kan zoowel op het Uitwateringskanaal naar de Wielingen als op dezen boezem loozen.

Eveneens kan een gedeelte van de in België gelegen Zwartesluiswatering op den boezem van de Isabellasluis loozen. Al het water dat in Nederland en België op dezen boezem loost wordt thans, doordat de Isabellasluis geheel is dichtgeslibd, afgevoerd naar het Leopoldkanaal.

VIII. Afwateringskanaal van de Leie.

Dit geheel op Belgisch gebied gelegen kanaal loopt van de Leie bij Deinze voorbij Eekloo en Balgerhoek naar Heist, alwaar het op de Noordzee loost door een op het Blad Sluis voorkomende uitwateringssluis. Ongeveer van den weg van Aardenburg tot Maldegem tot de uitmonding in zee loopt het evenwijdig met het Leopoldkanaal en gaat eveneals dit met een grondduiker onder het kanaal van Sluis naar Brugge door. Het dient hoofdzakelijk tot afwatering van het gebied om Gent. Tot Balgerhoek, alwaar zich een stuw in het kanaal bevindt, wordt het evenwel ook gebruikt voor scheepvaart.

Lengte van de Leie af tot de stuw te Balgerhoek 27,455 km.

TOELICHTING.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand aangegeven. Onder waterstaatkundigen polder wordt verstaan een gebied, door waterkeeringen omsloten, waarvan alle waterlooopen onderling in open gemeenschap staan. De waterstaatkundige polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hooge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. Hierin zijn de belangrijkste waterlidingen aangegeven met de kleur van den boezem of het stroomende water waarop zij afwateren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen.

Bij belangrijke boezems en stroomende wateren is de benaming in rood geplaatst. Pijltjes in rood geven de richting van den stroom aan.

De namen van waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens omtrent kanalen, reglementen, waterschappen of polders, die geheel of gedeeltelijk in het gebied waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, overstroomingen, waterstanden en verwijzing de beschrijving van de Provincie Zeeland, behoorende bij de Waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEEKENS.

- e.90 / 25 — Electrisch gemaal
- v 8 — Oliegemaal
- met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp, v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m opgegeven opvoerhoogte.
- Uitwateringssluis.
- Hulpsl — Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Keersluis.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal geregeld waargenomen.
- Peilschaal.
- p~1,25 — Polderpeil (in m t.o.v. N.A.P.)
- 5.6 — Hoogtecijfer (in m t.o.v. N.A.P.)
- Verharde wegen.
- Spoorwegen.
- Tramwegen.
- 685 ha — Grootte van polders en boezemgebieden in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Waterkeerende dijk.
- Dijkverdediging en hoofden.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater drooggevallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 25 dm onder L.W.
- " " 50 " " "
- " " 80 " " "
- Rijksgrens.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn alleen aangegeven, waar ze afwijken van de waterstaatkundige grenzen.

De waterstaatskaarten zijn à f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN.

Schaal 1 : 50000.

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Herzien in 1936.

WEST 54

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 54-W)

NEUZEN (OOST)

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Waterstaat documentatie Kartografie

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m	Slagdrempeldiepte m — N.A.P.
A. Uitwateringssluis *van den Kleine Stellepolder, één opening met twee vloeddeuren*	0,60	bekl. vloer buitenfront 0,12 +
B. Uitwateringssluis *van den Mosselpolder, één opening met twee schuiven*	1,—	0,45
C. Uitwateringssluis *van den Stad Filippinepolder, één opening met twee schuiven*	1,25	0,10
D. Uitwateringssluis *van den Kanaalpolder, één opening met twee schuiven*	0,60	0,04
E. Uitwateringssluizen *van het waterschap Loven en Willemskerke en de polders Koude, Oud Westenrijk en De Louze.* Noordelijke (Nieuwe) sluis, *één opening, twee vloeddeuren en één schuif*	1,00	2,26
Zuidelijke (Oude) sluis, *één opening, drie vloeddeuren en één schuif*	1,53	1,60
F. Uitwateringssluis *van het westelijk deel van den Nieuw-Neuzenpolder, één opening, twee paar vloeddeuren en één schuif*	1,90	0,71
G. Uitwateringssluis *van de westelijke Rijkswaterleiding te Terneuzen op de westelijke buitenhaven, twee openingen, elk met twee paar vloeddeuren en één schuif, iedere opening*	2,50	2,58
H. Westschutsluis *te Terneuzen, tusschen het kanaal van Terneuzen naar Gent en de westelijke buitenhaven, twee paar vlood- en twee paar ebdeuren, schutkolklengte 140 m* — binnenhoofd	18,—	6,22
buitenhoofd		7,15
I. Middenschutsluis *te Terneuzen, tusschen het kanaal van Terneuzen naar Gent en de oostelijke buitenhaven (Westpoel), één paar vloeddeuren, één paar ebdeuren, één paar waaierdeuren en één paar stormdeuren, schutkolklengte 90 m* — binnenhoofd	12,—	3,89
buitenhoofd		stormdeuren 3,89 / waaierdeuren 3,91
K. Oostschutsluis *te Terneuzen, tusschen het kanaal van Terneuzen naar Gent en de oostelijke buitenhaven (Oostpoel), twee paar vloeddeuren, twee paar ebdeuren en één paar stormdeuren, schutkolklengte 125 m* — binnenhoofd	8,—	3,39
buitenhoofd		3,53
L. Uitwateringssluis *van de oostelijke Rijkswaterleiding, bestaande uit vijf sluisvakken in den Oostboer te Terneuzen.* Zuidelijke koker afsluitbaar met een klep en een schuif	4,50	3,10
Overige sluisvakken afsluitbaar ieder met twee paar vloeddeuren en een schuif	2,70	2,96
M. Uitwateringssluis *van den boezem van het waterschap Stoppeldijk c.a., twee openingen, elk met twee paar vloeddeuren en één schuif*	3,—	vloer sluis 3,01
N. Uitwateringssluis *van den Nijepolder, één opening, twee vloeddeuren en één schuif*	1,74	1,80
O. Westschutsluis *te Sas van Gent in den westelijken kanaalarm van het kanaal van Terneuzen naar Gent, twee paar puntdeuren,* schutkolklengte 90 m	12,—	
benedenhoofd		2,42
aanstuitigende spuisluis	3,88	2,42
bovenhoofd		2,02
aanstuitigende spuisluis	3,93	2,02
P. Middenschutsluis *te Sas van Gent in den middenkanaalarm van het kanaal van Terneuzen naar Gent, drie paar puntdeuren, twee schutkolken, benedenschutkolklengte 55 m, bovenschutkolklengte 27,85 m*	12,—	
De slagdrempels zijn even hoog		4,42
Q. Oostschutsluis *te Sas van Gent in het kanaal van Terneuzen naar Gent (Hoofdkanaal), twee paar puntdeuren, schutkolklengte 200 m*	26,—	
De slagdrempels zijn even hoog		7,37

ZEEWATERKEERING.

De zeewering op dit blad voorkomende wordt gevormd door:
den dijk van den Dijckmeesterpolder, van den Kleine Stellepolder, van den Mosselpolder, van den Stad Filippinepolder, van den Kanaalpolder, van den Nieuw-Neuzenpolder, van den De Louzepolder en van den Kouden Polder, alle in onderhoud bij de betreffende polders;
den dijk van den Loezenpolder, in onderhoud bij het waterschap Loven en Willemskerke;
den dijk van den calamiteuzen Nieuw-Neuzenpolder, in onderhoud bij het waterschap voor het bestuur en beheer der waterkeering van den calamiteuzen Nieuw-Neuzenpolder;
de Rijkswaterkeering met sluizen in Terneuzen, in onderhoud bij het Rijk;
den dijk van den Noordpolder, in onderhoud bij dien polder;
den dijk van den calamiteuzen Sertijnspolder, van den calamiteuzen Nieuw-Oenepolder, van den calamiteuzen Margaretapolder, van den calamiteuzen Kleine Huisenspolder en van den calamiteuzen Eendrachtspolder, alle in onderhoud bij het waterschap voor het bestuur en beheer der waterkeering van de calamiteuze polders Sertijnpeas, Nieuw-Oene, Margareta, Kleine Huisens en Eendracht;
den dijk van den Hellepatpolder, in onderhoud bij dien polder;
den dijk langs het kanaal van Stoppeldijk, in onderhoud bij het waterschap Stoppeldijk c.a.;
den dijk van den Ser Arendspolder, van den Hoogland polder en van den Nijspolder, in onderhoud bij het waterschap De vereenigde polders van Ossenisse;
den dijk van den Molenpolder, van den Kiezelpolder, en van den Perkpolder, in onderhoud bij het waterschap voor het bestuur en beheer der waterkeering van het calamiteuze waterschap Walsoorden.

BEDIJKINGEN.

In Zeeuwsch-Vlaanderen werden reeds zeer vroeg dijken aangelegd. De naam IJzendijke, die het eerst vermeld wordt in het jaar 934, wijst reeds op het bestaan van dijken.
Talrijke malen zijn deze gebieden getroffen door overstroomingen. Deze ontstonden niet alleen tengevolge van stormvloeden, maar ook zijn meermalen de dijken doorgestoken om zich tegen een binnendringenden vijand te verdedigen. Zoo lag tegen het einde der 16e eeuw bijna geheel Zeeuwsch-Vlaanderen, met uitzondering van enkele dorpen, met de zee gemeen.
Hieronder volgt een staat van de op dit blad voorkomende bedijkingen.

	Jaar van bedijking.	Jaar van overstroming.	Jaar van herdijking.
Aan- en Genderdijkpolder	1654	—	1671
Abdalepolder	—	1668	1617
		1654	
		1672	—
		—	1790
Autrichepolder	1620		
Boosten-Blij-benoorden-polder	—	1586	1595
		1596	1653
Boosten- en bewesten-Blijpolder	—	1586	1790
Bontepolder	1887		
Burg- en Zoutelandspolder	vermeld 1210		
Butpolder		1606	1606
Catharinapolder	1772	—	1846
Dekkerspolder	1906		
Dijckmeesterpolder	1918		
Eendrachtspolder	1777/79	1808	1808
Emmapolder	1845		
Engenaspolder	1846		
Gelinkpolder	1826		
Goesche Polder	1615	1682	—
	1808	1808	—
Groot-Cambronspolder	1707	—	1715
Groote Hengstdijkpolder	—		
Groote Huisenspolder	1695	1808	—
Groote of Oude St.-Albert polder	1610		
Groot of Oud-Ferdinandspolder	1716	1784	1787
Hawikpolder	—	—	1754
Hellepatpolder	1926		
Hooglandpolder	1620		
Kanaalpolder	1867		
Kanisvliet-binnenpolder	1650	—	1787
Kanisvliet-buitenpolder	—	—	1790
Kapellepolder	1614		
Katepolder	1613		
Kiezelpolder	—	1808	—
Klein-Cambronspolder	1770		
Kleine Hengstdijkpolder	—	—	1754
Kleine Huisenspolder	1713	1808	—
Kleine St.-Albert- of Sas-van-Gentpolder	1805		
Kleine Stellepolder	1867		
Kleine Zeevenaar- of Noordwesterijkpolder	1631	—	1699
		1791	1791
		1808	—
Klein- of Nieuw-Ferdinanduspolder	1716	1784	1787
Kouden Polder	1545	1791	1791
		1808	—
Krekepolder	1727		
Lievenspolder	—	1808	1808
Lippenspolder	—		
Loezepolder (De)	1851		
Louisinapolder (Akzel)	1844		
Lorenpolder	1542	1662	—
		1808	—
Margretapolder	1743	1799	—
		1802	—
		1808	—
Mariapolder (Walsoorden)	—	1808	—
		1906	1906
Moerbekepolder	1699		
Moerspuipolder	1767		
Molenpolder	—	1808	—
Musselpolder	1900		
Nieuw-beoosten-Blij-bewesten polder	1698		
Nieuwe Eglantierpolder	1631		
Nieuwe Karnemelkpolder	1698		
Nieuwe polder bij Sas-van-Gent	1826		
Nieuwe Zeevenaar en Koegorspolder	1631	1825	—
Nieuwe Zeevenaarpolder	—		
Nieuw-Neuzenpolder	1816		
Nieuw-Oenepolder	1845		
Nieuw-Papeschorpolder	1825		
Nieuw-Westenrijkpolder	1638		
Noordlandpolder	—	1808	—
Noordpolder bij Aksel	1606	1682	—
Noordpolder bij Terneuzen	1606	1682	—
		1808	—
Nijspolder	1610		
Oud-beoosten-Blij-bewindenpolder	1612		
Oude Eglantierpolder	1631		
Oude Karnemelkpolder	1600		
Oude Zeevenaarpolder	1598		
Oud-Vogelschor of Zuidwesterijkpolder	1700		
Oud-Westenrijkpolder	1665	1825	—
Overslagpolder	1672		
Papeschorpolder	1736		
Perkpolder	—	1808	—
Pilippinepolder	1700		
Piersenspolder	1864		
Poelpolder	1787		
Riedenpolder	1600		
Riet- en Wulfsijkpolder	1789		
Rammerstijkpolder	—		
Ser Arendspolder	1710	1825	—
Sertijnperaspolder	—	1682	1725
		1808	—
Serpaulispolder	1668		
Seisdijtzpolder	1856		
Sluispolder (Terneuzen)	—	1682	—
		1808	—
Smidsschorrepolder	1825		
Sparkespolder	—		
Stad-Filippinepolder	—		
St.-Annapolder	1638		
St.-Antonispolder	1650	—	1787
Stoppeldijkpolder	1646		
St.-Pieterspolder (Filippine)	1690		
Strooiorpepolder	1825		
Van-Lijndenpolder	1876		
Van-Remoorterpolder	1851		
Van-Wuijckhuijsepolder	1912		
Varenspolder	1698		
Verdronken poldertje ten zuidoosten van Filippine	1848		
Vergaertpolder	1854		
Vlaartpolder	1869		
Visscherspolder	1606	1682	—
Vloswijkpolder	1645	1682	—
		1808	—
Westdorpe of Nieuw-Vogelschorpolder	1807		
Westregtpolder	1615		
Wildelandenpolder	1662		
Willem III polder	1861		
Willemskerkepolder	1629	1682	—
Zuunslagpolder	1630 vóór		
Zandpolder	1435	1682	—
		1808	1829
Zeven-Trinitéepolder	1617		
Zoutepolder	—		
Zuiddorpepolder-Noordergedeelte	1663		
Zuiddorpepolder-Zuidergedeelte	1695/8		
Zuidpolder	1617		

TOELICHTING.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand aangegeven. Onder waterstaatkundigen polder wordt verstaan een gebied, door waterkeeringen omsloten, waarvan alle waterlopen onderling in open gemeenschap staan. De waterstaatkundige polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur.
Hooge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. Hierin zijn de belangrijkste waterleidingen aangegeven met de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen.
Bij belangrijke boezems en stroomende wateren is de benaming in rood geplaatst. Pijltjes in rood geven de richting van den stroom aan.
De namen van waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.
Zie voor gegevens omtrent kanalen, reglementen, waterschappen of polders, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterstanden en verwijzing de beschrijving van de provincie Zeeland, behoorende bij de Waterstaatskaart.

BOEZEMS EN STROOMENDE WATEREN.

I. Kleur van de rechtstreeks op zee uitwaterende gebieden.

II. Boezem van de Isabellasluis.

Op Nederlandsch grondgebied wateren ongeveer 240 ha geheel op dezen boezem af. Een deel van den op het blad Neuzen West voorkomenden Clarapolder, groot 85 ha, kan zoomede op het Uitwateringskanaal naar de Wielingen als op dezen boezem loozen.
Evenzeer kan een gedeelte van de in België gelegen Zwartelsuiswatering op den boezem van de Isabellasluis loozen.
Al het water, dat in Nederland en België op dezen boezem loost, wordt thans, doordat de Isabellasluis ten gevolge van verlanding van de Braakman geheel is dichtgeslibd, afgevoerd naar het Leopoldkanaal.

III. Leopoldkanaal of kanaal van Zelzate.

Het kanaal, dat geheel in België is gelegen, komt voor op de bladen Neuzen West en Sluis. Het loopt van Assenede naar Heist, bij welke laatste plaats het in de Noordzee uitstroomt. Het dient tot afwatering van gronden ten westen van de Braakman.
Ongeveer 490 ha Nederlandsch gebied wateren geheel op het kanaal af. Borendien kunnen ongeveer 165 ha Nederlandsch gebied zooveel op dit kanaal als op het Uitwateringskanaal naar de Wielingen loozen (zie de bladen Sluis en Neuzen West). Een in België gelegen gebied, groot ongeveer 950 ha, kan gedeeltelijk afwateren op het kanaal en gedeeltelijk op de westelijke Rijkswaterleiding.
De afwatering van den ouder II beschreven boezem van de Isabellasluis heeft thans evenzeer door het Leopoldkanaal plaats.
Het gedeelte van Heist tot de Put, bewesten Boekhoute, werd gegraven in de jaren 1842—1856. In 1890 en 1891 is het kanaal verlengd tot ten noordwesten van het dorp Assenede.
Een verbetering van het Leopoldkanaal en het nemaal te Stroobrugge (België), dat het kanaal kan afmalen op het ernaast gelegen derivatiekanaal van de Leie, komt in 1933 in uitvoering.

IV. Westelijke Rijkswaterleiding.

Deze loopt van den dijk tusschen den Sint Albert- en den Gellinkpolder door of langs de polders Gellink, Autriche, Papeschor, Nieuw-Vogelschor, Strooiorpe, Louisa, Nieuwe Zeevenaar en Koegors, Oude Zeevenaar, Sluis en Vloswijk, grootendeels parallel aan het kanaal van Terneuzen naar Gent en mondt door een uitwateringssluis in de Westelijke Buitenhaven van Terneuzen uit.
De lengte bedraagt 12,8 km. De bodem ligt aan het begin 1,22 m — N.A.P. en bij de uitwateringssluis te Terneuzen 2,58 m — N.A.P.
Een gebied, groot ongeveer 4200 ha, is voor afwatering geheel op deze waterleiding aangewezen. Hiervan zijn 980 ha polderland en 2185 ha boezemland in Nederland gelegen. Borendien kan een geheel in België gelegen gebied, groot ongeveer 950 ha, gedeeltelijk afwateren naar deze waterleiding en gedeeltelijk naar het Leopoldkanaal of kanaal van Zelzate.

V. Kanaal van Terneuzen naar Gent.

Dit kanaal verbindt Gent met de Wester Schelde te Terneuzen. Het stant op Belgisch gebied in verbinding met de Schelde, de Vaart van Gent naar Oostende en het geheele Vlaanzche kanaalnetwerk.
Hoewel het kanaal hoofdzakelijk van belang is voor de scheepvaart, dient het ook thans nog voor de afwatering van ongeveer 18 000 ha Belgische gronden, hoofdzakelijk aan de westzijde van het kanaal gelegen, en voor het water, dat door de Tolhuissluis te Gent op het kanaal gebracht kan worden.
De totale lengte, van de Tolhuissluis te Gent tot de Wester Schelde, bedraagt 32,8 km, de lengte op Nederlandsch gebied ruim 15,7 km. De breedte in den bodem 24 m, op K.P. 67 m, terwijl te Terneuzen, Sluisdrift, Driekwart en Sas van Gent wisselplaatsen zijn. Op Belgisch gebied is de breedte in den bodem 50 m, op K.P. 59,50 m. De diepte is 8,75 m onder K.P.
In den regel heeft het geheele kanaal tusschen Gent en Terneuzen hetzelfde peil, dat 2,13 m + N.A.P. bedraagt. De langst bekende waterstand is 0,50 m — K.P. Door de sluizen te Sas van Gent, die echter in den regel open staan, kan het in twee panden worden verdeeld.
De sluizen kunnen worden geloken: 1°. wanneer de waterpeilen van het kanaal tusschen Sas van Gent en Terneuzen tijdelijk verlangd wordt; 2°. wanneer ten behoeve van den afvoer van opwaarts de sluizen te Terneuzen geopend worden; 3°. wanneer de waterspiegel van het kanaal aan de peilschaal te Sas van Gent 0,10 m of meer boven het vastgestelde peil rijst; 4°. wanneer de sluiting noodig is om verontreiniging van het water tusschen Sas van Gent en Terneuzen te beletten en voorts in al die gevallen, waarin de sluiting door de Nederlandsche Kanaaldirectie tot behartiging van Nederlandsche belangen noodig mocht worden geoordeeld.
Overtollig water wordt te Terneuzen op de Westerschelde gelaosd, terwijl voeding plaats kan vinden te Gent.
Het kanaal heeft op Nederlandsch gebied twee zijtakken die er mee gemeen liggen en wel:
1°. ten zuiden van Sluisdrift een zijtak naar de Akseleche Sassing, lang 2,5 km, breed op K.P. 25 m, diep 3,90 m onder K.P.;
2°. bij Sas van Gent een zijtak naar de voormalige Passluis, lang ongeveer 0,4 km, breed op K.P. 23 m, diep 3,90 m onder K.P.
Het kanaal en de zijtakken zijn in beheer en onderhoud bij het Rijk.
In 1825—1827 werd van Terneuzen naar Sas van Gent een nieuw kanaal gegraven en het bestaande kanaal van deze laatste plaats naar Gent hergraven.

VI. Boezem van het waterschap Hulster- en Akseler Ambacht.

De boezem van het waterschap bestaat uit de Oostelijke Rijkswaterleiding en uit de daarmede gemeen liggende waterleidingen en kreken.
Het waterschap Hulster- en Akseler-Ambacht omvat alle landerijen in Nederland, welke afwateren op de Oostelijke Rijkswaterleiding. Borendien behoort tot het waterschap het gebied dat rechtstreeks loost op de Oostbuitenhaven te Terneuzen en dat bestaat uit de polders Lierens, Zeven Trinitée en St. Anna en de aan de oostzijde van het kanaal van Terneuzen gelegen deelen van de polders Vloswijk, Oude Zeevenaar en Nieuwe Zeevenaar en Koegors.
De Oostelijke Rijkswaterleiding heeft haar aanvang in den op dit blad voorkomenden Kanisvlietpolder aan de Molenkreek en loopt door of langs de polders Kanisvliet-binnen en -buiten, Boosten en bewesten Blij, Riet, Koegors en Nieuwe Eglantier, Zaamslag, Serlippens en Noord en loost door de gracht der voormalige vesting van Terneuzen en den Oostboer en de Oostelijke Buitenhaven van Terneuzen. Hoofdzakelijk volgt zij den weg van oude kreeken en wel van de Peitkreek, Akseleche Kreek, Spuikreek, Bromkreek en Otenesche Kreek. Deze kreeken zijn ondertins en wel de gracht der voormalige vesting van Terneuzen door gegraven kanalen verbonden.
De lengte bedraagt ± 15 km. De bodemdiepte is bij den aanvang in den Kanisvlietpolder 1,70 m — N.A.P., bij het begin van de uitwateringskanaal aan de Otenesche Kreek 4,50 m — N.A.P. en bij den Oostboer 4,70 m — N.A.P.
De oppervlakte van de polders en landen, die hun water op de Oostelijke Rijkswaterleiding brengen, is ± 25 000 ha. Hiervan zijn 1900 ha polderland en 17 385 ha boezemland in Nederland gelegen.
De Rijkswaterleidingen zijn in beheer en onderhoud bij het Rijk.
Als zijtakken van de Oostelijke Rijkswaterleiding worden nog door het Rijk onderhouden de waterleidingen door de polders Astriche en Emma, alsmede hun verbinding met de hoofdleiding ter gezamenlijke lengte van 3,51 km, de doorsnijding in den Lippenspolder nabij de Oudebrugsche sluis, lang 470 m en het Zijkanaal naar Hulst, lang 8,8 km. Dit laatste loopt van de Plattebrug bij de Hulsterdijks tot den Buthsker. Het werd oorspronkelijk gegraven ten dienste van de scheepvaart van Aksel en Hulst en stond door het Zijkanaal naar de Akseleche Sassing en de schutsluis aldaar in verbinding met het kanaal van Terneuzen naar Gent. Het is echter nimmer voltooid en heeft slechts te Aksel peil- noch scheepvaart. In 1853 is de schutsluis bij de Akseleche Sassing afgebroken; sedert doet het kanaal alleen dienst voor afwatering.

VII. Boezem van het waterschap Stoppeldijk c.a.

De boezem ontvangt het water van de waterschappen Hengs- en Rummerdijk, Lamswaarde, c.a., Oude Graauw en Langendam en van de polders Groot-Cambron, Serpaulus, Stoppeldijk, Eendrachts, Blijpolder en Willem III. De boezem loost door de zeesluis te Terneuzen (sluis M) op de Schelde en kan alsdan, zoo noodig, door een dieselgemaal worden afgemalen. Het gemaal is uitgerust met 1 motor van 200 pk gekoppeld aan 1 centrifugaalpomp, die 150 m³ water per minuut kan verzetten bij een opvoerhoogte van 3 m.
Het boezempeil bedraagt 1,71 m — N.A.P.

VERKLARING DER TEEKENS.

- Oliegemaal met opgave van den aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m opgegeven opvoerhoogte.
- Schutsluis.
- Uitwateringssluis.
- Halpsl. Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Reg. Peilschaal geregeld waargenomen (reg. = registreerend).
- Peilschaal.
- p-1.9 Polderpeil } in m ten opzichte van N.A.P.
- 1.3 Hoogtecijfer } in m ten opzichte van N.A.P.
- Verharde wegen.
- Spoorwegen.
- Tramwegen.
- 850 ha Grootte van polders en boezemgebieden in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Waterkeerende dijk.
- Dijkverdediging en hoofden.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 25 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „
- Rijksgrens.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn alleen aangegeven, waar ze afwijken van de waterstaatkundige grenzen.

De Waterstaatkaarten zijn à f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN.

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1 : 50000.

VII B. a. 795 (ed. 3, bl. 54-0)

Herzien in 1937.

HULST

SLUIZEN.

	Wijdte in den dag m.	Slag-drempel-diepte m — N.A.P.
A. Uitwateringssluis van het waterschap Walsoorden, één opening, twee paar vloeddeuren en één schuif	1,90	1,15
B. Uitwateringssluis van den Kruispolder, één opening, twee vloeddeuren en één schuif	1,60	1,20
C. Uitwateringssluis van den Kleine Molenpolder, één opening, één klep en één schuif	0,38	0,55
D. Uitwateringssluis van den Melopolder, één opening, twee paar vloeddeuren en twee schuiven	1,95	1,99
E. Uitwateringssluis van den Van Alsteinpolder, één opening, twee paar vloeddeuren en twee schuiven	2,00	1,10
F. Uitwateringssluis van den Hertogin-Hedwige polder, één opening, twee vloeddeuren en één schuif	1,00	1,53
G. Uitwateringssluis van het grenspoldertje, ijzeren buis met één klep en één schuif	0,30 Diameter	
H. Uitwateringssluis van den Vijdtpolder, twee openingen, ieder met twee paar vloeddeuren en één schuif, elke opening	2,40	—
I. Uitwateringssluis van den Völckerpolder, twee openingen, ieder met twee paar vloeddeuren en één schuif, elke opening	2,—	1,30
K. Uitwateringssluis van den Krekerakpolder, één opening, twee vloeddeuren en één schuif	1,50	0,90
L. Uitwateringssluis van het zuidelijk deel van den Eerste Batpolder, één opening, twee vloeddeuren en één schuif	1,05	0,90
M. Uitwateringssluis van den Reigersbergschepolder, één opening, twee vloeddeuren en twee schuiven	1,20	1,18
N. Uitwateringssluis van den Zimmermanpolder, één opening, één vloeddeur en twee schuiven	1,—	0,75
O. Uitwateringssluis van het uitwateringswaterschap De Valkenissegeul, één opening, twee vloeddeuren en twee schuiven	1,75	1,40
P. Uitwateringssluis van het waterschap Waarde, één opening, twee paar vloeddeuren en twee schuiven	2,—	2,65

ZEEWATERKEERING.

Op Nederlandsch gebied wordt de zeewering op dit blad voorkomende gevormd door :

1e. De waterkeering langs den linkeroever van de Schelde.

Deze bestaat uit :
den dijk van den Perkpolder, van den Noorddijkpolder en van den Wilhelmuspolder, in onderhoud bij het waterschap voor het bestuur en beheer der waterkeering van het calamiteuze waterschap Walsoorden ;
den dijk van den Kruispolder, van den Kleine Molenpolder, van den Melopolder, van den Van Alsteinpolder, van den Koningin-Emmapolder, van den Prosperpolder (Nederlandsch gedeelte) en van den Hertogin-Hedwigepolder, alle in onderhoud bij de betreffende polders.

2e. De waterkeering langs den rechteroever van de Schelde.

Deze bestaat uit :
den dijk van het waterschap Waarde en van den Emanuelpolder, in onderhoud bij het betreffende waterschap en den betreffenden polder ;
den dijk van den calamiteuzen Zimmermanpolder, in onderhoud bij het waterschap voor het bestuur en beheer der waterkeering van den calamiteuzen Zimmermanpolder ;
den dijk van den Reigersbergsche polder en van den Eerste Batpolder (zuidoostzijde), in onderhoud bij de betreffende polders ;
den dijk van den Krekerakpolder (zuidzijde), in onderhoud bij het Rijk ;
den dijk van den Völckerpolder, van den Anna-Mariapolder en van den Vijdtpolder, alle in onderhoud bij de betreffende polders.

BEDIJKINGEN.

In Zeeland werden reeds zeer vroeg dijken aangelegd. De naam IJzendijke in Zeeuwsch-Vlaanderen, die voor het eerst vermeld wordt in het jaar 984, wijst reeds op het bestaan van dijken.

Talrijke malen is de provincie Zeeland geteisterd door overstroomingen. Deze ontstonden niet alleen tengevolge van stormvloeden, maar ook zijn meermalen de dijken doorgestoken om zich tegen een binnendringenden vijand te verdedigen. Zoo lag tegen het einde der 16e eeuw bijna geheel Zeeuwsch-Vlaanderen, met uitzondering van enkele stadjes, met de zee gemeen.

Hieronder volgt een staat van de op dit blad voorkomende bedijkingen.

	Jaar van bedijking.	overstroming.	herdijking.
Zeeuwsch-Vlaanderen			
Absdalepolder	—	*1608*	*1617*
		—	*1654*
		1672	—
		—	*1790*
Dullaardpolder	—		
Eekenissepolder	—		
Groot-Cambronpolder	*1707*	—	*1715*
Groote Hengsdijkpolder	—	—	*1687*
Groot-Kieldrechtpolder	—	*1745*	*1750*
Havenpolder	*1755*	—	*1754*
Havikpolder	—		
Hertogin-Hedwigepolder	*1907*		
Hoof- en Molenpolder	—		
Hulster Nieuwlandpolder	*1707*		
Kleine Molenpolder	*1862*	*1906*	—
Klein-Kieldrechtpolder	*1687*		
Klingepolder	*1616*	*1672*	*1675*
		1682	*1685*
		1715	*1716*
Koningin-Emmapolder	*1897*		
Kruispolder	*1612*	*1906*	*1906*
Langendam (Polder van den)	*1619*		
Louisapolder	*1847*		
Mariapolder (Walsoorden)	—	*1808*	—
		1906	*1906*
Melopolder	*1684*		
Mispadpolder	—		
Nieuw-Kieldrechtpolder	—	*1583*	—
		1682	*1784*
Noorddijkpolder	*1621*	*1808*	—
		1906	*1906*
Noordhofpolder	—	*1808*	—
Oostvoogdpolder	*1615*		
Oude Graauwpolder	*1619*	*1682*	—
Oudelandpolder	—		
Oversprong van den Havenpolder	—		
Perkpolder	—	*1808*	—
Prosperpolder	*1847*		
Riet- en Walfsdijkpolder	*1789*		
Saftingepolder	*1805*		
Schaperspolder	—		
Serpaulispolder	*1668*		
Serpaulispolder (wat. Lamswaarde c.a.)	—		
St.-Janssteenpolder	*1662*		
Stoofpolder	*1621*		
Stoppeldijkpolder	*1646*		
Van-Alsteinpolder	*1852*	*1906*	—
Vitshoekpolder	—		
Westvoegtpolder	*1615*		
Wildelanden (Polder de)	*1662*		
Wilhelmuspolder	*1644*	*1808*	—
		1906	—
Willem-Hendrikspolder	*1687*		
Zandpolder	*vóór 1435*	*1682*	—
		1808	*1820*
Zuidbeveland			
In het jaar 1867 werd Zuidbeveland door een dam met Noordbeveland verbonden.			
Anna-Mariapolder	*1897*		
Damespolder (De)	*1884*		
Eerste Batpolder	*1856*	*1906*	*1906*
Emanuelpolder	*1864*		
Frederikapolder	*1851*		
Krekerakpolder	*1923*		
Marepolder	*1694*	*1825*	—
Reigersbergsche Polder	*1773*	*1906*	—
Valkenissepolder	*1694*	*1682*	—
		1808	—
		1825	—
Völckerpolder	*1904*		
Waarde (Polder van)	*1570*	*1682*	
Westveerpolder	—		
Zimmermanpolder	*1882*	*1883*	*1884*

BOEZEMS EN STROOMENDE WATEREN.

I. Kleur van de rechtstreeks op zee uitwaterende gebieden.

II. Boezem van het waterschap Stoppeldijk c.a.

De boezem ontvangt het water van de waterschappen Hengs- en Rummerdijk, Lamswaarde c.a., Oude Graauw en Langendam en van de polders Groot-Cambron, Serpaulus, Stoppeldijk, Eendrachts, Hellegat en Willem III.

De loozing heeft plaats door de zeesluis ten westen van Ossenisse (Blad Neuzen Oost) op de Schelde. Bij onvoldoende natuurlijke loozing kan de boezem worden afgemalen door het dieselgemaal bij de zeesluis.

De oppervlakte van het op den boezem loozende gebied is 6415 ha.

III. Boezem van het waterschap Hulster- en Akseler Ambacht.

De boezem van het waterschap bestaat uit de Oostelijke Rijkswaterleiding en uit de daarmede gemeen liggende waterleidingen en kreken.

Het waterschap Hulster- en Akseler-Ambacht omvat alle landerijen in Nederland, welke afwateren op de Oostelijke Rijkswaterleiding. Bovendien behoort tot het waterschap het op blad Neuzen Oost voorkomende gebied dat rechtstreeks loost op de Oostbuitenhaven te Terneuzen en dat bestaat uit de polders Lievens, Zeven Trinités en St. Anna en de aan de oostzijde van het kanaal van Terneuzen gelegen deelen van de polders Vlooswijk, Oude Zevenaar en Nieuwe Zevenaar en Koegors.

De Oostelijke Rijkswaterleiding heeft haar aanvang in den op het blad Neuzen Oost voorkomenden Kanisvlietpolder aan de Molenkreek en loopt door of langs de polders Kanisvliet-Binnen en Buiten, Beoosten- en bewesten-Blij, But, Koegors en Nieuwe Eglantier, Zaamslag, Serlippens en Noord en loost door de gracht der voormalige vesting van Terneuzen en den Oostbeer op de Oostelijke Buitenhaven van Terneuzen. Hoofdzakelijk volgt zij den weg van oude kreeken en wel van de Peitkreek, Akselsche Kreek, Spuikreek, Bromkreek en Otenesche Kreek. Deze kreeken zijn onderling en met de gracht der voormalige vesting van Terneuzen door gegraven kanalen verbonden.

De lengte bedraagt ± 15 km. De bodemdiepte is bij den aanvang in den Kanisvlietpolder 1.70 m — N.A.P., bij het beging van het uitwateringskanaal aan de Otenesche Kreek 4.50 m — N.A.P. en bij den Oostbeer 4.70 m — N.A.P.

De oppervlakte van de polders en landen, die hun water op de Oostelijke Rijkswaterleiding brengen is ± 25000 ha. Hiervan zijn 1900 ha polderland en 17385 ha boezemland in Nederland gelegen.

De Rijkswaterleidingen zijn in beheer en onderhoud bij het Rijk. Als zijtakken van de Oostelijke Rijkswaterleiding worden nog door het Rijk onderhouden de waterleidingen door de polders Autriche en Emma, alsmede hun verbinding met de hoofdleiding ter gezamentlijke lengte van 3.51 km, de doorsnijding in den Lippensepolder nabij de Oudebrugsche sluis, lang 470 m en het Zijkanaal naar Hulst, lang 8.8 km. Dit laatste loopt van de Plattebrug bij de Hulstervlakte tot den Buitsluiker. Het werd oorspronkelijk gegraven ten dienste van de scheepvaart van Aksel en Hulst en stond door het Zijkanaal naar de Akselsche Sassing en de schutsluis aldaar in verbinding met het kanaal van Terneuzen naar Gent. Het is echter nimmer voltooid en heeft slechts tot Aksel gediend voor de scheepvaart. In 1853 is de schutsluis bij de Akselsche Sassing afgebroken ; sedert doet het kanaal alleen dienst voor afwatering.

Boezem van den Melkader van Kalloo.

De oppervlakte van de polders en landen die hun water op den boezem brengen is ± 8700 ha. Hierin is begrepen het Nederlandsche gedeelte van den polder Saftinge, groot 275 ha, dat op den boezem loost. Bovendien ontvangt de boezem het water van een gedeelte van den Klingepolder, groot 12 ha.

De boezem, die geheel op Belgisch gebied is gelegen, loost door drie sluizen, ten Noorden van Kalloo op de Schelde.

TOELICHTING.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand aangegeven. Onder waterstaatkundigen polder wordt verstaan een gebied, door waterkeeringen omsloten, waarvan alle waterloopen onderling in open gemeenschap staan. De waterstaatkundige polders hebben in verschillende tinten de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Polders, die hun water eerst op een anderen polder loozen, hebben de tint van dien polder, omgeven door een donkere bies van dezelfde kleur. Van polders, die afwateren op twee boezems, is de kleur dienovereenkomstig gestreept.

Hooge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. Hierin zijn de belangrijkste waterleidingen aangegeven met de kleur van den boezem of het stroomende water, waarop zij afwateren. Een bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen.

Bij belangrijke boezems en stroomende wateren is de benaming in rood geplaatst. Pijltjes in rood geven de richting van den stroom aan.

De namen van waterschappen en polders zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Zie voor gegevens omtrent kanalen, reglementen, waterschappen of polders, die geheel of gedeeltelijk in het gebied, waarover de kaart zich uitstrekt, voorkomen, waterstanden en verwijzing de beschrijving van de provincie Zeeland, behoorende bij de waterstaatskaart.

VERKLARING DER TEEKENS.

- × Kleine windmolen.
- Uitwateringssluis.
- Hulpsl. Hulpsluis (doet dienst bij veel waterbezwaar).
- Keersluis.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Verkenmerk van het N.A.P.
- Peilschaal geregeld waargenomen (reg.: registreerend).
- Peilschaal.
- *p-0.9* Polderpeil } in m t.o.v.
- *2.7* Hoogtecijfer } N.A.P.
- Verharde wegen.
- Spoorwegen.
- Tramwegen.
- *430 ha* Grootte van polders en boezemgebieden in ha volgens meting op de kaart met den planimeter.
- Waterkeerende dijk.
- Dijkverdediging en hoofden.
- Hoogwaterlijn.
- Bij gemiddeld laagwater droogvallend gedeelte.
- Laagwaterlijn.
- Lijn van 25 dm onder L.W.
- „ „ 50 „ „ „
- „ „ 80 „ „ „
- Provinciale en Rijksgrens.
- Administratieve grenzen van waterschappen. Deze zijn alleen aangegeven, waar ze afwijken van de waterstaatkundige grenzen.

De waterstaatskaarten zijn á f 1,75 per stuk verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij te 's-Gravenhage en door bemiddeling van alle postkantoren.

NADRUK VERBODEN.

Bewerking: Alg. Dienst. Rijkswaterstaat.
Reproductie: Top. Dienst.

Schaal 1 : 50000.

Herzien in 1937.

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 55)

waterstaat documentatie kartografie

Universiteitsbibliotheek Utrecht

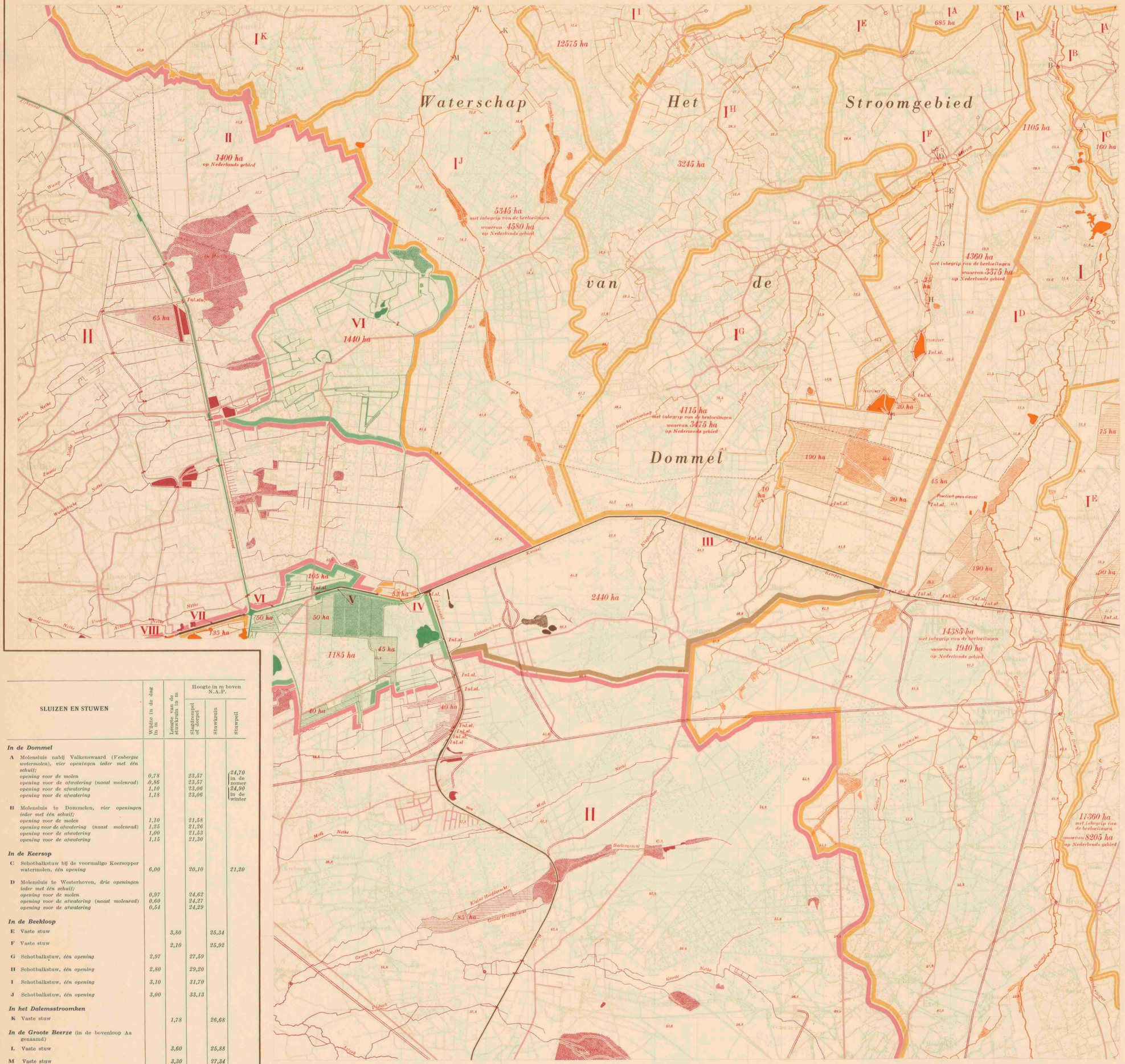

SLUIZEN EN STUWEN

		Wijdte in de dag in m	Lengte van de stuwkruin in m	Hoogte in m boven N.A.P. Sluitdrempel of dorpel	Stuwkruin	Stuwpeil
In de Dommel						
A	Molensluis nabij Valkenswaard (*Venbergse watermolen*), *vier openingen ieder met één schuif;*					
	opening voor de molen	*0,78*		*23,57*		*24,70 in de zomer*
	opening voor de afwatering (naast molenrad)	*0,86*		*23,57*		
	opening voor de afwatering	*1,10*		*23,06*		*24,90 in de winter*
	opening voor de afwatering	*1,18*		*23,06*		
B	Molensluis te Dommelen, *vier openingen ieder met één schuif;*					
	opening voor de molen	*1,10*		*21,58*		
	opening voor de afwatering (naast molenrad)	*1,25*		*21,26*		
	opening voor de afwatering	*1,00*		*21,53*		
	opening voor de afwatering	*1,15*		*21,30*		
In de Keersop						
C	Schotbalkstuw bij de voormalige Keersopper watermolen, *één opening*	*6,00*		*20,10*		*21,20*
D	Molensluis te Westerhoven, *drie openingen ieder met één schuif;*					
	opening voor de molen	*0,97*		*24,62*		
	opening voor de afwatering (naast molenrad)	*0,60*		*24,27*		
	opening voor de afwatering	*0,54*		*24,29*		
In de Beekloop						
E	Vaste stuw		*3,80*		*25,34*	
F	Vaste stuw		*2,10*		*25,92*	
G	Schotbalkstuw, *één opening*	*2,97*		*27,59*		
H	Schotbalkstuw, *één opening*	*2,80*		*29,20*		
I	Schotbalkstuw, *één opening*	*3,10*		*31,70*		
J	Schotbalkstuw, *één opening*	*3,00*		*33,13*		
In het Dalemsstroomken						
K	Vaste stuw		*1,78*		*26,68*	
In de Groote Beerze (in de bovenloop Aa genaamd)						
L	Vaste stuw		*3,60*		*25,88*	
M	Vaste stuw		*3,30*		*27,34*	

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I Het stroomgebied van de Dommel
De Dommel loost via de schotbalksluis onder de Vughterbrug te 's-Hertogenbosch en het benedenstuk deze stuw gelegen deel van de Dommel op de Dieze. Het stroomgebied (zie mede de bladen 's-Hertogenbosch West en -Oost, Breda Oost, Eindhoven West en -Oost en Valkenswaard Oost) is op dit kaartblad verdeeld in de volgende gebieden:

I A De Dommel van de watermolen bij Waalre tot de stuw bij de voormalige Loondermolen en de Keersop beneden de stuw bij de voormalige Keersoppermolen.
Drie kleine gedeelten van dit gebied komen in de noord-oosthoek van dit kaartblad voor. Het gebied is groot 685 ha.

I B De Dommel van de stuw bij de voormalige Loondermolen tot de watermolen te Dommelen.
Het gebied is groot 1105 ha.

I C De Dommel tussen de Dommelse- en de Venbergse watermolen.
Het gebied is groot 160 ha.

I D De Dommel boven de Venbergse watermolen.
Het gebied is (met inbegrip van de beloeiingen) groot 14385 ha, waarvan 1940 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

I E De Dommel van de stuw in de brug genaamd „de Sluis" te Eindhoven tot de watermolen bij Waalre.
Van dit gebied komt een gedeelte voor aan de oostelijke rand en een kleiner gedeelte aan de noordelijke rand van dit kaartblad.
Het gebied is (met inbegrip van de beloeiingen) groot 17360 ha, waarvan 8205 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

I F De Keersop van de stuw bij de voormalige Keersopper watermolen tot de watermolen te Westerhoven.
De voornaamste zijrivier in dit gebied is de Beekloop, welke op zes plaatsen wordt opgestuwd o.m. ten behoeve van beloeiingen en visvijvers.
Het gebied is (met inbegrip van de beloeiingen) groot 4360 ha, waarvan 3375 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

I G De Keersop boven de watermolen te Westerhoven.
Het gebied is (met inbegrip van de beloeiing) groot 4115 ha, waarvan 3475 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

I H De Run boven de watermolen te Stevert.
Het gebied is groot 3245 ha

I I De Beerze boven de watermolen te Spoordonk.
Een klein gedeelte van dit gebied komt aan de noordelijke rand van dit kaartblad voor.
Het gebied is groot 12575 ha.

I J De Groote Beerze boven de voormalige watermolen te Kasteren.
De voornaamste rivieren in dit gebied zijn de Aa en het Dalemsstroomken, welke na samenvloeiing de Groote Beerze vormen. Het gebied is groot 5345 ha, waarvan 4580 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

I K De Dommel van 's-Hertogenbosch tot de stuw te Boxtel.

II Het stroomgebied van de Nethe
Van dit gebied, dat bijna geheel in België ligt, zijn 1400 ha op Nederlands gebied gelegen. Zie ook het blad Breda Oost. Het Nederlandse deel van het gebied watert via de Wamp op de Nethe af.

III Eerste pand van het Kanaal door de Kempen
Dit pand staat in open verbinding met het Achttiende pand van de Zuid-willemsvaart en het Zijkanaal van Beerloo. De grootte van de boezem is ongeveer 240 ha, waarvan 135 ha tot het Kanaal door de Kempen en het Zijkanaal van Beerloo behoren. Een gedeelte in België gelegen gebied, groot 2440 ha, watert op dit pand af.

IV Tweede pand van het Kanaal door de Kempen
De grootte van de boezem is ongeveer 3 ha. Een gedeelte in België gelegen gebied, groot 33 ha, watert op dit pand af.

V Derde pand van het Kanaal door de Kempen
De grootte van de boezem is ongeveer 4 ha. Er wateren geen gronden op af.

VI Vierde pand van het Kanaal door de Kempen
Dit pand staat in open verbinding met het Zijkanaal van Turnhout, het Kanaal Turnhout-Antwerpen tot sluis I, het verbindingskanaal Kanaal door de Kempen-Albertkanaal en het Albertkanaal tussen de sluizen III en IV. De grootte van de boezem is ongeveer 250 ha. Op het pand watert een gebied, groot 105 ha, af, op het Zijkanaal naar Turnhout een gebied, groot 1440 ha en op het Verbindingskanaal Kanaal door de Kempen-Albertkanaal een gebied, groot 1185 ha (met inbegrip van de beloeiingen). Deze gebieden zijn alle in België gelegen.

VII Vijfde pand van het Kanaal door de Kempen
De grootte van de boezem is ongeveer 5 ha. Er wateren geen gronden op af.

VIII Zesde pand van het Kanaal door de Kempen
De grootte van de boezem is ongeveer 14 ha. Een gebied in België gelegen gebied, groot 135 ha, watert op dit pand af.

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

TOELICHTING

De voornaamste waterleidingen en vennen zijn aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water waarop zij afwateren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan. Daar, waar een waterleiding de grens van twee gebieden vormt vervalt de bies van het gebied waartoe de waterleiding behoort.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst. Moerassen zijn aangegeven met een kruisarcering, bevloeiingen met een horizontale arcering, beide in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

De naam van het waterschap is in bruin op de kaart aangegeven.

De administratieve grens van het waterschap is slechts aangegeven, waar zij afwijkt van die van de waterstaat. De Rijksgrens is aangegeven waar zij afwijkt van de administratieve grens van het waterschap.

Voor nadere gegevens wordt verwezen naar het boekje:
„Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de Waterstaatskaart".
In dit boekje zijn gegevens opgenomen omtrent bedijkingen, boezems, grenstractaten, heemraadschappen, kanalen, overlaten, overstromingen, algemene reglementen, stromende wateren, verveningen, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie men deel II van register VI (Noordbrabant) der N.A.P. registers.

De Waterstaatskaarten zijn, evenals het boekje „Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de Waterstaatskaart", á f 5,00 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, Den Haag. De kaarten en het boekje kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

VERKLARING DER TEKENS

- Schutsluis.
- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker
- Inlaatsluis.
- Grondduiker.
- Molen, door water gedreven.
- Stuw.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal, geregeld waargenomen.
- 16,8 Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Riolering (in de kleur van het betreffende gebied).
- Administratieve grens van het waterschap; tevens Rijksgrens.
- Rijksgrens, niet samenvallend met de administratieve grens van het waterschap.
- 685 ha Grootte van boezem- of stroomgebied in ha volgens meting op de topografische kaart 1 : 25.000 met de poolplanimeter.

Waterstaats-
documentatie
Kartografie

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: fa. P. J. Mulder en Zoon, Leiden.

Schaal 1:50000

Verkend in 1949 '50

BREDA · EINDHOVEN · VALKENSWAARD

VII B.a. 795 (ed. 3, 61, 57-W)

57 VALKENSWAARD-WEST

Sluizen en Stuwen	Wijdte in de dag in m	Lengte v.d. stuwkruin in m	Hoogte in m boven N.A.P. Sluitdrempel of dorpel	Bovenkant vloer	Stuwkruin	Stuwpeil
In de Zuidwillemsvaart						
A. Sluis no. 12. *Schutsluis tussen het twaalfde en het dertiende pand; twee paar puntdeuren, schutvolklengte 50,00 m*						
benedenhoofd	7,00		22,78			
bovenhoofd	7,00		23,78			
B. Sluis no. 16. *Schutsluis tussen het vijftiende en zestiende pand; electrische hefdeuren, schutvolklengte 76,00 m*					30,51	
benedenhoofd	7,50		30,21			
bovenhoofd	7,50		32,57			
In de A- of Molenbeek						
C. Molensluis *bij Stramproy (Broekmolen) drie openingen, ieder met één schuif,*						
opening voor de molen	1,25		29,51			30,26
twee openingen voor afwatering, elke opening	1,02					
Tussen de Grootbroeklossing en de Raam						
D. Bodemval *tussen de Grootbroeklossing en de Raam,*						
bodemhoogte in de Grootbroeklossing				30,66		
bodemhoogte in de Raam				29,53		
In het Ringselven						
E. Vaste stuw		9,00			33,37	
In de Tongelreep						
F. Schotbalkstuw, *twee openingen, elke opening*	2,80		22,00			
G. Schotbalkstuw, *twee openingen, elke opening*	1,77					27,40
H. Schotbalkstuw, *twee openingen, elke opening*	1,00		22,39			23,80
In het Sterkselsch Kanaal						
I. Schotbalkstuw, *één opening*	2,55		22,30			23,50
Op de dorpel zijn later twee betonnen schotbalken, tezamen hoog 0,20 m, geplaatst.						
J. Schotbalkstuw, *één opening*	3,75		22,61			25,00

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I Het stroomgebied van de Aa

De voornaamste zijriviertjes, die op dit blad voorkomen, zijn: de Diepenbroeksche Aa en de Kievitsloop.

De Aa loost bij 's-Hertogenbosch vrij op de Dieze. Het stroomgebied, groot 88 400 ha, (zie ook de bladen 's-Hertogenbosch West en -Oost, Eindhoven Oost, Vierlingsbeek, Venlo West en Roermond West) is verdeeld in diverse gebieden, waarvan de volgende op dit kaartblad voorkomen:

I A *De Aa van de stuw bij de voormalige Stipdonkse watermolen (stuwpeil 18,90 m + N.A.P.) tot de stuw in de Aa bij sluis No. 10 van de Zuidwillemsvaart (stuwpeil 21,05 m + N.A.P.).*

Dit gebied kan ook via het Afleidingskanaal van Stipdonk op het negende pand van de Zuidwillemsvaart lozen.

I B *De Aa boven de stuw even ten zuiden van de uitmonding van de Eeuwselsche Loop (zie het blad Venlo West).*

Dit gedeelte kan bovendien water ontvangen van een gebied, groot 43 ha (zie II).

II Twaalfde pand van de Zuidwillemsvaart

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 13 ha. Het pand komt gedeeltelijk op dit blad voor (zie ook het blad Eindhoven Oost).

Op dit pand loost een gebied groot 230 ha, terwijl het tevens een gedeelte van het water van een gebied groot 43 ha kan ontvangen (zie I B). Het kanaalpeil bedraagt 24,78 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger, zelden lager.

III Dertiende pand van de Zuidwillemsvaart

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 6 ha. Het pand komt gedeeltelijk op dit blad voor (zie ook het blad Roermond West).

Er wateren geen gronden op af. Het kanaalpeil bedraagt 26,81 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger, zelden lager.

IV Vijftiende pand van de Zuidwillemsvaart

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 15 ha. Het pand komt gedeeltelijk op dit blad voor (zie ook het blad Roermond West).

Er wateren geen gronden op af. Het kanaalpeil bedraagt 33,36 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger, zelden lager.

V Zestiende pand van de Zuidwillemsvaart

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 22 ha. Dit pand, dat gedeeltelijk in Nederland is gelegen, ontvangt het water van 196 ha bevloeiingen, welke het water gedeeltelijk aan het kanaal door de Kempen en gedeeltelijk aan het zeventiende pand van de Zuidwillemsvaart ontlenen.

Tevens ontvangt de boezem het water van de gronden, welke op de Balkerbeek afwateren.

Het boezemgebied is groot 1310 ha (met inbegrip van de bevloeiingen) en ligt geheel in België.

Het kanaalpeil bedraagt 35,43 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger, zelden lager.

VI Zeventiende pand van de Zuidwillemsvaart

Dit pand ligt geheel in België, er wateren geen gronden op af.

VII Achttiende pand van de Zuidwillemsvaart en het Kanaal door de Kempen

De grootte van de boezem is ongeveer 240 ha, waarvan 115 ha tot de Zuidwillemsvaart behoren. Het pand, dat in open verbinding staat met het Kanaal door de Kempen, komt gedeeltelijk op dit blad voor.

Op dit blad komen geen gronden voor, welke op dit pand afwateren.

Het kanaalpeil bedraagt 40,43 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 0,20 m hoger, zelden lager.

VIII Het stroomgebied van de Neer boven de Friedessemolen te Neer

Het stroomgebied strekt zich tevens uit over de bladen Roermond West en Venlo West en bestaat, voor zover het op dit blad voorkomt, uit de volgende delen.

VIII A *De Tungelrooische Beek boven de St. Elizabethsmolen bij Heythuizen (stuwpeil 23,35 m + N.A.P.).*

Tot deze boezem behoren de op dit blad voorkomende en geheel in België gelegen beken: de Loozerbeek, de Loozerbroeksbeek, de Veldhoverbeek, de Lechter Rietbeek, de Kreyeler Rietbeek en de Goolderbeek.

Het gebied komt gedeeltelijk op dit blad voor.

Het in België gelegen deel van het stroomgebied, is groot 3153 ha. Deze boezem kan tevens een gedeelte van het water van een gebied groot 735 ha ontvangen (zie X F).

VIII B *De A- of Molenbeek tussen de Broekmolen te Stramproy (stuwpeil 30,26 m + N.A.P.) en de Uffelse molen (stuwpeil 28,90 m + N.A.P.).*

Het gebied komt gedeeltelijk op dit blad voor.

VIII C *De A- of Molenbeek boven de Broekmolen te Stramproy.*

Tot deze boezem behoort de op dit blad voorkomende en geheel in België gelegen Schuitelbeek. Dit gebied is groot ongeveer 5900 ha, waarvan 41 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

IX De Maas van de stuw te Linne *(stuwpeil 20,40 m + N.A.P.) tot de stuw te Borgharen (stuwpeil 44,00 m + N.A.P.).*

Dit gebied strekt zich tevens uit over de bladen Roermond West, Sittard West, Maastricht en Heerlen.

De voornaamste op dit blad voorkomende boezemwateren zijn: het Afwateringskanaal naar Ophoven, de Nieuwbeek, de Soerbeek, de Brecrstadsbeek, de Horstgraterbeek en de Kanïëlstraatbeek.

X Het stroomgebied van de Dommel

De Dommel loost via de schotbalkstuw onder de Vughterbrug te 's-Hertogenbosch en het beneden deze stuw gelegen deel van de Dommel, op de Dieze. Het stroomgebied (zie mede de bladen 's-Hertogenbosch West en -Oost, Breda Oost, Eindhoven West en -Oost en Valkenswaard West) is op dit kaartblad verdeeld in de volgende gebieden.

X A *De Dommel van de stuw in de brug genaamd „de Sluis" te Eindhoven (stuwpeil 15,30 m + N.A.P.) tot de watermolen bij Waalre.*

Dit gebied is (met inbegrip van de bevloeiingen) groot 17 360 ha, waarvan 8205 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

Bovendien kan een in België gelegen gebied, groot 765 ha en omsloten door een gebroken oranje bies, op de boezem afwateren (zie X F).

X B *De Dommel van de watermolen bij Waalre tot de stuw bij de voormalige Loondermolen en de Keersop beneden de stuw bij de voormalige Keersoppermolen. Een zeer klein gedeelte van dit gebied komt in de noordwest-hoek van dit blad voor.*

Het gebied is groot 685 ha.

X C *De Dommel van de stuw bij de voormalige Loondermolen tot de watermolen bij Dommelen. Een klein gedeelte van dit gebied komt op het blad voor.*

Het gebied is groot 1105 ha.

X D *De Dommel tussen de Dommelse- en de Venbergse watermolen.*

Een klein gedeelte van dit gebied komt op het blad voor. Het gebied is groot 160 ha.

X E *De Dommel boven de Venbergse watermolen. Dit gebied komt voor een klein gedeelte op dit blad voor; het is groot 14 385 ha, waarvan 1940 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.*

X F *De Kleine Dommel of Rul boven de sluis van de voormalige watermolen te Geldrop.*

Dit gebied is (met inbegrip van de bevloeiing) groot 22 765 ha, waarvan 21 935 ha op Nederlands gebied zijn gelegen.

Bovendien kan een in België gelegen gebied, groot 765 ha en omsloten door een gebroken oranje bies, het grootste deel van zijn water op deze boezem en het overige op X A lozen.

De boezem kan tevens een gedeelte van het water van een gebied groot 735 ha ontvangen (zie VIII A). De sluis van de voormalige watermolen te Geldrop heeft een zomerstuwpeil van 16,88 m + N.A.P. en een winterstuwpeil van 17,36 m + N.A.P.

TOELICHTING

Hoge gronden zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterleidingen en vennen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water waarop zij afwateren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan.

Van gebieden, welke afwateren op meer dan één boezem of stromend water, is de bies dienovereenkomstig geblokt. Daar waar een waterleiding de grens van het gebied vormt, vervalt de bies.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst. Moerassen zijn met een kruisarcering, bevloeiingen met een horizontals arcering aangegeven, in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn slechts aangegeven, waar zij afwijken van die van de waterstaat. Waar de administratieve grens van een waterschap met de rijks- of provinciale grens samenvalt, wordt de administratieve grens van het waterschap aangegeven.

Voor nadere gegevens wordt verwezen naar het boekje:

„Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de Waterstaatskaart".

In dit boekje zijn gegevens opgenomen omtrent bedijkingen, boezems, grenstractaten, hoemraadschappen, kanalen, overlaten, overstromingen, algemene reglementen, stromende wateren, verveningen, waterkeringen, waterschappen en waterstanden.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der verkenmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie men „Hoogte van verkenmerken volgens N.A.P., gevonden bij de nauwkeurigheidswaterpassingen" deel II van register VI (Noordbrabant) en deel II van register VII (Limburg).

De Waterstaatskaarten zijn, evenals het boekje „Beschrijving van de provincie Noordbrabant, behorende bij de Waterstaatskaart", à f 5,00 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, Den Haag. De kaarten en het boekje kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

VERKLARING DER TEKENS

- Schutsluis.
- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker.
- Inlaatsluis.
- Grondduiker.
- Grondduiker met afsluiting.
- Molen, door water gedreven.
- Kleine windmolen.
- Stuw.
- Hoofdmerk van het N.A.P.
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal.
- Peilschaal, geregeld waargenomen.
- 31.2 Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg.
- Spoorweg.
- Riolering (in de kleur van het betreffende gebied).
- Administratieve grenzen van waterschappen. (bij overlapping langere streepjes)
- Rijksgrens, niet samenvallend met waterschapsgrens.
- 150 ha Grootte van boezem of stroomgebied in ha volgens meting op de topografische kaart 1 : 25 000 met de poolplanimeter.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

waterstaat documentatie kartografie

Bewerking: Alg. Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50 000

EINDHOVEN W | VENLO W | VALKENSWAARD W | ROERMOND W | SITTARD W

Herzien in 1949.

VII B, a. 795 (ed. 3, bl. 57-0)

SLUIZEN EN STUWEN

	Dagw. in m	Hoogte in m + N.A.P. Slag-drempel	Bovenkant schuif of stuwpeil	Stuwkruin
In de Zuidwillemsvaart				
A. Sluis no. 13				
twee paar deuren,				
schutlengte 52 m	*7,00*			
bovenhoofd		*24,15*		
benedenhoofd		*22,78*		
Spuisluis aan de z.o.-zijde, één opening met schuif	*1,40*			
B. Sluis no. 15 (met waterkrachtcentrale)				
twee paar deuren,				
schutlengte 55 m	*7,50*			
bovenhoofd		*30,80*		
benedenhoofd		*26,00*		
Spuisluis aan de z.o.-zijde, twee openingen met schuif, elk	*1,00*			
In de Noordervaart				
C. Schutsluis *tussen de Zuidwillemsvaart en de Noordervaart*				
twee paar deuren,				
schutlengte 65 m	*7,50*			
bovenhoofd		*28,90*		
benedenhoofd		*26,00*		
In de Rietbeek				
D. Schotbalkstuw *aan de oostzijde van de grondduiker onder het Kanaal Wessem-Nederweert*	*2,00*			
(doet geen dienst meer)				
In het Afwateringskanaal				
E. Stuw van beton, *in het bovenhoofd van de voormalige schutsluis no. 2, bestaande uit een betonnen muur, waarin drie met schotbalken afsluitbare openingen*				
één opening, noord	*1,45*	*29,27*		*28,74*
één opening, midden	*2,15*	*29,27*		*27,74*
één opening, zuid	*1,35*	*29,27*		*28,74*
F. Schotbalkstuw, *één opening*	*2,50*			*25,84*
In de Neer				
G. Friedesemolensluis				
zeven openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen	*1,08*	*15,96*		*17,25*
zes openingen, voor de afwatering, elk	*0,91*	*15,57*		*16,90*
H. Hammermolensluis				
vijf openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen	*2,18*	*16,97*		*18,60*
één opening, voor de afwatering	*0,93*	*17,14*		*18,45*
één opening, voor de afwatering	*0,93*	*17,14*		*18,62*
één opening, voor de afwatering	*1,44*	*17,14*		*18,45*
één opening, voor de afwatering	*1,44*	*17,14*		*18,45*
In de Heythuizerbeek				
I. Molensluis *van de Leumolen*				
drie openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen	*0,85*	*19,84*		*21,27*
één opening, voor de afwatering	*0,87*	*19,84*		*21,16*
één opening, voor de afwatering	*0,90*	*19,84*		*20,96*
J. Stuw *met drie schotbalkopeningen*				
één opening, noord	*2,35*	*24,83*		*22,72*
één opening, midden	*2,25*	*24,83*		*22,72*
één opening, zuid	*2,35*	*24,83*		*22,72*
In de Haelense Beek				
K. Molensluis *van de molen te Haelen*				
drie openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen (turbine)	*1,80*			
twee openingen, voor de afwatering, elk	*0,92*	*20,46*		*22,51*
L. Molensluis *van de molen van Grathem*				
drie openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen (turbine)	*2,20*			
één opening, voor de afwatering	*2,02*	*24,80*		*26,05*
één opening, voor de afwatering	*1,97*	*24,80*		*26,05*
In de Panheelderbeek				
M. Molensluis *van de molen van Panheel*				
drie openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen (turbine)	*2,03*			
één opening, voor de afwatering	*1,55*	*22,53*		*23,86*
één opening, voor de afwatering	*1,55*	*22,52*		*23,78*
N. Schotbalkstuw *in de Sley*				
twee openingen, elk	*3,75*	*20,55*		*23,15*
In de Thornderbeek				
O. Keersluis				
drie openingen met een schuif, elk	*1,65*	*±19,80*		
P. Molensluis *van de Luyensmolen te Itter-voort*				
twee openingen, ieder met schuif				
één opening, voor de molen	*1,70*			
één opening, voor de afwatering	*1,37*	*24,92*		*25,38*
Q. Sluis *van de voormalige Armenmolen te Neeritter*				
één opening, voor de afwatering	*1,20*	*27,14*		*27,74*
(de opening voor de molen wordt niet meer gebruikt)				
In de Uffelse Beek				
R. Molensluis *van de Uffelse molen*				
vier openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen	*0,95*	*27,95*		*28,90*
drie openingen, voor de afwatering, elk	*0,87*	*27,93*		*28,33*
In het Julianakanaal				
S. Schutsluis *te Maasbracht*				
één klepdeur in het bovenhoofd en één paar puntdeuren in het benedenhoofd				
schutlengte 136 m	*14,00*			
bovenhoofd		*24,25*		
benedenhoofd		*16,80*		
In de Roer				
T. Overstort *naar de Hambeek*	*60,00*			*±19,52*
U. Schotbalkstuw *„Groot Hellegat"*	*8,45*	*16,93*		*19,92*
V. Twee losluizen *„Klein Hellegat"*				
noordelijke sluizen				
drie openingen, ieder met een schuif	*1,51*	*15,87*		
	1,52	*15,87*		
	1,48	*15,87*		
zuidelijke sluizen				
vier openingen, ieder met een schuif, elk	*2,50*	*17,07*		

	Dagw. in m	Hoogte in m + N.A.P. Slag-drempel	Bovenkant schuif of stuwpeil	Stuwkruin
In de Maas				
W. Stuw *te Linne*				
vier openingen				
één opening, voor de scheepvaart	*60,00*	*15,95*	*20,40*	
drie openingen, voor de afvoer, elk	*17,00*	*16,95*	*20,40*	
X. Schutsluis *te Linne*				
drie paar deuren, schutlengte 260 m, 110 m en 135 m	*14,00*			
bovenhoofd			*16,60*	
beneden- en middenhoofd			*13,45*	
IJ. Stuw *te Roermond*				
drie openingen				
één opening, voor de scheepvaart	*68,00*		*11,60*	*16,75*
twee openingen, voor de afwatering, elk	*17,00*		*12,20*	*16,75*
Z. Schutsluis *te Roermond*				
drie paar deuren				
schutlengte 260 m, 110 m en 135 m	*14,00*			
bovenhoofd			*11,90*	
beneden- en middenhoofd			*10,70*	
In het Kanaal Wessem-Nederweert				
A1. Schutsluis *te Panheel*				
twee paar deuren, schutlengte 153 m	*7,50*			
bovenhoofd			*25,50*	
benedenhoofd			*17,90*	
Bij de sluis zijn spaarkommen aangelegd om het schutwaterverlies te beperken.				

TOELICHTING

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden.

Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.

Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen.

Terwille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid echter is langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet.

De belangrijkste wateren en rioleringen zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld.

De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven.

De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Ruilverkavelingen in verschillende stadia zijn voor zover het de waterstaat betreft op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelingsblok. De begrenzing van het ruilverkavelingsblok is in rood aangegeven.

De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon 070—183280.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage. Ook de Provinciale Beschrijvingen behorende bij de Waterstaatskaart zijn op deze wijze verkrijgbaar.

VII B.a. 795
Bg. (ed. 3, bl. 58-W)

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

BEHOORT BIJ HET IN 1958 VERKENDE BLAD ROERMOND-WEST
VAN DE WATERSTAATSKAART

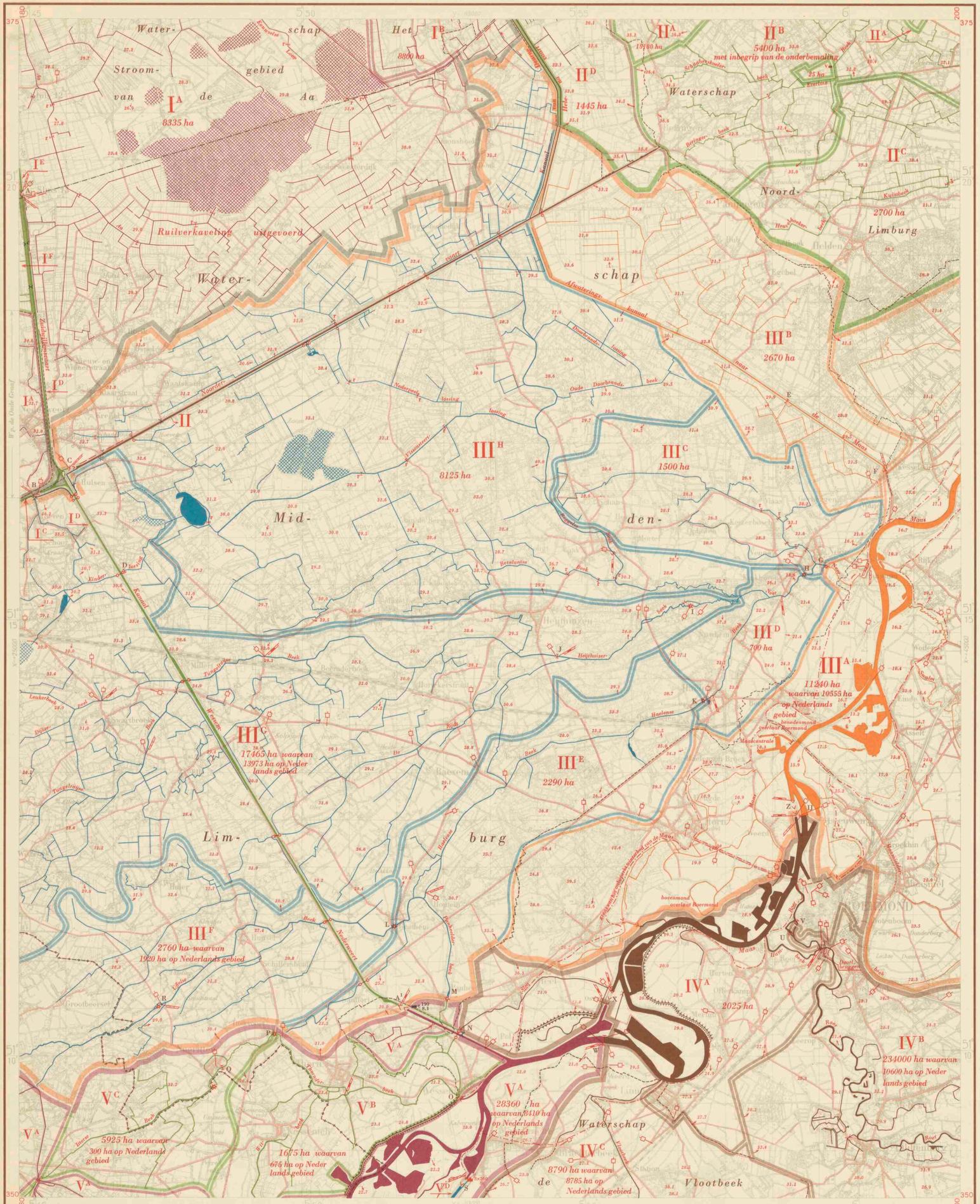

Bewerking: Rijkswaterstaat. Dir: Alg. Dienst.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50 000

Herzien in 1958.

EINDHOVEN 0 51	VENLO W 52	VENLO 0 52
VALKENSWAARD 0	ROERMOND W 58	ROERMOND 0 58
	SITTARD 60	

AFWATERINGSEENHEDEN

I. Dieze

De Dieze loost door een uitwateringssluis bij Crèvecoeur (zie blad 's-Hertogenbosch-West) op de Maas.
Het stroomgebied komt verder voor op de bladen Eindhoven-Oost en -West, 's-Hertogenbosch-Oost, Valkenswaard-Oost en -West, Venlo-West, Vierlingsbeek en Breda-Oost.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor.

I A-B. Aa

De Aa ontspringt in de Ospelse Peel ten zuiden van Asten, stroomt in noordelijke richting langs Helmond en Veghel en loost bij 's-Hertogenbosch vrij op de Dieze. Het stroomgebied is groot 86 735 ha.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor.

I A. Aa boven de stuw even ten zuiden van Asten

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Aa en de Eeuwselse Loop. Het gebied is groot 8335 ha.
Zie voorts de bladen Venlo-West, Valkenswaard-Oost en Eindhoven-Oost.

I B. Aa van de stuw bij de voormalige Stipdonkse watermolen tot de stuw ten oosten van sluis 10 van de Zuidwillemsvaart

Dit gebied, groot 8860 ha, kan ook via het Afwateringskanaal van Stipdonk afwateren op het negende pand van de Zuidwillemsvaart.
Zie ook de bladen Venlo-West, Eindhoven-Oost en Valkenswaard-Oost.

I C-F. Zuidwillemsvaart

Het boezemoppervlak met inbegrip van het 6e pand van het Wilhelminakanaal, het Eindhovenskanaal, het Kanaal Wessem-Nederweert, het Kanaal door de Kempen tot de eerste schutsluis bovenstrooms en het zijkanaal naar Beverlo is 523 ha, waarvan 244 ha gelegen in België.
De totale oppervlakte van het direct op het kanaal afwaterend gebied is 6110 ha, waarvan 4755 gelegen in België.
Het kanaal is ingericht om te Stipdonk en te Beek en Donk water van de Aa tot een totaal van max. 12 m³/sec te ontvangen. Sinds 1949 is lozing te Stipdonk niet voorgekomen en is de afvoer van de Aa te Beek en Donk gering geweest.
Bovendien kan een gebied, groot 485 ha, zowel op het kanaal als op de Maas tussen Linne en Borgharen lozen.
De navolgende panden komen op dit blad voor.

I C. Vijftiende pand van de Zuidwillemsvaart (sluis 15—16)

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 15 ha. Er wateren geen gronden op af. Het kanaalpeil bedraagt 33,36 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 10 cm hoger, zelden lager. Uit dit pand wordt de Noordervaart via een inlaatsluis bij sluis 15 gevoed.
Zie voorts het blad Valkenswaard-Oost.

I D. Veertiende pand van de Zuidwillemsvaart (sluis 13—15) en Kanaal Wessem-Nederweert

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 66 ha met inbegrip van 50 ha boezem Kanaal Wessem-Nederweert. Er wateren geen gronden op af. Het kanaalpeil bedraagt 28,50 m + N.A.P.

I E. Dertiende pand van de Zuidwillemsvaart (sluis 12—13)

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 6 ha. Er wateren geen gronden op af. Het kanaalpeil bedraagt 26,81 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 10 cm hoger, zelden lager.
Zie voorts het blad Valkenswaard-Oost.

I F. Twaalfde pand van de Zuidwillemsvaart (sluis 11—12)

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 12 ha. Op dit pand loost een gebied, groot 230 ha. Een gebied, groot 43 ha, kan zowel naar dit pand, als naar de Aa boven Stipdonk afwateren.
Zie voorts het blad Valkenswaard-Oost.

II. Maas tussen Belfeld en Sambeek

De totale oppervlakte van het gebied is 81 965 ha.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor.

II A. Grote Molenbeek

Dit gebied komt voor een zeer klein gedeelte aan de noordelijke rand van dit kaartblad voor. De Grote Molenbeek loost op de haven van Wanssum, welke in open verbinding staat met de Maas.
Het gebied is groot 15 180 ha.
Zie voorts de bladen Venlo-Oost en -West.

II B. Everlose Beek

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Everlose Beek, de Beringerbeek en de Schaaberskoelerbeek.
De Everlose Beek loost via de Slottermolen, ten zuiden van Grubbenvorst, op de Maas.
Het gebied is groot 5400 ha.
Zie voorts de bladen Roermond-Oost en Venlo-Oost.

II C. Kwistbeek boven de molen te Baarlo

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Kwistbeek en de Heuvelhoekerbeek.
De Kwistbeek loost ten oosten van Baarlo op de Maas. Het gebied is groot 2700 ha.
Zie voorts het blad Roermond-Oost.

II D. Noordervaart, Kanaal van Deurne en Helenavaart

Dit kanalencomplex kan worden gevoed uit het tussen de sluizen 15 en 16 gelegen 15e pand van de Zuidwillemsvaart. De lozing op het tussen de sluizen 15 en 13 gelegen 14e pand van de Zuidwillemsvaart via de riolen en de schuiven in de deuren van de schutsluis aan het westelijke eind van de Noordervaart is gering. Ook staat dit kanalencomplex water af aan het Peelkanaal via een inlaatduiker. (Zie Venlo-West.) Het gebied is groot 1445 ha. Het kanaalpeil bedraagt ± 31,50 m + N.A.P.
Zie voorts het blad Venlo-West.

III. Maas tussen de stuw te Belfeld en de stuw te Roermond

De grootte van de boezem bedraagt ± 320 ha.
Het gebied is groot 56 085 ha (hierin is niet begrepen het stroomgebied van de Swalm), waarvan 43 914 ha op Nederlands gebied is gelegen. Zie voorts het blad Roermond-Oost.
Het gebied is als volgt onderverdeeld.

III A. Vrij op de Maas afwaterend gebied

Groot 11 240 ha, waarvan 10 555 ha in Nederland gelegen.

III B. Afwateringskanaal naar de Maas

Dit kanaal is oorspronkelijk gegraven als lozingskanaal voor overtollig water van de Zuidwillemsvaart. Het was tevens geschikt als scheepvaartkanaal en werd door 2 schutsluizen in 3 panden verdeeld. Omstreeks 1930 werd het kanaal voor de scheepvaart gesloten en aan de noordzijde afgedamd en voorzien van een inlaatsluis. In de oorlogsjaren 1940—1945 is deze inlaatsluis vernield en nadien niet meer hersteld. Het Afwateringskanaal heeft nu geen verbinding meer met de Noordervaart en doet alleen nog dienst als afwateringskanaal voor aanliggende gebieden. De schutsluizen zijn vervallen en in het bovenhoofd van de voormalige schutsluis no. 2 is een stuw gebouwd (kunstwerk E). Het gebied is groot 2670 ha.

III C-H. Neer

Het totale stroomgebied is groot 38 740 ha, waarvan 28 549 ha op Nederlands gebied is gelegen. Op dit kaartblad komen de volgende onderverdelingen voor:

III C. Neer tussen de Hammermolen en de Friedese molen

Het gebied is groot 1500 ha.

III D. Neer tussen de Hammermolen en de samenkomst van de Heijthuizerbeek en de Roggelse Beek

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn de Neer en de Haelense Beek.
Het gebied is groot 700 ha.

III E. De Haelense Beek tussen de molen van Haelen en de molen van Grathem

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Haelense Beek en de Panheelderbeek. De Haelense Beek stroomt van de molen van Grathem in noordelijke richting naar de molen van Haelen. Even ten noorden van Grathem splitst de beek zich en stroomt de rechtertak in zuidoostelijke richting, als Panheelderbeek, naar de molen van Panheel. Deze Panheelderbeek komt via de molen van Panheel bij een grondduiker met stuw (N) onder het Kanaal Wessem-Nederweert. Onder normale omstandigheden gaat het water via de grondduiker onder het Kanaal Wessem-Nederweert door naar de Thornderbeek en via de keersluis van Wessem naar het Maaspand tussen de stuw te Linne en de stuw te Borgharen. Stijgt op dit Maaspand het water zo hoog, dat de keersluis van Wessem (O) gesloten wordt, dan kan zowel het water van de Thornderbeek als het water van de Panheelderbeek lozen, via de kleppen boven de grondduiker in het Kanaal Wessem-Nederweert, op het zelfde Maaspand. Stijgt het water op dit Maaspand echter nog hoger, dan gaan ook deze kleppen dicht en kunnen de Panheelderbeek en de Thornderbeek hun water lozen via de stuw (N) op de Sley en vandaar op het Maaspand tussen de stuw te Roermond en de stuw te Linne.
Dit gebied is groot 2290 ha.

III F. Uffelse Beek van de molen van Grathem tot de Broekmolen te Stramproy

Het gebied is groot 2760 ha, waarvan 1920 ha op Nederlands gebied is gelegen.
Zie voorts het blad Valkenswaard-Oost.

III G. Heijthuizerbeek

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Heijthuizerbeek, de Tungelrooyse Beek, de Leukerbeek, de Dijkerpeel en de Rijdt.
Het gebied is groot 17 465 ha, waarvan 13 973 ha op Nederlands gebied is gelegen.
Zie voorts het blad Valkenswaard-Oost.

III H. Roggelse Beek

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Roggelse Beek, de Bevelantse Beek, de Vissenstoert-, de Nederpeel- en de Doorbrandslossing.
Het gebied is groot 8125 ha.

IV. Maas tussen de stuw te Roermond en de stuw te Linne

De grootte van de boezem bedraagt ± 260 ha.
De oppervlakte van deze afwateringseenheid bedraagt ± 249 705 ha, waarvan 22 035 ha in Nederland is gelegen.
Op dit blad komen de volgende onderverdelingen voor.

IV A. Het vrij op de Maas afwaterend gebied

Na de Maas is de Sley de voornaamste waterloop. De riolering van Heel loost vrij op de Sley. Voor doorspoeling van de Sley bevindt zich even ten oosten van kunstwerk N een inlaatsluis in de dijk van het Kanaal Wessem-Nederweert. Ook kan over stuw N water van de Panheelderbeek en de Thorndderbeek door de Sley worden afgevoerd. (Zie onder III E.)
Het gebied, dat normaal op dit Maaspand afwatert, is groot 2025 ha.

IV B. Roer boven de sluizen Groot- en Klein Hellegat (kunstwerken U en V) te Roermond

Het totale stroomgebied van de Roer, met inbegrip van de onderverdelingen, is groot ± 234 000 ha, waarvan 10 600 ha op Nederlands gebied is gelegen.
Dit gebied ligt voor een groot deel in Duitsland; het komt aan de zuiden oostrand van dit kaartblad voor.
De Roer loost normaal via de kunstwerken V en U op de Maas. Bij hoge waterstanden op de Roer stroomt een deel van het water van de Roer over een overstort (kunstwerk T) en via de Hambeek naar de Maas. De beide doorlaatbruggen in de rijksweg en in de spoorlijn (ten zuidoosten van kunstwerk T) dienen eveneens om water van de Roer op de Hambeek te kunnen lozen. Ten behoeve van een chemische fabriek te Roermond wordt de rivier boven de kunstwerken U en V opgestuwd voor opwekking van elektriciteit.
Zie voorts de bladen Roermond-Oost, Sittard en Heerlen.

IV C. Vlootbeek van de mond tot aan het verdeelwerk in de Schaefbach

Het gebied is groot 8790 ha, waarvan 8785 ha op Nederlands gebied is gelegen.
Zie voorts de bladen Sittard en Heerlen.

V. Maas tussen de stuw te Linne en de stuw te Borgharen

De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 655 ha. Dit gebied is groot 138 757 ha, waarvan 62 367 ha op Nederlands gebied is gelegen.
Zie voorts de bladen Sittard en Maastricht.
Het gebied is als volgt onderverdeeld.

V A. Het vrij op de Maas afwaterend gebied

Groot 28 360 ha, waarvan 8410 ha op Nederlands gebied gelegen.

V B-C. Het stroomgebied van de Thornderbeek

Het totale gebied is groot 18 735 ha, waarvan 975 ha op Nederlands gebied is gelegen.
Op dit kaartblad komen de volgende onderverdelingen voor:

V B. Thornderbeek van de keersluis te Wessem tot de Luyensmolen te Ittervoort

De voornaamste waterlopen in dit gebied zijn: de Thornderbeek en de Witbeek.
De Thornderbeek kan bij hoge Maasstanden haar water lozen naar de Panheelderbeek.
Normaal ontvangt de Thornderbeek een gedeelte van het water van de Haelense Beek (zie onder III E).
Het gebied van de Thornderbeek tussen de kunstwerken P en O is groot 1675 ha, waarvan 675 ha op Nederlands gebied is gelegen.
Het gebied van de Witbeek is op het blad Sittard afzonderlijk aangegeven.
Zie voorts het blad Sittard.

V C. Thornderbeek boven de Luyensmolen te Ittervoort

De Thornderbeek heet hier ook wel Itterse Beek. Het gebied is groot 5925 ha, waarvan 300 ha op Nederlands gebied is gelegen.
Zie voorts het blad Sittard.

V D. Julianakanaal van de sluis te Roosteren tot de sluis te Maasbracht

Het kanaalpeil bedraagt 27,85 m + N.A.P., de grootte van de boezem bedraagt ongeveer 35 ha. Er wateren geen gronden op af.
Zie voorts het blad Sittard.

VERKLARING DER TEKENS

- Oliegemaal, met opgaaf van de aard van het bemalingswerktuig, (c = centrifugaalpomp, v = vijzel) en het aantal m³ waterverzet per minuut, bij de in m aangegeven opvoerhoogte
- Elektrisch gemaal
- Idem (dient voor inmalen)
- Molen, door water gedreven
- Schutsluis
- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker
- Inlaatsluis
- Keersluis
- Grondduiker
- Afsluitbare grondduiker
- Vaste stuw
- Regelbare stuw
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal
- Peilschaal, geregeld waargenomen
- Moerassig gebied
- Verharde weg
- Grens ruilverkavelingsblok (daar waar de duidelijkheid dit vereist)
- Administratieve grens
- Hoofdwaterkering (officieel volgens legger)
- Hoogwaterkering (gelegen in het onbeperkt winterbed van de Maas)
- Provinciale grens (voor zover niet samenvallend met de administratieve grens van een waterschap)
- Rijksgrens
- 8335 ha — Grootte van een stroomgebied in ha, volgens meting op de topografische kaart, schaal 1 : 25 000, met de poolplanimeter
- 2.1 — Hoogtecijfer in m + N.A.P.

De op dit blad voorkomende hoofdwaterkering, aangegeven op nevenstaand kaartje 1 : 300 000, is in beheer en onderhoud bij onderstaande instanties
1 = gemeente Thorn;
2 = gemeente Wessem;
3 = gemeente Herten.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Z.O.Z.

Universiteits-bibliotheek Utrecht

Waterstaat documentatie Kartografie

VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 58-W)

SLUIZEN EN STUWEN

	Dagw. in m	Hoogte in m + N.A.P. Slag-drempel	Boven-kant schuif of stuwpeil	Stuw-kruin
In de Zuidwillemsvaart				
A. Sluis no. 13				
twee paar deuren,				
schutlengte 52 m	*7,00*			
bovenhoofd		*24,15*		
benedenhoofd		*22,78*		
Spuisluis aan de z.o.-zijde, één opening met schuif	*1,40*			
B. Sluis no. 15 (met waterkrachtcentrale)				
twee paar deuren,				
schutlengte 65 m	*7,50*			
bovenhoofd		*30,80*		
benedenhoofd		*26,00*		
Spuisluis aan de z.o.-zijde, twee openingen met schuif, elk	*1,00*			
In de Noordervaart				
C. Schutsluis *tussen de Zuidwillemsvaart en de Noordervaart*				
twee paar deuren,				
schutlengte 65 m	*7,50*			
bovenhoofd		*28,90*		
benedenhoofd		*26,00*		
In de Rietbeek				
D. Schotbalkstuw *aan de oostzijde van de grondduiker onder het Kanaal Weesen-Nederweert*	*2,00*			
(doet geen dienst meer)				
In het Afwateringskanaal				
E. Stuw van beton, *in het bovenhoofd van de voormalige schutsluis no. 2, bestaande uit een betonnen muur, waarin drie met schotbalken afsluitbare openingen*				
één opening, noord	*1,45*	*29,27*		*28,74*
één opening, midden	*2,15*	*29,27*		*27,74*
één opening, zuid	*1,35*	*29,27*		*28,74*
F. Schotbalkstuw, *één opening*	*2,50*			*25,84*
In de Neer				
G. Friedesemolensluis				
zeven openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen	*1,08*	*15,96*		*17,25*
zes openingen, voor de afwatering, elk	*0,91*	*15,37*		*16,90*
H. Hammermolensluis				
vijf openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen	*2,18*	*16,97*		*18,60*
één opening, voor de afwatering	*0,93*	*17,14*		*18,45*
één opening, voor de afwatering	*0,93*	*17,14*		*18,62*
één opening, voor de afwatering	*1,44*	*17,14*		*18,45*
één opening, voor de afwatering	*1,44*	*17,14*		*18,45*
In de Heythuizerbeek				
I. Molensluis *van de Leumolen*				
drie openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen	*0,85*	*19,84*		*21,27*
één opening, voor de afwatering	*0,87*	*19,84*		*21,16*
één opening, voor de afwatering	*0,90*	*19,84*		*20,96*
J. Stuw *met drie schotbalkopeningen*				
één opening, noord	*2,35*	*24,83*		*22,72*
één opening, midden	*2,25*	*24,83*		*22,72*
één opening, zuid	*2,35*	*24,83*		*22,72*
In de Haelense Beek				
K. Molensluis *van de molen te Haelen*				
drie openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen (turbine)	*1,80*			
twee openingen, voor de afwatering, elk	*0,92*	*20,46*		*22,51*
L. Molensluis *van de molen van Grathem*				
drie openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen (turbine)	*2,20*			
één opening, voor de afwatering	*2,02*	*24,80*		*26,05*
één opening, voor de afwatering	*1,97*	*24,80*		*26,05*
In de Panheelderbeek				
M. Molensluis *van de molen van Panheel*				
drie openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen (turbine)	*2,03*			
één opening, voor de afwatering	*1,55*	*22,53*		*23,86*
één opening, voor de afwatering	*1,55*	*22,52*		*23,78*
N. Schotbalkstuw *in de Sley*				
twee openingen, elk	*3,75*	*20,55*		*23,15*
In de Thornderbeek				
O. Keersluis				
drie openingen met een schuif, elk	*1,65*	±*19,80*		
P. Molensluis *van de Luyensmolen te Itter-voort*				
twee openingen, ieder met schuif				
één opening, voor de molen	*1,70*			
één opening, voor de afwatering	*1,37*	*24,92*		*25,38*
Q. Sluis *van de voormalige Armenmolen te Neeritter*				
één opening, voor de afwatering	*1,20*	*27,14*		*27,74*
(de opening voor de molen wordt niet meer gebruikt)				
In de Uffelse Beek				
R. Molensluis *van de Uffelse molen*				
vier openingen, ieder met een schuif				
één opening, voor de molen	*0,95*	*27,95*		*28,90*
drie openingen, voor de afwatering, elk	*0,87*	*27,93*		*28,83*
In het Julianakanaal				
S. Schutsluis *te Maasbracht*				
één klepdeur in het bovenhoofd en één paar puntdeuren in het benedenhoofd				
schutlengte 136 m	*14,00*			
bovenhoofd		*24,25*		
benedenhoofd		*16,80*		
In de Roer				
T. Overstort *naar de Hambeek*	*60,00*			±*19,52*
U. Schotbalkstuw *„Groot Hellegat"*	*8,45*	*16,93*		*19,92*
V. Twee lossluizen *„Klein Hellegat"*				
noordelijke sluizen				
drie openingen, ieder met een schuif	*1,51*	*15,87*		
	1,52	*15,87*		
	1,48	*15,87*		
zuidelijke sluizen				
vier openingen, ieder met een schuif, elk	*2,50*	*17,07*		

In de Maas	Dagw. in m	Hoogte in m + N.A.P. Slag-drempel	Boven-kant schuif of stuwpeil	Stuw-kruin
W. Stuw *te Linne*				
vier openingen				
één opening, voor de scheepvaart	*60,00*	*15,95*		*20,40*
drie openingen, voor de afvoer, elk	*17,00*	*16,95*		*20,40*
X. Schutsluis *te Linne*				
drie paar deuren, schutlengte 260 m, 110 m en 135 m	*14,00*			
bovenhoofd		*16,60*		
beneden- en middenhoofd		*13,45*		
IJ. Stuw *te Roermond*				
drie openingen				
één opening, voor de scheepvaart	*68,00*	*11,60*		*16,75*
twee openingen, voor de afwatering, elk	*17,00*	*12,20*		*16,75*
Z. Schutsluis *te Roermond*				
drie paar deuren				
schutlengte 260 m, 110 m en 135 m	*14,00*			
bovenhoofd		*11,90*		
beneden- en middenhoofd		*10,70*		
In het Kanaal Wessem-Nederweert				
A1. Schutsluis *te Panheel*				
twee paar deuren, schutlengte 153 m	*7,50*			
bovenhoofd		*25,50*		
benedenhoofd		*17,90*		
Bij de sluis zijn spaarkommen aangelegd om het schutwaterverlies te beperken.				

TOELICHTING

Ten aanzien van de waterstaat is een hoofdindeling van Nederland gemaakt in afwateringseenheden.

Een afwateringseenheid is in het algemeen aangeduid met een eigen kleur, terwijl de waterstaatkundige grens daarvan door een brede bies in deze kleur is aangegeven.

Onderverdelingen van een afwateringseenheid zijn begrensd door smalle biezen.

Terwille van de duidelijkheid zijn bepaalde belangrijke onderverdelingen al of niet volgekleurd, in een afwijkende kleur aangegeven. De brede hoofdbies van een afwateringseenheid echter is langs de gehele grens ongewijzigd voortgezet.

De belangrijkste wateren en rioleringen zijn aangegeven in de kleur van de afwateringseenheid waartoe zij behoren, de namen van deze wateren zijn in rood gesteld.

De waterinlaat van een gebied is tot uitdrukking gebracht door de daartoe dienende kunstwerken en waterleidingen in zwart aan te geven.

De namen van gereglementeerde waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Ruilverkavelingen in verschillende stadia zijn voor zover het de waterstaat betreft op de bestaande topografie aangegeven. Rekening moet worden gehouden met eventuele wijzigingen in de waterstaat binnen het ruilverkavelingsblok. De begrenzing van het ruilverkavelingsblok is in rood aangegeven.

De meer volledige gegevens der bemalingsinstallaties alsmede de jongste gegevens over wijzigingen in de waterstaat, welke na het verschijnen van dit blad mochten zijn ingetreden, liggen voor belangstellenden kosteloos ter inzage bij de directie Algemene Dienst van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage, telefoon 070—183280.

De waterstaatskaarten zijn à f 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage. Ook de Provinciale Beschrijvingen behorende bij de Waterstaatskaart zijn op deze wijze verkrijgbaar.

TEN BEHOEVE VAN HEN, DIE DE KAART WILLEN OPPLAKKEN, ZIJN OP AANVRAAG AFDRUKKEN VAN DE OP DEZE ZIJDE VAN DE KAART GEDRUKTE „STAAT VAN SLUIZEN EN STUWEN" VERKRIJGBAAR

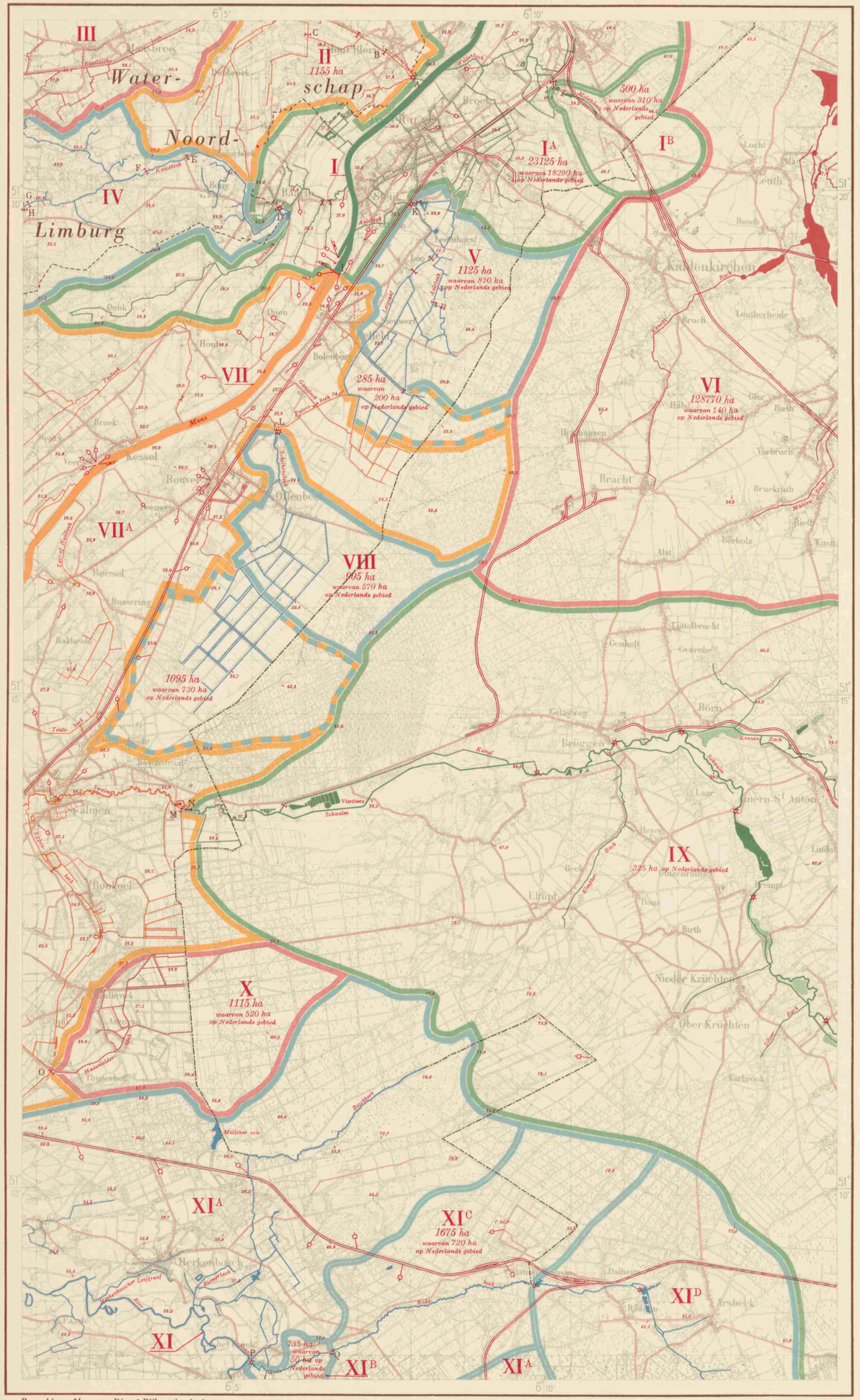

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50 000

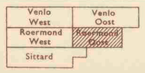

Verkend in 1950-'51

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I Maas tussen de stuw te Sambeek en de stuw te Belfeld
De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 570 ha.
Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden. De volgende gebieden komen geheel of gedeeltelijk op dit blad voor:

I A *Gebied, dat direct op de Maas loost.*
De grootte bedraagt 23125 ha, waarvan 18290 ha op Nederlands gebied. De voornaamste waterlopen, welke op dit blad voorkomen zijn: de Boschbeek en de Wilderbeek. Zie voorts het blad Venlo-Oost.

I B *Molenbeek boven de stuw van de voormalige Onderste Molen.*
Dit gebied is groot 500 ha, waarvan 310 ha op Nederlands gebied.

II De Springbeek boven de watermolen te Hout-Blerick
Het gebied is groot 1155 ha. Zie verder het blad Venlo-Oost.

III De Everlosche beek boven de Slottermolen te Grubbenvorst
Deze beek loost bij Grubbenvorst op de Maas. Zie ook de bladen Venlo-Oost en Roermond-West.

IV De Kwistbeek boven de watermolen te Baarlo
De beek wordt op 4 plaatsen opgestuwd, hoofdzakelijk om het verval te beperken. Zie verder het blad Roermond-West.

V De Aalsbeek boven de Holdmolen te Tegelen
Het gebied is groot 1125 ha, waarvan 810 ha op Nederlands gebied. Bovendien loost op dit gebied gedeeltelijk een gebied van 285 ha, waarvan 200 ha in Nederland zijn gelegen.

VI Niers boven de stuw ten noorden van de voormalige Villerse watermolen
De grootte van dit gebied bedraagt ongeveer 128770 ha, waarvan slechts 140 ha op Nederlands gebied. De rivier loost ten noorden van Gennep op de Maas.
Zie voorts het blad Venlo-Oost.

VII Maas tussen de stuw te Belfeld en de stuw te Roermond
De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 270 ha.
Het volgende gebied komt gedeeltelijk op dit blad voor:

VII A *Gebied, dat direct op de Maas loost.*
De voornaamste waterlopen, welke op dit blad voorkomen, zijn: de Tasbeek, de Tas- of Huilbeek, de Teutebeek, de Swalm, de Eppenbeek en de Maasnielderbeek.
Zie verder het blad Roermond-West.
Het gebied ontvangt bovendien nog gedeeltelijk het water van een gebied van 285 ha, waarvan 200 ha op Nederlands gebied en van een gebied van 1095 ha, waarvan 730 ha in Nederland zijn gelegen.

VIII De Schelkensbeek boven de molen van Ronkenstein te Reuver
Het gebied is groot 905 ha, waarvan 570 ha op Nederlands gebied. Bovendien loost op dit gebied gedeeltelijk een gebied van 1095 ha, waarvan 730 ha in Nederland zijn gelegen.

IX De Swalm boven de stuwen bij het zwembad te Swalmen
Van dit bijna geheel in Duitsland gelegen gebied valt slechts 325 ha op Nederlands gebied.

X De Maasnielderbeek boven de stuw ten westen van Asenray
Het gebied is groot 1115 ha, waarvan 520 ha op Nederlands gebied. De beek loost bij Leeuwen op de Maas.

XI De Roer boven de stuw bij de chemische fabriek te Roermond
De opstuwing dient o.m. tot opwekking van electriciteit ten behoeve van een chemische fabriek. De Roer loost te Roermond op de Maas.
De volgende gebieden komen gedeeltelijk op dit blad voor:

XI A *Gebied, dat direct op de Roer loost.*
De voornaamste waterloop, welke op dit blad voorkomt is de Boschbeek. Zie verder de bladen Roermond-West en Sittard.

XI B *De Rode Beek tussen de Vlodropper- en Gietstapper molen.*
Het gebied is groot 135 ha, waarvan 50 ha op Nederlands gebied. Zie voorts het blad Sittard.

XI C *De Rode Beek tussen de Gietstapper- en de Dalheimer molen.*
Het gebied is groot 1675 ha, waarvan 720 ha op Nederlands gebied. Zie voorts het blad Sittard.

XI D *De Rode Beek boven de Dalheimer molen.*
Het gebied is geheel in Duitsland gelegen.

VERKLARING DER TEKENS

>>	Schutsluis.
><	Uitwateringsluis of afsluitbare duiker.
	Grondduiker.
	Molen, door water gedreven.
	Stuw.
	Peilmerk van het N.A.P.
	Peilschaal, geregeld waargenomen.
16,3	Hoogtecijfer in m + N.A.P.
	Verharde weg.
	Spoorweg.
	Riolering (in de kleur van het betreffende gebied).
	Administratieve grens van het waterschap.
	Rijksgrens.
500 ha	Grootte van boezem- of stroomgebied in ha volgens meting op de topografische kaart 1 : 25.000 met de pool-planimeter.

SLUIZEN EN STUWEN

	Wijdte in de dag in m	Lengte van de stuwkruin in m	Hoogte in m boven N.A.P. Stuwdrempel of dorpel	Stuwkruin	Stuurpeil
In de Springbeek					
A Molensluis te Hout-Blerick,					
twee openingen ieder met één schuif					
opening voor de molen	*0,58*		*15,41*		
opening voor de afwatering	*0,70*		*15,42*		*± 16,20*
B Schotbalkstuw bij Hout-Blerick, *één opening*	*2,00*		*16,71*		
C Schotbalkstuw ten westen van Hout-Blerick *één opening*	*2,00*		*17,03*		*± 17,55*
In de Kwistbeek					
D Molensluis te Baarlo					
twee openingen ieder met één schuif					
opening voor de molen	*1,15*		*17,51*		
opening voor de afwatering	*1,15*		*17,28*		*± 18,55*
E Vaste stuw ten westen van Zoterbeek		*1,60*		*21,78*	
F Vaste stuw		*1,30*		*23,63*	
G Vaste stuw		*1,25*		*26,03*	
H Vaste stuw		*1,00*		*26,61*	
In de Maas					
I Stuw met schutsluis te Belfeld					
In de stuw twee afvoeropeningen, elk afsluitbaar met een Stoneyschuif, en één scheepvaartopening, afsluitbaar met kleine wielschuiven tegen neerklappare jukken.					
openingen voor de afvoer, ieder	*17,00*		*8,35*		*14,00*
scheepvaartopening	*63,00*		*8,05*		
In de schutsluis drie paar deuren, totale schutlengte 260 m; door sluiting van het middelste paar deuren kan de schutkolk worden verdeeld in een kolk van 136 m en een van 108,50 m lengte.					
Bovenhoofd	*14,00*		*8,45*		
Benedenhoofd	*14,00*		*7,45*		
In de Molenbeek					
J Sluis van de voormalige Onderste Molen te Venlo. *De opening voor de molen is vervallen, de opening voor de afwatering is afsluitbaar met een schuif en wordt gebruikt voor het zwembad.*	*0,65*		*23,98*		*± 26,10*
In de Aalsbeek					
K Molensluis van de Holdmolen te Tegelen.					
twee openingen, ieder met één schuif					
opening voor de molen	*1,21*		*19,16*		*± 20,15*
opening voor de afwatering	*1,50*		*18,70*		
In de Schelkensbeek					
L Molensluis van de watermolen van Ronkenstein te Reuver.					
drie openingen, ieder met één schuif					
opening voor de molen	*0,70*		*19,14*		
openingen voor de afwatering, ieder	*0,90*		*18,79*		*± 20,15*
In de Swalm					
M Gecombineerde vaste- en beweegbare stuw met 5 openingen bij het zwembad te Swalmen.					
Van noord naar zuid:					
1 opening met vaste kruin		*2,48*		*26,37*	
3 openingen ieder met een schuif, elk	*1,00*		*25,10*		
1 opening met vaste kruin		*2,48*		*26,37*	
N Schotbalkstuw boven het zwembad te Swalmen *één opening*	*1,50*		*25,87*		
In de Maasnielderbeek					
O Vaste stuw ten zuid-westen van Asenray		*1,25*		*23,02*	
In de Rode Beek					
P Molensluis van de Vlodroppermolen te Vlodrop					
twee openingen ieder met één schuif					
opening voor de molen	*0,85*		*25,74*		
opening voor de afwatering	*0,95*		*25,65*		*± 27,30*
Q Molensluis van de Gietstappermolen te Vlodrop					
twee openingen ieder met één schuif					
opening voor de molen	*0,66*		*32,12*		
opening voor de afwatering	*0,47*		*32,11*		

TOELICHTING

De voornaamste waterleidingen en vennen zijn aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water waarop zij afwateren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan. Daar, waar een waterleiding de grens van twee gebieden vormt, vervalt de bies van het gebied waartoe de waterleiding behoort.

Bij belangrijke waterleidingen is de naam in rood geplaatst. Moerassen zijn aangegeven met een kruisarcering in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

De naam van het waterschap is in bruin op de kaart aangegeven. De administratieve grens van het waterschap is slechts aangegeven, waar zij afwijkt van die van de waterstaat.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil, zie men deel II van register VII (Limburg) der N.A.P. registers.

De Waterstaatskaarten zijn à *f* 5,— per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, Den Haag. De kaarten kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

VII B. a. 795
(ed. 3, bl. 58-0)

Universiteits-
bibliotheek
Utrecht

ARCHIEF

ROERMOND OOST

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. De Maas tussen de stuw te Linne en de stuw te Borgharen

Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden. De grootte van de boezems bedraagt ± 600 ha. Het stuwpeil te Linne bedraagt 29,40 m + N.A.P., dat te Borgharen 44,00 m + N.A.P. In de regel wordt hier echter een peil van 43,50 m à 43,90 m + N.A.P. gehandhaafd.
Op dit blad wordt het gebied onderverdeeld in :

1A. *Het met een karmijnbies omsloten gebied, dat vrij op de Maas afwatert.*
De voornaamste waterlossingen, welke op dit blad voorkomen, zijn : de Oude Maas, de Geleen- of Molenbeek benaden het kunstwerk O, de Molenbeek, het Afwateringskanaal naar Ophoven, de Koghoek, de Vriethelbeek, de Rachelsbeek, de Langbroekbeek en de Kikbeek. De grootte van dit gebied bedraagt ± 600 ha, waarvan 8550 ha op Nederlands gebied. Zie voorts de bladen Valkenswaard-Oost, Roermond-West en Maastricht.

1B. *De Kingbeek boven de molen te Greenebicht (**G**$_1$). Het gebied is groot 240 ha.*

II. Het Julianakanaal van de sluis te Linmel tot de sluis te Born

Dit pand staat gewoonlijk in open gemeenschap met de Maas boven de stuw te Borgharen. Het stuwpeil te Borgharen bedraagt 44,00 m + N.A.P.; in de regel wordt echter een peil van 43,89 à 43,96 m + N.A.P. gehandhaafd. Bij hogere standen van de Maas en bij sijsang wordt de sluis te Linmel gesloten. De grootte van de boezem bedraagt ± 93 ha. Op dit blad wateren er geen gronden op af. Zie voorts het blad Maastricht.

III. Het Julianakanaal van de sluis te Born tot de sluis te Roosteren

Het kanaalpeil bedraagt 32,65 m + N.A.P., de grootte van de boezem is ongeveer 23 ha. Op dit pand wateren geen gronden af.

IV. Het Julianakanaal van de sluis te Roosteren tot de sluis te Maasbracht

Het kanaalpeil bedraagt 27,85 m + N.A.P., de grootte van de boezem is ongeveer 36 ha. Door twee op de grenddruiker P gebouwde ontlaatsluizen kan water van de Groenbeek op het Julianakanaal gebracht worden. Dit kan geschieden zowel om de Groenbeek te ontlasten als om het Julianakanaal te voeden. Zie voorts het blad Roermond-West.

V. Het stroomgebied van de Kanjelbeek

Het gebied bestaat uit hoge gronden en is groot 2495 ha. De voornaamste waterlossingen zijn : de Kanjelbeek en de Middelgraaf.

VI. Het stroomgebied van de Vlootbeek

De Vlootbeek loost ten westen van Linne vrij op de Maas. Zie het blad Roermond-West. Het gebied wordt onderverdeeld in :

VIA. *De Vlootbeek van de mond tot het verdeelwerk **J**.*
Het gebied bestaat uit hoge gronden en een polderje en is groot 8790 ha, waarvan 8785 ha op Nederlands gebied. De voornaamste waterlossingen zijn : de Vlootbeek, de Vulenbeek, de Putbeek en de Pepinusbeek. Zie voorts het blad Roermond-West.

VIB. *De Kitschbach.*
*De voornaamste waterlossingen zijn : de Kitschbach, de Flutgraben, de Waldfeuchterbach en de Prilinghoverbach. Het gebied is groot 4630 ha, waarvan 365 ha op Nederlands gebied, en loost gewoonlijk via het verdeelwerk **J** op de Vlootbeek. Bij veel waterbezwaar kan hier een gedeelte van het water naar de Roer worden afgevoerd.*

VII. Het stroomgebied van de Roer

De Roer loost bij Roermond op de Maas ; zie het blad Roermond-West. Het totale stroomgebied van de Roer, met inbegrip van de onderverdelingen, is groot ongeveer 234 000 ha, waarvan 10 600 ha op Nederlands gebied.
Het gebied wordt onderverdeeld in :

VIIA. *De Roer boven de stuw te Roermond.*
Het gebied bestaat uit hoge gronden ; de voornaamste waterlossingen zijn : de Roer, de Wurm, de Schansbach, de Baalerbach, de Schaalbach, de Mühlenbach en de Laakbach. Zie voorts de bladen Roermond-West en -Oost en Heerlen.

VIIB. *De Rode Beek tussen de Vlodropper- en Gietstappermolen.*
Het gebied is groot 135 ha, waarvan 50 ha op Nederlands gebied. Zie voorts het blad Roermond-Oost.

VIIC. *De Rode Beek tussen de Gietstapper- en Dalheimermolen.*
Het gebied is groot 1675 ha, waarvan 720 ha op Nederlands gebied. Zie voorts het blad Roermond-Oost.

VIII. Het stroomgebied van de Geleenbeek boven de grenddruiker in de Groenbeek

Het gebied bestaat uit hoge gronden en is groot 37 525 ha, waarvan 30 040 ha op Nederlands gebied.
De Geleenbeek watert normaal via de grenddruiker in de Groenbeek en de Oude Maas op de Maas af. Bij hoge Maasstanden kan de Geleenbeek het overtollige water, via de op de grenddruiker P gebouwde ontlaatsluizen, op het tussen de sluizen van Maasbracht en Roosteren gelegen pand van het Julianakanaal lozen.
Voor de doorspoeling van de riviering van Echt wordt eenmaal per week de grenddruiker tijdelijk afgesloten, dan herneemt de beek (hier Molenbeek genaamd) haar oude loop en loost via een open grenddruiker op de Oude Maas.
Bij watergebrek kan het Julianakanaal door twee op de grenddruiker P gebouwde ontlaatsluizen uit de Groenbeek gevoed worden.
Op dit blad wordt het gebied onderverdeeld in :

VIIIA. *De Geleenbeek van de Groenbeekduiker tot de Poolmolen.*
Het gebied is groot 2930 ha. De voornaamste waterlossingen zijn : de Geleenbeek, de Vloedgraaf en de Reidsgraaf.

VIIIB. *De Geleenbeek van de Poolmolen tot de Armenmolen.*
Het gebied is groot 1200 ha. De voornaamste waterlossingen zijn : de Geleenbeek, de Sluitbeek en de Lambrichterbeek.

VIIIC. *De Geleenbeek van de Armenmolen tot de molen te Munstergeleen.*
Het gebied is groot 2015 ha. De voornaamste waterlossingen zijn de Geleenbeek en de Kötelbeek.

VIIID. *De Geleenbeek van de molen te Munstergeleen tot de molen te Jansgeleen.*
Het gebied is groot 3325 ha. De voornaamste waterlossingen zijn de Geleenbeek en de Keutelbeek, welke laatste over een grote lengte gericheerd is. Zie voorts het blad Maastricht.

VIIIE. *De Geleenbeek van de molen te Jansgeleen tot de Brommelermolen. (Hierbij zijn niet begrepen de gebieden VIIIF en VIIIG.)*
Het gebied is groot 3810 ha. De voornaamste waterlossingen zijn : de Geleenbeek en de Kakkert. Zie voorts de bladen Heerlen en Maastricht.

VIIIF. *De Platbeek boven de Platemolen.*
Het gebied is groot 830 ha. Zie voorts het blad Maastricht.

VIIIG. *De Caumerbeek.*
Het gebied is groot 3225 ha. Zie voorts het blad Heerlen.

VIIIH. *De Roode Beek van de Dieterenmolen tot de Millenermolen.*
Het gebied is groot 5190 ha, waarvan 2115 ha op Nederlands gebied. De voornaamste waterlossingen zijn de Roode Beek en de Snefflelerbeek.

VIII I. *De Roode Beek van de Millenermolen tot de benedenste molen te Schinveld.*
Het gebied is groot 9460 ha, waarvan 5010 ha op Nederlands gebied. De voornaamste waterlossingen zijn : de Roode Beek, de Kwaheeksgrub en de Molenbeek. Zie voorts het blad Heerlen.

VIII J. *De Roode Beek boven de benedenste molen te Schinveld.*
Het gebied is groot 1960 ha. De voornaamste waterlossingen zijn de Roode Beek en de Merkelbeekerbeek.

IX. Het stroomgebied van de Watervaldersbeek boven de Watervaldermolen

Het gebied bestaat uit hoge gronden en is groot 1025 ha. Het behoort tot het stroomgebied van de Geul. Zie het blad Maastricht.

X. Het stroomgebied van de Ziepbeek

Het gebied in België gelegen gebied bestaat uit hoge gronden en is groot 3300 ha. De voornaamste waterlossing is de Ziepbeek. Zie voorts het blad Maastricht.

XI. Achttiende pand van de Zuidwillemsvaart

Het achttiende pand van de Zuidwillemsvaart staat in open gemeenschap met het kanaal door de Kempen. De grootte van de boezem bedraagt ongeveer 240 ha, waarvan ongeveer 115 ha tot de Zuidwillemsvaart behoort. Dit pand wordt via het Voedingskanaal uit de Maas en door het bovengelegen pand van de Zuidwillemsvaart gevoed. Het kanaalpeil bedraagt 40,43 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 40,35 m + N.A.P.
Het gebied, dat afwatert op het achttiende pand van de Zuidwillemsvaart, komt gedeeltelijk op dit blad voor en is groot 1909 ha, waarvan 895 ha op Nederlands gebied is gelegen. Zie voorts de bladen Valkenswaard-Oost en -West en Maastricht.

XII. Het stroomgebied van de Zanderbeek

Het gebied in België gelegen gebied is groot 2315 ha en bestaat uit hoge gronden. De voornaamste waterlossing is de Zanderbeek.

XIII. Het stroomgebied van de Boschbeek

Het gebied in België gelegen gebied bestaat uit hoge gronden en wordt onderverdeeld in :

XIIIA. *De Boschbeek van de mond tot de benedenste molen te Neeroeteren. Dit gebied is groot 815 ha. De voornaamste waterlossingen zijn : de Boschbeek en de Sint-Jansbeerbeek.*

XIIIB. *De Kwaheek boven de benedenste molen te Neeroeteren. Dit gebied is ongeveer 8500 ha groot. Het grootste deel van dit gebied (± 8450 ha) watert gewoonlijk af op de Witbeek boven de molen te Ophoven (zie **XIVB**).*

XIV. Het stroomgebied van de Thorndalbeek

Het gebied bestaat uit hoge gronden en is groot 18 735 ha, waarvan 975 ha op Nederlands gebied.
Op dit blad zijn de voornaamste waterlossingen de Ilterse Beek en de Witbeek, terwijl de volgende onderverdelingen voorkomen :

XIVA. *De Thorndalbeek van de beerstuis te Weusem tot de Luyenemolen te Itterroort.*
De voornaamste waterlossing, welke op dit blad voorkomt, is de Witbeek.
Het gebied is groot 1675 ha, waarvan 675 ha op Nederlands gebied. Zie voorts het blad Roermond-West.

XIVB. *De Witbeek boven de molen ten westen van Ophoven.*
*Het gebied in België gelegen gebied is groot 2680 ha. Gewoonlijk ontvangt dit gebied ook het water van een gebied, groot ± 8450 ha (zie **XIII B**.)*

XIVC. *De Ilterse Beek boven de Luyenemolen te Itterroort.*
Het gebied is groot 5925 ha, waarvan 300 ha op Nederlands gebied. Zie voorts het blad Roermond-West.

VERKLARING DER TEKENS

- Elektrisch gemaal { met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp) en het aantal m³ watervervoerd per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
- Kleine windmolen
- Molen, door water gedreven
- Schutsluis
- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker
- Inlaatsluis
- Keersluis
- Grondduiker
- Afsluitbare grondduiker
- Stuw
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal
- Peilschaal, geregeld waargenomen
- Verharde weg
- Spoorweg
- Rioolering in de kleur van het gebied
- 240 ha — Grootte van een stroomgebied in ha volgens meting op de topografische kaart 1:25 000 met de poolplanimeter
- Waterkerende dijk
- Administratieve grens van een waterschap
- Rijksgrens
- Grens van het mijnzakkingsgebied in Nederland

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Bewerking: Rijkswaterstaat. Dir: Alg. Dienst en Waterhuishouding.
Reproductie: Topografische Dienst.

Schaal 1 : 50000

Verkend in 1953—'54.
Ged. bijgewerkt tot 1958.

ROERMOND W 58 | ROERMOND O 58
SITTARD 46
MAASTRICHT 61 | HEERLEN 62

Universiteits-bibliotheek Utrecht
documentatie waterstaat
VII B.a. 795 (ed. 3, bl. 60)

60 SITTARD

SLUIZEN EN STUWEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m + N.A.P. Slagdrempel of dorpel	[1])	
In het Julianakanaal				
A. Schutsluis no. III *bij Born*				
benedenhoofd	*14,00*	*40,40*	*43,30 à 43,90 k.p.*	
bovenhoofd	*14,00*	*29,05*		
Schutlengte 135,00 m, schutkolwijdte 16,00 m, aan boven- en benedenhoofd elk een heldeur.				
Aan de oostzijde van de sluis, is een tweede sluis in aanbouw				
B. Schutsluis no. II *bij Roosteren*				
benedenhoofd	*14,00*	*29,05*	*32,65 k.p.*	
bovenhoofd	*14,00*	*24,25*		
Schutlengte 135,00 m, schutkolwijdte 16,00 m, aan het bovenhoofd een klepdeur, aan het benedenhoofd een paar puntdeuren.				
In de Geleenbeek				
C. Stuw ten westen van Helsterbrug; *vier openingen*				
twee openingen, elk	*2,98*		*Mzg*	
twee openingen, elk	*1,93*			
D. Stuw nabij Oudekerk; *drie openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*2,50*		*Mzg*	
E. Molen te Jansgeleen; *drie openingen, elk afsluitbaar met een schuif*				
één opening voor de molen	*1,72*		*Mzg*	
twee openingen voor de afwatering, elke opening	*0,97*			
Ongeveer 150 m boven de molen een ontlastsluis; vier openingen, elk afsluitbaar met een schuif, dagwijdte van noord naar zuid respectievelijk 1,11 m; 1,00 m; 1,05 m en 1,04 m.				
F. Molen te Munstergeleen; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif,*				
één opening voor de turbine	*1,90*		*Mzg*	
één opening voor de afwatering	*1,13*			
Ongeveer 200 m boven de molen een ontlastsluis, vier openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening	*1,30*			
G. Ophovenermolen of molen van Laudy; *vijf openingen, elk afsluitbaar met een schuif*				
opening voor de molen	*1,40*		*Mzg*	
vier openingen voor de afwatering, elke opening	*1,18*			
H. Loosemolen; *drie openingen, elk afsluitbaar met een schuif*				
één opening voor de molen	*1,10*		*Mzg*	
twee openingen voor de afwatering, elke opening	*1,06*			
Stuwrecht is in 1957 afgekocht				
Ongeveer 950 m boven de molen een ontlastsluis, genaamd de „Stomen Sluis"; drie openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening	*0,99*			
I. Sittardermolen; *drie openingen, elk afsluitbaar met een schuif*				
één opening voor de molen	*1,50*		*Mzg*	
één opening voor de afwatering	*0,79*			
één opening voor de afwatering	*0,80*			
J. Stadbroekermolen; *drie openingen, elk afsluitbaar met een schuif*				
opening voor de turbine	*1,43*			
opening voor de afwatering	*1,18*	*40,73*		
opening voor de afwatering	*1,10*	*40,73*		
De turbine wordt sinds 1945 niet meer gebruikt.				
K. Stuw in de Geleenbeek en aflaatwerk naar de Vloedgraaf; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*1,25*	*35,63*	*38,13 b.s.*	
Aflaatwerk; zes openingen, elk afsluitbaar met een schuif				
vier openingen, elke opening	*0,91*	*35,63*	*37,43 b.s.*	
twee openingen, elke opening	*0,92*	*35,63*	*37,43 b.s.*	
L. Armenmolen; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif,*				
opening voor de turbine	*1,67*		*34,53 b.v.*	
			35,24 b.s.	
opening voor de afwatering	*1,17*		*34,34 b.v.*	
			35,24 b.s.	
Stuwrecht is in 1957 afgekocht				
Ongeveer 150 m boven de molen een ontlastsluis naar de Sluisbeek; één opening, afsluitbaar met een schuif	*1,18*	*33,35*	*35,30 b.s.*	
M. Katsbroekermolen; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif*				
opening voor de turbine	*1,78*		*31,89 b.v.*	
			32,83 b.s.	
opening voor de afwatering	*1,60*		*31,63 b.v.*	
			32,73 b.s.	
Stuwrecht is in 1957 afgekocht				
N. Poolmolen; *drie openingen, elk afsluitbaar met een schuif,*				
opening voor de molen	*1,30*		*30,77 b.v.*	
			31,79 b.s.	
twee openingen voor de afwatering, elke opening	*0,90*		*30,50 b.v.*	
			31,52 b.s.	
Ongeveer 400 m boven deze molen een aflaatwerk van de Geleenbeek naar de Vloedgraaf, dit kunstwerk dient tevens als ontlastsluis van de Poolmolen				
één opening, afsluitbaar met een schuif	*1,45*		*30,47 b.v.*	
			31,57 b.s.	
Naast dit aflaatwerk aan de oostkant een overlaat, breed 2,50 m, kruinhoogte			*31,57*	
O. Keersluis nabij Ophoven; *twee openingen, tezamen afsluitbaar met één schuif, elke opening*	*1,60*		*25,25 b.v.*	
Deze sluis wordt slechts eenmaal per week geopend voor doorspoeling van de beek in de loop van Echt.				
In de Groenbeek				
P. Grondduiker *onder het Julianakanaal; de grondduiker is afsluitbaar; vier openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*2,50*	*24,80*		
Op de grondduiker twee ontlastsluizen van de Groenbeek op het Julianakanaal, elke sluis vier openingen, elke twee openingen afsluitbaar met één schuif				
twee openingen samen	*2,54*	*25,65*		
Voor het ontlasten van de Groenbeek op het Julianakanaal wordt de grondduiker aan het westelijke einde afgesloten.				
In de Kanjelbeek				
Q. Uitwateringssluis; *een opening, afsluitbaar met een schuif*	*1,40*		*24,80 b.s.*	
In de Reidsgraaf				
R. Uitwateringssluis; *één opening, afsluitbaar met een schuif*	*0,92*	*27,85*		
één opening, afsluitbaar met een schuif	*0,70*	*26,55*		
Normaal wordt door de eerste opening op de Geleenbeek gelood. Bij waterbezwaar kan de Reidsgraaf door de tweede opening en de grondduiker onder de Geleenbeek naar de Vloedgraaf afwateren.				
In de Roode Beek				
S. Brunssummermolen; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif,*				
opening voor de molen	*1,90*		*Mzg*	
opening voor de afwatering	*1,15*			
T. Benedenste molen te Schinveld; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif,*				
opening voor de turbine	*1,46*		*Mzg*	
opening voor de afwatering	*0,70*			
Ongeveer 200 m boven de molen een ontlastsluis; één opening, afsluitbaar met een schuif	*1,50*			
U. Aflaatwerk van de Roode Beek naar de Vloedgraaf; *zes openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*0,91*	*36,22*	*37,71 b.s.*	
V. Millenermolen; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif,*				
opening voor de turbine	*2,05*			
opening voor de afwatering	*1,70*	*36,56*	*37,71 b.s.*	
W. Stuw ten zuidoosten van Susteren; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening.*	*1,22*	*29,35*	*31,00 b.s.*	
X. Dieterdermolen; *vier openingen, elk afsluitbaar met een schuif,*				
opening voor de turbine	*1,54*	*28,95*	*28,86 b.s.*	
twee openingen voor de afwatering, elke opening	*1,52*	*27,01*	*28,85 b.s.*	
een opening voor de afwatering	*1,49*	*27,01*	*28,85 b.s.*	
In de Vlootbeek				
II. Verdeelwerk *nabij grenspaal 353.*				
Normaal gaat het water van de Kitschbach en de Flutgraben naar de Vlootbeek, dit geschiedt door een opening, breed 1,50 m en hoog 0,25 m, in het verdeelwerk ter hoogte van de bedboden (29,75 m + N.A.P.). Bij waterbezwaar gaat een gedeelte van het water via de Schaufbach naar de Roer.				
Z. Stuw nabij de Dorperbrug; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*1,43*	*28,43*	*29,43 b.s.*	
Door het verwijderen van een wegneembare U-balk no. 29 worden dorpelhoogte en bovenkant schuif in de toekomst resp. 28,23 m + N.A.P. en 29,23 m + N.A.P.				
In de Rode Beek				
A_1. Vlodroppermolen; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif,*				
opening voor de turbine	*0,66*	*32,12*		
opening voor de afwatering	*0,47*	*32,11*		
In de Wurm				
B_1. Rimburgermolen; *vijf openingen, elk afsluitbaar met een schuif,*				
opening voor de molen	*0,78*		*Mzg*	
vier openingen voor de afwatering, elke opening	*1,52*			
In de Platsbeek				
C_1. Platsmolen; *één opening, afsluitbaar met een schuif*	*0,84*		*Mzg*	
Ongeveer 100 m boven de molen een ontlastsluis	*0,57*			
In de Molenbeek				
D_1. Watermolen nabij Hulsen; *één opening, afsluitbaar met een schuif*	*0,39*	*57,47*		
In de Kingbeek				
E_1. Grevenblichtermolen; *twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif,*				
opening voor de turbine	*0,90*		*Mzg*	
opening voor de afwatering	*0,50*			

[1]) In deze kolom betekent b.v. bovenkant vloer, b.s. bovenkant schuif, k.p. kanaalpeil, terwijl Mzg aangeeft, dat het kunstwerk in het mijnzakkingsgebied is gelegen. Hiervan worden geen hoogten aangegeven.

TOELICHTING

Onder polder wordt verstaan een complex landen, waarvan de er in liggende waterlopen zijn afgescheiden van de omringende wateren.

De polder heeft, in een lichtere tint, de kleur van het stromende water, waarop hij afwatert.

Hoge gebieden en boezemland zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterleidingen aangegeven in de kleur van het stromende water, waarop zij afwateren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterleidingen, een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan.

Daar, waar een waterscheiding de grens van het gebied vormt, vervalt de bies.

Bij belangrijke waterlossingen is de naam in rood geplaatst.

Namen van waterschappen zijn in bruin op de kaart aangegeven.

Administratieve grenzen van waterschappen zijn slechts aangegeven, waar zij afwijken van die van de waterstaat.

Daar, waar de administratieve grens van een waterschap samenvalt met de rijksgrens, wordt de rijksgrens aangegeven.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men deel II van register VII (Limburg) der N.A.P.-registers.

De waterstaatskaarten zijn à f 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, te 's-Gravenhage.

De kaarten kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

Ten behoeve van hen, die de kaart willen opplakken, zijn op aanvraag afdrukken van de op deze zijde van de kaart gedrukte tekst verkrijgbaar bij de directie Algemene Dienst en Waterhuishouding van de Rijkswaterstaat, Koningskade 25, te 's-Gravenhage.

SLUIZEN EN STUWEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte boven N.A.P. b.v.k. Slagdr.	schotb. of schuif	stuw-kruin
In de Maas				
A. Stuw te Hermalle-Argenteau				
twee openingen, afsluitbaar met naalden, elke opening	*60,00*	*49,89*		
één opening (vaste stuw)	*150,00*			*52,65*
Het stuwpeil bedraagt 52,65 m + N.A.P.				
Ten westen van de stuw bevindt zich een schutsluis met puntdeuren, schutkolklengte 56,57 m				
bovenhoofd	*9,00*	*48,70*		
benedenhoofd	*9,00*	*48,30*		
B. Stuw te Visé				
twee openingen, afsluitbaar met naalden, elke opening	*64,00*	*47,87*		
één opening (vaste stuw)	*150,00*			*50,65*
Het stuwpeil bedraagt 50,65 m + N.A.P.				
De schutsluis ten noordwesten van de stuw is buiten gebruik.				
C. Stuw te Borgharen				
drie openingen voor waterafvoer, elke opening	*23,00*	*39,60*	*44,00*	
één opening voor de scheepvaart	*30,00*	*38,50*	*44,00*	
Het stuwpeil bedraagt 44,00 m + N.A.P. (in de regel wordt een peil van 43,80 m à 43,90 m + N.A.P. gehandhaafd)				
Ten noordoosten van de stuw bevindt zich een schutsluis met twee paar puntdeuren				
bovenhoofd	*7,50*	*41,20*		
benedenhoofd	*7,50*	*38,50*		
In het bovenpand van het Julianakanaal				
D. Schutsluis bij Limmel, *dubbele schutsluis, elke schutkolk heeft twee hefdeuren, schutkolklengte 136 m*				
bovenhoofd	*16,00*	*40,15*		
benedenhoofd	*16,00*	*40,15*		
De sluis is meestal geopend, maar wordt gesloten bij een waterstand boven 44,00 m + N.A.P. Bij het bovenhoofd is een gemaal geplaatst om in tijden, dat de sluis gesloten is, het Julianakanaal tussen Limmel en Born te kunnen voeden met Maaswater, dit ten behoeve van wateraftapping door de Staatsmijnen.				
In het Verbindingskanaal in het Bossche Veld				
E. Vaste overlaat	*45,00*			*44,00*
F. Schutsluis *met hefdeuren, schutkolklengte 136 m*				
bovenhoofd	*14,00*	*40,40*		
benedenhoofd	*14,00*	*35,90*		
In het Voedingskanaal van de Zuidwillemsvaart				
G. Schotbalkkering				
drie openingen, elke opening	*5,00*	*39,25*	*46,00*	
H. Duikersluis, *dienende voor voeding van de Zuidwillemsvaart uit de Maas, vier openingen elk afsluitbaar met een schuif.*				
elke opening	*1,00*	*39,25*		
In het Verbindingskanaal Haccourt-Visé				
I. Schutsluis *met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 55 m*				
bovenhoofd	*7,50*	*52,65*		
benedenhoofd	*7,50*	*47,40*		
In het kanaal Luik-Maastricht				
J. Dubbele schutsluis te Ternaaien, *schutkolklengte 55 m. In het bovenhoofd puntdeuren en in het benedenhoofd hefdeuren.*				
bovenhoofd	*7,50*	*52,65*		
benedenhoofd	*7,50*	*40,80*		
K. Schutsluis bij St. Picter, *twee roldeuren, schutkolklengte 105 m.*				
bovenhoofd	*12,00*	*42,83*		
benedenhoofd	*12,00*	*40,75*		
L. Overlaat „Het Driftje" *afsluitbaar met schotbalken*	*4,00*	*46,48*	*48,00*	
M. Schutsluis *met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 51 m*				
bovenhoofd	*6,95*	*43,59*		
benedenhoofd	*6,95*	*41,64*		
Ten zuidoosten van de sluis bevindt zich een spuisluis met twee openingen afsluitbaar met schuif, elke opening	*1,50*			
de spuisluis dient om overtollig kanaalwater op de Maas te lozen.				
N. St. Antoniesluis, *schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 51 m*				
bovenhoofd	*6,95*	*41,44*		
benedenhoofd	*6,95*	*39,69*		
In de Zuidwillemsvaart				
O. Sluis no 20, *schutsluis met vier paar deuren naar weerszijden kerend, schutkolklengte 50 m*				
bovenhoofd	*7,00*	*39,65*		
benedenhoofd	*7,00*	*39,65*		
P. Sluis no 19, *schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 50 m*				
bovenhoofd	*7,00*	*39,65*		
benedenhoofd	*7,00*	*37,70*		
Aan weerszijden bevinden zich riolen voor de afvoer van overtollig water van het bovengelegen kanaalpand.				
In het kanaal Briegden-Neerharen				
Q. Schutsluis *met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 55 m.*				
bovenhoofd	*7,50*	*52,65*		
benedenhoofd	*7,50*	*45,51*		
R. Schutsluis *met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 55 m*				
bovenhoofd	*7,50*	*44,01*		
benedenhoofd	*7,50*	*36,88*		
In de Jeker				
S. Sluis van een watermolen, *zes openingen afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor het rad	*1,25*	*50,03*		
één opening voor afwatering	*1,37*	*50,02*		
één opening voor afwatering	*1,29*	*49,81*		
één opening voor afwatering	*1,25*	*49,81*		
één opening voor afwatering	*1,26*	*49,81*		
één opening voor afwatering	*1,24*	*49,81*		
T. Sluis *met drie openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif*				
één opening	*1,90*	*47,13*		
één opening	*1,95*	*47,13*		
één opening	*1,87*	*47,12*		
U. Spuisluis *met twee openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif, elke opening.*	*1,25*	*45,92*	*47,67*	
Ten westen van de spuisluis bevindt zich een overlaat	*30,00*			*47,67*

SLUIZEN EN STUWEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte boven N.A.P. b.v.k. Slagdr.	schotb. of schuif	stuw-kruin
In de Voer				
V. Molensluis van de Meschermolen, *één opening voor het rad, afsluitbaar met een schuif*	*1,05*	*65,73*		
Ongeveer 170 m boven de molen bevindt zich een sluis met twee openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif				
één opening	*0,84*	*65,12*		
één opening	*0,80*	*65,12*		
W. Molensluis van de Muggemolen, *twee openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor het rad	*0,70*	*58,29*		
één opening voor de afwatering	*1,05*	*58,01*		
X. Molensluis van de Breusdermolen, *twee openingen, waarvan één opening afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor de turbine	*1,45*	*53,89*		
één opening voor de afwatering	*1,35*	*53,78*		
Y. Molensluis van de Graanmolen van Eijsden, *twee openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif*				
één opening voor het rad	*0,98*	*51,70*		
één opening voor de afwatering	*1,33*	*51,78*		
Ongeveer 150 m ten westen van de Graanmolen bevindt zich de sluis van de voormalige Zaagmolen				
één opening afsluitbaar met een schuif	*1,15*	*49,58*		
In de Nieuwe Kanjelbeek				
Z. Sluisje *met één opening afsluitbaar met een schuif*	*0,80*	*42,43*		
In de Geul				
A[1]. Grondduiker onder het Julianakanaal.				
vijf openingen voor de afvoer van de Geul, afsluitbaar met naalden, elke opening	*2,50*	*40,75*		
één opening is afsluitbaar met schotbalken	*2,50*			
In deze opening (welke opening is afgesloten voor het Geulwater) mondt een pijpleiding uit, welke het water afvoert van de oostelijke bermsloot van het Julianakanaal.				
B[1]. Sluis bij de voormalige Papiermolen te Weert				
één opening, afsluitbaar met een schuif	*7,55*	*45,59*	*47,55*	
C[1]. Molensluis van de Nieuwe Molen *drie openingen afsluitbaar met een schuif*				
één opening voor het rad	*1,20*	*48,50*		
één opening voor de afwatering	*1,20*	*47,92*		
één opening voor de afwatering	*1,30*	*47,93*		
D[1]. Molensluis van de Watervaldermolen *(in vervallen staat) in de Watervalderbeek, twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening (rad niet meer aanwezig)	*0,50*	*60,84*		
één opening voor de afwatering	*0,74*	*60,31*		
E[1]. Molensluis van de Groote Molen, *vier openingen elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor de turbine	*1,35*	*49,84*		
één opening voor de turbine	*1,35*	*49,87*		
één opening voor de afwatering	*1,55*	*49,83*		
één opening voor de afwatering	*1,55*	*49,83*		
F[1]. Ontlastsluis bij de Groote Molen, *vier openingen elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening	*1,00*	*49,94*		
één opening	*1,00*	*49,94*		
één opening	*1,03*	*49,94*		
één opening	*1,03*	*49,94*		
G[1]. Molensluis van de molen te Geulhem, *vier openingen, elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor het rad	*1,25*	*57,25*		
één opening voor de afwatering	*0,95*	*56,94*		
één opening voor de afwatering	*1,00*	*56,94*		
één opening voor de afwatering	*1,06*	*56,94*		
H[1]. Vaste stuw van mergelblokken	*9,50*			*58,43*
Direct beneden de stuw ligt in de noordelijke oever van de aftakking een vaste stuw	*30,00*			*58,50*
I[1]. Molensluis van de Kruidmolen, *twee openingen elk afsluitbaar met een schuif*				
één opening voor het rad, bovenkant vloer 62,85 m + N.A.P.	*3,25*			
één opening voor de afwatering, bovenkant vloer 62,85 m + N.A.P.	*1,10*			
Op 24 m boven de Kruidmolen in de aftakking bevindt zich een sluis met één opening afsluitbaar met een schuif	*7,60*	*62,90*	*64,91*	
J[1]. Molensluis van de Franse Molen, *vier openingen elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor het rad	*2,42*	*65,04*		
één opening voor de afwatering	*0,95*	*65,04*		
één opening voor de afwatering	*0,98*	*65,04*		
één opening voor de afwatering	*1,18*	*65,04*		
K[1]. Sluis, *in de aftakking, met één opening afsluitbaar met een schuif*	*6,50*	*65,99*	*68,07*	
L[1]. Molensluis van de Sloenmolen, *vier openingen elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor de turbine	*1,40*	*70,53*		
één opening voor de afwatering	*1,05*	*69,97*		
één opening voor de afwatering	*1,07*	*69,97*		
één opening voor de afwatering	*1,07*	*69,97*		
M[1]. Vaste stuw van mergelblokken	*7,25*			*71,97*
Ten westen van de stuw bevindt zich een sluis met twee openingen, elke opening is afsluitbaar met een schuif.				
één opening (schuif niet aanwezig)	*1,40*	*71,44*		
één opening	*1,40*	*71,42*		
In de Gulp				
N[1]. Stuw achter kasteel Neuborg	*12,05*			*100,72*
In het midden van de stuw bevindt zich een half cirkelvormige opening, afsluitbaar met een schuif		*98,75*		
O[1]. Sluis *met drie openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*1,54*	*106,75*	*108,10*	
P[1]. Molensluis van de Groenendaalse molen.				
één opening voor het rad, afsluitbaar met een schuif	*0,96*	*115,94*		
Op ongeveer 50 m boven de molen bevindt zich een ontlastsluis met één opening, afsluitbaar met een schuif	*1,12*	*115,44*		
In de bovenmond van de afslagtak bevindt zich een schotbalksluis	*1,52*	*115,99*		
Q[1]. Sluis van de Broekermolen.				
één opening, voor de turbine, afsluitbaar met een schuif	*1,37*	*135,26*		
Boven de molen bevindt zich een sluisje met één opening, afsluitbaar met een schuif	*1,35*	*134,89*		
In de bovenmond van de aftakking is een vaste stuw, één opening	*3,00*			*136,30*

BEHOORT BIJ BLAD MAASTRICHT VAN DE WATERSTAATKAART HERZIEN IN 1953

Universiteits-bibliotheek Utrecht

VII B.a. 795
(B4: ed. 3, bl. 61-62)

waterstaats documen-tatie

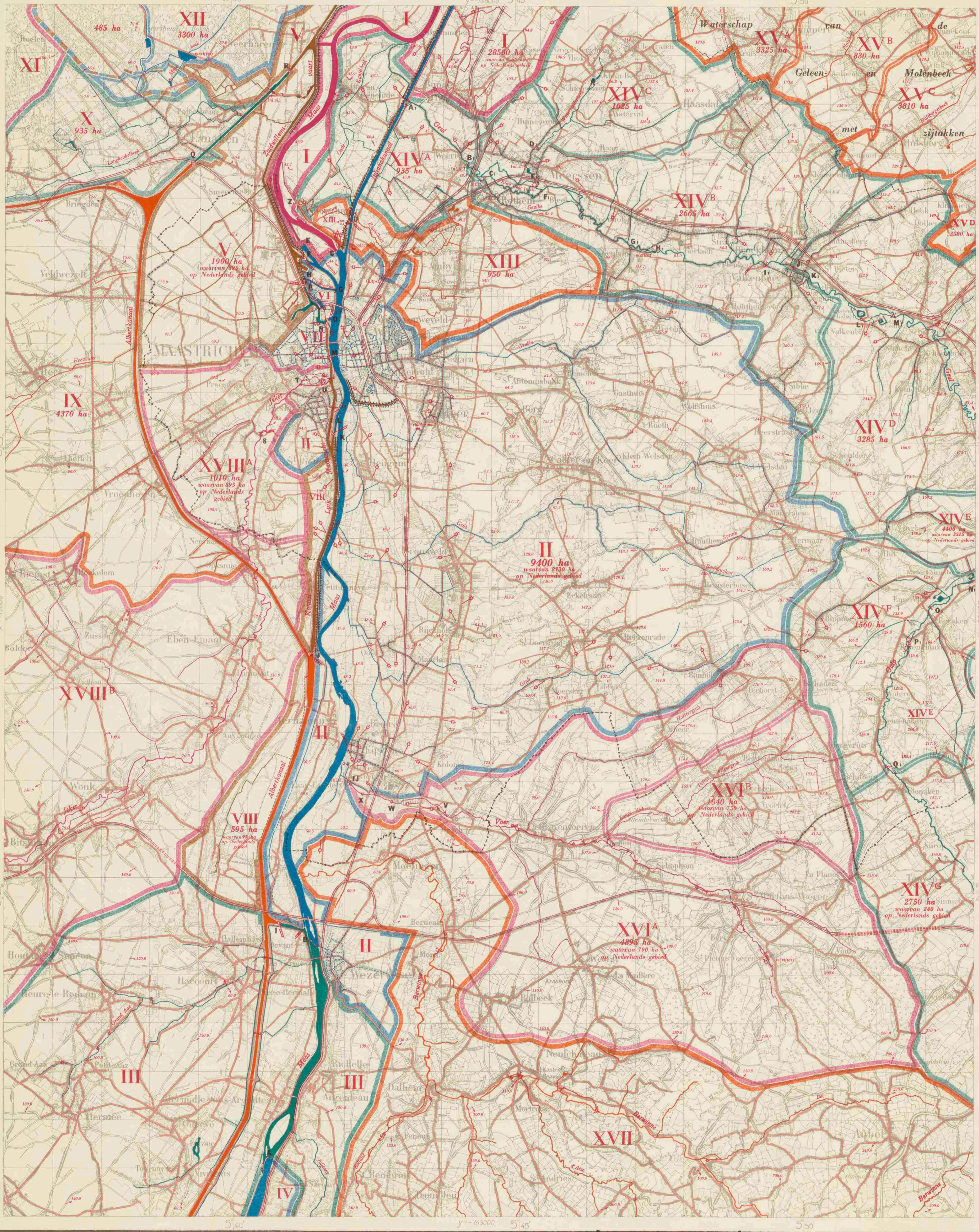

Bewerking: Rijkswaterstaat, Directie Algemene Dienst en Waterhuishouding
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden

Schaal 1 : 50000

Sittard 60	
Maastricht 61-62	Heerlen 62

Herzien in 1953

AFWATERINGSEENHEDEN

I. De Maas tussen de stuw te Linne en de stuw te Borgharen

Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden. De grootte van de boezem bedraagt ± 600 ha.
Het met een karmijn bies omsloten gebied, dat vrij op de Maas afwatert, is groot 28 500 ha, waarvan 8550 ha op Nederlands gebied is gelegen. Het stuwpeil te Linne bedraagt 20,40 m + N.A.P. Zie ook het blad Sittard.

II. De Maas tussen de stuw te Borgharen en de stuw te Visé en het Julianakanaal boven de sluis te Born

Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden. De grootte van de boezem bedraagt ± 290 ha. De voornaamste riviertjes, die in dit gebied voorkomen, zijn de Grubbe en de Zeep, in de bovenloop Grub, Sprink en Betlauwsloot genoemd.
Het Julianakanaal wordt gevoed door de Maas. Het bovenpand van het Julianakanaal staat in open gemeenschap met de Maas. Het peil boven de sluis te Born bedraagt, evenals dat boven de stuw te Borgharen, 44,00 m + N.A.P. In de regel wordt echter een peil van 43,80 m à 43,90 m + N.A.P. gehandhaafd.
Het met een blauwe bies omsloten gebied, dat vrij op de Maas afwatert, is groot 9400 ha, waarvan 8730 ha op Nederlands gebied is gelegen. Voor het Julianakanaal zie ook het blad Sittard.

III. De Maas tussen de stuw te Visé en de stuw Hermalle sous Argenteau

Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden. De grootte van de boezem bedraagt ± 75 ha. De voornaamste riviertjes, die op dit blad voorkomen, zijn de Grand Aaz en de Julienne.

IV. De Maas tussen de stuw te Hermalle sous Argenteau en de stuw te Monsin

Het gebied bestaat uit boezemland en hoge gronden. De grootte van de boezem bedraagt ± 168 ha.

V. Achttiende pand van Zuidwillemsvaart

Het achttiende pand van de Zuidwillemsvaart staat in open gemeenschap met het kanaal door de Kempen. De grootte van de boezem bedraagt 240 ha, waarvan 115 ha tot de Zuidwillemsvaart behoort. Dit pand wordt via het Voedingskanaal uit de Maas en door het bovengelegen pand van de Zuidwillemsvaart gevoed. Het kanaalpeil bedraagt 40,43 m + N.A.P., de waterstand bedraagt gewoonlijk 40,35 m + N.A.P.
Het gebied, dat afwatert op het achttiende pand van de Zuidwillemsvaart, is groot 1900 ha, waarvan 895 ha op Nederlands gebied is gelegen, en komt gedeeltelijk op dit blad voor. Zie ook de bladen Valkenswaard-Oost en -West en Sittard.

VI. Negentiende pand van de Zuidwillemsvaart

De grootte van de boezem bedraagt ± 2,5 ha. Het pand wordt gevoed door de Maas en door het kanaal Luik-Maastricht. Het kanaalpeil bedraagt 41,75 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 0,85 m hoger. Op dit pand wateren geen gronden af.

VII Eerste pand van kanaal Luik-Maastricht

De grootte van de boezem bedraagt ± 0,7 ha. Het kanaalpeil bedraagt 43,83 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 0,50 m hoger. Op dit pand wateren geen gronden af.

VIII. Tweede pand van het kanaal Luik-Maastricht

De grootte van de boezem bedraagt ± 10 ha. Het kanaal wordt gevoed door het Albertkanaal. Overtollig water kan worden geloosd via kunstwerk L, door een sluisje bij de grondduiker van de Jeker en door een spuisluis ten oosten van kunstwerk M. Het kanaalpeil bedraagt 46,08 m + N.A.P., de waterstand is gewoonlijk 0,60 m hoger.
Het gebied, dat afwatert op het tweede pand van het kanaal Luik-Maastricht, is groot 595 ha, waarvan 95 ha op Nederlands gebied is gelegen. Het gebied ten westen van het Albertkanaal loost via een 500 m lange syphon juist beneden de sluis te Ternaaien op het tweede pand van het kanaal Luik-Maastricht.

IX. Het Albertkanaal

Het Albertkanaal wordt ten noorden van Luik bij Monsin door de Maas gevoed. Het kanaal is geheel in België gelegen.
Het kanaalpeil bedraagt 60,00 m + E.M. d.i. 57,68 m + N.A.P.
Een gebied, groot 4370 ha en geheel in België gelegen, watert op dit blad op het Albertkanaal af.

X. Het Verbindingskanaal Briegden-Neerharen

De grootte van de boezem bedraagt ± 23 ha. Het kanaal wordt gevoed door het Albertkanaal en is geheel in België gelegen. Het kanaalpeil bedraagt 49,15 m + N.A.P.
Het gebied, dat op het Verbindingskanaal afwatert, is groot 935 ha en is geheel in België gelegen.

XI. Het stroomgebied van de Demer

Van dit geheel in België gelegen gebied komt slechts een zeer klein gedeelte op dit blad voor.

XII. Het stroomgebied van de Ziepbeek

De voornaamste riviertjes in dit gebied zijn de Ziepbeek en de Molebeek. Het gebied is groot 3300 ha en bestaat uit hoge gronden. Een gebied van 485 ha kan zowel op de Ziepbeek als op het achttiende pand van de Zuidwillemsvaart afwateren. Het gebied is geheel in België gelegen. Zie ook het blad Sittard.

XIII. Het stroomgebied van de Nieuwe Kanjelbeek

Het gebied is groot 950 ha. De Nieuwe Kanjelbeek kan via de grondduiker onder het Julianakanaal door het Julianakanaal worden gevoed, dit ten behoeve van het onder water houden van de rijshoutfundering van het kasteel te Borgharen. Ongeveer ⅓ van de afvoer van de Nieuwe Kanjelbeek kan over een stuwtje ten noordwesten van de grondduiker op het gebied van de Geul lozen.

XIV. Het stroomgebied van de Geul

De voornaamste riviertjes in dit gebied zijn: de Geul, de Watervalderbeek en de Gulp. Het stroomgebied is groot 34 715 ha, waarvan 18 450 ha op Nederlands gebied, en verdeeld in de volgende gebieden:

XIV^A^. *Een gebied, dat afwatert op de Geul beneden de sluis te Weert. Het gebied is groot 935 ha.*

XIV^B^. *Een gebied, dat direct afwatert op de Geul tussen de sluis te Weert en de Franse Molen te Valkenburg. Het gebied is groot 2665 ha.*

XIV^C^. *Een gebied, dat afwatert op de Watervalderbeek boven de Watervaldermolen. Het gebied is groot 1025 ha. Zie ook het blad Sittard.*

XIV^D^. *Een gebied, dat direct afwatert op de Geul tussen de Franse Molen te Valkenburg en de watermolen te Wijlre. Het gebied is groot 3285 ha. Zie ook het blad Heerlen.*

XIVE. *Een gebied, dat afwatert op de Geul tussen de watermolen te Wijlre en de watermolen te Sippenaken. Het gebied is groot 4400 ha, waarvan 3515 ha op Nederlands gebied is gelegen. Zie ook het blad Heerlen.*

XIV^F^. *Een gebied, dat afwatert op de Gulp tussen de Neuborger watermolen en de Broekermolen. Het gebied, groot 1560 ha, komt gedeeltelijk op dit blad voor. Zie ook het blad Heerlen.*

XIV^G^. *Een gebied, dat afwatert op de Gulp boven de Broekermolen. Het gebied is groot 2750 ha, waarvan 240 ha op Nederlands gebied is gelegen, en komt gedeeltelijk op dit blad voor. Zie ook het blad Heerlen.*

XV. Het stroomgebied van de Geleen- en Molenbeek

De voornaamste riviertjes, welke op dit blad voorkomen, zijn: de Platsbeek en de Hulsbergerbeek. De Geleenbeek gaat met een grondduiker onder het Julianakanaal door en loost via de Oude Maas op de Maas. Het totale stroomgebied is groot 37 525 ha, waarvan 30 040 ha op Nederlands gebied. De volgende gebieden komen gedeeltelijk op dit blad voor:

XV^A^. *Een gebied, dat afwatert op de Geleenbeek tussen de watermolen te Munstergeleen en de watermolen te Jansgeleen. Het gebied is groot 3325 ha.*

XV^B^. *Een gebied, dat afwatert op de Platsbeek boven de Platsmolen Het gebied is groot 830 ha.*

XV^C^. *Een gebied, dat afwatert op de Geleenbeek tussen de watermolen te Jansgeleen en de Brommelermolen. Het gebied is groot 3810 ha.*

XV^D^. *Een gebied, dat afwatert op de Geleenbeek boven de Brommelermolen. Het gebied is groot 3580 ha. Zie ook de bladen Sittard en Heerlen.*

XVI. Het stroomgebied van de Voer

De voornaamste riviertjes zijn: de Voer, de Horstergrub en de Lange Akkers- en Palme Wilgengrub. Het gebied is verdeeld in de volgende gebieden:

XVI^A^. *Een gebied, dat afwatert op de Voer boven de watermolen van Eijsden. Het gebied is groot 4895 ha, waarvan 790 ha op Nederlands gebied is gelegen.*

XVI^B^. *Een gebied, dat afwatert op de Lange Akkers- en Palme Wilgengrub. Het gebied is groot 1040 ha, waarvan 750 ha op Nederlands gebied is gelegen.*

XVII. Het stroomgebied van de Berwinne

De voornaamste riviertjes, welke op dit blad voorkomen, zijn: de Berwinne, de Bolland, de Asse en de Bel. Het gebied, dat gedeeltelijk op dit blad voorkomt, ligt bijna geheel in België.

XVIII. Het stroomgebied van de Jeker

Het stroomgebied, dat gedeeltelijk op dit blad voorkomt, is verdeeld in de volgende gebieden:

XVIII^A^. *Een gebied, dat afwatert op de Jeker beneden de watermolen te Kanne. Het gebied is groot 1010 ha, waarvan 895 ha op Nederlands gebied is gelegen.*

XVIII^B^. *Een gebied, dat afwatert op de Jeker boven de watermolen te Kanne; dit gebied is bijna geheel in België gelegen.*

VERKLARING DER TEKENS

- Elektrisch gemaal — met opgave van de aard van het bemalingswerktuig (c = centrifugaalpomp) en het aantal m³ waterverzet per minuut bij de in m aangegeven opvoerhoogte
- Molen, door water gedreven
- Schutsluis
- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker
- Inlaatsluis (Inl. sl.)
- Keersluis
- Grondduiker
- Afsluitbare grondduiker
- Stuw
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal
- Peilschaal, geregeld waargenomen; reg. = registrerend
- Verharde weg
- Spoorweg
- 595 ha — Grootte van een stroomgebied in ha volgens meting op de topografische kaart 1 : 25 000 met de poolplanimeter
- Waterkerende dijk
- Administratieve grens van een waterschap
- Rijksgrens
- Zuidelijke grens van het mijnzakkingsgebied
- Riolering in de kleur van het betreffende gebied

TOELICHTING

Hoge gronden en boezemland zijn niet gekleurd. In deze gebieden zijn de voornaamste waterlopen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterlopen; een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan. Daar, waar een waterloop de grens van twee gebieden vormt, vervalt de bies van het gebied, waartoe die waterloop behoort.

Bij belangrijke waterlopen is de naam in rood geplaatst.

Het waterschap Van de Geleen- en Molenbeek met zijtakken is het enige waterschap, dat gedeeltelijk op dit blad voorkomt. De naam van het waterschap is in bruin aangegeven. De administratieve grens van het waterschap is slechts aangegeven, waar zij afwijkt van die van de waterstaat.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men deel II van register VII (Limburg) der N.A.P.-registers.

De Waterstaatskaarten zijn à ƒ 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, te 's-Gravenhage.

De kaarten kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Z.O.Z.

VII B.a. 795
(ed. 3, bl. 61-62)
Universiteits-bibliotheek Utrecht
Waterstaats documentatie cartografie

MAASTRICHT

SLUIZEN EN STUWEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte boven N.A.P. b.v.k. Slagdr.	schotb. of schuif	stuw-kruin
In de Maas				
A. Stuw te Hermalle-Argenteau				
twee openingen, afsluitbaar met naalden, elke opening	*60,00*	*49,89*		
één opening (vaste stuw)	*150,00*			*52,65*
Het stuwpeil bedraagt 52,65 m + N.A.P.				
Ten westen van de stuw bevindt zich een schutsluis met puntdeuren, schutkolklengte 56,57 m				
bovenhoofd	*9,00*	*48,70*		
benedenhoofd	*9,00*	*48,39*		
B. Stuw te Visé				
twee openingen, afsluitbaar met naalden, elke opening	*64,00*	*47,87*		
één opening (vaste stuw)	*150,00*			*50,65*
Het stuwpeil bedraagt 50,65 m + N.A.P.				
De schutsluis ten noordwesten van de stuw is buiten gebruik.				
C. Stuw te Borgharen				
drie openingen voor waterafvoer, elke opening	*23,00*	*39,60*	*44,00*	
één opening voor de scheepvaart	*30,00*	*38,50*	*44,00*	
Het stuwpeil bedraagt 44,00 m + N.A.P. (in de regel wordt een peil van 43,80 m à 43,90 m + N.A.P. gehandhaafd)				
Ten noordoosten van de stuw bevindt zich een schutsluis met twee paar puntdeuren				
bovenhoofd	*7,50*	*41,20*		
benedenhoofd	*7,50*	*38,50*		
In het bovenpand van het Julianakanaal				
D. Schutsluis bij Limmel, *dubbele schutsluis, elke schutkolk heeft twee hefdeuren, schutkolklengte 136 m*				
bovenhoofd	*16,00*	*40,15*		
benedenhoofd	*16,00*	*40,15*		
De sluis is meestal geopend, maar wordt gesloten bij een waterstand boven 44,00 m + N.A.P. Bij het bovenhoofd is een gemaal geplaatst om in tijden, dat de sluis gesloten is, het Julianakanaal tussen Limmel en Born te kunnen voeden met Maaswater, dit ten behoeve van wateraftapping door de Staatsmijnen.				
In het Verbindingskanaal in het Bossche Veld				
E. Vaste overlaat	*45,00*			*44,00*
F. Schutsluis *met hefdeuren, schutkolklengte 136 m*				
bovenhoofd	*14,00*	*40,40*		
benedenhoofd	*14,00*	*35,90*		
In het Voedingskanaal van de Zuidwillemsvaart				
G. Schotbalkkering				
drie openingen, elke opening	*5,00*	*39,25*	*46,00*	
H. Duikersluis, *dienende voor voeding van de Zuidwillemsvaart uit de Maas, vier openingen elk afsluitbaar met een schuif.*				
elke opening	*1,00*	*39,25*		
In het Verbindingskanaal Haccourt-Visé				
I. Schutsluis *met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 55 m*				
bovenhoofd	*7,50*	*52,65*		
benedenhoofd	*7,50*	*47,40*		
In het kanaal Luik-Maastricht				
J. Dubbele schutsluis te Ternaaien, *schutkolklengte 55 m. In het bovenhoofd puntdeuren en in het benedenhoofd hefdeuren.*				
bovenhoofd	*7,50*	*52,65*		
benedenhoofd	*7,50*	*40,80*		
K. Schutsluis bij St. Pieter, *twee roldeuren, schutkolklengte 105 m.*				
bovenhoofd	*12,00*	*42,83*		
benedenhoofd	*12,00*	*40,75*		
L. Overlaat „Het Driftje" *afsluitbaar met schotbalken*	*4,00*	*46,48*	*48,00*	
M. Schutsluis *met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 51 m*				
bovenhoofd	*6,95*	*43,59*		
benedenhoofd	*6,95*	*41,64*		
Ten zuidoosten van de sluis bevindt zich een spuisluis met twee openingen afsluitbaar met schuif, elke opening	*1,50*			
de spuisluis dient om overtollig kanaalwater op de Maas te lozen.				
N. St. Antoniessluis, *schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 51 m*				
bovenhoofd	*6,95*	*41,44*		
benedenhoofd	*6,95*	*39,69*		
In de Zuidwillemsvaart				
O. Sluis no 20, *schutsluis met vier paar deuren naar weerszijden kerend, schutkolklengte 50 m*				
bovenhoofd	*7,00*	*39,65*		
benedenhoofd	*7,00*	*39,65*		
P. Sluis no 19, *schutsluis met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 50 m*				
bovenhoofd	*7,00*	*39,65*		
benedenhoofd	*7,00*	*37,70*		
Aan weerszijden bevinden zich riolen voor de afvoer van overtollig water van het bovengelegen kanaalpand.				
In het kanaal Briegden-Neerharen				
Q. Schutsluis *met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 55 m.*				
bovenhoofd	*7,50*	*52,65*		
benedenhoofd	*7,50*	*45,51*		
R. Schutsluis *met twee paar puntdeuren, schutkolklengte 55 m*				
bovenhoofd	*7,50*	*44,01*		
benedenhoofd	*7,50*	*36,88*		
In de Jeker				
S. Sluis van een watermolen, *zes openingen afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor het rad	*1,25*	*50,03*		
één opening voor afwatering	*1,37*	*50,02*		
één opening voor afwatering	*1,29*	*49,81*		
één opening voor afwatering	*1,25*	*49,81*		
één opening voor afwatering	*1,26*	*49,81*		
één opening voor afwatering	*1,24*	*49,81*		
T. Sluis *met drie openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif*				
één opening	*1,90*	*47,13*		
één opening	*1,95*	*47,13*		
één opening	*1,87*	*47,12*		
U. Spuisluis *met twee openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif, elke opening. Ten westen van de spuisluis bevindt zich een overlaat*	*30,00*			*47,67*

SLUIZEN EN STUWEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte boven N.A.P. b.v.k. Slagdr.	schotb. of schuif	stuw-kruin
In de Voer				
V. Molensluis van de Meschermolen, *één opening voor het rad, afsluitbaar met een schuif*	*1,05*	*65,73*		
Ongeveer 170 m boven de molen bevindt zich een sluis met twee openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif				
één opening	*0,84*	*65,12*		
één opening	*0,80*	*65,12*		
W. Molensluis van de Muggemolen, *twee openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor het rad	*0,70*	*58,29*		
één opening voor de afwatering	*1,95*	*58,01*		
X. Molensluis van de Breusdermolen, *twee openingen, waarvan één opening afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor de turbine	*1,45*	*53,89*		
één opening voor de afwatering	*1,35*	*53,78*		
Y. Molensluis van de Graanmolen van Eijsden, *twee openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif*				
één opening voor het rad	*0,98*	*51,70*		
één opening voor de afwatering	*1,33*	*51,78*		
Ongeveer 150 m ten westen van de Graanmolen bevindt zich de sluis van de voormalige Zaagmolen				
één opening afsluitbaar met een schuif	*1,15*	*49,58*		
In de Nieuwe Kanjelbeek				
Z. Sluisje *met één opening afsluitbaar met een schuif*	*0,80*	*42,43*		
In de Geul				
A¹. Grondduiker onder het Julianakanaal.				
vijf openingen voor de afvoer van de Geul, afsluitbaar met naalden, elke opening	*2,50*	*40,75*		
één opening is afsluitbaar met schotbalken	*2,50*			
In deze opening (welke opening is afgesloten voor het Geulwater) mondt een pijpleiding uit, welke het water afvoert van de oostelijke bermsloot van het Julianakanaal.				
B¹. Sluis bij de voormalige Papiermolen te Weert				
één opening, afsluitbaar met een schuif	*7,55*	*45,59*	*47,55*	
C¹. Molensluis van de Nieuwe Molen *drie openingen afsluitbaar met een schuif*				
één opening voor het rad	*1,20*	*48,50*		
één opening voor de afwatering	*1,20*	*47,92*		
één opening voor de afwatering	*1,30*	*47,93*		
D¹. Molensluis van de Watervaldermolen *(in vervallen staat) in de Watervalderbeek, twee openingen, elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening (rad niet meer aanwezig)	*0,50*	*60,84*		
één opening voor de afwatering	*0,74*	*60,31*		
E¹. Molensluis van de Groote Molen, *vier openingen elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor de turbine	*1,35*	*49,84*		
één opening voor de turbine	*1,35*	*49,87*		
één opening voor de afwatering	*1,55*	*49,83*		
één opening voor de afwatering	*1,55*	*49,83*		
F¹. Ontlastsluis bij de Groote Molen, *vier openingen elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening	*1,00*	*49,94*		
één opening	*1,00*	*49,94*		
één opening	*1,03*	*49,94*		
één opening	*1,03*	*49,94*		
G¹. Molensluis van de molen te Geulhem, *vier openingen, elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor het rad	*1,25*	*57,25*		
één opening voor de afwatering	*0,95*	*56,94*		
één opening voor de afwatering	*1,00*	*56,94*		
één opening voor de afwatering	*1,06*	*56,94*		
H¹. Vaste stuw van mergelblokken	*9,50*			*58,43*
Direct beneden de stuw ligt in de noordelijke oever van de aftakking een vaste stuw.	*30,00*			*58,50*
I¹. Molensluis van de Kruidmolen, *twee openingen elk afsluitbaar met een schuif*				
één opening voor het rad, bovenkant vloer 62,85 m + N.A.P.	*3,25*			
één opening voor de afwatering, bovenkant vloer 62,85 m + N.A.P.	*1,10*			
Op 24 m boven de Kruidmolen in de aftakking bevindt zich een sluis met één opening afsluitbaar met een schuif	*7,60*	*62,90*	*64,91*	
J¹. Molensluis van de Franse Molen, *vier openingen elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor het rad	*2,42*	*65,04*		
één opening voor de afwatering	*0,95*	*65,04*		
één opening voor de afwatering	*0,98*	*65,04*		
één opening voor de afwatering	*1,18*	*65,04*		
K¹. Sluis, *in de aftakking, met één opening afsluitbaar met een schuif*	*6,50*	*65,99*	*68,07*	
L¹. Molensluis van de Sloenmolen, *vier openingen elk afsluitbaar met een schuif.*				
één opening voor de turbine	*1,40*	*70,53*		
één opening voor de afwatering	*1,05*	*69,97*		
één opening voor de afwatering	*1,07*	*69,97*		
één opening voor de afwatering	*1,07*	*69,97*		
M¹. Vaste stuw van mergelblokken	*7,25*			*71,97*
Ten westen van de stuw bevindt zich een sluis met twee openingen, elke opening is afsluitbaar met een schuif.				
één opening (schuif niet aanwezig)	*1,40*	*71,44*		
één opening	*1,40*	*71,42*		
In de Gulp				
N¹. Stuw achter kasteel Neuborg	*12,05*			*100,72*
In het midden van de stuw bevindt zich een half cirkelvormige opening, afsluitbaar met een schuif		*98,75*		
O¹. Sluis *met drie openingen, elke opening afsluitbaar met een schuif, elke opening*	*1,54*	*106,75*	*108,10*	
P¹. Molensluis van de Groenendaalse molen.				
één opening voor het rad, afsluitbaar met een schuif	*0,96*	*115,94*		
Op ongeveer 50 m boven de molen bevindt zich een ontlastsluis met één opening, afsluitbaar met een schuif	*1,12*	*115,44*		
In de bovenmond van de afslagtak bevindt zich een schotbalksluis	*1,52*	*115,99*		
Q¹. Sluis van de Broekermolen.				
één opening, voor de turbine, afsluitbaar met een schuif	*1,37*	*135,26*		
Boven de molen bevindt zich een sluisje met één opening, afsluitbaar met een schuif	*1,35*	*134,89*		
In de bovenmond van de aftakking is een vaste stuw, één opening	*3,00*			*136,30*

TEN BEHOEVE VAN, DIE DE KAART WILLEN OPPLAKKEN, ZIJN OP AANVRAAG AFDRUKKEN VAN DE OP DEZE ZIJDE VAN DE KAART GEDRUKTE „STAAT VAN SLUIZEN EN STUWEN" VERKRIJGBAAR.

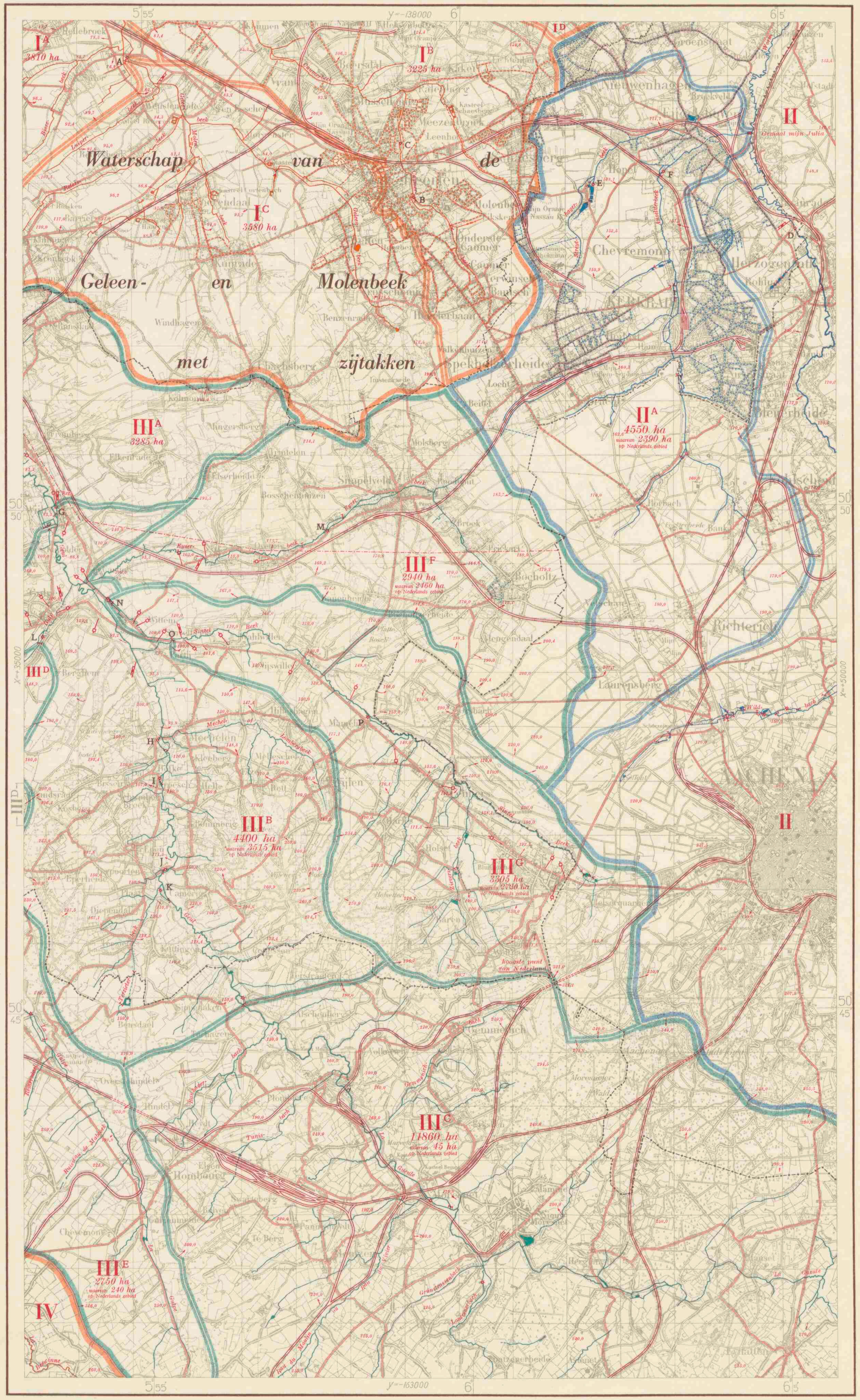

BOEZEMS EN STROMENDE WATEREN

I. Het stroomgebied van de Geleenbeek boven de grondduiker in de Groenbeek

Het gebied bestaat uit hoge gronden en is groot 37 525 ha, waarvan 30 040 ha op Nederlands gebied is gelegen.

De Geleenbeek watert normaal via de grondduiker in de Groenbeek en de Oude Maas op de Maas af.

Zie ook het blad Sittard.

Op het onderhavige blad komen de volgende gebieden voor:

IA. De Geleenbeek tussen de molen te Jansgeleen en de Brommeldermolen

Een gebied, groot 3810 ha, met als voornaamste zijbeek de Bissebeek, komt gedeeltelijk op dit blad voor. Hierin zijn niet begrepen de gebieden van de Caumerbeek IB en van de Platsbeek.

Zie de bladen Sittard en Maastricht.

IB. De Caumerbeek

Dit gebied komt voor een deel op dit blad voor en is groot 3225 ha.

De Caumerbeek loost op de Geleenbeek tussen de molen te Jansgeleen en de Brommeldermolen.

Zie ook het blad Sittard.

IC. De Geleenbeek boven de Brommeldermolen

De voornaamste zijbeken zijn: de Luiperbeek, de Retersbeek en de Molenbeek.

Het gebied is groot 3580 ha.

Zie ook het blad Maastricht.

ID. De Roode Beek van de Millenermolen tot de benedenste molen te Schinveld

Het gebied is groot 9460 ha, waarvan 5010 ha op Nederlands gebied is gelegen.

Zie ook het blad Sittard.

II. Het stroomgebied van de Roer

De Roer ontspringt ongeveer 30 km ten zuiden van Aken en loost bij Roermond op de Maas. Het totale stroomgebied, met inbegrip van de onderverdelingen, is groot ongeveer 234 000 ha, waarvan 10 600 ha op Nederlands gebied is gelegen.

De voornaamste zijbeek op dit blad is de Worm met de Anselderbeek. Van deze laatste is het stroomgebied afzonderlijk aangegeven.

Zie ook de bladen Sittard en Roermond-Oost.

IIA. De Anselderbeek

De voornaamste zijbeek is de Streythagerbeek.

Het gebied is groot 4550 ha, waarvan 2390 ha op Nederlands gebied is gelegen.

III. Het stroomgebied van de Geul

De Geul ontspringt ten zuiden van Aken, komt bij Sippenaken in ons land en loost 1 km ten noorden van Bunde op de Maas.

Het totale stroomgebied is groot 34 715 ha, waarvan 18 450 ha op Nederlands gebied is gelegen.

Op dit blad komen de volgende gebieden voor:

IIIA. De Geul tussen de Franse molen te Valkenburg en de molen te Wijlre

Dit gebied is groot 3285 ha.

Zie ook het blad Maastricht.

IIIB. De Geul tussen de molen te Wijlre en de molen te Sippenaken

De voornaamste zijbeken zijn de Mechel- of Lombergbeek en de Terzieterbeek.

Het gebied is groot 4400 ha, waarvan 3515 ha op Nederlands gebied is gelegen.

Hierin zijn niet begrepen de gebieden IIID, IIIE, IIIF en IIIG.

Zie ook het blad Maastricht.

IIIC. De Geul boven de molen te Sippenaken

Dit gebied ligt voor het grootste deel in België. De voornaamste zijbeken zijn: de Banhagerbach, de Ruisseau du Moulin en de Lontzenerbach.

Het gebied is groot 11 860 ha, waarvan 45 ha op Nederlands gebied is gelegen.

IIID. De Gulp tussen de Neuborgermolen en de Broekermolen

Dit gebied komt voor een klein gedeelte aan de westelijke rand van dit blad voor en is groot 1560 ha.

Zie ook het blad Maastricht.

IIIE. De Gulp boven de Broekermolen

De voornaamste zijbeek op dit blad is de Ruisseau de Mabroek.

Het gebied is groot 2750 ha, waarvan 240 ha op Nederlands gebied is gelegen.

Zie ook het blad Maastricht.

IIIF. De Eyserbeek

Dit gebied is groot 2940 ha, waarvan 2460 ha op Nederlands gebied is gelegen.

IIIG. De Sinzel- of Selzerbeek

De voornaamste zijbeek is de Zieversbeek.

Het gebied is groot 3305 ha, waarvan 2720 ha op Nederlands gebied is gelegen.

IV. La Berwinne

Dit stroomgebied komt voor een klein gedeelte aan de zuidwestelijke rand van dit blad voor.

Zie ook het blad Maastricht.

VERKLARING DER TEKENS

- Molen, door water gedreven
- Uitwateringssluis of afsluitbare duiker
- Stuw
- Keersluis
- Peilmerk van het N.A.P.
- Peilschaal, geregeld waargenomen, reg. = registrerend
- 179,2 — Hoogtecijfer in m + N.A.P.
- Verharde weg
- Spoorweg
- 2460 ha — Grootte van een stroomgebied in ha volgens meting op de topografische kaart schaal 1 : 25 000 met de poolplanimeter
- Zuidelijke grens van het mijnzakkingsgebied in Nederland
- Riolering (in de kleur van het betreffende gebied)
- Administratieve grens van een waterschap
- Rijksgrens en grens tussen België en Duitsland

SLUIZEN EN STUWEN

SLUIZEN EN STUWEN	Wijdte in de dag in m	Hoogte in m + N.A.P.: Slagdrempel of dorpel	Hoogte in m + N.A.P.: Stuwkruin of bovenkant schuif
In de Geleenbeek			
A. Brommeldermolensluis; *twee openingen, ieder met een schuif.*			
Eén opening voor de molen	*1,00*		*M.z.g.*
Eén opening voor de afwatering	*1,23*		,,
Sluis in de afslag van de molen, drie openingen, ieder met een schuif, elk	*0,70*		,,
In de Caumerbeek			
B. Creuelsmolensluis; *twee openingen, ieder met een schuif.*			
Eén opening voor de molen	*0,73*		*M.z.g.*
Eén opening voor de afwatering	*0,37*		,,
Ten noorden van de molen in de afslag een lossluis met een schuif	*0,40*		,,
C. Schandelermolensluis; *één opening met een schuif voor de molen*	*0,48*		,,
In de Worm			
D. Balsbruggermolensluis; *vijf openingen, ieder met een schuif.*			
Eén opening voor de molen	*1,10*		*M.z.g.*
Eén opening voor de afwatering	*1,35*		,,
Eén opening voor de afwatering	*1,15*		,,
Eén opening voor de afwatering	*1,18*		,,
Eén opening voor de afwatering	*1,05*		,,
In de Streythagerbeek			
E. Streythagermolensluis; *twee openingen.*			
Eén opening voor de molen met een schuif	*0,43*		*M.z.g.*
Eén opening is een hooggelegen duiker voor afvoer van overtollig water.			
In de Anselderbeek			
F. Boeranseldermolensluis; *één opening met een schuif voor de molen*	*0,62*		*M.z.g.*
Lossluis in de afslag, twee openingen, ieder met een schuif,			
westelijke opening	*0,57*		,,
oostelijke opening	*0,60*		,,
In de Geul			
G. Molensluis *van de molen te Wijlre; vier openingen, ieder met een schuif.*			
Eén opening voor de molen	*1,14*	*82,88*	*84,12*
Eén opening voor de molen	*1,24*	*82,89*	*84,12*
Eén opening voor de afwatering	*1,12*	*82,63*	*84,13*
Eén opening voor de afwatering	*1,15*	*82,63*	*84,13*
Lossluis *in de afslag; vier openingen, ieder met een schuif, elk*	*1,29*	*81,99*	*84,09*
H. Molensluis van de Onderste Molen; *drie openingen, ieder met een schuif.*			
Eén opening voor de molen	*1,90*		
Eén opening voor de afwatering	*0,80*	*99,85* [1]	
Eén opening voor de afwatering	*1,60*	*99,85* [1]	
250 m boven de molen bevindt zich nabij de afslag een inlaatsluis; *twee openingen, ieder met een schuif, elk*	*1,80*	*100,44* [1]	*101,80* [1]
Betonnen overstort in de afslag	*15,00*		*101,20* [1]
I. Molensluis van de Bovenste molen; *drie openingen, ieder met een schuif.*			
Eén opening voor de molen	*1,90*		
Twee openingen voor de afwatering, elk	*1,40*	*103,35* [1]	*104,35* [1]
120 m boven de molen een betonnen overstort in de afslag	*11,00*		*104,17* [1]
J. Epermolensluis, *twee openingen, ieder met een schuif.*			
Eén opening voor de molen	*1,60*		
Eén opening voor de afwatering	*1,00*	*110,10* [1]	*111,02* [1]
In de afslag een stuw met in het midden een schuif			
Opening schuif	*1,50*	*110,10* [1]	*111,02* [1]
Zuidelijke opening stuw	*4,30*		*111,20* [1]
Noordelijke opening stuw	*4,50*		*111,40* [1]
K. Molensluis van de Volmolen; *twee openingen, ieder met een schuif.*			
Eén opening voor de molen	*1,97*		
Eén opening voor de afwatering	*1,40*	*112,69* [1]	*113,93* [1]
Overlaat met sluizen *in de afslag; opening overlaat*	*2,99*		*113,91* [1]
Eén opening naast de overlaat	*2,00*	*112,79*	*113,93* [1]
Eén opening aan de rechteroever	*1,99*	*112,79*	*113,93* [1]
In de Gulp			
L. Neuborgermolensluis. *De toevoersluis van deze molen bevindt zich 172 m stroomopwaarts, nabij de afslag.*			
Eén opening met een schuif	*1,40*	*96,45*	*97,45*
In de afslag van deze molen bevindt zich een stuw met in het midden een schuif.			
Stuw aan de zuidzijde	*5,00*		*96,90*
Opening schuif	*0,98*	*95,88*	*97,01*
Stuw aan de noordzijde	*2,40*		*96,90*
In de Eyserbeek			
M. Bulkensmolensluis.			
Bovenslagmolen, dagwijdte klep	*0,38*		*M.z.g.*
Op 450 m boven de molen, in de afslag, een stuw met in het midden een schuif.			
Opening schuif	*1,00*		*M.z.g.*
Stuw aan de noordzijde	*3,50*		,,
Stuw aan de zuidzijde	*2,50*		,,
In de Sinzel- of Selzerbeek			
N. Wittemermolensluis; *twee openingen, ieder met een schuif.*			
Eén opening voor de molen	*1,00*	*90,80*	*92,07*
Eén opening voor de afwatering (in de afslag)	*1,25*	*91,51*	*91,98*
O. Verdeelwerk van de Wittemermolen.			
Eén toevoersluis in de molentak, met een schuif	*1,25*	*98,55*	*99,25*
Eén sluis met twee schuiven op betonnen muur, in de afslag, elk	*1,50*	*98,63*	*99,10*
P. Schoeërmolensluis, *bovenslagmolen.*			
Eén opening voor de molen	*0,75*	*128,92*	
Lossluis in de afslag	*1,00*	*128,96*	*129,46*

[1]) *Hoogten overgenomen uit „De Geul met zijtakken", rapport, samengesteld in opdracht van Gedeputeerde Staten van Limburg in 1939.*

De letters M.z.g. in de laatste kolom betekenen, dat het kunstwerk in het mijnzakkingsgebied ligt. In dit gebied worden geen hoogten opgegeven.

TOELICHTING

Op deze kaart zijn de voornaamste waterlopen aangegeven in de kleur van de boezem of het stromende water, waarop zij afwateren.

Een brede bies van dezelfde kleur geeft de grens aan van het gebied van die waterlopen, een smalle bies geeft de onderverdeling van dit gebied aan.

Daar, waar een waterloop de grens van twee gebieden vormt, vervalt de bies van het gebied, waartoe die waterloop behoort.

Bij belangrijke waterlopen is de naam in rood geplaatst.

Het waterschap Van de Geleen- en Molenbeek met zijtakken is het enige waterschap, dat gedeeltelijk op dit blad voorkomt. De naam van het waterschap is in bruin aangegeven.

Voor de beschrijving van de juiste plaats der peilmerken van het Normaal Amsterdams Peil zie men deel II van register VII (Limburg) der N.A.P.-registers.

De waterstaatskaarten zijn à ƒ 5 per stuk verkrijgbaar bij het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf, Fluwelen Burgwal 18, te 's-Gravenhage.

De kaarten kunnen mede door bemiddeling van de postkantoren ter plaatse worden besteld en betaald.

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

Bewerking: Algemene Dienst Rijkswaterstaat.
Reproductie: J. J. Groen & Zn. N.V., Leiden.

Schaal 1 : 50000

Sittard 60 — Maastricht 61 — Heerlen 62

Verkend in 1954

HEERLEN

VII B.a.795
(ed. 3, bl. 62)
Universiteits-bibliotheek Utrecht